Հայկական գիտահետազոտական հանգույց
Armenian Research & Academic Repository

Սույն աշխատանքն արտոնագրված է «Ստեղծագործական համայնքներ ոչ առևտրային իրավասություն 3.0» արտոնագրով

This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonComercial 3.0 Unported (CC BY-NC 3.0) **license.**

Դու կարող ես.

պատճենել և տարածել նյութը ցանկացած ձևաչափով կամ կրիչով
ձևափոխել կամ օգտագործել առկա նյութը ստեղծելու համար նորը

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format
Adapt — remix, transform, and build upon the material

ОТДЕЛ РУКОПИСЕЙ
КНИГА

15824-s

ԱՆԴԱՆԱՏ ԸՆԿԵՐ

ԿԱՄ

ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ ՀԱՅՈՑ

ԱՌԱՔԵԱԼԼԱՐՔՆ ԱՄԷԼԷՐԻ

ՊՕՂՈՍԻՆ ՎԷ ՍՍԳԻՐ ԱՌԱՔԵԱԼԼԱՐՔՆ ՄԷՔԹԻՈՊԼԷՐԻ

ՎԷ

ՑՈՎՀԱՆՆԷՍԻՆ ՑԱՁՏՆՈՒԹԻՒՆՈՒ ՏՈՒՐ

1868

ԱՄԲՈՂՋՈՒԹԵԱՆ ԱՋԸԳ ԹԻՒՐՔԱՃԷՑԷ

ԹԷՐՃԻՒՄԷ ՕԼՈՒՆՈՒՊ

ՀՏԱՒ ՊԷՐՒՆՃԻ ՏԷՖԱ

ՍԹԱՄՊՕԼՍԱ

ՀԻՐՔԷԹԻ ՀԱՐՔՈՒՑՔ ՊԱՍՄԱԽԱՆԷՍԻՆՏԷ ԹԱՊ ՕԼՈՒՆՏՈՒ

1858

ՀՀ ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹՅԱՆ
ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅԱՆ
ՊԱՏՄԱԿԱՆ ԱՐԽԻՎ

ՑՒՑԱԿ

ԻՆՁԻՒ ԱՒՀԻՑԷ

ՄԱՏԹԻՈՍ ՄԻՒՃԻՊԻՆՃԷ 1

ՄԱՐԿՈՍ ՄԻՒՃԻՊԻՆՃԷ 56

ՂՈՒԿԱՍ ՄԻՒՃԻՊԻՆՃԷ 90

ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ՄԻՒՃԻՊԻՆՃԷ 149

ՐԷՍՈՒԼԷՐԻՆ Ա՛ՄԷԼԷՐԻ 193

ՊՕՂՈՍ ԱՌԱՔԵԱԼԸՆ ՄԷՔԹԻՊԼԷՐԻ

ՐՕՄԱԿԱՑԱՐԱ 251

ԿՈՐՆԹՈՍԼՈՒԱՐԱ ՊԻՐԻՆՃԻ 274

ԿՈՐՆԹՈՍԼՈՒԱՐԱ ԻՔԻՆՃԻ 296

ԳԱՂԱՏԱԿՑԱՐԱ 311

ԵՓԵՍՈՍԼՈՒԱՐԱ 319

ՓԻԼԻՊՊԷԼԻԱԷՐԷ 327

ԿՈՂՈՍԼՈՒԱՐԱ 333

ԹԵՍԱՂՈՆԻԿԵԼԻԱԷՐԷ ՊԻՐԻՆՃԻ 338

ԹԵՍԱՂՈՆԻԿԵԼԻԱԷՐԷ ԻՔԻՆՃԻ 344

ՏԻՄՈԹԷՈՍԱ ՊԻՐԻՆՃԻ 347

ՏԻՄՈԹԷՈՍԱ ԻՔԻՆՃԻ 353

ՅԻՇՈՒՄԱ

ՍԱՀԻՃՔ

ՏԻՏՈՍԱ 358

ՓԻԼԻՄՈՆԱ 361

ԻՊՐԱՆԻԼԷՐԷ 362

ՅԱԿՈԲՈՍ ՔՈՒԱՖԵԱԼԸՆ

ԿԱԹՈՂԻԿԷ ՄԷՓԹԻՊԻ 379

ՊԵՏՐՈՍ ԱՌԱՔԵԱԼԸՆ

ԿԱԹՈՂԻԿԷ ՊԻՐԻՆՃԻ ՄԷՓԹԻՊԻ . . . 385

ԿԱԹՈՂԻԿԷ ԻՓԻՆՃԻ ՄԷՓԹԻՊԻ . . . 392

ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ԱՌԱՔԵԱԼԸՆ

ՊԻՐԻՆՃԻ ԿԱԹՈՂԻԿԷ ՄԷՓԹԻՊԻ . . . 396

ԻՓԻՆՃԻ ՄԷՓԹԻՊԻ 402

ԻԼՃԻՆՃԻԻ ՄԷՓԹԻՊԻ 403

ՅՈՒԴԱ ԱՌԱՔԵԱԼԸՆ

ԿԱԹՈՂԻԿԷ ՄԷՓԹԻՊԻ 404

ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ԱՌԱՔԵԱԼԸՆ

ՅԱՅՏՆՈՒԹԻՒՆՈՒ 406

ԻԵԼԻՈՒ

ՄԵՏԱՔԱՆՈՒԹԻՒՆ ՄԻՒՍԻՒՊԱԻԵԼԻ

ԳԱՂ Ա

1 Ա.ՒՐԱՀԱՄ օրէս Դաւիթ
օրէս Յիսուս Քրիստոսէն սկը-
2 սելէնին քիթապը սըր: Ա-
բրահամ Իսահակը ծոդուրտու,
վէ Իսահակ Յակոբու ծոդուր-
տու, վէ Յակոբ Յուդայը՝ վէ
ընուն գարնուաշխարընը ծոդուր-
3 տու. վէ Յուդա Թամարտան՝
փարէս ևէ Զարայը ծոդուր-
տու, վէ Փարէս Եսրոնու ծո-
դուրտու, Եսրոն ուս Արամը
4 ծոդուրտու. վէ Արամ Ամի-
նադաբը ծոդուրտու, վէ Ա-
մինադաբ Նաասոնու ծոդուր-
տու, վէ Նաասոն Սալմոնու
5 ծոդուրտու. վէ Սալմոն Ռա-
խաբտան՝ Բոոզու ծոդուրտու,
Բոոզ ուսէն Հռութտան Ով-
բէթի ծոդուրտու, վէ Ովբէթ
6 Յեսսէյի ծոդուրտու. վէ Յես-
սէ Դաւիթ փադիշահը ծոդուր-
տու, Դաւիթ փադիշահ ուէ՝
Ուրիանըն կծծընտան Սողոմո-
7 նու ծոդուրտու. վէ Սողոմոն
Ռոբովամը ծոդուրտու, Ռո-
բովամ ուսէն Աբիայը ծոդուր-
տու, վէ Աբիա Ասայը ծոդուր-
8 տու. վէ Ասա Յովասափատը
ծոդուրտու, վէ Յովասափատ
Յովրամը ծոդուրտու, վէ Յով-
րամ Ոզիայը ծոդուրտու. վէ 9
Ոզիա Յովաթամը ծոդուրտու,
վէ Յովաթամ Ահազը ծոդուր-
տու, վէ Ահազ Եզեկիայը ծո-
դուրտու. վէ Եզեկիա Մա- 10
նասէյի ծոդուրտու, վէ Մա-
նասէ Ամոնու ծոդուրտու, վէ
Ամոն Յովսիայը ծոդուրտու.
վէ Յովսիա՝ Բաբիլոն սիւր- 11
կիւնլիւյիւնտէ Յեքոնիայը վէ
ընուն գարնուաշխարընը ծոդուր-
տու. վէ Բաբիլոն սիւրկիւն- 12
լիւյիւնտէն սոնկրա՝ Յեքոնիա
Սալաթիէլի ծոդուրտու, վէ Սա-
լաթիէլ Զօրաբաբէլի ծոդուր-
տու. վէ Զօրաբաբէլ Աբիու- 13
դու ծոդուրտու, վէ Աբիուդ
Եղիակիմի ծոդուրտու, Եղիա-
կիմ տախ Ազովրու ծոդուր-
տու. վէ Ազով Սադովկու 14
ծոդուրտու, վէ Սադովկ Ախին
ծոդուրտու, վէ Ախին Եղիու-
դու ծոդուրտու. վէ Եղիուդ 15
Եղիազարը ծոդուրտու, վէ Ե-
ղիազար Մաաթթանը ծոդուր-
տու, վէ Մաաթթան Յակոբու
ծոդուրտու. վէ Յակոբ՝ Մա 16
րիամին ջօճասը Յովսէփի ծո-
դուրտու, քի օր Մաշիհտուն՝
Քրիստոս ուէնիլէն Յիսուս ծոդ
տու: Ինդի հէփ սիլսիլէլէր 17
Աբրահամտան Դաւիթէտէք

ԳԱՂ Բ

Ա Ի Յիսուս՝ Եհովային 1
Թանըն Բեթլէհէմ Ջհուդինատ՝
Հերովդէս փատիշահըն կիւն-
լերինատ տօղտուղունատա, իշթէ
կիւն տօղուսունատան Երուսա-
ղէմ ալիմլէր կէլիլ ատէտիլէր.
Եհովատիլերին տօղմուշ վա- 2
տիշահը նէրէտէ տիր. զիրա
կիւն տօղուսունատա օնուն էլ-
տըղընը կէօրտիք, վէ օնա
սէճտէ գըլմաղա կէլտիք: Իմ- 3
տի Հերովդէս վատիշահ իշի-
տինճէ սարսըլըը, պիւթիւն
Երուսաղէմ տախի օնուն իլէ
պէրապէր: Վէ օ՝ հէփ պաշ 4
քեահինլերի վէ գավմըն քեա-
թիպլերինի ճէմ՝ էտիպ՝ օնլար-
տան Քրիստոսուն նէրէտէ տօ-
ղաճաղընը սօրար ըտը: Վէ 5
օնլար օնա ատէտիլէր. Եհով-
ատինըն Բեթլէհէմ Ջհուդա-
տէ. զիրա փէյղամպէրին վա-
սիթաը իլէ պէտյլէ եազըլմըշ
տը. Սէն տախի՝ եա՛ Բեթլէ- 6
հէմ Ջհուդանըն տէյըը՝ Ջհու-
դանըն վալիլէրինատ ասլա քիւ-
չիւք տէյիլսին. զիրա սէնատէն
պիր վալի չըգաճաղ, քի օ՝
գավմըմ Իսրայէլի կիւտէճէք
տիր: Օզ զէման Հերովդէս 7
ա՛լիմլէրի կիզլիճէ չաղըրըպ՝
օնլարտան օղ կէօրիւնէն էլ-
տըղընը վատթընը թահգիղ էթ-
տի: Անտէն օնլարը Բեթլէ- 8
հէմէ կէօնտէրիպ տէտի. կի-
տիպ՝ չօճուգտան էօթիւրիւ
տիգգաթլէ թէֆթիշ էտին,
վէ պուլտուղունուղ զէման՝
պանա խապէր էտին, քի պէն
տախի կէլիպ՝ օնա սէճտէ պը-
լայըմ: Իմտի օնլար փատիշահը 9
սիննէկլէտիքտէն սօնգրա՝ կիթ-
տիլէր. վէ իշթէ կիւնտօղուտան-

օն տէօրթ սիլսիլէ՝ վէ Դաւիթ-
տէն Բաբիլոն սիւրկիւնլիյիւ-
նէտէք օն տէօրթ սիլսիլէ՝ վէ
Բաբիլոն սիւրկիւնլիյիւնտէն
Քրիստոսատէք օն տէօրթ սիլ-
սիլէ տիր:
18 Վէ Յիսուս Քրիստոսուն
մէվլուտու պէօյլէ օլտու. Օ-
նուն անասը Մարիամ Յովսէ-
փէ եաւորդլանմաղընա, օնլար
պուլուշմազտան էվվէլ՝ Ա՛զիզ
Րուհտան համիլէ պուլունտու:
19 Վէ օնուն գօճասը Յովսէփ սա-
տըք օլմաղընա, օնու ի՛պրէթի
ա՛լէմ էթմէք խոթէմէտիյին-
տէն՝ օնու կիզլիճէ պօշամաղա
20 նիյէթ էթտի: Ամմա օ՝ պու
ճէյլէրի տիւշիւնիւրքէն, իշթէ
Րապպընը մէլէյի րիյատէ օնա
կէօրիւնիւպ տէտի. Ի՛ա՛ Դա-
ւիթ օղլու Յովսէփ՝ գարըն Մա-
րիամը ալմաղա գօրգմայասըն.
զիրա ջնաա տօղան՝ Ա՛զիզ Րուհ-
21 տան տընը: Վէ օ՝ օղուլ տօղու-
րաճագ, վէ օնուն ատընը Յի-
սուս գօյասըն. զիրա օ՝ քէնտի
խալղընը կիւնահլարընտան
22 գուրթարաճագ տըր: Վէ հէփ
պու՝ Րապպտան փէյղամպէրին
վասիթաը իլէ սէօյլէնիլէն
Թէքմիլ օլմագ իչիւն վագի՛
23 օլտու, քի տէմիշ տիր. Իշթէ
պիքրէ համիլէ օլուպ՝ օղուլ
տօղուրաճագ, վէ ատընը Էմ-
մանուէլ գօյաճագլար, քի պու
Թէրճիւմէ օլունուր, Ա՛լլահ
24 պիզիմ իլէ տիր: Իմտի Յովսէփ
ույգուտան ույանընճա՝ Րապ-
պըն մէլէյի օնա էմր էթտիյի
կիպի էյլէտի, վէ գարըսընը
25 ալտը. վէ օնու պիլմէդի խոտ,
Թա քի իլք տօղմուշ օղլունու
տօղուրտու, վէ օնուն ատընը
Յիսուս գօտու:

տա կէօրտուքըէրի եըլտըզ էօնըէ-
ըինձէ կիտաէր իտի , թա քի կէ-
ըինպ չօճուղուն օլտուղու եէրին
10 իւզէրինաէ տուրտու : Վէ օն-
ըար եըլտըզը կէօրտիւնճէ , ղու-
յէթ պէօյուք շտըըդ իլէ շտղ
11 օլտուըար : Իմոի օնըար էվէ կէ-
ըինպ՝ չօճուղու անտաը Մարիամ
իլէ կէօրտուէր , վէ տիւշիւտ՝
օնա ակճոսէ գըըտըըար . վէ
իտաինէէրինի աչըտ՝ օնա ա-
թուն վէ քիւնըիւք վէ միւրրի
սաքի՝ հէսկիյէըր տօնտուըար :
12 Վէ ըույատէ օնըարա՝ Հէրոտէ-
սէ տէօնմէմէյէ իլհամ օլուն-
մաըըա՝ քէնտի վաթանըարընա
ղայրի եօլտան կիթտիէր :
13 Վէ օնըար կիթտիքտէն սօնկ-
րա , իշթէ Տատպըն մէլէյի ըիւ-
յատէ Յովսէփէ կէօրիւնիւտ
պէտի . Գաղդըպ չօճուղու վէ
անտաըը ա , վէ Մըտըրա գաչ .
վէ թա պէն տանա սէօյէյէյինէ.
տէք՝ օրատա օ . զիրա Հէրոտէ-
սէս չօճուղու արայտաճատ տըը ,
14 քի օնու հէլաք էտէ : Իմոի օ
գաղդըպ՝ կէչտի իլէ չօճուղու վէ
օնուն անտաըը ալտը , վէ Մը-
15 ըրա կիթտի . Վէ թա Հէրոտ
դէսին էօլիւմիւնէտէք օրատա
տի , թա քի Տատպտան փէյ-
ղամպէրին վատիթաատ իլէ սէ-
նիէն թէքմիլ օլա , քի տէմիշ
տիր . Օղլունու Մըտըրտան չա-
ղըրտըմ :
16 Օլ զէմանն Հէրոտիդէս՝ ա՝-
լիմլէրտէն զէվգլէնիլտիյինի
կէօրիւնճէ , ղայէթլէ զաղէպ-
լէնտի , վէ կէօնտէրիպ՝ Բեթ-
լէհէմաէ վէ օնուն հէփ սինօր-
ըընտա օլան իլքի էաշընտան
աշաղա ճինամէ չօճուգըըը՝ ա՝-
լիմլէրտէն թաատիհ էթտիյի
17 զէմանա կէօրէ՝ գըըտը : Օլ զէ-
ման Երեմիա փէյղամպէրտէն
տէնիլէն թէքմիլ օլտու , քի
տէմիշ տիր . Ռամաատա սէս՝ 18
Ֆիղան վէ ազլայըշ վէ չօք սըղ-
լայըշ իշիտիլտի , Ռաքէլ չո-
ճուգըարընը ազլարըտը , վէ
թէսէլլի գաատու էթմէզ իտի .
զիրա եօք իտիլէր :
Վէ Հէրոտէս էօլիւնճէ , 19
իշթէ Տատպըն մէլէյի Մըտըր-
ատա Յովսէփէ բիւյատէ կէօ-
րիւնիւպ տէտի . Գաղդըպ չո- 20
ճուղու հէմ անտաըը ա , վէ
Իսրայէլ տիյարընա կիթ . զի-
րա չօճուղուն ճանընը արայան-
լար էօլմիւշլէր տիր : Իմոի օ 21
գաղդըպ՝ չօճուղու հէմ օնուն
անտաըը ալտը , վէ Իսրայէլ
տիյարընա կէլտի : Լաքին Եհ. 22
հուտիէթանտա Արքէլայո-
սըն՝ պատպատը Հէրոդէս էէ-
րինէ փատիշահլըղ սիւրտիւ-
յինիւ իշիթմէք իլէ , օրայա
վարմաղա գօրգատու . վէ բիւյա-
տէ իլհամ օլտունմաղըա գաղդը
էա սէմթլէրինէ կիթտի : Վէ 23
վարըպ՝ Նազարէթ տէնիլէն
շէհրատէ սաքին օլտու . շէօյլէ
քի փէյղամպէրլէրատէն՝ Նա-
զարէթլի չաղըըլաճատ տէյիւ
սէօյլէնէն թէքմիլ օլա :

ԳԼՈՒԽ Գ

Վ է օր կիւնլէրատէ վաֆ- 1
թիզ էտուճի Յովհաննէս կէլիպ՝
Եհուտիոյի չէօլիւնատէ վա՛զ
էտիպ՝ սէրլատի . թէվպէ էտին . 2
զիրա կէօքլէրին փատիշահլըը
էաղլաշմըշ տըր : Զիրա Եսայի 3
փէյղամպէրատէն՝ Ճէօլտէ չա-
ղըրանըն սէսի՝ Տատպըն էօլու-
նու հազըրլայըն , օնուն թա-
րափլարինի տօղրու էյլէյին տէ-
յէրէք՝ սէօյլէնիլէն պու տուր :
Վէ պու Յովհաննէս՝ տէվէ 4

թիւբենաէն էավսպ կի յինմիշ
իտի , վէ պէլինէ գայըշ գու-
շանմըշ ըտը · վէ օնու՛ն թաամը՝
չէքիլկէլէր վէ եասան պայը
5 իտի : Օլ գէման Երուսաղէմ
վէ ալուվիան ԵԷհուսափաթան
հէմ Յորդանանըն հէփ էթ-
րաֆ ճիվարը օնա չըգարըար
6 ըտը : Վէ կիւնահլարընը ի՛-
թիւրաֆ էտիլ՝ Յորդանանտա
օնտան վաֆթիվ օլուրլար ըտը :
7 Վէ փարիսեցիլէրտան հէմ Սա-
դուկեցիլէրտան չօգ քիմսէլէրին
օնու՛ն վաֆթիվլինէ կէլտիքլէրի-
նի կէօրիւնճէ , օնլարա ութտի ·
Էյ էնկէրթէք եըլան ը էվլատլարը՝
կէլէճէք ղազաբատան գաչմա-
սընը սիզէ քիմ կէօսթէրտի :
8 Ինան թէվպէյէ լայըգ մէյվէ
9 հաապը էտին : Վէ քէնտի քէն-
ա՛մինիզտէ՝ փէաէրիմիզ Ա բրա-
համ՝ սըզը ութմէյէ ուլուշնանմէն ·
զիրա սիզէ տէրիմ քի՝ Ա լլահ
Աբրահամա շու թաշլարընտան
էվլատլար դայտըրմագա գաատը
10 ուր : Հէմ շիմտի ութտի պայ-
թա ալտաճլարընը քէսքինտէ
էաթտայօր · իտտի հէր էյի մէյ-
վէ վէրմէյէն աղաճ քէսիլիր ,
11 վէ ա՛թէճէ ա՛թըլըր : Կէրէճի պէն
սիզի թէվպէյէ ու՛ր իլէ վաֆ-
թիվ էտէրիմ · ա՛մմա պրտայ-
ճա կէլէճէն՝ պէնտէն գուվվէթլի
տիր , քի պէն օնու՛ն պայտ գայ-
տըրընը թա ջամագա լայըգ տէ-
յինիմ · օ պիզի Ա՛զիզ Րուհ
վէ ա՛թէճ իլէ վաֆթիվ էտէ-
12 ճէք տիր · փի օնու՛ն եափտըը
էլինտէ օլուա՛ , քէնտի խապրա-
նընը թէմիզլէյէճէք տիր , վէ
պուղտայընը ա՛նպարա ճէմ՛
էտէճէք , ա՛մմա ա՛մանը պէյ-
խընմէզ ա՛թէճ իլէ էապաճագ
ըտը :
13 Օլ գէման Յիսուս գալիլ-

եատան Յորդանանա Յով հան-
նէաք կէլտի , քի օնտան վաֆ-
թիզ օլուննա : Ա՛մմա Յով հան- 14
նէս՝ պէն սէնտէն վաֆթիզ
օլուննմագա միւհթաճ իքէն՝
սէ՞ն մի պանա կէլտիրտին սէյէ-
րէք՝ օնու մէն՛ էտէք իտի : Յի- 15
սուս իսէ ճէվապ էտիպ՝ օնա
ութտի · Հալա գէյվէր · զիրա
պիզէ՝ հէր սաադաթը թէք-
միլ էթմէյէ՝ պէյլէ կէրէք
տիր · օ գէման օնու գէյվէրտի :
Վէ Յիսուս վաֆթիզ օլուննճա , 16
սէր ա՛դագ սուտան չըգարը ·
վէ իչթէ կէօքլէր օնա աչըլ-
մըշտըր , վէ Ա լլահը՛ն Րուհու-
նուն կէօյէրճին կիւսէ էնտի-
յինի՝ վէ օնու՛ն իւզէրինէ կէլ-
սէյինի կէօրտիւ : Վէ իչթէ 17
կէօքլէրտէն՝ Սէվկիւլլու Օլլուա
պու սուր՝ քի օնտան բագի
օլաուա՛ սէյիւ պիր սէս օլմա :

ՊԱՀՊ Դ

( )Լ գէման Յիսուս Րուհ- 1
տան չէօլէ կէօթիւրիւլտիւ , քի
շէյթանտան թէճրիւպէ օլու-
նա : Վէ գըրգ կիւն հէմ գըրգ 2
կէճէ օրուճ թուԹուպ՝ ա՛ճնիքրա
աճըգտը :
Վէ թէճրիւպէ էաէն՝ օնա 3
եապըշըպ սէտի · էյէր Ա լլա-
հըն Օղլու իսէն , սէյլէ քի՝
պու Թաշլար էքմէք օլսընլար :
Ա՛մմա օ՝ ճէվապ վէրիպ սէ- 4
տի · Եազըլմըշ տըր · Ա՛տէմ
եալընըզ էքմէք իլէ եաշա-
մագ , իլլա Ա լլահը՛ն աղզընտան
չըգան հէր սէօզ իլէ :
Օլ գէման շէյթան օնու 5
ա՛զիզ շէհրէ կէօթիւրտիւ , վէ
օնու հէյքէլին գուսպէսինտէ
տուրտուրտու · Վէ օնա տէ- 6
տի · էյէր Ա լլահը՛ն Օղլու

ին , քննութիւն առնել ամէն ։
ղիւրա եաղըլմըշ տըր քի ,
փընաի մելէքլէրինէ սէնաէն
էօթուրուս թէնալիս էտէձէք ,
վեսինի էլլէր իւզէրինէ գալ-
տըրաճաղըմըզ քի այսաղընը
7 թաշա չարփմայասըն : Յիսուս
ծնա տէտի . Եինէ եաղըլմըշ
տըր · Ընդհանր Տասպը թէձ-
րիւպէ էթմէյէսին :
8 Թէքրար չէյթան ծնու պիր
վէք եիւքսէք տաղա կէօթիւ-
սիւ , վէ ծնա սիւնեանընն հէմ
փառիշահլըգլարընը՝ վէ ծնլա-
րըն ի՛զէնինէ կէօսթէրտի .
9 Վէ ծնա տէտի . էյէր սիւ-
ջիւդ պանա սէճմէ գըլարսան ,
պունլարընն հէպիսինի տանա
10 վէրէճէյիմ : Օ զէման Յիսուս
ծնա տէտի . Ընդրմա կինի՝ եա՛
չէյթան . զիւրա եաղըլմըշ տըր .
Ընդհանր Տասպա սէճմէ գը-
լասըն , վէ եաղընըզ ծնա ի՛պա-
11 տէթ էտէսին : Օ զէման չէյ-
թան ծնու գէյվէրտի , վէ իչինէ
մելէքլէր կէլիպ՝ ծնա խըզմէթ
էտէրլէր իտի :
12 Վէ Յիսուս Յովհաննէսին
էլէ վէրիլմիյինի իշիտինճէ՝
13 Գալիլեայա կինտի : Վէ Նա-
զարէթի պըրագմալըգա , վա-
րըպ՝ Զաբուլոն իլէ Նեփթա-
լիմ սինօրլարընընա սէնիզ
եանընտա օլան Կափառնա-
14 ում մագին օլտու : Թա
քի Եսայի փէյղամպէրին վա-
սիթասը իլէ սէյլէնիլէն Թէք-
15 միլօա , քի տէտի . Յորդա-
նանըն էօթէ եաղընընա Թա-
լիֆլէրին Գալիլեասը՝ տէ-
նիզ եօլունընա Զաբուլոն տի-
յարը վէ Նեփթաղիմ տիյա-
16 րը . Գարանլըգտա օթուրան
խալգ պէյլուք ըշըգ կէօր-
տու , վէ էօլիւմիւն վաթանը
վէ քէօլկէսինտէ օթուրանլա-
րա ըշըգ ծօղտու : Օլ զէման- 17
սան Յիսուս վէճ էթմէյէ
վէ Թէվպէ էտէն , զիւրա կէօք-
լէրին փառիշահլըգը եաղընը
մըշ տըր սէմէյէ պաշլատը :
Վէ Յիսուս Գալիլեա սէնի 18
զինին եանընտա կէզէր իքէն ,
իքի գարնաշլարը՝ Պեարա
սէնիլէն Սիմոնու վէ ծնուն
գարընաշը Ընդրէասը կէօր-
տիւ , քի սէնիզէ աղ աթար-
լարըտը . զիւրա պալըգ ավճը-
սը խոխլէր : Վէ ծնլարա սէ- 19
տէ . Ընրտըմճա կէլիպ ,
սիզի ատէմ ավճըսը էտէ-
յիմ : Վէ ծնլար սէր ադրապ 20
սալլարը պրագըպ՝ ծնուն ար-
տընճա կիթտիլէր : Վէ օրա- 21
սան իլէրի վարըպ՝ իքի պայըր
գարընաշլար՝ Զեբեդէոսուն
օղլու Յակոբոսու վէ ծնուն
գարընաշը Յովհաննէսի կէօր-
տիւ , քի ատապալարը Զեբե-
դէոս իլէ գայըգտա սալլարընը
մերէմմէթ էտէրլէր իտի . վէ
ծնլարը չաղըրտը : Վէ ծնլար 22
սէր ադրապ գայըղը հէմ ա-
պալարընը պրագըպ՝ ծնուն-
արտընճա կիթտիլէր : Վէ Յի- 23
սուս պիւթիւն Գալիլեայը սո-
ղաշըպ՝ ծնլարընն ճէմիյէթ էէր-
լէրինտէ էօյրէտիր իտի , վէ
վաճղ էտէր իտի , հէմ խալգ-
ա հէր խասթալըղը վէ հէր
ղայի՛ֆլիկի սաղալարը ըտը :
Վէ ծնուն խասէրի պիւթիւն 24
Սիւրիայա եայըղտը . վէ ծնա
հէօնակէօն խասթալըգլար վէ
խաքէնճէլէր իլէ թուԹուղմուշ
լարը վէ ճինննլիէրի վէ թու-
թարըգլարը վէ քէօթիւմէ-
րի՝ հէմ ի՛լէթիլի օլանլարը
հէթիրիրէր իտի , վէ ծնլարա

26 հինգ վէրէր նաև : Վէ գա-
լիլեացւոյն հէմ Դեհապօլիս-
ացւէն վէ Երուսաղէմացւէն հէմ
Եէհուդացիացւէն վէ Յոր-
դանանըն էօթէ եադացընուն
օնուն արտընձա ջօգ դալապա-
լըգ կիւթան :

ՊԱՂՊ Ե

1 Վ Էնգալապալըդը կէօրունք-
ան՝ նաղա ջըդալ • վէ քէն-
տիսի օթուրդունձա՝ շայիրտէրի
2 օնուն եանընա կէլտիկէր : Վէ
ադըդընը աչըդ՝ օնդարա էօյրէ-
3 ացէրք տէր նատի • Նէ մուն-
դու բուհտա ֆապիրդէրէ, գնրա
կէօքչէրին փատիշահդըդը օնդա-
4 րըն տըր : Նէ մուն դու եաս
չէքէնէրէ, գնրա օնդար թէ-
5 սէլի պուդաճադլար : Նէ
մուն դու մահճուադլարա, գնրա
օնդար էէրի միրաս ալմաճադ-
6 լար : Նէ մուն դու սատագաթա
ադըգրդա սուսայանդարա, գն-
7 րա օնդար տօյմաճադլար : Նէ
մուն դու մէրհամէթդիդէրէ,
գնրա օնդար մէրհամէթ պու-
8 դաճադլար : Նէ մուն դու եիւ-
րէկի փաքչէրէ, գնրա օնդար
9 Ալլահը կէօրէճէքչէր : Նէ
մուն դու պարըդդըդ էտէնէրէ,
գնրա օնդար Ալլահըն օղուդլարը
10 չաղըրդաճադլար : Նէ մուն դու
սատագաթ իչիւն գօվդանմըդ-
դարա, գնրա կէօքչէրին փատի-
11 շահդըդը օնդարըն տըր : Պէննիմ ի-
չիւն սիզէ սէվինէմ էթտիքչէրի՝
վէ գօվդատըդդարը՝ վէ եաղան
սէօյդէյէրէք՝ սիզէ գարշը հէր
կէօնէ քէօմիւ սէօզ սէօյդէտիք-
դէրի գէման՝ նէ մուն դու
12 սիզէ : Սէվինին, վէ մէսրուր
օլուն • գնրա էճրինիզ կէօք-
դէրատէ չօգ տուր • չիւն սիզտէն

էվվէդ օլան փէյղամպէրդէրի
պէօյդէ գօվդատըդդար :
13 Սիզ եէրին թուզդու սու-
նուզ • իմտի էյէր թուզ թաթ-
սըզդանըդսա, նէ՞ իդէ թուզ-
դանա • արթըգ հիչ պիր շէյէ
եադսամազ, իդդա քի՝ ախշարդըդա
14 աթըդդա, վէ ատէմդէրատէն պա-
սըդա : Սիզ տիւնեանըն ըշըդը
սընըդ • տաղ իւաթիւնատէ գու-
դուդմուշ շէհր կիղդէնէմէդ •
15 հէմ չէրադը եադըդա՝ շինիք
աղթընա գօսմաղլար, իդդա շէմ՝
տան իւզէրինէ գօյաշ, վէ էվտէ
հէպի օլանդարա այտընըդ վէ-
16 րիր : Ը շըդընըդ ատէմդէրին
էօնիւնատէ պէօյդէ այտընըդ
վէրսին, թա քի սիզին էյի
ամէդդէրինիզի կէօրսէդէր, վէ
կէօքչէրատէ օլան փէտէրինիզէ
շինքը էտէդէր :
17 Ջանն էթմէն քի՝ նօմօսու
եա փէյղամպէրդէրի պօզմադա
կէդտիմ • ծնդարը պօզմադա կէդ-
մէտիմ, իդդա թէքմիլ էտէյիմ :
18 Ջիրա կէրչէք սէրիմ սիզէ,
կէօք իդէ եէր կէչինմէյէսէք՝
նօմօսատան պիր եօթա եա պիր
նօգթա կէչմէզ, թա քի հէ-
րիսի թէքմիլ օլունճայատէք :
19 Ումուն հէր քիմ պու էն քիւ-
չիւք թէնապհէրդէրէն պիրինի պօ-
զար տա՝ ատէմդէրէ այդէդ
էյրէտիրսէ, կէօքչէրին փատի-
շահդըդընատա էն քիւչիւք չաղ-
րըդաճագ • ամմա հէր քիմ
ամէլ էտէր վէ էյրէտիրսէ,
20 օ՝ կէօքչէրին փատիշահդըդընատա
այդէդիւք չաղըրդաճագ տըր :
Ջիրա սիզէ սէրիմ քի՝ էյէր
ատատագաթընըդ քէսաթիպդէ-
րին վէ փարիսեացիդէրինքինատէն
զիյատէ օլմազսա, կէօքչէրին
փատիշահդըդընա տուդա կիրմէ-
յէճէքսինիզ :

21 Իշնեթաւինիզ քի՝ գաւիմէրդ
աէնելտէ . գաթը հեթմէյէսին .
վէ քիմ քի պաթը հաէրտէ ,
շէրաաթէ միւսեթահատ օլա-
22 ճապ : Ամմա պէն սիզէ աե-
րիմ քի՝ հեր քիմ քի գարնատա-
ընա սէպէպիդ պազարլա-
նըբտա , շէրաա՛թէ միւսեթա-
հատ օլաճապ , վէ քիմ քի
գարնատաընա՝ Բաղդա աէրտէ ,
ճէմաաթէ միւսեթահատ օլա-
ճապ , վէ քիմ քի՝ Ահմադ
աէրտէ , ճէհհէննեմ աթէշինէ
23 միւսեթահատ օլաճապ : Իմդի
էյէր հէմխէնի մէզպահըն նա-
ղըրինէ հէթխըրմըտըէն , վէ օրտա-
տա՝ գարնատաընըն տանա գարդ-
ը պիր շէյի վար իտիյինի խաթ-
24 րընա կէթխըրմըտըէն , հէմխէնի
օրտատա՝ մէզպահըն էօնինէ
պրադ , վէ կիւթ էվվէլտա գա-
րնատաընըն իլէ պարըճ , վէ օ
ղէման կէլմիպ հէմխէնի տուն :
25 Խամին իլէ՝ օնուն ալէյհինէ
րինճէ տահա էօրտա նըքէն՝
թէզ տուր օղ . օղմայա քի՝
խասիմ սէնի գաւթայա թէսլիմ
էտէ , վէ գաւը սէնի միւհտէլիդ
թէսլիմ էտէ , վէ գընաահտա ա-
26 թըլտաըն : Կէրչէք աէրիմ տա-
նա՝ Թա տան մանկըդըը էօտէ-
լինճէյէտէք , օրտատան տալտ
ըդմայաճապ սըն :
27 Իշնեթաւինիզ քի՝ գաւիմէրդ
աէնելտէ . Ջինա էթմէյէսին :
28 Ամմա պէն սիզէ տէրիմ քի՝
հեր քիմ գարըյա շէհվէթ իլէ
պագարտա , եխտիյինտէ օնուն
իլէ հալա գընա էթմիշ սիր :
29 Իմդի էյէր տալ կէօզլէն աէնի
ազըդըըտա , օնու ջըզադ , վէ
սէնտէն տէթ . գիրտա տանա՝
ազալտըդընըն ալիւինդին հէլալը
օղմատը՝ ալուեթիւն թէնդինդին ճէ-
հէննեմէ ատթըտմատընտատան խա-

ղըդը տըը : Ա՛խ էյէր սէնի 30
տաղ էլէն ազատըդըտա , օնու
քէտա , վէ սէնտէն տէթ . գիրտա
տանա՝ ազալտըդընըն ալիւինդին
հէլալը օղմատը՝ ալուեթիւն թէ-
նդինդին ճէհհէննեմէ ատթըտմա-
ընդատան խայըդըը տըը : Չէմ 31
աէնելտի քի՝ գաւդըտընը ալօ-
շայան՝ օնա թաշդնատճէ վէր-
սին : Ամմա պէն սիզէ աէրիմ քի՝ 32
գաւդըտընը հէր քիմ գինատան
գայրի պիր սէպէպ իլէ պօշտա-
ատա , օնա գինա էթախդիդ , վէ
պօշտանմըշ իլէ հվէննէն՝ գինա
հատր :
Եինէ իշնեթաւինիզ քի՝ գա- 33
ւիմէրդ աէնելտի . Եէմինի
պօզմայատըն , իլլա եէմինէրդի-
նի Բաղդա հատա հատմէյին :
Ամմա պէն սիզէ աէրիմ քի՝ 34
տաշա եէմին էթմէյէսինիզ .
նէ կէօզ իլէ , գինա Ալլահըն
Թախդը տըը . Նէ աե եէր 35
իլէ , գինա օնուն այադըդընըն
պատամտը տըը . նէ Երուսա-
ղէմ իլէ , գինա պէօյիւք փադի-
շահըն չէհրի տիր : Նէ աե ադա- 36
ջըն իլէ եէմին հատմին . գինա
պիր գըչ աղ եա գարա հէյէ-
մէյէ գաւդը տէյիլ սին : Լա- 37
քին աէօղիւնիւզ՝ գէլի՝ պէլի ,
Եօգ՝ հօդ օլսուն , վէ օնդադատան
գինդատէսի՝ հադրամազատան տըը :
Իշնեթաւինիզ էլ՝ Կէօզ պէտէ- 38
լինէ կէօզ , վէ սիշ պէտէ-
լինէ սիշ տէնելտի : Ամմա 39
պէն սիզէ տէրիմ քի՝ հադա-
մատա գարդը տուրմայատընըդ-
լաքին տալ հանատընա վու-
րանա՝ օպկընին տէ օնա տէօն-
տէր : Վէ աէնինէ տադա հտիպ 40
աէնին գաֆթանըն ալմադ իս-
թէյէնէ՝ ֆէրադէնի տէ օնա
պրադ : Վէ տանա պիր միլ 41
կիլոմէդր անկարեա հատէն քիմսէ

42 լէ՛ նաքի դու կիմ : Սէնատէն
ուլէյէնէ վեր, վէ սէնատէն
հօսուննէ ալմադ խոթէյէն-
ուէն եուպ չէվիրմէ :
43 Իշխանինդ քի՛ տէննէյուն .
Ցօնշուննու սէվէսին , վէ
ուուշմէնինդ ուուզդ հուէսին :
44 Ամմա պէն սիզէ ուէրիմ քի՛
ուուշմէնլէրինիզդ սէվին , սիզէ
այէտտուա հուէնլէրէ խայր
տուա հուին , սիզի պուզդ հ-
ուէնլէրէ էյլիք հուին , վէ սիզի
ինձխատնլէր հէմ սիզի գօվա-
լայանլար նշխուն տուա հուին .
45 Թա քի կէօքլէրդաէ օլան փէ-
ուէրինդիզն օղուլդարը օլսար-
նըզ . զիրա օ՛ կիւնէշինի Ֆէ-
նալարըն վէ էյիլէրին լուզէ-
րինէ տօղդուուրուր , հէմ հադ
վէ նահադ քիմսէլէրին լուզէ-
րինէ հաղմուր եալտըրըր :
46 Ձինա էյէր սիդն սէվինլէրի
սէվերսէնիդ , նէ՞ էձրինիդ օ-
ղուր , կէօմրիւքճիւլէր տախ
հէման պուննու էթմէզլի՞ր մի :
47 Վէ էյէր հալընըզ գարընտաշ-
ларընըզա սէլամ վէրմերսէնիդ ,
նէ՞ զիյատէ հուէր սինիդ .
կէօմրիւքճիւլէր տախ հօյլէ
48 էթմէզլի՞ր մի : Իմոի՝ կէօքլէր-
ուէքի Փէուէրինիդ քեամիլ
օլտուղու կիւսի՝ քեամիլ օ-
ղսան :

ԳԼՈՒԽ Զ

1 Սագընըն տատապանըդը ա-
ուէմլէրին հօնիւննուէ՝ օնդար-
տան կէօրիւննմէք իչդուն՝ էթմէ-
յէսինիդ . եօղսա կէօքլէրուէ
օլան Փէուէրինինդին ինանմուէ
2 էձրինիդ օլմադ : Իմոի տա-
տագա վէրտախինուէ , հօնիւննճէ
պօրու ջալմայտսըն , միւրայը-
լէրին ձէմ՛յէթլէրուէ վէ ո-

պադպատտա՝ ատէմլէրուէն շան
պադղանմադ իչդուն էթմախքէլդի
կիսի . կէրչէք ուէրիմ սիզէ ,
օնդար խաձրէթինդի ալդըդտար :
Սէն խոչ՝ տատագա էթմէյէ- 3
ուէ , ոօղ էլնէն՝ սէնէն տող է-
լինին էթմախդինդի ուուդմատըն :
Թա քի տատագան կիդդիխուէ 4
օլա , վէ կիդդիխուէ կէօրէն փէ-
ուէրին՝ տանա աշխքեատըէուէ
հօուէյէ :
Վէ ուուա՝ էթմախյինուէ , 5
միւսյայըլէր կիսի օլմայտսըն .
զիրա օնդար՝ ատէմլէրէ կէօ-
րիւննէք իչդուն՝ ձէմ՛յէթէ էէր-
լէրինուէ վէ մէյտանդարըն
.քէօչէլէրինուէ ուուրուպ՝ ուուա
էթմէյի սէվէրլէր . կէրչէք
ուէրիմ սիզէ քի՝ օնդար խաձ-
րէթինդի աչդըդտար : Սէն խոչ 6
ուուա էթմախյինուէ , օտանա
կիդդ , վէ դաչխունու դաւթայդրա՝
կիդդիխուէ օլան Փէուէրինէ
ուուա էյլէ , վէ կիդդիխուէ կէօ-
րէն Փէուէրին՝ տանա աշխ-
քեատըէուէ հօուէյէ : Վէ ուուա 7
էթմախյինդիզուէ , Թայինֆէլէր
կիսի չօգ սէօյլէմէյէն . զիրա
օնդար զանն էուէրլէր քի՝
չօգ սէօյլէուդքէրի խչդուն
խչխուխդէձէքլէր : Իմոի օնդար 8
կիսի օլման . զիրա Փէուէրի-
նիդ՝ միւհթաձ օղսուղտունուդ
չէյլէրի՝ սիդ օնուան տիլէմէդ-
տէն սիդդիդ : Իմոի սիդ պէօյ- 9
լէ տուա հուին .

Եա կէօքլէրուէ օլան Փէ-
ուէրիդիզ՝ ատրն ադդիդ օղ-
ուուն . Փատիչահդըդըն կէչխին . 10
իդտատէթինն օղսուն , նիձէ կէօք-
ուէ՝ էէր խուզէրինուէ տախ .
Չէր կիսնքի էքմէյիդդն պիդչ 11
պուս կիսն վէր . Վէ պիդչ պօրձ 12
խարխդըդը պուդդըչխա , պիդ տա-
խի պօրձխուխարխդըդա պուդդըչխա-

13 ալլոմըղ կիպե. վէ ալիղի թէչ-
ըիսպէյէ հէմթիրմէ, նէտա ալիղի
եարատմազտան գուրթար. զի-
րա փուսիչահըղդ վէ գուսուրէթ
վէ համո էպէտս նէղ ասլատա
սէնին ալը. Ամէն:

14 Ջէյտա էյէր ատէմըէրէ
սուջատընը ա՛ֆ էտէրանիզ,
հէօքէրատէքի փէտէրինիզ տա-
15 ղի սիզէ ա՛ֆ էտէճէք: Ամ-
մա էյէր ատէմըէրէ սուջատ-
ըընը ա՛ֆ էթմէզսէնիզ, հէօք-
էրատէքի փէտէրինիզ տաղի
ալդըն սուջատընըզը ա՛ֆ էթ-
մէյէճէք:

16 Վէ օրուճ թուրթուղու-
նուզ զէման՝ մուրայըէր կի-
պի չէհրէմի պօղուզ օլման.
զի՛րա ծնլար՝ ատէմըէրէ օրուճ
թուրթուդլարընը հէօսաթէրմէք
իչուն՝ չէհրէլէրինի պօզադըղդ.
հէրչէք տէրիմ սիզէ քի՝ ծնլար
17 իճրէթինի ալըրղդ: Ամմա
սէն օրուճ թուրթար իքէն՝ պա-
ղընը եալղա. վէ էիւզիւնիւ
18 եայդա. Ճէյլէ քի ատէմըէրէ
օրուճ թուրթուղունու հէօս-
թէրմէյէսին, իլլա հիզմէթէ
հէօրէն փէտէրինէ. վէ հիզմէ-
տէ օլան փէտէրին՝ ատա ա-
չիքեարէտէ էօտէյէճէք:

19 Էյէր իւզէրինատէ քէնատիլէ-
րինիզէ խադինէլէր եըղման,
օրատա քի հիւվէ հէմ վուս
պօղար, վէ օրատա քի՝ խըր-
20 ղընար ատէնէք աչարղար վէ ջա-
ղարղար: Ամմա քէնատինիզէ հէօք-
ատ խադինէլէր եըղըն, օրատա
քի՝ նէ հիւվէ նէ ատ վուս պօ-
զար, վէ օրատա քի՝ խըրղ-
21 ընար ատէնէք աչմազղար, վէ
ջաղմազղար: Ջէյտա խադինէնիզ
նէրէտէ խոչ, էիւրէյինիզ տա-
22 ղի օրատա օլաճադ սըղը: Թէ-
նին չէյտանը հէօզ ատուր, խամու

էյէր հէօզհուն սաճ խոչ, ալ-
ղընը թէնինին միւնէվվէր օլսուր:
Ամմա էյէր հէօզհուն քէօթիւ 23
խոչ, ալուրընը թէնինին գարան-
լըգ օլսուր. խամու ակնատէ օլան
ըշըդ՝ գարանլըգ խոչ, գարան-
լըգ նէ՛ գատար օլսուճադ: Հէչ 24
քիմսէ նէքի ատայա գուվվուդ
էթմէյէ գատըր ատէլ ալը.
զնըտա էտ պէրինէ պուդը էտէ-
ճէք՝ վէ օպէրինէ ատվէ-
ճէք. էտէտտա պէրինէ թադալ՝
օլսուճադ՝ վէ օպէրինէ թահդէր
էտէճէք. Ընտահա հէմ Ա՛ա-
մէննայա գուվվուդ էթմէյէ գա-
տըր ատէլ սէննէդ:

Վէսնատան էօթիւրիւ սիզէ 25
տէրիմ. Ընէֆսինիդ իչուն՝ նէ
էէյէսինիդ վէ նէ իչէսինիդ,
հէմ տախէ թէնինինիդ իչուն՝
նէ կիյէսինիդ գայդու չէքմէյէն.
նէֆս թահամատան՝ վէ թէն 26
հավատան գիյատէ ատէլմի: Կէօյիւն գուշլարընա պա-
դընը, քի էքմէգլէր վէ ատ-
մէգլէր, վէ անասարընա Ճէմ՝
էթմէգլէր, վէ կէօքատէքի փէ-
տէրինիդ օնլարը պէնէլէր. սիդ
օնլարատան չօգ Փարդը տէյին 27
մի սէննէդ: Վէ սիզատէն՝ 27
քիմ գայդու չէքմէք իչէ պօ-
յունա պիր արշընի զամմ էթ-
մէյէ գատըր տէր: Կամատ 28
իչիւն տախէ նի՛Ճէ գայդու
չէքէր սէննէդ. Թարլանըն զան-
պադլարընա սէդդաթ էտին,
նէՃէ ուէօյիւրլէր. զահմէթ
չէքմէգլէր, հէմ էյիրմէգ-
լէր: Լաբին սիզէ տէրիմ 29
քի՝ Սողոմոն ատվէ պիւթիւն
տարաթը իչէ օնլարընը պիրի
կիսի կիսիլմէդ իտի: Վէ էյէր 30
տու կիւն մէվճուտ օլսուդ՝
եարընը Փուրսունա աթըլան
Թարլանըն օթուռնու Ա՛ղա-

պէտք կը լինուին ինձ , տէրը
31 իմ . քանի մը օր սպասեցէք ինձ
մինչեւ որ տեսնեմ՝ ինչ պիտի
ընեն ինծի հրեայքը : Յետոյ ան
32 ինձ կը լինի տէր : Ես ալ
պատրաստ եմ ոչ միայն կապուիլ
այլեւ մեռնիլ Երուսաղէմի մէջ
33 Յիսուսի անունին համար : Այս
խօսքերուն վրայ Պօղոսը կանչեց
ու լացով ըսաւ . Ի՞նչ կ՚ընէք
դուք , որ կուլաք ու կը սրտա-
34 խեցնէք զիս . ես պատրաստ եմ
ոչ միայն կապուիլ , այլեւ մեռ-
նիլ Երուսաղէմի մէջ Տէր Յի-
սուսի անունին համար : Երբ
չհանգչեցաւ մեզ համոզել , դա-
դրեցինք ըսելէ եւ ըսինք . Թող
Տէրոջ կամքը կատարուի :

ԳԼՈՒԽ Ի

1 Երբ մեզ բաժնուեցան ու նա-
2 ւով ճամբայ ելանք , ուղղակի
Կոս եկանք , հետեւեալ օրը
Հռոդոս , եւ անկէ Պատարա :
3 Գտանք նաւ մը որ կ՚անցնէր
Փինիկիա , նաւուն մէջ նստե-
ցանք ու ճամբայ ելանք : Կիպրո-
սը տեսանք , ձախ կողմը թող-
ուցինք զայն , Ասորիք նաւար-
կեցինք ու Տիւրոս իջանք , որով-
հետեւ նաւուն բեռը հոն պիտի
4 իջեցնէին : Գտանք աշակերտ-
ներ ու անոնց հետ եօթը օր մնա-
ցինք . անոնք Հոգիին միջոցով
կ՚ըսէին Պօղոսին , որ Երուսա-
ղէմ չերթայ : Երբ այդ օրերը
անցան , ելանք ու ճամբայ ըն-
կանք , մինչ անոնք բոլորն ալ
իրենց կանանց ու զաւակներուն
հետ մեզ կը դրկէին մինչեւ քա-
ղաքէն դուրս : Ծունկի եկանք
ծովեզերքը , աղօթեցինք ու իրա-
րու ողջոյն տուինք : Նաւուն մէջ
նստեցանք , իսկ անոնք տուն
դարձան :

7 Տիւրոսէն՝ ուր նաւը վերջը
ձգեցինք , արտասը՝ ուր պտոյտ
մը ընելով , հասանք Պտողեմա-
իս , ողջունեցինք եղբայրները ,
8 մէկ օր անոնց հետ մնացինք :
Հետեւեալ օրը ելանք Պտողե-
մայիսէն ալ , ու արտասան պտոյ-
տով , հասանք Կեսարիա . մտանք
Փիլիպպոս աւետարանչին տունը ,
որ եօթը հոգիներէն մէկն էր , ու
9 անոր հետ մնացինք : Չորս կոյս
աղջիկներ ունէր , որոնք մար-
10 գարէութիւն կ՚ընէին : Քանի մը
օր մնալէ ետքը , Ագաբոս անուն
մարգարէ մը Հրէաստանէն իջաւ
11 ու մեզի եկաւ : Պօղոսի գօտին
առաւ , ինքզինքին ձեռքերն ու
ոտքերը կապեց ու ըսաւ . Ս. Հո-
գին կ՚ըսէ . Այսպէս պիտի կա-
պեն Երուսաղէմի մէջ գօտին
տէրը եւ յանձնեն հեթանոսնե-
րուն ձեռքը :
12 Երբ այս բաները լսեցինք ,
մենք ալ եւ տեղացիները խնդրե-
ցինք Պօղոսը , որ Երուսաղէմ
13 չելլայ : Պօղոս պատասխանեց .
Ինչո՞ւ կուլաք ու կը սրտակո-
տէք զիս . ես պատրաստ եմ ոչ
միայն կապուիլ , այլեւ մեռնիլ
Երուսաղէմի մէջ Տէր Յիսուսի
14 անունին համար : Երբ չկրցանք
համոզել , դադրեցինք ըսելէ ետ-
քը եւ ըսինք . Թող Տէրոջ կամ-
քը կատարուի :
15 Այս օրերէն ետքը պատրաս-
տուեցանք ու Երուսաղէմ ելանք :
16 Կեսարիայէն ալ քանի մը աշա-
կերտներ մեզի հետ եկան , ու
մեզ տարին Կիպրացի Մնասոն
անունով հին աշակերտի մը տու-
նը , որուն հետ պիտի մնայինք :
17 Երբ Երուսաղէմ հասանք , եղ-
բայրները մեզ սիրով ընդունե-
ցին :

աէօղլէրվ թէքմիլ հԹառխի վէ-
ման , խալգ ծնուն Թա՛լիմինէ
հէյրան գալըըլար իտի : Զէրա 29
ծնլարա՝ հնուքիւմէԹ սահիպի
կիպի Թա՛լիմ էաէրիտի , վէ
տէյվլ քեաԹխպլէը կիտի :

ՊԱՊ Ը

Վ Է ծնուն տաղտան էնտի- 1
յինա՝ արտընձա չօգ խալգ
կիԹտի : Վէ իչԹէ պիր ձիւ- 2
տամըը կէլիպ՝ Ե՛ա՛ Ր՛ապ՛՝ է-
յէր խոԹէրսէն , պէնի փաք-
լէմէյէ գաատը սէն տէյէրէք՝
օնա սէձտէ էտէր իտի : Վէ 3
Յիսուս էլինի ուզատըպ՝ Ի-
Թէրիմ , փաչէլէն տէյէրէք՝
օնա տօպունտու . վէ տէր ա-
գապ օնուն ձիւտամը փաքլէն-
ու : Վէ Յիսուս օնա ատ՛տի . 4
պաԹ՝ քիմսէյէ աչօյլէմէյէսին ,
լաքին կիԹ , քէնտինի քեա-
հինէ կէօսԹէր , վէ օնլարա
չէհատէԹ իչնուն՝ Մովսէսին
էմր էԹտիյի հէտիյէյի ԹաԹ-
ուիմ էյլէ :

Վէ օնուն կափառնաումա 5
կիրտի յինտէ , օնա եալվարա-
րուպ՝ եանընա պիր էիւզ պաշը
կէլտի . Վէ տէտի . Ե՛ա՛ 6
Ր՛ապ՛՝ ուշալըմ էվտէ քէօԹ-
րիւմ եաԹըպ՝ աղըը լոքէնճէ
չէքէյօր : Վէ Յիսուս օնա 7
տէտի . պէն կէլիպ՝ օնու սա-
ղալայըմ : Վէ էիւզ պաշը 8
ձէվապ վէրիպ տէտի . Ե՛ա՛
Ր՛ապ՛՝ լայըԹ տէյիլ իմ քի
տամըմըն ալԹընա կիրէսին .
ՓարաԹ պիր ադօզ աչօյլէ ,
վէ ուշալըմ չինփա պուլա-
ճադ : Ձէրա պէն տախի 9
հիւքիւմէԹ ալԹընտա պիր
տաէմ իմ , հէմ ալԹընտա
ադաքլրըըը վար . վէ պիրինէ՝

ղաճ ֆէննա մէյվէ վէրիր : Էյի ա- 18
ղաճ ֆէննա մէյվէ վէրմէյէ՝
վէ ֆէննա ադաճ էյի մէյվէ
վէրմէյէ գաատը տէյիլ տիր :
Հ՛որ էյի մէյվէ վէրմէյէն 19
ադաճ քէսիլիր , վէ ադԹէշէ
աթըըը : Իմտի ծնլարըը 20
լէրինուէն Թանըյաճագ սընը-
զ : Պանա հէր՝ Ե՛ա՛ Ր՛ապ՛՝ Ե՛ա՛ 21
Ր՛ապ՛ տէյէն՝ աչօքլէրին փա-
տիշահլըղընա կիրէճէք տէյիլ
սիր , իլա աչօքլէրտէ օլան
փէտէրիմին ի՛րաատէԹինի իճրա
էյլէյէն : Օ՛լ աիւնտէ պանա 22
չօգ քիմսէլէր տէյէճէքլէր .
Ե՛ա՛ Ր՛ապ՛՝ Ե՛ա՛ Ր՛ապ՛՝ սէնին
ատըն իլէ փէյղամպէրլիք է՞Թ-
մէտիք մի , վէ ատըն իլէ ճինն-
լէր չըգա՞րմատըգ մը , հէմ ա-
տըն իլէ չօգ գուվվէԹլի իշլէր
իճրա է՞Թմէտիք մի : Ամմա օլ 23
զէման ծնլարա իգրար էտէճէ-
յիմ քի՝ Սիզլ ատլա պիլմէ-
սիմ , պէնտէն ուզադ օլուն՝
էյ պինամուսլուգ իշլէյէնլէր :
Իմտի պու աչօզլէրիմի հէր 24
իշիտիպ ծնլարը իճրա էտէնի՝
ըլ ա՛գըլը ատէմ պէնիզէտէ-
ճէյիմ քի՝ էվինի գայա իւզէ- 25
րինտէ պինա էԹտի . Վէ եալ-
մուր էնիպ՝ ըրմադլար կէլտի-
լէր , վէ րիւզկեարլար էատի-
լէր , վէ օլ էվէ չարփտըլար , լաքին
տիւշմէտի . զիրա գայա իւզէ- 26
րինտէ Թէմէլլէնմիշ իտի : Վէ
պու աչօզլէրիմի հէր իշիտիպ
ծնլարը իճրա էԹմէյէն՝ էվինի
գուա իւզէրինտէ պինա էԹմիշ
ադմադ ատէմէ պէնիզէյճէք .
Փի եալմուր էնտի , վէ ըրմադ- 27
լար կէլտիլէր , վէ րիւզկեար-
լար էատիլէր , վէ օլ էվէ վուր-
ուպ , վէ տիւշտիւ , վէ
ծնուն տիւշիւշիւ պէօյիւք իտի : 28
Վէ օլուս քի՝ Յիսուս պու

կին եւ աչերիմ , վէ կիսաչեր , վէ օ-
ձելիմն՝ կէլ վէ կէլելը , վէ խըշ-
ձէթքեաղըլմա՝ Շուռնու էյլէ ,
10 վէ էաչեր : Վէ Յիսուս իշլ-
ամնճէ՝ թա՛ձ՛ձիւպ էթաի , վէ
արտընճա կիսէնլէրէ տէտի .
կէրչէք տէրիմ սիղէ , Խրա-
յէլ արտաընաա տասխ պու
գատար իման պուլմատըմ :
11 Հէմ սիղէ տէրիմ քի՝ կիւնտօ-
ղուտունան վէ կիւն պաճը-
ընտան չօգ քիմսէլէր կէլէ-
ձէքլէր , վէ Աբրահամ վէ Ի-
սահակ հէմ Յակոբ իլէ կէօք-
լէրին փառհշահլըղընաա օթու-
12 րաճաղլար : Ամմա փառհշահ-
լըղըն օղուլլարը սիշարէքի գա-
րանլըղա սաճըլաճաղլար . ան-
լայըշ վէ սիր գըձըրտայըղը
13 օրատտա օլաճաղ : Ընտէն Յի-
սուս եիւղ պաչըյա տէտի .
կիմ , վէ սանա՝ ինանտըղըն
կիսի օլտուն . վէ օ սաաթ ու-
շալը չինփա պուլտու :
14 Վէ Յիսուս պէտրոստան է-
վինէ կէլիպ՝ օնուն գայնանա-
ընը կէօրտիւ քի՝ սըղմատան
թուրթուլուպ էաղմըշ իսկի :
15 Վէ օնուն էլինէ ատգունտու ,
վէ սըղմա օնու պրագտը . վէ
գալգըպ՝ օնլարա խըզմէթ է-
տըրտի :
16 Վէ ախշամ օլտունճա , օնա
չօգ Ճինընլի քիմսէլէր կէղմըշ-
տիլէր . վէ օ ըստուհլարը հէման
սէօզ իլէ ջըգարտը , վէ հէմ-
ի՛լէթլի օլանլարը սաղալթատը .
17 թա քի Եսայի փէյղամպէրի
վասիթաատը իլէ տէնինէն թէք-
միլ օլա , քի տէմիշ տիր .
Ջայի՛ փէհքէրիմիզի Ի-պէրինէ
աղտը , վէ խաստալըղլարըմըզը
էհ-քէնտի :
18 Վէ Յիսուս էղրաֆընաա
չօգ խալգ կէօրիւնճէ , էմր

էթտի քի՝ էօթէկ նատայա կէչէ-
լէր : Վէ պիր քէսաթիսպ եաղ- 19
լաշըպ՝ օնա տէտի . Ե՛ա խօճա՝
հէր նէրէյէ կիսէրսէն, ար-
տընճա կէլէճէյիմ : Վէ Յի- 20
սուս օնա տէտի . Թիլքիլէրին
լինլէրի՝ վէ կէօյհւն գուշլարը-
նըն եուվալարը վար , լաքին
Ատէմ Օղլունուն՝ պաշընը
տայայաճագ եէրի եօգ տուր :
Վէ շայիրտլէրինտէն պիր զայ- 21
րիսի օնա տէտի . Ե՛ա Տատպ՝
պանա իզին վէր , էվվէլա կիսիպ՝
պտպամը կէօմէյիմ : Ամմա 22
Յիսուս օնա տէտի . Ընտըմճա
կէլ , վէ էօլուլէրի պրագ քի՝
քէնտի էօլուլէրինի կէօմէլէր :
Վէ օ՝ գայըղա կիսինճէ , 23
շայիրտլէրի օնուն արտընճա
վարտըլար : Վէ իչէրէ տէնիղ 24
տէ պէօյուք Փուրթունա օ-
տու , չէօյլէ քի՝ գայըդ տալ-
ղալարտան էօրթիւլմիյէ իտի ,
լաքին քէնտիսի ույուր իտի :
Վէ շայիրտլէրի էանընա կէլիպ՝ 25
Ե՛ա Տատպ՝ պիզի գուրթար ,
հէլաք օլույօրուղ տէյէրէք՝
օնու ույանտըրտըլար : Վէ օ 26
օնլարա տէտի . Ինչ ազ իման-
լըլար՝ նիչինն գօրգատընըղ .
օղ գէմիան գալգըպ՝ բիւգիէալ-
լարա վէ տէնիղէ թա՛գիր էյ-
լէտի , վէ պէօյուք վսմանըդ
օլտու : Վէ օղ տաէմլէր թաճ- 27
Ճիւպ էտիպ՝ տէտիլէր . Պու
նամըղ քիմսէ տիր , քի հէմ
բիւգիէալըտա հէմ տէնիղ օնա
իթտաաթ էտէրլէր :
Վէ էօթէ եաղտայա գէօրգե- 28
սիլէր վէսայէթինէ կէլինճէ,
օնու մէզարտատան ջըգմըշ
եէթ Ճինընլի քիմսէլէր գա-
լաստը , ֆէ գայէթ ազըլըն է-
փէսէ , չէօյլէ քի՝ օ էօլմանն
քիմսէ կէչմէյէ գատիր տէյիղ

29 խոի : Վէ ւիշեէ չաղըրըպ տէ-
տիէր · Եա Ալլահըն Օղու
Յիսուս՝ արամըզատանէ վար ,
պուրայա՝ ղէմանատան էվվէլ
պիղի խաքէնձէյէ տալմալա
30 մը կէլսին : Վէ ծնլատուան
էրագ՝ օճլանըլը պիր չօգ տօն-
31 կուզ սիւրիւսիւ վար խոի : Վէ
ձիննլէը օնա եալվարըպ տէր-
լէրխոի · Էյէր պիղի չըգարըը-
սան , պիղէ՝ տօնկուզլարըն
սիւրիւսիւնէ կիթմէյէ ւիղն
32 վէր : Վէ օ ծնլատա տէոի ·
կիտին · վէ ծնլար չըգըպ՝ տօն-
կուզլարըն սիւրիւսիւնէ կիթ-
տիէր · վէ ւիշեէ տօնկուզլա-
րըն պիւեթիւն սիւրիւսիւ՝
ուչդուամատան տէննիզէ եէուրիւ-
յիւշ էթոի , վէ տուլատուտա
33 էօլտիւլէր : Վէ ծնլարը կիւ-
տէննէր գաչտըլար , վէ շէհրէ
վարըպ հէվիսինի՝ ձիննլիլէ-
րին մատտէսինի տախի խա-
34 պէր վէրտիլէր : Վէ ւիշեէ
պիւեթիւն շէհր Յիսուսուս գար-
չըլամալա չըգար · վէ ծնլար
օնու կէօրիւնճէ , եալվարըը-
լար քի՝ ծնլարըն սիւնօրլարըն-
ատան կիտէ :

ՊԱՊ Թ

1 Ա Վէ գայըլա կիւրիտ՝ էօթէ
խաքայա կէչտի , վէ քինաի
2 շէհրինէ կէլտի : Վէ ւիշեէ
օնա՝ տէօշէքատէ եաթմըշ պիր
քէօթրիւմ կէթիրտիլէր · վէ
Յիսուս ծնլարըն խամանընը կէօ-
րիւնճէ , քէօթրիւմ տէոի ·
Էյ օղուլ՝ եիւրէքլէնն , կիւ-
նահլարըն սանա ածիլ օղուն-
3 տու : Վէ ւիշեէ քեաթիպ-
լէրտէն ալանըը քէնտիլէրին-
ատ տէոիլէր · Պու՝ քիւֆիր
4 խոէյօր : Վէ Յիսուս ծնլարըն

տիւշիւնտիւք լէրինի կէօրմէք
իլէ՝ տէոի · Նի՞չիւն եիւրէքլէ-
րինիզտէ Ֆէննա շէյլէր տիւշիւ-
նիւրսիւզ : Ճիւն քի հան-
կըըը տահա գօլայ տըր , կիւ-
նահլարըն ածիլ օղուանտու
տէմէսի մի , եօխսա՝ Գալը ,
վէ կէղ տէմէսի մի : Ամմա
տամամ Օղլունուն եէր իւզէ-
րինտէ կիւնահլար ածիլ եէթ-
մէյէ հիւքիւմէթի վար խոիյինի
պիլէսինիզ տէյիւ , (օ զէման
քէօթրիւմէ տէոի ,) Գալըպ
տէօշէյինի գալտըը , վէ եվլինէ
կիւթ : Վէ օ գալգըպ՝ եվլինէ
կիւթոի : Վէ խալդ կէօրիւն-
ճէ՝ թամճիւպ էթոիլէր , վէ
տամամըէրէ պէօյլէ հիւքիւմէթ
վէրէն Ալլահա համտ էյլէտի-
լէր :

Վէ Յիսուս օրատան իլէրի
կէչիպ՝ կէօմրիւքտաէ օթուրմուշ
Մատթէոս տէնիլէն պիր ա-
տամ կէօրտիւ , վէ ծնա տէ-
ոի · Արամըճա կէլ · վէ օ
գալգըպ ծնուն արտընճա
կիւթոի : Վէ օլտու քի օ՝ եվլտէ
օթուրուր իքէն , իշեէ չօղ
կէօմրիւքճիլէր վէ կիւնահ-
քեաթլար կէլիպ՝ Յիսուս իլէ
վէ ծնուն շայիրտալէրի իլէ օ-
թուրուըլար խոի : Վէ փարի-
սեյիլէր կէօրիւնճէ՝ ծնուն
շայիրտալէրինէ տէոիլէր · Խօ-
ճանըդ նի՞չիւն կէօմրիւքճիւ-
լէր վէ կիւնահքեաթլար իլէ
եէր : Վէ Յիսուս իշիտինճէ՝
ծնլատա տէոի · Սաղլար հէ-
քիմէ միւհթաճ տէյիլէր , իլլա
ի՛լէթլի օլանլար : Ամմա վա-
րըպ՝ Մէրհամէթ խոսէրիմ
վէ տէյիլ գուրպան նէ օլտու-
ղունու էօյրէնին · զիրա սա-
տըգլարը տէյիլ՝ իլլա կիւ-
նահքեաթլարը թէվպէյէ տա-

վեթ էթմէյէ կէլտիմ :
14 Օլ ղէման Յովհաննէսին
շայիրտէկի օնուն եանընա կէ-
լիպ՝ ուշտիլէր . Կի՞չիւն ալիղ
հէմ Փարիսեցիլէր չօք օրուճ
Թուլթարըղ , սէնին շայիրտէ-
րին իսէ օրուճ Թուլթմազլար :
15 Վէ Յիսուս օնլարա ուշտի .
Մինճէլէ՞ն մի քի սիւյլուենճիս-
լէր՝ կիւվէյի եանլարընատա
օլտուգճա՝ եատ չէքինլէր .
ամմա կիւնլէր կէլէճէք տիր
քի՝ կիւվէյի օնլարատան ալընա-
ճագ , վէ օ ղէման օրուճ Թու-
16 լթաճագլար : Հէմ հիչ քիմսէ
էէնի ապէզ փարչասընը էսքի
էսկատա եատա գօնմազ . զնրա
եատա՝ էսկատան ֆոլա գօ-
փարըր , վէ էրլիթընը տահա
17 ապէթէր օլուր : Վէ էէնի շա-
բաթաը էսքի Թուլումլարա գօ-
մազլար . էօխսա՝ Թուլումլար
էրլիթընըր , վէ շարապ ուշօ-
քիւնուր , վէ Թուլումլար Թէ-
լէֆ օլուր . ամմա էէնի շա-
բաթաը էէնի Թուլումլարա
գօրլար , վէ նէքսի ուշ հրֆզ
օլուր :
18 Օնլարա պուընլարը սէօյլէր
նքէն , իշլէք պիր վիճիւհ կէ-
լիպ՝ օնա սէչմէ էտէրէք ուշտի
քի՝ Գընղըմ հալա էօլտիւ ,
լաքին կէլիպ՝ էլինի իւզէրինէ
գօ , վէ եաշայաճագ տընը :
19 Իսկի Յիսուս գալգընպ՝ շա-
յիրտէրի իլէ օնուն արտընճա
կիւնթաի :
20 Վէ իշլէք օն նքի էրլ գանը
ապան պիր գարը՝ արզա Թա-
բաֆընատան եապլըշընպ էավա-
պընըն էլէթկինէ ատզանտը :
21 Չիւնա քէնտի քէնտինէ՝ Է-
կէր անճագ էավապընա տօ-
գանատմ , գուրթուլաճագընմ
22 տէր իսի : Վէ Յիսուս ուշօ-

նիւպ՝ օնու կէօրիւնճէ ուշտի .
Ելիւրէքլէն՝ եա՛ գընղըմ , իսկա-
նըն սէնի գուրթարտը , վէ
գարը օլ սատա՛Թտան գուր-
Թուլտու :
23 Իսկի Յիսուս օլ վիճիհ-
հիւն էվինէ կէլինճէ , վէ
նէյզանլարը հէմ շամաթա է-
տէն գալատալընը կէօրիւնճէ ,
24 օնլարա ուշտի . Կիտինի , զնրա
դընղ էօլմէտի , իլլա ույուօր .
25 վէ օնա կիւլէրլէր իսի : Իմ-
տի գալատալընպ չընգարընըտը-
տա , քէնտիսի էէրի վարընպ
օնուն էլինի Թուլթտու , վէ
26 գընղ գալգտը : Վէ պու իսա-
պէր պիւԹիւն օլ տիյարա
եայընտը :
27 Վէ Յիսուս օրատան էէրի
կիտէր նքէն , օնուն արտընճա
նքի քէօրլէր կիտիպ՝ պաղընա-
րատ տէրլէր իսի . Պիզէ
մերհամէթ էյլէ՝ եա՛ Դաւիթ
օղլու : Վէ օ՝ էվէ կիրինճէ ,
28 քէօրլէր օնուն եանընա կէլ-
տիլէր , վէ Յիսուս օնլարա
տէտի . Պուննու էԹմէյէ գա-
տիր օլտուղուման կինանը՞ր-
մընընըզ . օնլար օնա տէտի-
լէր . Պէլի՝ եա՛ Տ՛ատպ : Օլ
29 ղէման օնլարընն կէօզլէրինէ
տօգանընպ տէտի . Սիզէ՝ ի-
մանընըզա կէօրէ օլուն : Վէ
30 օնլարընն կէօզլէրի աչընտը .
վէ Յիսուս օնլարա սընգը ԹէԷն-
պիհ էյլէյիա՝ տէտի . Պադընն ,
քիմսէ պիլմէտինն : Օնլար իսէ
31 չընգընպ՝ պիւԹիւն օլ տիյարտա
օնու չաւլ էԹտիլէր :
Վէ օնլար չընգար նքէն , 32
իշլէք օնա պիր տիլսիզ ճինընի
ատէմ կէԹիրտիլէր : Վէ ճինն 33
չընգարըլմայընպ նէ , տիլսիզ
սէօյլէտի . վէ խալգ՝ Թա՛ճ-
ճիւպ էտիպ ատրընը իսի քի՝

Սիմոն՝ վէ Յակարեովելուս Յու-
դա՝ օր քի օնու էլէ տախ
վերտե ։
5 Յետու պու օն լբէյ կէօն-
տէրտե , վէ օնլարտա Թէնափ
էտիպ տէտե . Թայֆէլէրին
եօլունա կիթմէն , վէ նատա-
րիալարըն շէհրինէ կիրմէն .
6 Իլա հէման Իսրայէլ էվինին
պայպ օլմուշ գեյունլարընա
7 վարըն ։ Վէ վարտըղընդտա
վա՛զ էտիպ տէյին քի՝ կէօք-
լէրին փատիշահլըղը եադըշ-
8 մըշ տըր ։ Խաճալարը տա-
պտարն , ճիւտամըլարը փաք-
լէյին , ձիւռամըլարը
ձատպա ալտընըզ , ձատպա վէ-
9 րին ։ Գէմիլէրինիզտէ ալճուն
10 եա կիւմիւշ եա պագըր՝ վէ
եօղ իչինն տադարղըգ վէ նէք
գաֆթան վէ այագ գապլարը
վէ տէյնէք էտինմէն . պնրա
իշճի քէնտի թաա՛մընա լայըգ
11 տըր ։ Վէ հանկը շէհրէ եա
քէօյէ կիրէրսէնիզ , օնտա քիմ
լայըգ օլտուղունու թէֆթիշ
էտին , վէ թա չըգանատէք՝
12 օրատա գալըն ։ Վէ էվէ կիր-
տիկինիզտէ՝ օնա ազլամ վէ-
13 րին ։ Վէ էյէր օ էվ լայըգ
նատէ , ազլամընըզ օնուն իւզէ-
րինէ կէլսին . ամմա էյէր լա-
յըգ տէյիլ նատէ , ազլամընըզ
14 սիզէ տէօնսէուն ։ Վէ սիզ
քիմ գապուլ էթմէզ՝ վէ
սէօզլէրինիզի տինկլէմէզտէ ,
օ էվտէն եա օ շէհրտէն չըգըպ՝
այագլարընըզըն թօզունու սիլ-
քին ։ Կէրչէք տէրիմ սիզէ , 15
չէրսու՛թ կիւնինտէ Սոդոմ
վէ Գոմոր տիյարընա օ շէհր-
տէն զիյատէ թէհամմիւլ
օլունաճագ ։

Իշթէ պէն սիզի գեյունլարը 16
կիպի գուրտլար արասընա

Իսրայէլ տրասընտա հիչ պիր
զէման պէյլէ շէյ կէօրմե-
34 մէտի ։ Ամմա Փարիսեցիլէր
տէրլէր իտի . ճինննէրին ատր-
վերի վասիթասը իլէ ճինն-
լերի չըգարըյօր ։
35 Իսկի Յետու՝ հէպ շէհր-
լերի վէ քէօյլէրի՝ օնլարըն
ձէմ'իյէթ եէրլէրինտէ Թա՛լիմ
էտէրէք վէ վատիշահլըղըն
միւժտէսինի վա՛զ էտէրէք
վէ խալգտա հէր խաստալը-
ղը վէ հէր զան'ֆլիյի սաղալտա-
36 րատ տօլաշըր իտի ։ Վէ գա-
լաղալըղը կէօրունճէ՝ օնլարը
ածըտը . պնրա չօպանը օլմա-
յան գէյունլար կիթպի եօրղուն
37 վէ փէրիշան իտիլէր ։ Օլ զէ-
ման շայիրտալէրինէ տէտի .
կէրչի պիչիլէճէք էքին չօղ՝
38 ամմա իշճիլէր ազ տըր ։ Իմ-
տի պիչինին Սահիպի նէ նիյազ
էտին քի՝ քէնտի պիչինինէ
իշճիլէր ջըգարտա ։

ՊԱՊ Ժ

1 Իմտի օն իքի շայիրտալէրինի
եանընա չաղըրըպ՝ օնլարտա նա-
փաք րուհլարըն իւզէրինէ
հինքիւմէթ վէրտի , քի օնլարը
ջըգարտալար , վէ հէր խաս-
թալըղը հէմ հէր զան'ֆլիյի
սաղալտալար ։
2 Վէ օն իքի առաքեալլարըն
ատլարը պունլար տըր . Էվ
վէքի Պետրոս անունլէն Սիմոն
վէ օնուն գարնտաշը Անդրէաս՝
Զէբեդէոսուն օղլու Յակոբոս
վէ օնուն գարնտաշը Յովհան-
3 նէս , Փիլիպպոս վէ Բարթո-
ղիմէոս՝ Թովմաս վէ կէօմրիւք-
չի Մաաթէոս՝ Ալֆէոս օղլու
Յակոբոս վէ լապբայը Թա-
4 դէոս օլան Ղէբէոս , Կանանը

հէօնաէրիւմ . իմոի եըլանլար
կիսի ա՛պըլը՝ վէ կէօյէրձին-
էը կիսի ղարարըզ օլուն :
17 Հաքին ատէմլէրան՚ն ատգընըն .
զնրա սէզի ձէմաա՛թլարա
թէսլիմ էտէձէքսէր , վէ սէզի
ձէմի՚յէթ եէրլէրինաէ տէօյէ-
18 ձէքսէր : Հէմ տահի ասէնիմ
իչինն՝ օնլարա վէ թայիֆէլէրէ
չէհատէթ տէյիւ՝ վաւնըզէր վէ
փատիշահլար էօնիւնէ կէօ-
19 թիւրիւլէձէք սինիզ : Իմոի
սիզի էլէ վէրտիքլէրի զէման՝
նիձէ եա նէ սէօյլէյէճինիզ
պայդու չէքմէն . չիւն քի նէ
սէօյլէյէճէյինիզ՝ սիզէ օլ սա-
20 ա՛թտա վէրիլէձէք տիր : Զի-
րա սէօյլէյէնլէր սիզ սէյիլսի-
նիզ , իլա սիզտէ սէօյլէյէն՝
փէտէրինիզլէն Ղուհու տուր :
21 Իմոի գարնտաշ գարնտաշը՝
վէ պատա էվլատը էօլիւմէ
թէսլիմ էտէձէք . վէ էվլատ-
լար աթալար իւզէրինէ գալ-
գաձապլար , վէ օնլարը էօլ-
22 սիւրէձէքլէր : Վէ իամիմ իչիւն
հէվիսինտէն նէքրահ օլուննա
ձապսընըզ . ամմա սօնտատէք
ատպը էտէն՝ օ գուրթուլա-
23 ձապ : Վէ սիզի պուս չէհրտէ
գօվալատըգլարը զէման՝ օպի-
րինէ գաչըն . զիրա հէրչէք
տէրիմ սիզէ , թա Ատէմ Օղ-
լու հէլինձէյէտէք՝ Իսրայէլին
չէհրլէրինի պիթիրմէյէձէք
24 սինիզ : Ըայիրա իսօձատլնտան՝
վէ գուլ ալատընտան իւսթիւն
25 տէյիլ տիր : Ըայիրտէ իսօձատը
հիսի՝ վէ գուլա ալատը հինսի
օլմազ եէթէր . հէր հվ սա-
հիպինէ Ռէհմէթլուլ ջաղըր-
սըլար իսէ , գանտէ գալըը օ-
26 նուն հվ էհալիսինէ : Իմոի
օնլարտան գօրգման . զիրա
հիչ պիր էօրթիւլիւ չէյ եօք
տուր քի՝ աչիքեար օլմայա ,
վէ հիչլի չէյ՝ քի պիլինմէյէ :
Սիզէ գարանլըգտա տէմիյիմի՝ 27
այտընլըգտա սէօյլէյին , վէ
գուլագտա իչինթէյինինզի՝
տամլարըն իւզէրինտէ վա՛ղ
էտին : Վէ թէնի էօլսիւրէն- 28
լէրտէն՝ ամմա ձանը էօլսիւր-
մէյէ գատիր օլմայանլարտան
գօրգման . լաքին խուտուսա
հէմ ձանը հէմ թէնի ձէ-
հէննէմտէ հէլաք էթմէյէ գա-
տիր օլանտան գօրգուն : Իքի 29
սէրչէ պիր փուլա տաթըլմա՚զ
մը . վէ օնլարըն պիրինի փէ-
տէրինիզտէն իչինտէ հէրէ
տիւշմէզ : Սիզին իտէ պաշըն- 30
զըն հէմ պըլսարը պիլէ տայը-
մըշ տըր : Իմոի գօրգման . 31
սիզ չօգ սէրչէլէրտէն ձարգը
տընըզ : Իմոի պէնի տահմ- 32
լէրին էօնիւնտէ հէր քիմ լի-
րարտա էտէրսէ , պէն տահի օնու
հէօքլէրտէ օլան փէտէրիմին
էօնիւնտէ իգրար էտէձէյիմ :
Վէ պէնի տահմլէրին էօնիւն- 33
տէ քիմ ինձեար էտէրսէ , պէն
տահի օնու հէօքլէրտէ օլան
փէտէրիմին էօնիւնտէ ինձեար
էտէձէյիմ : Ձանն էթմէն 34
քի՝ էէրտէ սէլամէթ գօմա-
ղա հէլսիմ . սէլամէթ գօ-
մաղա հէլմէսիմ , իլա պըլըձ :
Ձիրա տահմի պատարընտան՝ 35
վէ պըզը անտարընտան՝ վէ
հէլինի գայնանտարընտան ա-
յըրմաղա հէլսիմ : Վէ տահ- 36
մին տուշմինլէրի՝ քէնտի է-
վինին էհալիսի օլտաձապ : Պա- 37
պայը եա անայը պէնտէն
զիյատէ սէվէն՝ պանա լայըգ
տէյիլ տիր . վէ օղուլտա եա
գըզը պէնտէն զիյատէ սէ-
վէն՝ պանա լայըգ տէյիլ տիր :
Վէ խաչընը ալըպ արտըմ- 38

ձա կհլմէյին՝ պանա լայըդ
39 ակիլ տիր : Ճանըննը պու-
լան օնու զայ էտէձէք , վէ
պէնիմ իչլեան Ճանըննը զայ
էտէն՝ օնու պուլտըձաղ տըր :
40 Ովղի գապուլ էտէն՝ պէնի
գապուլ էտեր , վէ պէնի
գապուլ էտէն՝ պէնի կէօն-
41 տէրէնի գապուլ էտէր : Փէյ-
ղամպէր աստ իլէ փէյղամպէր
գապուլ էտէն՝ փէյղամպէր
իւմրէթի ալաճաղ . վէ աս-
տըգ աստ իլէ աստըգ գա-
պուլ էտէն՝ աստըգ իւմրէթ-
42 թի ալաճաղ : Վէ պու քիր-
չիներին պիրինէ՝ շայիրտա ա-
տը իլէ եալընըզ պիր գա-
տէ՛ն ոտուդ ստ քիմ իչի-
րիսէ , կէրէչէք տէրիմ ա-
ղէ , իւմրէթինի ատա զայ
էթմէյէձէք տիր :

1 Ա Վ է օլսա քի՝ Յիսուս օն
իկի շայիրտներինէ Թէնապի
էթմէյի պիթիրտիխի զէման ,
օրատան՝ օնլարըն շէհրլէրին-
ատ էօրէթմէյէ վէ վաղ վէր-
մէյէ կիւնտէ :
2 Վէ Յուդանննէս ղընտաննտա
Քրիստոսուն ա՛մէլլէրինի իչի-
սինձէ , շայիրտներինտէն իկի-
սինի կէօնտէրիպ՝ օնա ատէտի .
3 Օ կէլէձէք օլսըն զաթ ա՛ղն մի
սին , էօխտա պաշդասընը՛ մը
4 պէքլէյէնիմ : Վէ Յիսուս Ճէ-
վապ վէրիպ՝ օնլարա ատէտի .
Կիտիպ՝ Յուդանննէսէ իչինի-
տխընիլ վէ կէօրտիւյիւնիւզ
5 շէյլէրի իտապէր վէրին : Քէօր-
լէր կէօրիւրլէր , վէ Թօփալ-
լարեիւրիւրլէր , Ճիւտամլըլար
փաքլէնիրլէր , վէ ատլարլար
իշիտիրլէր , հօլիւլէր դէյատ

էտէրլէր . վէ Ֆարիսէյէրէ միւժ-
ատ օլսունուր . վէ նէ մուԹ- 6
լու մնա քի՝ պէնտէ պիւրչ-
մէդ :
Իսմէ մնլար կիւտինճէ , Յի- 7
սուս Յուդանննէսին հապըը-
նա խալդա տէմէյէ պաշլա-
տը . Ըէօլէ նէ՞ սէյր էԹմէ-
յէ չըգարընըզ , բիւզկեարատան
ատլանան գամը՞չ մը : Լա- 8
քին նէ՞ կէօրմէյէ չըգար-
նըզ , նաղնք էտվապլար իլէ
կիւյինմիշ ատո՞մ մի . իչԹէ
նաղնք կիւյինմիշ քիմսէլէր՝
փառիշաՆլարըն խառնէլէրինտէ
օլուրլար : Լաքին նէ կէօր- 9
մէյէ չըգարընըզ , փէյղամպէ՞ր
մի . պէլի՝ աէրիմ ալըէ ,
փէյղամպէրտանէն ոէ ատո՞ս
զիյատէ : Ը Ի՛նա ատո ատը 10
օ քիմսէ քի՝ օնուն Նտա-
գընա եաղըլմընը ատը . ԻչԹէ
պէն մէէյիմի աէնինի եիւզիւ-
նէ Հօնիւնտէն էօլտյաճա-
ղըմ , քի էօնիւնճէ պէնին
էօմնունու Հազրըլայա : Կէրչէք 11
տէրիմ սիզէ , գարըլատան
ատլանտա՝ վաՓԹիզ էտի-
ձի Յուդանննէստէն պէօյլէք
քիմսէ զուտլ էԹմէմիշ տիր .
լաքին կէօքլէրին փառիշտ-
ըըլընտա էն քիւչիւկ՝ օն-
ատան պէօյլէք տիւր : Վէ 12
վաՓԹիզ էտիճի Յուդանննէ-
սին կիւնլէրինտէն չիմսէյէ-
տէք՝ կէօքլէրին փառիշտըըը-
նա կէրմէյէ զոր էտէրլէր , վէ
օնու զօրլուլար դաւուտ : Ը Ի- 13
րա հէմ վէղամպէրլէր վէ
Նօահ՝ Յուդանննէստէք փէյ-
ղամպէրլէք էԹմէյէձէր : Վէ է- 14
յէր գապուլ էԹմէյէ նա-
Թէրտէնիզ՝ կէլէձէք Եվնա
պու տուր : Իչինէյէ գա- 15
լապլարը օլան՝ իչինէյին : Ը Մ 16

1525

ՊԱՏ ԺԱ

1 Ա Վ է օլսա քի՝ Յիսուս օն
իկի շայիրտլէրինէ Թէնապի
էթմէյի պիթիրտիխի զէման ,
օրատան՝ օնլարըն շէհրլէրին-
ատ էօրէթմէյէ վէ վաղ վէր-
մէյէ կիւնտէ :
2 Վէ Յուդանննէս ղընտաննտա
Քրիստոսուն ա՛մէլլէրինի իչի-
սինձէ , շայիրտներինտէն իկի-
սինի կէօնտէրիպ՝ օնա ատէտի .
3 Օ կէլէձէք օլսըն զաթ ա՛ղն մի
սին , էօխտա պաշդասընը՛ մը
4 պէքլէյէնիմ : Վէ Յիսուս Ճէ-
վապ վէրիպ՝ օնլարա ատէտի .
Կիտիպ՝ Յուդանննէսէ իչինի-
տխընիլ վէ կէօրտիւյիւնիւզ
5 շէյլէրի իտապէր վէրին : Քէօր-
լէր կէօրիւրլէր , վէ Թօփալ-
լարեիւրիւրլէր , Ճիւտամլըլար
փաքլէնիրլէր , վէ ատլարլար
իշիտիրլէր , հօլիւլէր դէյատ

մա պու նէսլի քիմ՞ պէն զէտէյիմ · ջոլ չօճուգլարտա պէնզէրլէր քի՝ վուղալըլար-
տա օթուրուրլար , վէ ար-
գատաշլարընա չալըրըլսա՝ ատ-
17 լէր · Սիզէ ալուտիւք չալարտ ,
ամմա րագս էթմէսինիզ ,
սիզէ Ֆիլան էթաճիք , ամ-
18 մա ատօյուն՚մէսինիզ : Չէրա
Յովհաննէս կէլէր , քի եէ-
մէղ վէ իչմէղ , վէ՝ ճինների
19 վար ատրլէր : Ատէմ Օղլու
կէլէր , քի եէր հէմ իչէր ,
վէ՝ ի՛չիչ պիր չոշ պօղազ վէ
սէքրի ատէմ՝ կէօմլինէքճիէ-
լէրին հէմ կիւնահքեարլարընի
ատաճու ատրլէր · ամմա ի՛լմ
քէնտի էվլատլարընատան Թաս-
տըգ օլուռ :
20 Օլ զէմանի՝ ջոլ իչէրինտէ
օնուն էն չօգ հիքմէթլէրի իճ-
րա օլան չէհրլէրէ սիթէմ
էթմէյէ պաշլատը , քի Թէվ-
21 սէ էթմէտիլէր : Վա՛յ սանա՝
էյ Խորազին , վա՛յ սանա՝
եա՛ Բեթսայիդա · զիրա սիզ-
տէ իչրա օլունան հիքմէթ-
լէր՝ Տիւրոս վէ Սիդոնատա օ-
մուշ օլատլար իսի , չօգսանը
չուռ վէ քիւլտէ Թէվպէ է-
22 տրլէր իսի : Անճագ սիզէ
ատրլըմ · Ճէրսա՛Թ կիւնինա-
տէ Տիւրոս վէ Սիդոնա սիզ-
տէն տահա զիյատէ Թէհամ-
23 միւլ օլունաճագ : Վէ սէն
Թա կէօյէտէք եիւքսէքլէննէն՝
եա՛ Կափառնայում՝ ճէհէն-
նէմմէտէք էնատրիլէճէքսին .
զիրա սէնտէ իչրա օլունան
հիքմէթլէր՝ Սոդոմատա օլմուշ
օլատլար իսի , Թա պու կիւ-
24 նէտէք գալըր իսի : Ամմա
սիզէ ատրլըմ քի՝ ճէրսա՛Թ
կիւնինատէ Սոդոմ սիյարըլ-
նա սէնտէն տահա զիյատէ
Թէհամմիւլ օլունաճագ :
Օլ զէման Յիսուս ճէվապ 23
էտիպ ատի . Էյ Կէօյիւն վէ
Եէրին Սահիպլի փէտէր՝ սա-
նա շիւքր էտէրիմ , քի պու
նէանէլէրի ա՛լիմլէրատէն վէ ա՛-
րիֆլէրատէն կիզլէտտին , վէ օն-
լարը մա՛սումլարա աշիքքար
էթտին : Պէլի՝ եա՛ փէտէր՝ 26
զիրա հուզուրունտա պէյլէ
խոշ կէօրիւնտիւ : Փէտէրիմ 27
տէն պանա հէր շէյ Թէսլիմ
օլունուռ . վէ Օղուլու քիմսէ
Թանըմազ՝ փէտէրատէն մա-
ատ . փէտէրի տախի քիմսէ
Թանըմազ՝ իլլա Օղուլ , հէմ
օլ քիմսէ քի Օղուլ օնա
պէյան էթմէսինի միւրատ է-
տէր : Եա՛ ճիւմլէ էօրուլ 28
մուշտար վէ եիւքլէնմիշլէր՝ պա-
նա կէլին , վէ պէն սիզէ րա-
հաթ վէրիյիմ : Պօյունտու- 29
րուզուռու իւզէրինիզէ ալըն ,
վէ պէնտէն էօյրէնին , քի
մահճուռ վէ ալչագ կէօնիւլ-
լիւ իմ , վէ ճանլարընըզա
րահաթ պուլատընըզ : Չիրա 30
պօյունտուրուռում լաթիֆ՝ վէ
եիւքիւմ հաֆիֆ տիր :

ՊԱՂՊ ԺԲ

( )Լ զէման Յիսուս շա- 1
բաթ կիւնինատէ էքինլէր ա-
րասընատան կէչէր իսի . վէ օ-
նուն շայիրտլէրի ածըգտըլար ,
վէ պաշագլարը գօփարըպ եէ-
մէյէ պաշլատըլար : Վէ փա- 2
րիսեցիլէր կէօրիւնճէ , օնա
տէտիլէր . Իշթէ շայիրտլէ-
րին՝ շաբաթ կիւնինատէ էթ-
մէյէ ճայիզ օլմայան չէյի է-
տէյօրլար : Ամմա օ՝ օնլարա 3
տէտի . Դաւիթին՝ կէրէք քէն-
տիսի կէրէք պիլէսինճէ օլան-

ծնուն ա՛լէյհինաէ ժէշվէրէթ
էթախէլէր ։
15 Վէ Յիսուս ասոյմաղըլա՝ օ-
րսանան կիւթախ , վէ ծնուն
աստընձա ջօգ խալգ կիւթախ ,
վէ ծնլարըն Ջիւմլէսինէ սա-
ղալթալը ։ 16 Վէ ծնլարա թէյն
պին էթախ , քի քէնտիսինի
ապէյան էթմէյէլէր ։ Թա քի 17
եսայի փէյղամպէրին վասի-
նա տէնիլէն թէքմիլ
օլա , քի ասմիշ սիր ։ Իշթէ 18
ահէտիյիմ դուշում՝ ձանըմըն
շօղ խօշնանըղը սէվիւելիւմ ։
Գուհումու ծնուն իւզէրինէ
գօյաճաղըմ , վէ Թայինֆէլէրէ
շէրսա՛թ խասդէր էտէճէք ։
Նէղա էթմէյէճէք , վէ սա- 19
ղըրմայաճագ , վէ ծնուն ա-
սինի մէյսանըլարսա քիմսէ
իշիթմէյէճէք ։ Էզիլմիշ գա- 20
մըշը գըրմայաճագ , վէ Թիւ-
թէն քէթէնի սէօյիւնտիւր-
մէյէճէք , Թա շէրսա՛թը գա-
լէմէյէ չըգարանատէք ։ Վէ 21
Թայինֆէլէր ծնուն ատընա իւ-
միս էտէճէքլէր ։

Օ՛Լ զէման ծնա՝ քէօր հէմ 22
տիլսիզ օլան սիր Ջինննլի կէ-
Թիրտիլէր . վէ ծնու սաղալը-
տը , շէօյլէ քի՝ քէօր վէ տիլ-
սիզ՝ հէմ սէօյլէսի հէմ կէօր-
սիւ ։ Վէ հէմ խալգ շաշար- 23
լար վէ տէրլէր խոխ . Ո՛ՃԱ-
ապա Դաւիթին օղլու սրճ մու
օլա ։ Ամմա փարիսեյիլէր ի- 24
շիտինճէ՝ տէրլէր խոխ . Պու
քիմսէ Ջիննլէրի չըգարմազ ,
իլլա Ջիննլէրին ուլուսու Բէ-
եղզէբուլ վասիթասը իլէ ։
Վէ Յիսուս ծնլարըն Ֆիքը- 25
լէրինի սիլմէյիլէ՝ ծնլարա տէ-
տի . Հէր քէնտինէ գարշը
պէօլիւնմիւշ փատիշահլըգ խա-
րապ օլուր , վէ հէր քէնտի-

15 Ամ ինձ Աստուած տալիս է վրեժ, 16 ինձ ժողովուրդը հնազանդեցնում է ինձ: 17 Ինձ փրկում է իմ թշնամիներից, ինձ բարձրացնում է իմ հակառակորդներից, ինձ ազատում է բռնակալից: 18 Դրա համար, Տէր, քեզ գովաբանելու եմ հեթանոսների մէջ, քո անունը երգելու եմ: 19 Նա մեծ փրկութիւն է տալիս իր թագաւորին, ողորմած է իր օծեալին՝ Դաւթին եւ նրա սերունդին յաւիտեան:

Երգացանկի համար. Դաւթի սաղմոսը:

1 Երկինքները պատմում են Աստծու փառքը,
եւ տարածութիւնը յայտնում է նրա ձեռքի գործը:
2 Օր օրին խօսքը հասցնում է,
եւ գիշերը գիշերին գիտութիւն է տալիս:
3 Խօսք չկայ, լեզու չկայ,
որ նրանց ձայնը չլսուի:
4 Նրանց չափը դուրս է եկել ամբողջ երկրի վրայ,
եւ նրանց խօսքերը՝ մինչեւ աշխարհի ծայրերը:
Նա վրան է դրել արեւի համար,
5 որ նա դուրս գայ իր ննջարանից, ինչպէս փեսան,
եւ ուրախանայ իբրեւ հզօր մարդ՝ վազելու իր ճանապարհը:
6 Նա ելնում է երկնքի ծայրից,
եւ նրա շրջանը հասնում է մինչեւ երկնքի ծայրերը,
եւ նրա ջերմութիւնից ոչ ոք չի կարող պահուել:
7 Տիրոջ օրէնքը կատարեալ է, հոգիին զուարթութիւն է տալիս,
Տիրոջ վկայութիւնը հաստատ է, իմաստութիւն է տալիս տգէտներին:
8 Տիրոջ հրամանները ուղիղ են, սրտերին ուրախութիւն են տալիս,
Տիրոջ պատուիրանը պայծառ է, աչքերին լոյս է տալիս:
9 Տիրոջ երկիւղը մաքուր է, յաւիտեան է կանգնած,
Տիրոջ դատաստանները ճշմարիտ են, ամէնքն էլ արդար են:
10 Նրանք աւելի թանկագին են ոսկուց,
եւ անթափանց ոսկուց աւելի,
եւ քաղցր են մեղրից եւ մեղրախորիսխից աւելի:
11 Քո ծառան էլ նրանցով է զգուշանում,
եւ նրանց պահելու մէջ մեծ վարձատրութիւն կայ:
12 Ո՞վ կարող է իմանալ իր յանցանքները:
Ինձ մաքրի՛ր գաղտնի մեղքերից:
13 Քո ծառային էլ պահի՛ր օտարների մեղքերից,
որ նրանք ինձ չիշխեն,
եւ ես անարատ կը լինեմ,
եւ մեծ յանցանքից կը մաքրուեմ:
14 Իմ բերանի խօսքերը եւ իմ սրտի խորհուրդները
քո առաջ հաճելի լինեն, Տէր, իմ ապաւէն եւ իմ փրկիչ:

Երգացանկի համար. Դաւթի սաղմոսը:

1 Թող Տէրը լսի քեզ նեղութեան օրը,
Յակոբի Աստծու անունը թող պաշտպանի քեզ:
2 Թող նա քեզ օգնութիւն ուղարկի սրբարանից,
եւ Սիոնից թող քեզ զօրացնի:
3 Թող նա յիշի քո բոլոր ընծաները,
եւ քո ողջակէզը թող ընդունելի լինի:
4 Թող նա քեզ տայ քո սրտի ցանկութիւնը,
եւ քո բոլոր խորհուրդները թող կատարի:
5 Մենք ուրախանանք քո փրկութեան համար,
եւ մեր Աստծու անունով մենք մեր դրօշները պարզենք:
Թող Տէրը կատարի քո բոլոր խնդրանքները:
6 Հիմա ես գիտեմ, որ Տէրը իր օծեալին է փրկում,
եւ նրան պատասխանում է իր սուրբ երկնքից,
իր աջ ձեռքի զօրութեամբ փրկութիւն է տալիս:
7 Ոմանք կառքերի վրայ են յոյս դնում, ոմանք էլ՝ ձիերի վրայ,
բայց մենք մեր Տէր Աստծու անունն ենք յիշում:
8 Նրանք ծռուեցին եւ ընկան,
բայց մենք ոտքի կանգնեցինք եւ ուղիղ կեցանք:
9 Տէր, փրկի՛ր թագաւորին,
եւ մեզ պատասխանի՛ր այն օրը, երբ քեզ կանչենք:

Երգացանկի համար. Դաւթի սաղմոսը:

1 Տէր, թագաւորը քո զօրութեամբ պիտի ուրախանայ,
եւ քո փրկութեամբ շատ պիտի ցնծայ:
2 Դու նրա սրտի ցանկութիւնը տուեցիր նրան,
եւ նրա շրթունքների խնդրանքը չմերժեցիր:
3 Որովհետեւ նրան օրհնութիւնների հարուստ ընծաներ տուեցիր,
նրա գլխին ոսկէ պսակ դրեցիր:
4 Նա կեանք խնդրեց քեզանից, եւ դու նրան տուեցիր
երկար օրեր՝ յաւիտեան եւ յաւիտենից:
5 Նրա փառքը մեծ է քո փրկութեամբ,
դու նրան պատիւ եւ մեծ փառք ես տուել:
6 Որովհետեւ նրան օրհնութիւն ես տուել յաւիտեան,
նրան ուրախացրիր քո երեսի ուրախութեամբ:
7 Որովհետեւ թագաւորը յոյս է դնում Տիրոջ վրայ,
եւ Բարձրեալի ողորմութեան շնորհիւ չի սասանուի:
8 Քո ձեռքը կը գտնի բոլոր թշնամիներին,
քո աջ ձեռքը կը գտնի քո ատելիներին:
9 Դու նրանց կը դարձնես կրակի հնոցի պէս,
երբ քո երեսը երեւայ նրանց:
Տէրը իր բարկութեամբ նրանց կը կլանի,
եւ կրակը նրանց կը սպառի:
10 Նրանց պտուղները երկրից դու կը կորցնես,
եւ նրանց սերունդը մարդկանց միջից:
11 Որովհետեւ նրանք չարիք դրին քեզ դէմ,
նենգութիւն մտածեցին, բայց չյաջողեցին:
12 Որովհետեւ դու նրանց կը դարձնես թիկունք դարձրածների,
քո աղեղներով նրանց երեսին կը նշան բռնես:
13 Տէր, բարձրացի՛ր քո զօրութեամբ,
մենք կերգենք եւ կը գովաբանենք քո զօրութիւնը:

Երգացանկի համար. Դաւթի սաղմոսը, առաւօտեան ընծայուելու համար:

1 Աստուա՛ծ իմ, Աստուա՛ծ իմ, ինչո՞ւ ինձ լքեցիր,
եւ ինձ փրկութիւն չես տալիս, թէեւ իմ խօսքերը լսում ես:
2 Աստուա՛ծ իմ, ցերեկը կանչում եմ քեզ, եւ չես պատասխանում,
գիշերն էլ՝ եւ ինձ հանգիստ չկայ:
3 Բայց դու սուրբ ես,
դու, որ Իսրայէլի գովասանքների մէջ ես բնակւում:
4 Մեր հայրերը յոյս դրին քեզ վրայ,
յոյս դրին, եւ դու նրանց ազատեցիր:
5 Քեզ կանչեցին, եւ ազատուեցին,
քեզ վրայ յոյս դրին, եւ չամչուեցին:
6 Բայց ես որդ եմ, եւ ոչ թէ մարդ,
մարդկանց նախատինքն եմ, եւ ժողովրդի արհամարհանքը:
7 Ինձ տեսնողները ծաղրում են ինձ,
շրթունքները ծռում են, գլուխները շարժում են:
8 Յոյս դրեց Տիրոջ վրայ, թող նա ազատի նրան,
թող նա փրկի նրան, որովհետեւ նրան սիրում է:
9 Որովհետեւ դու ես, որ ինձ մօրս փորից հանեցիր,
դու ես, որ ինձ յոյս տուեցիր մօրս կրծքերի վրայ:
10 Քեզ վրայ ես ձգուեցի ծնունդիցս,
մօրս փորից դու ես իմ Աստուածը:
11 Ինձանից հեռու մի՛ կաց,
որովհետեւ նեղութիւնը մօտ է,
եւ ոչ ոք չկայ, որ օգնի:
12 Շատ ցուլեր շրջապատեցին ինձ,
Բասանի զօրաւոր ցուլերը պաշարեցին ինձ:
13 Իրենց բերանները բացին ինձ դէմ,
որսացող եւ մռնչող առիւծի պէս:
14 Ես ջրի պէս թափուեցի,
եւ իմ բոլոր ոսկորները տեղահան եղան:
Իմ սիրտը մոմի պէս հալուեց
իմ ներսերում:
15 Իմ զօրութիւնը չորացաւ կաւեղէնի պէս,
եւ իմ լեզուն կպաւ իմ ծնօտին,
եւ դու ինձ մահուան հողին մատնեցիր:
16 Որովհետեւ շներ շրջապատեցին ինձ,
չարագործների ժողովը պաշարեց ինձ,
ինձ ոտքերս եւ ձեռքերս ծակեցին:
17 Կարելի է հաշուել իմ բոլոր ոսկորները,
իսկ նրանք ինձ նայում եւ ինձ դիտում են:
18 Իմ հագուստները իրենց մէջ բաժանեցին,
եւ իմ պատմուճանի վրայ վիճակ գցեցին:
19 Բայց դու, Տէր, մի՛ հեռացիր,
իմ զօրութիւն, ինձ օգնութեան արագացի՛ր:
20 Իմ հոգին ազատի՛ր սրից,
իմ միակին՝ շների զօրութիւնից:
21 Ինձ փրկի՛ր առիւծի բերանից,
եւ վայրենի ցուլերի եղջիւրներից ինձ լսի՛ր:
22 Ես պիտի պատմեմ քո անունը իմ եղբայրներին,
ժողովրդի մէջ պիտի գովաբանեմ քեզ:
23 Տիրոջից վախեցողնե՛ր, գովաբանեցէ՛ք նրան,
Յակոբի բոլոր սերունդնե՛ր, փառաւորեցէ՛ք նրան,
եւ Իսրայէլի բոլոր սերունդնե՛ր, նրանից վախեցէ՛ք:
24 Որովհետեւ նա չարհամարհեց
եւ չանարգեց աղքատի նեղութիւնը,
եւ իր երեսը նրանից չթաքցրեց,
եւ երբ նրան օգնութեան կանչեց, լսեց:
25 Քո գովասանքը մեծ ժողովրդի մէջ է,
քո ուխտերը կատարում եմ նրանց առաջ, որ քեզանից վախենում են:
26 Աղքատները պիտի ուտեն եւ կշտանան,
Տիրոջ որոնողները պիտի գովաբանեն նրան:
Ձեր սիրտը յաւիտեան թող ապրի:
27 Երկրի բոլոր ծագերը պիտի յիշեն եւ դառնան Տիրոջ կողմը,
եւ ազգերի բոլոր ընտանիքները պիտի երկրպագեն նրա առաջ:
28 Որովհետեւ Տիրոջն է թագաւորութիւնը,
եւ նա է ազգերի տէրը:
29 Երկրի բոլոր հարուստները պիտի ուտեն եւ երկրպագեն,
նրա առաջ պիտի խոնարհուեն բոլոր նրանք, որ հողի մէջ են իջնում,
եւ իրենց հոգին չեն կարող ապրեցնել:
30 Սերունդը պիտի ծառայի նրան,
Տիրոջ մասին պիտի պատմեն գալիք սերունդին:
31 Նրանք պիտի գան եւ պատմեն նրա արդարութիւնը
մի ժողովրդի, որ ծնուելու է, որովհետեւ նա արել է այդ:

Երգացանկի համար. Դաւթի սաղմոսը:

1 Տէրը իմ հովիւն է, ինձ պակաս չի լինի:
2 Նա ինձ կանաչ արտերում է հանգստացնում,
եւ ինձ հանգիստ ջրերի մօտ է տանում:
3 Նա իմ հոգին է ուղղում,
եւ ինձ տանում է արդարութեան ճանապարհներով՝ իր անուան համար:
4 Թէեւ մահուան ստուերի հովտում էլ գնամ,
չեմ վախենայ չարից,
որովհետեւ դու ինձ հետ ես,
քո գաւազանն ու քո գաւազանը ինձ մխիթարում են:
5 Դու իմ թշնամիների առաջ սեղան ես պատրաստում ինձ համար,
իմ գլուխը իւղով ես օծում,
իմ բաժակը լիքն է:
6 Իմ կեանքի բոլոր օրերում
քո բարութիւնն ու ողորմութիւնը ինձ հետ կը լինեն,
եւ Տիրոջ տանը կը բնակուեմ երկար օրեր:

Երգացանկի համար. Դաւթի սաղմոսը:

1 Տիրոջն է երկիրը եւ նրա լիութիւնը,
աշխարհը եւ նրա բնակիչները:
2 Որովհետեւ նա հիմնեց այն ծովերի վրայ,
եւ գետերի վրայ պատրաստեց այն:
3 Ո՞վ կարող է բարձրանալ Տիրոջ լեռը,
եւ ո՞վ կարող է կանգնել նրա սուրբ տեղում:
4 Անմեղ ձեռքերով եւ մաքուր սրտով մարդը,
որ իր հոգին ունայնութեան չի տալիս,
եւ նենգութեամբ չի երդնում:
5 Նա օրհնութիւն կը ստանայ Տիրոջից,
եւ արդարութիւն՝ իր փրկիչ Աստծուց:
6 Այս է նրանց սերունդը, որ փնտրում են նրան,
որ փնտրում են քո երեսը, Յակոբի Աստուա՛ծ:
7 Դռնակնե՛ր, ձեր գլուխները վերացրէ՛ք,
եւ դո՛ւռ յաւիտենական, վերացի՛ր,
որ փառքի Թագաւորը մտնի:
8 Ո՞վ է այդ փառքի Թագաւորը:
Զօրութիւնների Տէրը, նա է փառքի Թագաւորը:
9 Դռնակնե՛ր, ձեր գլուխները վերացրէ՛ք,
եւ դո՛ւռ յաւիտենական, վերացի՛ր,
որ փառքի Թագաւորը մտնի:
10 Ո՞վ է այդ փառքի Թագաւորը:
Զօրութիւնների Տէր Աստուածը, նա է փառքի Թագաւորը:

Երգացանկի համար. Դաւթի սաղմոսը:

1 Քեզ, Տէր, իմ հոգին վերացրի,
2 Աստուա՛ծ իմ, քեզ վրայ յոյս դրի,
թող ես չամչուեմ,
թող իմ թշնամիները ինձ վրայ չծիծաղեն:
3 Որովհետեւ նրանք, որ քեզ վրայ յոյս են դնում, չեն ամչնայ,
չեն ամչնայ նրանք, որ անիրաւութեամբ են վարուում:
4 Տէր, քո ճանապարհները ինձ ցոյց տո՛ւր,
քո շաւիղները ինձ սովորեցրո՛ւ:
5 Քո ճշմարտութեան մէջ ինձ առաջնորդի՛ր եւ սովորեցրո՛ւ ինձ,
որովհետեւ դու ես իմ փրկութեան Աստուածը,
քեզ եմ սպասում ամբողջ օրը:
6 Յիշի՛ր, Տէր, քո ողորմութիւնները եւ քո ողորմածութիւնները,
որովհետեւ յաւիտենական են:
7 Իմ մանկութեան մեղքերը եւ իմ յանցանքները մի՛ յիշիր,
քո ողորմածութեան համաձայն յիշի՛ր ինձ,
քո բարութեան համար, Տէր:
8 Բարի եւ ուղիղ է Տէրը,
այդ պատճառով մեղաւորներին ճանապարհ կը ցուցնի:
9 Խոնարհներին կը առաջնորդի դատաստանի մէջ,
խոնարհներին իր ճանապարհները կը սովորեցնի:
10 Տիրոջ բոլոր ճանապարհները ողորմութիւն եւ ճշմարտութիւն են
նրանց համար, որ նրա ուխտը եւ վկայութիւնները պահում են:
11 Քո անունի համար, Տէր,
ների՛ր իմ մեղքը, որովհետեւ մեծ է:
12 Ո՞վ է այն մարդը, որ Տիրոջից վախենում է,
նրան նա կը սովորեցնի ընտրել ճանապարհը:
13 Նրա հոգին բարիքների մէջ կը բնակուի,
եւ նրա սերունդը երկիրը կը ժառանգի:
14 Տիրոջ գաղտնիքը նրանց է, որ նրանից վախենում են,
եւ նրա ուխտը նրանց կը յայտնի:
15 Իմ աչքերը միշտ Տիրոջ վրայ են,
որովհետեւ նա իմ ոտքերը ցանցից կը հանի:
16 Դարձի՛ր դէպի ինձ եւ ողորմի՛ր ինձ,
որովհետեւ միայնակ եւ տառապեալ եմ:
17 Իմ սրտի նեղութիւնները մեծացան,
ինձ նեղութիւններից հանի՛ր:
18 Տե՛ս իմ նեղութիւնն ու իմ տառապանքը,
եւ ների՛ր իմ բոլոր մեղքերը:
19 Տե՛ս իմ թշնամիները, որ շատացան,
եւ ինձ ատելութեամբ անիրաւ ատեցին:
20 Իմ հոգին պահի՛ր եւ ազատի՛ր ինձ,
ամչնալ չտա՛ս ինձ, որովհետեւ քեզ վրայ յոյս դրի:
21 Անմեղութիւնն ու ուղղամտութիւնը թող պահեն ինձ,
որովհետեւ քեզ եմ սպասում:
22 Աստուա՛ծ, Իսրայէլին ազատի՛ր
իր բոլոր նեղութիւններից:

Երգացանկի համար. Դաւթի սաղմոսը:

1 Դատի՛ր ինձ, Տէր, որովհետեւ ես իմ անմեղութեամբ վարուեցի,
եւ Տիրոջ վրայ յոյս դնելով՝ չեմ սասանուի:
2 Քննի՛ր ինձ, Տէր, եւ փորձի՛ր ինձ,
իմ երիկամները եւ իմ սիրտը քննի՛ր:
3 Որովհետեւ քո ողորմութիւնը իմ աչքերի առաջ է,
եւ քո ճշմարտութեան մէջ եմ վարուում:
4 Ես չեմ նստում ունայնութեան մարդկանց հետ,
եւ նենգաւորների հետ չեմ գնում:
5 Չարագործների ժողովը ատեցի,
եւ անիրաւների հետ չեմ նստում:
6 Իմ ձեռքերը անմեղութեամբ լուացի,
եւ քո սեղանի շուրջը պիտի գնամ, Տէր,
7 որ գոհութեան ձայնը լսեցնեմ,
եւ պատմեմ քո բոլոր հրաշքները:
8 Տէր, սիրեցի քո տան գեղեցկութիւնը,
եւ քո փառքի բնակարանի տեղը:
9 Մի՛ հաւաքիր իմ հոգին մեղաւորների հետ,
եւ իմ կեանքը արիւնահեղների հետ:
10 Նրանց ձեռքերում անիրաւութիւն կայ,
եւ նրանց աջ ձեռքը կաշառքով լիքն է:
11 Բայց ես իմ անմեղութեամբ վարուեցի,
ազատի՛ր ինձ եւ ողորմի՛ր ինձ:
12 Իմ ոտքը ուղիղ տեղում կանգնեցաւ,
եւ ժողովների մէջ Տիրոջը պիտի օրհնեմ:

Երգացանկի համար. Դաւթի սաղմոսը, նախքան օծուելը:

1 Տէրը իմ լոյսն է եւ իմ փրկութիւնը, ո՞ւմից վախենամ:
Տէրը իմ կեանքի զօրութիւնն է, ո՞ւմից ահաբեկուեմ:
2 Երբ չարագործները ինձ վրայ յարձակուեցին,
որ իմ մարմինը ուտեն,
իմ թշնամիներն ու հակառակորդները ինձ վրայ,
նրանք տկարացան եւ ընկան:
3 Թէեւ բանակ ինձ դէմ դնի,
իմ սիրտը չի վախենայ,
թէեւ պատերազմ ինձ դէմ բարձրանայ,
դարձեալ ես յոյս կունենամ:
4 Մի բան խնդրեցի Տիրոջից, եւ նա պիտի տայ ինձ,
որ Տիրոջ տանը բնակուեմ իմ կեանքի բոլոր օրերում,
որ Տիրոջ գեղեցկութիւնը տեսնեմ,
եւ նրա տաճարում հարցնեմ:
5 Որովհետեւ նա ինձ իր խրճիթում պիտի պահի չարիքի օրը,
իր խորանի ծածուկ տեղում ինձ պիտի պահի,
եւ ինձ վրայ պիտի բարձրացնի:
6 Եւ հիմա իմ գլուխը բարձրանալու է իմ շրջապատի թշնամիների վրայ,
եւ նրա խորանում ուրախութեան զոհեր պիտի մատուցեմ,
երգելով եւ նուագելով Տիրոջը:
7 Լսի՛ր, Տէր, իմ ձայնը, երբ կանչեմ,
եւ ողորմի՛ր ինձ եւ պատասխանի՛ր ինձ:
8 Իմ սիրտը քեզ ասաց՝ իմ երեսը փնտրեցէ՛ք,
քո երեսը, Տէր, պիտի փնտրեմ:
9 Քո երեսը ինձանից մի՛ թաքցրու,
քո ծառային մի՛ հեռացրու քո բարկութեամբ,
դու իմ օգնականն ես եղել,
ինձ մի՛ թողուր եւ մի՛ լքիր ինձ, իմ Աստուա՛ծ, իմ փրկիչ:
10 Որովհետեւ հայրս եւ մայրս ինձ լքեցին,
բայց Տէրը ինձ ընդունեց:
11 Տէր, ինձ քո ճանապարհը սովորեցրո՛ւ,
եւ ուղիղ շաւիղով ինձ առաջնորդի՛ր,
իմ թշնամիների պատճառով:
12 Ինձ մի՛ տուր իմ հակառակորդների կամքին,
որովհետեւ սուտ վկաներ եւ անիրաւութիւն շնչողներ ինձ դէմ յարուցան:
13 Ես հաւատացի, որ Տիրոջ բարութիւնը պիտի տեսնեմ
կենդանիների երկրում:
14 Տիրոջ վրայ յոյս դի՛ր, քաջալերուի՛ր եւ զօրացի՛ր,
եւ Տիրոջ վրայ յոյս դի՛ր:

Երգացանկի համար. Դաւթի սաղմոսը:

1 Քեզ, Տէր, կանչում եմ,
իմ ապաւէն, ինձանից մի՛ լռիր,
որ ես նմանուեմ նրանց, որ գերեզման են իջնում:
2 Լսի՛ր իմ աղաչանքի ձայնը, երբ քեզ կանչեմ,
երբ իմ ձեռքերը բարձրացնեմ քո սուրբ խորանի կողմը:
3 Ինձ մի՛ քարշ տար չարագործների հետ,
եւ անիրաւութիւն գործողների հետ,
որ իրենց ընկերոջ հետ խաղաղութեան խօսում են,
բայց չարիք կայ նրանց սրտում:
4 Տո՛ւր նրանց ըստ իրենց գործերի,
եւ ըստ իրենց չար արարքների,
ըստ իրենց ձեռքերի գործերի տո՛ւր նրանց,
հատուցո՛ւմ տուր նրանց:
5 Որովհետեւ Տիրոջ գործերին եւ նրա ձեռքերի գործերին չեն նայում,
նա պիտի քանդի նրանց եւ չի շինի նրանց:
6 Տիրոջ մէջ օրհնեալ է,
որ իմ աղաչանքի ձայնը լսեց:
7 Տէրը իմ զօրութիւնն է եւ իմ վահանը,
նրա վրայ յոյս դրեց իմ սիրտը, եւ օգնութիւն ստացայ,
եւ իմ սիրտը ուրախացաւ,
եւ իմ երգով պիտի գոհանամ նրան:
8 Տէրը նրանց զօրութիւնն է,
եւ իր օծեալի փրկութեան ապաւէնն է:
9 Փրկի՛ր քո ժողովրդին եւ օրհնի՛ր քո ժառանգութիւնը,
եւ հովուի՛ր նրանց եւ բարձրացրո՛ւ նրանց յաւիտեան:

Երգացանկի համար. Դաւթի սաղմոսը, խորանի նորոգութեան համար:

1 Տուէ՛ք Տիրոջը, երկնային զաւակնե՛ր,
տուէ՛ք Տիրոջը փառք եւ զօրութիւն:
2 Տուէ՛ք Տիրոջը նրա անունի փառքը,
երկրպագեցէ՛ք Տիրոջը սուրբ զարդարանքով:
3 Տիրոջ ձայնը ջրերի վրայ է,
փառքի Աստուածը որոտում է,
Տէրը շատ ջրերի վրայ է:
4 Տիրոջ ձայնը զօրութեամբ է,
Տիրոջ ձայնը փառաւորութեամբ է:
5 Տիրոջ ձայնը մայրիները կոտրում է,
Տէրը կոտրում է Լիբանանի մայրիները:
6 Նա նրանց հորթի պէս է ցատկեցնում,
Լիբանանն ու Սիրիոնը՝ վայրի ցուլի պէս:
7 Տիրոջ ձայնը կրակի բոցեր է տարածում:
8 Տիրոջ ձայնը անապատը շարժում է,
Տէրը շարժում է Կադէսի անապատը:
9 Տիրոջ ձայնը եղջերուներին ծնունդ է տալիս,
եւ անտառները մերկացնում է,
եւ նրա տաճարում ամէն մարդ փառք է տալիս:
10 Տէրը ջրհեղեղի վրայ նստեց,
եւ Տէրը նստեց թագաւոր յաւիտեան:
11 Տէրը զօրութիւն կը տայ իր ժողովրդին,
Տէրը իր ժողովրդին խաղաղութեամբ կ'օրհնի:

Երգացանկի համար. Դաւթի սաղմոսը, տաճարի նորոգութեան համար:

1 Քեզ, Տէր, պիտի բարձրացնեմ եւ գովաբանեմ,
որովհետեւ դու ինձ բարձրացրիր,
եւ իմ թշնամիներին ինձ վրայ ուրախանալ չտուիր:
2 Աստուա՛ծ իմ, քեզ կանչեցի, եւ դու ինձ բժշկեցիր:
3 Տէր, դու հանեցիր իմ հոգին գերեզմանից,
ինձ կեանք տուիր, որ գերեզման իջնողների հետ չգնամ:
4 Երգեցէ՛ք Տիրոջը, նրա սուրբերնե՛ր,
եւ գոհացէ՛ք նրա սուրբ անունը:
5 Որովհետեւ նրա բարկութիւնը մի պահ է,
նրա կամքը՝ կեանք:
Երեկոյեան լացը կարող է գալ,
բայց առաւօտեան ուրախութիւն կայ:
6 Ես իմ անդորրութեանս մէջ ասացի,
որ երբեք չեմ սասանուի:
7 Տէր, քո կամքով զօրացրիր իմ լեռը,
դէմքդ թաքցրիր, եւ ես խռովեցայ:
8 Քեզ, Տէր, կանչեցի,
եւ Տիրոջը աղաչեցի:
9 Ի՞նչ օգուտ իմ արիւնից,
երբ գերեզման իջնեմ:
Հողը քեզ կը գովաբանի՞,
եւ քո ճշմարտութիւնը կը պատմի՞:
10 Լսի՛ր, Տէր, եւ ողորմի՛ր ինձ,
Տէր, եղի՛ր իմ օգնականը:
11 Իմ սգաւորութիւնը դարձրիր ինձ համար ուրախութիւն,
իմ տրտմութեան հագուստը հանեցիր ինձանից,
եւ ուրախութեամբ զգեցրիր ինձ,
12 որ իմ հոգին քեզ գովաբանի եւ չլռի:
Տէր, իմ Աստուա՛ծ, յաւիտեան քեզ պիտի գոհանամ:

Երգացանկի համար. Դաւթի սաղմոսը:

1 Տէր, քեզ վրայ յոյս դրի,
թող ես չամչուեմ յաւիտեան,
քո արդարութեամբ ազատի՛ր ինձ:
2 Ականջդ դարձրո՛ւ դէպի ինձ,
եւ ինձ շուտով ազատի՛ր:
Եղի՛ր ինձ համար ապաւէնի ժայռ,
եւ ինձ ազատելու ամրոց,
3 որովհետեւ դու իմ ապաւէնի ժայռն ես,
եւ իմ ամրոցը,
եւ հանի՛ր ինձ եւ առաջնորդի՛ր ինձ քո անունի համար:
4 Հանի՛ր ինձ թակարդից, որ ինձ համար գցեցին,
որովհետեւ դու ես իմ զօրութիւնը:
5 Քո ձեռքը հոգիս կը յանձնեմ,
դու ինձ կը փրկես, Տէր, ճշմարտութեան Աստուա՛ծ:
6 Ատեցի նրանց, որ ունայնութեան հետեւում են,
եւ ես Տիրոջ վրայ յոյս դրի:
7 Քո ողորմութեան մէջ պիտի ուրախանամ եւ ցնծամ,
որովհետեւ դու իմ տառապանքը տեսար,
իմ հոգու նեղութիւնները գիտցար:
8 Եւ ինձ թշնամու ձեռքը չմատնեցիր,
ոտքերս լայն տեղում կանգնեցրիր:
9 Ողորմի՛ր ինձ, Տէր, որովհետեւ նեղութեան մէջ եմ,
իմ աչքը, հոգիս եւ փորս տրտմութիւնից տկարացան:
10 Որովհետեւ իմ կեանքը վշտով սպառուեցաւ,
եւ իմ տարիները՝ հառաչանքով,
իմ զօրութիւնը տկարացաւ իմ անօրէնութեան պատճառով,
եւ իմ ոսկորները տկարացան:
11 Իմ բոլոր թշնամիների պատճառով
ես նախատինքի առարկայ դարձայ,
եւ իմ հարեւանների մեծ նախատինքի,
եւ իմ ծանօթների սարսափի:
Ինձ տեսնողները փողոցում ինձանից փախան:
12 Ինձ մոռացուեցի՝ մեռածների պէս,
կորած անօթի պէս եղայ:
13 Որովհետեւ շատերի չարախօսութիւնը լսեցի,
եւ ինձ շրջապատողների սարսափը,
երբ միասին ինձ դէմ խորհուրդ արին,
իմ հոգին առնելու խորհեցան:
14 Բայց ես քեզ վրայ յոյս դրի, Տէր,
եւ ասացի՝ դո՛ւ ես իմ Աստուածը:
15 Իմ ժամանակները քո ձեռքերում են,
ազատի՛ր ինձ իմ թշնամիների ձեռքից եւ հալածողներից:
16 Քո երեսը ծառայիդ վրայ ցոյց տո՛ւր,
եւ քո ողորմութեամբ ազատի՛ր ինձ:
17 Տէր, ամչնալ չտա՛ս ինձ, որովհետեւ քեզ կանչեցի,
ամչնան չարագործները,
եւ գերեզմանում լռեցնի՛ր նրանց:
18 Նենգաւոր շրթունքները համր դարձրո՛ւ,
որոնք արդարի դէմ անիրաւութեամբ խօսում են,
հպարտութեամբ եւ արհամարհանքով:
19 Որքա՜ն մեծ է քո բարութիւնը,
որ պահել ես քեզանից վախեցողների համար,
եւ կատարել ես նրանց համար, որ քեզ վրայ յոյս դրին,
մարդկանց որդիների առաջ:
20 Դու նրանց կը պահես քո երեսի ծածկոցի տակ,
մարդկանց ամբարտաւանութիւնից,
քո խորանում նրանց կը պահես
լեզուների վէճերից:
21 Օրհնեալ է Տէրը,
որովհետեւ իր ողորմութիւնը հրաշալի ցոյց տուեց ինձ
ամրոցի մէջ:
22 Ես ասացի իմ շուարած ժամանակ,
որ քո աչքերի առաջից կտրուած եմ,
բայց դու լսեցիր իմ աղաչանքի ձայնը,
երբ քեզ կանչեցի:
23 Սիրեցէ՛ք Տիրոջը, նրա բոլոր սուրբերնե՛ր,
որովհետեւ Տէրը հաւատարիմներին կը պահի,
եւ ամբարտաւանութեամբ գործողներին առատ կը հատուցանի:
24 Զօրացէ՛ք եւ քաջալերուի՛ր ձեր սիրտը,
բոլոր նրանք, որ Տիրոջ վրայ յոյս դրեցիք:

Երգացանկի համար. Դաւթի սաղմոսը, խրատական:

1 Երանի՜ նրան, որ անօրէնութիւնը ներուեցաւ,
եւ որի մեղքերը ծածկուեցան:
2 Երանի՜ այն մարդուն, որին Տէրը մեղք չի համարում,
եւ որի հոգում նենգութիւն չկայ:
3 Երբ ես լռեցի, ոսկորներս հնացան
իմ բոլոր օրերի հառաչանքի մէջ:
4 Որովհետեւ գիշեր ու ցերեկ քո ձեռքը ծանրացաւ ինձ վրայ,
իմ ուժը ամառուայ տապի պէս չորացաւ:
5 Քեզ իմ մեղքերս ճանաչեցուցի,
եւ իմ անօրէնութիւնները ծածկած չեմ:
Ասացի՝ Տիրոջ առաջ պիտի խոստովանեմ իմ անօրէնութիւնները,
եւ դու իմ մեղքի յանցանքը ներեցիր:
6 Այդ պատճառով ամէն սուրբ քեզ պիտի աղօթի
ժամանակին,
եւ ջրերի մեծ հեղեղները նրան չեն հասնի:
7 Դու ինձ համար ապաւէն ես,
նեղութիւնից ինձ պիտի պահես,
եւ ազատութեան ուրախութեամբ պիտի շրջապատես ինձ:
8 Ես քեզ պիտի հանդարտեցնեմ,
եւ քեզ պիտի սորվեցնեմ այն ճանապարհը, որով պիտի գնաս,
քեզ պիտի խրատեմ իմ աչքերով:
9 Մի՛ եղէք ձի կամ ջորի, որ չեն հասկանում,
որոնց բերանը սանձով եւ սանձակապով պիտի զսպես,
որ քեզ չմօտենան:
10 Չարագործին շատ նեղութիւններ կը պատահեն,
բայց Տիրոջ վրայ յոյս դնողին ողորմութիւնը պիտի շրջապատի:
11 Ուրախացէ՛ք Տիրոջով եւ ցնծացէ՛ք, արդարնե՛ր,
եւ ուրախութեամբ գոչեցէ՛ք, բոլոր ուղղամիտնե՛ր:

Երգացանկի համար. Դաւթի սաղմոսը:

1 Ուրախացէ՛ք, արդարնե՛ր, Տիրոջով,
ուղիղներին վայել է գովասանքը:
2 Գոհացէ՛ք Տիրոջը քնարով,
տասնեակ լարերով նրան նուագեցէ՛ք:
3 Նրա համար նոր երգ երգեցէ՛ք,
լաւ նուագեցէ՛ք ուրախութեան ձայնով:
4 Որովհետեւ Տիրոջ խօսքը ուղիղ է,
եւ նրա բոլոր գործերը հաւատարմութեամբ են:
5 Նա սիրում է արդարութիւնն ու դատաստանը,
երկիրը Տիրոջ ողորմութիւնով լիքն է:
6 Տիրոջ խօսքով երկինքները հաստատուեցան,
եւ նրա բերանի շունչով՝ նրանց բոլոր զօրութիւնները:
7 Նա ծովի ջրերը կուտակեց ինչպէս մի կոյտ,
անդունդները գանձարանների մէջ դրեց:
8 Տիրոջից վախենայ ամբողջ երկիրը,
նրանից պիտի դողան աշխարհի բոլոր բնակիչները:
9 Որ

նէ գարշը ակօլեանմիւշ էին
26 եաս էվ սոպէն տուրմազ : Իմ
տի էյէր էէյթան էէյթանը
ջըգարըրսաս , քէնտի ա՛էէյհի-
նէ ակօլեանմիւշ տիւր . իմոն
օնուն փսահիշահըրըլը նի՞ճէ
27 սոպէն տուրաճադ : Ա՛ն է-
յէր այն ճիննէրի Բէէղըէ-
բուլ իլէ ջըգարըրսաս , օղու-
լարընըզ քի՞մ իլէ ջըգարըր-
լար . պունուն իչինն էրսա-
այթճըլասընըզ օնլար օլաճադ-
28 լար : Ասքին էյէր այն ճինն-
էրի Ալլահըն Բուհու իլէ
ջըգարըր իսէմ , էօյէ իսէ
Ալլահըն փսահիշահըրըլը իւզէ-
29 րինէզէ էէթիշմիշ տիր : Ես-
իսա այր քիմսէ գուվվէթ-
լինին էվինէ կէրիսա՝ օնուն էշ
էասընը գահիմադա նի՞ճէ գա-
տիր օլա պիլիր , էյէր օլ գուվ
վէթլիյի էվվէլա պադըշահ-
սա , վէ օլ ղէման օնուն է-
30 վինի եաղմալայաճադ : Պէ-
նիմ իլէ օլմայան՝ պանա զըստ
տըր , վէ այնիմ իլէ տէվզիր-
31 մէյէն՝ տաղըտըր : Օնուն ի-
չինն սիղէ տէրիմ . Հէր կիւ-
նահ վէ քիւֆր՝ աստմլէրիզ
ա՛ֆվ օլունաճադ , լաքին Բու-
հա օլան քիւֆր՝ աստմլէրիզ
ա՛ֆվ օլունմայաճադ տըր :
32 Վէ աստմ Օղլունա գարշը
սէօզ սէօյլէյէնէ ա՛ֆվ օլու-
նամաճադ . լաքին Ա՛զիզ Բու-
հա գարշը սէօյլէյէնէ՝ կէրէք
պուս տիւնէատա կէրէք կէլէ-
ճէքտէ ա՛ֆվ օլունմայաճադ
33 տըր : Եսա աղաճը էյի հէմ
մէյվէսինի էյի էտին , եաճաօտ
աղաճը ֆէննա հէմ մէյվէսի-
նի ֆէննա էտին . զիրա աղաճ՝
34 մէյվէսէն պիլինիր : Էյ էն-
կէրէք էըսընը էվլատլարը՝ սիզ
եարատմազ լաբէն՝ նի՞ճէ էյի

էէյլէր սէօյլէյէ պիլմէմիսինիզ .
զիրա տալըզ՝ եհուդէյին արթա-
նընտան սէօյլէր : Էյի տաէմ 35
եհուդէյին էյի խաղինէֆինտէն
էյի էէյլէր ջըգարըր , վէ եա-
րատմազ տաէմ՝ եարատմազ
խաղինէֆտէն եարատմայ էէյլէր
ջըգարըր : Ամմա սիղէ սէ- 36
րիմ քի՝ աստմլէր հէր սէօյ-
լէսէճէքլէրի պօշ սէօզ իչինն
էէրսաճէք կիւնէհկառ ճէվապ
վէրէճէքլէր : Ձիրա սէն՝ սէօզ 37
լէրինտէն թաստըզ օլաճադ
սըն , վէ սէօզլէրինտէն սէնին
իւզէրինէ հիւքմ օլունաճադ :
Օ զէման քեամթիալէէտսէն 38
վէ Փարիսեցիլէրտսէն ալդըճը-
րը ճէվապ վէրիպ՝ սէօտլէր .
Եա՛ խոճա՝ սէնտէն ալամէթ
կէօրմէք իսթէրիպ : Վէ ինա 39
ճէվապ վէրիպ օնլարա սէ-
տի . Եարատմազ վէ զինահքեար
նէսլ ա՛լամէթ ատար , ամմա
օնա՝ Յոնիան փէյղամպէրին
ալամէթինտէն մաւտա՝ ալա-
մէթ վէրիլմէյէճէք տիր : Զի- 40
րա Յոնիանըն իւչ կիւն վէ
իւչ կէճէ ատտա պալըղընըն
գարընընտա օլտուղտա կիպի՝
էօյլէ տէ աստմ Օղլու իւչ
կիւն վէ իւչ կէճէ եէրին տէ-
րունինտէ օլաճադ տըր : Նի- 41
նէվէ էհալիսի չէրաանթ կի-
նէնէպէ պու նէսլ իլէ պէրա-
պէր գալդաճադլար , վէ օնուն
իւզէրինէ հիւքմ էտէճէքլէր ,
չիւն քի օնլար Յոնիանըն
վաղը իլէ թէվպէ էթմիյէր .
վէ պուրատա՝ իչթէ Յոնիան- 42
ատն պէօյիւյիւ վար : Գըպղէ
մէլէքէսի չէրաանթ կինէնէպէ
պու նէսլ իլէ պէրապէր գալ-
գաճադ , վէ օնուն իւզէրինէ
հիւքմ էտէճէք . զիրա օ՝ է-
րին ուճլարընտան Սողոմոնուն

ԼՄԻՆԻ ՍԻՆԿԼԷՄԷՅԷ ԿԷԼԱՒ · ՎԷ
ԻՇԹԷ պաւրատա՝ Սողոմոն-
տան պէօյիւլիւ վար :
43 ՎԷ նաւխաք լուռ ատէմտէն
ըզգալըը զէման՝ տուտուզ եէր-
լերտէն կէչնալ բահաթ ալտար,
44 տամա պուռլմազ : Օլ տէմ
տեր · Ըօլ ըզգալըըմ՝ էվլումէ
տէօնէյիմ · ՎԷ ԿԷԼԱԽՅԻՆՏԷ՝
ծառ պօչանմըշ՝ սիւսիրիւլմիւշ
45 ՎԷ տօնտանմըշ պուլուր : Օ զէ-
ման կիտիպ՝ պիլէսինճէ քէն-
տինտէն եարատմազ եէտի լուռ
տահա ալըր, ՎԷ օնլար կի-
րիպ՝ օրտուս ատքին օլուրլար,
ՎԷ օ ատէմին օռնու՝ էվվէլքին-
տէն պէթեր օլուր · պու եա-
լուտմազ նէտլէ տահի պէօյլէ
օլաճագ տըր :
46 ՎԷ օ՝ տահա խաչդա սէօյ-
լեր ինքէն իշթէ օռնուն վալիտէ-
սի՝ ՎԷ դարնտաշլարը՝ օռնուն իլէ
սէօյլէշմէք խաթէյիպ՝ տիշարտա
47 տուրտուրլար խտի : ՎԷ պիրի
օնա տէտի · Իշթէ վալիտէն ՎԷ
դարնտաշլարըն սէնին իլէ
սէօյլէշմէք խաթէյիպ՝ տիշար-
48 տա տուրտուօրլար : ՎԷ օ՝ ՃԷ-
վապ վէրիպ՝ քէնտինէ սէօյ-
լէյէնէ տէտի · Վալիտէմ քի՞մ
տիր, ՎԷ դարնտաշլարըմ քիմ-
49 լէր տիր : ՎԷ էլինի շայէրտա-
լերինէ ռօզլուռ ուզատըպ՝ տէ-
տի · Իշթէ վալիտէմ ՎԷ դա-
50 րընտաշլարըմ : Զիրա քիմ
քի կէօքլէրտէ օլան փէտէրի-
մին իրատէթինի էտէրսէ,
դարնտաշըմ ՎԷ ԳԼՂ դարնտա-
շըմ ՎԷ վալիտէմ օ տուր :

ՊԱՊ ԺԹ

1 ՎԷ օլ կիւնտէ Յիսուս էվ-
տէն ըզգալ՝ տէնիզ քէնարըն-
2 տա օթուրտուօր խտի : ՎԷ եա-

նընա չօղ խալգ ժիրլէքտի, չէօյ-
լէ քի օ՝ գայըպա կիրիպ օթուր-
տու, լաքին պիւթիւն խալգ
գըյըտա տուրուր խտի :
3 ՎԷ օնլարա թէմսիլլէր նլէ
իշթէ էքինճի ըօխտա էքմէյէ
4 չըգար : ՎԷ էքէր ինքէն, պա՛-
զըը եօլուն եանընա տիւշտիւ,
ՎԷ գուշլար կէլիպ օնլարը եէ-
5 տի : ՎԷ պա՛զըը թաշլըպա
տիւշտիւ, օրատա քի չօղ թօփ-
րադ եօղ խտի, ՎԷ թօփրադըն
տէրինլիյի օլմադըղընտան՝ չա-
6 փուճադ ժիթտի · Ամմա կիւ-
նէշ ժօղունճա՝ եանտը, ՎԷ
քէօքիւ օլմադըղընտան՝ գու-
7 րուտու : ՎԷ պա՛զըը տինքէն-
լէր արատընա տիւշտիւ, ՎԷ
տինքէնլէր չըգըպ օնլարը պօղ-
8 տուլար : ՎԷ պա՛զըը էյի եէ-
րէ տիւշտիւ՝ ՎԷ ԺԷյԼԷ ՎԷրտի,
պա՛զըը եիւզ ՎԷ պա՛զըը աչթը-
մըշ ՎԷ պա՛զըը օթուզ գաթ
9 էէրտի : Իշիթմէյէ գուլագլարը
օլան՝ իշիթսին :
10 ՎԷ շայէրտլէր եանընա կէ-
լիպ՝ օնա տէտիլէր · Նի՞չին
օնլարա թէմսիլլէր նլէ սէօյ-
լէրսին : ՎԷ օ՝ ՃԷվապ վէրիպ
11 օնլարա տէտի · Ձիւն կէօրէ-
քինն վիտահշահլըղընըն սըրրը-
րընը պիլմէյէ սիզէ վէրիլմիշ
տիր, տամա օնլարա վէրիլմէ-
12 միշ տիր : Զիրա քիմին վար
խտէ, օնա վէրիլէճէք, ՎԷ ար-
թըլաճագ · տամա քիմին եօղ
խտէ, նէտի վար խտէ տախի՝ օն-
13 տան ալընաճագ տըր : Պունուն
իչիւն օնլարա թէմսիլլէր նլէ
սէօյլէրիմ · զիրա կէօրիւր ի-
քէն կէօրմէզլէր, ՎԷ իշիտիր
նքէն իշիթմէզլէր, ՎԷ ոնկ-
14 լամազլար : ՎԷ օնլարտա Ե-
սայինին վէյչլամպէրլիյի թէք-

միլ օլուր , քի տէր . Իշնեթ-
մէքլէ իշնատէճէքսինիլ , ամմա
ասլա անկլամայաճադընըզ ,
վէ պագարադ պագաճադը-
նըզ , ամմա ասլա կէօրմէյէ-
15 ճէքսինիլ : Զ.իրա պու գավ-
մըն եվուրէյի գաթըլանուը վէ
գուլադլարը իլէ աղըր իշնեթ-
տիլէր , վէ կէօզլէրինի եուա-
տուլար , օլմայա քի կէօզլէր
իլէ կէօրէլէր , վէ գուլադլար
իլէ իշնատլէր , վէ եվուրէք իլէ
անկլայալար , վէ տէօնէլէր , վէ
16 օնլարա շիֆա վէրէյիմ : Ամ-
ման նէ մուեթլու սիզին կէօզլէ-
րինիզէ քի կէօրուր , վէ գու-
լադլարընըզա քի իշնատիր :
17 Զ.իրա կէրչէք տէրիմ սիզէ
քի՝ ջոգ վէյղամպէրլէր վէ
սատըգլար սիզին կէօրատիւյիւ-
նիւզիւ կէօրմէյէ արզու չէք-
տիլէր , վէ կէօրմէտիլէր , վէ
իշնեթտիւյինիլմէ իշնեթմէյէ՝ վէ
իշնեթմէտիլէր :
18 Իման սիզ՝ էքինճինին թէմ-
19 սիլինի տինկլէյին . Փատիշահ-
լըղըն աէօզլիանիւ հէր իշնատիպ
անկլամայանըն եվուրէյինատ է-
քիլէնի՝ եարատմազ կէլիպ գա-
փար . եօլուն եանընատ էքիլէն
20 պու տուր : Վէ Թաշլըգատ
էքիլէն պու տուր քի՝ աէօզլիւ
իշնատիպ չատիւճադ օնու ա-
21 վինճ իլէ գապուլ էտէր . Ամ-
մա քէնատինատ քէօքիւ օլմա-
սըղընատան՝ ատ զէման տու-
րուր , վէ աէօզ իշնան սըգլէթ
եա գօնըլսայըշ օլուռնճա , չա-
22 փուճադ սիւրչէր : Վէ տէքէն-
լէր արատընատա էքիլէն պու
տուր քի՝ աէօզլիւ իշնատիր , լա-
քին պու տիւռնեանըն գայղու-
սու վէ զէնկինինլինին ալտատըշը
աէօզլիւ պօյլար , վէ մէյվէսիզ
23 օլուր : Վէ էյի եէրտէ էքիլէն
պու տուրքի՝ սէօզլիւ իշնատիպ
անկլար . իմտի օ՝ մէյվէ վէ-
րիր , վէ պա՛զըսը եիւզ վէ
պա՛զըսը ալթմըշ վէ պա՛զըսը
օթուզ գաթ վէրիր :
Օնլարա պիր զայրի թէմ- 24
սիլ Թապատիմ էտիպ տէտի .
Կէօքլէրին փատիշահլըղը՝ թար-
լասընատա էյի Թօխտամ էքէն
տէէմ պէնզէր . Փի տաէմլէր 25
ույուր էքէն օնուն տիւշմէնի
կէլիպ պուզլատայըն ատասընա
տէլինճէ էքատ , վէ կիլճատ :
Վէ օթ պիմիլ՝ մէյվէ կէ- 26
Թիրատիյինատ , տէլինճէ տատի
օզէման կէօրիւնատիւ : Իմտի էվ 27
տահիպինին խըզմէթքէատլարը
եանընա կէլիպ՝ օնա տէտիլէր .
Ընֆէնատիմ՝ Թարլանատա էյի
Թօխտամ էՙքմէտին մի , իմտի
տէլինճէ օնա նէՙրէտէն օլտու :
Վէ օ՝ օնլարա տէտի . Պուննու 28
տիւշմէն տատմ էԹմիշ տիր .
վէ խըզմէթքէատլար օնա տէ-
տիլէր . Իմտի խաթէՙր մի պէն
քի՝ կիտիպ օնլարը տէվշիրէ-
լիմ : Վէ օ տէտի . Ընօք , 29
օլմայա քի տէլինճէյի տէվ-
շիրիր իքէն՝ օնուն պիլէպինճէ
պուզլատայը տատի գօֆիարա-
սընըզ : Գ.օյ վէրին պիշի- 30
նէտէք իքիտի պէրատէր տէօ-
կիւսիւն , վէ պիշին վադԹըն-
տա՝ պիշինճիլէրուե տէկիմ . Էվ-
վէլա տէլինճէյի տէվշիրին , վէ
օնու եադմադ իշնուն տէմէտա
տէմէտա պաղլայըն , պուզլատայը
նատ՝ անպարըմա տէվշիրին :
Օնլարա պիր զայրի թէմ- 31
սիլ Թապատիմ էյլէկիպ տէտի .
Կէօքլէրին փատիշահլըղը խար-
տալ տանէպինէ պէնզէր , քի
օնու պիր տաէմ պլըպ՝ Թար-
լասընատա էքատի . Փի օ՝ հէփ 32
Թօխտամլարատան քիւչիւք տիւր .

ամմա պէօյնուսունէ ղէմանն՝
հէփ սէպղէվանթաան պէօյնուք
օլուպ՝ աղաձ օլուր · շէօյլէ ք֊ի
կէօյնուն գուշլարը կէլնիպ՝ օնուն
տալլարընաա գօնարլար :
33 Օնլարա պիր ղայրի Թէմ֊
պիլ սէօյլէտի · կէօքլէրին վա֊
շխահլըղը մայայա պէնզէր ,
ք֊ի օնու պիր գարը պլըպ՝
իւչ չինլը ուընուն նէնգին կիզ֊
լէտի , Թա ք֊ի հէյնիսի մայա֊
լանտը :
34 Յիսուս պուռնլարըն հէփի֊
սինի խալգա Թէմանիլլէր նէկ
սէօյլէտի · վէ օնլարա Թէմ֊
35 պիլսիզ սէօյլէմէզ նիտի : Թա
ք֊ի փէյղամպէրին վասիթասի
նէ տէնիլէն Թէքմիլ օլա , ք֊ի
տէմիշ տիր · Աղզըմը Թէմանիլ֊
լէր նէկ աչաճալըմ , տիւնեա֊
նըն գուրուլմասընաան պէրու
կիզլի չէյլէրի նուԹգ էտէճէ֊
յիմ :
36 Օլ ղէման խալգը սալը
վէրիպ՝ Յիսուս էլէ կէլտի ·
վէ շայիրլէրի օնուն եանը֊
նա կէլնիպ տէտիլէր · Թարլա֊
նըն տէլմէհէսինին Թէմանիլլինի
37 պիղէ Թա՛պիր էյլէ : Վէ
օ՝ ձէվապ էտնիպ օնլարա տէ֊
տի · Էյի Թօխտումուս էքէն
38 ատէմ Օղլու տուր · Վէ Թարլա
լա տիւնեա սըր · Էյի Թօ֊
խտամ նէ՝ պուռնլարը վիտի֊
շահլըղըն օլուռլարը տըր · ամ֊
մա տէլմէճէ՝ էտրաամընըղըն օ֊
39 ղուռլարը սըր : Վէ օնու է֊
քէն տիւշմէյնէ՝ շէյԹան սըր ,
վէ պիլսինէ՝ տիւնեանըն օնու
տուր , վէ պիլճիմիլէր՝ մէլէք֊
40 լէր տիր : Նամէ տէլմէճէ նի֊
ճէ տէվրիլմիլըր վէ աՂԹէղէ էա֊
ղըլըր նէկ , պու տիւնեանըն
1 օնուննա էօյլէ օլաճագ : Ա֊
տէմ Օղլու մէլէքլէրինին կէօն֊
տէճէք , վէ վիտահիշահլըղըն֊
ան հէփ Թէօքէզլէրի վէ
պիղնատմուսընըդ իշլէյէնլէրի
տէվշիրմէճէքլէր · Վէ օնլարը 42
աՂԹէղնէ քիւրկանընա աՂԹա֊
ճագլար · պուլայըշ վէ տիշ
գըճըրտայըշը օրատա օլաճագ
սըր : Օվ ղէման սատըգլար՝ 43
քէնտիլէրինն փէտէրի վիտահ֊
շահլըղընաա կիմնէշ կիպի
փարըյատճագլար · իշի Թմէյէ
դուլագլարը օլան՝ իշինԹանին :
Եինէ կէօքլէրին վիտահշահ֊ 44
լըղը՝ Թարլատա կիղլէնմիշ
խագինէյէ պէնզէր , ք֊ի օնու
պիր ատէմ պուլտուպ կիղլէ֊
տի · վէ սէվինճինատէն վարըպ՝
հէր նէյի վար նէկ սաՂԹար ,
վէ օվ Թարլայը սաՂԹուն ալը֊
րը :
Եինէ կէօքլէրին վիտահշահ֊ 45
լըղը՝ էյի ինճի արայան պա֊
զարկեան ատէմէ պէնզէր ·
Փի օ՝ չօգ գըմմէԹլի պիր ին֊ 46
ճի պուլմաղըլա , վարըպ՝ հէր
նէյի վար նէկ սաՂԹար , վէ
օնու սաՂԹուն ալը :
Եինէ կէօքլէրին վիտահշահ֊ 47
լըղը՝ տէնիզէ աՂԹըղըպ՝ հէր
ճինատէն ճէմ՝ էտէն աղա
պէնզէր · Փի տօղունճա՝ օնու 48
գըյըա չըգարտըղըր , վէ օ֊
Թուրուպ էյիլէրի գապըտա
տէվշիրտիլէր , քէօմիւրլէրի էտէ
տիշլարը սաՂԹըղըր : Տիւնեա֊ 49
նըն ատնունտա էօյլէ օլաճագ ·
մէլէքլէր չըգաճագլար , վէ
եարամազլարը սատըգլարըն
արատընտան այըրտըճագլար ·
Վէ օնլարը աՂԹէղին քիւրկանը֊ 50
նա աՂԹաճագլար · պուլայըշ վէ
տիշ գըճըրտայըշը օրատա օ֊
լաճագ :
Յիսուս օնլարա տէտի · 51
Պուռնլարըն հէփիսինէ անկլա֊
տընը՞զ մը · օնա տէտիլէր ·

52 պէ՛ք՝ եա՛ Բապպ : Վէ ծնլարա
տէսի . Պուննուն իչինն՝ կէօք-
լէրին փսախշահլըլը խուսու-
սունսա Թա՛լիմ օլունմուշ
հէր քեսթիսյ՝ խապլինէսին-
ան էէնի վէ էպքի շէյլէր
չըգարան էվ սահիպի քիմսէ-
յէ պէնզէր :
53 Վէ օլսու քի՝ Յիսուս պու
Թէմսիլլէրի պիթիրինճէ , օ-
54 րսան կիԹսի : Վէ վէլայէ-
Թինէ կէլիպ՝ ծնլարըն ՀէսԹի-
յէԹ կէրինսէ էսէրիսյ . շէյլէ քի՝ ծնլար
շաշարլար ըսը , վէ սէրլէր
իսի . Պու ի՛լմ վէ հիքմէԹ-
լէր՝ պուննա նէ՛րէսէն օլսու :
55 Պու՝ սիւլէյէրին օլսու սէյի՛լ
սի , վալիսէսի Մարիամ՝ վէ
գարնաշլարը Յաղուբսա վէ
Յովսէս վէ Սիմոն վէ Յուդա՝
56 սէնմի՛զ սի : Վէ ծնուն հէպ
գըզ գարնաշլարը եանըմըզ-
սա սէյի՛լ սի . իմսի ծնա՝
պունուն ճիւմլէսի նէ՛րէսէն
57 օլսու : Վէ ծնուն հադգընա
սիւրչէրլէր իսի . սամսա Յի-
սուս ծնլարա սէսի . Պիր փէյ-
ղամպէր իՀԹիսարսըզ սէյիլ
սիր , իլլա քէնսի վաԹանըն-
սա վէ քէնսի խանէսինսէ :
58 Իմսի օրսուսա՝ ծնլարըն իման-
սըզլըգը իչինն՝ չօգ հիքմէԹ-
լէր իշրա էԹմէսի :

Ղուն քի Հերովդէս՝ գալի- 3
սաչը Փիլիպպոսուն գարըսը
Հերովդիանըն սէպէպինսէն՝
Յովհաննէսի ԹուԹուսլ՝ ծնու
պուլսաը , վէ ղընսանսա գօսու :
Չիրա Յովհաննէս ծնա սէր 4
իսի . Ծնու սլմադ՝ սանսա
ճայիզ սէյիլ սիր : Վէ ծնու 5
գաԹլ էԹմէք իսԹէր իսի խէ
սէ , խալգսան գօրգար ըսը .
պնրա ծնու փէյղամպէրը կիսի
ԹուԹարլար իսի : Իմսի Հե- 6
րովդէսին մէվլուսու սէբյի-
նիս օրսա իչէն՝ Հերովդիանըն
գըզը օրԹասսա րսգս էԹսի ,
վէ Հերովդէսէ խօշունա կէ-
սի : Ծնուն իչինն ծնա է- 7
մին էլէ խպրար էԹսի քի՝ նէ
սէլէրսէ վէրէ : Վէ օ՝ փէյ- 8
ղամպէրսէ վէրէ : Վէ ծ՝ փէյղին
անուսընսան հօյԹուԹչէնմիշ օ-
մալըգա , սէսի . Պանա պու-
րսաս սիր ԹէփսիսյԹ խուզէրինսէ
վաՀԹիզ էսիճի Յովհաննէ-
սին պաշընը վէր : Իմսի փա- 9
սիշահ գասաալէԹչէնսի . ամ-
մա էէմինլէր՝ վէ պիլէսինճէ
ասՀրատա օԹուրանլար իչինն ,
վէրիլմէյէ էմր էյլէսի : Վէ 10
ապէՀ կէծնսէրիսյ՝ ղընսանսա
Յովհաննէսին պաշընը քէս-
սի : Վէ ծնուն պաշը ԹէփսիսյԹ 11
խուզէրինսէ կէԹիրիլիսյ՝ գըզը
վէրիլսի , վէ գըզ անասընա
կէօԹիւրսի : Վէ շայիրսէրի 12
կէլիպ՝ Թէնինի գալսըրսըլար ,
վէ ծնու կէօմսիւլէր , վէ վա-
րըպ՝ Յիսուսա խապէր վէր-
սիլէր :

Վէ Յիսուս իշիսինճէ , օ- 13
րսան պայըրըլսա ԹէնՀսճէ՝
պիր եասան մահալէ վարսը .
վէ խալգ իչիԹմէք իլէ , շէհր-
լէրսէն եայան արսընճա կիԹ-
սիլէր :

Վէ Յիսուս չըգըպ՝ չօգ 14

ՊԱՏ ԺԴ

1 ( )Լ պէմանսէ՝ րսուպ՝ պաշը
Հերովդէս Յիսուսսան նամընը
2 իշիԹսի : Վէ քէնսի ուշագ-
լարընա սէսի . Պու՝ վաՀԹիզ
էսիճի Յովհաննէս սիր . օ՝
էօլիւլէրսէն գալգսը , վէ օ-
նուն իչինն ծնսա հիքմէԹլէր
իշրա օլունուր :

նիզին օրհնասլնտա օլուայ՝ տալղալարտան չալգանըը ի-
ու • զնրա ըհուդկեարը գարշը
լու : Վ՚ կէձէնլին ոէօրա- 23
լուն նէվսկէթինտէ՝ Յեսուս
ուէնլզին լուգէրինտէ էհուրհ-
յէրէք օնլարա կիմէտ : Վ՚ 26
շայնրալէը օնու ուէնլզին հա-
զերինտէ եհուրհը լէէն կէօր-
ուհքէրինտէ , տարտըլալ ոէ-
տիլէը քի՝ Խէյալ տըը • Վ՚
գօրդու սէսկէալինտէն պաղըր-
տըլար : Յեսուս նսէ ատը ա- 27
գալ օնլարա սէօյլէյիալ ոէ-
ու • Ըհուդկըէնլին , սկն լամ ,
գօրդման : Վ՚ Պէարոս օնա 28
Ջէվապ վէրիալ ուէտի • Ըա՛
Ըասալ՝ էյէր սէն նսէն , պա-
նա էմը էյէ՚ք քի՝ տուլարըն
լուգէրինտէ սանա կէէէյիմ :
Վ՚ օ ուէտի • Կէլ • խմտի 29
Պէարոս գայըգուան էնկնալ՝
տուլարըն լուգէրինտէ ըհուրհ-
տիւ , քի Յեսուսա վարա :
Ամմա ըհուդկեարըն շէուխա օլ- 30
տուլուռնու կէօրմէք իլէ՝ գօրդ-
տու վ՚ սալէմատա պաշլա-
մազըլա՝ չալըրըպ ուէտի •
Ըա՛ Ըասալ՝ սկնի գուրթարա :
Վ՚ տէր ատա Յեսուս էլի- 31
նի ուզատըալ՝ օնու Թուէթ-
տու , վ՚ օնա ուէտի • Էյ խմա-
նը տչ՝ նէյէ՚ վէսկէնէէն-
ուկն : Վ՚ օնլար գայըգա կի- 32
լինձէ , ըհուդկեար ուկնուի :
Վ՚ գայըգուա օլանլար կէէկա՝ 33
Կէրըէքտուն Ըլահըն Օղու-
տան ուէյէրէ՚ք՝ օնա ալճակ
էթուկէր :

Վ՚ գօլէ էապտյա կէէկա՝ 34
Գէննէսարէթ ակյարընա վար-
տըլար : Խմտի օ մահալկն ա- 35
ուէյէրի օնու Թանըշընճա ,
ակուէկէն օլ էթրաֆ մահալէ
կէօնտէրակկէր , վ՚ հէկի ի՛շ-

խալէ կէօրակ , վէ օնլարա
մէրհամէթ էթուկ , վէ խաս-
Թալարընը տատալէթտը :
15 Վ՚ ակշամ՝ օլտուգտա՝ շա-
կիրտէրի օնու Էանընա կէ-
լուպ ուէտկէր • Պու մահալ
Եապան տըը , վ՚ հալա վա-
պըը կէէլուկ • խալգը տալը
վեր , քի քէօյլէրկ վարըպ՝
քէնտիլէրինէ էյիձէք տա-
16 Թուն ալտարը : Վ՚ Յեսուս
օնլարա ուէտի • Կիմսէյ նի-
Թիյաճլարը Էօք տուր • օն-
17 լարա սկղ էյմէք վէրին : Վ՚
օնլար օնա ուէտիլէր • Պուրա-
տա պէշ էքմէք վէ նէքի պա-
լըգտան մա՛տա շէկիմկղ Էօք
18 տուր : Վ՚ օ ուէտի • Օնլարը
պուրայա պտնա կէԹիրին :
19 Խմտի խալգը էմը էԹուկ , քի
օԹլարընը նւգէրինտէ օԹուրա-
լար • վ՚ պէշ էքմէկի հէմ
նկի պալըգը ալըպ՝ կէօյէ պաղ-
տը , վ՚ պէրէքէԹլէուկ • ան-
ուն վարէլէյիալ՝ էքմէքլէրի
20 շայնրալէրկ վէրուկ , շայնրա-
լէրամ խալգը վէրուփլէր :
21 Վ՚ հէկինկ էէուկլէր , վէսօյտու-
լար , վ՚ վարշալարընը ալԹա-
նընտան օն նէքի քիւչէ տօղու
22 դալարարալար : Վ՚ էէյէն-
լէր՝ գարըլարտան վ՚ չօճուգ-
լարտան մտտա՝ պէշ պինն
գաստար էրքէէք խալ :
Վ՚ տէր ատա Յեսուս
շայնրալէրինէ ղօր էԹուկ , քի
Թա խալգը տալը վէրինէուէք՝
ծնլար գայըգա կիրկնկ օնտան
23 էվկէ էօԹէ էապտյա վարա-
լար : Վ՚ խալգը տալը վէր-
նկնան օն նէքի քիւչէ տօղու
տտա՝ էԹէյէ Թէնկհատէ տա-
ղա ջէպտը • վ՚ սկշամ օլ-
տուգտա՝ օղատա էապընըգ ի-
24 տի : Ամմա գայըգ հէման ատ-

լէթէլն օլանլարը կէթիրտիլէր ։
36 Վէ օնա եալվարըըլար իտի ,
քի եալընըզ օնուն էավապը-
նըն էթէյինէ տօգանալար ։
վէ հէվ տօգանանլար դուր-
թուլտուլար ։

ՊԱՊ ԺԵ

1 ( )Լ զէման Երուսաղէմահէն
օլան քեահթիպլէր վէ փարի-
սեցիլէր Յիսուսա կէլիպ՝ ան-
2 տիլէր ։ Նի՞չին շայիրալէրին՝
իհթիարլարըն սըփարըշընա ա-
սը օլուրլար ։ զի րա էքմէք
եէտիքլէրի զէման՝ էլէրինի
3 եայգամազլար ։ Վէ ճէվապ
վէրիպ օնլարա տէտի ։ Նի՞-
չին սիզ տէ սիզին սըփարը-
շընըզ իչին Ալլահըն թէն-
պիհինէ ասը օլուր տունուզ ։
4 Զիրա Ալլահ թէնպիհ էտիպ
5 տէտի ։ Պապանա վէ անանա
ի՛զզէթ էլլէ , հէմ՝ պապայա
եա անայա սէօյէն՝ էլատէթէ
6 էօլտիւրիւլսիւն ։ Ամմա սիզ
տէրսինիզ ։ Քիմ քի՝ պապա-
յա եա անայա՝ պէնտէն ֆա-
յտէլէնէճէյին շէյ հէտիյէ
տիր տէրսէ , օլ տէմ պա-
պասընա եա անասընա տըմ
ի՛զզէթ էթմէսին , վէ սիզլն
սըփարըշընըզ սէպէպի իլէ՝
Ալլահըն թէնպիհինին խա-
7 թալ էթմանիզ ։ Է՛յ միւրա-
յըլար՝ Եսայի սիզլն հագդը-
նըզա էյի փէյղամպէրլիք էտ-
8 տիպ տէմիշ տիր ։ Պու գավմ
պանա տուտագլարը իլէ ի՛զ-
զէթ էտէր ։ ամմա օնլարըն
եիւրէյի՝ պէնտէն ուզագ տըր ։
9 Էէմ տատմ թէնպիհլէրի
թա՛լիմլէրինի էօյրէտէրէք՝
պատտա նամֆիլէ իտատէթ է-
տէրլէր ։

Վէ խալգը եանընա չտաը- 10
րըպ՝ օնլարա տէտի ։ Իշիտին
վէ անկլայըն ։ Ալըզա կիրէն՝ 11
տատէմի մուրտար էթմէզ ։
լաքին աղըզտան չըգան՝ ա-
տէմի մուրտար էտէն օ տուր ։
Օ վէման շայէրտլէրի եա- 12
նընա կէլիպ՝ օնա տէտիլէր ։
պիլի՞րմիսին քի՝ փարիսեցիլէր
պու աէօզիւ իշիտինճէ սիւրչ-
տիւլէր ։ Վէ օ՝ ճէվապ վէ- 13
րիպ տէտի ։ կէօքտէքի փէտէ-
րիմին հէր տիքմէտիյի ֆի-
տան՝ աէօքիւլէճէք տիր ։ Օն- 14
լարը գոյ վէրին ։ օնլար քէօր-
լէրին քէօր գուլտազուզլարը
տըր ։ վէ էյէր քէօր՝ քէօրէ
գուլաղուզլուգ էտէրսէ , լէբլի-
սի տէ չուգուրա տիւշէճէք-
լէր ։ Իմոի Պետրոս ճէվապ 15
վէրիպ՝ օնա տէտի ։ Պու թէմ-
սիլլի միզէ թա՛պիր էյլէ ։
Վէ Յիսուս տէտի ։ Տահա 16
սի՞զ տէ մի ֆէհմամըզ սինիզ ։
Տահա անկլամա՞զ մը սընըզ 17
քի՝ հէվ աղըզա կիրէն՝ գարը-
նա կիտէր , վէ խալէյէ չը-
գարըլըր ։ Ամմա աղըզտան 18
չըգան շէյլէր՝ եիւրէքտէն չը-
գար , վէ ատէմի օնլար մուր-
տարլար ։ Չիրա եիւրէքտէն՝ 19
եարամազ ֆիքրլէր՝ գաթլլէր՝
զինալար՝ ֆահիշլիքլէր՝ խըր-
սըզլըգլար՝ եալան շահիտլիք-
լէր՝ քիւֆրլէր չըգար ։ Ատէմի 20
մուրտարլայան պուննլար տըր ,
ամմա եայգամամըշ հէլլէր
լիլէ եէմէք՝ ատէմի մուրտար
էթմէզ ։

Վէ Յիսուս օրտտան չըգըպ՝ 21
Տիւրոս վէ Սիդոն ատմթլէրինէ
կիթտի ։ Վէ իշթէ օ սինօր- 22
լարտան պիր գանանըը գարը
չըգըպ՝ օնա չաղըրարագ տէտի ։
Եա՛ Դաւիթ օղլու Տատա՝

պանա մերհամէթ էյլէ . զը-
զըմ՝ ձիննուէն ալէօյուք ա՛զատ
23 էքէյօր : Ամմա օնա հուշ պիր
սէօզ ձէվապ վէրմէտի . վէ
շայիրտէրի եանընա կէլնիա՝ օնա
եալվարարագ սէրլէր խոսէ .
Օնու սալը վէր . զիրա ար-
24 ամըղձա պաղըրըյօր : Վէ օ՝
ձէվապ վէրիպ սէտի . պէն
պուֆուանա կէօնտէրիլմէմիմ ,
ինձա Իսրայէլ էվինին ղայդ
25 օլմուշ դէյուննըրընա : Ամ-
մա գարը կէլնիա օնա սէձ-
ուէ էտէրէք սէրիտի . Եա՛
Թապպ՝ պանա՝ իմտաատ էյլէ :
26 Վէ օ՝ ձէվապ վէրիպ սէտի .
Ջօձուգլարընը էքմէյինին ալընա՝
քէօփէքլէրէ աթմագ էյի սէ-
27 յիլ սիր : Վէ օ՝ սէտի . գէ-
լի՛ եա՛ Թապպ՝ չիւն քի քէօ-
փէքլէր տախի՝ աղաձարընընն
սօֆրաընատան տիւշէն ու-
28 ֆանթըձարտան եէրլէր : Օ
զէման Յիսուս ձէվապ վէրիպ՝
օնա սէտի . Եա՛ գարը՝ իմա-
նըն պէօյուք տիւր , ատնա՝
խաթէտիյնն կիսպի օլտուն . վէ
գըզը օ տաա՛թատան շինֆա պու-
տու :
29 Վէ Յիսուս օրատատան կիսպիդ՝
Գալիլեա սէնիզինին քէնա-
րընա կէձտի . վէ տաղա ձըգըպ՝
30 օրատա օթուրտու : Վէ օնա
պէրապէրձէրինձէ Թօփալձար՝
քէօրձէր՝ տիլսիզձէր՝ սագաթ-
ձար վէ չօճ պաշգաձարը օձան՝
չօճ խալգ կէձտի , վէ օն-
ձարը Յիսուսուն այադձարընա
աթադձար , վէ օնձարը սաղաթ-
31 ար· Ընէյձէ քի՝ խալգ տիսսիզ-
ձէրինն սէյձէտնիյինէ՝ սագաթ-
ձարընն սաղաձարընը՝ Թօփալ-
ձարընն էվրիտատնիւ՝ վէ
քէօրձէրինն կէօրատնիւնիւ կէօ-
րինճէ շաշըձար , վէ Իս-
րայէլին Ալլահընա շուքր էթ-
տիձէր :
32 Վէ Յիսուս շայիրտէրինէ
եանընա ջաղըրըպ տէտի .
Խաձգը աձըրըմ , քի շիմտի
նուչ կիւն պինէճէձէ տուրտու-
ձար , վէ եէյէճէձէք շէյձէրի
եօգ տուր . վէ օնձարը աճ
սալը վէրմէք խաթէմտէ՛ , օձ-
33 մայա քի եօձատա Թադաթ-
ձարը քէսիձէ : Վէ շայիրտ-
ձէրի օնա տէտիձէր . Ձէօձատ՝
պու գատար խալգ տօյմա-
ղա՝ պինձէ պու գատար էք-
մէք Նէ՞րէտէն պուլունուր :
34 Վէ Յիսուս օնձարա տէտի .
Գա՞չ էքմէյինիդ վար . վէ
օնձար տէտիձէր . Եէտի էֆէ-
սիձէ գէնապիլ տօձու գալ-
35 մըրտըձար : Վէ եէյինձէր՝
գարըձարտան վէ չօճուգձար-
ատան մա՛տա՝ տէօրթ պին
էրքէք խոսէ :
36 Վէ խալգը սալը վէրիպ՝
գայըձա պինոսէ , վէ Մա-
գատա պինօրձարընա կէձտի :

ՊԱՂ ԺԳ

1 Վէ փարիսեցիձէր հէմ
Սադուգեցիձէր եանընա վա-
րըպ թէճրուպէ էտէրէք՝ օն-
ատան թաձատա էտէրձէր խոսէ
քի՝ օնձարա կէօքտէն գձա-

3 ՚ի թէ կէսօրեթէրէ : Վէ օ՝ ճէ-
վապ էտէսյ օնըարա տէտի .
Ախշամ օլուռնճա՝ տէրսինիզ .
Հավա կիւզէլ օլաճագ . զիրա
3 կէոք պըզըլ ըրը : Վէ սա-
պահ՝ պու կիւն հավա պո-
զուգ օլաճագ , զիրա կէոք գը-
զարըպ՝ փուս օլույօր փէրո-
նէզ . էյ մուրայըլար՝ կէօյլուն
եւզելունու ֆարդ էթմէսինի
պիլդիրսինիզ , վէ վագըթլարըն
ալամէթլէրինի պիլմիշ մի սի-
4 նիզ : Եարատադ վէ զինա-
քեար նէտ ալամէթ արար ,
ամմա օնա՝ Յունան փէյ-
ղամպէրլին ալամէթինուն մա-
տա՝ ալամէթ վէրիլմէյէճէք
սիր . անուն օնըարը պըրա-
զըպ՝ կիթաի :
5 Վէ հայրուզէլ էօթէ եա-
պայա կէլմիքլէրինուն , էքմէք
ալմադա ուղուրթմուշլար ի-
6 տի : Վէ Յիսուս օնըարա տէ-
տի . Պադըն , վէ Փարիսեցի-
լէրլին հէմ Սադուկեցիլէրին
7 մայասընուն սագընըն : Ամ-
մա օնըար քէնուի քէնդիլէ-
րինուէ տիւշունիւսէ՝ ուրըէր
էտի , Բի էքմէք ալմադըգ :
8 Ղաքին Յիսուս անկլադադ-
լա՝ օնըարա տէտի . Նիչին
քէնդի քէնդինիզուէ՝ էյ ազ
իմանլըլար՝ էքմէք ալմադը-
ղընըզը տիւշունիւր սիւնիւզ :
9 Պէշ այնին պէշ էքմէյինի
վէ պաչ քիւֆէ ալադըղընըզը՝
10 հէմ եէտի այնին եէտի
էքմէյինի վէ պաչ զէնպիլ
ալադըղընըզը՝ ուահա անկլա-
մադ վէ իաթըրընըզա կէթիր-
11 մէդ մի սինիզ : Նիչին անկ-
լամազընըզ քի՝ սիզէ էք-
մէք իչուն ատմադիմ , քի
Փարիսեցիլէրին վէ Սադու-
կեցիլէրին մայասընուն սա-
գընըն գաչուլմասընըզ : Օ զէման անկ- 12
լադըլըր քի՝ ատմէուն քէ
էքմէք մայասընուան՝ իլլա Փա-
րիսեցիլէրին վէ Սադուկեցիլէ-
րին թալիմինուէն սագընալար :
Վէ Յիսուս Փիլիպպոս կէ- 13
սարիասը ատմթլէրինէ կէ-
լինճէ , չայիրտլէրինէ սիւալ
էտիպ ուէտի . Ադամլէր պէն
ատամ Օղլու էչիւն քիմ իմ
սէրլէր : Վէ օնըար ուէտի- 14
լէր . Գաղլար վաֆթիզ էտի-
ճի Յովհաննէս՝ վէ այլը-
լէրի Իլիա՝ վէ պաշգալարը
Երէմիա եահուտ փէյղամպէր-
լէրին պիրի սին փէուլէր : Օն- 15
ղարա ուէտի . Եա սիզ պէ-
նիմ իչիւն քիմ իմ սէրսի-
նիզ . Վէ Սիմոն Պեարուս 16
ճէվապ էտիպ՝ ուէտի . Սէն
սիրի Ալլահըն Օղլու չօղ
Քրիստոս սուն : Վէ Յիսուս 17
ճէվապ վէրիպ՝ օնա ուէտի .
Նէ մուբարաք սանա՝ եա Յով-
հանա օղլու Սիմոն՝ քի սանա
պունու թէն վէ գան աշկարա
էթմէուի , իլլա հէօքլէրտէ օ-
ղան Փէտէրիմ : Իմդի պէն 18
տաիի սանա ուէրիմ քի՝ Սէն
Պեարուս սուն , վէ քիլիսամը
պու գայանըն իւզէրինէ պի-
նա էտէճէյիմ , վէ ճէհէն-
նէմին գափուլարը օնուն իւ-
զէրինէ գալխուպ օլմայաճագ-
լար . Վէ սանա հէօքլէր փա- 19
միշահլըղընըն անահթարլա-
րընը վէրէճէյիմ , վէ եէր
իւզէրինտէ պաղլասաըղըն՝ հէօք-
լէրտէ պաղլանմըշ օլաճագ ,
վէ եէր իւզէրինտէ չէօզտիւ-
լիւն՝ հէօքլէրտէ չէօզիւլմիւշ
օլաճագ : Օր զէման շագիրտ- 20
լէրինէ էմր էթտի քի՝ օնուն
Քրիստոս օլտուղունու քիմ-
սէյէ սէօյլէմէմէսինլէր :

ՊԱՊ ԺԱ

1 Եվ ասեցին անոնք՝ Յեփթա-
ի՝ Յեսուա պետրոսու վե
Յակոբոսու վե օնուն պա-
ըընտաշը Յովհաննէսի ապրա-
ակր ալըսլ՝ օնլարը Թէնհա-
ձէ ակր եիւթսէք տալա կէօ-
Թիւրտիւ : Վէ օնլարըն էօ- 2
նիւնտէ Թէպտիլի տուրէթ չը-
տու , վէ եիւզիւ կիւնէշ կի-
ակր փարլատը , վէ օնուն էս-
վապլարը նուր կիսակ ապէյալ
օլտու : Վէ էշԹ օնլարա՝ 3
Մոավէս իլէ Եղիս կէօրիւն-
տիւլեր , քի օնուն իլէ սէօյ-
լէշիլէր խակ : Վէ պետրոս 4
Չէվապ էտիպ՝ Յեսուա սէ-
տի . Եա Տատա՝ ակլէ պու-
րատա օլմազ էյի տէր . էյէր
խոԹէրսէն , պուրատա իչ
ջատըր եափալըմ , ակր տա-
նա՝ ակր տէ Մոավէսէ՝ վէ
ակր Եղիայա : Օ տահա սէօյ- 5
լէր էքէն , իշԹէ ակր միւ-
նէվվեր պուլութ օնլարը գափ-
լատը , վէ իշԹէ պուլութ-
տան՝ Սէվկիւլիւ Օլտում պու
տուր՝ քի օնատան հազը է-
տէրիմ , օնու տինլէյէյին տէ- 6
յիւ ակր սէս օլտու : Վէ
շայիրալէր իշլետինճէ՝ եիւզիւ
գօյուն գափանըլըր , վէ պա- 7
յԹէլ գօրգուսուլար : Վէ Յե-
տուա էապըն կէլիպ՝ օնլարա
ազգունտու , վէ տէտի . Գալ-
դըն , վէ գօրգման : Վէ օն- 8
լար կէօզէրինէ գալըրըն-
ճա , էալընըզ Յեսուատան
պայրի՝ քիմսէյի կէօրմէտի-
լեր :

Վէ օնլար տալտան էնէր 9

21 Օ՛ղ ղէմանտան Յեսուա՝
ծուն ընտուտղէմ կիԹմէք՝
վէ իսրաիլատան հէմ պաշ
քեահինլէրտէն վէ քեաԹիպ-
լերտէն չօգ շէյլէր չէքմէք
վէ էօլտուրուլմէք վէ իւշլուն-
ձիւ կիւնտէ գլյատ էԹմէք
կերէք իսրայիլ շայիրալէրի-
նէ կէօսԹէրմէյէ պաշլատը :
22 Վէ պետրոս օնու էանընա
պատը , վէ օնու ածտարլատը-
ղա պաշլայըպ՝ տէտի . Չա-
շա՛ եա՛ Տատա՝ պու սունա
23 ատա օլմասըն : Ամմա օ տէօ-
նիւպ պետրոսա տէտի . Ար-
տըմա կիԹ՝ եա՛ շէյԹան ,
պանա Թէօքէզ սին . զիրա
Ալահըն շէյլերինի տուշունը-
մէզ սին , իլլա ատամլերին
շէյլերինի :
24 Օ՛ղ ղէման Յեսուա շայիրա-
լերինէ տէտի . Էյէր ակր
քիմսէ պուրատա իչէրէ կի-
րսէ , քէնտինի ինքեար էԹ-
սին , վէ խատընը գապլտըր-
սըն , վէ պուրատա կէչսին :
25 Չիրա քիմ քի ճանընը գուր-
թարմագ խոսէրսէ , օնու զայ՝
հէյձէք , վէ քիմ քի պէնիմ
իչիւն ճանընը զայ՝ էտէրսէ ,
26 օնու պուլաճագ տըր : Չի-
րա ակր ատամ պիւԹիւն տիւն-
եայը գազանըը ատ՝ ճանընը
զայ՝ էտէրսէ , նէ՞ փայիտէ
էտէր . եախօտ ատամ՝ ճա-
նընա պէտէլ նէ՞ վէրէճէք :
27 Չիրա ատամ Օղտու՝ քէնտի
մէլեքլերի իլէ փէտէրինին ճէ-
լալինտէ կէլէճէք , վէ օ զէ-
ման հէր քէտէ ամէլինէ կէօրէ-
28 տէյէճէք : Կէրճէք տէրհալ
սիզէ , պուրատա տուրանլար-
ատան պաշը քիմսէլէր վար ,
քի Թա ատամ Օղտու փատի-
շահլըղընա կէլտիկտէն կէօրէ-

էքէն , Յիսուս ծնլարա Թէն-
պին էսիպ ուէտի • Թա ա-
ռէմ Օղլու էօլիէզէրաէն գը-
յամ էտէնէտէք՝ պու կէօրիւ-
շիւ քիմսէյէ սէօյլէմէյէսի-
10 նիզ : Վէ շայիրալէրի ծնա
սիւալ էտիպ ուէտիլէր • Իմ
ան Նինջիւն քեաթիպլէր տէր-
լէր քի՝ էվվէլա Ելիա կէլ
11 մէք կէրէք : Վէ Յիսուս
ձէվապ վէրիպ՝ ծնլարա ու-
ան • Կէրճի Ելիա էվվէլա
կէլիպ՝ հեր շէյի էէրինէ կէ-
12 Թիրիր : Ամմա սիզէ ուէրիմ
ք՝ Ելիա հալա կէլմիշ ան ,
վէ ծնա Թանըմատըլար , լա-
քին ծնա՝ հեր նէ խոշէտի-
լէր խոե , էյլէնտիլէր • պէօյ-
լէձէ առէմ Օղլու ասխի
ծնլարտան խայէնձէ չէքէձէք :
13 Օվ զէման շայիրալէր ան-
լատըլար քի՝ ծնլարա վաճ-
Թիզ էտիձի Յովհաննէս իշիւն
պէօյլէտի :
14 Վէ ծնլար խալդըն էանը-
նա կէլինձէ , ծնուն էանընա
պիր առէմ վարըպ՝ ծնա սիզ
չէօքտիւ , վէ ուէտի • Եա՛
Ռասպ՝ օղլումա մէրհամէթ
էյլէ , քի Թութարըգլը տըր ,
վէ պէօյուք խաքէնձէ չէ-
քէր • զէրա չօք ուէճա՛ ա-
Թէշէ վէ չօք ուէճա՛ սույա
15 սիւշէր : Վէ ծնուս սէնին
շայիրալէրինէ կէԹիրտիմ , վէ
ծնու սաղալԹմատա գաոէր
16 օլմատըլար : Վէ Յիսուս ձէ-
վապ վէրիպ ուէտի • Էյ է-
մանըզ վէ Թէրս նէսլ՝ նի-
չէյճէտէք սիզին էլէ օլաճաղըմ ,
նիչէյճէտէք սիզի Թէհամմիւլ
էտէճէյիմ • ծնու պուրայա
17 պատա կէԹիրին : Վէ Յիսուս
ծնու ադարլասար , վէ ձինն ծ-
տան չըգտը , վէ ուշտ օվ

18 սաա՛Թտան սաղալտը : Օվ զէ-
ման շայիրալէր ԹէնհաՀէ Յի-
սուսուն էանընա կէլիպ՝ ուէ-
տիլէր • Նիչիւն պիզ ծնու չը-
գարմատա գաոէր օլմատըգ :
19 Վէ Յիսուս ծնլարա ուէտի • Ի-
մանատըզլըղընըզ էչիւն • զէրա
կէրչէք ուէրիմ սիզէ՝ էյէր
խարտալ տանէսի գաոտալ իմա-
նընըզ օլուրսա , պու տաղա՝
Պուրատան օրայա կիԹ ուէտէ-
նիզ , կիտէձէք տիր , վէ ա-
զէ հիչ պիր շէյ միւմքինսիզ
20 օլմայաճագ : Ամմա պու
ձինա չըգմազ , իլա տուա՝ վէ
օրուճ իլէ :
21 Վէ ծնլար գալիլէատա տո-
լաշըր իքէն , Յիսուս ծնլարա
ուէտի • Ատէմ Օղլու՝ ատէմ-
լէր էլինէ Թէսլիմ օլունա-
22 ճագ • Վէ ծնու էօլսիւրէ-
ձէքլէր , վէ իւչիւնճիւ կիւն-
ուէ գալտաճագ տըր • իմտի
ծնլար պայէԹէլէ գաոտալէԹլէն-
տիլէր :
23 Վէ ծնլար Կափառնայումա
կէլինձէ , տիրհեմ ԹէքիլԹէլէ-
րինի ալանլար Պետրոսա կէլ-
տիլէր , վէ ուէտիլէր • Խոճա-
նըզ տիրհեմ ԹէքիլԹէլէրինի
էօտէմէզ մի : Պէլի ուէտի • վէ 24
օ՝ էվէ կիրտիքտէ , Յիսուս
ծնու Թէգաուսիւմ էտիպ ուէ-
տի • Եա՛ Ռիմոն՝ ըէյին նէ՞
տիր • էէրին փառիշտլարը
խարաձը էտիօտ վէրիճի քիմ-
լէրտէն ալըրլար՝ օղուլլարտան
մը էօխսա էատընձըլարտան
մը : Պէտրոս ծնա ուէտի • 25
Էատընձըլարտան • Յիսուս
ծնա ուէտի • Էյլէ խէ՝ օղուլ-
լար մուաֆֆ ալըրլար : Ամմա 26
ծնլարա Թէօքէղ օլմայալըմ
տէյիւ՝ աէնիզէ կիտիպ վօլԹա
աԹ , վէ իլք չըգտան պալըղը

գալերը, վէ ծնուն տղերնը ա-
լընձա, պէր տէօրտլուք պուա-
լաձագ սըն. ծնու տլըպ՝ ծն-
լարա պէնիմ իչիւն հէմ ապէնին
իչիւն վէր:

ՊԱՊ ԺՐ.

1 ()Լ սաաթտա՝ շայէրտալէր
Յիսուսուն էանընա կէլիպ
ապտիլէր. Ա՛ճապա՝ կէօքլէ-
րին փսաուշահլըլընտա պէօ-
2 յիւք քիմ տիր: Ա՛Ն Յիսուս
պէր ջամուգ չաղըրըպ՝ ծնու
ծնլարըն օրթասընտա տուր-
3 տուրուպ՝ ապտի. Կէրչէք ան-
րիմ սիզէ, էյէր ապօնմէզսէ
նիզ վէ ջամուգլար կլիպի օլ
մազսանըզ, կէօքլէրին փսաու-
շանլըլընա տալա կիրմէյէձէք
4 սինիզ: Իմանի հէր քիմ քէն-
տինի պու ջամուգ կլիպի ալ
չագլատըրսա, կէօքլէրին փս-
5 ուշանլըլընտա պէօյլուք օ
տուր: Վէ պէնիմ ատըմտա
պէօյլէ պէր ջամուգ քիմ գա-
պու էտէրսէ, պէնի գատուզ
6 էտէր: Վէ պանա ինանանլ
պու քիւչիւքլէրին պէրինի քիմ
սիւրչուիւրիւրսէ, ծնա փայ-
տալը պըր քի՝ պօյնունա պէր
մէրքէպ ապէյիրմէնին Թաշը ա-
պըլա, վէ ապէնիզին ապիկինէ
ղարդ օլուռնա:
7 Վայ սիւնեէայա՝ Թէօքէդլէր
պէպէպինտէն. զիրա Թէօքէդ-
լէր կէլմէք լազըմ պըր, ամմա
վայ օլ ատէմէ քի՝ Թէօքէդ-
8 լէր ծնուն վասիթտալ լէնէ
կէլիր: Վէ էյէր էլինն եա ա-
յաղըն պէնի սիւրչուիւրիւր-
սէ, ծնլարը քէս, վէ պէն-
տէն աԹ. սանա՝ հայաԹա
Թօփալ եա սագտաԹ կիրմէսի՝
նէպ էլինն եա նէպ այաղըն օ-
լուռնա տալ էտէրսէ աԹ-
9 լընտա պէնտէն էյի տիր: Հէմ էյէր
պէնի կէօզլինն սիւրչուիւրիւր-
սէ, ծնու չըդար, վէ պէնտէն
աԹ. սանա՝ հայաԹա պիր
կէօզլիւ կիրմէսի՝ էքի կէօ-
զլինն օրտա Ճէհէննէմին ա-
Թէչինէ աԹլընմասընտան էյի
տիր:
10 Պաւղըն՝ պու քիւչիւքլէրին
պիրինի Թահգիր էԹմէյէսի-
նիզ. զիրա սիզէ տէրիմ քի՝
ծնլարըն մէլէքլէրի կէօքլէրտէ՝
կէօքլէրտէ օլան փէտէրիմին
եիւզինէ տայիմա կէօրիւր-
11 լէր: Զիրա ատէմ Օղլու՝
պայպ օլմուշտա գուրԹարմադա
կէլտի: Սիզէ նիմէ կէօրիւ-
12 նիւր. էյէր պիր ատէմին
եիւզ գօյունտա օլուր տա՝ օն-
լարտան պիրի եօղտա չաշըրըլ-
սա, օ՝ ասդանան ասգուզտա
պրտալտա՝ վարըր տաղլարտա
եօղտա շաշըրմըշը արամազ մը:
13 Վէ էյէր ծնու պուլաձագ օ-
լուրսա, կէրչէք աէրիմ սիզէ
քի՝ օնուն իւզէրինէ՝ եօղտա
շաշըրմամըշ տօղսան տօգուշ-
սան գիյասէ սէվինիր: Պէօյ-
14 լէձէ կէօքլէրտէ օլան փէտէ-
րինիզին հուզուրտունտա ընդա
եօղ տուր քի՝ պու քիւչիւք-
լէրին պիրի գայպ օլա:
15 Վէ էյէր գարնտաշընը սա
նա իտաԹա էտէրսէ, կիԹ,
վէ ծնու՝ սէնին իլէ ծնուն
ապէյինտէ Թէնհաձէ Թաղիր
էյլէ. էյէր սէնի տինիզլէրտէ,
գարնտաշընը գազանտըն:
16 Ամմա էյէր տինկլէմէզսէ,
քէնտին իլէ սէրտապէր պիր՝
եախօտ նիւթ քիշի տահա ալ,
Թա քի նիւթ էա նուչ չահ-
տին ադղընտան հէր սէօզ
17 ատպիԹ օլտունա: Վէ էյէր

ծնաւրը տիրակէսմէսւսկ , ձէմի՛-
յէթէ սէօյլէ , վէ էյէր ձէ-
միյէթի սաախ տիրակէսմէզսկ ,
օնու էձնէպն Թայինֆէատէն՝ վէ
կէօմրիւքճիւ կիսկի սայ :
18 Կէլչէք սէրիմ սիղէ , եէր
իւզէրինառ հէր նէ քի պաշ-
լարանլըզ՝ կէօքառ պաղլանմըշ
օլաճապ , վէ եէր իւզէրինառ
հէր նէ քի չէօզլրսէնիլ՝ կէօք-
19 առ չէօզիւլմիւշ օլաճապ : Էն-
նէ սիղէ սէրիմ քի՝ սիզսէն
նէքի քիչի եէր իւզէրինառ իմ-
Թիհադ էառէրէք հէր նէ շէյ
իչինէն տիլէրլէրառ , օնլարա
կէօքլէրառ օլան փէտէրիմառէն
20 օլաճապ տըր : Ձիրա սէնիմ
իամիմ իլէ նէքի եա իւշ քիչի
հէր նէրէսէ ձիմ՝ օլմուշլար
իսէ , օրառա օնլարըն օրԹա-
պընառա իմ :
21 Օլ զէման պէտրոս օնուն
եառընա կէլիպ սէսի . Եա՛
Տառպ՝ գարնաշըմ գաձ քէր-
րէ պանա իառԹա էառէրսէ օնա
աձիվ էառէյիմ , եէսու՞ քէր-
22 րէյէառէք ժի : Յիսուս օնա
սէսի . Սառա սէմէմ եէսի
քէրրէյէառէք , իլլա եէԹժիշ
23 քէրրէ եէսիյէառէք : Օնուն
իչինէն կէօքլէրին փաասիչահ-
լըզը՝ պիր փաասիչահա պէն-
զէսիլսէ , քի գուզլարը իլէ
հիաապ կէօրմէք իսԹէսի :
24 Վէ օ՝ հիաապա պաշլայընճա ,
օնա՝ օն պին ԹալանԹ պօրճլու
25 պիր քիսսէ կէԹիրիլսի : Վէ
օնուն էօտէմէյէ հալի օլմա-
սընդընառան , օնուն էֆէնտիսի
էմր էԹսի , քի օ՝ հէմ գա-
րըսը վէ ջօճուգլարը վէ հէր
նէսի վար իսէ սաԹըլսա , վէ
26 պօրճա էօտէնէ : Իմսի օ գուզ
սիւշիւսլ՝ օնա սէճառէ էսէ-
րէք սէսի . Եա՛ էֆէնտիմ՝

պանա սաապ էյլէ , վէ սանա
հէվիհանին էօսէյիմ : Վէ օ 27
գուզլուն էֆէնտիսի ծնա մէր-
համէԹ էԹմէք իլէ , օնու սալը
վէրսի , հէմ օնա պօրճուննու
պաղըշլասըը : Ամմա օ գուզ 28
ջուգլսւ՝ քէնառինէ եիւզ սի-
նար պօրճլու օլան պիր գուզ-
սաշլըրը պուլսա , վէ օնու
ԹուԹուսլ՝ պօյառադ սէսի .
Պանա՝ նէ քի պօրճլու իսէն՝
էառա էյլէ : Իմսի օնուն գուզ 29
սաշը՝ այաղընա սիւշիւպ՝ օնա
եաղնարադ տէսի . Պանա
սաապ էյլէ , վէ սանա հէվի-
հինի էօսէյիմ : Ամմա օ իս- 30
Թէմէսի . իլլա վարըպ՝ օնու
Թա պօրճլու օլսուպունու էօ-
սէյէնէսէք հառառա սԹը :
Վէ օնուն գուզսաշլարը՝ օ- 31
ղան նէսանէլէրի հէօրիւնճէ՝ զա-
յէԹլէ գառսավէԹլէնսիլէր ,
վէ վարըպ՝ էֆէնտիլէրինէ հէմ
օղանլարը էփառէ էԹսիլէր :
Օվ զէման էֆէնտիսի օնու 32
ջաղըրըպ՝ օնա սէսի . Էյ
եարամազ գուվ՝ պանա եաղ-
վարսըղըն իչինէ՝ սանա հէմ
օ պօրճու պաղըշլասըմ : Սէն 33
տախի գուզսաշընա՝ պէնիմ
սանա մէրհամէԹ էԹսէյիմ
հէմ՝ մէրհամէԹ էԹմէղի սէ-
յիվ ժի խսին : Վէ էֆէն- 34
տիսի զազէպ հէղիպ՝ օնու
իսքէնճէ էսիճիլէրէ վէրսի ,
Թա քէնառինէ հէմ պօրճուննու
էօսէյէնէսէք : Կէօքառ օղան 35
փէտէրիմ սաախ սիղէ էօյլէ
էսէճէք սիր , էյէր հէր պի-
րինիվ զարնսաշլարընըզա օն-
լարըն գառահաԹլսըրընը եիւ-
րէքլէրինիզսէն ձիվ էԹմէղ-
սէնիզ :

ՊԱՊ ԺԹ

1 Ա Հ օրուս քի՝ Յիսուս պու
սէօղլերի թէքմիլ էտինճէ ,
գալիլեատան դաշդըդ՝ Յոր-
դանանըն էօթէ ետգասըն-
տա Նէհուտախեցւոյն սինոգըս-
2 ըննա կէլսի : Վէ ծնուն ար-
տընճա ջօգ խալգ վարսը ,
վէ ծնլարը օրտուս ատալըթ-
տը :
3 Վէ փարիսեցիլէր՝ ծնու
թէճրիւպէ էթմէք իչիւն եա-
ննըննա կէլիպ՝ ծնա տէտիլէր .
Ատէմ՝ հէր սէպէպ իչիւն
գարըսընը պօշամադ Հայր՞գ
4 մի : Վէ Ճէվապ վէրիպ ծն-
լարա տէտի . Օգո՞ւմատընըզ
մը քի՝ իլկիւտաուէն եարա-
տան՝ ծնլարը էրքէք վէ տիշի
5 եարաթտը . Վէ տէտի . Պու
սէպէպտէն՝ ատէմ պապասը-
նը վէ անասընը թէրք էտիպ
գարըսընա եափըշաճագ , վէ
էքիսի պիր թէն օլաճագդըր :
6 Ընյլէ քի՝ արթըգ էքի ա-
յրըլըր , ելլա պիր թէն . իմ-
մի Ալլահըն էնֆէլէտիյինի
7 ատէմ այըրմասըն : Օնա տէ-
տիլէր . Իմոի նի՞չիւն Մով-
սէս՝ թալատ նամէ վէրիպ
ատ ծնու պօշամադ թէնապի-
8 էթտի : Օնլարա տէտի . Մով-
սէս սիզին սէրթ եիւրէքլի-
լիյինիզ իչիւն սիզէ իզն վէր-
տի , քի գարըսընըզը պօ-
չայասընըզ . ամմա իպթիտա-
9 տէն պէյլէ օլմասը : Վէ
սիզէ տէրիմ քի՝ հէր քիմ
գարըսընը զինաատան ղայրի
պիր սէպէպ իլէ պօշարսա՝
պաշգասը իլէ էվլէնէրսէ , զի-
նա էտէր . հէմ պօշամընըշ
10 դարը իլէ էվլէնէն՝ զինա է-
տէր : Ըայէրտալէրի օնա տէտի-
լէր . Էյէր ատէմին՝ գարը
խոտուտունատա հալի պէյլէ
իսէ , էվլէնմէք իչիւն տէ-
յիլ : Վէ օ՝ ծնլարա տէտի .
11 Պու սէօղլիւ՝ հէմիսի գաբուլ
էթմէզլէր , իլլա քիմլէրէ քի
12 վէրիլմիշ սիր : Զիրա իսաըմ-
լար վար քի՝ անա բահմինաէն
պէյլէ տօղմուշլար , վէ իսա-
ըմլար վար քի՝ ատէմլէրտէն
իսաըմ օլմուշլար , վէ իսա-
ըմլար վար քի՝ կէնտիլէրին
փատիշահլըղը իչիւն քէնտիլէ-
րինի իսաըմ էթտիլէր . գա-
պու էթմէյէ գաուիր օլան՝
գաբուլ էթսին :
13 Օվ պէնատա ծնա չօճուգլար
կէթիրիլէտի , քի ծնլարընը իս-
պէրինէ էլլէրինի գէյա , վէ
տուա՝ էտէ . վէ շայէրտալէր
14 ծնլարը ազարլասընըլար : Ամմա
Յիսուս տէտի . Չօճուգլարը
գէյ վէրին , վէ ծնլարը պանա
կէլմէքտէն մէն՝ էթմէն . զիրա
կէնտիլէրին փատիշահլըղը պէյ-
15 լէրին տիր : Վէ էլլէրինի ծն-
լարըն լուզէրինէ գօսուգատան
ասնկրա , օրտուտան կիթտի :
16 Վէ իշթէ պիրի եանընա
կէլիպ՝ ծնա տէտի . Է՛ա էյի
հոճա՝ նէ՞ էյի չէյ էտէյիմ ,
քի էպէտի հայաթա մալիք
17 օլայըմ : Վէ օ՝ ծնա տէտի .
Պանա նի՞չիւն էյի տէրսին ,
պիր Ալլահտան ղայրի՝ հէչ
քիմսէ էյի տէյիլ տիր . ամ-
մա էյէր հայաթա կիրմէք
իսթէրսէն , թէնապիհլէրի ատը-
18 լա : Օ՝ ծնա տէտի . Ճանկը-
լարը . վէ Յիսուս տէտի .
Պուռնլարը . Գաթլ էթմէյէսին ,
զինա էթմէյէսին , իըր-
արզլըդ էթմէյէսին , եալան
19 շէհատէթ էթմէյէսին . Պա-
պանա վէ անանա ի՛զզէթ

էյլէ , վէ՝ գօնշուանու քէնաին
20 կիալի սէվէսին : Օլ կէնձ քիմ-
սէ ծնա սէտի . Պուռնլարըն
ձէմլի՛սինի կէնձլեյլիստէն սէ-
լու սոգլատըմ . տահա նէ՞
21 էքսիյիմ վար : Յիսուա ծնա
տէտի . Էյէր թէքմիլ օլմազ
լսթէրսէն , կիմ վարլյէթինի
սաթ , վէ Ֆագիրլէրէ վէր ,
վէ կէօքտէ խազինէ էսինէ-
սին . վէ կէլ պանա թաուի՛
22 օլ : Իման օ կէնձ՝ պու սէօ-
զիս իշիտինձէ , գաուավէթլէ-
նէրէք կիթտի . զիրա չօք
վարլյէթի վար իտի :
23 Վէ Յիսուա շայիրտլէրինէ
տէտի . Կէրչէք սէրիմ սիզէ ,
քի զէնկին՝ կէօքլէրին փաաի-
շահլըղնա կիւճլիւք լէ կիրէ-
24 ճէք : Հէմ եինէ սիզէ սէ-
սիմ . Տէվէնին էյնէ սէլի-
յինտէն կէչմէսի՝ զէնկինին
Ալլահըն փաաիշահլըղնա կիր-
մէսինտէն սահա գօլայ սըր :
25 Վէ օնուն շայիրտլէրի իշիտին-
ճէ , պայէթլէ հէյրան օլուպ՝
տէտիլէր . Իման քի՞մ գու-
26 թուա պիլիր : Վէ Յիսուա
նազար էտիպ՝ օնլարա տէ-
տի . Պու՝ ատէմլէրին էնսաին-
տէ միւմքինսիզ սիր , լաքին
Ալլահըն էնսաինտէ հէր շէյ
միւմքին սիր :
27 Օլ զէման Պետրոս ճէվապ
էտիպ՝ օնա տէտի . Իշթէ
պիզ հէր շէյի թէրք էտիպ՝
արտընճա կէլտիք . իման պիզէ
28 նէ օլաճագ սըր : Վէ Յիսուա
օնլարա տէտի . Կէրչէք սէ-
րիմ սիզէ քի՝ սիզ քի պէնիմ
արտըմճա կէլտինիզ՝ թէքրար
մօղուշտա աստէմ Օղլու ճէլա-
լինին թախթընտա օթուրա-
ճաղը զէման , սիզ տախի օն
իքի թախթլար իւզէրինէ օ-
թուրուպ՝ Իսրայէլին օն իքի
սըղթլարընըն շէրաաթընը
կէօրէճէք սինիլ : Հէմ հէր 29
քիմ՝ պէնիմ իսմիմ էշխան
էվլէր եա գարնաաշլար եա
դըլ գարնաաշլար եա պաղա
եա անա եա գարը եա էվլատ-
լար եա թախլալար թէրք էթ-
տի խա , էնուլ գաթընը ալա-
ճագ , հէմ էպէտի հայաթ 30
վիրաա ալաճագ սըր : Ամմա
չօք էվվէլքիլէր սոնկրա քի՝ վէ
սոնկրաքիլէր էվվէլքի օլաճագ
սըր :

ՊԱՂՊ Ւ

1 Ո՝նրա կէօքլէրին փաաի-
շահլըղը՝ պիր էվ սահիպի ա-
տէմ պէնզէր քի՝ սապահլա-
յըն պաղընա իւճրէթ լէ իշ-
2 ճիլէր թուռթմագա ջրգաը : Վէ
իշճիլէր լէ կիւնաէ պիրէր
պինարա գաւվ էտիպ՝ օնլարը
3 պաղընա կէօնտէրտի : Վէ սա-
ա՛թ լուչ մէհէլինաէ ջրգըպ՝
փաղարտա պաշգա պօշ տու-
4 րան իշճիլէր կէօրտիւ : Օնլա-
րա տախի՝ Սիզ տէ պաղա կի-
5 ուին , վէ հագ նէ իսէ՝ սիզէ
վէրէյիմ տէտի : Վէ օնլար
կիթտիլէր . սահա՛թ ալթը վէ
տօգուզ մէհէլէրինաէ էինէ
ջրգըպ՝ պու մինվալ իւզրէ էյ-
6 լէտի : Վէ սահա՛թ օն պիր մէ-
հէլինաէ ջրգըպ՝ պայրի պօշ
տուրան իշճիլէր պուլտու , վէ
օնլարա տէտի . Կի՞շիւն պու-
րադա պիւթիւն կիւն պօշ տու-
րուօր տունուզ : Օնա տէտի- 7
լէր . Զիւն քի պիզի քիմսէ
իւճրէթ լէ թուռթմադը . օն-
լարա տէտի . Սիզ տախի պա-
ղա կիտին , վէ հագ նէ իսէ՝
8 ալաճագլընըզ : Վէ ախշամ

ոլանձա , պաղըն սահիսալ քէն-
ոի քէոհխեասասընա սէոի .
Իշխըլերն չսալըր , վէ ասնկրա-
քիլերսէն պաշկայըսպ էվվէլքի-
լերէ վարընձայասէք օնլարըն
9 իճրէթինի վէր : Վէ սաս'թ
օն պիր մհհէլինսէ աւըննալար
կէլիպ՝ պիրէր տինար ալար-
10 լար : Վէ էվվէլքիլէր կէլինձէ ,
զան էթսիլէր քի՝ սահա
ջօզ ալաճագլար . վէ օնլար սա
11 պիրէր տինար ալարլար : Վէ
ալընձա , էվ սահիպինէ գարշը
մըրըլսանարսագ՝ սէոիլէր քի՝
12 Պու սօնկրսուքիլէր պիր սաս'թ
Իշէոիլէր , վէ օնլարը պիզ
կիւնիւն աւըրըլդընը վէ հէրա-
րէթինի չէքինլէր իլէ պէրա-
13 պէր էյլէոին : Վէ օ՝ ճէվապ
վէրիպ օնլարըն պիրինէ սէ-
ոի . Եա՛ սօսթ՝ սանա նա-
հատլըզ էթմէյօրսուս . սէն
պէնիմ իլէ պիր տինարսա գավ
14 էթմէոին մի : Հապգընը ալ ,
վէ կիթ . պէն պու սօնկրսա-
քինէ տահի սանա վէրսէյիմ
15 կիպի վէրմէք իսթէրիս : Էշ-
շաո իլէ իսթէոիյինի էթմէք
պանա ձայիզ սէ՞յլէմ մի . էօհ-
սա՝ պէն էյի օրսուզսուզ իշլիւն
սէնին կէօզիւն էարսամա՞զ մը
16 ոըր : Պէօյլէձէ սօնկրսաքիլէր
էվվէլքի՝ վէ էվվէլքիլէրը սօնկ-
րաքի օլմաճագլար . զիրսա սա՛-
վէթլիլէր չօզ՝ տամամ սէչիլմիշ-
լէր ազ ոըր :
17 Վէ Յիսուս Երուսաղէմ
ջըգար իքէն , եօլսա օն իքի
շայիրտլէրի թէնհայձէ սէրա-
պէր ալըպ՝ օնլարա սէոի .
18 Իշթէ Երուսաղէմ չըրըյօ-
րուզ , վէ սաէմ Օղլու պաշ
քեահինլէրէ վէ քէոսէթիպլէրէ
թէսլիմ օլունաճագպ , վէ օնու
էօլիւմէ հիւքմ էտէճէքլէր .

վէ օնու Թայիֆէլէրէ թէս- 19
լիմ էտէճէքլէր , քի օնու զէվգ-
լէննէլէր , վէ սէօյէլէր , վէ
խաչա ջըգուրալար . ամմա օ՝
իւչիւնճիւ կիւնսէ սէրիլէճէք
սէր :
Օվ զէման Ջէբեդէոս օ- 20
ղուվլարընըն անասը՝ օղուվլարը
իլէ սէճտէ էտէրէք վէ օնսան
պիր շէյ սէլէյհէրէք՝ եանընա
կէլսէ : Վէ օ օնա՝ Նէ՞ իս- 21
թէրսէն տէոի . օնա սէոի .
Սէյլէ քի՝ պու իքի օղուվլա-
րըմ սէնին փսատիշահլըզընը-
սա պիրի սաղընսա վէ պիրի
սօլսընսա օթուրալար : Վէ 22
Յիսուս ճէվապ էտիպ սէոի .
Նէ սէլէոիյինիզի պիլմէզ սի-
նիզ . պէնիմ իչէճէյիմ գա-
սէհի իչմէյէ՝ վէ պէնիմ վաֆ-
թիզ օլաճաղըմ վաֆթիզ իլէ
վաֆթիզ օլմաղա գաոի՞ր մի
սինիզ . օնա սէոիլէր . Գա- 23
սէր իզ . Վէ օ՝ օնլարա սէ-
սի . Կէրչէ գաոէհինի իչէ-
ճէք սինիզ , վէ պէնիմ վաֆ-
թիզ օլսուզըմ վաֆթիզ իլէ
վաֆթիզ օլաճագ սընըզ . Լա-
քին սաղըմսա վէ սօլսուսա
օթուրմաճաքընը վէրմէք՝ պանա
մահսուս սէյլէ սէր , իլլա
Փէաէրիսանէն քիմզէր իչիւն քի 24
հազըրլանմըշ սըր : Վէ օն
շաէրթլէր իչիսինճէ , իքի գա-
րընսաշլարա սաղըրլըրլար :
Վէ Յիսուս օնլարը չաղըրըպ 25
սէոի . Պիլէր սինիզ քի՝ Թայի-
ֆէլէրին հիւքմտարլարը՝ օնլա-
րըն իւզէրինէ հիւքիւմէթ
սիւրէրլէր , վէ պէօյիւքլէրի
օնլարըն իւզէրինէ զաւխթիւք
էտէրլէր : Ամմա սիզսէ էօյլէ 26
օլմասըն . լաքին սիզսէ քիմ
պէօյիւք օլմագ իսթէր սէ ,
իլզմէթքէարընըզ օլսուն :

27 Վէ սլոպահ քիմ իլէք օլմադ
խաթէրահ , գուճուն նուզ օլ
28 տան : Նիհէ քի տէմ Օղլու
հէլմէահ քի՝ քէնտինէ խըզմէթ
օլուռնա , իլա խըզմէթ էտէ ,
վէ ձանընը ջոգլար պէտէլինէ
Վիխտայէ վէրէ :
29 Վէ ծնլար Երիքոնան ջը-
գար էքէն , ծնուն արաընձա
30 ջոգ խալդ վարըը : Վէ իշ-
լէթ էօլուն էանընտա էնի
քէօր օթուրուռ՝ Յիսուսուն
կէջահինի իշնտինէ , պաղը-
բարագ ոէտիլէր . Եա՛ Դա-
վիթ օղլու Բաղա՝ պիզէ մէր-
31 համէթ էյլէ՛ : Վէ խալդ օն-
լարը ո՛զարդաըը , քի տուս
օլաըար . ամմա ծնլար տահա
զինյատէ՝ Եա՛ Դաւիթ օղլու
Բաղա՝ պիզէ մէրհամէթ էյ-
լէ տէյիս պաղըրըրլար խոն :
32 Վէ Յիսուս տուրուռ՝ ծնլա-
րը ջաղըրըռը , վէ ոէտի . Նէ՞
խոթէրահինիզ պիզէ էտէյիմ :
33 Օնա ոէտիլէր . Եա՛ Բաղա՝
խոնէէնդ քիրէօղլէրիմիզ աչըլ-
34 սըն : Վէ Յիսուս մէրհամէթ
էտիռ՝ ծնլարընը կէօղլէրինէ
տօխունուռ . վէ տէր ա՛զաղ
ծնլարընը կէօղլէրի կէօրահը-
լէր , վէ ծնուն արաընձա կիթ-
տիլէր :

ԿԱՊԱՐ ԻԱ՚

1 Վէ ծնլար Երուսաղէմ
էտպէաշըռա՝ զէյթինլիք տաղը-
նըն էանընա Բէթ փաղէյ
կէլինձէ , օղ զէման Յիսուս
էքի շայիրա կէօնտէրիռ՝ ծն-
2 լարա ոէտի . Գարշընըզտաքի
քէօյէ վարըն , վէ տէր ա՛զաղ՝
այր ագաղը մէրքէռ՝ հէմ ալ-
էպինձէ այր արկա ագուլա-
ճադարընըզ . էօղլուդ ագռա

1 Վէ ծնլար Երուսաղէմ 10
կէլինաէ , Պուռ քի՞մ այր ոէ-
յէրէք՝ այրէթիւն չէհր հա-
րաքէթէ կէլէռ : Վէ խալդ 11
ոէրիռի . Պուռ՝ Գալիլէանընը
Նազարէթ շէհրինուռն օլան
Յիսուս փէյղամպէր այր :
Վէ Յիսուս Ընտրը հէյ- 12
քէլինէ կիռռի , վէ հէյքէլոէ
հէմ ալըշվէրիշ խոնտէրի ար-
շարը ջըղարագ , վէ սարրաֆ-
լարընը փիշթախթա լարընը՝
հէմ կէօյէրճինը սաթանըլարընը

խքէմէլէէրինի տէվիրտի , վէ
13 ձնարա տէտի · Եազըլմըշ
տըր · Էվիմ՝ ի՛պատէթ էվի
անկըլաճագ , աամմա սիզ ծնող
խըրսըզլար մալարաատը էթ-
տինիզ :
14 Վէ հէյքէլտէ ծնողն եա-
նընա քէօրլէր վէ թօփալլար
կէլտիլէր , վէ ծնլարը սա-
15 լաթատը : Վէ պաշ քեահին-
լէր հէմ քեաթխուդաներ իշլէտի-
մի մի՛ւճիզաթլարը վէ ջո-
ճուգլարըն հէյքէլտէ ջաղը-
րըպ՝ Դաւիթին օղլունա Ռո-
մաննա տէտիքլէրինի կէօր-
տիւքլէրինտէ , հօրքէլէնատի-
16 լէր : Վէ ծնա տէտիլէր ·
Պաճլարըն նէ սէօյլէտիյինի
իշտի՞օր մու սուն · վէ Յի-
սուս ծնլարա տէտի · Պէլի ·
հէչ պիր քէրտէ օպո՞ւմատը-
նըզ մը քի՝ Մա՛սումլարըն
վէ մէմ էմճնլէրին ալզըն-
տան մէտ տիւզտիւն :
17 Վէ ծնլարը պրաղըպ՝ չէհ-
րին տիշարըսընա Բէթանիա-
յա ջըգտը , վէ օրատա գօն-
տու :
18 Վէ սապահլայըն չէհրէ
19 տէօնէր լէքէն , աճըգտը : Վէ
եօլուն իւզէրինտէ պիր ին-
ճիր ալմաճը կէօրիւպ՝ ծնա
կէլտի , վէ ծնատա եաղընըզ
եափրագտան մա՛սա պիր նէս-
նէ պուլմատը · վէ ծնա տէ-
տի · Սէնտէն արթըգ հափտէն
մէվէ օլմասըն · վէ ինճիր
20 ալաճը անիտէ գուրուտու :
Վէ շայիրտէր կէօրիւնճէ ,
թա՛ճճիւպ էտիպ՝ ինճիր ա-
ղաճը նա՞սըլ տէզ ատաւ
21 գուրուտու տէտիլէր : Վէ Յի-
սուս ճէվապ վէրիպ՝ ծնլարա
տէտի · Կէրճէք սիզէ ,
էյէր իմանընըզ օլուր ատա

չիւսպհէ էթմէզսէնիզ , տէյնէ
եաղընըզ պու լինճիր աղաճը-
նըն մատտէսինի էտէճէք սէ-
նիզ · լաքին շու տաղա տաղի՝
գալգ վէ տէնիզէ պրաղըլը
տէտէնիզ , օլաճագ տըր : Վէ 22
տուա՛տա՝ հէր նէ քի իման
էտէրէք տիլէրսէնիզ , ալաճագ-
սընըզ :
Վէ ծնուն հէյքէլէ կէլտի- 23
յինատ , Թա՛ղմէ մէղղուլ ի-
քէն , էանընա պաշ քեահին-
լէր վէ պաւմըն իմամխարլա-
րը կէլիպ տէտիլէր · Պունլարը
նէ՞ հիւքիւմէթ իլէ էտէյօր-
սուն , վէ պու հիւքիւմէթի
տանա քի՞մ վէրտի : Վէ Յի- 24
սուս ճէվապ վէրիպ՝ ծնլարա
տէտի · Պէն տաղի սիզէ պիր
աէօզ սօրայըմ , էյէր ծնող
պանա աէօյլէրսէնիզ , սէնտէ
սիզէ՝ պունլարը նէ հիւքիւ-
մէթ իլէ էյլէտիյիմի աէօյլէ-
րիմ : Յովհաննէսին վաֆթի- 25
զը նէ՞րէտէն իտի , կէօքտէ՞ն
մի՝ եօխսա տտէմբէրտէն մի ·
Վէ ծնլար քէնտի քէնտիլէրին-
տէ տիւշինիւպ տէրլէր իտի ·
Էյէր՝ կէօքտէն տէտէք , պի- 26
զէ տէյճէք · Իման նի՞ջին
ծնա ինանմատընըզ · Վէ էյէր՝
տտէմբէրտէն տէտէք , խալ-
տան գօրգտընըզ · զիրա հէփի-
սի Յովհաննէսի վէյղամպէր
կիտի թուԹտրլար : Վէ Յի- 27
սուս ճէվապ վէրիպ տէտի-
լէր · Պիլմէյիղ · ո տտի ծն-
լարա տէտի · Պէն տէ սիզէ՝
պունլարը նէ հիւքիւմէթ իլէ
էթտիյիմի աէօյլէմէմ :
Վէ սիզէ նի՞ճէ կէօրիւ- 28
նիւր · Զիր տտէմին ունի իվ
լատը վար իտի , վէ իվէլքի-
նին եաղընա վարըպ տէտի ,

29 պաղըմաս իշլէ : Վէ օ՝ ճէվապ
վէրիպ՝ Իսթէմէմ տէտի , ամ-
մա ասնկրա փիշման օլուպ
30 կիթաի : Վէ օպիրինին եա-
նընա վարըպ՝ օլ միճվալ իւզ-
րէ սէօյլէտի . վէ օ՝ ճէվապ
վէրիպ՝ պէլի էֆէնտիմ տէտի ,
31 լաքին կիթմէտի : Ի քիսին-
տէն՝ պապասընըն իսթէտի-
յինի հա՞նկըսը իճրա էյ-
լէտի . օնա տէտիլէր . Իվ-
վէլքիսի . Յիսուս օնըպրա
տէտի . Կէրչէք տէրիմ սիղէ
քի՝ կէօմրիւքճիւլէր վէ ֆա-
հիշէլէր Ալլահըն փատիշահ-
լըղընա սիզտէն իլէրի կիտէր-
32 լէր : Զիրա Յոհաննէս սիղէ
սատագաթ Թարիղի իլէ կէլ-
պի , ամմա օնա ինանմադը-
նըղ . կէօմրիւքճիւլէր վէ ֆա-
հիշէլէր նա՝ օնա ինանըպ-
լար . վէ սիզ կէօրիւպ՝ սոնկ-
րա փիշման օլմադընըզ , չէօյլէ
քի օնա ինանմադընըզ :
33 Պիր ղայրի Թէմմիլ իշի-
տին . Պիր էվ սահիպի սատմ
վար իսի , քի պաղ տիքիպ՝
օնուն էթրաֆընա չիթ չէվիր-
տի , վէ իչինտէ Հէնտէրէ գաղ-
ար , վէ գուլլէ պինա էթտի ,
վէ օնու պաղճըլարա Թէսլիմ
էտիպ զուրպէթէ կիթտի :
4 Վէ մահաուլլարըն վադթը
եապլաշարգուա , իրըմէթ-
քեարլարընը պաղճըլարա կէօն-
տէրտի , քի մահաուլունու
35 պլալար : Վէ պաղճըլար օնուն
իրըմէթքեարլարընը Թու-
Թուպ՝ քիմինի տէօյտիւլէր ,
քիմինի տէ հօլտիւթտիւլէր ,
36 վէ քիմինի Թաշլատըլար : Թէք-
րար էվվէլքիլէրտէն զիյատէ՝
պաշգա իրըմէթքեարլար կէօն-
տէրտի , վէ օնըլարա տա օլ
37 մինվալ իւզրէ էյլէտիլէր : Վէ
էնճամ օնլարա՝ Օղլուպտան
ուԹանաճագլար տէյէրէք՝
քէնտի օղլունու կէօնտէրտի :
Վէ պաղճըլար օղլունու կէօ- 38
րիւնճէ , քէնտի մապէյնլէրին-
տէ տէտիլէր . Վարիս պու
տուր , կէլին օնու էօլտիւրէ-
լիմ , վէ օնուն միրասընը զապԹ
էտէլիմ : Վէ օնու ԹուԹուպ՝ 39
պաղտան տիշարը ըղդարտը-
լար , վէ էօլտիւրտիւլէր : Իմ- 40
տի պաղըն ահիպի կէլտիյի
ղէման՝ օլ պաղճըլարա նէ-
էտէճէք տիր : Օնա տէտի- 41
լէր . Օլ քէօմիւլէրի քէօմիւ-
Թարըղ իլէ հէլաք էտէճէք ,
վէ պաղը՝ մահաուլլարը մէվ-
սիմինտէ օնա վէրէճէք օլան
պաշգա պաղճըլարա Թէսլիմ
էտէճէք տիր : Յիսուս օնլա- 42
րա տէտի . Ալա սիզ տէֆա՝
Փիլաթալարտա օգօ՞ւմատը-
նըղմը . Չօ՛ եափուճիլէրին
րէտտա էԹտիքլէրի Թաշ՝ քէօշէ
պաշը օլտու . պու՝ Ղապպատան
օլտու , վէ կէօզլէրիմիզտէ ա՛-
ճայըպ տըր : Պուննուն իչինա 43
սիզէ տէրիմքի՝ Ալլահըն փա-
տիշահլըղը սիզտէն գալտըրը-
լըպ՝ մէյվէսինի կէԹիրէն
Թայիֆէյէ վէրիլէճէք : Վէ 44
պու Թաշըն իւզէրինէ տիւ-
շէն՝ գըրըլաճագ , վէ օ՝ քի-
մին իւզէրինէ տիւշէրսէ , օնու
էզէճէք տիր :
Վէ պաշ քեահինլէր հէմ 45
Փարիսեյիլէր օնուն Թէմմիլ-
լէրինի իչիԹտիքլէրինտէ , քէն-
տիլէր իչինա աէօյլէտիյինի
անկլատըպլար : Վէ օնու ԹուԹ- 46
մադա տուպտըպ իտի իսէ տէ ,
խադգատան գօրկտուպլար . զիրա
օնու վէէյղամպէր կիտի Թու-
Թարըպտըր իտի :

ՊԱՊ ԻԲ

1 Ալ Յիսուս ձէվապ էտիալ՝ թէքրար օնլարա թէմամլըէր
2 իլէ սէյլէյիպ աէտի. Կէօքլերին վասիշահլըղը՝ պիր վա-
տիշահա պէնզէր քի՝ օղլունա
3 տիւյիւն էթտի: Ալ խըզմէթ-
քեարլարընը՝ տա՛վէթլիլէրի տիւյիւնէ ջաղըրմապա կէօն-
տերտի. վէ կէլմէք խաթէմէ-
4 սիլէր: Թէքրար ղայրի խըզ-
մէթքեարլար կէօնտէրմէյա տէ-
տի. Տա՛վէթլիլէրէ տէյին.
Իշթէ կիւնտուզ թամա՛մընը հաղըրլատըմ, պուղալարըմ վէ պէսլի տավարլարըմ պո-
ղաղանմըշ, վէ հէր շէյ հա-
ղըր տըր. տիւյիւնէ կէլին:
5 Ամմա օնլար իհմալ էտիպ՝ քիմի քէնտի թամրլասընա վէ քիմի թիճարէթինէ կիթտի:
6 Վէ գալանլարը օնուն խըզ-
մէթքեարլարընը թուրթուպ՝ սէօյտիւլէր, վէ էօլտիւրտիւ-
7 լէր: Իմտի վասիշահ իշիտին-
ճէ՝ ղաղէպէ կէլտի. վէ ա՛ս-
քէրլերինի կէօնտէրիպ՝ օլ գա-
թիլլէրի հէլաք էթտի, վէ
8 օնլարըն շէհրինի եադտը: Օլ
զէման խըզմէթքեարլարընա աէտի. կէրշի տիւյիւն հա-
ղըր տըր, ամմա տա՛վէթլի-
9 լէր լայըզ աէյիլ խոի: Իմտի
էօլ կէչիալէրինէ վարըն, վէ հէփ պուլտուգլարընըզը տիւ-
10 յիւնէ տա՛վէթ էտին: Վէ
օ խըզմէթքեարլար էօլլատա ջեզապ՝ հէփ պուլտուգլարը-
նը՝ կէրէկ եադամաղլարը կէ-
րէք էյիլէրի՝ ճէմ՛ էթտիլէր.
վէ տիւյիւն՝ սօֆրատա օթու-
11 րանլարտան սօղտու: Վէ վա-
տիշահ սօֆրատա օթուրան-
լարը կէօրմէյէ կիրինճէ, օ-
րատա՝ տիւյիւն լիպասը կի-
յինմէմիշ պիր ատէմ կէօր-
12 տիւ: Վէ օնա տէտի. Ե՛ա՝
սօսէթ՝ տիւյիւն լիպասըն էօղ
լէքէն՝ պուրայա նի՞ճէ կիր-
տին. վէ օնուն նուէթգու
13 թուէթուլտու: Օլ զէման վա-
տիշահ խըզմէթճիլէրէ տէ-
տի. Օնուն այապլարընը վէ էլլէրինի պաղլայըպ՝ օնու գալ-
մըրըն, վէ տիշալթի գադան-
լըղա ջըգարըն. աղլայըշ վէ տիշ գըճըրտայըշը օրատա օ-
14 լաճապ: Չէրա տա՛վէթլիլէր
ջօգ՝ ամմա սէչէլիմիշլէր աղ
տըր:
15 Օ զէման փարիսեեցիլէրը վա-
րըպ՝ նիճէ օնու սէօղ լիպ տուզատըպ աթապարը տէյիւ՝
16 մէշվէրէթ էթտիլէր: Վէ քէն-
տի շայիրտլէրինի չէրուվգէս-
եանլար իպէ պէրապէր օնա կէօնտէրիպ՝ տէտիլէր. Էյ խոճա՝ պիլիրիվ քի կէրչէք
սին, վէ Ալլահըն եօլունու կէրչէքլիք իպէ էօյրէտիրսին, վէ քիմսէսէյն էօթիւրիւ վա-
զիֆէյն օլմազ. զէրա ատէմ-
լէրին խաթրընա պագմազ-
սըն. Իմտի պիզէ սէօյլէ, 17
սանա նի՞ճէ կէօրիւնիւր, կայ-
պէ խարապ վէրմէք ճայի՞զ
մի, եօխսա սէյիլ մի: Վէ 18
Յիսուս օնլարըն եարատաղ-
լըղընը անկլատաղլըպ, տէ-
տի. Պէնի նի՞ջիւն թէճրիւ-
պէ էտէրսինիզ էյ միւրայը-
լէր: Պանա վէրիվինիզ ախքէ- 19
սինի կէօսթէրին. վէ օնլար
օնա պիր տինար կէթիրտի-
լէր: Վէ օնլարա տէտի. Պու 20
թասվիր հէմ իսա եադըրը
քիմի՞ն տիր: Օնա տէտի- 21
լէր. Կայսրըն. օ զէման օն-
լարա տէտի. Իմտի Կայսրէ

միւթա՛լից օլանը կայարէ՝ վէ Ալլահա միւթա՛լից օլանը
22 Ալլահա էտա էյլէյին : Վէ իշլատինճէ՝ թա՛ճճիւպ էթտիկլէր , վէ օնու թէրքը էտիպ կիթաթիլէր :
23 Օլ կիւնտէ օնուն եանը-նա՝ գլյամէթ եօգ տուր տէ-յէն Սադուկեցկլէրը կէլ-լէր , վէ օնա սորուպ տէտի-
24 լէր . Ե՛ա խոճա՝ Մովսէս տէտի . Էյէր պիր քիմսէ էվլատլարը եօղ իքէն էօլուպ-սէ , օնուն գարըսընը գարն-տաշը ալսըն , վէ գարնտա-շընա զիւրրիյէթ գալսըը-
25 սըն : Իմտի պիզտէ եէտի գարընտաշ վար իտի . վէ իշ-քի էվլէնտիքտաէն սօնկրա էօլ տիւ , վէ զիւրրիյէթի օլմա-մալ իշէ , գարըսընը գարնտա-
26 շընա սըրատպը : Իքինճիսի վէ իւչիւնճիւսիւ տաճի պուր-նուն կիճի օլսուն՝ թա եէ-
27 տիյէտէք : Վէ հէվիսնինաէն սոնկրա գարը տաճի էօլտիւ : 28 Իմտի գլյամէթտէ՝ եէտիտաէն հա՛նգըսընըն գարըսը օլ-ճապ . չիւն քի օնու հէվիսի-
29 տէ թուռթտու : Վէ Ցիսուս ճէվապ վէրիպ՝ օնլարա տէ-տի . Փիլաթոսըը վէ Ալլա-հըն գուառդէթինի պիլմէտի-ղինիզտէն՝ ալտանըյօր տու-
30 նուպ : Ջիրա գլյամէթտէ նէ էվլէնիրլէր՝ նէ տէ էվլէնտի-րիրլէր . իլա Ալլահըն կէօք-տէ մէլէքլէրի կիճի սիրլէր :
31 Ամմա էօլիւլէրին գլյամէթի խուսուսունտա՝ Ալլահտան սի-զէ սէօյլէնէնի օգո՞ւմատընըզ-
32 մը , քի տէմիշ տիր . պէն Աբրահամըն Ալլահը վէ Իսա-հակըն Ալլահը վէ Յակոբուն Ալլահը իմ . Ալլահ՝ էօլիւ-

լէր Ալլահը տէյիլ՝ իլլա էա-շայանլարընը տըր : Վէ խալգ 33
իշլատինճէ , օնուն թա՛լիմին-տէն հէյրան օլուրլար իտի :
Վէ փարիսեցկլէր՝ օնուն 34
Սադուկեցկլէրի սիւքիւթ էթ-տիրտիյինի իշլիթատէքլէրինտէ , պիրլիքտէ ճէմ՝ օլտուլար :
Վէ օնլարտան պիրի՝ պիր նօ- 35
մոս խոճասը՝ սիւալ էտիպ օ-նու թէճրիւպէ էտէրէք տէ-տի . Ե՛ա խոճա՝ նոմոստա 36
հա՞նկը թէնապիհ պէօյիւք տիւր : Վէ Յիսուս օնա տէ- 37
տի . Ալլահըն Րատպը պիւ-թիւն եիւրէյինտէն վէ պիւ-թիւն ճանընտան վէ պիւ-թիւն ֆիքրինտէն սէվէյին :
Իլք վէ պէօյիւք թէնապիհ 38
պու տուր : Վէ պուննուն վի- 39
տալի իքինճի . Գօնշունու քէն-տին կիճի սէվէյին : Պիւթիւն 40
նոմոս հէմ փէյղամպէրլէր պու իքի թէնապիհտէն ասըլըր :
Վէ փարիսեցկլէր ճէմ՝ օլ 41
մուշ իքէն , Ցիսուս օնլարա սորուպ տէտի . Քրիստոսունուն 42
հագգընա սիզ նէ՞ կէօրիւ-նիւր , քիմի՞ն օղլու տուր . օնա՝ Դաւիթին տէտիլէր :
Օնլարա տէտի . Իմտի Դա- 43
ւիթ՝ Րուհ իլէ նի՞ճէ օնու Րատպ չաղըրըպ տէր . Րատպ՝ 44
Րատպըմա տէտի . Սաղըմաա-օթուր , թա սէն սէնին տիւշ-մէնլէրինի՝ այագլարընա ատ-տամագ գօյունճայատէք : Իմ 45
ան Դաւիթ օնու Րատպ չա-ղըրըպտա , նի՞ճէ օնուն օղլու օլուր : Վէ քիմսէ օնա պիր 46
սէօզ ճէվապ վէրմէյէ գիտիր տէյիլ իտի . հէմ օ՛ղ կիւն-տէն՝ օնա սիւալ էթմէյէ որ-թըգ քիմսէ ճէսարէթ էթ-մէտի :

ՊԱՊ Ւ Գ

1 ()Հ ՀԷՄԱՆ ՅԻՍՈՒՍ ԽՕՀԱ
ԴԱ ՀԷՄ ՀԱՅԻՐԱԼԵՐԻՆԷ ԱԷՕՅ.
2 ԼԷՒԻԱՅ՝ ՏԷՏԻ. ՓԵԱԹԻԱԼԷՐ
ՎԷ ՓԱՐԻՍԵԳԼԷՐ՝ Մ ՈՎԱԷԱԼԻՆ
ԱԷՈՒՐԻՆԱԷ ՕԹՈՒՐՏՈՒԼԱՐ ։
3 ԽՄԻՒ ՍԻՉԷ ՀԷՐ ՆԷ ԱԷՕՅԼԷՐ-
ԼԻՍԷՔԻ ԱԱՂԼԱՅԱՍԸՆԸՂ, ԱԱՂ-
ԼԱՅՆ ՎԷ ԽՃՐԱ ԷՅԼԷՅԻՆ, ԱՄ-
ՄԱ ՕՆԼԱՐՆ Ա՛ՄԷԼԼԷՐԻՆԷ ՀԷՕ-
4 ՐԷ ԷԹՄԷՆ. ՂԻՐԱ ԱԷՕՅԼԷՐԼԷՐ,
ՎԷ ԷԹՄԷՂԼԷՐ ։ Ջ ԻՐԱ ԱՂԸՐ ՎԷ
ՎԻՃ ՀԷՕԹԻՒԲԻՒԼՒՆ ԵԻՔԼԷՐ
ԱՈՂԼԱՐԼԱՐ, ՎԷ ՈՒԱԷՄԼԷՐԻՆ
ՈՒՄՒԶԼԱՐՆ ԻՒՂԷՐԻՆԷ ԳՕՐԼԱՐ.
ԱՄՄԱ ՕՆԼԱՐՆ՝ ՎԻԱՐՄԱԳԼԱՐՆ
ԼԷ ՏԷՓՐԷԹՄԷՔ ԼԱԹԷՄԷՂ-
5 ԼԷՐ ։ ՎԷ ՃԻՒՄԼԷ Ա՛ՄԷԼԼԷՐԻՆԻ՝
ՈՒԱԷՄԼԷՐԷ ՀԷՕՐԻՒՆՄԷՔ ԼՒՃԻՒՆ
ԽՈՒԼԼԷՐ. ՀԷՄ ՀԱՄԱՅԼԼԷՐԻՆԻ
ՀԷՆԻՃԷՈՒԻՐԼԷՐ, ՎԷ ԽԱՎԱՈՂ-
ԼԱՐՆՆ ԷԹՔՔԼԷՐԻՆԻ ԱԷՕՅԻՒ-
6 ՏԻՒՐԼԷՐ ։ Ա ԼՈՂԱՄ ԹԱԱ՛ՄԼԱ-
ՐՆՈՈՒ ՈՒԱԼԻ ԱՂՈՂ ՓՕՍԹ-
ԼԱՐ՝ ՎԷ ՃԷՄԻՀՀԷԹ ԷԷՐԼԷՐԻՆ-
ՏԷ ՊԱՂ ԱԷՕՒՐԼԷՐԻ՝ ՎԷ ՓԱ-
ՂԱՐԼԱՐՈՈՒ ՈՀԼԱՄԼԱՐՆ՝ ՀԷՄ
7 ՈՒԷՄԼԷՐՈՒՀԷՆ՝ ՂԱՂԱԻ ՂԱՂԱԻ
8 ՃԱՂՐԼՄԱՅՆ ՈՀՎԷՐԼԷՐ ։ ՍԻՉ
ԼՈՒՀ՝ ՂԱՂԱԻ ՃԱՂՐԼՄԱՅԱՈՂ-
ՆԸՂ. ՂԻՐԱ ՍԻՉԼԻՆ ՄԻՒՈՒԷՐ-
ՐԻՍԻՆԻՂ ԱԻՐ՝ ՓՐԻՈՈՈՒ ՈՈՒՐ.
ՎԷ ՍԻՉ ՀԷՒԻՆԻՂ ԳԱՐՆՈՈՂԼԱՐ-
9 ԱՐՆԸՂ ։ ՎԷ ԵԷՐ ԻՒՂԷՐԻՆՈՒՀ
ՔԷՆՈՒԻՆԻՂԷ ՓԷՈՒԷՐ ՓԷՆՈԷՅՒ
ՃԱՂՐՄԱՅԱՈՂԸՆԸՂ. ՂԻՐԱ ՓԷ-
ՈՒԷՐԻՆԻՂ ԱԻՐ՝ ՀԷՕՔԼԷՐՈՒՀ Օ-
10 ԼԱՆ ՈՒՐԸ ։ ՀԷՄ ՈՒԱԽՒ ՄԻՒ-
ՈՒԷՐԻՒԱԼԷՐ ՃԱՂՐԼՄԱՅԱՈՂԸՆԸՂ.
ՂԻՐԱ ՍԻՉԼԻՆ ՄԻՒՈՒԷՐՐԻՒԱԻԻՆԻՂ՝
11 ԱԻՐ՝ ՓՐԻՈՈՈՒ ՈՈՒՐ ։ ՎԷ
ՍԻՉԼԻՆ ԱԷՕՅԻՒԻՒՔԻՆԻՒՂ՝ ԽՐԸՂ-
12 ՄԷԹՃԻՆԻՂ ՕԼԱ ։ ՎԷ ՔԻՄ ՔԷ
ՔԷՆՈՒԻՆԻՒ ԷԻՒՃԷԼՈՒՐՈՒԷ՝ ԱԼ-
ՃԱՊԱՆԱՃԱՊ, ՀԷՄ ՔԻՄ ՔԷ
ՔԷՆՈՒԻՆԻՒ ԱԼՂՈՂԱՐԼՐՈՒԱ՝ ԷԻՒ-
ՃԷԼԷՃՔ ՈՒՐ ։

ԱՄՄԱ ՎԱՅ ՈՒՂԷ՝ ՀՅ ՄԻՒ- 13
ՐԱՅԸ ՔԷԱԹԻԱԼԷՐ ՎԷ ՓԱՐԻ-
ՍԵՑԼԷՐ, ՔԻ ՈՒԷՄՂԷՐԻՆ ՀՕ-
ՆԻՒՈՒԷ ԱԷՕՔԼԷՐԻՆ ՓՈՈՒԼՉԱՀ-
ԼՂՆԸՂ ԳԱՓՂԱՐ ԱՐՆԸՂ. ՀԻՒ-
ԼԷՐԻ ՈՒԱԽԻ ԱԻՐՄԷՀՂԻՆԻՂ, ԱԻՐԷՆ-
ՄԷՂԱԻԻՆԻՂ ։ ՎԱՅ ՍԻՂԷ՝ ՀՅ ՄԻՒ- 14
ՐԱՅԸ ՔԷԱԹԻԱԼԷՐ ՎԷ ՓԱՐԻ-
ՍԵՑԼԷՐ, ՔԻ ՏՈՒՂ ԳԱՐԸԼԱ-
ՐՆՆ ՀՎԼԷՐԻՆԻ ԵԷՐՈՒԻՆԻՂ, ՎԷ
ԱՊՀԱՆՔ ԼԼԷ ՈՒՂՈՒՆ ՏՈՒԱ՛ ՀՈ-
ՈՒԷՐՈՒԻՆԻՂ. ԱՂՈՒՆՈՒՆ ԼՂԻՆ
ՈՒՈՀԱ ՁԻՅՈՒԷ ՈՁԱՂԱՂ ԱԼԱ-
ՃԱՂ ԱԸՆԸՂ ։ ՎԱՅ ՍԻՂԷ՝ ՀՅ 15
ՄԻՒՐԱՅԸ ՔԷԱԹԻԱԼԷՐ ՎԷ ՓԱ-
ՐԻՍԵՑԼԷՐ, ՔԻ ԱԻԼ ԱՈՒԷՄ
ՈՒՆՔ ԿԷԹԻՐՄԷՔ ԼՂԼՈՒՆ ՈՒՀ-
ՆԻՂԼ ՎԷ ԳԱՐԱՅԸ ՈՂԼԱՂԸՆ
ԱԸՆԸՂ, ՎԷ ԿԷԼՈՆՃԷ՝ ՕՆՈՒ ՔԷՆ-
ՈՒԻՆԻՒԶՈՒԷՆ ԼՔԻ ԳԱԹ ՁԻՅՈՒԷ
ՃԷՀՀԷՆՆԷՄ ՕԼՐՈՒ ԷՈԷՐՈՒԻՆԻՂ ։
Վ՛ՅՀ ՍԻՂԷ՝ ՀՀՅՔԷԼ ԼԼԷ ԵԷ- 16
ՄԻՆ ԷՈՒՆ ԱԻՐ ՀԷՅ ՈՒՀՅԼ, ԱՄ-
ՄԱ ՀՀՅՔԷԼԻՆ ԱԼԹՈՒՆՈՒ ԼԼԷ
ԵԷՄԻՆ ԷՈՒՆ ՈՂՐՃԼՐՈ ՕԼՐՈՐ՝
ՈՒՀՅՆ ՔԷՕՂ ԳՈՒԼՈՂՐՈՂԼԱՐ ։
ՀՅ ՈՒԻՎԱՆՔԼԷՐ ՎԷ ՔԷՕՂԼԷՐ. 17
ՂԻՐԱ ՀԱ՛ՆԻԼՐԱՐ ԱԷՕՅԻՒՔ ԱԻԼ-
ԱԼԹՈՒՆ ՄՈՒ, ԷՕՀԱԱ ԱԼԹՈՒ-
ՆՈՒ ԱՂԼԻՉ ԷՈՒՆ ՀՀՅՔԷԼՄԻ ։
ՀԷՄ՝ Մ ՀԷԶԱՀ ԼԼԷ ԵԷՄԻՆ Է- 18
ՈՒՆ ՍԻՂ ՀԷՅ ՈՒՀՅԼ, ԱՄՄԱ
ՕՆՈՒՆ ԻՒՂԷՐԻՆՈՒՀ ՕԼԱՆ ՀՀՈՒ-
ՅՀ ԼԼԷ ԵԷՄԻՆ ԷՈՒՆ ՈՂՐՃԼՈՒ
ՕԼՐՈՒ ՓԷՐՈՒՆԻՓ ։ ՆՅ ՈՒԻՎԱՆՀ- 19
ԼԷՐ ՎԷ ՔԷՕՂԼԷՐ. ՂԻՐԱ ՀԱ՛Ն-
ԿԼՈՒ ԱԷՕՅԻՒՔ ՈՒՂՐ, ՀՀՈՒՅՀ՛
ՄԼ, ԷՕՀԱԱ ՀՀՈՒՅՀՅԼ Ա՛ՂԼԻՂ 20
ԷՈՒՆ ՄԷԶԱՀ ՄԸ ։ ԽՄԻՒ ՄԷՂ-
ՊԱՀ ԼԼԷ ԵԷՄԻՆ ԷՈՒՆ, ՕՆՈՒՆ
ԼԼԷ ՎԷ ՕՆՈՒՆ ԻՒՂԷՐԻՒՈՒՀ ՀՀՈ-

21 օլանլար իլէ եէմին էտէր : Վէ
հէյքէլ իլէ եէմին էտէն , օ-
նուն իլէ վէ ծնտա ասքին օ-
22 լան իլէ եէմին էտէր : Վէ
վէօք իլէ եէմին էտէն , Ալլա-
հըն Թախթը իլէ հէմ ծնուն
խազէրինտէ օԹուրան իլէ եէ-
23 մին էտէր : Վայ սիզէ՝ էյ
միւրայը քէտաԹխալէր վէ Փա-
րիսեցիլէր , քի նանէնին վէ
անխաօնուն վէ քիմնօնուն ի՛ջ-
չիւրիւնիւ վէրիրսինիզ , ամմա
նօմօսուն տահա ալըր չէյլէրի-
նի՝ չէրատա՛Թը վէ մէրհամէԹի
վէ իման Թէրք էԹտունիզ .
ատունլարը էԹմէլի՝ վէ օնլարը
24 ալրագմանալը խտինիզ : Էյ
սիզլի սինէյի սիւղլուտ՝ տէվէ-
յի էուտան քէօր գուլատուզ-
25 լար : Վայ սիզէ՝ էյ միւ-
րայը քէտաԹխալէր վէ Փարիսե-
ցիլէր , քի պատանա օլմուշ
տիշարըտան կիւզէլ կէօրիւ-
նիւպ՝ իչէրիսէն էօլիւ քէմիք-
լէրլի վէ հէր միւրտարլըգ իլէ
ատլու օլան մէզարլարա պէն-
28 ղէր սինիզ : Սիզ տահի պէօյլէ-
ձէ՝ ատէմլէրէ տիշարտան ատ-
տըգ կէօրինիւրսինիզ , ամ-
մա իչէրիսէն միւրայըլըգ վէ
պինամուսլուգ իլէ ատլու ատ-
29 նուզ : Վայ սիզէ՝ էյ միւրայը
քէտաԹխալէր վէ Փարիսեցիլէր ,
քի փէյղամպէրլէրին մէզար-
լարըն պինա էտէրսինիզ , վէ
ատըգլարըն Թիւրպէլէրինի
տօնատըլըսընըզ . վէ տէրսի- 30
նիզ . էյէր պատալարըմըզըն
կիւնլէրինտէ օլսայըտըգ , փէյ-
ղամպէրլէրին գանընա օնլար
իլէ իչտիտ օլմազ ըտըգ : Պու 31
վէճհ իլէ՝ փէյղամպէրլէրի էօլ-
տիւրէնլէրին օղուլլարը օլտու-
ղունուզա քէնտինիզ չէհատէԹ
էտէրսինիզ : Սիզ տահի՝ պա- 32
պալարընըզըն էօլչիւսիւնիւ
տօլտուրուն : Եա՛ էրլանլար՝ 33
էննէքրէք էվլատլարը , ճէհէն-
նէմին ա՛զապընտան նի՞ճէ
գաչաճապսընըզ : Օնուն իչիւն՝ 34
իշԹէ պէն սիզէ փէյղամպէր-
լէր վէ ա՛լիմլէր վէ քէտաԹխա-
լէր կէօնտէրէճէյիմ , վէ օն-
լարտան էօլտիւրէճէէք սինիզ ,
վէ խաչա չըգարտաճապ սընըզ ,
հէմ օնլարտան ճէմի՛յէԹ եէր-
լէրինիզտէ տէօյէճէէք սինիզ ,
վէ շէհրտէն շէհրէ գովալճապ
սընըզ : Թա քի եէրլին իւզէ- 35
րինէ տէօքիւլէն սատըգ գա-
նընըն ճիւմլէսի՝ սատըգ Աբէ-
լին գանընտան հէյքէլ իլէ
մէզպահընըն արասընտա գաԹլ
էԹտիյինիզ Բարաքիա օղլու
Զաքարիանընըն գանընատէք՝ սի- 36
զին իւզէրինիզէ կէլէ : Կէրչէք
տէրիմ սիզէ քի՝ պուննլարընն
ճիւմլէսի պու նէսլին իւզէրի-
նէ կէլէճէք տիր :
Ւյ՛ Երուսաղէմ՝ Երուսաղէմ՝ 37
պէրլէրի էօլտիւրէն վէ սանա
կէօնտէրիլմիչլէրի Թաշլայան
Երուսաղէմ՝ գա՛չ տէֆա՝ ա-
նին էվլատլարընը՝ Թավուղուն
քէնտի փինճէրինի գանատ-
լարընըն ալԹընա Թօփլատըղը
Թարղ իւզրէ՝ Թօփլամազլա
միւրատ էԹտիմ , ամմա խ-
Թէմէտինիզ : ՒշԹէ սիզէ՝ է- 38
վինիզ վիրան գալըր : Չէրա 39

ՊԱՊ Ի՝

1 Վէ Յիսուս հէյքէլտէն ջըքըլ կիտեր լէքէն , շայիրտ-
լէրի էանընա կէլտիլէր քի՝ 2 օնա հէյքէլին պինալարընը
կէօսթէրէէլէր : Վէ Յիսուս օնլարա ասէտի . Պուն-
լարընն ձիւմլէսինի կէօրմէ՞զ մի սի-
նիզ . կէրճէք ասերիմ սիզէ , պուրատա ասլա թաշ թաշ
լուղէրինտէ գալմայաճագ տըր՝ քի էրդըլմայա :
3 Վէ օ՝ ղէյթինլիք տալընըն լուղէրինտէ օթուրուր լէքէն ,
շայիրտէր թէնհաճէ օնուն էանընա կէլիպ տէտիլէր . Պու-
չէլէրին նէ ղէման օլաճաղը-
նը՝ վէ պէնին կէլիշինին հէմ
պինեսանըն սօնունուն ա՛լա-
մէթի նէ օլաճաղընը պիլէզ
4 սէօյլէ : Վէ Յիսուս ճէվապ
վէրիպ՝ օնլարա տէտի . Պա-
գըն , սիզի քիմսէ սլտաթմա-
5 սըն . Չիրա՝ Քրիստոս պէն
իմ տէյէրէք՝ պէնիմ իսմիմ
իլէ ջոք քիմսէլէր կէլէճէք , վէ
ջոք քիմսէլէրի սլտաթաճաղ-
6 լար : Հէմ ճէնքէլէր՝ վէ ճէնք
խապէրլէրի իշիտէճէք սինիզ .
պագըն իւլքէմէյէճինիզ . զի-
րա ճիւմլէ պու նէսանէլէր օլ-
մադ կէրէք , լաքին տահա սօն
7 տէյիլ տիր : Չիրա միլլէթ
միլլէթ իւղէրինէ վէ փոտախ-
շահլըդ փոտախշահլըդ իւղէ-
րինէ գալդաճաղ . վէ մահալ
պէ մահալդըթլըդլար վէ թա՛-
ռունլար վէ զէլզէլէլէր օլաճաղ-
8 լար : Ամմա պունլարըն ճիւմ-
լէսի աղրըլարընն պաշլանկըճը
9 տըր : Օ ղէման սիզի սըդլէ-
թէ թէսալնիմ էտէճէքլէր , վէ
սիզի էօլսիւրէճէքլէր . վէ նա-
միմ նէչինա հէմի թայիֆէլէր-
տէն էքրահ օլունաճաղ սը-
նըզ : Հէմ օլ ղէման չօք քիմ-
սէլէր սիւրճէճէքլէր , վէ պի-
րի պիրինի էլէ վէրէճէքլէր , վէ
պիրի պիրինի էքրահ էտէճէք-
լէր : Վէ չօք եալան փէյղամ-
պէրլէր պալդըրսը՝ չօք քիմսէ-
լէրի աչտատաճաղլար : Վէ
պինամուսլուղուն չօղալմասը
նէնա՝ չօք քիմսէլէրին մու-
հապէթի սօղուլաճաղ տըր :
Ամմա սօնատէք սասը էտէն՝
օ գուրթուլաճաղ տըր : Վէ
վատուշահլըդըն պու միւժտէսի՝
պիւթիւն մէսքուն տիւնեատա՝
հէփ Թայիֆէլէրէ չէհատէթ
նէնա՝ վա՛զ օլունաճաղ . վէ օ
ղէման սօն կէլէճէք :

Իսմէ Դանիէլ վէյղամպէ-
րին սէօյլէտիյի վէրանլըգ մէք-
րուհլուղու ա՛զնէզ մահալտէ
տուրտուղունու կէօրտիյինէ-
նիզ ղէման , (օգուլան անկ-
լասըն ,) օ ղէման Եէհուատա-
Թանատա օլանլար՝ տաղլարա
գաչընլար . Տամտա օլան՝
քէնտի էլլինտէն սըր չէյ ալ-
մադա էնմէսին . Վէ Թապլատա
օլան՝ էսլասպլարընը ալմադա
հէրկ տէօնմէսին : Վէ օլ կիւն-
էրտէ՝ վա՛զ համընէ վէ էմղինք-
օլսաղըշ տըր , հէմ տալա օլա-

22 Ճագ տէյլ տիր : Վէ էյէր օլ
կիւնլէր գըսասլամասայըտըլար՝
հէչ պիր թէն գուրթուլմազ
էտի . ամմա սէչելմիշլէր իչլիւն՝
օլ կիւնլէր գըսասլաճագլար
տըր : Օլզէման էյէր պիրի սէ-
զէ տէրսէ . Իչլէ Քրիստոս
շուրատա՝ եա պուրատա տըր՝,
24 ինանմայասընըզ : Չիրա եա-
լան Քրիստոսլար վէ եալան
փէյղամպէրլէր դալգաճագ-
լար , վէ պէօյիւք ա՛լամէթլէր
վէ ա՛ճայըպ նիշէր էտէճէքլէր ,
շէօյլէ քի՝ գապկը օլսա՝ սէ-
չելմիշլէրի տախի ալտաոսալար :
25 Իչլէ պիզէ փիշլիւն, սէօյլէմիշ
26 իմ : Իմդի էյէր պիզէ տէր-
լէրսէ . Իչլէ չէօլսէ տիր ,
չըգմայասընըզ . վէ՝ Իչլէ օ-
տալարտա , ինանմայասընըզ :
27 Չիրա նիճէ չիմչէք կիւն տօ-
պուսունտան չըգըպ տա կիւն
պաթըրընատէք կէօրիւնիւր-
սէ , սատմ Օղլտունուն զուհու-
րու տախի էօյլէ օլաճագ տըր :
28 Չիրա լէշնէրսէտ իսէ , գալ-
թալըար օրայա ճէմ՝ օլաճագ-
լար :
29 Վէ տէր ա՛դապ օլ կիւն-
լէրինն արգընթըրընատան ասնկ-
րա՝ կիւնէշ գալարաճագ , վէ
այ քէնտի ըշըլընը վէրմէյէ-
ճէք , վէ եըլարզլար կէօքատէն
ափուչէճէքլէր , վէ կէօքլէրին
գուվվէթլէրի սարսըլաճագ-
30 լար : Վէ օլ զէման սատմ
Օղլտունուն ա՛լամէթի կէօքտէ
կէօրիւնէճէք . վէ օլ սատմ եէ-
րինն հէմ գապկըլէրի տէօյիւ-
նէճէքլէր , վէ սատմ Օղլու-
նուն՝ գուվվէթ հէմ ա՛զիմ
ճէլալ իլէ՝ կէօյիւն պուլութ-
լարը իւզէրինատ կէլտիյինի
31 կէօրէճէքլէր : Վէ օ՝ մէլէք-
լէրինի ինիքաէք սէտալը պօ-
րու իլէ կէօնտէրէճէք , վէ
քէնտի սէչելմիշլէրինի՝ կէօք-
լէրին ուճլարընատան Թա օպիր
ուճլարընատէք՝ տէօրթ րիւզ-
կէեարատան տէվէ իրէճէքլէր :
Վէ Թէմանիլի ինճիր տալա- 32
ճընատան էօյրէնինն . օնուն տալը
արթըզ եումուշատ օլուր տա՝
եափրապլարը պիւթէրսէ , եա-
զըն եադըն օլտուղունու անկ-
լարընըզ : Քէզալիք սիզ տա- 33
խի պուընլարըն ճիւմլէսինի
կէօրտիւյիւնիւզտէ , անկլայըն
քի եադըն տըր՝ գատիուլարտա
փըր : Կէրչէք սէրիմ պիզէ , 34
պու սիլսիլէ մուԹլագա կէչ-
մէյէճէք տիր , Թա պուն-
լարըն ճիւմլէսի վապի՛ օլանա-
տէք : Կէօք հէմ եէր կէչէճէք- 35
լէր , սամա պէնիմ սէօզլէրիմ
ասլա կէչմէյէճէք տիր :
Ամմա օլ կիւնատէն վէ տա- 36
ա՛Թատան էօԹիւրիւ հիչ քիմսէ՝
կէօքլէրին մէլէքլէրի պիլէ՝
պիլմէզ , իլլա եալընըզ Փէտէր
պէնիր : Վէ Նոյուն կիւնլէրի 37
նիճէ օլտուս իսէ , սատմ Օղ-
լտունուն տախի զուհուրու պէօյ-
լէ օլաճագ : Չիրա նիճէ քի 38
Թուֆանատան էվվէլ օլան կիւն-
լէրտէ՝ Թա Նոյուն կէմիյէ
կիրտիյի կիւնէտէք՝ եէրլէր
իտի , հէմ իչէրլէր իտի , վէ
էվլէնիրլէր իտի , հէմ էվլէն-
տիրիրլէր իտի . վէ՝ Թու- 39
փան կէլտի հէպիսինի գալ-
տըրընճայատէք սուչմատը-
լար . սատմ Օղլտունուն զու-
հուրու տախի էօյլէ օլաճագ
տըր : Օլ զէման Թարլատա 40
օլան նէքի քիշինին պիրի ա-
լընաճագ , վէ օպիրի պրտալը-
լաճագ : Տէյիրմէնատ էօյիւտէն 41
նէքի գարընըն պիրի ալընաճագ ,
վէ օպիրի պրտալըլաճագ :

42 Իմոի ուլանըզ տուրուն. զկրա էֆէնտինիզին հանկը
սաա՛թտա կէլէճէյինի ալիլմէզ
43 սինիզ։ Ամմա պուընու պիլին
քի՝ էյէր էվ տահիլի իլըրսը-
զըն հանկը նէվսէհիթտէ կէլ-
տիյինի պիլսէ իտի, ուլանըզ
տուրուր իտի. վէ էվլինի տէ-
լինմէյէ գոյ վէրմէզ իտի։
44 Պունուն իչինն սիզ աէ հալըր
օլսուն, զկրա զանն էհթիէտույ-
նիզ սաա՛թտա աաէմ Օղլու
45 կէլիր։ Ա՛ճէպա շոլ էմին
վէ ա՛գըլըը գուլ քի՛մ տիր քի՝
օնուն էֆէնտիսի օնու քէնտի
էվ էհալիսի իւզէրինէ նատպ
էհտի, քի օնլարա՝ վազհըն-
46 ճաեէյէճէյի վէրէ։ Նէ մուհ-
լու օ գուլա քի՝ էֆէնտիսի
կէլսիյինատէ, օնու պէօյլէ էհ-
47 մէքտէ պուլուր։ Կէրչէք
տէրիմ սիզէ քի՝ օնու հէմ
հչեասընըն իւզէրինէ նատպ
48 կոճճէք տիր։ Ամմա էյէր օ
քէօհիւ գուլ էիւրէյինատէ՝ է-
ֆէնտիմ կէճիքիր տէյիպ տէ՝
49 քէնտի գուլտաշլարընա վուր-
մաղա վէ սէրհօշլար իլէ էէ-
50 յիպ իչմէյէ պաշլարսա, օլ
գուլսուն էֆէնտիսի՝ օնուն
պէքլէմէտիյի կիւնուտէ՝ վէ
պիլմէտիյի սաա՛թտա կէլէ-
51 ճէք, վէ օնու իչքի փարչա
կոխսա՝ օնուն հիսսէսինի ժիւ-
րյլըր իլէ գօյաճագ. տալ-
սայըշ վէ տիշ դրճըրտայըշը
օրտաս օլաճագ։

ՊԱՊ ԻԵ

1 ( )Ւ զէման կէօքլէրին փա-
տիշահլըղը օն տիքիր գըզլարա
պէնզէյէճէէք, քի օնլար ֆէ-
նէրլէրինի ալըսա՝ կիւվէյինի
2 գարշըլամաղա ջրգարլար։ Վէ

ծնլարտան պէշն ա՛գըլը վէ
պէշն ահմագ իտի. Փի օլ 3
ահմագլար ֆէնէրլէրինի ալըս՝
պէրապէրլէրինճէ եաղ ալ-
մարլար։ Լաքին ա՛գըլըլար՝ 4
քէնտի ֆէնէրլէրի իլէ՝ գապ-
լարընտա եաղ ալարլար։ Վէ 5
կիւվէյի կէճիքմէք իլէ, հէ-
փիսինին ույգուսու կէլտի,
վէ ույուտուլար։ Վէ կէճէ 6
եարըսընտա՝ իչթէ կիւվէյի
կէլիյօր, օնու գարշըլամաղա
ջրգըն տէյիւ՝ պիր չալըրըշ
օլսուս։ Օլ զէման օ պիքիր 7
գըզլարըն հէփիսի գալգըպ՝
ֆէնէրլէրինի տօնաճարլար։
Վէ ահմագլար ա՛գըլըլարա 8
տէտիլէր. Փիզէ եաղընըզտան
վէրին. զկրա ֆէնէրլէրիմիզ 9
սէօյիւնիյօր։ Ամմա ա՛գըլ
լըլար ճէվապ վէրիպ տէտի-
լէր. Օլմայա՝ քի՝ պիզէ հէմ
պիզէ եէթիշմիյէ. տահա էյի
քի՝ սաթանլարա վարըպ քէն-
տինիզ իչինն սաթուն ալա-
սընըզ։ Վէ օնլար սաթուն 10
ալմադա կիտէր իչքէն՝ կիւ-
վէյի կէլտի, վէ հալըր օլսուն
գըզլար օնուն իլէ տիւյիւնէ
կիրտիլէր, վէ գափու գա-
փանտը։ Վէ սօնկրա՝ գալսան 11
պիքիր գըզլար տահի կէլիպ՝
տէտիլէր. Եա՛ սահիպ՝ եա՛
սահիպ՝ պիզէ աչ։ Վէ օ՝ ճէ- 12
վապ վէրիպ տէտի. Կէրչէք
տէրիմ սիզէ, սիզի պիլմիյօրում։
Իմոի ույաղըզ օլուն. զկրա 13
աաէմ Օղլունուն կէլէճէյի
կիւնիւ վէ սաա՛թը պիլմէզ-
սինիպ։

Զկրա նիճէ պիր աաէմ 14
ղուրպէթէ կիւմէք իւզրէ ի-
քէն, քէնտի գուլլարընը չա-
ղըրըպ՝ վարույէթինէ օնլարա
թէսլիմ էթտի։ Վէ քիմսինէ 15

ակէշ՝ քիմինէ տէ ևքի՝ քիմինէ
իսէ ալը թալանթ՝ հէր ալուն-
նէ քէնաւ գուտուկթինէ կէօ-
լէ վէրտի, վէ տէր ա՛գատ
16 պուրախէթէ կիմսի։ Վէ ակէշ
թալանթը ալան վարըպ՝ օն-
լար լէ իշ կէօրտիւ, վէ
ակէշ թալանթ տահա գազան-
17 տը։ Գու մինալ իւզէ ի-
քէյի ալան տախ՝ ևքի տահա
18 գազանտը։ Ամմա ալուի ալան՝
վարըպ եէրի գազտը, վէ
էֆէնտիներին ագէսինի կիզ-
19 լէսի։ Իմոի ջօգ զէմանտէն
ասնկրա՝ օլ գուլլարըն էֆէն-
տիսի կէլտի, վէ օնլար լէ
20 հիսապա օթուրտու։ Վէ ակէշ
թալանթը ալան կէլնէ՝ ակէշ
թալանթ տահա կէթիրտի,
վէ տէտի. Եա՛ էֆէնտիմ՝
պանա ակէշ թալանթ թէգիմ
էթտին, իշթէ օնլարըն իւ-
զէրինէ ևքի թալանթ տահա
21 գազանտըմ։ Էֆէնտիսի օնա
տէտի. Աֆէրին՝ եա՛ էյի
վէ էմին գուլ, ազտա էմին
օլտուն, սէնի ջօգ շէյլէր իւ-
զէրինէ թա՛յին էտէճէյիմ.
քէնտի էֆէնտինին շազլըղ-
22 ընա կիր։ Վէ ևքի թալանթը
ալան տախ կէլնէ՝ տէտի.
Եա՛ էֆէնտիմ՝ պանա ևքի թա-
լանթ վէրտին, իշթէ օնլարըն
իւզէրինէ ևքի թալանթ տահա
23 գազանտըմ։ Էֆէնտիսի օնա
տէտի. Աֆէրին՝ եա՛ էյի
վէ էմին գուլ, ազտա էմին
օլտուն, սէնի ջօգ շէյլէր
իւզէրինէ թա՛յին էտէճէյիմ.
քէնտի էֆէնտինին շազլը-
24 ընա կիր։ Վէ ալուի թալանթը
ալան տախ կէլնէ՝ տէտի.
Եա՛ էֆէնտիմ, սէնին՝ էքմէ-
տիյին եէրտէն ալիջէն՝ վէ
սաչմատըղըն եէրտէն ոէվ-

շէրէն ալուի սէրթ ատէմ օլ-
տուղունու պիլտիմ. Վէ գօրգ- 25
տուղումտան՝ վարըպ սէնին
թալանթըմը եէրտէ կիղդէ-
տիմ. իշթէ մալըմը ալտըն։
Վէ էֆէնտիսի ճէվապ վէրիպ՝ 26
օնա տէտի. Էյի եարտամըղ
վէ թէնապէլ գուլ՝ պէնիմ
էքմէտիյիմ եէրտէն պիջտիյի-
մի վէ սաչմատըղըմ եէրտէն
ոէվշէրտիյիմի պիլսէր իտին.
Իմոի սանա վաճիպ իտի քի՝ 27
ապէյի սարըսաղլարա վէր-
էտին, վէ կէլտիյիմոէ՝ պէն
մալիմի ֆայիղ էյլէ ալըր ի-
տիմ։ Իմոի օնտան թալանթը 28
ալըն, վէ օն թալանթը օլտա
վէրին։ Զիրա հէր քիմին վար 29
իտէ, օնա վէրիլէճէք, վէ
արթըլաճապ. սանա քիմին
եօղ իտէ, օնտա օլտն տախի
օնտան ալընաճապտըր։ Վէ օ 30
ֆայտահէսիղ գուլու տիշտրքի
պարանըղըտա ջըգտըրըն. ալտա-
յըշ վէ տիշ գըճըրտայըղը
օրտտա օլաճապ տըր։
Վէ տաէմ Օղլու՝ ճէլալի 31
լէ հէմ ա՛ղիղ մէլէքլէր պի-
լէսինճէ օլտրապ՝ կէլտիյին-
տէ, օ զէման ճէլալինին թախ-
թը իւզէրինէ օթուրաճապ.
Վէ հէմ թայիֆէլէր օնուն 32
հուզուրունտա ճէմ՝ օլտունա-
ճապ. վէ օնլարը պիրի պի-
րինտէն՝ ջօպանըն գոյունլարը
քէչիլէրտէն այըրտըղը կիպի
այըրաճապ։ Վէ գոյունլարը 33
տաղընտա՝ քէչիլէրի իսէ տօղ
եանընտա տուրտուրաճապ։
Օ զէման փատիշահ տաղ 34
եանընտա օլանլարա տէյէ-
ճէք. Կէլին՝ էյ ֆէտէրիմին
միւսաիրէքլէրի՝ տիւնեանըն
գուրուլտուղունտան պէրու
սիղին իչիւն հազըրլանմըշ

վաոիշահլըլը միրաա ալըն ։
35 Ձիրա աձըգաըմ, վէ պանա
էէմէք վէրտինիզ · աուաա-
տըմ, վէ պանա նչխրտինիզ ·
ղարիպ խոխմ, վէ պէնի գա-
36 պուլ էթտինիզ · Ձրպլագ է-
փի, վէ պէնի ևեչխինտիրտի-
նիզ · խաաթալանտըմ, վէ պէ-
նի զնչարէթ էթտինիզ · հա-
պատա խոխմ, վէ պանա
37 կէլտինիզ ։ Օ զէման սաաղը-
լար օնա ձէվապ վէրիպ տէ-
չէձէքլէր · Եա՛ Տապպ՝ սէ-
նի նէ՞ զէման աձ կէօր-
տիւք, վէ պէալէտիւք · եահօտ
38 աուաամըշ՝ վէ էչխրտիւք · Հէմ
նէ՞ զէման պէնի զարիպ կէօր-
տիւք, վէ գաապուլ էթտիւք ·
եա ջրփլագ՝ վէ ևեչխինտիր-
39 տիւք · Վէ նէ՞ զէման պէնի
խաաթա եա հատատա կէօր-
տիւք, վէ պանա կէլտիւք ։
40 Վէ փաոիշահ ձէվապ վէ-
րիպ՝ օնլարա պէչէձէք · Կէր-
ջէք տէրիմ սիզէ, հէր նէ
գաապար պուս էն քիւչիւք գա-
րնաաշլարըմըն պէրինէ էթ-
տինիզ խաե, պանա էթտինիզ ։
41 Օլ զէման սօլ եանընտա
օլանլարա սաղից պէչէձէք ·
Պէնտէն ևեչխին՝ էյ մէլո՛ւն-
լեր՝ շէյթանա վէ օնուն մէ-
լեքլէրինէ հաղըրլանմըշ շօլ
42 էպէտի սէթէշէ ։ Ձիրա ա-
ձըգտըմ, վէ պանա եէմէք
վէրմէտինիզ · սուաատըմ, վէ
43 պանա նչխրմէտինիզ · Ղարիպ
խոխմ, վէ պէնի գաապուլ էթ-
մէտինիզ · ջրփլագ էփի՛մ, վէ
պէնի ևեչխինտիրմէտինիզ · խաա-
թա վէ հատատա էփի՛մ, վէ
պէնի զնչարէթ էթմէտինիզ ։
44 Օ զէման օնլար սաս օնա ձէ-
վապ վէրիպ տէչէձէքլէր ·
Եա՛ Տապպ՝ պէնի նէ՞ զէման

աձ՝ եա սուաամըշ՝ եա ղարիպ՝
եա ջրփլագ՝ եա խաաթա՝ եա
հապատա կէօրտիւք, վէ պանա
լարզհէթ էթմէտիք ։ Օլ տէմ 45
օնլարա ձէվապ վէրիպ տէչէ-
ձէք · կէրչէք սէրիմ սիզէ,
հէր նէ գաապար պուս էն քիւ-
չիւքլէրինէ պէրինէ էթմէտինիզ
խաէ, պանա տախի էթմէտի-
նիզ ։ Վէ պուննլար էպէտի 46
ա՛զապա՝ սաաղըլար խաէ էպէ-
տի հայաթա կիռուձէքլէր ։

ՊԱՊ ԻԶ

Վէ օլտուս քի՝ Յիսուս 1
հէրի՝ պուս սէօզլէրի թէքմիլ
էտինճէ, շայիրտլէրինէ սէպտի ·
Պիլտրմինիզ քի՝ լեթի կիւնտէն 2
սոնկրա պայեք օլաճապ · վէ
սաոէմ Օղլու խաչա չրդըրըլ-
մապա թէսլիմ օլունաճապ ։
Օլ զէման պաշ քեահին- 3
լեր վէ քեամթիլլեր վէ գավմին
իհթիարլարը՝ Կայիափա տէ-
նիլէն պաշ քեահինին ավ
լուսունա ձէմ՝ օլտուլար ·
Վէ Յիսուսու ֆէնա իլէ 4
թութմապա վէ էօլտուրմէյէ
մէշվէրէթ էթտիլեր ։ Ամմա 5
սէրլեր խոխ · Պայրամտա օլ-
մասըն, շէօյլէ քի խալգտա
վէլվէլէ օլմայա ։
Վէ Յիսուս Բեթանխատա՝ 6
Ղիւատամըը Սիմոնուն էվինտէ
լէն, օնուն եանընա՝ սու 7
մէրմէրի գաապնատա ապըր
պահաըը եապ իլէ՝ պիր գարը
կէլտի, վէ սօֆրատտա օթու-
րուր լէն՝ օնուն պաշընա
սէօքտիւ ։
Վէ շայիրտլէրի կէօրիւնճէ, 8
տարըլըպ սէտիլեր · Պու թէ-
լէֆ նի՞չիւն օլտուն · Ձիրա 9
դապիլ խոխ քի՝ պու եապ

ջոզա սաթըլըպ ֆապիրլէրէ
10 վէրիլէ : Ամմա Յիսուս անիւ-
լամադըլա , օնլարա ասէտի .
Նի՞չին գարըյա զահմէթ վէ-
ըիրտինիզ , չիւն քի պանա պիր
11 խայըրըը իշ իշլէտի : Ջիրա
ֆապիրլէր սայիմա սիզին իլէ
տիր , ամմա պէն սայիմա
12 սիզին իլէ սէյիլիմ : Ջիրա
պու գարը՝ պու եաղըթէնի-
ձին իւղէրինէ սէօքմէք իլէ ,
պէնիմ կէօմիւլմէմ իչիւն էյլէ-
13 տի : Կէրչէք սէրիմ սիզէ ,
պու Ինճիլ՝ պիւթիւն տիւն-
եաոա հէր նէրէտէ վա՛ղ օղու-
նուրսա , պու գարընըն էթ-
սիյի տահի՝ օնուն զիքրի իչիւն՝
սէօյլէննէճէք սիր :
14 Օ վէման օն իքիլէրին
պիրի՝ Իսկարիովաղու սէնիլէն
Յուդա՝ պաշ քեահինլէրէ
15 վարըպ , տէտի . Պանա նէ՞
վէրմէք իսթէրսինիզ , վէ պէն
օնու սիզէ թէսլիմ էտէյիմ .
վէ օնլար օնա օթուզ գըլըճ՝
16 կիւմիւշ վա՛ռ էթտիլէր : Վէ
օ վէմանտան օնու էլէ վէր-
մէյէ ֆուրսաթ արար իտի :
17 Վէ իսամուրսուղ պայրա-
մընըն իլք կիւնիւնտէ՝ շայիրա-
լէր Յիսուսուն եանընա կէլիպ՝
օնա սէտիլէր . Պասէքի եէ-
մէյ՝ պէնիմ իչիւն նէրէտէ
իսթէրսին հազըրլըպ էտէլիմ :
18 Վէ օ տէտի . Շէհրէ՝ ֆիլա-
նըն քիմսէյէ կիտին , վէ օնա
սէյին . Խոճա տէյօր . Վաղ-
թըմ եաղըն սըրը , պասէքի
շայիրալէրիմ իլէ պէրապէր
19 պէնտէ էտէճէյիմ : Վէ շա-
յիրալէր՝ Յիսուսուն ըալտըա
թէնապի էթտիյի կիպի էյլէ-
տիլէր . վէ պասէքի հազըր-
լատըլար :
20 Վէ ախշամ օլտուղճա , օն
իքիլէրիլէ ասֆրայա օթուր-
սու : Իմտի օնլար եէյօրլար 21
իքէն , տէտի . Կէրչէք սէ-
րիմ սիզէ քի՝ սիզտէն պիրի
պէնի հլէ վէրէճէք : Վէ օն- 22
լար պայէթլէ գասավէթլէնիպ՝
օնլարըան հէր պիրի ծնա
տէմէյէ պաշլատը . Եա՛
Տա՞պո՝ սապըն պէն օ՞ղմայըմ :
Վէ օ ճէվապ վէրիպ տէտի . 23
Էլինի սահանա պէնիմ իլէ
պաթըրան՝ պունի օ հլէ վէրէ-
ճէք : Կէրչի ստէմ Օղլու՝ 24
օնուն հապդընա եազըը օղսու-
ղու կիպի կիտէր . ամմա վա՛յ
օղ ստէմէ քի՝ օնուն էլի իլէ
ստէմ Օղլու էլէ վէրիլիր . օ
ստէմ ոսղմասա իտի , օնա
սահա էյի իտի : Վէ օնու 25
էլէ վէրէն Յուդա ճէվապ .
Տա՞պո սէտի . Ե՛ա Խոճա՝
սապըն պէն օ՞ղմայըմ . օնա
տէտի . Ք՛էնաին սէօյլէտին :
Վէ օնլար եէր իքէն , Յի- 26
սուս էքմէյի ալտը , վէ պէ-
րէքէթ օղուլսուղ փարէլէտի ,
վէ շայիրալէրէ վէրիպ տէտի .
Ալըն , եէյին , պու՝ թէ-
նիմ սիր : Վէ գասէհի ալտը՝ 27
շիւքր էթտիքտէն սոնկրա ,
օնլարա վէրիպ տէտի . Հէ-
փինիզ պունտան իչէն . Չի- 28
րա պու՝ գանըմ սըրը , շոլ
եէնի ա՛հտըն գանը քի՝ չօփ-
լար իչիւն կիւնահլար ա՛ֆվ
լոլընա տէօքիւլիւր : Վէ սիզէ 29
տէրիմ քի՝ շիմտէն սոնկրա
արթըզ սամանըն պու մահ-
սուլունտան իչմէյէճէյիմ ,
թա օղ կիւնէտէք քի՝ օնու
փէտէրիմին վասիհլահլընատա
սիզին իլէ եէնի իչէճէյիմ :
Անտէն օնլար իլահի օղուլսուղ՝ 30
պէյթինիլիք սապընա չըգա-
լար :

31 Օր ջէման Յիսուս ծնլարա
աէսի. Սիղին ձիւռլէնիղ ատա
կէձէ հապդըմաա սիւրջէձէք
սինիղ. ղնրա եաղըլմըշ սըր.
Ջօպանը վուրաձաղըմ, վէ
սիւրիւնիւն գօյունլարը տա-
32 ղըլաձագ սըր: Ամմա ալէն
գլսամ էթաուէքտէն սօնկրա,
սիզոէն իլէրի Գալիլէատյա վա-
33 րաձաղըմ: Վէ Պետրոս ձէ-
վապ էտիսէ՝ ծնա ասէսի. Էյէր
հէյիսէ աէնէն հապդընաա
սիւրջսէլէր պիղէ, պէն հիչ
պիր քէրըղ սիւրջմէյէձէյիմ:
34 Յիսուս ծնա ասէսի. Կէրչէք
աէրիմ սանա քի՝ ատա կէձէ
խօրօս էօթմէզտէն էվվէլ՝ պէ-
նի իւչ քէրըղ ինքեար էտէ-
35 ձէք սին: Պետրոս ծնա սէ-
սի. Էյէր սանա աէնէն իլէ
էօլմէք սաղըմ լազըմ կէլսէ,
աէնի ատա ինքեար էթմէ-
յէձէյիմ. հէմ ջայիրսէլէր
սահի՝ պէօյլէ սէսիլէր:
36 Օ ջէման Յիսուս ծնլար
իլէ Գեթսեմանի ատընըլըն պիր
մահալէ կէլսի, վէ շայիրսէ-
լէրէ սէսի. Պէն վարըղ
օրասա ատա՝ էտէնէտէք՝
37 պուրասա օթուրուն: Վէ
Պետրոսու հէմ Զեբեդէոսուն
իքի օղուլլարընը պէրապէր
ալսա՝ գասավէթլէնմէյէ՝ վէ
վէձ թասալանմաղա պաշլը-
38 սը: Օղ սէմ ծնլարա սէսի.
Ճանըմ էօղլում սէրէձէսինաէ
վէձ գասավէթլի սիր. սուրա-
րասա գալըն, վէ պիղէմձէ
39 ույանըղ սուրսուն: Վէ պիր
ազ իլէրի վարըղ եիւզիւ
դէյուն գափանարը, վէ սուա՝
էտէրէձ սէսի. Եա՛ փէտէ-
րիմ՝ էյէր միւմքին իսէ, պու
գասէհ պէնտէն հէչսին.
ըսքին պէնիմ իսթէտիյիմ

կիսի տէյիլ՝ էլլա աէնին իս-
թէտիյին կիսի օլսուն: Վէ 40
շայիրսէլէրէ կէլսի, վէ ծնլարը
ույուր պուլսաս. իման պէնա-
րասա աէսի. պիր սաաթ
աէնիմ իլէ ույանըղ սուրմա-
ղա պուձխիլէյին գասիր օլա- 41
մասընըզ մը: Ույանըղ սու-
րսուն, վէ սուա՝ էյլէյին, քի
թէձրիւպէյէ սիւշմէյէսինիղ.
կէրչի րուհ հազըր՝ ամմա
թէն զայիֆ սիր: Թէքրար 42
իքինճի քէրըղ վարսը, վէ
սուա՝ էսիպ սէսի. Եա՛
փէտէրիմ՝ պու գասէհի պէն
իչմէզսէմ, սէնսէյն կէչմէք
միւմքին սէյիլ իսէ, իրադէ-
թին օլսուն: Վէ կէլսիպ եինէ 43
ծնլարը ույուր պուլսաս. զի-
րան կէօզլէրի աղըրլաշմըշ իսի:
Վէ ծնլարը պրաղըպ՝ թէք- 44
րար վարսը, վէ իւչիւնճիս
քէրըղ հէման օ սէօզլէ սէյ-
լէյէրէք սուա՝ էյլէսի: Օղ 45
ջէման շայիրսէլէրինէ կէլսի,
վէ ծնլարա սէսի. Արթըգ
ույույուն վէ րահաթլանըն,
իշթէ սաա՛թ եաղլաշը, վէ
աատէմ Օղլու կիւնահքեարլա-
րըն էլինէ թէսլիմ օլունու- 46
յօր: Գալգըն կիտէլիմ. իշ
թէ պէնի էլէ վէրէն եապ-
լասը:
Վէ օ սուդա սէօյլէր խ- 47
քէն, իշթէ օն էքսէրսիէն
պիրի Յուդա՝ վէ պիրլէսինճէ
պաշ քահինլէրսէն վէ գավ-
մին իհթիսարլարընսան պը-
չադլար վէ օսուն լար իլէ ջօղ
գալապալըգ օլարագ՝ կէլսի:
48 Վէ օնու էլէ վէրէն՝ ծնլարա
նիշան վէրիպ սէմիշ խոսկ.
Վրիմի քի հօպէրսէմ՝ օ սուր,
օնու թութմուն: Վէ ջանիս- 49
Ռաբ Յիսուս եաղլաշըգ՝

Սկսամ ասնա էա՛ խօճա՝ սէ-
50 տի . վէ օնու էօփտիւ : Վէ
Յիսուս օնա ասէտի . Եա՛
տօսթ՝ նէ՞ լչիւն կէլսին .
օ ղէման օնլար եաղլաշըպ՝
էլէրինի Յիսուսուն իւզէրինէ
սալտըլար , վէ օնու թուԹ-
51 տուլար : Վէ լչԹէ Յիսուս
լէ օլանլարըն պէրի էլինի
ուղատըպ՝ պըչաղընը էնքտի ,
վէ պաշ քեահինին գուլունու
վուրուպ՝ օնուն գուլաղընը
52 սիւնիւրտիւ : Օ ղէման Յի-
սուս օնա ասէտի . Պըչաղընը
էերինէ ասօնառէր . զնրա հէմ
պըչաղ էնքէնլէր՝ պըչաղ լէ
53 հէլաք օլաճագլար : Եօհաննա
գաոլը տէյի՞ր մի իմ զանն
էսէրսին քի՝ չիմտի փէտէ-
լիմ եաղմուրայըմ տա՝ օ պա-
նա ան լչԹի սաղայտան զինյատէ
54 մէլէքլէր էէԹիլսիրէ : Ամտի
պէօյլէ օլմազ վաճիպ սիր
տէյիւ՝ Ք իԹաղլար նի՞ճէ
Թէքմիլ օլունաճագ :
55 Օլ սաաԹտա Յիսուս գա-
լաղլարդա տէտի . Պէնի
ԹուԹմաղա՝ խըրսը՞զ լուզէ-
րինէ կիտի մի պըչաղլար վէ
ատուններ լէ ջեզասընըզ . հէր
կիւն՝ հէյքէլտէ Թա՛լիմ էտէ-
րէք եանընըզտա օլԹուրուր
խալիմ , վէ պէնի ԹուԹմաղը-
56 նըզ : Վէ պուննան ճիւմլէսի՝
փէյղամպէրլէրինի քիԹաբլարը
Թէքմիլ օլմազ իչիւն օլտու .
օ ղէման շայիրտէրինի հէվիսի
օնու պրուտըպ գաչտըլար :
57 Վէ օնլար Յիսուսու Թու-
Թուպ՝ պաշ քեահին Կայիա-
փայա էէօԹիւրտիւլէր , օրտ-
տա քին՝ քեաԹիպլէրը վէ իխ-
Թիյարլար ճէմ՝ օլտուլար :
58 Վէ պէտրոս՝ Թա պաշ քեա-
հինին ավլուտանատէք՝ տա-

զադտան օնուն արտընճա կի-
տէր խան . վէ լչէրի կէրիպ՝
նիհայէԹինի կէօրմէք իչիւն՝
խըզմէԹքեարլար լէ օԹու-
րուր խան : Վէ պաշ քեա- 59
հինլէր հէմ իխԹիարլար վէ
աւէԹիւն ճէմաա՛Թ Յիսուսա
գարշը՝ օնու էօլտիւրմէք իչիւն
եալան չէհատէԹ արարլար ի-
ան , վէ պուլմատըլար . վէ ջօգ 60
եալան շահիտլէրի կէլտիկէր
խէ տէ՝ եինէ պուլմատըլար .
ածըտէԹ լէքի եալան շահիտ
կէլիպ տէտիլէր . Պու քիմսէ 61
տէտի . Ալլահըն հէյքէլինի
եըգըպ՝ օնու իւչ կիւնտէ պի-
նա էԹմէյէ գաաիր իմ : Վէ 62
պաշ քեահին գալգըպ՝ օնա
տէտի . Հիչ ճէվապ վէրմէ՞զ
մի սին , պուննլար սանա՛ գար-
չը նէ՞ չէհատէԹ էտէյօրլար :
Ամմա Յիսուս սիւքիւԹ էտէր 63
խան . վէ պաշ քեահին ճէ-
վապ էտիպ՝ օնա տէտի . Ս-
նա սիր Ալլահ հադդը լչիւն
անտ վէրիրիմ քի՝ էյտը Ա-
լահըն Օղլու Քրիստոս սէն
խէն , պիզէ սէօյլէյէսին : Յի- 64
սուս օնա տէտի . Քէնտին
սէօյլէտին . լաքին սիզէ տէրիմ .
Ճիմտէն սօնկրա տաէմ Օղ-
լունու գուտրէԹին սաղընատա
օԹուրուր՝ վէ կէօյիւն պուլուԹ-
լարը իւզէրինտէ կէլիր կէօրէ-
ճէք սինիլ : Օլ ղէման պաշ 65
քեահին էտալատլարընը եըր-
Թըպ տէտի քի՝ Քուֆր էԹտի ,
արԹըգ սիզէ շահիտլէր նէ
լազըմ . իչԹէ չիմտի քիւֆրու-
նու իչիԹտիրմիյոր . Սիզէ նի՞ճէ 66
կէօրիւնիւր . վէ օնլար ճէվապ
վէրիպ տէտիլէր . Կօչիւմէ
միւսԹահաք սըր : Օլ ղէման 67
օնուն եիւզիւնէ Թուքիւրտիւ-
լէր , վէ օնա հուտրուպ լէ

վերտուալար • պա՛զըլարը տա
68 սիլէ վուրուպ՝ աէտիլէր • պի-
ղէ փէյլամպէրլիք էյլէ՝ էյ
Քրիստոս, սէնի վուրան քի՞մ
տիր :
69 Վէ Պետրոս տիշարըտա
ալուտա օթուրուր էտի • վէ
օնուն եանընա պիր նաալայըգ
կէլիպ տէտի • Սէն տաճկ
Գալիլեացը Յիսուս իլէ էտին :
70 Վէ օ՝ հեվ էտինին էօնիւնտէ
ինքեար էտիպ տէտի • Նէ
71 սէօյլէյօրսուն՝ պիլմէմ : Վէ
օ՝ ավլու գաիուսունա ջըդարը-
ղընտա՝ օնու պիր ղայրն գըզ
կէօրտիւ, վէ օրատա օլանլա-
րա տէտի • Պու ատամ Նազա-
72 րէթլի Յիսուս իլէ էտի : Վէ
օ՝ Օվ ատէմի պիլմէմ տէյիւ՝
եէմին իլէ ինքեար էթտի :
73 Վէ պիր ազտան ետնլէրա՝ օրա-
ա տուրանլար եաղլաշըպ՝
Պետրոսա տէտիլէր • Կէրչէք-
տէն սէն ատ օնլարտան սըն •
չիւն քի սէօյլէյիշին տամխ սէ-
74 նի պէյան էտէր : Օ զէման
օ՝ Օվ ատէմի պիլմէմ տէյիւ՝
լա՛նէթ օղուամալա վէ եէմին
էթմէյէ պաշլատը • վէ ականտ
75 խօրօս էօթտիւ : Վ՚է Պետրոս
Յիսուսուն սէօզիւնիւ խատ-
րընա կէթիրտի, քի օնս ատ-
միշ խտի • Խօրօս էօթմէզտէն
էվվէլ՝ պէնի իւչ քէրըտ ինքեար
էտէճէք սին • վէ տիշարըտա
ջըդըպ՝ ակը ակը ալուտը :

ՊԱՊ ԻԸ

1 Վ՚է սապահ օլունճա, հեփ
պաշ քեահինէրը վէ գավմըն
իխթիարլարը՝ Յիսուսա գարշը՝
օնու էօլտուրմէք իչիւն մէշ-
2 վէրէթ էթտիլէր : Վ՚է օնու
պաղլայըպ՝ կէօթիւրտիւլէր,
վէ Պոնտոսլու Պիղատոս վա-
լույէ Թէալիմ էթտիլէր :
3 Օվ ղէման օնու էլէ վէրդէն
Յուդա՝ օնուն իւղէրինէ հիւքմ
օլունտուղունու կէօրինճէ,
փիշման օլմաղընա՝ օթուղ գը-
թա՝ կիւմիւշիւ պաշ քեահին-
4 լէրէ վէ իխթիարլարա կէրի
տէօնտէրիպ՝ տէտի • Սուչտուզ
գան էլէ վէրտիյիմ իչիւն՝
կիւնահ իշլէտտիմ • վէ օնլար
տէտիլէր • Պիզէ նէ • սէն
5 պաղ : Վ՚է օ՝ ապճէյի հէյ-
քէլին իչինէ աթըտ կիւթտի •
վէ վարըպ՝ քէնտինէ տատը :
6 Վ՚է պաշ քեահինէրը ապճէյի
պաղտ տէտիլէր • Օնու հէյքէ-
լին խատընէսինէ գօյմագ Ճա-
յիզ տէյիլ տիր • չիւն քի գան
7 պահատը տըր : Վ՚է օնլար մէշ-
վէրէթ էթտիքտէն սոնկրա՝
եապանճըլարա մէզարլըգ ի-
չիւն՝ օնունլա չէօմէքճինին
թարլասընը սաթուն պաղը-
8 լար : Պունուն իչիւն՝ թա պու
կիւնէտէք օ թարլա՝ գան
9 թարլասը չաղրըլըր : Օվ ղէ-
ման Երեմիա փէյղամպէրին
վասիթասը իլէ տէնիլէն թէք-
միլ օլսուս, քի տէմիշ տիր •
Ի՛ն Իսրայէլ օղուլլարընտան
օլանլարընն պահա քէստիքլէրի
շօլ գըյմէթի պիչիլմիշ քիմսէ-
նին պահատը օլան օթուղ գը-
10 թա՝ կիւմիւշիւ պաղլար, վէ
օնլարը չէօմէքճինինին թարլա-
պընա վէրտիլէր, Իսրայէլն
պահա էմր էթտիյի կիւնտէ :
11 Վ՚է Յիսուս վալինին հու-
զուրունտա տուրտուս, վէ վալի
օնա պիվալ էտիպ տէտի • Ե՞է-
հուտալէրին փատիշահը սե՞ն
մի սին • վէ Յիսուս օնա տէ-
12 տի • Փ.էնտին սէօյլէրսէին : Վ՚է
պաշ քեահինէրը հէմ իխթի-

աղլաւր օնասան շիքեայէթ էտէր
իքէն , հիչ ձէվապ վէրմէտի ։
13 Օվ զէման Պիղատոս օնա ատ-
տի • Սէնին ա՛լէյհինէ նէ՞
գաւար շէյլէր շէհատէթ է-
տէյօրլար՝ լշնիմէ՞զ մի սին ։
14 Ա՛է հիչ սէր սէօզէ սիլմէ՝ օնա
ձէվապ վէրմէտի • շէօյլէ քի՝
վալի պայէթլէ թա՛ձձիւպ է-
տեր խոն ։
15 Վէ հեր պայրամնա վալինին
խալգա սէր մահպուս՝ օնլար
քիմի խոթեր իսէ՝ սալը վէր-
մէյէ ատէթի վար իսի ։
16 Վէ օվ զէման օնլարըն՝ Բարաբ-
բա անունլէն սէր մեշհուր մահ-
17 պուսլարը վար իսի ։ Իմոն օն-
լար ձէմ՝ օլմուշլար նէքէն ,
Պիղատոս օնլարա ատէտի • Սի-
զէ՝ քիմի՞ խոթէրսինիզ սալը
վէրէյիմ , Բարաբբայը՞ մը՝
եօխսա Քրիստոս անունլէն
18 Յիսուսու մը ։ Զէրա օնու
հասէտ իլէն էլէ վէրմիշլէրի-
նի սիզէր իսի ։
19 Վէ օ՝ շէրսա՛թ քուրսիս-
սինտէ օթուրուր նէքէն , գա-
րըսը օնա ադըմ հէօնտէրմիսէ
ատտի • Օվ սաղլըգ քիմսէ իչէ
սէնին իշին օլմասըն • զէրա
պու կիւն րուհյատա՝ օնուն ի-
շին չօք շէյլէր չէքտիմ ։
20 Ամմա պաշ քեահինլէր վէ
իհթիարլար գալապալըգը գէն-
տիլէրէ , Յիսուսու խոն հէլաք
21 էտէլէր ։ Վէ վալի ձէվապ է-
տիպ՝ օնլարա ատտի • Նէքսին-
տէն սիզ՝ հա՞նգըսընըզ իս-
թէրսինիզ սալը վէրէյիմ • վէ
օնլար տէտիլէր • Բարաբբայը ։
22 Պիղատոս օնլարա ատտի • Իմ-
տի Քրիստոս անունլէն Յիսու-
սու նէ՞ էյլէյիմ • Ձիւմլէսի
օնա տէտիլէր • Խոչա չըգա-

րըլսըն ։ Վէ վալի տէտի • Նա 23
օ նէ՞ քէօթիւլիւք իշլէտի •
ամմա օնլար սահա ղիյասէ
պաղըրըպ՝ Խոչա չըգարըլսըն՝
տէրլէր իսի ։ Իմոն Պիղատոս՝ 24
փայտա էթմէտիյինի՝ իլլա
սահա ղիյասէ վէղվէղէ օլսու-
ղընու հէօրիւնձէ , սու ա-
լը , վէ խալգըն էօնիւնտէ
էլլէրինի եայդայըպ տէտի •
Պու սաղլըգըն գանընտան ա-
նէն սուչսուզ իմ • սիզ պագըն ։
Վէ պիւթիւն խալգ ձէվապ 25
վէրիպ տէտի • Օնուն գանը
իւզէրիմիզտէ՝ վէ էվլատլարը-
մըզըն իւզէրինտէ օլսուն ։ Օվ 26
զէման օնլարա Բարաբբայը
սալը վէրտի • Յիսուսու խէ՝
սէօյտիւքտէն սոնրա՝ խոչա
չըգարմագա թէսլիմ էթտի ։
Օվ սէմ վալինին ա՛սքէրի- 27
լէրի Յիսուսու տիվանխանէյէ
ալըպ՝ պիւթիւն պէօլիւյիւ օ-
նուն իւզէրինէ ձէմ՝ էթտի-
լէր ։ Վէ օնու սօյուպ՝ օնա 28
ղըրմըզը խի՛լաթ կիյտիրտի-
լէր ։ Վէ տիքէնէքտէն թաձ 29
էօրիւպ օնուն պաշընա՝ վէ
օնուն սող էլինէ պիր ղա-
մըշ ղօյուպլար • վէ էօնիւնէ
տիզ չէօքիւպ՝ օնու զէվգէնէ-
րէք՝ Սէլամ սանա էյ Յէ-
հուտիլէրին փատիշահը՝ տէր-
լէր խոն ։ Վէ օնա թքիւքիւ- 30
տիւքտէն սոնկրա՝ գամըշը ա-
լըպար , վէ օնուն պաշընա
վուրուպլար խոն ։ Վէ օնու 31
զէվգէնտիւքտէն սոնկրա՝ խի-
լաթը իւզէրինտէն ղըզարտը-
պար , վէ օնա քէնտի էսկատ-
պարընը կիյտիրիպ՝ օնու խոչա
ղըզարմագա կէօթիւրտիւլէր ։
Վէ օնլար տըշարը ղըզար 32
նէքէն , սալը Սիմոն Կիւրիւնալը
պիր սաէմ պուլտուպար • օ-

նան խաչըն գալտըրմադըս պունա անկարեա էթմելէր :
33 Վէ Գողգոթա տէնելէն՝ եա՛նի գաֆա եէրի անկըլան մա-
34 հալէ ևէլտիքէլէրինաե , օնա իչմէյէ էօտ իլէ գալըշմըշ սիրքե վէրտիլէր . վէ օ տա-
թընձա , իչմէք խաթէմէտի :
35 Վէ օնլար օնու խաչա չըգա-լըշտըգտան սոնկրա , օնուն էտ-վաալարընը գուրա՝ աթարագ՝ փայլաշտըլար . թա քի վիէ-լամպէրին ախտէյի թէքմիլ օլա . էտվտալարըմը արագա-րընտա փայլաշտըլար , վէ գաֆ-թանըմ խուզէրինէ գուրա՝ աթ-
36 տըլար : Վէ օթուրուսա՝ օնու օրատա ևէօզէտիրըլէր խտի :
37 Վէ օնուն պաշը խուզէրինէ՝ ՊՈՒ ԵԷՀՈՒՏՒԼԻՐԻՆ ՓԱՆ-ՏՐԸՆԴԸ ՅԻՍՈՒՍ ՏՈՒՐ եազըլմըշ՝ օնուն Ճիւրմ եաֆ-
38 թաարընը գօտուրտար : Օլ զէմանո օնուն պիլէսինճէ՝ պիրլի սադ-սա վէ օպիրլի սօլտա՝ ևէի խըր-սըզ խաչա չըգարըլմասը :
39 Վէ եանընտան ևէչէնլէր պաշտարընը սաղտայարադ՝ օնա
40 քիւֆր էտէրլէր խտի . վէ սէրլէր խտի . Էյ հէյքէլի եըգըպ լուչ ևիւնտե եաշանո՝ քէնտինի գուրթար . էյէր Ալլահըն Օղլու խտէն , խաչ-
41 սան էն : Հէմ պուճինէլէյին՝ պաշ քեահինէլէր տախի քեա-թիպէլէր վե իսմէիալտար ևէ
42 զէվզէնիա սէրլէր խտի . Պաշ-գալարընը գուրթարտը , քէն-տինի գուրթարմադա գաօր սէյիլ սիր . էյէր Խրիսդէլէն փատիշահը խտէ , հալա խաչ-սան էնտաին , վէ օնա ինանտալըմ :
43 Ալլահա ևիւվէնտի . հալա օ-նու խէլտա էթտաին , էյէր օն-սան տաղի խտէ . զիրա տէյտի

քի՝ Ալլահըն Օղլու իմ : Պուն-
44 ճինէյին՝ օնուն իլէ խաչա չը-գալըշտան խըրտըզլար տախի օնա սիւթէմ էտէրլէր խտի :
45 Վէ սաա՛թ ալթըտան թա-սաա՛թ տօգուդտա գատար՝ պիւ-թիւն եէրինի խուզէրինէ գա-
46 րանլըգ օլտու : Վէ սաա՛թ տօգուդ մէհտէլինտե՝ Յիսուս պէօյուք սէս իլէ չաղըրըպ տէտի . Էլի Էլի՝ լամա սա-պաքթանի , եանի՝ Եա՛ Ալ-լահըմ Ալլահըմ՝ պէնի նիչին
47 թէրք էթտին : Վէ օրատա տուրանլարընը սա՛զընը իչի-թէտէ՝ տէրլէր խտի քի , Պու՝
48 Եղիայը չաղըրըյօր : Վէ չա-փուճագ օնլարընն պիրի սէ-յիրթիպ՝ պիր սիւնկէր ալը , հէմ սիրքե իլէ տօլտուրուպ՝ պիր գամըշա սարտը , վէ օնա
49 իչիրտը խտի : Վէ օպիրլէրի տէրլէր խտի . Գօյ վէր , պա-գալըմ՝ Եղիա օնու գուրթար-մադա կէլի՞ր մի :
50 Վէ Յիսուս թէքրար պէօ-
51 յիւք սէս իլէ չաղըրըպ՝ րուհու թէսլիմ էթտի : Վէ իշ-թէ հէյքէլին փէրտէսի՝ եօ-գարըտան աշաղըյատէք եըր-թըլըպ իքիյէ պէօլինտի , վէ
52 եէր սարսըլտը , վէ գայալար եարըլարըլար . Վէ մէզարլար աչըլարըլար , վէ ույումուշ օլան
53 նիչէ ա՛զիզլէրին թէնլէրի գալդ-ըլար . Վէ մէզարլարտան չըգըպ՝ օնուն գէյամընատան սոնկրա՝ ա՛զիզ շէհիրէ ևիրուսա-լէր , վէ չօք քիմսէլէրէ կէօ-
54 րինտիլէր : Վէ եիւզ պաշը՝ հէմ օնուն պիլէսինճէ Յիսուսու կէօզէ-տէնլէր զէլզէլէյի վէ օլան շէյլէրի կէօրտիւքլէրինտե , գա-յէթլէ գօրգուպ տէհտիլէր .

Կերչէքտեն պու՝ Ալտհըն Օղլու Իսի ։
55 Վէ օրտուա՝ ուզագտան պագան չօք գարըլար վար Իսի , քի ծնլար Գալիլէատան Յիսուսուն արտընձա՝ օնա խըզմէթ էթմէյէ կէլտիլէր ։
56 Քի ծնլարըն արտընտա՝ Մագտալէնալը Մարիամ՝ վէ Յակոբոսուն հէմ Յովսէսին անուսը Մարիամ՝ վէ Զեբեդէոս օղուլլարընըն անուսը վար Իսի ։
57 Վէ ախշամ օլտունձա , Արիմաթիատան ատը Յովսէփ պիր զէնկին ատէմ կէլտի , քի՝ օ .քէնտիսի տահի Յիսուսա շայիրտ օլմուշ Իսի ։
58 Պու՝ քիմսէ Պիլատոստան Իսընընա կէլսէ՝ Յիսուսուն Թէնընին տէլսէսի ։ օ զէման Պիլատոս էմր էթտի , քի Թէնն
59 վէրիլսէ ։ Վէ Յովսէփ Թէնն ալսա՝ օնու փաք չարշաֆա
60 սարտը ։ Վէ օնու քէնտիսինին գայատա գազտըրմըշ Իսէյի էէնի մէզարընա գօստու ։ վէ մէզարըն գափուսունա պիր պէօյուք Թաշ էուվարլայըպ
61 կիթտի ։ Վէ Մագտալէնալը Մարիամ հէմ օպիր Մարիամ օրատա օլուպ՝ մէզարըն գարշը-
սընտա օթուրուրլար Իսի ։
62 Վէ էրթէսի կիւն՝ .քի Ճիւմաա՝ էրթէսի սիր՝ պաշ քեահինլէր վէ Փարիսեոկլէր Պիլատոստան էանընա ՃէմՀ
63 օլուպ , տէտիլէր ։ Ըա՛ էֆէնիմ՝ խաթըրըմըզտա կէտի .քի՝ օ ալատատըՃը տահա սաղ Իքէն տէմիշ Իսի , Իէջ կիւնէն սէն սօնկրա դիրիլմայընճա ։
64 Էմռ էտի էյլէ քի՝ մէզար իւչիւնՃիւ կիւնէտէք գաւի սագլանա ։ օլմայա քի՝ օնուն շայիրտլէրի կէՃէ իլէ կէլիպ

օնու չալտըլար ։ վէ Իսալդա՝ էօլիւլէրտէն սօրպըլտի տէյէ՛ լէր ։ վէ սօնկրտըքի ալտատըՃ՝ Իվվէլքինտէն պէթէր օլա ։
Պիղատոս օնըտա տէտի ։ Սի՛ 65
զին պէքՃիլէրինիզ վար տըր ։ կիւտին , ալտըյինըզ կիւպի գա՛
վէ սադլայըն ։ Վէ օնըտա վա՛ 66
րըպ՝ Թաշը պէքՃիլէր իլէ միւհրլէյիպ՝ մէզարը գավի սադլատըլար ։

ԳԱՂ ԻԸ

1 Վէ շապաթըն սօնուննա՝ հաֆԹանըն իլԼք կիւնու սա՛
պահ օղուր Իքէն , Մագտա՛
ղէնալը Մարիամ իլէ օպիր Մարիամ մէզարը կէօրմէյէ կէլտիլէր ։ Վէ Իշթէ պէօյուք 2
զէլզէլէ օլտու ։ զիրա Ռապ՛
պըն մէլէյի կէօքտէն էնուպ , վէ կէլիպ գափուստան Թաշը եուվարլատը , վէ օնուն իսդէ՛
րինտէ օթուրտուր Իսի ։ Վէ 3
օնուն չէհրէսի շիմշէք կիպի՝ վէ էտվատը գար կիպի պէ՛
յազ Իսի ։ Վէ պէքՃիլէյինիլէր 4
օնուն գօրգուսունտան՝ սար՛
սըլտըլար , վէ էօլիւլէր կիպի օլտուլար ։ Վէ մէլէք Ճէվապ 5
էտիպ՝ գադընլարա տէտի ։ Սիզ գօրգմանըզ , զիրա պիլի՛
րիմ քի՝ խաչա չըգարըլմըշ Յիսուսու արար սընըզ ։ Պու՛ 6
րատա տէյիլ Իսի ։ զիրա տէ՛
տիյի կիպի գալդըմըշ տըր ։
կէլին , Ռապըրն եաթմըշ ի՛
տիյի մահալը կէօրիւն ։ Վէ 7
չաբուգ վարըպ՝ օնուն շա՛
կիրտլէրինէ տէյիլէյին քի , օ՝ էօլիւլէրտէն գալդըմըշ տըր ։ վէ իշթէ տիզտէն իլէրի գա՛
լիլէայա վարաճագ , օնու օ՛
րատա կէօրէճէգ սինիզ ։ իշ՛

8 Թէ սիզէ սէյլէտիմ : Վէ օն-
լար տէր ա՛դապ գօրգու հէմ
ջէպ սէվինճ լէէ մէզարտան
ջըգըսլ՝ օնուն շայէրտէրինէ
խապէրվէրմէյէ ուէյէրԹոխլէր:
9 Վէ օնուն շայէրտէրինէ
խապէր վէրմէյէ կիտէրլէր
իքէն , հէման իշԹէ Յիսուս
գարշըլարընա ջըգըպ՝ ուէտի .
Սէլամ սիզէ . վէ օնլար եա-
գըն կէլիսլ՝ օնուն այադչա-
րընը ԹուԹտուլար , վէ օնա
10 սէճտէ գըլտըլար : Օլ զէման
Յիսուս օնլարա ուէտի . Գօրգ-
ման . կիտին գարնտաշլարընա
խապէր վէրին , քի Գալիլէա-
յա կիտէլէր , վէ անդա օրա-
տա կէօրէճէէքլէր :
11 Իմոի օնլար կիտէր իքէն ,
իշԹէ ապէքճիլէրտէն ա՛դը-
լարը ջէհրէ կէլիսլ՝ հէմ օ-
նլարընա պաշ քեահինլէրէ
12 խապէր վէրտիլէր : Վէ օնլար
ինԹիհարլար իլէ ճէմ՝ օլմադ
իլէ , վէ մէշԹէրսիԹ էԹմէյիլէ ,
ապքէրիլէրէ վաճիր ադչէ
13 վէրտիլէր . Վէ ուէտիլէր .
Տէյին քի՝ պիզ ուէյտը իքէն՝
օնուն շայէրտէրէն կէճմէյէն

կէլիսլ՝ օնու չալարըլար : Վէ 14
էյէր վալի պուննու իշէտիր-
սէ , սիզ օնու գանտըրըրըզ ,
վէ սիզն գայդուսուզ էտէրիզ :
Վէ օնլար ադչէյի պըրագ՝ էյ- 15
ըհտիլտիքլէրի կիպի էյլէտի-
լէր . վէ պու ուէօզ՝ Թա պու
կիւնէտէքք Նէհուտիլէրտէ չավ
օլտունտու :
Վէ օն պիր շայէրտէր 16
Գալիլէայա՝ Յիսուսուն օն-
լարա ԹէրԹիպ էԹտիյի տա-
ղա վարտըլար : Վէ օնու կէօ- 17
րունճէ , օնա սէճտէ գըլտը-
լար . ա՛ղլըյըր խէ շիւպհէ
էԹտիլէր : Վէ Յիսուս եադընը 18
կէլսէ . վէ օնլարա սէյլէյիպ
ուէտի . Կէօքտէ վէ եէրտէ
ճիւմլէ հիւքիւմէԹ պանա
վէրիլտի : Իմոի վարըպ՝ հէմ 19
Թայիֆէլէրէ Թա՛լիմ էտին ,
օնլարը փէտէրին վէ Օղու-
լուն վէ Ա՛զիզ Րուհուն ա-
րընա վաՓիԹիզ էտին , վէ 20
օնլարա՝ սիզէ հէմ Թէնապհ
էԹտիքլէրիմի կէօզէԹմէյէ
հէյրիտուն . վէ իշԹէ պէն տա-
հիմա՝ ախունէանըն սոնունա-
տէք սիզլէն իլէ իմ : Ամէն :

ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ

ԱՒԵՏԱՐԱՆԻՉ ՄԱՐՏԻՐՈՍԻ

ԳԼՈՒԽ Ա

1 Ի ՍԿԶԲԱՆ Օրերուն Յիսուս Փրիստոսին Նազովրեցին Աստուածութեան 2 Թիւասը սըր. Փէյղամպէրը- լէրուն եաղըմըշ օլսուլուն կի- սի. Իշխէ պէն սէնին եւս- զիւնիւն էօնիւնատէն մէլէյիմի իչօնատէրիրիմ, քի օ՝ էօնիւն- 3 ճէ եօլունու տիւզէտէ: Ճէօլ- սէ չաղըրանըն սէսի. Րաս- պըն եօլունու հաղըրլայըն, օնուն Թարխգլէրինի տօղրու 4 էյլէյին: Յովհաննէս չէօյսէ վաֆթիղ էտէր իսի, վէ կիւ- նահ սա՛ֆվըղը նչիւն Թէվ- սէ վաֆթիղի վա՛ղ էտէր ի- 5 սի: Վէ ախէթիւն Եհտու ախաթան տիյարը հէմ հէսի Երուսաղէմլիլէր օնա չըգար իսի, վէ կիւնահլարընը ի՛Թի- րաֆ էտէրէք՝ Յորդանան ըր- մաղընտա օնտան վաֆթիղ 6 օլունուրլար իսի: Վէ Յով- հաննէս՝ տէվէ Թիւյիւ կիյի- նիպ՝ պէլինէ գայըշ գուշան- մըշ իսի, վէ չէքիրկէլէր վէ 7 եաման պալը եէրիսի: Վէ վա՛ղ էտիպ տէր իսի. Ար- տըմճա՝ պէնտէն ուահա գուվ- վէԹլիսի կէլիյօր, քի էյիլիպ

օնուն այապ գայլարընըն Թաամսըընը չէօղմէյէ լայըգ տէյիլ իմ: Պէն սիզի ատ- 8 լէ վաֆթիղ էտէրիմ, ամմա օ սիզի՝ Ազիզ Բուհ իլէ վաֆ- Թիղ էտէճէք տիր:

Վէ օլսուս քի օ կիւնլէրտէ՝ 9 Յիսուս Գալիլեանըն Նազա- րէԹ ըէհրինատէն կէլսի, վէ Յորդանանսա Յովհաննէսատէն վաֆթիղ օլսունուս: Վէ տէր 10 ա՛գապ սուսան չըգար ԼիքէՆ, կէօքլէրին եարըլտըղընը՝ վէ Բուհուն կէօյէրճին կիսպի օ- նուն իւզէրինէ Էնտուչինի կէօր- սիւ: Վէ կէօքլէրտէն՝ Ճօլ 11 րատի օլսուղում սէվկիլիս Օղլում սէն սին տէյիս՝ տիր սէս օլսուս:

Վէ տէր ա՛գապ Բուհ օ- 12 նու չէօլէ չըգարսըը: Վէ 13 գըրդ կիւն օրատա չէօլտէ օլուպ՝ չէյԹանտան Թէճրիս- պէ օլունուր իսի. վէ ճանա- վարլար իլէ իսի, վէ օնա մէլէքլէր իւղմէԹ էտէր իսի:

Վէ Յովհաննէս էլէ վէրիլ- 14 տիքտէն սոնկրա, Յիսուս Գա- լիլեայա կէլիպ՝ Աստուծոյ Թագաւորութիւնը քարոզելով

15 վա՛զ էտէր իտի . վ֊է տէրի֊
ու քի՝ վադըթ տօլմուշ
տուր , վէ Ա֊լահըն փուտի֊
ջանըդը եապըշըդըշ տըր .
թէվափ էտին , վէ ինճիլէ ի֊
ման կէթիրին :
16 վ֊է գալիլէա ուէնիզինին
եանընատա կէդէր էբէն , Սի֊
մոն նէ ընտուն գարնտաշը
Ընդրէասը կէօրտու , քի տէ֊
նիպէ ալ աթայօրըտր իտի .
զիրա օնըտր պալըգ ավճըտը
17 իտիէր : վ֊է Յիսուս օնըտրա
տէտի . Արտըմճա կէտլին , վէ
սիզի տատմ ավճըտը էտէյիմ :
18 Իմոի օնըտր չափուճաղ ալ֊
ըտրը թէրք էտիպ՝ օնուն
19 արտընճա կիթատիէր : վ֊է օ֊
բատան էրէրի վարըպ՝ Զե֊
բեդէոս օղլու Յակոբոսու վէ
օնուն գարնտաշը Յովհաննէ֊
սի կէօրտու քի՝ օնըտր գա֊
ԺԸգատա ալըտրընը մերկմէթ
20 էտէրէր իտի : վ֊է թէզ օն֊
ըտր չաղըրտը . վէ օնըտր
պապատրը Զեբեդէոսու՝
իճրէթէվէրէր էրէ գայըգատա
պրատըպ՝ օնուն արտընճա
կիթատիէր :
21 վ֊է Կափըռնայումուն ի֊
չինէ վարտըտր . վէ տէր ա՛֊
գապ շաբաթ կիւնիւնուե ճէ֊
մի՛յէթ եէրինէ վարըպ թա՛֊
22 լըմ էտէր իտի . վ֊է թա՛լի֊
մինէ հէյրան գալըրտըր իտի .
զիրա օնըտրա հիւքիւմէթ տա֊
հիպի կիսիլ թա՛լըմ էտէր ի֊
տի , վէ տէյիլ քեաթիպէրէր
23 կիսիպ : վ֊է օնըտրըն ճէմի՛յէթ
եէրինուե նատիք բուհու օ֊
ըտան պիր տաէմ վար իտի .
24 վէ օ՝ պատրըպ՝ տէտի . Գօյ
վէր , արամըզտա նէ՞ վար՝
եա՛ Նազարէթըլի Յիսուս ,
պիզի հիւլա՞ք էթմէյէ մի կէ֊
լըրըր իտի :

մէն . ուէնինի քիմ օղուրտուն֊
պիլիր իմ , սէն ի՛ ըտահըն Ա՛զիզի֊
սին : վ֊է Յիսուս օնա թա՛֊ 25
զիր էտիպ տէտի . Լա՛ռ օղ ,
վէ օնուան ջէզ : Իմոի օղ 26
նատիք բուհ օնու ջարփտըզ֊
տան սօնկրա , պէօյուք սէս
իլէ պատրըպ՝ օնուան ջէզտը :
վ֊է հէվիտի թա՛ճճիւտ էթ֊ 27
տիըր , չէօյլէ ք֊ի՝ պիրի պի֊
րինէ պիւտ էտիպ տէրըէր իտի .
Պու նէ՞ օ՛ղա , պու եէնի թա՛լիմ
նէ՞ օ՛ղա . զիրա նատիք բուհ֊
ըտրա պիլէ հիւքիւմէթ իլէ էմր
էտէր , վէ օնա իճտա՛թ է֊
տէրըէր : վ֊է խատպէրի՝ չափու֊ 28
ճագ Գալիլէանըն պիւթիւն
էթրափ ճիվարընա եայըտը :
վ֊է օնըտր տէր ա՛գապ 29
ճէմի՛յէթ եէրինուէն չէզըն֊
ճա , Յակոբոս հէմ Յովհան֊
նէս իլէ պէրատպէր՝ Սիմոնուն
վէ Ընդրէասըն էվինէ կէ֊
տիէր : վ֊է Սիմոնուն գայ֊ 30
նանատը սըթմատան թուխու֊
մուշ եաթայօր իտի . վ֊է տէր
ա՛գապ օնուան էօթիւրիւ օնա
սէօյլէտիէր : վ֊է օնուն եա֊ 31
նընա վարըպ՝ էվինուէն թուխ֊
մալըտա , օնու գալըրտըր .
վէ տէր ա՛գապ սըթմա օնու
արագատը , վէ օնըտրա խըշ֊
մէթ էտէր իտի :
վ֊է ախշամ օղուտ՝ կիւնէշ 32
պաթընճա , հէպ իլէթիէրի
վէ ճինընտիէրի օնա կէթիր֊
տիէր : վ֊է պիւթիւն շէհր՝ 33
գափուռնուն էօնիւնուե ճէմ՝
օղմուշ իտի : վ֊է կէօնա կէօն 34
խաստալըգտարատան չօգ իլ֊
էթի֊լի քիմսէէր տաղտաթը ,
վէ չօգ ճինընտէր չըգարտը .
վէ ճինընտէրի՝ ուէյլէմէյէ գօյ
վէրմէզ իտի . զիրա օնու պի֊
լըրըր իտի :

պան մահալէերտէ իտի , վէ հէր Թարատիտան օնա հէվէրէր նտի :

ԳԼՈՒԽ Բ

1 Վէ պէր գաչ կիւնտէն
ասնկրա՝ Թէքրար Կափառ-
նայուտա կիրտի , վէ էշիտիլ-
ու քի՝ պէր էվտէ իտի :
2 Վէ անիտէ՝ չօղ քիմսէներ
Ճէմ՝ օլսուն , շէյլէ քի՝ գա-
փունուն եանընտաքի էէր-
լէրտէ պիլէ սըղմազլար իտի .
վէ օնլարա քէլամը սէօյլէր իտի:
3 Վէ օնա՝ ումօրթ քիշի լէէ
գալտըրըլմըշ պիր քէօթրիւմ
4 հէթիրէնլէր հէլտիլէր : Վէ
գալատալըգտան՝ օնա էապ-
լաշմազա գաուիր օրմանըգլա-
րընտան՝ օնուն օլտուղու մա-
հալին տամընը սէօքտիւլէր ,
վէ տէլտիքտէն ասնկրա՝ քէօթ-
5 րիւմլիւն եաթմըշ իտիլար եա-
թաղը տարտըլմըշլար : Վէ
6 Յիսուս օնլարըն իմանընը
կէօրիւնճէ՝ քէօթրիւմճի տէտի .
Եա՛ էվլատ՝ կիւնահլարըն
ասնա ա՛ֆվ օլսունտու : Վէ
քեաթիպլէրտէն պա՛զընլարը
օրտատա օլուպ՝ օթուրտուրլար
իտի , վէ տէրտունլէրինտէ
7 միւշիւննիւրլէր իտի . Նի՞շիւն
պու պէօյլէ քլուֆը սէօյլէր .
պիր Աղտահտան զատ՝ կիւ-
նահլար ա՛ֆվ էթմէյէ քի՞մ
8 գաուիր տիր : Վէ սէր ա՛-
պաղ Յիսուս՝ քէնտի քէնտի-
լէրինտէ պէօյլէ միւշիւննա-
լէրինի ղուվուղտա պիլմէք
իլէ , օնլարա տէտի . Նի՞շիւն
տէրսունլէրինիզտէ պուղնլարը
9 միւշիւննիւր սիւնիւզ : Հա՞ն-
կըսը տահա գօլայ տըր ,
քէօթրիւմճի կիւնահլարըն ա-
նա ա՛ֆվ օլսունտու տէմէկ

35 Վէ ասպահլայըն զայէթ
էրքէն գալգըպ չըգըը , վէ
պիր եապան մահալէ վարըը ,
վէ օրտատա տուպ՝ էտէր իտի :
36 Վէ Սիմոն հէտ ալէէնճէ
օլանլար՝ օնուն արտընճա կիթ-
37 տիլէր : Վէ օնուպ պուլտուգ-
լարընտա , օնա տէտիլէր քի՝
Հէպիտէ սէնի արայօրլար :
38 Վէ օ՝ օնլարա տէտի . Ե՛ա-
գընտա օլան գասապլարա
վարալըմ , քի օրտատա տահի
վա՛զ էտէյիմ . զնրա պուննուն
39 իչիւն չըգմըշըմ : Վէ պիւ-
թիւն Գալիլէատա օնլարըն
ճէմի՛յէթ էէրլէրինտէ վա՛զ
էտէր իտի , վէ ճինննէրի չը-
գարըը իտի :
40 Վէ պիր ճիւտամըը օնա
կէլիպ՝ եալվարարագ վէ տիզ
էօքէրէք օնա տէտի քի՝ Ի-
յէր իսթէրսէն , պէնի վաք-
41 էտմէյէ պատիր սէն : Վէ Յի-
սուս մէրհամէթ էթմէք իլէ՝
էլինի ուզատըպ օնա տօղուն-
տու , վէ օնա տէտի . Իսթէ-
42 րիմ , վաքէէն : Վէ օ սէօյլէ-
յինճէ՝ սէր հալ ճիւտամ
ի՛լէթի օնտան կիթտի , վէ
43 վաքէէնտի : Վէ օնա սըղը
թէննալի էտիպ՝ ա՛լէլ ա՛ճէ-
լէ օնու տըշարը կէօնտէրտի :
44 Վէ օնա տէտի . Պաք՝ քիմ-
սէյէ սէօյլէմէյէսին . լաքին
վար՝ քէնտինի քեահինէ կէօ-
թը , վէ վաքէէնտէն իչիւն՝
Մովսէսին օնլարա շէհատէթ
իչիւն թէննալի էթտիյի շէյ-
45 լէրի թադտիմ էյլէ : Ամմա
օ՝ էրգընճա , չօղ նէտա էթ-
մէյէ վէ պու նէհաէյի չավէթ-
մէյէ պաշլատը , շէյլէ քի օ՝
արթըդ պիր շէհրէ աշկէռա-
յէ կիրմէյէ գատիր տէյիլ
իտի . իլլա սէշտարըտա կա-

մի, եօթան՝ գալգ, վէ եա-
թաղինը գալարը, վէ հէզ
10 տէմէսի մի : Ամմա ատէմ
Օղլունուն եէր իւղէրինուէ
կիւնահլար ա՛փվ էթմէյէ
հիւքիւմէթի օլտուղունու ալ-
լեսինիզ տէյիւ (քէօթիւլիւմէ
11 տէմի) . Սանա տէր իմ .
Գալգ, վէ եաթաղինը գալարը,
12 վէ էվինէ գիթ : Վէ տէր ա՛գաչ
գալգարը, վէ եաթաղինը գալար-
րըմ՝ հէրիհանինին էօնիւնուէ ու-
ղարը ջէգարը՝ չէյլէքի՝ ձիւմլէսի
հէյրան գալարլար, վէ Ալա-
հա շիւքր էտիպ ատէսիլէր քի՝
հիչ պիր վագըթ պէօյլէ պիր
չէյ գէօրմէտիք :
13 Վէ եինէ ատինիզ քէնարը-
նա ջէգարը, վէ ձիւմլէ խալգ
օնա գէլիր խոի, վէ օնլարուա
14 թա՛ղիմ էտէր խոի : Վէ գէ-
չէր ղէյրէ, վէ օնլարուա վար-
մըշ՝ էօվրէթէ գէլիր խոի :
15 Վէ Յիսուս օնլարա ատէի .
Սիւմքի՞ն մի քի տիւչիւն-
ձիւլէր՝ գիւվէյի օնլար իլէ
պէրապէր նիքէն՝ օրուճ թու-
թալար . նէ գատար զէման
գիւվէյի օնլարըն պէրապէ-
րինճէ օլուրսա, օրուճ թու-
թամազլար : Ամմա գիւնլէր
կէլէճէքլէր քի՝ գիւվէյի օն-
լարուան ալընաճագ, վէ օ զա-
ման՝ օլ գիւնլէրտէ օրուճ
թութաճագլար : Գիմսէ եէնի
ատզ վիտրչասընը էսքի էս-
վապըն իւզէրինէ եամա տիք-
մէզ, եօխսա՝ օնուն եէնի եա-
մասը էսքիսէն գօչա պօփա-
րըր, վէ եըրթըլըը սահ
պէթէր օլուր : Վէ հիչ քիմ
սէ եէնի շարապը էսքի թու-
լումլարա գօմազ, եօխսա՝ էս-
նի շարապ թուլումլարը եըր-
թար, վէ շարապ պէօքիւ-
լէր, հէմ թուլումլար թէ-
լէֆ օլուր . լաքին եէնի շա-
րապը՝ եէնի թուլումլարա
գօմագ կէրէք ապր :
Վէ օլտու քի օ՝ շաբաթ
կիւնիւնտէ էքինլէր արաըն-
ան կէչէր նիքէն, շայիրտ-
լէրի՝ պաշագլարը գօփարա-
րագ՝ էօլ ալմագա պաշլադը-
լար : Վէ Փարիսեցիլէր օնա
պէտիլէր . Պագ՝ շաբաթ կիւ-

Նիւնաե էթմէք Ճայիզ օլմա-
յան չէյի նի՞չիւն էտէյօրլար :
25 Վէ օ՝ ընլարա ատէի . Դա-
էիթին միւհթաճ օլուպ՝ կէ-
րէք քէնաիան կէրէք պիլէանին-
ճէ օլանլար՝ ածըգաըլը ղէ-
ման նէ էթաիյինի հիչ պիր
վագըթ օգո՞ամաըլըզ մը .
26 Նի՞ճէ՝ Աբիաթար պաշ քեա-
հինին վագթընաա՝ Ալլահըն
էվինէ կիրիպ հուղուր էքմէքլէ-
րինի եէտի , քի ընլարը եէմէք
քեահինլէրաէն պայրի քիմսէյէ
Ճայիզ տէյիր տիր , վէ պի-
լէանճէ օլանլարա տախի վէր-
27 մի : Չէմ ընլարա ատի .
Շաբաթ ատէմ իչինա օլուա ,
տէյիր ատէմ շաբաթ իչինա :
28 Էէօյլէ քի՝ ատէմ Օղլու շա-
բաթըն տախի Սահիպի տիր :

ԳԼՈՒԽ Գ

1 Վ Ե՜ էինէ ձէմիյէթ եէ-
րինէ՝ կիրտի . վէ օրատա՝ է-
լի պուրու պիր ատէմ վար
2 իտի : Վէ ընատան շիքեայէթ
էթմէք իչինա՝ շաբաթ կիւնիւն-
ա՛ է ընու ատալարը՛ր մը տէ-
3 յիւ կէօզէարըլըր իտի : Իմ
տի էլի պուրու ատէմէ տէ-
մի . Գալդըպ օրթատա փուր :
4 Ընատէն ընլարա տէտի . Շա-
բաթ կիւնիւնատէ էյլի՞ք էթ-
մէք մի Ճայիզ տիր , եօխսա
քէօթիւլիւք էթմէք մի . Ճան
պուրթատամա՞գ մը , եօխսա
էօլտիւրմէք մի . վէ ընլար
5 սիւքիւթ էտէրլէր նտի : Վէ
ղազապ իլէ էթրաֆտա ընլա-
րա պագըպ՝ ընլարըն եիւրէ-
կինին փէքլեյինէ գատավէթ-
էնէրէք՝ օ ատէմէ ատի . Է-
լինի ուզաթ , վէ ուզաթալ .
վէ ընուն էլի սալ օլսու :

վէ փարիսեցիլէր ջըդըպ՝ տէր 6
ա՛գապ ընուն ա՛լէյհինէ չէ-
րովդէսեանլար իլէ մէշվէրէթ
էտէրլէր նտի , քի ընու նիճէ
հէլաք էտէլէր :
Ամմա Յիսուս՝ շայիրտլէրի 7
իլէ աէնիզէ ծօղսու կիթտի .
վէ ընուն արտընճա՝ Գալիլէ-
եատան վէ Նէհուտիսթան-
ատան , վէ Երուսաղէմտէն վէ 8
Եդովմատան վէ Յորդանանըն
էօթէ եատաըընատան՝ չօղ
խալդ կէլտի . վէ Տիւրոս ի-
լէ Սիդոնաէն էթրաֆընատա
օլան չօղ խալդ ընուն էթ-
տիյի շէյլէրի իշիտինճէ , ընա
կէլտիլէր : Վէ օ՝ շայիրտլէ- 9
րինէ տէտի քի՝ գալատպալըզ
աէտէպինատէն՝ ընուն եանընատա
պիր քիւչիւք գայըզ պէքլէ-
յէ , քի ընա սըդըմթ վէր-
մէյէլէր : Չ՜իրա չօղ քիմսէ- 10
լէր սաղալթալ , շէյլէ քի՝
հէպ սէրտալ օլանլար ընա
տօգունմագ իչինէ՝ ընուն իւ-
զէրինէ տիւշէրլէր խտի :
Վէ նապիւք բուհլար ընու 11
կէօրտիւքտէ , ընուն էօնիւնէ
սիւշիւպ՝ պաղըրըպ տէր-
լէր խտի քի՝ Սէն Ալլահըն
Օղլու սուն : Ամմա օ՝ ընլա- 12
րը պիր չօղ ա՛զարլար խտի ,
քի ընու պէյան էթմէյէլէր :
Խմոն սալա չըգալ , վէ 13
քէնտիսի ճիւմլէ խոթէսինի
քիմսէլէրի չաղըրալ , վէ օ-
նուն եանընա կէլտիլէր : Վէ 14
ան նէի քիշի թա՛յին էթտի ,
քի պէրապէրինճէ օլալար ,
հէմ ընլարը վա՛զ էթմէյէ
կէօնտէրէ , վէ ընլարըն՝ խաս- 15
թալըգլարը սաղալթմագա վէ
ճիննլէրի չըգարմագա հիւ-
էթմէի օլա : Վէ Սիմոնուն 16
ատընը Պէտրոս գոսու . Վէ 17

Ոչ էվինի եաղմալայաձաք։ Կէրչէք 28
տէրիմ սիզէ քի՝ աստմ օղուլ
լարընա հէվի կիւնահլար՝ վէ
ձիւմլէ քիւֆր էթմիքլէրի
քիւֆրլէր ա՛ֆվ օլսունաձաք.
Ամմա հէր քիմ Ա՛զիզ Տուհա 29
քիւֆր էտէր սէ, օնուն էպէ-
ուէն ա՛ֆլը օլմազ. նլլա է-
պէսի ա՛զապա միւսլմահաք
օղուր։ Ձիւն քի ծնլար՝ Օնուն 30
նախուք Տուհա վար՝ տէրլէր
իտի։

Վէ ծնուն զարնտաշլարը 31
վէ վալիտէսի կէլտիլէր, վէ
սէշարլուտա տուրուսալ՝ ծնու
ջսալըրմազլա ապէմ կէօնտէրմի-
լէր։ Վէ ծնուն էթրաֆընտա 32
իսալգ օթուրուսուր իտի. վէ ծնա
տէսիլէր. Իչլէրէ վալիտէն վէ
զարնտաշլարըն տէշարլուտա սէ-
նի իսթէյօրլար։ Վէ օ՝ ծն- 33
լարտա ձէվապ վէրիպ տէսի.
Վալիտէմ՝ եախօտ զարնտաշ-
լարըմ քի՞մ սիր։ Վէ չէփ 34
չէվիպ՝ ծնուն էթրաֆընտա
օթուրանլարտա ապաչըպ՝ տէսի.
Ուչլէ վալիտէմ վէ զարնտաշ-
լարըմ։ Զիրա հէր քիմ Ան- 35
լարըն իրտաէթինէ կոէրսէ,
զարնտաշըմ վէ գըզ զարնտա-
շըմ վէ վալիտէմ օ սուր։

ՊԱՂՈՂ Դ

Վէ եէհնէ տէնիլէն եաններն- 1
տա Հօղուէթմէյէ պաշլատալ.
վէ եաններա ջօղ խալգ պի-
րիքսի, շէյլէ էի օ՝ գայըլա
հիրիսի՝ տէնիլ իւզէրինաէ օ-
թուրտուրսուն, վէ ձիւմլէ խալգ
տէնիլէն քէնարընտա գարտաս
իսի։ Վէ թէմմուզլէր իլէ օն- 2
լարա ջօղ շէյլէր թա՛լիմ
էտէր իսի, վէ թա՛լիմինաէ
ծ՝լարա տէրիսի. Տինուէյին, 3

ՀՀՀ Յակոբոսաւ
հէմ Յակոբոսան պարնաաշը
Յովհաննէսի, (քի օնլարա
հանէրէդէս՝ եա՛նի հիւրիւլ-
թիւ օղուլլարը՝ աս գօսուս,)
18 վէ Անդրէասը վէ Փիլիպպոսաւ
վէ Բարթողիմէոսաւ, վէ Մաս-
թէոսաւ վէ Թովմասը վէ Ալ-
փէոս օղլու Յակոբոսաւ վէ
Թադէոսաւ վէ Կանաղը Սիմո-
19 նաւ, վէ Իսկարիովաղլու Յու-
դայը քի՝ օնաւ էղէ տասխի
վէրսի։
20 Իմոի սիր էվէ կէղսինլէր.
վէ Թէքրար խալգ ճէմ՝ օղ-
սաւ, ճէյղէ քի՝ օնլար էքմէք
պիլէ եէմէյէ գասըր սէյհլէր
21 իսի։ Վ՝ օնաւն սոգրասըսը
լըսսինմ՛, օնաւ ԹաւԹամուզ
ջզգալըսը. զիրա սէրլէր իսի
քի՝ Ա՛զընը գայըրմըշ սըր։
22 Վ՝ Երուսաղէմաւն էնէն
քեամիսիլէր սէրլէր իսի. քի՝
Բէեղզէբուղաւ վար, հէմ քի՝
ճինլէրին ուղուսաւ իլէ ճինն-
23 լէրի ջըգարըյօր։ Վ՝ օնլարը
եանընա ճաղըրըպ՝ օնլարա Թէմ-
սիլլէր իլէ սէօյլէսի. Շէյթան
շէյթանը նէ՞ճէ ջըգարա պի-
24 լիր։ Վ՝ էյէր պիր վիսաի-
ճահլըգ քէնտի ա՛ղէյհինէ պէօ-
լինիւբսէ, օ վիսաիճահլըգ
25 սոպին սուրսաղլը։ Վ՝ էյէր
պիր էվ քէնտի ա՛ղէյհինէ պէօ-
լինիւբսէ, օ էվ սոպին սուր-
26 սաղլը։ Վ՝ էյէր շէյթան՝
քէնտի ա՛ղէյհինէ գալգըպ
պէօլինիւբսէ, սոպին սուր-
մաղա գասըր օլմազ, նլլա
27 սոնու կէլմիշ սիր։ Հիչ քիմ-
սէ գուվվէթլինիր էվինէ կիրիպ՝
օնուն էշիասընը եաղմա էթ-
մէյէ գասըր օլմազ, էյէր
էվվէլա օ գուվվէթլինիր պաղ-
լամաղա. վէ օ զէմանէն օնուն

իշեթ էքինէն ըօխտամ էքմէյէ
4 չըգարը : Վէ օլտու քի՝ էքէր
իքէն , պա՛զըսը եօլուն եանը-
նա տուշուու , վէ գուշլար կէ-
5 լիա՝ օնու եէտի : Վէ պա՛զը-
սը չօգ թօփրաղը օլմայան՝
թաշլըգ մահալէ տուշուու .
վէ թօփրաղըն ասէրինլիյի օլ-
մատըղընատան՝ չափուճագ պիթ-
6 ու . Ամմա կիւնէշ ատղուն ճա՝
եանատը , վէ քէօքիւ օլմատըղըն-
7 տան՝ գուրուտու : Վէ պա՛զըսը
տիքէնլէր արատընա տուշուու ,
վէ տիքէնլէր չըգըա՝ օնու պօղ-
տուլար . վէ մահտուլ վէրմէ-
8 ու : Վէ պա՛զըսը հյի եէրէ
տուշուու , վէ չըգմըշհէմապէօ-
յուշուլ մահտուլ վէրուու . վէ
պիրի օթուզ՝ պիրի տէ ալթ-
մըշ՝ վէ պիրի եիւզ գաթ վէր-
9 ու : Վէ օնլարա ասէու . Ի-
շինմէյէ գուրտըղարը օլան՝
իշինթանէն :

10 Վէ թէննհաճէ գալարըղըն-
տա , եանընտա օլանլար՝ օն
էքէլէր իլէ պէրատէր օնա
11 թէմանիլ ատղուլար : Վէ օն-
լարա ասէու . Սլատհըն փա-
տիշահըղընըն սըրրընը պիլ-
մէք սիզէ վէրիլմիշ ատր . ամ-
մա օլ այրըլատաքիլէրէ հէր
12 շէյ թէմանիլլէր իլէ օլուր . Թա
քի պագար էքէն՝ պագարլար
վէ կէօրմէյէլէր , վէ իշլատր
էքէն՝ իշլատէլէր վէ անկլատմա-
յալար . օլմայա քի ասօնէլէր
տէ՝ կիւնահլարընա՛ֆիլ օլտուննա :
13 Վէ օնլարա ասէու . Պու
թէմանիլ պիլմէ՞զ մի սինիզ ,
վէ հէմ թէմանիլլէրի նի՞ճէ
14 պիլէճէք սինիզ : Էքինճի՝
15 ասօղլու էքէն ատր : Վէ եօլ
եանընտա ասօղլուն էքիլմայի
էէրտէ օլմանլար՝ պուննլար տըր
քի՝ իշինթայիքլէրինտէ չափու-
ճագ ըղ իշլէթմէյէ կէլմէյէ՝ եիւրէք-
լէրինտէ էքիլմիշ ասօղլու գալ-
տըրըր : Վէ քէզալիք թաշլըգ- 16
տա էքիլէնլէր պուննլար տըր
քի՝ ասօղլու իշինթայիքլէրինտէ՝
չափուճագ օնու ատվինճ իլէ
գաստուլ էտէրլէր . Ամմա քէն- 17
տիլէրինտէ քէօքիւ օլմատը-
ղընատան՝ ազ զէման տու-
րուրլար . անտէն ատղ իշինն
սըգլէթ եա գօվալայըշ օլուն-
ճա , չափուճագ սիւրչէրլէր :
Վէ տիքէնլէր արատընտա է- 18
քիլէնլէր պուննլար տըր քի՝
օնլար ասօղլու իշինթայլար .
Վէ պու տիւնեանընըն գայղու- 19
լարը վէ զէննկինլիյին ալտա-
տըղը վէ պայրի շէյլէրէ օլան
արզուլար արտայա կիւրիւպ՝ ասօ-
ղլու պօղալարլար , վէ մահտուլ-
տուզ օլուր : Վէ էյի եէր իւ- 20
զէրինտէ էքիլէնլէր պուննլար
տըր քի՝ ասօղլու իշինթայ՝ գա-
պու էտէրլէր , վէ պիրի օ-
թուզ՝ պիրի տէ ալթմըշ՝ վէ
պիրի եիւզ գաթ մահտուլ
վէրիր :

Հէմ օնլարա ասէու . Ճի- 21
րատ կէթիրիլիպ՝ չինի՛ք ալթը-
նա՝ եախօտ եաթագ ալթընա
մը գօնուր . տէյի՛լ մի քի
շէմ՛ատան լուզէրինէ գօնուլա :
Չ՚իրա կիզլի շէյ եօգ տուր 22
քի՝ աչիքեար օլմայա , վէ
սապը շէյ եօգ քի՝ մէյատնա
կէլմէյէ : Վիմին քի իշինթ- 23
մէյէ գուրտըղարը վար իսէ՝
իշինթանէն :

Վէ օնլարա ասէու . Պա- 24
գըն՝ նէ իշիատր սինիզ . նէ
եօլճէք իլէ եօլճէր սէնիզ , սի-
զէ եօլճուլէճէք , վէ սիզ
իշիատնըլէրէ զամմ օլունատճագ
տըր : Չ՚իրա քիմին վար իսէ , 25
օնա վէրիլէճէք . վէ քիմին

եօղ էսէ , նէսի վար էսէ տա-
խի՝ ծնտան աչընաձագ տըր :
26 Հէմ ուէտի . Ալլահըն փա-
տիշահըդը պէօյլէ տիր , եա՞նի
պիր ատէմ կիսպի քի՝ Թօխտա-
27 մու եէրէ աճատ , վէ կէձէ
վէ կիւնահեաղ ուլօար , վէ գալ
գար , վէ Թօխտամ՝ օնուն
պիլմէուէյի վէճճ էուզրէ՝ այ-
28 Թեր վէ պէօյիւր : Զէրա եէր
քէնտիլիյինտէն՝ էվվէլա օճ՝
անտէն պաշագ՝ անտէն պա-
շագտա Թէքմիլ պուղատայ հա-
29 րըլ էտէր . Վէ մահտուաղ եէ-
Թիշտիյի զէմանն , չափուճաղ
Թըրփանը կէօնտէրիր . զիրա
պիչին վադԹը եէԹիշմիշ տիր :
30 Վէ ուէտի . Ալլահըն փա-
տիշահըդընը նէյչ՞ պէնզէտէ-
լիմ, եախօտ օնու հա՞նկը Թէմ-
31 սիլէ էմնաղ էտէլիմ : Խարտաղ
տանէսի կիսպի տիր , քի օ՝
եէրէ էքիլտիքտէ , եէր իւ-
զէրինտէ օլան հէմ Թօխտամ-
32 լարտան քիւչիւք տիւր : Ամմա
էքիլինճէ՝ սիԹէր , վէ ճէմի՝
սէպէվաճԹուն պէօյիւք օլուր ,
վէ պէօյիւք ատալար ատալար ,
էօյլէ քի՝ օնուն քէօղիէսի
ալԹընտա կէօյիւն դուշլարը
գօնմազտա գատէր օլուրլար :
33 Իսմէ օնլարտա՝ պուճնիլէյին
չօգ Թէմանիլլէր իլէ՝ ատնիվէ-
րէյ գատէր օլտուգլարընտա
կէօրէ սէօզիւ սէօյլէր իտի :
34 Ամմա օնլարտա Թէմանիլմէզ սէօյ-
լէմէղ իտի , վէ Թէնհաճէ
շոյլարտէրինէ հէփիսինի Թէֆ-
սիր էտէր իտի :
35 Վէ օր կիւն ախշամ օլուն-
ճա , օնլարտա ուէտի . ԷօԹէ
36 էտպայտա կէչէլիմ : Վէ օնլար
խալգը սրտաղընտ՝ օնու գոյըգ-
տա պուլունտուղու կիսպի
ատըլար . վէ պիրէսինէ՝ սա-
ղըր քիւչիւք գոյըգլարընտա
վար իտի : Իմտի պիր պէօյիւք 37
րիւվէյեար գատըրդատը օլտու ,
վէ տաղդատը գոյըդտա հիւ-
ճիւմ էԹտիրէր , չէօյլէ քի
հէմտան տօղտուղը էտի : Վէ օ՝ 38
գըչտա եատտըդ իւզէրինտէ
ուղուրտա իտի . իմտի օնու
գատըրդըտ՝ օնա տէտիրէր .
Եա՛ իսօճա՝ հէլտէ օրտուղուզ 39
տէ հաճէԹին տէ՞յիլ մի : Վէ
օ գատըգտա րիւվէյեարը ա՛զար-
լատը , վէ տէնիզէ տէտի . Տուս
օլ , լաչ օլ . իմտի րիւվէյեար
սինտի , վէ պէօյիւք լիմանընդը 40
օլտու : Վէ օնլարտա տէտի .
Ն՛էչէն պէօյլէ գօրգաճ տը-
նըզ , Ն՛էչէն իմտանընըզ եօգ
տուր : Իմտի օնլար գայէԹէ 41
գօրգտուլար , վէ պիրի պիրի-
նէ տէտիրէր . Ա՛ճտպա տու
քի՞մ տիր , քի հէմ րիւվէյեար
հէմ տէնիզ օնա իՀԹտա՛Թ է-
տըրէր :

ԳԼՈՒԽ Զ

1 Վ է տէնիզին էօԹէ եագա-
տընա Գադարտալըլարըն տիյա-
2 րընա կէլտիրէր : Վէ օ գայըդ-
տան չըգընճա , օնա տէր ա՛-
գատ մէղարըգտան նատիճաք
րուհու օլան պիր ատէմ րատի
3 կէլտի . Վ Ի օնուն մէուքեանը
մէզարըգտա իտի . վէ օնու
քիմսէ՝ զէնճիրլէր իլէ պիչէ
պաղլամըտըգ գատիր տէյիլ ի-
4 տի : Ձիւն քի չօգ տէՀա՛ պու-
գատըրլար վէ զէնճիրլէր իլէ
պաղլանմըշ իտի , տամամ զէն-
ճիրլէրի գըրըտ՝ պուգաղուվա-
րը վարտալար իտի . վէ քիմսէ
օնու զատի էԹմէյէ գատիր
5 տէյիլ իտի : Վէ տայիմա կէ-
ճէ վէ կիւնտուզ մէզարըգտ

արտաբնաւս վէ տաղտարտա սա-
զերմագաս վէ քէնտինի Թաշ-
լար իլէ տէօյմէքտէ իտի :
6 Իմոի Յիսուս ուզտան
կէօրիւնճէ՝ սէյիրԹոի, վէ
7 ծնա սէՃոէ էյլէտի. Վէ ևիւք-
սէք սէս իլէ պաղերըլոլ ուէտի.
Ընտանըզտա նէ՞ վար, եա՛
Ալլահ Թաա՛լանըն Օղլու Յի-
սուս. ամնա Ալլահ իլէ անա
վէրիյիմ, պէնի խաքէնճէյէ
8 տալմա : Ձիտա օ՝ ծնա ուէր
իտի. Ես՛ նաֆսըք բուն՝
9 տաւմանէն ջըդ : Վէ ծնա սիւոալ
էԹտի. Ասըն նէ՞ սիր. վէ
ծնա տէտի. Ասըմ Լէգեոն
10 տուր, զիրա ջօղլուտուզ : Վէ
ծնա ջօգ եաղվարըը իտի, քի
ծնըտը օղ տիյարտան տիշարը
11 կէՃնաւէրմէյէ : Վէ օրտաս
տալըն եանընտա օԹլանըը սիր
պէօյնէք ասնկուզ սիւրիւսու
12 վար իտի : Վէ հէվ Ճինլէր
ծնա եաղվարըտա տէտիլէր. զի-
րա ասնկուզտարա էօյտա, քի
ծնըտա կիրէլիմ. վէ Յիսուս
ծնըտա սէր ա՛դաս իղն վէր-
13 ան : Վէ նաֆսըք բուհտար ջը-
դըմ՝ ասնկուզտարա կէլտիլէր,
վէ սիւրիւ ուէջուտմատան տէ-
նիզէ էԹըրիյիւշ էտիտ՝ տէ-
նիզտէ ատօղուլտուզտար, վէ ի-
14 քի պիզ գաստար իտիլէր : Վէ
ասնկուզտարը կիւտնէլէր գա-
ստա՝ չէհրէ հէմ քինֆիլիէրէ
խաստէր վէրտիլէր. վէ օլարը
15 կէօրմէյէ ջըդտարտա : Իտտի
Յիսուսա կէլտիլէր, վէ Ճինն-
լիյի՝ օղ Լէգեոնու օլան քիմ-
սէյի՝ կէօրտիւլէր քի՝ կիյինմիշ
վէ ա՛գըլտանմըշ օԹուրտույօր
իտի, վէ գօրգաս-
16 տար : Վէ կէօրէնլէր՝ Ճինն-
լիյէ նէ վադի՝ օլտուղտունու՝
վէ ասնկուզտարըն մաստաէսինի
ծնլարա նատլ էԹտիլէր : Վէ 17
ծնա եաղվարմադա պաշլատը-
լար, քի ծնլարըն այնօրլա-
րընատան կիտէ : Վէ օ՝ գայըդա 18
կիրինճէ, ձիննլի ծնա եաղվա-
րըը իտի, քի ծնուն պէլէմին-
ճէ օլա : Ամմա Յիսուս ծնու 19
պրատմատը, իլլա ծնա տէտի.
էվինէ՝ սէնին ապրատանըն
եանընա վար, վէ ծնլարա՝
Ղատալըն ատնա հէվ էԹտի-
յինի վէ տանա ժէրհամէԹ
էյլէտիյինի իտապէր էյլէ : Վէ 20
օ կիԹտի, վէ Յիսուսուն ծնա
ձիւմլէ էԹտիյինի Դեկապօ-
լիսատէ նիատա էԹմէյէ պաշլա-
տը. վէ հէվիսի Թա՛ձձիւտ
էտէրլէր իտի :

Վէ Յիսուս գայըդ իլէ եինէ 21
էօԹէ եադայա կէչմէյիլէ, օ-
նուն եանընա ջօգ խալԹ պի-
րիքտի. վէ աէնիլէրն եանընտա
իտի : Վէ իլԹէ ձէմ՛յէԹ 22
պաշլարընատան Յայրոս իտմին-
ատ պիրի՝ օնուն եանընա կէլ-
տի, վէ օնու կէօրինճէ՝ ա-
յադլարընա պաֆտանտը : Վէ 23
ծնա ջօգ եաղվարատադ ատէտի
քի՝ Գըզճաղազըմ ածն նէ-
ֆէսատէ սիր. քէրէմ էյլէ՝
կէլնա ծնուն խոլէրինէ էլլէրն-
նի գօ քի գուրԹուլա, վէ
եաշայաճադ : Վէ ծնուն իլէ 24
կիԹտի, վէ ծնուն ապտընճա
ջօգ գալաբալըդ վար իտի, վէ
ծնու ապդալատա իտի :

Վէ օն իքի եըլ գան ապդադ 25
ի՛լԹէնէտէ օլան պիր գադը
քի՝ ջօգ հէքիմլէրտէն ջօգ 26
զահմէԹ չէքմիշ՝ վէ հէվ վա-
բիյէԹինի տարֆ էԹմիշ՝ ամմա
հիչ պիր ֆայտատ կէօրմէմիշ
իտի, իլլա տահա պէԹէր օ-
մուշ իտի, Յիսուսատան էօԹէ- 27
րու խշտինճէ, գալաբալըղըն

լայրակ Ջէբուսաս էսհնէէրն հէօրսէս : Ա֊է էչէրն հիրհա՝ 39
ծնաւրա ուէսի . Նի՛շնան շամա֊
թա էսէր սինել , վէ աղաւր
սընըզ . չօճուք էօլմէսի , էլլա
ույույօր : Ա֊է ծնու ղէվգէէ֊ 40
նիրէէր խսի . լսոի օ՝ հէփի֊
սինի սիշարը ջէգարըա՝ չօ֊
ճուէնն ապասաընը վէ անա֊
սընը վէ քէնսէխի նէզ ակրա֊
ակր օլանէարը ալսը , վէ չօ֊
ճուէնն էսհթարըը մահաէ
հիրսի : Ա֊է չօճուէնն էլինի 41
Թուէթուա՝ օնա ուէսի . Տաւի֊
թա գուսի , քի Թէրճիւմէսի՝
Եա՛ գըզ՝ սանա ուէրիմ , գաւէ
ուէմէք ուր : Ա֊է գըզ ուէր 42
ա՛գասպ գաւգաը , վէ հէգէր
խսի . զիրա օն էքի էաչընաա
խսի . վէ օնէար միւԹէհցայիր
օրսպա շաչարէար : Ա֊է օնէարա 43
սըգը Թէննակն հյէսի քի՝ ապա֊
նու քիսմէ ակրմէսին . վէ ու֊
ուս քի՝ գըզա նէմէք վէրիէսին :

ԿԱՂ Չ

Ա֊է օրաւսան ջըգըպ՝ քէն֊ 1
ու վիէայէԹինէ հէէսի , վէ
շայէրաէէրն օնաւն ապասընճա
հէէսիէէք : Ա֊է շաբաԹ հիւ֊ 2
նու օրաւնճա՝ ձէմի՛յէԹ նէ֊
էինաէ վ՛աշ էԹմէյէ պաչըա֊
սը , վէ չօգ քիսմաէէրը էչԹ֊
ակէէրինաէ՝ հէյրան գաէըպ
ուէրէէր խսի . պու նէւանէէր
պաւնա նէ՛րէէսէն սիր , վէ
պաւնա վէրէրմիշի՛մ նէ՛ սիր ,
քի օնաւն էէսի իէէ պէյէէ հիք֊
ժէԹէէր տասի իչրա օրսյօր :
պու Ս՛արիամըն օրաւ՝ հէմ 3
Յակոբաւսն վէ Յովսէփն վէ
Յուդանըն վէ Սիմոնաւն գա֊
րընտաշը չօ՛ր տուէէր ասէյի՛ր
մի . վէ օնաւն գըզ գարնտաշ֊

ապասընտա աչտաան հէէրաւ՝
օնաւն էսհապընա տօգանարը :
28 Չիրա տէրսի՝ քի՝ Ընձայէ
օնաւն էսհապըարընա տօգան֊
սամպիէ՝ գուրԹուէսաչճաէըմ :
29 Վէ ասը ա՛գասպ օնաւն գա֊
նընըն ադմասը գուրտուտու , վէ
Թէննինաէ տույսու քի՝ ասը֊
30 տինաէն հինճա պուէսու : Ա֊է
չաիուչճաէ : խսուս՝ քէնսէխն֊
տէն գուվվէԹ ջէգարընը ասէ֊
բաննինաէ տույմասընըա , խսա֊
գըն ապասընտա սէօնիւապ սէ֊
տի . Էսհապարըմա քի՞մ տօ֊
31 գանարը : Ա֊է շայէրաէէրն օնաւ
տէսիէէր . Դաւտասընըզն սէ֊
նի սըգարընը հէօսիէյօրսուն ,
վէ՝ Պանա քի՞մ տօգանարը մը
32 տէրսին : Ա֊է օ՝ հէԹրաՖիա
պագար խսի , քի պուննու է֊
33 տէն գարընը հէօսէ : Ա֊է գարը
քէննինէ օլանը սիրմէք իէէ ,
գօրգարագ վէ տիրԹրէէյէրէք
հէէսի՝ օնաւն էօնիւնէ տիւշ֊
սիւ , վէ օնաւ հէսի տօզրուէտու֊
34 նու սէօյէէսի : Ա֊է օ՝ օնաւ
տէսի . Նա՛ գըզ՝ խսանընըն սէ֊
նի գուրԹարարը , սէչասմէԹ իէէ
հիԹ , վէ տէրսինաէն տաղ օ֊
35 Ր՝ տահա սէօյէէր իքէն ,
ձէմի՛յէԹ պաշընընը Թարա֊
Ֆընաան հէէսի՝ սէտիէէր քի՝
Ոէնին գըզընը էօլսիւ , արԹըգ
խօճայա նի՛չիւն գահմէԹ վէ֊
36 րիրսին : Ա֊է Յիսուս սէօյէէ֊
նէն սէօզիւ հէսան էչԹարիչի
հիպի՝ ձէմի՛յէԹ պաշըայ սէօյ֊
էէսի . Գօրգմա . անձագ ի֊
37 նան : Ա֊է պէտրոս իէէ Յա֊
կոբաւս հէմ Յակոբաւսն
գարնտաշը Յովհաննէսաւն
մա՛տա՝ սէրատէրինձէ վար֊
38 մաղա քիսմէյի գօմաարը : Իմ֊
սի ձէմի՛յէԹ պաշընընը էվինէ
հէվսի՝ չամաԹայը վէ չօգ տաղ֊

լարը պուրատա եանըմըզտա
տէյիլէ՞ր մի • վէ ծնուն հագ-
4 գընատա սիւրչէրլէր իտի : Վէ
Ցիտուս ծնլարտա տէր իտի քի՝
պիր փէյղամպէր ի՛թիխալար-
ըզ տէյիլ տիր , էլլա քէնտի
վաթանընտա վէ խըտըմլարը
արատընտա վէ քէնտի խանէ-
5 սինտէ : Վէ օրատա՝ հիչ պիր
հիքմէթ իձրա էթմէյէ գա-
տիր տէյիլ իտի , անճագ պիր
գաչ խատթալարըն իւզէրինէ
էլէրինի պէյուսա՝ սաղլըթ-
6 տը : Վէ ծնլարըն իսմանաըզը-
ղընա թա՛ձձիւսա էտէր իտի •
վէ թա՛լիմ էտէրէք էթրաֆ
քէօյլէրի տօլաշըր իտի :
7 Վէ ծնիքիլէրի եանընա ջա-
ղըրըսա՝ ընլարը իքիչէր իքիչէր
իէօնտէրմէյէ պաշլատը , վէ
ծնլարա նատիաք րուհլարըն
իւզէրինէ հիքիւմէթ վէրտի :
8 Վէ ծնլարա թէննուհ էթտի
քի՝ եօլտա պիր տէյնէքտէն
մա՛տա՝ հիչ պիր շէյ թաշը-
մայալար , նէ թօրպա նէ էք-
մէք նէ քէմէրտէ մանիլըր :
9 Էլլա չարըգ ևիյէլէր • վէ իքի
10 գաֆթան ևիյինմէյէլէր : Վէ
ծնլարա տէտի • Հէր նէրէտէ
պիր էվէ կիրէրսէնիզ , օ եէր-
տէն չըգանատէք՝ օրատա գա-
11 լըն : Վէ սիզի քիմլէր քի գա-
պուլէթմէզլէր՝ վէ սիզի տինի-
լէմէզլէր իսէ , օրատան չըգըպ՝
ծնլարա շէհատէթ իչիւն ա-
յագլարընըզըն աւլընտաքի
թօզու սիլքին • կէրչէք տէ-
րիմ սիզէ , շէրաա՛թ ևիւնիւնտէ
Սոդոմա եախօտ Գոմորա՝ օր
շէհրտէն զիյատէ էհվէն օրա-
ճագ :
12 Վէ ծնլար չըգըպ՝ վ՛ազ է-
տէրլէր իտի , քի թէվպէ էտէ-
13 լէր : Հէմ չօգ ճինլէր չը-

գարըրլար իտի • վէ չօգ իտա-
թալարը եաղ իլէ մէհ էտիպ՝
սաղալտըրլար իտի :
14 Վէ Հէրովդէս փատիշահ
լչիթտի , զիրա ծնուն սաղ
աչիքեար օլսուս , վէ տէր իտի
քի՝ Վ՛ոֆթիզ էտիճի Յով-
հաննէս էօլուլերտէն գալգտը ,
վէ ծնուն լչիւն ծնտա հիքմէթ-
15 լէր իճրա օլսունուր : Պաշգա-
լարը տէրլէր իտի քի՝ Եզիա
տը • սայրլէրի տէ տէրլէր
իտի քի՝ պիր փէյղամպէր՝
եախօտ փէյղամպէրլէրին պի-
րի կիպի տիր : Ամմա Հէրով-
16 դէս լչիտինճէ , տէտի քի՝ Պու
տուր պէնիմ չօլ պաշընը քէս-
տիյիմ Յովհաննէս • օ՝ էօլու-
լերտէն գալգտը :
17 Չիրա պու Հէրովդէս՝ քէն-
տի գարնտաշը Փիլիպպոսուն
գարըսը Հէրովդիանընըն ա՛յէլ-
պինտէն՝ քէնտիսի ծնուննըա էվ-
լէնտիյինտէն էօթիւրիւ՝ ա-
նէմ կէօնտէրիպ Յովհաննէսի
18 թուԹտուս , վէ ծնու ղընատան-
տա պաղլատը : Չիրա Յով-
հաննէս Հէրովդէսէ տէր իտի
քի՝ Գարնտաշընըն գարըսընը
թուԹմագ սանա Հայիզ տէյիլ
19 սիր : Վէ Հէրովդիանըն ծնա
ղարտաղը օլուպ՝ ծնու էօլտիւր-
մէք իսթէր իտի • ամմա գա-
20 սիր տէյիլ իտի : Զիւն քի
Հէրովդէս Յովհաննէստէն գօր-
գար իտի • զիրա ծնու ատտըգ
վէ ազիզ տուէմ պիլիր իտի •
վէ ծնու կէօզէտիր իտի • վէ
ծնու տինկլէմէ իլէ՝ չօգ շէյլէր
էտէր իտի • վէ ծնու՝ հաղգ
21 էտէրէք տինկլէր իտի : Վէ
պիր միւնասիպ կիւն օլուն-
ճա , Հէրովդէս քէնտի մէվ-
լուտտու ինէնէնտէ՝ ուլու պէյ-
լէրինէ վէ պին պաշըլարտա վէ

գալիլեացին վիճակներին
ախտամեաս՝մը էթափէինտէ,
22 վէ պու Հերովդեսեանըն դըդը
կիրկա՝ բագս էթմէյիդէ, վէ
Հերովդես հէմ ասֆրատաս ալէ-
բասէր օլանլար օնու պէյէն-
մէյիդէ, փաստիշահ գըզգա տէ
ամ. պէնատէն նէ խաֆէրսէն՝
23 տիդէ, վէ սանա վէրէյիմ: վէ
օնա եէմին էթան քի՝ պէն-
տէն նէ քի տիդէրսէն, թա
վաստիշահլըղըմըն եարըսընա-
24 տէք՝ սանա վէրէճէյիմ: Իմ-
տի օ ջըդըպ անասընա՝ կէ-
տիդէյիմ տէտի. վէ օ տէտի.
վաֆեթիդ էտիճի Յովհաննէ-
25 սին պաշընը: Վէ գըդ տէր
ա՛գապ ա՛ճէդէ իդէ վաստիշա-
հըն եանընա կիրկա՝ տիդէտի,
վէ տէտի. Խաֆէրիմ քի՝ ան-
տէ պանա Թէփտի խուդէրին-
տէ վաֆեթիդ էտիճի Յով-
հաննէսին պաշընը վէրէսին:
26 Վէ վաստիշահ ղայէթէդէ գա-
սավէթէննտի խսէ տէ, էչ-
մինդէր վէ ասֆրատաս պէրա-
պէր օթուրանլար իչիւն՝ օնուն
փէչինէ րէհատ էթմէք խաֆէ-
27 տէտի: Վէ վաստիշահ տէր
ա՛գապ ճէլատ կէօնտէրիա՝ օ-
նուն պաշը կէթիրիլմէյէ էմր
28 էյլէտի: Վէ օ վարընտ՝ զըն-
սանտա օնուն պաշընը քէս-
տի, վէ օնուն պաշընը Թէփտի
իւզէրինտէ կէթիրիտ՝ դըդը
վէրտի, վէ գըդ օնու անա-
29 պընա վէրտի: Վէ օնուն շա-
հիրտէրի իչինտինճէ՝ կէլնտ
օնուն Թէնինի գալտըրտըլար,
30 վէ օնու մէզարտա գօտուլար:
Վէ Եռաքեացիներ Յիսու-
սուն եանընա ճէմ՝ օրտու-
լար, վէ օնա ճիւմլէսինի՝
կէրէք հէվ էթտիքլէրինի կէ-
րէք հէվ էօրէնէթտիքլէրինի

խապէր վէրտիլէր: Վէ օնլա- 31
րա տէտի. Սիզ քէնտինիզ
Թէնհաճէ պիր եապան մա-
հալէ կէտլին, վէ պէրապ րա-
հաթ օրուն. զիրա կէտիյոր կի-
տինէր ջօգ իտիլէր, վէ եէ-
մէք լիչիւն պիլէ վագըթը-
րը եօղ իտի: Վէ գայը- 32
ղըլա՝ Թէնհաճէ պիր եապան
մահալէ վարտըլար: Վէ խալգ 33
օնլարը կիտէր լէքէն կէօր-
տիւէր, վէ օնու ջօգլարը Թա-
նըմալ իլէ՝ հէփ շէհիրլէրտէն
օրտայա եայան սէյիրճթիէր,
վէ օնլարտան էվվէլ եէթի-
շիյա՝ օնուն եանընա ճէմ՝ օ- 34
տուլար: Վէ Յիսուս տի-
շարը ջըդըպ՝ ջօգ խալգ կէօր-
տիւ, վէ օնլարա մերհամէթ
էթտի. զիրա ջօպանը օրմայան
գօյունլար կիպի իտիլէր. վէ
օնլարա ջօգ շէյլէր էօյրէթ-
մէյէ պաշլատը:

Վէ արթըգ ջօգ վագըթ 35
կէչմէք իլէ, շայիրտլէրի եա-
նընա կէլիպ տէտիլէր քի՝
պու մահալ եապան տըր, վէ
արթըգ վագըթ կէճ տիր.
Օնլարը սալը վէր, քի էթ- 36
րաֆտաքի չինֆիլիքլէրճ վէ
քէօյլէրճ վարըպ՝ քէնտիլէրի-
նէ էքմէքլէր սաթտըն ալա-
լար. զիրա եէյիճէքլէրի եօղ
տուր: Վէ ճէվապ վէրիպ օն- 37
լարա տէտի. Օնլարա սիզ
եէյիճէք վէրին. վէ օնա տէ-
տիլէր. Վարըպ նէքի եիւզ տի-
նարլըգ էքմէք սաթըն ալա-
լըմ, վէ օնլարա վէրէլիմ մի՞
քի եէսինլէր: Վէ օնլարա 38
տէտի. Գա՞չ էքմէյինիզ վար,
կիտին, վէ պագըն. վէ օնլար
էօյրէնիպ՝ գէշ եէդէ վէ իչի
պաղըգ վար տէտիլէր: Վէ 39
օնլարա՝ հէվիսինի եէչիլօթտըն

իւզէրինէ տայնրէ տայնրէ օ-
թուրթմաղա էմր էլլէտի :
40 Վէ օնլար եւուզէր վէ էլլէրէր՝
այօլնւք այօլնւք օթուրտու-
41 յար : Վէ պէշ էքմէյի հէմ
նէքի պաղըղը ալըպ՝ կէօյէ տօղ-
րու պագտը , վէ ակրնքէթ
օդուտու , անաէն էքմէքչէրի
տօղրատը , վէ շայիրտալէրինէ
վէրմէր էտի , քի օնլարըն էօ-
նիւնէ գօյտլար · նէքի պաղըղը
տաճի հէփիսինէ էօլէշթիրտի :
42 Վէ հէփիսի եէյնտ տօյտու-
43 լար · Վէ օն նէքի քիւֆէ տօ-
րու գըրընթը՝ պաղըգլարտան
44 տաճի՝ գալտըրտըլար : Վէ
էքմէքչէրի եէյհնլէր՝ պէշ պին
դաւար էրքէք էտիլէր :
45 Վէ տէր ա՛գաձ շայիրտա-
էրինէ զօր էթտի , քի լթա
էտըը տալը վէրմէնէտէք՝ օն-
լար գայըղա կէլիտ՝ օնտան
էվվէլ գարշը եաձայա ԹԷթ-
այիդայա տօղրու վարտլար :
46 Վէ օնլարը էօլնւտըգտան
ածնկրա , տուա՝ էթմէյէ տադա
47 վարտը : Վէ ախշամ օլտւնճա ,
գայըղ աէնիզին օրթաստնտա՝
վէ օ էալընըզ գարտաա էտի .
48 Վէ օնլարը կէօրտւկ՝ քի՝ քնւ-
րէք չէքմէք իլէ էզնյէթտէ
էտիլէր . զնրա բիւզկեար օն-
լարա գարշը էտի . վէ կէչէ
նին տէօրտւնճիս նէվաէթի
մէհէլինտէ՝ տէնիզին իւզէրին-
տէ եէուրնւյէրէք օնլարա կէլ-
տի , վէ օնլարը կէչմէք էտթէր
49 էտի : Վէ օնլար օնտս տէնի-
զին իւզէրինտէ եէուրնւր նէքէն
կէօրտւնւքլէրինտէ՝ էնէյտ տըր
զանն էտէրէք՝ պաղըրտըլար :
50 Ջնրա օնտս Ճհումէհսի կէօր-
տւնւլէր , վէ տարտըտըլար .
վէ օ՝ տէր ա՛գաձ օնլար իլէ
խէօյլէշնւ՝ օնլարա տէտի . Ենւ-

րէքլէնէնին , պէն էմ , դօրդ-
ման : Վէ գայըղա օնլարըն 51
եանընա ջրպտը , վէ րնւզկեար
տինտի . վէ օնլար քէնտի քէն-
տինէրինտէ գայէթ զնյատէ-
սինյէ շաշարտըլար՝ վէ Թա՛Ճ-
Ճհւաձ էտէրէր նտի : Ջնրա 52
էքմէքչէրին խտւտտանտան
անկլատմատըտըր . Ճհան քի եւս-
րէքէրի ույտւշմտւշ էտի :
Վէ էօԹէ եաւույա կէչէնւ՝ 53
գէննեսարէթ տինյատընա կէլ-
տիէր , վէ գարայա եանաշտը-
լար : Վէ օնլար գայըգտան 54
ջրպընճա՝ օնտս անէտէ Թա-
նրմատըտա , պւսԹէնն օ՛ էԹ- 55
րտի մահալէ ակյրտոսի՝ օնտան
հէր նէրէտէ օլտուտնտս ի-
շետիրէրտէ էտի , ի՛լէԹճիէրի
քրէվէԹչէր իւզէրինտէ տօ-
նաշտըրտա՝ հէԹիրմէյէ պաշտա-
տըտար : Վէ հէր նէրէյէ՝ 56
քէօյէրէ եա շէհրէրէ եա
էինֆէրէնքէրէ կիրէր էտի էտէ ,
խաստալարը վէյատանըտա
գօրնար էտի , վէ օնա եալ-
վարըրտար էտի , քի պարի էա-
վարընրն էԹէյինէ տօգանա-
ար · վէ օնա հէփ տօգանան-
ար գուրԹուրտուրտար էտի :

ՊԱՂ Ւ.

Վէ փարիսեցիէր հէմքեա- 1
Թիպէրտէն պա՛ղըտրը Ննտս-
սաղէմէն կելիպ՝ օնտն եա-
նընա Ճէմ՝ օնտւն 2
շայիրտալէրինտէն պա՛-
ղըտրընը նաւնւք՝ եա՛նի եայ-
գանամըշ էլէր իլէ էքմէք
եէսուքլէրինի կէօրմէք իլէ ,
զէմիր էԹտիէր : Ջնրա փա- 3
րիսեցիէր վէ հէփ Ննէհտու-
էր՝ նիսԹիստրտընրն սրնսրը-
շընը ԹուԹմագտա օլտւպ՝ էյէր

4 մազևարաս, եւ էմմէզլէր։ Վէ
էայրատան ենթէ+ենէրինուէ՝ էյէր
եայգանմազևարաս, եւ էմմէզլէր.
վէ ասիր ջոգ շէյլէր վար քի՝
գտպուլ էտիսլ թուԹարլար,
էանի գատէհլէր վէ պարտատ-
լար վէ պաէրլր գապլար վէ
եաԹապլար եայգամազևարը։
5 Ընտէն փարիսեցիլէր վէ քեա-
Թիպլէր օնա սուտալ էԹտիլէր.
նի՛չիւն շայիրտլէրին՝ իսԹի-
արլարդն սրփարըշը միւՀիսին-
Ճէ եէրիւսէզլէր, նլլա էքմէ-
լի նախտաք էլլէր նլէ եէրլէր։
6 Վէ Ճէվապ վէրիպ օնլարա
տէտի քի՝ Սիզ միւրտայրլէր
հապդրնա Եասյի էյի փէյ-
ղամպէրլիք էյլէտի, նիՃէ քի
եաղըլմըշ սըր. Պու գավմ
պանա սուտադլարը նլէ լ՛զ-
զէԹ էտէր, եէրուսաղէմի իտ
7 պէնտէն ուզագ սըր։ Չէմա-
տէմլէր Թէնապհլէրի Թա՛ղիմ-
լէրինի էյրէԹմէք նլէ, պա-
նա նաֆիլէ լ՛պատէԹ էտէր-
8 լէր։ Զիրա Ականդն Թէն-
պհինի պրաղըտ՝ ինանդլարդն
սըփարըշընը՝ պարտատլար վէ
գատհլէր եայգամանլարդնը
ԹուԹարսընըգ, վէ պուննլար
կիպի պէյլէ ջոգ շէյլէր էտէր
9 սինիգ։ Վէ օնլարա տէր իտի.
‘նէ՛ կիւղէլ՝ սինգին սըփարը-
շընըգը սապդայտընըգ տէյիւ՝
Ականդն Թէնապհինի իսԹաղ
10 էտէր սինիգ։ Զիրա Մովսէս
տէտի. Պատանա վէ անանա
լ՛զզէԹ էյլէ. հէմ Պատպայա
եա անայա պէյէն՝ էլակէԹԹէ
11 էօլտիւրիւլսիւն։ Ամմա սիգ
պէրսինգ. էյէր առէմ՝ պա-
պայա եա անայա՝ պէնտէն
փայխտէլէնէՃէյնի շէյ գօր-
պան՝ եա՛նի հէտիյէ տուր տէր-

12 սէ. Պու վէհմճ իլէ օնու՝ ար-
Թըգ պատպաընա եա անաը-
նա պէր շէյ էԹմէյէ գօյ վէր-
13 մէզ սինիգ. վէ վասիյէԹ էԹ-
տիսինիգ սըփարըշընըգ իլէ՝
Ականդն պէօղիւնիւ իսԹաղ
էտէր սինիգ. վէ պուննլար հի-
պի պէօյլէ ջոգ շէյլէր էտէր
14 սինիգ։ վէ պուննլար հի-
մէյէ գուլագլարը վար իսէ՝
իշԹմին։

15 Վէ պատպայդան՝ էվէ
հէրսակինատէ, շայիրտլէրդն օնա
Թէմամըլտէն էօԹիւրիւ պիւսյ
էտէրլէր իտի։ Վէ օնլարա
տէտի. Սի՞զ տասիտ մի պէօյլէ
ֆէհմանիգ սինիգ. անկլատա՞զ
մը սընըգ քի՝ հէր տիշարը-
տան տասիտն իչէրիսինէ հի-
րէն՝ օնու մուրտար էԹմէյէ
գատիր տէյիլ տիր։ Զիրա
օնուն եիւրէյինէ հէրմէգ, իլա
գարընըա, վէ հէմ Թատ՛մլա-
րը Թէմիզլէյիսյ՝ իսալէյէ ջը-
գար։ Վէ տէր իտի քի՝ Ա-
տէմտէն ջըգան՝ տասիտ մուր-
տար էտէն օ տուր։ Զիրա
տէրսունտէն՝ էօնդ տասիմլէրին
եիւրէյինատէն քէօԹիւ ֆիքիրլէր՝
զինապլար՝ ֆահիշալիքլէր՝ գա-
Թըլէր, իլերտըզլերդպար՝ Թա-
մա՛քեարլերդպար՝ եարտամզլըգ-
լար՝ հիլէ՝ էտէպակիզլիք՝ քէօ-
Թիւ կէօզ՝ քիւֆր՝ մաղտուր-
լուգ՝ տիվանէլիք ջըգար։ Հէմ
պու եարտամզ շէյլէր տէ-

16 17 18 19 20 21 22 23

բուռնաէն ջըգալ, վէ աուէմի մուրտար էտէր։
24 Վէ օրաուան գալէրլաք՝ Տիւ-
րոս վի Սիդան սինօրլարընա
կիթաու. վէ էվէ վարըլաք՝ քիմ-
սէյէ պիլինտիյինի իսթէմէզ
25 իտի, վէ կիզլէնէմէուի։ Ջէրա
գըզը նաֆուք բուհուան Թու-
Թուլմուշ պիր գարը՝ օնուան
էօթիւրիւ իշլիթմէյիլէ՝ կէլիուպ
26 այագլարընա գաւիուաը։ Վէ
օ գարը Եուհանիյէ՝ միլլէթձէ
Փիւնիկ Ասուր իտի, վէ օնա
եալվարըը իտի քի՝ գըզընուան
27 Հինն ջըգարա։ Ամմա Յիսուս
օնա ուէտի. Գօյ վէր՝ էվլէկա
էվլատլար տօյսուն. զիրա էվ-
լատլարըն էքմէյինի ալըպ՝
քէօփէքլէրէ աթմադ էյի ուէ-
28 յիլ ուիր։ Վէ Հէվապ էտիպ՝
օնա ուէտի. Պէլի՝ եա՛ Րաբպի՝
չիւն քի քէօփէքլէր ուէ աօֆ-
րանըն ալթընտա՝ էվլատլարըն
29 գըրընթըլարընտան էէր։ Վէ
օնա ուէտի. Պու սէօզ իչիւն՝
կիթ, Հինն սէնինի գըզընուան
30 ջըգմըշ տըր։ Վէ գարը էվինէ
վարընճա, Հինն ջըգմըշ՝ վէ
գըզը ուէօշէքտէ եաթմըշ պուլ-
տու։
31 Վէ Թէքրար Տիւրոս վէ Սի-
դոն սինօրլարընտան ջըգըպ՝
Դեկապօլիս սինօրլարընըն ա-
րասընտան Գալիլէա ուէնիզի-
32 նին եանընա կէլտի։ Վէ օնա
պիր սաղը վիէլթէք կէթիրտի-
լէր, վէ օնա եալվարտըլար քի՝
օնուն լուզէրինէ էլինի գօյա։
33 Վէ օնու խալգտան թէնհայէ
էէքիպ՝ փարիսէկլարընը օնուն
գուլագլարընա գօսուս, վէ Թիւ-
քիւրիւպ՝ օնուն տիլինէ սօգան-
34 տը. Վէ կէօյէ սօղրուս սա-
գըպ՝ ահ էյլէուի, վէ օնա ուէ-
տի. ԷֆֆաԹա՝ տաշնի՝ աչըլ։

վէ տէր ա՛գապ օնուն գու- 35
լագլարը աչըլըպ՝ տիլինին պա-
ղը չէօզիւլտիւ, վէ տօղրու
սէօյլէր իտի։ Վէ օնլարա Թէն- 36
պիհ էԹտի, քի քիմսէյէ սէօյ-
լէմէյէլէր. ամմա օնլարա Հէր
նէ գատար Թէնպիհ էԹտի իսէ
ուէ, տահա զիյատէ չավէտէր-
լէր իտի։ Վէ զայէԹ զիյա- 37
ուէտի լիչ Հէյրան գալըպ՝ Հէր
չէյի էյի էյլէուի. Հէմ սա-
ղըրլարը լիչԹուրիր, Հէմ ոիլ-
ուզէրի սէօյլէուիր՝ ուէրլէր իտի։

ՊԱՂ Ը

( )Ւ Հիւնէրուէ՝ զայէԹ չօգ 1
խալգ օլմաղընա, վէ եէյէՃէք-
լէրի օլմամաղընա, ջայիրալէ-
րինի եանընա չաղըրըպ՝ օնլա-
րա ուէտի. Խալգը աՃըրըմ, 2
քի չիման իւչ Հիւն պիլէմՃէ
ուուրուուլար, վէ եէյէՃէքլէրի
էօգ ուուր. Վէ էյէր օնլարը 3
էվէրինէ ԱՃ ուալը վէրիբաէմ,
էօլուա ԹագԹատան ուուշէՃէք-
լէր. զիրա օնլարընը ապ՛զըր
ուզագտան կէլտիլէր։ Վէ չա- 4
յիրալէրի օնա Ճէվապ վէրտի-
լէր. Պունլարը՝ պուրատա չէօլ-
ուէ պիր քիմսէ նէ՞րդուէն էք-
մէք իլէ սօյուրմադընա գաուիր
օլուր։ Վէ օնլարա ասլուս. 5
Գա՞չ էքմէյինիչ վար. վէ օն-
լար՝ Եէսու ուէտիլէր։ Վէ 6
խալգտա էմր էԹտի քի՝ ոէրին
իւզէրինէ օԹուրալար. վէ
եէուէլ էքմէյի ալըր, վէ շիւքր
էտիպ փարէկլէուի, վէ չայիր-
լէրինէ վէրիր իտի, քի խալգըն
էօնիւնէ գօյալար. վէ խալգըն
էօնիւնէ գօսուուլար։ Հէմ պիր 7
գաչ քիւչիւք պալըգլարը վար
իտի. վէ պէրէքէԹի օգուչուպ՝
օնլարը ուա էօնլէրինէ գօյալար

8 տէտի ։ Իմաւ եէսիւէր , վէ տօյտուլար , վէ եէտի ղէննակիլ աթեան գըրընթը գալըըտը-
9 լար ։ Վէ եէյէնլէր՝ տէօրթ պին գատար իտի . վէ օնլարը
10 սալը վէյտի ։ Վէ տէր ա՛գաալ ջայիրալէրի իլէ գայըղա կիրիա՝ Դաղմանուեթա սէմ՛թլէրինէ կէլտի ։
11 Վէ փարիսեցիլէր ջըգըա՝ օնու թէձրիւպէ էտէրէք օնուն-լա միւսահէսէ էթմէյէ պաշ-լամալըըա՝ օնտան թալտար է-տէրլէր իտի քի կէօքտէն ա՛-
12 լամէթ կէօռնէէ ։ Վէ օ՝ ձա-նընտա ահ էտիա՝ տէտի . Պու նէտ նի՞ջին ա՛լամէթ թա-լտար էտէր . կէրչէք տէրիա պիզէ , պու նէտէ ա՛լամէթ վէ-
13 րիլմէյէճէք տիր ։ Վէ օնլարը պրտալըտա՝ եւինէ գայըղա կիրմէ-յինչէ՝ էօթէ եագտայա կէչտի ։
14 Վէ էքմէք ալմագա ունուե-տուլար . վէ գայըգտա պէրա-պէրլէրինճէ պիր էքմէքտէն
15 պաշգա եօղ իտի ։ Վէ օնլարա թէննակի էտիպ տէտի . Պագը-ըն , փարիսեցիլէրին մայասընտան վէ Հէրովդէսին մայասընտան
16 սագընըն ։ Վէ մաաէյնլէրինէ տէ պիւշկիւնիւտ տէրլէր իտի .
17 Քի էքմէյիմիզ եօգ տուր ։ Վէ Յիսուս անկլամագընըա , օնլարա տէտի . Նի՞ջին էքմէյինիզ օղ-մաադընըզ պիլմէյէ պիլ՛մէյիգ՞ տահա անկլամա՞զ մը սընըզ , վէ ֆէհմ էթմէ՞զ մի սինիզ . տահա ապլուշմուշ եիւրէյինի՞զ
18 մի վար ։ Կէօզլէրինիզ վար իքէն՝ կէօրմէ՞զ մի սինիզ , վէ գուլագլարընըզ վար էքէն՝ իշիթմէ՞զ մի սինիզ , վէ հաաթըրընըզա կէթիրմէ՞զ մի սինիզ ։
19 Պէշ պին քիշիյէ պէշ էքմէյի

ֆէ տօլու գըրընթը գալըը-տընըզ . օնա տէտիէր . Օ՛ն
20 իքի ։ Վէ տէօրթ պին քիշիյէ եէտիպ փօղտուգը՝ զէման՝ գա՞չ զէննակիլ տօլու գըրընթը գալըըտընըզ . վէ օնլար տէ-
21 տիէր . Եէտի ։ Վէ օնլարա տէտի . Իմաւ նի՞ճէ ֆէհմ էթմէզլիյինիզ ։

Վէ Բեթսայիդայա կէլտի . 22
վէ օնա պիր քէօր կէթիրիպ եալվարըըլար քի՝ օնա տօղա-նա ։ Վէ օ՝ քէօրիւն էլլինտէն 23
թութուպ՝ օնու քէօյիւն տի-շարըըլընա ջըգարտը . վէ օնուն կէօզլէրինէ թէւքիւրիւպ՝ էլ-լէրինի օնուն իւզէրինէ գօմա-ղըըա , օնա տիւալ էտէր իտի
քի՝ պիր շէյ կէօրիւր մի ։ Վէ 24
օ եօգարըը պագմագընըա՝ տէտի . Ատէմճէյի՝ ալագլար կիպի եւի-րիւր կէօրիյօրում ։ Ընտէն էլ 25
լէրինի թէքրար օնուն կէօզլէրի իւզէրինէ գօտու , վէ օնա պագ-թըըտը . վէ օ տալագտը , վէ հէր շէյի այնան աշկաւարէ կէօրտիւ ։ Վէ օնու էվինէ 26
կէօնտէրիպ՝ տէտի . Քէօյէ կիր-մէյէսին , վէ քէօյտէ քիմսէյէ սէօյլէմէյէսին ։

Վէ Յիսուս շայիրալէրի ի- 27
լէ փիլնալատա կէտարիսացընըն քէօյլէրինէ շըգտը , վէ եօլտա տուրագընէ տէտիլ՝ օն-շայիրալէրինէ տիւալ էտիպ՝ օն-լարա տէտի . Ատէմճէր՝ պէ-նիմ կիշիյա քի՞մ իմ տէրլէր ։
Վէ օնլար ճէվապ վէրտիլէր . 28
Վաֆթիզ էտիճի Յովհաննէս՝ վէ տայիրլէրի Եղիա՝ պաշգա-լարտա վէյղամպէրլէրին տի-
րի տիր փէյղամպէր ։ Վէ օ՝ օնլարա 29
տէտի . Եա սիզ՝ պէնիմ կիշիյա քի՞մ իմ տէր տիր տիր . վէ պէտ-րոս ճէվապ վէրիպ՝ օնա տէտի .
Սէն Քրիստոս տուն ։ Վէ օն- 30

րիւ ուղեւանաձագ տըր : Վէ 30
ծնողաց սէրիսի . Կէրչէք սէ-
րիմ սիղէ քի՝ պուրատա տու-
րան քիմսէլէրտէն պա՛զըլարը
վար քի՝ Թա Ալլահըն փատի-
շահընըզըն գուվվէթի իլէ կէլ-
սինլեր կէօրէնէտէք՝ տալա էօ-
լիւմ տաղմոյաճագլար տըր :

ԳԼՈՒԽ Թ

Վէ ալթը կիւնտէն սոնկրա՝ 1
Յիսուս Պետրոսու վէ Յակո-
բոսու վէ Յովհաննէսի պէրա-
պեր ալթա՝ ծնողարը եալընըզճա
Թէփհա պիր եւլքտէք տալա
կէօթիւրտիւ , վէ էօնլէրինտէ
Թէպտիլի տուրէթ օլսուս : Վէ 2
ծնողն էավաշլարը փարլափ գար
կիպի ղայէթ սէյագ օլսու-
լար , շէյլէ քի՝ եէր իւզէրին-
սէ պիր պաստարդը ծնլալ կի-
պի տլարթմադա գաոիր սէ-
յիլ պիր : Վէ ծնողարա Մով 3
սէս իլէ Եղնա կէօրիւնտիւ ,
վէ Յիսուսուն պիլէսինճէ սէօյ-
լէշիլէր էոի : Վէ Պետրոս 4
ճէվապ էոիպ՝ Յիսուսա տէոի .
Եա՛ խոճա՝ պիզէ պուրատա
օլմադ էյի սիր . իսդո իւչ չա-
տըր եափալըմ , պիր սանա՝
պիր սէ Մովսէոէ՝ վէ պիր
Եղնայա : Ճիւն քի նէ սէյլէ- 5
յէճէյինի պիլմէդ էոի . զիրա
ֆէգ գօրգմուշլար էոի : Վէ 6
ծնողարը գաֆլայան պիր պու-
լութ օլսուս . վէ պուլութտան
պիր սէօ կէլսի , քի տէր էոի .
Սէվիւրլիս Օղլում պու սուր ,
ծնս տինկլէյին : Վէ անէոէ 7
ծնողս էթլոպֆա պադրալ՝ եալը-
նըզ Յիսուստան մա՛սս ար-
թըպ պիլէէրինճէ էիմսէյի
կէօրմէոիլեր : Վէ ծնողս տալ- 8
տան էնէր էէյն , ծնողարա Թէն-

ղարա պըգը Թինպիհ էթոի ,
քի ծնուն հագգընա քիմսէյէ
սէօյլէմէյէլեր :
Վէ ծնողարա էօրգԹմէյէ 31
պաշլադը , քի տաէմ Օղլու
ջօք շէյլէր չէքմէք՝ վէ իւսԹի-
ադլարտան հէմ պաշ քեահին-
լէրտէն վէ քեաԹիպլէրտէն
րէտտո օլուննագ՝ վէ էօլտիւ-
րիւլմէք՝ վէ լուչ կիւնտէն սոն-
րա գլտամ էթմէք կէրէէք տիր :
Վէ սէօզիւ աշԹըեարէ սէօյ- 32
լէր իսի . վէ գետրոս օնու
եանընա ալդը՝ օնու սգտարդա-
մադա պաշլադը : Ամմա օ սէօ- 33
նիւա՝ շայիրտլէրինէ պադմադ
լէէ , գետրոսու սգտարդայտրագ
տէսի . Ըրտըմա կիւԹ՝ եա՛
շէյԹան , գիրա Ալլահըն շէյ-
լէրինի տիւշիւնմէզ սին , իլլա
տաէմլէրին շէյլէրինի :
Վէ խոլդը՝ շայիրտլէրի իլէ 34
ակրաակը եանընա ջոդդըլդա
ուէտի . չէր քիմ տրտըմճա
կէլմէք խոԹէրտէ , քէնտիլի-
նիքեար էԹսին , վէ խաչընը
գալդարտըն , վէ արտըմճա կէլ-
սին : Զիրա քիմ քի ճանընը 35
գուրԹարմագ խոԹէրտէ , օնու
զայ՝ կաէճէք , վէ քիմ քի պէ-
նիմ իչինն վէ ինճիլ իչինն ճա-
նընը զայ՝ կաէրտէ , օնու գուր-
Թարաճագ տըր : Զիրա էյէր 36
տաէմ ակիԹիւն սիւնեեայը գա-
զանըր ստ՝ ճանընը զայ՝ կաէր-
սէ , նէ՞ Ֆայտասէ կաէր : Ե- 37
խոտ տաէմ՝ ճանընա պէտէլ
նէ՞ վէրէճէք տիր : Զիրա հէր 38
քիմ քի սու գինաքեար վէ
կիւնահքեար նէտլոտէ պէնտէն
էօնԹիւրիւ վէ սէօզլէրիմտէն
էօնԹիւրիւ ուղեանըրտա , տաէմ
Օղլու սոնու՝ քէնտի փէտէրի-
նին ճէլալինտէ սա՛զիղ մէլէքլէր
իլէ կէլսիքտէ , օնտան էօնԹիւ-

պին հեթան, քի կէօրտուքլէ-
լինն քիմնէյէ նադլ էթմէյէ-
լէր, եւլա քի առէմ Օղլու
հօլուլէրտէն գալգտըղը ղէ-
9 ման: Վէ պու սէօզլու Թու-
թուպ՝ հօլուլէրտէն գալգմագ
նէ տէր ատյու՝ պիրի պիրինէ
10 սիւալ հտէրլէր լտի: Վէ ծնա
ատրուպ տէտիլէր. Նի՞չիւն
քեանթիալէր տէրլէր քի՝ հվ
վելա Ելիա կէլմէք կէրէք տիր:
11 Վէ օ՝ ձէվապ վէրիպ՝ ծնլարա
ատի. Կէրչի Ելիա էվվէլա
կէլիպ՝ հէր շէյի եէրինէ կէ-
թիրիր. վէ նիձէ առէմ Օղլու
հապգընա չօգ շէյլէր էէքմէք՝
վէ խօրլանմագ եապըլմըշ տըր:
12 Ամմա պիզէ ատրիմ քի՝ Ելիա
կէլմիշ տիր պիլէ, վէ ծնա հէմ
խանէտութքլէրինի էթտիլէր, նի-
ձէ ծնուն հապգընա եապըլմըշ
խտէ:
13 Վէ շայիրտլէրին եանընա
կէլտիկլինտէ, ծնլարըն էթրա-
ֆընտա չօդ խալտէ՝ վէ քեա-
թիպլէրին ծնլար իլէ միւձա-
տէլէ էթտիքլէրինի կէօրտիւ:
14 Վէ տէր ա՛պաղ ալուհիւն խալտ
ծնու կէօրիւնձէ՝ չալըր, վէ
իլէրի սէյիրտիպ՝ ծնա սէլամ
15 վէրիրլէր խտի: Վէ օ՝ քեա-
թիպլէրէ սօրտու. Ծնլար իլէ
նէ՞ միւձատէլէ էտէր սինիզ:
16 Վէ խալգտան պիր քիմսէ ձէ-
վապ վէրիպ տէտի. Նա՛ խոձա՝
օղլումտա սանընա կէթիրտիմ. քի
17 տիլտիզ ըտուհտու վար: Վէ ծնու
հէր նէրէտէ ԹուԹարտա, չար-
փար. վէ քէօփիւրիւր, վէ տիշ-
լէրինի գըձըրտար, վէ գուրտու.
վէ շայիրտլէրինէ տէտիմ քի՝
18 ծնու չըգարտալար, ամմա գա-
պիր օլմադըլար: Վէ օ՝ ծնլա-
րա ձէվապ վէրիպ տէտի. Ինձ
իսանընըզ նէտ՝ նիչէյէ՞ տէք եա-

պին հէթան, քի կէօրտուքլէ-
լինն քիմնէյէ նադլ էթմէյէ-
լէր, եւլա քի առէմ Օղլու
հօլուլէրտէն գալգտըղը ղէ-
9 ման: Վէ պու սէօզլու Թու-
թուպ՝ հօլուլէրտէն գալգմագ
նէ տէր ատյու՝ պիրի պիրինէ
10 սիւալ հտէրլէր լտի: Վէ ծնա
ատրուպ տէտիլէր. Նի՞չիւն
քեանթիալէր տէրլէր քի՝ հվ
վելա Ելիա կէլմէք կէրէք տիր:
11 Վէ օ՝ ձէվապ վէրիպ՝ ծնլարա
ատի. Կէրչի Ելիա էվվէլա
կէլիպ՝ հէր շէյի եէրինէ կէ-
թիրիր. վէ նիձէ առէմ Օղլու
հապգընա չօգ շէյլէր էէքմէք՝
վէ խօրլանմագ եապըլմըշ տըր:
12 Ամմա պիզէ ատրիմ քի՝ Ելիա
կէլմիշ տիր պիլէ, վէ ծնա հէմ
խանէտութքլէրինի էթտիլէր, նի-
ձէ ծնուն հապգընա եապըլմըշ
խտէ:
13 Վէ շայիրտլէրին եանընա
կէլտիկլինտէ, ծնլարըն էթրա-
ֆընտա չօդ խալտէ՝ վէ քեա-
թիպլէրին ծնլար իլէ միւձա-
տէլէ էթտիքլէրինի կէօրտիւ:
14 Վէ տէր ա՛պաղ ալուհիւն խալտ
ծնու կէօրիւնձէ՝ չալըր, վէ
իլէրի սէյիրտիպ՝ ծնա սէլամ
15 վէրիրլէր խտի: Վէ օ՝ քեա-
թիպլէրէ սօրտու. Ծնլար իլէ
նէ՞ միւձատէլէ էտէր սինիզ:
16 Վէ խալգտան պիր քիմսէ ձէ-
վապ վէրիպ տէտի. Նա՛ խոձա՝
օղլումտա սանընա կէթիրտիմ. քի
17 տիլտիզ ըտուհտու վար: Վէ ծնու
հէր նէրէտէ ԹուԹարտա, չար-
փար. վէ քէօփիւրիւր, վէ տիշ-
լէրինի գըձըրտար, վէ գուրտու.
վէ շայիրտլէրինէ տէտիմ քի՝
18 ծնու չըգարտալար, ամմա գա-
պիր օլմադըլար: Վէ օ՝ ծնլա-
րա ձէվապ վէրիպ տէտի. Ինձ
իսանընըզ նէտ՝ նիչէյէ՞ տէք եա-

նընըզտա օլաձաղըմ, նիչէյէ-
տէք սիզլի Թէհամմիւլ էտէձէ-
յիմ. ծնու պանա կէԹիրին:
Վէ ծնու՝ ծնա կէօԹիւրտիւլէր. 19
վէ ծնու կէօրիւնձէ՝ տէր ա՛-
պաղ րուհ ծնու չարփտը. վէ
եէրէ տիւշիւպ՝ քէօփիւրէրէք
եուվարլանըր խտի: Վէ պա- 20
պատընա սիւալ էթտի. Պու
ծնա նէ՞ ղէմանտէն սէրու
վարդի՝ օլտու. վէ օ տէտի.
Ձօձուդլուգտան սէրու. Վէ 21
ծնու հէլաք էթմէք իչլուն՝ ծնու
չօդ քէրէչ հէմ աԹէչէ հէմ
սուլտրա աԹտը. լաքին էյէր
պիր շէյ էթմէյէ գատիր խտէն,
պիզէ մէրհամէթ էտիպ՝ պիզէ
եարտըմ էյլէ: Վէ Յիսուս ծնա՝ 22
պուննու տէտի. Էյէր լինանմա-
ղա գատիր խտէն, իման էտէնէ
հէր շէյ միւմքին տիր: Վէ տէր 23
ա՛պաղ չօձուդլուն պատպատը
պաղըրըպ՝ կէօզ եաշը լէչ տէ-
տի. Ինանըրըմ՝ եա՛ Ռապպ.
իմանըզլըղըմա եարտըմ էյլէ:
Վէ Յիսուս խալգըն սէյիրտիպ 24
ձէմ՝ օլտուղտունու կէօրիւնձէ,
նափիք րուհու ա՛ղաբլայըպ՝
ծնա տէտի. Եա՛ տիրտիղ վէ
տաղը րուհ՝ պէն տանա էմր
էտէրիմ. Ծնատն չըգ, վէ ար- 25
Թըգ ծնա կէրմէյէսին: Վէ օ 26
պաղըրըպ՝ վէ ծնու չօգ չար-
վընըԹըրտըգտան սոնկրա՝ չըգ-
տը. վէ օ՝ էլլու կիտպ օլտու,
չէօյլէ քի չօգ՝ չարը տէր խտի
քի՝ էօլտիւ: Վէ Յիսուս էլլին- 26
տէն ԹուԹուպ՝ ծնու գալտըր-
տը, վէ օ գալգտը: Վէ ծնուն 27
էվէ կիտտիյինտէ, շայիրտլէրի
ծնա Թէնհադձէ ոտրտըղտ խտի.
Նի՞չիւն պիզ ծնու չըգարմադա
գատիր օլմադըգ: Ծ տաղի 28
ծնլարա տէտի. Պու ձինա՝ հիչ
պիր շէյ նէ չըգմագ միւմքին

աէյելատուր , իլլա տուա՝ վէ օ-
րուձ իլէ :
29 Վէ օնլար օրատան ջըդըպ՝
գալիլէատան կէջէրլէր խոի .
վէ քիմսէնէնին տուչատուլմունու
30 խաթէմէզ խոի : Ջէրա շայէրտա-
լէրինէ Թա՛լիմ էտէր խոի ,
վէ օնլարա տէր խոի քի՝ ա-
տէմ Օղլու՝ աստէմլէր էլինէ
Թէսլիմ օլմունաճագ , վէ օնու
էօլտուրմաճագլէր , վէ էօլտու-
րմուշունաճագլէր , վէ էօլտու-
ճիու կիմսէնէ դէյամ էտէճէք :
31 Ամմա օնլար պու սէօզլիւ անկ-
լամադըլար խոի , վէ օնա սօր-
մուշա գօրղարլար խոի :
32 Վէ Կափըտնայումա կէլտի .
վէ էվէ վարընճա , օնլարա սի-
ասաթ էտէր խոի . Ենօհա քէնտի
մասէյինինիզտէ նէ՞ սէօյլէյիր
33 խոինիզ : Վէ օնլար սիւքիւթ
էթտիլէր . զիրա էօհտա արա-
լարընտա՝ սէօյիւք քիմսէնիս տէ-
34 յիւ սօյլէմտիլէր : Վէ օթու-
րուպ օնէքիլէրէն չաղըրտըր , վէ
օնլարա տէտի . Ջիմ քի հվհէ-
քի օլմազ խոթէրտէ , հէփսինի-
նին ախէրի՝ վէ հէփսինինին
35 իըզմէյէճքեարը օլա : Վէ պիր
չօճուղ ալըպ՝ օնլարըն օրթա-
սընտա տուրտուրտու , վէ օնու
գուճաղընա ալըպ՝ օնլարա տէ-
36 տի . Ջիմ քի՝ պէօյլէ չօճուգ-
լարըն պիրինին պէնիմ տատմ
տա գաղուղ էտէրսէ , պէնի
գաղուղ էտէր . վէ քիմ քի
պէնի գաղուղ էտէրսէ , պէնի
գաղուղ էթմէզ , իլլա պէնի
կէօնտէրդիյիմ :
37 Վէ Յոհաննէս օնա ճէվապ
վէրիպ տէտի . Եա՛ խոճա՝ պի-
զիմ արտըմըզճա կէլմէյէն պիր
քիմսէյի կէօրմուշ , քի պէնիմ
խամին իլէ ճինններէր ջըդարըյօր
խոի . վէ օնու մէն՝ էթտիք ,
ջիւն քի արտըմըզճա կէլմէյօր :
38 Վէ Յիսուս տէտի . Օնու
մէն՝ էթմէն . զիրա հիչ քիմ-
սէ էօզ տուր քի՝ խամիմ իլէ
հիքմէթ իշլէյէ , վէ չաղրու ճագ-
պանա քէօթիւ տէյլէմէյէ գա-
տիր օլա : Ջէրա պիզէ զըտտ 39
օլմայան՝ պիզիմ Թարատ ըմըզ-
տան տըր : Ջէրա քիմ քի 40
պիզէ պէնիմ տատմատա՝ Ֆըրխա-
տտըն օշտուղտունուզ իչինճ՝
պիր գատէհ տու իչէրիսէ ,
կէրչէք տէրիմ պիզէ , իւճրէ-
թինի տալա զայ՝ էթմէյէճէք
տիր : Վէ քիմ քի պանա ի- 41
նանան քիւչիւքլէրինն պիրինէ
սիւրչտիւրիւրսէ , օնա տահա
էյի տիր քի՝ օնուն պօյնունա
պիր տէյիրմէն Թաշը գօնտուրա ,
վէ տէնիզէ ատըրա : Վէ էյէր 42
էլինն պէնի սիւրչտիւրիւրսէ ,
օնու քէս . տանա՝ հայաթա
չօլաղ կիրմէսի՝ նէքի էլինն օչուպ
ճէհէննէմէ պէօյնունէզ ատէճէ
կիթմէսինտէն էյի տիր , օրա- 43
տա քի՝ օնլարըն գատրտու
էօլմէզ , վէ ատէշ պէօյնուն-
մէզ : Վէ էյէր այաղըն պէնի 44
սիւրչտիւրիւրսէ , օնու քէս .
տանա՝ հայաթա Թօփրաղ կիր-
մէսի՝ նէքի այաղըն օլտուպ ճէ-
հէննէմէ պէօյնունմէզ ատէճէ
ատըլմասընտան էյի տիր , օ- 45
րատա քի՝ օնլարըն գուրտու
էօլմէզ , վէ ատէշ պէօյնուն-
մէզ : Վէ էյէր կէօզլուն պէնի 46
սիւրչտիւրիւրսէ , օնու ջըգար .
տանա՝ Ընտահըն վատիշահըլը-
ղընա Թէք կէօզլու կիրմէսի՝
նէքի կէօզլուն օլտուպ ճէհէննէմ
ատէշինէ ատըլմասընտան էյի
տիր , օրատատա քի՝ օնլարըն գուր- 47
տու էօլմէզ , վէ ատէշ պէօ-
յինմէզ : Ջէրա հէր քէս ա- 48
թէշ իլէ Թուզլանաճագ , վէ

հէր գուրպան Թուզ լէ Թուզ
19 լանաճագ տըր : Թուզ էյի տէր ·
ամմա էյէր Թուզ լէզղէԹախիզ
օլուրսա , օնու նէ՞ լէ Թէր-
պէյէ էաէձէք սինիզ · քէնաՀ-
լէրինիզտէ Թուզտանուզ օլսուն ,
վէ պէրի պէրինիզ լէ սուլՀ
իզլէյէ օլսուն :

ՊԱՊ Ժ

1 Վ է օրաստան գալըբ՝ Յոր-
դանանըն էօԹէ էադաստընատան
ԵԷՀուաՀիսԹան սինօրլարընա
կէլսի · վէ խալք Թէքքուար
օնուն էանընա պէրիքսի , վէ
քէնաՀ ա՛աէԹի իւզրէ՝ էինէ
օնլարա Թա՛լիմ էտէր իտի :
2 Վէ փարիսեացիլէր էանընա
կէլիպ՝ օնու Թէձրիւպէ էտէ-
րէք՝ օնա ասրտուլար · Ատէմ
դարըսը պօշամադ Ձայի՞զ մի :
3 Վ է ձէվապ վէրիպ օնլարա ատ-
տի · Մուսէս սիզէ նէ՞ Թէն-
4 պէՀ էյլէտի : Վ է օնլար ատ-
տիլէր · Մուսէս Թալաղնամէ
եազըպ պօշամադըա իզն վէրտի :
5 Վ է Յիսուս ձէվապ վէրիպ՝
օնլարա տէտի · Սիզէ պու Թէն-
պէՀի՝ սէրԹ էիւրէքլիլիյինիզ
6 իչլուն եազըը : Ամմա էարա-
դըլըշըն իպԹիտատընատան՝ Ա-
լահ օնլարը էրքէք վէ տիշի եա-
7 րատըը : Պու սէպէպտէն՝ ա-
տէմ պաբադրը էօ-
Թիւրիւ օնա սիւրայ էԹտիլէր :
11 Վ է օնլարա տէտի · Փիմ քի

դարըսընը պօշադրա՝ պաշգասը
իլէ էվլէնիրսէ , օնուն իւզէրինէ
զինա էտէր : Գարը տախի պօ- 12
ճասընը պօշադրա՝ պաշգասը
իլէ էվլէնիրսէ , զինա էտէր :
Վէ օնա չօճուգլար կէԹիր- 13
տիլէր , քի օնլարա տօգանա ·
ամմա շայիրտլէր՝ կէԹիրէնլէրի
ա՛զարլատըլար : Վէ Յիսուս 14
կէօրիւնճէ , տարըլըը , վէ օն-
լարա տէտի · Չօճուգլարը պա-
նա կէլմէյէ զօյ վէրին , վէ օն-
լարը մէն՝ էԹմէն · զիրա Ա-
լահըն փադիշահլըղը պէօյլէլէ-
րին տիր : Կէրչէք տէրիմ սիզէ , 15
Ալլահըն փադիշահլըղընը քիմ
քի չօճուգ կիսի գապուլ էԹ-
մէզսէ , օնա ասլա կիրմէյէճէք
տիր : Վէ օնլարը գուճագլայըբ՝ 16
օնլարըն իւզէրինէ էլչէրինի
գօմադըլա՝ օնլարըն իւզէրինէ
խայըր տուա՛ էյլէտի :
Վէ օ՝ տիշարըտա էօլսա կի- 17
տէր էքէն , պէրի էլէրի աէյէր-
տիա՝ օնուն էօնիւնէ տիշ չէօք-
տիւ , վէ օնա սօրտու · Ե՛ա՛
էյի խօճա՝ նէ՞ էտէյիմ , քի
էահէտի հայաԹա վարիս օլա-
յըմ : Վէ Յիսուս օնա տէտի · 18
Պանա նի՞չիւն էյի տէրսին ,
պիր Ալլահտան գայրի հիչ
քիմսէ էյի տէյիլ տիր : Թէն- 19
պէՀլէրի պէլլերսին · Չինա
էԹմէյէսին · ԳաԹլ էԹմէյէ-
սին · Խըրսըզլըդ էԹմէյէսին ·
Նալան չէհատէԹ էԹմէյէսին ·
Չուլմ էԹմէյէսին · Պատանա
վէ անանա ի՛զզէԹ էյլէ : Վէ 20
օ՝ ձէվապ վէրիպ՝ օնա տէտի ·
Ե՛ա՛ խօճա՝ սուննըլարըն ձէմի՛-
սինի կէնձլիյիմուէն աէրսւ
սադըտըմ : Վէ Յիսուս օնա 21
պադրըպ՝ օնու տէվտի , վէ օնա
տէտի · Գիր էքսիյին վար ·
կիԹ , նէն վար իսէ սաԹ , վէ

Փարիսեցիք վեր, ու հէօքտէ խաղնէ էտինէին. ու հէլ խաչը գալըրըլա՝ ալանա թա-
22 ալի՛ օլ: Ա՛ էօ՝ պուս սէօզտէն մահզուն օլուսլ՝ գասաւէթ-լէնէրէք կիթաւ. զիրա չօգ վա-
23 րըէթի վար լսի: Ա՛ Յիսուս էթրաֆա ալադըպ՝ շայկրալէրի-նէ տէտի. Ջէնկինլի՛ օլանլար Ա՛լահըն փատիշահլըղընա նի՛-
24 կիւճ կիրէճէքլէր: Ա՛ շայկրա-լէր ծուն սէօզլէրինէ հէյրան գալըրլար լսի. ամմա Յիսուս թէքրար ճէվապ էտիպ՝ ծնլարա տէտի. Ե՛ա՛ էվլատլար՝ զէն-կինլէյէ կիւվէնէնլէրէ Ա՛լա-հըն փատիշահլըղընա կիրմէկ
25 նի՛ կիւճ տիւր: Տէվէնին էյնէ ինէնէյինտէն կէչմէսի՝ զէնկի-նին Ա՛լահըն փատիշահլըղընա կիրմէսինտէն տահա գօլայ սըղր:
26 Ա՛ ծնլարը զիյատէտ իլէ հէյ-րան գալըպ՝ մատէյնլէրինտէ տէտիլէր. Իման քի՛մ գուր-
27 թուլա պիլիր: Ա՛ Յիսուս ծն-լարա պագըպ տէտի. Պու՝ ա-տէմլէրին ի՛նսանտէ միւմքին-սիզ սիր, լաքին Ա՛լահըն ի՛ն-սանտէ տէյիլ. զիրա Ա՛լահըն ի՛նսանտէ հէր շէյ միւմքին սիր:
28 Պէտրա ծնա տէմէյէ պաշլատը. Իշթէ սիզ հէր շէյի պրագ-սըղ, ու էնինի արտընճա
29 հէլտիք: Ա՛ Յիսուս ճէվապ վէրիպ տէտի. Հաղիգաթէն տէյի-րիմ սիզէ, հիչ քէսմէ էօզ տուն քի՛ պէնիմ ու Խընճիլին սէ-պէպինտէն էվ՛ էա գարնուաշ-լար էա դըշ գարնուաշլար էա ատա էա անա էա գալը էա էվլատլար էա թարլալար թէրք
30 էթմիշ տէ, շիմտի պու զա-մանտէ գօվալայըշլար իլէ տա-խի էիւշ գաթ զիյատէ՝ էվլէր ու գարնուաշլար ու դըշ գարն-տաւ իլէ տուրմուշ ու ինանճ-սըզլըղընտա ինանճ տուրմա-
31 սըն: Ա՛ ծնլար Երուսաղէմէ չըդ-ըպ՝ ալադըպլընտա՝ էօլտա լաքէն, Յիսուս ծնլարընա էօնիւնճէ կի-տէր իսի, ու ծնլար հէյրան գալմըշլար իսի, հէմ արտընճա կիւտէր լաքէն գօրգուրլար իսի. ու էնինէ ծնլէքլէրի էտընճա-լըպ՝ ծնլարա քէնտինէ վադի՛ օլաճապ շէյլէրի տէյլէմէյէ
32 պաշլատը. Ու իշթէ Երուսա-ղէմէ չըգայօրուզ, ու տաէմ Օլիւր պաշ քեահինլէրէ ու քեաթիպլէրէ թէսլիմ օլունա-ճաղ, ու ծնու էօլիւմէ հիւքիմ էտէճէքլէր, ու ծնու թայֆէ-լէրինէ էնինէ թէսլիմ էտէ-
34 ճէքլէր, ու ծնու զէվգէ ալա-ճաղլար, ու ծնու տէյգէճէք-լէր, ու ծնա թիւքիւրէճէք-լէր, ու ծնու էօլտիւրէճէքլէր. ու իւչ-իւնճիւ կիւնտէ տիրիլէ-ճէք տիր:
35 Ա՛ Զեբեդէոսան օղուլլարը Յաղուբտա հէմ Յովհաննէս՝ ծնուն էտընճա վարըպ տէտի-լէր. Ի՛սա՛ խօճա՝ խաթէրիդ քի տիլէտիյիմիզի պիզէ էտէսին:
36 Ա՛ օ՝ ծնլարա տէտի. Նէ՞ խա-թէրինիզ՝ քի պիզէ էտէյիմ:
37 Ա՛ ծնլար օնա տէտիլէր. Պիզէ վէր քի՝ սաղ-թանաղընտա պի-րիմիդ սաղընտա ու պիրիմիդ
38 օղուրտուսա օթտուրալըմ: Ա՛ Յի-սուս ծնլարա տէտի. Ի՛նչ տիլէ-տիյինիզի պիլմէտիգ սիզ-լար. պէ-նիմ իչէճէյիմ գաասէհ լէճմէյէ՝ ու վաֆթիդ օլաճաղըմ վաֆ-թիդ իլէ վաֆթիդ օլմաղա
39 գաասի՞ մի սիզլէ: Ա՛ ծնլար

Յիսուս տուրուպ՝ Օ չաղբըլըն
տէտի · վէ քէօրիւ չաղբըրդա՝
օնա տէտիլէր · ճէասարէթլէն ,
գալգ , սէնի չաղբըրդօր : Վէ օ՝ 50
Էմմաոսըն ուղում , վէ գալգըդա
Յիսուսա կէլտի : Վէ Յիսուս 51
ճէվապ Էտիդ՝ օնա տէտի · Նէ՞
խոթէրսին ատնա Էտէյիմ · վէ
քէօր օնա տէտի · Ես՝ խօճամ՝
Էուէրիմ քի կէօրէյիմ : Վէ Յի- 52
սուս օնա տէտի · Կիթ , իմա-
նըն սէնի դուրթարսըդ · վէ տէր
ա՛դաթ կէօրսիւ , վէ եօլտա
Յիսուսուն արտընճա կիտէր
Էտի :

ՊԱՊ ԺԲ

Վ Է Երուսաղէմ եաղնա- 1
տըդլարընատա , Բեթֆագէ վէ
Բեթանիատա ղէյթինլիք տա-
ղընըն եանընատա Էփէն , շայիրտ-
լէրինատէն նչխսինի կէօնտէր-
տի · Վէ օնլարա տէտի · Գար- 2
շընըզտաքի քէօյէ վարըն , վէ
օնա կիրտիյինիչ կիսի՝ Էուզէ-
րինէ հիչ ատըր քիմսէ օթուրմա-
մըշ՝ ատըդը պիր սըվա պու-
լաճաք սընըզ · օնու չէօզիւսէ
կէթիրին : Վէ էյէր պիրի սիզէ՝ 3
պուդնու նի՞չին էտէյօրսու-
նուզ տէրսէ , տէյին քի՝ Տաս-
պա լազըմ տըր · վէ օնու տէր
ա՛դաթ պուրայա կէօնտէրէճէք
տիր : Վէ կիթտիլէր , վէ սը- 4
փայը գաթունուն եանընատա
տիշարըտա Էօլուն ատղընատա
պադդը պուլտուլար , վէ օնու
չէօզտիւլէր : Վէ օրատա տու- 5
րանլարըն պա՛զըսը օնլարա տէ-
տիլէր · Սըփայը չէօզիւսէ նէ՞
Էտէյօրսունուզ : Վէ օնլար՝ 6
Յիսուսուն էմր էթտիյի կիտի
օնլարա տէտիլէր , վէ օնլարը
դօյ վէրտիլէր : Վէ սըփայը 7

օնա տէտիլէր · Գատիր նզ · վէ
Յիսուս օնլարա տէտի · Կէրչի
պէնիմ իչէճէյիմ գատէհի իչէ-
ճէք սինիզ , վէ պէնիմ վաֆ-
թիզ օլաճաղըմ վաֆթիզ իլէ
վաֆթիզ օլաճաք սընըզ · Ամմա 40
ատղըմտա վէ սօլտըմտա օթուր-
մաըդը վէրմէք պանա մահ-
սուս տէյիլ՝ իչլա քիմլէր իչիւն
քի հազըրլանմըշ խոկ : Վէ օն 41
չախըչխընճէ իչիտինճէ , Յաղոբոսա
վէ Յովհաննէսթ տարըլմադը
պաչլատըդըդր : Վէ Յիսուս օն- 42
լարը չաղբըրդա՝ օնլարա տէտի ·
Պիլըրսինիզ քի՝ թագիֆէլէրէ
պաշ զանն օլտուռանլար՝ օնլարըն
իւզէրինէ հիւքիւմռէթ սիւրէր-
լէր , վէ օնլարըդը պէյիւքլէրի՝
օնլարըն իւզէրինէ զապթըլընք
Էտէրլէր : Ամմա սիզտէ էյլէ 43
օլմասըն · իչլա քիմ քի սիզտէ
պէյիւք օլմադ իստէրսէ , սիզին
խըզմէթքեարընըզ օլսուն · Վէ 44
քիմ քի սիզին իլքինիզ օլմադ
իստէրսէ , ճիւմլէսինին գու-
լու օլսուն : Չիրա տաէմ Օղ- 45
լու տային՝ կէլմէտի քի քէն-
տինէ խըզմէթ օլսուն , իչլա
խըզմէթ Էտէ , վէ ճանընը չօփ-
լար պէտէլինէ Փիտայէ վէրէ :
Վէ Երիքովա կէլտիլէր · վէ 46
օ՝ հէմ շայիրտլէրի վէ վաֆիր
խալգ Երիքովանըն չըփար իքէն ,
Տիմէոս օղլու քէօր Բարտիմէոս՝
Էօլուն Էանընատա ութլէնմէյէ 47
օթուրտուր խոկ : Վէ՝ Նազա-
րէթլի Յիսուսատուր տէյիւ ի-
չիտինճէ , պաղըրըպ՝ Ես՝ Դա-
ւիթ օղլու Յիսուս՝ պանա
մէրհամէթ կիլէ տէմէյէ պաշ- 48
լատը : Վէ չօփլարը օնու ա-
ղարլարըդը խոկ՝ քի սուս օլա .
ամմա օ տահա զիյատէ՝ Ես՝
Դաւիթ օղլու՝ պանա մէրհա- 49
մէթ կիլէ չաղըրդը խոկ : Վէ

Յիսուսա հէթիրնա՝ ծնուն լու-
ղերինէ էավատալարընը գօսու-
լար, վէ օ՝ ծնուն լուղերինէ
8 օթուրսու։ Վէ չօգնարը էա-
վատալարընը եօլա տէօշէոնիլէր·
վէ պայրնլերի ադամ ատան
տալնար քէնի՝ եօլա տէօշէրնլէր
9 նան։ Վէ էօնտէն վատանդար
հէմ ատան հէնլէնէր՝ չաղը-
րըպ տէրլէր նան· Ովասննա՝
Դաւիթին ատընտա հէնէն միւ-
10 թէպարէք օլսուն· Դատպէրն
ատընտա հէնէն պատամընդ Դա-
ւիթին փատիշահլըղը միւթէ-
պարէք օլսուն· էն եուճէնէրտէ
11 Ովասննա։ Վէ Յիսուս Երու-
սաղէմէ վէ հէյքէլէ գիրտի·
վէ էմրտիքլոյ ատան գէչ
օլմադընդ՝ ծնէքնէրէր նէ ՌԷթա-
նիատա ջըդատը։

12 Վէ էրթէսի գիւն՝ ծնդար
ՌԷթանիատան ջըդտըդէրընը-
13 տա՝ աճընդատը։ Վէ ուզագտան
էավրագտը պիր ինճիր ագաճը
գիօրիւտ՝ գէլտի թէ պէլքի ծնտա
պիր շէյ պուլա· վէ ծնուն
եանընա գէլինճէ՝ էավրագտար-
տան մի՛տա պիր շէյ պուլ-
մադը· զիրտա ինճիր վագթը
14 ատէյիլ նտի։ Վէ Յիսուս ճէ-
վապ էտիպ՝ ծնտա ատտի· Ումրթըպ
էտէտէն հիչ քիմսէ սէնտէն
մէյվէ եէմէսին· վէ ծնուն շա-
կիրտլէրի իշիտիրտէր նտի։
15 Վէ Երուսաղէմ գէլտիլէր·
վէ Յիսուս հէյքէլէ գիրիպ՝
հէյքէլտէ ալըշվէրիշ էտէնլէրի
տըշարը ջըդարմադա պաշլադը,
վէ սարրաֆլարընը փիշքադու-
ԹալարընԸ՝ վէ գէօյէրճինլէրի
սանդանլարընը իթքէմլէէրինի
16 տէվիրտի։ Վէ գօյ վէրմէզ նտի
քի՝ պիր քիմսէ հէյքէլտէն
17 գադ գէչսին։ Վէ Թա՛լիմ

էտիպ՝ ծնդադա տէր նտի·
Եազը՛լմադը մը քի՝ Էվիմ
հէմ Թայի՛փէէրի՝ նադանէթ
էվ ան՛կըդաշմադ տըր· սանա
սիղ ծնու խըրսըդլար մաղարա-
սը էԹտիրնիղ։ Վէ գէօճէհնէլէր 18
հէմ պաշ գէահինէր նչնԹտի-
լէր, վէ ծնու հէլաք էԹմէ յէ
Փուրսաթ արադընը նտի· զի-
րա ծնուն գօրդարընը նտի·
չինն քի պիւԹիւն նադը՝ ծնուն
Թա՛լիմինտէն հէյրան օլսը ն-
տի։ Վէ սապահ օլունճա՝ չէհ- 19
րին ապիսդընա ջըդար նտի։
Վէ սապահլայըն օրադան 20
հէնջէր նգէն, ինճիր ագաճընը
գէօգտէն գուրուսուճ կէօր-
մուշէր։ Վէ Պէդրոսուն նադ- 21
րընա հէլմէգ նչն՝ ծնա տէտի·
Եա՛ խոճա՝ ագադ՝ պէտ տուա՝
էԹտիյին ինճիր ագաճը գու-
րուսուճ տուր։ Վէ Յիսուս 22
ճէվապ վէրիպ՝ ծնդադա տէ-
տի· Ընդահա իմանընըդ օ-
սուն։ Չ՛նդա հէրջէգ սիղ 23
տէրիպ՝ քիմ՝ քի պուս տա-
ղա՝ Դաղդ, վէ տէնիղ պրա-
ղըդ տէյիպ տէ՝ էհդիյնտէ
շիւպհէնմէզէհ, իլգա տէտիյի
շէյլէրին վադի՝ օրադընդա ի-
նանդըրսա, տէտիյի ծնա օրա-
ճադ պուր։ Օնուն իչիւն սիղ 24
տէրիպ, Տուա՝ էտէր նգէն
հէմ ալչդադընդադ շէյլէրի
ադադընդադա ինանդըն, վէ սի-
ղէ օրադճադ պուր։ Վէ տուա՝ 25
էԹմէյէ տուդտուղունուզտա,
էյէր պիր քիմսէյէ դարչը պիր
շէյինիղ վար նսէ, ա՛ֆվէտին·
Թա քի հէօգլէրտէ օրան փէ-
տէրինիղ տախ սիղէ տուչըլ-
ըննըզը ա՛ֆվ էտէ։ Ամմա 26
էյէր սիղ ա՛ֆվ էԹմէզսէ-
նիղ, հէօգլէրտէքի փէտէրինիղ
տախ սիղին տուչըլըննըզը

ա՛ֆվ հեթանեյեցէք ահը :
27 Վէ թէքըաւ Երուսաղէմ հէտիլէր. վէ օ՝ հէյքէլտէ կէ-
լէր լաքէն, պաշ քեահինլէր վէ քեաթխիւլէր վէ խոթխուա-
լար օնուն եանընա կէլտիլէր.
28 վէ օնա ասէտիլէր. Պուընչաղը նէ՞ հիւքիւմէթ լըէ էտէյօր-
սուն, վէ պուընլարը հեթանէյ
պու հիւքիւմէթին սանա քի՞մ
29 վերախ : Վէ Յիսուս Ճէվապ վէրիպ՝ օնլարա սէտի. Պէն
սանի սորձ աչըզ սօրա-
յըմ, վէ սանա Ճէվապ վէրին,
պէն սէ սորձ պուընլարը նէ
հիւքիւմէթ լըէ էթտիյիմի սէօյ-
30 լէյիմ. Յովհաննէսին վաֆթի-
ղի կէօքտէ՞ն մի իտի, էօխտա
ատըմներտէն մի իտի. պանա
31 Ճէվապ վէրին : Վէ քէնտի քէն-
տիլէրինտէ տիւշիւնիւպ՝ տէրլէր
իտի. Էյէր կէօքտէն ատը-
սէք, ատյէմէք. Իտոսի նի՞չիւն
32 օնա ինանմատընըզ. Վէ էյէր՝
ատըմներտէն ատրսէք, խալը-
սան փօրպարըզ. զիրա Հէփսիսի
Յովհաննէսի կէրճէքտիր վիէյ-
33 զամպէր տիր տիւյու Թուրքար-
լար իտի : Սոսի Ճէվապ վէրիպ՝
Յիսուս տէտիլէր. Պիլմէյիզ.
Վէ Յիսուս Ճէվապ վէրիպ՝
օնլարա սէտի. Պէն տահի սո-
զի պուընլարը նէ հիւքիւմէթ
լըէ էթտիյիմի սէօյլէմէմ :

ՊԱՂ ԺԲ

1 Վէ օնլարա Թէմսիլլէր լէ
սէօյլէմէյէ պաշլատը. Պիր ա-
ատամ պաղ տիքտի, վէ էթրա-
ֆընա չիթ չէվիրտի, վէ ձէն-
տէրէ գադարը, վէ պուլլէ եաս-
տը, վէ օնու պաղճըլարա
2 Թէսլիմ էտիպ՝ ուզաղըթը կիթ-
տի : Վէ վաղթընտա պաղճը-

լարա պիր խըզմէթքեար կէօն-
տէրտի, քի պաղճըլարտան
պաղըն մահսուլունտան ալա :
3 Սոսմա օնլար օնու ԹուԹուպ
սէօյտիւլէր, վէ պօշ կէօնտէր-
տիլէր : Վէ եինէ օնլարա պաշ-
4 գա պիր խըզմէթքեար կէօն-
տէրտի. օնու տախի Թաշլայըպ՝
պաչընը եարտըլար, վէ օնու
5 ըէզիլ կէօնտէրտիլէր : Վէ
Թէքրար պաշլատընը կէօնտէր-
մէ, օնու տախի հօլտուրմուշ-
լէր. վէ չօգ սայըլըմընի քի-
պա՛զըլարընը սէօյտիւլէր, վէ
պա՛զըլարընը հօլտուրտուլէր :
6 Իմոն օնուն տահա պիր սէզ-
հիւլիւ օլուս օլմատըգը, հէփսի-
սինտէն սօնիւլուս օնու տախի
օնլարա կէօնտէրթէյ տէտի քի՝
Օղլումտան ուԹտանատձատըր :
7 Վէ օլ պաղճըլար քէնտի քէն-
տիլէրինտէ տէտիլէր. Պու՝ վա-
րըս պիր, հէլլին օնու հօլտուր-
ըէզիլիմ, վէ միրտաս պիլմէմ օլա :
8 Վէ օնու ԹուԹուպ հօլտուր-
տուլէր, վէ պաղտան տիշարը
9 չըգարտըլտը : Իմոն պաղըն
տահի նի՞ հետձէք տիր. կէ-
լէձէք, վէ օպաղճըլարը հէլսէք
հետձէք, վէ պաղը ախէրլէրինէ
10 վէրէձէք տիր : Պո՞ւ եաղըը
տախի օգուտմատընըզմը. Ըօլ
եավուձիլէրին ըէտտա հեթսէք-
լէրն Թահ՝ քէօչէ պաղը օլտու.
11 Պու՝ Իտպատան օլտու, վէ
հէօզլէրիմիզտէ ա՛ճայըպ տըը :
12 Վէ օնու ԹուԹմատըգ ուրար-
լար իտի, ամմա իտպատան գօրդ-
տուլար, զիրա պու Թէմսիլլի
քէնտիլէր իչլերն սէօյլէտուկլէրինի
անկլատըլտը. վէ օնու սըրտալըպ
կիԹտիլէր :
13 Վէ օնա Փարիսեցիլէրտէն
հէմ Հէրովդէսեանլարտան պա՛-
զըլարընը հէօնտէրտիլէր, քի

ծնու սէօզ իլէ ավելյալար :
14 Վէ ծնլալը կէլիալ՝ ծնա տէ-
տիլէր • Եա՛ խոճա՝ պիլիրիզ
քի կէրէչէք սին , վէ քիմանէտէն
էօթիւրիւ վազիֆէն օլմազ •
զիրա աւէմլէրին խաթըրընա
պագմազըն , նէյա Ալլահըն
եօլունու կէրէչէքլիք իլէ էօյլէ-
տիրմին • Կայարէ խաչաճ վէր-
մէք Հայի՞զ մի , եօխսա տէյի՞ճ
մի • վէրէլի՞մ մի , եօխսա վէր-
15 մէյէլիմ մի : Վէ օ՝ ծնլարըն
միւսայըլլելընը պիլմէյիւէ , ծն-
լարա տէտի • Պէնիմի՞չիւն թէճ
րիւպէ էտէր սիննիզ • պանա
պիր տինար կէթիրին , քի կէօ-
16 րէյիմ : Վէ ծնլար կէթիրտիլէր •
վէ ծնլարա տէտի • ՊուԹասվիր
վէ իւաԹեաղլըսը քիմի՞ն տիր •
վէ ծնլար տէտիլէր • Կայարին :
17 Վէ Յիտուա Հէվատ վէրիպ՝
ծնլարա տէտի • Կայարէ միւ-
Թա՛լիփ օլան չէյլէրի Կայարէ՝
վէ Ալլահա միւԹա՛լիփ օլան
չէյլէրի Ալլահա էտա էտին •
վէ ծնա Թա՛ճ Հիւպ էԹտիլէր :
18 Վէ գլսամէԹ եօղտուր տէ-
յէն Սադուկեցիլէր ծնա կէլ-
տիլէր վէ ծնա սիւալ էտիպ
19 տէտիլէր • Եա՛ խոճա՝ Մովսէս
պիզէ եազըը՝ քի՝ էյէր պիր
քիմանէնին գարնաշը էօլիւր
տէ՝ գարը պրսալըրսա , ամմա
էվլատսըզ պրագմազսա , գա-
րընաշը ծնուն գարըսընը ալ-
սըն , վէ գարնաշընա զիւր-
20 րիյէԹ գալըրըսըն : Իմտի եէ-
տի գարնաշ վար իտի • վէ
իլքի էվլէնտի , վէ էօլտիւքտէ՝
21 զիւրրիյէԹ պրագմազը : Օ
գարըը իչինճիտի տախի ալը ,
վէ էօլտիւ , վէ օ տա զիւրրիյէԹ
պրագմազը • քէնտալիք իւչիւն-
22 ճիւտիւ տախի : Վէ ծնու եէ-
տիտէ ալըրլար , վէ զիւրրի-

յէԹ պրագմազըլար • Հէվէ-
սինտէն ասնկրա գարը տախի
էօլտիւ : Իմտի գլսամէԹտէ՝ 23
գալդըրըլարը զէմանի , ծնլար-
տան հաՆկըսընըն գարըսը օլա-
ճագ • չիւն քի ծնու էէտիտի
տէ գարը ԹուԹտուս : Վէ Յի. 24
տուս ճէվապ վէրիպ՝ ծնլարա
տէտի • Պունուն իչիւն՝ քի-
Թապլարը վէ Ալլահըն գատ-
րէԹինի ալմէտիյինիզտէն տէ-
յիլ մի քի՝ ալտանըը սընըզ :
Չիրա էօլուլէրտէն գալդըրդ- 25
լարը զէմանի՝ էվլէնմէզլէր , վէ
էվլէնտիրիլմէզլէր • իլա կէօք-
լէրտէ մէլէքլէր կիպի տիրլէր :
Ամմա էօլուլէրին խաւսուտա՛ն- 26
տա՝ քի գյայամ էտէճէքլէր ,
Մովսէսին քիԹապընտա օգո՞-
մատընըզ մը , քի Ալլահ ծնա
պէօյուրԹէնտէ սէօյլէյիպ տէ-
տի • Պէն Աբրահամըն Ալլահը
վէ Իսահակըն Ալլահը վէ Յա- 27
կոբուն Ալլահը իմ : Ալլահ
էօլուլէրին տէյիլ՝ իլա ճաշա-
յանլարըն տըր • Իմտի սիզ
չօգ ալտանըը սընըզ :
Վէ քէտԹիպլէրտէն պէրի 28
կէլիպ՝ ծնլարըն միւճատէլէ էԹ-
տիյինի լիշԹմէյիլէ՝ ծնուն ծն-
լարա էյի ճէվապ վէրտիյինի
պիլտիյինտէն՝ ծնա սիւալ էԹ-
տի • Թէնապիհլէրին հէվէսին-
տէն իլքի հաՆկըսը տըր : Վէ 29
Յիտուա ծնա ճէվապ վէրտի քի՝
հէվէ Թէնապիհլէրին իլքի՝ Տինի-
լէ եա՛ Իսրայէլ՝ Ալլահըմըզ
Տապպ պիր Տապպ տըր • Վէ 3
Ալլահըն Տապպը պիւԹիւն
եիւրէյինտէն վէ պիւԹիւն ճա-
նընտան վէ պիւԹիւն ֆիքրին-
տէն վէ պիւԹիւն գուվվէԹին
իլէ սէվէսին • իլքի Թէնապիհ պու
տուր : Վէ պունա պէնզէր 31
իչինճի՝ գօնչունու քէնտին կի-

ալի սէվէսին . ասուն լարատան պէօյուք ղայրն թէնալնե հօգ
32 տուր : Վէ քեաթիսպ օնա տէ-
տի . խօշ՝ եա՛ խօճա , կէրէկէք սէօյլէսին , քի Ալլահ ալիր
ալիր , վէ օնատան մա՛տա ղայրի
33 հօգ տուր . Վէ օնու ալիւթիւն եիւրէքտէն վէ պիւթիւն ա՛դըլ-
տան վէ ալիւթիւն Ճանատան վէ պիւթիւն դուվվէթ լէյ սէվ
մէսի՝ հէմ գօնշուդու քէնտին կիսի սէվմէսի՝ հէմ պիւթիւն
եանմալատատան վէ գուրպան-
31 լարատան իւսթիւն տիւր : Վէ Յիսուս օնուն ա՛դըլանէ Ճէ-
վապ վէրտիյինի կէօրիւնճէ , օնա տէտի . Ալլահըն փատի-
շահլըղընատան ուզագ տէյիլ սին . վէ օնա սիւալ էթմէյէ արթըգ քիմսէ Ճէտարիէթ էտէ-
մէզ իսի :
38 Վէ Յիսուս հէյքէլտէ Թա՛-
լիմ էտէրէք՝ Ճէվապ էտիպ տէտի . Քէաթիպլէր նի՞Ճէ տէրլէր քի՝ Քրիստոս Դաւի-
36 թին օղլու տուր : Զիրա Դա-
ւիթ քէնտիսի՝ Ա՛զիզ Րուհ իլէ տէտի . Րաբպ՝ Րաբպլըմա տէտի . Սաղ եանըմատա օթուր ,
Թա ալէն աէնիմ տիւշմէնլէրինի այադլարընա ադատմագ գո-
37 յուն Ճայատըէք : Իմամ Դաւիթ քէնտիսի օնա Րաբպ տէր , վէ նէ՞րէտէն օնուն օղլու օ-
լուր . Վէ խալգըն ջողու՝ օնու
38 հօշլանարագ աինիվէրլէր իսի :
Վէ օնլարա Թա՛լիմինատ էտէր իսի . Ջինէթել էտիպ
39 լար իլէ կէտիքէյի Վէ փարզար-
լարատա սէլամ՛լարը՝ Վէ Ճէմիյէթ էրվէհինատէ ադաջ սէտիվէրէր՝ Վէ ախշամ Թաա՛մլարատա ադաջ
վօսատլարը սէվմէյէն քեաթիսպլէր-
40 տէն ատադընըն : Օնլար տուր գարըսարըն էվէրինի եէրլէր ,

պի ակէհանէ իլէ ուզուն տուա՛-
լար էտէրլէր . օնլար տահա զիյատէ ա՛զատ ալմաճագլար :
Վէ Յիսուս իսազինէ սան- 41
տըղընըն գարշըսընատա օթու-
րուպ՝ իսազըն իսազինէ սան-
տըղընա մանկըր աԹատըղընը
սէյր էտէր իսի . Վէ ջօղ 42
ղէնկինլէր ջօղ գօտուլար : Վէ
պիր Ֆագիր տուլ գարը կէլիպ՝
նէքի վուլ գօտու , քի պիր ման-
կըր տըր : Վէ Ջայիտալէրինի 43
Ջաղըրըպ՝ օնլարա տէտի . Կէր-
չէք տէրիմ սիզէ քի՝ պու Ֆագիր տուլ գարը իսազինէ
սանտըղընա աԹանլարըն հէ-
վիսինատէն զիյատէ աԹտը :
Ջիրա հէվիսի քէնտիլէրին 44
արթանընատան աԹտըլար .
ամմա պու գարը՝ քէնտի եօս-
տուղունատան հէր նէսի վար
իսէ՝ պիւթիւն մալընը աԹտը :

ՊԱՊ ԺԳ

Վէ օ՝ հէյքէլտէն ջըգար 1
նէքէն , Ջայիտալէրինատէն պիրի
ծնա տէտի . Եա՛ խօճա՝ պագ ,
նա՛ըղ Թաշլար՝ վէ նա՛ըղ սի- 2
նալար տըր : Վէ Յիսուս Ճէ-
վապ վէրիպ՝ ծնա տէտի . Պու
մէօյուք պինալարը կէօրի՞ր
միւ սիւն . տալա Թաշ Թաշ
իւզէրինէ գալմայաճագ տըր ,
քի էլդըղմայա :
Վէ օ՝ զէյթինլիք տաղընատա 3
հէյքէլին գարշընատա օթու-
րուր էնքէն , Պետրոս վէ Յակո-
բոս վէ Յովհաննէս վէ Անդ-
րէաս ծնա Թէնհաճէ սօրարլար
իսէ . Պու ՋԷյլէր նէ՞ զէման 4
օլաճագ՝ վէ պունլարըն Ճիւմ-
լէսի Թէքմիլ օլաճաղը զէման-
նըն նիշանը նէ՞ տիր՝ պիզէ
սէօյլէ : Վէ Յիսուս ծնլարա 5

ՀԵՎԱՓ ՎԵՐԻՍ՝ ՈՒՄԿԻՑ ՄԱՇ-
ԼԱՏԸ . ՊԱՏՔԸՆ , ՍԻՂԱ ՔԻՄՆԷ
6 ԱՂԱՒԹՄԱՍԱՆ . ՋԼՈՒԱ ՉՕԴՔԻՄ-
ՍԷՔԵՐ ՍԿՆԻՄ ԼԱՄԻՄ ԼԻՆԵ ԿԵՂԼԻՍ
ԱՒԿՀՃԷՔԵՐՔ ՔՒՆ ՊՂՆ ՓՐՀՈՓՈՍ-
ՈՒՄ , ՎԷ ՉՕԴԱՐՔՆԵՐ ԱՂՈՍՈՍԱ-
7 ՃԱՊԼԱՐ : ՎԷ ՃՀՆՔԵՐՔ՝ ՀՆԻՄ
ՃՀՆՔ ԽՈՍՊԵՐԵՐԻ ԼՂԵԹԱՒԿԻՆ-
ՆԻՉԱՀ , ԼՈՐՔՄԿԿԱՒՆԻԼ . ՂՆՈՍ
ԱՈՍ ՆԷԱՆԵԼԷՔ ՕՂՄԱԴ ԿԷՐԵՔ ,
ԼԱՔԻՆ ՍՈՀՆ ՍՕՆ ՍԿԻՂ ՍԻՐ :
8 ՉԼՈՍ ՄԼԵԼԵԹ ՄԼԵԼԵԹ ԼՍԶԷՐԻ-
ՆԷ՝ ՎԷ ՓԱՍԻՉԱՀԵՐՔ ՓՍԱՂ-
ՀԱՀԵՐՔ ԼՍԶԵՐԻՆԷ ԳԱԼՔԱՃԱՔ ,
ՎԷ ՍԱՀԱԼ ԱՒԷ ՄԱՀԱԼ ՊԷՂՂԷ-
ԼԵԼԷՔ ՕԼԱՃԱՔ , ՎԷ ԳԼԹԼԵՔԼԱՐ
ՀԷՄ ԳԱՐԸՀՔՔԼԵՔԼԱՐ ՕԼԱՃԱՔ .
ՍՈՒՆԼԱՐ ԱՂՐԸԼԱՐՐՆ ՊՍՂԼԱՆ-
9 ԿՐՃԸ ՍՐՔ : ՍԻՂ ԼՍՀ ՔԷՆԱՒ-
ԼԵՐԻՆԼԼ ԿԷՕՂԷՍԻՆ . ՂԼՐԱ ՍԼՂ
ՃԷՄԱՍԹԼԱՐԱ ԹԷԱԼԻՄ ԷՍԷ-
ՃԷՔԼԷՐ . ՎԷ ՃԷՄԻՑԷԹ ԵԷՐԼԷ-
ՐԻՆԱՀ ՍԷՕՒԼԷՃԷՔ ՍԻՆԻՂ , ՎԷ
ՊԷՆԻՄ ԼՂԼԱՆ ՎԱԼԼԷՐԻՆ ՎԷ ՓԱ-
ՍԻՉԱՀԼԱՐՐՆ ԷՕՆԼԱՆԱՀ՝ ՕՆԼԱՐԱ
ՉԷՀԱՍԷԹ ԼՂԼԱՆ՝ ՍՈՒԲԱՃԱՔ
10 ՍՐՆԸՂ : ՎԷ ՀԷՒ ԹԱՑԻՓԷԼԷՐԷ
ՆՃՃԼ ԷՎՎԷԼԱ Վ'ԱՂ ՕԼՈՒՆՄԱՔ
11 ԿԷՐԷՔ : ՎԷ ՍԻՂԱ ԿԷՕԹԼՒԲԼՒԱՔ
ԹԷԱԼԻՄ ԷԹԱՒԼՔԼԷՐԻ ՂԷՄԱՆ ,
ՆԷ ԱԷՕՂԷՂԷՍԻՆԼԼ ՍԷՂԼ՝ ԼՂԷՐ-
ԱՑՆ ԳԱՂՂԼՈՒ ՉԷՔՄՑՆ , ՎԷ ՍԼԼ-
ՂԼՆՄՑՆ . ԼՍՔԻՆ ՍԼՂԷ Օ ԱԱ-
Ա'ԹԱՍԱ ՆԷ ՎԷՐԼԼԼՐԱԷ , ՕՆՈՒ
ԱԷՕՂԷՂԻՆ . ՂԼՐԱ ԱԷՕՂԷՂԷՆ
ՍԼՂ ԱԷՂԼՍԼՆՂԼ , ԼՂԱՍ Ա'ՂԼՂ
12 ԼՈՒՀ ՍՈՒՐ : ԼՄԱԼ ԳԱՐՆՈՍԱՇ
ԳԱՐՆՈՍԱՇՐ՝ ՀԷՄ ԱՐՈՍԱ ՕՂՈՒՂՈՒ
ԼՕՂԼՒՄՑ ԹԷԱԼԻՄ ԷՍԷՃԷՔ . ՎԷ
ՀՎԼՈՍԱՂԱՐ ԱԹԱՂԱՐՐՐ ԼՒՂԷՐԼՆՀ
ԳԱՂՂԱՃԱԳԼԱՐ, ՎԷ ՕՆՂԱՐՐՐ ՀՕՂ
13 ՍԼՒՐԼՃԷՔԼԷՐ : ՎԷ ԼՍՄԼՄ ԼՂԼԱՆ
ՀԷՎԼՀԱՂՆՈՍՑՆ ԼՂՐԱՀ ՕՂՈՒՆԱ-
ՃԱՔ ԱՐՆՐՂ . ԱՄՆՆԱ ՈՕՆԱՈՍԷՔ
ԱԱՊՐԷՍԷՑՆ՝ Օ ԳՈՒՐԹՈՒՂԱՃԱՔ :

ՎԷ ԴԱՆԼԷՂ ՓԷՅՂԱՄԱՔԷՐԼՆ 14
ԱԷՕՂԷՍԷՍԼՆ ՎԼՐԱՆՂԸՔ ՄԷՔՐՈՒՀ-
ԼՈՒՂՈՒՆՈՒՑ ՃԱՂԼՀ Օ՚ՄԱՂԱՆ Է՚ՐՐ-
ԱՑ ՍՈՒԲՈՍՈՒՂՈՒՆՈՒ ԿԷՕՐՍԼՒ-
ՂԼՆՄԼՒՀ ՂԷՄԱՆ , (ՕԳՈՒՂԱՆ
ԱՆԿՂԱՍՐՆ ,) Օ ՂԷՄԱՆ ԵԷՀՈՒ-
ՍԼՈՍԱՆՈՍԱ Օ՚ԼԱՆՂԱՐ՝ ՍԱՂՂԱՐԱ 15
ԳԱՂՐԱԸՆՂԱՐ . ՎԷ ՍԱՄՈՍԱ Օ՚ԼԱՆ՝
ԷՂՂ ԴՆՄՂԷԼՆ , ՎԷ ԷՂԼՆՈՍԷՆ ՍԼՐ
ՀԷՅ ԱԼՄԱՂԱ ԵՀԷՐԼ ԿԼՐՄԷԼՆ :
ՎԷ ԹԱՐՂԱՈՍԱ Օ՚ԼԱՆ՝ ԷՍՂԱՂՂ- 16
ՆՐ ԱԼՄԱՂԱ ԿԷՐԼ ՍԷՕՆՄԷԼՆ :
ՎԷ Օ՚Ղ ԿԼՒՆՂԷՐՍԷ՝ ՎՀՅ ՀԱՄՂԷ 17
ՎԷ ԷՄՂՀՔՂԼ Օ՚ԼԱՆ ԳԱՐԸՂԱՐԱ :
ՎԷ ՍՍՒԱ՚ ԷՍԼՆ ՔԼՆ՝ ԳԱՀՄԱ- 18
ՆՐՂ ԳԸՀՍԱ Օ՚ՄԱՂԼՆ : Զ՚ԼՐԱ Օ 19
ԿԼՒՆՂԷՐՍԷ ՀԷՅՂԷ ՍՐԳԼԷԹ Օ՚ԼԱ-
ՃԱԳ ՔԼՆ՝ Օ՚ՆՍԷՆ ԿԼՍԼՀ Ա՚ՂՂԱՀՐՆ
ԷԱՐԱԹԱՐՐՂԸ ԷԱՐԱՍՐՂԸՀԱՆ
ԱԷՐՍՍ ՀԼՄՍՍԼՍԷՔ Օ՚ՄԱՍՐ ,
ՎԷ ԱԱՂԱ Օ՚ԼԱՃԱԳ ՍԷՀԼ ՍԼՐ :
ՎԷ ԷՀԷՐ Ր՚ԱՊՊ Օ ԿԼՒՆՂԷՐԼՀ 20
ԳՂԱՍԱՂԹՄԱՍԱՀՂԱՐՐՐ , ՀԼՀ ՍԼՐ
ԹԷՆ ԳՍՐԹՍՂՄԱԳԼՍՍԼ . ԼՍՔԻՆ
ԱԷՀԱՍԼՀ ԱԷՀԼՍԼՄԼՂԷՐ ԼՀԼՆ ՕՂ
ԿԼՒՆՂԷՐՂԼ ԳՂԱՍԱՂԹՐՆ : ՎԷ ՕՂ 21
ՂԷՄԱՆ ԷՀԷՐ ՍԼՐՂԼ ՍԼՂԷ ՍԷՐ-
ԱԷ , ԼՂԹԷ Ջ՚ԼԼԱՍՍԱ ՍՍՍ-
ԲՍՍԱ , ԷԱԼՍՕԱ՝ ԼՂԹԷ Օ՚ԲԱՍՍԱ
ՍՐՂ , ԼՆԱՆՄԱՀԱՍԼՆՂԸՂ : Զ՚ԼՐԱ 22
ԵԱԼԱՆ ՔԼՒԱՍՍԱՂԱՐ ՎԷ ԵԱԼԱՆ
ՎԷՀՀՂԱՄԱՔԼՐՂԷՐ ԳԱՂԳԱՃԱԳՂԱՐ,
ՎԷ՝ ԷՀԷՐ ՄԼՍՔԷՆ ԼԱԷ՝ ԱԷՀԼ-
ՄԼՂԷՐՂ ՍԼՂԷ ԱՂՍԱԼԹՄԱԳ Լ-
ՂԼՆ՝ Ա՚ԼԱՄԷԹՂԷՐ ՎԷ Ա՚ՃՀՀՐԳ
ՂԷՀՂԷՐ ԷՍԼՃԷՔՂԷՐ : ՍԼՂ ԼՍԷ 23
ԿԷՕՂԷՍԼՆ . ԼՂԹԷ ՍԼՂԷ ՀԷՎԼ-
ՍՆՆԼ ՎԼԷՂԼՆ ԱԷՀՂԷՄԼՀ ԼՄ :
Ա՚ՔԼՆ Օ՚ ԿԼՒՆՂԷՐԱԷ՝ Օ՚ ՍՐԳ- 24
ՂԷԹԱԷՆ ԱՕՆԿՐԱ՝ ԿԼՒՆՂԷ ԳԱ-
ՂԱՍԱՃԱԳ , ՎԷ ՀՀ ՔԷՆԱՒ Ը-
ՂՂՂՆՐ ՎԷՐՄԷՀՂՃԷՔ : ՎԷ ԿԷՕ- 25
ՀԼՒՆ ԵՐԼՍԸՂԼՍՐՐ ՍՒՒՂՃԷՃԷՔ-
ԼԷՐ , ՎԷ ԿԷՕՔՂԷՐԱԷ Օ՚ԼԱՆ ԳԱՒՂ
ՎԷԹՂԷՐ ՍՍՂՍՐԼԱՃԱԳՂԼՍՂ : ՎԷ 26

սիզև ոչպուտա պուլա : Վէ 37
սիզէ սէօյէսելիմ շէյլէրի՝
հեր քէսէ սէօյէրիմ. Ոյա-
նըգ տուրան :

ՊԱՊ ԺԴ

Վէ էլի կիւնաէն ոճնկրա՝ 1
պասէք վէ խամուրտուզ լոխ.
վէ պուշքեահլնլեր հէմ քէա-
թխպլեր ոճու ֆէնտ էլէ թու-
թուա էօլտուրմէյէ եօլ ա-
րարար լոխ : Վէ տէրլեր լ- 2
ոխ. Պայրամտա օլմասըն. օլ-
մայա խալգտա վէլվէլէ օլա :
Վէ օ Բեթանիատա ձիւ- 3
տամըն Սիմոնուն էվնտէ օ-
լուա՝ ոօֆրատտա օթուրուր լ-
քէն, տու մէյմէրի գապըտտա
ալըր պահալը խալխա նտրտին
եալը էլէ՝ պիր գալը կէլտի,
վէ գալը գըրըպ՝ ոճուն պուշը
լուզէրինէ տէօքտու : Վէ պա- 4
զը քիմսէլէր քէնտի քէնտինէ-
րինտէ տարըլըպ տէրլեր խոխ.
Պու եալ նի՞չուն Թէլէֆ օ- 5
ատ : Զիրա պու եալ՝ լուչ
եիւզ սինտարտան զիյատէ տա-
Թըլըպ՝ ֆագիրլէրէ վէրիլէ պի-
լիր խոխ. վէ ոճա մըրըլտա- 6
նըրըլար խոխ : Ամմա Յիսուա
ատի. Ոճու պրագըն, նի՞-
չուն ոճա զահմէթ վէրիր սի-
նիզ. պանա խայրըլը եշ էլէ-
տի : Զիրա ֆագիրլէր տայ- 7
մա սիզին էլէ տիր, վէ խա-
թէտիլինիզ զէման ոճլարտա
էյլիք էտէ պիլիր սինիզ. լա-
քին պէն տայիմա սիզին էլէ
տէյիլ լիմ : Պու՝ էլինտէն կէ- 8
տիլ սիյինի էյլէտի. Թէնիմի՝ կէօմ-
մէք լիշուն վէրէլին մէտ էթմէյէ
տուվըտանալը : Կէրչէք տէրիմ սի- 9
զէ, պու Ինճիլ պիւթիւն տիւն-
եատա՝ հեր նէրէտէ վ'աղ օ-

օղէման տատէմ Օղլուննու ա'զիմ
գուվվէթ վէ ճէլալիլէ՝ պու-
լութլարտա կէլիր կէօրէճէք-
լեր : Վէ օվ զէման քէնտի 27
մէլէքլերինի կէօնտէրիյա՝ քէնտի
սէչիլմիշլերինի տէօրթ բիւզ-
կեարտան՝ եէրինե ուճուննտան
Թա կէօյուն ուճուննտէք տէվ-
շէրէճէք տիր : Վէ Թէմմիլի 28
ինձիր ապաճընտան էօյրէնին.
օնուն տալը արթըպ եուամշագ օ-
լուր տէ՝ եավրատլարը պիթէր-
սէ, եաղըն եագըն օլտուղունու
անկլար սընըզ : Փէզալիք սիզ 29
տանի՝ պուննլարըն վագի՝ օվ
տուղունու կէօրտիւյինելուզ
զէման, անկլայըն քի եագըն
տըր, գափուլարտա փըր :
Կէրչէք տէրիմ սիզէ քի՝ պու 30
սիսիէ մուԹլագա կէչմէյէ-
ճէք, Թա պուննլարըն ճիւմ-
լեսի վագի՝ օլանտտէք : Կէօք 31
հէմ եէր կէչէճէքլէր. ամմա
սէօզլէրիմ տալա կէչմէյէճէք-
լեր : Լաքին օ կիւնտէն վէ օ 32
տա՛Թտան էօԹիւրիւ՝ հիչ
քիմսէ պիլմէզ, նէ կէօքտէ
օլան մէլէքլէր՝ նէ տէ Օ-
ղուլ, անճագ փէտէր պէնէ :
Պապըն, ույանըգ տուրուն 33
վէ տուա՛ էտին. զիրա օլ
վագԹըն նէ զէման օլտուղու-
նու պիլմէզ սինիզ : Վ՛ուրուպ- 34
Թէ կիւտէն պիր տամ միսիլ-
լու տըր քի՝ հվինէ պրոտլըտա
դուլտուրնա հիւքիւմդէթի՝ վէ
հեր քէսէ իշինէ վէրիր, վէ
գափուճույա Թէնապին էտէր
քի՝ ույանըգ տուրուն : Իմտի 35
ույանըգ տուզուն. զիրա էվ
սահիպէ նէ զէման կէլէճէյի-
նի՝ ախշամ եա կէճէ եարըտը
եա խօրօս էօԹմէսինտէ եա
սապահ մը՝ պիլմէզ սինիզ :
Օլմույա քի՝ անիտընզին կէլիպ՝ 36

լուանուրաս, պու գարընըն էթ-
սէյ տախ՝ օնուն զլքրն էչնուն
աէօյլէնէՀէք տէր։
10 Վէ օնլքլէրն պէրի՝ Իսկա-
րիովոլու Յուդա պաշ քեա-
հնլէրէ վարսը, քի օնու օն-
11 լարա Թէսլիմէտէ։ Վէ օնլար
իշլտինՀէ՝ աէվլինտիլէր, վէ
օնա ագչէ վէրմէյէ վա՛ա էթ-
տիլէր. վէ օնու միւնասիպէթ
իլէ էլէ վէրմէյէ Թարիւդ ա-
րար էտի։
12 Վէ իսամուրտուզդն իլք
կիւնլնանէ՝ պասէքի պօյլաղլա-
րըգլարը զէմանի՝ շայիրտլէրի
օնա ութտիլէր. Նէ՞րէտէ իս-
Թէրսին քի վարըպ Հազըրլըգ
կէօրէլիմ՝ քի պասէքի եէյէ-
13 սին։ Վէ շայիրտլէրինտէն ի-
քինսինի կէօնտէրիպ՝ օնլարա
ութտի. Շէհրէ կիտսին, վէ սի-
զէ՝ պիր տու ութմԹիսէ եիւք-
լէնմիշ տաէմ բասԹիկլէՀէք.
14 օնուն արտընՃա վարըն. Վէ
օ՝ նէրէյէ կիտէրտի, էվ սա-
հիպինէ տէյին քի՝ Խօճա տէ-
յոր. Շայիրտլէրիմ իլէ պա-
սէքի եէյէՃէյիմ օտա նէ՞րէ-
15 տէ տիր։ Վէ օ պիզէ ութօչէն-
միշ Հազըր՝ պիր պէօյիւք իւռէԹ
գաԹ օտասը կէօսԹէրէՃէք.
պիզէ օրատա Հազըրլըգ կէօ-
16 րիւն։ Վէ օնուն շայիրտլէրի
ջըգըպ՝ շէհրէ կէլտիլէր. վէ
օնուն օնլարա ութտյի կիւպի
պուլտուլար, վէ պասէքի Հա-
զըրտատլար։
17 Վէ սաբտամ օլուՃա, օն
18 էքիլէր իչէ կէլտի. Վէ օնլար
ոօֆրատա օԹուրտուպ եէր իչ-
քէն, Յիսուս ութտի. ԿէրիՃէք
ութրիմ պիզէ, քի պիզտէն պի-
րի պէնի էլէ վէրիՃէք, քի օ
պէնիմ իլէ Թատա՛մ էտէյօր։
19 Վէ օնլար գատավԹէթլէնիպ՝

պիրէր պիրէր օնա ութմէյէ
պաշլատըլար. Սատըն պէն
օ՞լմայըմ, վէ պաշգասը՝ Սա-
տըն պէն օ՞լմայըմ։ Վէ օ՝ 20
Ճէվապ վէրիպ օնլարա ութտի.
Օնիքլէրտէն պիրի՝ էլինի պէ-
նիմ իլէ սահանա պաԹըրան
տըր. Կէրչի տաէմ Օլլու՝ օ- 21
նուն Հադգընա եազըլը օլտու-
ղու կիտի կիւտէր. լաքին վա՛յ
օլ ադամ՝ քի՝ օնուն էլի իլէ
տաէմ Օլլու էլէ վէրիլիր. օ
տաէմ տօղմադայըտը, օնա
տահա էյի օլուր էտի։
Վէ օնլար եէր իքէն, Ձի- 22
տուս էքմէք ալըպ՝ վէ աէրէ-
քէթ օգուչուպ փարիսէէտի,
վէ օնլարա վէրտի, վէ ութտի.
Ալըն, եէյին, պու ԹէնիմԹ
տիր։ Վէ գատէհի ալըպ՝ շիւքր 23
էտինՃէ, օնլարա վէրտի, վէ
օնտան հէվիտի իչտիլէր։ Վէ 24
օնլարա ութտի. Պու գանըմ
տըր. շօլ եէնի սահտըն գա-
նը քի՝ չօգլար իչնուն տէօ-
քիլիւր։ Կէրչէք տէրիմ պիզէ 25
քի՝ արԹըգ սամանըն մահ-
տուլունտան տօլա իչմէյէՃէ-
յիմ, Թա օ կիւնէտաէք քի՝
Ալլահըն փատիշահլըղընտա օ-
նու եէնի իչէՃէյիմ։ Վէ օն- 26
լար իլահի օգուչուպ՝ զէյԹին-
լիգ տաղընա չըգտըլար։
Վէ Յիսուս օնլարա ութտի 27
քի՝ պու կէՃէ հազրլտտա
հէվինիլ սուրչէՃէք սինիլ.
զինա եազըլմըչ տըր. Չօպանը
վուրաճաղըմ, վէ գոյունլար
տաղըլաճաք տըր։ Ամմա պէն 28
դիյամ էթտիքտէն սոնկրա՝
սիզտէն էվվէլ Գալիլէայա վա-
րաճաղըմ։ Վէ պէտրոս օնա 29
ութտի. Էյէր հէպինտ սուրչ-
մէլէր տուախ, պէն ութմյէչ։ Վէ 30
Յիսուս օնա ութտի. Կէրչէք

աչերիմ սանա քի՝ պու կիւն՝ հէ-
ման պու կէձէ խօրօս նքի-քէր-
րէ էօթմէզտէն , ալէնի իւչ քէր-
31 րէ ինչքեար էտէձէքսին : Ամ-
մա օ՝ տահա զնյատէ տէրիտի .
էյէր պանա սէնին նլէ էօլ-
մէք լազըմ կէլսէ , սէնի ասլա
ինչքեար էթմէյէձէյիմ . վէ
հէփիսի տէ ալէօյլէ տէրլէր
խտի :
32 Վէ ատը գէթսեմանի օլան
պիր մահալէ կէլտիլէր . վէ
շայըրտլէրինէ տէտի . պէն
ատա՛ էտէնէտէք՝ սիզ պու-
33 րատա օթուրուն : Վէ պետ-
րոս հէմ Յակոբոսա վէ
Յովհաննէսի պէրէսինձէ ատը .
վէ իւրքմէյէ հէմ փէք թատա-
34 լանմազա պաշլատը . Վէ օնլա-
րա տէտի . ճանըմ՝ էօլմէմէ
տէրէձէսինտէ զայէթ գատա-
վէթլի տիր . պուրատա գալըն ,
35 վէ ույանըգ տուրուն : Վէ պիր
ազ նլէրի վարըպ՝ եէրէ պա-
փանտը . վէ ատա՛ էտէր խտի
քի՝ էյէր միւմքին իսէ , օնատան
36 պու սա՛թ կէչէսին : Վէ տէր
խտի . Եա՛ Սբբա՝ փէտէր ,
սէնին ի՛նտինտէ հէր շէյ միւմ-
քին տիր . պու գատէհի պէն-
տէն կէչէր . լաքին պէնիմ ի-
թէտիյիմ օլմատըն , իլլա ա-
37 նին իստիյին օլսուն : Վէ կէ-
լի պ օնլարը ույդուտա պու-
ատ , վէ Փետրոսա տէտի . Եա՛
Սիմոն՝ ույո՛ւ մու ատն .
պիր սա՛թ ույանըգ տուր-
մազա գատէր օ՛լմազըն մը :
38 Ույանըգ տուրուն , վէ ատա՛
էտին , շէյլէ քի թէձրիւպէյէ
պիւշէյէսինիզ . կէրչի լուս
հազըր՝ ամմա թէն զայի՛ֆ տիր :
39 Վէ թէքրար վարըպ՝ հէման օ
ալօզլու ալէյլէյէրէք՝ ատա՛ էյ-
40 լէտի : Վէ կէլի ատօնիւա՛

էլինէ օնլարը ույդուտա պու-
տու . զնրա օնլարըն կէօզլէրի
ալըրըլաշմըշ խտի , վէ օնա նէ
ճէվապ վէրէձէքլէրինի պիլէ-
մէսիլէր : Վէ իւչհնձիւքէրէ 41
կէլտի , վէ օնլարա տէտի . Ար-
թըգ ույույուն , վէ բահաթ-
լանըն . կէչտի , սաա՛թ կէլտի .
իշթէ ատէմ Օղլու՝ կիւնահ-
քեարլարըն էլլէրինէ թէսլիմ
օլունույօր : Գալգըն , կիտէլիմ . 42
իշթէ պէնի էլէ վէրէն եաղ-
լաշը :
Վէ տէր ա՛գապ՝ օ տահա 43
ալէյլէր իքէն՝ ընկէյլէրին պիրի
օլան Յուդա կէլտի , վէ օնուն
պիլէսինձէ պաշ քեահինլէրին
վէ քեաթխպլէրին վէ իհթի-
արլարըն Թարաֆընտան պը-
չաղլար վէ օտունլար նլէ չօփ
պալատլըդ վար խտի : Վէ օ- 44
նու էլէ վէրէն՝ օնլարա նիչան
վէրիպ ատմիշ խտի . Քիմի քի
էօփէր խսէմ՝ օ տուր . օնու
ԹուԹուն , վէ գավլընձէ կէօ-
Թիւրիւն : Վէ օ կէչինձէ , չա- 45
փուճագ օնուն եանընա վարըպ՝
Եա՛ իսձա՝ իսձա տէտի , վէ
օնու էօփտիւ : Վէ օնլար օնուն 46
իւզէրինէ էլլէրինի սալտըլար ,
վէ օնու ԹուԹտուլար : Վէ 47
օրատա տուրանլարտան պիր
քիմսէ՝ պըչաղը չէքիպ պաշ
քեահինին գուլունու վուր-
տու , վէ օնուն գուլաղընը
տուշիւրտիւ : Վէ Յիսուս Ձէ- 48
վապ վէրիպ օնլարա տէտի .
պէնի ԹուԹմազա՝ խըլըտ՞ղ
իւզէրինէ կիտի մի պըչաղլար
վէ օտունլար նլէ չըգարընըզ :
Չէր կիւն՝ հէյքէլտէ Թա՛լիմ 49
էտէրէք՝ սիզին նլէ խտիմ , վէ
պէնի ԹուԹմատընըզ . ամմա
քիթապլար Թէքմիլ օլմազ ի-
չիւն պէօյլէ օլտու : Վէ հէփ 50

ջայէրփէրի օծու պրաալըսլ՝ գաջ-
51 տըլար : Վէ ջըփլաղ ընէնի իս-
զէրինտէ չարշաֆա պիւրիւն-
միւշ պիր կէնճ քիմսէ օնուն
արտընճա կիւտէր իսի . վէ ու-
շադլար օնու ԹուԹտուլար :
52 Վէ օ չարշաֆը պրաալըսլ՝ օն-
լարտան ջըփլաղ գաջտը :
53 Վէ Յիսուսու պաշ քեահինէ
կէօթիւրտիւլէր . վէ հէփ պաշ
քեահինլէր վէ իհթիարլար վէ
քեաԹիխալէր օնուն եանընա
54 ձէմ՝ օլտուլար : Վէ Պեարտա
Թա պաշ քեահինին ավլու-
սունտան իչէրիսինէտէք՝ օնուն
արտընճա ուզագտան կիւԹտի .
վէ խըզ ռէՀքեարլար իլէ օթու-
լուպ՝ աԹէդլին եանընտա ըսը-
55 նըր իտի : Վէ պաշ քեահին-
լէր հեմ պիւԹիւն ճէմաա՝թ
Յիսուսա պարըր՝ օնու էօլտիւր-
մէք իչիւն՝ շէհատէթ արար-
լար իտի , վէ պուլմազլարիտի :
56 Չիւնու օնա պարըր չօգ քիմսէլէր
եալան շէհատէթ էտէրլէրիտի ,
ամմա շէհատէթլէր մուԹաապըխ
57 տէյիլլէր իտի : Վէ պա՛զը-
լարը գալգըպ՝ օնա պարըր եա-
լան շէհատէթ էտէրէք ատտի-
58 լէր քի , պիզ օնու իշիտտիք ,
քի ատրիտի . պէն պու էլ
իլէ եափըլմըշ հէյքէլի պօզա-
ճաղըմ , վէ իւչ կիւնտէ պաշ-
գա պիր էլ իլէ եափըլմա-
59 մըշ պինա էտէճէյիմ : Վէ
ատըյլէ տախի օնլարըն շէհա-
տէթի մուԹտապըխ տէյիլ իտի :
60 Վէ պաշ քեահին օրթայա գալ-
գըպ՝ Յիսուսա սորալ էտտի ,
վէ տէտի . Հիչ պիր շէյ ճէ-
վապ վէրմէզլմի՞ սի սին . պուն-
լար սանա գարշը նէ՞ շէհա-
61 տէթ էտէյօրլար : Օ իսկ սու-
քիւթ էտէր իտի , վէ հիչ պիր
ճէվապ վէրմէզ իտի . Թէքրար

պաշ քեահին օնա սորալ էթ-
տի , վէ օնա տէտի . Մի՞ւԹէ-
պարէյին Օղլու Քրիստոս սէ՞ն
մի սին : Վէ Յիսուս տէտի . 62
Պէն իմ , վէ սատէմ Օղլուննու
Գուտրէթին սաղընտա օթու-
րուր՝ վէ կէօյիւն պուլութ-
լարը իլէ կէլիր կէօրէճէք սի-
նիզ : Իմամ պաշ քեահին գափ- 63
Թանլարընը եըրԹըպ տէտի .
ԸրԹըդ ալըզ շահիտլէր նէ՞
լազըմ : Ջիւֆրիւ իչինԹաինիզ . 64
սիզէ նի՞ճէ կէօրիւնիւր . վէ
օնլարըն հէփիսի օնուն իւզէ-
րինէ հիւքմ էթտիլէր , քի է-
լիւմէ միւռԹահապ ատըր :
Վէ պա՛զըլարը օնա Թիւ- 65
քիւրմէյէ վէ եիւզիւնիւ էօրԹ-
մէյէ , վէ օնա եումրուդ վուր-
մաղա , վէ օնա՝ փէյղամպէր-
լիք էյլէ տէմէյէ պաշլատըլար .
վէ խըզմէթքեարլար օնա սիլէ
վուրուրլար իտի :
Վէ պեարտա աշաղատա ավ- 66
լուտա իքէն , պաշ քեահինին
խալֆայըգլարընտան պիրի կէլ-
մի . վէ պեարտատա ընընը ի- 67
քէն կէօրտույիւնատ , օնա պագ-
մաղըլա՝ տէտի . Սէն տէ Ն՛ա-
զարէԹլի Յիսուս իլէ իտին :
Ամմա օ՝ ինքեար էտուպ տէտի . 68
Ն՛է սէօյլէյօրսուն՝ պիլմէմ ,
վէ անկլամամ . վէ տիշարըյա
տէհլիզէ ջըգտը , վէ խօրօս
էօթտիւ : Վէ խալֆայըգ էյինէ 69
օնու կէօրմէյինլէ , օրադա տու-
րանլարա տէմէյէ պաշլատը քի՝
Պու տա օնլարտան սըր : Վէ 70
օ՝ Թէքրար ինքեար էտէր իտի .
վէ պիրազտան ատնիրա՝ եյինէ
օրադա տուրանլար Պեարտա
տէտիլէր . Կէրչէքտուէն օնլար-
տան սըն . չիւն քի Գալիլէացը
սըն , վէ սէօյլէյինլինն պէնզէյօր :
Ամմա օ՝ Պու տէտիյինիզ տատ- 71

Պիղատոս ծնլարա ձէվաս էտիպ
տէտի • Խաթէ՞ր մի սինիզ սիզէ
եէհուտիլէրին փատիշահընը
սալը վէրէյիմ : Զիրա պիլիր 10
լար քի պաշ քեահինլէր՝ ծնու
հատէտ լչնուն էլէ վէրտիլէր :
Ն մանա պաշ քեահինլէր գալա- 11
պալըրընըլար քի՝ ծն-
լարա խուտուսա հարաբըայը
սալը վէրսին : Վէ Պիղատոս 12
ձէվաս վէրիպ՝ թէքրարէն ծն-
լարա ատէտի • Եէհուտիլէրին
փատիշահը ատէտիյինիզ քիմ-
սէյի՝ նէ՞ խսթէրսինիզ քի ե-
տէյիմ : Վէ ծնլար թէքրարէն 13
պալըրընըլար • Օնու խաչա
ջըզար : Վէ Պիղատոս ծնլարա 14
ատէտի • Ես նէ՞ քէօթիւլիւք
էթտի • Վէ ծնլար տահա շի-
յատէ պալըրընըլար խսի • Օ-
նու խաչա ջըզար : Վէ Պիղա- 15
տոս գալասալընըը խօշնուտ
էթմէք խսթէմէյիլէ՝ ծնլարա
հարաբըայը սալը վէրտի , վէ
Յիսուսու ատէյտիւքտէն ածնի-
րա՝ խաչա ջըզարըլմալա թէս-
լիմ էթտի :

Վէ ա՛սքէրիլէր ծնու՝ տի- 16
վանխանէ օլան ավրունուն իչէ-
րիսինէ կէօթիւրիւպ՝ պիւթիւն
պէօլիւյիւ ձէմ՛ էթտիլէր :
Վէ օնա խաքէրլէթ կիյատիրտի- 17
լէր , վէ տիքէնտէն թաձ էօ-
րիւպ՝ օնուն իւզէրինէ գօսու-
լար : Վէ՝ Սէլամ սանա՝ էյ 18
Եէհուտիլէրին փատիշահը փէ-
յէէ՝ ծնու ատլամըսմալա պաշ-
լատըլար : Վէ ծնուն պաշընա 19
գամըշ իլէ վուրուրլար խսի ,
վէ օնա Թիւքիւրիւրլէր խսի •
վէ տիզ չէօքիւպ՝ օնա սէձատ
էաէրլէր խսի : Վէ ծնու զէվզ- 20
լէնտիքտէն ածնկրա , իւզէրին-
տէն խաքէրլէթի չըզարըպ՝ օնա
քէնտի էավապլարընը կիյատը-

մի պիլմէմ տէյիւ՝ լա՛նէթ օղու
մալա վէ եէմին էլթմէյէ պաշ- 72
լատը : Վէ տէր ա՛գասլ էքին-
ճի քէրրէ խսօրսս էօթտիւ •
վէ Պետրոս Յիսուսուն օնա՝
խսօրսս էքի քէրրէ էօթմէղուէն՝
պէնի իւչ քէրրէ ինքեար էտէ-
ճէք սին տէյիւ ատսէյն սէօ-
ղիւ խաթըընա հէթիրտի • վէ
տէր ա՛գասլ ալլահմալա պաշ-
լատը :

ՊԱՂ Ժ Ե

1 Վէ տէր ա՛գասլ ատսա-
լայըն՝ պաշ քեահինլէր՝ խսթէ-
արըար վէ քեաթիպլէր իլէ ա-
թիւն մէճլիս մէշվէրէթ էտիպ՝
Յիսուսու պալլատըըլար , վէ
հէօթիւրիւպ Պիղատոսա թէս-
2 լիմ էթտիլէր : Վէ Պիղատոս
օնա սիւալ էթտի • Եէհուտի-
լէրին փատիշահը ա՞ն մի սին •
վէ օ՝ ձէվաս վէրիպ օնա տէտի •
3 Բէնտին ածօյլէրսին : Վէ պաշ
քեահինլէր օնատան չօգ շիքեա-
4 յէթ էտէրլէր խսի : Վէ Պի-
ղատոս եէնէ օնա ատրուպ տէտի •
Հիչ պիր ճէվաս վէրմէ՞զ մի
սին • ատէ՝ սանա գարշը նէ
գատար շէյլէր չէհատէթ էտէ-
5 յօրլար : Ըմմա Յիսուս ար-
թըգ հիչ պիր ճէվաս վէրմէտի ,
չէօյլէ քի՝ Պիղատոս թա՛ճ-
ճիւալ էտէր խսի :
6 Վէ հէր ալայրամտա՝ ծնլարա
տիլէտիքլէրի պիր մահպուս
7 սալը վէրիր խսի : Վէ Բա-
րաբա տէնինէն քիմսէ՝ ճիւմ-
հիւր րէՖիղլէրի իլէ պալլը
խսի , քի ծնլար ճիւմհիւրտէ
8 գան էթմիշլէր խսի : Վէ գա-
լասալըգ պալըրըրսա՝ ծնլարա
սայիսմա էթտիյի կիսի էլնէն
9 փէյթա տիլէմէյէ պաշլատը : Վէ

ոլէր . վէ ծնու տըշարը չը-
գարտըլար քի՝ խաչա չըգարա-
լար :
21 Վէ Աղէքսանդրոս վէ Ռու-
ֆոսուն պապասը Կիւրենէլի
Սիմոն նամ ալիր քիմսէ Թար-
լատան կէլիւպ օրափան կէչէր ի-
քէն՝ ծնա ծնուն խաչընը գալ-
տըրմաղա անկարեա էթտի-
22 լէր : Վէ ծնու Գողգոթա
տէնիլէն մահալէ կէթիրտիլէր ,
քի ատու Թէրճիւմէ օլուննա՝
23 գաֆա եէրի փէմէ տիր : Վէ
ծնա էչմէյէ միւրը իլէ գարըշ-
մըշ շարտապ վէրտիլէր . ամմա
24 ալմատը : Վէ ծնու խաչա չը-
գարտըգտան սոնկրա , էսկապ-
լարընը՝ քիմ նէ ալա ասկիւ
ծնլարըն իւզէրինէ գուրա՝ ա-
Թարագ՝ փայլաշըրլար խտի :
25 Իմտի սաա՛Թ իւչտէ խտի , վէ
26 ծնու խաչա չըգարտըլար : Վէ
ծնուն Ճիւրմ եաֆԹասը իւզէ-
րինէ ԵՒՀՈՒՏԻԼԷՐՒՆ ՓԱ
ՏԻՇԱՀԸ տէյիւ եազըլմըշ
27 խտի : Վէ պիլէտինտէ՝ պէրինի
սաղընատա վէ օպէրինի սօլտունա
էքի խըրսըզ խաչա չըգարտը-
28 լար : Վէ օլ եազը ԹէքմիլՀ
օլսուս , քի տէյօր . Վէ պինա-
մուսալար իլէ սայըլտը :
29 Վէ եանընտան կէչէնլէր՝
պաշլարընը սալըյըպ օնա քիւ-
ֆր էտէրէք տէրլէր խտի . Վա՛յ
հէյքէլի եըզան վէ իւչ կիւնտէ
30 եափան , Քէնտինի գուրԹար ,
31 վէ խաչտան էն : Վէ պուռնտի-
լէ կինը պաշ քեահինլէր տախ
պէյնէրէլինտէ քեաԹիպլէր իլէ
ղէվդէնիպ՝ տէրլէր խտի . Պաշ-
դալարընը գուրԹարսը , քէն-
տինի գուրԹարմալա գաստը
32 տէյիլ տիր : Խարայէլին փատի-
շահը Քրիստոս շիմտի խաչտան
էնսին , քի կէօրէլիմ վէ ինա-
նալըմ . ծնուն իլէ խաչլանմըշ-
լար տա ծնա սիԹէմ էտէրլէր
խտի :
33 Վէ սաա՛Թ սէԹըզա կէլինճէ , սիւԹիւն կէրինի իւզէրի-
տէ՝ Թա սաա՛Թ տօգուզա
գատար՝ դարանլըդ օլտու :
34 Վէ սաա՛Թ տօգուզտա Յիսուս
պէօյիւք սէս իլէ չաղըրըպ տէ-
տի . Էլօի Էլօի՝ լամա սա-
պաքԹանի , քի Թէրճիւմէ օ-
լուննա՝ Նա՛ Աստուածըմ Աստու-
ծըմ՝ ալէնի նի՞ճինճա Թէրքը էԹ-
35 տին փէմէ տիր : Վէ եափընտա
տուրանլարընը պա՛զընը իչի-
տինճէ՝ տէրլէր խտի . Իլիթէ
36 Եղիայը չաղըրըյո՞ր : Վէ պիրի
սէյիրտիպ՝ սիրքէճիլէ պիր սիւն-
կիւլ տօլտուրտու , վէ պիր գա-
մըշա գօյուպ՝ Գօյ վէրին , պա-
գալըմ Եղիա օնու էնտիրմէյէ
կէլի՞ր մի տէյէրէք՝ օնա իչի-
րըր խտի :
37 Վէ Յիսուս պէօյիւք պիր
սէս ա՛նը վէրիպ՝ րուհուն Թէս-
38 լըմ էԹտի : Վէ հէյքէլին
փէրտէի էօգտրուտան աշաղա-
յատէք եըրԹընըպ՝ իքիյէ պէօ-
39 Ընօփո : Վէ օնուն գարշը-
պունտա եազըն տուրան էվուղ
պաշը՝ օնուն պէօյէ չաղըրըպ
րուհ Թէսլիմ էԹտիյինի կէօ-
րինճէ , տէտի . Կէրչէքտուն
պու ատամ Աստուծուն Օղլու ի-
40 տի : Չէմ ուզտատան սէյր
էտէն գարըլար տախ վար ի-
տի , քի օնլարըն արատընտա
Մագդալէնալը Մարիամ վէ
քիւչիւք Յակոբոսուն հէմ Յով-
սէյին անասը Մարիամ վէ
41 Սողոմէ տէ վար խտի . Քի
պունլար օ Գալիլէատա իքէն
տախ՝ օնուն արտընճա կիտէր-
լէր խտի , վէ օնա խըզմէԹ
էտէրլէր խտի . վէ պաշգա չօղ

գարշելար տա վար իսի, քի
ծնունլա պէրասէր Երուսաղէ-
մ ընդմըշտար իսի :
12 Վէ արթըզ ախշամ օլուն-
ճա, Զուամաա" եա՞նի շարթաթ-
տան էվվէլ օլան կիւն օլմազ
13 ըլա, Արիմաթիատան օլան
Ի՛ւսէֆպէր մէվէրէթէն Յով
ակի կէլսի. քի օ՝ քէնտիսի
տախի Ա՛ստահըն փատիշահ՛ըլըղ-
նը պէքլէր իսի. պու քիմսէ
ձէսարէթ խսիպ Պիղատոսա
կիրսի, վէ Յիսուսուն թէնինի
14 ափէսի : Վէ Պիղատոս Հալա
էօլսիւ մի՛ սէյիւ թա՛ձձիւպ
էթսի. վէ էիւզ պաշըլը չա-
ղըրըպ՝ չօգտան՞ մը էօլսիւ
15 սէյիւ օնա սիւսալ էթսի : Վէ
էիւզ պաշըտան անկլամադըղա,
թէնին Յովսէֆի պաղըշլատը :
16 Վէ օ՝ պիր չարշաֆ սաթուն
ալըը, վէ օնու էնտիրիպ չար-
շաֆա սարտը. վէ օնու պիր
մէզարա գօսոս, քի գայատա
գաղըլմըշ իսի. վէ մէզարըն
գափուսունա պիր թաշ եու-
17 վարլատը : Վէ Մ՛ագդաղէնալը
Մ՛արիամ իլէ Յովսէսին անոսը
Մ՛արիամ՝ նէրէյէ գօնուլտուը
սէյիւ կէօզէտիրըղըր իսի :

ՊԱՊ ԺԳ

1 Վ՛է շաբաթ կէչինճէ, Մագ-
դաղէնալը Մ՛արիամ վէ Յակո-
բոսուն անոսը Մ՛արիամ հէմ
Սողովմէ՝ պահարլար սաթուն
ալարլար, քի կէլիպ օնա սիւ-
2 րէլէր : Վէ հաֆթանըն իլք
կիւնիւ վէքք սապահլայըն՝ կիւ-
նէշ տօղար իքէն մէզարա կէլ-
3 սիլէր : Վէ ակ՛այնէրինէ տէր-
լէր իսի. Պիղէ մէզարըն գա-
փուսունատան թաշը քի՞մ էու-
4 վարլայաճադ : Վէ սլագընճա,

գործակատարները էին, թաշ եւուվար-
լանումըշխուի. զիրա զայէթ պէօ-
հիւք իսի : Վէ օնլար մէզարա 5
կիրիպ՝ պէյազ էսվապ կիյին-
միշ՝ սաղ թարաֆտա օթուրան
սիր հէնճ քիմսէ կէօրմէյէրէք ,
վէ փէք գօրգուսուզար : Վէ օ՝ 6
օնլարա տէսի. Գօրգմանըն .
խաչա չըգարըլմըշ Նազարէթլի
Յիսուսու արար սընըզ, օ գալէ-
տը , սուրատա եէյիլ տիր ,
իշլէթ օնու գօսոսուգլարը էէր :
Նայքին կիտին , օնուն շայիրա- 7
էրինէ վէ Պեարուսա տէյին քի՝
օ սիզսիէն էվվէլ Գալիլէայա
վարաճագ , սիզէ տէտիյի կիպի ,
օնու օրատա կէօրէճէք սինիզ :
Վէ օնլար տիշարը չըգըպ՝ 8
մէզարտան գաչարլար . վէ իս-
զէրլէրինէ տիթրէմէ վէ չայ-
րէթ տիւշտիւ , վէ հէչ քիմսէյէ
պիր չէյ սէօյլէմէտիլէր . զիրա
գօրգարլար իսի :
Վէ հաֆթանըն իլք կիւ- 9
նիւնէ սապահլայըն գլխամ
էթտիքտէ , էվվէլա Մ՛ագդա-
ղէնալը Մ՛արիամա կէօրիւնտիւ ,
քի օնտան եէտի ճինն չըգար-
մըշ իսի : Օ վարըպ՝ օնուն պի- 10
լէսինճէ օլմուշ օլանլարա՝ օն-
լար եաս չէքիպ աղլար իքէն՝
իսապկը վէրսի : Օնլարիսէ օ- 11
նուն՝ պիրի օլուպ՝ օնա կէօ-
րիւնտիւ իշիթտիքլէրինի-
տէ , իննանմատըլար :
Վէ պուհնատան սօնկրա՝ օն- 12
լարըն իքիսինէ՝ օնլար կէզէրէք
պիր չինճիլիյէ կիտէր իքէն՝
պաշգա շէքիլտէ կէօրիւնտիւ :
Վէ օնլար վարըպ՝ պագիլէրէ 13
իսապէր վէրսիլէր . օնլարա տա-
խի իննանմատըլար :
Սօնկրա օն պիրինէ՝ օնլար 14
սօֆրատա օթուրուր իքէն՝
կէօրիւնտիւ , վէ օնլարա իման-

սըզ վէ սէրթ եհուդէքլի օլտուդ-
լարը իչիւն թա՛զիր էյլէտի ,
քի օնու գլյամ էթմիշ կէօրէն-
լերէ ինանմատըլար :
15 Վէ օնլարա տէտի . Պիւ-
թիւն տիւնեայա վարըպ՝ ձիւմ-
լէ մախլուգա ինձիլի վ՛ազ
16 էտին : Ինանըպ վաֆթիզ օ-
լմնան գուրթուլաճագ . վէ
ինանմայանըն իւզէրինէ հիւքմի
17 ա՛զապ օլունաճագ : Վէ ինա-
նանլարտան պու ա՛լամէթլէր
իձրա օլունաճագ . Պէնիմ ա-
տըմ իլէ ձիննէրը չըգարաճագ-
լար , եէնի տիլլէր սէօյլէյէ-
18 ճէքլէր . Ըլանլար թուութա-
ճագլար , վէ էօլիւմ կէթիրիր
շէյ իչմէյէր տախի՝ օնլարա աս-
լա քէտէր վէրմէյէճէք . խաս-
թալարըն իւզէրինէ էլլէր գօ-
յաճագլար , վէ օնլար սաղա-
լաճագլար :
19 Իմտի Բտպպ օնլարա սէօյ-
լէտիքտէն սոնկրա՝ կէօյէ էօ-
գարը ալընտը , վէ Ալլահըն
20 սաղընտա օթուրտու : Վէ օն-
լար չըգըպ՝ հէր եէրտէ վ՛ազ
էտէրլէր իսկ , վէ Բտպպ պի-
լէչինճէ ա՛մէլ էտէր իսկ ,
վէ իձրա օլունան ա՛լամէթ-
լէր իլէ սէօզիւ իսպաթ էտէր
իսկ :

ԻՆԱ՛ՒԼ

ՂՈՒԿԱՍԻ ԱՒԵՏԱՐԱՆԻՆ

ԳԼՈՒԽ Ա

1 ՊՈՒՆ քի չօք քիմսէլէր՝
սրամըզտա չօղ սահիհ պիլլին-
միչ չէյլէրին խուսուսունտա
հիքեայէթ թէրթիպ էթմէյէ
2 էլ գօտուլար , իպթիտաատէն
կէօզլէրի իլէ կէօրինլէր՝ վէ
սէօզիւն իսրըմէթճիլէրի օլան-
լար պիզէ թէսլիմ էթտիքլէրի
3 կիպի . Պանա տախի քի՝ հէր չէ-
յի իպթիտաատէն պէրու թատ-
գիգան թէֆթիշ էթմիշիմ՝
մա՛գուլ կէօրիւնտիւ քի սը-
րատը իլէ տանա եաղայրմ ,
եա՛ գուատէթլու Թէոփիլոս .
չէօյլէ քի էօյրէնտիկին սէօզլէ- 4
րին հաղիգաթըն անկլայա-
սըն :
Եէհուտիութան վատիշահը 5
Հէրովդէսին կիւնլէրինտէ՝ Ա-
բիա Նէվսէթինտէն Զաքարիա
իսմինտէ պիր քեահին վար ի-
տի . վէ օնուն գարըսը Ահա-
րոն գըզլարընտան՝ աատ Ելի-
սաբէթ իտի : Վէ էքլուտե 6

գուվխեթի լէն կէլեձէք , քի
պատալարըն եւրէքլէրինի եվ
լատլարա՝ վէ նէթառ՝թարըլըլը
սատըգլարըն ի՛լինէ տէօնտէ-
րիւլ՝ Պապա հազըրլանմըշ
պիր գավմ հազըր էտէ : Վէ 18
Ջաքարիա մէնէյէ տէտի . Պու-
նու նէտէ՞ն պիլէյիմ . զէրա
պէն իխթար իմ , գարըմ տա-
խի վիր իխթիար տըր : Վէ 19
մէլէք Ձէհվապ վէրիպ՝ օնա տէ-
տի . պէն՝ Ընկառն հուզու-
րունտա տուրան Գաբրիէլ իմ ,
վէ սէնին իլէ սէյլէշմէյէ՝ վէ
պունլարը տանա միւժտէ էթ-
մէյէ կէօնտէրիլտիմ : Վէ իշթէ 20
սէն՝ քէնտի վազըֆընտա թէք-
միլ օլաճագ սէօզլէրիմէ կինան-
մատըղըն սէպէպտէն՝ թա պուն-
լար վագի՝ օլաճագ կիւնէտէք
սիւքիւթ օլուպ՝ սէյլէմէյէ
գատիր օլմայաճագ սըն : Վէ 21
գավմ Ջաքարիայը պէքլէր ի-
տի . վէ հէյքէլտէ կէձիքտի-
կինէ թա՛ձձիւտ էտէրլէր ի-
տի : Վէ օ տիշարը ջըգընճա , 22
օնլարտա սէյլէմէյէ գատիք օլ-
մատըղընտան՝ անկլատըլար քի՝
հէյքէլտէ վահի կէօրտիւ .
վէ քէնտիսի օնլարա իշարէթ
էտէր իտի , վէ տիլսիղ գալըր :
Վէ օլտու քի՝ օնուն խըզմէթի- 23
նին կիւնլէրի թէքմիլ օլտու-
ղունտա , էվինէ վարըր : Վէ 24
օղ կիւնլէրտէն ածնկրա՝ օնուն
գալըրը Ելիսաբէթ համիլէ
օլտու , վէ քէնտինի պէշ այ
կիզլէյիպ տէր իտի . Պապա 25
ատէմլէրին արտընտան հա-
գարէթիմի գալդըրմագ իչիւն՝
պանա նազար գձըղը կիւն-
լէրտէ՝ պէօյլէ էյլէտի :

Վէ ալթընճը այտա Գաբ- 26
րիէլ մէլէք Ընկառտան՝ Գա-
լիլէա մէլէք Ընկառուան՝ Նազարէթ ատընտա

Ընկառն հուզուրունտա ատ-
ըդ օլուպ՝ Պապըն հէվ
թէնապհէրինտէ վէ շէրաա'թ-
լարընտա գուստուբտուզ ե-
րիւլէր իտի : Վէ օնլարըն էվ 7
լատը եօղ իտի , զիրա Ելի-
սաբէթ գըսըր իտի . հէմ ի-
քիսի տէ վիր երիվթիար իտի-
լէր :
Վէ օլտու քի օ՝ նէվպէթինին 8
ըրթասընտա Ընկառն հուզու-
րունտա քեահին խըզմէթինի
կէտիրտիկ տէ , քեահին խըզ 9
մէթինին ա'տէթի իւզրէ՝ Պապ-
պըն հէյքէլինէ կիրիպ՝ փէ-
ւէտ տիւթսիւ վէրմէյէ գու-
պա'սը տիւշտիւ : Վէ գավմըն 10
պիւթիւն ճէմաա'թը՝ տիւթ-
սիւ վագընտա տիշարտա
տուպ՝ էտէր իտի : Իմտի օնա 11
Պապըն մէլէյի կէօրիւնտիւ ,
քի տիւթսիւ մէզպահընըն ատ
հանընտա տուրուպ իտի : Վէ 12
Ջաքարիա կէօրիւնճէ՝ իւրք-
տիւ , վէ օնուն իւզէրինէ գօր-
գու տիւշտիւ : Վէ մէլէք օնա 13
տէտի . Գօրգմա՝ էա՛ Ջա-
քարիա , զիրա նէյազընն գա-
պուվ օլունտու , վէ գավրըն
Ելիսաբէթ սանա օղուլ տօղու-
րաճագ , վէ օնուն ատընը
Յովհաննէս գօյատըն : Վէ սա- 14
նա սէվինճ վէ շադլըգ օլաճագ ,
վէ օնուն տօղմատը իլէ չօգ
քիմսէլէր սէվինէճէքլէր : Չի- 15
րա Պապըն հուզուրունտա
պէօյնէք օլաճագ , վէ շարապ
հէմ սէրվոշ էտիճի չէյ ատա
իչմէյէճէք . վէ անատընըն բահ-
մինտէն պէրու Ա՛զնվ Պուհ
լէ տօլաճագ : Վէ Իսրայէլ 16
օղուլլարընտան չօգլարընըզէն-
տիլէրին Ընկառը Պապա տէօն-
սէրէճէք : Վէ օ՝ օնուն էօ- 17
նիւնճէ Ելիսանըն բուհու վէ

27 օլան չէհրինէ՝ ալը ալէքլը գըզա
կէօնտէրլըլտի , քի Դաւիթ
էվինտէն Յովաէփ իամինտէալը
գօճայա եավուզլանմըշ իտի .
վէ ալէքլրին ատը Մ՝արիամ
28 իտի : Վէ մէլէք օնուն եա-
նընա կէլլիպ՝ տէտի . Ըէլամ
սանա՝ եա՛ լութֆ պուըմուշ
գըզ , Րապպ սէնին իլէ տիր .
սէն գարըլըար արաապնաա մի-
29 թէսպարէք սին : Վէ օ կէօ-
րիւնճէ , օնուն սէօղիւնաէն
իւղքտիւ , վէ պու սէլամ՝նա-
սըլ օլա ատկիւ տիւշիւնիւր
30 իտի : Վէ մէլէք օնա ատէտի .
Եա՛ Մ՝արիամ՝ գօրգմա . զիւրա
Ալլահըն լ՝նաինաէ լութֆ
31 պուըտուն : Վէ իշթէ համիլէ
օլուպ՝ օղուլ տօղուրաճապ
սըն , վէ օնուն ատընը Յիսուս
32 գօյապըն : Պու՝ ապօյուք օլա-
ճապ , վէ թապա՛լանըն Օղլու
տէնիլէճէք , վէ Րապպ Ալլահ
օնա՝ պապասը Դաւիթին թախ-
թընը վէրէճէք . վէ Յակոբուն
էվի իւզէրինէ էսէտէն փսաի-
33 շահլըգ սիւրէճէք . Վէ փսա-
տիշահլըղընըն նիհայէթի օլմա-
34 յաճապ : Վէ Մ՝արիամ մէլէյէ
տէտի . Պու նի՞ճէ օլաճապ ,
35 չիւն քի էրքէք պիլմէմ : Վէ
մէլէք ճէվապ վէրիպ՝ օնա տէ-
տի . Սէնին իւզէրինէ Ա՛ղիզ
Րուհ կէլէճէք , վէ թապա՛լա-
՛նըն գոլաղէթինին քէօլկէսի
սէնի գափլայաճապ սըր .
պուճուն իչինն սէնաէն տօղա-
ճապ ա՛ղիզ գաթ տախի՝ Ա-
36 լահըն Օղլու տէնիլէճէք : Հէմ
իշթէ խըսըմըն Եղիսաբէթ՝
օ տախի իհթիարլըղընտա եր-
քէք էվլաս իլէ համիլէ տիր .
վէ օլ գըսըր տէնիլէնին՝ պու
37 ալթընճը այը տըր : Զիրա
Ալլահըն լ՝նաինաէ հիչ պիր

չէյ մումքինսիզ օլմազ : Վէ 38
Մ՝արիամ տէտի . Իշթէ Րապ-
պըն Ճարիյէսի , պանա սէօ-
զիւնէ կէօրէ օլսուն . վէ մէլէք
օնտան կիթտի :

Վէ Մ՝արիամ գալգըպ օլ 39
կիւնլէրտէ՝ ա՛լէլ ա՛ճէլէ տա-
ղլսթանա՝ Յուդանըն ալիր
չէհրինէ կիթտի : Վէ Զաքա- 40
րիանըն էվինէ կիրիպ՝ Եղիսա-
բէթէ սէլամ վէրտի : Վէ օլ- 41
տուքի՝ Եղիսաբէթ Մ՝արիա-
մըն սէլամընը իշիթտի յի կիսպի՝
մա՛սում օնուն րահմինաէ սըչ
րատը . վէ Եղիսաբէթ Ա՛ղիզ
Րուհ իլէ տօլսուս . Վէ եիւք- 42
սէք սէս իլէ չաղըրըպ տէտի .
Սէն գարըլարըն ատաապնաա
միւթէսպարէք սին , վէ սէնին
րահմինին մէ յէէսի միւթէսպա-
րէք տիր : Վէ պու պանա նէ՞ 43
րէտէն օլսուս քի՝ Րապպըմըն
վալիտէսի պանա կէլէ : Զիրա 44
իշթէ սէլամընըն սէսի գուլա-
ղըմա տէյտի յի կիսպի՝ մա՛սում
րահմիմաէ շազըրգտան սըչըրա-
տը : Վէ նէ՛ մութլու իման 45
կէթիրէնէ . զիրա Րապպտան
օնա սէօյլէնէնլէրին թէմամը
վադի՝ օլաճապ տըր : Վէ Մ՝ա- 46
րիամ տէտի . Ճանըմ Րապպա
թա՛զիմ էտէր . Վէ րուհում՝ 47
գուրթարըճըմ Ալլահ իլէ մէս-
րուր օլտու : Զիրա պու Ճա- 48
րիյէսինէն էանա հալինէ նա-
զար գըլտը . չիւն քի իշթէ
չիմանէն կէրու հէփ սիլսիլէլէր
պանա նէ մութլու տէյէճէք-
լէր : Զիրա գատիր՝ պանա 49
պէօյուք չէյլէր էյլէտի , վէ
օնուն իամ ա՛ղիզ տիր : Վէ 50
օնուն մէրհամէթի՝ օնտան գօր-
գանլարըն իւզէրինաէ տիր՝
սիլսիլէ պէսիլսիլէ : Փազուսու՝ 51
գուարթէթի իշէր իճրա էյլէ-

տի . եւ բրէքլէրինին էֆքեա-
րընտա մալըուր օլանլարը տա-
52 ղլթտը : Սուլթանլարը թախթ-
լարտան ուիւշիւրտիւ, վէ ալէյհ-
53 լարը իւճէլթտի : Ադլարը նի՛-
մէթլէր իլէ տօյուրտուա , վէ
զէնկինլէրլի պօշ կէօնտէրտի :
54 Գուլլուղ Իսրայէլէ՝ մէրհամէթի
խաթրընա կէթիրմէք իլէ՝ իմ-
55 տատ էյլէտի . Պատալարըմը-
պա՝ Աբրահամա վէ օնուն
զիւրրիյէթինէ էպէտի յէտէք՝
սէօյլէտիյի կիտի :
56 Վէ Մարիամ օնուն իլէ իւչ
այ գատար գալտըգտան սօնկ-
րա՝ քէնտի էվինէ տէօնտիւ :
57 Վէ Եղիսաբէթին տօղուրա-
ճագ վագթը թէքմիլ օլտուգ-
58 տա՝ օղուլ տօղուրտուլ : Վէ գօն-
շուլարը հէմ խըտըմլարըն իշի թ-
տիլէր քի՝ Բատպ օնա ա՛զիմ
մէրհամէթ գէլտը , վէ օնունլա
պէրապէր սեվինիրլէր խտի :
59 Վէ օլտուլ քի՝ սէքիզինճի
կիւնտէ՝ չօճուղտուլ սիւննէթ
էթմէյէ կէլտիլէր . վէ օնուն
պապասընըն ատընտան Զա-
քարիա թէսմիյէ էթտիլէր :
60 Վէ օնուն անատը Ճէվապ էտիպ
տէտի . Եօք , իլա Յովհաննէս
61 թէսմիյէ օլտուն : Վէ օնա տէ-
տիլէր քի՝ Խըտըմլարընտա՝ պու
ատ իլէ թէսմիյէ օլունտուր հիչ
62 քիմսէ եօք տուր : Վէ օնուն
պապասընա իշարէթ էտէրլէր
խտի , քի քէնտիսի օնուն նէ՞
թէսմիյէ օլունտուղունու խա-
63 թեր : Վէ ո՝ պիր թախթա
խաթէյիսի՝ Ատը Յովհաննէս
տիր տէյիւ եազտը . վէ Ճիւմլէ-
սի թա՛ճճիւպ էտէրլէր խտի :
64 Վէ տէր ա՛գազ օնուն ազզը
հէմտիլի աչըլտը, վէ սէօյլէյիսի՝
Ալլահա համտ ու սէնա էտէր
65 խտի : Վէ օնլարըն հէմ գօն-

շուլարը իւզէրինէ գօրգու տիւշ-
տիւ . վէ հէմ պու նէվանէլէր
ենհուտանըն պիւթիւն տաղլա-
թանընտա նագլօլունուր խտի :
66 Վէ Ճիւմլէ իշիտէնլէր եիւրէք-
լէրինէ գէյուպ՝ տէրլէր խտի .
Ա՛Ճապա պու չօճուղ նէ՞ օլա-
ճագ . վէ Բատպըն էլի օնուն
իլէ խտի :
67 Վէ օնուն պատպասը Զաքա-
րիա Ա՛զիզ Բուհտան տօլարագ՝
68 վէ էյլամպէրլիք էտիպ տէտի .
Իսրայէլին Ալլահը Բատպ միւ-
թէպարէք օլա , քի քէնտի
69 գավմընը զիյարէթ էյլէյիպ՝
Ճիտտա գըլտը : Վէ պիզէ գուլլուղ
70 Դաւիթին էվինտէ խէլաս պույ-
նուզու գալտըրտը . (Էզէլ-
տէն պէրու օլան քէնտի ա՛զիզ
71 վէյլամպէրլէրինին աղզը իլէ
տէօյլէտիյի կիտի .) Տիւշմէն-
72 լէրիմիզտէն՝ վէ պիզի հէմ ի-
րան էտէնլէրին էլինտէն գուր-
թարուլուշ . Պատալարըմըզա մէր-
73 համէթ էտիպ՝ քէնտի ա՛զիզ
ա՛հտընը խաթրընա կէթիր-
մէյիլէ , պատալըզ Աբրահամա
74 էթտիյի եէմինէ Ճէօրէ պիզի
վէրսին քի՝ տիւշմէնլէրիմիզլէն
էլինտէն գուրթարուլմաղըլա , օնա
գօրգուսուզ իպատէթ էտէլիմ ,
75 էօմրիւմիւզլիւն հէմ կիւնլէրին-
տէ՝ օնուն հուզուրունտա ա՛-
զիզլիք վէ սաոտագաթ իլէ :
76 Վէ սէն եա՛ չօճուղ՝ Թաա՛-
լանըն վէյլամպէրի թէսմիյէ
օլունաճագ սըն . զիրա Բատ-
պըն էիուզիւ էօնիւնտէն վա-
77 րաճագ սըն , օնուն եօլլարը-
նը հազըրլամագ իչիւն , օնուն
խալգընա կիւնահլարընըն ա՛ֆվ
լըզը իլէ՝ խէլասը պիլտիրմէք
78 իչիւն , Ալլահըմըզըն տէրսունի
մէրհամէթինտէն՝ քի օնուն
վասիթասը իլէ պիզի եիւք-

ակքտէն չաֆտագ ղինյարէթ
էյլէտի, քի գարանըգտաս վէ
էօլիւմքէօվկէսինաէ օթուրան-
լարըն իւզէրինէ վարլայա,
վէ այադլարըմըզը սէլամէթ
էօլտիւնա տօղրուլտաս:

80 Վէ չօճուգ պէօյիւք էտի,
վէ բուհատաս գուվվէթլէնիր ի-
տի. վէ Թա Իսրայէլէ քէն-
տինի կէօսթէրտիյի կիւնէահէք
չէօլէյտաէ էտի:

ՊԱՏՊ Բ

1 Վէ օլտաս քի՝ օվ կիւնէլէր-
տէ Օդոստոս Կայսր Թարա-
ֆընտան ալիւթիւն տիւնեա
Թահրիր օլտուննտակա ֆէրման
2 տաըըր օլտաս: Պու իլք Թահ-
րիր՝ Կիւրենոս Սիւրիա վա-
3 լիսի իքէն օլտաս: Վէ ճիւմ
լէսի՝ Թահրիր օլտուննտագ իչիւն՝
հէր քէս քէնտի շէհրինէ գիւ-
4 աէրլէր էտի: Իմտի Յով-
սէֆ տախի Գալիլեատան՝
Նազարէթ շէհրինտէն՝ Եհ-
հուտիսթանա Բեթլէհէմ տէ-
նիլէն Դաւիթ շէհրինէ ըզդ-
տը, (պիրա օ՝ Դաւիթին է-
վինտէն վէ գաալիլէսինտէն է-
5 տի,) քի համիլէ օլան քէն-
տինէ եավուգլանմըշ գարըսը
Մարիամ իլէ՝ Թահրիր օլտու-
6 նա: Վէ օլտաս քի՝ օնլար օ-
րտաս իքէն, օնուն տօղրու-
րտաճտագ կիւնլէրի Թէմամ օլ-
7 տաս: Վէ իլք տօղմուշ օղ-
լունու տօղուրտաս, վէ օնու
գունտաօլտուղտա՝ էմմինքտէ եա-
թըրտը. պիրա գօնտագ էէրին-
տէ օնլար իչիւն մահալ եօղ
իտի:

8 Վէ օ մահալտէ չօպանլար
վար իտի, քի օվատա գալըպ՝
սիւրիւլէրի իւզէրինէ կէչէ ի-

էն նէվկէթ սէֆքէրլէրը իտի:
Վէ իշէթ օնլարըն իւզէրինէ 9
Բաալալըն մէլէյի կէլտի, վէ
օնլարըն էթրաֆընտա Բաալ-
պըն ճէլալի իշըտագ էթտի.
վէ պայկէթլէ գօրգուրլար:
Վէ մէլէք օնլարա սէտի. 10
Գօրգման, պիրա իշէթ սիզէ՝
պիւթիւն գավմա օլաճագ պիր
պէօյիւք չաղըրտ միւժտէ է-
տէրիմ. Չիրա սիզէ պու 11
կիւն Դաւիթ շէհրինտէ պիր
խէլաս էտիճի տօղտու, քի օ՝
Բաալ Քրիստոս տուր: Վէ 12
սիզէ նիշան պու օլա. Գտճ-
տադլանմըշ վէ եէմլիքտէ եա-
թար պիր մա՛տում պուլաճագ-
սընըզ: Վէ ավճանըզ մէլէք 13
իլէ սէրտապեր կէօք ա՛սքէրի-
նին պիր ճէմաա՛թը օլտու,
քի Ալլահա թէսպիհ էտիպ
տէրլէր իտի. Էն եիւճէլէր- 14
տէ Ալլահա համտ՝ վէ եէր
իւզէրինտէ սէլամէթ՝ առէմ-
լէրտէ խօշնուտլուգ օլտուն:
Վէ օլտաս քի՝ մէլէքլէր օն- 15
լարտան կէօյէ կիտինճէ, օլ
ջօպանլար պիրի պիրինէ տէ-
տիլէր. Հալա Բեթլէհէմէտէք
վարըպ, պու՝ Տաղլըն պիզէ
պիլտիրտիյի վուգուա՛թը կէօ-
րէլիմ: Վէ ա՛լէլ ա՛ճէլէ կէ- 16
լիպ՝ Մարիամ իլէ Յովսէֆի
հէմ եէմլիքտէ եաթան մա՛-
տումու պուլտուլար: Վէ կէօր- 17
տիւքտէ, պու ջօճուղտուն հագ-
գընտա օնլարա սէօյլէնտիլէն
շէյի նագլ էթտիլէր: Վէ հէփ 18
իշիտէնլէր՝ օնլարա ջօպանլար-
տան սէօյլէնտիլէն շէյլէր խու-
սուսունտա թա՛ճճիւպ էթ-
տիլէր: Վէ Մարիամ հէփ 19
պու սէօզլէրի՝ եիւրէյինտէ
Թէֆէքքիւր էտէրէք սագլար
իտի: Վէ ջօպանլար կէրի 20

տէօնիւալ՝ ծնլարա ուէյլէնական իւզրէ հէվ իշլեթական վէ կէօրանիւքլէրի էշյլէրանէն էօ-
թիւրիւ Ալլահա համար ու սէնա էթանիլէր :
11 Վէ չօճուլուս ահէննէթ էթ-
մէյէ՝ սէքիզ կիւն թէքմիլ օ-
լունճա , իսմի Յիսուս գօն-
ուս՝ քի օ տահա անս ըսահ-
մէնէ տիւշմէզսէն էվվէլ մէ-
լէքսէն անկլըմըշ իսի :
12 Վէ փաքլէնմէսի կիւնլէրի
թէքմիլ օլունճա , Մովսէսին
նօմօսու միէճիպինէ՝ օնու
Բապպա ինզալ էթմէք իչիւն
Երուսաղէմէ չըգարտըլար .
13 Բապպէն նօմօսունուս էաղլըը
օլսուլուս կիսպի քի՝ Հէր անս
բահմի աչան էրքէք՝ Բապպա
14 ա՛զիզ չաղըրլասճագ , վէ Բապ-
պէն նօմօսունուս սէօյլէնական
կիսպի՝ պիր չինֆթ գուսմուս
ես իքի կէօյէրճինէ էավլուս-
15 ուս գուրպան ուսունալար : Վէ
իշթէ Երուսաղէմէ պիր ա-
ռէմ վար իսի , քի օնուն ա-
ը Սիմէօն իսի . վէ օ առէմ
ադըզ վէ իւթիպաթլը իսի ,
վէ Իսրայէլին թէսէլլիսինի
պէքլէր իսի . վէ օնուն իւզէ-
րինէ Ա՛զիզ Րուհ վար իսի :
16 Վէ Ա՛զիզ Րուհտան օնա իլ-
համ օլունմուշ իսի քի՝ թա
Բապպէն փըսխոսունուս կէօ-
րէնէճէք՝ հօլխում կէօրմէյէ-
17 ճէք : Վէ Րուհ իլէ հէյքէլէ
կէլսի . վէ մա՛սում Յիսու-
սու՝ աթալարը օնուն հադդը-
նա նօմօս միէճիպինճէ օլան
ա՛ռէթի իչիւս էթմէք իչիւն՝
18 իչէրի կէթիրմիշլէրինուս , օ-
նու քէնուս գուճաղլունա ալսը ,
վէ Ինճիսի համան ու սէնա
19 հախխ ուէսի . Շիմոն եա՛
Քէֆէնամի՝ սէօյլուճէ կէօրէ
պու գուրտունու սէլամէթ իչէ
ազատ էտէրսին . Զիրա կէօզ- 30
լէրիմ սէնին իսկլասընը կէօր-
միւշլէր . Օնու քի՝ հէվ գալմ- 31
լէրին էվուզլու էօնիւնուսէ հա-
ղըրլասընը . Թայիֆէլէրին ը- 32
շըդլանմասը իչիւն նուր՝ վէ
գալմըն Իսրայէլ իչիւն շան :
Վէ Յովւէֆ՝ հէմ օնուն 33
վալիտէսի օնուն հապգընա
սէօյլէնիլճէն շէյլէրտէն էօթիւ-
րու Թա՛ճճիւսլ էտէրլէր իսի :
Վէ Սիմէօն օնլարա խայր 34
տուա՝ էտիլ՝ օնուն վալիտէսի
Մարիամա սէսի . Իշթէ պու՝
Իսրայէլուս չօգլարըն սիւշմէս-
վէ գալգմասը իչիւն՝ վէ մու-
ճաճէթէ նիչանը իչիւն գօնուլ-
սու , (հէմ սէնին քէնսի 35
ճանընա սաղխ գըլըճ կէչէ-
ճէք ,) Թա քի չօգ հիւրէք-
լէրտէն ֆիքիրլէր աշիքեար օ-
լալար :
Վէ Ասէր սբսիճընտան 36
փանուէլ գըզը Ֆէյսամպէրէ
Ասնա վար իսի . պու՝ վիր
նիճէիսար իսի , քի պիքիւրլի-
յինսէն՝ եէտի եըլ գօճա իլէ
եաշամըշ իսի : Վէ օ սէքսէն 37
սէօրլի եաշընսա գաւսար սու-
գարը իսի , քի կէճէ վէ կիւն-
սուզ օրուճլար վէ նէյսաղլար
իլէ ի՛պադէթ էտիսի՝ հէյ-
քէլտէն այրըլմադը իսի : Օ 38
սաղխ օլ սաա՛թտա էէթիշիպ՝
Բապպա համա էտէր իսի ,
վէ Երուսաղէմէ հէմ խէ-
լաս ալէքլէյինլէրէ՝ օնսան է-
թիւրիւ սէօյլէր իսի :
Վէ Բապպէն նօմօսու միւ 39
ճիսալինճէ ճիւմլէ վաճիպ օլան
շէյլէրին թէքմիլ էթմախքէրին-
սէն սօնկրա , Գալիլէայա՝ քէն-
սի շէհրլէրին Նազարէթէ սէօն-
սուլլէր : Վէ չօճուգ պէօյիւր 40

խոի , վէ բուհտաս պուվվէթ-
լէնիա՝ ի՛լմ իլէ ուօլար խոի ,
վէ իւղէբինաե Ալլահըն լուԹ-
ֆու վար խոի :
41 Վէ պասեք պայրամընաս
օնուն աԹալարը հէր եըլ
Երուսաղէմէ վարըրլար խոի :
42 Վէ օն իքի եաշընաս օլուս-
ու զէման , օնլար պայրամըն
ա՛ուէԹի իւզրէ՝ Երուսաղէմէ
43 չըգմալըլա , կիւնէբի պիԹիր-
տիքտէն սօնկրա՝ օնլար տէօ-
նէր իքէն , Յիսուս չօճուգ
Երուսաղէմոե գալըր , վէ
Յովսէփ հէմ օնուն ալալոեսի
44 տուչմասըլար : Վէ օնու՝ եօլ-
տա ալերապէրլէրինճէ սիր
զանն էսիա՝ սիր կիւնլիւք
եօլ կէտիլէր . վէ օնու խը-
սըմլարըն վէ պէլոեիքլէրին ա-
45 րասընաս արամըլար խոի : Վէ
օնու պուլմամասընա , օնու
արայարագ՝ Երուսաղէմէ տէօն-
46 տիւլէր : Վէ օլուս քի՝ իւչ
կիւնտէն սօնկրա օնու հէյ-
քէլոե պուլուսուլար , քի իսօ-
ճալարըն օրԹասընաս օԹու-
րուր խոի , վէ օնլարը տինկ-
լէյիա՝ օնլարա ալուալար հ-
47 տէր խոի : Վէ օնու հէմ ի-
չիտէնլէր՝ օնուն ա՛պընա վէ
օնուն Ճէվապընընա Թա՛ճ
48 Ճիւպ էտէրլէր խոի : Վէ օն-
լար օնու կէօրիւնճէ՝ չաշըը-
լար , վէ վալիսէոի օնա տէոի .
Էյ օղուլ՝ պիզէ նի՞չիւն պէօյլէ
էԹտին . իչԹէ պապան հէմ
ալէն՝ Թաստամատագ սէնի
49 արայօր խոկը : Վէ օնլարա
տէոի . պէնի նի՞չիւն արար
խոինիզ . պիլմի՞զ մի խոինիզ
քի՝ պաննա փէտէրիմին էվինդէ
50 օլմադ կէրէկ տիր : Վէ օնլար՝
օնլարա սէօյլէտիկի սէօզիւ
51 անլամատըլար : Վէ օնլար
իլէ էնիա՝ ՆազարէԹէ կէլտի .
վէ օնլարա իԹտա՛Ծ էտէր
խոի . վէ վալիսէոի Ճիւմլէ
պու սէօզլէրի եիւրէյինտէ
սագլար խոի :
52 Վէ Ցիսուս՝ ի՛լմտէ վէ
պէյտա վէ լուԹֆտա՝ Ալլա-
հըն հէմ ատէմլէրին ինտին-
տէ իլէրի կիտեր խոի :

ՊԱՂՊ Գ

1 Վէ Տիբէրիոս Կայսրըն փա-
տիշահլըղընըն օն պէշինճի եը-
լընտա՝ Պոնտոսլու Պիղատոս
Եհուտահատան վալիսի իքէն ,
վէ Հէրովդէս Գալիլեանըն
րուպ՝ պաշըըր իքէն , վէ օ-
նուն պարնաաշը Փիլիպպոս
Իտուրիա վէ Տրաքոնիա տի-
յարընըն րուպ՝ պաշըըր իքէն ,
վէ Լիսանիա Աբիլինանըն
2 րուպ՝ պաշըըր իքէն , Աննա
վէ Կայիափա պաշ քեահինլէր
իքէն՝ չէօլտէ Զաքարիանըն օղ-
լու Յովհաննէս Ալլահըն սէօ-
3 զիւ օլուս : Վէ Յորդանանըն
հէմ էԹրաֆ մահալլէրինէ կէլ-
ի , վէ կիւնահլար ա՛ֆվէտը
իչինճն Թէվպէ վաֆԹիզինի
4 վ՛ազ էտէր խոի . ՆիՃէ քի
Եսայի փէյղամպէր սէօզլէրի-
նին քիԹապընտա եազըլմըշ
տըր , քի տէյօր . Չէօլտէ ջա-
ղըրանըն սէսի՝ Րապպըն եօ-
լունու հազըրլայըն , օնուն Թա-
5 րնպէրինի տօղրուլտուն : Հէր
տէրէ տօլաՃագ , հէմ հէր տաղ
վէ Թէփէ ալչագլանաՃագ .
վէ էյրիլէր տօղրու՝ վէ տարփ
6 եօլտար սիւզ օլաՃագ . Վէ
հէր ԹէնՆ Ալլահըն խէլասընը
կէօրէՃէք :
7 Իսոկ օնտան վաֆԹիզ օ-
լունմատա ջըգան խալգա տէր

թաամասլինը չէօղմէյէ լայըգ
ատչիլ լամ. օ սիզի Ընզիզ Տուհ
վէ աթէշ իլէ վաֆթիզ էտէ-
ճէք. Փի օնուն եամփատը է- 17
լինսէ օլուսա՝ քէնտի խարսմա-
նընը թէմիզլէյէճէք, վէ պուղ-
սայը անապարընա ճէմ՝ էտէ-
ճէք, սոմա սամանը սէօյլեն-
մէզ աթէշլիլէ եափաճագ: Իմ 18
սի տահա պարգա ջօզ ճէյլէր
իլէ գավմա նատխաթ էտիպ՝
ժուժատ վէրմիր խտի:

Վէ բուսա պարը Հերոտէս 19
գարընատը փխլիսթոսաձն գա-
րըտը Հերոտիա էշլեն՝ վէ
Հերոտէս հէմ էթտուխյ քէօ-
թէլլուքլէր էշլեն՝ օնսան թա-
զիր օլսունսատ իլէ, հէվխսինին 20
խազէրինէ պուսնու տախ ի՛լտէ
էթտի, վէ Յովհաննէսի պըն-
տանա գախտատը:

Վէ օլսուքի գավմին ճէհատ 21
լէտի վաֆթիզ օլսունճա, Հի-
սուս տախ վաֆթիզ օլսուպ՝
սուսա՝ էտէր էքէն՝ կէօք ա-
ջըլտը. Վէ Ընզիզ Տուհ օնսան 22
խազէրինէ՝ ճէսէտի շէքիլսէ՝
կէօյէրճինն կիսի էնտի, վէ
կէօքսէն՝ Սէվկիլի Օլսուպ
սէն սին, սէնսէն տաքի օլսուպ
սէյիս սիր սէս օլսուս:

Վէ Յհասաս քէնտինի՝ Թագ- 23
րիսէն օթսուզ եաշընա կիրմիյէ
պաշլատը. վէ պանն օլօնսուզ
խտի քի՝ Յովհէփին օլսուս խտի.
քի օ՝ Հէլինէնէօղլու, էֆ Մա- 24
աաթըն՝ Ղևինին՝ Մէլքինին՝
Յաննէնին՝ Յովսէփին օղլո-,
էֆ Մաաաթիանըն՝ Ամոսսան՝ 25
Նաուման՝ Եսլինին՝ Նանգէ-
նին օղլո-, էֆ Մաաթըն՝ Մա- 26
աթիանըն՝ Սէմէինին՝ Յովսէ-
փին՝ Յուդանըն օղլո-, էֆ Յով- 27
հաննանըն՝ Ռեսանըն՝ Զօրա-
պաբէլին՝ Սալաթիէլին՝ Նե-

խտի. Էյ հնիկլիէք եըսրաը հվ-
լասլարը՝ հէլէճէք զաշտատան
գաչմասընը սիզէ քիմ կէօս- 8
թէրտի: Ամսի Թէվֆիգէյ լա-
յըգ մէյվէլէրը հասըլ էտիլն,
վէ քէնտի քէնտինի լուտէ՝ փէ-
սէրիմիզ Ս բուսհատ սըզը սէ-
մէյէ պաշլատան. զիրա սիզէ
սէրիմ էի Ընզտ Ս բրահատա
շու թաշշըրատան պահէ էվլատ-
լար գալտըրմատը գաոսը սիր:
9 Հէմ սահսի շիմոն պաղթա
ալաճարըն քէօքիւնտէ եա-
թայօր, Ամոն հէր էյի մէյվէ
վերմէյէն ալաճ քէսիլիպ՝ ա-
10 թէշէ աթըզըր: Վէ խաչդ օնա
սիւաչ էտիպ տէրզէր խտի.
11 Ամոն նէ՞ էյլէյէճէմ: Վէ ձէ-
վապ վէրիպ՝ օնչատա տէտի.
էյի գաֆթանըզ օլսուն՝ օլմայանա
հիսաե վէրսին, թատա՛մըզ օլսուն
12 տախ պէօյլէ էյլէսին: Վէ
վաֆթիզ օլմատը կէօմիւքճիւ-
քեր տե հէլսիլէր, վէ օնա
տէտիլէր. Ե՛ս խօճա՝ նէ՞ էյ-
13 լէյէճէմ: Վէ օնչատա տէտի.
Սիզէ թէնապիհ օլսունսուն զի-
14 յատե սիր շէյ էթմէյէն: Վէ
օնա ա՛սքէրինէր տախ սօրտուպ
տէտիլէր. Վէ սիզ նէ՞ էյլէ-
յէճէմ. վէ օնչատա տէտի.
Փամանէյի ինձիթմէյէն, վէ ի՛փ-
թիրա էթմէյէն, վէ ի՛ւրիւֆէնզիզ
նէ գանսաո՛թ էյլէյէն:
15 Վէ գավմ ասէքլէմմատ է-
քէն, վէ Յովհաննէսին հատ-
գընա ճիւմլէսի՝ Ա՛ճաապա փ-ը
բնատս սդո՞ւ մոս տէյիս՝ ևթս-
րէքէրինատ տիւշիւնիւր էքէն,
Յովհաննէս ճիւմլէսինէ ձէ-
16 վապ վէրիպ տէտի. Կէրչի
պէն սիզի սու նէ վաֆթիզ
էտէրիմ, սոմա ապնատէն սա-
հա գուվէթլիսի կէլէյօր, էն
պէն օնուն այադ գաոլարընընը

28 ըինին օղը՝, ֈի Մեղքինին՝
Ադդինին՝ Կովսամըն՝ Եղմոդ-
29 դադըն՝ Էրին օղը՝, ֈի Յովսէ-
ֆին՝ Եղիազարըն՝ Յովրիմին՝
30 Մաաթըն՝ Ղևինին օղը՝, ֈի
Սիմէոնուն՝ Յուդանըն՝ Յով-
սէֆին՝ Յոմիանըն՝ Եղիակիմին
31 օղը՝, ֈի Մելեանըն՝ Մայնա-
նըն՝ Մաաթանըն՝ Նաթանըն՝
32 Դաւիթին օղը՝, ֈի Յեսայինին՝
Ովբէթին՝ Բոսուն՝ Սաղմո-
33 նուն՝ Նաասոնուն օղը՝, ֈի
Ամինադաբըն՝ Արամըն՝ Ես-
րոնուն՝ Փարէսին՝ Յուդանըն
34 օղը՝, ֈի Յակոբուն՝ Իսահա-
կըն՝ Աբրահամըն՝ Թարանըն՝
35 Նաքովրուն օղը՝, ֈի Սերու-
գուն՝ Ռագաւըն՝ Փալէկին՝
36 Եբերին՝ Սալանըն օղը՝, ֈի
Կայնանըն՝ Արփագսադըն՝ Սէ-
մին՝ Նոյուն՝ Ղամէքին օղը՝,
37 ֈի Մաթուսալանըն՝ Ենովքուն՝
Յարեդին՝ Մահալիէլին՝ Կայ-
38 նանըն օղը՝, ֈի Ենոսուն՝
Սէթին՝ Ադամըն օղը՝, ֈի Ա-
ստուծոյ որդի:

ԳԱՂԱ Դ

1 Վէ Յիսուս Աղիզ Րուհ
էզ տօղու՝ Յորդանանուան տէօն-
սու. վը Րուհուան չէօզէ կէօ-
2 թիւրիւսու. վէ չէյլանուան
գըրգ կիւն թէչիրիւպէ օլուն-
սու. վը օր կիւնէրուն հիչ
ալը չէյ էմտու, վը օր կի-
էր թէքմիլ օլունճա՝ ա'զըգէթ
ալըգսը:
3 Վէ չէյլանը օնա տէտի.
էյհը Ալլահըն Օղլու խուէն,
շու թաշը տէ քի՝ էքմէք օ-
4 սուն: Վէ Յիսուս օնա ճէվապ
վէրիպ տէտի. Եազըլմըշ սըր
քի՝ Ատէմ էաղընըզ էքմէք նէ
էաշամազ, էլա Ալլահըն հէր

աէօղիւ նէ:
Վէ չէյլանը օնու պիր էվ- 5
սէք տաղա չըղարըպ՝ պիր անուէ
տիւնէանըն հէվ փուտիշահ-
լըղընընը օնա կէօսթէրտի:
Վէ չէյլանը օնա տէտի. Հէվ 6
պուս հիւքիւմէթի՝ վէ ծնլարըն
ի'զզէթինէ սանա վէրէյիմ.
զնրա պանա թէսլիմ օլմուշ
սուր, վէ օնու քիմէ իսթէր-
սէմ վէրիրիմ: Իմտի էյէր 7
սէն էօնիւմէ սէճաէ գէլար-
սան, հէվիսի սէնին օլաճագ:
Վէ Յիսուս օնա ճէվապ վէ- 8
րիպ տէտի. Արտըմա կիթ՝
եա՛ չէյլանը. գէրօ եաղըլմըշ
սուր. Ալըտհը Րտապա սէճ-
սէ գէլսասը, վէ եաղընըզ օնա
ի'պտաէթ էտէսին:
Վէ օնու Երուսաղէմէ կէ- 9
թիպտի, վէ հէյքէլնին գուա-
պէսինսէ սուբսուբուպ՝ օնա
տէտի. Էյէր Ալլահըն Օղլու
իսէն, քէնտինին պուրատան
աշաղա աթ. Զիրա եաղըլմըշ 10
սուր ք'ի՝ Սէնտէն էօթիւրիւ՝
մէլէքլէրինէ սէնի հըֆզ էթ-
մէք իչին թէնտինի էտէճէք.
վէ սէնի էլլէր նուզէրինսէ գօղ- 11
պըրաճագլար, օյնայա ք'ի այա-
ղընը թաշա չարփասըն: Վէ 12
Յիսուս ճէվապ վէրիպ օնա
տէտի ք'ի՝ Սէօյլէնմիշ սիր.
Ալլահըն Տապդը թէչիրիւպէ
էթմէյէսին: Վէ չէյլանը հէր 13
թէչիրիւպէի թէքմիլ էտինճէ,
պիր զէման օնտան այրըլըպ:
Վէ Յիսուս Րուհուն գուվ- 14
վէթի իլէ Գալիլէայա աէօն-
տիւ, վէ օնուն հագգընա հէվ
էթրաֆ մահալլէրէ խապէր
եայըլըպ: Վէ ք'էնտիսի օն- 15
լարըն ճէմի'յէթ էյլէշինսէ
էօյրէտէրէք՝ հէվիսինսէն ի'զ-
զէթլէնիր խոք:

16 Վէ Նաղարէթէ կէլսի , քի
օրատա ափսէնմիշ խոտ . վէ
ա՛տէթի իւղսէ՝ շաբաթ կիւ-
նիւնէ ճէմի՛յէթ եէրինէ կի-
17 րիպ սպառնալա գալդըր : Վէ
ծնա Եսայի վիէյլամպէրին
քիհաթը վէրիլսի . վէ քի-
թաթը աչընճա , շոշ մահալի
պուլտու քի՝ օրատա եաղըշ
18 մըշ խոտ . Տատպէրն Տուհու
իւզէրինէ տիր . ծնուն լչինն
պէնի ֆադիրլէրէ միւժտէ վէր-
մէյէ ժնտ էթտի , պէնի
եհուդայի պըրըդ օլանլարա
19 շիֆա վէրմէյէ՝ էսիրլէրէ ա-
զատըդ՝ վէ քէօրլէրէ կէօզ-
լէրին աչըլմասընը վ՛ազ էթ-
մէյէ՝ զուվմ ալթընտա էղն-
լէնլէրի ազատ սալը վէրմէյէ ,
Տատպէրն մադտուռ աչնէսինի
20 վ՛ազ էթմէյէ կէօնտէրտի : Վէ
քիհաթը ախըտու , վէ խըզ-
մէթճիյէ կէրի վէրիսա՝ օթտուր-
տու . վէ ճէմի՛յէթ եէրինտէ
հէվխանինին կէօզլէրի ծնուն
21 իւզէրինէ սէքիլմիշ խոտ : Իմոի
օ՝ օնլարա սէմէյէ պաշլատը
քի՝ Գու եաղըլան պու կիւն
գուլապլարընըզ իշիտէր ինքէն
22 թէքմիլ օլմուշ տուր : Վէ հէ-
վխոտ օնա շէհատէթ էտէրլէր
խոտ , վէ ծնուն ապզընտան
ըզպան լէթաֆէթլի սէօզլէրդ
թա՛ճճիւպէտիսդ՝ տէրլէր խոտ .
Գու՝ Յովսէփնին օղլու տէյի՞լ
23 մի : Վէ օնլարա տէտի . Էլ-
պէթթէ սիզ պանա պու թէմ-
սիլլի տէյճէք սինիզ . Եա՛
հէքիմ՝ քէնտինդն սաղլըդ .
հէր նէ քի իշիթտիք խոտ՝ քի
կախատնայուսմա օլսու , պու-
լսաս՝ քէնտի վիլայէթինտէ
24 տախի էյլէ : Վէ տէտի . կէր-
շէք տէրսիմ սիզէ քի՝ հիչ պիր
փէյղամպէր քէնտի վաթա-
նընդ ընդնտա մադպուռ տէյիլ տիր :
Հէմ սիզէ հապգան տէրսիմ քի՝ 25
Եղիանըն կիւնլէրինտէ՝ կէօք
իւչ եըլ վէ ալթը այ դափա-
նըլտ՝ պիւթիւն եէրտէ պէօ-
յունք պըլթըպ օլտուղու զէ-
ման՝ Իսրայէլտէ չօք տուլ պա-
րըպտր վար խոտ . Վէ Եղիա 26
օնլարընն հիչ պիրինէ կէօն-
տէրիլմէտի , ըլլա Սիդոնուն
Սարեփթա ընէհրինտէ պիր
տուլ գադընյա : Վէ Եղիաե 27
վիէյղամպէրին զէմանընտա՝
Իսրայէլտէ չօք ճիւտամլըլար
վար խոտ . վէ օնլարտան հիչ
պիրի փիսդլէնմէտի , ըլլա Ն-
ամուն Նէեման : Վէ ճէմի՛յէթ 28
եէրինտէ հէվխոտ՝ ատունլարը
իշիտինճէ՝ հօրքէ ինչ տօղտու-
լար : Վէ օնլար գալգըդ՝ օնու 29
շէհրին ախշարըտընա չըդտրտը-
լար , վէ օնու՝ իւղէրինտէ
քէնտիլէրին շէհրի եափըլմըշ
օլան տաղըն ճիա ուչդումունա-
տէք կէօմիւրտիւլէր , քի օնու
աշադա էինի վէրէլէր : Ըմմա 30
օ՝ օնլարընն արտընընտան կէչիպ
կիթտի :

Վէ գալիլէացընն շէհրի՝ 31
Կափատնայուսմա էնտի , վէ
շաբաթ կիւնլէրինտէ օնլարտա
էօյրէտիր խոտ : Վէ օնուն 32
թա՛լիմինտէն հէյրան գալըր-
լար խոտ . զիրտա օնուն սէօզլու՝
հիւքիւմէթ իլէ խոտ : Վէ ձէ- 33
մի՛յէթ եէրինտէ՝ նամազք ճինն
տուհու օլսն պիր տաէմ վար
խոտ . վէ պու՝ եհուդայէք սէս 34
իլէ սաղըրդա՝ տէտի . Գօյ
վէր , արամըզտա նէ՞ վար՝ եա՛
Նազարէթլի Յիսուս , պիզի հէ-
լա՞ք էթմէյէ մի կէլմիշ . սէ-
նի պիլիրիմ քիմ սին , Ըլլա-
հըն Ա՛զիզիսին : Վէ Յիսուս 35
օնու ա՛զարլայըպ՝ տէտի . Լա՛ռ

Ամմա ծնեալա սէտի քի՝ գան՚ա 44
Աղահըն վատիշահլըղընը սա-
յիր չէհրէտե տախ միւժուէ
էլամէք կէրէք սիր. զիրա
պուննան իչուն կէօնտէրիլմիա՚:
Վէ գաղիլեանըն Ջէմի՚յէթ 45
եէրլէրինտէ վ՚ազ էտէր իտի՚:

ԳԼՈՒԽ Ե

Վէ օլսա քի՝ գալսաղալըդ 1
Աղահըն սէօյլէմէսինէ սինիվէ-
մէյէ ծնան իւշէրինէ իւչնան-
ձէ, քէնտիտի գէննէտսէրէք
կէօլիէնիւն էտանընտա տուրսուր
իտի. վէ լէվ գայըդ կէօրտիւ, 2
քի կէօլիւն էտանընտա տու-
րսուրսուր իտի. վէ պալըգճըլար
ծնլարսուն ջրագըդ՝ տալսարը եայ-
գյօրլար իտի: Վէ գայըդ- 3
լարըն ախրինէ կէլսուն, քի
Սիմոնսուն իտի, վէ ծնա եալ-
վարսը, քի գարսսան ախը
սաղ աչըլա. վէ օթուրսուդ՝
գայըլսան գալսաղալըդա էօյ-
լէտիր իտի:

Վէ սէօյլէմէյի Փէդրոսաղ է- 4
սինէ, Սիմոնտսէտի. Ինչինէ
աչըլ, վէ ալսարընըդը սավ իչուն
սաղըլարըն: Վէ Սիմոն ճէվապ 5
էտիւ՝ շա ոէտի. Նա՛ իոճա՝
ալնըմընան կէճէ չալըշըդը,
ամմա հիչ ոիր շէյ թութմա-
մըշըդ, լաքին ածնին սէօ-
զիւն իչէ սալ սաղըլայըմ:
Վէ ծնլար ալսընտա հէթսինքաճ՝ 6
պոյուն չօղ սալըդ չէվիր-
միշլեր, վէ օնլարընը սալ եըր-
թըլըր իտի: Վէ օտիր գայըդ- 7
սաս օլսուն օրթագլարընտա իչա-
րիդ էտուրլեր իտի, քի կէլսուդ
քէնտիլէրինէ էարդըմ էտէրլեր.
վէ կէլսինլեր, վէ գայըգլարընը
նէքսինին տէ ատուսուդսուսուլար,
չէօյլէ քի՝ օնլար ջաղըրսայօր

Ամմա ծնլարա սէտի քի՝ գան՚ա 44
Աղահըն վատիշահլըղընը սա-
յիր չէհրէտե տախ միւժուէ
էլամէք կէրէք սիր. զիրա
պուննան իչուն կէօնտէրիլմիա՚:
Վէ գաղիլեանըն Ջէմի՚յէթ 45
եէրլէրինտէ վ՚ազ էտէր իտի:

ԳԼՈՒԽ Ե

Վէ օլսա քի՝ գալսաղալըդ 1
Աղահըն սէօյլէմէսինէ սինիվէ-
մէյէ ծնան իւշէրինէ իւչնան-
ձէ, քէնտիտի գէննէտսէրէք
կէօլիէնիւն էտանընտա տուրսուր
իտի. վէ լէվ գայըդ կէօրտիւ, 2
քի կէօլիւն էտանընտա տու-
րսուրսուր իտի. վէ պալըգճըլար
ծնլարսուն ջրագըդ՝ տալսարը եայ-
գյօրլար իտի: Վէ գայըդ- 3
լարըն ախրինէ կէլսուն, քի
Սիմոնսուն իտի, վէ ծնա եալ-
վարսը, քի գարսսան ախը
սաղ աչըլա. վէ օթուրսուդ՝
գայըլսան գալսաղալըդա էօյ-
լէտիր իտի:

Վէ սէօյլէմէյի Փէդրոսաղ է- 4
սինէ, Սիմոնտսէտի. Ինչինէ
աչըլ, վէ ալսարընըդը սավ իչուն
սաղըլարըն: Վէ Սիմոն ճէվապ 5
էտիւ՝ շա ոէտի. Նա՛ իոճա՝
ալնըմընան կէճէ չալըշըդը,
ամմա հիչ ոիր շէյ թութմա-
մըշըդ, լաքին ածնին սէօ-
զիւն իչէ սալ սաղըլայըմ:
Վէ ծնլար ալսընտա հէթսինքաճ՝ 6
պոյուն չօղ սալըդ չէվիր-
միշլեր, վէ օնլարընը սալ եըր-
թըլըր իտի: Վէ օտիր գայըդ- 7
սաս օլսուն օրթագլարընտա իչա-
րիդ էտուրլեր իտի, քի կէլսուդ
քէնտիլէրինէ էարդըմ էտէրլեր.
վէ կէլսինլեր, վէ գայըգլարընը
նէքսինին տէ ատուսուդսուսուլար,
չէօյլէ քի՝ օնլար ջաղըրսայօր

օլ, վէ ծնան ջըդ. վէ ձինն
ծնու օրթայա ջարփըդա՝ ծնա
հէջաիր գարար վէրմէքսինի՚ն 36
ծնան ջըդսը: Վէ հէփսին
միւմէհհայիր օլուսա՝ ապէյնէ-
բինտէ ոէօյէհլիսա ատըրըր իտի.
Պու՚նէ՞ ոէօղ սիր քի՝ նաիփսէք
բուհլարա հիւքիւմդի վէ գու-
րդնէ նէ իմր հաէր, վէ ջը- 37
գարըր: Վէ հէթսի՚նի մոհա-
էերին հէր էի՚լինէ՝ ծնան
հապդընա իտաէր էայըլըր
իտի:
Վէ ձէմի՚յէթ էերլինտէն գալ- 38
գըդ՝ Սիմոնսուն էվինէ կիրտի.
Վէ Սիմոնսուն գայընանտը չէ- 39
ոսու սըղմաուսան ԹուԹսուլ
մուշ իտի. վէ ծնան էօ-
ղրիւնէ ծնա եալվարմըդըսը:
Վէ ծնսուն իւշէրինէ ատուրսուդ՝ 40
սըղմայըդա՝ գարըսը, վէ ծնա
սաղապսը. վէ ոէր ո՛գսուդ
գայընդըդ՝ ծնլարա իւրէմէյի է-
ոէր իտի:
Վէ կիւնէշ ապդալըսը չէ- 41
ման, ոէրրէ ոէրրէ ի՚լէճ-
էլսուն հէմ իտաէմագարը
օլանլար՝ ծնլարը ծնա կէճիր-
ոէր. վէ ծնլարըն հէր ոի-
րինէ իւշէրինէ էլէրինի գո-
Ղ յուսդ՝ սաղարդը: Հէմ ջօղ 42
քիմսէլէրսուն Ճրունըր տախ
ջագրսդ ապդալըսդսդ ոէրրէ
իտի քի՝ Սէն Ա՚լահըն Օղլու
Ճրիսդոսսուսուն. վէ ծնլարը
ապդալայագսդ ոէօյէմէյէ գօյ
վէրմէդի իտի, զիրա ծնսուն Վը-
րհսոս օլսուդսուդսուն սիլիր-
էեր իտի:
Վէ կիւնոսիւդ օլսունճա, չը- 43
գարդ պիր չէօղ մահաղէ վա-
րդը, վէ իսաէփ ծնսու սդսար
իտի, վէ ծնսուն էանընսուսէք
կէլդսդ՝ ծնսու սդը գօրդսար իտի,
քի էանդարընսուսան կիւնմէյէ:

8 խոր։ Վէ Սիման պատասխանէ-
րինձէ, Ցիսուսան սիզէրին-
նէ սխալեալ սէտի. պէնտէն
չէքիլ, վիրա կիւնահքեար ա-
9 սէմ իմ՝ ևա՛ Տասպ։ Զկնա
հէմ օնուն իլէ սէրասէրը օ-
րանլար Թուխտուզարը ապա-
զգէլարըն աւելնսան հօթխէրու
10 միւթէհայիլ օլսուլար. հէմ
քէզալնք Սիմոնսան օրթակ-
լարը օլան Զէբեդէոսուն օ-
ղուլարը Յակոբոս հէմ Յով
հաննէս տախի. վէ Յիսուս
Սիմոնա սէսի. Գօրքմա,
չիմտէն սոնդրա սուէմ աւճը-
11 ար օլաճագ սըն։ Վէ գայըգ-
լարը գարսյա չէքտիլէր, վէ
հէր շէյի պրտալնք՝ օնուն ար-
կընձա վարսրլար։
12 Վէ օլսուս քի օ՝ շէհրլէրին
միրինսէ իքէն, իշլէք Ձիւսուսսէ
լէ սօլսուս սիր սուէմ՝ քի Յի-
սուս կէօրիւնճէ, էլսւլիս
գոյսն գարխանսը, վէ ան
հալվարըպ սէսի. Եա՛ Տասպ՝
հէր նսմէկսէն, սէնի փառ-
13 լէմէյէ գաոիր սըն։ Վէ հէլինի
ուղասրսպ՝ օնս սօգսանսը, վէ
սէսի. Նսմէկրիմ, փառքլէն.
վէ սէր ա՛գսպ Ձիւսուսսէ օնսան
14 կիթսի։ Վէ օնս էմր էսիպ
էէսէ. փիմանէյէ սէօյլէմէ.
լսքին վարըպ՝ քէնսինին քէս-
տինէ կէօսթէր, վէ օնլարս
չէհսուէթ սէյիւ՝ փառքլէնմէն
իշնէն Մուսէսին Թէնսիհ հր-
15 սիրինէ կէօրէ սուն։ Վէ օ-
նուն հսպգընս՝ սէօղ զինյս-
սէսի իլէ էսյըրըր խոր. վէ
ջօք խալդ օնս- սիմոկրէմէք
իշնէն վէ օնսան էլի իլէ խոս-
Թալդէարընսուն սսղալմսպ
16 իշնէն սիրինքիրըրէր խոր։ Ամմս
օ՝ չէօլ մահալրէրէ չէքիպիպ՝
սուս՝ էսէր խոր։

17 Վէ օլսուս քի կիւնլէրին
սիրինսէ էյրէհսէր խոր. վէ
Գալիլէսանըն հէմ Եհհուսխս-
Թանըն վէ Երուսաղէմին հէր
քէօյիւնսէն կէլմիշ Փարիսեց-
լէր վէ նօմօս խոճալարը օթու-
րուրլար խոր. վէ օնլարս
շիֆա վէրմէյէ Տասպըն գուվ-
18 վէթի վար խոր։ Վէ իշթէք
պա՛զըքիմահլէր սէօշէյին իս-
զէրինսէ քէօԹիւմալիր սսէմ
կէԹիրսնլէր, վէ օնս իչէրի
կէօԹիւրիւպ՝ էօնիւնէ դօմալս
19 արսրլար խոր։ Վէ գալս-
պալըգսսն օնս իչէրի կէօ-
Թիւրմէյէ եօլ սլսւլմամալ
ըլս, սսմս ջըդըպ՝ քէրէմիս-
լէրին սրսսընսսն օնս սէօ-
շէք իլէ պէրսպէր օրԹայս Յի-
սուսսն էօնիւնէ սարդըԹալ-
20 լար։ Վէ օնլարըն իսմանըը
կէօրիւպ՝ օնս սէսի. Եա՛
սսէմ՝ կիւնահլարըն սանս
21 ա՛ֆվ օլսունսուս։ Վէ քեսԹիպ-
լէր հէմ Փարիսեցիլէր սիւ-
շիւնմէյէ պաշլայրպ սէսիլէր.
Պսս քի՞մ սիր քի՝ քիւֆրլէր
սէօյլէր. եալնըզ Ա՛ստահսն
մա՛սս կիւնահլար ա՛ֆվ էԹ-
մէյէ քի՞մ գաոիր սիր։ Վէ 22
Յիսուս օնլարըն սիւշիւնսիւ-
յիւնիւ անկլսմալըլս, Ձէվապ
վէրիպ՝ օնլարս սէսի. Եիւ-
քէքլէրինիզսէ նէ՞ սիւշիւնիւ-
յօրսունուզ. Հա՞նկրըը սսհա 23
գօլայ սրը. Կիւնահլարըն սա-
նս ա՛ֆվ օլսունսուս սէմէսի
մի, էօխսսս՝ Գալը վէ կէզ 24
սէմէսի մի։ Ամմս սսէմ Օղ-
լսնսուն էէր խուզէրինսէ կիւ-
նահլար ա՛ֆվ էԹմէյէ հիս-
քիւմէԹի վար խոխյինի սի-
լէ-լինիզ սէյիւ, քէօԹիւմէ
սէսի. Սանս սէրիմ. Գալ-
դըպ սէօշէյինի գալարը, վէ

25 էվինէ կինէ : Վէ օ տէր ա՛-
պատ օնլարըն էօնիւնատէ պալ-
պըալ՝ ջոլ իւղէրինատէ եաթ-
մըլը էյի պալտըրըմը, վէ
Ալլահա շիւքր էտէրէք՝ էվինէ
26 կինէտի : Վէ Ճիւմլէսի միւ-
թէհայիր օլտուղտա, վէ Ալ-
լահա շիւքր էտէրլէր լտի.
վէ պօրպու իլէ ատլատա տէր-
լէր լտի քի՝ Պու կինէն ա՛-
ձայըտա էյլէրը կէօրտիւք :
27 Վէ պուռնատան սօնկրա տը-
շարը ջըգտը, վէ կէօմրիւքտէ
օթուրմուշ Ղնի ատընտա պիր
կէօմրիւքճիւ կէօրտիւ, վէ օնա
28 տէմի. Ատըլմաճա կէլ : Վէ
հէր էյի թէրք էտիպ պալտը-
տը, վէ օնուն ատընմաճա կինէ-
29 մի : Վէ Ղնի օնա քէնտի
էվինատէ պիր պէօյուք ղնյա-
ճէթ էյլէմի. վէ կէօմրիւք-
ճիւլէրտէն հէմ սայիլէրտէն
ջօք պալատալըդ օլտուդ՝ օնլար
լէ պէրապէր ոօֆլատտա օ-
30 թուրտուրլար լտի : Վէ օնլա-
րըն քեահիխալէրի հէմ փարի-
սեցիլէրի հէմ փարի-
սեցիլէրինէ
մըրըլտանըդ ատրըէր լտի.
'Նի՛չիւն կէօմրիւքճիւլէր վէ
կիւնահքեարլար իլէ պէրա-
31 պիր էէյիտ էչէրինիդ : Վէ
Յիսուս ճէվապ վէրիպ՝ օնլարա
սէմի. Սաղլար հէքիմէ միւհ-
թաճ տէյիլէր, իլլա ի՛լլէթլի-
32 լէր : Կէլմէսիմ՝ քի՝ սաղտը-
լարը չաղըրայըմ, իլլա կիւ-
նահքեարլարը թէվպէյէ :
33 Վէ օնլար օնա տէմիլէր.
Նի՛չիւն Յովհաննէսին չայիրտ-
լէրի՝ քէզալըք փարիսեցիլէրին
տախի՝ սըդ սըդ օրուճ թիւ-
թարլար, վէ տուա՛լար էտէր-
լէր, սէնինքիլէր իսէ եէյիպ
34 իչէրլէր : Վէ օնլարա տէմի.
Տիյիճինճիւլէրէ՝ կիւվէյի պէ-
րատրէլէրինճէ օլտուդճա՝ օ-
րուճ թիւթտուրմալա գատի՛լ-
մի սինիդ : Լաքին կիւնլէր կէ- 35
լէճէքլէր քի՝ կիւվէյի օնլար-
տան ալընաճագ, վէ օլ զէ-
ման՝ օլ կիւնլէրտէ օրուճ
թիւթաճագլար : Հէմ օնլարա 36
թէմիզլ տախի սէօյլէտի քի՝
Հիչ քիմսէ եէնի էսկիսըն
եամասընը էսքի էսկիսա գո-
մազ. եօխսա՝ հէմ եէնիսինի
եըրթար, հէմ էսքիյէ եէնի-
սէն գօնուլճան եամա եապըշ-
մազ : Վէ հիչ քիմսէ էսքի 37
թուլումլարա եէնի շարապը
գօմազ. եօխսա՝ եէնի շարապ
թուլումլարը եըրթար, վէ
տէօքիւլիւր, հէմ թուլումլար
թէլէֆ օլուր : Լաքին եէնի 38
շարապը՝ եէնի թուլումլարա
գօմազ կէրէք պիր, վէ լքիսի
հըֆզ օլունուր : Վէ հիչ քիմ- 39
սէ էսքի շարապ իչտիքտէն
սօնկրա, չաբուճճա եէնի լա-
թէմզէ. զիրա պիր. Էսքիսի
սահա խօշ տուր :

ՊԱՏ Զ

1 Վէ օլտուքի՝ եէյինճի լուք
շաբաթի կիւնիւնատէ օ՝ էքինլէր
արատընատան կէչէյօր լտի, վէ
շայիրտլէրի պաշապլարը գօփ-
րըլը՝ էլլէրի իլէ օվուչթու-
րուրլար լտի, վէ եէրլէր լտի :
2 Վէ Փարիսեցիլէրտէն պա՛զը-
լարը օնլարա տէտիլէր. Նի՛-
չիւն շաբաթ կիւնիւնատէ էթ-
մէյէ Ճայիզ օլմայան չէյլէ
3 ետէր սինիդ : Վէ Յիսուս օն-
լարա ճէվապ վէրիպ՝ տէտի.
Դաւիթին տախի՝ կէրէք քէն-
տինէ վէ կէրէք ալընէսինճէ
օլանլար աճըգտուլը զէման՝
շու էթտիյինիդ օգո՞ւմատընըզ

4 մը. Նոյնէ Աբրահամն էվկնէ
կերտել, վէ հուզուբ էքմէքլէ-
ւնէ աբեղ եէտէ, վէ ութէ-
սնձէ օլանլարա տա վէրտի,
քի օնլարը եէմէք՝ քեահինե-
լերտէն մա՛տա քիմսեյէ ձա-
8 յիզ տէյիլտիր: Վէ օնլարա
պէտի. Ատէմ Օղլու՝ շաբա-
թըն տախէ Սահնափէ տիր:
6 Վէ օյտու քի՝ պիր ատյըր
շաբաթ կիւնինտէ տախէ ձե-
միյէթ եէրինէ կէլտիկ՝ էօյ-
րէտիր խոտ. վէ օրատա պիր
ատէմ վար խոտ, քի օնուն
7 տալ էլի դուրտու խոտ: Վէ
քեահինլէրը հէմ փարիսեցի-
լեր շաբաթ կիւնինտէ ա-
ղաըլտըը մը տէյիւ կէօզէտիր-
լեր խոտ, թա քի օնտա շի-
քեայէթ պէպէկի պուլտուղտար:
8 Ամմա օ՝ օնլարըն ֆիքրլէրինի
պիլմէյէնէ, էլի դուրտու ատէմէ
տէտի. Գալգ, վէ օրթատա
տուր. վէ օ՝ գալգըդտ տուր-
9 տու: Իսոյ Յիսուս օնլարա
տէտի. Սիզէ պիր շէյ սորա-
յըմ. Շաբաթ կիւնինտէ նէ՞
ձայըզ տիր, էյլի՞ք մի էօլմէք՝
եօխսա քէմսինք մի էօլմէք, ճա՞ն
դուրթարմադ մը՝ եօխսա էօլ-
10 մէսինք մի: Վէ էօրտաֆը-
նա ճըղարըն էօվկիսինէ պատըդտ՝
օնա տէտի. Էլինի ուզադ.
վէ օ՝ էօյլէ էյլէտտի, վէ էլի
11 օպէրն կիսպի տադ օլտու: Վէ
օնլար ախվանէլինք իլէ տօղտու-
լար, վէ Յիսուսա նէ էյլէյէ-
լեր տէյիւ մադէյնլէրինտէ
սէօյլէշիրլեր խոտ:
12 Վէ օյտու քի օղ կիւնլէրտէ՝
տուա՝ էօվկէյէ տադա չըդտը.
վէ պիւթիւն կէճէյի Ա-
ղըն ի՛պատէթինտէ կէչիրտի:
13 Վէ կիւնտուզ օյտունճա, քէն-
տի շայըրտէրինի չաղըրըդտ

օնլարտան օն լքի քիմսէ սէչ-
սի, քի հէմ օնլարը Առաք-
եալըդ թէմամ էվթսի. Մի- 14
մոնդ՝ քի օնուն տադրը գէտ-
րտա գօտտու, վէ օնուն գադրըն-
տադը Անդրէասը՝ Յակօբոսու
վէ Յովհաննէսի՝ Փիլիպպոսու
վէ Բարթողիմէոսու, Մատ- 15
թէոսու վէ Թովմասը՝ Ալֆէ-
ոս օղլու Յակոբոսու վէ Հ-
ղթէս տէննիլէն Սիմոնու,
Յակոբոսուն գադնպադը Յու- 16
դադը վէ Իսկարիովդացի Յու-
դադը քի՝ հէյ վէրնճիկ տախ
օյտու: Վէ օնլար իլէ էննիպ՝ 17
պիր տիւզ մահալատէ տուրտու,
վէ շայիրտէրինին գալապա-
լըդը՝ հէմ պիւթիւն Եհ-
տու-
տիսթանտան վէ Երուսադէմ-
տէն հէմ Տիւրոս վէ Սիդո-
նու տէննիլ քէնարընտան գա-
հէթ չօգ խալդ վար խոտ,
քի օնու լսինէմէյէ վէ խաս-
թալդընընտան աղդալմադա
հէլսիլէր. Հէմնադիք բուհ- 18
լարտան էվկիհէթ չէքէնլէր
հէնիպ աղդալըլըր խոտ: Վէ 19
պիւթիւն խալդ՝ օնա տօ-
գանմադ խոսէրլէր խոտ. զի-
րա օնտան գուվվէթ չըդըր՝
հէպսինէ շիֆա վէրիր խոտ:
Խոսէ հէօզէրինի շայիրտէ- 20
րինէ գալըրըդ տէտի. Նէ
մուրթու սիզէ՝ եա՛ Ֆադէրլէր.
զիրա Աղտահն փադսիհտըդը
սիզին տիր: Նէ մուրթու սիզէ՝ 21
եա՛ շիմտի աճըդանլար, զիրա
տօյադճադ սընըզ. նէ մուրթու
սիզէ՝ եա՛ շիմտի աղլայան-
լար, զիրա կիւլէճէք սինիզ:
Ատէմ Օղլու իչիւն տատմ- 22
լէր սիզտէն նիգրահ էթմտիքլէրի
վէ սիզի րէտտա էտիպ սիթէմ
էթմտիքլէրի վէ տադընըդը ֆէ-
նադա չըդարտըդլարը զէման՝

23 նէ մուԹլուս սիզէ : Օլ կիւն-
ուէ սէվինին՝ վէ սըջայըն .
չիւն քի իլԹէ կէօքսէ էձրի-
նիզ չօգ օլաճապ . զնրա ծո-
լարըն պառպալարը միէյլամ-
պէրլէրէ փաԽ պէօյլէ էտէր-
24 լեր լաԽ : Ույքին՝ վայ սիզ
զէննիլինէլէրէ , զնրա ԹԽաԽ-
25 լինիլը պըէյօրտունուզ : Վայ
սիզէ՝ եա՛ ոօյմուշլար , զնրա
ածըգտածապ սընըզ . վայ սիզէ՝
եա՛ չիման կիւԽէնէլէր , զնրա
նաս չէքիպ պուլայաճապ սը-
26 նըզ : Հէմ պառէմլէր սիզին
իչիւն էյի պէօյԼէսիքլէրի զէ-
ման՝ վայ սիզէ . զնրա օն-
լարըն պառպալարը եալան
միէյլամայէրլէրէ փաԽ պէօյլէ
էտէրլէր նաև :
27 Ընմա սիզ՝ քի տինիլէյօր-
տունուզ՝ աերիմ . Տիւշմինլէ-
րինիլը սէվին , սիզատն էքըտԽ
28 էտէնլէրէ էյլիք էտին . Սիզէ
պէտ տուա՝ էտէնլէրէ նայը
տուա՝ էյլէյին , վէ սիզի
նինձիտէնլէր իչիւն տուա՝ է-
29 տին : Սէնէն սոնր եանապընա
վուրանա՝ օպէրինին տէ տուն .
վէ միէրաճէնի ալանտան՝ պոփ-
30 Թանընը տա տապընմա : Վէ
սէնատն հէր տիլէյէնէ վէր .
վէ սէնին մալընը ալանտան՝
31 ծատ հէրի խաԹէմէ . Վէ նիձէ
խաԹէրտէնիլ քի՝ տաէմլէր
սիզէ էտէրլէր , սիզ աէ ծնլա-
32 րա էօյլէ էյլէյին : Վէ էյէր
սիզի սէվէնլէրի սէվէրտէնիլ ,
նէ՞ սէվապընըզ օլուր . զնրա
հիւնահքեարլար տաԽի ծնլարը
33 սէվէնլէրի սէվէրլէր : Վէ
էյէր սիզէ էյլիք էտէնլէրէ
էյլիք էտէրտէնիլ , նէ՞ սէվա-
պընըզ օլուր . զնրա հիւնահ-
քեարլար տաԽի հէման ատա
34 չէքի էտէրլէր , վէ էյէր հէրի

ալմապա խամիտ եԹուխինիլ
քիմսէլէրէ էօտիւնճ վէրիլ-
սէնիլ , նէ՞ սէվապընըզ օլուր .
զնրա հիւնահքեարլար տաԽի
հիւնահքեարլարա էօտիւնճ
վէրիլէր , քի պէտէլինէ հէրի
ապաղար : Ամմա տիւշմինլէրի- 35
նիզդն սէվին , վէ էյլիք էտին ,
հէմ հիչ պիր պէտէլ խամիտ
եԹմէյէրէք էօտիւնճ վէրին .
վէ էձրինիլ չօգ օլաճապ , վէ
Թաա՛նընն օղուլլարը օլաճապ
սընըզ . զնրա օ՝նամքէօրլէրէ
վէ եաղապաղլարա էյլիքքեանի
սիր : Խմոի փէտէրինիզ մէր- 36
համԹիլ օլտուղու կիւսի՝ մէր-
համԹիլ օլուն : Վէ հիւքմ 37
եԹմէն , վէ տալա սիզէ հիւքմ
օլունմայա . հիւքմի ա՛զապ
եԹմէն , վէ սիզէ ապաղ հիւք-
մի ա՛զապ օլունմայա . ա՛ֆիվ
էյլէյին , վէ սիզէ ա՛ֆիվ օլու-
նա : Վէրին , վէ սիզէ վէրիլէ- 38
ճէք . զուճաղընըզա՝ պապալարը
հէմ սիլքինմիշ վէ Թաշդըն
էյի էօղլիւ վէրէճէքլէր . զն-
րա սիզէ՝ հէման օղ էօղլունու-
յինունուզ էօղլէք իլէ էօղլուլէ-
ճէք սիր :
Վէ ծնլարա սիր Թէմնիլ 39
սէօյլէսաի . Քէօր քէօրէ զու-
լաղուզդա էտէպիլմիշ մի .
նէքսիկ տէ ջուգուրա սիւրշ-
մէյէճէքլէր մի : Ճայրա խօ- 40
ճանընատն իւսԹիւն սէյիլ .
լաքին հէր Թէքմիլ օլմուշ քիմ-
սէ՝ խօճասընը հիսապ օլաճապ :
Վէ նի՞չիւն պառնապաշընըն 41
հէօղիւնատէ օլան չէօղիւ հէօ-
բիւրսիւն , վէ քէնատի հէօղիւն-
սէ օլան մէրԹէյի տապմապշ-
մըն : Նասլոսա՝ սէն.քէնատի հէօ- 42
ղիւնատէքի մէրԹէյի հէօր-
մէզ նէքէն , պառնապաշընա նի՞-
ճէ տէյէ պիլդիրսին . էյ պա-

ԳԱՂ Ի

1 Ա Ի հէմ սէօզլէրինի՝ խալը
ասննկլէր ւբէն Թէբմիլ հԹոնք-
ասն սօնկրա, Կաֆառնայումա
2 կէրան։ Վէ պիր էնուլ պաշը-
նըն գուբրա ի՛լէթլի օլուպ,
էօլմէմ տէրէձէսինա էտի.
3 վէ պու՝ օնուն գլմէթլիսի
էտի։ Վէ Յիսուսուն հադգը-
նա իշիտինճէ, Եհուտիլէրի՛ն
Իմմէխարլարըն ծնա կէօնտէր-
սի, վէ ծնա եալվարըր էտի
քի՝ կէլիպ գուբրունու խէյրա
4 էտէ։ Իմոն ան լար Յիսուս
կէլիպ՝ ծնա Ձան ու տիլտէն
եալվարարագ տէտիլէր. Լա-
յըդ սըր, քի ծնա պրու չէյ
5 էտէսին։ Զէրա միլէթիմիզի
տէվէր, վէ ճէմի՛յէթ եէրի-
զի պիզէ. պինա էԹմիշ
6 սէր։ Վէ Յիսուս ծնլար իլէ
կէտէր էտի. վէ արԹըդ էվ-
սէն ուզադ տէկիլ էքէն,
եէուղ պաշը ծնա պա՛զը տօսԹ-
լար եօլայրագ տէտի. Ե՛ա
Տատ՝ զահմէԹ էԹմէ. զիրա
7 լայըգ տէկիլիմ, քի տամըմըն
ալԹընա կիրէսին։ Պու սէ-
պէպտէն՝ քէնտիսի տահի տա-
նա կէլմէյէ լայըգ այամա-
սըմ. Լաքին պիր ադօղ սէօյ-
8 լէ, վէ ուշալըմ չինճա պու-
լար։ Ջէրա պէն տահի հու-
քէմէԹ ալԹընա գօնդուշ
պիր տաէմիմ, վէ քէնտի ա-
Թըմտա ա՛ֆէրիլլեր վար, վէ
պիրինէ՝ հինճ տէրմիմ, վէ հի-
տեր. վէ պաշդաստընա՝ հէչ,
վէ կէլմէր. վէ խըզմէԹքէա-
րըմա՝ Շուտա էԹ, վէ էտէր։
9 Վէ Յիսուս պուտնլարը խշե-
պինճէ, ծնա Թա՛ճճիւտ էԹ-
պի, վէ տէօնիւպ՝ օնուն սը-

ընտաշ՝ գյ վէր կէօզլէնե-
տէլ չէօփիւ ըզգարըյըմ։
ե՛ա միւրայը՝ հվէէլա քէնտի
կէօզլէնտէն մէրԹէէյի ըզգար,
վէ օ՛ղ զէման գարնտաշըն-
կէօզլէնտէլ չէօփիւ ըզգար-
43 մաղա կէօրմէէք սին։ Ջ՛ւրա
էյի աղաճ էօգ տուր քի՝
ֆէննա մէյվէ վէրե, վէ ֆէննա
աղաճ էօգ տուր քի՝ էյի
44 մէյվէ վէրե։ Ջ՛ւրա հէր պիր
աղաճ քէնտի մէյվէնտէն
պվէննիր. զիրա տէքէննէրտէն
ինձիր տէվշիրմէզլէր, վէ պէօ-
յէրտէնէն իւզլիւմ գօփար-
45 մաղլար։ Էյի տահմ՝ եէուրէ-
յինին էյի խալվննէպինտէն
էյի չէյ ըզգարըր. վէ եա-
րտամազ տահմ՝ եէուրէյինին
եարտամազ խալվննէպինտէն եա-
րտամազ չէյ ըզգարըր. զիրա
ծնուն աղը՝ եէուրէյին արէժա-
ննըտան սէօյլէր։
46 Վէ նի՛չուն պանա՝ ե՛ա
Տատ՝ եա՛ Տատ չաղըրըմ
սընը՛զ, վէ սէօյլէտիքլէրիմի
47 էԹմէզ սինի՛զ։ Հէր պանա
կէլէն՝ վէ սէօզլէրիմի տինկ-
լէյէն՝ վէ ծնըրը ինձիա էտէն՝
քիմէ այնըլէսընըն սիզէ
48 կէօսԹէրէյիմ. Իվ պինա է-
տէն աղա տահմէ այնըզէր, քի օ՛
գաղըը, վէ տէրինլէԹմէ,
վէ Թէմէլլի գայա իւզէրինէ
գօստու. վէ տուրար ձէօշ-
պիւքտէ, ըրմադ օ հվէ չօղի-
ըր, տամամ օնու տարըլմըշ-
ը գաղար օլմադը. զիրա
գայա իւզէրինտէ Թէմէլլէնմիշ
49 իտի։ Ե՛մմա տինկլէյէն ինձիա
էԹմէյէն՝ Թօփրադտա իւզէրինտէ
Թէմէլլէնմիշ իվ պինա էտէն ադա-
մա գաղար օլմադը. զիրա
էվինի եըխըլըշը պէօյլէճէ օլմադը։

տընձա վարան խաղտա տէտի ։ Սիզէ տէրիմ , Իսրայէլտէ պիլէ պու գասսար լման ալուլմատըմ ։
10 Վէ հէօնտէրիլէնլէր էվէ տէօ նիւագ՝ խաաթա օլան գուլլու սալալմըշ ալուլսուսար ։
11 Վէ օլտու քի էրթէսի կիւն՝ Նային ուէնիլէն շէնրէ կիտէր խտի , վէ շայրտալէրինտէն վաֆիր քիմսէ՝ վէ չօդ խալգ
12 պիլէմինճէ կիտէր խտի ։ Վէ շէնրին գափուսունա խապտաշընճա , իշտէ պիր հօլմուշ քիմսէ կէօրմէրլիւլիւյօր խտի , քի անուսընըն պիրինճէք օղլու խտի , վէ պու գարը տուլ խտի , վէ օնուն պէրապէրինճէ
13 շէնրտէն վաֆիր խալգ վար խտի ։ Վէ Տապտ օնու կէօրմէյինտէ՝ օնա մէրհամէթ
14 էտիտ՝ Ընդտա տէտի ։ Վէ եադըն կէլտի՝ Թաղուէթա ուօդանտա , վէ գալըրտանլար տուրտուղար , վէ օ տէտի . Եա՛ կէնճ՝ տանա տէրիմ ,
15 Գալդ ։ Վէ հօլու գաղըպ օմնուրտու , վէ սէօյլէմէյէ պաշլատը , վէ օնու անուսընա
16 վէրտի ։ Իմտի Յուհաննէս իւզէրինէ գէլտինէ գօրդու ալուշտու , վէ Ընդտա շնուդը էտիպ տէրլէր խտի քի՝ Ընդտանտա պէօյուք փէյղամպէր գալդը , հէմ քի՝ Ընդտ գաւմընը զկյարէթ
17 էդէտի ։ Վէ օնուն հադըրնա պու սէօզ պիւթիւն Եհուդա տոգանտա հէմ պիւթիւն էթրաֆ մահալտէ էտյըլտը ։
18 Վէ հէփ պու շէյլէրտէն էօթիւրու՝ Յուհաննէսին շագիրտլէրի օնա խապէր վէրտիլէր ։
19 Վէ Յուհաննէս շագիրտլէրինտէն իքի քիմսէ ջաղըրտը , վէ Յիսուսա կէօնտէրիպ տէտի ։ Օ կէլէճէք օղան

ղաթ սէ՞ն մի սէյն , էօխտա պաշգասընը մը պէքլէյէճէմ ։
Վէ օ տաէմլէր օնա վարըպ տէտիլէր ։ Վաֆթիզ էտիճի Յովհաննէս սիզի տանա կէօնտէրիպ տէյօր ։ Օ կէլէճէք օղան ղաթ սէ՞ն մի սէյն , էօխտա՝ պաշգասընը մը պէքլէյէճէմ ։ Վէ օ օղ տաա՛թտա օ՝ չօդ տարընը խտաթալըդըտան վէ տէրտալէտտէն վէ էարատընղ ըուհլատան տաղալթտը , վէ չօդ քէօրէրէկ կէօրմէք տաղշատը ։ Վէ Յիսուս ձէվապ վէրիպ՝ օնլարա տէտի ։ Կիտիպ Յովհաննէսէ կէօրսէթիյնիզ շէյլէրի խտպէր վէրին , քի քէօրլէր կէօրիւրլէր , թօփալլար էիւրիւրլէր , ձիւտաղլըլար վաքէնիրլէր , տաղըրըլար իշիտիրլէր , էօլիւլէր գէյտ էտիրլէր , Ֆաղիրլէրէ միժժէ օրունուր ։ Վէ նէ մութլու ծնտքի՝ պէնտէ պիւրյմէղ ։
Իմտի Յովհաննէսին խաբէրճիլէրի կիտինճէ , Յովհաննէսէ հադրնա խալգա տէմէյէ պաշլատը ։ Շէօլէ նէ՞ սէյր հէմէյէ ջղտընըղ , բիուղէարտան տալղանտա դա՞մըշ մը ։ Նէքին նէ՞ կէօրմէյէ ջղտընըղ , նազիք էլպիսէտտէ լար էյնէ կիյինմիշ տաէ՞մ մի ։ իշթէ միւղէյէն էլպիսէտլար նէ՞ վէ սէֆիտա՛թ էյինտէ օղանլար՝ փադիշահ սէրայլարընտա օղուրլար ։ Նէքին նէ՞ կէօրմէյէ ջղտընըղ , վէյղամպէր մի ։ Այնէ՝ տէրիմ տանա սէօյլէյիմ , վէյղամպէրտէն տէ տանա պէյան էյլէսին ։ Պու օղ քիմ սէ տիր քի՝ օնուն հադրնա եազըլմըշ տըր ։ Իշթէ պէն մէլէյիմի սէնին եիւզիւնէ

հանիւնէ եօլտյաձալըմ, քի հանիւնաէն եօլուն հալըլըլա-
28 յա: Զէրա սիզէ ասէրիմ, գալըլարաան ասղանըլարաա վաֆթիզ հաիձի Յովհաննէս-աէն պէօյուք վէհյլամպէր հիչ եոք սուր. ամմա Ալլահըն փաաիշահլըղընաա էն քիւչիւ-
29 լիւ՝ ընաան պէօյուք սուր: Վէ պիւթիւն խալգ հէմ հէօմրիւքճիւլէրիւնէ Յով-հաննէսէն վաֆթիզի նէ վաֆ-թիզ օլմադ նէ Ալլահը թաա-
30 պըզ էթմադըղը: Ամմա փա-րիսեցիլէր հէմ նասըն խոճա-լարը օնաան վաֆթիզ օլմա-մադ իլէ՝ քէնդիլէրի հադ-պընա Ալլահըն ԹԷաամիւլ-ինէ խալֆադ էթմադըղը:
31 Իսաև պուս սիլահլէնէն ա-ատմէրինէ քիմ՞ ասէնըէաէ-կիմ,
32 վէ քիմ՞ պէնըէրիէր: Շօղ չօմուդլարա պէնըէրիէր քի փադըսաա օԹուրուրլար, վէ պիրի պէրինէ չադըրըպ ատ-լէր. Սիզէ ասիաիւք չադըրդ, ամմա բադա էթմէաինիղ, սի-զէ ֆիլսան էթմադ-
33 աղըմադաընըզ: Զէրա Վաֆ-թիզ հաիձի Յովհաննէս հէլ-ա, քի հէմդէք եէմէզ՝ վէ շա-րաա իչմէզ, վէ ճինն վար
34 ասէրսինիղ: Ադամ Օղլու հէլ-ա, ջի եէր հէմ իչէր, վէ
35 իչմէ պիր շէյ ասլադ վէ պէքլի ասէմ՝ հէօմրիւքճիւ-լէրին վէ հիսաահքեադլա-
36 ասլադ ասէրսինիղ: Ամմա իլմ քէնդիլէրինէ ճիւմլէ հէվաա-լադընաան Թադադըդ օղուն-
37 աա: Վէ Փարիսեցիլէրին պիրի-նա էաղլադըբ խոլ, քի
38 օնուն պիլէսինճէ Թադմ հէա-ղ, վէ Փարիսեցինէն հէվնէ հէօմրիւնճէ, քէնդաև ասէրա-նէ պէօյլէյիպ ասէա. Էյէր պուս քիմսէ վիէյլադա-մ պէր օղաայլադա, ընա ասղանաան գադը քիմ՝ վէ նէ չէքիլ օղաայլադընը պէր պիր-
39 նա խալ: Վէ Յիսուս ճէվապ վէրիպ օնա ասէա. Եա Սիմաուն, սանա պիր սէյ ճէյիմ վար. վէ օ ասէա. Եա խոճա՝ սէյլէ:
41 Պիր հօսուճ վէրէնին իքի պօրճլուսու վար խալ, պիրի-նէն պէշ եիւզ՝ վէ օսլրինէն
42 հէլլի սինար պօրճու վար խալ: Վէ օնլարըն հօսուէմէյէ գուա-դըԹի օլմադընդաա, իքիսինէ սէ պադըշսադը. խոճա սէյլէ, օնու հա՞նգիսը սադա վիյադաէ
43 սէվէճէք: Վէ Սիմաուն ճէվապ վէրիպ սէա. Գըյադ էսէ-րիմ քի՝ քիմէ սադա վիյադաէ պադըշսադը խալ. վէ օնա սէ-
44 ա. Տօղրու հիւքմ էթմուն: Վէ գադընըա սէօնիւպ՝ Սիմաունա սէա. Գուս գադընը հէօրի՞ա մի սիւն. պէն սէնինլէ էվինէ հիրադիմ, այադլարըմա սուս վէրմէմիւն. ամմա պուս՝ այադ-

Վէ ջօդ գալատացէդ պի-
րիքմէք իւէ , վէ հէր չէհրաէն
խաղդ օնա կէլմէյինչէ , թէմ-
սիլ իւէ տէսի . էքինճի քէն-
տի էքինէնի էքմէյէ չըդսըլ .
վէ էքէր իքէն , ապա՛զըլը եօ-
լուն եանընա տիւշիւսդ չէյ-
նէնսի , վէ կէօյճէն գուշլարը
օնու եէսի : Վէ ապա՛զըլը
գայա իւզէրինէ տիւշտիւ ,
վէ նէմճիյէ օլմասըլընսան՝
պիճինճէ գուրսուսու : Վէ
ապա՛զըլը տիքէնլէր արսաըն
տիւշտիւ , վէ տիքէնլէր պէ-
րապէր պիճիւյ՝ օնու ատը-
սուսդ : Վէ ապա՛զըլը էյի
եէր իւզէրինէ տիւշտիւ , վէ
պիճիւյ եիւզ գաթ մահսուլ
վէրսի . պուընըդը սէօյլէր
իքէն՝ Իշհաքէյէ գուդապըդը
օլսըն Իշհաքին՝ չաղըրըդ իսի :

Վէ շայէրսըդլէրի օնա սօրուպ
սէրլէր իսի . Ա՛ճապա պու
թէմսիլ նէ՞ օլսա : Վէ օ տէ-
սի . Ալլահըն վահիչահդըդը-
նըն սըրըդլարընը պիլմէսի սիզէ
վէրիլմիչ տիր , սոմա գալան-
լարսա թէմսիլլէր իլէ սէօյլէյէ .
Թա քի օնլար ապադար իքէն
հէօրմէյէլէր , վէ իշիտիր իքէն
անկլամայըպլար :

Իսմի թէմսիլ պու տուր . Թօրսուս՝ Ալլահըն ապօղլու տիւր : Վէ եօղ եանընսադքէ-լէր օնլար տըր քի՝ իշիտիլլէր , անաէն շէյթան կէլսա՝ եէ-սդիքլէրինսէն սէօղլու գալդը-ըդը , քի ինանըդսըզ գուրթուլ-մայալար : Վէ գայա իւզէ-րինսէկիլէր օնլար տըր քի՝ իշիթսիքլէրի ղէման՝ սէօղլու շաղըրդ իլէ գասդուլ էսէկ-լէր , սոմա օնլարըն քէնճիլու օլմասըլընսան՝ օնլար պիր վադդըթ ինանըդսըզ , վէ թէճ-

ըսըրսը կէօզ եաշլարը իլէ ըսլաթմադը , վէ պաշընըն սաչ-
45 ըսը իլէ սիլսի : Սէն պանա հօվփուշ վէրմէսինի , պու իսկ պէն կիրէսէյէն պէրու՝ ա-յադլարըմը հօվմէքսինէն ֆէ-
46 թալաթ կէլմէսի : Սէն պաշը-մը պէյթ եապը իլէ մէհտ էթ-մէսինի . սոմմա պու՝ այադ-ըսըրսը հոշ գօդուրու եապ-
47 իլէ մէհտ էթմէսի : Օ ասպէտ-սէն սանա սէրիմ , օնուն ջօդ օլսո կիեանէտլարը ա՛ֆվ օլսունսու , չինքի ջօդ սէվ-սի . սոմմա քիմճ քի սաղ ա՛ֆվ
48 օլսունսուրսա , սաղ սէվէր : Վէ գարըյա սէսի . Կիեանէտլարդն
49 ա՛ֆվ օլսունսու : Վէ պէ-րապէր ասֆիյասդա օթուրան-լար՝ քէնսիլէրինսէ տէմէյէ պաշլասըդլար . Պու քի՞մ սիր քի՝ կիեանէտլար սոսիս ա՛ֆվ
50 էսէր : Վէ օ՝ գարըյա սէսի . Սէնի իսմանըդն դուրթարսըդ , ասլասմէթ իլէ կիսէ :

ՊԱՂ Ը

1 Վէ ջօդսու քի՝ պուընսոսդն ասընկիյա օ՝ շէհրսէդն շէհրէ վէ քէօյսէդն քէօյէ կէճդիսի՝ Ալլա-հըն վահիչահդըդընը վ՛ասդ վէ Ա՛ւճասէ էսէր իսի , վէ ան ինէքլէր սիլէհանընճէ իսի .
2 Հէմ պա՛զը գարըլսադ քի՝ եա-րսադդ ըսդըդսոսդսան վէ իսդա-ֆադդ ըսդըդսոսդսան սոդա-լմըշլար իսի . էօնէ Մադդալէնա-լը սէնինլէն Մարիամ քի՝ օն-սան եէդի ճէնն չըքմըշ իսի ,
3 վէ Հէրոդիէնին քեահիսոսա-սը օլսո Փուզանընն գարընը Յով հաննա՝ վէ Շուշան վէ ջօդ սայլը գարընլարդէն՝ օնսա քէնսի մալդա-րընսան իսդմէթ էսէրլէր իսի :

ընակի վագելընտա կէրի չէ-
14 քիլերէր : Վ֊ ուիքէնէր ա-
թաքնա ուուշէն օնլար սըր
քի՝ իշխաներէր, ամմա գայ-
ղուլարտան վէ զէննկինելիք-
տէն վէ ջ'օմրուն սէֆտա՛թ-
լարընտան վարըպ ալօղուլուր-
լար, վէ մահտուլ վէրմէղլէր :
15 Վ֊ էյի եէրտէէի օնլար
սըր քի՝ օնլար էյի վէ խոշ
եիւրէք նլէ տինկլէյինա՝ սէօ-
զիւ զապթ էտէրլէր, վէ տապը
նլէ մահտուլ վէրնէրլէր :
16 Վ֊ հիչ պիր քիմսէ չըղրապը
եագըպ՝ օնու գաայ նլէ էօրնէ-
մէղ, եախօտ եաթապ պլէրը-
նա գօմապ. նլէա չէյ՛տաւն
նւզէրնինէ գօր, քի նչէրի կէ-
17 լէնլէր ըղըպը կէօրմէլէր : Ջ֊նէա
կէղի չէյ նօգ տուր քի՝ ա-
չիքտա օլմայա, վ֊ տապը չէյ
քի՝ պիլինմէյէ, վ֊ մէյտանտա
18 կէլմէյէ : Իմոն պապըն՝ նիչէ
պինկլէր պինէղ. զիւա քիմսէ
վար խոշ, օնա վէրնէճէք
պիր. վ֊ քիմսէ նօգ խոշ,
օ՛ օլան զաման էնթաղյի տապխ
քէնտինտէն պլնապճապ :
19 Վ֊ օնուն վարլընտըղը վ֊
գարնտաշլարը օնա կէլտիլէր,
վ֊ գալտապալըգտան օնա գա-
վուշմապա գաապղը օլմայընտըլար :
20 Վ֊ օնա խապէր վէրնէնէ
տէնլէտի. Ա՛յ Իմոն վ֊ գա-
րնտաշլարըն պինկ կէօրմէչ
խապճըյընա՝ տիշարտա տուրա-
21 յօրլար : Վ֊ օ Ջէվապ վէ-
րնի՝ օնլարա տէտի. Ա՛յ Իս-
պէճ վ֊ գարընտաշլարըմ պուն-
լար սըր քի՝ Ալլահընն տէօ-
զինտէ պինկլէրընի վ֊ խոշա
եէտրլէր :
22 Վ֊ օլտա քի՝ կիւնլէրին
պիրինտէ քէնտիսի չայխտըլէրի
նլէ գայըպա պլնապտը, վ֊ օնլարտա

զիւա պիր պինկ կէօրմէչ
խապճըյընա կէչէճէք. վ֊ աչը-
պապա՝ պէն նլէ տէտի. Ա֊րամըզ-
տա նէ՞ վար՝ եա՛ Ալլահ Թաա՛-
լանըն Օղլու Յիսուս. առնա
եապխապրըպրըմ, պինկ խապճէ-
տապմա : Ջ֊նէա նօգխապ խուհա
էմր էղմատը, քի տապէմտէն
չըղա. չիւն քի օնու Ջ֊ղ
պէնէլէյտէն պէրու զապթ
էդմիշ խտը, վ֊ օ՝ պէն-

ձիրէր վէ պուգաղուլար իլէ պաղլանըպ զաթթ օլուռնուր իսի . ամմա պաղլարը գըրըպ՝ ճիննաէն չէօլէրէ սալընըր
30 իսի : Վէ Յիսուս օնա ալուալ էտիպ տէուի . Սէնին սարն նէ՞ տիր . վէ օ տէուի . Լէգէոն . զիրա օնա չօգ ճիններ
31 կիւմիշ իսի : Վէ օնա էալ վարըր իսի , քի օնլարա կիր տառպա վորմալա էմր էթմէյէ :
32 Վէ օրտա՝ տալուա օթլանըր պիր վաֆիր տոնկուզ սիւրիւսիւ վար իսի . վէ օնա էալվարըրըպ իսի , քի օնլարըն իչինէ կիրմէյէ՝ օնլարա իշին վէրէ . վէ օնլարա իշն
33 վէրտի : Վէ ճիններ օ տաէմ տէնչըգըպ՝ տոնկուզլարա կիր տիլէր , վէ սիւրիւ ուչգուամ տան աչըպա կէօլէ եիւրիւ-
34 յիւշ էտիպ՝ պօղուլտուս : Վէ օնլարը կիւտէնէնլէր՝ օլան նէս նէյի կէօրիւնմէ՝ գաչըրըպ , վէ չէհրտէ վէ չիֆթլիքլէր-
35 տէ խատէր վէրտիլէր : Վէ վաղի՝ օլանը կէօրմէյէ չըտ-տըպըր , վէ Յիսուսա կէտի-լէր . վէ օ ճիններ չըգմըշ տաէմի՝ Յիսուսուն այադլարը էանընտա կիյինմիշ վէ ա՛գըլ-
36 ըանմըշ օթուրուր պուլմալը-լա՝ գօրգտուպ : Չէմ կէօ-րէնլէր տախի ճիննլինին նիձէ գուրթուպլատուղունու օնլարա
37 խատէր վէրտիլէր : Վէ գա-գարտալըպըն էթրաֆ մահալ լէրինին հէմ խալգը օնա էալ-վարտըպար քի՝ օնլարտան կիթ-սին . զիրա պէյինք գօրգու-յա տիւշտիւլէր . իսոի օ՝ գայըպա կիրիպ կէլի տէօն-
38 տիւ : Վէ օ ճիններ չըգմըշ տաէմ՝ օնա էալվարըր իսի , քի պիլէսինճէ օլա . ամմա

Յիսուս օնու սալը վէրիպ տէ-տի . Էվինէ տէօն , վէ Ա-լլա- 39
հըն սանա հէմ էթմէյի չէյ-լէրի նապէ էյլէ . վէ կիտիպ՝ պիւթթիւն չէհրտէ Յիսուսուն օնա ճիւմլէ էթմէյի չէյլէրի վ'ազ էտէր իսի :
Վէ օլտու քի՝ Յիսուս կէրի 40
տէօնտիւքտէ , խալգ օնու գա-տուլ էթտի . զիրա ճիւմլէյի օնու պէքլէյօրլար իսի : Վէ 41
իչթէ իսմի Յայրոս օլան պիր առէմ կէլտի , վէ օ՝ ճէմի'էթ եէրինէն վիւճիւհիւ իսի . վէ օ՝ Յիսուսուն այադ-լարընա գափանըպ՝ օնա էալ-վարըր իսի , քի էվինէ կիրէ :
Զիրա օնուն օն իքի եաշըն- 42
տա գաուար՝ պիրիճիք էվա-լը օլարագ՝ պիր գըզը վար իսի , վէ օ էօլիւյօր իտի . եմտի օ կիտէր իչէն , գալա-պալըգ օնու սըդըյարըպյօր իտի :
Վէ օն իքի եըլ գան ա- 43
մադ ի'լէթի չէքէն պիր գարը քի՝ պիւթիւն մալընը հէքիմ-լէրէ սարֆ էթմիշ իսի իսէ տէ , հիչ քիմսէտէն սալալ-մալա գաուըր օլմամըշ իսի ,
արդա Թարսոֆատան եադ-լարըպ՝ 44
էավասընըն էթէյինէ տօգան-տը . վէ տէր ա՛գաթ օնուն գանընըն ատմատը տուդտու :
Վէ Յիսուս տէտի . Պանա տօ- 45
գանան քի՞մ տիր . վէ հէ-վիտի ինքեար էթմէյինէ , Պետրոս հէմ պիրլէսինճէ օլան-լար տէտիլէր . Ե՛ւ խոճա՝ գալաթալըպ սէնի սըդայօր վէ սըդըշըրըպյօր , վէ՝ Պանա քի՞մ տօգանտը մը տէրսին : Վէ 46
Յիսուս տէտի . Գանա պիր քիմսէ տօգանտը . զիրա պէն տույտում քի՝ պէնտէն գուվ-վէթ չըգտը : Իսոի գարը կիպ- 47

պիրկութեամբ ջաղերըդ՝ օձլարա
հէսի ձիննլէրին իւզէրինէ՝ վէ
խաստալըդլարը սաղալթմալա
դուվվէթ վէ հիւքիւմէթ վեր-
տի : Վէ օձլարը Ալլահըն 2
վատուշահլըղընը վ'ազ էթմէյէ՝
վէ խաստալարա շիֆա վէրմէյէ
կէօնտէրտի : Վէ օձլարա տէ- 3
տի . Ըօլտա հիչ պիր ջան
թաշըմայըն , նէ տէյինէք՝ նէ
թօրպա՝ նէ տէ էքմէք՝ նէ
ադչէ՝ նէ տախի էքինջեր դաի-
թանընըդ օլսուն : Վէ հեր 4
հանկը էվէ կիրէրսէնիզ , օրա-
տա գալըն , վէ օրատան ջը-
գըն : Վէ սիզի քիմսէյր քի 5
գասդուլ էթմէզլէր խէ , օլ
շէհրտէն ջըգարըլընըդտա՝ օնլա-
րըն իւզէրինէ շէհատէթ օլ-
մադ իչլէնմի այադլարընըդտան
թօզու տախի սիլքին : Վէ օն- 6
լար ջըգըպ հեր ևէրտէ կո-
ճէլի վ'ազ էտէրէք վէ խաս-
նուլըը սաղալտարադ՝ քիչ
ալէ քէօյ կէդէրլէր խէ :

Վէ ըուսա՝ պաշը Հերովդէս 7
օնտան լիճրա օլունան շէյլէրին
ճիւմլէսինի իչի թափըդտէ՝ թա՛ճ
ճիւպ էտէր խէ . զինա ապ՛ղը
քիմսէլէր Յովհաննէս հօլու-
լէրտէն տիրիլտի , վէ պա՛ղ- 8
լարը Եղիա զուհուր էթտի ,
պա՛ղլարը տախի՝ գասդիմ
վէչէլամպէրլէրտէն պիրի գալը-
մըշ տըր տէրլէր խէ : Վէ 9
Հերովդէս տէտի . գէն Յով-
հաննէսին պաշընը քէստիմ .
խամէ պու քի՞մ տիր քի՝
պէն օնուն հագգընա պէօյլէ
շէյլէր իշիտիյօրում . վէ օնու
կէօրմէյէ արար խէ :

Վէ Առաքեալլար կէրի տէօ- 10
նիւալ՝ օնա հէվ էթտիքլէրի
շէյլէրի նագէ էթտիլէր . վէ
օնլարը ալըալ՝ թէնհատճէ բէթ-

ղէնէմէսինին կէօրիւնճէ , տիթ-
րէյէրէք կէլտի , վէ օնուն
էօնիւնէ գասխանըդ՝ պիւթիւն
խալգըն էօնիւնտէ օնա նէ
սէպէպտէն տօգանտըղընը՝ վէ
տէր ա՛գաս նիճէ շիֆա պուլ-
տուընու օնա նագէ էթտի :
48 Վէ օ՝ օնա տէտի . ճէհաննէթ-
լէն՝ հյ գըզ , իմանըն սէնի
դուրթարար , սէլամէթ լէ
կիտ :
49 Ո տահա սէօյլէր էքէն ,
ճէմի՛յէթ պաշընըն թարաֆըն-
տան պիրի կէլիպ՝ օնա տէտի
քի՝ Գըզըն էօլտիւ , խօճայա
50 զահմէթ վէրմէ : Վէ Յիսուս
իշլտինճէ՝ օնա ճէվապ վէրիպ
տէտի . Գօրգմա , հէման ինանա ,
51 վէ գուրթուլաճադ տըր : Վէ
էվէ կիրտիքտէ , Պետրոս վէ
Յակոբոս վէ Յովհաննէստէն՝
վէ գըզըն պապասընտան վէ
անասընտան մա՛տա՝ քիմսէյի
52 կիրմէյէ գօմադը : Վէ ճիւմ-
լէսի գըզ իչլէն աղլայըպ
տէօյնունուրլէր խէ . վէ օ
տէտի . Ադլամադ , էօլմէտի ,
53 լաքին ույուօր : Վէ օնլար
օնուն էօլմիւշ օլտուղունու
պիլմէք իլէ , օնու ճէվգիւնիր-
54 լէր խէ : Ամմա օ՝ հէվիսինի
տիշարըպա ջըգարըպ՝ գըզըն
էլինէ եափըշտը , վէ չաղըրըպ
55 տէտի . Ե՛ա գըզ՝ գալգ : Վէ
օնուն ըուհուս կէրի տէօնտիւ ,
վէ տէր ա՛գաս գալգտը .
վէ էմր էթտի , քի օնա եէմէք
56 վէրիլէ : Վէ օնուն աթալարը
շաշարըպ . վէ օնլարա թէնի-
պին էթտի , քի օլան նէսանէյի
քիմսէյէ ապէյլէմէյէլէր :

ՊԱՂՊ Թ

1 Վ Է օն իչի շայիրտըճէրինի

այնպես տէնիլէն չէտլին պէր
եասան մահալինէ չէքիլսի ։
11 Վէ խալդ տուլմալըլա՝ օնուն
արտընձա վարսըլսար · վէ օն-
լարը գառուլ էտիլ՝ օնլարա
Ալլահըն վհասնշահլըլը հագ-
գընտա սէյլէյէրէք՝ սալամա-
լա միւհթաճ օլանլարա շինֆա
վէրիր խոր ։
12 Վէ կիւն էնմէյէ պաշլա-
րըգտա օնիքիլէր եանընա կէ-
լիսյ՝ օնա ուէտիլէր · խալդը
սաղ վէր էլ՝ հէթտաֆ քէյ-
լէրէ վէ շինֆլանըլէրէ վարըպ
գօնտարար , հէմ եէյնձէք պու-
լարար · գիւրա պուրտաստա եա-
13 պան մուհտաճ իզ ։ Վէ օն-
լարա ուէտի · Օնլարա սիզ
եէյնձէք վէրին · վէ օնլար
ուէտիլէր · Գիւնիմ պէշ էքմէք-
տէն վէ էթէ պաղըգտան
գիյասէ շէյնիմիզ եօգ ուսու ·
ժէյէր էլ վարըպ՝ հէմ պու
ճէմաաթնան պաղըմ · գիւրա պէշ
ալին գառուր ատէմ խոր ։
14 Խոտ շայխրաշէրինէ ուէտի ·
Օնլարը էլինէն էլինէր՝ պէօ-
15 լէսինէ էքիլէր · վէ հէփիսինն
16 օհմուրթտուրար ։ Վէ պէշ էք-
մէյի հէմ էթէ պաղըգը պաղ ,
վէ կէօյէ ուօղուս պաղրսա՝ օն-
լարըն իւզէրինէ պէրէքէքէթ
օղուսու , վէ վհարէլէյհի շա-
յխրաշէրինէ վէրիր խոր , էլ
խալդըն էօնիւնէ գէյսըրսար ։
17 Վէ եէհուդէր , վէ հէփիսի
ուօղուսուր · վէ օնլարըն վհար-
շաբաթընըն արթընլընսան օն
էքի քիւֆէ գաղսըրըրսար ։
18 Վէ օղուս էլ օ՝ եաղընըգ
ատա՝ էտէր էքէն , շայխրաշէրի
ուէ պէրապէրինձէ խոխլէր ,
վէ օնլարա ուօղուպ ուէտի ·
խալդ պէնիմ էշիւն՝ քիմիսի
ատըլըր ։ Վէ օնլար ձէվապ 19
վէրիպ ուէտիլէր · Վհաֆթիզ
էտիճի Յուհաննէս սէն , վէ
սայրիլէրի Եղիա սըն , վէ
սայրիլէրի՝ գառիպ վէյրսամ
պէրլէրտէն պիրի գալդընըշ
սըր փէյղամպէր ։ Վէ օնլարա ուէ- 20
ու · Եա սիզ պէնիմ իշիւն
քիմսիսի ուէրսինիզ · Վէ գե-
րուս ձէվապ վէրիպ ուէտի ·
Ալլահըն Քրիստոսու սուն ·
Վէ օ օնլարա սըդը թէնպիհ 21
էտիպ՝ հէր էշէտի , քի պու-
նու քիմսէյէ ուէյլէմէյէքսիր ։
Վէ ուէտի · սահիմ Օլուս ջօք 22
շէյլէր շէքիմիզ՝ վէ իհտիթտար-
սան հէմ պաշ քեսհինլէրտէն
վէ քեսհինլէրտէն ըհտար օ-
լունմադ՝ վէ հօրտուրիւմիզ՝ վէ
իշէհինմէյէ կիւնահ գէյսամ
հէթմէքճէ կէրէքճ սիր ։ Վէ 23
հէվհինինէ սէր խոտ · Էյէր
պիր քիմսէ պէնիմ պրսրսմձա
կէլսէ՝ քէնտինի
ինքեար էթսին , վէ խոշգընը
հէր կիւն գալդրսրսըն , վէ
պրսրսմձա կէլսին ։ Զիրա 24
քիմ էլ Ձանընը գուրթար-
մադ խոշէրսէ , օնու զայ
էտէճէք · վէ քիմ էլ Ձանընը
պէնիմ իշիւն զայ՝ էտէրսէ ,
օ՝ ծնու գուրթարսրսճաղ ։
Ձիւն էլ պիր ատամ պիւթիւն 25
սիւննեթըմը գապանըպ՝ քէն-
սինի զայ՝ էտէր էտ էհիթ-
ըհտէ , նէ՞ փայտէ էտէր ։
Զիրա քիմ էլ պէնտէն էօ- 26
թիւրիւ վէ պէնիմ ակօզէ-
ըհմանէն էօթիւրիւ ութանըր-
սա , ատամ Օլուս տախ՝
քէնտիսինինէն վէ ծէտէրի
վէ ա՛զիզ մելէքլէրին Ձէլսլինն-
տէ կէլսին զաման՝ օնուսան
էօթիւրիւ ութանսճաղ սըր ։

լեր, վե՛ր ելանելէրտե վէ՛ր-
ուխքէրի շէյլէրտէն քիմսէ՛կ
հուշ ը՛ուր շէյ խոսպէր վէրմե-
միլեր :
37 Վէ օլսուս քի՝ երկէտսի կիւն-
ուէ՝ օնլար տաղտան էնսուխքէ-
րինտէ, օնու չօգ գալատալըգ
գալշըլսաս : Վէ երկէտ սիր
38 տուէմ գալատալըգտան պա-
ղըրսպ տէտի. Եա՛ խոճա՝
տանս հալվարըրըմ օլսուս
նատար գըլ, վ՛ըրա պիրիճիք
հվլատըմ տըր. Վէ երկէտ օ-
39 նու պիր բուհ Թաւէթար, վէ
ափանալըգ պաղըրըր, վէ օնու
քէօփկուտէրէք չարփար, վէ
օնու էղէրէք՝ օնտան կիւճ
լը՛ պըրըրըր : Վէ սէնին շայէրտ-
40 լերինէ հալվարսըմ, քի օնու
չգգալատար, ամմա գաւոր օ-
41 ղլտանատար : Վէ Յիսուս ձէ-
վապ վէրսպ տէտի. Ի՛նչ ի-
մանալգ վէ Թէրս նէտ՝ նի-
չէյ՛տէք սիզին հանըրգտա
օլսաս՝ սիզէ Թէհամմիւլ հաս-
ձէյմ. օլսունս պուրայա կէ-
42 Թիր : Վէ օ տահա կէլսր ի-
քէն, ձինն օնու չարփար,
վէ երրիմտր. Ամմա Յիսուս 43
նախաք բուհտու ա՛զարլայըպ՝
չօձուգտա ջինֆա վէրտի, վէ օ-
նու պատասխնա վէրտի : Ի՛սոի 44
հէյխոի Ըլահըն ա՛զամէթէ-
նէ հէյրան գալըրտար խոի :

Վէ ձիւմէհտի Յիսուսուն 45
հէփ էթախյի չէյլէրէ Թա՛ձ-
ձիւտ հասէր լիքէն, շայէրտէ-
լինէ սէտի. Սիզ՝ պու սէօզ
էլին գուլատլարընըզտա գօյուն.
գիրա տաէմ Օղլու՝ ատէմլէր
էլինէ Թէսլիմ օլունաճապ :
Ամմա ծնլար պու սէօզիս անկ- 46
լամատըլար, վէ ծնլարտան
հօրթիւլիս խոի, քի ծնու
տույմայալար. վէ պու սէօզ-

ուէն էօթիւրիւ օնա սիւալէթ-
մէյէ պօրճլար լսի :
46 Վէ օնլարըն ապաականա
պիր միւզաքէրէ օլսու , քի
ա՛ճապա օնլարսա պէօյիւք
47 քի՞մ օլա : Վէ Զիսուս օն-
լարըն եիւրէքլէրինին միւսա-
հապասընը կէօրմէք իլէ , պիր
չօճուք ալըպ՝ օնու քէնտի
48 կանընսա տուբտուրսու , վէ
օնլարա ուէսի . Գիմ քի պու
չօճուղու պէնիմ ատըմսա պա-
պուլ էտէրսէ՝ պէնի պապուլ
էտէր , վէ գիմ քի պէնի պա-
պուլ էտէրսէ՝ պէնի կէօնտէ-
րէնն պապուլ էտէր . զիրա
Ճիւմլէննիզին ապաականա էն
քիւչիւք քիմսէյէ , պէօյիւք օ
ապուլ :
49 Վէ Յովհաննէս Ճէվապ վէ-
րիպ ուէսի . Եա՛ ռաբբի՝ պի-
րինի կէօրտիւք քի՝ ուէնին ա-
սըն իլէ Ճիննլէր ջրդարըր
լսի , վէ օնու մէն՝ էթմիք .
զիրա պիզիմ իլէ պէրաապէր
ապա Թապի՝ ուէյիլ տիր :
50 Վէ Յիսուս օնա ուէպի . Ս՛էն՝
էթմէն . զիրա պիզէ գարշը
օլմայան՝ պիզին Թարաֆընըզ-
ապան սըր :
51 Վէ օլսու քի՝ կէօյէ ալըն-
մասընըն կիւնլէրի Թէքմիլ օլ-
մագ իւզրէ իքէն , օ՝ Երու-
սաղէմէ կիթմէյէ եիւզլուննիւ
52 տօղրուԹսու : Վէ եիւզիւ էօ-
նէնէն խապէրՃիլէր կէօն-
ուէրսի . վէ օնլար վարըպ՝
Սամարիտալըլարըն պիր քէօյիւ-
նէ կիրսիլէր , քի օնուն իչիւն
53 հազըրլըգ կէօրէլէր : Վէ օնու
գապուլ էթմէպիլէր . զիրա
օնուն եիւզիւ Երուսաղէմէ
54 կիթմէյէ ուէօնմիւշ իսի : Վէ
օնուն շայիրտլէրի՝ Յակոբոս
վէ Յովհաննէս կէօրիւնՃէ՝
ուէպիլէր . Եա՛ Տապպ՝ իսԹէ՞
մի սէն քի՝ Եղիանըն տաճի
էԹսէյի իլսուն՝ ուէյէէյէլիմ
քի՝ կէօքտէն աԹէշ էնսին ,
վէ օնլարը Թէլէֆ էթսին :
55 Վէ ուէօնիւսի՝ օնլարը ա՛զար-
լասը , վէ ուէսի . Սիզ նա՞սըլ
րուհ սահիպի օլսուդունուզու
56 պիլմիյիզ սինիլ . Զիրա սաէմ
Օղլու սաէմլէր Ճանլարը հէ-
լաք էթմէյէ իկէլմիսի , իլլա
խէլասա էթմէյէ . վէ ապաշգա
քէօյէ կիԹսիլէր :
57 Վէ օլսու քի՝ օնլար էօլսա
կիսէր իքէն , պիրի օնա ուէ-
սի . Եա՛ Տապպ՝ հէր նէրէյէ
կիսէրսէն , արտընճա կէլէ-
58 ճէյիմ : Վէ Յիսուս օնա ուէ-
սի . Թիլքիլէրին ինլէրի՝ վէ
կէօյլուն գուշլարընըն եուվա-
լարը վար . լաքին սաէմ Օղ-
լունուն պաշընը ապաշգա
եէրի եօք սուր :
59 Վէ պիր գայրիսինէ ուէսի .
Արտընճա կէլ . վէ օ ուէ-
սի . Եա՛ Տապպ՝ ապանա իզին
վէր , էվվէլա կիսիպ ապա-
պամը կէօմէյիմ : Վէ Յի-
60 սուս օնա ուէսի . Էօլուլէրի
պրագ՝ քէնտի էօլուլէրինին կէօ-
մէլէր , սէն իսէ վարըպ Ալլա-
հըն փսաիխտլըղընը վ՛ազ
էյլէ :
61 Վէ պիր պաշգասը սա ուէ-
սի . Եա՛ Տապպ՝ սէնին ար-
ընճա կէլէճէյիմ . լաքին
էվվէլա ապանա իզին վէր , քի
էվիմին էհալիսի իլէ վիսա-
լաշայըմ : Ամմա Յիսուս օնա
62 ուէսի . Էլինի ապան իւ-
զէրինէ գօսմուշ իքէն կէրի-
յէ պագան հիչ պիր քիմսէ՝
Ալլահըն փսաիխտլըղընա միւ-
նասիպ ուէյիլ սիր :

ՊԱՊ Ժ

1 Ալ է պառնայուան ամսիկրա՝ տասը պաշդա էէթմիշ քիմ-
սէլէր տահա Թային էթաւ, վէ ծնլարը քէնտի էվուզլու էօ-
նինէն՝ վարտաճաղը հէր շէնտէ վէ մահալէ լէքիշէր լէքիշէր
2 կէօնտէրաւ։ Իմտի ծնլարա ակր խոն. Կէրչի ալիչնլէճէք
էքին ջոդ՝ ամմա նշանլէր ազ տը. Իմտի ալիչնէին Նահի-
պինէ նէ յազ էտին քի՝ քէնտի ալիչնինէ նշանլէր չըդար-
3 սըն։ Կիտին, նշանէ ալէն ալ-
դի՝ դուզուլար կիպի գուրտլար
4 արտընա կէօնտէրիրիմ։ Ար-
ա՝ եա տալարճըդ՝ եախօտ
այագ գասլարը Թաշըման.
վէ եօլտա հիչ քիմսէյէ ա-
5 լամ վէրմէն։ Ալ հէր հանկը
նվէ կիրէր սէնիլ, նվէվէլա
տէյին. Նհլամ պուս նվէ։
6 Ալ էյէր օրտատա սէլամէ
միւսԹահադ քիմսէ վար խոէ,
սէլամընըդ օնուն իւզէրինէ
պօնաճադ. եօդ խոէ՝ ալիդին
իւզէրինիդէ սէօնէճէք ալը։
7 Ալ օ նվոէ գալըդա՝ օնլարտա
պուլունան շէյլէրտէն էէյիպ
իչին. գնրա նշանի քէնտի խա-
րէԹինէ լայըգ տըր. նվոէն
8 նվէ կէօչմէն։ Ալ հէր հան-
կը շէնտէ կիրէրտէնիլ, վէ
ծնլար սէնիլ գատուլ էտէրլէր
խոէ, էօնինէնիւզէ գօնուլան
9 շէյլէրի էէյին, վէ ծնուն
իչինտէ օլան խատԹալարը
սաղալարըն, վէ ծնլարա տէ-
յին. Նհլամըն վատնշահլըգը
10 սէնիլ էապլաշմըդ տըր։ Ալ
հէր հանկը շէնտէ կիրէրտէ-
նէդ, վէ սէնիլ գատուլ էԹ-
մէկլէր խոէ, ծնուն մէյտան-
լարընա չըդըպ տէյին. Սի-
ղին շէհրինիզտէն սէնիլ էա-
վընըն Թօղու տախի սէնիլ
սէնքէրիդ. լաքին պուննու սէ-
լին քի՝ Նհլամըն վատնշահ-
լըգը սէնիլ եապլաշմըդ տըր։
Սէնիլ տէրիմ քի՝ օլ կիւննտէ
Սօդոմա՝ օլ շէհրտէն զինյա-
տէ էյիլէն օլաճագ։ Վայ
սանա՝ էյ Գորազին, վայ
սանա՝ էյ ԲեԹսայիդա. զի-
րա էյէր սէզտէ իչրա օլու-
նան գուվվէԹլէրը Տիւրոս վէ
Սիդոնտա օլմուշ օլսալար իտի,
չօգտան պէրու չուլ վէ քիւլտէ
օԹուրուպ Թէվպէ էտէրլէր
իտի։ Լաքին շէրադա՛Թտա Տիւ-
րոս վէ Սիդոնա սէզտէն տա-
հա զինյատէ էյիլէն օլաճագ։
Վէ սէն Թա կէօյէտէք եիւք-
սէքլէնէն՝ եա՛ Կափառնա-
յումա՝ ճէհէննէմէտէք էնտի-
րիլճէք սին։ Նէզի սիզին-
կիլէ-
յին՝ ապէնի տինկլէր, վէ սի-
զի ըգտա էառէն՝ ապէնի ըգտա
էառէր. վէ ապէնի ըգտա էառէն՝
ապէնի կէօնտէրընի ըգտա է-
տէր։

Վէ էէԹմիշէր շադըդա գէլ-
աէօնիւտ ատէոլէր. Եա՛
Տաբա՝ ճինննլէր տախի սէնէ-
տաբն գէլ ալիդէ իսԹաա՛Թ է-
տէր։ Վէ օնլարա տէոտ.
ՇէյԹանըն կէօքտէն շիմշէք
կիպի տիւշտիւյիւնիւ կէօրիւ-
խտիմ։ ԻշԹէ սիզէ՝ եըլան-
լար վէ ա՛գրէպլէր իւզէրինէ
պատնադա՝ վէ տիւշմէնին ճէմի՛
գուվվէԹի իւզէրինէ հիւքում-
մէԹ վէրմիրիմ. վէ սիզէ հիչ
սէյ տալա զարար վէր-
մէյէճէք տիր։ Ամմա պուննա
սէվինմէն, քի րուհլար սիզէ
խԹաա՛Թ էտէյօրլար. լաքին
սէվինին քի՝ տալարընըդ կէօք-

լերուէ եաղբլմըշ սըր :
21 Օվ սաա՛թաա Յիսուս բուհ-
նաա մէարուր օլուալ՝ սէ-
ու • Էյ կէօյիւն վէ եէրին
սահիալի փէաեր՝ սանա շիւքր
էտէրիմ քի՝ պուս նէսանէլէրի
ա՛լամլէրաէն վէ ա՛րփլէրաէն
կիպլէտին , վէ ընլարը մա՛սաւմ
լարա աշլիքեար էթտին • պէլի՝
եաՀ փէաեր՝ զիրաա հուզուր-
բունաա ապէյլէ խոշ կէօրիւն-
22 տիւ : փէտրոսէն հէր շէյ
սանա թէալիմ օլունաուս • վէ
քիմսէ Օղուլտան քիմ օլաուս-
ղունու թանըմազ , իլլաա փէ-
տէր • վէ փէտրոսին քիմ օղ-
ուսուղունու փՀմէ ընանըմազ , իլլաա
Օղուղ , հէմ օղ քիմսէ քի՝
Օղուղ օնաա ապէյան էթմէսինի
ճիւրաաա էտէր :
23 Վէ շայիրտէրէ սէօնիւսւ՝
թէնհաձէ սէտի • Նէ մուրթ-
սա սինին կէօզէրինէ քի՝
կէօրտիւյունիւզ շէյլէրի կէօ-
24 րնէյօրլար : Զիրաա սինէ սէ-
րիմ քի՝ ջոք փէյղամպէրլէր
վէ փռաՀիշնէլար խաթէտինէր
քի՝ կէօրտիւյունիւզ շէյլէրի
կէօրէնէր , վէ կէօրմէսինէր ,
վէ իշիթտիկլինիւզ շէյլէրի իշի-
տէնէր , վէ իշիթմէսինէր :
25 Վէ իշիթէ սինի նօսաա խօ-
ջասը դալդըսա՝ օնաա թէքրիւ-
պէ Հտէրսէք սէտի • Եա՛
խոճա՝ նէ՞ էյլէյիմ , քի Հ-
պէտի Հայաթա վարխս օբա-
26 յըմ : Վէ օնաա սէտի • Նօսո-
սաա նէ՞ եազըլմըշ սըր •
27 նա՞սըլ օգուրսուն : Օվ սախի
ՀէվաալՀ վէրինա սէտի • Ա՛լա-
հըն Խասպը սիւթթիւն եվրէ-
կինաէն վէ սիւթթիւն ճանըն-
տան վէ սիւթթիւն գուվվէթին-
ուէն վէ սիւթթիւն ա՛գլընսան
սէվէնին , գօնշուունու սախի

քէնտին կիպի սէվէն : Իմտի 28
օնաա սէտի • Տօղրու ՃէվաալՀ
վէրտին • պունու իձրա էյլէ ,
վէ եաշայաձաղ սըն : Ամմաա օ՛ 29
քէնտինի սատըդ չըդարմազ
իսթէմէյիլէ , Յիսուսաա սէտի •
Եա գօնշուսմ քի՛մ սիր : Վէ 30
Յիսուս ՃէվաալՀ վէրինաէ սէտի •
Պիր ադամ Երուսաղէմմէն
Երիքոնա էնէդր իտի , վէ խըր-
սըղլարը էվինէ սիւշտիւ , քի
օնըսար օնաա հէմ սօյտուսլար
հէմ եարըալատըլար , վէ օնաա
եարը էօլմիւշ ալտաղըսա կիթ-
տիլէդր : Իմտի ըսաղ կիթ- 31
եօղսան պիր քեահին էնէյօր
իտի • վէ օնաա կէօրինճէ ,
էօթէ եանաա կէչտի : Վէղալիք 32
օվ մահալէ պիր Ղևիլի ադամ
վարմադըդսա , կէլիպ կէօրտիւ ,
վէ էօթէ եանաա կէչտի : Լա- 33
քին պիր Սամարիացը եօղս
կիտէր էքէն՝ օնաա օղուղտս
եէրէ կէլտի , վէ օնաա կէօ-
րինճէ՝ ածդըդ : Վէ եաքըն 34
վարըպ՝ եարըալարընաա եաղ
վէ շարապ սէօքէրէք՝ օնըսը
պանդադը • վէ օնաա քէնտի
հայվանըդ իւզէրինէ պինդիրիպ՝
պիր խանաա կէօթթիւտտիւ , վէ
օնաա մուդայէտ օղուս : Վէ ը- 35
թէսի կիւն կիտէր էքէն , էքի
տինար ջըդարըպ՝ խանձըդաա
վէրտի , վէ օնաա տէտի • Պուսաա
մուդայէտ օվ , վէ նէ քի զի-
յատէ խարճ էտէրսէն , պէն
թէքրար կէլտիյիմտէ՝ սանա
էօտէյէճէյիմ : Իմտի սանա՝ 36
պու իւչտէն հա՞նկիսը խըր-
սըղլարըն էվինէ սիւշէնին գօն-
շուսու օղուս՝ կէօրինիւնիւր :
Վէ օ տէտի • Օնաա մէրհա- 37
մէթ էտէն • Յիսուս սախի
օնաա տէտի • Վար սէն տէ՝
պէյլէ էյլէ :

ալիզէ վէր. զէ կիւնահլա- 4
րըմըզը ալիզէ ա՛ֆվ էյլէ,
զիրա ալիզ տախն ալիզէ հեր
պօրձլու օլանա ա՛ֆվ էտէրիզ.
վէ ալիզն թէձրիւպէյէ կէթէր-
մէ, նլա ալիզն եարամազ-
տան գուրթար:

Վէ ծնլարա տէտի. Սիզ 5
տէն քիմի՞ն պիր տօսթու օլուր
տա՝ ծնա կէձէ եարըսը վա-
րըդ՝ ծնա տէրսէ. Եա՛ տօսթ՝
պանա լուչ էքմէք էտիւնճ
վէր. Զիրա պանա եօլդան 6
պիր տօսթում կէլտի, վէ օ-
նուն էօնիւնէ գօյադաղ չէյիմ
եօղ տուր: Օ տախն իչէրի- 7
տէն Ճէվապ վէրիւ տէյէ.
պանա զահմէթ վէրմէ. ար-
թըգ գափու գափանըլըշ ալը,
վէ չաճուգլարըմ պէնիմ իլէ
եաթադա ալըրլար. գալըբաչ
ատնա էֆէֆ վէրմէյէ գատիր
ատիլ իմ: Սիզէ ատրիմ, 8
էյէր քէնտի տօսթու օլտու-
ղու իչիւն գալգըդ ծնա
վէրմէզսէ տէ՝ լաչին օնուն
ա՛րըզլըզը իչիւն՝ գալդըդ ծնա
լազըմ օլտուղու գատար վէ-
րէճէքսիզ: Պէն տախն ալըզ 9
ատրիմ. Տիլէյին՝ վէ ալըզ
վէրիլէճէքսէ, ալայըն՝ վէ պու-
լաճադ ալընըզ, չալըն՝ վէ 10
ալըզ ալըլաճադ ալը: Ճէրա
հէր ալըէյէն ալը, վէ ալա-
յան պուլուր, վէ չալանա
աչըլաճադ: Վէ ալիզէն հա՞ն- 11
կը պադադան օղլու էքմէք
ալիէրսէ, ծնա թա՞շ մը վէրէ-
ճէք, եախօտ պալըդ տախի՝
ծնա պալըդ եէրինէ էըլա՞ն
մը վէրէճէք. Վէ եախօտ 12
եումուրթա ալիէրսէ, ծնա
ա՛գրէ՞պ մը վէրէճէք: Իմոի 13
էյէր ալը՝ եարամազ լիքէն՝
էվատալարընըզա էյի պախշէ-

38 Վէ օլտու քի՝ ծնլար կիտէր
լիքէն, պիր քէօյէ կիրտի. վէ
Մարթա տաընտա պիր գադը՝
ծնու էվինէ գաղուզ էթտի:
39 Վէ ծնուն՝ Մարիամ լամինտէ
պիր դըզ գարնտաշը վար
նոն ակօղլուն ալընմադը չօղ
տէյի՞լ մի. իմոի ծնա ատ քի՝
41 պանա եարադըմ էտէ: Վէ
Ցիսուս Ճէվապ վէրիւ՝ ծնա
ատտի. Եա՛ Մարթա՝ Մար-
թա՝ չօղ էնդէր իչիւն գայ-
ղու էքիւլ պէհդուղուդ ծնա
42 տուն. Լազըմ օլան չէյ
պիր տիր. վէ Մարիամ՝ օչ
էյի հիսսէյի ատըմըշ տիր,
քի օ՝ ծնուտն ալընմայաճադ
տը:

ՊԱՊ ԺԱ

1 Վէ օլտու քի օ՝ պիր
մահալտէ օղուլ տուա՝ էտէր
լիքէն, Ֆէրտալաթ էթտիկինտէ՝
շայիրտլէրինտէն պիրի ծնա
ատտի. Եա՛ Րաբի՝ պիզէ
տուա՝ էթմէյի էօյրէթ, նիճէ
քի Յովհաննէս տախի քէնտի
2 շայիրտլէրինէ էօյրէթտի: Վէ
ծնլարա ատտի. Տուա՝ էթտի-
կինիզ ջէման՝ ատէյին. Եա՛
կէօքլէրտէ օլան Փէտէրիմիզ՝
տուրն ա՛զիզ օլսուն. փատի-
շահլըղըն կէլսին. իրտաէթին
օլսուն, նիճէ կէօքտէ՝ էր
3 իւզէրինտէ տախի. Հէր կիւն-
քի էքմէյիմիզի՝ կիւն ա՛ղ կիւն

լէր վերմէյն պնչերսէնինչ, կէօք-
տէ օլան փէտէրինինչ նէ գա-
տար զնչատէ՝ օնտան տիչէ-
յէնչէրէ Ա՛ղիչ Րաւ վերէ-
ձէք :
14 Վէ պիր ձինն չըգարըր
նտի, քի օ տիլսինչ նտի. վէ
օլտաւ քի՝ ձինն չըգընձա,
տիլսինչ քիմսէ աչօյչէտի, վէ
խալդ Թա՛ձձիւալ էնթսիչէր :
15 Ամմա օնչարտան պա՛զչարը
ափսիչէր. ձիննչէրին ուչու-
աս Բէէղչեբուլ նչէ ձինչէրի
16 չըգարչըօր : Վէ ախչրչէրին Թէձ-
րիւպէ էտէրէք՝ կէօքտէն օն-
տան ա՛լտմէթ տիչէրչէր նտի :
17 Վէ օ՝ օնչարըն ֆինքչէրինչ
պինմէք նչէ, օնչարտա ափսի.
Ֆէննտի ա՛չէյհինէ պէօչիւն-
միւշ հէր վիտիչահըդէ՝ նտա-
տար օչուր, վէ քէննտի ա՛չէյ-
հինէ պէօչիւնմիւշ էլ տիւ-
18 չէր : Վէ էյէր չէյթան տա
քէննտի ա՛չէյհինէ պէօչիւնմիւշ
օչուրտա, օնաւն վիտիչահըդը
նի՞ձէ տապի տուրտաձագ տըր.
չիւն տէրսինինչ քի՝ պէն ձին-
չէրի Բէէղչեբուլ նչէ չըգա-
19 ըձաօրտում : Վէ էյէր պէն ձին-
չէրի Բէէղչեբուլ նչէ չըգա-
րըտում, սիզին օչուչլարընըզ
քի՞մ նչէ չըգարըրսըզ. պու-
նաւն նչչին՝ սիզին չէրտա՛Թձը-
լարընըզ օնչար օլաձաղսընըզ :
20 Ն՛աքին էյէր պէն ձիննչէրի Ա՛լ-
լահըն վարմադը նչէ չըգա-
րըտում, էյնչէ նտի՝ Ա՛լլահըն
վիտիչահըդըդը սիզչէ էէթիչ-
21 միշ տիր : Գուվվէթլի քիմսէ
սիլահլանմըչ՝ քէննտի ա՛լչուտա-
նու ալէքչէտինի զէմման, օնաւն
էշէատը սէլամէթտէ տիր :
22 Ամմա օնտան գուվվէթլինտի
իւզէրինէ կէլիպ օնու էէնէր-
սէ, օնաւն՝ օ՛լ կիւվէննտինի հէմ

սիլահլարընը ա՛ր, վէ օնաւն
Թաչանընը պէօլէր : Պէնիմ 23
իչէ օլմայան՝ պանա զըտա-
տըր. վէ պէնիմ իչէ տէվչիր-
մէյէն՝ տաչըտըր :
Նաւխուք րուհ ատէմտէն 24
չըգըպըչը զէման՝ տուտուպ էէր-
լէրտէն կէչինի՝ բահաթ ա-
րար, վէ պուրմայըպ տէր.
Շօլ չըգըպըչըմ կիւվմէ տէօնէ-
յիմ : Վէ կէչինձէ՝ ծնա տիւփ- 25
րինիւշ վէ ատնանմըչ պու-
րար : Օ զէման կիւտիպ պէ- 26
բատրինձէ քէննտինէն եա-
բամազ եէտի բուհ տահա
ալըր, վէ կիւրիպ օրատտա տա-
քին օլտուրար. վէ օ տէ-
վին ատնու՝ էվվէլքինէն պէ-
թէր օլուր :
Վէ օ՛լտուքի՝ օ պուռնարը 27
պէօչէր նքէն, գարատաչըգ-
տան պիր գարը պէտ պարը-
րըպ՝ օնա տէտի. Նի՛ մուրթլու
պէնի Թաչըյան բահմ՝ վէ
էմմիչին մէմլէքէ : Վէ օ 28
տէտի. Ա՛քէ խուտա՝ նի՛
մուրթլու Ս ըաՀըն պէօղինինու
տինտիէյիսի հըքմ էտէնլէրէ :
Վէ խալդ պիրինքիր նքէն, 29
տէմէյէ պաչլատը. Պու նէտ
եարատմադ տըր. ա՛լամէթ Թա-
լատ էտէր, տամա օնա՝ Յուվ-
նան վէէյղամպէրին ա՛լամէ-
Թինտէն մա՛տա՝ ա՛լամէթ վէ-
րիլմէյէճէք տիր : Չիրա Յուվ- 30
նան Նինուէլիլէրէ ա՛լամէթ
օլտուղու կիպի՝ տաէմ Օղլու
տախի պու նէտի էյլէ օլա-
ճաք տըր : Գըտալէ մէլիքէտի 31
շէրատ՛թ կէՀանէտէ պու նէտ-
լէն տաէմլէրի իլէ պէրապէր
գալդաճագ, վէ օնլարըն իս-
զէրինէ հիւքմ էտէճէք. չիւն
քի օ՝ եէրին ուճլարընատան
Սողոմոնտուն ի՛լինի տինիլէմէյ

կելոի. վե իշեհ պուրատա Սողոմոնատան պէօյիւքու վար։
12 Նինուէ էհալիսի շէրատա՛թ լանիանատ պու նէսլ իլէ պէ-
բատեր գալգաճապլար, վէ օնուն լուզերինէ հիւքմ է-
ուէճքլէր. չիւն քի օնլար յովնանըն վազը իլէ թէվպէ
էթտիլէր. վէ պուրատա իշեհ յոնվնանատան պէօյիւքու վար։
13 Վէ հիչ քիմսէ չիրազը եա-
գըա՝ կիզլիյէ եախօտ չինիք
ալթընա գօմազ, իլա շէհ՛-
տան լուզերինէ. քի իչէրի
14 կիրէնլեր ըշըլը կէօրէնլէր։ Ու է-
նին չիրազը կէօզ տիւր. նա-
ու էյէր կէօզլիւն սաչխսէ,
պիւթիւն թէննին տախ մու-
նէվվեր օլուր. ամմա քէօթիւ
խսէ, թէննին տախ գարան-
15 լըգ օլուր։ Իսոխ պատ քի՝
սէնսէ օլան ըշըգ գարան-
16 լըգ օլմայա։ Իսոխ էյէր
պիւթիւն թէննին միւնէվվեր
օլսա՝ հիչ պիր պարանըգ
էէրի եօխ խսէ, չիրազըն
քէնսէի շաֆգը իլէ սէնի ըշըգ-
լանտըրըլըը կիսի՝ պիւթիւ-
նիւ միւնէվվեր օլուր։
17 Վէ օ սէօյլէր նէքէն, պիր
փարիսեցի օնա եալվարտը քի՝
օնուն եանընատա էօյլէն թա-
ա՛մը կէյէ. նոխտ վարըսա՝
18 սօֆրայա օթուրսուս։ Վէ
փարիսեցի կէօրիւնճէ՝ թա՛ճ-
ճիսա էթտի, քի էօյլէն թա-
ա՛մընատան կվվել եայգանմա-
19 ը։ Վէ Տատպ օնա սէօյլ.
Չալա սիզ փարիսեցիլէր՝ գա-
սէհին վէ չանաղըն սիչ եա-
նընը փաքլէր սինիզ. վէ իչ
եանընըգ դաղընը վէ եարա-
20 մաղըգ իլէ սօլուս սուսը։ Էյ
ա՛գըլսըզլար՝ սիչ եանընը եա-
փան իչ եանընը տախ քէն-

տախ եա՛վմասը մը։ Նոյքին 41
վարիյէթինիզլի սատագա վէ-
րուն, վէ իշեհ սիզէ հէր շէյ
փաք օլաճագ։ Ամմա վա՛յ 42
սիզ փարիսեցիլէրէ. զիրա
նա՛նէ՛նին վէ սէսէֆ օթու-
նուն վէ հէր սէպզեվաթըն
ի՛ւշիւրիւնիւ վէրիր սինիզ,
ամմա շէրատա՛թը վէ Ալլահըն
մուհապպէթինի կէչէրսինիզ.
պունլարը էթմէլի՝ ընլարը
տախ պրագմաճը լսխինիզ։
Վա՛յ սիզ փարիսեցիլէրէ քի՝ 43
ճէմի՛յէթ եէրլէրինէ պաշ
սէհիրի վէ միազարլարտա սէ-
լամլարը սէվէրսինիզ։ Վա՛յ 44
սիզէ՝ էյ միւրայը քեաթիպ-
լէր վէ փարիսեցիլէր քի՝ պէ-
լի օլմայան մէզարլար կիպի
սինիզ, քի իւսանլարնատ կէչէն
ատմլէր պիլմէզլէր։
Վէ նոմա խոճալարըննըն 45
պիրի ճէվապ վէրիպ՝ օնա
սէսի. Եա՛ խոճա՝ պունլարը
սէօյլէմէք իլէ, պիզէ տախ
սիթէմ էտէյօրսուն։ Վէ օ 46
սէսի. Սիզ նոմա խոճալա-
րընա տախ վա՛յ. զիրա ա-
տմլէրէ՝ կէօթիւրիւլմէսի կիւճ
եիւքլէր եիւքլէտիր սինիզ.
վէ քէնսինիզ՝ փարմագլարը-
նըզըն պիրի իլէ օ եիւքլէրէ
տօգանմադ սընըզ։ Վա՛յ սիզէ 47
քի՝ վիէյղամպէրլէրին թիւր-
պէլէրինի պինա էտէրսինիզ,
օնլարը խսէ՝ պատալարընըզ
էօլտիւրտիւլէր։ Պունտան 48
պէօյլէ՝ պատալարընըզըն ա՛-
մէլլէրինէ շէհատէթ էտիպ՝
րիզա վէրիրսինիզ. զիրա օն-
լար՝ օնլարը էօլտիւրտիւլէր,
վէ սիզ թիւրպէլէրինի պինա
էտէրսինիզ։ Պունուն իչխուն 49
Ալլահըն ի՛լմի տախ տէսի.
Օնլարա վիէյղամպէրլէր վէ

ընտանքներ կէօնտերէճէյիմ, վէ
ծնլարուան էօլտիւրէճէքլէր,
50 վէ գօվալայաճաղլար. Թա
քի տիւնեանլըն գուրուլմա-
սընուան պէրու տէօքիւլմէքսէ
օլան ճիւմլէ վէճայլանալէրլէ-
րին գանը՝ սու նէալտէն Թա-
51 լաղ օլունա, Աբէլին գանըն-
տան՝ Թա մէզպահ լիլէ հէյքէ-
լին արուսընուա էօլտիւրուլէն
Զաքարիանըն գանընատէք.
ալէլ, աէրիմ սիզէ՝ սու նէալ-
տէն Թալաղ օլունաճաղսըզ:
52 Վայ սիզ նօմօ խօճալարընա
քի՝ Ի՛լմին անախԹարընը գալ-
արտընըզ. քէնտինիզ կիրմէ
տինիզ, կիրէնլէրն տախլ մէն՝
էԹտիննիզ:
53 Վէ օնլարա սու նէանէլէրն
աէյլէր լէքէն, քեահԹալէր վէ
փարիսեցիլէր զայէԹլէ կիս-
ճէնմէյէ՝ վէ տահա ջօք շէյ-
լէր խուսուսունա օնուն ազ-
զընը արուամաղա պաշլատընլար.
54 Վէ օնա տուզաղ գուրսաղ՝
օնուն ալզընատն պիր շէյ
ավլատմաղա արտընտր խոն,
Թա քի օնուան շիքեայէԹ է-
տէլէր:

ՊԱՂ ԺՒ

1 Եվ ես ասացի ցաղտակիցներուս՝
ով ալիլէրնէ պիրինջիսի՝
շէօյէ քի պիրի պիրինի պա-
տարաղ խոն, շայիտալէրինէ
առվէյէ պաշլատալ. Էվվէլա
քէնտինիզի փարիսեցիներուն
մայտանընատն սատընըն, քի
2 ո՛ ծիւրտընըլըզ տըր: Վէ հիչ
պիր էօրԹիւլիւ շէյ եօք տուր՝
քի աշիքեար օլմայա, վէ կիզ-
3 լի շէյ՝ քի պիլինմէյէ: Օ-
նուն իչիւն դարանլըղտա հէր
նէ տէյտինիզ՝ այտընըղտատա
իշիտիլէճէնէք, վէ օտաղատա
գուլագատա աէյլէտիյինիզ՝ տամ
ըստատա վ՛ազ օլունաճաղ: Վէ
սիզ տօսԹըտրըմա տէրիմ.
Թէնի էօլտիւրիւ՝ օնատն
ատնկրա տահա զիյատէ պիր
էտէճէք չէյլէրի օլմայանըտը-
տան գօրգուման: Նախին սիզէ
կէօսԹէրէճէյիմ քիմատէն գօր-
գունըզ. Իօլտիւրտուքտատէն
ատնկրա ձէհէննէմ աԹմաղա
հնտքիւմէԹի օլանատան գօր-
գուն. ալէլ, աէրիմ սիզէ՝
օնատան գօրգուն: Պէչ սէրչէ
նէքի փուլա տաԹըլմա՞զմը,
օնլարատան պիրի պիլէ Նլա-
հըն հուզուրունատա ունու-
տուլմուշ տէյիլ տիր: Նախին
սիզին պաշընըզդըն հէտ գըլ-
ըտը տահի տայըլմըշ տըր.
Իտատի գօրգուման, սիզ ջոք սէր-
չէլէրտէն Ֆարգլը սընըզ:
Վէ սիզէ տէրիմ. Հէր քիմ
քի պէնի տաէմլէրին էօնիւն-
տէ Իդրար էտէրտէ, տահի
Օղլու տահի օնու Նլահըն
մէլէքլէրի էօնիւնտէ Իդրար
էտէճէք: Վէ պէնի տահի տաէմլէ-
րին էօնիւնտէ ինքէար էտէն՝
Նլահըն մէլէքլէրի էօնիւնտէ
ինքէար օլունաճաղ տըր: Վէ
հէր քիմ՝ տահի Օղլունա
գարշը աէօղ սէյլէրտէ, օնա
ա՛վէք օլունաճաղ. տահա Ն-
զիզ Իուհա քիւֆր էտէնէ՝
ա՛վէք ծլունմայաճաղ: Վէ սո-
զի ձէմի՛յէԹ էդրլէրինէ վէ
զապիԹլէրէ հէմ հիքմէտատար-
լատա կէօսԹէրտիքլէրինտէ,
նինճ՝ ես նէ ձէվապ վէ-
րէճէնիզ՝ ես նէ սէյլէյէճէ-
նիզ՝ գայըտա չէքմէն: Զիրա
Ա՛զիզ Իուհա սիզէ օ տաո՛Թ-
տա սէյլէմէյէ լազըմ օլան-
լարը էօյրէտէճէք տիր:

13 Վէ գալատացէգտան ալէրի
ծնա տէտի. Եա՛ խոճա՝ գա-
ըընատաշըմա սէօյլէ քի՝ ալ-
նիմ լէկ միրասը թագսիմ է-
14 տէ: Վէ օ՝ ծնա տէտի. Եա՛
տէմ՝ ալէնի սիզին խուզէրի-
նիզէ գասը եա թագսիմ
էտիճի քի՞մ թայլին էլթտի:
15 Վէ ծնատա տէտի. Պապըն,
վէ թատա՛քեատըզգատան տա-
գընըն. զիրա պիր քիմսէնին
է՛օմրիս՝ վարիյէթմինին արթ-
16 մասընատան տէյիլ սիր: Վէ
ծնատա պիր թէմսիլ սէօյլէ-
յիպ տէտի. Պիր զէնկին ա-
տէմին էլֆթէլսի՛ չօգ մահ-
17 սուլ վերսի: Վէ օ՝ քէնտին-
տէ սիւշլիւնիւպ տէտի. Ն՚է՞
էյլէյիմ. զիրա մահսուլտա-
ըրմը տէվշիրէճէք եէրիմ եօգ
18 սուր: Վէ տէտի. Պուննա
էտէյիմ. անպատըատըրմը ը-
գրա՝ տահա պէօյուքլէրինի
էտիյէրմ. վէ հէփ հասը-
լաթըմը վէ նի՛յմէթլէրիմի օ-
19 րատա տէվշիրէյիմ. Վէ ճա-
նըմա տէյիմ. Եա՛ ճան՝ չօգ
էըլսար իչինա էըղըլմըշ չօգ
նի՛յմէթլէրին վար, րահաթ
20 օլ՝ էէ՝ իչ սէֆա սիւր: Ամ-
մա Ալլահ օնա տէտի. Էյ
ա՛գըլսըզ՝ պու կէճէ սէնտէն
ճանընը թալապ էտէճէքլէր,
վէ հազըրլատըղըն չէյլէր քի-
21 մի՞ն օլաճագ: Գէնահահ իչինա
խաղինէ էըղըպ՝ Ալլահ իչինա
զէնկին օլմայան քիմսէ պէօյլէ
սիր:
22 Վէ շայէրտլէրինէ տէտի.
Զու սէպէպտէն սիզէ սէ-
րիմ, նէֆահինիզ իչինա՝ նէ էէ-
յէսինիզ, վէ թէնինիզ իչինա՝
նէ կիյէսինիզ, գայղու չէք-
23 տէն. 'Նէֆս թատա՛մատան՝ վէ
թէն էսահատտան իւաթիւն
տիւր: Գուզղուճնատա պագըն, 24
քի էքմէղլէր, վէ պիչմէղ-
լէր, քի օնատըն քինէրի վէ
անապատը եօգ տուր, վէ Ա-
լահ օնատը պէսէր. սիզ
գուշատատան նէ՛ գատար չօգ
Ֆատդը սընըզ: Վէ սիզատէն՝ 25
քի՞մ գայղու չէքմէք լէզ,
պօյունա պիր արշըն զամմ
էթմէյէ գասը սիր: Իմտի 26
էյէր էն քիւչիւք չէյէ պիլէ
կիւճլէնիւղ էէթմէզ իսէ,
գուսուր չէյլէրտէն էօթիւ-
րիւ նի՞չիւն գայղու չէքեր
սինիզ: Ջանպագլատա պա- 27
գըն՝ նիճէ պէօյուրլէր, զահ-
մէթ չէքմէղլէր, հէմ էյիր-
մէղլէր. ամմա սիզէ տէրիմ,
Սողումն պիլէ պիւթիւն տա-
րաթը իլէ՝ օնատըն պիրի կի-
պի կէյինմէղ իսի: Վէ էյէր 28
պու կիւն մէվճուտ օլուպ՝
եարըն Ֆուրունա աթըլան
Թարլանըն օթուռու Ալլահ
պէօյլէ կէյինտիրիրսէ, նէ
գատար տահա զէյատէ սի-
զի՝ եա՛ ազ իմանըլսար: Իմ- 29
տի սիզ՝ նէ եէյէճէյինիզի՝
եախսա նէ իչէճէյինիզի ա-
րաման, վէ վէսվէսէտէ օլ-
ման: Զիրա հէփ պուննարը 30
տիւնեանըն Թայիֆէլէրի ա-
րար. վէ սիզին փէսէրինիզ՝
պուննարա միւհթաճ օլտու-
ղունուզու պիլդիր: Նաֆին Ա- 31
լահըն փատախշահլըղընը տիլէ-
յին, վէ պուննարըն ճիւմլէ-
սի սիզէ զամմ օլուճագ
սըր: Էյ քիւչիւք սիւրիւ՝ 32
դօրգմա. զիրա փէսէրինիզէ՝
սիզէ փատախշահլըղը վէրմէք
խօշ կէօրիւնտիւ: Վ՚արիյէ- 33
թինիզի սաթըն, վէ սատա-
գա վէրին. քէնտիլէրինիզէ էս-
քիմդ քէսէլէր՝ կէօքլէրտէ

ախքէնամէղ խաղլինէ էաինին ·
օրատա քի խըրսըզ եապլաշ-
մազ , վէ կիւվէ ալօզմազ :
34 Ջէրա խաղլինէնիզ նէրէաէ ի-
սէ , եիւրէյինիզ տէ օրատա
35 ալաճապ : Պէլլէրինիզ գուշան-
մըշ՝ վէ գանսիլլէրինիզ եա-
36 նար օլսուն · Սիզ տախի՝ շօլ
ատէմլէր կիպի օլուն քի՝ քէն-
տիլէրին էֆէնտիմին տիւ
յիւնատէն նէ զէման կէլէճէք
տէյիւ ալէքլէրլէր , քի օ կէ-
լիպ ջալընճա՝ տէր ա՛գապ
37 օնա աչըլար : Ն՛է մուԹլու օ
գուլլարա քի՝ էֆէնտի կէլ
տիքատէ օնլարը ույանըդ գու-
լար · կէրչէք տէրիմ սիզէ
քի՝ օ գուշանաճապ , վէ օն-
լարը ասֆրայա օԹուրտուճապ ,
վէ կէչիպ օնլարա խըզմէԹ
38 էտէճէք սիր : Վէ էյէր ի-
քինճի նէվսէհիրտէ կէլիրսէ ,
իւչիւնճիւ նէվսէհիրտէ պիլէ
կէլիրսէ , վէ պէյլէ գուլու-
սա , նէ մուԹլու օ գուլլա-
39 րա : Ամմա պուննու պիլիւն քի՝
էյէր էլ տահիպի խըրսըզըն
հանիլը սաա՛Թտա կէլէճէկ յինի
պիլսէյիտի , ույանըդ սու-
լար խոի , վէ էվինի տէլին-
40 մէյէ պէյ վէրմէզ խոի : Իմ-
տի սիզ տախի հազըր օլուն ·
զ՛ըրա զանն էԹմէսիյինիզ սա-
ա՛Թտա՝ տատէմ Օղլու կէլիր :
41 Վէ պէտրոս օնա տէտի ·
Եա՛ Տաթոյ՝ պու Թէմսիլի պի-
զի՞մ մի տէյլէրսին , էօխտա
42 հէվիհէնէ տախի մի : Վէ
Տաթոյ տէտի · Ա՛ճատա շօլ
էմին վէ ա՛դըլըը քէսոխնուտա
քի՞մ տիր , քի օնու էֆէնտի
խըզմէԹքէտալարընըն իւզէրի-
նէ նաաթ էտէր , քի վաղ-
43 Թընտա Թա՛յինի վէրէ · Նէ
մուԹլու օ գուլա քի՝ էֆ-

ֆէնտիի կէլինճէ , օնու պէյ-
լէ էԹմէքտաէ պուլուր : Հապ- 44
գան սիզէ տէրիմ քի՝ օնու
ճէմի՝ վարիյէԹինին իւզէրինէ
նաաթ էտէճէք : Ամմա էյէր 45
օ գուլ քէնտի եիւրէյինտէ՝
էֆէնտիմ կէլմէյէ կէճիքի-
յօր տէյիպ տէ՝ խըզմէԹ-
քէտարլարը հէմ պէտրոսի
պէյմէյէ՝ վէ քէնտիսի եէյիպ
նէյմէյէ վէ սէրհոշ օլմապա
պաշլարսա , օլ գուլսուն էֆէն- 46
տիսի՝ օնուն պէքլէմէսի յի
կիւնտէ՝ վէ պիլմէտիյի սա-
ա՛Թտա կէլէճէք , վէ օնու էքի
վարջա էտիպ՝ օնուն հիսաէ-
սինի իսմանըզլար իլէ գոյա-
ճապ : Վէ էֆէնտիսինին խա- 47
Թէյինի պիլիպ տէ՝ Թէտարիք
կէօրմէյէն վէ օնուն խաԹէ-
յինէ կէօրէ էԹմէյէն գուլ՝
ջօգ տէյիւլէճէք : Ամմա պիլ- 48
մէյէրէք տէյիւլմէյէ լայըգ
իլ էտէն՝ աղ տէյիւլէճէք ·
վէ հէր քիմէ ջօգ վէրիլտի
իսէ , օնատան ջօգ Թալապ օ-
լունաճապ · վէ քիմէ ջօգ լս-
մարլանտը իսէ , օնատան տահա
զիյատէ Թալապ էտէճէքլէր :
Էնդրէ սԹէշ տալմապա կէլ 49
տիմ , վէ նէ խաԹէրիմ քի՝
հալա ԹուԹուշմուշ օլսայը-
տը : ՎաֆԹիզ օլաճապ պիր 50
վաֆԹիզիմ վար · վէ Թա օ
Թէքմիլ օլանտաէք՝ նիճէ սը-
դըլըրըմ : Եէրէ սէլամէԹ մի 51
վէրմէյէ կէլտիմ զանն էտէ-
սինիզ · եօք , տէրիմ սիզէ՝ նէյս
Փըրկա : Ջէրա շիմոէն ասն- 52
րա՝ պիր էվտէ պէշ քիշի օ-
լուա՝ իւչիւ նիգեատէն՝ վէ նիգ-
էա իւչիւն այրըլաճապ : Գա- 53
պա օղուլտան վէ օղուլ պա-
պատան՝ անա գըզատան վէ
գըզ անատան՝ գայընանա քէն-

ու կէլլինեան վէ կէլլին քէն-
ու գայնանասընատ՝ այրըլա-
ձագ սըր :
54 Հէմ խալդա տանի տէր
իտի. ՊուլուԹ կիւնպաԹը
Թարաֆընատ տօղատուղունու
կէօրտիւկիւնիւզ զէման, տէր
ա՛գաձ՝ Ըտաղմուր կէլի յօր տէր-
55 սինիզ, վէ պէօյլէ օլուր : Վէ
նատօս էտանիյինի կէօրՒ-յի-
նէ՛ Ձօզ սրձագ օլաձագ
56 տէրսինիզ, վէ օլուր : Եա՛
միւրայըլար՝ էէրին վէ կէօյիւն
եիւզիւնիւ Թանըմասընը ու-
լերսինիզ, վէ ատս վագԹը նի՞-
57 ձէ Թանըմազ սընըզ : Վէ
նի՞ջիւն հադդը քէնտիլէյինիզ-
ուէն տանի Փարդ էԹմէզսի-
58 նիզ : Զիրա խատային իլէ զա-
պիԹէ վարտըղըն զէման, է օլ-
ատա ծնտան գուրԹուլմազա
չալըշ. օլմայա քի՝ ուէնի գա-
տըա սիւրիւքլէյէ, վէ գատը
ուէնի ա՛ատատա Թէքիլիմ էտէ,
վէ ա՛ատս ուէնի զընատանա գօ-
59 յա : Սանա տէրիմ, Թա ատն
փուլու վէրէնէտէք օրատան
ատա չըգմայաձագ սըն :

ՊԱՂՊ ԺԱ

1 Վէ օլ զէմանատ ադա՛զը
քիմսէլէր կէլիսա՝ ծնա չօշ գա-
սէսատըատան էօԹիւրիւ խա-
պեր վէրիրլէր խատ, քի ծն-
ղարըն գանընը Պիղատոս ծն-
ղարըն գուրտանլարը իլէ գա-
2 րըշԹըրատը : Վէ Ցիսուս Ձէ-
վապ էտիսէ՝ ծնղարատ տէտի.
Զու Գալիլէատըղար՝ ակօյլէ
ջէյլէր էէքտիքլէրի իչինըն՝ հէմ
Գալիլէատըատան զի յատէ
կիւնահքեա՛ր մը խոխլէր զանն
3 էտէրսինիզ : Ըօգ՝ տէրիմ սի-
զէ. ամմա էյէր Թէվպէ էԹ-
ժէղսէնիզ, ձիւմլէնիզ ատն-
ձիլէյին հէլաք օլաձագ սը-
նըզ : Եախատ օղ օն սէքիզ 4
քիմսէ քի՝ ծնղարըն իւզէրինէ
Սելուամատատ գուղլէ տիւշիտ՝
ծնղարը էօլտիւրտիւ, Երու-
սաղէմատէ սաքին օչան հէմ
ատմէրատէն զի յատէ գատա-
հաԹը՞մը խոխլէր զանն է-
տէրսինիզ : Ըօգ՝ տէրիմ սի- 5
զէ. ամմա էյէր Թէվպէ էԹ-
ժէղսէնիզ, ձիւմլէնիզ էօյլէ
հէլաք օլաձագ սընըզ :

Վէ ատս Թէմսիլ սէօյլէ- 6
տի. Զիր քիմսէնին՝ ագաղըն-
ատ տիւքիւլմիշ պիր ինճիր ա-
ղաճը վար խոխ. վէ օնատ
ժէյվէ արատաղտս կէլտի, ամ-
մա պուլմատը : Վէ ագաղճըյա 7
սէտի. ԻշԹէ ատս ինճիր ա-
ղաճընատս ժէյվէ արատաղ
իւզրէ՝ իւչ եըլ կէլիյօրում.
ամմա պուլմայօրում. օնու
քէս ատԹ. նի՞ջիւն էէրի տէ
պաԹԹալ էտէ : Վէ օ՝ ձէ- 8
վապ վէրիպ օնատ տէտի. Ե՛ա՛
էՖէնտիմ՝ օնու ատս էըլ տա-
խի գօյ վէր, Թա ֆի էԹրա-
Փընը գաղըտ՝ կիւսարէ գօյա-
յըմ : Վէ էյէր ժէյվէ վէրմը- 9
սէ, ի՛օչ. էօլ խատ՝ ծնտան
ատնկիրատ օնու քէսիպ ատԹա-
սըն :

Վէ ձէՀի՛յէԹ էէրլէրինին 10
պիրինատէ շաբաԹ կիւնիւ վ՛ազ
էտէր խոխ : Վէ իշԹէ օն 11
սէքիզ էըլտան պէրու խաս-
Թալըգ րուհու օչան պիր գա-
րը վար խոխ. վէ օ՝ պիւքիւլ-
միւշ օղուգ՝ ատա տօղրուլ-
մադա գատիր տէյիլ խոխ :
Վէ Ցիսուս օնու կէօրիւնճէ, 12
էանընա չաղըրըգ՝ օնա տէ-
տի. Ե՛ա՛ գարը՝ իտատԹալը-
ղընատան ագատ օլմուշ ատն :

13 Վէ՛ հլէրինի օնուն իւղէրի-
նէ գօտու, վէ տէր ա՛գտպ
ասղըուլուպ՝ Ալլահա շիւքր է-
14 տէր խոր: Վէ Յիսուսուն
շաբաթ կիւնիւնտէ սաղալ-
տըլը իչլուն՝ ձէմի՛յէթ պաշը
հօղքէլէնէրէք՝ ձէվապ էտիպ
խալգա տէտի. Իշլէմէյէ ձա-
յիզ օլան աղըը կիւն վար.
խոսի օլ կիւնլէրտէ կէլիպ սա-
ղալըն, վէ տէյիլ շաբաթ
15 կիւնիւնտէ: Խոսի Բապպ օ-
նա ձէվապ վէրտի, վէ տէ-
տի. Եա՛ միւրայը՝ սիզլին հէր
պիրինիզ շաբաթ կիւնիւնտէ
եէմէլիքտէն հօքուզլուհունուզ եա
էշէյինի չէօզէր ատ՝ կէօթիւ-
16 րիպ սուվարմա՞զ մը: Պու
խոսէ՝ Աբրահամ գըզը Իքէն՝ քի
օնու իշլէթ չէյթան օն սէքիզ
էլտան պէրու պաղլամըշ խո-
տի, շաբաթ կիւնիւնտէ պու
պաղտան չէօզիւլմէյէ ձայիզ
17 տէյի՛լմի խոսի: Վէ օ պուն-
լարը տէյլէր իքէն, օնա հէմ
դարչը սուրանլար՝ րէզիլ օ-
ղուրլար խոսի. վէ ձիւմլէ խալգ՝
օնուան իձրա օլունան հէմ
ձէլիլ ա՛մէլլէր իլէ սևվինիրլէր
խոսի:

18 Վէ տէրխոսի. Ալլահըն փա-
տիշահլըղընը նէյի՞ պէնզէր, վէ
օնու նէյի՞ պէնզէտէյիմ:
19 Խարտալ տանէսինէ պէնզէր,
քի օնու պիր տաէմ ալըպ՝
քէնտի պաղչասինէ աթտը.
վէ պէօյիւյիւպ՝ պէօյիւք ադաճ
օլուպ, վէ կէօյլուն գուշլարը
օնուն տալլարընա գօնուպլար:
20 Եինէ տէտի. Ալլահըն փա-
տիշահլըղընը նէյի՞ պէնզէ-
21 տէյիմ: Մայայա պէնզէր քի
օնու պիր գարը ալըպ՝ իւչ
չինիք ունուն իչինէ կիղլէտի,
թա քի հէփսինի մայալանըը:

22 Վէ չէհրատէն չէհրէ հէմ
քէօյատէն քէօյէ Թա՛լիմ էտէ-
րէք կէչէր՝ վէ Երուսաղէմ
23 կիտէր խոր: Վէ պիրի օնա
տէտի. Եա՛ Բապպ՝ ա՛ձնատա
խէլատա պուլադճագ քիմսէլէր
ա՞զ մը. վէ օ՝ օնլարա տէ-
տի. Չալըշըն քի՝ տար գա-
24 փուտան կիրէսինիզ. զի՛րա
սիզէ տէրիմ, չօգ քիմսէլէր
կիտիմէյէ պաշլայաճագլար, ամ-
մա գատիր օլտուլայաճագլար:
25 Իվահիլի գալդըպ՝ գափու-
յու գափատըգտան ածնկրա,
սիզ տիշարըտա տուրուպ՝ վէ
գափույու չալմադա պաշլայըպ
տէյէձէք սինիզ. Եա՛ Բապպ՝
եա՛ Բապպ՝ պիզէ աչ. վէ օ
ձէվապ վէրիպ սիզէ տէյէ-
ձէք. Սիզին նէրէտէն օլտու-
26 ղունուզտա պիլմիյ՞մ: Օ զէման
տէմէյէ պաշլայաճագ սընըզ.
Պիզ սէնին հուզուրունտա է-
յիպ իչտիք, վէ մէյտանըտա
27 րըմըզտա էօյրէթտին: Վէ օ
տէյէձէք. Սիզէ տէրիմ, ա-
զին նէրէտէն օլտուղունուզտա
պիլմիյ՞մ. պէնտէն ուզագ օ-
լուն՝ էյ ձիւմլէ նահադլըպ
28 իշլէյէնլէր: Ալլայըչ վէ տիշ
դըձըրտայըչը օլտուտա օչաճագ,
Աբրահամը վէ Իսահակը վէ
Յակոբտա վէ հէմ փէյղամ-
պէրլէրի Ալլահըն փատիշահ-
լըղընտա՝ վէ քէնտիլէրինիզին
տիշարը ջըգարըլտըղընը կէօր-
29 տիյիւնիւզ զէման: Վէ կիւն-
մօղուտունտան հէմ կիւնպա-
թըրընտան վէ շէմալտան հէմ
գըպղէ թարաֆընտան կէլէ-
ձէքլէր, վէ Ալլահըն փատի-
շահլըղընտա օթուրաճագլար:
30 Վէ իշթէ սօնկրաքլէր վար
քի՝ օնլար էվվէլքի օլաճագ-
լար, վէ էվվէլքիլէր վար քի՝

սանկրաքի օլաճադլար :
31 Օլ կիւնուե սա՛զը փարի-
սեցիլեր եանընա կելսւե՝ օնա
տեսիլեր · Ընդ , վե պուրա-
տան կիմ · զնւրա Հերոտէս
32 սէնի հօլանւսւմեք իսթեէր : Ա՛ն
ծնլարա տէսու · Վա՛րըդ՝ օլ
սիլքիյե տէյին · Իշթե Ճրնան-
լեր ընդարընօրուա՛, վե շո-
փալար իմրա էտէյօրում՝ ատս
կին վե եարըն , վե իւչիւն-
ձիւ կիւնուե թէքմիլ օլսւրում :
33 Լաքին պանա՝ ատս կիւն վե
եարըն վե երթէսի կիւն կէչ-
մէք կէրէք սիր · զնւրա Ն:րս-
սաղէմեն սիշարը վէյրում-
պեր Հելաք օլմադ դապիլ սէ-
34 յիլ սիր : Օ՛յ Երուսաղէմ՝
փէյղամպէրլերի հօլախւրէն վե
սանա կէօնտէրիլմիշ շէհէրի թաշ-
լայան Երուսաղէմ՝ գա՛չ սէ-
փա՛ սինին էվլատլարընը՝ թա-
վուսըն քընաթ վիւլիճլէրինի
պանատլարընըն ալթընա թօփ-
լադըը կիպի թօպլանմադըա միւ-
րատ էթսէմ, ամմա իսթէ-
35 մէյինիլ : Իշթէ սիզէ էվ-
նիզ վրան գալըը · վե սիզէ
տէրիմ, քի տալա պէնի կէօր-
մէյէճէք սինիզ՝ թա սիզ
Բապալըն տալընտա կէլլէն միւ-
թէպարէք օլսւն տէյինճէ-
յէտէք :

ԿԱՂ ԺԴ

1 Վ՚Ե օլսւե էյ՛ փարիսեցի-
լերին պաշլարընտան պիրինին
էվինէ շաբաթ կիւնիւնտե էք-
մէք ուէմէյե կելսւի , վե օն-
լար օնու կէօզէտիրլէր իսի :
2 Վ՚Ե իշթէ օնուն էօնիւնտե
իսթիսգա պիր ատամ վար
3 իսի : Վ՚Ե Յիսուս ճէվապ ե-
տիպ՝ նօմօս իսօճալարընա վե
փարիսեցիլէրէ սէօյլէյէրէք տի-
տի · Ճաբաթ կիւնիւնտե սա-
զա թէմամ ճայի՛զ մի տիր : Վ՚Ե 4
օնլար սիւքիւթ էթթիլէր · վե
օնու թութուպ տաղլէթտը ,
վե սաղը վէրտի : Վ՚Ե օնլարա 5
ճէվապ էտիպ սէօյլէտի · Սիզ
առն ձումլի՛ն էշէյի ու էօքիւ-
զիւ գույուսա սիւշէրսէք , ճա-
բաթ կիւնիւնտե օնու չըխա-
ճադ չըգարմադ : Վ՚Ե օնա՝ 6
պու շէյլէր իսուսաընտա
ճէվապ վէրմէյե գաթըր օլա-
մադլըլար :

Վ՚Ե սա՛վթլիլէրէ՝ պաշ 7
սէօյլէյիր սէչմէյէճէկլէրինի կէօր-
մէք իչի՝ պիր թէմսիլ սէօյլէ-
յիպ օնլարա սէօյլէտի · Գի՛ 8
քիմսէնիզ սիւյլիւնէ սա՛վթ
օլսւնսուզլուգա ճէման , պաշ
սէօյլէսէ օթուրսա , օլմայա
քի օնուն սէնսէյէն մի՛նթէ-
պեր սա՛վթլիսի օլմուշ օլա ,
վե սէնի հէմ օնու սա՛վթ 9
էսէյն կէչիպ սանա սէյ-
գուննա եէր վէր , վե օ ճէ-
ման ուԹանարադ սօն եէրի
թուԹմադըա պաշլայաճադը : Ա՛մ 10
մա սա՛վթ օլսւնսուզլուգա ճէ-
ման , վարըպ էն սօն մահ՚մա-
տէ օթուր · քի սէնի սա՛-
վթէթ էսէն քիմսէ կէչիննէ՝
սանա սէյ · Ե՛ա՛ տօսթում՝
սահա էօգարը ճըգ · օ ճէ-
ման սօֆրասընա սէնին պէրա-
պէրինճէ օթուրանլարընը էօ-
նիւնտե սանա շան օլաճադ-
տըը : Ճ՚իրա հէր քէնտինի 11
եիւճէլտէն՝ ալչագլանաճադ ,
վե քէնտինի ալչագլըսընա եիւ-
ճէլէճէք տիր :

Հէմ օնու սա՛վթէթ էտէ- 12
նէ սահի տէյի · Իչյէն էա
ահշամ Թսա՛րը էթմիյինտէ ,
տօսթլարընը էա գարընտաշլա-

ընդ եռանօթ խլամբարընդ ա-
ղեղնվին պօճուառարը առ՛վեց
էջամբ, օվմայա գի՝ ծնեալ առ-
խն անդն առ՛վեց եռանէր,
վ առաս ամր մրգեաձաթ
13 օրս։ Լարքն զկոյմիլ էջ-
անելն զեման, Ջաղխրընդ՝
առաքեցար՝ Թօխուցար՝ գէօր-
14 էր առ՛վեց էյրէ։ Վ ին
մուեցաս ասաս, զկրա օճա-
րըն ասաս վերնէք մրգեա-
ջամբ եօք առր։ Ջեն գի
ասաս առաքդարըն պղամբ-
Թխնաք մրգեաջամբ օրսաս
Ջար առր։

16 Վ ին պերասկը առջեաս օ-
Թռավանդարըն ամր ասանդարը
եշխնդնէք, օնա ասաց։ Վ ին
մուեցաս օշ գխնաքդ գի Ն ե-
ստըն վճառնշտարըսաս էգ-
16 մէք եէյնէք։ Վ ին օ՝ օնա
ասաց։ Ամր առնդ՝ ամր ասօ-
յէք առջամ Թառ՛մը էս խոյ՝
շօգ գխնաքդր առ՛վեց էյրէ-
17 ան։ Վ ին առջամ Թառ՛մը
վարԹըսաս գռաքսաս էգօն-
ասցաց, գի առ՛վեցվէքդ-
ասէյ։ Վէնն, զկրա Տուս
18 էգր շէյ Տուզդր առր։ Վ ին էգ-
վնաց ակրասէն՝ էօզդ առ՛էմ-
դ՝ պառշաստըսր։ էվէ՛գխնաց
շաս ասցաց։ Ամր Թառաս առ-
Թառան առարդ, վ էսպնաքս առր
գի՝ վարըսաց շաս էգօրէյդ-
սաս էսպնաքսըրդմ, ակրն մա՛-
19 գաբ Թառէ։ Վ ին պառշաստը
ասցաց։ Ամրէշխէ էօգնաքդ առ-
Թառան առարդ, վ շնդաքդր ար-
նաստաս էկոսէյդաս։ սաս
էսպնաքսըրդմ, ակրն մա՛գաբ
20 Թառէ։ Վ ին պառշաստը ասց-
ցաց։ Գաբդը առարդ, վ ասա
ասցաց էկրէմդ գաստը
31 ասէյէ էա՛։ Վ ին օ գառ էգէյաց՝
էգէնաստէնէ պառնէաբդը էա-

ակր վերաց։ օ զէման օէ էվ
առհաց զաղէաց էգէյաց՝ գառ-
էսաս ասցաց։ Թ ին շէհրէն մէյ-
առնէաբդաս վ ասգաբդաս վ
ջգ, վ Ջաղխրընդ հէմ առ-
գառնէաբդաս վ Թօխուցարդ վ
գէօրընդ ասառաբդ էյրէ էգ-
Թէր։ Վ ին գառ ասցաց։ Նա՛ 22
էջէնաց՝ էմր էԹաչէն էվ
ակր օրսաշ առր, վ առջա
էէր վաց։ Վ ին էջէնաց գա- 23
էա ասցաց։ Նօէսաս վ շէՁ-
էրէ շգ, վ էշէրն էվէմէյ
գօր էյրէ, Թա գի էվէմ ասէա։
Ջէրա ակրէ ասէրէմ գի՛ օ ա՛ 24
վՁ օրսաշ առէմէշ առաՁէրաց
հէշգրընդ Թա՛գէմառն առՁ-
ակրաջգ առր։

Վ ին ակրէսէնէք Ջգ խաՁգ 25
էվառէ խն։ վ ին ասօճնաց ան-
էաց ասցաց։ Ամր առնդ՝ ամր 26
ա ասէա էվէրէ ասէ՝ գէնաց ա-
առաբդասն վ ասէաբդաս վ
գաՁրաբդասն վ էվառաՁրդ-
առն վ գառէաշաՁրդասն՝ վ
գՁգ գառէաշաՁրդասն հէմ
առնդ գէնաց Ջառդասն էգառ
էԹաՁգնդ, շաՁրդառէ օրսաշ։
Վ ին գէմ գի խաՁդր գառ- 27
առրդ՝ առառդա էվէմգաց,
ակրնդ շաՁրդառէ օրսաշ։ Ջ ի- 28
գա ակրէսէնգ էի՛մ գառգ ակրա
էԹէմէք խաԹէր էգէն, ԹէգմէՁ
էԹէմէյէ խաՁդ օշն շէյէրդ
վառ մէ ասէյէ՝ էվէվգա օԹա-
գառ ակրաջգ հէսառ էԹ-
մէՁ։ Ջա օրսաշ գի օ՝ Թէ- 29
մէՁ գառաբդասն ասՁկրա՝ ԹէգՁ-
մէՁ էԹէմէյէ գառէր օրսաշդն-
Ջա, հէմ էվէօրէնվէգ ակրա
գէվգէնմէյէ առշաշՁգառասէյէ-
էէր գի՝ գառ ասէյ ակրա էԹ- 30
մէյէ առշէառ, վ ԹէգմէՁ
էԹէմէյէ գառէր օրսաշառ։
ԵաՁռա Տա՛նէՁ վառասէշ Տա՛ղ- 31

ի վաստիւտ եւ ձին ձեռ-
ն իւր կիսեսցէ , եւվեցա
օձուրուտ ձիւնիրեն էնեմդ
քի՝ ա՛ձատա ծնուն նուղիրե-
նե նյերմի ալեն եւ կիւղենե
պարչը ծո ալեն եւ ջրդմաղա
32 գաւիր մի : Եօղ եսե՝ օ ատա-
հա ուղարտաս էգեն , էշխ կիւն
ակիսի՝ ատրշեդ խոտատուն-
33 ատա եսղեարը : Խոսի ակօշ-
կիձ ակրատն հէր քիմ ձիւմ-
կե վարկեմինատն վ՛ատ կիւշ
ձէպե , շալկրսիմ օձուտա գա
34 ակր ատկիւ ակր : Թուզ էյի
ակր , ատմա Թուզ էյէրատմե-
արգանչրատա , նե՛ եւ էր Թէր-
35 պէյե օւաձատ : Օ՛նե Թօխ-
րատա նե ատ կիսատկե եա-
րար : ծնուտ ակշարը ատմար-
եար : էշխմձկե գուշտարը
ալան՝ էշխմանեն :

ՊԱՀՊ Ժ.Ե

1 Ա՚ե հէմ կիօտրկուքձիւկր
վ հէմ կիսաղեարը ծնուտ
ակնկիւմք էշխն՝ ծնա եսպ-
2 եարար խոտ : Ա՚ե փարկ-
ակշկիր հէմ քիսմխակիր՝ ակ-
ուղատրատ ատրկիր խոտ քի՝
գա քիսմե կիսաղեարը
գաղտ եսե , վ՛ ծնուտ եւ
հէր :
3 Ա՚ե օ՝ ծնուտ ատ Թէմ-
4 կիւ ակշկիյ ատմ . Ակղ
ակն հա՛նկը ատմկին էիսղ
գօյտնե վար էրեն՝ ծնուտ-
ատն ակրկին գայ էտէրտ ,
ատգատն ատգուտգա էշօյտե ակ-
ղատ՝ գայ օւիսուշատն ա-
կնձա վարկատ՝ Թա ծնուտ
5 ատաղաչյատքե : Ա՚ե ատա-
ատաղատնատ , ակկինկրքե ա-
6 ձուղարը իսգկրկնե գօր . Ա՚ե
էվ կէմր , վ՛ ատաԹարը հէմ

պծնշուտարը էատքնա չատրրրատ՝
ծնուտա ատը . գկնիմ էվ ակ-
կինեն , գկ գայ օւիսուշ գօյտ-
նուտնե ատուտատ : Ակղ ատ- 7
րիմ գկ կէշրատ՝ ակր Թէվատ
էատն կիսաղատգրատրկիտն՝ Թէվ
ատէյ կիսաղատգրատրկիտն ատգ-
ատատ ատգատյատն ատգ-
յատ՝ ակշկէ ատկինձ օւա-
ձատ : Ես՛ատատ հա՛նկը գա- 8
րրեն ծո ատրշէմկի վար էրեն՝
ակր ատրշէմ գայ էտէրտ ,
գատնկ էտգրատ՝ Թա ատա-
ղատնձյատքե էկկ ակշգկիր-
րէք ատգգատկ էր ակշգկիր-
րէք ատգգատկ էրեն՝ ակշկէ ա- 9
կի գաղտ գարրեարը էատքնա
չատրրրատ ատը . գկնիմ էվ ակ-
կինեն . գկ գայ օւիսուշ էմատկիմ
ակրշէմկի ատուտատ : Ակղ ատ- 10
րիմ , Ես՛ատեն ակէրրէրկ էտ-
նեատ՝ Թէվատ էատն ակր
կիսաղատգրատրկիտն՝ ակշկէ ա-
կինձ օւատ :

Վ՛ ատատ . գկր ատէկին 11
էրկ օւատ վար էտ : Վ՛ ծնուտ 12
րրեն գկ ակշկիյ ատատարնատ ատ-
ատ . Ես՛ ատատ՝ ակղատն ատ-
նատ ատշէն հէտէկկ վէր . վ՛
ձէրատ վարկեմինե գայ-
էատրատրատ : Վ՛ չօղ կիսատ 13
վատատատ , գկուշէք օւատ հէր
շէկկ ատկիսէյէտ՝ ակր ատգատ-
վէրատկիտ կիսաղ . վ՛ օրատատ
էտատգ էրէ կէշէնէտ՝ ակղատ
Թէրէգ էկաղ : Վ՛ օ՝ հէր 14
շէկկ ատրգ էկաղատկէն ատնկ-
բատ , օ վէրատկիտ շէատատգրկ-
լէտ օւատ , վ՛ օ՝ հօտատգատգ
էէգատկ ատշէատատ : Վ՛ վա- 15
րէտ՝ օ վէրատկին էէրրէրկ-
նին ակրկին էատատշատ , վ՛ օ
ծնուտ՝ ատնկատգատ կիսաղատկ-
գնատ շէգկինկրկին կէծատգ-
ատ : Վ՛ ատնկատգատրկին էէ- 16

ոխքէրի խաղնուագլատանդատ-
նըը ասյեւրմատա արդու չէ-
քէր խոր. վէ օնա ֆլոմէ
17 վերմէղ խոր: Վէ քէնտինէ կէ-
լիսյ՝ ասէտ. Գասյամըն պա՛չ
եանտաշմալտըրընըն էքմէլյա-
թար, ալէն խոչ պուբատատաճ-
ղըտան հէլուք օղտյօղում:
18 Գալդըտ՝ պատամա վտաչըմ,
վէ օնա ասէյիմ. Ես՛ պապա՝
կէսյէ հէմ աէնին հուդըրտան-
19 տա կիւնահ իշլէսյիմ. Վէ պը-
թըդ աէնին օղտան անկըլմատա
լայըգ ասէյիլ իմ. պէնի՛ ա-
նին եանտաշմալտըրընըն պիրի
20 կիսյի էյլէ: Վէ գալդըտ՝ քէն-
տի պատատընա կէլսէ. վէ օ
տահա ուզադ իքէն, պատա-
պը օնու կէօրսէ, վէ ան-
պը, վէ ասէյիտսյ՝ օնուն պը-
նունա սիւշսէ, վէ օնու էօփ-
21 տիւ: Վէ օղտա օնա տէտի.
Ես՛ պապա՝ կէսյէ հէմ աէնին
հուդըրտունտա կիւնահ լըղէ-
տիմ, վէ արթըգ աէնին օղտան
անկըլմատա լայըգ ասէյիլ իմ:
22 Վէ պատա՝ գուլտարընա ա-
տի. գյաշ էյվահատը ջզգարըն,
վէ օնա կիսյտրին, վէ օնուն
էլինէ էյուզլուք՝ վէ այադտարը-
նա այադ գապտարը վէրին.
23 Վէ պէնի պուդադըտյը կէ-
թիրիպ պօղատղայըն, վէ նէ-
24 յիպ շատ օղտըմ: Ջէրա պու
օղտում էօլմիւշ իտի՝ վէ տի-
րիտի, գայա օլմուշ իտի՝ վէ
պուդտունտու. վէ շատ օ՛մատա
25 պաշտատըտտ: Վէ օնուն պէօ-
յիւք օղտու չինթիմէտէ իտի.
խոռ կէլսէր իքէն՝ էվէ եադ-
տաշտըտը կիպի, նադմէէր վէ
26 բուդտատ իշլէտի: Վէ ու-
շագտարըն պիրինի ջաղըրըմ՝
պուննատ նէ՞ օտա ասէյիւ ս-
27 ատ էլմատի: Օ տարի օնա

ասէտ էլ Գալնատաչըն կէլմիշ
սէր. վէ պատան՝ օնու ատղ
էլէ կէմիյէ իչէն՝ պէտղի
պուդատըյը պօղատղատտը: Վէ 28
օ ատըգտա՝ իչէրի կիլիմէք
խոթէմէզ իտի. խոռի պատա-
ըը ատյատը ջզգըմ՝ օնա ատղ-
վարըը իտի: Վէ օ՝ ձէվապ 29
վէրիպ՝ պատայա ասէտի. Ի՛ջ-
թէ պուննաճ էլսյան պէրու՝
սանա իլգմէթ էտէյօրում,
վէ հիչ պիր վադըթ աէնին
պիր թէնապիհինի կէչմէտիմ,
վէ հիչ պիր քէրըչ պանա
պիր օղատ վէրմատին, քի պատա-
ղարըմ նէ ասֆա էտէյիմ:
Ամմա աէնին մադնի ֆահիշէ- 30
լէր իլէ եէյհն պու օղտան կէ-
պուի գէման, օնա պէտղի պու-
դատըյը պօղատղատըն: Վէ 31
օնա ասէտ. Էյ էվատա՝ աէն
տայիմա պէնիմ իլէ պին, վէ
հէփ պէնիմ չէյլէրիմ աէնին
տիր. Ամմա շատ վէ մէօրսէլ
օլմադ կէրէք իտի. գիրտա պու
գարնատաշըն էօլմիւշ իտի վէ
պիրիպտի, հէմ գայա օլմուշ
իտի վէ պուդտունտու:

ՊԱՌՂ ԺԱ

Վէ չայիրտաչէրինէ պատխ 1
ասէտ. Պիր գէնէկին պատէմ
վար իտի, ք՛ի օնուն պիր քէն-
խուտատը վար իտի. վէ պու
օնուն վարլըէթինին իտրաճ է-
տէր ասէյիւ գամմադղանատը:
Վէ օնու չատըրըմ՝ ասէտի. 2
Սէնին հադգընա պու իշլէտի-
յիմ նէ՞ պիր. քէտխուտատը-
գինըն հիսսատընը վէր. գիրտա
պրթըգ քէտխուտատըգ էտէ-
մէյէճէքսին: Վէ քէտխուտատա 3
քէնտի քէնտինէ ասէտի. Նէ՞
էյլէյիմ, չինա՞ քի էֆէնտիմ

պէտք՝ քահանայապետը ա-
յոյր. զամբողջ գաւառը տէ-
րիւմ, անլեզուներէ ուեթանը-
րըմ: Նէ էաէճէյիմի ալլա-
րիմ, քի քահանայապետան
ա՛զ օրհնաւորըսամ զէման,
պէտի էվէրինէ գապուլ էտէ-
ր: Վէ էֆէնտիներին ալօրճ-
լուխլարընըն հէր պիրինի չա-
ղըրա՝ էվվէլքինէ տէտի. Ի-
ֆէնտիմէ նէ՞ գաւառ պօր-
ճուն վար: Վէ օ տէտի.
Եիւզ պաթ զէյթունէ եաղը.
վէ օնա տէտի. Թահվիլլին
ալ, վէ օխթուրուսա՝ չապուճապ
էլլի եաղ: Օնուան ասքրա
զայրիսինէ տէտի. Սէնին տէ
նէ՞ գաւառ պօրճուն վար. վէ
օ տէտի. Եիւզ գօր պուղսայ.
վէ օնա տէտի. Թահվիլլին
ալ, վէ սէքսէն եաղ: Վէ
էֆէնտի նահապ քահանային՝
ա՛գըլըը հարսաքէնէ էթտի տէ-
միւ մեսհ էթտի. զիրա պուս
տիւնեանըն օղուլլարը քէնան-
լերին ճինսիներուե ըշըղըն օղու-
լարընուան սահա ա՛գըլըը տըր-
լար: Պէն սէ սիզէ սէրիմ.
Քէնտիլէրինիզէ՝ նահապ մա-
մանտան սօսմըլար էտին ին.
Թա քի միւհթաճ գաղտըղընըզ
զէման՝ սիզի էտէտի մեսքեան-
լարա գապուլ էտէլէր: Ընզա-
ղըգտա էմին օլան՝ չօգտա տա-
խի էմին տիր. վէ ազսաղըգ-
տա նահապ օլան՝ չօգտա տախի
նահապ տըր: Խմտի էյէր սիզ՝
նահապ մամանտայա էմին օլ
մատընըզ խոէ, հապ օլանը սի-
զէ քիմ ինանտըճապ տըր: Վէ
էյէր էլլին չէյինուե էմին օլ-
մատընըզ խոէ, քէնտինիզինը-
քինի սիզէ քիմ վէրիր. Հիչ
պիր գուլ նէյի ալտայա գուլ
ըսգ էթմէյէ գաւառը տէյիլ
տիր. զիրա եա պէրինատէն նէ-
րան էտէճէք՝ վէ օպէրինի ա-
վէճէք, եախօտ պէրինէ թա-
պի՛ օլտճապ՝ վէ օպէրինի թահ-
դիր էտէճէք. Ի՛լլահա հէմ
մամանտայա գուլլուգ էթմէյէ
գաւառը տէյիլ պինիղ:

Վէ պուռնլարըն հէպիսինէ՝ 14
թամա՛քեար օլան փարիսեցի-
լէր իշիտիրլէր իտի, վէ ծնու-
ղէվելէնիրլէր իտի: Վէ ծնըլ- 15
րա տէտի. Սիզ՝ աստմլէրին
էօնիւնատէ քէնտիլէրինի աստըգ
ըզգատան քիմսէլէր սինիղ.
ամմա Ի՛լլահ եիւրէքլէրինիզի
պիլիր. զիրա աստմլէրին ի՛ն-
սինատէ ա՛լա օլան չէյ՝ Ի՛լլա-
հընն հուզուրունատա մէքրուհ
տուր: Ղօմանվէ վէհյղամալէր- 16
լէր՝ Յովհաննէսէ գաւառը ի-
տի. օնատան պէրու Ի՛լլահընն
փատիշահլըղը միւժտէ օլու-
նուր, վէ հէր քէս օնա ի՛ւհդէյէ
զօր էտէր: Վէ կէօք վէ եէր 17
կէչմէք՝ նօմօտատան պիր նօգ-
թա տիւշմէքտէն գօլայ տըր:
Հէր՝ գապլարընը պօշայընա զայ- 18
րիսի իլէ էվլէնէն զինա էտէր.
վէ գօճատան պօշանմըշ իլէ
հէր էվլէնէն զինա էտէր:

Վէ պիր զէննգին աստէմ վար 19
իտի, քի օ՝ խալգընէթ վէ նա-
զիք տիւյմէնէթ իլէ կիյինիսի՝
հէր կիւն տապրաթ իլէ ակ-
զօր էտէր: Վէ կէօք վէ եէր 20
կէչմէք՝ նօմօտատան պիր
պատըն տիր. զի եապրանմըշ՝ օնուն
պատիւտատնատա պրատըլմըշ է-
տի. Վէ զէննգինին ասֆըտա- 21
րընատան տիւշէն էքմէք գէրընը-
թըլարընատան տօյմայա պրդու
չէքէր իտի. հէմ քէօփէքլէր
տախի կէլիսի՝ օնուն եապրալա-
րընը եապրատըր իտի: Վէ օ- 22
տու քի՝ օ Ֆատիր էօլտու,

ահաւ վէ մեհեբէտան Աբրահամըն
գուձալընա կէօթիւրիւլտիւ.
հէմ զէնկին ասլան էօլտիւ,
23 վէ կէօմիւլտիւ: Վէ Ճէհէն-
նեմտէ՝ իաքընՃէտէ ևքէն՝ կէօզ-
լէրինի գալտըրըպ ուզագտան
Աբրահամը՝ վէ օնուն գու-
Ճալընտա Ղազարտա կէօր-
24 տիւ: Վէ չոլըրըպ ահան.
Եա՛ Աբրահամ փէտեր՝ ան-
նա մերհաժէթ էյլէ, վէ Ղա-
զարտա կէօնտէր քի՝ փար-
մաղընըն ուՃունու ուչա ան-
թըրսըն, վէ տիլինի սերին-
լէթսին. զիրա ան ա՛լէվսէ
25 ա՛զապ չէքէ յօրում: Վէ Աբ-
րահամ տէտի. Եա՛ էվլատ՝
իաղըրընա կէթիր քի՝ սէն էօմ-
րիւնտէ էյի չէյլէրինի ալտըն,
քէզալընք Ղազարտա ասլան
քէօթիւ չէյլէրի. վէ շիմտի օ՝
միւթէսէլլի օլուր, վէ սէն ա՛-
26 զապ չէքէր սին: Հէմ հէվ
պուն ալտատան մա՛ա՝ ասիլ-
պիզիմ ա՛ռամընըզտա պիր պէօ-
ղիւճ, քի պուրատան անըզ
կէչմէք իսթէյէնլէր գաուր
օրմայալար, հէմ օրատան պի-
27 զե կէչմէյէլլէր: Վէ օ տէտի.
Իմտի սանա եալվարըրըմ եա՛
փէտեր՝ քի օնու պատատընն
28 էվինէ եօլատըսըն. զիրա սէշ
գարնտաշըմ վար. քի օնըտա
չէնտատէթ էտէ, չէօյլէ քի օն-
լար ասլան իսթէնճէնին պու
29 մահալինէ կէլմէյէլլէր: Աբ-
րահամ օնա տէտի. Օնըլարընն
Մովսէս վէ փէյղամպէրլէրի
վար. օնըլարը անինլէսինլէր:
30 Օ տա տէտի. Եօք՝ եա՛ Աբ-
րահամ փէտեր, լաքին էյէր
օնըտա էօլիւլէրտէն պիրի կի-
տէրսէ, թէվպէ էտէճէքլէր:
31 Վէ օնա տէտի. Էյէր Մով-

սէսի վէ փէյղամպէրլէրի տինկ-
լէմէզլէրսէ, էօլիւլէրտէն պի-
րի գալգա ասլի՝ ինանմայա-
Ճագըր:

ԿԱՊՈՒԺԸ

Վէ չոլըրընէ տէտի. 1
Մինճքինաղ սէրքի՝ թէօքէղլէր
կէլմէյէլլէր, ամմա վա՛յ օ քիմ-
սէյէ քի՝ օնուն վասիթասը
լէ կէլսինլէր. պու քիւչիւք- 2
լէրին պիրինի սիւրտիւրմէք-
սէն՝ օնուն պօյնունա պիր է-
շէք տէյիրմէնի թաշը սարըպ
տէննիզէ աթըլմասը՝ օնա տա-
հա ֆայտէլի սէր: Փէնտի- 3
նիզի սապընըն. վէ էյէր գա-
րընտաշընն սանա գապահաթ
իշլէսէ, օնու թա՛զիր էյլէ,
վէ էյէր թէվպէ էտէրսէ,
օնա ա՛ֆվ էյլէ: Վէ էյէր 4
սանա կիւնտէ եէտի քէրրէ
գապահաթ իշլէրսէ, վէ կիւն-
տէ եէտի քէրրէ տէօնիւպ՝
թէվպէ էտէրիմ տէրսէ, օնա
ա՛ֆվ էտիլմին:

Վէ Աբրահամ Սարա- 5
տէտիլէր. Իմանըմըզը սրթըլը:
Վէ Սարա տէտի. Էյէր խար- 6
տալ տանէսի գաուար իման-
նըզ օլտայըլար, պու տուրթ
աղաճընա՝ Սէօքիւլ վէ տէ-
նիզտէ տիքիլ տէրիտինիզլ, վէ
տիզէ իթտա՛թ էտէր խոտ:

Վէ տիզտէն քի՛մ վար քի՝ 7
էմճէ տիւրէն եա տիւրիւ կիւ-
տէն գուձու օլուպ՝ էմճէլիք-
տէն կէլտիյինտէ օնա տէր
ա՛գապ տէյէ. կէչիպ սօճ-
ղայա օթուր: Լաքին օնա տէ- 8
մի՛զ մի. Ախշամ թաա՛մըմը
հազըրլա, թա պէն էյիպ
իչինճէյէտէք՝ գուշանըպ պա-
նա խըզմէթ էյլէ, վէ օնտան

սանկրա սէն տէ եէյինպ իշէր-
9 սին : Հիշ օ գուբա՝ օնա էմր
օլունան շէյլէրի էթտիյի իշլիւն
մէմուունիյէթ կէօսթէրի՛ր մի .
10 ղանն էթմէմ : Փէղալնէք սիզ
տախ՝ սիզէ ճիւմլէ էմր օ-
լունանլարը էթտիյինիզ պէ-
ման , տէյնն քի՝ Ցայիտէսիզ
գուլար ըզ . զնրա էթմէյէ
պօրճլու օլտուղումուզու էթ-
միշիզ :
11 Վէ վագի՝ օլտուք քի օ՝ Ե-
րուսաղէմ կիտէր էնքէն , Սա-
մարիանըն վէ Գալիլէանըն օր-
12 թասընտան կէչէր էտի : Վէ օ՝
պիր քէօյէ կիրէր էնքէն , օնուն
գարշըսընա օն ճիւտամլը քիմ-
սէլէր ըզգըպ՝ ուզագտան տուր-
13 տուլար : Վէ օնլար սէս գալ-
մըրպ տէտիլէր . Եա՛ Յիսուս
Իոճա՝ պիզէ մէրհամէթ էյլէ :
14 Վէ պագըպ՝ օնլարա տէտի .
Վարըպ քէնտիզի քեահին-
լէրէ կէօսթէրին . վէ օլտուք
քի օնլար կիտէր էնքէն , փաք-
15 լէնտիլէր : Վէ օնլարըն պիրի
շիֆա պուլտուղունու կէօրիւն-
ճէ , էնուքտէք սէս էլէ Ա-
ստուա շիւքր էտէճէքլէր պու-
19 լունմատըլար : Վէ օնա տէ-
տի . Գալգ կիտ , իմանըն սէ-
նի գուրթարմըշ :
20 Վէ Փարիսեցիլէրտէն՝ Ա-
ստուան վտահշահ՛ըլը նէ՞ զէ-
ման կէլիր տէյու սորուալ օ-
լունմատըղա , օնլարա ճէվապ
էտիպ տէտի . Ստուան վէրիպ տէտի . Ստուան վտահշահ՛ըլը՝ կէօզէթմէք իչէ կէլմէզ . Հէմ իշլէթ պուրատա՝ 21
եա իշլէթ օրատա տէմէյէճէք-
լէր . զնրա իշլէթ Ստուան
վտահշահ՛ըլը սոզլէն իչէնիզտէ
տիր :
Վէ շայիրտլէրէ տէտի . կիտն- 22
լէր կէլէճէքլէր քի՝ օ զէման
տէմ Օղլունուն կիտնէրինէն
պէրինի կէօրմէյէ ատղուլայա-
ճագ սընընըղ , վէ կէօրմէյէճէք
սինիզ : Վէ սոզէ՝ իշլէթ պու- 23
րատա՝ եա իշլէթ օրատա տըր
տէյէճէքլէր . կիթմէյինիզ ,
վէ ատտընճա վարմայասընըզ :
Զիրա նիճէ քի շիմշէք կէօյճէ 24
աշլընատա պիր թարաֆտան
վարըպ՝ կէօյճէն աշլընատա
օպիր թարաֆա զնյա վէրիր-
սէ , տէմ Օղլու տախ քէն-
տի կիտնիւնտէ պէօյլէ օլաճագ :
Ըմմա օնա՝ էվվէլա չօք շէյ- 25
լէր չէքմէք՝ վէ պու տախլըղտէն
ըէտտո օլունմագ կէրէք տիր :
Վէ Նոյան կիտնէրինտէ նիճէ 26
օլտու իսէ , տէմ Օղլունուն
կիտնէրինտէ տախ էօյլէ օլա-
ճագ տըր : Թա Նոյ կէմիյէ 27
կիրմիյի կիտնիւտէք էէրլէր
իսէ՝ իչէրլէր իսէ՝ էվլէնիրլէր
վէ էվլէնտիրիլմիրլէր իսէ . վէ
Թուֆան կէլիպ հէփսինի հա-
լաք էթտի : Վէ զնյա վէրիր- 28
սէ , տէմ Օղլու տախ քէն-
տի կիտնիւնտէ տախ օլ-
ճագ : Օլ կիտն- 31

տէ քիմ քի տամտա օլուր
տա՝ էշեասը էվտէ օլուրսա,
ծնլարը գալըրմալա էնմէ-
սին. վէ թարլատա օլան՝ քէ-
32 ղալնք կէրիյէ տէօմէսին: Ղով-
տուն գարըսընը խաթըրընըզա
33 կէթիրին: Քիմ քի ճանընը
գուրթարմագ խաթէրսէ, օնու
զայ՝ էտէճէք, վէ օնու քիմ
քի զայ՝ էտէրսէ, օնու եաշա-
34 տագտ ալըր: Սիզէ տէրիմ.
Օ կէճէտէ պիր եաթագտա
էքի քիշի օլագտ. պիրի ալը-
նըպ՝ օպիրի պրաղըլագտ:
35 Էքի գարը պիր եէրտէ կույու-
տուր օլագտըր. պիրի ալը-
նըպ՝ օպիրի պրաղըլագտ ալը.
Թարլատա էքի քիշի օլագտ.
պիրի ալընըպ՝ օպիրի պրաղը-
36 լագտ: Վէ ճէվապ վէրիպ օ-
նա տէտիլէր. Ե՛ր տապպ՝ նէ՞-
37 րէտէ: Վէ օնլարա տէտի.
Կէշ նէրէտէ իսէ, գարըթալ-
լար օրայա ճէմ՝ օլագտըր:

ՊԱՊ ԺԸ

1 Վ Էտույիմա ի՛պատէթ կթ-
մէք՝ վէ իւշէնմէմէք կէրէք օլ-
տուղու հադգընատ՝ օնլարա
պին թէմամել տասի տէօյլէյիպ՝
2 տէտի. պիր շէհրտէ՝ Ալլահ-
տան գօրգմագլ վէ ատէմտէն
ութանմագլ պիր հաքիմ վար
3 իսի: Վէ օ շէհրտէ՝ պիր տուլ
գարը վար իսի, վէ օնա կէլիպ
տէրիտի. Խատըմտէն պէնիմ
հադգընը պանա ալը վէր:
4 Վէ օ՝ պիր զէման իսթէմէզ
իսի. ամմա պուննարտան ասնկ-
րա՝ քէնտի քէնտինտէ տէտի.
Էյէր Ալլահտան գօրգմագլ՝
վէ ատէմտէն ութանմագլ իսէմ
5 տէ, պուրի շու տուլ գարը
պանա զահմէթ վէրտիյի՛ իշլուն՝

օնուն հադգընը հադգ էտէյիմ,
քի տայիմա կէչիպ՝ պէնի թա-
ճիզ կթմէյէ: Վէ Ըտալ
տէտի. Նահատ հաքիմին նէ
տէտիյինի իշլուն: Իմտի
Ալլահ՝ կիւնահկթ վէ կէճէ
քէնտինէ ֆէրեատ էտէն քէն-
տի սէչիլմիշլէրինին հադգընը
հադգ է՞թմէյէճէք մի՝ օն-
լար իշլուն ատար էտէր խէ
տէ: Սիզէ տէրիմ քի՝ թէզ
ծնլարընը հադգընը հադգ էտէ-
ճէք տիր. լաքին ատէմ Օղլտ
կէլինճէ՝ ա՛ճապա էէր իւզէ-
րինատէ իման պուլագա՞դ մը:
Վէ ատտըգ իզ տէյիւ քէն-
տիլէրինէ կիւվէնիտ զայրիլէրի
թահգիր էտէն պա՛զը քիմսէ-
լէրէ տասի՝ պու թէմսիլ
սէօյլէտի. Իքի ատէմ՝ ի՛պա-
տէթ էթմէյէ հէյքէլէ չըգ-
տըլար. պիրի Փարիսեյի վէ
օպիրի կէօմրիւքճիւ իսի: Փա-
րիսեյի տուրուպ՝ քէնտի քէն-
տինատ պունըարը տուա՝ էտէր
իսի. Ե՛ր Ալլահ՝ սանա շիւքր
էտէրիմ քի՝ պուդի ատէմլէր
կիպի՝ գափըճը՝ նահատ՝ զի-
նաքեար՝ եահօտ շու կէօմ-
րիւքճիւ կիպի տասի տէյիլ
իմ: Հաֆթատա իքի քէրէ
օրուճ ԹուԹարըմ, հէր նէ
գազանըրսամ՝ օնուտալըղընը վէ-
րիրիմ: Կէօմրիւքճիւ իսէ ու-
զագտան տուրուպ՝ կէօզլէրի-
նի պիլէ կէօյէ գալըրմագ իս-
թէմէզ իսի. իլլա կէօքսիւնիւ
վուրուպ՝ տէրիտի. Ե՛ր Ա-
լլահ՝ պէն կիւնահքէարա մալ-
ֆիրկթ գըլ: Սիզէ տէրիմ
քի պու՝ էվինէ տատըգլան-
մըշ էնտի, տէյիլ օ. զիրա
հէր քէնտինին եիւճէլտէն ալ-
չագլանագտ, վէ քէնտինի
ալչագլատտա եիւճէլէճէք տիր:

15 Հէմ օնա՝ մա՛սուէլըը տա-
խ կէթիրտիլէը, քի օնլարա
ազանա. վէ շայիրտըէը կէօ-
րինճէ, օնլարը ա՛զարլասը-
16 լար: Ամմա Յիսուս օնլարը
եանընա չաղըրըպ սէտի. Ձօ-
ճուգլարը պանա կէլմէյէ սը-
րագըն, վէ օնլարը մէն՝ էթ-
մէն. զիրա Ալլահըն փասխ-
շահլըզը՝ պէօյլէէրին սիր:
17 Կէրչէք տէրիմ սիզէ, Ալլա-
հըն փասխշահլըղընըը քիմ քի
ջօճուգ կիպի գապուլ էթ-
մէզսէ, օնա ասլա կիրմէյէճէք
սիր:
18 Վէ օնա պիր վխուճխուհ ազ-
րուպ տէտի. Եա՛ էյի խոճա՝
նէ՞ էտէյիմ քի էպէտի հայա-
19 թա վարխս օլայըմ: Վէ Յի-
սուս օնա տէտի. Պանա նի՞-
չին էյի սէրսին. պիր Ալ-
լահտան գայրի՝ հիչ քիմսէ էյի
20 սէյիլ տիր: Թէնապխըէրի պի-
լիր սին. Չինա էթմէյէսին,
գաթը էթմէյէսին, Խըրսըզ-
ըդ էթմէյէսին, Եա՛ան չէ-
հատէթ էթմէյէսին, Պապա-
նա վէ անանա ի՛զզէթ էյլէ:
21 Վէ օ տէտի. Պունլարընը Ճէ-
ջի՛սինի կէնճլէյիմտէն պէրու
22 հըֆզ էթտիմ: Վէ Յիսուս
պունու իշիտինճէ, օնա տէ-
տի. Տահա պիր էքսիյին վար.
հէր նէյն վար իսէ՝ սաթ, վէ
ֆագիրլէրէ տաղըթ, վէ կէօք-
ոէ խազինէ էտինէսին. վէ
23 կէլ՝ պանա թապը՛ օլ: Վէ
օ պունու իշիտինճէ, գասա-
վէթլու օլտու. զիրա ղայէթ
24 զէնկին իտի: Վէ Յիսուս օ-
նուն գասավէթլու օլտուղու-
նու կէօրտույիւնտէ, տէտի.
Չէնկինլէյի օլանլար՝ Ալլահըն
փասխշահլըղընա նէ կիւճ կի-
25 րէճէքլէր: Չիրա տէվէնին
իյնէ տէվէյինտէն կիրմէսի՝
զէնկինին Ալլահըն փասխշահ-
լըղընա կիրմէսինտէն տահա
գօլայ սըը: Վէ իշիտէնլէը 26
տէտիլէը. Իմտի քի՞մ գուր-
թուլա պիլիր: Վէ օ տէտի. 27
Ադէմլէրին ի՛նտինտէ միւմքին
օլմայան չէյլէր՝ Ալլահըն ի՛ն-
տինտէ միւմքին տիր: Վէ 28
Պէտրոս տէտի. Իշթէ պիզ
հէր չէյի պրագտըգ, վէ սէ-
նին արտընճա կէլտիք: Վէ 29
օ՝ օնլարա տէտի. Կէրչէք
տէրիմ սիզէ քի՝ հիչ քիմսէ
եօգ տուր քի՝ Ալլահըն փա-
տիշահլըղը էչինճէվ էյի եա ա-
թալար եա գարնտաշլար եա
գարը եա էվլատլար թէրք
էթմիշ օլա տէ՝ պու զէման- 30
տէ չօգ գաթընը՝ վէ կէլէճէք
ա՛սիրտէ էպէտի հայաթա ա-
մայա:
Վէ օնիքիյի եանընա ա՛ըպ՝ 31
օնլարա տէտի. Իշթէ Ըրու-
սաղիմէ չըգայօրուզ, վէ փի-
ղամպէրլէրը վասիթասը իլէ
ատէմ Օղլունուն հագգընա
եազըլմըշ օլան չէյլէրինճիւմ-
լէսի թէքմիլ օլաճագ սըը:
Չիրա Թայիֆէլէրէ թէսլիմ 32
օլունուպ զէվկլէնիլէճէք, հէմ
սէօյիւլիւպ թիւքրիւլէճէք,
վէ օնու տէօյտիւքտէն սօնկ- 33
րա էօլտիւրէճէքլէր. վէ իս-
չինճիւ կիւնտէ գըյամէտէ-
ճէք սիր: Վէ օնլար՝ պուն- 34
լարընը հիչ պիրինի անկլամա-
սընլար. վէ պու սէօզ օնլար-
ատան կիզլէնմիշ իտի, վէ սէօյ-
լէնիլէն չէյլէրի պիլմէզլէր
իտի:
Վէ վագի՛ օլտու քի օ՝ 35
Երիքովա եագընը իքէն, եօ-
լուն եանընտա տիլէնէն պիր
քէ՛ր օվթուրտուր իտի: Վէ 36

գալատացւոց կէչուխինի նշխար-
ժէյիլէ , պու նէ օլա տէյիւ
37 սիւալ էթտի : Վէ օնա խա-
պէր վէրտիլէր քի՝ Նազարէթ-
38 լի Յիսուս կէչէյօր : Վէ օ
պաղըրըպ ուէտի . Եա՛ Դա-
ւիթին օղլու Յիսուս՝ պանա
39 մէրհամէթ էյլէ : Վէ նէրի
վարանլար՝ օնու ա՛զարլարլար
խոի՝ քի սուս օլա . օ խոչ
տահա չօգ ղիյատ՝ Եա՛ Դա-
ւիթին օղլու՝ պանա մէրհա-
40 մէթ էյլէ զաղըրըր խոի : Իմ-
ոի Յիսուս տուրուպ՝ էմր
էթտի քի օ՝ քէնոի եանընա
կէթիրիլէ . վէ օ եապըշընճա՝
41 օնա սօրուպ ուէտի . Ն՚է՞ խա-
թէրսին սանա էուէյիմ . վէ
օ ուէտի . Եա՛ Րապպի՝ խոնէլիմ
42 քի կէօրէյիմ : Վէ Յիսուս
օնա ուէտի . Կէօր , խմանընն
43 աչնի գուրթարտը : Վէ տէր
ա՛զապ կէօրտիւ , վէ Ալլահա
շուքր էուէրէք՝ օնուն արտընն-
ճա կիլթտի . վէ ճիւմլէ խալխ
կէօրտիւքտէ , Ալլահա համտ
էթտիլէր :

ԿԱՊԻ ԺԹ

1 Վէ կիտոխ՝ Երիքովանն
2 կէչէր խոի : Վէ իշթէ Զա-
քէոս խոմի էյէ անկըլան պիր
ատէմ վար խոի , քի պու
կէօմրիւքճիւ ատըը խոի , հէմ
3 զէնկին պիր քիմսէ խոի : Վէ
Յիսուսուն քիմ օլտուղունու
կէօրմէյէ ատար խոի , ամմա
գալատացւոցուն գաոէր ան-
ժիկ խոի . զիրա ատյու գըսատ
4 խոի : Վէ իլէրիյէ աէյիրտիպ՝
օնու կէօրմէք իչուն պիր
ճիւմլէդ ադաճընա ջըդտը .
զիրա օրատան կէչէճէկ իխոի :
5 Վէ Յիսուս օ մահալէ կէ-
լինճէ , եօղարը պաղըպ՝ օնու
կէօրտիւ , վէ օնա ուէտի .
Եա՛ Զաքէոս՝ թէզ աշաղա
էն . զիրա պու կիւն պանա
6 սէնին էվինտէ գալմագ կէրէք
տիր : Վէ թէզ աշաղա էնիպ՝
շադ օլարագ օնու գապտը էթ-
7 տի : Վէ ճիւմլէսի կէօրիւնճէ ,
մըրընլանընըպ ուէրլէր խոի քի՝
Կիւնահքէար ատէմ եանընա
8 գօնմագա կէրտի : Վէ Զաքէոս
տուրուպ՝ Րապպա ուէտի .
Իշթէ վարխէթիմին եարըմը-
նը՝ եա՛ Րապպ՝ ֆագիրլէրէ
վէրիրիմ . վէ քիմէ քի զաոր
էթտիմ խոչ , ուէօրթ գաթընը
9 էօտէրիմ : Վէ Յիսուս օնա
ուէտի քի՝ Պու կիւն պու էվէ
խէլաս կէլտի . չիւն քի պու
սահի Ապրահամ օղլու տուր :
10 Չիրա ատէմ Օղլու՝ զայ
օլմուշու արամագա վէ գուր-
թարմագա կէլտի :
11 Վէ օնլար պու չէյլէրի ի-
շիտիր իքէն , օնուն Երուսա-
ղէմէ եագընն օլտուղու՝ վէ
օնլարընն Ալլահընն փատիշահ-
լըղը թէզ կէօրիւնէճէք զանն
էթտիքլէրի իչիւն՝ թէքրար
12 պիր թէմսիլ ուէյլէտի : Իմ-
ոի տի տէտի . Պիր ասըլ զատէ
ատէմ՝ քէնտիւնէ փատիշահ-
լըգ ալըպ տէօնմէք իչիւն՝ ույի
13 ուզագ տիյարա վարտը : Վէ
քէնտիւնիւն օն գուլտունու չաղը-
րըպ՝ վէ օնլարա օն մինա վէ-
րիպ ուէտի . Պէն կէլինճէյէ-
ուէք՝ թիճարէթ էյլէյին :
14 Ամմա օնուն շէհիրլիլէրի՝ օն-
ատան նէֆրատ էուէրլէր խոի . վէ
օնուն արտընճա էլչի կէօն-
տէրիպ՝ ուէտիլէր . Մէզէրիմի-
զի փատիշահլըգ սիւրմէյէ
15 պուղունու խոթէմէյիղ : Վէ օ-
տու քի օ՝ փատիշահլըգը ալըպ

ամօնտիչխեանաէ , սէատի ֆէ՝
ադէյի վերտիչի օշ գուշլար
օնա չալըշըրընլար , շէյլէ ֆէ՝
քիմ նէ թիճարէթ էթտի՝
16 պիլէ : Վէ իւֆէ վարըպ տէ֊
տի . Եա՛ էֆէնտիմ , սէնինն
մընան՝ օն մընա տատա պա֊
17 զանը : Վէ օնա տէատի . Ա֊
ֆէրին՝ էյի գուլ . չիւն ֆէ
աղաճըդ շէյտէ էմին օլտուն ,
օն շէնրին իւզէրինէ հիւքիւ֊
18 մէթին օլտուն : Վէ իֆթինճիտի
կելիպ տէտի . Եա՛ էֆէնտիմ՝
սէնինն մընան պէշ մընա կէ֊
19 թիրտի : Վէ պուննա տատի
տէտի . Սէն տատի պէշ շէհ֊
20 րին իւզէրինէ օշ : Վէ պայ֊
րտի կելիպ տէտի . Եա՛ էֆէն֊
տիմ՝ իշթէ սէնինն մընան ֆէ՝
օնու պիր մադրամատա տար֊
21 մըշ իտիմ : Զիրա սէնտէն
գօրգար իտիմ . չիւն ֆէ սէրթ
պիր տատմ սին . գօմատըրդըն
շէյի գալտըրըրտըն , վէ էֆմէ֊
22 տիյինի պիշէրտին : Վէ օ՝ օնա
տէտի . Սէնի՝ տաղընատան հիւքմ
էտէճէյիմ՝ էյ եատրամատ֊
գուլ . սէն պէնիմ՝ գօմատը֊
ղըմ շէյի գալտըրան վէ էֆ֊
մէտիյիմի պիշէն սէրթ պիր
տատմ օլտուղտանա պիրդիր ի֊
23 տին . Իմտի նի՛չիւն պէնիմ
ադէմի տարըֆդարա վէրմէ֊
տին , վէ պէն կելիպ՝ օնու
ֆայըդ իլէ Թահսիլ էտէյի֊
24 տիմ : Վէ օրատատա տուրտընդա֊
րա տէտի . Օնատան մընայը ա֊
լըն , վէ օնու օն մընատը օդա֊
25 նա վէրին : (Վէ օնա տէտի֊
դեր . Եա՛ էֆէնտիմ՝ օնուն
26 օն մընատը վար :) Զիրա
պիզէ տէրիմ քի՝ հէր քիմին
վար իսէ , օնա վէրիլէճէք .
վէ քիմին եօղ իսէ , օնտա
օլան տատի՝ օնտան ալընա֊

ճադ տըր : Ամմա՝ իւզէրդէրի֊ 27
նէ վատաչխադըդ սիւրմէյի իս֊
թէմէյէն օշ տիւշմէնդէրիմի՝
պուրտայա կէթիրին , վէ էօ֊
նիւմտէ դաթը էտին :
Վէ պու շէյդերի սէօյլէտիք֊ 28
տէն սօնդրա , Երուսաղէմ֊
չըգարտադ՝ իլէրի կիտէր իտի :
Վէ օլտու քի՝ զէյթինլիք տա֊ 29
ղը տէնիլէն տաղըն եանընա
Բեթփագէ վէ Բեթանիայա
եադլաշըդտա , շայիրտէրին֊
տէն իքիսինի կէօնտէրիպ՝ տէ֊
տի . Գարշըտաքի քէօյե կի֊ 30
տին , քի սիզ օնա կիրէր իքէն՝
իւզէրինէ հիչ պիր զէման
առէմ պինմէմիշ պիր սըփա
պուլաճադ սընըղ . օնու չէօ֊
զիւպ կէթիրին : Վէ էյէր 31
պիրի՝ Ն՛ի՛չիւն չէօզէր սինիզ
տէյիւ սիզէ սօրարսա , օնա
պէօյլէ տէյէսինիզ քի՝ Ռապ֊
պա լազըմ տըր : Վէ կէօն֊ 32
տէրիլէնլէր վարըպ՝ օնլարա
տէտիյի կիպի պուլտուլար :
Վէ օնլար սըփայը չէօզէր ի֊ 33
քէն , օնուն սահիպլէրի օն֊
լարա տէտիլէր . Սըփայը նի֊
չիւն չէօզէյօրսունուզ : Վէ 34
օնլար տէտիլէր . Ռապպա լա֊
զըմ տըր : Վէ օնու Յիսուսա 35
կէթիրտիլէր . վէ քէնտի էս֊
վադլարընը սըփանըն իւզէ֊
րինէ աթըպ՝ Յիսուսու պին֊
տիրտիլէր : Վէ օ կիտէր իքէն , 36
օնլար էտվադլարընը եօլտա
տէրէլդէր իտի : Վէ օ արթըդ 37
զէյթինլիք տաղընըն էնիշինէ
եադլաշընձա , շայիրտէրին
հէվի ձիւմհիւրիւ՝ ձիւմլէ կէօր֊
տիւքլէրի հիքմէթլէր իչիւն
շաղլանարադ՝ եիւքսէք սէս
իլէ Ա՛լահա թէսպիհ էթմէյէ
պաշլատընըլար . Վէ տէրդէր 38
իտի : Ռապպըն աոընտա կէ֊

ունկնդիր իմ :

ԳԼՈՒԽ Ի

1 Վ է վասն՝ օրսու քի օր կիանէրին պիրինատ օ՝ հէյքէ-
տէ խալգա Թա՛լիմ էտիպ միաժատ էտեր ինքէն, պաշ
քեահինէր վէ քեաթիպէր՝ ինթիարլար իլէ պէրապեր
2 իւզերինէ կէլտիէր. Վէ օնա սէյլէյիպ տէտիէր. Պուն-
րը նէ՞ հիւքիւմէթ իլէ էտէ-
յօրսուն, եախօտ պու հիւքիւ-
մէթի սանա վէրէն քի՞մ սիր,
3 պիզէ սէյլէ : Վէ ճէվապ վէ-
րիպ՝ օնլարա տէտի. Պէն տա-
խի սիզէ պիր սէօզ սօրայըմ,
4 վէ պանա սէյլէյին. Յով
հաննէսին վաֆթիզի կէօք-
տէ՞ն մի իտի, եօխսա ատէմ-
5 լէրտէն մի իտի : Վէ օնլար
քէնտի քէնտիլէրինտէ միւշիւ-
նիւպ տէրլէր իտի քի՝ էյէր
կէօքտէն տէսէք, տէյճէք.
Ամմի նի՞չին օնա ինանմատը-
6 նըզ : Վէ էյէր ատէմլէրտէն
տէսէք, պիւթիւն իտլէ պի-
զի Թաշլայաճագ. զիրա Յով
հաննէսին վէյա յլամպէր օյսու-
7 լունա ինանըրլար : Վէ ճէ-
վապ վէրտիլէր քի նէրէտէն
8 օյսուլունու պիլմէզլէր : Վէ
Յիսուս օնլարա տէտի. Պէն
տախի սիզէ՝ պուննարը նէ
հիւքիւմէթ իլէ էթտիյիմի
9 սէյլէմէմ : Վէ իտլէդա՝ պու
թէմսիլլի սէյլէմէյէ պաշլա-
տը. Պիր ատէմ պաղ տիքիպ՝
օնու պաղճըլարա թէսլիմ էթ-
տի, վէ վաֆիր էրլիար ղուր-
10 պէթէ կիւթտի : Վէ վագթըն-
տա պաղճըլարա պիր խըզ-
մէթքեար կէօնտէրտի, քի օ-

լէն փատիշահ միւթէպարիէք օլսուն. կէօքտէ սէլամէթ վէ էն եիւքսէքլէրտէ ի՛զզէթ օլ
33 սուն : Վէ գա՛ռալըպատան պաղը փարիսեցիլէր օնա տէ-
տիլէր. Եա՛ իսօձա՝ ջայիրտըլէ-
40 րինի ա՛զարլա : Վէ ճէվապ
վէրիպ օնլարա տէտի. Սիզէ
տէրիմ քի՝ էյէր պուննլար սիւ-
քիւթ էտէրլէրսէ, Թաշլար
պաղըրաճաղլար :
41 Վէ օ եաղլըշլընճա, շէհրի
կէօրմէք իլէ՝ օնուն իւզերինէ
42 աղլատը. Վէ տէտի. Վա՛յ
քի սէն տախի՝ պարի պու
սէնին կիւնիւնատէ սէլամէթինէ
տայիր օլան շէյլէրի պիլէյի-
մին. ամմա շիմտի սէնին
43 կէօզլէրինատէն կիզլէնտի : Ջի-
րա սէնին իւզերինէ կիւնլէր
կէլէճէքլէր քի՝ սիւշմէնլէրին
սանա մէթէրիա չէվիրիպ՝ սէնի
գուշատաճագլար, վէ սէնի
հէր Թարաֆտան սըգդաճադ-
44 լար : Վէ սէնի՝ հէմ սէնին
իչինատէ էվլատլարընը էէրէ
էըգդաճագլար, վէ սէնտէ Թաշ
Թաշ իւզերինէ գօմայաճագ-
լար. չիւն քի՝ զի յարէթինին
վագթընը պիլմէտին :
45 Վէ հէյքէլէ կիրիպ՝ օնուն
իչինատէ ալըշվէրիշ էտէնլէրի
սիշարը չըգարմալա պաշը-
46 տը. Վէ օնլարա տէտի. Նա-
զըլմըշսընըզ. Կիվիմ՝ ի՛պատէթ
էվի տիր. սիզ իսէ օնու՝ խըր-
սըզլար մաղարասը էթտինիզ :
47 Վէ հէր կիւն հէյքէլտէ
Թա՛լիմ էտէր իտի. ամմա
պաշ քեահինէր վէ քեա-
Թիպլէր՝ վէ գավմըն պաշլարը՝
օնու հէլաք էթմէյէ արարլար
48 իտի : Վէ էտէճէք պիր
չէյ պուլմազլար իտի. զի-
րա պիւթիւն իտլէ՝ օնու

նա պաղեն մահսուլունտան
վերէլէր. ամմա պաղճըլար
օնու տէօյիւալ՝ պօշ կէօնտէր-
11 սիլէր: Վէ Թէքքար պիր
պաշտա խըզմէթքեար կէօն-
տէրտի. ամմա օնլար օնու
առխի տէօյիւալ՝ ըէզիլ էթմէք-
սիզէն սօնկրա՝ պօշ կէօնտէրտի
12 լէր: Վէ Թէքքար պիր իւ-
չինճիւ կէօնտէրտի. վէ օն-
լար օնու տախի եարալույըալ՝
13 սիլարը չըգարտըլար: Աման
պաղեն տահիպի տէտի. Ո՞վ
էտէյիմ. սէվինիւլիւ օղլումնու
կէօնտէրէյիմ, պէլքի օնու
կէօրտիւքլէրինտէ ուԹանալար:
14 Ամմա պաղճըլար օնու կէօր-
տիւքլէրինտէ, մատէյնլէրին-
տէ սէօյլէշիպ տէտիլէր. վա-
րիս պու տուր. կէլլին օնու
հօշնուրէլիմ քի՝ միրաս պիզիմ
15 օղա: Վէ օնու պաղտան տի-
շարը չըգարըպ հօշնուրտուլէր.
Ամմի պաղեն տահիպի օնլարա
16 Ո՞վ էտէճէք տիր: Կէլէճէք,
վէ պու պաղճըլարը հէլաք
էտիպ՝ պաղը ղայրիլէրլինէ վէ-
րէճէք. վէ օնլար իշիտինճէ,
17 տէտիլէր. Հայշա: Վէ օ՝ օն-
լարա պագրըպ տէտի. Ամմի
պու եաղըլմըշ Ո՞վ տիր. Ե-
փուձիլէրլին ըէատ էԹտիք-
լէրի Թաշ՝ հէման օ՝ քէօշէ
18 պաշը օլտու: Օ Թաշըն իւ-
զէրինէ հէր տիւշէն՝ գըրըլա-
ճագ, վէ օ՝ քիմին իւզէրինէ
տիւշէրսէ, օնու էզէճէք տիր:
19 Վէ պաշ քեահինլէր հէմ
քեաԹխիպլէր՝ օղ սաա՛Թտա
օնուն իւզէրինէ էլ սալմալա
էօլարտըլար, ամմա գավմ-
տան գորգտուլար. չիւն քի
Թէմամիլի օնլար իշլիւն սէօյլէ-
տիլինի անկլատըլար:
20 Վէ կէօզէտիպ՝ սաաղգ սու-

նա պաղեն մահսուլունտան
վերէլէր. ամմա պաղճըլար
օնու տէօյիւալ՝ պօշ կէօնտէր-
սիլէր: Վէ Թէքքար պիր
պաշտա խըզմէթքեար կէօն-
տէրտի. ամմա օնլար օնու
առխի տէօյիւալ՝ ըէզիլ էթմէք-
սիզէն սօնկրա՝ պօշ կէօնտէրտի
լէր: Վէ Թէքքար պիր իւ-
չինճիւ կէօնտէրտի. վէ օն-
լար օնու տախի եարալույըալ՝
սիլարը չըգարտըլար: Աման
պաղեն տահիպի տէտի. Ո՞վ
էտէյիմ. սէվինիւլիւ օղլումնու
կէօնտէրէյիմ, պէլքի օնու
կէօրտիւքլէրինտէ ուԹանալար:
Ամմա պաղճըլար օնու կէօր-
տիւքլէրինտէ, մատէյնլէրին-
տէ սէօյլէշիպ տէտիլէր. վա-
րիս պու տուր. կէլլին օնու
հօշնուրէլիմ քի՝ միրաս պիզիմ
օղա: Վէ օնու պաղտան տի-
շարը չըգարըպ հօշնուրտուլէր.
Ամմի պաղեն տահիպի օնլարա
Ո՞վ էտէճէք տիր: Կէլէճէք,
վէ պու պաղճըլարը հէլաք
էտիպ՝ պաղը ղայրիլէրլինէ վէ-
րէճէք. վէ օնլար իշիտինճէ,
տէտիլէր. Հայշա: Վէ օ՝ օն-
լարա պագրըպ տէտի. Ամմի
պու եաղըլմըշ Ո՞վ տիր. Ե-
փուձիլէրլին ըէատ էԹտիք-
լէրի Թաշ՝ հէման օ՝ քէօշէ
պաշը օլտու: Օ Թաշըն իւ-
զէրինէ հէր տիւշէն՝ գըրըլա-
ճագ, վէ օ՝ քիմին իւզէրինէ
տիւշէրսէ, օնու էզէճէք տիր:
Վէ պաշ քեահինլէր հէմ
քեաԹխիպլէր՝ օղ սաա՛Թտա
օնուն իւզէրինէ էլ սալմալա
էօլարտըլար, ամմա գավմ-
տան գորգտուլար. չիւն քի
Թէմամիլի օնլար իշլիւն սէօյլէ-
տիլինի անկլատըլար:
Վէ կէօզէտիպ՝ սաաղգ սու-

չէԹինտէ միւրայը ճասուալար
կէօնտէրտիլէր, քի օնու վա-
լինին զաալԹ ու հիւքմիւնէ
Թէսալիմ էԹմէք իշլիւն՝ օնու
պիր ուէօղ իլէ ԹուԹմալար:
Վէ օնա սիւալ էտիպ տէտի- 21
լէր. Էյ իօճա՝ պիլիրսիզ քի
կէրչէք սէօյլէր՝ վէ էօյրէ-
տիրսին, վէ իսաԹըրա պաշ-
մաղըն, իլլա Ո՛լլահըն էօ-
լումնու կէրչէքլիք իլէ էօյրէ-
տիրսին: Պիզէ Կայսրէ իսա- 22
րաճ վէրմէք ճայի՞զ մի, էօխսա
տէյիլ մի. Վէ օնլարըն հի- 23
լէպաղլըլըլընը անկլամաղըյա,
օնլարա տէտի. Պէնիմ նի՞չին
Թէճրիւպէ էտէր սինիզ: Պա- 24
նա պիր սինար կէօսԹէրին.
օնտա օլան Թաասիր վէ իւսԹ-
եազլըը քի՞մ՞ն տիր. Վէ
ճէվապ վէրիպ տէտիլէր.
Կայսրըն: Վէ օ՝ օնլարա տէ- 25
տի. Իմտի Կայսրէ միւԹա՛լիք
օլան շէյլէրի Կայսրէ՝ վէ Ո՛լ-
լահա միւԹա՛լիք օլան շէյլէ-
րի Ո՛լլահ՞ա էտտա էտին: Վէ 26
օնլար՝ գավմըն էօնիւնտէ օնու
սէօզ իլէ ԹուԹմալա գատիր
օլամաղլար. վէ օնուն ճէ-
վապընտան Թա՛ճճիւպ էտիպ՝
սիւքիւԹ էԹտիլէր:
Վէ գըյամէԹ էօզ տուր 27
տէյիւ զըտտ սէօյլէյէն Մա-
գումէցիլէրտէն սա՛զը քիմսէ-
լէր եանընա կէլիպ՝ օնա սօր-
տուլար. Վէ տէտիլէր. Ե՛ 28
իօճա՝ Մովսէս պիզէ եազըը
քի՝ Էյէր պիր քիմսէնին գարն-
տաշը՝ գարըսը վար իսէն էօ-
լիւրսէ, վէ էվլաատըզ էօլիւր-
սէ, օնուն գարըսընը գարըն-
տաշը ալա, վէ գարնտաշընա
զիւրրիյէԹ գաըսըրա: Իմտի 29
եէտի գարնտաշ վար իտի, վէ
իլքի էվլէնիպ էվլատըզ էօլ-

30 ան։ Վէ գարըայը ելքինճիսի
ալտը, վէ պու փախէ էվատա-
31 սըզ էօլսէս։ Վէ օնու նուչիւն-
ճիւսիւ ալտը. վէ պէօյլէ եէ-
սիսի սէ, վէ էվատալար պը-
32 րագմայարադ էօլսիւլէր։ Վէ
հէվէսսինսէն սօնկրա գարը
33 սահի էօլսիւ։ Իմոի գըյա-
մէթսէ՝ օնլարսան հա՛նկըսը-
նըն գարըսը օլաճագ. զիրա
օնու եէսիսի սէ գարը թուրթ-
34 սու։ Վէ Յհսուա Ճէվապ
վէրիպ՝ օնլարա սէսի. Պու
սիւնեանըն օղուլսարը էվէ-
նէրլէր, վէ էվէնսիսրիսլիրլէր։
35 Ամմա օ սիւնեայա՝ վէ էօլիւ-
լէրսէն գըյամ էթմէյէ նայիլ
օլմադը ըայըդ օլանլար՝ էվէն-
մէզլէր վէ էվէնսիրիլմէզլէր.
36 Զ իրա արթըդ էօլմէյէ սահի
գաստը սէյիլէր. չիւն քի
մէէքլէրե միւսաննի սիրլէր.
վէ գըյամէթին օղուլսարը օլ
մալէրի ալէ՝ Ալտհըն օղուլսա-
37 րը տըրըար։ Ամմա Մովսէս
սահի՝ պէօյլուրթլէնսէ Տաղ-
պա Աբրահամ Ալտհը վէ
Իսահակ Ալտհը վէ Յակոբ
Ալտհը սէմսէսի իլէ՝ էօլիւլէ-
րին սիրլիսինյինի իսրայէր վէր-
38 միշ սիր։ Ալտհ իսէ էօլիւլէ-
րին սէյին՝ իլկա եաշայանլա-
րըն տը. զիրա հէվիսի օնա
39 եաշարլար։ Վէ քեսանիպլէ-
րին սա՛ղըսը Ճէվապ վէրիպ
սէսիլէր. Նա՛ իսօճա՝ կիւզէլ
40 սէօյլէսին։ Վէ սրթըդ օնա
հիչ պիր շէյ օղրմադը Ճէ-
սարէթ էթմէզլէր իսի։
41 Վէ օնլարա սէսի. Քրիս-
տոս իչիւն նի՞ճէ Դաւիթին
42 օղլու սուր սէրլէր. Վէ Դա-
ւիթ քէնտիսի Սաղմոս քիթա-
պընսա սէր. Տ ա պ՝ Տ ա պ-
43 ալմա սէսի. Սաղ եանըմսա

օթուր, թա ալէն սէնին սիւշ-
մէնլէրինի՝ այագլարընա պա-
սամադ գէօյունճայսաէք։ Իմոի 44
Դաւիթ օնու Տ ա պ ա չ ա ղ ը ը ը,
վէ նի՞ճէ օնուն օղլու սուր։
Վէ պիւթիւն խալգ իշիսիր 45
էքէն, շայիրլէրինէ սէսի.
Զ իննէթլի էվատալար իլէ կէզ- 46
մէք խոթէյէն՝ վէ վատալար-
սա սէլամլարը հէմ Ճէմի՛յէթ
էէրլէրինսէ պաշ սէսիրլէրի
վէ ախշամ թաս՛մլարսա պաշ
փոստարը սէվէն քեսանիլէր-
սէն սադրնըն. Օնլար սուր 47
գարըլադըն էվէրինի եէրլէր,
վէ պէհանէ իլէ ուզուն սուա՛-
լար էսէրլէր. օնլար սահա վի-
յասէ ա՛զսադ ալամադլար։

ԳԱՂ ԻՆ

1 Վ է պագըա՝ խաղինէ սան-
տըղնա հէսիյէէրինի աթան
2 ղէնիհինէէրի կէօրսէ։ Վէ պիր
փադիր սուլ գարը սահի
կէօրսէ, քի օրայա նէքի փուլ
3 աթսը։ Վէ սէսի. Հադգան
սիզէ սէրիմ քի՝ պու փադիր
սուլ գարը հէվիսինսէն վի-
յասէ աթսը։ Զ իրա պուն- 4
լարըն Ճիւմլէսի Ալտհըն հէ-
սիյէէրինէ՝ քէնսիէրին ար-
թանընսան գոսուլար. ամմա
պու՝ [քէնսի էօխսուլլուղուն-
սան հէփ օլանճա մալընը
աթսը։
Վէ պա՛ղըլարըն՝ հէյքէլին 5
հադգընա՝ կիւզէլ թաշլար վէ
վադըֆլար իլէ սօնսանմըշ սըր
սէսիքլէրինսէ, օ սէսի. Պու 6
կէօրսէյիսինիւզ շէյլէր՝ կիւն-
լէր կէլէճէքլէր քի թաշ թաշ
իւզէրինսէ գալմայաճադ սըր՝
քի էրդըլմայա։ Իմոի օնա 7
սօրուպ սէսիլէր. Նա՛ իսօճա՝

եա պու շէյլէր նէ՞ զէման
օլաճագ, վէ պու շէյլէրին
օլաճաղը զէմանըն նիշանը նէ՞
8 ալը։ Օ տախի աէտի. Պա-
գըն ալտանամայասընըզ. զիրա
չօգ քիմսէլէր իամիմ իլէ կէլսուլ՝
Ջըէհոուա սէն իմ, վէ՝ Ջէման
հադըշմըզ տըր սէյէճէքլէր.
խոռ օնլարըն արսընձա վար-
9 մայասընըզ։ Վէ ճէնքլէր հէմ
գարըշդըգըլար իչինթախինիզ
զէման, իւրքմէյէսինիզ. զի-
րա պունլար՝ էվվէլա օլմազ
կէրէք իդի. սոնրա սօնկ՝ սէր
10 ա՛գաձ կէլմէզ։ Օ զէման օն-
լարա տէտի. Մինձէթ միլլէթ
իւզէրինէ՝ վէ փատիշահլըգ
փատիշահլըգ իւզէրինէ գալ-
11 գաճագ։ Հէմ մահալ սէ
մահալ պէյիւք զէլզէլէլէր
վէ գրիթլըգլար վէ թա՛ունլար
օլաճագ, հէմ կէօքսէն հին-
պէթլու շէյլէր՝ վէ պէյիւք
12 ա՛լամէթլէր օլաճագ։ Ամմա
պունլարըն հէպսինսէն էվվէլ
իւզէրինիզէ էլլէրինի սալա-
ճաձլար, վէ նէնի գօվալայըգ՝
ձէմի՛յէթ եէրլէրինէ վէ հապս-
լարա թէսլիմ էտէճէքլէր, վէ
պէնիմ սատըմ իչիւն փատիշահ-
լար վէ վալիլէր հուզուրունա
13 կէօթիւրիւլէճէք սինիզ։ Վէ
պու՝ սիզէ շէհատէթ իչիւն
14 օլաճագ։ Իմամ եիւրէքլէրինի-
զէ գյոռէն քի՝ ձէվապ վէրմէ-
սինիզ իլէրսէն սիւշիւնմէյէ-
15 սինիզ։ Չիրա սէն սիզէ ս-
ղըզ վէ ի՛լմ վէրէճէ՛յիմ, քի
օնա՝ հէփ սիզէ զրսա տու-
րանլար՝ գարշը սէօյլէմէյէ
եախօտ գարշը տուրմազդա գա-
16 տըր օլամայաճագդըլար։ Հէմ
տախի աէթալարսան հէմ գա-
րընտաշլարսան վէ խըրմըզը-
սան վէ տօսթլարսան էլէ
վէրիլէճէք սինիզ, վէ սիզդէն
էօլտիւրիլէճէքլէր. Վէ խամիմ 17
իչիւն հէպինսէն էքրահ օ-
լունաճագ սընըզ։ Վէ պա- 18
շընըզդան պիր գըլ աալա ղայ՝
օլմայաճագ։ Ճանլարընըզը 19
սապրընըզ իլէ գաղանաճագ-
սընըզ։
Վէ Երուսաղէմի օրտուլար- 20
սան գուշանմըզ կէօրտիւյիւ-
նիւզաէ՝ օ զէման պիլսին քի
օնուն վիրան օլմասը եաղլաշ-
մըշ տըր։ Օ զէման Եէհու- 21
տիլէռնա օլանլար՝ սաղլա-
րա գաչընլար, վէ օնուն
օրթասընսա օլանլար՝ սիչրըը
ջըգսընլար, վէ չինճիլիքլէրսէ
օլանլար՝ օնուն իչինէ կիրմէ-
սինլէր։ Ջիրա հէփ եաղըշ- 23
մըշ օլանլար թէքմիլ օլմազ
իչիւն՝ պունլարը ինթիգամկիւն-
լէրի տիր։ Վէ օլ կիւնլէրէ՛ 23
վայ համիլէ վէ էմզիբէլի օլան
գարընլարա. զիրա եէրսին իւ-
զէրինէ սէօյլէնմէքտէ կէ-
լէճէքլէր։ Վէ օ զէման սաէմ 27

եա պու շէյլէր նէ՞ զէման
օլաճագ, վէ պու շէյլէրին
օլաճաղը զէմանըն նիշանը նէ՞
8 ալը։ Օ տախի աէտի. Պա-
գըն ալտանամայասընըզ. զիրա
չօգ քիմսէլէր իամիմ իլէ կէլսուլ՝
Ջըէհոուա սէն իմ, վէ՝ Ջէման
հադըշմըզ տըր սէյէճէքլէր.
խոռ օնլարըն արսընձա վար-
9 մայասընըզ։ Վէ ճէնքլէր հէմ
գարըշդըգըլար իչինթախինիզ
զէման, իւրքմէյէսինիզ. զի-
րա պունլար՝ էվվէլա օլմազ
կէրէք իդի. սոնրա սօնկ՝ սէր
10 ա՛գաձ կէլմէզ։ Օ զէման օն-
լարա տէտի. Մինձէթ միլլէթ
իւզէրինէ՝ վէ փատիշահլըգ
փատիշահլըգ իւզէրինէ գալ-
11 գաճագ։ Հէմ մահալ սէ
մահալ պէյիւք զէլզէլէլէր
վէ գրիթլըգլար վէ թա՛ունլար
օլաճագ, հէմ կէօքսէն հին-
պէթլու շէյլէր՝ վէ պէյիւք
12 ա՛լամէթլէր օլաճագ։ Ամմա
պունլարըն հէպսինսէն էվվէլ
իւզէրինիզէ էլլէրինի սալա-
ճաձլար, վէ նէնի գօվալայըգ՝
ձէմի՛յէթ եէրլէրինէ վէ հապս-
լարա թէսլիմ էտէճէքլէր, վէ
պէնիմ սատըմ իչիւն փատիշահ-
լար վէ վալիլէր հուզուրունա
13 կէօթիւրիւլէճէք սինիզ։ Վէ
պու՝ սիզէ շէհատէթ իչիւն
14 օլաճագ։ Իմամ եիւրէքլէրինի-
զէ գյոռէն քի՝ ձէվապ վէրմէ-
սինիզ իլէրսէն սիւշիւնմէյէ-
15 սինիզ։ Չիրա սէն սիզէ ս-
ղըզ վէ ի՛լմ վէրէճէ՛յիմ, քի
օնա՝ հէփ սիզէ զրսա տու-
րանլար՝ գարշը սէօյլէմէյէ
եախօտ գարշը տուրմազդա գա-
16 տըր օլամայաճագդըլար։ Հէմ
տախի աէթալարսան հէմ գա-
րընտաշլարսան վէ խըրմըզը-
սան վէ տօսթլարսան էլէ
վէրիլէճէք սինիզ, վէ սիզդէն
էօլտիւրիլէճէքլէր. Վէ խամիմ 17
իչիւն հէպինսէն էքրահ օ-
լունաճագ սընըզ։ Վէ պա- 18
շընըզդան պիր գըլ աալա ղայ՝
օլմայաճագ։ Ճանլարընըզը 19
սապրընըզ իլէ գաղանաճագ-
սընըզ։
Վէ Երուսաղէմի օրտուլար- 20
սան գուշանմըզ կէօրտիւյիւ-
նիւզաէ՝ օ զէման պիլսին քի
օնուն վիրան օլմասը եաղլաշ-
մըշ տըր։ Օ զէման Եէհու- 21
տիլէռնա օլանլար՝ սաղլա-
րա գաչընլար, վէ օնուն
օրթասընսա օլանլար՝ սիչրըը
ջըգսընլար, վէ չինճիլիքլէրսէ
օլանլար՝ օնուն իչինէ կիրմէ-
սինլէր։ Ջիրա հէփ եաղըշ- 23
մըշ օլանլար թէքմիլ օլմազ
իչիւն՝ պունլարը ինթիգամկիւն-
լէրի տիր։ Վէ օլ կիւնլէրէ՛ 23
վայ համիլէ վէ էմզիբէլի օլան
գարընլարա. զիրա եէրսին իւ-
զէրինէ սէօյլէնմէքտէ կէ-
լէճէքլէր։ Վէ օ զէման սաէմ 27

Օղոսննան՝ գուվհեթ վէ ա՛զիմ
ձէլալէնէ պուլուն իւղէրինաէ
28 կէլահիյինի կէօրմէձէքլէր : վ֊է
պու շէյլէր օլմադըն պաշլայըն-
ճա , պաշլարընըզը գալարըրսա
եօգարըյա պագըն · զնրա խե-
լասընըզ եագըշըյօր :
29 վէ օնլարա պիր ղէմսիլ
սէյլէսի · ինձիր ապաճընա
վէ հեվ ապաճլարա պագըն ·
30 Աբթըզ ֆիլիսթնացիքլերի զե-
ման , պագրայ՝ հէման եազըն
եագըն օլտուղունու քէնաիլ-
31 յինիզաէն անկլադրընըզ : Փէ-
ղաշնէք սիզ տահի պուննարըն
վագի՛ օլտուղունու կէօրահ-
յինիւզ զէման՝ անկլայըն քի՛
Ընղահըն փադահլադընըզ եագըն
32 տըր : Կէրչէք տէրիմ սիզէ
քի՛ Թա ձիւմլէսի վագի՛ օ-
նանատէք՝ պու սիլահլէ մուԹ-
33 լագա կէչմէյէձէք : Կէօք հեմ
եէր կէչէձէքլէր · ամմա սէօզ
էրիմ ապա կէչմէյէձէքլէր :
34 վէ քէնաիլէրինիզի ագրընըն
քի՛ էիւրէքլէրինիզ պէքրնէնէ
վէ սէրհօշլուգ վէ տիւնէապի
գայղուլարսա ապըրլանմասըն ,
վէ օ կիւն՝ իւղէրինիզէ ափան-
35 ըզ օղրամասըն · Ջ֊իրա օ՝
պիւԹիւն էէրին էիւզիւնաէ
հեվ օԹուրանլարընըն իւղէրինէ
ապազադ կիսպի կէչէձէք սիր :
36 Իմոի սիզ հեվ պու օլաձադ
չէյլէրաէն գուրԹուլմադա վէ
ադամ Օղոսննան հուզուրուն-
ա պա պուլմասա լայըգ օլսադ
նըզ սէյիւ՝ հէր վագԹադա
պուա՝ էաէրէք ույանըգ օլուն :
37 Վէ կիւնահուզէրի հէյքէլ-
սէ Թա՛լիմ էԹմէքսէզ իսա ,
վէ կէձէլէրի ջըզըպ՝ զէյԹին-
լիք ադազ սէննկլէմէք իչիւն
38 գալըր իսա : Վէ պիւԹիւն
իսրայէլ՝ օնսա սէննկլէմէք իչիւն՝

ադադհլայըն էլըչէն ճնա հէյ-
քէլէ կէչլիլէր իսա :

ՊԱՏ ԻԲ

1 Վ֊է պադահ սէննլէչէն իսա-
մուրաւ պայրամը եապէլա-
շըյօր իսա : վ֊է պուշ քէա-
2 հինլէր հէմ քհաԹիպլէր՝ օնս
նինձէ եօլախուրէլէր սէյիւ՝ եօլ
արադլադ իսա · վէրա իսաէ-
ան գօրդարըլադ իսա :
3 Վէ չէյԹան՝ օնիքլէրին
ադայըընան օլան Իսգարի-
օԹու սէննլէչէն Յուդանըն
իչինէ կիրսա : վ֊է օ կիսիպ՝
4 օնս օնլարա նէ եօլսա էլէ
վէրէձէյինի պաշ քեահինլէր
վէ սէրադադլադ լէչ սէօյլէշսի :
5 վ֊է օնլար սէվինիպ՝ օնս պուչէ
վէրմէյէ Թէքհիւսա էԹմէքլէր :
6 վ֊է օ՝ սէօզ վէրսի · վէ օնս
օնլարա՝ գալադապալըգ եօզ ինքէն
էլէ վէրմէյէ ՖիւրսաԹ ադրադ
իսի :
7 Վ֊է իսամուրաւ կիւննիս
կէլսի , քի օնսա պուռնք պօ-
8 ղազնամադ կէրէք իսի : վ֊է
Պեադրա լէչ Յովհաննէսի կէօն-
սէրիպ սէսի · վ֊ադրադ՝ պիզէ
պաւեքի հադըրլայըն , քի եէ-
9 յէլիմ : վ֊է օնլար օնա սէսի-
լէր · Ա֊ի՞րէսէ խաԹէրսին հա-
ղըրլայալըմ : Օ տաին օնլարա
10 սէսի · Ա֊շԹէ պիզ չէհրէ կի-
րինճէ՝ պիզէ պիր պու սէսաԹի-
սի իւիքէնմիշ սէսէմ բուաԹ
կէչէձէք · օնսըն կիրէձէյի է-
վինի իչինէ ադադընճա վադրըն :
11 Վ֊է հէնի էվ տահիպինէ սէ-
յին · Խօճա սանա սէյօր ·
Շայխադէրիմ իլէ պաւեքի էէ-
յէձէյիմ օսա նէ՞րէսէ սիր :
12 Վ֊է օ պիզէ՝ սէօշէնմիշ պիր
պէօյիւք իսաԹգաճ օսադը

կհօսթէրէչէք . օրտատա հա-
13 ղըլայըն : Վէ ծնլար վարըպ՝
ծնլարա ուէտիյի կիսալ պու-
տուլար . վէ պատէքի հաղըր-
լատըլար :
14 Վէ ատա՛թ կէլտիյինտէ ,
ուօֆրայա օթուրատու , վէ օ-
նուն իլէ պէրապէր օն լիքի
15 Առաքեալլար տախի : Վէ ծն-
լարա տէտի . պէն էզիյէթ
չէքմէզտէն էվվէլ՝ պու պա-
սեքի սիզին իլէ եէմէյէ պա-
16 յէթլէ արզուլէտիմ : Չ՚իրա
սիզէ ասրիմ քի՝ հիչ արթըզ
ծնատան եէմէյէճէյիմ , թա օ՝
Ալլահըն փատիշահլըղընատա
17 թէքմիլ օլունճայատէք : Վէ
գատէհի ալըպ՝ շիւքր էթտիք-
աէն սոնկրա՝ ուէտի . պուննու
ալըն , վէ պէյնինիզտէ թապ-
18 սիմ էտին . Չ՚իրա սիզէ ուէ-
րիմ քի՝ թա Ալլահըն փա-
տիշահլըղը կէլէնէտէք՝ սանա-
նըն մահսուլատնատան ասլա լիչ
մէյէճէյիմ :
19 Վէ էք ւէք ալըպ՝ շիւքր էթ-
տիքտէն սոնկրա՝ փարէլէտի ,
վէ օն-ատա վէրիպ ուէտի . պու՝
սիզին իչլիւն վէրիլէն՝ պէյնիմ
թէնիմ տէր . պունու պէյնիմ
20 գանըմ իչիւն էյլէյին : Փէ-
գամէք ախշամ թատա՛մը էթ-
տիքտէն սոնկրա՝ գատէհի տա-
խի ալըպ՝ ուէտի . պու գա-
տէհ՝ սիզին իչիւն ուէօքիւլէն
գանըմատա եէնէ ա՛հա տըր :
21 Լաքին իչլէթ պէնի էլէ վէ-
րէնին էլի՝ պէնիմ իլէ պէրա-
պէր ուօֆրանըն իւզէրինատէ
22 տիր : Վէ կէրչէկ տատմ Օղլու
թատարիր օլատուղու իւզուէ կի-
տէր . լաքին վա՛յ օ մատմէ
քի՝ օնուն վասիթասը իլէ էլէ
23 վէրիլմիր : Վէ օնլար՝ ա՛ճապա
քէնտիլէրտէն պուննու էտէ-
ճէք քի՞մ օլա ուէյա՝ պէյնլէ-
րինատէ ատրուշմատա ալըշատը-
լար :
24 Էէմ արալարընատա՝ ա՛ճա-
պա ծնլարտան հանիկրուը տահա
պէօյուք օլա ուէյա մուճա-
տէլէ տախի օլմուշ իտի : Վէ
օ՝ ծնլարա ուէտի . թայիֆէ-
լէրին փատիշահլարը՝ ծնլարը
զապթ էտէրլէր , վէ ծնլարա
հիւքիւմէթ սիւրէնլէր՝ վէլիի
նի՛մէթ ատընիլիրլէր : Ումմա
սիզ՝ պէօյլէ էթմէյէճինիզ ,
լլա սիզտէ պէօյուք օլան՝
քիւչլիւք կիպի օլտուն , վէ պաշ
օլան՝ խըզմէթ էտէն կիպի օլ-
տուն : Չ՚իրա պէօյուք քի՞մ
տիր , ուօֆրատա օթուրա՞ն
մը՝ եօխսա խըզմէթ էտէն մի .
ուօֆրատա օթուրան ուէյի՞չ
մի . պէն իսէ սիզին օրթանըզ-
տա խըզմէթ էտէն կիպի լիմ :
Վէ սիզ՝ թէճրիւպէլէրիմտէ
պէնիմ իլէ պէրապէր գալան
քիմսէլէր սինիզ . Փէտէրիմ
պանա փատիշահլըդ վա՛ա էթ-
տիյի կիպի՝ պէն ուէ սիզէ վա՛ա
էտէրիմ . թա քի փատիշահլը-
ղըմատա՝ ուօֆրատատա եէյիպ ի-
չէսինիզ . վէ թախթլար ի-
զէրինատէ օթուրտուղ՝ Իսրայէ-
լին ծն իքի սըպաթլարընա չէրա-
ա՛թ քէսէսինիզ :
31 Վէ Բապպ ուէտի . Ե՛ա
Սիմոն՝ Սիմոն՝ իչլէթ շէյթան
սիզի պուղատայ կիպի էլէմէք
խաթէտի . Վէ պէն սէնինիչիւն
տուա՝ էթտիմ , քի խմանըզն
զայիլ օլմայա . վէ սէն տէօն-
սիւյուն վադըթտա , գարնատաշ-
լարընը ատպիթ էյլէ : Վէ օ
ծնա ուէտի . Ե՛ա Բապպ՝ ա՛ճ-
նին իլէ՝ հապսա տա էօլմէյէ
ա՛ճ կիթմէյէ հազըրըմ : Վէ
օ ուէտի . Սանա ասրիմ՝ էա՛

պետրա՝ որ կիւնն խօրօա
էօթմէզտէն էվվէլ պէնի պիլ-
մէյինէ իչ քէրէ ինքեար
էտէձէք սէն :
35 Վէ ծնըտա տէսի . Սիզի
քէսէսիզ վէ Թօրպասըզ վէ
այատ պասըզկէօնտէրտիյիմ-
ա՛ն՝ ասլա սիր շէյին էքսիք-
լէյինի չէքմէյինիզ մի . վէ ծն-
տա տէսիէրը . Հիչ սիր շէ-
36 յին : Իմտի ծնըտա տէսի .
Նաքին չիմտի՝ քիմին քէսէսի
վար իսէ , Իսպէրինէ ասըլըն ,
քէզըլէք Թօրպայը տահի .
վէ քիմին քի ասըչըտը էօղ իսէ ,
էտվատընը տաթըտ՝ տաթուն
37 ասըն : Ջիրա սիզէ տէրիմ
քի՝ որ էտզըտըջ օլան՝ տահա
պէնտէ Թէքմիլ օլմազ կէրէք
տիր , էտ՛նի՝ վէ պէյղամպէրլար
իլէ տայըտըտ . զիրա պէնիմ
հատգըմա օլան շէյլէրին տօնու
38 կէլտի : Վէ ծնըտ տէսիէրը .
Եա՛ Րտոպ՝ իչըմէ պուրատա
էքի սըչըզ վար . վէ օ՝ ծնըտա
տէսի . Եչմէէր :
39 Վէ ջըզըտ՝ ա՛տէմի իսրըք
զէյԹին վէք տաղընա վարտը .
վէ շայէտլէրի տահի ծնուն
40 արտընձա վարտըտար : Վէ օ-
մահալէ էէմիյինտէ՝ ծն-
ըտա տէսի . ԹէՃրիպէյէ
կէրմէյէնիզ տէյիս տուա՛
41 էտին : Վէ օ՝ ծնըտանի սիր
Թահ աթըմը դատար չէքիտի ,
վէ տիզ չէօքիւպ տուա՛ էմ-
42 տի . Վէ տէսի . Եա՛ փէտէր՝
էյէր խաթէրտէն՝ պու գատէհ
պէնտէն կէչիր . տաքին պէնիմ
իրատէթիմ տէյին՝ իլտա սէնին-
43 քի օլտուն : Վէ օնա կէօքտէն
սիր մէլէք կէօրիւնիւպ՝ ծնու
44 գուվվէթլէնտիրիր խտի : Վէ
ծնուն իւզէրինէ սըզլէթ պա-
սըպ՝ տահա զիյատ հէրա-
րէթ իլէ տուա՛ էտէրխտի .
վէ Թէյի էէլին իւզէրինէ էնէն
իսի գան տոմըտարը կիսի
օլտու : Վէ տուա՛տան գալ- 45
գընձա , շայէտլէրինէ կէչիպ՝
ծնըտը գատավէթտէն ույգու-
տա պուլտու : Վէ ծնըտա 46
տէսի . Նի՞չին ույուտուտունուզ-
գալմըտ տուա՛ էտին , քի
ԹէՃրիպէյէ կիրմէյէնիզ :
Վէ օ տահա տէօյլէր էքէն , 47
իչէէ գատատտըգ՝ վէ ծնէքի-
լէրին սիրի Յուդա տէնիլէն
ծնըտըն էօնիւնտէն կէչէր խտի .
վէ Իսուա էտպըշտը քի՝
ծնու էօլմէյ : Վէ Իսուա ծնա 48
տէսի . Եա՛ Յուդա՝ ատէմ
Օլտուծնու էօմի՞չ իչէ մի էչէ
վէրիյտին : Վէ ծնուն էթրա- 49
Փընտա օլանլար՝ օլաՃաղ չէյլի
կէօրիւնՃէ , ծնա տէսիէրը .
Եա՛ Րտոպ՝ սըչըպ իչէ վու-
րտը՞մ մը : Վէ ծնըտանի սիր 50
քիմսէ պաշ քէսահինին գու-
լունու վուրուպ՝ ծնուն ատ
գուլտընը սիւննուտու : Վէ 51
Իսուա ձէվապ էտիպ տէսի .
Պուրայա գատար գէյ վէրին .
վէ ծնուն գուլտընա տօղա-
նըպ՝ ծնա չիՓա վէրտի : Վէ 52
Իսուա ծնուն իւզէրինէ կէչէն
պաշ քէսահինէրի վէ հէյքէլին
սէրտարտընա վէ իմթիտա-
պտա տէսի . Խըրտը՞զ իւզէ-
րինէ կիսի մի սըչըպտար վէ
օտաճլար իլէ չըգարընըզ : Պէն 53
հէր կիւն սիզին իլէ հէյքէլտէ
էքէն՝ պէնիմ իւզէրիմէ էլ
ուզաթմատընըզ . ամմա պու՝
սիզին տատ՛Թընըզ՝ վէ գարտան-
լըզըն հիւքիւմէթի տիր :
Վէ ծնու ԹուԹուպ կէօ- 54
Թիւրտիւլէր . վէ ծնու պաշ
քէսահինին էլլինէ կէԹիրտի-
լէր . վէ Պէտրոս իրտագտան՝

գաւմըն լիսթիարլարը՝ հէմ պաշ քեահինլէր վէ քեաթխու-
լէր ՃէմՃ՝ օլուսլ՝ օնու քէն-
տիլէրին ՃէմաաՃԹընա կէօ-
ԹիւրտիւլԷր . վէ տէտիլԷր . 67
Էյէր Փրիատս սէն խէն ,
պիզէ սէօյլէ . վէ օնլարա տէ-
տի . Էյէր սիզէ սէօյլէրսէմ ,
հիչ ինանմայաճագ սընըզ :
վէ Էյէր սիւսլ էտէրսէմ 68
տախի՝ պանա հիչ Ճէվապ
վէրմէյէՃէք սինիզ , եա սալը
վէրմէյէՃէք սինիզ : Շխմտէն 69
կէրու՝ աստմ Օղլու Ալլահըն
գուստէԹինին սալ եանընտա
օԹուրաճագ սըր : վէ հէ- 70
վինի տէտիլԷր . Խմտի սէն
Ալլահըն Օղլո՞ամու սուն . վէ
օ՝ օնլարա տէտի . Փէնտինիզ 71
տէրսինիզ քի սէն իմ : Խմտի
օնլարը տէտիլԷր . ԸնԹըզ Շէ-
հաստէԹին սիզէ նէ՞ իգԹիզա-
սը վար . զիւրա քէնտիմիզ օ-
նուն տալընտան իչիւԹուք :

ՊԱՂ Ի Գ

Վէ օնլարըն հէփ ՃիւմԼ 1
հիւրիե գալԷրսլ՝ օնու պիլա-
տոս կէօԹիւրտիւլԷր : Վէ 2
օնտան շիքեայէԹ հԹմէյէ
պաշլայըրսլ տէտիլԷր . Պուն-
միւԹէվէլլիմուգատա՝ վէ պէն
Փրիատս վոստիչահ իմ տէ-
յիւ կայսրէ խտրաճ վէրմէյի 3
մէն՝ հԹմէքտէ պուլտուգ : Վէ
պիղատոս օնա սիւսլ էտիպ
տէտի . Եէհուտիլէրին վոստի-
շահը սէն մի սին . վէ օ՝ օնա
ՃէվապՀ վէրիպ տէտի . Փէն- 4
տին սէօյլէյօրսուն : Վէ պի-
ղատոս պաշ քեահինլէրէ վէ
խալգա տէտի . Պու ատէմսէ
հիչ պիր գապահաԹ պուլմա- 5
յօրսմ : Ամմա օնլար զօր

ատգատան կլուէր խտի : Իմ- 55
տի ավրունուն օրԹատընտա
աԹէշ եապըպ՝ պիրլիքտէ օ-
Թուրտուլար , Պէտրոս տախի
ծնլարըն օրԹալարընտա օԹու-
րուբ՝ խտի : Վէ պիր խալայըզ 56
օնու աԹէշլին եանընտա օԹու-
րուբ կէօրտիւյունսէ , օնա
կէօզ տիքիպ տէտի . Գուռ տա-
խի օնուն պիլէսինՃէ խտի :
Ամմա օ՝ օնու ինքեար էտիպ 57
տէտի . Եա՛ գալը՝ օնու պիլ-
մէմ : Վէ պիրազտան ասնկրա՝ 58
օնու զայրիսի կէօրիւպ տէտի .
Սէն տախի օնլարտան սըն .
վէ Պէտրոս տէտի . Եա՛ աստմ՝
տէյիլ իմ : Վէ պիր սաա՛Թ 59
գաստար կէչլինՃէ , պիր զայրիսի
գուվվէԹլիՃէ սէօյլէր խտի քի՝
կէրչէքտէն պու տախի օնուն
լէ խտի . չիւն քի Գալիլեալը
սըր : Ամմա Պէտրոս տէտի . 60
Եա՛ աստմ՝ նէ տէտիյինի
պիլմէմ . վէ տէր ա՛գապ՝ օ
տահա սէօյլէր լիքէն՝ խօրօս
էօԹտիւ : Վէ Իահուտ տէօնիւպ 61
Պէտրոսա պագտը , վէ Պէտրոս
Իապպըն սէօզիւնիւ խտաԹրընա
կէԹիրտի , քի օնա տէմիշ խտի
քի՝ խօրօս էօԹմէզտէն էվվէլ՝
պինի իւչ քէրըզ ինքեար էտէ- 62
ՃէՔ սին : Վէ Պէտրոս սիչա-
րըյա չըգըպ՝ ՃԷր ՃԷր ատ-
լատը :
Վէ Յիտուտու ԹուԹման ա- 63
տէմլէր՝ օնու զէվզէնէրէք
տէօյէրլէր խտի : Վէ կէօզիւնիւ 64
պաղլայըպ՝ օնուն էիւզիւնէ
վուրուպլար խտի , վէ օնա տի-
ւալ էտիպ տէրլէր խտի . փէյ-
ղամպէրլիք էյլէ՝ սինի վուրան 65
քիմ տիր : Վէ քիւֆր էտէրէք՝
օնա տահա չօք չէյլէր տէրլէր
խտի :
Վէ կիւնտուզ օլուռՃա , 66

հաւերէք սէրըէր իսի քի՝ գա-
վըհատան պաշըայըպ թա պու-
րայատէք պիւթիւն Եէհու-
տթամանտա հօյրհաւերէք՝ գավ
6 մը վհվհէհյհ վերիյօր : Վ֊ Ֆ
Պիղատոս Գաւիլեացը իշխին-
ՃԷ՝ Օ ատէմ Գաւիլեացը՞ մը
7 ատյիւ ազգաւ : Վէ օնտան՝
Հերովդէսին հիւքիւմդէթի ալ-
Քընտա օլտուղունու հօյրէնին-
ՃԷ , օնու Հերովդէս՝ կէօն-
տէրտի . չիւն քի օ տա՝ օլ-
հիւնդէրտե Երուսաղէմտե իսի:
8 Վէ Հերովդէս Յիսուսու
կէօրտիւցիւնտե , զայէթդէ սէ-
վինաի . զիրա օնու վաֆիր
Ֆագըթտան պէրու կէօրմէք
իսթէր իսի . չիւն քի օնուն
Հագգընա ջօգ ընյդէր իշխիար
իսի , վէ ուամար իսի քի՝ օն-
տան պիր ա՛լամդէթ իճրա օ-
9 ղուղտուղունու կէօրէ : Վէ
օնա վաֆիր սէօզդէր իդի սի-
ւալ էտեր իսի . տամտա օ՝ օ-
նա հիչ պիր ՃէվաՖ վերմէտի :
10 Վէ պաշ քեահինդէր հէմ
քեաթիխդէր տուրմուշդար ի-
սի , վէ օնտան չիտտէթ իդի
11 շիքեայէթ էտերդէր իսի : Վէ
Հերովդէս ա՛քէրդէրի իդի օնու
խօրդայըպ՝ մահխարա էթտիք-
տէն սօնկրա , օնա պիր փար-
դաՖ էտվաՖ կէյահլիպ՝ օնու
թէքրար Պիղատոսա կէօնտեր-
12 տի : Վէ օդ կիւնտե Պիղատոս
իդի Հերովդէս տահի՝ պիրի
պիրի իդի տօսթ օլտուդար . զի
րա պուղտան ագտէմ օնդարըն
պէյնինտե տիւշմէնդիք վար ի-
տի :
13 Իմտի Պիղատոս պաշ քեա-
հինդէրի վէ սէրվէրդէրի վէ
գաւմը պիր էէրէ ջաղըրըպ՝
14 ընդարա տէտի . Պու ատէմի՝
խալըգ աղտըրըճյօր տէյիւ՝

պանա կէթիրտինիզ . վէ իշթէ
պէն սիզին էօնիւնիւզտե թէֆ-
թիշ էտիպ՝ պու ատէմտէ օն-
տան էօթիւրու շիքեայէթ էթ-
տիյինիզ շէյդէրտէն հիչ պիր
գաւահաթ պուդամատըմ .
Հէմ Հերովդէս տահի պու 15
Ֆոգը . զիրա սիզի օնա կէօն-
տէրտիմ . վէ իշթէ օ՝ ատա
էօղիւմէ միւսթահաՃատ պիր
էթմէմիշ տիր : Իմտի օնու 16
թէտիպ էտէյիմ տէ ատը վէ-
րէյիմ : Վէ հէր պույրամտա 17
օնդարա պիրինի տալը վերմէյէ
մէՃպուր իսի : Վէ պիւթիւն 18
գաղատաղդը պիրտէն պաղը-
րըպ տէտիդդը . Պունու գալ-
մըը , վէ պիզէ Ֆարաթքտայը
տալը վէր . Ֆէ օ՝ շէհրտե զու- 19
հուր էթմիշ իսթիդդալ վէ
գաթիլիչիւն հատտա գօնմուշ
իսի : Իմտի Պիղատոս Յիսու- 20
տու տալը վերմէյէ իսթէմէք
իդի՝ թէքրար սէյդէտի : Ամ- 21
մա օնդար պաղըրըպ տէրդէր
իսի . Խաչա ջըգար , օնու
խաչա ջըգար : Վէ օ՝ իւչիւն- 22
Ճիւ տէՖա՝ օնդարա ոէտի .
Եա պու նէ՞ քէօթիւդիւք իշ
դէտի , օնտա հօղիւմէ միւսթա-
հաՃ հիչ պիր գաւահաթ
պուդամատըմ . իմտի օնու թէ-
տիպ էտէյիմ տէ ատը վէ-
րէյիմ : Ամմա օնդար էիւքտէք 23
սէսդէր իդի՝ օնուն խաչա ջը-
գարըլմասընը տիդէյէրէք՝ զօր
էտէրդէր իսի . վէ օնդարըն
հէմ պաշ քեահինդէրին սէս-
դէրի գաթիպ օլտուդար իսի :
Վէ Պիղատոս օնդարըն տիդէ- 24
յի իճրա օդմաղա հիւքմ էթ-
տի : Իմտի տիդէտիքդէրի՝ իս- 25
թիդդալ վէ գաթիլիչիւն հատտա
գօնմուշ օլան քիմսէյի օնդարա
սալը վէրտի , վէ Յիսուսու

ոնքերըն միւրասըննա թէհալիմ էթմէ :
26 Վէ օնլար օնու հէօթիւրիւր էքէն , թարլատան հէլէն կիւ-
րենէլի Սիմոն նամ քիմսէյի թուրթուռ՝ խաչը օնուն իւզէ-
րինէ գօտուլար , քի Յիսու-
սուն արտընձա հէօթիւրէ :
27 Վէ խալխտան պիր չօղ գալա-
պալըգ՝ հէմ օնուն իչիւն ող-
լայըպ տէօյիւնէն գարըլար
տախի՝ օնուն արտընձա կիտէր
28 իտի : Վէ Յիսուս օ գարըլա-
րա տէօնիւպ տէմէ . Եա՛ Ե-
րուսալէմ գըզլարը՝ պէնիմ
իչիւն ողլամայն , իլլա քէնա-
նիզ իչիւն վէ էվլատլարընըզ
29 իչիւն ողլայըն : Զիրա իշթէ
կիւնլէր կէլիր քի՝ օնլարտա
տէյէճէքլէր . Նէ՛ մուռթլու
գըսըր գարըլմադըգ , վէ մօղուր-
մամըշ բահմլէրէ՝ վէ էմզիր-
30 մէմիշ մէմէլէրէ : Օ զէման
տաղլարա՝ Իւզէրիմիզէ տիւ-
շիւն , վէ պայըրլարա՝ պիզի
էօրթիւն տէմէյէ պաշլայա-
31 ճապլար : Զիրա էյէր եաշ
օտունա պու ճէյլէրի էապէր-
լէրսէ , գուրույա նէ՞ օլաճապ-
տըր :
32 Վէ օնուն պիլէսինճէ՝ պաշ
գա նէքի ֆէննաքեատր քիմսէլէր
տէ էօլսիւրիւլմէյէ կէօթիւ-
33 րիւլիւրլէր էտի : Վէ Գ-ըրա-
նէոն տէննէլէն մահալէ վար-
տըգլարընատա , օրատտա օնու
խաչա ջըգատըլտար , հէմ օղ
ֆէննաքեատրըրը գաչէ՝ պէրինի
տէղ էտնընտա վէ օպէրինի
34 սօղ էտնընտա : Վէ Յիսուս
տէտի . Եա՛ փէտէր՝ օնլարտա
ա՛փվէյլէ , զիրա նէ էթտիք-
լէրինի պիլմէյլէր : Վէ գուրա՝
աթատտղ օնուն էտվատլարը-
35 նէ չիյլաշտըրտըլար : Վէ խալխ

տուրուպ սէյր էտէր էտի .
վէ օնլար էլէ պէրապէր վիւ-
ճիւհէր տախի զէվզէնիպ
ութըլէր էտի . Պաշգալարընը
գուրթարտը . էյէր Գրիստոս
Ալլահընն սէչտիյի զաթ պու
իտէ , քէնտինի գուրթարընը :
36 Վէ ա՛նքէրիլէր տախի էապ-
լաշըպ՝ օնա պիրքէ տուճտարտ՝
օնու զէվզէնիրլէր էտի . Վէ
37 տէրլէր էտի . Էյէր Եհհու-
տիլէրին փատիշահը սէն իտէն,
քէնտինի գուրթար : Վէ օ-
38 նուն իւզէրինտէ ԵԲՀՈՒՏԻ-
ԼԷՐԻՆ ՓԱՏԻՇԱՀԸ ՊՈՒ
ՏՈՒՐ տէյիւ՝ Եունանի վէ
Լաթինճէ վէ Ի՛պրանի հարֆ-
լար իլէ եազըլմըշ պիր էաֆթա
տախի վար էտի :
39 Վէ տորլմըշ ֆէննաքեարըլա-
րընն պիրի՝ օնա քիւֆր էտիպ
տէրիտի . Էյէր Գրիստոս
սէն իտէն , քէնտինի հէմ պիզի
գուրթար : Ամմա օպիրի ճէ-
վապ վէրիպ՝ օնու ազարլայա-
րատ տէտի . Սէն հէման օ
ա՛զապտա իքէն՝ Ալլահտան
գօրգմա՞զմըրսըն : Վէ պիզ
հադդ իւզրէ ը+էյօրուպ . զիրա
իշլէտտիյիմիզ շէյլէրէ միւսթա-
հադ օլմադը չէքէրիզ . ամմա
պու՝ հիչ պիր միւնասիպսէթ-
սիզլիք էթմիտի : Վէ Յիսուսա
տէտի . Եա՛ Տատպ՝ փատիշահ-
լըղընա կէլտիյինտէ , պէնի
խաթրընա կէթիր : Վէ Յի-
սուս օնա տէտի . Կէրչէք
տէրիմ սանա , պու կիւն պէ-
նիմ իլէ Ջէննէթտտէ օլաճապ-
սըն :
44 Վէ սաա՛թ աւթը սուլա-
րընտա խտի , վէ պիւթիւն
էէրինի իւզէրինտէ թա սաա՛թ
45 ռօղուզատէք՝ գարանլըղ օլտու ,
վէ կիւնէշ գարատըը , վէ հէյ-

քեզնին փէրտէսի օրթասան
46 եըրթըլըսը : Վէ Յիսուս պէօ-
յունք սէս նէն ջաղըրըպ տէսի .
Եա՛ փէսէլր՝ լուտ-ումու սէնինն
էլէրինէ ԹԷալիմ էտէրիմ . վէ
պուննարը սէյրէյիսի՝ ձան
ԹԷալիմ էթտի :
47 Վէ ելիսպ պարը՝ վարի՝ օլանը
կէօրիւնճէ , Ուլահա շիմքր
էտիպ տէսի . Հարդան պու
48 առէմ առարդ խոի : Վէ պու
սէյրէ պիրինքէն հէկի գոր-
պարդ՝ օլան նէմանէրք կէ-
րիւնճէ , քէնտի կէօզիւսէրինէ
վուրտուդ հէկի սէօյէտիլէր
49 խոի : Վէ ծնուն հէկի պիլ
մէքլէրի՝ վէ Գալիլէատան օ-
նուն ուղրադան սուրուրդար խոի :
Ետ պու շէյլէրի կէօրէնէք՝
ուղրադան սուրուրդար խոի :
50 Վէ իչլէդ ցոփսէկի խամինուդ
պիր առէմ տի՝ մէշհէտէթճի
վէ էյի հէմ առարդ պիր ա-
51 առէմ խոի , (պու օնլարըն
մէշհէտ ըլմալարընէ վէ ա՛մէլինէ ը-
զա վէրմէմիշ խոի ,) էն Ե-
հուսիլէրին ԱրիմաԹիա շէհ-
րինդէն խոի , քի քէնդիսի
տանի Ալահըն փադշահը-
52 ղընը պէքլէր խոի . Պու՝ Պի-
ղատոսան էսանըդա կէլիպ՝ Յի-
53 սուսուն ԹԷնինին ուլէմսի : Վէ
օնու էնդիրիպ՝ պիր ջուլդա փա
առդար , վէ օնու պէյդուս
օյուլմուշ ուիր մէզարա պօսու ,
քի օրտան հիչ պիր վարդը
54 քիմսէ գօնուլմամըշ խոի : Վէ
օր կիւն Ճիւմաս՝ խոի , վէ շա-
բաթ եաղլաշըյօր խոի :
55 Վէ Գալիլէատան օնուն
պէրապէրինճէ կէլմիշ գադը-
ղար ուրուրճա վարըպ՝ մէզարը
վէ օնուն ԹԷնին նէյճէ գօնուլ-
56 ադուդունու կէօրտիւլէր : Վէ
տէօնիւպ՝ ուահաղարը վէ խոշ

քէնդին փէրտէսի օրԹասան
46 եըրԹըլըսը : Վէ Յիսուս պէօ-
յունք սէս նէն ջաղըրըպ տէսի .
Եա՛ փէսէլր՝ լուտ-ումու սէնինն
էլէրինէ ԹԷալիմ էտէրիմ . վէ
պուննարը սէյրէյիսի՝ ձան
ԹԷալիմ էթտի :
47 Վէ ելիսպ պարը՝ վարի՝ օլանը
կէօրիւնճէ , Ուլահա շիմքր
էտիպ տէսի . Հարդան պու
48 առէմ առարդ խոի : Վէ պու
սէյրէ պիրինքէն հէկի գոր-
պարդ՝ օլան նէմանէրք կէ-
րիւնճէ , քէնտի կէօզիւսէրինէ
վուրտուդ հէկի սէօյէտիլէր
49 խոի : Վէ ծնուն հէկի պիլ
մէքլէրի՝ վէ Գալիլէատան օ-
նուն ուղրադան սուրուրդար խոի :
Ետ պու շէյլէրի կէօրէնէք՝
ուղրադան սուրուրդար խոի :
50 Վէ իչլէդ ցոփսէկի խամինուդ
պիր առէմ տի՝ մէշհէտէթճի
վէ էյի հէմ առարդ պիր ա-
51 առէմ խոի , (պու օնլարըն
մէշհէտ ըլմալարընէ վէ ա՛մէլինէ ը-
զա վէրմէմիշ խոի ,) էն Ե-
հուսիլէրին Արիմաթիա շէհ-
րինդէն խոի , քի քէնդիսի
տանի Ալահըն փադշահը-
52 ղընը պէքլէր խոի . Պու՝ Պի-
ղատոսան էսանըդա կէլիպ՝ Յի-
53 սուսուն ԹԷնինին ուլէմսի : Վէ
օնու էնդիրիպ՝ պիր ջուլդա փա
առդար , վէ օնու պէյդուս
օյուլմուշ ուիր մէզարա պօսու ,
քի օրտան հիչ պիր վարդը
54 քիմսէ գօնուլմամըշ խոի : Վէ
օր կիւն Ճիւմաս՝ խոի , վէ շա-
բաթ եաղլաշըյօր խոի :
55 Վէ Գալիլէատան օնուն
պէրապէրինճէ կէլմիշ գադը-
ղար ուրուրճա վարըպ՝ մէզարը
վէ օնուն ԹԷնին նէյճէ գօնուլ-
56 ադուդունու կէօրտիւլէր : Վէ
տէօնիւպ՝ ուահաղարը վէ խոշ

պօղուլու եաղլար հազըրլամը-
լար . վէ շաբաթ կիւնիւնէ կէ-
ԹԷնապինէ կէօրէ բահաթ էԹ-
մելէր :

ԳԱՂԱ ԻԴ

1 Վէ հաֆԹանըն իլք կիւ-
նիւնէ էին առաղ մեզարա
կէլմէ՝ հազըրլադդարը ա-
հազարը կէԹԹիլէր , վէ
2 պըրադաճէրլէրինճէ ա՛զըը գո-
րըլուր վար խոի : Վէ Թաշը
մեզարան եուվարլանմըշ ու-
ադար . վէ իչէրի կիրմէյէ-
3 նինդէ , Բադադ Յիսուսուն Ե-
նինդ ադուդմադդարը : Վէ օրա-
դէ՝ օնլարը ադուդանան էօԹԹիւրիւ
Թա՛ճմաղուդ էտէր խոէն , իչլէդ
ծնլարդն էանըմա գիտարդադ էս-
4 վադար խոէ , Ուրադ ադ . Ուահդ
Օղլուդա՝ կիւնահդեար ատէմ-
լէր էլինէ ԹԷալիմ օրդանմադ՝
վէ խաչա ջէզադրըլմադ՝ վէ իւ-
5 չիւնճիւ կիւնիւե դըշարը էկԹէդ
կէլմէդ տէր : Վէ օնուն ադօլ
էլինէ խաԹդըլդարընա կէԹէր-
6 ադէր : Վէ մեզարադան ադօ-
նէրէ՝ պուռնադարդն Ճիւռէյէնինի
օնադդըլէրդ վէ հէկի ադադլէրդ
խոադէր վէրմէյէ : Վէ պու
շէյլէրի Ստեֆէնդադա ադօյ-
7 լէյինլէր պուռնադար խոլէր .
Մադդադլէնադը Մարիամ վէ
Յակոբոսուն Յոսէփանըն մայրը

պօղուլու եաղլար հազըրլամը-
լար . վէ շաբաթ կիւնիւնէ կէ-
ԹԷնապինէ կէօրէ բահաթ էԹ-
մելէր :

ԳԱՂԱ ԻԴ

1 Վէ հաֆԹանըն իլք կիւ-
նիւնէ էին առաղ մեզարա
կէլմէ՝ հազըրլադդարը ա-
հազարը կէԹԹիլէր , վէ
2 պըրադաճէրլէրինճէ ա՛զըը գո-
րըլուր վար խոի : Վէ Թաշը
մեզարան եուվարլանմըշ ու-
ադար . վէ իչէրի կիրմէյէ-
3 նինդէ , Բադադ Յիսուսուն Ե-
նինդ ադուդմադդարը : Վէ օրա-
դէ՝ օնլարը ադուդանան էօԹԹիւրիւ
Թա՛ճմաղուդ էտէր խոէն , իչլէդ
ծնլարդն էանըմա գիտարդադ էս-
4 վադար խոէ , Ուրադ ադ . Ուահդ
Օղլուդա՝ կիւնահդեար ատէմ-
լէր էլինէ ԹԷալիմ օրդանմադ՝
վէ խաչա ջէզադրըլմադ՝ վէ իւ-
5 չիւնճիւ կիւնիւե դըշարը էկԹէդ
կէլմէդ տէր : Վէ օնուն ադօլ
էլինէ խաԹդըլդարընա կէԹէր-
6 ադէր : Վէ մեզարադան ադօ-
նէրէ՝ պուռնադարդն Ճիւռէյէնինի
օնադդըլէրդ վէ հէկի ադադլէրդ
խոադէր վէրմէյէ : Վէ պու
շէյլէրի Ստեֆէնդադա ադօյ-
7 լէյինլէր պուռնադար խոլէր .
Մադդադլէնադը Մարիամ վէ
Յակոբոսուն Յոսէփանըն մայրը

ամսոյ Մարիամ վեր ծնեալ էր զ
11 պերասիէր աստիւածէրն : Վ֊ի
սեօզէրն ծնեալքն էօնիւնամ
պոշ սէօզ կիտալ կէօրիւնուիս ,
վե ծնեալս իւնանմազդար էին :
12 Ամմա պեատոս գալգըդ՝ ան֊
զամս սէյրելմաի . վե էյնելնա
կէօրուիս զի՝ էալընըզ ալէզէր
աուրուր էին . վե քէնաի քէն֊
տինան՝ օլան չէյէ Թա՛ճճիւա
էտէրէք կիլմաի :
13 Վե իշեճ ծնեալսան ինքին՝
օ կիւնաե Էրուսաղէմացին
ալիմըդալզէ ուզադ էմմա֊
ուս ասելնուս սիր զքեզ կի֊
14 տիլէր էին : Վե ծնեալ ակ֊
լէրինաե ՝էնի պու վադի՝ օլան
ջէյլէր խուսուսունուս սէօյլէ֊
15 շիլէր էին : Վե օլուսս զի՝
ծնեալ սէօյլէմիշ էրքէն ,
Յիսուս քէնաինի ասա֊
խի եադըն կէլիս՝ ակրատակեր֊
16 լէրինէ կիտալ էին : Վե օ֊
նու Թանըմազդար իշեճն ծն֊
լարըն կէօրէնէրի Թուխումուշ
17 էին : Վե ծնեալս ակսի . Սկզ
հէրիւր ինքն՝ ակ֊յնէրինդեզուտ
ըստսէյլէշտիկինիզ սէօզլէրինէ՝
սիր , զի մահդուն սաունուզ :
18 Վե պիրի՛ սաը կղէմսկսս
օլան՝ Ջէվապ էտիպ ծնա սէ֊
սի . Ելուսաղէմատ միւսաֆիր
եալընըզ սէն մի սին , զի ոգս
կիտնէրուս ծնաս վադի՝ օլան֊
19 լարը սույմասըն : Վե ծնեալ֊
սա սէսի . Հա՛նկը շէյլէրի .
վե ծնեալ ծնա սէսիլէր . Նա֊
ղարէթլի Յիսուսան խուսուս֊
սունուս օլան շէյլէրի , զի օ՝
Ընկասըն վե ալուֆիւն գամ֊
մըն հուզուրսունուս ա՛մէլուզ
20 վե սէօզուզ գուվվէթլի սիր
վիշյամպէր օլուս . Վե նո֊
ձէ պաշ քեսինլէր վե սի֊
զիմ վուճուհէրինմիզ ծնաս էօ֊

վնաբ Մարիամ վեր ծնեալ էր
պերասիէր աստիւածէրուն : Վ֊ի
սեօզէրն ծնեալքն էօնիւնամ
պոշ սէօզ կիտալ կէօրիւնուիս ,
վե ծնեալս իւնանմազդար էին :
Ամմա պեատոս գալգըդ՝ ան֊
զամս սէյրելմաի . վե էյնելնա
կէօրուիս զի՝ էալընըզ ալէզէր
աուրուր էին . վե քէնաի քէն֊
տինան՝ օլան չէյէ Թա՛ճճիւա
էտէրէք կիլմաի :
Վե իշեճ ծնեալսան ինքին՝
օ կիւնաե Էրուսաղէմացին
ալիմըդալզէ ուզադ էմմա֊
ուս ասելնուս սիր զքեզ կի֊
տիլէր էին : Վե ծնեալ ակ֊
լէրինաե ՝էնի պու վադի՝ օլան
ջէյլէր խուսուսունուս սէօյլէ֊
շիլէր էին : Վե օլուսս զի՝
ծնեալ սէօյլէմիշ էրքէն ,
Յիսուս քէնաինի ասա֊
խի եադըն կէլիս՝ ակրատակեր֊
լէրինէ կիտալ էին : Վե օ֊
նու Թանըմազդար իշեճն ծն֊
լարըն կէօրէնէրի Թուխումուշ
էին : Վե ծնեալս ակսի . Սկզ
հէրիւր ինքն՝ ակ֊յնէրինդեզուտ
սիր զի մահդուն սաունուզ :
Վե պիրի՛ սաը կղէմսկսս
օլան՝ Ջէվապ էտիպ ծնա սէ֊
սի . Ելուսաղէմատ միւսաֆիր
եալընըզ սէն մի սին , զի ոգս
կիտնէրուս ծնաս վադի՝ օլան֊
լարը սույմասըն : Վե ծնեալ֊
սա սէսի . Հա՛նկը շէյլէրի .
վե ծնեալ ծնա սէսիլէր . Նա֊
ղարէթլի Յիսուսան խուսուս֊
սունուս օլան շէյլէրի , զի օ՝
Ընկասըն վե ալուֆիւն գամ֊
մըն հուզուրսունուս ա՛մէլուզ
վե սէօզուզ գուվվէթլի սիր
վիշյամպէր օլուս . Վե նո֊
ձէ պաշ քեսինլէր վե սի֊
զիմ վուճուհէրինմիզ ծնաս էօ֊

լուսէ հիւքմ օլունմասըն Թէս֊
լուսէ էթմիշլէր , վե ծնուս խաչա֊
ջըզդարսալլար : Պիզ նահէ ուսա֊ 21
լըսուզ քի՝ Խորայէլի գուր֊
Թարտճադ օ տուր . վե ըսքին
պուռնըսըն ձիւռէնինաէն մա֊
սա պու շէյլէր օլադտան պէ֊
նու պու հիւքմ իւչիւնճիւ հիւքմ
օլուս : Հէմ տահի պիզդան 22
պա՛զը գարըլսալ՝ պիզի հէյ֊
րան էթմիշլէր , չիւն քի էրքէն
տապահլարըն մէզմուս վարսըլ֊
լար : Վե ծնուն Թէնրինի պուռ֊ 23
մուզդա հէյկիրլէր , վի՝ Մէսէք֊
լեր հէօրիւշիւ տահի հէօրուճաք
տէօնմէյէր , քի ծնեալ՝ օ տիրի
տիր տէհլիսինէ հիւրմէք հէրքէք 24
օղանլարսան պա՛զը քիմսէլէր
մէզմուս վարսըլ , վի՝ հէյ֊
քան էթմիշ՝ պաշլամըշդա՝ հէմ
քինճահլարսա քէնաիմնէսէն էօ֊
Թիւրիւ էապըմդը օլանլարը՝ ծն֊
լարա Թէնհիսիր էտէր խա :
Վե օ վարսըլմազլարը՝ քէօյէ 28
էապլաշըլըպ՝ օ խա՝ տահա
ուզադ հիւսէյճէք հիւսի հէօ֊
Թէրսի : Վե ծնեալ ծնա զօր 29
էտիպ տէմիշլէր . պիզիմ իլէ
գաղ , զիրա ահլամ իւռէհիւ
տիր , վե հիւն էնմէտէ տիր .
վե օ ծնեալ իլէ գալմադա հիր֊ 30
մի : Վե օլուս քի՝ օ ծնեալ
իլէ ուճիւնսիւ օճուրսուզդա ,
էքմէյի ա՛լսա պէրքէքլի օգուս֊

տու. վէ վարձէլէյիսլ օնլարա
31 վէրիր խաի : Օլ ահմ օնլարըն
կէօզլէրի աչըլսըլը, վէ օնու թա-
նըլըլար. օ խաէ օնլարսան
32 նապէհիա օլսուս : Վէ պիրի
պիրինէ տէաիլէր. Եօլսա պի-
զէ սէօյլէր վէ քինթապլարը պի-
զէ թէֆթիր էտեր էնքէն՝ եիս-
րէյիմիլ իչէմիզսէ եանմա՞զ մը
խաի :
33 Վէ օնլար հէման օ սաա՛թ
գալըպ՝ Երուսաղէմ տէօն-
տուլէր, վէ օնաիրլէրին հէմ
օնլարըն պիլէմինճէ օլանլարը
34 ճէմ օլմուշ պուլսուլար, քի
տէրլեր խաի քի՝ Յատպ կէր-
չէքտէն տիրիլսէ, վէ Սիմոնա
35 կէօրիւնսուս : Գունլար տաիխ
էօլսա օլանլարը՝ վէ քէնտիլէրէ
էքմէյի փարէլէտիյինսէ տի-
լինմէյինի նատէլ էթտիլէր :
36 Վէ օնլար պու չէյլէրի սէօյ-
լէր էնքէն, Յիսուս քէնտիսի օն-
լարըն օրթասընսա ատուրսուլ
օնլարա տէտի. Սէլամ սիզէ :
37 Վէ օնլար խէպէթսիզ գօրգու-
սան ատըլմըշլար, բուհ կէօ-
38 րիւօրլար զանն էթտիլէր : Վէ
օնլարա տէտի. Նիչիւն խղճի-
րատպէ սինիղ, վէ նիչիւն
էյիւրէքլէրինիզսէ էնթէյարլէր
39 զուհր էտէյօր : Էլլէրիմէ վէ
այաղլարըմա պաքըն, քի պէն
քէնտիմ իմ. պանա տօղաննըն,
վէ պաքըն. զիրա բուհուն
ԹԷՆԻ վէ քէմիքլէրի էօզ ատր,
նէտէ կէօրիւյօրսունուզ քի
40 պէնտէ վար : Վէ պունու սէօյ-
լէյիւ՝ օնլարա էլլէրինի վէ ա-
41 յաղլարընը կէօսթէրտի : Վէ
օնլար շատը ըզտան ատահա չինան-
մայըպ՝ Թա՛ծճիւպ էտեր ի-
քէն, օնլարա տէտի. Պուրա-
ատա պիր եէյէճէյինիզ վա՞ր
42 մը : Վէ օնլար օնա պիր փինճ
միչ պալըգ փարչասը վէ կէօ-
մէճ պալը վերտիլէր : Վէ պըպ 43
օնլարըն էօնինէտէ եէտի : Ան- 44
տէն օնլարա տէտի. Տահա
սիզինլէ իլէ իքէն, սիզէ սէօյլէ-
տիյիմ սէօզլէր պուննլար սըր
քի՝ պէնիմ հադգլըմա Մովսէ-
սինն ԹԷՎրաաԹընտա վէ վէհ-
ղամպէրլէրտէ վէ Սաղմոսլար-
տա հէգի եաղլըմըշ օլան շէյ-
լեր ԹԷՔմիլ օլմադ կէրէք : Օլ 45
զէման՝ քիթապլարը անկլամադ
իչլուն օնլարըն զիհնինի աչսը :
Վէ օնլարա տէտի քի՝ պէօյլէ 46
եաղլըմըշ սըր, վէ Քրիստոսա
պէօյլէ կէրէքիտի քի հղնյէԹ
չէքսին, վէ իւչիւնճիւ կիւն-
տէ էօլիւլէրտէն գալգսըն, վէ 47
Երուսաղէմտէն պաշլայըպ հէմ
Թայինֆէլէրէ օնուն ատընտա՝
ԹԷվպէ վէ կիւնահլար ա՛ֆվ-
լըդը վ՛ազ օլունսուն : Վէ սիզ 48
պունլարըն շահիտլէրի սինիզ :
Վէ իշԹէ պէն իւզէրինիզէ փո- 49
էրիմին վա՛տինի կէօնտէրի-
րիմ. սիզ խաէ՝ Թա եօգարը-
սան գուվվէԹ կիյինինճէյ-
սիդ՝ Երուսաղէմ շէհրինտէ օ-
ԹուրուՆ :
Վէ օնլարը՝ Թա ԲէԹա- 50
նիատէք սիշարը չըգարտը.
վէ էլլէրինի գալդըրըպ՝ օն-
լարա խայր տուա՝ էյլէտի :
Վէ օլսու քի՝ օ օնլարա խայր 51
սուա՝ էտեր էնքէն, օնլարսան
այրըլսը, վէ կէօյէ եօգարը
կէօԹիւրիւլիւր խաի : Վէ օն- 52
լար օնա սէճտէ պըրըպ՝ պէօ-
յիւք սեվինճ իլէ Երուսա-
ղէմէ տէօնտիւլէր. Վէ սա- 53
յիսա հէյքէլտէ՝ Ամէն :

ԱՍՏՎԱԾԱՇՆՉԱԿ

ՀԱՅՈՑ ՍՈՒՐԲ ԱՍՏՎԱԾԱՇՆՉԱԿԱՆ

ԳԱՂԱ Ա

1 Ի ՊԱԹՈՒՏԱՏԷ իսի Քէ-
լամ, վէ Քէլամ Ալահըն
գլեթընաա իսի, վէ Քէլամ
2 Ալահ իսի։ Ոու՝ իպթիտա-
ան Ալահըն գլեթընաա իսի։
3 Հէր շէյ ծնուն իլէ օլաու. վէ
հիչ ալիր օլմուշ շէյ՝ ծնուշ
4 օլմասը։ Ծնաա հայաթ վար
իսի. վէ հայաթ ադամլէրին
5 ըշըգը իսի։ Վէ ըշըգ գարան-
լըգտա զիյա վէրիր իսի. վէ
գարանլըգ ծնաւ անկլամասը։
6 Ալահտան ուէօնտէրիլմիշ
պիր ադէմ օլտաւ, քի ծնուն
7 ադը Յովհաննէս իսի։ Ոու՝
շէհատէթէ ուէլսի, քի ըշըգ-
ան էօթիւրիւ շէհատէթ Քէ-
տէ. Թա քի ծնուն վասիթասի
8 իլէ հէփսին ինանսալար։ Օշ
ըշըգ՝ քէնտիսի տէյիլ իսի,
լաքին ըշըգտան էօթիւրիւ շէ-
հատէթ էթմէք իչուն կէլմի։
9 Կէրէկ ըշըգ ծ իսի քի՝
տիւնեայա ուէլսին հէր ադէմ
10 ըշըգլանմալըդըր։ Տիւնեադա ի-
սի, վէ տիւնեա ծնուն վասի-
թասը իլէ օլտաւ. ամմա տիւն-
11 եա ծնուշ պիլմէսէ։ Քէնտի-
նինքիլէրէ ուէլսի, վէ քէնտի-
նինքիլէր ծնուշ գարշը էթ-
12 մէսիլէդը։ Ամմա քէնտիդէ քի

ծնուշ գարշը էթմիյէր իսէ,
ծնլարա՝ ծնուն ադընա ինա-
նանլարա՝ գուարդէթ վէրսի, քի
Ալահըն էվլադլարը օլալար.
Ծնլար քի՝ գանտան տէյիլ՝ վէ 13
թէն իրատէթինտէն տէյիլ՝
հէմ ադէմ իրատէթինտէն տէ-
յիլ՝ իլա Ալահտան տողուշ-
լար։ Վէ Քէլամ թէն օլաու, 14
վէ լութֆ հէմ հէգիգէթլէ լիէ
տողուշ օլարագ՝ պիզտէ ադը-
օլաու, վէ ծնուն Ճէլալինի Քէ-
տէրտէն տողմուշ պիրիձիք Օ-
ղուլ Ճէլալի հիսպի հէօրտիւք։
Յովհաննէս ծնուն հադքըն- 15
տա շէհատէթ էթմիշ՝ վէ չա-
ղըրարագ տէմիշ սիր. Օ ար-
տըմտան կէլէն՝ այնտէն իլէրի
օլմուշ տուր տէտիյիմ պու
տուր. գիրա այնտէն էվվէլ
իսի։ Վէ ծնուն տողուշուդուն- 16
տան պիզ Ճիւմլէմիզ ինայէթ
պէտէլինէ ինայէթ տահի ար-
տըգ։ Չիրա Նոսա Մովսէսին 17
վասիթասի իլէ վէրիլմի. ամմա
լութֆ վէ կէրչէքլիք՝ Յիսուս
Քրիստոսուն վասիթասի իլէ
օլաու։ Ալահը հիչ քիմսէ 18
տա կէօրմէմիշ սիր, իւնի
փէտէրին գուչաղընտա օլան
սիրիձիք Օղուլ՝ ո Թա՛րինք
էյլէտի։

Վէ Եհոաննէսին՝ Եհուա- 19

ղէմտէն Յովհաննէսէ Սէն քի՞մ
ան ակլիս սօրմադա քեռայինը-
էր վէ Դնխլըէր կէօնտէրմէք-
էրի ղէման՝ մնուն շէհատէ-
20 թի ապռ տաբ: Վէ նպտար
էախտ ինքեար էմմէհտի. վէ
նպտար էմեսի քի՝ պէն Իլիա-
21 տոս ակլիմ: Վէ ծոա ա՛լ-
տաբար. իմանի՛նէ, աէն Նէղի-
մը սըն. վէ տէտի. Տէյի-
մ՛. Սէն շօշ վէյղամադը՛ր մի
ան. վէ Զեվատ վէրտի. Եօք:
22 Իմանի ծոա տէտիէր. Քի՞մ
սէն, քի սէղի կէօնտէրէն
էրէկ Զեվատ վէրէյիմ. քինը-
23 սէն իշեանէ՛ տէրսին: Տէտի.
պէն՝ Եաղի վէյղամադէրին
տէտիյի հիւքի՝ Տաղըլըն հօ-
ղումս տօղտուղտան տէյի ա
էօղտէ ջաղըրտըղըն տէտի իմ:
24 Վէ օղ կէօնտէրմէյէ քիմսէյէր՝
25 Փարիսեցիներտէն իտիէր: Վէ
ծոա ասրտա տէտիէր. Իման
հյէր սէն Փրնաստա եախտա
Նղիա եա օղ վէյղամադը տէ-
յիլ իտէն, նէյշէն վաֆթիզ
26 էտէրսին: Յովհաննէս ծղա-
րա Զեվատ վէրտա տէտի. Պէն
ատա ինչ վաֆթիզ էտէմ. ան-
մա սիզին օրթաղըզդատա այնի
ատըսըդը՝ քի սիզ ծոա պէ-
27 զիզ սինիէ: Զատ տաբ օղ պէ-
նիմ ադըմըմտան կէչէն՝ պէն-
տէն իչէրի օղմազ տաբ, քի
պէն ծոան ադատ դաղընըն
Թասմասընը չէօզմէյէ լայըգ
28 տէյիլիմ: Զատ չէյիլը՛ Ն-
Թաբտատա Յոտպաւնանըն էօ-
Թէ եադատընտա Յովհաննէ-
սին վաֆթիզ էմեսի էչատէ
վագի՛ օլտա:
29 Երթէսի կիւն՝ Յովհաննէս
Յիսուսան ծոա կէլսինին
կէօրսէ, վէ տէտի. Իղէ
սինէանըն կիւնահընը գալը-
ման Ալլահընը Դուզդուտ:
30 Զատ օ տաբ քի՝ պէն ծոան
Տոդրընա տէտիմ. Ադամ-
ատան պիր ատըմ կէլիր, քի օ
պէնտէն իլէրի օլմուշ տաբ.
զինա պէնտէն էվվէլ խոյ:
31 Վէ պէն ծոա պիլմէզ խոյիմ. 31
ամմա օ՝ Իսրայէլէ աշկյարտ
օլա ատըյիւ՝ օղ պէպտէպէն տու
իլէ վաֆթիզ էմեյէ կէլտիմ:
32 Վէ Յովհաննես շէհատէթ է- 32
տտի տէտի քի Տուհան կէօք-
տէն կէօյէրճին կիպի էնտը-
նը կէօրտիւմ, վէ ծոան իզէ-
րինէ գօնտու: Վէ պէն ծոա 33
պիլմէզ խոյիմ. լաքին պէնի
տու իլէ վաֆթիզ էմեյէ
կէօնտէրէն՝ օ պանա տէտի.
Տուհան քիմին իզէրինէ էն-
տըղընը կէօրսէն՝ վէ իզէրինէ գօնտու-
ղունու կէօրսէն, Ընղիլ
Տուհ իլէ վաֆթիզ էտէն օ
տաբ: Վէ պէն կէօրմիւշիւմ, 34
վէ շէհատէթ էմմիշիմ, քի
Ալլահընը Օղլու ատա տաբ:
Երթէսի կիւն էնէ Յով- 35
հաննէս՝ վէ շակիրտլէրինտէն
իքի քիշի տուրտուղ խոյ: Վէ 36
օ՝ Յիսուս կէչէր իքէն ծոա
պաղըրսի՝ տէտի Ալլահընը գու-
ղունու տէտի: Վէ ծոան 37
ատըյէտինին օ իքի շակիրտ
իչլիյիրէկ Յիսուսուն ար-
ղընտա կիթտուղլար: Վէ Յի- 38
սուս տէօնիւփ ծոան արտըն-
ճա կէլտիքլէրինի կէօրտիւք-
տէ, ծնլատա տէտի. Նէ՞ իս-
թէտիյիդ. վէ ծոա տէտի-
լէր. Տաբբի՝ (քի ատա Թէր-
ճիւմէ օլունսա իոճա տէտի-
պիր՝) նէրէտէ գալըյորսուն:
Ծնլատա տէտի. Կէլին, վէ 39
կէօրիւն. կէլտիքլէր, վէ նէրէ-
տէ գալըյորլարընը կէօրիւտի՝ օղ
կիւն ծոան եանընտա գալը-

լաթ. վէ սաա՛թ ծն սուբարըն-
40 սա խոն: Վ֊է Յովհաննէսաւէն
իշխոխ՝ ծնուն արտընձա վա-
րան էթէ քէշխուէն ալիր՝ Սի-
մոն Պետրոսուն գարնուաշը
41 Անդրէաս խոն: Գու՝ էվվէլա
քընուն գարնուաշը Սիմոնու
պուլուպ, Մես ասոխ. Ա֊
նիայը (քի սրս՝ Քրիստոս
Թէրճիւմէ օլունուր) պուլ-
42 սուպ: Վ֊է ծնս Յիսուս կէ-
Թէրսոխ. Յիսուս ծնս պուդըպ
ասոխ. Սկն Յովհաննէսն օղլս
Սիմոն սուն. Ս֊կն կէճիս՝
եա՛նի Պետրոս չաղըրըլաճաք
սրն:
43 Էրթէսի կիւն՝ Յիսուս Գա-
լիլեայա չըգմադ խոթէսի, վէ
Փիլիպպոսու պուլուպ՝ ծնս
44 ասոխ. Ընթըմ ծս կէլ: Վ֊է
Փիլիպպոս՝ Անդրէաս էյէ Պետ-
րոսուն շէհրի Բեթսայիդա-
45 սան խոն: Փիլիպպոս Նա-
թանայէլը պուլուպ՝ ծնս ասէ-
սոխ. Մովսէսին նոմոսուս կէմ
վէ մարգարէլէրին էազդըրըլդը՝
եա՛նի Նազարէթլուէն օլան Յով
սէֆի օղլս Յիսուսու պուլ-
46 սուպ: Վ֊է Նաթանայէլ ծնս
ասէսոխ. Նազարէթլուէն այր
էյի շէյ օլմազ միւմքի՞ն մի.
Փիլիպպոս ծնս ասէսոխ. Կէլ
47 ա՛ք՝ պաք: Յիսուս Նաթանա-
յէլին ծնս կէլսէյինի կէսրիւպ՝
ծնուն Հագդընուս ասէսոխ. Իշ
թէ կէրչէկտէն խոմոյէլի քի՝
48 ծնսս հիչ էօյ սուբ: Նա-
թանայէլ ծնս ասէսոխ. Պէնի
նէրէյուն սիրիսին. Յիսուս
Չէվապ վէրիպ ծնս ասէսոխ.
Փիլիպպոս սէնի չաղըրմազսան՝
սէն էնճիր աղաճընըն ալ֊
սս էյնէն՝ սէնի կէսրիւպ:
49 Նաթանայէլ Չէվապ վէրիպ՝
ծնս ասէսոխ. Խոճամ, սէն Աստ-
ղան Օղլս սուն, սէն Իսրայէ-
լին փոտշահը սրն: Յիսուս
Չէվապ վէրիպ ծնս ասէսոխ. Սո-
նա՝ էնճիր աղաճընըն ալէքն-
սս էյնէն սէնի կէսրիւպ ասէ-
սոխ քի՝ սէնի էյնէն ուլու
շէյլէր կէսրէճէք սրն:
51 ասէսոխ. Կէրչէք՝ կէսրչէք ա֊
քիմ ասիլէ, շէհսէնն կէրս էյս-
սին աչըլմասընը՝ վէ Ադամ
օղլս խոշէրինէ Աստահն ճէլէք-
լէրինին չըդըպ էնմէյչէրինի
կէսրիւպ սէնիչ:

ՊԱՊ Բ

1 Վ֊է իւչընճի կիւնուէ Գա-
լիլեայնըն Կանա շէհրինէ ա֊
յին օղլս, վէ Յիսուսուն
վաղխուէսի օրսոս խոն: Իսնի
Յիսուս հէմ շայէրտէրի ա֊
խոն ալիչինէ սա՛վէլ օղան֊
սս: Վ֊է շարսաղ էքսիլմէյ֊
լէ, Յիսուսուն վաղխուէսի ծս
ասէսոխ. Շարաղըպըդ էօզ սուբ:
Յիսուս ծնս ասէսոխ. Նա՛ գա-
րը՝ ադամընըսս նէ՞ վար. սա-
հա սսա՛թըմ կէլմէսոխ: Օնուն
վաղխուէսի խըզմէճիլէրէ ա֊
սոխ. Սինէ հէր նէ ասէրսէ,
էյլէյին: Վ֊է օրսոս՝ հէր
պիրի ևքի էա իւչ միարէ սլըր՝
Թաշսան սլըը քիւսի վար ի֊
սոխ, քի Նէհուսուէլէրին փաք-
լսոխ. Քի Նէհուսուէլէրին փաք-
լսոխ. Քի Նէհուսուէլէրին փաք-
լսոխ.

Ձա , (ο խոէ՝ նէրկսէն օլսու-
զունու ակլմէզ խոէ , ամմա
սույու չէքմիշ օլան խլըզմէթ-
ձիլէր ակլնըլէր խոէ ,) ասֆ-
րաձը պաշը հիւվէյի յի ջալը-
10 ըրակ օնա տէսէ . Հէր քէս՝
էվվէլա էյի շարտալը գօր , վէ
աէրնօջանատըլըրը վարդըմ՝ օ
գէմիան աշաղտասընը ՝էնիէրէր .
սէն՝ էյի շարտալը չնամէյ-
11 տէք տապլատըն : Յիսուս մի՛ա-
ձիզաթլարըն պու խալխտա-
սընը գաալիլէանըն կանա ՚էհ-
վնատ էյլէյիա՝ քէնտի ի՛զ-
զէթինի ապէյան էյլէտի . վէ
շայիրտլէրի օնա ինանտըլար :
12 Պօնտան ածնիկա կափառ-
նայումա էնտի՝ հէրէք քէնտի-
սի՝ հէրէք վալիտէսի վէ գարըն-
տասընը վէ շայիրտլէրի , վէ
օրատա սիր ջօղ կիւն գալմա-
ըլար :
13 Վէ Եհհուտիլէրին պասէ-
քի եաղըն օլմակ ինչ՝ Յիսուս
14 Երուսաղէմէ չըգտը : Վէ հէյ-
քէլտէ սըղըրտար վէ գօյուն-
լար վէ հէօյէրճինլէր տաճան-
լարը՝ վէ տարրաֆլարը օթու-
15 րուր պուլտու : Վէ իւտէր-
սէն սիր գամչը եաիրտա հէ-
փիսինի՝ հէմ գօյունլարը վէ
սըղըրտարը հէյքէլտէն չըգտա-
տը , վէ տարրաֆլարըն ագչէ-
սինի տէօքտիւ , վէ օնլարըն
վիշղատսնդատարընը տէվիրտի :
16 Վէ հէօյէրճին տաճանլարա
տէտի . Պուռնլարը պուրատան
գալարըրըն . փէտէրիմին էվինի
17 թիճատրէթ խանէ էթմէն : Վէ
շայիրտլէրի խաթըրտարընա հէ-
թիրտիլէր ֆի՝ եազըմըշ սըղ .
Սէնին էվինին ղայրէթի սէնի
եէտի :
18 Իսկի Եհհուտիլէր ճէվապ
էտիպ՝ օնա տէտիլէր . Գիզէ

նէ՞ ա՛լամէթ հէօսդէյէրիդ սէն
ֆէ՝ ա՛լամէթ հէօսդէյէրիդ սէն
քի՝ պուռնլարը էտէրսին : Յէ- 19
սուս Ճէվապ վէրիպ օնլարա
տէտի . Պու հէյքէլի եըգըն ,
վէ օնու խաչ հիւնանէ գալարը-
ըրայըմ : Իսկի Եհհուտիլէր 20
տէտիլէր . Պու հէյքէլ գըրդ
ալթը եըլտա հաղրըլար , վէ
սէն օնու խաչ հիւնանէ՞ մի գալ-
ըրտրաճատ սըն : Ο խոէ՝ քէնտի 21
թէնինին հէյքէլի իչինէն տէօ-
էօր խոէ : Իսկի ֆօղիւլէր 22
սէն գըչատ էթտիյի զէման՝
օնուն շայիրտլէրի խաթըրտա-
ըրնա հէթիրտիլէր , քի պու-
նու տէօյլէմիշ խոէ . վէ քինա-
սա՝ հէմ Յիսուսուն տէօյլէ-
տիյի տէօզէ ինանտըլար :
Վէ պատէք պայրամընատ՝ 23
Երուսաղէմատէ իքէն , չօղ քիմ-
սէլէր՝ օնուն էթտիյի մի՛ռճի-
զաթլարընը հէօրմէլէրի իլէ՝
օնուն ատընա իսկան էթտի-
լէր : Ամմա Յիսուս քէնտիսի՝ 24
քէնտինի օնլարա ինանմադ
խոէ , չինա քի հէփսինին պի-
լիր խոէ . Վէ չինա քի՝ ատամ 25
իչինա պիր քիմսէնին շէհա-
տէթ էթմէսինէ հիւճճաճ
տէյիլ խոէ . զիրա քէնտիսի
ատէմին տէրունինատէ նէ օ-
տուղունու պիլիր խոէ :

ՊԱՂՊ Գ

Վէ փարիսեցիլէրտէն՝ Եհ- 1
հուտիլէրին պիր վէճիւհու՝
Նիկոդեմոս խամինատ պիր ա-
տէմ վար խոէ : Պու՝ հէճէ կէ- 2
Յիսուսուն եանընա հէլնա օնա
տէտի . Ռաբբի՝ պիլիրիղ քի՝
Ա՛լահատան խօճա հէլմիշ սին .
զիրա պու սէնին էթտիյին
մի՛ռճիզաթլարը հիչ քիմսէ
իշէյէմէզ , էյէր Ա՛լահ սի-

3 լեռինձէ օմտազսա : Ցիտուս
ձէվսպ վէրխա ծնա ութոխ .
դէրչէք՝ կէրչէք ութրիմ սանա ,
էյէր պիր քիմսէ Թէքքուր
սողմազսա , Ա լահըն փա-
4 տիշահլըղընը կէօրէմէզ : Նի-
կոդեմոս ծնա ութոխ . Պէր
սաէմ իսոԹիար լաքէն՝ նի՞ձէ
սողա պիլիր . Թէքքուր սնա-
սընըն գարնընա կիրիպ սող-
5 մաղա գաա՞ր մի սիր : Յի-
սուս ձէվսպ վէրսէ . կէր-
չէք՝ կէրչէք սէրիմ սանա ,
Էյէր պիր քիմսէ սուսան վէ
Ղուհսան սողմազսա , Ա լա-
հընը փատիշահլըղընա կիրէ-
6 մէզ : Թէնսէն սողան՝ Թէն
սիր . վէ Ղուհսան սողան՝
7 Ղուհ սուր : Սանա՝ Պիզէ
Թէքքուր սողմազ կէրչէք սիր
սէսիյիմէ Թա՛ՃՃիւզ էԹմէ :
8 Ղնիւգիւար՝ իսոԹիաքի Եէրէ
Եպեր . վէ օնուն ութինէ Ի-
նիսրսին . լաքին Նէրիսէն
կիմսիյինի վէ Նէրէկ կիԹ-
սիյինի պիլմիյէն . Ղուհսան
9 սողմուշ հէր քիմսէ՝ սէօյլէ
սիր : Նիկոդեմոս Ճէվսպ վէ-
րիպ օնա սէսոխ . Պու շէյլէր
10 նի՞ձէ օլա պիլիր : Յիսուս Ճէ-
վսպ վէրիպ օնա սէսոխ . Սէն
Իսրայէլին հոճասը իքէն՝ պու
11 շէյլէրի պիլմէ՞զ մի սին : Կէր-
չէք՝ կէրչէք սէրիմ սանա՝ ք ի՝
պիլսիյիմիզի սէօյլէրիպ , վէ
կէօրսիյիմիզու շէհատէթ
էտէրիպ . և վէ շէհատէթիմիզի
12 կապուլ էԹմէզ սինիպ : Էյէր
պիզէ էրտէքի շէյլէրի սէօյ-
լեսէմ սէ Ինանմազսանըզ ,
սիզէ կէօքսէքի շէյլէրի սէօյ-
լեսէմ՝ նի՞ձէ ԻնանասՃազ սը-
13 նըզ , վէ կէօյէ հիչ քիմսէ
Ջէզմամըշ , իլսա կէօքսէն էնէն
սաէմ Օղլու ք ի՝ կէօքսէ սիր :

14 վէ Մովսէս չէօլսէ էըլանը
եիւքսէլԹսիյի կիսի՝ սաէմ
Օղլունա սէօյլէ եիւքսէլմէք
15 կէրէք սիր . Ք ի հէր օնա
իման էսէն՝ զայ՝ օլմայա ,
էլսա էապէտի հայաԹա մալիք
16 օլա : Չ ինսա Ա լահ սիր-
եայը պու գաասար սէվսիք ք ի՝
քէնտի պիրիՃիք Օղլունու վէր-
սի , Թա ք ի հէր օնա Ինա-
նան՝ զայ՝ օլմայա , էլսա է-
պէտի հայաԹա մալիք օլա :
17 Չ ինսա Ա լահ քէնտի Օղլու-
նու սիւնեայա կէօնտէրմէսի
ք ի՝ սիւնեայը հիւքմ էտէ ,
էլսա սիւնեա օնուն լէ խէ-
լաս պուլա : Օնա Ինանան՝
18 հիւքմ օլունմազ , ամմա Ինան-
մայան՝ հալա հիւքմ օլունմուշ
տուր . զինսա Ա լահըն պիրի-
ՃիՔ Օղլունուն սողնա իման
19 էԹմէսիշ սիր : Վէ հիւքմ
պու տուր ք ի՝ ըզըգ սիւնեա-
յա կէլսէ , վէ սաէմլէր պա-
րանլըղը ըզըգսան տահա զիյա-
սէ սէվսիլէր . զինսա օնլարընը
20 ա՛մէլլէրի հարամազ իսէ : Չ ի-
սա հէր քէօԹիւ Ի՛շ Իլէյէն՝
ըզըգսան Իքսահ էտէր , վէ
ըզըգա կէլմէզ , ք ի ա՛մէլլէրի
21 աշիքսար օլունմայա : Ամմա
հապիպէԹի Իլէյէն՝ ըզըգա կէ-
լիր , Թա ք ի ա՛մէլլէրի աշի-
քսար օլալար , ք ի Ա լահսոա
Իլէնմիշլէր սիր :

22 Պունլարսան սօնկրա՝ Յի-
սուս շայիրտլէրի Իլէ Եէհու-
սա շէհրինէ սիսսարընա կէլսէ ,
վէ օնլար Իլէ օրասսա էյլէնիպ
23 վաՃԹիլ էտէր իսէ : Վէ Յով
հաննէս սաԽէ Սալէմին էա-
կընսա Ա յէնոնսա վաՃԹիլ
էտէր իսէ . զինսա օրասսա չօղ
սուլար վար իսէ . վէ կիլիպոս
24 վաՃԹիլ օլունուլար իսէ : Ճիւն

քի Յովհաննէս առաջ քան-
զատաւ գծնուելմամբըշխոյ:
25 Եւ եղեւ Յովհաննէսին շա-
խուըէրի ելլէ Նէհուսթլերին
ուէ ընծայուիլ՝ վասնզի խո-
սուսուեցաւ միւսոյն հետ օրուս:
26 Վէ Յովհաննէսի էկեալ ծնա
ւէտիլեր. ետ՝ ասձա՝ Յոր-
դանանէն հետ եղոպտուն-
տա ունին էր ուր՝ ունին
զոր դուն վկայեցիր՝ ահա
կը մկրտէ՝ եւ ամենայն
կուգան անոր:
27 Յովհաննէս ձգեալ
վերկայ ուէտի. Առեմ հնչ ուր
չէյ ալմազա գաստը ուէյիլ
ուր, էյէր ծնա ի էօքսէն վէ-
28 րընջիշ ուէյիլ կաէ: Սիղ քէն-
տինիզ ուղիղ ինչուն չէհաուէթ
տուիլմիշ, ան ուէտի. Ես
գրկուտա ուէյիլ իմ, նայ քի՝
ծնուն էօնիւնճէ կէօնտէրիլմիշ
29 իմ: Կէլէն քիմսէ կաէ, ուր-
վէյի օ տուր. ամմա կիւվէյի-
նէն ոսլաթա՝ ուրուտա ծնա
կիւվէյինի՝ կիւվէյինէն ազա-
կընայուր նէ ակվինիր. իմ-
ան ունիմ պաս ակվինճիմ
30 Թէքմիլ օլմուշ տուր: Օնա
ակօրլեմէք՝ ամմա պանա քիւ-
31 չիւմէք կէրէք ուր: Ոսթա-
րըտան կէլէն՝ Հէվիսանուէն
իւսթիւն տուր. Եէրտէն
ուէյլէր. կէօքտէն կէլէն՝ Հէ-
վիսանուէն իւսթիւն տուր:
32 Վէ նէ քի կէօրսէ՝ վէ նչնի-
ան կաէ, ծնու չէհաուէթ Է-
տէր, վէ ծնուն չէհաուէթինի
հիչ քիմսէ գաստուլ էթմէզ:
33 Օնուն չէհաուէթինի գաստուլ
էտէն՝ Աստուծոյ կէրչէք օլմուս
34 դուն ժիւհուլէտի: Չունա
Աստուծոյ կէօնտէրտուկի քիմսէ՝
Աստուծոյ սէօզլէրինի սէօյլէր.

չիւն քի Աստուծ ծնա Բուհու
հօրնէ ուղիղ ուէրմէզ: Փէտեր 35
Օղուլուս սէվէր, վէ հէր չէյի
ծուան էլինէ ուէրմիշ տիր:
Օղուլա իման էտէնին էտէտի 36
Հայաթը վար. ամմա Օղու-
լա իթաաթ էթմէյէն՝ Հա-
յաթա կէօրմէյէճէք, իլլա օ-
նուն իւզէրինատ Աստուծոյ զա-
զաբը գալըր:

ԳԼՈՒԽ Դ

Իման Բաթիզ՝ Փարիսեցի- 1
էրին ԻՀուս Յովհաննէստէն
ահա զիյատ շակիրտլեր Ե-
տիւղ վաֆթիզ Հաէր ուէյիւ
նչնէթանէրինին ուսյուճա,
(Իհուս նէ քէնտիսի վաֆ- 2
թիզ էթմէզ իսկ, նայ ծուն
շակիրտլերի,) Եհուտիայա- 3
նը ապանըտա՝ Թէքրար Գա-
լիլեայա կիտէտի: Վէ ծնա 4
Սամարիայուան կէչմէք լազըմ
իսկ: Իման Սամարիանըն Սու- 5
քար ուէնիլէն ալը շէհիրնէ՝
Յակոբուն քէնտի օղլու Յով
սէֆ վէրտիյի չիֆթլիյին
էսանընա կէլտի: Վէ օրատա 6
Յակոբուն ալը գուդուսու վար
իսկ. իման Իհուս էօլմուն
էօրտուն օղլուն էթ՝ ուէյէճէկ
գուդուսուն էսանընա օղու-
րուր իսկ. Վէ սաաթ ալթը
սուլարընատա իսկ:
Սամարիատան սու չէքմէյէ 7
ալը գարը կէլտի. Իհուս
ծնա ուէտի. Պանա իչմէյէ
սու վէր: Չիւն քի օնուն շա- 8
կիրտլերի եէյիճէք սաթուն
ալմազ իչուն շէհիրէ կիտմիշլէր
իսկ: Իման օղ Սամարիալը 9
գարը ծնա ուէտի. Սէն պիր
Եհուտի օղուլ՝ պէն գոխէ
Սամարիալը գարը իչէյն, նի-

ձէ ալէնաէն իշմէյէ առ- տի-
լէրսին . զնրա ընէհուանլէր՝
Սամարիացլլար իլէ դօնուշ-
մազլար : Յետոյ ձէվապ վէ- 10
րնլ՝ օնա ասէտի . էյէր Ն.լլա-
հըն պաճաչլընմի վէ սանա՝
պանա իշմէյէ առ- վէր ասէյէն
քիմ օլսուդունու ալնյաէյիմին,
աէն օնսան ալնէր խսվին , վէ
օ սանա սոլուհայաթ վէրնր 11
խսի : Գաղը օնա ասէտի . Նա՛
Տապտ՝ ասէնին սու չէքնձէք
գապըն եօգ սուր , վէ գույու
ասէրին սէր . խմսի ասէնին նէ՞
րնէասէն ապուհայաթըն վար : 12
Սէն փէաէրնմիզ Յաճոբսան
պէօյի՞ք մի սին , քի օ ալնէզ
պու գույույու վէրսի , վէ
օնսան քէնսինի վէ օղուլլարը 13
հէմ սուվարլսարը իշմի : Յէ-
սուս ձէվապ վէրնր՝ օնա ասէ-
տի . Պու սուսան հէր իշմէն՝
էինէ սուսայաձապ սըը . ամ-
մա քիմ քի՝ ասինիմ օնա վէ-
րնձէյիմ՝ սուսան իշմէսէ , հ-
պէտն սոնա սուսայաձապ 14
սըը . Խլա օնա վէրնձէյիմ
սու՝ օնսա էպէտի հայաթա
գայնար սու փունգարը օլա- 15
ձապ սըը : Գաղը օնա ասէտի .
Եա՛ Տապտ՝ պա սուգու պա-
նա վէր քի՝ սուսամայըմ ,
վէ պուրայա սու չէքմէյէ 16
հէլմէյիմ : Յետոյ օնա ասէ-
տի . Կիթ՝ գօձանը չաղըր ,
վէ պուրայա հէլ : Գաղը ձէ- 17
վապ վէրնր ասէտի . Գօձաղ
եօգ սուր . Յետոյ օնա ասէ-
տի . Գօձաղ եօգ սուր սէյիթ՝
էյի ասէյէսին : Ջախա սէշ 18
գօձա ալսըն , վէ շիմսի սէնին
իլէ օլսան քիմսէ՝ գօձան սէ-
յիլ սըը . պուսուս հէրզէգ
ասէյէսինի ալսըն : Գաղը օնա 19
սէ- տի . Եա՛ Տապտ՝ հէնօրնւյօ-

բսամ քի՝ ասէն պիր փէյղամպէր
սին : Փէաէրըէրնմիզ պու սաղ- 20
սաս սէձսէ գըբսարըար . վէ
սիզ սէրսինիզ քի՝ սէձսէ
գըբմազ հէրքէզ օլսան մահալ՝
Երուսաղէմսէ սըր : Յետոյ 21
օնա սէտի . Եա՛ գարըզ պա-
նա ինսան . սաս՛թ հէզնր քի՝
փէաէրէ նէ պու սաղսաս նէ
սէ Երուսաղէմսէ սէձսէ գը-
սաձադ սընըզ : Սիզ պիրզէ- 22
սինյինիզէ սէձսէ գըբսար սը-
նըզ , պիզ պուրսինյիմիզէ սէձ-
սէ գըբսարըզ . զնրա իսէսան՝
Եհուանլէրսանն սիր : Հաքին 23
սաս՛թ հէզնր , վէ հաղա հա-
զըր սըր , քի հէրքէզ սէձսէ
գըբսանլսար՝ փէաէրէ նսւ ինս
վէ հէրքէզնէ նսւ սէձսէ գը-
սաձադսար . զնրա փէաէր սս-
նին՝ օնա սէձսէ գըբսանլսարը
նին՝ օնա սէձսէ գըբսանլսարը 24
պէօյէ իսաթէր : Ամսան Մու-
սուր , վէ հէրքէզ սիր քի՝
օնա սէձսէ գըբսանլսար մու-
նէ վէ հէրքէզնէ նսւ սէձսէ
գըբսանլսար : Գաղը օնա սէ- 25
սէ- տի . Պիլնրիմ քի՝ Փիլիսս
թէսսինյէ օլսանան Մեսիա հէ-
լիյօր . օ հէլսինյի զիմսան՝ սի-
զէ հէր շէյի խասաէր վէրնձէք
սիր : Յետոյ օնա սէտի . 26
պէն՝ սանա սէօյլէյինի՝ օ խիմ :
Վէ պուսուսան իսզէրինէ օնսան 27
շայիրսաէնի հէլմսի՝ գաղը իշէ
սէօյլէշսինյինէ թաձ'ձիսսաէնի
սիլնէր . սանսա հիչ քիմսէ՝ նէ՞
խսէձէրսինն , եախսա՝ Օնսան իշէ
նէ՞ սէօյլէշնրսինն սէձէտի :

Խանի գաղը սէսէզխսինն սը- 28
սաղսա շէհնրէ վարսաը . վէ
սաէմէրէ սէտի . Հէզնն՝ սիր 29
սաէմ հէօրնւսն , քի պուսա
Հիլիսսաէ էլճանյինյիմ շէյէրնի սէօյ-
էշսինյինէ թաձ'ձիսսաէնի
էէտի . սաղըն սյսա Փիլիսսաէ 30
օ՞ղլաէըն : Սաղ շէհրսանէն ջը-

գըպ օնա կէլելըէը խոխ :
31 Վէ պու արաըզ շայերտըէը օնա եալվարըպ տէրըէը խոխ . Եա՛ խօձա՝ Թաա՛մ էյլէ :
32 Վէ օնըարա՝ տէմի . պէննիմ եէյէձէք Թաա՛մըմ վար քի՝
33 սիզ օնու պիլմէզ սինիզ : Իմ՚ ան շայերտըէը պիրիպիրինէ տէրըէը խոխ . Ա՛ճապա օնա պիր քիմսէ եէյէձէք կէԹիրտի՞
34 մի : Ցիսուս օնըարա տէմի . պէննիմ Թաա՛մըմ՝ ալէնի կէօնտէրէնին իրատէԹինի էԹմէք՝ վէ օնուն իշինի Թէքմիլ էԹմէք
35 տիր : Սիզ տէմէ՞զ մի սինիզքի՝ տահա տէօրԹ այ վար , վէ պիչին վագԹը կէլիր . իշԹէ տէրիմ ալըէ , կէօզէրինիլլի գալարըրըպ՝ Թարլաարա պաշլայըպ՝ Ցիսուս օնա տէրլէը խոխ . Ա՛ճապա օնա պիր քիմսէ եէյէձէք կէԹիրտի՞
36 մի : Ցիսուս օնըարա տէմի . պէննիմ Թաա՛մըմ՝ ալէնի կէօնտէրէնին իրատէԹինի էԹմէք՝ վէ օնուն իշինի Թէքմիլ էԹմէք
37 տիր : Սիզ տէմէ՞զ մի սինիզքի՝ տահա տէօրԹ այ վար , վէ պիչին վագԹը կէլիր . իշԹէ տէրիմ ալըէ , կէօզէրինիլլի գալարըրըպ՝ Թարլաարա պաշլայըպ՝ պէն , քի հալա պիչին իշինի
38 ալամըշ տըրըար : Վէ պիչին՝ իւձրէԹ ալըր , վէ էպէտի հայաԹա մահտուլ տէվէլիր . էօյլէ քի հէմ էքէն հէմ պիչէն՝ պէրապէր տէվլինէլէր :
39 Ջ իրա պուննա կէլիչէք տիր օ ադօղ քի՝ Ե՛քէն պաշգա վէ
40 պիչէն պաշգա տըր : Պէն սիզլի՝ սիզլին էմէք չէքմէտիյինիզլի պիչմէյէ կէօնտէրտիմ . պաշգալարը էմէք չէքտի , վէ սիզ օնլարըն էմէյինէ կէրտիդիդ :
41 Վէ օրհէնրտէն ջօգ Սամարիացիներ՝ ճուռմէ էԹտիյիմ էյլէրի պանա ադօյէտի տէյիւ չէհատէԹ էտէն գալընըն ադօղնունէն՝ օնա ինանմադը :
42 Իմոխ Սամարիացիներ օնուն հանընա կէլտիքլէրինտէ , օնա եալվարըրլար խոխ քի՝ օնլարըն հանընտա գալա , վէ օրտա
43 Ե՛քէն կիւն գալը : Վէ օնուն ադօղնու իշէն տահա ջօգ քիմսէլէր ինանմադըլար :

Վէ գալըլայա տէօնէլէր քի՝ Ա՛ր- 44
Թըպ սէնին ադօղնուն իշնան ինանմայօրում . զնրա քէնտի- միզ իշնԹտիք , վէ պիլտիզ քի՝ կէրչէքտէն տիւնեանըն խէլաս էտիճիխի Գրիստոս պու տուր :
Վէ նէքի կիւնտէն սոնկրա՝ 43
օրտանն չըդըպ՝ Գալիլեայա կէԹտի : Ջ իրա Ցիսուս քէն- 44
տինի չէհատէԹ էԹտի , քի պիր փէյղամպէրլին քէնտի վա- Թանընտա ի՛Թիպարը եօք տուր : Իմոխ Գալիլեայա կէլ- 45
տիյինտէ , Գալիլեացըլար՝ պայ- րամտա Երուսաղէմայէ օնուն հէփ էԹտիքլէրինի կէօրմէք ի- լէ՝ օնու գապուլ էԹտիլէր . զնրա քէնտիլէրի տահի պայ- րամա կէլմիշէր խոխ :
Իմոխ Ցիսուս Թէքրար Գա- 46
լիլեանըն կանա ջէհրինէ կէլ- տի , օրտատա քի՝ տուչու շա- րապ էյլէտի . վէ փատիշահա միւԹա՛լիփ պիր ատէմ վար խոխ , քի օնուն օղլու կափար- նայումտա խաստա խոխ : Պու՝ 47
Ցիսուսուն Եէհուտախաթանտան Գալիլեայա կէլտիյինի իշիտին- ճէ , օնա վարըպ եալվարըր խոխ , քի էնիա՝ օնուն օղլու- նա շիֆա վէրէ . զնրա էօլմու- 48
յօր խոխ : Իմոխ Ցիսուս օնա ատտ . Էյէր ա՛լամէԹլէր վէ ա՛ճայիպ շէյլէր կէօրմէզսէ- նիզ , հիչ ինանմայաճագ սը- նըզ : Օ՚ փատիշահա միւԹա՛- 49
լիփ ատէմ օնա տէտի . Եա՛ Տապ՝ ջօճուղում էօլմէզսէն էն : Ցիսուս օնա տէտի . Վար , 50
սէնին օղլուն եաշայօր . վէ օ ատէմ՝ Ցիսուսուն օնա տէտի- յի սէօզէ իման էԹտի . վէ կի- տէյօր խոխ : Վէ տահա էնէր 51
էքէն , օնուն գուլլարը նոս

տէ . Սաղալմագ խոթէ՛ր մի
սին : Խասթա օնա ձէվապ 7
վէրտի . Ե՛ա՛ Ր տապ՝ ատէմիմ
եօգ տուր քի՝ տու թահրնէք
օլուն տուղունտա պէնի հա-
վուզա գօյա . ամմա պէն կէ-
լիր նէքէն , պէնտէն էվվէլ պաշ-
գասը էնէր : Յիսուս օնա տէ- 8
տի . Գալդ , եաթաղընը գալ-
մըր , վէ եհուդիս : Վէ տէր 9
ա՛գապ օ ատէմ սաղ օլսու ,
հէմ եաթաղընը գալմըրըպ՝
եհուդիր իտի . վէ օղ կիւն շա-
բաթ իտի : Իմոի Եէհուտի- 10
լէր շնֆա պուլմուշ քիմսէյէ
տէտիլէր . Շաբաթ մըր , սա-
նա՝ եաթաղը գալմըրմագ ձա-
յիզ տէյիլ տիր : Օնլարա 11
ձէվապ վէրտի . փէնի սա-
ղալսան քիմսէ՝ օ պանա տէ-
տի քի՝ եաթաղընը գալմըր
վէ եհուդիս : Իմոի օնա սիուալ 12
էթտիլէր . Սանա՝ եաթաղը-
նը գալմըր վէ եհուդիս տէյէն
ատէմ քի՛մ տիր : Ամմա շնֆա 13
պուլսան քիմսէ՝ օնուն քիմ օլ-
տուղունու պիլմէզ իտի . զի-
րա Յիսուս՝ օղմահալտէ գա-
լտաղընդ վէր էքէն՝ տավուշ-
մուշ իտի : Պու շէյլէրտէն 14
սօնկրա՝ Յիսուս օնու հէյքէլ
տէ պուլուտ՝ օնա տէտի . Գաղ՝
սաղ օլսուն , սրթընդ կիւնահ
էլէմմէ , քի տաճա պէթէր շէ-
յէ օղրամայսըն : Իմոի օղ 15
տէտէմ վէրըպ՝ Եէհուտիլէրէ
խոսէր վէրտի , քի օնու սա-
ղտան Յիսուս իտի :
Վէ պու տէտիգտէն Եհ- 16
հուտիլէր Յիսուսու գօնմալտը-
լար իտի , վէ օնու էօլտիուր-
մէյէ ատուրմար իտի . չիւն քի
պու շէյլէրի շաբաթ կիւնիւն-
տէ էտէր իտի : Ամմա Յիսուս 17
օնլարա ձէվապ վէրտի . փէ-

գարշելայըպ , վէ օնա խա-
պեր վէրիպ տէտիլէր քի՝ Ջօ-
62 ճուղուն եաշայօր : Իմոի օն-
լարա՝ էյիյէ տէօնտիւյիւտտա՝
թը սօյուտու , վէ օնա տէտիլէր
քի՝ Սըղմա տիւն տաս՛թ էէ-
63 տիտէ օնու ալրագտը : Իմոի
պաղատը անկլատը քի՝ Յիսու-
սուն օնա հէյման՝ Օղլուն եա-
շայօր տէտիյի տաս՛թտա ա-
ղըշը . վէ իման էթտի , կէրէք
քէնտիսի՝ կէրէք պիւթիւն էվի:
64 Յիսուս Եէհուտիանտան
գալիլեայա կէլտիյինտէ , թէք-
բար պու խքինճի մի՛ձէլաթը
էյլէտի :

ԳԱՂ Ե

1 Պու շէյլէրտէն սօնկրա՝
Եէհուտիլէրին պայրամը օ-
լուս՝ Յիսուս Երուսաղէմ
2 ջըգտը : Վէ Երուսաղէմոե՝
Գօյունլար գափուսունտա Ի՛պ-
րանիճէ Բեթհեզդա տինիլէն
պիր հավուզ վար տըր , քի
օնուն պէշ պուպպէսի վար :
3 Օնլարտա պիր չօք խաստա
գալապալըղը եաթար իտի ,
քէօրլէր՝ թօխտալար՝ գուրու-
մուշլար՝ քի սույուն տէմիրէն-
4 մեսինի պէքլէյիլեր իտի : Ջի-
րա վագըթ պէ վագըթ հա-
վուզա պիր մելէք էնիպ՝ սույու
թահրնէք էտեր իտի . իմոի սու-
յուն հարաքէթինտէն սօնկրա
իլք էնէն՝ հէր նէ խաստալը
օլսայըտը՝ սաղ օլուր իտի :
5 Վէ օրտա պիր ատէմ վար
իտի , քի օղթուզ սէքիզ եըլ-
սան պէրու խաստա իտի :
6 Յիսուս պուննուն խաստա եաթ-
մըշ օլտուղունտա կէօրիւնճէ՝
չօք զամանտան պէրու օլտու-
ղունտա պիլմէյիլէ , օնա տէ-

աէրիմ չիմախյէտէք իշէյօր,
18 պէն տախ իշէրիմ։ Իմախ պուննան իչիւն ԵՀՈՒԱՒԻՂԷՐ ծնու էօլտուրմէյէ տահա պէ-
յատէ արարըլար իտի. պէրա տէյիլ եալընըզ շաբաթը պօ-
զար իտի, իլա քի Ալլահ քէն-
տի փէաէրի տիր տէմէյիլէ՝
քէնտինի Ալլահա միւտավի
19 էտէր իտի։ Իմախ Յիսուս ձէ-
վապ վէրիպ՝ օնլարա տէտի.
Կէրչէք՝ կէրչէք տէրիմ սիզէ,
Օղուլքէնտիլիյինտէն հիչ պիր
չէյ էտէմզ, էյէր փէաէրին
պիր չէյ էթտիյինի կէօրմէզ-
սէ. պէրա օ հէր նէ էտէրսէ՝
Օղուլ տէ քէզալվէք օնլարը էտ-
20 տէր։ Զիրա փէաէր Օղուլուս
սէվէր, վէ քէնտինին ձէմի՝
էթտիյի չէյլէրի օնա կէօսթէ-
բիր. հէմ օնա պուննլարտան
տահա պէօյիւք ա՛մէլլէր կէօս
թէրիձէք, թա քի սիզ թա՛ձ-
21 ձիւպ էտէսինիզ։ Զիրա փէ-
աէր էօլիւլէրի գալընըրտընը
վէ էաշտաթտընը կիպի՝ Օղուլ
տախ պէօյլէձէ՝ իսթէֆտիյի
22 քիմսէլէրի էաշտընը։ Զիրա
փէաէր տախ հիչ քիմսէյի
հիւքմ էթմէզ, իլա պիւթիւն
հիւքմիւ Օղուլա վէրմիշ տիր.
23 թա քի ձիւմլէսի փէաէրէ ի՛զ-
զէթ էթտիքլէրի կիպի՝ Օղու-
լա պախ ի՛զզէթ էտէլէր. Օ-
ղուլա ի՛զզէթ էթմէյէն՝ օնու
կէօնտէրէն փէաէրէ ի՛զզէթ
24 էթմէզ։ Կէրչէք՝ կէրչէք տէ-
ըիմ սիզէ քի՝ պէնիմ աէօզիւ-
միւ տինկլէյէնին՝ վէ պէնի
կէօնտէրէնէ իման էտէնին է-
պէտի հայաթը վար, վէ հիւք-
մէ կէլմէզ. իլա էօլիւմտէն
25 հայաթա կէչմիշ տիր։ Կէր-
չէք՝ կէրչէք տէրիմ սիզէ քի՝
ասա՛թ կէլիր, վէ հալա հա-
ղըր տըր քի՝ էօլիւլէր Ալ-
հըն Օղլունուն սէսինի իշիտէ-
ձէքլէր, վէ իշիտէնլէր տիրի-
լէձէքլէր։ Զիրա փէաէրին՝ 26
քէնտինտէ հայաթը օլտուղու
կիպի՝ Օղուլա տախ պէօյլէ՝
քէնտինտէ հայաթը օլմադ վէր-
միշ տիր։ Վէ ծնա հիւքիւմէթ 27
տախ վէրմիշ տիր քի՝ հիւքմ
էտէ, չիւնքի՝ ասէմ Օղլու
տուր։ Պուննա թա՛ձճիւպ էթ- 28
մէն. պիրտա ատա՛թ կէլիր քի՝
մէզարըլարտա հէպի օլանլար օ-
նուն սէսինի իշիտէձէքլէր.
վէ հէր իշլէր իշլէյէնլէր հա- 29
յաթ գըյամէթինէ՝ քէօթիւ
իշլէր իշլէյէնլէր իսէ ա՛զապ
գըյամէթինէ չըգաճաղլար։
պէն քէնտիլիյիմտէն հիչ պիր 30
չէյ էթմէյէ գաաիր տէյիլ
իմ. իշիթտիյիմէ կէօրէ հիւքմ
էտէրիմ, վէ պէնիմ հիւքմիւմ
հագ տըր. պիրտա քէնտի իրա-
սէթիմի արտընտան, իլա պէնի
կէօնտէրէնին իրատէթինի։ Է- 31
յէր պէն քէնտիմ իչիւն չէ-
հատէթ էտէրսէմ, չէհատէ-
թիմ կէրչէք սէյիլտիր։ Պէ- 32
նիմ իչիւն չէհատէթ էտէն՝
պաշգասը տըր. վէ պիլիրիմ
քի՝ պէնիմ հագգըմտա էթ-
տիյի չէհատէթ կէրչէք տիր։
Սիզ Յովհաննէսէ կէօնտէր- 33
տինիզ, վէ կէրչէքլիյէ չէհա-
տէթ էյլէտի։ Ամմա պէն չէ- 34
հատէթի ատէմտէն ալմադ.
լաքին պուննլարը սէօյլէրիմ քի՝
սիզ խէլաս պուլասընըզ։ Օ՝ 35
եառընըզ ըշըղ վէրդէն պիր չըրադ
լտի. վէ սիզ՝ պիր ազ զէ-
ման օնուն ըշըղլընտա մէսրուր
օլմադ խոթէտունիզ։ Ամմա 36
պէնիմ՝ Յովհաննէսինքինտէն
պէօյիւք չէհատէթիմ վար.
զիրա փէաէրին՝ իձրա էթմէք

տըէլարընա ինանմազանըզ, պէնիմ աէօզլէրիմէ նի՞ՀԷ ե-
նանաՃագ սընըզ։

ՊԱՊ Զ

1 Պու չէյլէրտէն սօնկրա՝ Յե-
սուս Գալիլեանըն Տիբերիա
ովնիզնին էօթէ եագասընա
2 վարտը. Վէ օնուն արտըն-
Ճա չօգ գալապալըգ կիտէր
խոն. զիրա խասնաալարըն ի-
զէրինէ իՃրա էթաիյէ ա՛լա-
3 մէթլէրի կէօրիւրլէր խոն։ Վէ
Յեսուս տաղա չըգըպ չա-
յիրտլէրի իլէ օրատա օթու-
4 րույօր խոն։ Վէ Եէհուտիլէ-
րին պայրամը ապասէք եագը
խոն։

5 Իմոն Յեսուս կէօզլէրինի
գալըրըպ՝ օնա չօգ խալգ
կէլակիյինի կէօրիւնՃէ, փի-
լիպպոսա սէօյլէտի. Նէ՞րէօվէն
էքմէքլէր սաթուն ալալըմ, քի
6 պուննալար եէյիլէր։ Վէ պու-
նու՝ օնու սընամագ իչիւն ակօյ-
լէսի. զիրա քէնտիսի նէ է-
7 տէՃէյինի պիլիր խոն։ Փիլիպ-
պոս օնա Ձէվապ վէրտի. Ի-
քի եիւզ սիննարլըգ էքմէք պուն-
ղարա եէթմէզ, քի օնլարտանը
հէր պիրի պիր ազ Ճէյ ալա։
8 Շայիրտլէրինտէն պիրի Սիմոն
Պետրոսուն գարնաշը Անդ-
րէաս օնա սէօյի. Գուրաոսա
9 պիր քիչիւք չօՃուգ վար, քի
օնուն պէշ արփա էքմէյի վէ
խէն պալըգը վար. Լաքին օն-
ղար՝ պու գաոսար քիչի յէ նէ՞
10 օղաՃագ։ Ամմա Յեսուս սէ-
սի. Ադամլէրի օթուրտուն.
վէ օ մահալտէ չօգ օթ վար
խոն. իմոն օղ ադամլէր՝ պէշ
11 պին քիչի գաոսար օղարագ՝ օ-
թուրտուղար։ Վէ Յեսուս էք-

իչիւն պանա վէրմէյի ա՛մէլ-
լէր՝ պու պէնիմ իշլէտմէյիմ
ա՛մէլլէր՝ պէնիմ իչիւն չէհա-
տէթ էտէրլէր, քի պէնի փէ-
տեր կէօնտէրմիշ տիր։ Վէ
պէնի կէօնտէրդիգիմ փէտեր պէ-
նիմ իչիւն քէնտիսի չէհատէթ
էթմիշ տիր. հիչ պիր վա-
զըթ օնուն սէսինի իչիւթմէտի-
նիզ, վէ չէքիլմէյի կէօրմէտի-
38 նիզ։ Վէ օնուն սէօզիւ սիզտէ
սաքին ատԷյիլ տիր. զիրա սիզ
օնուն կէօնտէրմէյի էլիմիզէ յէ
39 իննանմազ սընըզ։ Կիթաապլա-
րը թէֆթիշ էտին. զիրա
սիզ զանն էտէրսինիզ քի՝ օն-
լար իլէ էպէտի հայաթա մա-
լիք օլուրսունուզ, վէ պէնիմ
իչիւն չէհատէթ էտէն ծըլար
40 տըր։ Վէ սիզ պանա կէլմէք
իսթէմէզ սինիզ քի՝ հայաթը-
41 նըզ օլա։ Ադամէրտէն ի՛զ
42 զէթ ալմադ։ Լաքին սիզի
պէյլիյիմ քի՝ Ալլահըն մու-
հապպէթի քէնտինիզտէ եօք
43 տուր։ Գէն՝ փէտէլին տաը
իլէ կէլմիշ իմ՛, վէ պէնի գա-
պուլ էթմէդ սինի՛զ. էյէր
պիր պէյրիսի քէնտի տաը իլէ
կէլսէտէ, օնու գապուլ էտէ-
44 Ճէք սինիզ։ Սիզ պիրի պի-
րինիզտէն ի՛ղղէթ ալմադտա
օլսա՝ եալընըզ Ալլահտան օ-
լան ի՛ղղէթի արամադ իքէն՝
նի՞ՀԷ խման էտէ պիլիր սի-
45 նիզ։ Ջանն էթմէն քի՝ փէ-
տեր սիզտէն պէն շէքիլա է-
տէՃէյիմ. սիզլէն շէքիլա էտի-
ճինիզ վար տըր, օ՝ սիզլէն
խմիտա էթտիյինիզ Մովսէս
46 տիր։ Զիրա էյէր Մովսէ-
սի իննանտայըտընըզ, պանա
տաին իննանըր խտինիզ. զիրա
օ՝ պէնիմ հադիբիմա եազ-
47 տը։ Վէ էյէր օնուն եազ-

մեքլերի ալըպ՝ շուքը էթախք-
տէն սօնկրա՝ շայերտէրէ վէր-
տի, շայերտէր տէ օթուրան-
լարա · քէզա՛նք իսթէոխքլերի
գատար՝ պալըգլարտան տախի:
12 Վէ ծնլար տօյուննճա, շայերտ-
լէրինէ տէսի · Արթան վար-
չալարը թօփլայըն, քի պէր
13 շէյ զայ՛ օլմայա: Իմոի թօփ-
լասըլար, վէ պէշ արխա էք-
մէյինտէն օլան գըրընթը իլէ
ծն ևթի քիւֆէ տօլտուրտուլար
քի՝ եէյհընլէրտէն ալթմըշ
նտի:
14 Վէ օ տաէմլէր՝ Յիսուսուն
էթտիյ ա՛լաժէթի կէօրտիւք-
լէրինտէ, տէտիլէր քի՝ Ըօլ
տիւնեայա կէլէճէք փէյղամ-
պէր կէրչէքտէն պու տուր:
15 Իմոի Յիսուս ծնլարըն՝ օնու
փասիչան էթմէք իչուն կէլմիշ
ծնու գախիաճապլարընը տու-
յուննճա, եինէ՝ քէնտիսի եա-
16 լընըզճա տուլա չէքիլտի: Վէ
ախշամ օլտուղու զէմանը՝ օնուն
շայերտլէրի աէնիզէ էնտիլէր:
17 Վէ ծնլար գայըլա կիրիպ՝ տէ-
նիլէն էօթէ եադասընա՝ կա-
փառնայուննա կէլմիշլէր իտի ·
վէ արթըզ գարանլըզ օլուս,
վէ Յիսուս ծնլարա կէլմէմիշ
18 իտի · Տէնիզ տախի՝ ջօզ րիւզ
կեար էամէյիլէ՝ գատարըյօր
19 իտի: Իմոի ծնլար քիւրէք
չէքէրէք էյնըմի պէշ եախօտ
օթուղ զէլվէ գատար կիտին-
ճէ, Յիսուսուս կէօրտիւլէր քի՝
աէնիլէն իւզէրինատ էհուրմէյէ-
րէք գայըլըն եանընա կէլմի-
յօր իտի, վէ գօրգուլար:
20 Վէ օ ծնլարա տէտի · պէն
21 իմ, գօրգմանը: Իմոի իտի էթ-
տիլէր քի ծնու գայըլա ա-
լարտ · վէ տէր ա՛գատ գա-
յըզ՝ ծնլարըն կիտիճէքլէրի
եէրէ կէլտի:
Ընրթէսի կիւն՝ տէնիզլէն էօ- 22
թէ եադասընտա տուրան իաչդ՝
օրատա ծնուն շայերտլէրինէն
պինուիյի օչ պէր գայըգտան
մա՛տա եօղ իտիյինէ, վէ
Յիսուսուն՝ շայերտլէրի նչէ
պէրապէր գայըլա կիրմէտի-
յինի՝ նչա շայերտլէրի եա-
լընըզ կիթմիշ օլտուգլարընը
կէօրտիւքտէ · (Ամմա Տիբե- 23
րիատան՝ Տատպ շուքը վէ-
րիպ էքմէք էէտիքլէրի եէրէ
եադըն պաշգա գայըգլար
կէլտի ·) Իմոի իտպ Յի- 24
սուսուն հէմ շայերտլէրինէն
օրատա օլմատըղընը կէօրինն-
ճէ, ծնլար տախի գայըգլա-
րա պինուի՝ Յիսուս ատա-
յարագ կափառնայուննա կէլ-
տիլէր: Վէ ծնու տէնիզլէն 25
էօթէ եադասընտա պուլմա-
ղընա, ծնա տէտիլէր · Եա՛
իսճա՝ պուրայա նէ՞ զէման
կէլտին: Յիսուս ծնլարա ճէ- 26
վապ վէրիպ՝ տէտի · կէր-
չէք՝ կէրչէք տէրիմ սիզէ,
պէնի ատայօրտունուզ՝ մի՛ւմի-
զաթտար կէօրտիւյինիուզ իչուն
տէյիլ, իլա էքմէքլէրտէն
եէտինինիզ՝ վէ տօյտուղտունուզ
իչուն: Թէպէք օլան եէյհէճէք 27
իչուն տէյիլ՝ իլա գափատի հայա-
թա գալան եէյհէճէք իչուն
իշէյին, ծնու քի սիզէ տաէմ
Օղլու վէրէճէք · գնրա փէ-
տէր Ալտհ՝ ծնու միւհրլէտի:
Իմոի ծնա տէտիլէր · Ալտա- 28
հըն ա՛մէլլէրինի իշէյէնլիմ
տէյիս նէ՞ էտէլիմ: Յիսուս 29
ճէվապ վէրիպ՝ ծնլարա տէտի ·
Ալտահըն ա՛մէլի պու տուր քի՝
ծնուն կէօնտէրտիյի քիմսէյէ
իման էտէմինիպ: Իմոի ծնա 30
տէտիլէր · Եա տէն նէ՞ մի՛ւ-

ձիլաթ էաէլսին , քի կէօրիւալ
սանա իման էաէլեմ. նէ՞ լըչէր-
31 սին : Պապալարըմըզ չէօլտէ
մանանայը եէսիլէր , նիձէ քի
եաղըլմըշ սըր. Ընչտա եէմէ-
յէ՝ կէօքտէն էքմէք վէրտի :
32 Իսուի Յիսուս ընչտա ատէտի .
կերչէք՝ կէրչէք աէրիմ սիզէ ,
կէօքտէն օլան էքմէյի սիզէ
Մովսէս վէրմէմիշ սիր . ան-
քին կէօքտէն օլան կէրչէք էք-
մէյի փէսէկիմ սիզէ վէրիր :
33 Զիրա Ալլահըն էքմէյի կէօք-
տէն էնիյա աէ տիւնեայա հա-
34 յաթ վէրէն սիր : Իսուի ընա
ատէտիէր . Նա՛ Րապի՝ սիզէ
35 պու էքմէյի տայիմա վէր : Ա՛ն
Յիսուս ընչտա ատէտի . Հա-
յաթ էքմէյի պէն իմ . ապանա
կէլէն՝ ասլա աճըգտայաճաղ ,
վէ պանա իման էտէն՝ հիչ աս-
36 լա սուսամայաճաղ սըր : Ան-
քին սիզէ աէրիմ քի՝ պէնի հէմ
կէօրաւէնիւզ , հէմ իման էթ-
37 մէզ սիննիւզ : Փէսէրին ճիւմլէ
պանա վէրտիյի՝ պանա կէլէ-
ճէք սիր . վէ պանա կէլէնի՝
ասլա սիչարը չըգարմայաճաղ-
38 ըմ : Զիրա կէօքտէն էնտիմ
քի՝ տէյիլքէնտէ իրաաէթիմի՝
ինչա պէնի կէօնտէրքինին իրա-
39 սէթինի էտէյիմ : Վէ պէնի
կէօնտէրտիքին Փէսէրին իրաաէթի
պու սուր քի՝ ճիւմլէ պանա
վէրտիյինտէն հիչ սիրինի եէ-
թիրմէյիմ , ինչա օնու սօն կիւն-
40 ունէ սիրիլտէյիմ : Վէ պէնի
կէօնտէրտիքինին իրաաէթի պու
սուր քի՝ Օղուլտա հէր կէօրէն
վէ օնա իման էտէն՝ էպէտի
հայաթա մալիք օլա . վէ օնու
սօն կիւնտէ սիրիլտէյիմ :
41 Իսուի ընէհուտիլէր՝ կէօքտէն
էնէն էքմէք պէն իմ տէտի յի
իչիւն՝ օնտան էօթիւրու մը-

րըլտանըլա՝ տէրլէր իսի . Պու 42
Յովսէփին օղլու Յիսուս տէ-
յի՛ւ մի՝ քի պէզ օնուն վիէտէ-
լինի վէ վալիտէսինի պիլտիրիլ .
իսուի ատու նի՞ձէ տէր քի՝ կէօք-
տէն էնիմիշիմ : Իսուի Յիսուս 43
ճէվապ վէրիպ՝ ընչտա տէտի .
Պիրի պիրինէ պիլտիրմէ մըրըլտան-
ման : Պանա հիչ քիմսէ կէլէ- 44
մէզ , էյէր ալնըն կէօնտէրքէն
փէսէր օնու չէքմէզսէ , վէ պէն
օնու սօն կիւնտէ սիրիլտէյիմ :
Փէյղամպէրլէրտէ եաղըլմըշ 45
սըր . վէ ճիւմլէսի Ալլահտան
էօյրէտիլմիշ օլաճաղլար . իմ-
ուի փէսէրտէն հէր իշիտէն վէ
էօյրէնէն՝ պանա կէլիր : Տէյիլ 46
քի փէսէրի քիմսէ կէօրմիւշ
սիւր , ինչա օղ քիմսէ՝ քի Ալ-
լահտան սըր . փէսէրի օ կէօր-
միւշ սիւր : Կերչէք՝ կէրչէք 47
սէրիմ սիզէ , պանա իննանան՝
էպէտի հայաթա մալիք օլուր :
Պէն հայաթ էքմէյի իմ : 48
Րապալարընըզ չէօլտէ մանա- 49
նայը եէսիլէր , վէ էօլտիւլէր :
Կէօքտէն էնէն էքմէք պու սուր, 50
քի օնտան սիր քիմսէ եէյիպ՝
էօլմէյէ : Պէն հայաթ էքմէյի 51
իմ քի՝ կէօքտէն էնտիմ : Ե- 52
հէր սիր քիմսէ պու էքմէք-
տէն եէրսէ , էպէտէն եաշայա-
ճաղ սըր . հէմ տահի պէնիմ
վէրէճէյիմ էքմէք՝ թէնիմ սիր,
քի օնու պէն՝ տիւնեանըն հա-
յաթը իչիւն վէրէճէյիմ :
Իսուի ԵէհուտիլԷր՝ մապէյն- 53
լէրինտէ նիզա էտիպ տէրլէր
իսի . Պու՝ նի՞ձէ պիզէ թէնի-
նի եէմէք իչիւն վէրմէյէ գա-
տիր սիր : Իսուի Յիսուս օնլա- 54
րա տէտի . Կերչէք՝ կէրչէք
աէրիմ սիզէ , էյէր տատէմ Օղ-
լունուն թէնինի եէմէզսէնիզ ,
վէ օնուն գանընը իչմէզսէնիզ ,

քէնտիէրինէսաէ հայաթընըզ
55 օլմազ : Պէնիմ թէնիմի էէյէն
վէ գանըմը իչէն՝ էպէտի հայա-
թա մալնք տիր , վէ պէն օնու
սօն կիւնաէ տիրիլտէճէյիմ :
56 Ջնրա թէնիմ կէրչէքտէն թա-
ա՛մ տըր . վէ գանըմ՝ կէր-
57 չէքտէն իչքի տիր : Թէնիմի
էէյէն վէ գանըմը իչէն՝ պէն-
տէ գալըր , պէն տախի օնուս :
58 Տիրի օլան փէտէր պէնի նիճէ
կէօնտէրտի խէ՝ վէ պէն փէ-
տէրին վասիթաաի իլէ եաշա-
րըմ , պէնի էէյէն տախի էօյլէ
պէնիմ վասիթամ իլէ եաշայա-
59 ճադ : Կէօքտէն էնէն էքմէք
պուս տուր . պապալարընըզ
մանանայը եէյիսպ էօլտիւքլէրի
կինալի տէյիլ . պուս էքմէյի եէ-
յէն՝ էպէտէն եաշայամազ :
60 Պու շէյլէրի՝ կափատընա-
յուրմաս թա՛լիմ էտէր իքէն՝
ճէմիյէթ եէլինաէ աէօլէտի :
61 Իսրայիլօղլունէն չօգ
քիմսէլէր իչլիթալքլէրինաէ՝
աէտիլէր . պու սէօզ սէրթ
տիր , պուննու քի՞մ սինկլէյէ
62 պիլիր : Վէ Յիսուս՝ շայիրտլէ-
րինին պու չէյ իչլիէն մըրըլ-
տանատըգլարընը տէրսունինաէ
պիլտիյէլէ , օնլարա տէտի .
Սիզլի պո՞ւ մի սիւրչախլըյօր .
63 եա էյէր տաէմ Օղլունուն մու-
գատտէմա օլտուղունու եէրէ չըգ-
64 մըշընը կէօրիւրսէնիզ : Հա-
յաթ վէրէն՝ րուհ տուր , թէնն՝
հիչ պիր ֆայտաէ կէթմէզ . պէ-
նիմ սիզէ սէօյլէտիյիմ սէօզ-
լէր՝ րուհ տուր , վէ հայաթ
65 տըր : Նաքին սիզտէն պա՛զը
քիմսէլէր վար քի՝ ինանմազլար .
զնրա Յիսուս՝ ինանմայանլար
քիմլէր օլտուղունու՝ վէ օնու
էլէ վէրմէճէք օլան քիմ օլտու-
ղունու էվվէլտէն պիլմիր իտի :
66 Վէ տէրհալ . Պունուն իչինն
սիզէ տէրհալ քի՝ հիչ քիմսէ
պանա կէլմէտիզ , էյէր օնա
Փէտէրհսանէն վէրիլմիշ տէյիլ
իսէ :
67 Պունտան սէօյլէ՝ օնուն շա-
հիրտլէրինտէն չօգ քիմսէլէր
կէրի կիթտիլլէր , վէ արթըզ
68 օնուն իլէ կէզտիզլէր իտի : Յի-
սուս օնլարա տէտի .
Սի՞զ տախի մի կիթմէք իսդէր
69 սինիզ : Սիմոն Պետրոս օնա
ճէվապ վէրտի . Եա՛ Րապպի՝
քիմէ՞ վարտըրմ . սէնտէ էպէ-
70 տի հայաթ սէօզլէրի վար . Վէ
պիզ իման էթմիշիզ , վէ անկ-
լամըշըզ , քի սէն Ուլահընն Օղ-
71 լու Փրիստոս սուն : Յիսուս
օնլարա ճէվապ վէրտի . Պէն՝
սիզ օն իքի քիմսէյի սէ՞չմե-
միմ մի , ամմա սիզտէն պիրի
72 շէյթան տըր : Վէ պուննու Սի-
մոն օղլու Իսխարիովտացու Յու-
դա իչինն սէօյլէր իտի . զնրա
օ՝ օնիքիլէրին պիրի իքէն՝ օնու
էլէ վէրէճէք իտի :

ԳԱՂ Է

1 Վէ Յիսուս՝ պու շէյլէր-
տէն սօնրա Գալիլէատա կէ-
զէր իտի . զնրա Եհովատիս-
թանտա կէզմէք իսթէմէզ իտի ,
չինն քի Եհովատիլէր օնու էօլ-
տիրմէյէ արտըլար իտի :
2 Վէ Եհովատիլէրին չատըր
3 պայրամը եագըն իտի : Իսաէ
գարնաուշլարը օնա ատախլէր .
Պուրտաան կէօչիւա՝ Եհովա-
տիսթանա կիթ , քի շայիրտ-
լէրին տախի իշլէտիյին ա՛մէլ-
4 լէրինի կէօրէլէր : Զնրա հիչ
քիմսէ եօգ քի՝ պիր շէյի կիզլի-
ճէ իշլէ յիպ ատ՝ քէնտիսի աշի-
քեար օլմասընը իսթէյէ . Ե-

յեր պատնէարը իշէրան, քէն-
ոինի սիւնեայա պէչան էլէ:
5 Զիրա գարնատչարը ալիէ
6 ծնա իման էթմէզէր իսի: Իմ-
ոի Յիսուս ծնէարա ոէսի.
պէնիմ վագթըմ ոատա էէ-
թիչմէսի. լաքին սիզին վագ-
թընըզ ոայնա հաղըր ոըր:
7 Տիւնեա սիզսէն էչըսդ էսէ-
մէզ, ամմա պէնոէն էչըսդ
էոէր. զիրա պէն ծնոան էօ-
թիւրիւ չէհատէթ էսէրիմ
քի՝ ծնուն ա՛մէզէրի եւորա-
8 մաղ ոըր: Սիզ պու պայրա-
մա չըգըն. պէն պու պայրա-
մա ոատա չըգմամ, զիրա պէ-
նիմ վագթըմ ոատա թէչքմիզ
9 օրմանըզ ոըր: Օնըարա պու
չէյէրի սէօյէչիսի՝ գաղիլեա-
10 ոա գալըր: Վէ ծնուն գա-
րնոատչարը չըգընձա, օր զէ-
ման քէնոէսի ոատի պայրատա
չըգըր, աշխէարէ տէյիլ, իւ-
ր ևէզ իչէ ևիպի:
11 Իմոի Եէհուատիզէր՝ ծնու
պայրամոա արայըգ տէրզէր
12 իսի. Օ նէ՞րէտէ ոէր: Վէ
ծնուն հագդընա խաղդըն արա-
պնոա չօգ փըսըզթը վար իսի.
պա՛զըզարը՝ էյի ոէր՝ տէրզէր
իսի, պաշգարարը տէրզէր ի-
ոի. Եօգ, իւր խաղդը ազաք-
13 ըըյօր: Ամմա Եէհուատիզէրին
գօրգուսու սէպէգինոէն՝ հիչ
քիմնէ ծնոան էօթիւրիւ աշխ-
էէարէ տէօյէմէզ իսի:
14 Իմոի արթըզ պայրամ էա-
ըը օրուձա՝ Յիսուս հէ յէէզ
չըգոր, վէ թա՛զիմ էտէր իսի:
15 Վէ Եէհուատիզէր թա՛ձձիւգ
էոիգ տէրզէր իսի. գու՝ էօյ-
րէնդէմիշ լինէն՝ նի՞չէ էինէոաղ-
16 զարը պիտիր: Իմոի Յիսուս օն-
զարա ձէվապ վէրիգ՝ տէոի.
Գէնիմ թա՛զիմիմ՝ քէնոէսինն

տէյիլ ոէր, էլա պէնի կէօն-
ոէրէնին տիր: Ի յէր պիր քիմ- 17
ոէ ծնուն իրոաէթինի էթմէք
իսթէրսէ, պու թա՛զիմոէն
հօթիւրիւ անկըյոաձագ քի՛
Ա՛զոատան մը՝ էօիոաա պէն
քէնոէսինիմոէն մի ոէօյզէրիմ:
Գէնոէսինիոէն ոէօյէ՛էն՝ քէն- 18
ոի ի՛զէթինի ոըոար. ամ-
մա ծնու կէօնոէրէնին ի՛զէ-
թինի ոըոայո՝ հագ օ ոուր,
վէ ծնուա նահագըդ եօգ
ոուր: Ա՛ովէս սիզէ նօմօուս 19
վէ՛րմէսի մի, վէ սիզոէն հիչ
քիմոէ նօմօուս իձրա էթ-
մէզ: Նի՛չինն պէնի էօլոիւր- 20
մէյէ ոըոարոընըզ. խաղդ ձէ-
վապ վէրիգ ոէսի. ճինէնին
վար, ոէնի քի՛մ էօլոիւրմէյէ
ոըոայօր: Յիսուս ձէվապ վէ- 21
րիգ՝ ծնուարա ոէսի. Պիր ա՛-
մէլ իչէոիմ, վէ պուէնուն ի-
չինն հէփինիզ թա՛ձձիւգ է-
ոէրոինիզ: Ա՛ովէս սիզէ պիւն- 22
նէթի վէրոի, ոէյիլ քի օ՝
Ա՛ովէսոէն ոիր, իւր պաոպա-
լարոան, վէ շաբաթ կիւնիւն-
ոէ ոաոէմ ախունէթ էոէր սի-
նիզ: Էյէր ոաոէմ շաբաթ 23
կիւնիւնոէ սիւննէթ օրուն ուր-
ոա, շէօյլէ քի Ա՛ովէսին նօ-
մօուս պօզուլմայոա, շաբաթ
կիւնիւնոէ պիր պիւթիւն ա-
ոէմ ոաղ էթոէյիմ իչինն՝ պա- 24
ձա ոարըլը՛ր մը սրնըզ: Կէօ-
րիւնիւշ կէօրէ շէրոաա՛թ կէօր-
մէն, իւր հագ շէրոաա՛թ կէօ-
րիւն:

Իմոի Երուսաղէմլիլէրոէն 25
պա՛զըզարը տէրզէր իսի. Էօր-
ոիմէյէ արոաարդըզարը պու
ոէյի՛լ մի. Հէմ իշէթ օ՛ ա- 26
ոէյի՛լ մի. Հէմ իշէթ օ՛ ա-
շխէարէ տէօյէմէզէր, վէ ծնա հիչ
պիր շէյ տէօյէմէզէր. ա՛ձա-
ոա վիւձիւհէրէ պուէնաւն փը-

բնատոս օլսուղուննու կէրչէք-
27 սէն անկլատըլա՛ր մը : Լա-
քին պաւնուն նէրկսէն օլսու-
ղուննու սկսլսրկ. Փրկատոս
խոչ կէլսկի զէման՝ նէրկսէն
օլսուղուննու քլմոչ սկսլմէզ :
28 Իմոի Յկսուս հէյքէլսչ
Թա՛լիմ էասէրէք՝ չաղըրըպ սէ-
մէ. Պէնի սէ սկսլսրսննկ,
նէրկսէն օլսուղուննու սէ սկս-
լսր սննկ. վէ քննսկլկմոէն
կէլմէմկ կսմ. ամմա սկնի
կէօնսէլկն՝ կէրչէք սէր, քի
29 օնու սրզ սկսլմէզ սննկ : Փէն
օնու սկսլսրկմ. զկրա օնսոն
կսմ, հէմ սկնի օ կէօնսէրսոի :
30 Իմոի օնու Թուլումոզա ագաղ-
լար կսմ. ամմա օնուն կս-
զկրննէ հկչ քլմոչ էլ սաղմա-
սը. զկրա օնուն սաա՛Թը սա-
31 հա կէլմէմկ կսմ : Վէ կաղէ-
սոն չօգ քլմոչլէր օնա կննան-
ըլար, վէ սէրլէր կսմ քի՝
Փրկատոս կէլսկի զէման
պաւնկատոսոն՝ պաւնուն էԹոս-
կինուէն զկյսոսէ մի՛ էմկզսԹ-
լա՛ր մը էասէնէք :
32 Փարկսեցկլէր՝ կաղդըն օն-
սոն էօԹկսրկս պաւնճկլէկկն
Փլսըզկթը էԹոսկյնկ կզկթ-
սկլէր, վէ Փարկսեցկլէր հէմ
պաշ քեահկննլէր օնու Թուէթ-
մոտ կզկն կուզմէԹքեաղլար
33 կէօնսէրսոկլէր : Իմոի Զկսուս
սէոսկ. Պկր աղ վոգըթ սա-
հա սկզկն կլէ պէրսոսէր կսմ,
անոսէն պէնի կէօնսէրկննէ կկ-
34 սէրկմ : Պէնի արույաճոգ սը-
նըզ, վէ պաուլույաճոգ սը-
նըզ. վէ պէնիմ օլսուղուսմ
եէրէ՝ սրզ կէլկմէզ սննկզ :
35 Իմոի Եէհօուսոկլէր՝ մոսոէ կն-
լէրկննսէ սէոսկլէր. Պաս նէ՞-
րէյէ վարաճոգ՝ քի սրզ օնու
պաուլույաճոգըզ, ա՛Զոսպա Եօս-
նկլէր արսոըփա սոաղըմըշ
օլանլարա՞ մը վարըպ՝ Եսննա-
նկլէրկ Թա՛լիմ էասէՃկք : Պաս՝ 36
պէնի արույաճոգ սընըզ, վէ
պաուլույաճոգ սընըզ, վէ պէ-
նիմ օլսուղուսմ եէրէ սրզ կէ-
լկմէզ սննկզ՝ էասէրէք պէնի
արույաճոգ սընըզ, վէ պաուլ-
ույաճոգ սընըզ, վէ պէնիմ
օլսուղուսմ եէրէ՝ սրզ կէլկ-
մէզ սննկզ : Պաս՝ 37
վէ պայրաճըն էն պէօյկսք
կկննկս օլան ասն կկսնոսէ՝ Յկ-
սուս սսոբոսս, վէ չաղըրըպ
սէոսկ. Ինչէր սկր քլմոչ սս-
սաճըշ խոչ, պասս կէլսկն,
վէ իչսկն : Պասս քկմ քի իսան 38
էասէրսէ, քկԹսաճըն սէոսկի
կկսկի՝ օնուն գաճկնըսոան սս-
պաուհույաճոգ ըրսաղկսաըզ սգա-
Ճաղկսաը : Վէ պաուսս՝ ծսս 39
իսան էասէնկէրկն սկաճոգկսաը
Ըաւհոան էօԹկսրկս սէույկէմկշ
խոչ. զկրա սսոհա Ա՛զկզ
Ըաւ Չէէնկշ սէույկսխոչ, չկն
քի Յկսուս սսոհա ի՛զկԹկէն-
մէմկշ խոչ : Իմոի խաղգսոան 40
չօգ քլմոչկէր սպս սէօղկս կշ-
սննճէ՝ սէրկէր խոչ. Օկմէյ-
զամոզկէր կէրչէքսոէն սպս սաս:
Պաշգակսաը սէրկէր խոչ. 41
Փրկատոս սպս սաս. սամա
զայրկէկրկն սէրկէր խոչ. Նա
Փրկատոս Գաղկկեասաո՞ն մը
կէկկը. ՓկԹաղ սէ՞մճոէ կի 42
քի՝ Փրկատոս ԴաւկԹկն զկս-
րկյէԹկննսէն վէ ԴաւկԹկն
օլսուղուս քէօյսէն ըսԹկէյէմ-
սէն կէկկը : Իմոի օնուն իչկն 43
խաղգսոա Փըրգա օկսս : Վէ 44
օնկասոան սպա՛զկսաը օնս
ԹուԹմոզ խոԹէրկէր խոչ.
կսէքն օնուն խուզէրկննէ հկչ
քլմոչ էլ սաղմասը :
Իմոի խուզմէԹքեաղկսաը սպաշ 45
քեահկննկէրկ վէ Փարկսեցկկ-
րչ կէկկսկէր, վէ պաուկսաը՝
օնկսա սէոսկէր. Օնու նէ՞-

ոխէր , Թա֊քի օնտան շնքեա֊
յէթ էթմէյէ սէպէլէրի օ֊
լա • ամմա Յիսուս աշալա
էյնլնսփ՝ փարմալըլնլէ եէրէ եա֊
ղար իտի : Վէ օնա սիւալէսինք 7
տուրմատա օլմալէրի նլէ ,
ոօղրուլուսփ օնլարա տէսի •
Սիղաէն կնւնահսըզ քիմ իսէ՝
էվվէլա օ օնուն իւզէրինէ Թա֊
ղը աթսըն : Վէ եինէ աշա֊ 8
ղա էյնլնսփ՝ եէրէ եաղար
իտի : Վէ օնլար իշնԹախքէ֊ 9
րինտէ , զամիրաէն ա՛ղարլա֊
նըսփ՝ իմԹիսարլատան պաշլա֊
յարագ էն ասնկրաքլէրէ վա֊
րանասէք՝ պիրեր պիրեր տի֊
շարը չըգարլար իտի • վէ Յի֊
սուս օրնժասա տուրան գարը
նլէ եալընըզ գալը : Իմտի 10
Յիսուս տօղրուլուսփ՝ գարըտան
մա՛սա հիչ քիմսէյի կէօր֊
մէյինճէ՝ օնա տէտի • Եա՛
գարը՝ օղ սէնատէն շնքեայէԹ
էտէնլէր հա՞նի • պիրն ասլա
սէնին իւզէրինէ հիւքմ է՞Թ֊
մէտի մի : Վէ օ տէտի • Հիչ 11
պիրի՝ եա՛ Ըասպ • իմտի Յի֊
սուս օնա տէտի • Պէնատախ
սէնին իւզէրինէ հիւքմ էԹ֊
մէմ • վար , վէ արԹըզ կնւ֊
նահ իշլէմէ :

Իմտի Յիսուս՝ եինէ օնլա֊ 12
րա սէօյլէյնսփ տէտի • Պէն
տիւնեանըն ըշըղը իմ • պէնիմ
արադմճա կէլէնն՝ ասլա գա֊
րանլըգտա կէղմէյէճէք , իլլա
հայաԹ ըշըղընա մալնք օյա֊
ճադ : Իմտի փարիսեցիլէր օնա 13
տէտիլէր • Սէն՝ քէնտին իշնւն
շէհատէԹ էտէրսին , շէհա֊
տէԹին հագ տէյնլ սիր : Յի֊ 14
սուս ճէվապ վէրնսփ՝ օնլարա
տէտի • Էյնրջի պէն քէնտիմ
իշնւն շէհատէԹ էտէրսէմ տէ՝
շէհատէԹիմ հագ սըղ • զնրա

ՊԱՊ Ը

1 Վէ Յիսուս զէյԹինէլնէք տա֊
2 ղընա՝ վարսըը : Վէ սապահ֊
լայընն Թէքրար հէյքէլէ կնԹ֊
ան , վէ ալնւԹիւն գամլ օնա
կէնիրլէր էտի • վէ օՖԹուրուսփ
3 օնլարա էյրէտիր էտի : Իմտի
քեաԹիպլէր վէ Փարիսեցիլէր
օնա՝ զինատա Թութնուլմուշ
պիր գադը կէԹիրտիլէր • վէ
օնու օրնժասա տուրտուրսփ ,
4 օնա տէտիլէր • Եա՛ խոճա՝
պու գադը զինա էտէր իչէն՝
ա՛ճել իւզէրինատ Թութնուլ֊
5 տու : Վէ Մովսէս նոմոսատա
պիզէ Թէնապիհ էԹտի քի՝ այօյ֊
լէրը Թաշլանմալար • իմտի սէն
6 նէ՞ տէրսին : Վէ օնու Թէճ֊
րիւալ էտէրէք պունու տէ֊
շէհատէԹիմ հագ տըր • զնրա

ներբեսաէն կէլաէյիմի վէ նե-
րէյէ կիթաէյիմի ալէլրիմ.
սիզ իսէ՝ նէրբեսաէն կէլաէյիմի
եա նէրէյէ կիթաէյիմի ալէլ
15 մէզ սինիզ: Սիզ թէնճէ հիւքմ
էաէր սինիզ. ալէն հիչ քիմ
16 ահյի հիւքմ էթմէմ: Վէ
էյէրչէ ալէն հիւքմ էթմահմ
ահ՝ ալէնիմ հիւքմիւմ կէրչէք
սիրա՝ զիրա եաղընըզ ահյիլիմ,
եէլա ալէն՝ վէ ալէնի կէօնահ-
17 րէն փէաէր: Վէ սիզին նօմո-
սունուզրա սաիկ եաղըլմըշ
սըր քի՝ Ի՛քի սահմին չէհա-
18 ահէմ հադ սըր: Պէն իմդի՛
քէնահիմ իչիւն չէհաահէթ էահ-
րիմ, հէմ ալէնիմ իչիւն՝ ալէ-
նի կէօնահէրէն փէաէր չէհա-
19 ահէթ էաէր: Իմոի օնա ահ-
սիլէր. փէաէրին նէ՛րէահ
սիր. Յիսուս ճէվապ վէր
ար. Նե ալէնի՝ նե ահ փէահ-
րիմի ալիլեր սինիզ. էյէր ալ-
նի ալիլահյիսաինիզ, փէահրիմի
սաիկ ալիլեր իսաինիզ:
20 Պու ահօղլէրի Յիսուս հէյ-
քէլահէ Թամլիմ էաէրէք՝ իսազի-
նե օսասընաա ահօյլէսի. վէ
օնու հիչ քիմսէ ԹուէԹմասաը,
զիրա սահա օնուն սաա՛Թը
կհլմէմիշ իսի:
21 Իսոի Յիսուս Թէքրաը օն-
լարա ահսի. Պէն հիսաէրիմ,
վէ ալէնի արայաճաղ սընըզ,
վէ կիւնահընըզրա էօլէճէք
սինիզ. ալէնիմ հիԹաիյիմ
էէրէ սիզ կէլէմէզ սինիզ:
22 Իսոի Եէհուսաիլէր ահրլէր ի-
ար. Սաղընը քէնահինի էօլսո՛ը
մէսին քի՝ պէնիմ հիԹաիյիմ
էէրէ սիզ կէլէմէզսինիզ ահ-
23 յօր: Վէ օնլարա ահսի. Սիզ
աշուղահան սընըզ, պէն էօ-
դարըսան իմ. սիզ պու ահա-
էահան սընըզ, պէն պու

ահէնէահան ահյիլ իմ: Իսոի 24
սիզէ ահսիմ՝ քի՝ կիւնահլարը-
նըզրա էօլէճէք սինիզ. զի՛րա՝
էյէր իսոի էԹմէզսէնիզ քի
պէն իմ, կիւնահլարընըզրա
էօլէճէք սինիզ: Իսոի օնա ահ- 25
սիլէր. Սէն քի՛մ սին, վէ
Յիսուս օնլարա ահսի. Իա-
ԹիսահէրէՀ հէման սիզէ սէօյ-
լէսիյիմ կէպէ: Սիզին հադ- 26
դընըզրա սէօյլէմէյէ վէ հիւքմ
էԹմէյէ չօգ չէյլէրիմ վար.
լաքին պէնի կէօնահէրէն՝ կէր-
չէք ահր. վէ պէն ահէնէահյա՝
օնահան իչիԹաիյիմ չէյլէրի
սէօյլէրիմ: Օնլարա փէաէր 27
իչիւն սէօյլէսիյինի անկլամա-
սընըզ:
Իսոի Յիսուս օնլարա ահ- 28
սի. Ատէմ Օղլունու էիւ-
չէլԹաիյինիզահ՝ օղ զէման
անկլայաճաղ սընըզ՝ քի պէն
իմ. վէ քէնահիյիմահէն հիչ
պիր չէյ էԹմէմ, լաքին փէ-
ահրիմ պահա նիչէ էյէրէԹաի
իսէ, օ չէյլէրի սէօյլէրիմ:
Վէ պէնի կէօնահէրէն՝ պէնիմ 29
իչէ սիր. փէաէր պէնի էա-
ղընըզ պրադիսաը. զիրա պէն՝
սայիսա օնուն պէյհէնահիյ
նէհանէլէրի էաէրիմ:
Պու չէյլէրի սէօյլէր նէքէն, 30
օնա չօգ քիմսէլէր իննանսը-
լար: Իսոի Յիսուս՝ օնա իսոն 31
էահէն Եէհուսաիլէրէ ահր ի-
ար. Էյէր սիզ՝ պէնիմ սէօ-
զիւմիէ գալըսանըզ, կէրչէք-
սէն չայիրահէրիմ սինիզ:
Վէ կէրչէքլիյի պիլէճէք սի- 3
նիզ, վէ կէրչէքլիք սիզի ա-
զահա էահճէք սիր: Օնա ճէ- 3
վապ վէրահիլէր. Պիզ Ա՛բրա-
համ զիւրիյէԹի իզ, վէ հիչ
պիր վադըԹ քիմսէյէ գուլ օլ-
մամըշըզ. սէն Նի՞ճէ՝ Ա՛զահ

34 ալաճապ սընըզ աէրսին : Յի-
սուս ծնըտա Ճէվապ վէրսի .
կէրէէք՝ կէ-ըէէք աէրիմ սիզէ
քի՝ կիւնահը հէր ի-ըէէն՝
35 կիւնահըն գուրտա տուր : Վէ
գուր՝ էպէտէն էվտէ գալմազ .
36 օղուր՝ էպէտէն գալըր : Իմոի
էյէր Օղուր սիզի ա՛զատ է-
աէրսէ , Ֆիլ վագի՛ ազատ .
37 լաճապ սընըզ : Աբրահամ
զիւրրիյէթի օտուտուննուզտա
պիլերիմ . ամմա պէնի էօ-
աիւրմէյէ արար սընըզ , զիրա
աէօզիւմ սիզտէ եէր էթմէզ :
38 Պէն փէտէրիմին եանընտա
կէօրտիւյիւմիւ աէօյէրիմ , իմ-
ոի սիզ տաիոի պաբանըզըն
եանընտա կէօրտիւյիւնէւզիւ
39 էտէրսինիզ : Ճէվապ վէրիպ
օնա տէտիլէր . Պիզիմ պապա-
մըզ Աբրահամ սըր . Յիսուս
ծնըտա տէտի . Էյէր Աբ-
րահամըն էվլատլարը օտայը-
տընըզ , Աբրահամըն ա՛մէ-
40 լերինի իշէր իտինիզ : Շիոի
իսէ պէնի էօտիւրմէյէ արար
սընըզ , պիր աատմի քի՝ սիզէ
Աստահան իշիթտիկիմ կէր-
էէքլիի աէօյէտիզիմ . Աբրա-
41 համ պուննու էթմէտի : Սիզ՝
պապանըզըն ա՛մէլերինի իշէր-
սինիզ . իմոի օնա տէտիլէր .
պիզ՝ զինատան ատղմամըշըզ .
պիր Փէտէրիմիզ վար՝ Աստ :
42 Իմոի Յիսուս ծնըտա տէտի .
Էյէր Աստ Փէտէրինիզ օ-
ատյըտը , պէնի աէվէր իտինիզ .
չիւն քի պէն՝ Աստահատն էղդ-
ատըմ , վէ կէտիմ . զիրա ատ-
քի քէնտիլիյիմտէն կէտիմ ,
լաքին պէնի օ կէօնտէրտի :
43 Նի՞չիւն պէնիմ աէօյէտիյիմի
անիտատազ սընըզ . չիւն քի
պէնիմ աէօզիւմիւ տինիտէյէ-
44 մէզ սինիզ : Սիզ պապանըզ

չէյթանտան սընըզ , վէ պա-
պանըզըն արզուտէրինի իճրա
էթմէք իտէթէր սինիզ . օ՝ իպ-
լիտատէն ատէմ էօտիւրիւ-
ճիւ իտի , վէ կէրչէքլիքտէ
ատուրմատը . զիրա օնտա կէր-
չէքլիք էօզ տուր . եալանը
աէյտէտիյի վադըթ՝ քէնտի-
նինպիլէրտէն աէօյտէր . զիրա
եալան աէօյտէյիճի՝ վէ օնուն
պապատըրը : Ամմա պէն կէր- 45
չէքլիյի աէօյտէտիյիմ իչիւն՝
պանա ինանմազ սընըզ : Սիզ- 46
տէն՝ քի՞մ պէնտէ կիւնահ
իտպաթ էտէ պիլիր . վէ էյէր
կէրչէքլիք աէօյտէր իտէմ , սիզ
նի՞չիւն պանա ինանմազ սը-
նըզ : Աստահտան օլան՝ Աստա- 47
հըն աէօզտէրինի տինկլէր . սիզ
պու աէպէտտէն տինկլէմէզ
սինիզ , չիւն քի Աստահտան
տէյիլ սինիզ : Իմոի Եէհու- 48
տիլէր ճէվապ վէրիպ՝ օնա
տէտիլէր . Էյի տէ՞մէյօրմու-
յուզ քի՝ Սամարիտալը սըն , վէ
ճինննին վար : Յիսուս ճէվապ 49
վէրտի . Պէնիմ ճիննիմ եօզ
տուր , լաքին Փէտէրիմի ի՛զ-
զէթլէրիմ , վէ սիզ պէնի թահ-
դիր էտէյօրսունուզ : Ամմա 50
պէն քէնտի ի՛զզէթիմի արա-
մամ . օնու արտյան վէ շէ-
րատ՛թ կէօրէն վար : Կէրչէք՝ 51
կէրչէք աէրիմ սիզէ , էյէր
պիր քիմսէ պէնիմ աէօզիւմիւ
կէօզէտիրսէ , էպէտէն տալա
էօլիւմ կէօրմէյէճէք տիր : Իմ- 52
տի Եէհուտիլէր օնա տէտիլէր .
Շիոի պիլտիք քի՝ ճիննին
վար . Աբրահամ հէմ փէյ-
ղամպէրլէր էօլտիւ , վէ սէն
տէրսին . Էյէր պիր քիմսէ
աէօզիւմիւ կէօզէտիրսէ , էպէ-
տէն տալա էօլիւմ Թաղդմա-
տէն տալա էօլիւմ Թաղդմա- 53
յուճագ : Սէն պատամըզ Ա-

բահամաան պէօյի՞ք մի սին , քի օ էօլաիւ · վէյղամապէրլէր տաախ էօլտիւլէր · սէն քէնտինի՞ քի՞մ էտէրսին : Յիսուս ճէվապ վէրտի · Էյէր պէն քէնտիմի ի՛զզէթլէյօրսամ , ի՛զզէթիմ հին՛ էյ սիր ընչ սիր · պէնի ի՛զզէթլէյէն՝ փէտէրիմ տիր , քի սիզ օնսան էչիսն Ալլահըմըզ սըր տէր ալինիլ · Վէ օնսա պիլմէտինիզ , ամմա պէն օնսա պիլիրիմ · վէ էյէր օնսա պիլմէմ տէրսէմ , սիզէ պէնզէր եալանճը օլաճաղըմ · Լաքին օնսա պիլիրիմ , վէ օնսան սէօզլիւնիւ կէօզէտիրիմ : Պաապանըզ Աբրահամ պէնիմ կիւնիւմիւ կէօրմէք ետին տէպի էլէ մէսրուր օլտու · վէ կէօրտիւ , հէմ սեվինտի : Յահա էհտուտլէր օնա տէտիլէր · Տահա էլվի եաշընտա տէյիլսին , Աբրահամը՞ տահի մի կէօրտիւն : Յիսուս օնլարա տէտի · Կերչէք՝ կերչէք ձեզի տիրիմ սիզէ , Աբրահամ օլմազտան էվվէլ՝ պէն վար իմ : Իմտի թաշլար պալտրընըլար , քի օնսան իւզէրինէ աթմալըր · Յիսուս ետէ կիտլէնտի , վէ օնլարըն օրթասընտան կէչիպ՝ հէյքէլտէն միշարը ջըգարը , վէ պէօյլէ կէչտի :

ԳԱՂԹ Ը

1 Վէ կէչէր լաքին , անտանի տօղմա պիր քէօր տաէմ կէօրտիւ : 2 Վէ շայիրտլէրի օնա սիրալ եարէպ տէտիլէր · Ըա՛ խոճա՝ քի՞մ կիւնահ իշլէտի , պո՞ւ մը՝ եօխսա անթալըրը մը՝ 3 քի սու՛ր քէօր տօղա : Յիսուս ճէվապ վէրտի · Նէ օ կիւնահ իշլէտի , նէ տէ օնսան անթալը-

ըը · Լաքին օնտա Ալլահըն ա՛մէլլէրի աշկեարա օլա տէյիւ օլտու : Կիւնտիւզ լաքէն պանա կէրէք տիր քի՝ պէնի կէօնտէրընին ա՛մէլլէրինի իշլէյիմ · կէճէ կէլիր , քի օ զէման քիմսէ չիշլէյէմէզ : Պէն տիւնեա տա լաքէն , տիւնեանըն ըշըղըմ : Պու շէյլէրի տէյլէյինճէ , եէրէ Թիւքիւրիւա՝ Թիւքրիւքտէն պաշըդ եափտը , վէ պաշըդը՝ քէօրիւն կէօզլէրի իւղէրինէ սիւրտիւ : Վէ օնա տէտի · Կիթ՝ Սեղտամ հավուզընտա (քի Թէրճիւմէ օլունտա՝ կէօնտէրիլմիշ տէմէք տիր) եայդան · իմտի օ կիտիպ եայդանտը , վէ կէօրիւր կէլտի : Իմտի գօնշուլար՝ վէ օնսան էվվէլտէն տիլէնճի օլտուղունու կէօրէնլէր տէրլէր իտի · Օլ օթուրտուգ տիլէնէն պու տէյի՞լ մի : Պա՛ղըտարը տէրլէր իտի քի՝ պու տուր · պա՛ղըտարը տա քի՝ Օնա պիր պէնզէյէն տիր · քէնտիտի տէր իտի քի՝ պէն իմ : Իմտի օնա տէրլէր իտի · Անէնի կէօզլէրինի՞ ճէ աչըտը : Օ՝ ճէվապ վէրիպ տէտի · Յիսուս տէնլէն պիր տաէմ պաշըդ եափտա՝ կէօզլէրիմին իւզէրինէ սիւրտիւ , վէ պանա՝ Սեղտամ հավուզընա կիթ , վէ եայդան տէտի · վէ պէն վարըպ եայդանընճա , կէօրտիւմ : Իմտի օնա տէտիլէր · Օ՝ նէ՞ քէտէ տիր · տէտի · Պիլմէմ :

Օլ հվվէլն քէօր օլանը փարիսեցիլէրէ կէօթիւրտիւլէր : Վէ Յիսուս պաշըդը եափըպ՝ օնսան կէօզլէրինի աչըտըզը զէման՝ շաբաթ իտի : Իմտի փարիսեցիլէր՝ նիճէ կէօրտիւ տէ-յիւ Թէքրար օնա ասլտուղուն ·

լեր քի՝ գՀէնտխոն սիննէ պա-
լէզ տիր , ծնա ուօրուն : Իմոն 24
Թէքրար քէօր օ֊ան ատէմի ջա֊
ղըտըլար , վէ ծնա ատամլէր ·
Ընտոտա չիւքր վէր · պիզ պի֊
լուրուզքի՝ օ ատէմ կիւնահքեար
սըր : Իմոն օ՝ ձէվապ վէրիա 25
ատի · Կիւնահքեար մը սըր՝
պիլմէմ · տիր ջէյ պիւլուիմ֊քի՝
պէն քէօր էքէն , շիմոի կէօ֊
լիւյօրում : Վէ էյնէ ծնա ատ֊ 26
տիէր · Սոնոա նէ՞ էթմոի · ա֊
նէն կէօզէլ լինի նի՞ձէ սգըր :
Ծնըտա ձէվապ վէրմոի · Սիզ 27
շիմոի ատօյլէտիւ , վէ իչի֊
ժէտինիզ , նի՞չիւն Թէքրար
իչիմիզէ խաթէրտինիզ , ա՞զ ատ
ծնուն չոչուխլարըն մի օ֊ղուլ խո֊
Թէրտինիզ : Ծնըտա ծնա պիմէմ 28
հոիա ատամլէր · Ասէն սին օ֊
նուն չոչուխ , ա՞զ հոտ՝ Մով֊
սէսին չոչուխլարըն իլէ պիզ ա֊ 29
լիւիմ֊քի՝ Ասլա Մովսես իլէ
ատօյլէմիէ տիր · ամմա պու֊
նուն ներէսէն օլսունլուճա
պիլմէյիզ : Օլ ատէմ ձէվապ 30
վէրիա՝ ծնըտա ատի · չիք֊
ժէք պուճուա սըր քի՝ ա֊զ օ֊
նուն ներէսէն օլսունլուճա
պիլմէզ սինիզ , հէմ օ պէ֊
նիմ կէօզէրիմի պաղըր սըր :
Ասմա պիլիրիզ քի՝ Ասլահ 31
կիւնահքեարլարը իչիմիզէ ,
իլա էյէր պիւ֊քիմահ Ասլահա
խաստէք էտէն խոտ , վէ ծնուն
իստաճԹինէ իձապ էտէն խոտ ,
ծնու իչիտիր : Ասլէտէն պէ֊ 32
նու իչիտիլմէտի , քի պիր քիմ֊
սէ անասըն ատըմա քէօրիւն
կէօզէլինէն պաղըր սըր : Ա֊ 33
յէր պու քիւնահ Ասլահըն
օղմասըլար , հիչ պիր չէյ է֊
ատմէզ խոտ : Ձէվապ վէրիա 34
ծնա ատի՝ Սէն պիւ֊ա պիւ֊
Թինն կիւնահլարուա ատըտուճ ,

վէ օ ծնըլարա ատի · Կէօզլէրի֊
մին իւզէրինէ պաղըդ գօ֊
ատա , վէ էայդանատա , վէ
16 կէօրնէյօրում : Իմոն փարի֊
սեցիէրտէն ատա՛ղըլարը ա֊
լէր խոտ · Պու ատէմ Ասլահ֊
տան ատԷյիլ սիր , չիւն քի
ջաճաՀը կէօզէթմէզ · պաշգա֊
լարը ատըլէր խոտ · Կիւնահ
քեար ատամ պէօյլէ մի՛ ա֊
զաճըք նի՞ձէ էտէ պիլիր ·
վէ ատալարընատա ֆԷյդա վար
17 խոտ : Ծէքրար քէօրէ ատի֊
լէր · Սէն ընտան իչիտան նէ՞ ատ֊
սին , դի սէն ինի կէօզլէրինի ա֊
ատ · վ֊ օ ատտի քի՝ փէյղամ֊
18 պէր սիր : Իմոն Ներհուտիէր՝
ծնուն հատդընատա իննանմատը
լարդի՝ քէօր խոտ վէ կէօզլէրի
աչըլատը , Թա դի օ՛ կէօզլէրի
19 ատըլարընատա ուԹաղարընը չատը֊
ըտը · վէ ծնըլարա ատօրուտ
ատամլէր · Միզին օ՛ղէօր ատ֊
տուատինինիզ օղուլատուղատո՞ա
մը · իմոն չիմոի նի՞ձէ կէօ֊
20 րիյօր : Ծնուն ուԹաղարը ծնը֊
լարա ձէվապ վէրիա ատամ֊
լէր · Պու պիզիմ օղուլատուղ
օլտուղումուզ՝ վէ ծնուն քէօր
21 ատօրուտումուա պիլմէրիզ · Իմ֊
մա շիմոի նի՞ձէ կէօրտուճէյինիա
պիլմէյիզ , էախօտ ծնուն կէօզ֊
լէրինի քիմ աչմըտըղընը պիլ պիլ
մէյիզ · քէնտիտի սինին պա֊
ղըլ ուիր , ծնա սիւալ էտին ,
քէնտի իչիւն՝ քէնտիտի ակօ֊
22 լէյէ : Ծնուն ուԹաղարը Ներ֊
հուտիէրտէն գօրգատուտըրը
իչիւն պու չէյլէրի ակօյլէտի֊
լէր · գիրա Ներհուտիէր՝ հա֊պա
ակօզ պիր հէՅտէրտէ քի՝ էյէր
պիր քիմսէ ծնու՝ Փրկատու իչ֊
23 մատ էտուճ , ձէմիյէթտէն
իսրաէլ օղուլնա : Պու ակպէ֊
ատէն ծնուն ուԹաղարը ատի֊

վէ սէ՞ն մի պիղէ Թա՛լիմ էս-
տէրին . վէ օնու սիշարը չը-
գալտըլար :
35 Յիսուս օնու սիշարը չը-
գալտըդըրըը խլխլմալն , վէ
օնուպուդուսա՝ օնա ատէմ . Սէն
Ալլահըն Օղլունա իման էտէ՞ր
36 մի սէն : Օ՝ Ջէվապ վէրիպ ա-
ա՛ն . Քի՞մ սիր՝ եա՛ Տապպ ,
37 քի օնա իման էտէյիմ : Վէ
Յիսուս օնա ատէմ . Օնու հէմ
հէօրտիւն , հէմ սէնին իլէ
38 սէօյլէյէն օ սուր : Վէ օ՝ իման
էտէրիմ եա՛ Տաղպ՝ ատէյիպ
39 օնա սէճտէ էյլէմի : Վէ Յի-
սուս ատէմ . Գէն պու սիւն-
եագա հիւքմ իչինա հէլտիմ
քի՝ հէօրմէյէնլէր հէօրէլէր ,
վէ հէօրէնլէր քէօր օլտըլար :
40 Վէ Փարիսեցիլէրտանն՝ օնուն
սիւէսինճէ օլտուլար պու շէյ-
լէրի իշիթտիլէր , վէ օնա ատ-
տիլէր . Պի՞զ տախի մի քէօր
41 իլ : Յիսուս օնլարա ատէմ .
Էյէր քէօր օլտույտուրտուզ , հի-
նահլըդուզ օլմազ իտի . ամմա
շիմտի՝ հէօրմէյօրսուզ ատէրա-
դի , օնուն իչիւն հիւքմիւդ-
տուր :

ԳԼՈՒԽ Ժ

1 Վէհրէքէ՝ հէրէքէ ատէրմէ-
դէ , պէյտանլարըն ալէքիւնա գա-
վուտան հէրմէյէն՝ լաքին պու-
գա եէտտէն տոյան՝ օ խոտուդ
2 վէ հարամի սիր : Ամմա գա-
վուտան հիրմէյէն՝ գօյտանլարըն
3 ջամաղատ սիր : Դաղուձու օնա
աչար , վէ գօյտանլար օնուն
սէսինի սիւնիլէր , վէ քէնտի
գօյտանլարընը ատը ատլընտա
ջամաղատը , վէ օնլարը ջոգա-
4 րըր : Վէ քէնտի գօյտանլա-
րընը ջոգալտըդը գէյնտն , օն-

լարըն էօնլիւնճէ վարըր . վէ
գօյտանլար օնուն արտընճա
կիտէր . գիրա օնուն սէսինի
Թանըրլար : Ամմա եադան-
ճընըն արտընճա տալա կիթ-
մէզլէր , իլլա օնտան գաչար-
լար . գիրա եադանճըլարընը
սէսինի Թանըմազլար :
Յիսուս օնլարա պու Թէմ-
սիլի սէօյլէտի . ամմա օնլար
քէնտիլէրի սէօյլէտիյի շէյ-
լէրինն նէ օլտուդունու անկա-
վատըլար : Ամմէ Յիսուս Թէք-
րար օնլարա պու . Կէրչէք՝
կէրչէք սէրիմ սիզէ քի՝ գօյտան-
լարըն գափըսուա պէն իմ :
Պէնատն էվվէլ հէփ կէլէնլէր՝
խըրսըզ վէ Տարամի սիրլէր .
ամմա գօյտանլար օնլարը պինի-
լէմէտիլէր : Գաղու պէն իմ .
էյէր սիր քիմսէ պէնատն կի-
րէսէ , խէլաս օլա , վէ կիրիպ
չըփա , վէ օվլաղ պուլա : Խըր-
սըզ կէլմէզ , իլլա չալմադ՝
վէ պօղազլամադ՝ վէ Թէքէք
հէմտէք իչէն . պէն կէլտիմ
քի՝ Տայաթա մալիք օլսուլար ,
վէ զիյատէտի իչէ մալիք օլա-
սըլար : Էյի չօպան պէն իմ .
էյի չօպան՝ ճանընը գօյտան-
խատրն ուղրուճուն գօր : Ամմա
խէճիրմէլի օլուպ չօպան օլմա-
յան քիմսէ՝ քի գօյտանլար քէն-
տիսինի սէյիր , գուրտտան կէլ
սիլինի կէօրսէ , վէ գօյտան-
լարը պրտալտա գաչար . վէ
գուրտ ծնլարը գաֆար , վէ
գօյտանլարը սալտընը : Վէ
խէճիրմէլի գաչար , չիւնքի քի
խէճիրմէլի սիր , վէ գօյտան-
լարընա էօվգիսինա վալիփէնի
օլմազ : Էյի չօպան պէն իմ ,
վէ պէնիմքիլէրիմ պիլիյիմ ,
պէնիմքիլէր սանի պէնի պի-
լիրլէր , Փէտէր պէնի պիլտիյի

վե ակն փէտէրն ալըտնչիմ
կիսն. վե գոյռանըտրըն ուղու-
16 ըտնա ձանըմըզը վէրչիմ: Ղայ-
ըն գոյռանըտրըմ տասխ վատ քն՝
ծնատ սուռ ատըտտան ատչիլ
սիր. ծնըտրը տասխ կէթիր-
մէն իմ. վե ասխմին էշխատ-
ձէքըէր, վե սիր սիրըռ՝ սիր
17 չօտան օրաձատ: փէտէր ակնի
պառնան էշխան սէվէր քն՝ ակն
ձանըմըզը վէրչիմ, քի ծնուռ էն-
18 նէ ատայըմ: Ծնուռ ակնուտն
քիմնէ ատմատ. էտքին ծնուռ
ակն քէնտիլնչիմտէն վէրչի-
րիմ. ծնուռ վէրմէչէ հնուքիռ-
մէթիմ վատ, վե թէքըռատ ծնուռ
ատնատա հնուքիռմէթիմ վատ.
փէտէրնիտէն ատուռ թէչնատիհն
ատըտմ:

19 Իսուս ատուռ սէօզէրը էշխան՝
ակնի Եհհուտիէրն մատէչ-
20 նինէ Գըլրգա օրատուռ: Վե
ծնըտատան չօտ քիմնէրը սէր-
էր խսի. Ծնուռն ձինդի վատ,
վե սէվտանէրնիչօտ, ծնուռ նի-
21 չէն սինդէրը սինիչ: Գատշգա-
ըտրը խսէ սէրըէր խսի. Գուն-
ըտ՝ ձինդի չիտնէն ակնի է
սէչէլ սիր. ձին՝ քէօրէրնին
կէօզէրնին ա աչա սինը՛ր մի:

22 Վե Երուսաղէմատ հնչէէրն
Թէպրնք ատչըտմըզը օրատուռ, վե
23 գըշ խսի: Վե Իսուս հէչ-
կէտ Սողոմոնուն գուռպէ-
սինատ կէզէր խսի:

24 Իսուռ Եհհուտիէրը ծնուռն
էթրաֆընը ատըտ՝ ծնա սէսի-
էր. ձանըմըզը նիչէչքնէք
չիտնէտ Թուռթարըն, էչէր
Գրնատա ակն խսէն, սինդէ
25 աշնքնատրէ սէօչէ: Ցիսուս ծնը-
ըտա ձէվատ վէրսի. Սիդէ
սէօչէտսիմ, վե ինանմատ սը-
նըզ. փէտէրնիմն ատընատա
պէնիմ իչրա էչէտսիչիմ ա՛-
մէրը՝ ակնիմ էշնուն ծնըտտ
շնհատէթ էտէրըէր: Նատէն 26
սինդ իման էթմէդ սինիդ. դն-
ըտա սինդէ սէսի՛չիմ կիսն
ակնիմ գոյռանըտրըմտան սէչէլ
սինիդ: Գէնիմ գոյռանըտրըմ՝ 27
սէսիմն էշխատիրըէր, վե ակն օռ-
ըտրը թանըտրըմ, վե ակնիմ
ատատրմձա կէթիրըէր: Վչ ակն 28
ծնըտտա էպէտ հտյատէթ վէրն-
րիմ, վե էպէտէն ատըտ գըտ՛
օրմտյատձատրըտ, վե ծնըտրը
ակնիմ էրնիտէն քիմնէ գատի-
մտյատձատ ատրը: Գատծտ վէր- 29
էն փէտէրիմ հէվիսանընտէն ակօ-
յինք տուռ, վե փէտէրինէն
էրնտէն քիմնէ գատիմտյտա գա- 30
տէր տէչչ տիր: Գէն վե փէ-
տէր սիր իզ:

Իման Եհհուտիէրը էինէ 31
Գատտա ատչըտմըզը, քի ծնուռ
Թատշտր ատրտրը, քի ծնուռ 32
Թատշտյատրը: Ցիսուս ծնըտտա
ձէվատ վէրտի. Սիդէ փէտէ-
րինտէն չօտ հյի իշէր կէօռ-
Թէրտիմ, ծնըտտան հատնէրը
իշ իշխն ակնի Թատշտյօռտռ-
նուզ: Եհհուտիէրը ծնա ձէվատ 33
վէրսի տէսէրը. Սէնի հյի
իշ իշխն Թատշտռտզրզ, իչտ
էքուդր իշխն, հէմ ակն ատէմ
նէքէն՝ քէնտինի Սչտհ էթտէ-
րինն իշխն: Ցիսուս ծնըտտա 34
ձէվատ վէրտի. Սիդէն ռօ-
մտռնուզտա՝ գէն ատտհտրը
ընըզ տէտիմ գէյ՛՝ էատրըմըշ
ատյի՛մի: Էյէր օշ քիմնէրէ- 35
րե ատտհտրը տէտի իսէ՝ քի
ծնըտտա Սչտհրն ատօռնւ կէչ-
մէշտի, վե էատը ատօզուրմատ 36
գատիչ տէչչ տիր, փէտէրին
ա՛դնզէչինտ տիռնէատյա կէօռ-
տէ տէչչինքիմտէչէ տիզ՝ Գ՛ուդր
էատչօրտուն մը տէրտնինզ,
չիտն քի Սչտհրն Օշուռ իմ 37
տէտիմ: Էյէր փէտէրինն

իշէրինի իշէմէզսէմ, պանա
38 ինանման: Եմնա էյէր իշէրսէմ, պանա ինանմազաանըզ
տախ, օ իշէրէ ինանըն. Թա
քի անկլայաընըզ վէ նման է-
տէնինիզ քի՝ Փէտէր պէնում՝
պէն տախ ծնտա իմ:
39 Նման Թէքրար ծնու Թուէթ-
մալա արարար նախ, վէ ծն-
40 լարըն էվնուէն ջըգը: Վէ
էվնէ Յորդանանըն էօթէ եա-
գաընում՝ Յովհաննէսին մա-
գատէմա վաֆթիզ էթտի՞ր
մահալէ կիտիում՝ օրտա գալ
41 ար: Վէ էօգ քիմսէներ ծնա
կէլսինէր, վէ տէրլէր նախ քի՝
կէլսէյտի Յովհաննէս՝ հիչ տիր
42 մի՛ձիզաթ էյլէմէսէ. Նէմնա
Յովհաննէսին պուէնուէն հագ-
գընում ձիւամէ սէօյլէսինէրին
կէրէչէ նախ. վէ օրտա՝ էօգ
քիմսէներ ծնա ինանըլար:

ՊԱՏՈ ԺԱ

1 Վէ Մարիամըն հէմ ծնուն
գըզ գարնուաշը Մարթանըն
քէօյու Ռեթանիատան՝ Ղա-
զարոս իամինուէ խասէթա եաթ-
մըշ տիր քիմսէ վար իախ:
2 Վէ ատա օղ Մարիամ իախ քի՝
Տատըլ իուշ գօգուլուս եաղ
նէ մեսհ էսինա՝ այադլարընը
սաչլարը նէ տիլոն. քի ծնուն
գարնուաշը Ղազարոս խասէթա
3 էտի: Նման գըզ գարնուաշլարը
ծնա կէօնտէրիուղ սէօյլէմիշլէր.
Եա՛ Տատը՝ իշէմ սէվտիյին
4 քիմսէ խասէթա տըր: Վէ Յի-
սուս իշիտինճէ սէօյլ. Պու
խասէթալըգ՝ էօլիում իշին սէ-
յիլ՝ նէտա Ա Լահըն ի՛զզէթի
իշին տիւր. Թա քի՝ Ա Լահ-
ըն Օղլու պուէնուն վասիթասի
5 նէ ի՛զզէթլէնէճ: Վէ Յիսուս՝

Մարթայը վէ ծնուն գըզգա-
րընուաշընը վէ Ղազարոս
սէվէր իտի: Նման ծնուն խաս-
Թա օլսուգտանու իշ Թախլին-
սէ, օ զէմանն հէմնան օլսուգու
մահալսէ իքի կիւն գալար:
Նման պուէնուան ասնկրա՝ շա-
կիրտլէրէ սէյլէր. Եինէ եէ-
հուտիաթանա վարալըմ: Շա-
կիրտլէր ծնա սէյլէր. Եա՛
խոճա՝ նման Եէհուտիլէր սէ-
նի Թաշլամագա արարար իտի,
վէ էվնէ օրտայա՞ մը կիտէրսին:
Յիսուս ճէվապ վէրտի. Կիւն-
սիւզ ըն նէքի սաաթ սէկիզ
մի, էյէր պիր քիմսէ կիւն-
սիւեէն կէզէրսէ, Թէնքէզէ
օղրամազ. զիրա պու սիւն-
էանըն ըշըգընը կէօրիւր: Նէմ
մա էյէր պիր քիմսէ կէճէ նէ
կէզէրսէ, Թէնքէզէ օղրար.
զիրա օղ քիմսէտէ ըշըգ եօք
սուր: Պու շէյլէրի սէօյլէտի,
վէ պուէնուան ասնկրա ծնըտրա
սէտի. Տօնթուաճ Ղազա-
րոս ույուգտու սուր. Լաքին
ծնու ույանադըրմագա կիտէյօ-
րում: Նման շակիրտլէրի սէ-
սիլէր. Եա՛ Տատը՝ էյէր
ույուգտուշ իսէ, դուրթուալա-
ճագ սըր: Յիսուս իսէ՝ ծնուն
հօնեումիւ նէշան սէյլէմիշ ի-
սէ. ասնկա ծնըտր գանն էվնէ-
նէր քի՝ ույգու ույուգտուր նէ-
շան սէօյլէյօր: Նման Յիսուս
օղ զէման ծնըտրա աշկարէ
սէտի. Ղազարոս էօլտիւ.
Վէ սէվզին նէշան սէվինտիրմէ՛ քի՝
օրտատա սէյրէ նախ, Թա քի
ինանատընըզ. Լաքին ծնա կի-
սէտիում: Նման Ի քիզ սէնինէն
Թոմման՝ շակիրտատաշլարընա
սէտի. Պիզ սէ վարալըմ, քի
ծնուն պէրէճինճէ հօրէլիում:
Նման Յիսուս գէլտիգ պուէ-

աւե քի՝ մէզարտա օլալը հալա
18 տէօրթ կիւն օլմուշ էտի : Վէ
Բեթանիա երուսաղէմէ օն
պէշ ղեվէ գառար եագըն
19 էտի : Վէ Եհոսափէրտէն
ջոք քիմսէլէր Մարթայա վէ
Մարիամա հէլլիշէր էտի , քի
ընլարը՝ գարնաշալարընատն
էօթիւրիւ Թէսէլլի էտիլէր :
20 Իսոն Մարթա՝ Իսուս կէ-
լէյօր տէյիւ իշիտինճէ , ընուն
խոթիգպալինէ վարտը . ամմա
Մարիամ՝ էվնէ օթուրույօր
21 էտի : Իսոն Մարթա Յիսու-
սա տէտի . Եա՛ Բապպ՝ էյէր
պուրադա օլայըտըն , գարն
22 տաշըմ էօլմէզ էտի . Լաքին
ինդի տանի պիլիրիմ՝ քի Ա-
լահտան հէր նէ տիլէրսէն,
Ալլահ սանա վէրէճէք տիր :
23 Յիսուս ընա տէտի . Գարնա-
24 շըն գալգաճագ տըր : Մարթա
ընա տէտի . պիլիր իմ՝ քի՝ ան
կիւնտէ գէյամէթտէ գալգա-
25 ճագ տըր : Յիսուս ընա տէ
տի . Գէյամէթ վէ հայաթ պէն
իմ . պանա իման էտէն՝ էօլսէ
26 տախի՝ եաշայաճագ տըր . վէ
հէր եաշայըպ պանա իման է-
տէն՝ էապէտէն հիչ պիր վէճի
էլէ էօլմէյէճէք տիր . պունա
27 ինանըր մը սըն : Ընա տէտի .
Պէլի եա՛ Բապպ՝ պէն ինան-
մըշ իմ՝ քի՝ սէն տիւնեայա կէ-
լէճէք օլան Քրիստոս՝ Ալլա-
28 հըն Օղլու սուն : Վէ պու չէյ-
լէրի սէօյլէտիքտէն սոնկրա՝
կիտտի , վէ գըզ գարնաշը
Մարիամը կիզլիճէ չաղըրըպ
տէտի . Խոճա կէլտի . վէ սէնի
29 չաղըրըյօր : Օ իշիտտիյի կի-
պի՝ չաբուճագ գալգըպ ընուն
30 եանընա կէլտի : Իսուս հոխ՝
տահա քէօյէ կէլմէմիշ իտի ,
լաքին Մարթանըն՝ ընուն խա-

թիդպալինէ վարտըղը մահմա-
տէ իտի : Իման էվտէ ընուն 31
պիլէսինճէ օլուպ ընու թէ-
սէլլի էտէն ճէհուտիլէր՝ Մա-
րիամըն չաբուճագ գալգըպ
տիշտըը չըգարըլընը կէօրտիւք-
լէրինտէ , ընուն արտընճա
վարըպ տէտիլէր քի՝ Մէզարա
կիտէյօր , քի օրատա ալլա-
սըն : Իման Մարիամ Յիսու- 32
սուն օլտուղու մահալէ կէլին-
ճէ , ընու կէօրտիւքտէ՝ այագ-
լարընա տիւշիուպ ընա տէտի .
Եա՛ Բապպ՝ էյէր պուրադա
օլսայըտըն , պէնիմ գարնաշ-
ըմ էօլմէզ իտի : Իման Յի- 33
սուս ընուն ալլատըղընը՝ վէ
ընուն իլէ ակրաթէր կէլէն
ճէհուտիլէրին ալլատըղընը
կէօրինճէ , բուհունտա ա՛
տունպ իչլիթրապէ տիւշտիւ .
վէ տէտի . Ընու նէրէյէ 34
գոմուշ սունուղ . ընա տէ-
տիլէր . Եա՛ Բապպ՝ կէլ , վէ
պաղ : Յիսուսա կէօզ եաշը 35
կէլտի : Իման ճէհուտիլէր 36
տէրլէր իտի . Պաղ՝ ընու նէճէ
սեվէր իտի : Ընդարտան ա՛- 37
ղըրտը իսէ տէտիլէր . Պու՝
քէօրմէն կէօզլէրինի աչան
քիմսէ՝ էտէ՞մէզ մի իտի քի
պու աատմ տախի էօլմէյէ :
Իմտի Յիսուս՝ Թէքրար տէ- 38
րունինտէ ա՛ էտէրէք մէզարա
կէլտի . վէ պու պիր մաղարա
օլուպ՝ ընուն իւզէրինէ պիր
Թաշ գոնմուշ իտի : Յիսուս 39
տէտի . Թաշը գալտըրըն .
էօլէն քիմսէնին գըզ գարն-
տաշը Մարթա ընա տէ-
տի . Եա՛ Բապպ՝ օ արթըք
գոգայօր . զիրա տէօրթ կիւն-
լիւք տիւր : Յիսուս ընա տէ- 40
տի . Սանա տէ՞մէտիմ մի քի՝
էյէր իննանըրսան , Ալլահըն

41 Ձէլայնի ի՞նչ ձ՛եք այն։ Իմ
ան ժառը գա՛տրտալար, վէ
Յիսուս կ՛ըսէրնի էօթտը-
յա դաշտրտըպ ոչխ. Եա՛
փի՛սէր՝ սանա չիպքր էտէրիմ,
42 ք՛ի ուչ ի՛ն ունիկ՛էտին։ Վէ ուչն
ափլրիմ՛ք՝ ուչնի տայիմա ունիկ-
էրսին. ըսքին պուրատա տու-
րան խալխ իչին սէյրէտիմ՛ք՝
ուչնի սէն կ՛ոնտէրտի՛կինէ ի-
43 նանալար։ Վ՛ք պու չէյլէրի
սէյրէտիքտէն ոնկրա, ուչօ-
չիպ սէս իչ՛ չատրտալ. Եա՛
44 Ղատրտա՝ ոխշտրը կ՛ել։ Վ՛ք
օ էօլմիւշ քիմսէ՝ այտըլարը վէ
էլէրի ա՛ղրտալար իչ՛ ա՛ղրը
օլարա՛ք՝ ջէ՛ղտալ, վէ էյուտա
մադրատա իչ՛ ա՛ղրտըմըզ խոր.
Ցիսուս օնլարա ա՛սէր. Օ
նու չ՛էօղիւն, վէ գօյ վէրի-
կ՛ինէն։
45 Իմոն Մ՛ագիտա կ՛ելու՝
Ցիսուսուն էթտիկի չէյլէրի
կ՛էօրմիւշ օլսո ինանտը-
ուչ ջօգ քիմսէլէր օնա ին-
46 տըլար։ Ամմա օնլարտան ա՛-
ղըտը Փարիսեցի՛ներ վարըպ՝
Ցիսուսուն էթտիկի չէյլէրի
օնտա սէյրէտի՛լէր։
47 Իմոն ադաշ քեահինլէր վէ
Փարիսեցիլէր մէ՛ճլիսի ձէմ՛
էտիու՝ ա՛սէրլէր. Ն՛ի՞ էտէ-
լիմ. գ՛րա ադա ա՛սէմ՝ ջօգ
ա՛լամէթլէր ինձրա էտէյօր։
48 Իւլէր օնա ա՛սէրլէ պրա՛տը-
ար, հէ՛ֆիսի օնա ինանտը-
ըպ՝ պի՛զիմ հէմ եէրիմի-
զի հէմ մէլէքիմիզի գա՛տը-
49 րտըդը։ Վ՛ք օնլարտան
պիրի Կայեափա՝ օ էլլէն ադաշ
քեահինի օ՛ղրտըդը, օնլարա
ա՛սէր. Սի՛զ հի՛չ պիր չէյ
50 պի՛լմէզ սի՛նիզ. Հէմ տա՛մի
ա՛ուշխանմէզ սի՛նիզ քի՝ գա՛վմ

41 Ձէլայնի ի՞նչ ձ՛եք այն։ Իմ
ան ժառը գա՛տրտալար, վէ
Յիսուս կ՛ըսէրնի էօթտը-
յա դաշտրտըպ ոչխ. Եա՛
փի՛սէր՝ սանա չիպքր էտէրիմ,
42 ք՛ի ուչ ի՛ն ունիկ՛էտին։ Վ՛ք ուչն
ափլրիմ՛ք՝ ուչնի տայիմա ունիկ-
էրսին. ըսքին ադաշ բրատա տու-
րան խալխ իչին սէյրէտիմ՛ք՝
ուչնի սէն կ՛ոնտէրտի՛կինէ ի-
43 նանալար։ Վ՛ք ուչ չէյլէրի
սէյրէտիքտէն ոնկրա, ուչօ-
չիպ սէս իչ՛ չատրտալ. Եա՛
44 Ղատրտա՝ ոխշտրը կ՛ել։ Վ՛ք
օ էօլմիւշ քիմսէ՝ այտըլարը վէ
էլէրի ա՛ղրտալար իչ՛ ա՛ղրը
օլարա՛ք՝ ջէ՛ղտալ, վէ էյուտա
մադրատա իչ՛ ա՛ղրտըմըզ խոր.
Ցիսուս օնլարա ա՛սէր. Օ
նու չ՛էօղիւն, վէ գօյ վէրի-
կ՛ինէն։
45 Իմոն Մ՛ագիտա կ՛ելու՝
Ցիսուսուն էթտիկի չէյլէրի
կ՛էօրմիւշ օլսո ինանտը-
ուչ ջօգ քիմսէլէր օնա ին-
46 տըլար։ Ամմա օնլարտան ա՛-
ղըտը Փարիսեցի՛ներ վարըպ՝
Ցիսուսուն էթտիկի չէյլէրի
օնտա սէյրէտի՛լէր։
47 Իմոն ադաշ քեահինլէր վէ
Փարիսեցիլէր մէ՛ճլիսի ձէմ՛
էտիու՝ ա՛սէրլէր. Ն՛ի՞ էտէ-
լիմ. գ՛րա ադա ա՛սէմ՝ ջօգ
ա՛լամէթլէր ինձրա էտէյօր։
48 Իւլէր օնա ա՛սէրլէ պրա՛տը-
ար, հէ՛ֆիսի օնա ինանտը-
ըպ՝ պի՛զիմ հէմ եէրիմի-
զի հէմ մէլէքիմիզի գա՛տը-
49 րտըդը։ Վ՛ք օնլարտան
պիրի Կայեափա՝ օ էլլէն ադաշ
քեահինի օ՛ղրտըդը, օնլարա
ա՛սէր. Սի՛զ հի՛չ պիր չէյ
50 պի՛լմէզ սի՛նիզ. Հէմ տա՛մի
ա՛ուշխանմէզ սի՛նիզ քի՝ գա՛վմ

իչ՛ին պիր ադամ էօլմէ-
վէ պիւթ՛ին միլէթին հ՛էլաք
օլմասընա պիզ Փայտո՛էլ
մո՛ր։ Վ՛ք ադա չ՛էյլ քէնտի-
նի՛ինտէն սէօյլէմէտի. լաքին՝
օ էլլէն ադաշ քեահինի օլմա-
նէ, միլէթին ուղրտըդը
Ցիսուսուն էօլէճէյինէ վէ՛-
ղտալիքինէ հ՛ըսապ էտէ-
ճէյինէ պի՛լտիրտի. Վ՛ք ուչ
ղորխտուղունտան ի՛չէրի
ա՛ղրտըլար։ Ցիսուս ա՛րտըք
Յուտէ՛ալարըն ա՛րասընտա
ա՛ղրը Եփրա՛իմ տէ՛ր
ատընտա պիր չ՛էհրէ կ՛իտ-
տի՝ օրատա չ՛էլլէճիլէրլէ
պէրապէր վ՛ագ՛ըթ գա՛-
լտը։

Իսկ Յիսուս ալեր ա՛ղրը
վէ պիւթ՛ին միլէթին հ՛էլաք
օլմասընա պիզ Փայտո՛էլ
մո՛ր։ Վ՛ք ադա չ՛էյլ քէնտի-
նի՛ինտէն սէօյլէմէտի. լաքին՝
օ էլլէն ադաշ քեահինի օլմա-
նէ, միլէթին ուղրտըդը
Ցիսուսուն էօլէճէյինէ վ՛էղ-
ղտալիքինէ հ՛ըսապ էտէ-
ճէյինէ պի՛լտիրտի. Վ՛ք ուչ
ղորխտուղունտան ի՛չէրի
ա՛ղրտըլար։ Ցիսուս ա՛րտըք
Յուտէ՛ալարըն ա՛րասընտա
ա՛ղրը Եփրա՛իմ տէ՛ր
ատընտա պիր չ՛էհրէ կ՛իտ-
տի՝ օրատա չ՛էլլէճիլէրլէ
պէրապէր վ՛ագ՛ըթ գա՛-
լտը։

ԳԱՂՁ ԺԲ

1 Իմոն Ցիսուս պասքայէն

աղեղը միւսն եղեալ Բենիամինեա-
յս կէտի, օրաւոր ձի շոշ
հօրեղբօրն գաղտնելոցը հօր-
միջ Աղազարու վասն խոսի:
2 Ամն օրաւոր ծնա ալիր ախ-
ջամ Թաւուն Տաղերտատեար,
վն Մարթա խոզմէթ հատր
խոսի. Աղազարու խոսի՝ ծնան
պերապէրինձ ոսկերաւոր օ-
Թուրանեարն ալիր խոսի:
3 Ամն Մարիամ ալիր էնեցա
փէք ալոր պահոլը խալիս
նարսին էաղը ալոյ՝ Յիսու-
սան այծպետարնա սիւրսիւ,
վէ ուշտարը իլէ ծնան այծպ-
ետարնը սիսոի. վէ էվ էա-
ղան բանիսատարնուան ոօշտու:
4 Ամն շայիրտէրնուէն ալիր՝
Սիման օղու խոսարիսուղու
Յուդա՝ քի ծնա էլէ վէրէ-
5 ձէք խոսի, ոչոի. Ո՞ւնչիւն
պու էաղ իւչ էնոզ ունուրա
սաֆըրտա՝ Փարիսէրէ վէրիլ-
6 մեոի: Վէ պուն ոչոի,
ոէյիլ քի Փարիսէրտան էօ-
Թիւրիս ծնան վազիֆեսի խ-
ոսի, նուա քի խոտուզ խոսի,
վէ քէսէ ծնա օղուզ՝ իչինէ
7 գծնուլանը Թաշըր խոսի: Ամ-
սի Յիսուս ոէոսի. Ծնա գօյ
վեր. ծնա կէօմիւլէճէյիմ
կիւն իչիւն սաղտատըշ սըր:
8 Ձուա Փարիսէրը սայիմա
սիզին իլէ սիր, սամա պէն
սայիմա սիզին իլէ ոէյի-
վեմ:
9 Ամն եէհուսալէմտէն գօղ
խալդ ծնան օղուա օղուղու-
նա սաղտատար. վէ կէղսի-
սիլէր, ոէյիլ էաղընտըզ Յի-
սուս իչիւն՝ իւչա ծնան էօ-
վուէրտէն գաղտնելոցը Ղա-
զարոս սահի կէօրմէք ի-
10 չիւն: Վէ պուշ քեոհինէրը
մէշվէրտէն էթոսիլէր քի Ղա-

զարոս սահի էօլտիւրէքէր.
11 Ձուա ծնան ոէպէպինոէն՝
ընհուալէրտէն շօղ քիմսէլէր
հաոէրէր խոսի, վէ Յիսուս
նանըրըլար խոսի:
12 Ընթէսի կիւն՝ պայրամա
կէլէն շօղ խալդ՝ Յիսուսուն
Երուսաղէմ կէլմէյօր խոսի.
13 տինի իշինթէրէրի ալէ, խուր-
մա ոաղլարընը ալոյ ծնան
խաթիպալինէ շօղտալար, վէ
Ովաննա՝ Բաղարն ասընուա
կէլէն՝ Երայէլին փառշանք
մուբէպարէք օլսուն պաղը-
րըլար խոսի: Վէ Յիսուս
14 պէր քէուչուք մէրքէպ պու-
լուպ՝ ծնան եազէնինոէ օթուր-
ուս, ոէյիլ քի եազըլմըշ սըր.
15 Եա՛ Սիոն գըզը՝ գօրքմա,
իշիթ փառշանըն՝ մէրքէպ
սուփասընըն իւզէրինոէ օթուր-
մուշ կէլմէյօր: Վէ ծնան
16 շայիրտէրը պուննարը էվէլճա
անկլամատըլար. ամմա Յի-
սուս ընղէթկէնոէթան սոնռ-
րա, օ վաննան խաթիրըլարընա
կէլսին քի՝ պու շէյլէր ծնան
հաղդընա եազըլմըշ խոսի, վէ
ծնա պու շէյլէրի էյլէոիլէր:
17 Ամսի ծնան սիլէսմէճէ օլան
խալդ շէհատէթ էտոր խոսի
քի օ՝ Ղազարոս մէշար-
18 ուէն զաղտնելոցը. վէ պու-
նան իշիւն խալդ ծնան խա-
թիպալինէ շօղտը, շիւն քի
իշիթտիլէր քի՝ օ պու մի՛ա-
19 ձիզաթը էյլէմիշ խոսի: Ամսի
փարիսեացիլէր սիսի սիրինէ
ոէոիլէր. ոէօրի՛ չօրսուուս-
նուղ քի՝ հիչ Ֆայտատ էթմէ-
չօրսունուղ. իշիթ սիւնեթա
ծնան ադոըննճա կիւնի խոսի:
20 Վէ պայրամտա ոէճոէ գէլ-
մուշ շըգանըլարտան՝ ադո՛ղը

21 Նուաննիլէր վար Իսի։ Իմոի ծնլար՝ Գալիլեացին Բեթսայի- 22 դա ընկերացաւ Անդրէասին ու Փիլիպպոս Անդրէասն ու Փիլիպպոս Յիսուսու պատմեցին։ 23 Ա՛ն Յիսուս ծնլարա ձէվաղ վերիպ ոէոի. Սաո՛թ կէլ- 24 միշ ոիր քի՝ աոէմ Օղու դէ՛զէթլէնէ։ Կերշէք՝ կէրշէք աերիմ ոիզէ, պուղայըն աս- նէոի էյէր նէրէ ոիւշիւոդ էօլմէզսէ, օ՝ եալընըզ գալըր. 25 ամէն էյէր էօլիւրսէ, ջօղ մէյվէ վէրիր։ Փէնոի ձանը- նը սէվէն՝ ծնու զայ՝ էոէ- ձէք, վէ պու ոիւնէաոս քէն- 26 ոի ձանընդաոն իբրահ էոէն՝ ծնու էպէոի հայաթա ասդ- լայաձադ տըր։ Էյէր պիր քիմսէ պանա խըզմէթ էոէր- սէ, պէնիմ արդադմա կէլ- սին, վէ պէն նէրէսէ խաէմ, պէնիմ խըզմէթքէաարըմ աս- խի օրադաս օլաձադ. էյէր պիր քիմսէ պանա խըզմէթ 27 էոէրսէ, Փէաէր օնու ի՛զլէթ- նըմ իլէթիդադպէ ոիւշիւնջոիւր, վէ նէ՞ ոէյիմ. Եա՛ Փէաէր՝ պէնի պու սաա՛թոաո գուր- թաո՞ր մը. լաքին պու սաա՛- թա պուդնուո իչինդ կէլադիմ։ 28 Եա՛ Փէաէր՝ քէնոի աարընը ի՛զլէթլէ. իմոի կէօքսուն՝ հէմ ի՛զլէթլէոիմ, հէմ էվինէ ի՛զլէթլէյէձէյիմ ոէյիս պիր 29 սէս կէլոի։ Իմոի ադուրուպ իչինդէն խալգ ոէոի. կէօք կիուրլէոի. պադշադլարը ոէր- լէր իոի. Օնա մէլէք սէօյլէ- ոի։ Յիսուս ձէվադ վէրիպ 30 ոէոի. Պու աէս՝ պէնիմ ի- չինդ օրոիաոըդ ոըր, իլգա ոի- զին իչինդ։ Ը իմոի պու ոիւն- 31 էանըն չէրադա՛թը օղույօր. չիմոի պու ոիւնէանըն հիւքմ- ադարը ոիշադըյա չըրդարըլա- ձադ ոըր։ Վէ պէն էերադէն 32 էիւձէլոիյիմ պէոան, ձիւմ- լէսինի քէնոիմէ չէքէձէյիմ։ Հէմ պուդնու՝ նէ էօլիւմ իլէ 33 էօլէձէյինի պէյադան էոէ- րէք ոէօյլէոի։ Իոալգ օնա 34 ձէվադ վէրոի. Պիղ նօ- մուոաո իշիթոիք քի՝ Քրիս- ադա էոէոէն գալընը, վէ պէն նի՞ձէ ոէրոին քի՝ Ադոէմ Օղ- լադնա էիւձէլմէք կէրէք ոիր. պու ադոէմ Օղլու քի՞մ ոիր։ 35 Իմոի Յիսուս ծնլարա ոէոի. Պիր ադ վագըդ ադոդա ըշըդ- ոիլին իլէ ոիր. ըշըդ ոիլին իլէ օլադուգձա՝ էէրիկիյէն, 36 թա քի իադէրինիլէ գարան- լըդ ադամայա. վէ գարան- լըդադա կէղէն՝ նէրէյէ կիւթ- ոիյինի պիլմէդ։ Ը շըդ ոիլին իլէ օլադուգձա՝ ըշըդա ինա- նըն, թա քի ըշըդըն օղուըլա- ըը օլասընըդ։ Յիսուս պու շէյլէրի ոէօյլէոի, վէ վարըպ՝ օնլարադան կէղլէնոի։

37 Վէ օնլարըն էօնիւնոէ պու գադար մի՛ւճիղադթըար էթմիշ իոի իոէ ոէ՝ օնա ինանմադլար 38 իոի. թա էի Եսայի վէյ- ղամադէրին օղ ոէոիյի ոէօզ թէքմիլ օլա. Եա՛ Տադպ՝ իսդափէրիմիզէ քի՞մ ինանդը, վէ Տադպըն գօլու քիմէ՞ ա- 39 շիքար օլադու։ Պունուո իչինդ ինանմադլա գադոըր ոէյ- լէէր իոի. չիմոի քի էինէ Եսայի 40 ոէոի. Օնլարըն կէօզլէրինի քէօրլէոիոի՝ օնլարըն էիւրէյինի

ՊԱՊ ԺԴ

1 Ա Յ պատեք պայրամընաան էվլէչ Յիսուս պու տիւնեաան փէաէրէ կէչմէյէ սաա՛թք կէլսինի պիլմէյիլէ , տիւն-
եաաա օլան քէնտինինքիլէրէ
սէվմիշ օլսա՝ ծնլարը ախէրէ-
տէք սէվմէ :

2 Վէ ախշամ Թաա՛մը օլմալը-
րա , (շէյթան հալա Սիմոն
օղլու Իսգարիովտալու Յուդա-
նըն եիւրէյինէ ծնու էլէ վեր-
միսինի գօտուզտուեաան ,) Յի-
սուս՝ փէաէրին հէր շէյ օ-
նուն էլէրինէ Թէսլիմ էթմէկ-
սինի՝ վէ Ա՛լահտան ջըգմըշ
օլսա Ա՛լահա կիմէք իւղ-
րէ օլտուզտունու ապիլսինի-
ան , ախշամ Թաա՛մընաան
գալդը , վէ էսհապլարընը
ջըգարը , վէ պիր փէչմի-
մալ ալտա գուշանը : Ան-
ան էյիէնէ սու գէօտա՝ շա-
կիրտլէրին այաղլարընը եայ-
գանալա՝ վէ գուշանմըշ օլ-
տուղու փէչմիմալ իլէ սիլմէ-
կէ պաշլատը : Իսմէ Սիմոն
Պեարտոս կէլսէ , վէ օ՛ ծնա
ատէ . Նա՛ Բաաթ՝ այաղ-
լարըմը սէ՞ն մի եայգայաճագ
սըն : Յիսուս ճէվապ վէրսէ
ծնա ատէ . Պէնիմ էթմէյիմի՝
սէն շիմտի պիլմէզսին , ամմա
պունտան սոնկրա անլըյա-
ճագ սըն : Պեարտոս ծնա ատ-
տի . Ա՛յաղլարըմը էսլէնէ
տա եայգամայաճագ սըն .
Յիսուս ծնա ճէվապ վէրտի .
Էյէր սէնի եայգամազսամ ,
պէնիմլէ հիսսէն եօք տուր :
Սիմոն Պեարտոս ծնա ատէ .

գաթըլատըը , օլմայա քի կէօզ-
լէր իլէ կէօրմէա՝ եիւրէք իլէ
անկլայալար , վէ տէօնէլէր ,
վէ ծնլարա հնֆա վէրմէյիմ :
41 Եսայի պու ջէյլէրի՝ ծնուն
Ի՛զլէթինէ կէօրմէա՝ ծնուն
հապտընաա սէօյլէտիյի զէ-
43 ման՝ տէտի : Ն՛աքին պու պէօյ-
լէ նէքէն՝ վէճհուհէլէրտէն տա-
խի ջօգ քիմսէլէր օնա ինան-
տըլտար , նաբին Փարիսեցիլէ-
րին սէռէպինտէն իպրար էթ-
մէզլէր խա՛ . Թա՛ քի Ճէմի՛-
յէթտէն իխրաճ օլունմույա-
45 լար : Ջ՛ւրա տէտիլէնի Ի՛զլէ-
զէթինի՝ Ա՛լահըն Ի՛զլէթին-
տէն պի՛յասէ սէվտիլէր :
44 Ա՛մմա Յիսուս ջաալըըրպ տէ-
տի . Պունտա ինանանլարընըզ
ինանմադը , էլլա պէնի կէօն-
46 տէրմէյէ : Վէ պէնի կէօ-
րէնլէր՝ պէնի կէոնտէրմէնի կէօ-
րէյիմ : Վէ պէնի կէօ-
րէնլէրտէն պիրսի կէօնլիմ-
հէլի՛յիմ , քի պունտա հէր Ի-
նանան՝ գարանլըգտա գալմա-
47 սըն : Վէ էյէր պիր քիմսէ
սէօզլէրիմի իշիթմէսէ տէ՝ ինան-
մազսա , պէն օնու հիւքմ էթ-
մէմ . չ՛ւրա տիւնեաայը հիւքմ
էթմէյէ կէլմէտիմ , էլլա տիւն-
48 եայը խէլսա էթմէյէ : Բ՛ունմ
քի պէնի րէտտա էաէր վէ
սէօզլէրիմի գապմայա էթմէզ-
սէ , օնու հիւքմ էաէն վար .
պէնիմ սէօյլէտիյիմ քէնտիմ՝
օնու ատն կիւնահ հիւքմ էտէ-
49 ճէք օ տուր : Ջ՛ւրա պէն՝
քէնտիլէ՛ինտէն սէօյլէմէտիմ .
Լաքին պէնի կէօնտէրէն Փէ-
տէր՝ նէ տէյէճէ՛յիմի վէ նէ
սէօյլէյէճէ՛յիմի պատա քէն-
50 տիսի Թէնապիհ վէրտի : Վ՛է
պիլիրիմ քի՝ օնուն Թէնապի-
հի էաէտի հայաթ տըր . իմ-
մի պէն սէօյլէտիյիմ չէ՛յլէ-

նւ՛ Թաղել՝ առյել եալընըզ
այադլարըմը, նլա հլէրնի
վէ պաշըմը առախ էայգա։
10 Յիսուս ծնա ոէախ. նւայ
գանմըշ քիմնէ՝ այադլարընաան
զայրն նայգանմագա միւհթաճ
առյել ոէր, նլա պիւթիւն
վայք ոլը. սնզ տախ վայք
ալընըզ, ըսքին հէվնինզ ոէ-
11 յիլ։ Ձնրա ծնա հլէ վէրճ-
ձէք քիմնէյի պիլըր խոի. օ-
նաան իչնէն՝ հէվնինզ վայք
12 առյել ունիզ ոէախ։ Խոի
օնլարըն այադլարընը էայգա-
ագգաան ասնկա՝ էանլարը-
նը ալը, վէ ենինէ ասֆրայա
օթուրաագ՝ նլարա ոէախ.
Սնզէ նէ էթախիճի անկըր
13 մը ալընըզ։ Սնզ պաանա՝ նսոչա
վէ Թաղա չաղրըր ալընըզ,
վէ էյի ոէբանինզ. զնրա էայնէ
14 իմ։ Խոի էյէր պէն՝ Թաղա
վէ նսոչա նչէն՝ սնզնի այագ-
լարընըզը էայգաագա Ճարզ
15 ագը։ Ձնրա սնզէ պէր էայ-
նէք վէրախիմ, քի սնզ ագախ
պէնիմ սնզէ էյլէոխիյիմ կնոզ
16 էյլէյէսինինզ։ Կէրճէք՝ կէր-
չէք ոէրիմ սնզէ, գաչ ագա
պընագաո պէօյնէք՝ վէ կէօնաէ-
րընըմչէքինոէ օնաչ կէօնաէրճէն-
17 ոէն պէօյնէք ոէյիլ ագը։ Ն-
էյէր պաշլարը պիլմագնզ,
նէ մաչթաչ սնզէ՝ էյէր օն-
18 լարը նչնա էաէրաճնզ։ Հէ-
վինզ իչնէն ոէմէյօրաաչ.
պէն ոէչաէքէրնի պիլնրիմ,
նլա քի պաչ եաղը Թէքմիլ
օա. Գնրմաչ էքմէք եէյնն
էօքչէսինի նաղէրնիմէ գաղարը
19 ագը։ Ընախաէն՝ օղմազագաո
էվնէլ սնզէ ոէօյլէրնիմ, քի օ-
ագաչա զէմաո նմաո էաէախ-

նիզ քի՝ պէն իմ։ Կէրչէք՝ 20
կէրչէք ոէրիմ՝ պէնիմ
կէօնաէրճէյիմ քէմնէյի գա-
գարը եաէն՝ պէն գագարը
եաէր. վէ պէնի գագարը է-
ոէն՝ պէնի կէօնաէրճէն գա-
գարը եաէր։
Յիսուս պաճնլարը ոէյլէ- 21
գինճէ՝ բաւհաա նգնէրագաչ
ոէբչաչը, վէ շէհաոէճ էախա
ոէախ. Կէրչէք՝ կէրչէք ոէ-
րիմ պնզէ քի՝ սիզագէն պիրի
պէնի էլէ վէրճէք։ Նմախ 22
շայնագլէր՝ քէնդի նչնէն ոէօյ-
լէյօր ոէյիլ չնաագէ էաէրէք՝
պիրի պիրինէ պաճարլար ն-
ախ։ Վէ օնաէն շայնագլէրնի- 23
ագէն պիրի Յիսուսաէն ոէվնէ-
լնաաէ՝ ասֆրաաա Յիսուսաէն
էանընաա օթուրմուչ նախ։
Նախէ Սիմոն Պեարաա ծնա ն- 24
շաոէլի էթախ քի՝ քիմնէնդն էօ-
նէթնաէ ոէօյէախինէն պնաալ
էաէ։ Օլ տախ Յիսուսաէն 25
կէօրճախինէ ոէչնէաէ՝ ծնա ոէ-
ախ. Նա՛ Թաղա քի՞մ ախը։
Յիսուս ձէվապ վէրախ. պէն 26
էքմէկ չի պաճըրըպ քէնդ վէ-
րնրիմ՝ օ ագաը. վէ էքմէկի
պաճըրըպ՝ Սիմոն օղլաա Ի-
սխարիովթացի Յուդայա վէրախ։
Վէ էքմէքճագէն ագնկա՝ օ զէ- 27
մաո շէյթան ծնաէն նչնէնէ կէր-
ախ. նախ Յիսուս ծնա ոէ-
ախ. Նաէճէյինի՝ թէզ էյլէ։
Վէ պաճնաա ծնա նէ նչնէն 28
ոէօյէախինէն՝ ասֆրաաա օթուր-
մանլարըն հնչ պիրի անկլամա-
ագը։ Ձնրա ագա՛զլարը զանն 29
էաէրլէր խոի քի՝ քէնէ Յու-
դաաա օչաուդաա նչնէն՝ Յի-
սուս ծնա ոէախ. Պայրամաա
միւհթաճ օչաուդաաագ շէյ-
լէրի ագնթաաո ագ. նախագ՝
Փաղրլէրէ պէր շէյ վէրէ՝

ՊԱՊ ԺԴ

1 Ներբեկինիլ եղբիւրապէ
ասուշմեանէն . Աւետա ինաեանքն ,
2 վէ պատա ինաեանքն : Փէտէրն-
միւն էվինտէ չօգ գօնատքար վար ,
եօխսա սիզէ տէրիւտիմ . սիզէ
եէր հաղըրտամատա կիտէրիմ :
3 Վէ ատէն կիտէր՝ վէ սիզէ եէր
հաղըրտըրնտա , եւնէ կէլ-
րիմ , վէ սիզի քէնտի եաեը-
մա տըրըմ . Թա քի սիզ տա-
խի ատնիմ օղտուղտամ եէրտէ
օղատընըղ : Վէ 4
ատնիմդի սեզ ատնը սինիղ ,
հէմ եօղտա ատնը սինիղ :

Յոհաննա օնա տէտի . Եա՛ 5
Տատ՝ ատնին Ներբեկէ կիթ-
ատնիմ սիրէկիղ , վէ եօղտա
ներբեկէ նի՛ճէ գաատը ղա :
Յետա օնա տէտի . Էօղ վէ 6
կէրշէքլիք վէ հայատ ատն իմ .
Փաւլոս քիմսէ կէլմէզ՝ ինձա
ատնիմ վահիեատ ինձ : Էյէր 7
ատնի սիրեկիտիւիղ , փաւլո-
սիմի տախի ատլմիշ օղուր ի-
ատնիղ . վէ շիմաէն ատնկրա
օնա սիրը ատնիղ , վէ օնա
կէօրտիւնիւղ :

Փիլիպպոս օնա տէտի . Եա՛ 8
Տատ՝ սիզէ Փաւլոսի կէօս-
թէր , վէ պիզէ եէմէր : Ի- 9
սուս օնա տէտի . Պու գա-
տար զէման սիզնեն ինձ իմ ,
վէ ատնի սիրշէտիւն մի՝ եա՛
Փիլիպպոս . ատնի կէօրէն՝ Փա-
տէրն կէօրմիւշ ատւր , վէ ատն
նի՛ճէ՝ պիզի Փաւլոսի կէօս-
թէր՝ տէրսին : Դնանմա՞ղ-մը 10
սըն քի՝ ատն Փաւլոսի իմ ,
վէ Փաւլոս ատնտէ տիր . ատն
սիզէ տէրշէտիւրիմ տէօղլէրի-
քէնտիկենիմտէն տէօղլէմիր .
ատնա ատնտէ գատըն Փաւլոս՝

30 Իմաէ օ՝ էքմէյի ալընճա , տէր
ա՛գատ տիշտրը ջըգարը . վէ կէ-
ճէ իտի :
31 Վէ օ ջըգտըգտա , ֆիլոսա
տէտի . Ե իմաէ ատէմ Օղլու-
լ՛զէթլէնտի . վէ Ալտահ օն-
32 տա լ՛զէթլէնտի : Էյէր Ա-
լտահ օնատա լ՛զէթլէնտի իտէ ,
Ալտահ տա օնու քէնտինտէ լ՛զ-
էթլէյէճէք , վէ օնու չա-
փուք լ՛զէթլէյէճէք ատը :
33 Էյ չօճուգտար՝ տատհա ատ վա-
գըն ատնին նէ օղուրտում . ա-
նի տայտաճատ ատնըղ . վէ Ե-
հուտըլէրտէ տէտ իյիմ կիտի քի՝
պէնիմ կիթտիյիմ եէրէ տիղ
կէլէմէղ ատնէղ , շիմաէն տիզէ
34 տահի տէօրէրիմ : Սիզէ եհ-
նի Թէհնատհ վէրտիյիմ քի՝ տի
րի պիրինճիղի տէվէտինէղ . հէմ
քի պէն ատղի տէվէտինէմ կի-
մի պիրինճիղի տէվէտինէճէ .
35 տէվէտինէղ : Պէնիմ շայիտըլէ-
րիմ օղուտտունուզուզ՝ հէվիտի
պուղտան ատնկըտայճատըտըր , է-
յէր տիղի տիրինճիղէ մուհտա-
36 պէթինէղ օղուրտա : Սիմէն
Պեարտա օնա տէտի . Եա՛
Տատ՝ նէ՞րէյէ կիտէյօր-
սուն . Յետա օնա Ջէվապ
վէրտի . Պէնիմ կիթտիյիմ
եէրէ՝ ատն շիմաի ատրտըմճա
կէլէճէղսին . ատնա ատնկրա
37 ատրտըմճա կէլէճէք սին : Պեա-
րտա օնա տէտի . Եա՛ Տատ՝
նի՞չուն շիմաէ ատնին ատրտըմ-
ճա կէտէճէյ . ատնին ուղտուրտա-
38 նա Ջանըմը վէրիյիմ : Յետա
օնա Ջէվապ վէրտի . Պէնիմ
ուղտուրտում Ջանըմը՞ մը վէ-
րիյիմ . կէրշէք՝ կէրշէք ատ-
րտըմտա , Թա պէնի ատն նուշ
քէրըկ ինքեատ տումնաճ կիտի՝
նօղտա հիչ հօթտիկյճէք տիր :

ա՛մէլէրի իշէյէն քէնաիսի
11 սիր։ Պանա ինանըն քի սէն
փէաէրսէ իմ, վէ փէաէր սէն-
տէ սիր. եօխսա՝ պու ա՛-
մէլէր իշիւն պանա ինանըն։
12 Կէրէքէ՝ կէրէքէ աէրիմ սիզէ,
պանա ինանսան՝ սէնիմ էլճի-
կիմ ա՛մէլէլի օ տախլ էտէ-
ճէք, վէ օնլարսան պէօյուք
էտէճէք. չիւն քի սէն փէ-
13 տէրիմէ կիւտէրիմ։ Վէ տաըմ
իլէ նէ քի տիլէրսէնիզ, օնու
էտէճէյիմ. Թա քի փէտէր՝
14 Օղուլսա ի՛զղէթլէնէ։ Ընըմ
իլէ էյէր պիր շէյ տիլէրսէ-
նիզ, օնա սէն էտէճէյիմ։
15 Էյէր սէնի սէվէրսէնիզ, սէ-
նիմ Թէնապհէրիմի կէօզէտէն.
16 վէ սէն փէտէրէ եալվարա-
ճաղըմ, վէ սիզէ պիր ղըշլըխ
Թէտհէլհիմի վէրէճէք, Թա քի
օ՝ էպէտէն սիզինն իլէ գալա.
17 Կէրչէքլիք Րուհտանու քի՝ սիւն-
էա օնու գաթալ էտէմէզ.
զիրա օնու կէօրմէզ, վէ օնու
պիլմէզ. տամամ սիզ օնու պի-
լիր սիւնէզ. զիրա սիզինն իլէ
գալըր, վէ սիզտէ օլաճագ
18 տըր։ Սիզի էօքսիւզ պրատմա-
յաճաղըմ. սիզէ կէլէր իմ.
19 Ազ զէմանտէն սօնկրա՝ սիւն-
էա պէնի պրէթլէգ կէօրմէզ.
տամամ սիզ պէնի կէօրիւր սի-
նիզ. չիւն քի պէն էաշըրըմ,
սիզ տախի էաշայաճագ պր-
20 նըզ։ Օլ կիւնտէ սիզ անկ-
լայաճագ սընըզ քի՝ պէն փէ-
տէրիմտէ իմ, վէ սիզ պէն-
տէ՝ պէն տախի սիզտէ իմ։
21 Թէնապհէրիմի թութաճագ-
տըփզ
էտէն՝ պէնի սէվէն օ տուր.
վէ պէնի սէվէն՝ փէտէրիմտէն
սէվիլէճէք սիր. պէն տախի
օնու սէվէճէյիմ, վէ քէնտիմի
օնա պէյան էտէճէյիմ։

Յուդա (ատմա Իսկարիօտ- 22
լու սէյիլ) օնա սէտի. Ե՞-
ր տապ՝ նա՞սըլ օլսուս քի՝ քէն-
տինի պիլդէ պէյան էտէճէք
սին, վէ սիզ նէ՞ սէյիլ։
Իսուս Ճէվապ վէրիպ՝ օնա 23
սէտի. Էյէր պիր դիմսէ պէ-
նի սէվսէ, սէօզիւմիւ տու-
լայաճապ, վէ փէտէրիմ օնու
սէվէճէք, վէ օնա կէլէճէ-
յիզ, վէ օնսու գօնապ էտէ-
ճէյիզ։ Պէնի սէվմէյէն՝ սէօզ- 24
լէրիմի տապտամազ. վէ իշիթ-
տիյինիզ սէօզ՝ պէ՛ իմ՛ սէյիլ
սիր, իլլա պէնի կէօնտէրէն
փէտէրին սիր։ Սիզլէ եանը- 25
նըզտա տուրտուր իքէն՝ պու-
լարը սիզէ սէյլէտիմ։ Լա- 26
քին Թէտհէլհէճի՝ փէտէրին
պէնիմ տապտամս կէօնտէրէ-
ճէյի Ռուհ՝ սիզէ հէ-
փիսինի օ էօյրէտէճէք, վէ
սիզէ Հիւմէ սէօյլէտիյիմ
ընէ՞ սէվսէյիսինիզ, փէտէրէ
կիթտիյիմ իշիւն՝ մէտրսուր օ-
ղուր խոսնուզ. զիրա փէտէ-
րիմ պէնտէն պէօյիւք սիր։
Վէ Հիմսի՝ օ՛մուզտան էվվէլ 29
սիզէ սէօյլէտիմ, Թա քի օ-
ղուզտա զէման՝ ինանտընըզ։
Արթըք սիզլէ խօսլէմէյէճէմ. 30
զիրա պու տիւնէ-
նըն հիւքիւմտարը կէլիր, ամ-
մա պէնտէ օնուն հիչ պիր շէ-
յի եօք սուր։ Լաքին տիւնեա 31

անկայա քի՝ փէսէրի սէվէ-
լիմ, վէ փէսէր պանա նիձէ
թէնպէհ էթմէ խաչ՝ էյլէ
էտէլիմ. գալգէն՝ պուրա-
ան ևևտէլիմ:

ԳԱՂ ԺԵ

1 Պէն կէրճէք աամա խա՛, վէ
2 փէսէրիմ պաղպան ուլը: Պէն-
տէ մէյվէ վէրմէյէն հէր ջը-
պուդու գալուրլըր, վէ հէր
մէյվէ վէրէնի փաչքէր քի՛
աահա զի՛յաոէ մէյվէ վէրէ:
3 Սիզ չիմոի՛ սիզէ սէջդէաիյիմ
4 սէօզ խէ վաք ուլնըզ: Պէնտէ
գալըն, պէն տախ սիզտէ.
նիձէ ջըպուդ հէր աամաաա
գալմազաա, քէնտիլիյինտէն
մէյվէ վէրէմէզ, քէզաչըք սիզ
տախ՝ հէր պէնտէ գալմազ-
5 սանըզ: Պէն աամա խա՛, սիզ
ջըպուդլար ուլնըզ. քիմ քի
պէնտէ գալըր աա՝ պէն օն-
աա գաուշուամ, օ՝ ջօզ մէյվէ
վէրիր. զիրաա պէնտիզ հիչ
6 պիր շէյ էտէմէզ սինիզ: Ի-
հէր պիր քիմոէ պէնտէ գալ-
մազաա, ջըպուդ կիուի տուշա-
րը աաթըըր, վէ գաուրտուր.
վէ օնլարը տէվշիրիա՛ աաթէշէ
7 աաթարլար, վէ եամուր: Ի-
հէր պէնտէ գալըրաասընըզ, վէ
սէօզլէրիմ սիզտէ գալըրաա,
խաթէտիյինիզի տիլէյէճէք սի-
նիզ, վէ սիզէ օլունաճաք ուլը:
8 Փէսէրիմ պաունուն իլէ ի՛զ-
զէթլէնիր քի՝ սիզ ջօզ ՃէյվԷ
վէրիպ տէ՝ պանա շայիրալէր
օլաասընըզ:
9 Նիձէ քի փէսէր պէնի սէվ-
տի խաէ, պէն տախ սիզի
սէվտիմ. պէնիմ մուհապէ-
10 թիմտէ գալըն: Հէր թէն-
պէհլէրիմի տագլարանըզ, մու-

հապէթիմտէ գալմաճաք ու-
նըզ, նիձէ քի պէն փէտէ-
րիմի թէնպէհլէրինի տաճ-
լատալ, վէ ծնուն մուհապա-
պէթինտէ գալըրըմ: Պու շէյ- 11
լէրի սիզէ սէօյլէտիմ, թա
քի պէնիմ շագըրըզըմ սիզտէ
գալա, վէ սիզէն շագըրըլընըզ
թէքմիլ օլա: Պէնիմ թէն- 12
պէհիմ պու տուր քի՝ պիրի
պիրինէզի՛ պէն սիզի սէվտի-
յիմ կիուի սէվէնինիզ: Պու- 13
տան զիյատէ մուհապէթ
հիչ քիմսէտէ էօգ տուր, քի
պիր տաէմ տօսթլարընըն ու-
ղուրունա ճանընըզ վէրէ: Սիզ՝ 14
հէր սիզէ ճիւմլէ թէնպէհ
էթտիյիմ շէյլէրի էտէրտէ-
նիզ, տօսթլարըմ սընըզ: Ա- 15
թըզ սիզէ գուվվաթ տէմէ-
զինա պու՝ ատաընըն նէ էթ-
տիյինի պիլմէզ. տունա սէզ
տօսթլար տէմիշ խմ. զինա
փէտէրիմտէն հէզ նէշէթտի-
յիմ շէյլէրի սիզէ պիլտիր- 16
տիմ: Սիզ պէնի տէջմէտի-
նիզ, լաքին պէն սիզի տէջ-
տիմ, վէ սիզի թային էթ-
տիմ, քի կիտիպ՝ մէյվէ կէթի-
րէխինիզ, վէ մէյվէնիզ գալա.
թա քի տաըմ նէ փէտէր-
տէն նէ քի տիլէտիյինիզ, սի-
զէ վէրէ: Պու շէյլէրի սի- 17
զէ թէնպէհ էտէրիմ, քի պի-
րի պիրինիզի տէվէնինիզ: Ի- 18
յէր տիւնեա սիզտէն նէքրահ
էտէրսէ, պիրդէն քի՝ սիզտէն
էվվէլ պէնտէն նէքրահ էթմիշ
տիր: Էյէր տիւնեատան օլ 19
տայըրընըզ, տիւնեա՝ քէնտի-
նին օլան շէյի տէվէր խոտ.
լաքին սիզ տիւնեատան օլմա-
ըընըզ՝ իլա պէն սիզի տիւն-
եատան տէջտիյիմ իչին, պու-
տան տէյէպտէն տիւնեա սիզտէն

20 էքրահ էտէը: Սիղէ՝ գուլա-
ղասընաան պէօյուք տէյիլ
ալը՝ տէալյիմ աէօղիւ խաթ-
րընըզտա ԹուԹուն. էյէը
պէնի գօվալատըլար խսէ, սի-
ղի տախ գօվալայաճադլար.
էյէը սէօղիւմիւ սագլատըլար
խսէ, սիղինքինի տէ սագլայա-
21 ճադլար: Նաքին պուս շէյլէ-
րին հէվիսինի սիղէ ատըմ
էշիւն էտէճէքլէր, զիրա պէ-
նի կէօնատիրինի ալիմէզլէր:
22 Էյէը կէլիսյ օնլարտա սէօյէ-
մէմիշ օլսայլարմ, կիւնահ-
լարը օլմազ խսէ. ամմա շիմ-
ան կիւնահլարը էշիւն պէնհա-
23 զներ ներ էտէճէք: Նէլէրի էօզ ատը: Պէնատէն
էքրահ էտէն՝ փէռէօրիմատէն
24 ատախ էքրահ էտէր: Էյէր
օնլարըն ատտալտատա պուշգա
հիչ ատը ֆէռմանըն էթմէտի-
յի էշէրի էչտա էթմէսէյ-
տիմ, կիւնահլարը օլմազ է-
տի. ամմա շիմանի հէմ կէօղ-
տիւլէր, հէմ՝ կէրէք պէնատէն
կէրէք փէռէրիմատէն էքրահ
25 էթտիլէր: Ամմա օնլարըն նօ-
մատատա՝ պէնատէն սէպէպ-
սիղ էքրահ էթտիլէր տէյիւ՝
էագըլմըշ օլան սէօզ Թէքմիլ
օլմագ էշիւն պէօյլէ օլտու:
26 Նաքին պէնիմ՝ փէռէօրին Թա-
րափընատան կէօնատիրէճէյիմ
Թէսէլիճի՝ փէռէօսէն խուս-
տուճ էտէն կէրչէքլինք Ռուհու՝
կէլսին ղէման, պէնիմ էշիւն
27 օ էհտատէթ էտէճէք: Վէ
սիղ տախ էհտատէթ էտէր
սինիղ. զիրա խալԹխատատէն
պէրու պէնիմ իլէ սինիղ:

ՊԱՂՊ ԺՕ

1 Պուս էչլէրի սիղէ սէօյ-
լէտիմ՝ քի՝ սիւրչմէյէսինիղ:

Սիղի Ճէմի՛յէԹտէն ըէատ է-
տէճէքլէր. լաքին սատ՛Թ ևէ-
լիր քի՝ հէր քիմ սիղի էօլտու-
րիւրսէ, զանն էտէճէք քի՝
Ալլահա ի՛ատտէԹ տունա-
յօր: Վէ պուննլարը՝ փէռէրի
հէմ պէնի ալիմէտիքլէրի իչ-
էտէճէքլէր: Լաքին պու շէյ-
լէրի սիղէ սէօյլէտիմ քի՝ սա-
տ՛Թ կէլտիյի զէման՝ պէնիմ
օնլարը սիղէ սէօյլէտիյիմի
խատԹընըզտա հէԹէրսէ ինիլ-
տատէ պուննլարը սիղէ հվիէ-
տէն սէօյլէմէտիմ, չիւն քի սի-
ղին էչէ խոխիմ:

Շէհիռի խոխ՝ պէնի կէօռատէ-
րինճ կիւսէ յօրումամ, իլճ սիզտէն
հիչ պէյլի պուտա՝ Ռերճ յճ կի-
տէ յօրումաճ տէ յինէ սօրմազ:
Լաքին պուննլարը սիղէ սէօյ-
լէտիյիմ իչիւն՝ զատատէթ էյլէ-
ր

կերէքէլ,յե գետուզելայաձաք · զնրա քէնտիլնիւնաէն սէօյլէ-
մէյէձէք , նլա հէվլ իշխեման-
յի չէյլէրի սէօյլէյէձէք , վէ
օլաձաք նէմանէլէրի սնզէ խա-
14 պէր վէրէձէք տէր : Օ՝ պէնի
նզզէթլէ յէձէք · զնրա պէնիմ
քինաէն աղբա՝ սնզէ խապէր
15 վէրէձէք : Փհառէրնեն հէր նէ-
սի վար խաէ , պէնիմ՝ տէր · պու
սէպէպաէն սեամի՝ քի՝ պէնիմ
քինաէն աղբա՝ սնզէ խապէր
16 վէրէձէք : Պիր ազ վազըշ-
տան՝ պէնի կէօրմէզ սինզ · վէ
եինէ պիր ազ վազըշտան՝ պէ-
նի կէօրձէք սինզ · զնրա պէն
Փհառէրե հիսսէ յօրում :
17 Իմոն շայկրաէրինաէն պա՝
ղըշ մադէնլէրինաէ սեմի-
լէր · պու պէնէ՝ պիր ազ վա-
զըշտան պէնի կէօրմէզլինզ ,
վէ եինէ պիր ազ վազըշտան
պէնի կէօրձէք սինզ , վէ՝
Զնրա պէն Փհառէրե հիսսէ յօ-
18 ղատ սեամ՝յէ նէ՞ պիր : Իմ-
ա սէրլէրէ խաէ · պու սեմի-
յի պիր ազ վազըշ՝ նէ՞ օլա ·
օնաէն նէ սէօյլեմէյինզն սիզ-
19 մէյէ : Իմոն Ցխաէա՝ օնլա-
րըն քէնտինէ յօրմադ խալէ-
մէյինէ տուդյաէա՝ օնլարա
սեմի · պուէնո՞ն իշխեն մի՝
եաղնե պիր ազ վազըշտան պէ-
նի կէօրմէզլինզ , վէ եինէ
պիր ազ վազըշտան պէնի կէօ-
րձէք սինզ , վէ՝ Զնրա պէն Փհառէրե հիսսէ յօ-
20 ղըզ : Կէրէձէք՝ կէրէձէք սէրնիմ
սնզէ՝քի՝ սնզ աղնայըդա Փհղան
եաէձէք սինզ , աննա սեէնեա
սէվինէձէք տէր · վէ սնզ գա-
սավէթ չէքձէձէք սինզ , աննա
գասավէթնենզ սէվինձէ Թէպ-
21 պու օլաձաք տէր : Գարը աօ-
զըտաուզա զէման՝ գասավէթ

կերէքէլ,յե գետուզելայաձաք · 22
զնրա քէնտիլնիւնաէն սէօյլէ-
մէյէձէք , նլա հէվլ իշխեման-
յի չէյլէրի սէօյլէյէձէք , վէ
օլաձաք նէմանէլէրի սնզէ խա-
պէր վէրէձէք տէր : Օ՝ պէնի
նզզէթլէ յէձէք · զնրա պէնիմ
քինաէն աղբա՝ սնզէ խապէր
վէրէձէք : Փհառէրնեն հէր նէ-
սի վար խաէ , պէնիմ՝ տէր · պու
սէպէպաէն սեամի՝ քի՝ պէնիմ
քինաէն աղբա՝ սնզէ խապէր
վէրէձէք : Պիր ազ վազըշ-
տան՝ պէնի կէօրմէզ սինզ · վէ
եինէ պիր ազ վազըշտան պէ-
նի կէօրձէք սինզ · զնրա պէն
Փհառէրե հիսսէ յօրում :
Իմոն շայկրաէրինաէն պա՝
ղըշ մադէնլէրինաէ սեմի-
լէր · պու պէնէ՝ պիր ազ վա-
զըշտան պէնի կէօրմէզլինզ ,
վէ եինէ պիր ազ վազըշտան
պէնի կէօրձէք սինզ , վէ՝
Զնրա պէն Փհառէրե հիսսէ յօ-
րատ սեամ՝յէ նէ՞ պիր : Իմ-
ա սէրլէրէ խաէ · պու սեմի-
յի պիր ազ վազըշ՝ նէ՞ օլա ·
օնաէն նէ սէօյլեմէյինզն սիզ-
մէյէ : Իմոն Ցխաէա՝ օնլա-
րըն քէնտինէ յօրմադ խալէ-
մէյինէ տուդյաէա՝ օնլարա
սեմի · պուէնո՞ն իշխեն մի՝
եաղնե պիր ազ վազըշտան պէ-
նի կէօրմէզլինզ , վէ եինէ
պիր ազ վազըշտան պէնի կէօ-
րձէք սինզ , վէ՝
Զնրա պէն Փհառէրե հիսսէ յօ-
ղատ սեամ՝յէ նէ՞ պիր : Իմ-
ա սէրլէրէ խաէ · պու սեմի-
յի պիր ազ վազըշ՝ նէ՞ օլա ·
օնաէն նէ սէօյլեմէյինզն սիզ-
մէյէ : Իմոն Ցխաէա՝ օնլա-
րըն քէնտինէ յօրմադ խալէ-
մէյինէ տուդյաէա՝ օնլարա
սեմի · պուէնո՞ն իշխեն մի՝
եաղնե պիր ազ վազըշտան պէ-
նի կէօրմէզլինզ , վէ եինէ
պիր ազ վազըշտան պէնի կէօ-
րձէք սինզ , վէ՝
Զնրա պէն Փհառէրե հիսսէ յօ-
ղըզ : Կէրէձէք՝ կէրէձէք սէրնիմ
սնզէ՝քի՝ սնզ աղնայըդա Փհղան
եաէձէք սինզ , աննա սեէնեա
սէվինէձէք տէր · վէ սնզ գա-
սավէթ չէքձէձէք սինզ , աննա
գասավէթնենզ սէվինձէ Թէպ-
պու օլաձաք տէր : Գարը աօ-
զըտաուզա զէման՝ գասավէթ

չէքձէր , քի օնուն սաա՝թը կէ-
տի · աննա զօձուզու սօղու-
րաէնձա , սիւնեէայա սաէմ
սօղատա սէյիւ՝ շայըդսան
արթըդ սըդընթըսընը խաթ-
րընա կէթիրմէզ : Իմոի՝ կէր- 22
զն սնզէն տախ շնմոի գասա-
վէթինէզ վար , աննա սնզն
թէքրաղ կէօրէձէյիմ, վէ նիւ-
րէյինզզ շաղ օլաձաք , վէ շայ-
ըդսընըդը սնզսէն քիմսէ գալ-
մադըդը սէզսէն քիմսէ գալ- 23
նա հնչ տէր չէյ սօրմայաձաք-
սընըզ · Կէրէձէք՝ կէրէձէք սէ-
րնիմ սնզէ քի՝ պէնիմ խաթիմ ընէ
Փհառէրսէն հէր նէ քի սէզէ-
պէնիզ , սնզէ վէրէձէք տէր ·
Շ խոսէյէսէձէք պէնիմ խաթիմ 24
ընէ հնչ տէր չէյ սէզէ վէրմէմէնզզ ·
սէզէ յինէ , վէ ալաոընըզ , քի
շայըդսընըդզ թէքմէզ օլա : Պու 25
շէյլէրի սնզէ թէմաշլէր ընէ
սէյրէմէյէ , վէ ալաոընըզ , քի՝
կէզլէր քի՝ օ գէսաոո սնզէ սէթ-
մէյէ , վէ ինսանլըզ սընըզզ քի՝
պէն Ցլահաոո չըդարըմ : Փհ- 26
առէրսէն չըդարըմ , վէ սէրնե-
յա կէզլիշիմ . եինէ սէրնեա-
յը սէրաալըրըմ , վէ Փհառէրսէ
վարըրըմ :
Շայկրաէրի օնա սէմիլէր · 29
ինէթ շնմոի աշնէքեարկ սէօյ-
լէյօրաոո , վէ հնչ թէքմէզ
սէօյլեմէյօրաոո : Շխոսի սէզ- 30
սէք քի՝ հէր շէյի սէյրէդ սէն ,
վէ մնհնթաձ սէյրէդ սէն քի՝

պիր քիմահ ատնա սեւալէտէ · պատնաշն իլէ ինանըրըզ քի՝
31 Ալլահտան ջըգարըն : Յէսուս ծնլարա ՀԷվատ վէրտի · Ըւմ՞
32 ատի մի ինանըյօրտունուզ : Ւշ Թէ սատ՛Թ կէլիր , վէ շիմտի կէլմիշտիր , քի հէր պիրինիզ քէնտի մահալինէ տաղըլըպ՝ պէնի եալընըզ գօյատընըզ · ամմա եալընըզ տէյիլ իմ , ղնրա փէտէր պէնիմլէ տիր :
38 Պու շէյլէրի սիզէ ասօյլէտիմ քի՝ պէնտէ ասլաժէթինիզ օլա · ախիրեաստա սըզընԹըրըզ օլա Ճադ · լաքին եիւրէքլէնին , պէն սիւնեաջք էնտիշ իմ :

ԳԼՈՒԽ Ե

1 Ցետաս պու շէյլէրի ասօյլէտի , վէ կէօզլէրինի կէնշ գալտըրըպ տէտի · Եա՛ փէտէր՝ սատ՛Թ կէլմիշտիր · Օղլ
2 տարիք ունի ի՛զլէթլէյէ · Ներ քի օնա հէր Թէնինէն իւզէրինէ հէրքիւմէթ վէրտին , Թա քի հէմ օնա վէրտիկինդ քիմսէյէ՛ չպէտի հոյատի վէրմէ :
3 Վէ էպէտի հոյատի պու տուր քի՝ պէն եալընըզ գոտպ Ներ շտի՝ վէ կէօնտէրտիկինդ Յէհտա Վրհասատա Թանըյա-
4 ճար : Պէն պէնի էէր իւզէրինէտէ ի՛զլէթլէտիմ · պատա էԹմէյէ վէրտիկին իշի Թէ-
5 մամ էյլէտիմ : Վէ շիմտի եա՛ փէտէր՝ պէնի քէնտի ի՛նսանլարընտէ ի՛զլէթլէ , շօլ ի՛զլէթ իլէ քի՝ սիւնէտա օլմազտան էվվէլ պէնինի ի՛նսանլարընտէ մալիք
6 իտիմ : Պէնինի տարընը՝ սիւնեաստան պատա վէրտիկինդ տաէմլէրէ պէյան էյլէտիմ · պէնինի իտիլէր , վէ ծնլարը պատնա վէրտինի , վէ պէնինի աէօղլուննէ հըֆզ էյլէտիլէր : Ըմմտի պիլտիլէր քի՝ պատա Ճիւմլէ վէրտիկինդ չէ պիլտիլէր՝ աէնտէն ծնլարը վէրտիկինի չէյլէր՝ պէնի աէնտէն ջըգարըմ , վէ ինանտըրտըր քի՝ պէնի պէն հէօնտէտիկինի : Պէն ծնլարտ ի-չինն եալվարըըրըմ · սիւնեա ի-չինն եալվարմամ , իլտա պատա վէրտիկինն քիմսէլէր նչինն · պիրտա ծնլարտ պէնինի ուիր : Վէ հէմ պէնիմքիլէր պէնինի՝ վէ պէնինքիլէր պէնիմ տիր · վէ ծնլարըն արտընտա ի՛զլէթ-լէնէմիմ : Վէ տրԹըք տիւնեա-տա տէյիլ իմ , վէ պատնլար սիւնեաստա տրը , պէնի իտէ՝ պատա կէլմիրիմ · Եա՛ ա՛զիզ փէտէր՝ պէնինի պատա վէրտի-կինդ քէնտի ադընա տէյիլ իմ · վէ պու շէյլէրի սիւնեաստա ասօյլէ-տիմ քի՝ պէնիմ շտզըղըմ քէն-տինէտէ Թէքմիլէն մէլՃուտ օլա : Պէն ծնլարտա պէնինի քէ-լտմընը վէրտիմ , վէ սիւնեա ծնլարտան իքրահ էԹտի · չիւն քի ծնլարտ սիւնեաստան տէյիլ-էր , նիՃէ քի պէն սիւնեա-տան տէյիլ իմ : Ծնլարը սիւն-եաստան պատալարընը տէյիս

9 10 11 12 13 14 15

եալ ամի, վէ ասունքար պիլտիլէր քի՝ պէնի սէն կէօնտէրտիյին։ 26
և ես սէնին առընը ծնլատա պիլտիրիմ, հէմ պիլտիրէճէյիմ. ինա քի պէնի ուէվտիյին մուհտէթի հասպէթ ծնլուրտաս օլա, պէն առախ ծնլատաս օլայըմ։

ԳԼԱԽ Ժ·Ը

1 Յիսուս պու շէյլէրի սէօյլէտիքտէն սոնկրա, շայիրտլէրի իլէ պէրապէր Կեդրոն ռէ-
2 ուինին գօթէկ գադտընա ջըղ-
3 տը, քի օրատա պիր պաղչէ վար իտի, վէ շայիրտլէրի իլէ
4 ծուն իչինէ գիրտի։ Վէ ծուս էլէ վէրմէն Յուդա տախ օ մա-
հալլի պիլմը իտի. զիրա Յի-
սուս՝ շայիրտլէրի իլէ պէրա-
պէր օրատա չօգ ուէֆա՝ ձէմ՝
օլմուշ իտի։ Իմոի Յուդա՝
պէօլուքիւ հէմ պաշ քեահին-
լէրտէն վէ Փարիսեյլէրտէն
խըզմէթքեարլար ալըպ՝ ֆե-
նէրլէր վէ մաշալէլէր վէ սի-
լահլար իլէ օրայա գէլտի։ Իմ
5 սի Յիսուս՝ քէնտի իշլէրինէ
գէլէճէք ձիւմլէ շէյլէրի պիլ-
գիլէ, չըգըպ ծնլատա ուէտի.
6 գիլիճ՝ ատայօրտումունուզ։ Օնա
ձէվապ վէրմիյէրէք. Նազարէթ-
լի Յիսուսու։ Յիսուս ծնլատա
ուէտի. Պէն իմ. վէ ծուս էլէ
վէրէն Յուդա տախ ծնլատ իլէ
7 պէրապէր տուրուր իտի։ Իմոի
ծնլատա՝ Պէն իմ տէյիւ սէօյ-
լէյինճէ, գէրի չէ վարըպ նէ-
8 րէյէ տիւշմիւլէր։ Իմոի ծնլա-
րա՝ Ֆիմի՞ ատայօրտումունուզ ու-
յիւ Թէքրար օօրտում. վէ ծն-
լար՝ Նազարէթլի Յիսուսու
ուէտիլէր։ Յիսուս ձէվապ
վէրտի. Սիզէ ուէտիմ քի՝ պէն
իմ. իմոի էյէր պէնի ատաք

եալևարմայօրտում, իլա ծնլարը եարատմազտան սոդլայտարըն
16 տէյիւ։ Օնլար տիւնեատան տէյիլլէր, նիձէ քի պէն սիւն-
17 եատաս տէյիլ իմ։ Օնլարը կէրճէքլիյին իլէ ա՛զիզլէ. ան-
նէ քէլամըն կէրճէքլիք տիր։
18 Սէն պէնի նիձէ տիւնեատա կէօնտէրտիյին իտէ, պէն տախ
ծնլարը տիւնեատա կէօնտէր-
19 տիմ։ Վէ պէն քէնտիմի ծն-
լար իչինճէ ա՛զիզլէրիմ, Թա
քի ծնլատ տախ կէրճէքլիք
վատիթատի իլէ ա՛զիզլէնմիշ
20 օլալար։ Վէ եալընըզ ծնլար իչինճէ եալևարմայօրտում. լա-
քին ընլարընը սէօզիւ իլէ ձիւմ-
լէ սանա ինանանլար իչինճ
21 տախի, Թա քի հէպիսի պիր օլալար. նիձէ քի ատն պէնտէ
վէ պէն սէնտէ, եա՛ փէտէր՝ ծնլատ տախ պիզտէ պիր օլա-
լար. չէօյլէ քի տիւնեա ինա-
նըն քի սէն կէօնտէրտին։
22 Վէ պէն՝ սէնին պանա վէր-
տիյին ի՛զզէթի ծնլատա վէր-
միշիմ. Թա քի պիզիմ պիր
23 օլտուլտուտումուզ կիպի՝ ծնլար փա
պիր օլալար. Պէն ծնլատաս
վէ սէն պէնտէ, Թա քի պի՛ր-
լիքտէ Թէքմիլ օլալար, վէ Թա
քի տիւնեա անկլայա քի՝ պէ-
նի սէն կէօնտէրտին, վէ ծն-
լարը՝ պէնի սէվտիյին կիպի
24 սէվտին։ Եա՛ փէտէր՝ պանա վէրտիյին քիմսէլէր՝ խաթէրիմ
քի ծնլատ տախ պէնիմ օլտու-
զում եէրտէ պէրապէրիմճէ
օլալար. Թա քի պանա վէր-
տիյին պէնիմ ձէլալիմի սէյ
էտէլէր. զիրա պէնի՝ տիւն-
եանըն փուտուլմասընտան էվ-
25 վէլ սէվտին։ Եա՛ ատալըգ փէ-
տէր՝ տիւնեա սէնի պիլմէ-
տի, ամմա պէն սէնի պիլ-

յօրանըզ, պունըարը սալը
9 վերին հիճամընէր: Ցա ջի՝
պանա վերտակին ջիմահէր-
ան հիչ ափրինն ցայա հէմ-
ամ ան էյնւ սէօյէան էյ ան օղ
10 թէքվէ օլա: Իսան Սիմոն
Պետրոսան ույր պըչնըզը օ-
մալըզա՝ ծնու չէքնա պաշ քեա-
հինին գուլլարընուն վրէ
11 Մալքոս խոսէ: Իսոյ Յիսուս
Պետրոս ասէ. Պըչաղընը
գընա գօ. Քէտէրին պանա
վերակ էյ գաահդի հիչ ինչմէյ-
մի:
12 Իսոյ ասքօղնաք՝ հէմ ույն
պաշը վրէ նէհուտիէրին խըզ-
մէթքեարընարը Իսուսու թու-
13 ղաս ծնու պաղլատարլար. Վէ
ծնու խղթխա Աննայա կէօ-
թէրտիլէր, վիրա օղ երըն
պաշ քեահինէ օլան Կայափա-
14 փանըն գայընէնտան խոսէ: Վէ
Կայափա գոյմ իչին ույր
ատամ հէլաք օլմազ Իսրայէլի
ույր ան էյնւ նէհուտիէրէ նա-
15 սէհաթ էտէն քիմսէ խոսէ: Վէ
Սիմոն Պետրոս հէմ պաշէա
ույր շայէրա Իսուսուն ար-
ընձա կիտէրիէր խոսէ. վէ օ
շայէրա՝ պաշ քեահինէ պիլի-
նէր Իսուս իլէ պէրապէր
պաշ քեահինին ովլուսունա
16 կիրտի: Ակրամ Պետրոս գա-
փուդան կանընտա տիշարընտա
տուրար խոսէ. իսոյ պաշ
քեահինէ պիլինէր օլան օպիր
շայէրա չըղըպ՝ գափուձու գա-
րըյա սէօյլէսի, վէ Պետրո-
17 սու իչէրի ալըը: Իսոյ գա-
փուձու խալայըդ Պետրոսա
սէսէ. Սագըն սէն տասկ
պու ատէմին շայէրտալէրինտէն
օլմայասըն. օ՝ Տէյիլ իմ սէ-

յոհաննէս ժ

ան: Իսոյ ատամ օլմադընընա
պուլլար վէ խըզմէթքեարընար՝
քէօզ եափմըշընար խոսէ, վէ
ատամ ըսընըրընար խոսէ.
Պետրոս ատամ ծնըարընար նէ սէ-
րապէր ատամ ըսընըրընար խոսէ:
Իսոյ պաշ քեահին Յիսուսա՝
ծնուն Թա՛լիմի խոսուսունդա
սիուալ էթմէսի: Յիսուս ծնա
Ճէվապ վերմէ. Պէն սիճնեա-
յա աշիքեարէ սէօյլէմիմ.
պէն տայիմա՝ Ճէմի՛յէթ եէ-
րինտէ վէ Հէյքէլտէ՝ հէպ Եհ-
հուտիէրին Ճէմ՝ օղատուգլարը
մահալտէ Թա՛լիմ էթմիմ, վէ
հիչնէյտէ հիչ ախր շէյ սէօյլէմէ-
միմ: Պանա նի՞չին սիուալ էյ-
տէր սին. էշիտընլէրէ սիուալ
էյլէ՞ քի՝ ծնըլարա նէ սէօյլէ-
միմ. էշիթէ պէնիմ սէօյլէմէ-
յիմի շէյլէրին ծնըլար պիլիրլեր:
Վէ պու շէյլէրի սէօյլէյինճէ՝
օրատա աւրան խըզմէթքեար-
լարըն պիրի՝ Յիսուսա պիր
պիլճէ վուրուպ սէսի. Պաշ
քեահինէ պէօյլէ՞ մի Ճէվապ
վերմէսին: Իսոյ ծնա Ճէ-
վապ վերմի. Էյլէր քէօթիւ
սէօյէսէմ խոսէ, օ՛ քէօթիւ
իչինն շէհուտէթ էյլէ՞. ամմա
էյլէր էյի սէօյլէմիմ խոսէ, պէ-
նի՞ նի՞չին սէսէյէրսին: Անննա
ծնու պաղլը օրատագի Կայափա
պաշ քեահինէ կէօնտէրմիշ-
սէ՝ պիր ղուլլուգ Պետրոսու
տէսէ. Պէն սէնի պաղչէսէ օ-

նուն իւէ պէրաապէր ևէօ֊րմէ֊
27 սիմ ժի : Իմոէ Պեարտս եինէ
ինքեար էթոէ , վէ տէր ա՛զատ
խօրտ էօթոէ :
28 Իմոէ Յիսուսու՝ Հայէոպտա֊
տան տուվանխանէյէ կէօթևուր֊
սուէը , վէ ատապահ խոէ · վէ
ծնեար՝ նոախաքանմայալար՝ իւ֊
լա պատէքի եէյէէը տէյիւ՝
ուվանխանէյէ կիրմիտիէը :
29 Իմոէ Պիլատոս ծնեարս ջըգ֊
ը , վէ ասէ՝ . Պու ատէմին
ա՛էյինէ նէ՞ ջինքեայէթ կէ֊
30 թիւիր սինիզ : Ճէվապ վէրիւ՝
օնա ատէրը . Էյէր պու
քիմսէ Փէնաքեար օրմատը֊
ը , օնու ատնա Թէսլիմ էթ֊
31 մէզ խոէք : Իմոէ Պիլատոս օն֊
լարա ասէտի . Օնու սիզ ալըն ,
վէ քէնտի նոմօտունուզա կէօ֊
րսէ՛ն՝ օնուն չէրատա՛Թընը կէօ֊
րինն . իմոէ ենէհուտիէրը օնա
ատէտիէը , Պիզիմ՝ քիսմէյի
էօլտիւրմէյէ ըուհատԹընըզ
32 էօք ատը : Թա քի Յիսու֊
սուն՝ նէ էօլիւմ իւէ էօլէճէք
օլտուրտուրու ապէրան էԹմէք իւ֊
ջիւն՝ սէօյլէտիյի սէօզիւ Թէք֊
33 միւ օլա : Իմոէ Պիլատոս Թէք֊
րար սուվանխանէյէ կիրտի ,
վէ Յիսուսու չաղըրըպ օնա
ատէտի . Ուհհուտիէրին փատի֊
34 շահը սէ՞ն մի սին : Յիսուս
օնա Ճէվապ վէրտի . Պուռնու
սէն քէնտիւյինտէ՞ն մի սէօյ֊
լէրսին , եօխսա պէնիմ հագ֊
ըմա սանա ղայրիէրի մի սէօյ֊
35 լէտի : Պիլատոս Ճէվապ վէր֊
տի . Պէն Եհհուտի՞ մի իմ .
սէնի քէնտի միլլէԹին վէ պաշ
քահինլէր սանա ԹէսլիմէտԹ֊
36 իէր . նէ՞ էյլէտին : Յիսուս
Ճէվապ վէրտի . Պէնիմ պա֊
տիշահլըղըմ սու սուննեաատան
տէյիլ սոր . էյէր պէնիմ

նուն իւէ պէրաապէր ևէօ֊րմէ֊
27 սիմ ժի : Իմոէ Պեարտս եինէ
ինքեար էթոէ , վէ տէր ա՛զատ
խօրտ էօթոէ :
28 Իմոէ Յիսուսու՝ Հայէոպտա֊
տան տուվանխանէյէ կէօթևուր֊
սուէը , վէ ատապահ խոէ · վէ
ծնեար՝ նոախաքանմայալար՝ իւ֊
լա պատէքի եէյէէը տէյիւ՝
ուվանխանէյէ կիրմիտիէը :
29 Իմոէ Պիլատոս ծնեարս ջըգ֊
ը , վէ ասէ՝ . Պու ատէմին
ա՛էյինէ նէ՞ ջինքեայէթ կէ֊
30 թիւիր սինիզ : Ճէվապ վէրիւ՝
օնա ատէրը . Էյէր պու
քիմսէ Փէնաքեար օրմատը֊
ը , օնու ատնա Թէսլիմ էթ֊
31 մէզ խոէք : Իմոէ Պիլատոս օն֊
լարա ասէտի . Օնու սիզ ալըն ,
վէ քէնտի նոմօտունուզա կէօ֊
րսէ՛ն՝ օնուն չէրատա՛Թընը կէօ֊
րինն . իմոէ ենէհուտիէրը օնա
ատէտիէը , Պիզիմ՝ քիսմէյի
էօլտիւրմէյէ ըուհատԹընըզ
32 էօք ատը : Թա քի Յիսու֊
սուն՝ նէ էօլիւմ իւէ էօլէճէք
օլտուրտուրու ապէրան էԹմէք իւ֊
ջիւն՝ սէօյլէտիյի սէօզիւ Թէք֊
33 միւ օլա : Իմոէ Պիլատոս Թէք֊
րար սուվանխանէյէ կիրտի ,
վէ Յիսուսու չաղըրըպ օնա
ատէտի . Ուհհուտիէրին փատի֊
34 շահը սէ՞ն մի սին : Յիսուս
օնա Ճէվապ վէրտի . Պուռնու
սէն քէնտիւյինտէ՞ն մի սէօյ֊
լէրսին , եօխսա պէնիմ հագ֊
ըմա սանա ղայրիէրի մի սէօյ֊
35 լէտի : Պիլատոս Ճէվապ վէր֊
տի . Պէն Եհհուտի՞ մի իմ .
սէնի քէնտի միլլէԹին վէ պաշ
քահինլէր սանա ԹէսլիմէտԹ֊
36 իէր . նէ՞ էյլէտին : Յիսուս
Ճէվապ վէրտի . Պէնիմ պա֊
տիշահլըղըմ սու սուննեաատան
տէյիլ սոր . էյէր պէնիմ

պատիշահլըղըմ ատու տիւննեա֊
տան օլսայըտը , պէնիմ խըզ֊
մէթճիլէրիմ Ճէհտ էտէրլէր
խոէ քի՝ Ուհհուտիէրին էթէս֊
լիմ օլմայըտը . ամմա շիմտի
պէնիմ պատիշահլըղըմ ատու֊
րատան տէյիլ սոր : Իմոէ 37
Պիլատոս օնա ասէտի . Էյլէ
խոէ՝ սէն պատիշահ սըն : Յի֊
սուս Ճէվապ վէրտի . Փէն֊
տին սէյլէ յօրտում՝ քի սէն
պատիշահ իմ . պէն պունուն
իչինն տողմուշտում , վէ պու֊
նուն իչինն տիւննեայա կէլմի֊
իմ քի՝ հագիգաթըն շէհատէթ
էտէյիմ . հէր հագիգաթըտէն
օլան քիմսէ՝ պէնիմ սէսիմի
սիւնիւէր : Պիլատոս օնա ասէ֊ 38
տի . հագիգաթնէ նէ՞ տիր . վէ
պունու սէյլէ ինճէ՝ եինէ Ուհ֊
հուտիէրի ջըգըպ օնըտա տէ֊
տի . պէն պունտա հիչ պիր
ճինայաթ պուլմայօրում : Ամմա 39
ա՛տէթինիզ սիր քի՝ պատէք֊
տէ սիզէ պիր քիմսէ սալը վէ֊
րէյիմ . իմոէ իսթէր մի տէ֊
նիզ սիզէ Ուհհուտիէրին փա֊
տիշահընը սալը վէրէյիմ : Իմ 40
տիւննեա եինէ հէփիսի պատըլըշըպ
տէտիէր . Պունու տէյինՙ էլա
Բարաբբայը . Բարաբբա իսէ
խըրսըզ իտի :

ՊԱՂՊ ԺԹ

Իմոէ օ զէման Պիլատոս 1
Յիսուսու ալտը , վէ տէօյտիւ :
Վէ ա՛սքէրլէր տիքէնլէրտէն 2
պիր Թաճ էօրիւպ՝ օնուն պա֊
շընա գօտուրտար , վէ օնա իս֊
քէրլէթ էվապ կիյտիրիպ՝
տէրլէր իտի . Ըէլամ սոնա՝ 3
եա՛ Ուհհուտիէրին փատիշա֊
հը . վէ օնա սիլլէներ վուրտուր֊
լար իտի : Պիլատոս եինէ տի֊ 4

շարը ջրգըսպ օնլարա աէսի. Իշէնէ օնու սիղէ ասիշարը կէ-
Թիւրիւմ քի՝ օնատա հիչ պիր
Հիւրմ պուլմատըլըմը պիլէ-
5 սինիզ. Իսկի Յիսուս՝ ալքէն-
տէն Թաճը վէ խաքէրլէնի էս-
վապը կի չինմիշ ասիշարը ջրգ-
տը. վէ օ օնլարա սէսի. Իշ-
6 Թէ օ ատէմ: Իսկի պաշ քեա-
հինէրը վէ խըզմէթքեարլար օ-
նու կէօրիւնճէ, պատրըճպ
աէսիլէր. Խոջա ջրգար, օ-
նու խոջա. Պիլատոս օնլարա
աէսի. Օնու սիղ ալթա խոջ-
լայըն. զիրա պէն օնատա Հիւրմ
7 պուլմայօրում: Ենհուսիլէր
ծատ Հէվապ վէրսինլէր. Պի-
զիմ նոմոսումուզ վար, վէ նո-
մոսումուզա կէօրէ էօլիւմէ
Ժուսթահապդ տըր. զիրա
քէնտինի Ուլահըն Օղլու էյ-
8 լէմի: Իսկի Պիլատոս պու
սէօզլէ իշիտինճէ, տահա զի-
9 յատէ գօրգուսու: Վէ Թէքը-
րար սինտանտանէյէ կիրիպ
Յիսուսա սէսի. Սէն նէր-
կէտէն սին. ամմա Յիսուս
10 օնա Հիչ Ժէվապ վէրմէսի: Իսկի
Պիլատոս օնա սէսի. Պանա
սէօյլէմէզ մի սին. սիլմէզ մի
սին քի՝ սէնի խաչա ջրգարմա-
զա Հիւքիւմլիթիմ վար, Հէմ
սէնի սալը վէրմէյէ Հիւքիւ-
11 մլիթիմ վար: Յիսուս Ժէվապ
վէրսէ. Պէնիմ իւզէրիմէ Հիչ
պիր Հիւքիւմլիթին օլմազ իսի,
էյէր սանա եօգարըսան վէ-
րիլմիսէյիսի. պունուն իչինճ
պէնի սանա Թէսլիմ էտէնին
կինահը սահա պէօյիւք տիւր:
12 Պունտան սէօյլէ Պիլատոս օ-
նու սալը վէրմէք իսթէր իսի,
ամմա Ենհուսիլէր պաղըրըպ
սէրլէր իսի. էյէր պունու
սալը վէրսէսէն, Կայսըրըն սոս-

Թու տէյիլ սին. Հէր քէն-
սինի փատիշահ էտէն՝ կայս-
րէ զըտտ սէօյլէր: Իսկի Պի- 13
լատոս պու սէօզիւ իշիտինճէ՝
Յիսուսու տիշարը ջրգարտը,
վէ Թահ սէօշէմէ՝ քի Ի՛պրանի-
ճէ Կաբպաթա տէնիլէն մա-
հալէ Հալտէ չէրատա՛Թ քիւրսիսին- 14
տէ օթուրտու: Վէ պատէքին
հազըրլըդ կիւնիւ օլուպ՝ ա-
ա՛Թ ալԹը սուլարընատա իսի,
վէ Ենհուսիլէրէ տէտի. Ի-
Թէ փատիշահընըդ: Իսկի ծ- 15
լարը պաղըրտըլար. Գալտը՝
գալտը, օնու խաչա. Պի-
լատոս օնլարա սէտի. Փա-
տիշահընըդը մը խաչըյըմ.
պաշ քեահինլէր ճէվապ վէր-
տիլէր. Կայսարէն զայրի փա- 16
տիշահլըդըդ եօք տուր: Իսկի
օ զէման օնու օնլարա Թէսլիմ
էտէսի, քի խաչլանա:
Վէ Յիսուսու ալըպ կէօ- 17
Թիւրտիւլէր. վէ օ՝ խաչընը
գալտըրարագ Գաֆա էէրի
սէնիլէն մահալէ ջրգտը, քի
Ի՛պրանիճէ ԳողգոԹա սէնի-
լէր. Կի օնու օրատա խաչլա- 18
տըլտար, վէ օնունն իչէ պէրա-
պէր պաշգա իքի քիսիմէ սիր
եանատան վէ օպիր եանատան՝ վէ
օրԹասուա Յիսուսու: Էէմ Պի- 19
լատոս պիր եաֆԹա տահի
եազըպ՝ խաչըն իւզէրինէ գօ-
տու. վէ՝ ԵՆՀՈՒՏԻԼԷՐՈՆ
ՓԱՏԻՇԱՀԸ ՆԱԶԱՐԷԹԼԻ
ՅԻՍՈՒՍ տէյիւ եազըլմըշ
իսի: Իսկի պու եաֆԹայը՝ 20
Ենհուսիլէրտէն չօգ քիսիմլէր
օգուսուլար, զիրա Յիսուսուն
խաչլանտըղը մահալ՝ չէհրէ
եագըն իսի. վէ Ի՛պրանիճէ՝
Եունանիճէ՝ վէ Լաթինճէ
եազըլմըշ իսի: Իսկի Ենհ- 21
հուսիլէրին պաշ քեահինլէրի

Փղատոսա տէրէր էտի · Եհ-
հուտիէրին փաստիշահը եաղ-
մա , լաքին էաչ ֆի օ՝ Եհհու-
տիէրին փաստիշահը իմ տէտի :
22 Փղատոս ճէվապ վէրտի · Նէ
ֆի եազմըշ իսէմ, եազմըշըմ :
23 Իմոի ա՛աքէրիէր Յիսուսու
խաչլայընճա , օնուն էսլասալա-
րընը ալտ տէօրթ փայ էթ-
տիէր՝ հէր պիր ա՛աքէրիյէ պիր
փայ , վէ գաֆթանը փա ալը-
ար · վէ գաֆթան տիքիշիպ՝
պաշտան պաշա պիւտաւիւթիւն
24 տօգուսա էտի : Իմոի պիրի պի-
րինէ տէտիէր · Օնու եըրթ-
մայալըմ , իլա օ ֆիմէ օլա
տէյիւ՝ օնուն իչինէն գուրա՛
աթտալըմ · Թա ֆի՛ էսլապ-
լարըմը ֆէնտիէրինէ փայլաշ-
տըլար՝ վէ գաֆթանըմըն իւ-
զէրինէ գուրա՛ աթտըլար տէ-
յէն եաղը ֆիթէքթիլ օլա · իմոի
ա՛աքէրիէր պու շէյլէրի էթ-
տիէր :
25 Վէ Յիսուսուն խաչը եանը-
նա՝ օնուն վալիտէսի՛ վէ վա-
լիտէսինին գըզ գարնաշը Կղէ-
ոփասըն Փաւրը Մարիամ՝ վէ
Մագդալինաւը Մարիամ տու-
26 րուր էտի : Իմոի Յիսուս վա-
լիտէսինի կէօրիւնճէ՝ հէմ ոէվ
տիյի շայիրտի՝ ֆի եանընտա
տուրուր էտի , քէնտի վալի-
տէսինէ տէտի · Եա՛ գարը՝
27 իշթէ օղլուն : Անտէն շայիր-
տէ տէտի · Իշթէ վալիտէն ·
վէ օ սաա՛թտան պէրու՝ օ
շայիրտա օնու քէնտի էվինէ ա-
լը :
28 Պունտան սօնկրա Յիսուս
արթըտ հէր շէյին թէմամ օլ-
տուղունու պէլլէյիլէ , եազը
թէքմիլ օլմագ իչինն՝ ոէտի ·
29 Սուսայօրում: Իմոի օրտա պիր-
քէ իլէ տօլու պիր գաղ տու-
րուր էտի · վէ օնլար պիր
սիւնկէրի սիրքէ իլէ տօլտու-
րուպ՝ պիր գամըշա սարտը-
լար , վէ օնուն աղըզնա եաղ-
լաշթըրտըլար : Իմոի Յիսուս 30
սիրքէյի ալտըղընտա տէտի ·
Թէմամ՝ օլմուշ տուր · վէ պա-
շընը էյիպ՝ ճան թէսլիմ էթ-
տի :
Իմոի Եհհուտիէր՝ հազըր- 31
լըգ կիւնիւ օլմաղըլա՝ ճէսէտ-
լէր շաբաթ կիւնիւնտէ խաչ
իւզէրինտէ գալմայալար տէ-
յիւ՝ (չիւն օ շաբաթ պէյիւք
կիւն իտի ,) Փիլատոսա եալ-
վարտըլար ֆի՝ օնլարըն ին-
ճէքլէրի գըրըլսըն , վէ գալը-
րըլսընլար : Իմոի ա՛աքէրիէր 32
կէլիպ՝ օնուն իլէ պէրաապէր
խաչլանանլարըն պիրինին վէ
օպիրինին ինճէքլէրինի գըր-
տըլար : Ամմա Յիսուսա կէլ- 33
տիքլէրինտէ , օնու արթըտ
էյլիուշ կէօրմէլէրի իլէ՝ օնուն
ինճէքլէրինի գըրմատըլար :
Լաքին ա՛աքէրիէրտէն պիրի՝ 34
օնուն պէյնրինիւ մըզրաղ իլէ
տէլտի · վէ տէր ա՛գաղ գան
վէ սու չըգտը : Վէ պունու 35
կէօրէն՝ շէհատէթ էթտի , վէ
օնուն շէհատէթի հէրչէֆ տիր ·
վէ օ պիլիր ֆի՝ հէրչէֆ պէյ-
լէր , թա ֆի սիզ տաղի իման
էտէսինիզ : Զիրա պու շէյ- 36
լէր վագի՛ օլտու ֆի՝ պու եա-
զը թէքմիլ օլա · Օնաան պիր
ֆէֆիք գըրըլմայաճագ : Վէ 37
եինէ պաշգա պիր եազը տէր ·
Տէլտիքլէրի ֆիմաէյէ պագա-
լար :
Վէ պու շէյլէրտէն սօնկրա 38
Արիմաթիատան օլան Յուսէֆ՝
ֆի Յիսուսուն չայիրտի՝ ամմա
Եհհուտիէրին գօրգուսուն-
ան հիզլի իտի՝ Փիլատոս

եալվարտալ քի՝ Յիսուսան թէ-
նէնի գալըըրա , վէ պէղատա
էզն վէրաի . իմաի կիլիպ Յի-
սուսան թէնէնի գալըըրալ :
39 Հէմ մուգատաէմա Յիսուսա
կէՃէ իլէ կէլէն Նիկոդէմոս
տաի կէլաի , վէ եւուզլիճ-
րա գատար միւրրիւ սափ է-
է ո՛ւա ալաճը թէրքիաի կէ-
40 թիրաի : Իմաի Յիսուսան թէ-
նէնի ալալըար , վէ Եհհուտա-
էրէն ատֆն հէթմէաէ ա՛ուէթի
օլսուդու կիսի օնու պահա-
լար իլէ ջարշաֆլարա սալսը-
41 լար : Վէ օնուն խաչա ջըգա-
րըլըը մահալաէ պիր պալճի՝
վէ պալճէաէ տահաթէնէ հիչ
պիր քիմսէ գօնմամըշ պիր էէ-
42 նի մէզար վար խաի : Իմաի
Եհհուտաիէրին հալըըլըգ կիւ-
նու օլսուդու էլսէն՝ մէզար
եաղըն օլսուդունաան Յիսու-
սու օրայա գոմուդար :

ԳԼՈՒԽ Է

1 Վէ հաֆթանըն իլէ կիւ-
նէնէճէ՝ տահա գարանլըգ ի-
ճէն , ատափհլայըն Մադդա-
լինալը Մարիամ մէզարա կէ-
լիւ՝ ճաշը մէզարտան գալ-
2 արըլմըշ կէօրսէ : Իմաի սէ-
միոնաի Պեարոսա՝ վէ
Յիսուսան սէվմիյի օպիր
շայիրաէ կէլաի , վէ օնլարա
սէաի . Տափալը մէզարտան
գալարըմըշտար , վէ օնու նէրէյէ
կի գոմուդլարընը պիլմէյիղ :
3 Իմաի Պեարոս վէ օպիր շա-
կիրա ջըգարտար , վէ մէզա-
4 րա կէլիրլէր խաի : Վէ իքիսի
պէրաապէր սէկիրտիրլէր խաի ,
վէ օպիր շայիրա Պեարոսան
իլէրի տահա ջաբուգ սէկիր-
սէաի՝ մէզարա հիվէ կէլաի :
վէ էյիլնաի կէօրսէճէ քի՝ ջար- 5
շաֆլար տուրար խաի . լաքին
իչէրի կիրմէաի : Իմաի օնուն 6
արաընճա Սիմոն Պեարոս կէլ-
սէ , վէ մէզարա կիրսէ , վէ
կէօրսէճէ քի՝ ջարշաֆլար տու-
րար խաի . վէ օնուն պա- 7
շընտա օլան մանգրամա ջար-
շաֆլար իլէ պէրապէր տուր-
մագ խաի , իլա այրըճա պիր
մահալաէ տիւրիւլմիւշ խաի :
Իմաի օ զէման՝ հիվէլ մէզա- 8
րա կէլէն օպիր շակիրա տահի
կիրսէ կէօրսէճէ , վէ իման-
գէ : Չիրա տահա եաղըշը պիլ- 9
մէյիր խաի , քի օնա՝ էօլիւ-
լէրտէն դիրիլմագ կէրէք ի՛ր :
Իմաի շայիրալէր՝ թէքրար մա- 10
հալլէրինէ գիթմէյէ :
Ամմա Մարիամ մէզարէն 11
եանընտա սիւգլէյէ տուր-
մուշ խաի . իմաի օ ագ-
լայ իքէն , մէզարըն իչինէ
ագըպ , վէ Յիսուսան թէ- 12
նէ եաթմըշը գօհալաէ՝ պիր
պաշ Թաւրաֆընտա վէ պիր
այագլար Թաւրաֆընտա՝ պէ-
յազլար կէօրմէյէ իքի մէլէք
աւրուր կէօրսէճէ : Վէ օնլար 13
օնա սէօյլէյիր . Եա՛ գադը՝
նէ՞մ ագլայըրսըն . օնլարա սէ-
վան քի Տափալը մէզար-
ատան գալարըմըշլար , վէ օնա
նէրէյէ գոմուդլար պիլմէմ :
Պէնլարը սէօյլէյինճէ , կէ- 14
րիյէ սէօնուրու . վէ Յիսուս
կէօրսէճէ քի՝ տուրմույօր խաի ,
վէ Յիսուս օլսուդունու պիլ-
մէմիշ խաի : Յիսուս օնա սէօյ- 15
լէ . Եա՛ գադը՝ նէ՞մ ալամայօրսուն ,
քիմի՞ արայօրսուն . օ՝ ագլայէ-
վան տլը զանն էթմէյինէ ,
օնա սէօյ . Եա՛ էֆէնտիմ՝
էյէր օնու սէն գալարըրսըն
խաէ , օնու նէրէյէ գոմուն՝

պանա սէօյլէ, վէ ալէն օնու
16 գալըըրսըմ: Յիսուս օնա
ասէ. Եա՛ Մարիամ. օ
տէօնիւսլ՝ օնա սէմի. Ռաբ-
բունի, ըլի լուճա սէմիք ասիր:
17 Յիսուս օնա ասէ. Պանա
ասօգանմա. գիրա տանա փէ-
տէրիմէ չըգմամըշըմ, լաքին
գարնաձլարըմա վարըպ օն-
լարա ասէ. Գիննիմ փէտէրիմ
վէ սիզին փէտէրինիզէ՝ վէ ան-
նիմ Ալահըմ վէ սիզին Ալա-
18 հընըզա չըգըարըմ: Մագտա-
լինա գըզ Մարիամ գէլիւլ՝ շա-
յէրլէրէ խապէր վէրսի,
ըլի Տառը գէօրմուշ, վէ օ
օնա ասու շէյլէրի ասէօյլէսի:
19 Իսկի գէճան օր գիւնսէ՝
հաֆթանըն իլք գինիւնիան
ախշամըսը, շայիրլէրին ճէմ՝
օրասուդա մահալլին գափը-
սընը գափըսընը փագըլ ի-
քէն, Յիսուս գէլիպ օր-
թադա ատուրսա, վէ օնլա-
20 րա ասէի. Սէլամ սիզէ: վէ
պունու ասէօյլէսի գինանէ, օն-
լարա քէնտի էլլէրինի վէ պէօ-
րինիւնէ գէօսթէրսի. իսկի
շայիրլէր Տառը գէօրմէք
21 իլէ շատ օրասուդա: Իսկի Յի-
սուս էնինէ օնլարա ասէի.
Սէլամ սիզէ. փէտէր պէնի
նիձէ գէօնտէրսի իսկ, պէն
22 տախի սիզի գէօնտէրիրիմ: վէ
պունու ասէօյլէյինճէ՝ իւֆլե-
սի, վէ օնլարա ասէի. Ա-
23 զիզ Տուհ ալըն: Գիմլէրին
գիւնահլարընը ա՛ֆիվ էտէրսէ-
նիզ, օնլարա ա՛ֆիվ օլունմուշ.
վէ քիմլէրինէքինի ալը գօրսա-
նըզ, ալը գօնտուրմուշ սուր:
24 Վէ օնիքիլէրտէն պիրի Ի-
քիզ տէնիլէն Թովմաս՝ Յի-
սուսուն գէլմէյինճէ օնլար
ըլէ պէրապէր տէյիլ իսկ:
Իման օտիր շայիրլէր օնա՝ 25
Տասրը գէօրսէնիք տէօսիլէր.
ամմա օ՝ օնլարա ասէի. Ի-
յէր օնուն էլլէրինտէ մըխլա-
րըն նիշանընը գէօրիւսլ՝ փար-
մաղըմը մըխլարըն նիշանընա
գօսմաղսամ, վէ էլիմի օնուն
պէօյրինէ գօսմաղսամ, ասլա
ինանմայաճաղըմ:
Վէ սէքիզ գիւնտէն սոնգրա՝ 26
էինէ շայիրլէր իչէրիսէ ի-
սինճ, վէ Թովմաս ալէրլէրինճէ
սիլէր. գափը-ը գափըլը ի-
կէն՝ Յիսուս օրթադա ատուրսու, վէ
գէլիպ օրթադա տուրսու, վէ
ասէի. Սէլամ սիզէ: Սոնգրա 27
Թովմասա ասէի. Փարմաղընը
ատուրայա գէթիր, վէ էլլէրի-
մէ ատ, վէ էլինի գէթիր,
վէ ապէօրիւճի գո, վէ իման-
սըզ օլմա, լաքին իմանլը օլ:
Թովմաս Ճէվապ վէրիպ՝ օնա 28
ասէի. Պէնիմ Տառըմ վէ
պէնիմ Ալահըմ: Յիսուս օնա 29
ասէի. Պէնի գէօրտիւյիւն է-
չուն իմանտըն. նէ մութլու
գէօրմէյիպ իման գէթիրէնլէր:
Իման Յիսուս՝ շայիրլէրի- 30
նին գէօրմէմէստէ ատըգա զօդ
մու՛ճիզլարը տահա էյլէ-
ատ, քի օնլար ատա քիթապ-
սա եազըլմըշ սէյլէր սիր:
Ամմա պունլար եազըլըը, թա 31
քի Յիսուսսուն Ալահըն Օղլու
Քրիստոս օլմասընա իման
գէտիրինիզ, վէ իման գէթմէ-
նիզլէ՝ օնուն ատընսա հայաթա
մալիք օլասընըզ:

ԳԱԳ ԻԱ

Պու շէյլէրտէն սոնրա՝ Յի- 1
սուս Թիբերիա ատընտըն
էրինճ Տիբերիա ատընտըն

Երանելոտա կէօսթէրսի. վէ
2 պէյլէ կէօսթէրսի։ Սիմոն
Պետրոս վէ էքիզ սէնիլէն
Թովմաս վէ Գալիլեանըն կա-
նա ընկերլէրինտէն օլան Նաթա-
նայէլ վէ Զեբեդէոսուն օ-
ղուլլարը՝ վէ օնուն շայիրտ-
լէրինտէն ուշգա իքի քիշի
3 աիրլիքտէ իտիլէր։ Սիմոն Պետ-
րոս օնլարա տէսի. Պալըք
ավլամալա կիտէրիմ. օնա
տէսիլէր. Պիզ տահի պէրա-
պէրինտէ կէլիրիզ. օնլար չը-
քըպ տէր ա՛ղաճ գեյրըլա ալին-
տիլէր, վէ օլ կէճէտէ հիչ
4 պիր շէյ թութմատըլար։ Վէ
արթըդ սապահ օլունճա, Յի-
սուս տէնիզ գըյըսընտա տուր-
սու. ամմա շայիրտլէր՝ Յի-
սուս օլտուղունու պիլմէդիլէր
5 իտի։ Իմտի Յիսուս օնլարա
տէտի. Էյ չօճուգլար՝ հիչ
պիր եէյէճէյինիզ վա՞ր մը.
օնա ճէվապ վէրտիլէր. Եօք։
6 Վէ օ՝ օնլարա տէտի. Ադը
գեյրըդն տալ եանընա աթըն,
վէ պուլաճագ սընըզ. իտի-
աթտըլար, վէ օնու՝ պալըգ-
լարըն չօգլուղունատն արթըգ
էէքմէյէ գատըր օլմատըլար։
7 Իտի Յիսուսուն սէվտիյի
շայիրտ Պետրոսա՝ Տատպ տըր
տէտի. իտի Սիմոն Պետրոս
Տատպ օլտուղունու իշիտինճէ,
ըրվլագ օլմատըլար՝ գաֆթանը-
նը գուշանըպ՝ քէնտինին տէ-
8 նիզէ աթտը։ Օպիր շայիրտ-
լէր իսէ՝ գարաման ուզագ
օլմայըպ՝ իքի եիւզ արշըն գա-
տար ալըգա օլմալէրի իլէ,
պալըգլարըն աղընը սիւրիւք-
լէյէրէք՝ գայըգ իլէ կէլտի-
9 լէր։ Իտի օնլար գարայա չը
գընճա, հազըր պիր քէօզ՝ վէ
իսթիւնատէ տուրուր պիր պա-

լըգ՝ վէ էքմէք կէօրտիւլէր։
Յիսուս օնլարա տէտի. Շիմտի 10
թութտուղունուզ պալըգլար-
տան կէթիրին։ Սիմոն Պետ- 11
րոս ճըգըպ, վէ եիւզ էլլի
նէճէյի պալըգ իլէ տօլու ագը
գարայա չէքտի, վէ օնլար
պու գատար ճօգ իքէն՝ աղ
եըրթըլմատը։ Յիսուս օնլա- 12
րա տէտի. Կէլին՝ թահա՛ր
եէյին. վէ շայիրտլէրին հիչ
պիրի՝ Սէն քի՞մ սին տէյիւ
օնու թէֆթիշ էթմէյէ ճէսա-
րէթ էտէմէդի իտի. զիրա Տատպ
օլտուղունու պիլիրլէր իտի։
Իմտի Յիսուս կէլտի, վէ էք- 13
մէյի ալըգ օնլարա վէրտի,
քէզալըք պալըգը տահի։ Պու՝ 14
հալա իւչինճիւ տէֆա՝ տըր
քի՝ Յիսուս էօլիւլէրտէն գը-
յտամ էթտիքտէն սոնգրա շա-
յիրտլէրինէ կէօրիւնտիւ։
Իմտի օնլար թահա՛ր էթտիք- 15
տէն սոնգրա՝ Յիսուս Սիմոն
Պետրոսա տէտի. Եա՛ Յոնէան
օղլու Սիմոն՝ պէնի պունլար-
տան զիյատէ սէվէ՞րսինին.
օնա տէտի. Պէլի եա՛ Տատպ՝
սէն պիլիրսին քի՝ սէ-
վէրիմ. օնա տէտի. Գուզու-
լարըմը կիւտ։ Էյնէ օնա իքին- 16
ճի քէրըէ տէտի. Եա՛ Յոնէան
օղլու Սիմոն՝ պէնի սէվէ՞րսի-
սին. օնա տէտի. Պէլի եա՛
Տատպ՝ սէն պիլիրսին քի՝ սէ-
նի սէվէրիմ. օնա տէտի. Գո-
յունլարըմը կիւտ։ Օնա իւ- 17
չինճիւ քէրըէ տէտի. Եա՛
Յոնէան օղլու Սիմոն՝ պէնի
սէվէ՞րսինին. Պետրոս՝ օնա
իւչինճիւ քէրըէ՝ Պէնի սէ-
վէ՞րսինին տէտիյի իչիւն գա-
տաւէթլէնիտ օնա տէտի. Եա՛
Տատպ՝ սէն հէփիսինի պիլիր-
սին, սէն պիլիրսին քի՝ սէնի

սէվէրիմ. Յիսուս ծնա ուէտի. 18 Գօյանլարըմը կիւեթ : Կէր-
ջէք՝ կէրջէք ուէրիմ սանա, սէն կէնձ ինքէն՝ քէնաի քէն-
սինէ գուշագ պաղլար իտին, վէ իսթէտի յին եէրաէ կէզէր
իտին. ամմա իսթիտըլըմը-
տըղըն ղէման՝ էլէրինի ուզա-
տաճագըն, վէ սանա պաշ-
դաըը գուշագ պաղլայաճագ,
վէ իսթէմէտի յին եէրէ կէօ-
19 թիւրէճէք : Վէ պուռնու՝ Ա-
լտհը նէ էօլիւմ իլէ ի՛ղէթէլէ-
յէճէյինի պէյան էթմէք ի-
չին սէօյլէտի. վէ պուռնու
ուէտիքտաէն սօնկրա՝ օնա ուէ-
20 տի. Արտըմճա կէլ : Վէ
Պետրոս ուէօնիւագ՝ Յիսուսուն
սէվտիյի՝ օղ ախշամ Թաա՛մըն-
տա օնուն կէօքսիւնէ ուիւշէն՝
վէ Ե՛ր Տապագ սէնի էլէ
վէրէճէք քի՞մ տիր ուէյէն
չայիրտին արդասան կէլտիյի-
21 նի կէօրտիւ : Պետրոս պուռնու

կէօրիւնճէ՛ Յիսուսա ուէտի.
Եա՛ Տապագ՝ եա պու նէ՞ :
Յիսուս օնա ուէտի. Էյէր 22
իսթէրսէմ քի օ՝ Թա պէն կէ-
լէնէուէք գալա, սանա նէ՞.
սէն արտըմճա կէլ : Իմտի 23
պու սէօզ գարնտաշլարա տա-
ղըլըը քի՝ օ չայիրտ էօլմէղ.
վէ Յիսուս օնա ուէմէտի քի՝
էօլմէղ, իլլա՝ Էյէր իսթէր-
սէմ քի՝ Թա պէն կէլէնէուէք
օ գալա, սանա նէ՞ պէ-
պէ :

Պու շէյլէր իչլիւն շէհատէթ 24
էտէն՝ վէ պու շէյլէրի եազան
պու չայիրտ տիր, վէ պիլիր-
իղ քի՝ օնուն շէհատէթի կէր-
չէք տիր : Վէ Յիսուսուն էյ- 25
լէտիյի ղայրի չօգ շէյլէր տա-
հա վար, քի էյէր օնլար պի-
րէր պիրէր եազըլաճագ օլուր-
սա, զանն էտէրիմ քի՝ եազը-
լան քիթապլար՝ տիւնեայա
պիլէ սըղմագ. Ամին :

ԳՈՐԾԵՐ ԱՌԱՔԵԼՈՑ

Եա՛ն

ՐԷՍՈՒԼԻԷՐԻՆ Ա՛ՄԷԼԻԷՐԻ ՊԱՊԱ

ՊԱՊ Ա

1 Ա՛Ն Թէոփիլոս՝ էվվէլքի
նապէվյէթի ձիւմլէ շուս նէտ-
նէլէրին խուսուսունտա էթ-
տիմ, քի օնլարը Յիսուս կէ-

րէք իչտա էյլէմէյէ կէմրէք
2 էօյրէթմէյէ պաշլատը, Թա
սէչմիյի առաքեալտա Ա՛-
ղիւ Տուհուն վասիթասի իլէ
վասիյէթ էտէրէք՝ եօղալը
3 ալընատըղը կիւնէտէք. Հէմ

տախի՝ էլէմ չէքուիքտէն սօնկ-
րա գլուդ կիւն օնլարա կէօ-
րնիէրէք՝ վէ Ալլահըն փա-
տիշահլըղը խուսուսունտա
սէօյլէյէրէք՝ ջոգ խ՚ապաթլար
լէյ քէնտինի օնլարա տիրի
4 կէօսթէրտի։ Վէ օնլար իլէ
պուլուշուսա՝ օնլարա Թէննու-
էտերէք ֆէֆ։ Երուսաղէմ-
տէն այրըլմայասընըզ, իլլա
փէտէրին ջոլ պէնտէն իշնի-
տէյինիզ վա՚տընա պէգլէյէ-
5 սինիզ։ Ջիրա կէրէյի Յովհան-
նէս սու իլէ վաֆթիզ էյլէտի.
ամմա սիզ՝ պու պիր գաչ
կիւնտէն սօնկրա՝ Ա՚զիզ Րուհ
իլէ վաֆթիզ օլաճագսընըզ։
6 Իմտի օնլար պիրլիքտիշլիքէն՝ օ-
նա ուօրուսսա տէրլէր իտի. Եա՚
Րապպ՝ Իսրայէլէ փատիշահ-
լըղը պու վագըթտա մը կէրի
7 վէրէճէք սին։ Վէ օնլարա տէ-
տի. փէտէրին՝ քէնտի հիս-
քիւմէթինէ թաճսիս էթտիյի
վագըթլարը եա գէմանլարը
8 պիլմէք սիզէ տիւշմէզ։ Լաքին
Ա՚զիզ Րուհ իւզէրինիզէ կէլ-
մէքլէ՝ գուվվէթ ալըպ կէրէք
Երուսաղէմտէ՝ վէ կէրէք պիւ-
թիւն Եհուտիսթանտա վէ
Սամարիատա վէ թա էէրին
ուճունատէք՝ պէնիմ շահիտ-
9 լէրիմ օլաճագ սընըզ։ Վէ
պու շէյլէրի սէօյլէյինճէ,
օնլար կէօրմէքտէ իքէն՝ եօճա-
րը ալընտը, վէ օնլարըն կէօզ-
լէրի էօնիւնտէն օնու պիր պու-
10 լութ ալտը։ Վէ օնլար կէօ-
յէ տօղրու պագմագտա օ-
ղուլ՝ օ վարմագտա իքէն, իշլէճ
պէյազ էսվապլը իքի քիշինէ
օնլարըն եանընդա տուրտուլար,
հէմ տախի օնլար տէտիլէր.
11 Եա՚ Գալիլէալը ատէմլէր՝
նի՞չին կէօյէ պագըպ տու-

րուր սուննուզ. պու սիզ-
տէն կէօյէ եօղարը ալընան
Յիսուս՝ օնուն կէօյէնէ Թարղ
լէճէ վարտընըղը կէօրտիւնիւղ
իսէ՝ պէօյլէ կէլէճէք տիր։

Օ գէման օնլար՝ գէյֆին- 12
լիք սէնիլէն տօղտան Երու-
սաղէմէ սէօնտիւլէր, քի օ՚
չաբաթ եօղու միդտարի Երու- 13
սաղէմէ եագընըն տըր։ Վէ
օնլար ըչէրի կիրինճէ, օղ
իւսթէ օտայա ջըղտընըլար, քի
օրատա ատաքին օղուլօղլար իտի
Պետրոս վէ Յագոբոս վէ Յով-
հաննէս վէ Անդրէաս՝ Փիլիպ-
պոս վէ Թովմաս՝ Բարթուղի-
մէոս վէ Մատթէոս՝ Ալփէոս
օղլու Յագոբոս վէ Զէլովթէս
Սիմոն վէ Յագոբոսուն գարն-
դաշը Յուդա։ Պունլարըն 14
ճիւմլէսի՝ գադընլար իլէ վէ Յի-
սուսուն վալիտէսի Մարիամ
իլէ վէ օնուն գարնտաշլարընը իլէ
կէօնիւլ պիր օլարագ՝ տուա՚յա
վէ նիյազա տէվամ էտէրլէր
իտի։

Վէ պու գիւնլէրտէ Պետ- 15
րոս շագիրտլէրին օրթասընտա-
եիւզ իչիրմի քիշի գատար էդմ՚
օլմուշ իքէն՝ տաղդըպ տէտի.
Եա՚ գարնտաշ ատէմլէր՝ Յի- 16
սուսու ԹուԹանլարտա պէտլուզ
օլան Յուդանըն հագդընա
Դաւիթին աղզը իլէ Ա՚զիզ
Րուհուն վէրտին աէօյլէտի-
պու եազը Թէքմիլ օլմագ կէ- 17
րէք իտի. Ջիրա օ՝ պիզիմ
ասյրմըղտան իտի, վէ պու
խըզմէթին նասիպինի ալմըշ
ըտը։ Իմտի օ՝ նահագլըղըն 18
իւճրէսինտէն պիր Թարլա
գտինտի, վէ Թէփիսի իւզէրի-
նէ տիւշիւսի՝ օրթասընտան
էաԹլատը, վէ հէպ պաղըր-
սակլարը տէօքիւլտիւ։ Վէ 19

աւս՝ Երուսաղէմաէ հէկի սա-
քին օլանլարա մա'լում օլսուս ,
չէյլէ քի՝ օվ Թարլա ծնլարըն
տվլինճէ Ա֊քէլսամա՝ եա'նի
20 դան Թարլասը սէնիլսին : Զի֊
րա Սալմոս քեԹապընսա եա֊
զըլմըշ սըր • Օնուն մէքեանը
վերան օլսուն , վէ ծնսա սաքին
օլան օլմասըն • հէմ՝ Օնուն
նազարէԹինի զայրսան ալ֊
21 սըն : Իմոն հէրէք սեր քի՝
Տապ Յեսուսուն արամըզա
կերսէ չըգըրըզը պէսԹեն զէ֊
մանոէ ավզըմ ելէ պէրապէր
22 ձէմ՝ օլան ասէմլէրսոէն , Յով֊
հաննէսին վաՓԹիզնոսէն պաշ֊
լայըպ պիղոէն եօգարը ալըն֊
սըզը կիւնէսոէք՝ պոընլարըն
պերի պիլէմիզձէ ծնուն գը֊
յամէԹմէսինին շահիսոի օլա :
23 Վէ նէքի քինի՝ Բարսաբաս սէ֊
նիլէն Յուսուա լագըպլանմըշ
Յովսէփի վէ ՄաասէԹիայը
24 սուբսուբսուպլար : Վէ սուս՝
էակոպ սէսոիլէր • Սէն՝ եա՛
հէվնսինին եիւրէյինի պիլէն
Տապ՝ պու նէքի քիմսէնին
պերինի սէչսոյին քիմ նսէ
25 կէօսԹէր • Թա քի պու խըզ֊
մէԹին վէ սուսաքեալըզըն նա֊
սիպինի ալա , քի ծնսան Ցու֊
դա խուրուձ էԹոի , քի քէն֊
26 սի մահալինէ վարա : Վէ օն֊
լարըն դուրա՛լարընը վէրսի֊
լէր , վէ դուրա՛ Մաասէի֊
այա սիւշիսոի՝ ծնպէր սուաք֊
եալլարըն սայըսընա կէչսի :

ՊԱՊ Բ

1 Վէ պէնսէկոսոէ կիւնէ
կէլսինքոէ , հէվնսի կէօնիւլ
պէր օլարոէ պիրլիքոէ խոս֊
2 լէր : Վէ սվհոնըզ կէօքսէն
չոսէԹըլսի էակէն բիւզլիկոար սէ֊

սի կիսոլն պէրը սէսոս զուհը
էակոպ՝ ծնլարընն օԹուրսուլոս
պիւԹիւն էվի սօլսոուրսոս :
Հէմ ծնլարս սէԹէ Փէւլէրինէ 3
պէնզէր Թապսիմ օլսունուր
սինլէր կէօրիւնոէս , վէ ծն֊
լարընն հէր պիրինին իւզէրինէ
օԹուրսոս : Վէ հէվնսի Ա֊ 4
զնոզ Րուհ նլէ սօլսոպ՝ պայրի
սինլէր նլէ սէյլէմէյէ պաշլա֊
սըլսոր , նինէվի Րուհ ծնլա֊
րս Թէքէկլեսիմ էԹմէյէ գոսո֊
ընէր վերիր էոի : Վէ Երուսա֊ 5
զէմոէ սաքին օլմուշ՝ կէօք ա֊
Թընսա օլան հէր Թա՛յիՓէ֊
սէն հէվզ ի՛Թիգաթը Եէ֊ 6
հուսինէր վեր էոի : Վէ պու
սէսոս օլսունճա՝ էակոպ պէրի֊
քինպ հէյրան օլսուրսոր էոի •
պէրս հէր պիրի՝ ծնլարըն զէն֊
սի սինլինոէ սէօյլէսինլինի ի֊ 7
շիսոիր էոի : Իմոն հէվնսինի շա֊
զոպ Թա՛ձձիւոէ էսէրէք՝ սին֊
սի պէրինէ սէրլէր էոի • Ի֊
Թէ պու սէօյլէյինլէրինն ձիւմ֊
լէոի գաղիլէաղլար սէյնի մի֊
Իմոն պինզ նի՛ձէ հէր պէրի֊ 8
միզ՝ սօղաուզսումուզ քէնոի
սինլիմիզ նլէ սէօյլէՓէ֊էրինի ի֊
շիսոյօրուզ • Պինզ ՓարԹէլէր 9
վէ Մարլար վէ Եղամըղլար՝
Միջագեոոէ հէմ Եէհուսոէլէ֊
Թանսա վէ կապադովկիոսա՝
Պոնտոսսա վէ Ասիոսա՝ հէմ 10
Փռիւգիոսա վէ Պամֆիլիղլոս֊
սա՝ Միսըրսա վէ կիւրէնէ
Թարաֆընսա օլան Լիբէս֊
նըն սէմԹլէրինոէ սաքին օ֊
լանլար՝ վէ միւսաֆիր Րօմալը֊
լար՝ հէմ սուդ Եէհուսոէլէր
հէմ սէօնմէլէր , կիրիսալիլէր 11
վէ Ա՛րապլար՝ Ընդսընը մա֊
զնոմ իշէրինի քէնոի սինլէրի֊
միզ նլէ օնլարըն սէօյլէսիքլէ֊
րինի նշիսոյօրուզ : Իմոն 12

ձիւմէսի շաբաթ թա՛ձ ձիւռ էտէրէք՝ ալերի ալերինէ տէրլէր իսի. Ա՛ձառպա պու նէ՞ օլմալը տըր։ 13 Պաշգալարը տա պէվգլէնիպ տէրլէր իսի՝ քի Ընրա իլէ տօլմուշլար տըր։ 14 Ամմա Պեարոս օնալիրլէր իլէ պէրապէր տուրուպ՝ սէ- մինի գալտըրտը, վէ օնլարա սէօյլէսի. Եա՛ Եէհուսի ա- տէմլէր՝ վէ Երուսաղէմտէ ձիւմլէ տաքին օլանլար՝ պու սիզէ մա՛լիւմ օլսուն, վէ սէօզլէրիմէ գուլաղ վուրուն։ 15 Ձ Ըրա պունլար՝ սիզին զանն էթմակ իչինիլ կիւսի՝ սէրիսօշ տէ- յիլէր. չիւն քի հէնդուպ կիւ- նէն իչէնձիւ տատա՛լը տըր։ 16 Լաքին պու՝ Յովիլ վէյղամ պէրտէն տէնիլէն չէյ տըր. 17 վէ օլա քի ատն կիւնէլէտուպ՝ տէյօր Ալլահ՝ հէր թէնին իւզէրինէ Րուհումտան տէօ- քէճէյիմ, վէ օղուլլարընըզ հէմ գըզլարընըզ վէյղամ- լար էտէճէքսիզ, վէ կէնճլէ- րինիզ վահիլէր կէօրէճէքսիզ, վէ իհթիարլարընըզ սիւզլէր 18 կէօրէճէքսիզ։ Վէ օլ կիւն- լէրտէ գուլլարըմըն իւզէրի- նէ՝ վէ խալայըգլարըմըն իւ- զէրինէ տախ Րուհումտան տէօքէճէյիմ, վէ վէյղամ- 19 պէրլիւք էտէճէքսիզ։ Վէ կէօք- տէ եօղարըտա հէքմէթլէր՝ վէ եէրտէ աշաղտա ա՛լամէթ- լէր՝ գան վէ աթէշ վէ թիւ- թէնի սիւտունը վէրէճէյիմ. 20 Րատպէն պէօյիւք վէ մէշհուր կիւնիւ կէլմէզտէն էվվէլ կիւ- նէշ գարանլըղա վէ այ գանա 21 թէպտիլ օլաճագ։ Վէ օլա քի՝ հէր քիմ Րատպէն ա- ղընա նիտա էտէրսէ, խէլաս 22 պուլաճագ տըր։ Եա՛ Խօսա- յէլէ տատէմլէր՝ պու սէօզլէրի- նին մէյվէսինտէն թախթըն-

ձիւմլէսի շաբաթ թա՛ձ ձիւռ էտէրէք՝ ալերի ալերինէ տէր- լէր իսի. Ա՛ձառպա պու նէ՞ օլ- 13 մալը տըր։ Պաշգալարը տա պէվգլէնիպ տէրլէր իսի՝ քի Ընրա իլէ տօլմուշլար տըր։ 14 Ամմա Պեարոս օնալիրլէր իլէ պէրապէր տուրուպ՝ սէ- մինի գալտըրտը, վէ օնլարա սէօյլէսի. Եա՛ Եէհուսի ա- տէմլէր՝ վէ Երուսաղէմտէ ձիւմլէ տաքին օլանլար՝ պու սիզէ մա՛լիւմ օլսուն, վէ սէօզլէրիմէ գուլաղ վուրուն։ 15 Ձ Ըրա պունլար՝ սիզին զանն էթմակ իչինիլ կիւսի՝ սէրիսօշ տէ- յիլէր. չիւն քի հէնդուպ կիւ- նէն իչէնձիւ տատա՛լը տըր։ 16 Լաքին պու՝ Յովիլ վէյղամ պէրտէն տէնիլէն չէյ տըր. 17 վէ օլա քի ատն կիւնէլէտուպ՝ տէյօր Ալլահ՝ հէր թէնին իւզէրինէ Րուհումտան տէօ- քէճէյիմ, վէ օղուլլարընըզ հէմ գըզլարընըզ վէյղամ- լար էտէճէքսիզ, վէ կէնճլէ- րինիզ վահիլէր կէօրէճէքսիզ, վէ իհթիարլարընըզ սիւզլէր 18 կէօրէճէքսիզ։ Վէ օլ կիւն- լէրտէ գուլլարըմըն իւզէրի- նէ՝ վէ խալայըգլարըմըն իւ- զէրինէ տախ Րուհումտան տէօքէճէյիմ, վէ վէյղամ- 19 պէրլիւք էտէճէքսիզ։ Վէ կէօք- տէ եօղարըտա հէքմէթլէր՝ վէ եէրտէ աշաղտա ա՛լամէթ- լէր՝ գան վէ աթէշ վէ թիւ- թէնի սիւտունը վէրէճէյիմ. 20 Րատպէն պէօյիւք վէ մէշհուր կիւնիւ կէլմէզտէն էվվէլ կիւ- նէշ գարանլըղա վէ այ գանա 21 թէպտիլ օլաճագ։ Վէ օլա քի՝ հէր քիմ Րատպէն ա- ղընա նիտա էտէրսէ, խէլաս 22 պուլաճագ տըր։ Եա՛ Խօսա- յէլէ տատէմլէր՝ սիզէ

յէլվի տատէմլէր՝ պու սէօզլէրի- նին մէյվէսինտէն թախթըն- տուտու՝ Ալլահտան գուվվէթլի իշլէր վէ հիքմէթլէր վէ ա՛լա- մէթլէր իլէ սիզէ խապէր օ- ղունմուշ տատէմի՝ (քի պուն- լարը քէնտիննիզին պէյան- նիլ իւզրէ Ալլահ օրթանըզ- տա իմրա էյլէսի՝) Ալլա- 18 հըն թագտիր օղունմուշ թէտ- պիրի վէ հվվէլտէն պէյղամ իլէ պունու էլէ վէրիճիշ օ- ղարագ ալարընըզ, վէ պինա- մուսալարըն էլլէրի իլէ մըխ- լայարագ էօլտուրտուճանըզ։ Վէ 24 Ալլահ էօղմէյիլէ՝ օնու տիրիլթտի. չիւն քի օնատան ալըգօնմադա ժիւմլէն տէյիլ խտի։ Ձ Ըրա 25 Դաւիթ օնուն հագգընատա տէր. Ղատըր էօնիւտմէ՝ տա- յիմա էվվէլ կէօրիւբ խտիմ, զիրա տաղ եանըմտա տըր, քի 26 գըմըլտաճմայըմ։ Գունուն ի- չիւն եիւզ էյմ մէզուր օղուլ՝ տիլիմ շաղլանտը, պունտան մատա՝ թէնգիմ տախ իւմիտ իւզրէ տաքին օղաճագ տըր։ Ձ Ըրա ճանըմը ճէհէննէմտէ 27 թէզէք էթմէյէճէքսին, վէ ա՛- զիզինի չիւրիւքլիւք կէօրմէյէ գօյ վէրմէյէճէքսին։ Պունա 28 հայաթըն եօղտարընը պիլտի- տին. եիւզիւնտէն ապէնի շաղ- լըգ իլէ տօղտուրաճագտըն։ 29 Եա՛ գարնտաշ տատէմլէր՝ սիզէ Դաւիթ նահատետին հագգը- նա ձէհատէթ իլէ սէօյլէնէ- պիլիր քի՝ հէմ վէֆատ էթ- տի հէմ կէօմիւլտիւ, վէ օնուն մէզարը՝ թա պու հիւնէտէք 30 ատամըղտա տըր։ Խմտի օ՝ վէյղամընտէր օղտուղունտան պիլտի քի՝ Ալլահ օնուն պէլ- նին մէյվէսինտէն թախթըն-

40 ջալըրըրսա : Հէմ ասյիր ջօգ
սէօզլէր իւէ շէհատէթ էտիալ
էօյիւեք վէրէրէք ատր խոխ ·
պուԹէրա նէալտէն գուրԹու-
41 լան : Իմոխ օնուն սէօզիւնիւ
սէվինճ իւէ գասպուլ հոգնելը
վաֆԹիկ օլասուլար · վէ օլ
կիւն օնլարա իւչ պին ձան գա-
42 ատր զամմ օլսուս : Վէ ատաք
էալտարըն Թա'լիմինէ վէ իւ-
հագըտա վէ էքմէք վարէլէ-
մէսինէ վէ տուա'լարա սէվգիմ
էԹմէտե իտիլէր :

43 Վէ հեր ձանա գօրգու կէլ
տի · հէմ առաքեալարըն վա-
ռԹասին իւէ ջօգ հիքմէԹլեր
վէ ա'լամէթլեր իչդրա օլսուս :
44 Վէ իման էտէնլէրին ձրամէ-
տե պիր եէրտե իտիլէր , վէ
հէմ շէյլէրն ատալարընտա
45 միւշԹէրէք իտի : Վէ միւշ-
լէրինէ հէմ վարէյէԹլէրինէ
սաԹըտ՝ օնլարըտ հէվիսինէ՝
հեր պիրինին միւհԹաճ օլսուս
ղուննա կէօրէ՝ Թադիմ էտէր-
46 լեր իտի : Հէմ հեր կիւն կէօ-
նէլ պիր օլարակ հէ յքէնէ տէ-
վամ էտէրլեր իտի , վէ էվէր-
տե էքմէք փարէլէ յէրէք՝ շաղ-
լըտ իւէ վէ եիւրէք սատէնյ
իւէ պիրլիքտե Թա'մ էտիտ ,
47 Ալահա շիւքր էտէրլեր իտի ,
վէ ձիւմլէ գավմին ի'նսանտե
տուԹփ պուլուրլար ըսը · վէ
Ամսպ հեր կիւն գուրԹուլան
քիմսէլէրի՝ քիլտասըն զամիլ
էտէր իտի :

ՊԱՊ Գ

1 Վ Է գէտրա իւէ Յունան-
դէս պիրլիքտե՝ ատա'նըն
վաֆըը օլան՝ ատգուլտունճու
ատա'Թտա հէյքէնէ ջրգարլար
2 իտի : Վէ անատը Ասիյինէն

ատա օԹուրմագ իչիւն ԹԷկն հա-
սէպինճէ Փրիատոսա գալը-
րագտը իչիւն օնա էէմին ի-
31 լէ վա'տա էԹմիշ իտի · պա-
նա էվվէլտէն պիրլատըյ իչիւն
Փրիատոսաւն ատրիլմագտի հատ-
պէնտա սէօյլէտի , քի օնուն
ձանը ձէհէննէմտէ Թէկրը օ-
ղունմատը , վէ օնուն ԹէԹնի
32 ջիւրիւքլիւք կէօրմէտի : Պու
Յիսուսու Ալահ ատրիլմագտի
քի օնուն հատգլընա ատիլ հէ-
33 փիմիզ շահիտ ըզ : Իմոխ օ
Ալահընն սաղ էլի իլէ եիւճէ-
լիսպ վա'տ օլմուշ Ա'զիզ Րու-
հու Փէտերտէն ալմագլըա ,
ատլին շիմտի պու կէօրտույիւ-
նիւզ վէ իշիԹտիկլիսինի տէօք-
34 տիս : Ջիրա ԴաւիԹ կէօյէ
ըզգմատը , ամմա օ սէր ·
Թատսլ՝ Րատալըմա սէտի ·
35 Սաղ եանըմտա օԹուր , Թա
պէն սէնին ատուշմէնլէրինի՝
այագլարընա պատամագ գօյա-
36 նատէք : Իմոխ ձիւմլէ Իսրա-
յէլ էվի սահին պիլսին քի՝
Ալահ պունու հէմ Րաւսլ
հէմ Քրիստոս էյլէտի , պու
Յիսուսու քի՝ ատիլ խաչա ջը-
գարմընըզ :
37 Իմոխ օնլար իշիտինճէ՝ եիւ-
րէքլէրի էզիլտի , վէ Պետրոսա
հէմ պագի առաքեալարա սե-
տիլէր · Եա՛ գարնաշ ա-
38 տէմլէր՝ նէ էյլէյէլիմ : Վէ
Պետրոս օնլարա սէտի · Թէվ
պէ էտին , վէ հէր պիրինիզ՝
Հիսնահլար ա'վֆլըզը իչիւն՝
Յիսուս Քրիստոսուն ատընա
վաֆԹիկ օլսուն · վէ Ա'զիզ
Րուհուն պախըշլընը ալասը-
39 նըզ : Ջիրա վա'տ սիզէ վէ հվ
Լատալարընըզա՝ վէ հէմ ուզագ-
ատա օլանլարա ատը , է՛նէ Ա-
Ղ
ղատրմըզ Րատալ քիմսէլէրն քի

Թօխալ օրուան պաշէտլընփան
հէօմխուրելուր սէր առէմ
վար խոն , քի օնու հէր կիւն՝
հէյ քէլէ կիւրէնէլտէն առ-
ատա սիլէմէք իչուն՝ հէյ-
քէլն կիւզէլ սէնիլէն պա-
փուսու էանլընա գօրլար խոն :
3 Պու՝ պետրոսան վէ Յովհան-
նէսին հէյքէլէ կիւրէնէք օր-
ատէլտլընը հէօխանդէ , ա-
ատա ալմադ իչուն էալխտըր
խոն : Իմոն պետրոս Յովհան-
նէս ըլէ օնա նազար գոխ՝
4 պիզէ ազդ ատ : Վէ օ՝ օն-
էարսան սէր շէյ ալմադ ու-
մուն ըլէ՝ օնլարա անդրան
5 էլթան : Վէ պետրոս ատ .
պէնտէ կիւմիւշ վէ ալթուն
յօք տուր , էարին նէմ վար
խոէ՝ ատան օնու վէրիրիմ .
6 Նազարէթլի Յիսուս Քրիս-
տոսուն ադը ըլէ դալդ , վէ
7 էուրու : Վէ օնու տալ էլին-
ուն թաւթուդ դալտըրտը .
վէ ուէր ա'զատ օնուն թա-
պանտըը վէ թօխուդտարը
8 դուվվէթ պուլտուար : Վէ
ալէճայըդ ուրտու , վէ կէղ-
ուն . վէ էուրիւէրէք հէմ ալէ
իսայտուդ՝ վէ Աղտա սէնա
խոէրէք՝ օնլար ըլէ պէրտաէր
9 հէյքէլէ կիւրան : Վէ սիւթիւն
դավմ կէօրտիւ քի՝ օ էուրու-
յիւդ Աղտա համա էոէր
10 լուն . վէ հէյքէլին կիւզէլ
դամուսունդա ատատադ իչուն
օթուրան պու ատը ուէր՝
օնու թանըտտը խոն . վէ
օնա վարի օլան շէյտէն օ-
թուրու շաշտը հայրէթ ըլէ
ատլատըտը :
11 Վէ օ՝ պետրոս վէ Յով-
հաննէս էա իլէրտէշլէրինէ՝ պիւ-
թիւն գավմ թու'ձխուդ էոչ-
ուք՝ Սաղումիտան գուդալէտի

անկիլեան հոգիւէ օղլարըն էա-
նլընա սէրինքան : Վէ պետրոս 12
կէօրիւնճէ , գավմա ճէվապ
էուլէտի . Եա՛ Իսրայէլլի ա-
ատմէըր՝ պունա նէ՞ թա՛ճ-
ճիւպ էոէրտինիզ , էախօտ
պունու քէնտի գուվվէթիմիզ
էա սինատլընըզմըզ իլէ էիւ-
րիւթմիշիզ կիպի պիզէ նի՞չին
կէօզ սէքէր սինիզ : Աբրա- 13
համ վէ Իսահագ վէ Յակո-
բուն Աղտը՝ պուդալարըմը-
զըն Աղտը՝ Օղլու Յիսուսու
ճղղէթլէտի , օնու քի սիլէ էէ
վէրտինիզ , վէ Պիղատոսուն
Խուզուրունտա՝ օ օնու սաղը
վէրմէյէ ըդ յ վէրմիշ իքէն՝ օնու
ինքեար էէթտինիզ : Վէ սիզ՝ 14
Ագիզի վէ Սաղըը ինքեար
էտիդ՝ սիզէ սէր գաթիլատիմ
պադըշանդատընը սէվէրինիզ .
Ամմա հայաթըն սէվէրինիզ 15
էօլտուրտուճունուզ , քի Աղտ
օնու էօլուլէրտէն գալդըրտը ,
վէ սիզ օնուն շահիտլէրի իզ :
Վէ օնուն ատընա օլան իման 16
իլէ՝ օնուն ատը պու Էէօրտիւ-
իւնիւզ վէ սիլտինինիզ քիմ-
սէյի գավլէտտի . վէ օնուն
վասիթտտի իլէ օլան իման՝ հէ-
մինիզին էօնիւնտէ օնա պու
թէքմիլ սաղլըը վէրտի : Վէ 17
շիմտի՝ եա՛ դարնաշլար՝ սի-
լէրիմ քի հիւքիւմտարլըը-
նըզ կիպի՝ սիզ տախի սի-
հէղիճ իլէ էյլէտինիզ : Ամմա 18
Աղտ ճիւմլէ փէյղամպէր-
լէրինի ադզընտան իլէ Քրիս-
տոսուն էէչմիշ խուսուսունդա
էէմիէտին խոսդը վէրտիգի
շէյլէրի սէօյլէ թէքմիլ էէ-
տի : Իմոն թէուպէ էտին , վէ 19
սէօնիճէն , քի կիւնահլարըդ
սիլինսիէր . Թա քի Բադալն
հուզուրունդանտան ճահադէթլէ պէ-

պա Թա՛լիմ հեթանէքների վէ
Յիսուս ելէ հօլիւերտէն տի-
րելմէյի խոպէր վէրտիքլէրի
եչլուն կիւաճէնտիլէր : Վէ օն- 3
լարըն իւզէրինէ էլ սալըպ՝
էրթէսի կիւունէսէք հասպա
պօռուլար · զիւրա արթըգ ախ-
շամ խոն : Վէ քէլամը եչի- 4
տէնլէրտէն չօգ քիմսէլէր ի-
ման հեթանիլէր , վէ ատէմ-
լէրին
սայըլը ակշամին պէտար օ-
տու :

Վէ օլտու՝ քի էրթէսի կիւն- 5
տէ՝ օնլարըն հիւքիւմտարլարը
վէ իհթիյարլարը վէ քեսթիպ-
էրի՝ հեմ պաշ քեսէնին Ընոս 6
վէ Կայափա վէ Յովհաննէս
վէ Ալէքսանդրոս վէ հեմ պաշ
քեսէնին նէսլինտէն օլմանլար՝
երուսաղէմտէ ժէմ՝ օլտուլար :
Վէ օնլարը օրթասա տուր- 7
տուլտուկ սօրարլար խոն .
Սիզ պունու նէ՞ գուվվէթ իլէ
վէ հա՞նկը ատ իլէ եթտինիզ :
Օ զէման Պետրոս Ա՛զիզ Րուհ 8
իլէ տօլուսու՝ օնլարա ատի .
Էյ գաւմըն հիւքիւմտարլարը
վէ Իսրայէլին իհթիյարլարը ,
էյէր ասիզ ատա հիւն ամը խաս- 9
թա ատըմ օլան էյլիք ե-
չիւն՝ նէ՞ իլէ գուրթուլտու
ատիկու Թէփթիր օլտուկլար
խէք , հէպինիզէ վէ ասիւթիւն 10
Իսրայէլ գաւմընա մա՛լում
օլսուն քի՝ ասիլն խաչլատը-
նըլ՝ վէ Ա՛լահըն հօլիւէրտէն
դալտըրտըղը Նազարէթլի Ի-
սուս Քրիստոսուն ատը իլէ՝
ատա քիմսէ էօնիւնիւզտէ օնուն
վասիթասի իլէ սաղ ատըմըզ
տուր : Պու՝ ասիլ էսափուճքի- 11
էրտէն Թաշտիր օլուպան Թաշ
տը , քի օ քէօշէ պաշը օլտու :
Վէ պաշտա հիչ ասիր քիմսէնին 12
վասիթասի իլէ խըլտա էօք

20 մանտարը կէչէլէր , վէ ասիզ
էվվէլտէն մուժտէք օլտունմուշ
Յիսուս Քրիստոսուս կէօնտէ-
21 րէ . Քի օնու՝ կէօք պաշտուլ
էթմէյէ տիր , Թա՝ Ա՛լահըն
էղէլտէն ափրու ա՛զիզ վէհ-
զամպէրլէրինին աղզը իլէ սէօյ-
լէսէյի հէվէ չէյլէրին խՃրա
օլտունմասը վաճԹընատէք :
22 Կէրչի Մովսէս՝ պատարագա
տեսի քի՝ Ա՛լահըղզ Խոպա
դարնաշտըրընըզտան ասիզէ
պէնիմ կիպի ասիր վէ չէյլամըզ
դայտըրտաճագ տիր , օնու՝ սէ-
զի հէվ տէսէյի չէյլէրտէ
տինկլէյէսինիզ : Վէ օլա քի՝
հէր օր փէյղամպէրի տինկ-
լեմէյէն ձան՝ գաւմէն արա-
պտան հէլաք օլտունաճագ
23 տիր : Վէ հէվ փէյղամպէրլէր
տախի՝ Սամուէլտէն հեմ
պոնկրաքլէրտէն Ճիւմլէ սէօյ-
լէյէնլէր՝ պու կիւնլէրի տախի
24 խոպէր վէրտիլէր : Սիզ փէյ-
ղամպէրլէրին վէ օղ ա՛ղտըն
օղուլտուրը սընըզ , քի օնու
Ա՛լահ քէնտիլի պատպալարը-
մըզ իլէ Աբրահամա պունա-
25 տէյէրէք . Վէ եէրին Ճիւմլէ
գայնլէրէրի աչընին զիւրրիյէ-
Թինտէ պէրէքէԹլէնտիճէքլէր :
26 Ա՛լահ քէնտի Օղլունու տի-
րիլտիսա՝ էվվէլա սիզին իչիւն
օնու կէօնտէրտի քի՝ սիզնէն հէր
պիրինիզի էտրտամտըլըպտըր-
նըզտան տէօնտէրմէյէ սիզի
միւպարէքլէյէ :

ՊԱՊ Դ

1 Վէ օնլար խալգա սէօյլէր
ղէն , քեհանիներ վէ հէյքէ-
լին սէրտարը հեմ Սատուկէ-
ոսներ օնլարըն ուզէրինէ կէլտի-
2 լեր . Ճիւն քի օնլարըն խալ-

վասիթասի իլէ խէլտա էօք

տուր • զնրա կէօք ապերնատ
առաջները արատներուս վերեւիդ
ալոր զոյրի առ եօք տուր քի՝
ալիզ օնուն վասիթասի իլէ
խելաս պուլսաք կէրէք օլա :
13 վէ օնլար պէտրոսուն հէմ
Յովհաննէսին Ջէպատէթինի
կէօրիւնճէ, օնլարըն օդու-
մամըզ վէ Ջահիլ օլսուգլարընը
անկլամալըլա՝ Թա՛Ջէիւպ է-
տէրլեր խոի , հէմ օնլարըն
Ջիսուսուն պիլէմինճէ օլսուգ-
14 լարընը Թանըրլար խոի : Ա՛յ
մա զինճա պուլմուշ առէմին
օնլար իլէ ալերապէր տուրսուս
դունս կէօրմէլէրին իլէ , պարը
սէօյլէմէյէ հիչ պիր շէյլերի
15 եօղ խոի : վէ օնլարը Ջէմա-
ա՛թասան ապշարը ջողմապա էմ՛,
էսխի՝ արատարընսա մէշվե-
16 րէլ Էթմալըլեր . վէ տէպիլեր .
Պու առէմլերէ նէ՞ էյլէյէլիմ .
զնրա օնլարըն վասիթասի իլէ
պիր պէլալի մի՛ռՀիզաթ օլսուգ-
լու՝ Երուսաղէմսէ հէմ տա-
քին օլսընլարսա մա՛լիւմ օլսուս ,
17 վէ ինձէար էտէմէզլիզ . Ա՛նքին
խալգա տահա զինյատէ էա-
յըլմասընա՛ դ իչիւն՝ պու տա իլէ
պաթըլ հիչ պիր տառմէ սէօյ-
լէմէմէյէ օնլարսա շիտտէթլի
Թէհտիտ իլէ գօրդու վէրէլիմ :
18 վէ օնլարը չալըշըրսա՝ օնլարսա
Թէնապէհ էթմալեր քի՝ Յիսուս-
տան պատ իլէ պասա սէօյլէմէ-
յէլեր , վէ էօյրէթմէյէլեր :
19 Ա՛մմա պէտրոս իլէ Յովհան-
նէս՝ օնլարսա Ջէվապ վէրէրէք
տէպիլեր . Էյէր սիզ Ա՛ստ-
ուած պատ խոսա զինյատէ սինզիլէ-
մէք Ա՛ստուածը հուզուրունտա
հոպ խոե , սիզ հիւքմ էտին :
20 Ջինն քի սիզ՝ կէօրտիյիւմիւզ
վէ իշիթտիյիմիզ շէյլերի սէօյ-
լէմէմէյէ գաապէր տէյինիզ :

21 Ա՛մմա օնլար՝ խալգըն սէպէ-
պինտէն օնլարսա ա՛զապ վէրմէ-
յէ վէսիլէ պուլմուսլուգլարըն-
տան՝ եինէ օնլարս գօրդու
վէրէյօնլարը սաղը վէրտիլեր .
22 չիւն քի հէվիւտի՝ վադի՛ օլան
չէյ իչիւն Ա՛ստուած չիւքը է-
տէրլեր խոի : Ջէրա օլ առէմ
.քի՝ օնուն իւզէրինտէ պու չի-
Փանըն մի՛ռՀիզաթը օլմուշ
խոի՝ պըրտ. հաչընատան զինյա-
տէ խոի :

23 վէ օնլար սաղը վէրտիլտիք-
տէն սօնկրա՝ քէնտի պրգա-
տաշլարընա հէչտիլեր , վէ պաշ
քահինլէրին վէ իսրա՛իլա-
րըն օնլարս Ջիւմլէ սէօյլէ-
տիքլէրինի խոսպէր վէրտիլեր :
24 վէ օնլար իչէրիյինճէ , հէօնիւլ
պիր օլարտ սէպէպինի Ա՛ս-
լանա պուտարըմսպ սէպէպլեր .
Ե՛ա՛ Է՛փէնտիմ՛ հէօյիւ վէ
էէրի վէ սէնինի վէ օնլարսա
հէվ օլանլարը էարատան
25 Ա՛լահ՝ սէնսինն . Սէն քի դու-
նեն Դաւիթին ագզը իլէ տէ-
տին . Ո՛ւչիւն Թա՛յիֆէլեր
դուտուրսուզլար , վէ գաւմլեր
պոշ շէյլեր տիւշինտիւլէր .
26 Եէրին փատիշահլարը հազըր
աուրսուզլար , վէ հիւքիւմտար-
լար պիրլիքտէ Ջէմ՛ օլսուզլար ,
Տատպա գարշը վէ օնուն Մէ-
սիհինէ գարշը : Ջ՛իրա հագ-
27 գան՝ պու Ջէհրտէ մեզ էթտի-
յին ա՛զիզ Օղլուն Ջիսուսսա
գարշը՝ հէրհէք Հերոտէս կէ-
րէք Պոնտոսլու Պիղատոս՝
Թա՛յիֆէլեր վէ Իսրայէլ
գավմլէրի իլէ Ջէմ՛ օլսուզլար ,
28 քի սէնին էլինին վէ Թէտպի-
րինին նէզրա օլմասընա հէվ Թագ-
տիր էյլէտիյի Ջէյլէրի
էտէլլեր : վէ Ջիւմլէ եա՛
29 Տատպա՝ օնլարըն գօրդուԹ-

ՊԱՊ Ե

1 Ա Ե Ա Նիանիա առընտա
պիր աստ՝ գարըսը Սափի-
րա իլէ պիր միւլք սաթսը ·
2 Ա Ե գարըսընըն տախէ խա-
պէրի օլարագ պահասընատան
ջալսը · Վ պիր փայընը Կէ-
թիւրիա՝ առաքեալլարըն այտգ-
լարընա գօտու : Ա Ե Պեարտա 3
ուէսի · Եա՛ Անանիա՝ նի՞ջիւն
չէյթան սէնին գալպինի տօգ
տուրտու , քի Ա՛զիզ Րուհա
եալան սէօյէյիւին , վ Թար-
լանըն պահասընատան չալսաըն :
4 Տէյի՞լմի քի՝ գալըր իքէն սէն-
ուէ գալը յօր իսի, սաթըլտըգտա
ուէ՝ սէնին հիւքմիւնաւէ իսի ·
եա նի՞ջիւն պու չէյ էիւ-
րէյինէ գօտուն · տէմիրէրէ
ուէյիլ , իլլա Ա՛լահ եալան
սէօյլէսին : Ա Ե Անանիա պու 5
սէօզլէրի իշիտիւքէն , էէրէ տիւ-
շիւպ Ճանը չըգտը · վ պուն-
լարը հէր իշիսէնլէրին իւզէ-
րինէ ա՛զիմ գօրգու կէլսի :
Վ Կէնճլէր գալդըմ՝ օնու քէ- 6
ֆէննէհիլէր , վ տիշարը չը-
գարըպ կէօմմէիւէր : Վ Կ 7
իւչ սաա՛թ միգտարի կէչինը-
ճէ , օնուն գարըսը վադի՛ օլա-
նը պիլմէ յէրէք՝ իչէրի կէլսի : 8
Վ Պեարտա օնա Ճէվապ վէր-
սի · Պանա սէօյլէ , Թարլայը
պո՞ւ գասապա մը վէրսինիք ·
վ օ՛ պէլի , պուգասապա սէ-
սի : Վ Պեարտա օնա սէսի · 9
Նի՞ջիւն սիզ Տապիտը Րու-
հունու Թէճրիւպէ էթմէյէ
իթթիֆագ էթսինիզ · իլթէ
սէնին գօճանը կէօմէնլէրին ա-
յագլարը գապխունուն էանըն-
սա սըր , սէնի սէ չըգարա- 10
ճադլար : Վ օ՛ սէր ա՛գապ

մալարընա պագ , վ պու
գուլլարընա իհսան էյլէ քի՝
սէնին քէլամընը թէքմիլ Ճէ-
30 սարէթ իլէ սէօյլէյէլէր , հէմ
սէն շիֆա վէրմէք իչիւն է-
լինի՛ուզագ , վ Ա՛զիզ Օզլուն
Յիսուսաւն խամի իլէ ա՛լամէթ-
լեր վ հիքմէթլէր իճրա օլուն-
31 ասընտա : Վ Օնլարա տուա՝
էամինճէ , Ճէմ՛ օլմուշ խոխք-
լերի եէր սարսըլսը , վ հէ-
փիսի Ա՛զիզ Րուհ իլէ ասօզիւնու ,
վ Ա՛լահըն սէօզիւնիւ Ճէ-
սարէթ իլէ սէօյլէրլէր խոխ :
32 Վ Իման կէթիւրէնլէրին Ճէ
մաա՛թը պիր եէրէրէք վ պիր
Ճան խոխ , վ հիչ պիրի՝ քէն-
սի էշեասընատան պիր չէյի խ-
չիւն քէնսինին տէմէղ խոխ ·
լաքին հէփ չէյլէրի արսլա-
33 րընատա միւչթէրէք խոխ : Վ
առաքեալլար պէօյիւք գուվ-
վէթ իլէ Րատպ Յիսուսաւն
սիրիլմէսինին չէհատէթինի
վէրիրլէր խոխ . վ օնլարընը
34 հէյիպսինին խուզէրինատէ պէօ-
յիւք լութֆ վար խոխ : Զ իրա
արսլարընատա պիր միւհթաճ
քիմսէ տասխ եօղ խոխ · չիւն
քի հէփ թարլալարա եա էվ
լէրէ մալիք օլանլար տաթարլար
խոխ , վ տաթըլսան չէյլէրին
պահասընը կէթիրիպ՝ առաք-
եալլարըն այտգլարը էօնիւնէ
գօրլար խոխ · վ հէր պիրի-
35 նէ՝ քիչինին իհտիհաճընա կէօ-
րէ էօլէշտիրիլէր խոխ : Վ
առաքեալլարուտան Բառնաբա՝
եաֆնի Թէսէէլլի օղլու Լագլա-
լանան պիր Ղիբրի՝ Ճինսի Դըլ-
րըսը Յովսէֆին պիր Թար-
լասը օլմագլագա , տաթըպ՝ ա-
չէյի կէթիրտի , վ առաքեալ-
լարըն այտգլարընա գօտու :

ծնուն այսպէսերնին եանընա
ուեշախս, վէ Ձանը ջըպարը.
վէ կէնձէր իչէրի կէլիսա՝ ծնու
էօլմիւշ պուլսունլար, վէ ու-
շարը ջըպարըսա՝ գօձասընընը
11 եանընա կէօմմիւշլէր: վէ պիւ-
թիւն քնվնասընընը իւզէրինէ՝
հէմ պուռնլարը հէրի իչվուէն-
էրին իւզէրինէ պէօյիւք գօր-
գու կէլսին:
12 Վէ առաքեալներուն էլլէրի
նէ գաղիաս ջօք միւճիզաթ-
լար վէ հիքմէթլէր օրտա.
վէ Ձիւմլէսի կէօնիւլլիւլէ Սո-
ղոմոնուն գուռպէսինսէ խոր-
13 լէր. վէ սայիրլէրսէն հիչ
քիմսէ ծնլար նէ պիրլէշմէյէ
Ձէսարէթ էթմէդի խոսի, ամմա
գաղմ ծնլարա Թա'ղիմ էտէր
14 խոսի. վէ իսման կէթիրէն ջօք
էլքէբլէր վէ գարըլար՝ տահա
զի յատէսի նէ Տապտա գամի
15 օլուրլար խոսի. Ընէօյէ քի՝ խոս-
Թալարը մէյսանլարա ջըգա-
րըրլար խոսի, վէ եամաչլար
հէմ ատօշէքլէր իւզէրինէ գօր-
լար խոսի, քի Պետրոս կէլիրքէն՝
սայի ծնուն քէօլկէսի ծնլարըն
16 պիրի իւզէրինէ ատուշէ: Հէմ
էթրաֆտա օլան Հէրուզիսէն
ջօք խալգ տահի՝ խոսԹալար
վէ նաճաք ըտուհարսան ա'-
զար էէքինլէր կէթիրէրէք՝
Երուսաղէմ Ձէմ՝ օլուրլար
խոսի, վէ ծնլարըն հէփսին
աղալըրլար խոսի:
17 Վէ սաղ քնահին հէմ ծնուն
պիրլէսմէյէ Ձիւմլէ օլանլար՝
մէվՁիւա օլան Սաղուկէցիլէ-
րին Փըլղոսը գալդըրսա՝ հատէտ
18 նէ օլտուրլար. վէ էլլէրինի
առաքեալներուն իւզէրինէ սալ-
մըրլար, վէ ծնլարը պէհլիվ
19 հատարնա գօտուրլար: Ամմա
Տապտան մէրէ յի կէՁէ նէ զըն-

ուանըն գաղիաս գօտուրլա-
վէ ծնլարը ջըգարըրլա ատէի.
վարըն, վէ ուրբատա հէյ- 20
քէլսէ խալգա՝ սու հայտըրըն
հէմ սէօվէրինէ սէօյլէյին:
վէ ծնլար իչլիսինՁէ՝ սուտահ- 21
լայըն հէյքէլէ կէտիրէր, վէ
էօյրէտիրլէր խոսի. վէ սաղ
քեահին հէմ ծնուն գէ-
լուտա աՁէմ՝ էթմէդիլէր վէ
ա'ղըր վէ խորտկէ օղուրլա-
րընըն հէմ իհթիարլարընը
ՁէմՁ' էթմէդիլէր, վէ ծնլարը
կէթիրմէք իչին զընուանա ա-
պէմ կէօնտէրմէդիլէր: Ամմա 22
խըզմէթքեարլար վարըպ՝ ծն-
լարը զընուանուս ագուրմայը-
լար. վէ սէօնիւսյ՝ խոսկէր
վէրմէդիլէր, վէ սէօվլէր քի՝ կէր- 23
չի զընուանը Թէքմիլ էյնի կէթ
գաղիաս Թէքմիլ էյնի կէթ
նէ գաղիաս՝ վէ սէքՁինլէրի
գաղիաս էօնիւնտէ սու-
յուր պուլսուդ. ամմա աչըն-
Ձա, իչէրիսէ հիչ քիմսէյի 24
պուլմադըդ: Խոսկ կէրէք
պէօյէ+ քեահին՝ կէրէք հէյ-
քէլին սէրտարը վէ սաղ քեա-
հին ծնլարա օղուտ սէօվլէյին իչլէ-
մէյէ՝ կէրէք հէր սէօվլէյին
պիրլէսմէյէ գօտուրլար նէ
Տապտա գամի 25
խոսԹալարը վէրմէդիլէր խոսի: Վէ
պիր քիմսէ վարըպ՝ ծնլարա
խոսկէր վէրսին, վէ սէսի քի՝
իչլէ օղ հատա գօտուրլա-
նուղ սաէմլէր հէյքէլսէ պիր-
լէր, վէ սուննուտ խալգա Թա'-
ղիմ էտէյօրլար: Օղ ջէման 26
սէրտար իւզէմէԹքեարլար նէ
վարըպ՝ ծնլարը կէթիրսին, ա-
Տա զօր նէ սէյիլ. զինա՝ Թաշ-
ըանըյորլար սէյիլ խալգտան
գօրգարըրլար խոսի: Վէ ծնլարը 27
կէթիրինպ՝ ՁէմաաԹաս տուր-
սուրլար. վէ պաշ քեա-
հին ծնլարա օղուտ սէսի.

28 Սիրէ այս առ իւր Թա՛լիմ
էթմէմէյէ սըդը Թէնապէտ ՚ի՞Թ-
մեաւք մի. վէ իշԹէ Երու-
սաղէմի Թա՛լիմինէյսէյն ասղ-
տուրտաննուզ, վէ այս առէ-
մին գանընը իւղէրիմիզէ կէ-
Թիւմէք իսՀԹէր սինիզ:
29 Ամմա Պետրոս վէ առաք-
եալար Ձէվապ վէրիւ ասէ-
լէր. Առէմլէրտէն առա գի-
յասէ Ալլահա իՀԹաա՛Թ էվ-
30 մէք կէրէք ոլը: Պաղալարը-
մըզըն Ալլահը սիզին ագաճա
ասըպ խօլախարտըյընընուզ Յի-
31 սուս գալդըրդը: Ալլահ օ-
նու՝ քէնտի սաղ էլի ԻլէՀ եվս-
ՀէլԹախ, քի Իսրայէլը վէ Գուր-
Թարըճը օլսուա Իսրայէլէ Թէվ-
պէ վէ կիւնահլար ա՛վՀըլը-
32 վէրէ: Վէ այլ պու փէփէյ-
Տիլ նէյանէլէրէ ծնուն շահիտ-
լէրի լըզ, հէմ Ալլահըն ծնա
ԻՀԹաա՛Թ էտէնլէրէ վէրակ կէ
Ակիվզտուհ ասխը շահիպ փԲը:
33 Վէ ծնլար իչիԹախըլէրինուզ՝
գաւտուրտուրլար խոխ, վէ ծնլա-
րը էօլախարմէկ մէչվէրմէՀ
էտէրլէր խոխ:
34 Ամմա Ճիւմլէ գավմուա
միա՛Թէպէրը օլան՝ նօսօա խօ-
Ճաար Գամալիէլ ասըլսուա պիր
Փարիսեացի քիսին Ճէմաա՛Թտա
գալդըրա՝ էմր ետլէտ քի՝ ա-
ռաքեալները ազագըզ տիչդըրը
35 ըզդարտըլար: Վէ ծնլարա ա-
ա. Եա՛ Իսրայէլ ասէմլէ-
րի՝ այս քիսիլէրէկ նէ ե-
ապՃէյինիլ խոսաուսունսա՝
36 քէնտիլէրիզի ասդընըն: Չ՚էրա
այս Իվանլէրտակն ագաէմ Թև-
Թաա գալդըդա՝ քէնտիսի իչիւն
պիր պէօյՀ+ քիսիկ տիր ակր-
խոխ, քի ծնուն նէ ասլըսա
ակօրդի Իւիզ գաւար ասէմ
պիրլէշտի. ասիսա օ՝ էօլտու-

բիւլսու, վէ ծնա հէվ ԻՀԹաա՛Թ
էտէնլէրը տաղդըրդա հիչ օլսու-
լար: Պունտան ածնկրա ԹահՀ- 37
րիպտաի Իվանլէրինտէ գէլ-
խալը Ցուդա գալդըդը, վէ ար-
տընա վաՀիր խալխ ձէլպ էԹ-
ա. օ տախի հէլաք օլսու,
վէ ծնա հէվ ԻՀԹաա՛Թ էտէն-
լէր տաղդըրդար: Վէ շիմտի 38
սիզէ սէրիմ, այս առէմլէք-
սէն իրակ ասուրսըն, վէ ծն-
լարը պրագըրն. զիրա էյէր այս
ԹէՀտակիր էտիսօա այս ա՛մէլ
առէմլէրտէն խէ, պօղուլսուր.
Ամմա էյէր Ալլահտան խէ, 39
ծնս պօղմադա գաօսիր օլամազ
սընըզ. օլմայա Ալլահա ձէնկ
էտէր տախի պուլդունաբընըզ:
Վէ ծնա գայիլ օլսուլար, վէ 40
առաքեալները ջաղըրդըպ տէյ-
տուլէր, վէ Յիսուսան տալ
իլէ սէյլէմէմէ յէ ԹէնապՀ կ-
տիա՝ ծնլարը սաղ վէրակլէր:
Իսոխ ծնլար Խապէրը սաղլիչըն 41
ընէզալէԹ ջէմէ յէ էայդէ օ-
մալարը իլէ ձէմաա՛ԹԹըն էօ-
նիւնտէն ուվլինէրէկ կիՀԹախ-
լէր: Վէ հէր կիւն հէյէքէլ 42
ակ վէ էվտէն էվէ Թա՛լիմ
վէրմէքտէն վէ Յիսուս Քրիս-
տոս մուժտէ էԹմէքտէն
Փարիզ օլմազլար խոխ:

ՊԱՌՊ Զ

Վէ օր կիւնլէրտէ շայիրա- 1
լէր ջօղալմադըդա, Եուհանիձէ
սէօյլէյէնլէրին Ի՛պրանիլէրէ
գարշը մըրըրսայըդը վագ՚ օ-
ա, քի ծնլարըն աոլ գա
լըրըդը հէր կիւնէքէ խըզմէ-
ակ կէօղէտիլմէզլէր խոխ.
վէ ծնիքլէրը շայիրտալէրին 2
ձէմաա՛ԹԹըն ջաղըրդա սէօ-
լէր. Ալլահըն քէլամընը Թէղ-

էտիպ՝ ասֆրաղարա խըզմէթ
3 էթմէմիզ խոշ տէյիլ տիր : Իմ-
տի եա՛ գարնտաշլար՝ արա-
նըզտան էյի չէհտաւէթ օլուն-
մուշ Ա՛զիզ Րուհ իլէ վէ ի՛լմ
իլէ տօլու եէտի ատէմլէր սէ-
չին , քի օնլարը պու մաալա-
հաթըն իւզէրինէ նասպ էտէ-
4 լիմ : Պիզ խսէ տուա՛յա վէ սէօ-
զինն խըզմէթինէ տէվամ էտէ-
5 լիմ : Վէ պու սէօզ՝ պիւ-
թիւն ՀԷմաա՛թըն հուզուրուն-
տա խոշ կէօրիւնտիւ . վէ ի-
ման իլէ հէմ Ա՛զիզ Րուհ
իլէ տօլու օլան Ստեփաննոս
նամ քիմսէ յի՝ վէ Փիլիպպոսու
վէ Պրոքորոսու վէ Նիկանորու
վէ Տիմոնիւսու վէ Պարմենայը
վէ Ան Թաքեաքը տէօնմէ Նիկո-
6 ղայոսու սէչտիլէր : Վէ օնլա-
րը առաքեալլարըն հուզուրուն-
տա տուրտուրտուլար, վէ տուա՛
էտիպ՝ էլլէրինի օնլարըն իւզէ-
7 րինէ դօտուլար : Վէ Ա՛լլահըն
սէօզիւ արթար խոի , վէ շա-
հիրտէրին սայըսը Երուսա-
ղէմտէ ղայէթլէ չօղալըր խոի .
քեահինլէրտէն ասխի չօք
գալտպալըդ իմանա իթտա՛թ
էտէրլէր խոի :
8 Վէ Ստեփաննոս լուԹֆ
վէ գուվվէթ իլէ տօլու՝ խալ-
տա պէօյուք հիքմէթլէր վէ ա՛-
լամէթլէր իՀրա էտէր խոի :
9 Վէ ԼիպէրԹինլէրէ հէմ կիւ-
քենէլլէրէ վէ Ազէքսանդրիա-
ցըլարա մախսուս օլան ՀԷմաաթ
եէրինտէն պուզըլարը , հէմ
Կիլիկիատան վէ Ասիատան օ-
ղանլարըն պա՛զըսը գալդըդ՝
Ստեփաննոս իլէ միւՀաճէլէ
10 էտէրլէր խոի : Վէ օնուն
սէօյլէյիշինէ օլան ի՛լմէ վէ
րուհա գարշը տուրմադա գա-
11 տիր տէյիլլէր խոի : Օ զէ-

ման էլ ալԹընատան ատէմլէր
գօտուլար , քի օնլար՝ Պիլ
պունուն Մովսէսէ վէ Ա՛լլա-
հա քիւֆր սէօզլէրի սէօյլէ-
տիպինի իշիԹտիք տէտիլէր :
12 Վէ խալգը հէմ իհտիթալըլարը
վէ քեաԹխպլէրի Թահրիք
էթտիլէր , վէ իւզէրինէ էփը-
րիյիւշ էտիպ՝ օնու գափտը-
լար , վէ մէՀքէմէ կէԹիրտիլէր :
13 Հէմ եալան շահիտլէրի տիք-
տիլէր , քի օնլար սէրլէր Ի-
սու . Պու ատէմ պու ա՛զիզ
մահալէ վէ նօմուս գարշը
քիւֆր սէօզլէրի սէօյլէմէքտէն
14 Ջարիղ օլմազ : Զիրա իշիԹ-
տիք քի՝ ՆազարէԹլի Յիսուս՝
քէնտիսի պու եէրի պօզուպ
Մովսէսին պիզէ Թէսլիմ էթ-
տիյի այընլարը տէյիշտիրէ-
15 ճէք տէտի : Վէ մէՀքէմատէ
օԹուրանլարըն Ճիւմլէսի օ-
նա կէօզ տիքիպ՝ օնուն էհ-
զիհինէ մէլէք էհւզիհ կիպի
կէօրտիւլէր :

ՊԱՂՊ Ե

1 Վ է պաշ քեահին տէտի .
Հապդան պու շէյլէր պէօյլէ
2 մի տիր : Վէ օ տէտի . Եա՛
ատէմլէր՝ գարնտաշլար վէ պա-
տալար՝ տինկլէյին . Գատա-
մըզ Աբրահամ Խառանտա
սաքին օլմազտան էվվէլ՝ տա-
3 հա Միջագէտտէ իքէն , ճէվէլ
Ա՛լլահ օնա կէօրիւնիւպ տէտի .
4 Վ իլայէթինտէն վէ խըսմլա-
րընըն եանընտան չըք , վէ
տանա կէօսԹէրէճէհիմ տէյա-
րա կէլ : Օ զէման օ՝ փիլտա-
նիլէր տէյարընատան չըգըպ՝ խա-
ռանտա սաքին օլտու . օրա-
տան տասխի՝ պատրաստը էօլտիւք-
տէն սօնկրա՝ օնու պու չէմանէ

սիզևն սաքին օլտուղուծնուդ
8 տխարա կէօչիւրտիւ : վէ օն-
սա օնա պիր այագ պատա-
ճաք էէր պիլէ միրա'ս վէր-
մէտի . վէ օնուն էվլատը եօղ
իքէն՝ օնա վէ օնատան սօնկրա
զիւրրիյէթինէ միւլք օլմագ
իչիւն օնու վէրմէյէ օնա վա'տ
6 էյլէտի : վէ Ալլահ պէօյլէ
սէօյլէտի քի՝ Օնուն զիւրրիյէ-
թի եատ տխարտա միւսաֆիր
օլաճագ , վէ տէօրթ եիւզ էլ
օնա դուլլուգ էթտիրէճէքլէր ,
7 վէ էզնյէթ էտէճէքլէր : վէ
ջոլ դուլլուգ էտէճէքլէրի
թայիֆէյի պէն հիւքմ էտէ-
ճէյիմ ուէտի Ալլահ . վէ օն-
տան սօնկրա ջրգրպ՝ պու մա-
հալտէ պանա ի'պատէթ էտէ-
8 ճէքլէր : վէ օնա սիւննէթ
ա'հալ վէրտի . վէ պէօյլէճէ
օնա իսահակ սօղտու , վէ սէ-
քիզինճի կիւնաէ օնու սիւն-
նէթ էյլէտի . Իսահակա տա-
խի Յակոբ՝ վէ Յակոբա օն
իքի նահապետլէր փօղսու :
9 վէ նահապետլէր Յովսէփի
գրզգանրպ՝ Մ'ըսրրա հէօվէ-
ըն-մէ+ էլէ-ն սաթտըլար . վէ
10 Ալլահ օնուն իլէ իտի . վէ
օնու ճիւմլէ սրգրննթըլարըն-
տան գուրթարտը , վէ օնա
Մ'ըսրր փհաոխշահը փարաւո-
նուն հուզուրունտա լութֆ
վէ ի'լմ վէրտի . օ տա օնու
Մ'ըսրրըն վէ ճիւմլէ քէնտի
էվինին իւզէրինէ սէրվէրնատա
11 էթտի : վէ պիւթիւն Մ'ըսրր
հէմ Քանան տխարը իւվէ-
րինէ գրթլուգ վէ պէօյուք սրգ-
լէթ կէլտի , վէ պատալարըմըզ
զախիրէ պուլմազլար իտի :
12 վէ Յակոբ Մ'ըսրրտա պուղ-
տայ վար իտխինի իշիտին-
ճէ , իսրթիտա պատալարըմըզը

կէօնտէրտի : վէ իքինճի տէ- 13
Ֆա'տա՝ Յովսէփ քէնտինի
գարնտաշլարընա պիլտիրտի .
վէ Յովսէփին սօյու Փարաւո-
նա մա'լում օլտու : վէ Յով 14
սէփ կէօնտէրիպ՝ քէնտի պա-
պասը Յակոբու վէ հէմ իր-
սըմլարընը էէթմիշ պէշ
ճան օլարագ՝ տա'վէթ էյ-
լէտի : վէ Յակոբ Մ'ըսրրա 15
էնտի , վէ քէնտինի հէմ պա-
պալարըմըզ էօլտուէրը . վէ 16
Սիւքէմ կէօթիւրտիւէրը ,
վէ Աբրահամըն՝ Սիւքէմին
պապասը Եմոռուն օղուլլարըն-
տան ապէչ գըմէթի իլէ սա-
թուն ալմըշ իտխի մէզարա
գօնտուլտուլար : վէ Ալլահըն 17
Աբրահամա եէմին իլէ էթտխի
վա'տըն զէմանը եապլաշըզգ-
ճա՝ Մ'ըսրրտա գավմ սրթ-
տը , վէ չօլալտը օլ վագթա- 18
տէք քի՝ Յովսէփի պիլմէյէն
պէր պայրի փհատիշահ գալգտը :
Պու պիզիմ միլլէթիմիզէ հիլէ 19
գուրուպ՝ պապալարըմըզա է-
զնյէթ էյլէտի , չէյլէ քի օն-
լարըն մա'տումլարը սապ գալ-
մայալար տէյիւ՝ տիշարը աթ-
տրտը : վէ օլ զէմանտա 20
Մ'ովսէս տօղտու . վէ Ալլա-
հըն հուզուրունտա կիւզէլ ի-
տի , վէ իւչ այ պատպասընըն
էվինատ ակալէնտի : վէ օ տի- 21
շարը աթըլմազլագա՝ օնու փա-
րաւոնուն գըզը ալըպ՝ քէնտի-
նէ օղուլ տէյիւ պէնզէտի :
վէ Մ'ովսէս Մ'ըսրրլըլարըն 22
հէր ի'լմինատ թէրպիյէ օլուն-
տու . վէ սէօզլէրինատէմ
ա'ճզլէրինատ գուվվէթլի իտի :
վէ սիննինին գըրգընճը էըլը 23
թէմամ օլտուգտա , օնուն
գալմինէ կէլտի քի գարնտաշ-
լարընը՝ Իսրայէլ օղուլլարընը

24 զնյարէթ էտէ : Վէ պիր
քիմէնին նահապլըդ չէքտի-
յինի կէօրմէքլէ՝ ծառ թէսահ-
հիւպ էթտի . վէ Մըսըրլըյը
էօլտիւրիւպ՝ զուրմ չէքէնին
25 հադգընը հադ էյլէտի : Վէ
զանն էտէր իտի , քի գարն-
տաշլարը՝ Ալլահ ծնլարա օ-
նուն էլի լէ գուԹուլուշ
վերտիյինի անկլայաճագլար .
ծնլար իսէ անկլամատըլար :
26 Վէ՞ էրԹէսի կիւն՝ ծնլար նի-
զա՝ էտէրքէն ծնլարա կէօ-
րիւնուէ , վէ ծնլարը սուլհա
իտլրամ էտիպ տուտի . Եա
աէմլէր՝ սիզ գարնտաշլարըը-
նըզ , նի՞չիւն պիրի պիրինիզէ
27 նահապլըդ էտէրսինիզ : Ամմա
գօնշուսունա նահապլըդ էտէն՝
ծնուս ըչատա էտիպ տուտի .
Սէնի պիզիմ իւզէրիմիզէ հիս-
քիւմատար վէ գաատը քի՞մ
28 Թա՛յին էթտի . Սէն պէնի՝
տիւն Մըսըրլըյը էօլտիւր-
տիւյիւն վէճ իւզրէ՝ էօլտիւր-
29 մէ՞ք մի իսԹէրսին : Վէ Մով-
սէս պուս սէօզտէն էօԹիւրիւ
գաչըսը՝ Մադիամ տէյարընը-
տա դարիպ օլսուս , վէ օրա-
տա օնա իքի օղուլ տօղտուս :
30 Վէ գլըդ եըլ Թէմամ օ-
լունճա , Սինա տաղընըն
չէօլիւնտէ պէօյիւրԹէն աԹէ-
շի ա՛լէվինտէ օնա Ղատպընն
31 մէլէյի կէօրիւնտիւ : Վէ Մով-
սէս կէօրտիյիւնտէ , սէյրա-
նա Թա՛ճ ձիւպ էթտի . վէ
պադմադ իչինէն եադընն վարըը-
քէն՝ օնա Ղատպընն սէտի օ-
32 տուս . Պէն սէնին պապալա-
րընըն Ալլահը՝ Աբրահամընն
Ալլահը վէ Իսահակընն Ալլա-
հը վէ Յակոբուն Ալլահը իմ .
վէ Մովսէս ղայԹէթլէ գօրդմադ
ըսը պադմադա ճէսարէթ է-
տիճէտի : Վէ Ղատպը օնա տէ- 33
տի . Ա՛յադլարընտան այադ
գապընը չէօզ . զնրա սուր-
սուղուն մահա՛ ա՛զնզ եէր
տիր : Պէն՝ Մըսըրտա օլան 34
գավմըմընն էզնյէԹինի հէր
վէճնլէ կէօրիւպ՝ վէ օնլարընն
ահընը իշնտիպ օնլարը գուր-
Թարմադա էնտիմ . վէ շիմտի
կէ՛ , սէնի Մըսըրա կէօնտէրէ-
յիմ : Օնլարընն՝ Սէնի հիս- 35
քիւմատար վէ գաատը քի՞մ Թա-
յին էթտի տէյէրէք ինքիտար
էթտիքլէրի Մովսէսի՝ հէման
օնու Ալլահ պէօյիւրԹէնտէ
օնա կէօրիւնէն մէլէյին եէտի
նէ՝ հիքիւմատար վէ գուրԹա- 36
րըճը կէօնտէրտի : Օնլարը՝
Մըսըր տիյարընտա վէ գըզըլ
սէնիզտէ վէ չէօլտէ գըզդ եըլ
հիքմէԹլէր վէ ա՛լամէԹլէր
էյլէյէրէք՝ պու չըգարընը :
Պու օլ Մովսէս տիր քի՝ Ի- 37
սրայէլ օղուլլարընա տէտի .
Սիզէ Ալլահընըզ Ռատպ գա-
րընտաշլարընըզտան պէնիմ
կիպի պիր փէյղամպէր գա-
տընտըրաճագ , օնու սինկլէյէսի-
նիզ : Պու տուր օլ քիմսէ 38
քի՝ օնա Սինա տաղընտա
սէօյլէյէն մէլէք իլէ՝ վէ պա-
պալարըմըզ իլէ պէրապէր
չէօլտէ քիլնասատէ իտի , քի
օ պիզէ վէրմէք իչինն հայաԹ
սէօզլէրի ալսը . Քի օնա պա- 39
պալարըմըզ միւԹի՛ օլմադ
նամԹէմէտիլէր , էլլա ըչատա
էԹտիլէր , վէ եհուդիքլէրի
իլէ Մըսըրա կէրի տէօնտիւ-
լէր . չինն Ահարոնա տէտի-
լէր . Պիզէ ալլահլար եադի , 40
քի օնլար էօնիւմիւզճէ կիտէ-
լէր . զնրա չու պիզի Մըսըր
տիյարընտան չըգարտըն Մով
սէս՝ օնա նէ օլտուս պիլմէ-

41 յիշ : Վէ օշ կիւնլէրուէ պուզաղը եափըլըար , վէ փութա գուրպան սոխուսպ՝ քէնտի էլլէրինին ա՛մէլլէրի իլէ
42 սէֆա սիւրթլըէր խոի : Վէ Ալլահ ծնլարպան ուէօնիւսպ՝ օնլարը կէօյիւն ապաքէրինէ ի՛պաթէթ էթմէյէ թէսլիմ էյլէմէտի , նիձէ քի փէյղամպէրլէրին քիթապլընտա եազըլմըշ տըր . Եա՛ Իսրայէլ էվի՝ չէօլսէ գըրդ եըլ պանա հիչ պօղազլանմըշ տավարլար վէ գուրպանլար սունսաունո՞զ
43 մու : Վէ Մոզղուն չատըրընը վէ ալլահընըզ Հուեմ փանըն եըլտըզընը՝ շօլ սէճտէ գըլմապզա եաֆտալընըզ սուրէթլէրի ապքա՝ ՝էզփէրէ-նիպ . ապն տախի սիզի՝ Բաբիլոնտան էօթէյէ ինէթիգալ
44 էտէճէյիմ : Ըէհատէթ չատըրը չէօլսէ պապալարընըմըզ զըվա խոի , նիձէ քի Մովսէսէ սէօյլէյէն՝ ձնու կէօրսէյիս էօրնէյէ կէօրէ եաֆմազզա
45 թէնապհ էյլէմիշ խոի . Փի օնու պապալարընըմըզ ալզպ՝ Ջեսու իլէ պէրապէր՝ պապալարընըմըզըն էօնիւնտէն Ալլահըն սիւրսիյիս թայիֆէլէրին միւլքիս իչինէ կէթիրտիլէր , Թա Դաւիթին կիւնլէրինէտէք-
46 փի օ՝ Ալլահըն հուզուրունտա ըզ լուԹֆ պուլուպ՝ Ցակոբուն Ալլահընա պիր մէքեան
47 պուլմապ տիլէսի : Ամմա Սողոմոն օնա պիր էվ եաֆտը :
48 Նապին Թաա՛ղա էվ իլէ եաֆընընը հէյքէլլէրուէ սապին օլմապ , նիձէ քի փէյղամպէրը տէր . կէօք ԹախԹընըմ տըր , վէ էվր այապընընըն պաշամընը տըր . պանա նա՛սըլ էվ պինա էտէճէքսինիզ՝ տէ-

յօր Իսրայէլ , եախօա ըահաթլըղընըն մահալլի հաՆկընը տըր . Պոնդարընն Ձիւմլէսինի 50
էվնմ եա՞փմասը մը : Եա՛ 51
սէրԹ պօյունըտընը վէ եիւ-ըէյի հէմ գուլապընը սիւն-նէԹսիղլէր՝ սիղ տայիմա Ա՛-զիղ Իուհա գարընը տուրտուրտուշնուզ , սիղ տէ պաշալա-ընընըզ կիւղ : Պաշալընընըզ 52
փէյղամպէրլէրին հա՞նկընընը գօվալամասընըր . վէ օնլար՝ Սասընըն կէղմէսի խուտուտունտա էվվէլսէն սէօյլէյէնլէրի էօլսիւսիւնէրը , քի շիմտի սիղ օնուն էլէ վէրիճիլէրի վէ գաթիլլէրի օլմուշտունուզ . Սիղ քի նօսօտա մէլէքլէրին 53
իտարէսի վասիԹասի իլէ տընըզ , վէ տաբլամասընըզ :
Վէ օնլար պու շէյլէրի ի- 54
շիտիր Ռէքէն , Էիւրէքլէրինտէ գուտուրտուպ՝ տիշլէրինի օնուն իւզէրինէ պըճընտասընըր ի- 55
տի : Ամմա օ՝ Ա՛զիղ Իուհ իլէ տօրտ օլմապընը , կէօզլէ-րինի կէօյ տիքիպ՝ Ալլահըն շէհլալինի՝ վէ Յիսուս Ալլա-հըն տաղ եանընտա տուրտուր կէօրսիս , վէ տէտի . ԻշԹէ կէօքլէրի աչըգ՝ վէ Ատէմ Օ-ղլունտ Ալլահըն տաղ եա-նընտա տուրտուր կէօրսիյօ- 56
րում : Վէ օնլար էյնքէճ սէս
լէ պաղընըպ՝ գուլապընըն Թըզգասընըր , վէ Ձիւմլէսի պիրտէն օնուն իւզէրինէ հիւ- 57
Ձիւմ էԹտիլէր . Վէ չէհր-տէն տիշլարը չըգարընպ՝ Թաշ-լարընը խոի . վէ շահիտլէր քէնտի էտվասընընըն՝ Սօղրա տէնիլէն պիր կէնճ տառէմին այապընըր եանընտա գօտուրար . Վէ Սառիսանտտա Թաշընար- 58
լար ըար , քի նիտա էտիպ տէր

իսի. Եա՛ Րապպ Յիսուա՝ րուս-
ցց հումու գապուլ էյլէ։ Վէ
ոլղ չէօքիւա՝ պէօյուք սէս
լէ ջաղըրտը. Եա՛ Րապպ՝
պունու օնլարա կիւնահ սայ-
մա. Վէ պունու սէօյլէյկի
ույուսունու. Վէ Սօղու օնուն
գաթլինէ րիղա վէրմիշ իսի։

ՊԱԳՊ Ը

1 Վէ օլ կիւնահ Երուսա-
ղէմահ օլան քիլիսաահ պէօ-
յուք գօվալայըշ օլուսու, վէ
առաքեալլարուան մասա՝ Ձիւմ
լէսի Եէհուսուխոթանըն վէ Սա-
մարիանըն հէր սէմԹինէ տա-
2 ղըլըլըպ։ Վէ Ստեփաննուսու
պա՛զը սինտար սահմըէր կէօմ
մէյէ կէօթիւրտիւլէր, վէ օ-
նուն իւղէրինէ պէօյուք փէր-
3 ւաա էթտիլէր։ Վէ Սօղոս
էվտէն էվէ կիրիպ կէրէք էր-
քէքլէրի կէրէք գարըլարը սի-
րիպլէ յէրէք հապսա Թէսլիմ
էթմէքլէ՝ քիլիսայը խարտապ է-
տէր իսի։
4 Իմանի տարտըլան քհոճէքլէր՝
սէօզիւ միւժտէ էտէրէք տօղրը
5 տըլար։ Վէ Փիլիպպոս Սամա-
րիանըն պէր շէհրինէ էնիպ՝
օնլարա Քրիստոսուս վ՛աղ է-
6 տէր իսի։ Վէ խալխ Փիլիպ-
պոսուն էյլէտիյի ու՛ճիզաԹ-
լարը իշիԹմէքլէրի վէ կէօրմէ-
լէրի իլէ՝ կէօնիւլ պէր օլարագ
օնուն սէօյլէտիքլէրինէ ույգ-
7 գաթ էտէրլէր իսի։ Ձիրա
նաճինք րուհլար՝ զաալի էթ-
միքլէրի ջօգ քհոճէքլէրունէն՝
պէօյուք սէս իլէ պաղըրըպ
ջըգարըլար իսի. հէմ ջօգ քէօթ-
8 րիւմ վէ Թօփալ քհոճէքլէր
9 սաղալտըլար։ Վէ օլ շէհրուհ
պէօյուք շաղըդ օլսու։ Վէ

օլ շէհրուհ՝ էվվէլտէն պէրու
Սիմոն սատընսա պէր սահէմ
վար իսի, քի օ սիհիրպաղ-
լըդ էտէրէք Սամարիանըն Թա-
յիֆէսինի հէյրան էթմէքլէ՝
քէնտիսի իչլուն պիր պէօյուք
քհոճայ տէր տէր իսի։ Վէ 10
քհուճուքտաէն պէօյուպէտէք հէ-
փիսի օնա՝ Ալլահըն պէօյուք
գուվվէԹի պու տուր տէյ-
րէք՝ սիղգաԹ էտէրլէր իսի։
Վէ օնա սիղգաԹ էտէրլէր ի- 11
սի. չիւն քի օնլարը՝ սիհիրլէր
իլէ վաֆիր ղէման հէյրան
էթմիշ իսի։ Ամմա Ալլահըն 12
փհաիչահլըղը վէ Յիսուս Քը-
րիստուսուն տուր խաւսուսուն-
սա միւժտէ էտէն փիլիպպո-
սա ինանտըգլարընտա՝ էրքէք
էրքէքլէր կէրէք գարըլար վաֆ-
Թիզ օլուրլար իսի։ Վէ Սի- 13
մոն՝ քէնտիսի տախի ինանտը,
վէ վաֆԹիզ օլուպ՝ տայիմա
Փիլիպպոսուն էանընտա տու-
րուր իսի. վէ իՃրա օլունան
ա՛լամէԹլէրի հէմ պէօյուք
գուվվէԹլի իշլէրի կէօրիւպ՝
հէյրան օլուր իսի։ Վէ Ե- 14
րուսաղէմտէ օլան առաքեալ-
լար՝ Սամարիանըն Ալլահըն
սէօզիւնիւ գապուլ էթտիյ-
նի իշիԹտիքլէրինէտ, օնլարա
Պեարուսու վէ Հովհաննէսի
կէօնտէրտիլէր. Քի օնլար է- 15
նիպ՝ օնլարտան էօԹիւրիւ
տուսա՝ էթտիլէր քի՝ օնլար Ա՛-
ղիզ Հուհ ալսըն։ Չիրա 16
տահա օնլարըն հիչ պիրինէն
իւղէրինէ Հոհ տիւշմէմիշ է-
տի. լաքին եալընըզ Տապպ
Յիսուսուն առընա վաֆԹիզ
օլմուշ իսիլէր։ Ո ղէման օն- 17
լարըն իւղէրինէ էլլէրինի գօր-
լար իսի, վէ օնլար Ա՛ղիզ
Հուհ ալըրլար իսի։ Վէ Սի- 18

մոն՝ առաքեալները էլեր գո-
մալէրի նէ Ա՛զիզ Բուհ վէ-
բլեհէմին կէօրիւնճէ , ծնըն-
19 րա ագէ սուճուսա՝ տէտի • Պու
հիւքիւմէթի պանա տախ վէ-
րին , Թա քի էլէրիմի քիմին
իւզէրինէ գօրսամ՝ Ա՛զիզ Բուհ
20 ալըն : Վէ Պետրոս օնա տէ-
տի • Ագէն սէնին նէ հէլաք
օլսուն • զիրա զանն էթտին
քի՝ Ալլահըն պախշիշի ագէ
21 նէ գազանըլըր : Պու չէյտէ
սէնին հիսսէն եա նատխին
եօք տուր • զիրա եէրէքին
Ալլահըն հուզուրունսա սօզ-
22 րու սէյիլ ամր : Իսմի պու
քէօմիւլիյհունատէն Թէվգէ է-
տիպ՝ Ալլահ նէյազ էյլէ ,
պէնքի եէրէքինին միւլհազա-
23 սը սանա ա՛վճ օլունա : Չ Ի-
րա սէնի կէօրիյօրում քի՝
էօտ ամըլըղընսա վէ նահագ-
24 լըղըն պէնսինսէյին : Վէ Սի-
մոն Ճէվապ վէրիպ տէտի •
Պէնիմ իչիւն սէզ Բապպա նի-
յազ էյլէյին , Թա քի սէօյ-
լէտիյինիզ չէյլէրին հիչ պի-
25 րի իւզէրիմճէ կէլմէսին : Իմ-
տի օնըսար՝ Բապպըն սէօզլիւնիւ
չէհսսուէթ էտիպ սէօյլէտիքտէն
ածիկրա՝ Երուսաղէմճէ տէօն-
ախլըր • Հէմ Սամարիայըլը-
րըն չօգ քէօյլէրինէ միւժտէ
էթտիլըր :

26 Վէ Բապպըն մէլէյի փի-
լիպոսա սէօյլէյիպ տէտի •
Գալգ , վէ գըպլէյէ տօղրու
Երուսաղէմտէն Գազայա է-
նէն եօլա վար , փի պու՝ պիր
27 չէօլ տիւր : Վէ գալգըպ կիթ-
տի • վէ իշթէ Հապէշի պիր
խասըպ՝ քի Հապէշլիլէրին մէլի-
քէսի Կանդաքիանըն՝ պիւթիւն
խազինէսի իւզէրինտէ օլան
պիր պէյի իսի • պու քիմսէ Ե-
րուսաղէմճէ սէճտէ գըպմաղա
կէլմիշ իսի • Վէ կէրի տէօ- 28
նէր իքէն գօչուսունսա օթու-
րուպ՝ Եսայի փէյղամպէրի օ-
գուր իսի : Վէ Բուհ Փիլիպ- 29
պոսա տէտի • Եապըշ , վէ
պու գօչույա եափըշ : Փիլիպ- 30
պոս տա եագընա սէյիրտէպ՝
օնուն Եսայի փէյղամպէրի օ-
գուսունտուղունու իշիթտի , վէ տէ-
տի • Ա՛ճաբա օգուսունտուղուն
շէյլէրի անլըա՞ր մը սըն : Ո 31
տախ տէտի • Եա պիր քիմ-
սէ պանա գլաղուզ օլմազսա՝
նի՞ճէ գոտիր օլայըմ • Հէմ Փի-
լիպպոսա եապըլմասըն քի՝ ջըպլպ
օնուն պիլէսինճէ օթուրա :
Վէ օգուսունտուղու քիթապըն նէ 32
րի պու իսի • Գոյուն կիպի
պօղազլանմազա կէօթիւրիւլ-
միւ , վէ գուզու՝ քէնսինի գըր-
գանըն էօնիւնտէ սէսսիզ օլ-
տուղու կիպի , օ՝ պէյլէճէ
ալղընը աչմազ • Օնուն աչըգ- 33
լուղը միւտաֆէինտէ շիրսա՝
Թը գալդըրըլսը , վէ օնուն
տէվրինի քի՞մսէ գոտէճէք •
զիրա է՝օմրիւ եէրտէն գալդը-
րըլըր : Իսմի խասըպ ճէվապ 34
էտիպ՝ Փիլիպպոսա տէտի •
Սանա ըէճա էտէրիմ , վէյ-
ղամպէր պուննու քիմի՞ն իչիւն
պէյլէյօր • քէնսիսի՞ իչիւն
մի , եօխսա պիր զայըն քիմսէ
իչիւն մի : Վէ Փիլիպպոս քէն- 35
մի աղզընը աչըպ՝ պու եազը-
սան պաշլայարագ՝ օնա Յի-
սուսու միւժտէէտի : Վէ եօլ 36
սա կիսէր իքէն , պիր սույա
կէլտիլէր • վէ խասըպ տէ-
տի • Իշթէ սու , պէնի վաֆ-
թիզ օլմազդսան նէ՞ մէն՝ է-
տէր : Վէ Փիլիպպոս տէտի • 37
Էյէր պիւթիւն եէուրէքտէն
իսան էտէրսէն , ճայիզ տիր •

վէ օ Ձկնատ վէրնայ տէտն. Նինէն էտէրնի՛ քի՛ Յնատա
Վրնատա Ննահէն Օդէտ
38 տատ: Վէ էմն էթատն քի՛ գօ-
ջտ տատա. վէ նչհատ տէ՛ կէ-
րէք Փրէնատա կէրէք նտա-
տատ տատա էնատէրը, վէ ծնտ
39 վաՓճմէլ էյէատ: Վէ ծն-
էտ տատան ջրդատրէտրնատա՛
Փրէնատատ Ննահէն Նտէտ
գահտը, վէ նտատմ ծնտ հէշ
տրնէրէք կէօրմէտ. վէ յէմն-
նէրէք քէնտ էօրնէտ կէտէր
40 նտ: Վէ Փրէնատա Ագտնտա-
տա գէտէտնտտ, վէ տօրշէրտ՝
էտ Ննատրնատ կէէնէտէք՝
ՃՓտէն չէհրէրտտ տէժտտէ է-
տէր նտ:

ԳԼՈՒԽ Ը.

1 Վ[է Յօրտ Նտագէն շտ-
ժտրէրի նտէրնէ տատ
Թէհտտ վէ գտնէտատն տէմ
ննտտտ՝ ագշ քէտհնէնն նտ-
2 նէտ կնէտ. Վէ օնտատն Նտ-
ննտատտ Ձէննատ'Թէտտ
մէքնէտտէր տրէտ, շէօյէ
քի՛ էյէր ատ տէ մէղհէտտէն
ատ'էր քնտէրէր տէտտշճտտ
օտէտտ, կէրէք էրքէք կէրէք
գտրէ՛ ճնէտրէ տատէր օէտտտ
3 Երտատէմ կէնէրէ: Վէ կն-
տէր էքէն, վտգ՛ օէտտ քի
Նտննտկտտտ էտգէտշճնճտ,
հէտատն տգտատնէրէգ ճնտն էնէ-
տատճնտտ կէօքտէն տկր նտտր
4 գտտէտտէր: Վէ էէրէ գտ-
գտտնէրտ՛ տկր տէտ էշնէնտտ, քի
ճնտ տէր էտտ. Ետ՛ Տատտէ՛
Տատտէ՛ տգէնն նի՛շհճն գօգտ-
5 էտյօրտատն: Վէ տէտտ. Ետ՛
Ննտտ՛տէն քի՛մ տգէն-տվ Ննտտ
տէտտ. Պէն՛ տէնէն գօգտ-
էտտէրէն Յնատա էտ. էօհճն-

տէտտ. Կնէ՛ , պէրտ օ՛ Թտյէ-
10 Վէ Նտտնտկտտտտ Ագտնէհտ
էտտէնտէ տկր շտյնէրտ վտր է-
տտ. Վէ Ննտտ էրնէյտտտ ճնտ
տէտտ. Ետ՛ Ագտնէհտ. վէ օ՛
էշնէ տգէն՛ էտ՛ Ննտտ տէտտ.
11 Վէ Ննտտ ճնտ փէփ. Գտլ-
գէտ՛ Տօպտտ տէնէպէն տօգտ-
տտ վտր, վէ Յտէգտնէն էվէն-
տէ՛ Թտտտտտէտտ Տօպտտ նտմ
քէտտէէ տրտտ. պէրտ էշնէ՛
12 տտտտ՛ էտէյօր. Վէ ննէյտ-
տտտ Ագտնէհտ տտէնտտտ տկր
տտէմ կէօրտէտ, քի՛ էշէրի կէ-
էտտ՛ ճնտն էտէրնէնէ էվէնէ
13 գօտտտ, քի՛ օ կէօրէ: Վէ
Ագտնէհտ Ճէվտտ վէրտէ. Ետ՛
Ննտտ՛ տգտ տտէմտէն էօթէտ-
տէ՛ Նէհտտէմտէ օտտն տ՛պնգ-
էրնէ նէ գտտտր քէօթէտ-
տնէքէր էթտէյնէ ջօգ քէտտէ-
14 էրտէն էշնէթ պէշէմ: Վէ պտշ
քէտհնէնէրտէն տգէրտտտ
հէդքէտմէթէ վտր քի՛ տէնէտն
տտէնտտ ՃհէմՃէ նէհտտ էտէնէՃէ-
15 րէ տտՃէյտտ: Վէ Ննտտ ճնտ
տէտտ. Կնէ՛ , պէրտ օ՛ Թտյէ-

ֆելելին վէ վատիշահլարըն հէմ խարայէլ օղուլլարընըն հուզուրունտա տուրմը Թաշը-
մաղա սէչիլմիշ ալը գատըմ
16 ըլը : Զ էրա պէն ծնա կէօս-
Թերիճէհիմ քի՝ տուրմ էշշուն
նէ գատը էվլյէԹլէր չէք-
17 մէլի ակը : Իմոի Աննանխա
կիԹան , վէ էվ կիրտի , վէ
ծնուն իւզէրինէ էլէրինի գո-
յուպ տէտի . Եա՛ Սաուլ
գարնատչ՝ կէլմիյին էօլտա
սանա կէօրունմէյէն Յիսուս Խապտ
պէնի կէօնտէրտի քի՝ կէօղ
լէրին կէօրսիւն , վէ Ա՛զիզ
18 Րուհտան ատլասըն : Վէ տէր
ա՛գաբ ծնուն կէօզլէրինտէն
վուլար կիպի ղէյլէր տիւշ-
սու , հէմ անիտէ կէօրսիւ .
վէ գալըպ՝ վաֆԹիզ օլսուն .
19 վէ Թաա՛մ էէյիպ գուվվէԹ-
լէնսի , վէ Դամասկոստա օլան
ձայիրլէր իլէ պիր գաչ կիւն
գալըպ :
20 Վէ տէր ա՛գաբ Ճէմի՛յէԹ
էէրլէրինտէ Յիսուսու վ՛ազ
էտէր խարի , քի պու Ընտրտըն
21 Օղլու տուր : Վէ Ճիւմլէ տինգ-
լէյինլէր հէյրան գալըպ տէր-
լէր խարի . Պու խամ նէիտա է-
տէնլէրի Երուսաղէմտէ խա-
րապ էտէն պու տէյի՛լ մի ,
հէմ պուրայա պուտունի իչիւն
կէ՛լմէտի մի քի՝ ծնլարըը պաղլը
օլարակ պաշ քեահինլէրէ
22 կէօԹիւրէ : Անմա Սօղոս տա-
հա գի՛յատէ գուվվէԹլէնիր
խարի , վէ Դամասկոստա սա-
քին օլան Էհուտիլէրի՝ Քրիս-
տոս պու տուր տէյիւ խապաթ
23 էտէրէք շաշդրտըը խարի : Վէ
վաֆիք կիւնլէր կէչինճէ ,
Էհուտիլէր ծնու էօլտիւր-
24 մէյէ մէշվէրէթ էԹտիլէր . Վէ
ծնլարըն Ֆիլճնէյէ Սօղոսա
մա՛լիւմ օլտուղու . վէ ծնու
էօլտիւրմէք իչիւն՝ գափուլարը
կիւնտուզու վէ կէճէ տախ
կէօվէտիլէրխարի : Ամմա շա- 23
յիրտէր ծնու կէճէ իլէ ալըպ՝
զէնտիլ իլէ տարգըտարագ՝
հնատտան աշտրա էնտիրտի-
լէր :
Վէ Սօղոս Երուսաղէմ կէ- 26
լիպ՝ շայիրտէր իլէ պիրլէշմէյէ
չալըշըր խարի . վէ հէմխարի՝ օ-
նուն շայիրտ օլտուղունա ի-
նանմամըշլըը՝ ծնտան գօրգար-
լար խարի : Ամմա Բառնաբաս 27
ծնու ալըպ՝ առաքեալլարտա
կէԹիրտի . վէ ծնուն եօլտա
նիճէ Խապտը կէօրտուքլէրինի ,
հէմ Խապտա ծնուն իլէ սէօյ-
լէշտիյինի՝ վէ Դամասկոստա
Յիսուսուն ատը իլէ նիճէ
աէրպէսէ սէօյլէտիյինի ծնլա-
րա նագը կէԹտի : Վէ Երու- 28
սաղէմտէ աստիճէ կէչէ
պէր կիրիպ չըգար խարի , վէ
Խապտ Յիսուսուն ատընտա
աէրպէսէճէ սէօյլէր խարի :
Վէ Եունանիճէ սէօյլէյէնլէր 29
իլէ սէօյլէշիպ՝ միւճատէլէ
էտէր խարի . ամմա ծնլարը ծնու
էօլտիւրմէյէ չալըշըրլար խարի :
Վէ գարընտաշլարը տուչմադըը՝ 30
ծնու կէսարիայա էնտիրտիլէր,
վէ ծնու Թարսուսա կէծնտէր-
տիլէր :
Իմոի պիւԹիւն Եհուտա- 31
Թանտա վէ Գալիլէատա վէ
Սամարիատա՝ քիլիսալէր սէ-
լամէթ իւզրէ օլուպ՝ մա՛-
մուր օլարակ վէ Խապտընը
գօրգուսու իլէ հէմ Ա՛զիզ
Րուհուն Թէսէլլիի իլէ էնե-
րիւէրէք՝ չօղալըրլար խարի :
Վէ վաղի՝ օլսու քի Պեարուս 32
հէր Թարաֆտան կէչէրքէն ,
Լիւդդեատէ սաքին օլան ա՛-

33 զինքէրէ տախի էնտի : Վէ օ-
րատա Ենէա ատընատա պէր
ատէմ պուլատու , քի ահքիզ
եըլտան պէրու եաթագտա
34 քէօթրիւմ եաթմըշ խտի : Վէ
պետրոս օնա ատէտի . Եա՛
Ենէա՝ Յիսուս Քրիստոս ա-
նա զինֆա վէրիյօր . գալդ ,
վէ քենտի քենտինէ ատօշէ .
վէ տէր ա՛գաձ գալդըտը :
35 Վէ Լիւդդեատա հէմ Սարօն-
տա հէմ ութքին օլանլար օնու
հէօրտիւլէր , վէ օնլար Րատ-
պա ուէօնտիւլէր :
36 Վէ Եաֆատա՝ Տաբիթա
ատընատա պէր գադը Յայէրտ
վար խտի , քի Թէրճիւմէ օլուն
տուգտա Ճէյրան ատմէք
ատը . պու՝ Դյլէսի Դյի ա՛-
մելլեր վէ ատտագալար իլէ
37 ատլու պէր գադը խտի : Վէ վա-
գի՝ օլտու քի օլ հիւնլէրտէ՝
օ խաստա օլտուտ էօլտիւ . վէ
օնու եայգայըլտ՝ Դյվանա գո-
38 տուլար : Վէ Լիւդդեա Եա-
ֆայա եաքըն օլմալըլա՝ շա-
կիրտլէր պետրոսուն օնտա
օլտուղունու իշիտինճէ , օնա
էքի ատէմ ուէօնտէրտիլէր քի՝
օնլարա ատլու գէլմէյէ կէ-
ճիքմէմէք իչիւն եալվարա-
39 լար : Վէ պետրոս գալգըպ՝
օնլար իլէ կէտտի , վէ կէտտի-
կինտէ օնու Դյվանա ջըգար-
տըլար . վէ հէպ տուլ գադը-
լար օնուն եանընա կէլիպ ա-
լարտար խտի , վէ ճէյրան ա-
կէլէրինճէ օլտուղունատա ճիւմ-
լէ իշէտիյի գաֆթանլարը
վէ էվատպտարը կէօսթէրիրլէր
40 խտի : Վէ պետրոս հէփսինին
տըշարըյա ջըգարմալըտա՝ տիզ
ճէսէտէ ուէօնիւպ ատտի . Եա՛
Տաբիթա՝ գալգ . վէ օ՝ կէօզ-
էրինի աչտը , վէ պետրոսու
կէօրմէքլէ՝ գալդըպ օթուրտու :
41 Վէ օնա էլինի վէրիպ՝ օնու
գալարտըտը . վէ ա՛զիզլէրի
հէմ տուլ գադըրտարը չալը-
րըպ՝ օնու էօնէրինէ տիրի
իհզար է յլէտի : Վէ պիւթիւն
42 Եաֆատա մա՛լիւմ օլտու .
վէ չօգ քիմսէլէր Րատպա ի-
ման կէթիրտիլէր : Վէ վա-
43 գի՝ օլտու քի օ՝ Եաֆատա
տաբպատ Սիմոն նամ պէր
քիմսէնին եանընտա վաֆքը
կիւնլէր տուրտու :

ԳԱՂ Ժ.

1 Վ Է կեսարիատա՝ Իտալի-
ալը անվանիլէն ասքօլնութքան կոչ-
նելիտա ատընատա՝ պէր էիւզ
2 ատամը վար խտի քի՝ ամենատ
վէ պիւթիւն էվի իլէ Ա՛լլահ-
տան գօրգար վէ խալգա չօգ
տատագա վէրէն վէ տայիմա
Ա՛լլահա տուա՝ էտէն պէր ա-
3 ճէմ խտի : Պու քիմսէ կիւն-
ճիւզ սաա՛թ մօգուզ ատ-
լարընտա րիւյատէ աշիքէարէ
Ա՛լլահըն պիր մելէյինի կէօր-
տիւ , քի իչէրի եանընա կէ-
լիպ՝ օնա տէտի . Եա՛ Կոռ-
4 նելիոս : Վէ օ օնա կէօզ գալ-
մըրըպ՝ գօրգուտան ասլմալը-
լա , տէտի . Ն՚ը՞ տիր՝ եա՛
Էֆէնտիմ . վէ օնա տէտի .
Սէնին տուա՛լարըն վէ տատա-
գալարըն զիքր իչիւն Ա՛լլա-
հըն հուզուրունա ջըխմըշտ :
5 Վէ շիմտի Եաֆայա ատէմլէր
կէօնտէր , վէ Պետրոս տէնի-
լէն Սիմոնու տա՛վէթ էյլէ :
6 Պու՝ տաբպատ Սիմոն նամ
պէր քիմսէնին եանընտա մի-
աֆքը տիր , քի օնուն էվի
7 տէնիզլին եանընտա իրը : Վէ

Տաբիթա՝ գալգ . վէ օ՝ կէօզ-

ծնա սէօյլէյէն մէլէք կիտին-
ճէ , էթպա'սընատան իքի քիմ-
սէ՝ վէ տայիմա եանընտա օ-
լանլարտան պիր սինուար ա'ս-
8 քէրի չտալըրտը • վէ օնլարա
հէփիսինի նատէ էտիպ՝ օն-
լարը Եաֆայա կէօնտէրտի :
9 Վէ էրթէսի կիւնիւ՝ օնլար
եօլտա կիթմէքտէ օլուպ շէհ-
րէ եապըշըրլըքէն , Պետրոս
սահա'թ ալթը տուլարընատա
տուպ՝ էթմէք իչիւն տամա
10 ջըգտը : Վէ պայէթլէ ած օլ-
մալըլա , թաա'մ էթմէք իս-
թէր իտի , վէ օնլար հաղըր-
լար իքէն՝ օնուն իւզէրինէ
11 հայրէթ տիւշտիւ : Վէ կէօր-
տիւքի կէօք աչըլըպ՝ պէօյիւք
չարչաֆ կիպի ասմանտան
տան պաղլը եէրէ սարքընմըշ
12 պիր գապ էնէյօր • Վէ իչի-
տէ եէրին հէփ տէօրթ այաղը
հայվանլարը վէ ճանավարլար
վէ սիւրթիւնէնլէր վէ կէօյիւն
18 գուշլարը վար իտի : Վէ օնա
պիր սէս օլտու • Եա՛ Պետ-
րոս՝ գալգ , պօղազլա վէ եէ :
14 Ամմա Պետրոս տէտի • Հաշա՝
եա՛ Տ՛տպ • զիրա հիչ տալա
նապիտ եա մուրտար չէյ եէ-
15 մէտիմ : Վէ թէքրար իքինճի
տէֆա՝ օնա սէս օլտու • Ան-
լրն վահապէտի չէյլէրի սէն
16 նապիտ սայմա : Վէ պու իւչ
քէրէ օլտու , վէ օ գապ
էինէ կէօյէ եօգալը ալընտը :
17 Իմոի Պետրոս օլ կէօրտիւյիւ
րիւյա նէ՞ օլա տէյիւ քէնտի
քէնտիսինտէ միւթէհայիր օ-
լուր իքէն , իշթէ Կոռնէլիո-
ոսուն թարափընատան կէօնտէ-
րիլէն ատամլէր Սիմոնուն էվի-
նի սորմապըլար՝ գափուսունա եա-
18 նընա եէթիշտիլէր : Վէ չաղը-
րըպ՝ Պետրոս սէնիլէն Սիմոն

պո՞ւրատամը միւսաֆիր տիր
տէյիւ սորարլար իտի : Վէ 19
Պետրոս րիւյա իչինճէ միւլահա-
զա էտէրքէն՝ Ր՛ուհ օնա տէ-
տի • Իշթէ սէնի իւչ ատամ
սրայօր : Իմոի գալգըպ աչա- 20
ղա էն , վէ հիչ պիր շիւպ-
հէ էթմէյէրէք՝ օնլար իլէ
կիթ • զիրա օնլարը պէն կէօն-
տէրմիշիմ : Վէ Պետրոս օ- 21
ատէմլէրէ էնիպ տէտի • Իշթէ
արատըլընըզ քիմսէ պէն իմ •
կէլմէնիզին սէպէպի նէ՞ տիր :
Վէ օնլար ատիլէր • Եիւզ 22
պաշը Կոռնէլիոս սատըգ վէ
Ընլահատան գօրգան հէմ պիւ-
թիւն Եէհուտի միլլէթինտէն
էյի չէհատէթ օլունմուշ ա-
տէմ՝ պիր ա'զիզ մէլէք եէտի
իլէ վահի կէօրտիւ , քի սէնի
էվինէ տա'լէթ էտէ , վէ սէն-
տէն սէօզլէր տինկլէյէ :
Իմոի օնլարը իչէրի չաղը- 23
րըպ՝ գօնուգլատը • Վէ էրթէսի
կիւն օնլար իլէ պէրապէր
չըգտը , վէ Եաֆատան օլան
գա'զը գարնտաշլար օնուն պի-
լէսինճէ վարտըլար : Վէ էր- 24
թէսի կիւն Կեսարիայա կիր-
տիլէր • Վէ Կոռնէլիոս խը-
սմլարընը վէ խաաս տոսթլա-
րընը ճէմ՝ էտիպ՝ օնլարա
պէքլէր իտի : Վէ Պետրոս ի- 25
չէրի կիրինճէ , Կոռնէլիոս
օնու գարշըլայըպ՝ օնուն ա-
յագլարընա տիւշէրէք սէճտի
էյլէտի : Ամմա Պետրոս օնու 26
գալտըրըպ տէտի • Գալգ , պէն
քէնտիմ ատախ ատէմ իմ : Վէ 27
օնուն իլէ սէօյլէշէրէք իչէրի
վարտը , վէ ճէմ՝ օլմուշ չօգ 28
քիմսէլէր պուլտու : Վէ օնլա-
րա տէտի • Սիզ պիլիրսինիզ
քի՝ պիր Եէհուտի ատէմէ
զայրի միլլէթատէն օլանա ա'լա-

պա էթմէք՝ եահօտ եագլաշ-
մագ շէրի՝ տէյլ տիր • ամմա
Ալլահ պանա կէօսթէրտի
քի՝հիչ պիր տաէմ նափաք
եա մուբտար տէմէմէք կէրէք
29 տիր : Պունուն իչիւն տա՛վէթ
օրուձուղումա տախի՝ մու-
խալիֆէթ էթմէյէրէք կէլ-
տիմ • իմտի սիւալ էտէրիմ
քի՝ պէնի նէ՞ սէպէպտէն չա-
30 ղըրըրընըզ : Վէ կոռնէլիոս
տէտի • Տէօրթ կիւն էվվէլ՝
հէ՛նէն թա պու սաա՛թըրնա-
տէք օրուձ թուլթայօր իտիմ,
վէ սաա՛թ տօգուզտա էվիմ-
տէ տուա՛ էտէյօր իտիմ • վէ
իչէթէ փարլագ էսվապ իլէ
էօնիւմիւէ պիր տաէմ տուր-
31 տու • Վէ տէտի • Եա՛ կոռ-
նէլիոս՝ տուա՛ն իշիտիլտի,
վէ սաատագալարընը Ալլահընը
հուզուրունտա զիքր օրուն-
32 տուլար : Իմտի Եաֆայա կէօն-
տէր , վէ Պէտրոս տէնիլէն
Սիմոնու տա՛վէթ էյլէ • պու՝
տէնիզին էանընտա տապպադ
Սիմոնուն էվինտէ միւսաֆիր
տիր • քի օ միէլի յինտէ սա-
33 նա սէօյլէյէճէք : Իմտի օ
սաա՛թ սանա միէօնտէրտիմ ,
սէն տէ միէլի յինէ էյի էյլէ-
տին • իմտի հալա հէփիմիզ
Ալլահընը հուզուրունտա հա-
զըր իզ, քի Ալլահտան սա-
նա հէմ էմր օրունմուշ շէյ-
լէրի տինիվլէյէլիմ :
34 Վէ Պէտրոս աղզընը աչըպ՝
տէտի • Կէրչէքտէն անկլայո-
րում քի՝ Ալլահ խաթրա պաղ-
35 մազ : Լաքին հէր թայիֆէ-
տէ օնտան գօրգուպ սատա-
գաթ իշլէյէն քիմսէ՝ օնա
36 մագպուլ տուր : Իսրայէլ օ-
ղուլլարընա՝ Յիսուս Քրիս-
տոսուն վասիթասի իլէ (քի
Ճիւմլէնին Ռապպը պու տը) 37
սէլամէթ միւժտէլէյէրէք կէօն-
տէրտի քէլամը՝ Յովհան-
նէսին վաղ էթտիյի վաֆ-
թիզտէն սօնկրա՝ Գալիլէա-
տան պաշլայարագ պիւթիւն
Եէհուտիասթանտա օլան քէ-
լամը սիզ պիլիր սինիզ • նա- 38
զարէթտէն օլան Յիսուսու՝
նիձէ Ալլահ Ռուհ Ի-
լէ վէ գուվվէթ իլէ օնու մեհ
էթտի , քի օ՝ էյլիք էտէրէք
վէ շէյթանտան Ճիւմլէ հզի-
յէթ չէքինլէրէ չիֆա վէրէ-
րէք տօլաշտը • չիւն քի Ա-
լլահ օնուն ալիէսինճէ իտի : 39
Վէ պիզ Եէհուտիլէրին տի-
յարընտա վէ Եէրուսաղէմ-
տէ հէպի էթտիյի շէյլէրին
շահիտլէրի իզ • քի օնու ա-
պաճ իւզէրինէ պիլէ՝ ասլում 40
էօլտիւրտիւլէր : Պունու Ա-
լլահ իւչիւնճիւ կիւնտէ գալ-
մըրայ՝ օնա աշկէար կէօ-
րունմէք վէրտի , պիւթիւն 41
գավմա տէյիլ՝ իլլա Ա-
լլահ-
տան հվվէլտէն նատա օլուն-
մուշ շահիտլէրէ՝ Էա՛նի պիզէ
քի՝ օ էօլիւլէրտէն սոնրասընէ-
տէն սօնկրա օնու՛ն իչէ պէ-
րատէր եէտիք , վէ իչտիք : 42
Վէ պիզէ թէնպիհ էթտի քի՝
գավմա վ՛աղ էտիպ շէհատէթ
էտէլիմ , քի էօլիւլէրին վէ
տիրիլէրին Ալլահտան թա՛յին
օլունմուշ հաքիմի օ տուր : 43
Ճիւմլէ փէյղամպէրլէր պու-
նա շէհատէթ էտէրլէր քի՝
օնա հէր ինանան օնուն ա-
տընըն վասիթասը իլէ կիւ-
նահլար ա՛ֆլընը ալըր :
Պէտրոս պու սէօզլէրի տա- 44
հա սէօյլէրքէն , սէօզիւ հէփ
իշիտէնլէրին իւզէրինէ Ռ՛-
ուհ Ղուտ տիւշտիւ : Վէ Պէտ- 45

բոտան պիլէսինճէ կէլէն՝ սիւն-
նէթաէն օլան հէմ միւմինլէր
հէյրան օլսունլար, քի Ա՛զիզ
Րուհուն պահշիշի Թայինֆէ-
լէրին իւզէրինէ տահի տէօ-
16 քիւլտիւ։ Ձէրա իշխանրլէր
իսկ քի՝ ծնլար ախէր տիլլէր
սէօյլէյէրէք Ալլահա թա՝
զիմ էտէրլէր իսկ. օ զէման
17 Պետրոս ձէվապ էթիւ. Ով
պիզիմ հէրկէ Ա՛զիզ Րուհու
ական քիմսէլէր վաֆթիզ օլ-
մայալար տէյիւ՝ պիր քիմսէ
սույու մէն՝ էտէ պիլմ՛ր մի։
18 Վէ էմր էթիւ քի՝ Րապպըն
ատընա վաֆթիզ օլալար. օ
զէման օնա եավլարտըլար քի՝
պիր գաչ հէրն եանլարընտա
գալա։

ՊԱՊ ԺԱ

1 Ա՛յ էհտուսխաթանատա օ-
լան առաքեալլար հէմ գարն-
ատըլար՝ Թայինֆէլէրին տէ
Ալլահըն սէօզլիւնիւ գապուլ
2 էթտիքլէրինի իշիթտիլէր։ Վէ
Պետրոս Երուսաղէմէ չըդըր-
ը զէման՝ սիւննէթատէն օլան-
լար օնուն իլէ չէքիշիրլէր ի-
3 տի. Վէ տէրլէր իսկ քի՝
Սէն սիւննէթսիզ օլան ատէմ-
լէր էվինէ կիրտին, վէ օն-
4 լար իլէ եէտին։ Վէ Պետ-
րոս պաշլայըպ՝ օնլարա սը-
րասը իլէ նապէ էտէրէք տէ-
5 տի. Պէն Եաֆա շէհրինտէ
տուա՝ էտէյօրտում. վէ հայ-
րէթտէ պիր րիւյա՝ է՛ան է
պէօյիւք չարչաֆ կիպի տէօրթ
ուճունտան սարքըլմըշ կէօք-
տէն էնէն պիր գաչ կէօր-
տիւմ, վէ պանատէք կէլտի.
6 Քի օնա կէօզ գալտըրըպ՝
միւլահազա էտէր իսկի, վէ եէ-

րին տէօրթ այագլը հայվան-
լարընը վէ ճանավարլարը վէ
սիւրթիւնէնլէրի վէ կէօյիւն
գուշլարընը կէօրտիւմ։ Վէ 7
պիր սէս իշիթտիմ քի պա-
նա տէտի. Ե՛ Պետրոս՝
գալքըպ պօղազլա վէ եէ։
Ամմա պէն տէտիմ. Հաշա՝ 8
եա՛ Րապպ. զիրա հիչ պիր
նաճիսք եա մուզտար չէյ՝
աղզըմա կիրմէտի։ Վէ 9
էքինճի տէֆա՛ կէօքտէն պիր
սէս պանա ձէվապ վէրտի.
Ալլահըն վաքիէտիյէ չէյլէ-
րի՝ սէն նաճիսք սայմա։ Պու 10
իւչ տէֆա՛ օլտու, վէ եինէ
հէփսի կէօյէ չէքիլտի։ Վէ 11
իշթէ օ տաա՛թ պէնիմ օլ-
տուղում էվէ՝ Կեսարիատան
պանա կէօնտէրիլմիշ իւչ ա-
տէմ եէթիշտի։ Վէ Րուհ 12
պանա տէտի քի՝ հիչ՛ պիր
չէյ չիւպհէ էթմէյէրէք՝ օն-
լարըն պէրապէրինճէ կիտէ-
յիմ. վէ պէնիմլէ պէրա-
պէր պու աղթը գարնտաշ
տահի կէլտի, վէ օ ատէմին
էվինէ կիրտիք։ Վէ պիզէ 13
մէլէյի նիճէ կէօրտիւյիւնիւ
նապէ էթտի, քի էվինտէ
տուրուպ օնա տէտի. Եաֆ-
յա ատէմլէր կէօնտէր, վէ
Պետրոս տէնիլէն Սիմոնուտա՛
վէթ էյլէ. Քի օ՛ սանա 14
սէօզլէր սէօյլէյէճէք, քի օն-
լար իլէ սէն հէմ հէվի է-
վինն կէօրտա օլաճագ սընըզ։
Պէն տահի սէօյլէմէյէ պաշ 15
լատըղընմտա, Ա՛զիզ Րուհ օն-
լարըն իւզէրինէ տիւշտիւ,
նիճէ քի էվվէլտէն պիզիմ
իւզէրիմիզէ տահի։ Վէ Րապ- 16
պըն՝ կէրչի Յովհաննէս սու
պըն՝ իլէ վաֆթիզ էթտի, սիզ ի-
սէ Ա՛զիզ Րուհ իլէ վաֆթիզ

օլաձագսընըզ՝ սէօյլէտի սէօ-
ղելուն խաթրըմա կէթիրտիմ։
17 Իմոի էյէր Ալլահ օնլարա
տախի՝ պիզ Տապպ Յիսուս
Քրիստոսա իման էտէնլէրէ
վէրտիյ պախշլուղլ վէրտի ի-
սէ, պէն քի՞մ իսիմ, քի Ա-
լլահը մէն՝ էթմէյէ գատիր
18 օլայըմ։ Իմոի օնլար պու շէյ-
լէրի իշիտինճէ՝ սիւքիւթ էթ-
տիլէր, վէ Ալլահա շիւքր է-
տիպ տէտիլէր։ Էօյլէ իսէ
Ալլահ հայաթ իշլուն թէվ-
պէյի Թայիֆէլէրէ տախի վեր-
տի։
19 Իմոի Ստեփաննոսուն խու-
սուսունտա օլան սըզլէթաէն
տաղըլանլար՝ քէլամը եաբընըզ
Եհհուտիլէրտէն մատա՝ հիչ
քիմսէյէ սէօյլէմէյէրէք՝ թա
Փինիկէյէ վէ Գըպրըսա վէ
Անթիոքէյատէք կէտիլէր։
20 Վէ ընլարտան պա՛զընլարը
Գըպրըսլը վէ Կիւրենէլի ա-
տէմլէր իսի, քի օնլար Ան-
թիոքէյա կէլիպ՝ Տապպ Ցի-
սուսու միւժտէլէյէրէք՝ Եու-
նանլէրէ վ՛ազ էտէրլէր իսի։
21 Վէ Տապպըն էլի օնլար իլէ
իսի. վէ ջօգ խալգ իման է-
22 տիպ՝ Տապպա տէօնտիւ։ Վէ
պու խապէր օնլարտան էօ-
թիւրիւ՝ Երուսաղէմտէ օլան
քիլիսանըն գուլագլարընա էէ-
թիշտի. վէ Բառնաբասը
կէօնտէրտիլէր քի՝ թա Ան-
23 թաքէյատէք վարա. Փի օ
կէլիպ՝ Ալլահըն լութֆունու
կէօրինճէ, շազ օլուս. վէ
հէվէսլէնէ նասիհաթ էթտի
քի՝ եիւրէք գավիլիյ իլէ
Տապպա սաղլըգ գալալար.
24 Զիրա Ա՛զիզ Տուհ հէմ ի-
ման իլէ սօղուսալըր էյի ատէմ
իսի. վէ Տապպա վաճքը խալգ

զամմ օղունտու։ Վէ Բառ- 25
նապաս Թարսուսա չըգսըը.
քի Սողոսու ատսայա. վէ
օնու պուլուպ՝ Ընթաքէայա
կէթիրտի։ Վէ օլսու քի՝ օնլար 26
թէմամ ալը եըլ քիլիսատէ
ճէմ՝ օղուրլար իսի, վէ վա-
ճիր խալգա էօյրէթտիլէր.
հէմ շայիրտլէր՝ էվվէլա Ան-
թաքէատա Քրիսթիան ան-
կըսըլսըլար։
Վէ օլ կիւնլէրտէ Երու- 27
զէմտէն Ընթաքէայա վի-
ղամպերլէր էնտիլէր։ Վէ Ա- 28
գաբոս ատընտա օնլարըն
պիրի գալդըպ՝ Րուհուն վա-
սիթասը իլէ ալեան էթտի
քի՝ պիւթիւն սիւնեատա պիր
պէօյուք դրթըդ օլաճագ,
քի պու՝ Կղօդիոսուն կիւն-
լէրինտէ վաղի՝ օլսու։ Վէ 29
շայիրտլէրին հէր պիրի գու-
րէթինէ կէօրէ հէր քէս Եհ-
հուտիսթանտա սաքին օլան
գարնտաշլարտա եարդըմ կէօն-
տէրմէյէ գարար գըլմըշլար.
Քի պունու իճրա տախէ է- 30
տիպ՝ իխթիարլարտա Բառնա-
բաս վէ Սողոսուն եէտի իլէ
կէօնտէրտիլէր։

ԳԼՈՒԽ ԺԲ

Վէ օլ զէմանտէ Հերովդէս 1
փատիշահ՝ քիլիսատէն օլան-
լարըն պա՛զընընա էղիյէթ
էթմէյէ էլ սալսըը։ Վէ Յով 2
հաննէսին գարնտաշը Յակո-
բոսու գըլըճլէ էօլտիւրտիւ։
Վէ Եհհուտիլէրին խոշունա 3
կէլտիյինի կէօրինճէ՝ պուն-
տան մատա՝ Պետրոսու տո-
խի ԹուԹոսու, վէ խամուր-
սուզ կիւնլէրի իսի. Քի օնու 4
ԹուԹոսա հապսա գոսու,

ՀԻՆԻ ԿԷՕՆԱԵՐԻԱ ԱՒՆԻ ՀԵ-
ՐՈՎԳԷԱԻՆ ԷԼԻՆԱՒՆ ՎԷ ԵՎՀՈՒ-
ԱՒ ԳԱՎԻՄԲՆԵՆ ՀԷՐ ԱՒՔԼԷԱՒՔ-
ԼԵՐԻ ՀԷՅՍԷՆ ԳՈՒԵՐԹԱՐԱՐ: ՎԷ 12
ԺԻԷԼԱՀԱՂԱ ԷՍԻՒ՝ ՄԱՐԿՈՍ
ԼՍԳԸԱԼԱՆԱՆ ՅԱՎՀԱՆՆԷՍԻՆ Ա-
ՆԱՍԸ ՄԱՐԻԱՄԸՆ ԷՎԼԻՆԷ ԿԷԼ-
ԱՒ, ՔԻ ՕՐԱԱՍ ՎՃԻՐ ԲԻՄԱՒԷ-
ԼԵՐ ՀԷՄ՝ ՕԼՈՒԱ՝ ՈՒԱՒ՝ ԷԱՒՐ-
ԼԵՐ ԻԱՒ: ՎԷ ԱՒԼՈՒՆՈՒՆ 13
ԴԱԻՈՒԱՒՆՈՒ ՀԱԼՈՐԸԼԸՆԱՍ՝
ՀՈՒՎԳԷ ԱԱՐՆԱԱ ԱԻԻՐ ԻԱԼԱ-
ՂԸԳ ԳՈՒԼԱԳ ՎԱՐՄԱՂԱ ԿԷԼ-
ԱԻ: ՎԷ ՊԷԱՐՈՍԱՆ ԱԷՕԻՆԻ 14
ՈՒՑՅՆԱԼԸԼԱ՝ ԱԷՎԼՆՁՐՆԱՒՆ ԳԱ-
ՓՈՒՑՈՒ ԱՀՄԱՍԸ, ԻՆԱ ԻՀԷՐԻ
ԱԷՅԻՐԱԻԻ՝ ՊԷԱՐՈՍԱՆ ԳԱՓՈՒ-
ՆԱՆ ՀՕՆԻՆԱՒ ՈՒՈՒՐՈՒՈՒՂՈՒ-
ՆԱՒ ԻԱԱՊԷՐ ՎԷՐԱԻ: ՎԷ ՕՆ- 15
ԼԱՐ ՕՆԱ ՈՒԷՈՒԼԷՐ · ՏԷԼԼԷՆԻ-
ՅՕՐԱՒՆ · Օ ԻԱՌ՝ ԱԷՅԼԷ ԱԻՐ
ՈՒԷՅԻՒ ԱԷՕԼԻՒՆԱՒ ՈՒՈՒՐՈՒՐ
ԻԱԻ · ԻՄԱԻ ՕՆԼԱՐ ՈՒԷՈՒԼԷՐ ·
ՕՆՈՒՆ ՄԷԼԷՅԻ ԱԻՐ: ՊԷԱՐՈՍ 16
ԻԱՌ՝ ՋԱԼԸԱ ՈՒՈՒՐՈՒՐՈՒՈՒՈՒ ·
ՎԷ ՕՆԼԱՐ ԱՋՄԸԳԱՈՒ՝ ՕՆՈՒ ԿԷՕ-
ՐԻՒՅ՝ ՋԱՋՄԸԼԱՐ: ՎՀ ԷԼԻ 17
ԻՒԼԷ ՕՆԼԱՐԱՈ ԱԻՔՔԻՒԹ ԷԹՄԷ-
ՅԷ ԻՀԱՐԷԹ ԷՈՒԻ՝ ՏԱՊԱԼԸՆ
ՕՆՈՒ ՀԱՊԱՈՒՈՒՆ ՆԻՀՀԷ ՋՐԳԱՐ-
ՈՒԼԸՆԸ ՕՆԼԱՐԱՈ ՆԱՊԼ ԷԹՈՒԻ ·
ՀԷՄ ՈՒԷՈՒԻ · ՊՈՒ ՀԷՅԼԷՐԻ ՅԱ-
ՀՈԲՈՒԱ ՎԷ ԳԱՐՆՈՒԱՀԼԱՐԱ ԻԱ-
ՊԷՐ ԷՈՒՆ-ՎԷ ՋՐԳԼՈՒ՝ԱԻՐ ԱԱՀ- 18
ԳԱ ՄԱՀԱԼԷ ԿԻԼԹՈՒԻ: ՎԷ ԿԻԼՆ-
ՈՒԼԸ ՕԼՈՒՆՁԱ, ՊԷԱՐՈՍ Ա՛ՀԱ-
ԱԱ ՆԷ ՕԼՈՒՈ ՈՒԷՅԻՒ՝ Ա՛Ո-
ՔԷՐԼԷՐԻՆ ԱԷՅՆԻՆՈՒԷ ԱԻՐ
ՀՕԳ ՎԷԼՎԷԼԷ ՕԼՈՒՈ: ՎԷ ՀԻ- 19
ԼՈՎԳԷՍ ՕՆՈՒ ԱՐՈԱՅԼԱԳ ԱՈՒԼՄԱ-
ՄԱՂԸԼԱ, ԱԷՔՁԻԼԷՐԻ ԹԷՓԹԷՐ
ԷՈՒԻԱ՝ ԳԱՄԹԼ ՕԼՈՒՆՄԱՂԱ ԷՄՐ
ԷՅԼԷՈՒ · ՎԷ ԵՎՀՈՒՈՒԻՍԹԱՆ-
ՈՒԱՆ ԷՆՆԻԱ ԿԷԱԱՐԻՈՒՈՒՈՒ ԷՅ-
ԼԷՆԻՐ ԻՈՒ:

ՁԷ ՕՆՈՒ ԱԷՔԼԷՄՔԷ ԻՀԻՒՆ՝ ՀԷՐ
ԱԻՐԻ ՈՒԷՕՐՈՒԷՐ ՆԷՓԷՐՈՒԷՆ Լ՝-
ԱԱՐԷԹ ՈՒԷՕՐԹ ԹԱԳԸՄ ԱԱ-
ՔԷՐԼԷՐԷ ԹԷԱԼԻՄ ԷՅԼԷՈՒ,
ՁԻՐԱ ԻՍԹԷՐ ԻՈՒ ՔԻ՝ ՕՆՈՒ-
ԱԱԷՔՓՈՒԷՆ ՈՕՆԿՐԱ ԻԱԼԳԱ
3 ՋՐԳԱՐԱ: ԻՄՄԷ ՊԷԱՐՈՍ ՀԱ-
ԱԱՈՒԱ ԱԷՔՔԼԷՆԻՐ ԻՈՒ · ԱՄՆՄԱ
ՕՆՈՒՆ ԻՀԻՒՆ ՔԻԼԻՈՒԱՈՒՈՒՆ Ա-
ԼՀԱ ՈՒԷՎԱՄ ԻՒԶՐԷ ՈՒՈՒԱ՝ ՕԼՈՒ-
6 ՆՈՒՐ ԻՈՒ: ՎԷ ՀԷԼՈՒԳԷՍ ՕՆՈՒ
ՋՐԳԱՐՄԱԳ ԻՒԶՐԷ ԷՔԷՆ, Օ ԿԷ
ՁԷ ՊԷԱՐՈՍ ԷՔԻ ԶԷՆՁԻՐ ԻՒԷ
ԱԱՈՒԸ ՕԼԱՐԱԳ՝ ԻՔԻ Ա՛ՔԷՐԻ-
ՆԻՆ ԱՐՈԱՐՆԱՈ ՈՒՅՈՒՐ ԻՈՒ,
ՎԷ ԳԱՓՈՒՆՈՒՆ ԷՕՆԻՒՆԱՈ ԱԷՔ-
ՋԻՒԷՐ ՀԱԱԱՔ ԱԷՕԶԷԱԻՐ ԻՈՒ:
7 ՎԷ ԻՒԹԷ ՏԱԱԱՔՆ ՄԷՒԷՅԻ ԿԷԼ
ԱԻ, ՎԷ ՕԼ ՄԱՀԱԼՈՈ ԱԻՐ ՋՐ-
ՋԸԳ Վ'ԱՐԼԱՈՒԸ · ՎԷ ՊԷԱՐՈՍԱՆ
ԱԷՕՅԻԻՆՈՒ ՎՈՒՐՈՒԱ՝ ՕՆՈՒ ԳԱԼ-
ՏԸՐԸԱԸ, ՎԷ ՈՒԷԱԻ · ՁԱՓՈՒ-
ՁԱՂ ԳԱԼԳ · ՎԷ ՕՆՈՒՆ ԷԼԼԷՐԻՆ-
ԱՆՆ ՁԷՆՁԻՐԼԻՐ ՈՒԻՒՇԱԻԼԷՐ:
8 ՀԷՄ ՄԷԼԷՔ ՕՆԱ ՈՒԷԱԻ · ԳՈՒ-
ՇԱՆ, ՎԷ ԱՅԱԳ ԳԱԱԼՏԱՐԸՆԸ
ԱԱԼԼՈՒ · ՎԷ ԱԷՅԼԷ ԷՅԼԷԱԻ ·
ՎԷ ՕՆԱ ՈՒԷԱԻ · ԻՈԱԼՈԱՔՆԸ
9 ԿԻՅ, ՎԷ ԱՐՈԸԱՁԱ ԿԷԼ: ՎՀ
Օ ՋՐԳԸԱ՝ ՕՆՈՒՆ ԱՐՈԸՆՁԱ ԿԻԼԹ-
ԱԻ, ՎԷ ՄԷԼԷՅԻՆ ՎՈԱԻԹԱՈՒԸ
ԼԻՆ ՎՈՒՔԻ՝ ՕԼԱՆ ՀԷՅ ԿԷՐՀԷՔ ՕԼ-
ՈՒՈՒՆՈՒ ԱԻԼՄԷՁ ԻՈԱ, ԼՈՔԻՆ
ՊԱՆՆ ԷՈՒԸՐ ԻՈԱ ՔԻ՝ ՐԻՒՅԱ
10 ԿԷՕՐԻՒՅՕՐ: ՎՀ ԱԻԸՐԻՆՁԻ ՀԷՄ
ԼՔԻՆՁԻ ԳԱՐԱՈՒԼՈՒ ԿԷՀԼԻԱ՝
ՀԷՀՐԷ ԿԷՕԹԻՒԸՐԻՆ ՈՒԷՄԻՐ ԳԱ-
ՓՈՒՅԱ ԿԷԼՈՒԼԸՐ, ՔԻ ՕՆԼԱՐԱ
ՔԷՆՈՈՒԼԻՒՅԻՆՈՒՆ ԱՋԸԼՈՒԸ · ՎԷ
ՕՆԼՈՒ ՋՐԳԸԱ՝ ՈՕԳՈՒԼԸՆ ԱԻԸՐԻ-
ՆԻ ԿԷՀՈՒԼԸՐ, ՎԷ ՈՒԷՐ Ա՛ԳՈՒԱ
11 ՄԷԼԷՔ ՕՆՈՒՈՒՆ ՈՒՅՐԸԼՈՒԸ: ՎՀ
ՊԷԱՐՈՍ ՔԷՆՈՒԻՆԷ ԿԷԼԻԱ ՈՒԷ-
ՈՒԻ · Շ'ԻՄՈՒԻ ԿԷՐՋԷՔՈՒՆ ԱԻ-
ԼԻՐԻՄ ՔԻ՝ ՏԱՊԱԼ ՔԷՆՈՒԻ ՄԷԼԷ-

20 վէ Հերովդէս Տիբրոսլու-
լէրէ վէ Սիդոնլուլէրէ քին
տագլամագտա իտի . վէ ծնլար
կէօնիւլ ալըլէ ծնուն Հուզու-
րունա կէլսինլէր , վէ փաոի-
շահըն խաս օտասը իւզէրի-
նէ օլան Բլաստոսա գանըը-
րըպ՝ սուճ տիլէրլէր իտի .
21 չինն քի ծնլարըն վիլայէթի՝
փաոիշահըն ընայէնինատն ակա-
լէնիր իտի : վէ պիր մուա՛յէն
կիւնատ Հերովդէս փաոիշա-
հանի էսվապ կիյինիպ՝ քիւր-
սիսատ օթուրարագ ծնլարա
22 խիթապ էտէր իտի : վէ խալգ՝
Ալլահ սէսի տիր վէ տէյիլ ա-
23 տէմ սէսի՝ պաղըրըր իտի : վէ
անիատ ծնուս Բաղպըն մէլէյի
վուրուս , չինն քի ի՛զզէթի
Ալլահա վէրմէտի . վէ գուրթ-
լարա եէմ օլուպ՝ ճանըը չըփ-
24 սը : վէ Ալլահըն սէօզիս
արթար՝ վէ չօղալըր իտի :
25 Վէ Բառնաբաս իլէ Սօղոս
խըզմէթի թէքմիլէտիպ՝ Մար-
կոս լաղըպալը Յովհաննէսի տէ
պէրապէրլէրինճէ ալմըշըլար՝
Երուսաղէմատէն տէօնտիւլլէր :

ՊԱՂՊ ԺԳ

1 Վէ Անթաքէատա օլան
քիլիսատէ պա՛ղը փէյղամպէր-
լէր վէ խոճալար վար իտի ,
եա՛նի Բառնաբաս վէ Նիւքէր
անկըլան Շմաւոն վէ Կիւրէ-
նելի Ղուկիոս՝ հէմ ըուպ՝ պա-
շը Հերովդէս իլէ պէրապէր
պէալէնմիշ Մանայէն վէ Սօ-
2 ղոս : Վէ ծնլար Բապպա խըզ-
մէթ էտիպ՝ օրուճ թուԹարը-
լար իքէն , Ա՛զիզ Րուհ տէ-
տի . Հալա Բառնաբասը վէ
Սօղոսու պանա այըրըն՝ ծնլա-
րը տա՛վէթ էթտիյիմ իշ ի-

չինն : Օ զէման ծնլար օրուճ 3
ԹուԹուպ՝ տուա՛ էԹտիքտէն
սօնկրա , էլլէրինի ծնլարըն իւ-
զէրինէ գօսուլար , վէ սալը
վէրտիլէր :

Իմտի պուննլար Ա՛զիզ Րուհ- 4
տան կէօնտէրիլիպ՝ Սէլէվկիա-
յա էնտիլէր , վէ օրատան
Գըպրըսա կէչտիլէր : Վէ Սա- 5
ղամինատէ իքէն՝ եէհուտիլէ-
րին Ճէմի՛յէԹ եէրլէրինատէ Ա-
լահըն սէօզլիւնիւ վա՛զ էտէր-
լէր իտի . վէ Յովհաննէս տա-
խի պիր խըզմէթճիլէրի վար
իտի : Վէ պիւթիւն ատասը՝ 6
Պափոսատէք տօլաշըպ՝ պիւ-
յիւճիւ վէ եալան փէյղամ-
պէր Բարէյեսու իսմինատէ պիր
եէհուտի պուլտուլար . փի 7
օ՝ ա՛րիֆ պիր քիմսէ օլան
պայխմմատամ Սէրգիոս Պօղոս
իլէ պէրապէր իտի . պու քիմ-
սէ Բառնաբասը իլէ Սօղոսու
չաղը՛ըպ՝ Ալլահըն սէօզլիւնիւ 8
տինլէմէք իսթէտի : Ամմա
պէյլիւճիւ Ելիմաս՝ (չինն օ-
նուն ատը պէօյլէ Թէրճիւմէ
օլունուր՝) գայխմմատամը ի-
մանատան տէօնտիւրմէյէ չալըշ-
մաղըլա , ծնլարա գարշը տու- 9
րուր իտի : Վէ Սօղոս եա՛նի
Պօղոս Ա՛զիզ Րուհտան տօ- 10
լուպ՝ օնա կէօզ տիքտի . վէ
տէտի . Էյ հէր հիլէ իլէ վէ
հէր շիրրէթ իլէ սօղու՝ չէյ-
Թան օղլու՝ հէր սատագաթըն
տիւշմէնի՝ Բառպարն տօղրու
եօլլարընը էյրի էԹմէքտէն փէ-
րատաթ էԹմէ՞զ մի սին : Վէ 11
շիմտի իշտէ սէնին իւզէրինէ
Բառպարն էլի օլաճատ , վէ պիր
զէմանէտէք կիւնէչի կէօրմէզ
քէօր օլաճագսըն . վէ անիտ
օնուն իւզէրինէ տումանն վէ
գարանլըգ տիւշտիւ , վէ տօղա-

ջըպ՝ էլինէ եաֆըշաճագ ա-
12 տէմ արաբ իտի : Օ զէմման
գայիմմագամ՝ օլան շէյի կէօ-
րիւնճէ , Բապպըն Թա'լիմին-
տէն հէյրան օլուպ՝ իման կէ-
Թիրտի :
13 Վէ Պօղոսէն պէրապէրին-
ճէ օլանլար Պափոստան գալ-
դըպ՝ Պամփիւլիանըն Պէրգէ
ճէհդինէ կէլտիլլեր . ամմա Յով-
հաննէս օնլարտան այրըլըպ՝
14 Երուսաղէմէ տէօնտիւ : Վէ
օնլար Պէրգէտէն կէչիպ՝ Պի-
սիդիանըն ճէհդի Անթիոքեայա
կէլտիլլեր . վէ շաբաթ կիւնիւն-
տէ ճէմի'յէթ եէրինէ կիւ իպ՝
15 օթուրտուլար : Վէ նօմօս
հէմ փէյղամպէրլէր օգուն-
տուգտան սօնկրա , ճէմի'յէթ
պաշըլար օնլարա կէօնտէրիպ
տէտիլլեր . Է'յ գարնտաշ ա-
տէմլեր՝ էյէր սիզտէ գավմա
պէր նասիհաթ սէօզլիւնիւզ
16 վար իսէ , սէօյլէյին : Վէ Պօ-
ղոս գալգաբ , վէ էլի իլէ իշա-
րէթ էյլէյիպ տէտի . Եա՛ Իս-
րայէլ տէտմլէրի վէ Ա'լահ-
տան գօրգանլար , տինկլէյին :
17 Պու գավմըն Ա'լահը՝ պապա-
լարըմըզը սէչտի , վէ գավմը
Մըսըր սէյյարընտա ղուրպէթ-
տէ իքէն եիւճէլթտի , վէ օն-
լարը օնտան եիւճէ գօլ իլէ
18 չըգարտը : Վէ գըրգ եըլ գա-
տար զէման օնլարը չէօլտէ
19 պէսլէտի : Վէ Քանան տէյյա-
րընտա եէտի Թայիֆէ պօզուպ՝
օնլարըն վիլայէթինի գուրա՝
իլէ օնլարա վէյլաշտըրթտը :
20 Վէ պունտան սօնկրա տէօրթ
եիւզ էլլի եըլ միգտարի գա-
տըլտը վէրտի՝ Թա Սամուէլ
21 փէյղամպէրէտէք : Վէ օ զէ-
մանտէն սօնկրա փատիշահ տի-
լէտիլլեր , վէ Ա'լահ օնլարա
գըրգ եըլ կիւն օղլու Սաուղ
ղու վէրտի քի՝ Բենիամին սըղ-
Թընտան պիր ատէմ իտի :
Վէ ծնու ա'զլ էտիպ՝ օնլարա 22
վէյատիշահ տէյիւ Դաւիթի գալ-
տըրտը , քի օնուն հագգընա
շէհատէթ տախի էտիպ տէտի ,
Յեսսէ օղլու Դաւիթի՝ քէնտի
եիւրէյիմէ մուվաֆըգ պիր ա-
տէմ պուլտում , քի օ՝ հէպ
իսթէտիքլէրիմի իճրա էտէ-
ճէք : Ա'յտահ պունտան զիւրրիւ 23
յէթինտէն՝ վա'տա կէօրէ Իս-
րայէլէ Խէլաս էտիճի Յիսու-
սու գալտըրտը . Օնուն կէլ- 24
մէսինտէն էվվէլ Յովհաննէս
պիւթիւն Իսրայէլ գավմընա
փէշինճէ Թէվպէ վաֆԹիզի
վ'ազ էթտի : Վէ Յովհաննէս՝ 25
եօլունու Թէմամ էտէր իքէն
տէր իտի . Պէն քիմ իմ զան
էտերսինիզ , պէն տէյիլիմ . Լա-
քին իշԹէ պէնտէն սոնկրա կէ-
լի'օր օ'զ զաթ քի՝ պէն օնուն
այագ գաթլընը չէօզմէյէ Լա-
յըգ տէյիլ իմ : Եա՛ գարն- 26
տաշ ատէմլեր՝ Ի'բրահամ
տոշ ատէմլեր՝ Ա'լահտան
ձինահինին օղուլլարը՝ վէ սիզտէ
Ա'լահտան գօրգանլար՝ պու
խէլասըն սէօղլէ սիզէ կէօնտէ-
րիլտի : Զէրա Երուսաղէմտէ 27
տաքին օլանլար վէ օնլարըն
հիւքիւմտարլարը՝ կէրէք օնու
կէրէք հէր շաբաթտա օգու-
նան վէյղամպէրլէրին սէսլէ-
րինի պիլմէտիլլեր , Ելա իւզէրի-
նէ հիւքմ էթմէյիլէ օնլարը է-
րինէ կէԹիրտիլլեր : Վէ 28
մէ հիչ պիր սէպէպ պուլմա-
մըշլար իքէն՝ Պիղատոստան տի-
լէտիլլեր քի՝ օ գաթլ օլունա :
Վէ օնուն հագգընա եազըլ- 29
մըշ օլանլարըն ճիւմլէսինի
Թէքմիլ էտինճէ , ագաճտան
էնտիրիպ՝ մէզարա գօյտուլար .

30 Ուրմա Աղտա օնու էօվնուվեր
31 տէն գալարլրտը. Վէ օ՝ քէն-
տիսի իվէ պէրտապէր Դաւիվեա-
տան Երուսաղէմ ջրգանվարտա
ջօդ կիւանվէր կէօրիւնտիւ, քի
շիմտի օնվար գալմա օնուն շա-
32 հիտվէրի ուխր: Վէ պիզ պա-
պարտա օվան վա՛տը սիզէ
33 միւժտէ էտէրիզ, քի Ս ւտա օ-
նու՝ Յիսուս ուրիվեթմէք իվէ՝
պիզ օնվարըն էվատվարընա իճ-
րա էթմիշ ուխր, նիճէ քի ի
քինճի Սաղոմոտա տախի նա-
ղըմըշ ուրը. Սէն Օղլում
սուն, սէնի պու կիւն թէվ-
34 ւնա էյվէտիմ: Վէ օնու էօ-
վիւէրտէն ուրիվէտիպ՝ արթըգ
ջիւրիւքվիւյէ տէօնմէյէճէք օվ
տուպու խոստուտունտա պէօյ-
վէ տէմիշ ուխր. Փի սիզէ Դա-
ւիթէ վա՛պ օվտնան էմին ւն-
35 ատնըտը վէրէճէյիմ: Օնուն
իվէն պագմոտա տախի
տէր. Ուղիվին ջիւրիւքվիւք
կէօրմէյէ պօյ վէրմէյէճէքսին:
36 Ճիւն քի Դաւիթ քէնտի ա՛տ-
րինտէ Ատտաղն իրտատէթինէ
խրզմէթ էթտուքտէն սոնկրա՝
տյուտտու, վէ պատպատրընա
զամմ օվտնտու, վէ ջիւրիւք
37 վուք կէօրտիւ: Ամմա Ատտա-
հըն շօվ ուրիվէթտուկ քիմսէ՝
38 ջիւրիւքվիւք կէօրմէտի: Ումտի
սիզէ մա՛վնամ օնուն՝ էա՛ գալն-
տաշ ատէմվէր քի՝ սիզէ կիւ-
նահտար ա՛ֆիլտը պուննան
վատիթատը իվէ վազ օվտնտու-
39 յօր. Վէ հէր քիմ իման է-
տէրսէ, Մովսէսին նոմոտա
վատիթատը իվէ ատտըվվըպ
պուվմատտա գատիր օվմատվը-
նվըզ ձիւմվէ շէյվէրտէն՝ պուննան
վատիթատը իվէ ատտըվվըպ պու
40 տուր: Ումտի ատդը ըն քի վէհ-
պամ վէրվէրտէ սէյվէննիվէն շէյ

խուզէրինիզէ կէվմէսին. Պաթրն 41
էյ իսրայվըճվվէր՝ վէ շաբըն,
վէ հէվայք օվուն. զիքրա սիզինն
կիւնվէրինիզտէ պիր իշ իշվէ-
րիմ, պէօյվէ պիր իշ քի՝ է-
յէր սիզէ պիր նաթվէտէր-
սէ, ատտա ինանմայատընըզ:
Վէ ջըթտըվվըրընտա, ծնվա- 42
բա եա վարըրտըր ըտը քի՝ պու
սէօզվէր ծնվարտա էրթէսի շա-
բաթտա սէօյվէնէվէր: Վէ ճէ- 43
մաա՛թ տատըվընճա, ԵՀՆոտտի-
վէրտէն վէ տինէ կէվմիվէրտէն
իթիգատտու ջօդ քիմսէվէր՝ Պօ-
ղոտտն վէ Բառնաբատտն տր-
տընճա կիւնթատիվէր, քի ծնվա-
րա սէօյվէմէյիվէ՝ ծնվարը Ա-
ւտահըն ւուխֆտունտա տապիթ
տուրմատվա գանտըրըրտըր ի-
տի: Վէ էրթէսի շաբաթ կիւ- 44
նինտէ թապրիսէն ամբաթիճա
ջէհր՝ Աղտահըն սէօզվնունու
տինինվէմէյէ ճէմ՝ օվտուվար:
Վէ Եհնոտտիվէր գալաբալըզը 45
կէօրինճէ՝ հասէտ իվէ տօվ-
տուվար, վէ Պօղոտտն սէօյվէ-
տիյի ջէյվէրտ՝ զըտ սէօյվէյիպ
քիւֆր էտէրէք՝ գարշը սէօյ-
վէրվէր իտի: Ամմա Պօղոս իվէ 46
Բառնաբատա ճէսարէթ իվէ սէօյ-
վէյիպ տէտիվէր. Ատտահըն սէօ-
զիւ՝ էվվէվա սիզէ սէօյվէնտիք
վաճիպ իտի. ամմա ջիւն սիզ
օնու ւչէտտ էտիպ՝ քէտինիզէ
էպէտի հայաթտա ւայըզ կէօր-
մէզինիզ, իվէթ Թայիֆէվվէ- 47
րէ տէօնէրիպ: Ջիւտա Ղատտ
պիզէ պէօյվէ Թէնպիհ էթմիշ
տիր. Սէնի Թայիֆէվվէրէ ըճդ
պօտտմ, քի Թա էրթին ու-
ճունտաէք խէվտտա իշիւն օվտ- 48
սըն: Վէ Թայիֆէվվէր իշիտիպ
սէվինիվվէր իտի, վէ Ղատտըն
քէվտմընտա ի՛մզէթ վէրիվվէր
իտի. վէ հէմ էպէտի հայտ-

թաշխատեա պիր հիւանդութիւ
օլմասըլըա, ընտրատուրսա Ա֊ 6
կայանիանըն շէհրէրի Իսրա֊
էլա իլէ Դաւըտէյ վէ հէզրաթ
ասմըէրի գաչըրըլար. վէ օ֊
ղուտա միւճահէ հօէրէյ իտի։
Վէ Իսրայիլա հիչ ատըլա 7
եիբրիւմիչ անուանըն ըստ֊
մինան թօփալ օլան այագ֊
լարը ջայիֆ պիր ատամ օ֊
ղուլ իտի։ Պու քիմսէ 8
Պօղոսա՝ ոէօյէրէքէն ալինմիյէր
իտի. վէ ծնա կէչըլ տիքիա՝ օ֊
նուն գուրթուլմասը իամանը
օլտուղունա կէօրմէյիլէ, պէը֊ 9
յիւք սէս իլէ ոէտի. Ն յագա֊
րըն իէզէրինէ ոօզլուղ գալը.
օ տախի ալչատըլը, վէ եիբրիւ֊
իտի։ Վէ գալատացը Պօղո֊ 10
ասըն եյլէանյի շէհի կէօրիւն֊
ճէ, ոէրէրինէ գալարըձա Ա֊
կայանիճէ սէօյլէրէր. Ա֊լատ֊
լարդ չէքիլէն կիրիա՝
պիզէ էնտիլէր. Վէ Բառնա֊ 11
բասա Դիա՝ Պօղոսա ակ՝ ոէօլ
պարը օ օլտուղունան՝ չէր֊
մէս ջապարըլար իտի։ Վէ 12
շէհրին էօնիւնտէ օ֊ղան Դիա
փուԹունուն քէսանինէ գալմա֊
յարըն էօնիւնէ պուղալար վէ
Թաճլար կէԹիրիա՝ իտի֊լէ
պէրաիէր գուրսան էմ ոէքի֊
Թէր իտի։ Ըմմա Բառնաբաս 13
իլէ Պօղոս առաքեալար իլի֊
անճէ, էօվասալարըն էրԹմ֊
ալար, վէ գալատացըլըն Ի֊
ենէ սընջայըպ ջապարըլար Ի֊
տի. Վէ ասրէրը իտի. Եա՛ ա֊ 14
ակմէր՝ պու շէյլէրի նի՞չին
էօէչտուղուդ. մէն ատախի
սիզին կիճի էլէմ չէքմէյէ
միւսլիմէլա առէմլէրիդ, քի
սիզ՝ պու պաղԹըլըշ էյլէտէն
կէօյու վէ էվլի վէ ասինիզի
վէ ծնլատա հէմ օլանը ա֊

թա Թէյին օլտնմուշտար է֊ 48
նանտըլար։ Վէ Լատըրն աէօ֊
զիս ալի֊Թիէն տէյատատա սա֊ 50
ղըլար քար։ Ամմա ընէհու֊
տիէր՝ ի՛Թիպատացը վէ միւ՛ԹէՀ
պէր գարըատը վէ շէհրին
այանլարընը գունատըրատըլար,
վէ Գօղատան հէմ Բառնաբա֊
րըն իէզէրինէ գօվատայըշ գա֊
ըատըրատըլար, վէ օնլարը քէնտի
պինօրտարընէատան չըգարատըլար։
Վէ օնլար այագլարընըն Թօ֊ 51
զունու օնլարա գարշը սիքիա՝
Գօնիատա կէլտի էր։ Վէ շա֊ 52
կիրտէր չաղըրտ իլէ վէ Ա֊
զիզ Լուսֆ իլէ ատօլատըլար իտի։

ԳԼՈՒԽ ԺԴ

Վէ էվգի՝ օլտու քի օնլար 1
Գօնիատա՝ պիրլիգտէ ընէհու֊
տիէրին ճէմիյէթ էրընէ կի֊
գիա՝ էյիճէ սէօյլէյէրէք
կէրէք ընէհուտիէրատէն կէր֊
էք Եունանիլէրատէն պիր չօգ խալգ
Ինանտը։ Ըմմա իամանա կէլ֊ 2
մէյէն ընէհուտիէր՝ Թայիֆ
էրին բուտլարընը գաղնատաշ
լարա գարշը Թահրիք էտիա՝
Ֆէսատէ վէրտիէր։ Ուզուն օն֊ 3
լար՝ քէնտի լութֆունուն սէօ֊
զինէ շէհատէթ էտէն՝ վէ օն֊
լարըն էլլէրի վասիթատը իլէ
ա՛լամէթլէր վէ հիքմէթլէր օ֊
մաղա գօ֊ճէնը վէրէն Բատա
իչլուն սէրպէսթ սէօյլէյէրէք՝
Ա վասֆըր զէման էյլէնտիէր։ Վէ
շէհրին գալատացըը իքի Փըր֊
գա օլտու. վէ պա՛զըարը ընէ֊
հուտիէր Թարաֆընատան՝ պա՛֊
զըարը իսէ առաքեալար Թա
րաֆընատան օլտուլար։ Վէ 5
Թայիֆէէրին հէմ ատ ընէհու֊
տիէրին՝ հիւքիւմտարըարը իլէ
պէրապէր օնլարը սէօյէմէյէ վէ

վէ օնլարտա հէմ օլանը ա֊
թաշխատըա պիր հիւանդութիւ
օլմասըլըա, օնլարատարդա՛ Ա֊ 6
կայանիանըն շէհրէրի Իսրա֊
էլա իլէ Գալըտէյ վէ հէզրաթ
ասմըէրի գաչըրըլար. վէ օ֊
ղուտա միւճահէ հօէրէյ իտի։
Վէ Իսրայիլա հիչ ատըլա 7
եիբրիւմիչ անուանըն ըստ֊
մինան Թօփալ օլան այագ֊
լարը ջայիֆ պիր ատամ օ֊
ղուլ իտի։ Պու քիմսէ 8
Պօղոսա՝ ոէօյէրէքէն ալինմիյէր
իտի. վէ ծնա կէչըլ տիքիա՝ օ֊
նուն գուրթուլմասը իամանը
օլտուղունա կէօրմէյիլէ, պէը֊ 9
յիւք սէս իլէ ոէտի. Ն յագա֊
րըն իէզէրինէ տօզլուղ գալը.
օ տախի ալչատըլը, վէ եիբրիւ֊
իտի։ Վէ գալատացը Պօղո֊ 10
ասըն եյլէանյի շէհի կէօրիւն֊
ճէ, ոէրէրինէ գալարըձա Ա֊
կայանիճէ սէօյլէրէր. Ա֊լատ֊
լարդ չէքիլէն կիրիա՝
պիզէ էնտիլէր. Վէ Բառնա֊ 11
բասա Դիա՝ Պօղոսա ակ՝ ոէօլ
պարը օ օլտուղունան՝ չէր֊
մէս ջապարըլար իտի։ Վէ 12
շէհրին էօնիւնտէ օ֊ղան Դիա
փուԹունուն քէսանինէ գալմա֊
յարըն էօնիւնէ պուղալար վէ
Թաճլար կէԹիրիա՝ իտի֊լէ
պէրաիէր գուրսան էմ ոէքի֊
Թէր իտի։ Ըմմա Բառնաբաս 13
իլէ Պօղոս առաքեալար իլի֊
անճէ, էօվասալարըն էրԹմ֊
ալար, վէ գալատացըլըն Ի֊
ենէ սընջայըպ ջապարըլար Ի֊
տի. Վէ ասրէրը իտի. Եա՛ ա֊ 14
ակմէր՝ պու շէյլէրի նի՞չին
էօէչտուղուդ. մէն ատախի
սիզին կիճի էլէմ չէքմէյէ
միւսլիմէլա առէմլէրիդ, քի
սիզ՝ պու պաղԹըլըշ էյլէտէն
կէօյու վէ էվլի վէ ասինիզի
վէ ծնլատա հէմ օլանը ա֊

թա Թէյին օլտնմուշտար է֊ 48
նանտըլար։ Վէ Լատըրն աէօ֊
զիս ալի֊Թիէն տէյատատա սա֊ 50
ղըլար քար։ Ամմա ընէհու֊
տիէր՝ ի՛Թիպատացը վէ միւ՛ԹէՀ
պէր գարըատը վէ շէհրին
այանլարընը գունատըրատըլար,
վէ Գօղատան հէմ Բառնաբա֊
րըն իէզէրինէ գօվատայըշ գա֊
ըատըրատըլար, վէ օնլարը քէնտի
պինօրտարընէատան չըգարատըլար։
Վէ օնլար այագլարընըն Թօ֊ 51
զունու օնլարա գարշը սիքիա՝
Գօնիատա կէլտի էր։ Վէ շա֊ 52
կիրտէր չաղըրտ իլէ վէ Ա֊
զիզ Լուսֆ իլէ ատօլատըլար իտի։

ԳԼՈՒԽ ԺԴ

Վէ էվգի՝ օլտու քի օնլար 1
Գօնիատա՝ պիրլիգտէ ընէհու֊
տիէրին ճէմիյէթ էրընէ կի֊
գիա՝ էյիճէ սէօյլէյէրէք
կէրէք ընէհուտիէրատէն կէր֊
էք Եունանիլէրատէն պիր չօգ խալգ
Ինանտը։ Ըմմա իամանա կէլ֊ 2
մէյէն ընէհուտիէր՝ Թայիֆէ
էրին բուտլարընը գաղնատաշ
լարա գարշը Թահրիք էտիա՝
Ֆէսատէ վէրտիէր։ Ուզուն օն֊ 3
լար՝ քէնտի լութֆունուն սէօ֊
զինէ շէհատէթ էտէն՝ վէ օն֊
լարըն էլլէրի վասիթատը իլէ
ա՛լամէթլէր վէ հիքմէթլէր օ֊
մաղա գօ֊ճէնը վէրէն Բատա
իչլուն սէրպէսթ սէօյլէյէրէք՝
Ա վասֆըր զէման էյլէնտիէր։ Վէ
շէհրին գալատացըը իքի Փըր֊
գա օլտու. վէ պա՛զըարը ընէ֊
հուտիէր Թարաֆընատան՝ պա՛֊
զըարը իսէ առաքեալար Թա
րաֆընատան օլտուլար։ Վէ 5
Թայիֆէէրին հէմ ատ ընէհու֊
տիէրին՝ հիւքիւմտարըարը իլէ
պէրապէր օնլարը սէօյէմէյէ վէ

բառաւն սիրի Ալլահա աէօնմէ-
15 յէ մուժաէ հաէրիզ. փի օ՛
կէջմիշ աւվելէրաէ հէմի թայի-
ֆէլերի քէնաիլէրին եօլլարընա
աա ևէրիեամէյէ էյիլէն գօյ
16 վէրաի իսէ աէ, էյլիք էաէրէք
կէօքլէրաէն սիզէ եաղմուրլար
վէ մահաուլաար մէվիմլէր
վէրիա՝ ևէրէքլէրինիզլէ թա-
ա՛մաան վէ շաղլըգաան ստօղ
տուրմաղըզ՝ քէնաինի շէհա-
17 տէթիզ գօմաար: Վէ պաուն-
լարը սէց էմէքլէ՝ կիւճ լէ
գալապալըղը օնլարա գուրպան
էթմէքաւէն փէրհաղ էթաիր-
սիլէր:
18 Ամմա Անթաքէաան վէ
գօնէաան էհտուսիլէր կէլ-
սիլէր, վէ գալապալըղը գան-
տըրմաղըզ՝ պօյուաս թաշը-
տըլար, վէ օնաս հօլմուշ զան-
էթմէքլէ՝ շէհրին սիշարըընա
19 սիւրիւքլէսիլէր: Լաքին շա-
հիրլէր օնաուն էթրաֆընը ալ-
մաղըզ՝ գալդըպ շէհրին ի
չինէ կիրան. վէ էրթէսի կիւն
Բաունաբաա իլէ Դերբէհյէ ջըգ-
ար:
20 Վէ օնլար օլ շէհրաէ միւժ-
ա՛, էսի՝ վահիր քիմսէլէրի
շայիաա էթաիքաէն ասնկրա,
Լիւսարայա վէ Գօնէայա վէ
21 Անթաքէայա աէօնսիլէր. վէ
իմանաա աէլմաէ էթմէյէ նա-
սիհաթ վէրէրէք՝ վէ սիզէ Ն-
ասընը փասիհաղընա ջօղ
ալգլէթլէր իլէ կիրմէք կէրէք
սիր պէյէէէ՝ շայիրլէրին ճան
լարընը գուվվէթլէնտիրիլէր
22 իսի: Վէ օնլար իչինէ հէր
քիլիսայա իմանիարլար նատ
էսիպ՝ օրուճլար իլէ աուա՝ էթ-
սիքաէն ասնկրա՝ օնլարը իման
կէթիրտիքլէրի Ռասպա ինճալէ
23 էլթսիլէր: Վէ Պիսիդիաաան

կէչիպ՝ Պամֆիլիալայա կէլսի-
լէր: Վէ պէրգէաէ քէլամը 24
աէօլէյիպ՝ Ասթալէայա էնաի-
լէր: Վէ օրաաան՝ աէնիզմէն 25
Անթաքէայա վարսըլսար, օրա-
ան քի Թէմամ էմթսիքլէրի
իչ լչինէ՝ Ալլահընը լաւթֆու-
նա Թէալիմ օլունմուշլար իսի:
Վէ կէլսիքլէրինէ, քիլիսայը 26
ճէմ՝ հախ Ալլահընը՝ օնլա-
ըն վասիթասը իլէ հէմի էթաի-
յի շէյլէրի՝ վէ Թայիֆէլէրէ
նան գափուաաս աչընըլընը
իսապէր վէրսինլէր: Վէ օրաաա 27
շայնըլէր իլէ վաֆիր ղէման
գալմըլար:

ՊԱՂՈ ԺԶ

Վ Է Եէհուսիսթանան 1
ապ՛ղը քիմսէլէր էնիպ՝ գարըն-
ադաղա Թա՛լիմ էաէրլէր ի-
սի քի՝ էյէր Մովսէսին այնի
իւզրէ սիւննէթ օլմազսանըզ,
գուրթուլմազընըզ Իսի պօ- 2
ղաս հէմ Բաունաբաասընը օնլար
իլէ չօգ նիզա՛ վէ միւսապահէսէ-
լէրի օլմաղընա, գարար գըլ-
մըլար քի՝ ապա մէսէլէ իչինէն
պօղաս իլէ Բաունաբաա վէ ա-
դաղա ընսան ապ՛ղը սայիր քիմ-
սէլէր Իրուսաղէմ աուսքեալը-
ադա վէ իսթիխարլարընա չըգա-
ղար: Իսի օնլար քիլիսաանէն 3
կէօնտէրիլինճէ, Թայիֆէլէ-
րին աէօնմէսինի նագլ էսէ-
րէք՝ Ֆինիկիէաէն վէ Սաման-
իաաան կէչէրլէր իսի, վէ
հէմ գարնաուաշլարընա սէօյիւք 4
շադլըգ վէրսինլէր իսի: Վէ Ե-
րուսաղէմէ եէթիշինճէլէրինէ՝
քիլիսաանէն վէ աուսքեալըա-
ան վէ իսթիխարլարընան գա-
պուլ օլունաուղար, վէ Ալա-
հընը օնլարըն վասիթասը իլէ

ՀԹասիյի շէյլէրին հէֆիսախինի
5 նագլ էյլէսինլեր : Վէ փարի-
սեցիլէրին մէզհէպինասէն իման
կէթիրէն սա՛ղը քիմսէլէր գալ-
գըպ տէսինլեր քի՝ Օնլարը
սիէննէթ էթմէք՝ վէ Մովսէ-
սին նօմոսունու սապըլամըպըզ
թէնապիհ էթմէք կէրէք տիր :
6 Իմոն առաքեալլար վէ իհ-
թիյարլար՝ պուս սէօզ հաղդընա
միւսահազա էթմէյէ ճէմ՝ օղ
7 տուլար : Վէ չօղ միւսապահէսէ
օլտուգտան սօնգրա՝ Պեարա
գալգընըպ օնլարա սէսի՝ ե՛ղ-
գարդաշ ստէմլէր՝ սիզ էյի
պիլերսինիզ քի՝ իչլէրիմիզսէ Ան-
լահ դաստիմ կիւնլէրտէ սէչմի
քի՝ սէեստարանդըն սէօզիւնիւ
Թայիֆէլէր պէնիմ աղզըմտան
իշիտիպ իման կէթիրէլէր :
8 Վէ եիւրէքլէրի պիլէն Անլահ՝
Ա՛զիզ Րուհու պիլէ վէրտիյի
կիպի օնլարա տա վէրմէ յիլէ՛
օնլարա չէհատէթ էյլէսի :
9 Վէ պիզիմ իլէ օնլարըն արա-
սընտա հիչ պիր ֆարգ էթ-
մէտի , չիւն քի օնլարըն եիւ-
րէքլէրինի իման իլէ փաքլէտի :
10 Իմոն հալա նի՞չիւն Անլահը
իմթիհան էտէրսինիզ , քի շա-
յիրլէրին պօյնունա՝ կէրէք
պատալարըմըզդըն կէրէք քէն-
տիմիզին կէօյթուրմէյէ գաստիր
օղմասըզըզ պիր պօյունտու-
11 րուպ գօյսաըզ : Լաքին ինա-
նըրըզ քի՝ Տատպ Իհսուսուն
սայէսինդէ իլէ գուրթուլմաղ-
ըզ , նիչէ քի օնլար սախ :
12 Վէ պիւթիւն ճէմսաա՛թ սիւ-
քիւթ էտիպ՝ Բաւնտաքաս իլէ
պօղուսու սինագոգլէր իտի , քի
օնլար՝ Անլահըն օնլարըն վա-
սիթասը իլէ Թայիֆէլէրտէ
էթտիյի հէփ ա՛լամէթլէրի վէ
հիքմէթլէրի նագլ էտէրլէր

իտի : Վէ օնլար սիւքիւթ էթ- 13
տիքտէն սօնգրա , Յակոբոս Ջէ-
վատ էտիպ ատէպ . Եա՛ գարն-
տաշ ատէմլէր՝ այէնի տինվ-
լէյին . Սիմէօն Ալտահըն Թայի- 14
ֆէլէրտէն քէնտի ատընա
գաւմ ալմաղա էվվէլա նիճէ
գի՛յարէթ էթտիյինի նագլ
էթտի : Վէ ատունա փէյղամ- 15
պէրլէրին սէօզլէրի մուԹապըգ
տըր , նիչէ քի եազըլմըշ տըր .
Պունտան սօնգրա սէօնէճէյիմ , 16
վէ ԴաւիԹին սիւգիւնէ ջատը-
րընը Թէքրար պինա էտէճէ-
յիմ , վէ օնուն եըգըլմըշ եէր-
լէրինի Թէքրար պինա էտէճէ-
յիմ , վէ օնու Թէքրար դու- 17
րաճաղըմ . Թա քի ատէմլէրին
պագիյէրի՝ վէ պէնիմ ատըմ
շօլ իւզէրինտէ ջաղըրըլան հէփ
Թայիֆէլէր Րապպը ատոյա-
լար՝ սէյօր ատունլարը իճրա
էտէն Րատպ : Անլատա էզէլ 18
տէն պէրու հէմի քէնտի ա՛մէ
լէրի մա՛լումատ ատուր : Օնուն 19
իչուն պէն միւնասիպ կէօրիւ-
րիւմ քի՝ Թայիֆէլէրտէն Ան-
լահա տէօնունլէրին ըզդէթ վէր-
մէմէք կէրէք տիր . Լաքին օն- 20
լարա՝ վուԹուլարընան մուտատ-
լագլարընան վէ զինատան վէ
պօղուլմուշտան վէ դանատան
կէրի սուրմագա մէքԹիւպ եազ-
մագ կէրէք տիր : Ջ նէտա Մով- 21
սեսին՝ էսքի սէվլէրտէն պէ-
րու՝ հէր շէհրտէ վ՛ազ էտէն-
լէրի վար . չիւն հէր շապաԹ
կիւնիւնտէ ՃէմիյԷԹ եէրլէ-
րինտէ օղուներ :

Օ զէման առաքեալլարա 22
վէ իհթիյարլարա՝ պիւԹիւն
քիլիսա իլէ պէրապէր՝ մու-
նասիպ կէօրիւնմէյէ , քի քէնտի-
լէրինտէն առէմլէր օղչըպ՝ գա-
լէրինտէն առէմլէր ալտըրմագ
բնտաշխար ատասընտա իլէրտէ

օլան քիմնէլէրի եա՛նի Բարսա-
բա լադքպալանան Յուդայը վէ
Ելիսայը՝ Գօլօա վէ Բաանա-
բա իլէ պէրապէր Անթաքեա-
23 յա կէօնտէրէլէր ։ Վէ օնլա-
րըն եէսի իլէ ադու շէյլէրի
եազտըլար · Անաքեաւլարտան
վէ իմէթխարլարտան վէ գարն-
տաշլարտան՝ Անթաքեատա վէ
Սէբրիատա վէ Կիլկիատա
Թայիֆէլէրտէն օլան գարն-
տաշլարա սէլամ օլսունար ։
24 Ամէն քի իչլէթմիք , քի պիզ
ատն ադ՛զը քիմսէլէր ջոգըպ՝
սէվննէթ օլմադըգ վէ նօմօտա
ադըլմադըգ ճաղ՛ադ տէյ-
րէք՝ ճանլարընընզը ադօղուպ՝
սիզի սէօզլէր իլէ պուրանադը-
րըյօրլար , քի պիզ օնլարտա
25 ղամարլանմադըզդ · Պիզ կէօ-
նիւ ադիրէ Ջէմ՛ օղուպ՝ պիզէ
միւնասիպ կէօրիւնմէյէ քի ա-
26 տէմլէր սէչիպ՝ Ղարտաղըմըզ
Յիսուս Քրիստոսուն խաչի ու-
ղուրունա Ճանլարընը չօղան
ատէմլէր իլէ՝ էօնի սէվկիւ-
լիւլէրիմիզ Բաանաբատա վէ Գօ-
ղոս իլէ պէրապէր սիզէ կէօն-
27 տէրէլիմ ։ Խմոի Յուդայը վէ
Ելիսայը կէօնտէրադըգ , քի օն-
լար տախի սէօզ իլէ հէման
պուս շէյլէրի խաղդը էտէլլէր ։
28 Ձ Իրա Ա՛զիզ Ղուհա հէմ սի-
զէ միւնասիպ կէօրիւնմէյէ քի՝
սիզին իւզէրինիզէ պու խզթի-
ղադը չէյլէրտէն մա՛տա գա-
29 րի եիւք գօնմայա · Եա՛նի
փուղարա գուրբան օլուն-
մուշ չէյլէրտէն վէ գանատան
վէ պօղուլմուշլուգտան վէ զինա-
տան կէրի տուրադընըզ · քի
քէնտիլէրինիզի պու չէյլեր-
տէն կէօզէթմէյիլէ , էյի է-
ատձէքսինիզ · ատզ օլսուն ։
30 Խոսի օնլար սաը վէրինձէ՝

Ընթաքեայա կէլսինլէր , վէ
Ջէմաա՛թը Թօխլայը՝ մէք-
թուպու վէրսինլէր ։ Վէ օղու- 31
ստուդարընտա՝ Թէսէլոնիկէն
էօղինէրու շոզ օլտուլար ։ Հէմ 32
Յուդա իլէ Ելղա քէնտիլէրի
տախի փէյղամպէրլէր օլմա-
ղընընա՝ շօք սէօզ իլէ պան-
ստուրա Թէսէլի վէրսինլէր ,
վէ գավնէսինլէր ։ Վ՚ էօրու 33
ման էյլէնտիքտէն սօնկրա ,
պարնուաշլարտան սէլամէթ իլէ
ատաքեալտըրա սաը վէրինլի-
լէր ։ Ա՛մմա Ելիսայա միւնա- 34
սիպ կէօրիւնմէյէ քի՝ օրտաս
գալա ։ Վ՚ պօղաս իլէ Բաա- 35
նաբաս Ընթաքեատէ էյլէնիր-
լէր խոի , վէ Ղաղադըն սէօ-
զինէ ջոգ պյուկ քիմսէլէր
իլէ պէրապէր Թա՛լիմ էտէրէք
միւճմէ վէրինլէրը խոի ։

Վ՚ պիր գաչ կիւնտէն սօնկ- 36
րա պօղոս Բաանաբատա տէ-
մի · Հալա տէօնիւպ՝ Ղարդը
սէօզլիւնիւ շօղ վ՚ադ էթմուկ-
միզ հէր պիր շէհիրէ գարն-
տաշլարընըն նէտճէ օլտուգլարընը
զիյարէթ էտէլիմ ։ Վ՚ Բաա- 37
նաբաս Մարկոս անկրեան Ցով
հաննէսի պէրապէր ալմադ իս-
թէր իսի ։ Պօղոս իսի՝ Պամ- 38
փիւլիատան ճնըլարտան այրը-
լըպ գիլէլէրինէ իչէ կէլմէյէն
քիմսէյի պէրապէր ալմադա
լայըգ տայմուսուզ ։ Իմոի նիզա՝ 39
օլտու , չէյլէ քի պիրի պիրին-
տէն այրըլըրլար , վէ Բաա-
նաբաս Ղարկոսու ալըպ՝ տէ-
նիզտէն Գըպրըսա վարտը ։ Պօ- 40
ղոս տախի Ելիսայը սէչիպ՝ գա-
րնուաշլարտան Ընկահդըն իւնա-
յէթինէ իհսալէ օլունսուգտան
սօնկրա ջոգտը ։ Վ՚ Սիւրիայը 41
հէմ Կիլիկիայը սօղուշդուպ՝ քի-
լիսալէրի սաղլիգ էտէր իսի ։

ՊԱՊ ԺՈՂ

Ա Ի ԴԵՐԲԷՅԷ ՀԷՄ ԼԻՍՏՐԱՅԱ ԵԷԹԼԻՀԷՄ · ՎԷ ԻՀԹԷ ՕՐԱՏԱ ՏԻՄՈԹԷՈՍ ԽԱՄԻՆԱՒԷ ՍԻՐ ՀԱՅԻՐԱ ՎԱՐ ԽԱՒ , ՔԻ ԼՄԱՒՆԷ ԿԷԼՄԻՀ ՊԻՐ ԵՒՀՈՒԱՒԻ ԳԱՐԸՆԸՆ ՕՂՈՒ ՕՂՈՒԱՒ՝ ՊԱՊԱՊԱՐ ԵՒՆԱ-
2 ՆԻ ԽԱՒ · ՊՈՒ՝ ԼԻՍՏՐԱՅԱ ՎԷ ԳՕՆԵԱՅԱ ՕՂԱՆ ԳԱՂՆՏԱՀՂԱՐ-
ՏԱՆ ԷՂԻ ՀԵՀԱՒԷԹ ՕՂՈՒՆՈՒՐ
3 ԽԱՒ : ՊՕՂՈՍ ԽԱԹԷԱՒ ՔԻ՝ ՊՈՒ ՊԵՐԱՊԷՐԻՆՁԷ ՀՐԳԱ · ՎԷ Օ ՄԱՀԱՂԷՐԱՒ Է ՕՂԱՆ ԵՒՀՈՒԱՒԻԼԷ-
ՐԻՆ ԱԿԱԷՎԻՆԱՒՆ՝ ՕՆՈՒ ԱՂԲԱ ՍԻՒՆՆԷԹԼԷԱՒ · ԶՒՐԱ ՀԷՓԻ-
ՍԻ ՕՆՈՒՆ ՊԱՊԱՊԱՐՆՆԸ ԱԻԼԻՐ-
ԼԷՐ ԽԱՒ , ՔԻ ԵՒՆԱՆԻ ԽԱՒ :
4 ՎԷ ՀԵՀՂԼԷՐԱՒՆ ԿԷՀԷՐԼԷՐՔԷՆ , ՕՆԼԱՐԱ ԵՐՈՒԱՍԱԼԷՄԱՒ Է ՕՂԱՆ ԱՌԱՔԵԱՂԼԱՐՏԱՆ ՎԷ ԻՄԱԹԻԱՀ-
ԼԱՐՏԱՆ ՄԻՆԱՒԱՒԱ ԿԷՕՐԻՒԼԷՆ
ԳԱՒՈՒՆԼԱՐՆ ԱՒԴԼԱՒՄԱՂԱ ԸՆ-
5 ՄՈՂԼԱՐ ԽԱՒ : ԻՄԱՒ ՔԻԼԻՈՍԱՂԷՐ ԻՄԱՆԱՐԱ ԱՒԱՂԻԹ ՕՂԱՐԱՒՔ՝ ՀԷՐ ԿՒՆ ԱՒՂԱՐԱ ԱՐԹԱՐԼԱՐԻՒԱՒ :
6 ՎԷ ՓՐԻԳԻԱՒԱՆ ՀԷՄ ԴԱՂԱՒԱՒԱ ԱՒՂԱՐԸՆՆԱՒԱՆ ԿԷՀԻՒ՝ ՕՆԼԱՐ ԱՒԻԱՒՐԱ ԱՒՕՂԻՒ ԱՒՕՂԼԷ-
ՄԷՂ ՍՂԻՒ ԲՈՒՀԱՒԱՆ ՁԷՆ՝
7 ՕՂՈՒՆՄԱՂԼԱ , ՍԻՒԱԻՂԱՂ ԿԷ-
ԼԻՒ՝ ԲԻՒԹԱՆԻՂԱՂ ԱՒՕՂՈՒ ԿԻԹՄԷՂ ՀԱԼԼԱՐԼԱՐ ԽԱՒ · ՎԷ ՅԻՒՍԱՒԱՆ ԲՈՒՀՈՒ ՕՆԼԱՐԸ ԳՕՂ-
8 ՎԷՐՄԷԱՒ : ՎԷ ՄԻՒՍԻՂԸ ԿԷ
9 ՀԻՒ՝ ՏՐՈՎԱԴՂՂԱ ՀՆԱՒԻԼԷՐ : ՎԷ ՊՕՂՈՍԱ ԿԷՃԷ ԻԼԷ ՊԻՐ ԲԻՒՂԱ ԿԷՕՐԻՆԱՒԻՒ · ՄԱԿԵԴՈՆԼՈՒ ՊԻՐ ԱՒԷՄ ՄՈՒՐՈՒԱՒ՝ ՕՆԱ ԷԱԼ-
ՎԱՐԸՐ ԽԱՒ , ՎԷ ԱՒՐ ԽԱՒ ·
ՄԱԿԵԴՈՆԻՂԱՂ ԿԷՀԻՒ՝ ՊԻՂԷ
10 ԽԱՐՏԸՄ ԷՂԼԷ : ՎԷ ԲԻՒՂԱՂԸ ԿԷՕՐԻՆՁԷ , ԹԷՁ ՄԱԿԵԴՈՆԻ-
ՂԱՂ ՉՔԱՄՈՂ ԽԱԹԷԱՒՔ · ՀԻՒՆ

ՔԻ՝ ԱՆԿԼԱՏԸԴ ՔԻ ՐԱՒՂԱ ՊԻ-
ՂԻ՝ ՕՆԼԱՐԱ ՎԱՁ ԷԹՄԷՂԷ ՀԱ-
ՂԼԵՐՄԸՀ ՏԸՐ :

ԼԱՒԻ ՊԻՁ ՏՐՈՎԱԴԱՏԱՆ 11
ԱՀԸԼԸՂԱ՝ ՍԱՒՕԹՐԱԿԷՂԷ ՏՕՁ-
ԲՈՒԼՏՈՒԳ , ՎԷ ԷՂԻԹԷԱԻ ԿԻՒՆ 12
ՆԷԱՂՕՂԼԱՒԷ , ՕՐԱՏԱՆ ՏԱՒԻԻ ՄԱԿԵԴՈՆԻԱ ԱԷՄԻԹԻՆԻՆ ՊԱՁ ՀԷՀՐԻ՝ ՆԱԳԼԻ ԻՒՔԵԱՆ ՕՂՈՒՆՄՈՒՀ ՄԱՀԱՂ ՕՂԱՆ ՓԻԼԻՊՊԷՅԷ ՀՁՐ-
ՓԸԳ · ՎԷ ՊՈՒ ՀԷՀՐՏԷ ՊԻՐ ԳԱՁ ԿԻՒՆ ԷՂԼԷՆՏԻՔ : ՎԷ ՇԱԲԱԹ 13
ԿԻՒՆԻՒՆԱՒ ՀԷՀՐՏԷՆ ՏԻՀՂԱՐԸ ԼՈՄԱՂԸՆ ԵԱՆԸՆԱ ՀԸԳՏԸՂ , Օ-
ՐԱՏԱ ՔԻ՝ Ա՛ ԱՒԷԹԱ ՏՈՒԱ՛ ԵՂՐԻ ԽԱՒ · ՎԷ Օ ԹՈՒԲՐՈՒԳ՝ ՁԷՄ՛ ՕՂՈՒՆՄՈՒՀ ԳԱՐԸԼԱՐԱ ԱԷՕՂԼԷՐ ԽԱՒՔ : ՎԷ ԹԻՒԱՏԻՐ ՀԷՀՐԼԻՆ- 14
ԱՒՆ ԽԱՔԷՐԼԷԹ ԱԱԹԱՆ՝ ԱԱՐ ՎԻԴԻԱ՝ ՆԼԱՀԱ Ի՛ԹԻԳԱՐ Է-
ԱՒՆ ՊԻՐ ԳԱՐԸ ԱԻՆԿԼԷՐ ԽԱՒ , ՔԻ ՐԱՊԱՊ ԱՐՈՒՆԱՒՆ ԵՒՐԷ-
ՅԻՆԻ ԱՀՐԸ , ՔԻ ՊՕՂՈՍԱՆ ԱԷՕՂԼԷՆԻԼԷՆ ՀՁ ՂԼԷՐԷ ԱԻԳԱԹ ԷԱՒ : ՎԷ ՔԷՆԱԻԻԻ ՀԷՄ ԷՎԻ 15
ՎԱՓԹԻՁ ՕՂՄԱՂԸՂԱ , ԵԱՂԼԱՐԸՂԱՊ ՏԷՏԻ · ԷՂԷՐ ՊԷՆԻ ՐԱՊԱՊԱ ԷՄԻՆ ԱԱՂԱՐՆԸՁ ԽԱՒ , ԷՎԻՄ ՀԻՐԻԱ ԳԱՂԸՆ · ՎԷ ԱԻՂԷ ՁՕՐ ԷԹԻԻ :

ՎԷ ՎԱԳԻ՛ ՕՂՈՒ ՔԻ՝ ՊԻՁ 16
ՏՈՒԱ՛ՂԱ ԿԻՏԷՐՔԷՆ , ԱԻՂԷ ՓԱԼ ՁՂԸԳ ՐՈՒՀՈՒ ՕՂԱՆ ԱԻՐ ԳԸՁ ԲԱՏԹ ԿԷԸԻ , ՔԻ Օ՝ ՓԱԼՁՂԸԳ ԷԹՄԷՂԻԼԷ ԱՂԱՂԱՐՐՆԱ ՀՕԳ ՔԷԱՐ ԿԷԹԻՐԸՐ ԽԱՒ : ՊՈՒ ԳԸՁ 17
ՊՕՂՈՍԱՆ ՎԷ ՊԻՁԻՄ ԱՐԱՐՄԸՁ ՁԱ ՈՒԷՋԻՈՒ ՀԱՂԸՐԱՐԱԳ ԱԷՐ ԽԱՒ · ՊՈՒ ԱԱՒՄՂԷՐ՝ Ա-
ԹԱՒ՛ԼԱՆԸՆ ԳՈՒՂԱՐՐԸ ՄՐՈՒ , ՔԻ ՕՆԼԱՐ ՊԻՁԷ ԽԷԼԱՒ ԵՕՂՈՒ Վ՛ԱՁ ԷԱՒԷՐՂԷՐ : ՎԷ ՊԱՆՈՒ ՀՕԳ 18
ԿԻՒՆՂԷՐՁԷ ԷԱՒԷՐ ԽԱՒ · ՎԷ ՊՕՂՈՍԱՆ ԱԷՕՆԱՒԷ , ՀՈՒ ԹԱ՛ՀԻՁ ՕՂՈՒԱ՝ ԱԷՕՆԱՒԷ , ՎԷ ՐՈՒՀՈՒ ԱԷԱՒ · Ա-
ՆԱՒ՝ ՅԷ-

տու : Ամմա Պօղոս ևիւքսէք 28
սէս իլէ ջաղըրըպ տէտի . Քէն-
սինէ հիչ պիր քէօթիւ չէյ
էթմէ , զիրա հէվիմիզ պու-
րատա իլ : Վէ ըչըդ սիլէ յիպ 29
իչէրի սըչրատը , վէ գօրդու
իլէ տօլուպ՝ Պօղոս վէ Շիղա-
նըն էօնիւնէ տիւշտիւ : Վէ 30
օնլարը սիչարըյա կէթիրիպ
տէտի . Եա՛ էֆէնտիլէր՝ պանա
նէ՞ էթմէք կէրէք տիր քի՝
խէլաս պուլայըմ : Վէ օնլար 31
տէտիլէր . Րատպ Յիսուս
Քրիստոսա իման կէթիր , վէ
քէնտին հէմ էվին խէլաս պու-
լասընըզ : Վէ օնա հէմ օնուն 32
էվինէ հէր օլանլարա Րապ-
պըն սէօզիւնիւ սէօյլէտիլէր :
Վէ օնլարը կէճէնին հէման օ 33
սա՛աթընտա ալըպ՝ եարալա-
րընը եայգատը . վէ տէր ա՛-
գապ քէնտիսի վէ հէր օնա
միւթա՛լիգ օլանլար վաֆթիզ
օլտուլար : Վէ օնլարը էվինէ 34
ջըգարըպ՝ սօֆրա գուրտու ,
վէ Ա՛լահա իման կէթիրիպ
պիւթիւն էվի իլէ ժէարուր օլ-
տու : Վէ կիւնտիւզ օլունճա , 35
սէրտարլար ջտուշլարը կէօն-
տէրիպ տէտիլէր . Օ ատէմլէ-
րի սաը վէր : Վէ զընտան պէք- 36
ճիսի պու սէօզլէրի Պօղոսա
իտապէր վէրսի , քի Սէրտարլար
սաը վէրիլէսինիզ տէյիւ կէօն-
տէրտիլէր , իմդի հալա չըգըպ՝
սէլամէթ իլէ կիտին : Ամմա Պօ- 37
ղոս օնլարա տէտի . Պիզ Րօմալը
ատէմլէր ենքէն՝ պիզի պիլա միւ-
հաքէմէ աչիքեարէ տէօյիւպ
զընտանա գօտուրլար , վէ շիմդի
պիզի կիզլի՞ մի ջըգարըյօրլար .
էօյլէ օլմազ , իլլա կէլիպ պիզի
քէնտիլէրի ջըգարսընլար : Վէ 38
ջտուշլար պու սէօզլէրի սէր-
տարլարա խապէր վէրտիլէր .

ատա Քրիստոսան ատը իլէ
էմր էտէրիմ , քի օնտան չը-
գասըն . վէ օ սա՛աթ չըգտը : 19
Վէ օնուն ալալարը՝ քեարխա-
րընըն իւմիտի քէսիլմեյինի կէօ-
րիւնճէ , Պօղոսու վէ Շիլասը
Թուեթուպ՝ փադարա հիւքիւմ-
տարըրա սիւրիւքլէտիլէր : 20
Օնլարը սէրտարլարըն եանընա
կէթիրիպ տէտիլէր . Պու ա-
տէմլէր՝ Եէհուտիլէրինքէն՝ շէհ-
րիմիզի ալէթ իւսէթ էտէյօրլար .
Վէ պիզ Րօմալըլար ինքէն , պի- 21
զէ գապուլ վէ ա՛մել էթմէյէ
Ճայիզ օլմայան այինլէր վ՛ազ
էտէրլէր : Վէ գալապալըդ 22
օնլարըն իւզէրինէ հիւճիւմ էյ-
լէտի , վէ սէրտարլար օնլարըն
էսվապլարընը եըրթըպ՝ տէօ-
յիւրմէ յէ էմր էտէրլէր իտի :
Վէ օնլարա չօգ տէյինէք չալ- 23
մագտան սօնկրա՝ զընտանա ա-
թըպ՝ զընտան պէքճիսինէ
թէնպիհ էթտիլէր քի՝ օնլարը
գավճէ սագլայա . Քի օ՝ պէյ- 24
լէ պիր թէնպիհ ալմալըլա ,
օնլարը իչէ զընտանա գօյուպ՝
այագլարընը թօմրուղա վուր-
տու :
Ամմա կէճէ եարըսընտա 25
Պօղոս հէմ Շիղա տուա՛ էտիպ՝
Ա՛լահա թէնպիհ էտէրլէր
իտի . վէ մահպուսլար օնլարը 26
տինկլէր իտի : Վէ ափանընըզ
պիր պէօյիւք զէլզէլէ օլտու ,
ջէյլէ քի՝ զընտանըն թէմէլլէ-
րի սարսըլտը , հէմ տէր ա՛-
գապ հէփ գափուլար աչըլտը .
վէ հէփիսինին պաղլարը չէօ-
ղիւլտու : Վէ զընտան պէքճիսի 27
ույանմագլա՝ զընտանըն գա-
փուլարընը աչըպ կէտիրինճէ ,
մահպուսլար գաչտը զանն էթ-
տիսինտէն՝ պիր պըչաղ չէքիպ
քէնտիսինին էօլտիւրէճէք օ-

վէ Իսմայէլը օլտուգլարընը իշխանձէ՝ գօրգտուլար , վէ կէնլեա օնլարա Թէսպէլէի վէրտիլէր . վէ տիշարըյա չըգաըրըպ՝ եալվարըըլար իտի , քի չէհրտէն չըգալար : վէ զընտանտան չըգըպ՝ Լիպիանընը էվինէ կիրտիլէր , վէ գարնտաշլարը կէօրիւպ՝ օնլարա Թէսպէի վէրտիքտէն սօնկրա չըգալար :

ՊԱՊ ԺԵ

1 Վէ Ամփիպօլիս հէմ Ապոլլոնիատան կէչիպ Սէլանիյէ կէլտիլէր , քի օրատա Եէհուտիլէրին ճէմաաթխէ եէրի վար իտի : 2 Վէ պօղոս ա՚տէԹի իւզրէ օնլարա կիրտի , վէ իւչ շաբաթ կիԹանիւ՝ օնլար լէ քի-Թապլարատան աէյլէշիր իտի . 3 վէ ԹէֆԹիր էտէր իտի հէմ պէյան էտէր իտի քի՝ Քրիստոսա էրէմ չէքմէք վէ էօլուլէրտէն գըյամ էԹմէք լազըմ իտի , հէմ քի՝ պէնիմ սիզէ խապէր վէրտիյիմ Յիսուս՝ Քրիստոս պօղ սուր : 4 Վէ օնլարտան պա՚զընլարը գանտընլար , վէ Պօղոսա հէմ Շիլասյա գաԹընըլար , հէմ ի՚Թիդաատլուե նունանիլէրտէն չօգ քիմսէլէր՝ վէ իլէրիսէ օլան գարընտաշլարտան նէչէլէրի տահի : Ամմա իման կէԹիրմէյէն Եէհուտիլէր հասէտ էԹմէյիլէ՝ այագ Թագընմը պա՚զը եարամազ քիմսէլէրի պէրաապէր ալըպ , Ճիւմլիւր էԹմէքլէ՝ շէհրի վէլվէլէյէ վըրըրլար իտի , վէ Յասոնուն էվինէ հիւճիւմ էտիպ՝ օնլարը Ճիւմլիւրէ կէԹիրմէյէ տուար-լար իտի : 6 Վէ օնլարը պուլմամընըլա , Յասոնու վէ պա՚զը գարընտաշլարը չէհրին զաիմԹէլէրինէ սիւրիւքլէյիպ պաղընըլար իտի՝ քի՝ Տիւնեայը պուլարը իտի՝ ալԹէսաԹ էտէն քիմսէլէր պուրայա տահի կէլտիլէր . 7 Քի օնլարը Յասոն գապուլ էԹտի . վէ պուն-լարընը հվիհնա կայսերին Փէրմանլարընա գարը ա՚մէլ էտէրլէր , չիւն քի պէր ղայրի քիմսէ՝ եա՚նի Յիսուա փատիշահ տընը սէյօրլար : 8 Վէ օնլար՝ պու շէյլէրի իշիտէն գալտապալընը վէ շէհրին զաիմԹէլէրի Թահրիք էԹտիլէր : 9 Վէ օնլար Յասոնտան հէմ գալանլարտան քէֆալէԹ ալըպ՝ օնլարը սալը վէրտիլէր : 10 Վէ գարնտաշլար տէր ա՚գապ կէճէ իլէ՝ կէրէք Պօղոսա կէրէք Շիլասյը Բէրիայա կէօնտէրտիլէր . վէ օնլար օրտայա վարընճա , Եէհուտիլէրին ճէմաաթխէ եէրինէ կիԹտիլէր : 11 Վէ պուն-լար՝ Սէլանիքտէն օլան Եէհուտիլէր՝ Ալտահընը սէօզիւնիւ պօղոսան Բէրիատա վաղ օլմունտուղունու տույտուգլարընը-տա , խալգը Թահրիք էտէրէք՝ օրտայա տահի կէլտիլէր : 12 Վէ օ ղէման անիտէ գարնտաշլար Պօղոսու տէնիղէտէք կիԹմէք իչիւն կէօնտէրտիլէր . տամմա հէրէք Շիլա կէրէք ՏիմոԹէ-ոս օրտատա գալտընըլար : 13 Վէ

պօղոսա եօլտաշ օլանլար՝ ծնու
Աթինայատէք կէթիրտիլէր .
վէ Ճիլա իլէ Տիմոթէոսան
հաղգընաս ալորան էվվէլ ծնա
կէլտինլէր ատ յիւ թէնալին ալ
տըգտան ասնկրա տէծնտիւ-
լէր :

16 Վէ պօղոս Աթինատա ծնլա-
րը պէքլէր իքէն , շէհրի փուռ-
լարտան տօրու օլտուղունու
կէօրտիւյինտէն՝ բուհու տէ-
բուննինաէ հէյարէթլէնիր խոի :
17 Իմոի ՃէմԻյէթ եէրլիտէ եվ-
հուտիլէր իլէ վէ Ի՛թիգատլը
քիմսէլէր իլէ՝ վէ ջարշուտա
հէր կիւն բաոթ կէլէնլէր իլէ
18 ատօյլէշիր խոի : Վէ Եպիկուր ի
հէմ Ստոյիկի ֆէյլէսօֆլար-
տան պա՛զըտը օնուն իլէ մի-
Ճաատէլէ էտէրլէր խոի . վէ
պա՛զըլարը՝ պու ատօզ տա-
զըտըճը նէ՞ ատմէք իսթէ-
յօր , պա՛զըլարը իսէ՝ Եաբա ալ-
լահլար վ՛ազ էտիճիսի օլմա՛զ
տըր ատերլէր խոի . զիրա օնլա-
րա Յիսուստա վէ գըյամէթի
19 միւժտէ էտէր խոի : Վ՛է օնու
Թուեթուպ՝ Արիապագ մէհթէմ
-ինէ կէօթիւրտիւլէր , վէ տէ-
պիլէր . Պու ալէնտէն ատօյ-
լէնէն էէնի Թա՛լիմին նէ օլ
տուղունու անկլամնալա գաոիր
20 օլո՞ւրմույուպ . Ճիրա սէն գու-
լատըրըմընզա պա՛զը եաբա շէհ-
լէր կէթիրիյօրսուն . իմոի օն-
լարըն նէ օլտուղունու անկ-
21 լամադ խսթէրիպ : Հէմ Ստի-
նալըլար խոէ՝ վէ միւտաֆիր
եաղանճըլար՝ պիր էէնի շէհ
ատօյլէմէքտուէն վէ պինկլէմէք-
տէն զայրի շէհրէ տիգգաոթ
22 էթմէզլէր խոի : Իմոի Պօղոս
Արիապագըն օրթասընտա տու-
ղուպ տէտի . Եա՛ Աթինալը
ադամլէր՝ սիզլի հէր վէճհ իլէ

զայէթ էհլի մէզհէպ Ճէօրիւ-
յօրսուս : Ճիրա տօղաշըպ սի- 21
զին Ի՛սպատէթ եէրլէրինիզի
սէյր էտէր իքէն , պիր մէզ-
պահ տախի պուլտում , քի օ-
նուն իւզէրինտէ՝ նամա՛լում
օլան Ալլահա եաղընլմըշ տըր .
իմոի սիզէ մաալում օլմայընա
Ի՛սպատէթ էթտիյինիզի՝ սիզէ
հէման օնու խապէր էտէրիմ :
Տիւնեայը վէ օնտա հէպ օլանը 24
եարատան Ալլահ՝ կէօյնէն վէ
եէրին Ղտապը օլմաղընա ,
էվ իլէ եափընմըշ հէյքէլլէր .
տէ տաքին օլմազ . Հէմ օնա՝ 25
պիր ճէյէ միւհթաճ կիպի՝
ատէմլէր էլլէրի իլէ խիզմէթ
օլունմազ . ճինն քի հէվիհինէ
է՛օմրիւ վէ նէֆէսի վէ հէր
ճէյի վէրէն օ տուր . Վէ եէ- 26
րինն պիւթիւն էնսանլա իւզէ-
րինէ տաքին օլմալա՝ պիր
գանատան ատէմլէրին հէր մի-
լէթինի եարատընը , վէ մու-
ա՛յին վագըթլարընա հէմ օնլա-
րըն մէքեանլարընըն սինօրլա-
րընա հուտուտ գօնտու , քա 27
Ալլահը արայալար , քի անէ-
քի օնու էլլէր իլէ եօղլայըպ
պուլալար , էյէրճէ օ՝ պիզիմ
հէր պիրիմիզինէն ուզագ տէ-
յիլ իսէ տէ : Ճիրա օնուն 28
իլէ եաշարըզ , վէ թէվրինի-
րիզ , վէ վար ըզ , նիճէ քի սի-
զին շա՛իըլէրինիզտէն տախի
պա՛զըլարը տէտիլէր քի՝ Ճիրա
հէմ օնուն ճինսի իզ : Իմոի 29
պիզ Ալլահըն ճինսի օլտու-
զումուզ թաղտիրտէ՝ Ալլահ-
լըղը սլթունա եա կիւմիւշէ
եա թաշա՝ ատէմ սանաա՛թը-
նըն վէ հիւնէրինին օյմաըն-
պէնկլէր զանն էթմէք կէրէք
տէյիլ իզ : Իմոի Ալլահ ճա- 30
հիլիյին վաղըթլարընը կէօր-

ՁԳԼԻՑԵ վուրուա՝ շիմոն ա-
ռաքեալին հէփիսանէ հէր եէր-
ուե թէննալին էառէր, քի թէվպէ
31 էառէլեր. Զիրա պէր կիւն
թագաւը էթառ, քի օնաա
ռիւնեայը ա՛տալէթ իւզրե
հիւքմ էառ, պէր թա՛յին էթ-
ռիլ առէմին վառիթաալը լիէ
քի՝ օնու էօլիւլերաէն գալարը-
մագ լիէ՝ հէփիսանէ ի՛թիմաա
վերառ:

32 Վէ օնլար էօլիւլերաէն գալը-
մայը իշնաինձէ՝ ա՛զլարը
զեվզէնիլերը էառ, վէ ա՛զ-
լարը առաքեր. Պու խուսուս-
սա աէնի եինե ա՛ննկէյհեմ:
33 Վէ Պօղոս ասունձիլեյին՝ օն
լարըն օրթասընաան ջըգառ:
34 Ամմա ա՛զ առէմլեր օնաա
միւհթաջ օլուա ինանմալարը,
քի օնլարըն արասընաա Ընիս-
պաղը Աննանեայաս հէմ Նա-
մարիա նամռիր գարը՝ վէ պաւն-
լար լիէ ափրահաէր զայրի քիմ-
սելեր սաղ առաղ վար էառ:

ԳԼՈՒԽ ԺԸ

1 Վէ պաւնլարուան սօնկրա՝
Պօղոս Ընթինասան այրըլըպ
2 Կորնթոսա կէլառ: Վէ ձիւնահ
Պոնտուսլու Ակիւղաս նամ պիր
եէհուտի յի վէ օնուն գարըսը
Պրիսկիլլայը պու-ղոսու քի՝ Կը-
սարիոյ Կայսէրէն հէփ եէհու-
տիլեր Հռոմայան այրըլմաղա
էմր էթուիյինուէն՝ Իտալիաան
էէնի կէլմիշլեր էառ, վէ օնլա-
3 րըն եանընա վարառ: Վէ պիր
սանաա՛թաան օլմազլըա՝ օնլա-
րըն եանընա գալարը, վէ իշ-
լեր էառ. զիրա սանաա՛թլարը
4 ջառըձըլըգ էառ: Վէ հէր
ջաբաթ կիւնիւնաէ ճէմի՛յէթ
էէրինաէ սէյլեր էառ, վէ Եհ-

հռոմէլերի հէմ Եունանիլերի
գանարլըըը էառ: 5 Վէ Շիղա իլէ
Տիմոթէոս Մակեդոնիաաան
էնաիքլէրինաէ՝ Պօղոս Րուհուա
սըգըլարագ՝ Եէհուտիլերէ՝ Յի-
սուսուն Քրիստոս օլառուղու-
նու շէհաաէթ էառը էառ: 6
Ամմա նա ծլար գարշը առուրաագ քիւֆր
էթմէլեր իլէ, էսվապլարընը
սիլքիպ ծլարա սէառ. Քէնաէ
գանընըզ պաշընըզըն իւզէրինէ
օլսուն. պէն վաք իմ. շիմաէն
սօնկրա թայիֆէլերէ վարա-
ճաղըմ: Վէ օրաաան կէօջիւագ՝ 7
Ընսահաան գօրգան Յուստոս
առընաա պիր քիմսէնին էվինէ
կէլառ, քի օնուն էվի ճէմի՛յէթ
էէրինէ սիւրթիշիք էառ: 8
Ճէմի՛յէթ պաշը Կրիսպոս պիւ-
թիւն էվի իլէ Տաղպա իննան-
սը. վէ Կորնթոսլուլարաան
ջօգ քիմսէլեր իշնաիպ իննանըր-
լար էառ, վէ վաֆթիզ օլուր-
լար էառ: 9 Վէ Տաղպա րիւյառա
կէճէ իլէ Պօղոսա սէառ.
Գօրգմա, լաքին սէյլէ վէ սիւ-
քիւթ էթմէ. Զիրա պէն սէ- 10
նին իլէ իմ, վէ հիչ քիմսէ
սէնի ինճիթմէք իչուն՝ սանաա
հիւճիւմ էթմէյէճէք. զիրա
պու շէհրառէ ջօգ խալգըմ վար:
Վէ օնլարըն արասընաա Ալա- 11
հըն սէօզիւնիւա թա՛լիմ էառէ-
րէք՝ պիր էրլ վէ աչթը այ
օթուրառ:

Վէ Գաղիոն Աքայիանըն 12
գույիմնապաամը իքէն, Եհհու-
սիլեր եէքառէ Պօղոսաա իւ-
զէրինէ գալգըպ՝ օնու սի-
վանա կէթիրսիլեր. Վէ սէառ- 13
լեր քի՝ Պու քիմսէ սառէմլերի
գանարլըըը, քի Ընսահա՝ նօ-
մօսա մուղայիր ի՛պառէթ է-
սէլեր: Վէ Պօղոս աղզընը ա- 14
ճաճագ օլառուգառա, Գաղիոն

ՁԳԼԻՑԵ վուրուա՝ շիմոն ա-
առքեալին հէփիսանէ հէր եէր-
ուե թէննալին էառ, քի թէվպէ
31 էառէլեր. Զիրա պէր կիւն
թագաւը էթառ, քի օնաա
ռիւնեայը ա՛տալէթ իւզրե
հիւքմ էառ, պէր թա՛յին էթ-
ռիլ առէմին վառիթաալը լիէ
քի՝ օնու էօլիւլերաէն գալը-
մագ լիէ՝ հէփիսանէ ի՛թիմաա
վերառ:

32 Վէ օնլար էօլիւլերաէն գալը-
մայը իշնաինձէ՝ ա՛զլարը
զեվզէնիլերը էառ, վէ ա՛զ-
լարը առաքեր. Պու խուսուս-
սա աէնի եինե ա՛ննկէյհեմ:
33 Վէ Պօղոս ասունձիլեյին՝ օն
լարըն օրթասընաան ջըգառ:
34 Ամմա ա՛զ առէմլեր օնաա
միւհթաջ օլուա ինանմալարը,
քի օնլարըն արասընաա Ընիս-
պաղը Աննանեայաս հէմ Նա-
մարիա նամռիր գարը՝ վէ պաւն-
լար լիէ ափրահաէր զայրի քիմ-
սելեր սաղ առաղ վար էառ:

ԳԼՈՒԽ ԺԸ

1 Վէ պաւնլարուան սօնկրա՝
Պօղոս Ընթինասան այրըլըպ
2 Կորնթոսա կէլառ: Վէ ձիւնահ
Պոնտուսլու Ակիւղաս նամ պիր
եէհուտի յի վէ օնուն գարըսը
Պրիսկիլլայը պու-ղոսու քի՝ Կը-
սարիոյ Կայսէրէն հէփ եէհու-
տիլեր Հռոմայան այրըլմաղա
էմր էթուիյինուէն՝ Իտալիաան
էէնի կէլմիշլեր էառ, վէ օնլա-
3 րըն եանընա վարառ: Վէ պիր
սանաա՛թաան օլմազլըա՝ օնլա-
րըն եանընա գալարը, վէ իշ-
լեր էառ. զիրա սանաա՛թլարը
4 ջառըձըլըգ էառ: Վէ հէր
ջաբաթ կիւնիւնաէ ճէմի՛յէթ
էէրինաէ սէյլեր էառ, վէ Եհ-

ԵՀՈՒԱԻԼԷՐԵ ՈՒՏԻ. ԷՅԷՐ
ՊԻՐ ՆԱՀԱՊԼԸԳ ԵԱԽՕՈՒ ՊԻՐ
ԵԱՐԱՄԱԶ ՓԷՆՈՒ ՕԼՈՒ ԼՈՒՔ՝
ԵԱ՛ ԵՀՈՒԱԻԼԷՐ՝ ՍԻԶԼԻ ՀԱԳ
ԼՈՒԶԼԷ ԹԷՀԱՄՄԻԼ ԷՈՒԷՐԼՈՒՄ։
15 ԱՄՄԱ ԷՅԷՐ ՈՒՇՕԶ ԵԱ ՈՒՈԼԱԳ
ԵԱ ՔԷՆՈՒԼ ՆՕՄՕՈՒՆՈՒԶ ԽՈՒ-
ՈՒՈՒՈՒՆՈՒՈ ՊԻՐ ՄԷՈՒԷԼԷ ԼՈՒԼ,
ՔԷՆՈՒՆԼԻԶ ԼՎԷՕՐԼՈՒՆ · ԶԼՐՈՒ ՊԼԷՆ
ՊՈՒ ՀԷՅԼԷՐԼԻՆ ՀԱՔԼՄԼ ՕԼՄՈԳ
16 ԼՈՒԹԷՄԷՄ։ ՎԷ ՕՆԼՈՐԸ ՄԷՀՔԷ-
17 ՄԼՈՒԷՆ ԳՕԼՈՒՈ։ ՎԷ ՀԷՓ ԵՈՒ-
ՆԱՆԼԷՐ ՃԷՄԻՅԷԹ ՊՈՐԸ ՍՈՈ-
ԹԷՆԷՈՒ ԹՈՒԹՈՒՈԳ՝ ՈՒԼՎԱՆԸՆ
ԷՕՆԼԼՆՈՒԷ ՈՒԷՅԷՐԸԼԷՐ ԼՈՒԼ ·
ԳՈՈԼԼՈՆՈՒՆ ԼՈՒԷ ՊՈՒ ՀԷՅԼԷՐ·
ՈՒԷՆ ՀԼՀ ՎՈԶԼՓԷՈՒ ՈՒԷՅԼԼ
ԼՈՒԼ ։
18 ՎԷ ՊՕԼՈՒՈ ՎՈՓԼՐ ԿԼՀՆԼԷՐ
ՈՒՈՀՈ ԷՅԼԷՆԼԳ՝ ԳՈՐՆՈՒՈՈՇԼՈՐ
ԼՈՒԷ ՎԷՈՒՈԼՈՇԼՈՐԳՈՒՈՆ ՈՕՆԿՐՈ՝
ՈՒԷՆԼԳՈՒԷՆ ՝ ԼՀՐԼՈՒՅՈ ԿԼԹՈՒԼ ·
ՎԷ ՕՆՈՒՆ ՊԼԼԷՈՒԼՃԷ ՊՐԼՈՒԿԼ-
ՐՈ ՎԷ ԱԿԼՀՈՒՐՈՒՈ ՀԼԲՓ, ՎԷ
ԿԷՆՔՐԷՈՒՈՒՈ ՈՒՈՇԸՆԸ ԳԸՐԳՓՈՐԸ,
19 ԶԼՐՈՒ ՈՒՈՒՓԼԸ ՎՈՐ ԼՈՒԼ ։ ՎԷ
ԵՓԷՈՒՈՒՈ ԷԷԹԼՇՈՒԼ, ՎԷ ՕՆ-
ԼՈՐԸ ՕՐՈՒՈՒՈ ՊՐՈՒԳՈՐԸ · ԱՄ-
ՄՈՒ ՔԷՆՈՒԼԼ՝ ՃԷՄԻՅԷԹ ԷԷՐԼՐ-
ՆԷ ԿԼՐԼԼ՝ ԵՀՈՒԱԻԼԷՐ ԼԼԷ
20 ՈՒԷՅԼԷՇՈՒԼ ։ ՎԷ ՕՆԼՈՐ ԷՈՒՆԼՈ-
ՐԸՆՈՒՈ ՈՒՈՀՈ ՀՕԳ ԶԷՄՈՒՆ
ՈՒՈՐՄՈՒԼՈՈ ՕՆՈՒ ԷՈՐԼՎՐՐԸՐԸՐ
ԼՈՒԼ, ՈՒՄՄՈ ԳՈՒՅԼ ՕԼՄՈՈՐ·
21 ԼՐԼՈՒ ՕՆԼՈՐ ԼԼԷ ՎԷՈՒՈՒԼՇԸՊ ՈՒԷ-
ՈՒԼ · ՊՈՒՈՒ՝ ԿԷԼԷՃԷՔ ՊՈՒՅՐՈՒՄԸ
ՀԷՐ ՎԷՃՆԼԷ ԼՐՈՒՈՒՈՂԷՄՈՒԷ
ԷԹՄԷՔ ԿԷՐԷՔ ՍԼՐ · ՈՒՄՄՈ
ԱԼԼՈՀԸՆ ԼՐՈՒՈԷԹԼ ԼԼԷ ԵԼՆԷ
ՍԼՈԶԷ ՈՒԷՕՈՆԷՃԷՅԼՐ · ՎԷ ԵՓԼԷ-
ՈՒՈՒՈՒՈՒՈՆ ԿԷՄԼ ԼԼԷ ԵՕԼՈ ՀԸԳՈՐԸ ։
22 ՎԷ ԿԷՈՒՈՐԼՈՒՅՈ ԷՆԼՈՒ՝ ԵՐՈՒ-
ՈՒՂԷՄԷ ՀԸԳՈՐԸ, ՎԷ ՔԼԼՈՒՈՒՅՐԸ
ՈՒԷԼՈՒՂԼՈՒՈՐԸ, ՈՒՆՈՒՆ ՈՆԹՈՒՔ-
23 ԵՈՒՅՈՒ ԷՆՈՒԼ ։ ՎԷ ՊԼՐ ԷՅՈՒՐ

ԷՅԼԷՆԼԼ՝ ԳՈՒՂՈՒՈՒՈՒ ԷՅՈՒԼԷ-
ԼԹԼՆԼ ՎԷ ՓՐԼԲԳԼՈՒՅՐԸ ՍՐՐՈՒՈՐ
ԼԼԷ ՈՕԼՈՇՀՈՐՈՒՔ՝ ՀԷՓ ՀՀՅԼՐՈ-
ԼՀՐԸՐ ԳՈՒՂԼԼԷՈՐԸՐ ԼՈՒԼ ։
ՎԷ ՈՒՓՕՐՈՒՈ ՈՒՈՐՈՆՈՒՈ ՃԼՆ- 24
ՈՒ ՈՒՂՔՈՈՈՆԳՐԼՈՒՐԸ ԷՀԼԼ ՔԷ-
ԼՈՒՄ ԵՀՈՒՈՒՓ ՊԼՐ ՈՒՈՒՔՄ՝ ԵՎ-
ՓԷՈՒՈՒՈ ԵԷԹԼՇՈՒՓ, ՔԼ ՊՈՒ՝
ԳՓԼԹՈՒՈՂՈՐՈՒՈ ՄՈՀԼՐ ԼՈՒԼ ։
ՊՈՒ ՔԼՄՈՔ ՐՈՒՊՊԸՆ ԵՕԼՈՒՆՈՒ 25
ԷՕՐԷՆՄԼՇԼՈՒՈ · ՎԷ ՐՈՒՀ ՀԷՐՈՒ-
ՐԷԹԼ ԼԼԷ ՐՈՒՊՊԸՆ ԽՈՒՈՒՈՒ-
ՈՒՈՒՈ ՈՒԼԳՈՒՈԹ ԼԼԷ ՈՒԷՕՂԼ-
ՅԼԼՊ ԹՈ՛ԼՄ ԷՈՒՐ ԼՈՒԼ ·
ՈՒՄՄՈ ԵՈՂԸՆԸԶ ՅՈՎՀՈՆՆԷՍԼՆ
ՎՈՓԹԼԳԼՆԼ ՊԼԸԼՐ ԼՈՒԼ ։ ՎԷ 26
ՊՈՒ ՔԼՄՈՔ ՃԷՄԻՅԷԹ ԵԷ-
ՐԼՆՈՒՔ ՃԷՈՒՐԷԹ ԼԼԷ ՈՒԷՕՂԼԷՄ-
ՅԷ ՊՈՒՇԼՈՒՈՐ · ՎԷ ՈՒԿԼՀՈՂՈՒՈ
ԼԼԷ ՊՐԼՈՒԿԼՂՈՒՈ ՕՆՈՒ ԼՇԼՈՒԿ՝ Օ-
ՆՈՒ ԵՈՒՆՂՈՐԸՆՈՒ ՈՂՐՐՈՐ, ՎԷ
ՈՒՂԼՈՀԸՆ ԵՕԼՈՒՆՈՒ ՕՆՈՒ ՈՒՈՀՈ
ԹԷՔՄԼԼՃԷ ՈՒՆԿՂՈՒՈՐՐՈՐ ։ ՎԷ 27
ՊՈՒ՝ ՈՒՔՈՅԼՈՒՈՒ ԿԷՀՄԷՔ ԼՈՒ-
ՔՄԼԼԷ ՈՒՆԿՂՈՒՈՐՐՈՐԸՔ՝ ԵՎ-
ՀՈՒԱԻԼԷՐԼ ՀԼՈՒՈՒԷԹ ԼԼԷ ՈՒՂԼ-
ՔԷՈՐԷ ԼՂՂՈՒՄ ԷՈՒՐ ԼՈՒԼ ։

ՊԱՊԺԹ

ՎԷ ՎՈՓԼ՝ ՕՂՈՒՈ ՔԼ՝ ՈՒՊՕ- 1
ՂՈՒՈ ԿՈՐՆԵԹՈՒՈՒՈ ԼՔԷՆ, ՊՕՂՈՒՈ
ԵՕՓՈՐՂՔԼ ՈԷՄՐԹԼԷՐԼ ՈՕԼՈՇ-
ՐՈՒՔ ՆՂԼԵՈՒՈՒՈ ԿԷԼՈՒԼ · ՎԷ
ՊՈ՛ՂՂԸ ՀՀՅԼՐՈՂԷՐԼ ՈՒՈՐՈՒՈՈ՝ 2
ՕՆԼՈՐՈՒՈ ՈՒԷՈՒԼ · ՈՒՆՈՒՈՐՂԼՆԸՂՔ
ՈՒՈՒՈ ՈՒՀԼՐԼ ՐՈՒՀ ՈՂՈՐՆԸ՞Ղ

մը . վէ օնլար օնա տէսիլէր
քի՝ Ազիզ Րուհ վար օլսու-
3 ղունու պիլէ իշխիմէտիք : Վէ
օնլարա տէսի . Իմոի նէյէ՞
վաֆթիզ օլսուհնուզ . վէ օնլար՝
Յովհաննէսին վաֆթիզլինէ տէ-
4 սիլէր : Վէ Պօղոս տէսի .
կէրչի Յովհաննէս խալգա՝ օն-
տան սօնկրա կէլէնէ՝ եա՛նի Փը-
րիստոս Յիսուսա հնանալար
տէյէրէք՝ թէվկէ վաֆթիզլի
5 վաֆթիզ էյլէսի : Վէ օնլար
իշիտինճէ , Րատպ Յիսուսուն
ատընա վաֆթիզ օլսուլար :
6 Վէ Պօղոս օնլարըն իւզէրինէ
էլլէրինի գօմաղըլա՝ Ազիզ Րուհ
օնլարըն իւզէրինէ կէլսի , վէ
ղայի տիլլէր իլէ սէօյլէյիպ՝
փէյղամպէրլիք էտէրլէր խոի :
7 Վէ հէվիսի օն իքի ատէմ գա-
8 տար խոի : Վէ Ձէմի՛յէթ էէ-
րինէ կէրիպ՝ իւչ այ Ա՛լահըն
վահիյնըղլըղը խուսուսունտա
սէօյլէ յիպ գանտըրտըրագ՝ ատը-
9 պէսի սէօյլէր խոի : Վէ պա՛-
ղը քիմսէլէր Ձէմատա՛թըն էօ-
նինտէ պուս մէղհէպէ քէօթիւ
սէօյլէ յէրէք գահըլանըպ՝ ի-
թաա՛թ էթմէտիքլէրի թագ-
տիրտէ , եանլարընտան չէքի-
լիպ՝ ղայիրտլէրի այըրտը , վէ
հէր կիւն Տիւրաան դա՛ պիր քիմ-
սէնին մէտրէսէյինտէ սէօյլէր
10 խոի : Վէ պու՝ իքի էրլ սիւր-
տիւ . չէօյլէ քի՝ Ախատա հէվ
սաքին օլանլար՝ կէրէք Եհ-
հուտիլէր կէրէք Եունանիլէր
Րատպ Յիսուսուն սէօզիւնիւ
11 իշիթտիլէր : Վէ Ա՛լահ պօ-
ղոսուն էլլէրի իլէ աճայրտպ
մի՛ռճիզաթլար գըլտըր խոի :
12 Չէօյլէ քի՝ օնտան ձէսէտինտէն
խաստալարըն իւզէրինէ պիլէ
մահրամալար էախտա փէշիմ-
մալար կէօթիւրիւրլէր խոի , վէ
խաստալըգլարընտան սաղալը-
լար խոի , հէմ էարամազ րուհ-
լար ջըգար խոի :
13 Վէ տօլաչան էֆսունճու
Եհհուտիլէրտէն պա՛զըլարը՝
էարամազ րուհլարը օլան քիմ-
սէլէրին իւզէրինէ Րապպ Յի-
սուսուն սաղընը զինքը էթմէյէ
էլ գօյուպ տէրլէր խոի . Պօ-
ղոսուն վ՛ազ էթտիյի Յիսուս
14 լէ սիզէ ան տա վէրիրիզ : Վէ
պունու էտէնլէր՝ Սկևա նամ
սիր Եհհուտի պաշ քեահի-
նին էէտի օղուլլարը խոի : Վէ
15 էարամազ րուհ ձէվապ վէ-
րիպ տէսի . Յիսուսու թա-
նըրըմ , Պօղոսու տէ սիլիրիմ .
լաքին սիզ քիմլէ՞ր սինիզ :
16 Վէ օլ էարամազ րուհու օլան
քիմսէ օնլարըն իւզէրինէ սըչ-
րայրպ՝ օնլարը զապթ էթմէյի-
լէ , իւզէրլէրինէ ղալիպ կէլ
տի . չէօյլէ քի օնլար օ էվտէն
չըփլաղ վէ էարալանմըշ գա-
17 տըլար : Վէ պու՝ Եփեսոստա
հէփ սաքին օլան կէրէք Եհ-
հուտիլէրէ կէրէք Եունանիլէրէ
մա՛լում օլսու . վէ հէվիսի-
նին իւզէրինէ գօրգու սիւչտիւ ,
վէ Րատպ Յիսուսուն ատընա
18 թա՛զիմ օլունուր խոի : Վէ ի-
ման կէթիրէնլէրտէն չօգ քիմ-
սէլէր կէլիպ՝ ա՛մէլէրինի ի՛-
թիրաֆ էտէրէք խապէր էտէր-
լէր խոի : Վէ պիւյիւճիւլիւք
19 իշլէյէնլէրտէն վաֆիր քիմ-
սէլէր քիթապլարընը ճէմ՛ է-
տիպ՝ հէվիսինին էօնիւնտէ
եագարլար խոի . վէ օնլարըն
գըյմէթինի հիսապ էտիպ
պուլտուլար քի՝ էլլի պին գը-
20 թա՛ կիւմիւշ խոի : Պէօյլէճէ՝
Րատպըն սէօզիւ գուվվէթլէնիր խոի :
21 Վէ պու շէյլէր թէքմիլ

օլուննա , պօղոս մէբրատ էթ-
տի քի՝ Մակեդոնիատան վէ
Ա.քայիատան կէչիսլ՝ երու-
սաղէմ վարա • վէ ոէտի քի՝
Օրայա վարտըղըմտան սոնկրա՝
Րօմային տախի կէօրսէմ կէ-
22 րէք սիր : Վէ սնա իլգմէթ
Էսէնէլէրսէն նէքի քիշի՝ Տի-
թէոսու վէ երաստոսու Մակե-
դոնիայա կէոնտէրիլ՝ քէնտիսի
պիր զէման Ասիատա կէչէն-
տի :
23 Վէ օղ զէմանտա՝ պու մէղ-
հէպ իչլեն չօք վէղէղէ օլսու :
24 Ջիրա Դեմետրիոս տոլնատա
պիր գումճու՝ կիւմիւշտէն
Արտեմիս փուլթուննա էյ-
նէ-ս ոդյքէղէղինի եապմատը-
լա , ոէնաէթ սահիպլէրինէ
վաֆիր գազանճ կէթիրիր իսի :
25 Իսոի օնլարը վէ պու միսիլսու
շէյլէրի իչէյէն քիսմէլէրի Ջէմ՝
Էսիկ ոէտի • Եա՛ սոէմլէր՝
պիլիրսինիզ քի պիզիմ կէչէն-
26 մէմիզ պու իշտէն սիր : Վէ
կէօրիյօրսունուզ հէմ իչիսի-
յօրսունուզ քի պու Պօղոս՝
Էֆէս իլէ եապըղանլար ալա-
լար ոէյիլ սիր սէյէրէք՝
տէյիլ եալընըզ Եփեսոսուն՝
իլլա հէմեն պէեթիւն Ասիանըն
վաֆիր իսդըը ը գոնդըրըդ
27 սավըղմալը : Վէ ոէյիլ եալը-
նըզ պու ոէնաէթըմըզ իսդը-
սուդա սէրէմէթ թէհլիքէյէ
սիր , իլլա ալէյհինէ Ա րտե մի
ալահըն հէյքէլի սոսիհ հիչ
սոյդլոնմազ , հէմ ծնուն՝ ոիւ-
թիւն Ասիանըն վէ սիւնէոանըն
սոսիհ իսդաոուէթ հէյեճի
ա՛զոմէթի իսդաղալ օլոնմազ :
28 Վէ ծնլարը իշիտինճէ , հօղքէ-
ոէն ոօլմոդըրսա՝ պոդըրդըդ ոէ-
սիլէր • Եփեսոսլուլարըն Ա ր-
29 տեմիսի պէյնիք սիւր : Վէ

պիւթիւն ջէհր գարըշըդըդ իլէ
ոօլսու • վէ Պօղոսուն եօլտաշ-
լարը՝ Մակեդոնլու Գայոս իլէ
Արիստարքոսու գապըլսա՝ պի-
րօղուրսան մէյտան եէրինէ
եիւրիւյիւշ էթմսի էր : Վէ Պօ- 30
ղոս ճիւմհիւրէ կիրմէք իսդէ-
յինճէ՝ շայիրտըէր ոնու գօյմէը-
մէզլէր իսի : Հէմ Ասիա հիւ- 31
քիմտարլարընդան սոսի պա՛-
զը քիմսէլէր օնուն սօսթլարը
օլմադըդա , ոնա կէօնտէրիլ
եաղմադըդըդըդ իսի , քի քէնտի-
սինի մէյտան եէրինէ վէրմէյէ :
Վէ քիմի պիր շէյ քիմի սոսի 32
պադըգա շէյ պադըդըդ իսի .
զնրա ճիւմհիւրսըզլըդ իսի,
վէ չօղու՝ նէ իչլեն ճէմ՝ օ-
սուդտարընդը պիլմէզլէր իսի :
Վէ Ալէքսանդրոսու իսդա- 33
սան իլէրի սիւրսիւրէր , չիւն
քի Եհհուսիլէր ոնու թադ-
սիմ էթմիշլէր իսի • վէ Ա-
լէքսանդրոս էլինի սալըյըդ՝
ճիւմհիւրէ ճէվապ վէրմէք իս-
թէր իսի : Վէ Եհհուսի օ- 34
սուդունու անկլադըդլարընը-
սա , հէպիսինդէն պիր սէս
օլսուդ էչի սաա՛թ միգտարը՝
Եփեսոսլուլարընդ Ա րտեմիսի
պէյնիք սիւր սէյիւ պադը-
րըդըդ իսի : Ամմա քէադիպ 35
գադատադընդը սինիսիդ նա-
սը • Եա՛ Եփեսոսու սոէմ-
լէր՝ հանգի ոօսէմ վար քի
Եփեսոսլուլար շէհրինին՝ պէյ-
նիք Արտեմիսին վէ Ցիոս-
սոսուն սիւչէն վրուԹսուն ի՛պա-
սէԹ հոիճիսի օդսուղսունու
սինդմէյէ : Մէմոն պու շէյլէրէ 36
գարշը սէյլէնմէդէչէն , սիզէ
կէրէք սիր քի ղահգաթ սու-
ղադընըդը , վէ հիչ պիր նա-
մա՛զսուզ հարըջէԹ էթմէյէ-
սինիդ : Զիրա պու ոօսէմլէրի 37

կէթերտինիզ քի՝ հէյքէլ սօ-
յուձուլար եահօտ ալահընը-
զա քիւֆր էտիճիլէր սէյիլ-
38 լէր : Իմառէ էյէր Դեմեարիո-
սան վէ օնուն պիլէսինճէ սէ-
նաա՛թ սահիպլէրինին պիր
քիմսէ լլէ տա՛վալարը վար
իսէ , տիևան կիւնէրի կէլիր ,
վէ գայիմմոգամլար վար , մո-
39 բաֆիա՛ օլսունլար : Ամմա էյէր
գայրի շէհլէտուէն պիր նէսնէ
թալաա էտէրսէնիզ , գանուն
իւզրէ գուրտուլմուշ մէճլիստէ
40 ֆաալ օլսունաճագ : Զ իրա պու
կիւնդէ Իսմայիլտուէն էօմէյրիս
ձիբեայէ օլսունտաք Թէհմիք-
սինոէյիզ , հիչ պիր սէպէպ
եօղ իդէն՝ քի տու գարդաշլար
լտգ իչլուն Ձէվատ վէրմէյէ
գաօիր օլաշլամ . վէ պու շէյ-
լէրի սէյլէյինճէ , Ձիւմհու-
րիս տաղլըթտը :

ԳԼՈՒԽ Ի

1 Վ Ի վէլէլէ սինոտիքտաէն
ասնկրա՝ Գօլաա շայիրտլէրի
ջաղլըտա վիտաշտըձնձա , Մա-
կեդոնիատա կիւնդմէյէ ջըգաը :
2 Վ Ի օ Թաուֆիլտը ասլաշըտ՝
ծնլտտա ջօգ սէօզ իւչ Թէսէ-
վէրսինքտաէն ասնկրա , Նուտա
3 նիսթաանա կէլտի : Վ Ի իւչ այ
էյլէնիպ՝ Սինոգոյա կէձձէք
իդէն , Ենէհուտիէր ծնա պիր
հիլէ գուդմաղըտա , Մակեդո-
նիատան տէօնմէյէ գարար
4 գըլընտը : Վ Ի Թա Ասիայա-
տէք ծնուն իլէ՝ Բէրիտը Սո-
պատրա վէ Սէսանիքլիլէրտաէն
Արիստարքտա իլէ Սեկունդա՝
վէ Դէրբէլի Գայոս վէ Տի-
մոթէոս՝ վէ Ասիալըլարտան
Տիւքիկոս վէ Տրոֆիմոս եօլ-
5 ադա օլսունլար : Պունլար իլէրի

վարըպ՝ պիզի Տրովադատա պէք-
լէրլէր իտի : Պիզ իսէ խամուր- 6
սուզ կիւնլէրինտէն սօնկրա՝
Փիլիպպէտէն տէնիզ իւզրէ
ջըգտըդ , վէ պէշ կիւնտէ եան-
լարընա Տրովադայա կէլտիք .
վէ օրատատա եէտի կիւն գյլէն-
տիք :

Վ Է հաֆթանըն իլք կիւնիւն- 7
սէ պիզ էքմէք սօղրատմաղա
ձէմ՝ օլմուշ իքէն , Պօղոս էր-
թէսի կիւնտէ ջըգմաղտ օլ-
մաղընա՝ օնլարա սէօյլէր իտի .
վէ սէօղլու կէձէ եարընընտէք
ուզաթտը : Վ Է օլ ձէմ՝ օլ- 8
մուշ իտի կիմսէ իւսէ օտատա՝
վաֆիր մաշա՛լէլէր վար իտի :
Վ Է Եւտիքոս ատընտա պիր 9
կէնձ փէնճէրէսէ օթուրմուշ
իդէն , սէրին ույգունսուզ ատլընա՝
Պօղոս զիյատէտի իլէ սէօյ-
լէդիքէն , ույգունան եէնիլմըշ՝
իւչ թապագատան ալտը սու-
տու , վէ հօլմուշ գալտըդընտը :
Վ Է Պօղոս էնուա՝ օնուն իւզէ 10
րինէ սուշտու , վէ գուձագ-
լարընտ սէտի . Թէհլաշ էթմէյէ ,
զիդա օնուն ձանը օնտա սըդը :
Վ Է եօղարը վարըպ՝ էքմէք 11
տօղրատը , վէ եէտիքտէն ասնկ-
րա՝ հէմ Թա շա՛հատ սէօքէնէ-
տէք վաֆիր սէօյլէտիքտէն
ասնկրա , էօյլէ ջըգտը : Վ Է օլ 12
կիւնճի ատղ կէԹիրտիլէր , վէ
զայէԹէլէ միւԹէսեմլի օլսուն-
լար : Պիզ իսէ իլէրի կէմիյէ 13
վարտըդ , վէ Ասոնա աչըլտըդ ,
քի Պօղոսու օրատան ալտձա-
կըտըդ . զիդա քէնտիսի եարան
կիւսէձէք օլմաղընա , սէօյլէ
ըտմադընըձը իտի : Վ Է Ասոն- 14
տա պիզէ գաւուշտունձա , օնու
եօղարը ատըպ՝ Միտիլյուէ կէլ-
տիք : Վ Է օրատան աչըլըպ՝ 15
էրԹէսի կիւն Սոպատըզին գար-

ջըսընա եէթիշուկք , վէ օ սկը
կիւն Սամսա եանեաշըդ · վէ
Տրոպիլիոնատա գալըսա՝ երթէսի
16 կիւն Մեղիտոսա կէլսուկք : Զի-
րա պօղա՝ Ասիատա վագըթ
կէջիրմէմէք իչիւն՝ կէմի ելէ Ե-
փեսատան կէչիա՝ կիմմէյէ
մուննատիա կէօրսիւ · զիրա ա՝-
ձէլէ էտէր նոն քի՝ էյէր օնա
միւմքին նա՝ պէնտէկոսթէ
կիւնիւնատէ Երուսաղէմատէ օլա :
17 Վէ Մեղիտոսատան Եփեսոսա
կէօնտէրիա՝ քիլիսանըն իմ-
18 թիարլարընը չաղըրսա : Վէ
օնըսը օնա կէլսէյէրինատէ ,
օնըսա ատո · Ասիայա կէ-
տիյիմ իլք կիւնատէն պէրու՝
պիւթիւն վագըթատա սիզին իլէ
նիձէ օլսուդումու սիզ պիլիր
19 սինիզ · Փի Տապատա՝ թէքմիլ
աչըպ կէօնիւդուկք իլէ վէ չօգ
կէօզ եաշըրը իլէ՝ վէ Եհհու-
տիլէրին ֆէնտլէրի սէպէպին
տէն պանա վագի՝ օլան թէճ-
րիւպէլէր իլէ խըզմէթ էթտիմ .
20 Նիձէ ֆայտատալը օլան չէյլէր-
տէն հիչ պիրինի սիզէ խապէր
վէրմէքտաէն՝ վէ սիզէ աշիքեարէ
հէմ էվտէն էվէ թա՛լիմ էթ-
21 մէքտէն չէքինմէտիմ . Իլտա Ե-
լահա թէվպէյի վէ Տապտըմըզ
Յիսուս Փրիստոս խմանը՝
կէրէք Եհհուտիլէրէ կէրէք
Եունանիլէրէ չէհատէթ էյլե-
22 տիմ : Վէ չիմտի իչթէ պէն
Րուհտա պաղը՝ Երուսաղէմ
կիտէյօրում , վէ պանա օրա-
տա վագի՝ օլաճագ չէյլէրի
23 պիլմէմ . Ընճագ պուտա քի՝ Ե-
զիզ Րուհ չէհրտէն չէհրէ
պանա չէհատէթ էտիպ տէր
քի՝ պէնի պաղլար վէ սըգըէթ-
24 լէր պէքլէյօրլար : Լագին հիչ
պիրինի սայմամ , վէ ճանըմը
քէնտիմէ գըյմէթլի թուէ-

մամ . Թա քի եօլումու՝ հէմ
Ալլահըն լութֆունուն աւե-
տարանըը չէհատէթ էթմէք
իչիւն Տապտ Յիսուսատան ալ-
տըղըմ խըզմէթի չաղըրտ իլէ
թէմամ էտէյիմ : Վէ չիմտի 25
իչթէ պէն պիլսիյիմ , քի սիզ
հէփինիզ՝ քի ատրանըզատա Ա-
լահըն փատիշահլըղընը վա՛զ
էթմէյէ սօղաչըրսըմ՝ եիւզիւ-
միւ ալթընտ կէօրմէյէձէք սի-
նիզ : Օնուն իչիւն սիզէ պու 26
կիւնէ կիւնատէ չէհատէթ էտէ-
րիմ , քի պէն հէփիսինին գա-
նընատան փատ իմ . Զիրա սիզէ 27
Ալլահըն հէփ մուրատընը խա-
պէր էթմէքտէն ատգընմատըմ :
Իմտի քէնտինիզէ՝ վէ Ա՛զիզ 28
Րուհտան սիզի չօղ իւզէրինէ
նազըրլար գօտուղու պիւթիւն
սիւրիյէ սատգընըն , քի Ալլա-
հըն՝ քէնտի գանը իլէ գազան-
տընը քիլիսատըն կիւտէսինիզ :
Զիրա պէն պունու պիլէրիմ՝ քի՝ 29
պէնիմ կիթմէմտէն ատնկրա՝
ատանըզա սիւրիւյիւ էսիրկէմէզ
աղըտան գուրտլար կիրէճէք :
Վէ սիզին քէնտի ատրանըզատան 30
տախի՝ չայկրտլէրի քէնտի ա-
տըտընճա չէքմէք իչիւն՝
Թէրս չէյլէր սէօյլէյէն ատէմ
լէր գալպաճագլար : Պունուն 31
իչիւն ույանըգ տուրուն , վէ
իսաթընընզատա Թուէթուն քի՝
իւչ եըլ կէճէ վէ կիւնատէզ
հէր պիրինիզէ կէօզ եաշըրը
իլէ նասիհաթ վէրմէքտէն ֆէ-
րաղաթ էթմէտիմ : Վէ չիմտի 32
սիզի՝ եա՛ գարնտաշլար՝ մա՛-
մուր էթմէյէ վէ սիզէ հէփ
ա՛զիզէնմիշլէրին ատրատընտա
միրատ՝ վէրմէյէ գատիր օլան
Ալլահա վէ օնուն լութֆու-
նուն սէօզիւնէ ըամարլարըմ :
Հիչ պիրինին կիւմիւշիւնէ եա 33

ալեռւնուննա հաէավաալարընա
34 թամա՝ էթմէտիմ : Գէնաւինիզ
պիլրալինիզ քի՝ քէնաիմ միւհ-
թաձ օլաուղաւմ շէյլէրէ վէ
պէրապէրլիմձէ օլանլարընքինէ
պու էլլէր խըզմէթ էթաիլէր :
35 Սիզ հէմ շէյլէրի կէօսթէր-
տիմ քի՝ պէյլէ չալըշըպ զայի՛ֆ-
լէրէ խմաաա էթմէք՝ հէմ Ղապպ
Ճիսուսան աէօզլէրինի խաթր-
աա թուպթամագ կէրէք տիր , քի
քէնաիսի տէսի . Վէրմէք՝ ալ-
մագսան տահա զիյատէ միւ-
36 պարէք աիր : Վէ պու շէյ-
լէրի սէյլէյինձէ , տիզ չէօ-
քիաւ օնլարընդ Ճիւմլէսի իլէ
37 տուա՝ էյլէսի : Վէ հէփիսինդ
աէն պիր վաֆիր աղլայըշ
օլսաւ . վէ Պօղոսաան պէյնաւ
իւզէրինէ տիւշիւպ՝ օնաւ էօ-
38 փէրլէր խսի : Պահուսուս սէյ-
լէսի սէօզաէն էօթիւրիւ
գասավէթ չէքէրլէր իսի քի՝
արթըպ օնաւն եթւզիւնթւ կէօր-
մէյէձէքլէր . վէ օնա կէմի-
յէտէք կէօնաէրթ կիթսիլէր :

ԳԱԳ ԻԱ

1 Վէ վագի՝ օլսաւ քէ պիզ
աչըլըպ օնլարսանդ այրըլըգսանդ
ասնկրա՝ տօղրուլուպ Սթան-
քէօյէ կէլմիք , վէ էրթէսի
կիւն Րօսօսա՝ վէ օրսանդ Պա-
2 սարայա Ջարփզ : Վէ փիւնի-
կէյէ կէչէն պիր կէմի պու-
3 ռաղլա , պինիպ աչըլմըզ : Վէ
Դըպրըսը կէօրիւպ օնաւ սօղսան
պրագմաղլա՝ Սիւրիայա կի-
տէյօր խսիք , վէ Տիւրոսա էէ-
թիշմիք . չիւն քի կէմի եիւքիւ-
նիւ օրսանդ պօշսաաձաղլըսը :
4 Վէ չայիրսաղէրի պուրուպ՝ օրա-
սա եէսի կիւն դալմըզ , քի
օնլար Պօղոսա Րուհսուն վասի-

թասի իլէ տէրլէր իսի քի՝
Երուսաղէմ չըգմայա : Վէ 5
տէղ օլ կիւնլէրի թէքմիլ էթ-
տիքտէն սօնկրա՝ չըդրըպ կիտէ-
յօրսուպ . վէ հէփիսի՝ գարըլ-
լար հէմ չօճուգլար պէրապէր
օլարագ՝ շէհրին տիշարըսընա-
տէք պիղէ կէօնաէրի կէլսիլէր .
վէ տէնիզ գըյըլընսա տիղ 6
չէօքիւպ՝ տուա՝ էյլէսիք : Վէ
պիրի պիրինդի իլէ վիսսալաշըպ
կէմի յէ պինսիք , օնլար սա
քէնաի մահալլէրինէ աէօնտիւ-
լէր : Վէ պիզ տէնիզ էօչճու- 7
լուղունու թէքմիլ էթտիքտէն
սօնկրա՝ Տիւրոսսան պաողէմա-
յիսէ եէթիշտիք . վէ գարըն-
սաշլարը սէլամայըպ՝ պիր
կիւն օնլարըն եանընսա գալ-
սըդ : Վէ էրթէսի կիւն չըգըպ՝ 8
կեսարիայա կէլտիք . վէ եէ-
տիլիպոս աւեսաղանիչինէվինէ կիրիպ՝ օնաւն
եանընսա գալսըդ : Վէ պու- 9
նուն տէօրթ պիքըրէ գըզլարը
վար իսի , քի փէյղամպէրլիք
էտէրլէր իսի : Վէ պիզ օրսաա 10
տահա չօգ կիւնլէր գալըր էքէն ,
Եէհուտիսթանսան Ագաբոս
տընսաա պիր փէյղամպէր էն-
տի . Վէ եանըմըզա կէլիպ՝ 11
Պօղոսուն գուշաղընը ալըր ,
վէ քէնաի էլլէրինի վէ այաղ-
լարընը պաղլայըպ տէտի . Ա՛-
զիզ Րուհ պէօյլէ տէր . Պու
գուշաղըն սահիպի օլսան սաուէմ
Երուսաղէմսուէ Եէհուտիլէր
պէօյլէ պաղլայաձաղլար , վէ
թայիֆէլէր էլլէրինէ թէսլիմ
էտէճէքլէր : Վէ պիզ պու չէյ- 12
լէրի իշիտինձէ , կէրէք պիզ
կէրէք եէրլիլէր օնա եաղլարըր
խսիք էի՝ Երուսաղէմ չըգ-
մայա : Իմմա Պօղոս ճէվապ 13
վէրտի . Ն՛ղլամագ իլէ վէ եիւ-

ըէյնի էգմէք իւէ նէ՞ էտէ-
յօրտունուզ · զիրա ալն տէ-
յին էաբընըզ պաղանմադա՝ իւ-
ա Երուսաղէմոէ Բապա Յի-
սուսն ատը իշնան էօլմէյէ
14 տանի հաղըրըմ : Վէ օ գան-
մայընձա , ալիզ Բապըն միւ-
բատը օլսուն ոէյէրէք սիւ
15 քիւթ էթմոյք : Վէ պու Կինն-
էրատն ոանկրա՝ Թէատրիք կէօ
րիւա Երուսաղէմ էզդայօր-
16 ուզ · Վէ կեատխուսուն պէ-
բատրիմիզմէ Հայիրալէբատն
պա՛ղըտըզ էոր էառընուս գօնդ
էտէձէյինիզ էաքի շայնա օլսուն
Գըպարըտը Մնասոնս կէթի-
րին՝ ոէրատէր կէլսինլէր :
17 Վէ պիզ Երուսաղէմ կէլ
տիյինիզտէ , գարնաուշտա պի-
զի ոէվինճ իլէ գուպուլ էթ-
18 տիլէր : Վէ էրթէսի կիւն՝ գօ-
զա պիզիմ իլէ ոէրատէր Յա-
կօբուս կիթտի , վէ հէպի իհ-
19 թիարլար կէլսինլէր , վէ օնլա-
րը ոէլամլատըգտան սոնկրա՝
Ալլահըն օնուն խըզմէթի վա-
ուիթասի իլէ Թայիֆէլէրատ էթ-
տիյի շէյլէրի ոիրէր ոիրէր
20 նադըէտէր իսի : Վէ օնլար իշի-
տինճէ՝ Ալլահա շիւքր էտէրլէր
իսի · վէ օնա ոէտիլէր · կէօ-
րիյօրուսն՝ եա՛ գարնաշ՝ ի-
ման կէթիրմիշ Եէհուտիլէրատէն
նէ գատար ջօգ պին քիմսէլէր
վար , վէ հէպիսի՝ նօմօտուն
21 պայրէթքէշլի տիրլէր : Վէ ոէն-
ոէն էօթիւրիւ էօյրէնտիլէր քի՝
ոէն Թայիֆէլէրին արատընուա
օլան հէմ Եէհուտիլէրէ՝ էվ
լատլարընը սիւննէթ էթմէմէյէ
վէ այնլար իւզրէ էհիւրիւմէմէ-
յէ՝ Մովսէատէն ա՛րըլըգ Թա՛-
22 լիմ էտէրսին : Իմոն նէ՞ օլա ·
հէր վէճ՛ իլէ ջօգ խոլգ պի-
րիքոէ կէրէք , պիրա ոէնին կէ-

ոէյինի էշնուէճէքլէր : Իմոն 23
պու պիզիմ ադա ոէօյլէոնի-
միզի էյլէ · Պիզոէ ոէօրթ ա- 24
ոէմ վար , քի օնլարըն ադաղը
վար · պունլարը ալլոյ՝ օնլար
իլէ պէրապէր քէնոէնին փաք-
լէ , վէ օնլարըն իւզէրինէ մաս-
լուֆ էյլէ , քի ոիւչլարընը Թը-
պաշ էոէլէր · վէ հէպիսի անկ-
լայարար քի՝ ոէնին հագգընդա
էօյրէնոէքլէրի շէ ոէլսին հէշ
ոէրինէն ադը էօք ուը , իւ-
լա քէնոէն ադոյ նօմօտու
ադըլայարադ հադոէքէթ էոէր-
սին : Ումմա իման կէթիրմիշ 25
Թայիֆէլէր խոտուտունդա՝
պիզ միւնադոէխ կէօրիւդ՝ մէք-
Թիւդ կէօնոէրմէքէ քի , հիշ
ոէօյլէ ակը շէյ ադըլմայա-
լար , իւլա ադըթ միւնթալդա
ադօդազանմըշտան վէ դանոէտան
վէ ադօդուլմուշտան վէ գինոէտան
ադըրնալար : Օ գէման Պօղոս 26
· ադէմլէրի ալդը՝ էրթէսի
կիւն օնլար իւէ փաքլէնոէքտէն
ոանկրա՝ հէյքէլէ կիւրիդ փաք-
լէնոէ կիւնլէրինին Թէքմիլ օլ-
մասընը խոպէր հոէր իսի ,
Թա քի օնլարըն հէր պիրի ի-
շինն հէոէյէ ոէնուլա :
Վէ եէտի կիւն Թէմամ օ- 27
լմազդադ իքէն , Ասիոոտան օլան
Եէհուտիլէր օնոէ հէյքէլդէ
կէօրմէք իլէ՝ պիւթիւն գալա-
պալընը գարդաշդըրդըլա վէր-
տիլէր , վէ էլլէրինի օնոէն իւ-
զէրինէ ադաղլադար · Վէ պա- 28
զէրինէ ադաղլադար իսի · Եա՛ Իսրայէլի
ոէնլէրլար՝ հաղոէդ էտին՝
գալմա վէ նօմօտա վէ պու մա-
հալէ գարշը հէպիսինէ հէր եէր
ոէ Թա՛լիմ էոէն ոէէմ պու
ոուր · վէ հէմ ոախի հէյքէ-
լին իշինէ Եունանիլէր կէթի-
րիպ՝ պու ա՛զիզ մահալի նա-

29 վաքլեան : Ձիւն քի՛ պուռնատն
էվլէլ օնուն պիլէսինձէ չէհր-
ոե Եփեասըս Տրոփիմոսու
կէօրմիւշլէր խոյ , քի օնու պօ-
ղոս հէյքէլլէն լըլնէ կէմիրոն
30 ղանն հաէրլէր խոյ : Վէ պիւ-
թիւն չէհր հարսաքէթէ կէլսի ,
վէ պալապալըգ եւրիւյիւշ կէթ-
ու . վէ պօղոսու թուէթուսպ՝ օ-
նու հէյքէլսէն սուշսուը չէքէր-
լէր խոյ . վէ ասր ա՛պաս պա-
31 ֆուլոս գաւիանսը : Վէ ծնլոս
օնու հօլոիւրմէ յէ սուտ էքէն ,
պէօլիւյիւն պիւն պաշըսընա խու-
պէր եէթիշսի՛ քի՝ պիւթիւն Ե-
32 րուսաղէմ ալըթուսպ խոյ : Վէ
անիտէ ա՛ռքէրիլէր վէ էհուդ
պաշըսոյ ալըս՝ ծնլոսըն իւզէ-
րինէ սէյիրթոպ . վէ օնլոս
պիւն պաշըյը վէ ա՛ռքէրիլէսի
կէօրիւնձէ , պօղոսու վուրմադ-
33 տան Ֆէթոպոսի էթոպիլէր : Օ՛Լ
զէման պիւն պաշը եոպըն կէ-
լիպ՝ օնու թուէթուս , վէ էքի
զէնձիր իլէ պաղլանմադպա կմր
էթոպ . վէ քիմ օբուուղուպնու
հէմ նէ էթմիշ խոյ սինի ոօյսր
34 խոյ : Վէ գալատացիգոս քիմի
պիր շէյ , վէ քիմի պաշգա շէյ
պաղըրըրըպսոյ խոյ . վէ կիրիւ-
թիւսէն տահիհինի անկլամադպա
գաւիր օ՛ղմանադըգըս , էմր էթ-
ոե քի օ՝ օբուուբյա կէօթիւրիւ-
35 չէ : Վէ նէրսոիպանէ էէթիշ
սինյինոե , վաքի՛ օբուս քի գա-
լատացիէն զօրունոսան՝ ա՛ռքէ-
րիլէբսէն գալատրըգըգ խոյ :
36 Ձէրա խալգըն ձիւմհիւրիւ
արսոսան կէլնսյ՝ Օնու գալատը՝
37 պաղըրըգ խոյ : Վէ պօղոս օբ-
ուսունուն լըշինէ կէօթիւրիւրիւձէք
լիքէն , պիւն պաշըյա ասոե .
Տանա պիւր շէյ սէյգէմէյէ պա-
նոս իշն վսր մը . վէ օ ոէոե
Եունանիձէ պիւր՛ր ի՛ պիւն .

38 Ա՛ձապա պուռ կիւնլէրսէն ապ-
ոեմ պաշ գալատրըսպ՝ չէօլէ
ասէօրթ պիւն եօլ քէսիձի քիմ-
սէլէրի չըգարան ջօլ Մըսըր-
39 լը սէն ոեյի՛լ ժի պիւն : Վէ
պօղոս ոեպսե . պէն՝ կիւլիկիանըն
մէշհուր չէհրիւնէն չէհրիսի՝
թարսոեսլու Եէհուսի ոոեմ
խմ . վէ ոանոս եալվարըրըմ ,
պանոս մուսաա՛ոե հյլէ գաւմա
40 սէօյլէյիմ : Վէ օ՝ օնս մուսաա-
ա՛ոե էոիինձէ , պօղոս նէրսի-
պանոե ոուբուրարագ՝ գաւմա էլ
լէ իշարէթ էթոի . վէ ա՛զիմ
սիւքութ օլմադըգըս , Ե՛ապրանի
լիսանընոս սէօյլէյիպ ոոեոե
.քի՝

ՊԱՊՈՒՆ ԻԲ

1 Ա՛ոե՛ ոոեմլէր՝ գապնտաշըպ
վէ պաղալար՝ հալս քէնոի
հադըրմս սիպէ օբան ձէվսադըմ
2 սինկլէյին : Վէ օնուն օնլոպս
Ե՛ապրանի լիսանընոս սէօյլէոե
յինի իշիսինձէ , ոոհա պի-
յոոե սիւքութ էոէրլէր խոյ .
3 Վէ օ ոեոի . պէն կէրչի Ե-
հուսի ոոեմ խմ քի՝ կիլիկի-
անըն Թարսոս ՚ջհրինոե ոօղ-
ոոեմ. ոամմս պուռ չէհրոե թէր-
պի յէ օբուննուզ՝ գամանալիէլին
ոյոոգլադընոս պաղալար նօ-
մոսնոս ոիպգաթլըձա թէէ-
պինս հէվինինիպին օբուուզուս կիլոի՝
Ա՛ստըն պայրէթբէչի խոյ .
4 Փի հրեքէլէրի վէ գարըշըրը
պաղալայրոպ հոպալոս թէէպինի
էոէրէք՝ պուռ մէզհէպի էօլիոեմ
5 ոերճձինինէ գօվսլոսոպմ : Նի-
ձէ քի պաշ քհոհին ոոեոե
հէմ պիւթիւն իսրայիլացիներն
ձէմիյէթի հադըրմս չէհա-
ոէթ էոէրլէր . քի օնլոպոոեն

պարընտաշլարա մէքթիւպլէր տախէ ալըպ՝ Տըմըշգա կիտէ-
յօրսուս, քի օրատա օլանլա-
րը տախէ Երուսաղէմ պալը
կէթիրէյիմ, քի թէտիպ օլու-
6 նալար։ Վէ պանա՝ կիտէր վէ
Տըմըշգա եապլաշըրքէն՝ վադի՝
օլտու քի, էյլէն մէհէլինտէ
ափանըղ կէօքտէն էթրաֆը-
7 մա ա՛զիմնուր փարլատը։ Վէ
էրէ գափանըպ՝ պիր սէս իչի-
թամ, քի պանա տէր իտի.
Եա՛ Սաւուղ՝ Սաւուղ՝ ալէնի
8 նի՞չին գովտալայօրսուն։ Վէ
պէն ճէվապ վէրտիմ. Եա՛
Րապպ՝ սէն քիմ սին. վէ պա-
նա՝ պէն սէնին գովտալատըղըն
Նազարէթլի Յիսուս իմ տէ-
9 սի։ Վէ պիլէմճէ օլանլար՝
կէրչի նուարու կէօրտիւլէր, վէ
գօրգու իլէ տօլտուրար, ամմա
պանա սէյլէյէնին սէսինի ի-
10 չիմէտիլէր։ Վէ տէտիմ. Եա՛
Րապպ՝նէ՞ էյլէյիմ. վէ Րապպ
պանա տէտի. Գալգըպ Տըմըշ-
գա վար, վէ օրատա՝ սէնին ի-
չինն Թա՛յին օլտանան ճիւմլէ
նէմանէլէրին հաղգընտա՝ սանա
11 սէյլէնէճէք տիր։ Վէ օ նու-
րուն ճէլալինտէն կէօրմէզ օլ-
տուղումտան՝ պէրապէրիմճէ
օլանլար էլիմէ եապըշարագ՝
12 Տըմըշգա կէլտիմ։ Վէ օրտա
հէվ սաքին օլան ԵՀՀուսիլէր-
տէն էյի չէհատէթ օլտունուր
նօմա միւճրիպինճէ տիննտան Ա-
13 նանիա նամ պիր ատէմ՝ պանա
կէլիպ եանըմտա տուրտու, վէ
պանա տէտի. Եա՛ Սաւուղ
14 գարնտաշ՝ Թէքրար պագ։ Վէ
պէն օ սաա՛թտա օնա պագ-
տըմ. վէ օ տէտի. Պապալարը-
մըզըն Ալլահը սէնի՝ օնուն իրա-
տէթինի պիլմէյէ վէ Սաուլ-
ղը կէօրմէյէ հէմ օնուն աղըլն-

տան սէս իչէթմէյէ Թա՛յին
էյլէտի։ Զիրա կէօրտիւյիւն 15
վէ իչինթաիյին չէյլէրտէ՝ հէվ
ատէմլէրէ օնուն շահիտի օլա-
ճագ սըն։ Վէ չիմտի նէ կէ- 16
ճիքիր սին. գալգ, վաֆթիզ
օլ, վէ օնուն ատընա նիտա
էտիպ՝ կիւնահլարընտան եայ-
գան. Վէ վադի՝ օլտու քի 17
պէն Երուսաղէմ տէօնիւպ՝
հէյքէլատ տուա՝ էտէրքէն հայ-
րէթէ տիւշտիւմ, վէ օնու
կէօրտիւմ, քի պանա տէյօր
իտի. Ա՛ճէլէ էտիպ՝ թէզ Ե- 18
րուսաղէմտանէն չըք. զիրա պէնիմ
իչինն չէհատէթինի գապուլ
էթմէյէճէքլէր։ Պէն տախի 19
տէտիմ. Եա՛ Րապպ՝ օնլար է-
յի պիլիրլէր քի՝ պէն տանա
իննանանլարը ճէմ՛յէթ եէրլէ-
րինտէ տէֆգէր իտիմ, վէ հաղ-
սա վէրիր իտիմ. Վէ չահիտին 20
Ստեփաննոսուն գանը տէօքիւ-
լուր իքէն՝ պէն տախի օրատա
հազըր իտիմ, վէ օնուն գաթ-
լինէ րիզա վէրիպ՝ օնու էօլտիւ-
րէնլերին էվվալարընը պէքլէր 21
իտիմ։ Վէ պանա տէտի. Կիթ,
զիրա պէն սէնի ուզուղա՝ Թա՛-
յիֆէլէրէ կէօնտէրէճէյիմ։

Վէ պու սէօզէ գաուար օնու 22
տինկլէրլէր իտի, անտէն սէօ-
լէրինի գալտըրըպ տէտիլէր.
Պունճիլէյին քիմսէյի եէրտէն
գալտըր, զիրա օնա եաշամագ
լայըգ տէյիլ տիր։ Իմտի օն- 23
լար պաղըրարագ էվվալարընը
սավուրուպ՝ րիւզկեարա Թօղ
սաճմագ իլէ, պին պաշը էմր 24
էթտի քի՝ օրտույա կէօթիւ-
րիւլէ, վէ գամըը իլէ Թէֆթիշ
օլտունա տէտի. Թա քի օնուն
իւզէրինէ նէ սէպէպտէն պէյ-
լէ պաղըրըլդը իտիքլէրինի պի-
լէ։ Վէ օնու գայըշտար իլէ 25

կէրիպ՝ պաղլարլար էքէն, Պօղոս օրատա տուրան եիւղ պաշըլա տէտի. Սիղէ՝ Րօմալը վէ շէրաա'թը կէօրիւլմէմիշ տուէմի տէյմէք ձայի՞զ մի:
26 Վէ եիւղ պաշը իշլիյինձէ՝ վարը, վէ պին պաշըլա խապէր վէրիպ տէտի. Նէ՞ էտէձէք սին. պիրա պու տուէմ Րօ-
27 մալը սըր: Վէ պին պաշը եանընա կէլիպ՝ ժեա տէտի. Պանա սէյլէ, սէն Րօմալըմը սրն. վէ օ՝ տէտի. Պէլի:
28 Վէ պին պաշը ձէվապ վէրտի. Պէն պու հիմայէլիի չօգ նատըլէ էտինտիմ. վէ Պօղոս տէտի. Պէն իսէ հէման էօյլէ
29 տօղմուշտում: Իմանի սնու թէֆթիլ էտէձէք օլան քիմսէլէր՝ սէր ա'գապ սնուն եանընտան էչքիլտիլէր. հէմպին պաշը տապի օնուն Րօմալը օլտուղունու տույտուղունտա՝ օնու պաղլարմըշ իտիյի իշիւն գօրդում:
30 Վէ էրթէսի կիւն՝ Եէհու-տիլէրտէն նէ իշիւն շիքեայէթ օլունտուղունուն սահիհինի պիլմէք իսթէմէյիլէ, օնու պաղլարտան չէօզտիւ, վէ էմր էթտի քի՝ պաշ քեահինլէր հէմ օնլարըն հէմ ձէմաա'թը պիրլէքէ, վէ Պօղոտու էնտիրիպ՝ էօնլէրինէ իհզար էյլէտի:

ԿԱՂ ԻԳ

1 Վ է Պօղոս ձէմաա'թա կէօզ գալտըրըպ տէտի. Եա՛ գարնտաշ սաէմլէր՝ պէն պու կիւնէ տէկինի՝ Ալլահըն ի'նսանլատ թէքմիլ էյի զամիր իլէ կէշինիմ:
2 տիմ: Վէ պաշ քեահին Անանիա՝ եանընտա տուրանլարա էմր էթտի քի՝ օնուն ատըզընա
3 վուրսունլար: Օվ զէման Պօղոս

օնա տէտի. Սէնի Ալլահ վուրսաձագ տըր՝ եա պատանաձ տիվար. սէն նօմօս միւձիպինձէ պէնիմ շէրաա'թըմը կէօրմէյէ օթուրտուր իքէն տէ՝ նօմօս պօզուպ՝ պանա վուրտուն
մալա՞մը էմր էտէր սին: Վէ 4
օրատտա տուրանլար տէտիլէր. Ընանդըն պաշ քեահինինի՞ մի 5
սէօյէր սին: Պօղոս տահի տէտի. Եա՛ գարնտաշլար՝ օնուն պաշ քեահին օլտուղունու պիլէ մէզ իտիմ. զիրա եաղըլմըշ սըր. գավմընըն հիւքիւմտա-րընա քէօթիւ սէօյլէմէ յէսին: 6
Վէ Պօղոս՝ պիր Թարաֆ Սադուկեցիլէրը վէ օ պիր Թարաֆ Փարիսեցիլէրը օլտուղունու տույմաղըլա, ձէմաա'թտա պաղլըրսը. Եա՛ գարնտաշ տէմլէր՝ պէն Փարիսեցի օղլու Փարիսեցի իմ. պէն էօլիւլէրին իւմիւտի վէ գըյամէթի ինձիւն մուհաքէմէ օլունույօրում: 7
Վէ օ պունու սէօյլէյինձէ, Փարիսեցիլէր իլէ Սադուկեցիլէրին արասընտա նիզա՝ գօփտու, վէ գալաբալըգ պէօ-8
լիւնտիւ: Զիրա Սադուկեցիլէր տէրլէր քի՝ դըյամէթ եօք՝ վէ մէլէք եօք՝ վէ րուհ եօք տուր. ամմա Փարիսեցիլէր իքիսինի տէ իդրար էտէրլէր: Վէ պէօյուք շամաթա օլտու. վէ Փարիսեցիլէր Թարաֆընըն քեաթիպլէրի գալդըպ՝ էէլիէրէք սէրլէր իտի. պու տահէմտէ հիչ պիր քէօթիւ շէյ պուլմատըգ, ֆագաթ օնա պիր րուհ եա մէլէք սէօյլէտի: Վէ չօգ 10
նիզա՝ օլմաղըլա, պին պաշը օլմայա Պօղոս ծնլարտան վուրտուպ՝ աղլատա տէյիւ գօրդուպ՝ աղ-քէրէ էմր էթտի քի էնիպ՝

ծնօւ օնլարըն սրթաարնտան գաւխա, վէ օրտուչա կէթիւէ։
11 Վէ էրթէախ կէձէ Րապպ ծնօւն էանըննա կէվլիպ ուէտի. Եա՛ Պօղոս՝ ձէհաարէթլէն, զիրա Երուսաղէմոէ պէնիմ հապգըմա չէհաուէթ էթմախէյին կիւան՝ Օսնիատա տախի էօյլէ չէհաուէթ էթմէք կէրէք սէն։
12 Վէ հիւնուհուզ օլուննճա, նէհաուէթլէրտէն պա՛զըլարը Թիֆթաք էտէրէք քէնտիլէրինէ լա՛նէթ իլէ ապաստարըգ, քի Թա Պօղոսոս էօլտիւրմէյէնէտէք՝ եէմէյէլէր,
13 վէ իչմէյէլէր։ Վէ պու անտ իլէ Նիմֆիտաթ էտունլէր՝ գըզգ
14 քէշիտէն զինյատէ խոն։ Վէ ծնլար պաշ քեահինլէրինն վէ հիմնհարլարըն էանըննա կէլիպ ուէտիլէր. Քէնտիմիզի՛ն ա՛զիմ լա՛նէթ իլէ ապաստարգ, քի Թա Պօղոսոս էօլտիւրմէյէնէտէք՝ հիչ սիր չէյ Թաննմայալըմ։
15 Իմոն հալա սիզ ձէմաա՛Թ իլէ ապրատէր պին պաշըյա տուրուան քի՝ օնոս էարըն սէզ էնտիրէ, կէօյա քի օնուն հապգընա տահա սնդգաթլը-ճա ԹէՖԹիշ էտէձէք սինիզ. զիզ խոչ՝ օ տահա էէթիշմէզ-տէն՝ օնոս էօլտիւրմէ յէ հա-
16 զըրըզ։ Վէ Պօղոսոն գըզ գարնտաշլընըն օլուս պու ՓԷնսի իչինէմէյիլէ, վարըպ օրտույա կիրտի, վէ Պօղոսա
17 խոսէր վէրտի։ Վէ Պօղոս էհուզ պաշըլարըն ակրինի էա-նընա չաղըրըպ տէտի. Պու ուշաղը պին պաշըյա կէօԹիւր, զիրա օնա պիր խոսէր
18 էտէձէք չէյի վար։ Օ տախի օնոս ալտա պին պաշըյա կէօԹիւրտիս, վէ տէտի. Մահպուս Պօղոս պէնի չաղըրըպ

էալվարտը քի՝ պու ուշաղը սանա կէթիրէյիմ, քի սա-
նա աէօյլէյէձէյի վար։ Վէ 19
պին պաշը ծնուն էլինի Թու-
Թուպ՝ պիր Թէնհա մահալէ
վարտը, վէ ատուս. Պանա
խոսէր էտէձէյին նէ՞ տիր։
Վէ ։ տէտի. Եհուդաիլեր 20
գավի գարտաշ էթմախլէրդի՝ սա-
նա էալվարտըգ քի՝ Եարըն Պօ-
ղոսոս ձէմաա՛Թ էնտիրէսին,
կէօյա քի՝ օնուն հապգընա տա-
հա ախդգաթլըձա ԹէՖԹիշ է-
տէձէքլէր։ Իմոն սէն օնլարը 21
սինկլէմէյէսին. զիրա օնլար-
տան գըրգտան զինյատէ տաէմ
օնոս վուտուտա պէգլէյօրլար,
քի օնլար՝ Թա ծնոս էօլտիւրէ-
նէտէք էէմէյէյ վէ իչմէյէ
քէնտիլէրինն լա՛նէթ իլէ ապաշ-
լատըլար. վէ շիմոն օնլար հա-
զըր օլուս՝ սէնտէն օշաղտ 22
խոսէրն պէգլէրլէր։ Իմոն
պին պաշը ուշաղա՝ Պունըլարը
պանա պէյան էթմախյինի քիմ-
սէյէ սէօյլէմէ տէյիւ՝ Թէնպիհ
էտիպ տալը վէրտի։
Վէ էհուզ պաշըլարտան նէքի 23
քիմսէ չաղըրըպ տէտի. Կէձէ
տա՛Թ իւչտէ՝ էքի էհուզ տա-
քերլէր վէ էէթմիշ աՖըլը վէ
նէքի էհուզ մըղրատգը հազըրլա-
յըն, քի Կեռասիայատէք վա-
րա՛ր. Հայվանլար տահի կէ- 24
թիրըլսին, քի Պօղոսոս պին-
տիրիպ՝ տաղ սէլիմ Փեղիքս վա-
լյէ կէօթիւրէլէր։ Վէ պու 25
մէՖհումի իւզրէ պիր մէքթուպ
եազդը. Կլօդիոս Լիսիաս՝ 26
գուստրէթլու Փեղիքս վալյէ
սէլամ էտէր։ Պու ատէմի՝ 27
Եհուդալըլարըն Թութուդլուպ
ծնլարտան էօլտիւրիւլմէձէք օ-
մատըգտա, ծնոս Րօմալը օլտու-
գունու էօյրէնտիկիմտէ՝ ատ-

քեր իլէ եէթիշնալ օնու գուր-
28 թարտըմ : Վէ օնլարըն օնատան
շնքեայէթ էթահիքլէրինին սէ-
պէպինի էյրէնմէք իսթէմէ-
յինէ , օնու օնլարըն Ճէմաա՝-
29 թընա էնաիրտիմ : Վէ պու-
տում՝քի՝ օնլարըն նօսօսունուն
մէսէլէլէրի խուսուսունատա օն-
ատան շնքեայէթ օլունուր իտի ,
ամմա էօլիւմէ եա պէնտլէրէ
միւսթահապ Ճիւրմիւ եօք
30 տուր : Վ է պու տաէմէ նէ-
հուտիլէրին փուսու գուրա-
Ճագլարը պանա խատէր վէ-
րիլմէյինէ , անիտէ տանա կէօն-
տէրտիմ , հէմ տա՛վաՃըլարա
տախի օնունլա տա՛վալարընը
պէնին հուզուրունատա սիւրմէ-
յէ էմր էթտիմ : Սաղ օլ :
31 Իսմոի ա՛օքէրիլէր՝ օնլարա
էմր օլունանա կէօրէ Պօղոսու
պաշ՝ Ակաիին Ասանիա՝ էխ-
32 սա կէթիրտիլէր : Վէ էրթէ-
սի կիւն օնուն իլէ վարմալա
աթըլարընը պրաղըպ՝ օրտույա
33 տէօնտիւլէր . Վէ պունլար
կեսարիայա կիրիպ՝ մէթիւ-
պիս վալիյէ վէրտիլէր , հէմ
Պօղոսու տախի օնուն հուզու-
34 րունա ըրգարտըլար : Վէ վալ
օգուստոս՝ հանկը էյալէթտէն
օլտուլունուս սիւսալ էթտիք-
տէն՝ վէ Կիլիկիատան օլտու-
ղունու էյրէնտիքտէն ասնկրա ,
35 տէսի . Տա՛վաՃըլարըն տախ
կէլտիքտա՝ պէնի տինկլէյէՃէ-
յիմ . վէ էմր էթտի էլ՝ Հե-
րովտէսին տիվանխանէսինտէ
հըփզ օլունա :

ԳԼՈՒԽ Ի·Դ

1 Վ է պէշ կիւնտէն ասնկրա
պաշ՝ քեահին Ասանիա՝ իսի-
մէոնլար վէ Տերտիւղոս նամ

քէր իլէ եէթիշնալ օնու գուր-
28 թարտըմ : Վէ օնլարըն օնատան
շնքեայէթ էթահիքլէրինին սէ-
պէպինի էյրէնմէք իսթէմէ-
յինէ , օնու օնլարըն Ճէմաա՝-
29 թընա էնաիրտիմ : Վէ պու-
տում՝քի՝ օնլարըն նօսօսունուն
մէսէլէլէրի խուսուսունատա օն-
ատան շնքեայէթ օլունուր իտի ,
ամմա էօլիւմէ եա պէնտլէրէ
միւսթահապ Ճիւրմիւ եօք
30 տուր : Վ է պու տաէմէ նէ-
հուտիլէրին փուսու գուրա-
Ճագլարը պանա խատէր վէ-
րիլմէյինէ , անիտէ տանա կէօն-
տէրտիմ , հէմ տա՛վաՃըլարա
տախի օնունլա տա՛վալարընը
պէնին հուզուրունատա սիւրմէ-
յէ էմր էթտիմ : Սաղ օլ :
31 Իսմոի ա՛օքէրիլէր՝ օնլարա
էմր օլունանա կէօրէ Պօղոսու
պաշ՝ Ակաիին Ասանիա՝ էխ-
32 սա կէթիրտիլէր : Վէ էրթէ-
սի կիւն օնուն իլէ վարմալա
աթըլարընը պրաղըպ՝ օրտույա
33 տէօնտիւլէր . Վէ պունլար
կեսարիայա կիրիպ՝ մէթիւ-
պիս վալիյէ վէրտիլէր , հէմ
Պօղոսու տախի օնուն հուզու-
34 րունա ըրգարտըլար : Վէ վալ
օգուստոս՝ հանկը էյալէթտէն
օլտուլունուս սիւսալ էթտիք-
տէն՝ վէ Կիլիկիատան օլտու-
ղունու էյրէնտիքտէն ասնկրա ,
35 տէսի . Տա՛վաՃըլարըն տախ
կէլտիքտա՝ պէնի տինկլէյէՃէ-
յիմ . վէ էմր էթտի էլ՝ Հե-
րովտէսին տիվանխանէսինտէ
հըփզ օլունա :

ԳԼՈՒԽ Ի·Դ

1 Վ է պէշ կիւնտէն ասնկրա
պաշ՝ քեահին Ասանիա՝ էխ-
թիարըլար վէ Տերտիւղոս նամ

պիր էհլի քէլամ իլէ էնաի ,
վէ օնլար Գօղոսա գարշը վալի-
նին Հուզուրունա ըրգարըլար :
2 Վէ օ ջաղըրըլմադըլա , Տերտիւ-
ղոս շնքեայէթ էթմէյէ պաշ
3 լայըպ տէօի . Եա՛ դուտրէթ-
լու փեղիքա՝ պիզ սէնին վասի-
թան իլէ ջօգ սէլամէթէ նայիլ
օլուպ՝ պու մէղլէթէ սէնին
թէտպիրին իլէ պէօյուք իշլէր
իՃրա օլմադըլա , տայիմա վէ
հէր եէրտե թէբմիլ թէշէքքիւր
իլէ պոնդարը գաբուլ էտէրիզ :
4 Լաքին սէնի պունատան զիյա-
տէ թա՛Ճիզ էթմէյիմ տէյիւ՝
րէՃա էտէրիմ , քի պիզի միւ-
րիւվվէթինիզէ մուխթասարՃէ
5 տինկլէյէսին : Ջ իրա պիզ պու
տաէմի Ճէնաատ էտիՃի՝ վէ
տիենեատա օլան հէյի ԵՀՀու-
տիլէրի իմոթիլալէ գալարընը
հէմ Նասարանիլէր Ֆըրգասը-
նըն էրպաշընը օլտուղունու
6 պուլտուպ , քի հէյքէլի պիլէ
մուխտասրլամադըգա ջաղըշը . վէ
օնու թուպթուպ՝ քէնտի նօմ-
ատումուզ միՃիպինՃէ օնուն
շէրատա՛թընը կէօրմէք իսթէ-
7 տիք : Ամմա պիղն պաշը Լիւ-
սիաս կէլէպ՝ ա՛զիմՃէպը իլէ
8 էլէրխիզատէն ալտը : Վէ օ-
նուն տա՛վաՃըլարընա՝ տանա
կէլմէյէ էմր էթտի , քի սէն
օնու թէֆթիշ էթտիյինտէ՝
պիզիմ օնատան շնքեայէթ էթ-
տիյիզ հէվ պու շէյլէրին
խուսուսունատա անկլատմադը
գատըր օլտըգընը : Վէ ԵՀՀու- 9
տիլէ տախի՝ պու շէյլէր պէօյ-
լէ տիր տէյիւ՝ թատտըպ էթտի-
լէր :

Վէ Պօղոս՝ վալինին օնա 10
սէօյլէմէյէ իշարէթ էթմէսինի-
լէ՝ Ճէվապ վէրտի . Ջօղ սէ-
նէտէն պէրու՝ սէնին պու մի-

ւեթին հաքիմի օլտուգունու պիլտիյիմանէն՝ քէնտիմին իտուտունատա տահա զիյատէ իսթնութլուգ իլէ ճէվապ վէ
11 րէրիմ : Զիւն քի սէն անկլատըգդա գատիր սին քի՝ Երուսաղէմատէ սէճատէ գըլմադըգ ըչդըրըլմասըն պէրու՝ օն իքի կիհանէն զիյատէ տէյիլ ատր :
12 Վէ պէնի հէյքէլտէ պիր քիմսէ իլէ միւսահէտատ հաւէրքէն՝ եահոտա ճէմի՛յէթ էէրլէրինատէ եա չէհրտէ գալատացըլը այտըգդա գալարըրըքէն պուլմատը-
13 լար : Հէմ տանիէլ շիմտի պէնտէն էթութքըէ էթմէյէ գատըգ էլլէրի իտադաթ էթմէյէ գա-
14 տիր տէյիլլէր : Ամմա տանա պունու իգիւար էտէրիմ քի՝ պունլարըն ֆրրգա տէսիքլէրի ունէղէտ միւճթահինճէ՝ նոմատա հէմ վէյղամպէրլէրատէ հէփ եաղըլը օլան չէյլէրէ իմ-
ման կէթիրիրէք՝ պադալարըմ Ալլահընդա պէօյլէ ի՛պատէթ
15 էտէրիմ. վէ Ալլահա՝ քէնտիլէրին տանիէլ պէքլէտիլ-
րինէ կէօրէ իւմիտիմ վար, քի էօլիւէրին կէրէք տաղըլարըն կէրէք նահադլարըն՝ գը-
16 յատէթի օլաճադ : Վէ քէնտիմ պունա տավաշըրըմ քի՝ հէր տէմ Ալլահըն վէ տատմ լէրին գըթըննատա սիւնճէղ զա-
17 միլիմ օլա : Վէ չօփ էլլարը-տան ուճնկրա՝ միլէթիմճէ տա-տադալար վէ հէսիյէլէր էթ-
18 մէյէ կէլտիմ : Պու շէյլէրին տրատընատա՝ Ա՛խատա պա՛զը եէհուտիլէր պէնի հէյքէլտէ փուքլէննիճ պուլտուղար՝ գա-
լատադդ իլէ տէյիլ վէ գար-
19 գաշարըդդ իլէ տէյիլ. Ֆի օն-լարատատան կէրէքէտան քի՛ տէ-նին հուզուրունա կէլնէ՝ էյէր

ատանա գարշը պիր շէյլէրի վար իսէ չէքեայէթ էտէլէր :
10 Եահոտ պուղնլար քէնտիլէրի տատի՝ ճէմաա՛թըն հուզուրունատա տուրտուղուտատա պէնտէ գատպահաթ պուլտուղլար , տէօյլէսինլէր . Իլա եա-
21 լընըզ պու պիր սէս իշիւն քի՝ տրատընատա տուրտուգ չադրը-տըմ . Պէն պու իշին սիղտէն՝ էօլիւլէրին գըյամէթի իշիւն մուհամմէտ օղունուդրուտ :
22 Վէ ֆէնիքա պու ժէղհէնին խուտատունատա տահա տահի-
ճէ ալիմէյինէ՝ օնըտրա պիր ղադրի վադըթ թու՛յին էտիպ տէտի . Պին պադը Լ՛եւիատա էնտիկի զէմանի՝ սիզէ տադիր օղանը թէֆթիշ էտէճէյիմ :
23 Վէ եիւզ պադըդա թէնպիհ էթմատի քի Պօղոս հըֆզ օղուն-
դա, հէմ օնուն ըտահաթ-ըդը օղա, վէ քէնտի տատմէրինատէն օնա խըդմէթ էթմէյէ եահոտ եա-
նընա վարմադդա քիմսէյէ մանի օղմայա :
24 Վէ պիր գաչ կիւնատէն տանի-
րա ֆէնիքա Եհոտատի օղան քէն-տի գարըսը Պրուսիղա իլէ կէլիփ՝ Պօղոսա չադըրադը , վէ օնա Փրիտոտա օղան իման խուտատունատա իշիթտի : Վէ
25 օ՛ տատագաթ վէ նէֆսի գաթը էթմէք վէ կէլէճէք հիւքմ խուտատունատա աէօյլէդիքէն , ֆէնիքա գօրգու իլէ տօղուպ ճէվապ էթտի . Ըխտիյէք կիւն , վէ վադըթըմ օղուրատա՝ սէնի էվինէ չադըրադճադըմ :
26 Հէմ տանի՛ Պօղոսատան քէն-տինէ ապէչ վէրիլէճէք տէյիւ իւմիտ էթմէքլէ , օնու տահա սըգճա չադըրըդա՝ օնուդնդա տէօյլէդիքէն իտի : Վէ
27 էյէ իքի եըլ թէմամ օղուդնճա , Փէլիքսին

եէրինէ Գորկիաս փեաւոս կիէջ-
ան · վէ փեւլքա եէնուսիլէ-
րին խաթըընը խոշ էթմէք խա-
թէմէյիլէ , պօղոսա մաղպուա
պրագալը :

ՊԱՏ ԻԵ

1 Իմաի փեաւոս էյալէթէ
եէթիշինձէ , իւշ կիւնաէն
սօնկրա կեսարիասան Ե ու-
2 սաղէմ ջըգալը : Վէ պաշ
քեահին հեմ նէհոսիլէրին
պէօյիւքլէրի պօղոսա գալըը
հուզուրսուզա ջըգըպ՝ օնա եալ
3 վարըրլար իսի · Վէ օնուն
ա՛լէյհինէ պիր իննայէթ ա-
լէքսինդր իսի , քի օնու Երու-
սաղէմ կէօնտէրէ · վէ օնու
եօլսա էօլսիւրմէք իչիւն վու-
4 սու գուրսարլար իսի : Իմաի
փեաւոս Ցէվապ վէրսի քի՝
Պօղոս կեսարիասա հրճիզ օ-
լունա . քէնտիսի սասխ լիճէզ
5 օրայա կիտէնճէք իսի : Իմաի
սէսի · Սիզսէն գուսարէթ սա-
հիպլէրի օլանլար՝ պէնիմ իլէ
էնսինլէր , վէ պու սասէմէ
գալըը նէ վար իսէ , օնսան
6 շիքեայէթ էթսինլէր : Վէ օն
լարըն եանընսա սէքիզ եա օն
կիւնէն զիյասէ էյլէնմէյիպ՝
կեսարիայա էնսի , վէ էրթէ
սի կիւն՝ շէրսաւ՛թ քիւսիւ
սիւնսէ օթուրուպ՝ Պօղոս կէ-
թիրիլէ սէյիւ էմր էյլէսի :
7 Վէ օ կէլինճէ , Երուսաղէմ-
սէն էնէն եհոսիլէր հուզ
զուրունա ջըգըպ՝ Պօղոսա գալ-
շը ջօգ վէ սալըր շիքեայէթլէր
կէթիրսիլէր , քի օնլարը իս-
8 պաթ էթմէյէ գասիր սէյիլ-
լէր իսի · Ձիւն քի օ՝ ձէվապ
վէրիր իսի քի՝ եհոսիլէրին
նօմօսունա եա հէյքէլէ եսիոս

կայսէրէ գալըը պիր ձիւրմ
իլլէմէսիմ : Ամմա փեաւոս 9
նէհոսիլէրին խաթըընը խոշ
էթմէք խաթէմէյիլէ , Պօղոսա
ձէվապ վէրիպ սէսի · Նէրսա-
սաղէմէ ջըգըպ՝ պու չէ յիէրին
խուսուսունա պէնիմ հուզ-
զուրսուսունա օլ սասա մաղպէմէ
օլմազ խաթէ՛ր մի սին : Ամ 10
մա Պօղոս սէսի · պէն կայ-
սէրին չէրսաւ՛թ քեահինի-
նիզ էօնլէնսէ սուպույօրում ,
նէրէսէ քի պանա մաղպէմէ
օլմազ կէրէք սիր · Նէհո-
սիլէրէ՝ սէնին սասխ փէք էյի
պիլսիյին կիւպ՝ հիչ պիր նա-
հաղըգ էթմէսիմ : Ջ իրա է- 11
յէր նահաղըգ էսէր սէ՝ էօ-
լիւմէ միւսթահաղ պիր շէյ իչ-
լէմիշ իսէմ , էօլմէքսէն գա-
չմամա · ամմա էյէր պօնալա-
րըն պէնսէն շիքեայէթ էթ-
սիքլէրի հիչ պիր շէյին սաղ
եօզ իսէ , պէնի ծնլարա հիչ
քիմսէ պահըշյայսամազ · Կայ-
սէրէ խաթիսա՝ էսէրիմ : Օ 12
զէման փեաւոս շուրսահէ սէց-
լէշիպ՝ Ցէվապ վէրսի · Կայ-
սէրէ խաթիսա՝ էթսին , Կայ-
սէրէ վարսաձսպըն :

Վէ պիր գաչկիսն կէչսիք- 13
սէն սօնկրա՝ Ագրիպպաս փա-
սիշահ վէ Բէրնիկէ՝ փեա-
սուս սէրսամլասմազա կեսա-
րիայա եէթիշսիլէր : Վէ օրա- 14
սա չօգ կիւնլէր էյլէնմէ-
րի իլէ , փեաւոս Պօղոսան
խուսուսունա փասիշահա
զիքր էյլէ ինպ սէսի · Վէլվա-
սէն գալմըշ մահպուս պիր
սասմ վար · Փի օնսան է- 15
թիւրիս՝ պէն Երուսաղէմ
վարսալըմսա՝ Հէհոսիլէրին
պաշ քեահինլէրի վէ իհսէխար-
լարը հուզուրա կէլինպ՝ օնսան

լուզէրինէ հիւքմ տէլէտիլէը ։
16 Վէ ծնլարա ճէվապ վէրտիմ, քի Օմալըլարըն ա՛սէթի տէ-
յիլ սիրդէ՛ պիր ասէմի հէ-
լաքէ պահշ էտէլէր, շիքեա-
յէթ օլունան քիմսէ շիքեա-
յէթճիլէրի իլէ եիւզ ակ եիւզ
կէլսա՝ ճիւրմիւ իչինէն ճէվապ
վէրմէյէ րուխսաթ ալմազտան
17 էվվէլ ։ Սոնի ծնլար պուրա-
տա ճէմ՛ օլտուգլարընտա,
հիչ կէճիքմէզսէն՝ էլթէչի
կիւն շէրսա՛թ քիւրսիւսիւնատէ
օթուրսուսա՝ օլ ատէմ կէթի-
18 րիլէ ակյիւ էմրէ էթտիմ ։ Վէ
ծնուն շիքեայէթճիլէրի հազըր
օլտուգտա, ծնուն հագգընա
պէնիմ զանն էթտիյիմ շէյլէր-
ատէն հիչ պիր ճիւրմ կէթիր-
19 մէտիլէր ։ Ամմա քէննաիլէրին
տինի խուսուսունտա՝ վէ պօ-
ղոսէն տիրի տիր տէսիյի էօլ-
վուշ Յիսուս նամ պիր քիմսէ-
նին խուսուսունտա՝ ծնա գար-
շը պա՛ղը մէսէլէլէրի վար ի-
20 տի ։ Վէ պէն պու տա՛վանըն
ֆասլը խուսուսունտա շիւպ-
հէտէ օլմամըլըա՝ տէտիմ. Ե-
յէր իսթէրսէ Երուսաղէմ
վարա, վէ պու շէյլէր իչինէն
օրտաս մուհաքէմէ օլունա ։
21 Ամմա Պօղոս՝ Ա՛ղրիպպան հիւք-
միւնէ հըձղ օլունմուղա իս-
թիտա՛ էթմէքլէ, էմր էթտիմ
քի՝ թա պէն ծնու կայսերի
էօլտյանատէք հըձղ օլունա ։
22 Վէ Ագրիպպաս Փեստոսա
տէտի. Պէն քէննտիմ տախի
պու ատէմի տինկլէմէք իսթէր
իտիմ. վէ օ՝ Եարըն ծնու իչի-
տիրսին տէտի ։
23 Իրտահ էրթէսի կիւն Ագ-
րիպպաս իլէ Բէրինիկէ ջոք
ատրտաթ իլէ կէլիպ՝ պին պաշը-
լար վէ շէհրին էն քիպար քիմ-
սէլէրի իլէ տիվանիհանէյէ կիր-
տիլէր. վէ Փեստոս էմր էթ-
մէյիլէ, Պօղոս կէթիրիլտի ։
24 Վէ Փեստոս տէտի. Եա՛ փա-
տիշահ Ագրիպպաս վէ հէմ
պիզիմլէ օլան ատէմլէր՝
պուն՛ու կէօրսիւն, քի հէմ
Երուսաղէմտէ հէմ պուրադա
Եէհուտիլէրին հէպ ճիւմհի-
րիւ՝ Օնա արթըգ եաշամադ
կէրէք տէյիլ տիր տէյիւ պա-
ղըրարագ՝ պանա կէլտիլէր ։
25 Ամմա պէն՝ ծնուն էօլիւմէ
միւսթահագ պիր շէյ էթմէ-
տիյինի անկլամադըգըա, հէմ
քէնտիսի տախի Ա՛ղիշանա իս-
թիտա՛ էթմէյիլէ, ծնու կէօն-
տերմէյէ մա՛գուլ կէօրտիւմ ։
26 Ամմա ծնուն հագգընա էֆէն-
տիմիզէ եազաճագ պիր տահիհ
շէյիմ եօք տուր. ծնտան
էօթիւրիւ ծնու պիզիմ էօնի-
նիւզէ կէթիրտիմ, վէ պա-
խուսուս սէնինն հուզուրունա՝
եա՛ փատիշահ Ագրիպպաս՝
թա քի թէֆթիշ օլունմա-
ղըգա պիր եազաճագ շէյիմ
27 օլա ։ Զէրա պիր մահպուս
կէօնտէրիյի՝ ծնուն ճիւրմէ-
րինի տախի պէ յան էթմէմէք՝
պանա միւնասիպէթսիզ կէօ-
րիւնիւր ։

ՊԱՊ ԻԶ

1 Վէ Ագրիպպաս Պօղոսա
տէտի. Քէնտին իչինն սէյ-
լէմէ յէ րուխսաթըն վար. օ
զէման Պօղոս էլինի ուզատըպ՝
քէնտիսի իչինն ճէվապ վէր-
2 տի. Եա՛ փատիշահ Ագրիպ-
պաս՝ Եէհուտիլէրտէն հէփ
շիքեայէթ օլունտուղում շէյ-
լէր իչինն՝ պու կիւն սէնինն
հուզուրունտա ճէվապ վէրէ-

ձէք օլտուզումա քէնտիմի
3 մուԹլու ատյալըմ. Պախուս
սուս քի Եհովահնէրնին հէվ
այինլէրինէ վէ մեահնէրինէ
ակեահ սըն. պու սէպէպտէն
սանա եալվարըըրըմ քի՝ Թէ-
համմիւլ նէ պէնի անինկէյէ-
4 սին: Ամոն իսրաիլօղլանէն պէ-
րու միլէԹիմին ատասընտա՝
Երուսաղէմոէ կէնճլիյիմոէն
պէրու սիբոսիյիմ է՛օմրիւ՝
Եհովահնէրին հէվինի պի-
5 լիր: Ջիւն էվվէլսէն պէրու
պէնի ակիլլէր, շէհատէԹ
հԹմէք իսԹէրէրէսէ, քի տի-
նիմիզին էն տիգգաԹը ֆըր-
գասընճա՝ փարիսեցի եաշա-
6 րըմ: Վէ շիմոի՝ պապալա-
րըմըզա Աբրահամ օլան վա՛-
ատին իւմմոի իչինն մուհաքէ-
7 մէ օլմազա ատուրույօրում. Ֆի
ծն նէ սըզաԹօղ օլան ֆէլ
էէՌնիմիզ կէՃէ վէ կիւնահուզ
ատվամ իւզրէ ի՛պատէԹ էսէ-
րէք՝ ծնա էհԹիշմէյէ իւմիտ
էսէր, քի օլ իւմիտ իչինն Եհ-
հովահնէրսէն շիքէայէԹ օլու-
նուցօրում՝ եա՛ փհատիշահ Ն՛գ-
8 րիպպաս. Նէ՞, Ն Աբրահամ էօ-
լիւէրի ատրիԹօսի՝ ի՛նանի-
նիզսէ ինանըըմազ պիր շէյ
9 մի գըյաս օլուռնուր: Կէրչի
պէն քէնտիմոէ՝ ՆազարէԹլի
Յիսուսուն ատը իչինն չօգ
ղըա շէյլէր պանա եափմազ
10 կէրէք տիր զանն էԹտիմ. Օ-
նու էլ՝ Երուսաղէմոէ իչըրա
տախի էԹտիմ. վէ պաչ քահա-
հինլէրսէն հիւքիւմէԹ ալմա-
ղըա, ա՛զինզլէրսէն չօգ քիմ-
սէլէրի հապսէտուա գափաԹ-
տըմ. վէ օնլար էօլտիւրիւլիւր-
11 քէն՝ ռիզա վէրտիմ: Վէ հէվ
ճէմի՛յէԹ էէրզէրինէ չօգ
տէֆա՝ օնլարա ա՛զապ էտիպ՝

քիւֆր էԹմէյէ զօրար ի-
սիմ. վէ իւզէրլէրինէ զինյա-
ահէն իլէ գուատուրսա՝ Թա
տիշարըքի շէհրլէրսոէ տահի
գօվալար ըտըմ: Պու վէճհ իլէ 12
պաշ քահինլէրին հիւքիւմէ-
Թի վէ վէքեալէմի իլէ Տըմըշ
գա տահի կէտերքէն, եօլտա 13
կիւնէյէն օրԹատընտա՝ եա՛
վատիշահ՝ կէօքտէն էԹրաֆը-
մա վէ ակէմճէ վատանլարըն
էԹրաֆընա կիւնէշէն վարըպ-
զօզընտան զինյահոէ փարըյան
սիր նուր կէօրտիւմ: Վէ ակի- 14
զիմ հէվինիզ եէրէ գափա-
նըպ՝ պանա ակօյէյէն՝ վէ Ի՛մ-
րանի վատանընտա՝ Նա՛ Յա-
հուզ Յահուզ՝ պէնի նի՛շինն
գօվալայօրտում, տանա էօ-
կիւնահուրէէրէ տէվ Էսի կիւճ
օլուր տէյէն պիր տահ իչինի-
սիմ: Վէ պէն տէհիմ. Յէն 15
քի՛մ սին՝ եա՛ Ղատպ. վէ օ
տէտի. պէն սէնինն գօվալատը-
զըն Յիսուսիմ: Նաքին գալդ, 16
վէ այագլարընտա տուր. զի-
րա տանա պուռնուն իչինն
կէօրկհնտիւմ, քի սէնի՝ կէ-
րէք կէօրտիւկիւն կէրէք տանա
կէօսԹէրէճէյիմ չէյլէրին
իլղիզԹճիսի վէ չահիտի Թա՛-
կին էտէյիմ. Վէ սէնի՝ օլ 17
գավմահն վէ Թայիֆէլէրտահն
գուրԹարտճաղըմ, քի օնլարտա
սէնի կէօնտէրիլիմ, քի օնլա- 18
րըն կէօզլէրինի աչտընըն, չէյ-
լէ քի գարանլըգտան ըշըղա՝
վէ չէյԹանըն հիւքիւմէԹինո-
տէն Ալլահա տէօնէլէր, քի
օնլար՝ պանա օլան իմանընըն
վահիԹատը իլէ՝ կիւնահլար
ա՛վֆըզըզ վէ ա՛զիզլէնմիշլէրին
արտընտա միրաս՝ ալալար:
Պուռնուն իչինն՝ եա՛ վատիշահ 19
Ագրիպպաս՝ բիւյայէ լՌԹա-

20 ա՛թոռըզ օ֊մասըմ. Իլա եվ վեր֊ա Տլմըշտա վե Ներուա֊ղէմոե ծնըտա հէմ ալեքթիան նէհոուախութեան տիյարընա վե թայիֆէներե՝ թէվափէյե լա֊յըզ ա՛մելեր իշէյէրէք՝ թէվ֊ափ էթմէյե վե Ալտահա աէօն֊
21 մէյե խոպեր էթմիմ: Պու֊ շէյլերտեն էօթիւրու նէհու֊ափիեր ալենի հէյքէլտե թու֊թաւ՝ էօլտիւրմէյե շարըշը֊
22 լար: Իոան Ալտահատն օլան եարտըմա նայիլ օլուա՝ պու կիւնէտէք աուրույօրում, վե քիւչիւյե հէմ պէօյիւյե շէհա֊աէթ էտէրէք՝ վե յուամարը֊էրին հէմ աոախ Ս՛ովսէփին օյաձոպ աէոփքէլերի շէյլերտեն
23 մա՛աա՝ եան֊ի Փրիստոստն էլէմ շէքինէյի՝ վե ծնուն էօ֊լուներին գըյամէթինտեն իլք օլուա՝ գաւմա վե թայիֆէներե էշըպ խոպեր էտէնէյի խու֊աուտնտան մա՛աա՝ հիչ ալեր շէյ սէօյլէմէյօրուա՝
24 Վէ օ քէնան հապգընա պու֊ շէյլեի ճէվապ վերիրքէն, փեաաա պէջիւք սէս իլե սէտի. Տէլիլիյօրուան՝ եա՛ պօպս, շօգ օգուամագ սէնի
25 ոէկսիյի շէվերիյօր: Վէ օ՝ Տէլիմէյօրուա՝ եա՛ գուա֊րէթըա փեաաա, իլա կէր֊շէքիք վե թամա՛գըլ սէօզ֊լէրի սէօյլէյօրուա՝ սէտի:
26 Ձիրա պուընըարըն հապգընտա վիսոիշահ տախ ակեահ սըր, քի հուզուրտուընտա ճէտա ըէթ իլե սէօյլէյօրուա՝ զիրա ինանմամ քի՝ պու շէյլերին պիրի օնա մա՛լիա՛մ օ֊մայա. չիւն քի պու շէյ՝ պիր քէօշէտե օ֊մըշ սըր:
27 Փէյղամպէրլէրէ ինանը՞ր մը սըն՝ եա՛ փոսիշահ Ագրիպպաս. պիլիրիմ էի՝ ինա֊

նըր սըն: Վէ Ագրիպպաս 28
Պօղոսա տէտի. Ա՛ղ գալըյօր՝ պէնի Քրիսթիան օլմագա գանտըրտաըրըն: Վէ Պօղոս տէ֊ 29
տի. Քհաշքի Ալտահ վերէ֊յիտի՝ կէրէք աղտան կէրէք չօգտան՝ սէյիլ եալընըզ սէն՝ իլա պու կիւն պէնի տինկլէ֊յէնլերին հէպիտան տախ պէօյ֊լէճէ հէման պէնիմօլտուղտում կիւն֊ի օլտըր՝ պու ատալտատն մա՛աա:

Իոան վիսոիշահ հէմ վալի 30
վե Բերինիկէ վե ծնըտը իլե պէրտաներ օթուրտանտըր գալգ֊տըըտը: Վէ կիւնտերտքէն՝ ա֊ 31
րտարընտա պէօյէշիպ տէրտէր իտի քի՝ Պու ատէմ՝ էօլիւմէ եա ատալտատա միւսթահագ հիչ պիր շէյ իշէմէյօր: Վէ 32
Ագրիպպաս Փեաստոսա տէտի. Պու ատէմ՝ էյէր Կայսերէ իսթիտա՝ էթմէսէ իտի, տալը վերիլէ պիլիր իտի:

ՊԱՂՈՒՆ

1 Վէ սէնիգսէն Իտալիայա վապտամըզ գարտար գըրըն֊տըգտա, էրտէք Պօղոսա էրտէք պա՛զը տայիր մահպուտտարը՝ Ա՛ւկուսդոս պէօլիւկիւնէն Յու֊լիոս տաըրտտա պիր էֆուզ պա֊շըրընտա Թէսալիմ էթմախըզեր:
2 Վէ Ադիա գըյըրտարընտա վարտ֊ձադ պիր Էտրէմիտ կէմիսինէ պինիպ՝ Սէլոնիքտէն օլան Մակեդոնլու Արիստարքոս պէ֊պէրապէրիմիզձէ օլարագ՝ ա֊
3 ըրտըզ: Վէ էրթեսի կիւն Սիդոնա էէթիշտիք. վէ Յու֊լիոս՝ Պօղոսա միւլայիմլիգ հարաքէթ էթմէքլէ՝ րուխսատ վէրտի, քի տոսթլարընտա վա֊
4 րըպ րահաթլըգ պուլա: Վէ

օրասան աչըլըպ՝ բիւզկեարլար
գարչը օլմալըլա՝ Գըպըրըսըն
5 ալթընատան կէչմէք : Վէ կի-
լիկիա հէմ Պամփիւլիանըն թա-
րաֆընատա օլան էնկինին օր-
թասընատան կէչիպ՝ Էֆեսոսըն
6 Միտա ընէրինէ կէլմէք : Վէ
եիւզ ատըշը օրաստա Իտալիայա
վարան պիր Ատրէնտէրիյէ կե-
միյի պուրլմալըլա , ապիզի օնա
7 պինաիրատ : Վէ վաֆիր կիւն-
լէր կէմի իլէ ազըր կինճիյի-
միշէն՝ կիւճիւլէ կնիդոսա
եէթիշմէք . ամմա բիւզկեար
պիզի իլէրիյէ սիւրմէյինա-
տէն՝ Սալմոնատէն եանա կի-
րիտին ալթընատան կէչմէք :
8 Վէ կիւճ իլէ օնուն պըլյրսըն-
սան կէչիպ՝ կիւզէլլիմանըլար
տէնիլէն պիր մահալէ կէլմէք ,
քի օնա եապըն Ղասեա նամ
պիր շէհր վար իտի :
9 Վէ չօք զէման կէչիպ՝ ար-
թըք տէնիզ եօլճուլուղուն
մուխաթաթասը օլմալըլա , չիւն
քի օրուճ վագթը տախի ար-
թըք կէչմիշ իտի , Պօղաս նա-
սիհաթ էտիպ՝ ծնըտրա տէր
10 իտի . Եա՛ աւէմլէր՝ կէօրիե-
յօրում քի՝ պու տէնիզ եօլ-
ճուլուղուն՝ տէյիլ եաղընըզ
եիւքէ վէ կէմիյէ՝ իւտա քէնար
ճանլարըմըզդա տախի զահմէթ-
լի վէ չօք զիյանը օլաճագ :
11 Ամմա եիւզ ատըշը Պօղոսուն
սէօզլէրինատէն զիյատ՝ սու-
մէնճիյէ վէ ըչխատ լնանըլը ի-
12 տի : Վէ օլիման գըշլասմադա
ույղունսուզ օլմալըլա , չօք
լարը Թէսոսիր էթմէյիլէր քի՝
օրաստան տախի աչըլըպ՝ պէլքի
գըպրէյէ վէ գարա եէլէ պա-
գան կիրիտին փիւնիկէ լիման
նընա՝ գըշլասմադ իչլուն եէթիշ
13 մէյէ գաստիր օլարար : Վէ պիր

եավաշ չօսոս էսկի՝ մագեսա-
լարընա էրտիլէր զանն էթ-
մէլէրի իլէ , գալդըպ պըյը սը-
րա կիրիտի կէչէրլէր խտի :
Վէ չօք կէչմէզտէն՝ օնա գար- 14
շը Եւրաքիկլոն տէնիլէն պիր
սապանագը բիւզկեար գալդ-
տը : Վէ կէմի պէրտէն գա- 15
փըլըպ՝ բիւզկեարա գարշը տա-
յանամադըլա , օնուա տալը
վէրիպ՝ կէօթիւրիւլէօրտուգ :
Վէ Կլոդա տէնիլէն պիր քիւ- 16
չիւք ատանըն ալթընա եիւ-
րիւրուք , վէ կիւճիւլէ տան-
տալը զապթ էթմէյէ գա-
պիր օլտուգ . Փի օնուա գալար- 17
րըպ՝ եարտըմլար գուլլանա-
րադ՝ կէմիյի ալթընատան գու-
շատըրլար իտի . վէ սըզա
սիւրմէյէլէր տէյիւ գօրգ-
տուգլարընատան՝ եէլքէնի էն-
տիրիպ՝ դիյէ կէօթիւրիւլէր-
լէր իտի : Վէ պիզ շիտատէթլի 18
Ֆուրթունատա օլմալըլա , հը-
թէսի կիւն էշիյլը տէնիզէ
ատըլմադըգ՝ վէ պու զահ- 19
մէթէ հէմ զարարա կիրիֆ-
թար օլմամադ կէրէք իտինիզ :
Ույմա շիմաի պիզէ եօյիւթ վէ- 20
րիւրմէյէ՝ չէն օլասընըզ . զիրա
կէմիտէն մու՛տա պիզտէն հիչ
պիր Ճանա զիյան օլմայա-

23 Ճաք : Զէյա պու կէձէ պէ-
նիմ ջոլ օլտուղում վէ ի՛պա-
տէթ էթմէյիմ Ա լլահըն մէ-
լէյ էանըմա կէլնի՝ ոէտի .
24 Գօրգմա՝ էա՛ Պօղոս , սանա
կայսէրնն հուզուրտանատուր-
մագ կէրէք սիր , վէ իշլէթ
Ա լլահ սէնին իլէ պէրապէր
կէմիսէ հէփ օլանլարը սանա
25 պաղըշլամըշ տըր : Պունուն
իչին՝ էա աոէմլէր՝ չէն օ-
լուն . զիրա Ա լլահ՛ա ի՛նա-
նըրըմ քի՝ հէման պանա սէյ-
լէնէն վէճ՛ իւզրէ օլաճագ :
26 Ամմա պիզ՝ պիր ադայա սիւշ-
սէք կէրէք :
27 Վէ պիզիմ Ադրիա ընիննէ
չալգանարըլըմըզըն օն սէօր
սիւնճիւ կէճէսի օլուճա ,
կէմիճիլէր կէճէնին էարըսըն-
տա գէյաս էթմէյէր քի՝ գա-
28 րայա էապըշ յօրլար : Վէ
իսքէնտիլի սարգըսըպ՝ իչիրմի
գուլաճ պուլտուլար . վէ ա-
րագ իչէրի վարըպ՝ էինէ իս-
քէնտիլի սարգըսընճա , օն
29 պէշ գուլաճ պուլտուլար : Վէ
սարպ էէրլէրէ սիւշմէյէլէր
տէյիւ գօրգուպ՝ գէչմանն
սէօրթ սէմիր աճարըլար , վէ
կիւնտիւզ օլմագա հասրէթ
30 էէքէրլէր իսի : Վէ կէմիճիլէր
կէմիսէն գաչմագա արայըպ՝
պաշմանն տէմիրլէր ածաճագ
պէհանէսի իլէ՝ սանտալը տէ-
31 նիզէ էնտիրսիքլէրինէ , Պօ-
ղոս էիւզ պաշըյա վէ ա՛սքէ-
րիլէրէ տէտի . Էյէր պունլար
կէմիսէ գալմագլըրսա , սիզ
32 գուրթուլմագ սընըզ : Օ զէ-
մանն ա՛սքէրիլէր սանտալըն իփ-
լէրինի քէսսիլէր , վէ օնու ա-
շագա սիւշմէյէ սալը վէր-
33 սիլէր : Վէ կիւնտիւզ օլմագա
պաշլայընճա , Պօղոս հէփսինէ-

նէ էապըլմագը իսի քի՝ Թա-
ա՛մ էտէլէր , վէ տէր իսի .
Պու կիւն օն տէօրտիւնճիւ կիւն
սիւր քի՝ պէքլէյիպ հիչ պիր
շէյ ալմայարագ Թաա՛մըզ
գալմընըզ : Պու էճլատէն սի- 34
զէ էապըրըրըմ քի՝ Թաա՛մ
էտէսինիզ . զիրա պու՝ սիզին
խէլասընըզա էարար . չինն
սիզին հիչ պիրինիզին պաշըն-
տան պիր գըլ սիւշմէյէճէք
սիր : Վէ պու շէյլէրի սէօյ 35
լէյինճէ , էքմէք ա՛լսա՝ հէփի-
սինին էօնիւնատէ Ա լլահ՛ա շիւքր
էթտի , վէ սօղրայրագ էէ- 36
մէյէ պաշլատը : Վէ հէփի-
սի շէն օլուպ՝ օնլար տախի
Թաա՛մ էթմընլէր : Վէ կէմի- 37
նէն իչինտէ հէփիմիզ էէքի եիւզ
էէթմիւշ ալթը ճան իսինք : Վէ 38
Թաա՛մտան սօյսունճա , պու-
ղատը տէնիզէ աթարագ՝ կէ-
միյի հաֆիֆլէտիրլէր ի-
տի :

Վէ կիւնտիւզ օլսուգատա , 39
օ էէրի Թանըմագլար իսի .
ամմա գըյըսը օլան պիր ֆէօր-
ֆէզ սէզէրլէր իսի , քի օնա՝
էյէր գատիր օլսուրլար իսէ՝
կէմիյի սատրըմագա միւրատ
էթտիլէր : Վէ էթրաֆտան 40
սէմիրլէրի գալտըրըպ՝ հէմ
սիւմէնին սիւյիւմլէրինի չէօզ
սիւքատէն սօնկրա՝ տէնիզէ սա-
լը վէրտիլէր . վէ մայհընթրայը
ինուզկեարա գալտըրըպ՝ գըյը-
յա չէքինըրլէր իսի : Ամմա 41
էքի Թարաֆը տէնիզ օլան պիր
մահալէ սիւշիւպ՝ կէմիյի օ-
Թուրթտուրար . վէ պաշը սափ-
լանմագլըա գըմընըլատանմագ
գալտը , գըչը իսէ՝ տալղալա-
րըն զօրունտան տալըլըյօր ի-
տի : Վէ ա՛սքէրիլէր մէչվէ- 42
րէթ էթտիլէր քի՝ մահպուս-

լարը էօլիւրէլէր , օլմայա քի
43 ալերի եհուզիւսալ գայէա : Ամմա
եհուզ ալաշը Պօլրատու գուրթար-
մագ խաթէմէ կիլէ , ծնլարը
նէյէթլէլինսէն մէն՝ էթսէ .
հէմ էմը էթսէ քի՝ եհուզմէյէ
գատիր օլանլար էվլէլա սէնի-
ջէ աթըլըպ գարայա չըգա-
44 լար . Գալանլարը իսէ՝ պա՛-
զըլարը թախթալար իւզէրին-
սէ՝ պա՛զըլարըտա կէմինին
չէյլէրինին ալերի իւզէրինտէ
ըզգալը . վէ պէյլէ օլսուք քի՝
հէվիսի գարայա սալ չըգա-
լար :

ԳԼՈՒԽ ԻԸ

1 Վէ ծնլար գուրթուլտուք-
լարը՝ զէման անկլատըլար քի՝
2 ատանըն իսմի Մէլիսէ ի-
միշ : Վէ բարբարոսլար պի-
զէ պիր չօգ ինսանէյէթ կէօս-
թէրտիլէր . զիրա աթէշ եա-
գըպ՝ եալան եալմուրսուն վէ
ուօսուլսուն սէպէպինտէն պիզիմ
հէվիսիմիզի գապուլ էթտիլէր :
3 Վէ Պօլրա չօգ գուրու չալը
սէվիլիրէ՝ աթէշին իւզէրինէ
գօմադըլա , ըրճադտան պիր
էնկէրէք էլանը չըգըպ՝ օ-
4 նուն էլինէ եափըշըը : Վէ
բարբարոսլար Ճանավարըն օ-
նուն էլինտէն սարգըլըլըգընը
կէօրինճէ , արալարընտա տէր-
լէր իսի . Պու ատէմ էլպէթ-
թէ գաթիլ սէր , քի օ՝ տէ-
նիզտէն գուրթուլսա իսէ տէ՝
հիւքմիւ իլահի օնու եաշամա-
5 ղա պրագմասը : Իմի օ՝ Ճա-
նավարը աթէշէ սիլգէյէ՝ հիչ
6 պիր քէստէր կէօրմէտի : Օնլար
իսէ օնուն շիշէճէկինի՝ եա-
խօտ ափանարագ էօլմիւշ եէրէ
տիւշէճէկինի կէօզէտիրլէր ի-
ման . վէ օնլար չօգ գէմիան
պէգլէյինէ՝ օնա հիչ պիր քէ-
սէր օլմասըըլըգընը կէօրտիւք-
լէրինտէ , ֆէռէուէէրինէ տէյին-
սէրիյա՝ օնա ալտը պըր պէր-
լէր իսի : Վէ Պոպլիոսա ա-
7 րընսա ատանըն սէրտարը
օլանըն՝ օրտալարտա չինֆիլիք-
լէրի վար իսի , վէ պիզիմ գա-
պուլէտէյէ՝ իւչ կիւն իքրամ
8 իլէ գօնուգլատը : Վէ վագի՛
օլսուք քի՝ Պոպլիոսան պա-
պասը ըսրըմասան վէ իսհալ-
սան թուրթուլմուշ եաթայօր
իսի . վէ Պօղոս օնա վարըպ՝
տուա՛ էթմէյինէ , էլլէրինի
9 ծնուն իւզէրինէ գէյուպ՝ օնա
շինֆա վէրտի : Իմի պու օ-
լուճաճա , ատատա իսասթալըգ-
լարը օլան պապիլէրի տախի
10 կէլիպ սալտըրըսար իսի : Վէ
օնլար պիզե չօգ իքրամլար իլէ
իքրամ էթտիլէր , վէ այրըլ
սըրըմըզտա՝ պէնէ իգնիտա օ-
լան չէյլէրի վէրտիլէր :
11 Վէ իւչ այսան սոնկրա՝ օլ
ատատա գըշլամըշ՝ Դիոսկու-
րոս նիշանը իլէ օլան Իսքէն-
դէրիյէլի պիր կէմի իլէ աչըլ-
12 տըգ : Վէ Սիրակուսայա էէ-
թիլիպ՝ իւչ կիւն գալտըգ :
13 Օրատան սօլաշըպ՝ Ռէգիոնա
էէթիշտիք . վէ պիր կիւնտէն
սոնկրա լօտոս էամէյիլէ՝ ի-
քինճի կիւնտէ Պատիողուսա
14 կէլտիք . Քի օրատա պա՛զը
գարընտաշլար պուլմադըգը-
զա , պիզ եալվարտըլար քի՝ օնլարըն
եանընտա եէտի կիւն գալա-
լըմ . վէ պէյլէճէ Ռօմայա
15 կէլտիք : Վէ օրատան գարըն-
տաշլար պիզիմէն էօթէրու ի-
շիթմէյինէ , թա Ն՛ափիոս փո-
ղարընա վէ Թրէչ խանլարատէք՝
պիզի գարշըլամադըգը-

լար · քի Պօղոս ծնլարը կէօ
րիւնձէ , Ալլահա շնորհք էտիալ՝
Ճէտարէթ քէտալ էթալ ։
16 Վէ Թօմայա կէլախլիմիզտէ ,
եւուզ պաշը մահպուսլարը օր-
տու ակրտարլընա Թէսալիմ էթ-
ալ · Պօղոսա խոչ՝ օնու ապէք
լէյէն ա՛ւաքլրի իլէ՝ այրըճա
տուրմալա րուխսաթ վէրիլ-
17 մի ։ Վէ վապի՛ օլտու էք Իւ-
կիւնտէն սօնկրա՝ ԵՀՀուսիէ-
րին վիւճիւհէրի օլան քիմ-
սէլէրի ջաղըրտըլ , վէ օնլար
Ճէմ՛ օլունձա՝ օնլարա ասէալ ·
Եա՛ գարնտաշ ատմէը՝ պէն
գալմա էսխօտ պատպալարը
մըզըն այինլէրինէ գարշը հիշ
պիր շէյ էթմէմիշ իքէն , Ե-
րուսաղէմտէն Թօմալըլարըն
էլլէրինէ մահպուս Թէսալիմ
18 օլունտում ։ Վէ օնլար պէնի
Թէֆթիշ էտիալ՝ ատը վէրմէք
իսթէտիլէր , չիւն քի՝ պէնտէ
էօլմէմէ միւսթահաք հիշ
19 պիր գաբահաթ եօղխտըր ։ Ամ
մա ԵՀՀուսիէրին պոռնա զըտ
ա՛եօյէտմիք էրինտէն՝ կայսէրէ
իսթիտա՝ էթմէյէ մէճպուր
օլտում , լաքին միլէթլիտէն
շէֆէեայէթ էտէճէք պիր շէյիմ
20 վար կիսի տէյիլ ։ Իմտի պու
ա՛եպէպտէն սիզի եանըմա՝
կէօրմէք վէ ա՛եօյէշմէք իչիւն
չաղըրտըմ · զիրա պէն պու
զէնճիլի՝ Խրիսթէ ին իւմիտի
21 իչիւն Թաշրիյօրում ։ Վէ օնլար
օնա ատտիլէր · Պիզ սէնին ի
չիւն նէ ԵՀՀուսխանէտտան
մէթիւտլէր ալմըզ , նէ տէ
գարնտաշլարըն պիրլէ կէլիպ՝
սէնին հազըրնա պիր քէօթիւ
նէսանէ իտապէր վէրտի , եա
22 ա՛եօյէտի ։ Լէյքին նէ ֆիյդ
տէ օլտուզտունու՝ սէնտէն տինդ-
էմէք իսթէրիզ · զիրա պու

ֆըրզանըն իտուտունտա՝
պիզէ մա՛լում տիւր էի՝ հէր
եէրտէ զըտ ու՛եօյէնիյօր ։ Վէ 23
օնա պիր կիւն Թա՛յին էտիպ՝
օնուն եանընա գնատլա ջօղ-
լար կէլսին էր , քի օնլարա Ա-
լահըն փատիշահլըղընը շէհա-
տէթ էտէրք՝ վէ կէրէք Մ՛ով
սէին նամուսունտան կէրէք
վէ յուհաննէսըն Յիսու-
սուն իտուտունտա գան-
տըրտըգ՝ ատպաֆտան ախ-
շամատէք պէյտան էտէր իտի ։
Վէ պա՛զըտարը սէօյլէնէն շէյ- 24
լէրէ ինանըըրտը իտի , պա՛-
զըտարը իսէ ինանմազտար իտի ։
Վէ պիրի պիրինէ իթթիֆագ- 25
լէրի օլմայարտգ՝ տուզըըրտար
իտի , Պօղոս պիր գէօզ սէօյլէ-
մէյինէ քի՝ Ա՛զիզ Րուհ Ե-
սայի վէյհամպէրին վասիթա-
սի իլէ պատպարլըմըզտա էյի
սէօյլէյիպ՝ սէտի · Պու գալ- 26
մա վար , վէ սե · Իշիթմէք
իլէ իշիտէճէք սինիզ , ամմա
տալա անկլամայատընըզ , վէ
պագարտագ պագաճագ սընըզ ,
ամմա տալա կէօրմէյէ սինիզ ։
Զիրա պու գալմընըն էվրէյի 27
գալբընըշտը , վէ գուլագլարը
իլէ ազըր իշիթտիլէր , վէ
կէօզլէրինի եումտուղտը , օր
մայագ քի՝ կէօզլէրի իլէ կէօ-
րէյէր վէ գուլագլարը իլէ
իշիտէյէր վէ էվրէտ իլէ անկ-
լայալար վէ տէօնէյէր , վէ
օնլարա շիֆա վէրէյիմ ։ Իմ 28
տի սիզէ մա՛լում օլսուն քի՝
Ա՛լահըն խէլասը Թայիֆէ-
լէրէ կէօնտէրտի՛տի , վէ օնլար
սինկլէյէճէքլէր ։ Վէ օ պու 29
ճէյլէրի ա՛եյլէյինճէ , Ե-
հուտիլէր՝ ատալարընտա չօղ
մուճտահիտլէրլէրի օլարագ կիթ-
տիլէր ։

30 Վէ պօղոս՝ քէնաանին քէրա
իլէ Թուղթատուղս էվառէ լոէ-
31 մամ իքի ետլ պատը, վէ հէվ
ծնա կէլէնլէրի գատոլ էտէր
32 իտի. Վէ քիմսէ մանի՛ օլմա-

յարատ՝ Թէքմիլ սէրպէսթլիք
իլէ Ալլահըն վաատիշխլըղընը
վազ էտէրսոն, վէ Տապպ Յի-
սուս Քրիստոսուն խուսուս
ունա Քրիստոստան ինայէթ վէ ան-
լարէթ օլսուն:

ՊՕՂՈՍԻ ԱՌԱՔԵԼԱԿԱՆ ԹՈՒՂԹԱԳԻՐ ՏԻՄՈԹԵՈՍԻ ԱՌԱՋԻՆ

ԳԼՈՒԽ Ա

1 Պօղոս Յիսուս Քրիս-
տոսուն գուլու՝ ատ՛վէթ օլսուն
մուշ տուպէալ Ալլահըն ա-
2 էտաբանընա ույըլմըշ, օնու
քի՝ ատ՛ըզ Քրիստոստա
քէնտի փէյղամպէրլէրի վասի-
թասի իլէ փէդը վա՛տա էյլէ-
3 տի. քէնտի Օղլու խուսու-
4 սունտա քի՝ ինէն հատէալին-
ճէ Դաւիթին զուրիյէթին-
ուէն օլուպ՝ ատ՛ընլըյընին
հատէալինճէ էօլուէր գըյա-
մէթինտուէն գուատրէթ իլէ Ա-
լահըն Օղլու Թաւլին օլուն-
տու, էտուէ Յիսուս Քրիստոս
Տապտըմըզ խուսուսունտա.
5 Քի օնուն վասիթասի իլէ՝
հէմ Թաւլիֆէլէրտէ օնուն ա-
ատը իչլուն իմանտա իթաա՛թ օ-
լունա տէյիւ լութֆ վէ րէ-
6 սալէթ ալատը, քի օնլարընն
արատընտա սիզ տախի Յի-
սուս Քրիստոսուն տա՛վէթ
7 օլունմուշլարը սընըզ. Րօմա-
տա օլան Ալլահըն հէմ սէվ
կիւվէլէրի՝ տա՛վէթ օլունմուշ

ա՛զիզլէրէ. սիզէ՝ Փէտէրիմիզ
Ալլահտան վէ Տապտ Յիսուս
Քրիստոստան լինայէթ վէ ան-
լարէթ օլսուն:

8 Լիվէլա՝ Ալլահըմա Յիսուս
Քրիստոսուն վասիթասի իլէ
հէփինիզ իչուն շուքր էտէրիմ
քի՝ իմանընըզ ալեմթէն տիւն-
էտուտա նագլօլունույօր: Չի-
9 րա քէնտի Օղլունուն աէ-
տարընընտա րուհում իլէ խըզ-
մէթ էյլէտիյիմ Ալլահ պէնիմ
շահիտիմ տիր քի՝ սիզի էքսիք-
սիզ զիքր էտէրիմ. Վէ տայի-
10 մա տուա՛լարընտա նէյազ է-
տէրիմ քի՝ հալա տիր զէման օ-
լա քի Ալլահըն իրատէթի իլէ
սիզէ կէլմէյէ էօլտում տատն օ-
11 լա: Չիրա սիզի կէօրմէյէ
տըզտու չէքէրիմ, թա քի գա-
վիլէնէսինիզ տէյիւ սիզի րու-
հանի պիր պահըշըէ իլհագ է-
12 տէյիմ. Եա՛նի կէրէք սիզին
կէրէք պէնիմ պէյնիմիզտէ օ-
լան իման իլէ՝ սիզին իլէ պէրա-
պէր թէսէլլի պուլայըմ: Վէ
13 իսթէմէմ՝ եա՛ գարնաաշլար՝
քի պիլմէյէսինիզ, քի չօգ

քերրէ սիզէ կէլմէյէ նէյէթ
էթտիմ (վէ շիմտիյէտէք մէքա՝
օլուռնտուռամ), թա քի սիզինա-
բանըզտա տախի պաշգա Թա-
յինֆէլէրին արատընտա կիսի՝
14 պէր մէյվէմ օլա : Կէրէք Նու-
նանիլէրէ կէրէք բարքարտա-
լարա՝ հէմ ա՛լիմլէրէ հէմ ձա-
հիլլէրէ՝ պէն պօրձլույուռամ:
15 Պռունձիլէյին պէնձէ՝ սիզ Ր օ-
մատա օլանլարա տախի աւե-
տարանը վ՛ազ էթմէյէ հավե-
սիմ վար :
16 Զիրա Քրիստոսուն աւետա-
բանընտան էօթիւրու ուԹան-
մամ. զիրա հէր իման կէթի-
րէնէ՝ էվվէլա Եէհուտիյէ
հէմ ատ Եունանիյէ իսէլատի-
էլուն Ալլահըն գուվվէթի տիր :
17 Զիրա օնուն վասիԹատի իլէ՝
Ալլահըն իմանտան օլան տա-
տպաԹը իմանա աշկէարտ օ-
լունուր, նիձէ քի եազըլմըշ
տըր. Սատըգ իսէ՝ իման իլէ
եաշայաձակ :
18 Զիրա կէրէքլի նահատ-
լըգ իլէ տպէյան տաէմէ-
լին հէր ֆըտգը վէ նահատլըղը
իւզէրինէ՝ կէօքտէն Ալլահըն
պաղտպը աշկէարտ օլունուր :
19 Զիրա Ալլահըն հապդընտա
մա՛լում օլաձակ չէյ՝ օնլարըն
տրատընտա պէյան տըր, զի-
րա Ալլահ օնլարա պէյան
20 էյլէմի : Զիրա օնուն կէօ-
րիւնմէզ չէյլէրի՝ եա՛նի օնուն
էպէտի գուվվէթի վէ Ալլահ-
լըղը՝ տիւնէանըն եարատըլ-
մասընտան պէրու՝ եարատըլ-
մըշ չէյլէրին վասիԹատի իլէ
անկլաշըլըպ կէօրիւնիւր. չէյ-
լէ քի՝ ծնլար է՛օղիւրտիւզ գա-
21 լալար : Զիրա օնլար Ալլահը
պէլմիշլէր իքէն, Ալլահ կիսի
ծա ի՛զզէթ վէրմէտիլէր, վէ
շիւքր էթմէտիլէր. Իլլա քէնտի
էֆքեարլէրինտէ պաԹըլ օ-
տուրալր, վէ օնլարըն ֆէհմսիզ
եիւրէյի գարարտըր : Ա՛լիմ 22
լէր իզ տէրլէրքէն՝ տիվանէ
օլտուրար. Վէ պօզուլմագ- 23
տան պէրի օլան Ալլահըն
ի՛զզէԹինի՝ չիւրիւր օլան ա-
տէմ վէ գուշլար վէ տէօրԹ
այագլըլար վէ սիւրԹինէն
հայվանլար սիւրէթի միսլինէ
ԹէպԹիլ էթտիլէր : Պռունուն 24
իչինէ տախի Ալլահ օնլարը՝
Թէնլէրինի արատընտա րէ-
զիլ էթմէք իչինէ՝ եիւրէյլէ-
րինին չէհվէԹլէրինտէ մուր-
տարլըղա Թէսլիմ էյլէտի.
Ր՛ի օնլար Ալլահըն կէրչէքլի 25
յինի եապանա Թէպթիլ էթ-
տիլէր, վէ եարատընըլմըշ չէ-
յէ՝ Եարատանտոտան զիյատէ
րաղպէթ վէ ի՛պատէթ էթտի-
լէր, քի օ՝ էպէտէն միւԹէ-
պարէք ատր. ամին : Պուռէ- 26
պէպտէն Ալլահ օնլարը՝ րէ-
զալէթ հավէսլէրինէ Թէսլիմ
էյլէտի. զիրա օնլարըն տիշ
էհլիլէրի տախ Թաապ՛ատի
իսԹի՛մալի՝ Թաապ՛աԹտան տի-
շարը օլանա Թէպթիլ էթտի-
լէր : Հէմ քէզալիք էրքէքլէր 27
տախ տիշ-էհլինին Թաապ՛ա-
Թի իսԹի՛մալինի Թէրք էտիպ՝
քէնտի իչԹահլարընտա պէրի
պէրի իլէ գըզըշտըլար, վէ չէր-
քէֆի էրքէքլէր էվլէքլէր իլէ
իչէյէրէք՝ քէնտիլէրին ազըզ-
լըգլարընըն միւսԹահագ օլան
էձրինի իւզէրլէրինէ ալտըլար :
Վէ Ա՛լլահը պէլմէյի րէտտ 28
էթտիքլէրի միսլտւ՝ Ա՛լ-
լահ տախ օնլարը նաամա՛գուլ
ա՛գըլա Թէսլիմ էթտի, քի
լայըգ օլմայան չէյլէրի իչէ-
յէլէր : Ճիան հէր նահատլըգ- 29

տան՝ զինադիմելոցսան՝ եւ
ըսանազելոցսան, Թաման՝քեար-
լոցսան՝ քէօթիւլիւքսան՝ սօլ
մուշլար, վէ հասէտ՝ գաթլ՝
նիզա՝ հիլէ՝ քէմլիք իլէ սօլու
30 տաշլար. Ղամմաշլար՝ վէյ-
պէթ էաիձիլէր՝ Ալլահ սիւ
մէնլէրի՝ սէյիւձիւլէր՝ մաղ-
րուպլար՝ ֆօտուլլար՝ քէօթիւ
լիւքլէր պուլուձմուշլար՝ աթա-
լարա իթաա՛թսըզլար՝ ֆէհմ
31 սիզլէր՝ ա՛հա պօզուձմուշլար՝
ճիվէտաէթմախիզլէր՝ պարըզմաշ
լար՝ մէրհամէթսիզլէր տիր.
32 Փի ոնլար Ալլահըն շէրաա՛-
թընը պիլմիրլէր իքէն՝ քի պուն
լարը իշէյէնլէր էօլիւմէ միւս-
թահաք տըրլար՝ առիկ եա-
լընըզ պու շէյլէրի իշլէրլէր,
իլլա իշէյէնլէրէ տախի րիզա
վէրիրլէր:

ԳԼՈՒԽ Բ

1 Պոնուն իչիւն եա՛ աուէմ՝
հէր քիմ իսէն քի հիւքմ է-
տէրսին՝ էօ՛զէերսիւզսիւն. զի-
րա զայրի քիմսէյի հիւքմ էթ-
տիյին շէյսէ՝ քէնտի իւզէ-
րինէ հիւքմ էտէրսին. զիրա
սէն հիւքմ էտէն՝ հէմսան օ
2 շէյլէրի իշլէրսին: Ամմա պի-
լիրիզ քի՝ Ալլահըն հիւքմիւ
կէրչէքճիք իւզրէ պէօյլէ շէյ-
լէրի իշլէյէնլէրին իւզէրինաէ
3 տիր: Ի՞սքին սէն եա՛ աուէմ
քի՝ պէօյլէ շէյլէրի իշլէ-
յէնլէրի հիւքմ էտէր սէ՝ օնլա-
րը քէնտին իշլէրսին, զանն
էտէրսին քի Ալլահըն հիւք-
միւնէն գուրթուլաճագսըն:
4 Եօխսա Ալլահըն էյլիյի սէնի
թէվէէյէ կէթիրտիյինի սիւ-
մէհյիլէ՝ օնուն էյլիյինէն
սապըրընըն վէ թէհամմիւլիւ-

նէրէն զանիմէթինի թահգի՛ր
ժի էտէր սէն: Ամմա սէնէն 5
սէրթիւյինէ վէ թէվպէյէ
կէլմէզէրսէյինէ կէօրէ քէն-
տինէ զաղապըն՝ վէ Ալլահ-
դոգ շէրաա՛թը աշիքքար օլ-
մապընըն կիւնիւ իչիւն զաղապ
էրզապըն, քի օ՛ հէր քէսէ՝ 6
օնուն ամէլէրինէ կէօրէ էօ-
տէյէճէք. Էյի ա՛մել սէ- 7
վամը իւզրէ իւ՛զէթ վէ իբ-
րահ վէ էօլիւմսիւզլիւք սրա-
յանլարա՝ էպէտի հայաթ,
ամմա զավզաճըլարա՝ վէ հէր- 8
էէվլիյէ իթաա՛թ էթմէյիւ՝
նահադէթզա միւթիւ՝ օլանլա-
րա՝ իրգիմ ուզաղտապ օ՛ճաղագ:
Փէօթիւլիւյիւ իչէյէն հէր 9
աադմին՝ էվվէլա ենէոուսինին
հէմ ոե ենունանինին ճանընա՝
սըզէթ վէ սըզընմաթը օլաճաղագ:
Ամմա հէր խայրի իչէյէն քիմ 10
սէյ՝ էվվէլա ենէոուսէյէ
հէմ ոե ենունանիյէ իւ՛զէթ վէ
էքրահ վէ սէլամէթ օլաճաղագ:
Ճիւն քի Ալլահըն ինանմադ 11
իաաթրա պադմաղ էօգ տուր:
Ձիրա հէվի նօսօտուզ կիւ- 12
նահ իշէյէնլէր՝ նօսօտուզ
տախի հէլաք օլաճաղլար, վէ
հէվի նօսօտտա կիւնահ իշէ-
յէնլէր՝ նօսօտ իլէ հիւքմ օլու-
նաճաղլար. (Ձիրա Ալլա- 13
հըն ինանմադ՝ նօսօտտա իշէ-
նէրէ տաադդի տէյիւլէր,
իլլա նօսօտտա իձրա էտէնլէր
տաադդի չըդաճաղլար: Ձիրա 14
նօսօտտա օլմայան թայիֆէլէր
թաագիա՛թտան նօսօտ միւձի-
զինձէ ա՛մել էթտիքլէրի թադ-
տիրտէ՝ օնլարըն նօսօտտա էօլ
խաէտէ՝ քէնտիլէրի քէնտիլէ-
րինէ նօսօտ տուրլար. Վէ օ՛ն- 15
լար՝ նօսօտտն ա՛մէլինի քէնտի
եիւրէքլէրինատ եաշըլը կէօ-

թէրիւլէր · չինն չի օնլարըն զամիրի պէրատէր չէհատէթ էաէր , վէ պէրի պէրի արաբացրա ֆիքրլէր Թա՛զնէր էաէրլէր , եախօտ էօ՛զ առախ տէ-
16 լէրլէր ·) Օլ կիւնատէ քինէ լահ պէնիմ աւետարանըմ միւ-
ձիսլինձէ Յիսուս Քրիստո-
սըն վահինձէ Թէոփիլ
րին արբրատրընել հնուքմ էատ-
ձէք :
17 Իչինէ սէն ենհուսուն տէնի-
լիսին , վէ նօմօտա ասյանըր-
18 սըն , վէ Ալահտա էօյունիւբ-
սին , վէ իրատէնինն պէնիր-
սին, վէ նօմօտան էօյունմէ չ-
լէ ա՛լա չէլէրի այըրտ է-
19 ատրսին : Վէ քէնտինէ կիւվէ-
նիրսին քի՝ քէօրլէրին գուլա-
ղուզու՝ գարանլըգտա օլանըն
20 րըն ըչըղը՝ ձահիլէրին Թէսիսլ
էսիձիսի՝ մա՛տուժլարըն իօձա-
սըսըն , վէ նօմօս էլէ՝ պէրկի-
նին վէ կէրչէքլիյին ատրէնի-
21 նէ մալնէք սին : Ինձի սէն քի
պայրիչէ Թա՛նրմէատրսին՝ քէն-
տինէ Թա՛նրմ էնժմէզ մի սին ,
սէն քի խրիստոզըգտ էնժմէմէք
վազ էատրսին , խրիստոզըգտ է-
22 ատ՛ր մի սին . սէն քի գինա
էնժմէմէք ատրսին , գինա է-
ատ՛ր մի սին . սէն քի փուռ-
լարատան էքրահ էատրսին , հէյ-
23 քէլի ասյա՛ր մը սըն . Սէն քի
նօմօտա էօյունիւրսինն , նօ-
մօտա ասզինաղրա Ալահը
24 Թահգիր էատ՛ր մի սին : Ձիրա
սիզին իչինն՝ Թայիֆէլէրին ա-
րտանըտա Ալահըն ատրնա
քիւֆր օլաւնար , նիձէ քի
էազըլմըշ ատը :
25 Ձիրա սիւնէնէ՝ էյէր նօ-
մօտա հըֆզ էատրսէն , փայ-
ուէ էատր . ամմա էյէր նօմօ-
տա ասզարատան , սիւննէնէին՝

սիւննէնէնիզնէք օրմուշ ատը :
Իմամ էյէր սիւննէնէնիզնէք՝ 26
նօմօտան Հուզուզլէրինի ատզ-
լարտա , օնուն սիւննէնէնիզնի-
ի՝ սիւննէնէ ատրը՝ իմայաձատ-
մը . Վէ նօմօտա իձրա էատն՝ 27
Թաալիա՝Թատան օլան սիւննէնէ-
նիզնէք՝ ան էազընըն վէ սիւն-
նէնիզնի մնըքի նէքէն նօմօտա
ասզանը Հնուքմ է՛նժմէյէձէք
մի : Ձիրա սզինքեատէ օլան՝ 28
Եհհուսուն տէյիլ սին . վէ ա-
շիքեատէ Թէնձէ օլան՝ սիւն-
նէնէ տէյիլ սին : Ինա հինզ 29
լատէ օլան՝ Եհհուսուն սին , վէ
սիւննէնէ՝ էնուրէքատէն օլան
ատը , բուհ նրէ՝ տէյիլ էազը
նրէ , քի օնուն մէտի տատմ-
էրատն տէյիլ՝ ինա Ալահատան
ատը :

ՊԱՊ Գ

Իմամ Եհհուսունէն Ջա- 1
զնէնէ՛ն սին · եախօտ սիւն-
նէնէն Փայիտատն նէ՛ սին :
Հէր վէճմ նրէ էօգ տուր · չինն 2
հվվէլա պու պուր քի՝ Ալահըն
սէօզլէրի օնլարտա էմանէնէ օ-
րտանուս : Ձիրա նէ՛ օլա , է- 3
յէր պա՛զըլարը ինանմատը-
լար իսէ , հինչ օնլարըն իման-
ատզրը Ալահըն էմին լինի-
նի իսկնալ էատձէ՛ք մի : Չա՛շա · 4
լաքին Ալահ հէրչէք՝ վէ հէր
տատմ էազանձը օլսուն , նի-
ձէ քի էազըլմըշ ատը · Թա քի
սէօզլէրինատ Թատրըգ օլասըն ,
վէ մուհաքէմէ օրտանատրան-
տա էննէսին : Ամմա էյէր պի- 5
զիմ նահապատրմըզ Ալահըն
ա՛տաչէնինն իշհար էատրսէ ,
նէ՛ տէյէլիմ . զատապը կէնի-
րէն Ալահ նահա՛գ մը , ա-
տէմձէ սէզլէրիմ . Չա՛շա ·

6 ջնդ.քի Աստ ախենեայը նա՞-
7 սըլ հիւքմ էահՀէք : Ձ.իրա
էյէր Աստվըն կէրշէքըլի՛ սպ-
նիմ էալանըմ՛ իլէ ծնուն լ՛զղէ-
Թի իշխուն արԹաը էսէ , սկն
արԹըպ նի՛շխուն կիւնահքեար
կիսի հիւքմ օրուննւօրում .
8 Վէ տէյիլ զէմի օրուննուորու-
մուզ կիսի վէ սա՛զըլարըն
հագգըմըզա սէսնիքէրի կիսի
քի՝ Ք.էօԹիւլիւյիս իշխէյէլիմ ,
Թա քի էյլիք կէնչ տէրիզ . քի
օնլարըն ա՛զաալը հագ տըր :
9 Իմոն նէ՞ , ընչրփան էյի՛ մի
իզ . հիչ տալա . զիրա կէրէք
Եէհուտիլէրի կէրէք Նուննա-
նիլէրի փէշխն կէօսԹէրմէք քի՝
հէվիսի կիւնահ աչԹընաա
10 սըր . Կիմէ եազըլմըշ սըր քի՝
հիչ պիր սաաԹպ եօք՝ պիր պի-
11 լէ եօք տուր . Ֆէհմ էտէն
եօք՝ Աստը արայան եօք
12 տուր . ճիւմլէսի սահիարլար .
պիրսն քէօԹիւ օրուրլար .
էյլիք իշխէյն եօք տուր , պի-
րէ վարանասէք եօք տուր :
13 Օնլարըն պօղազը աչըլմըշ մէ-
զար սըր , ախլէրի իլէ հիլէ
իշխուլէր , օնլարըն տուտաԹ-
լարը ալԹընաա սաըր եըլան
14 զէհիլի վար : Օնլարըն ազը
պէտտաա վէ ամչըլըպ իլէ տօ-
15 լու տուր : Օնլարըն այաղլա-
րը՝ դան ակօքմէյէ էէյնի սիր:
16 Օնլարըն եօլլարընտա գըրըլըն
17 վէ սէֆիլէնէք վար : Վէ սէլա-
մէԹ եօրուննու ախլմէսիլէր :
18 Օնլարըն իէօզէլինինն էօնիւն-
էէ Աստ գօրգուտտա եօք
19 տուր : Նաքին ախլերիզ քի՝ նօ-
մօն հէր սէյլէսինին՝ նօմօն-
տա օրուննուրտա սէյլէր . Թա
քի հէր սաըզ Թըգանա , վէ
Ձիւմլէ ա՛լէմ Աստըն ի՛ն-
20 սինէսէ տուչտա օշա : Ձ.իրա

ծնուն հուզուրտնաա հիչ պիր
Թէն նօմօն ա՛մէլէրի իլէ տա-
սըզ ըզգինայաձար . չիւն քի
Ախնահը պիլմէք՝ նօմօն վասի-
Թասի իլէ օլուր :
Ըհմոի էսէ նօմօտաան վէ 21
վէյլամպէրլէրտէն շէհատէԹ
օրուննարտ՝ Աստըն ա՛տալէ-
Թի՝ նօմօտուզ պէյան օրուն-
մուշ տուր . Եա՛նի Աստըն՝ 22
Յիսուս Քրիստոս օրան իմա-
նըն վասիԹասի իլէ օրան ա՛տա-
լէԹի քի՝ իննանանլարըն հէ-
փիսինէ վէ հէվիսէնինն իւզէ-
րինէ օրուր . չիւն քի Ֆարզ 23
եօք տուր : Ձ.իրա հէվիսի
կիւնահ իշխէսինէր , վէ Աստ-
ըն ի՛զէԹինտէն եաա օրուու-
լար . վէ ծնուն լուԹֆու իլէ՝ 24
Քրիստոս Յիսուստա օրան ֆէ-
տանըն վասիԹասի իլէ՝ Ձաապա
տանըն վասիԹասի իլէ՝ Ձաապ 25
տատըզ ըզգարլար . Քի Աստ
ծնուն քէֆտարլէԹ Թաղտիր էյ-
լէտի քի՝ ծնուն գանըննա օրան
իմանըն վասիԹասի իլէ քէնտի
ա՛տալէԹինն կէօսԹէրի , Ա-
ստըն Թէհամմիւլիւ իլէ էվ-
վէլտէն օրմուզ կիւնահլարըն 26
ա՛ֆլըզը իշխուն՝ շիմտիքի զէ-
մանտէ քէնտի ա՛տալէԹինի
կէօսԹէրի , շէօյլէ քի՝ քէնտիտի
տատըզ օրա , վէ Ցիսուսա ի-
ման կէԹիրէնի տատըզ ըզգա-
րա : Իմոի էօյլեննէք նի՛ֆէտ 27
տիր . իտԹալ օրուննուս . Հա՞-
կը նօմօն իլէ , ա՛մէլէրի՛ն մի .
տէլ , նէտա իմանըն նօմօտս
իլէ : Իմոի գարար գըլարըզ 28
քի՝ աստ նօմօն ա՛մէլէրինի
իլէմէքօխլինն իման իլէ տատը-
լանըզը : Եօհաա Աստ էտը- 29
նըզ Եէհուտիլէրի՛ն մի , վէ
Թայիֆէլէրինն տահի տէյի՛
մի . տէլի՛ Թայիֆէլէրինն տա- 30
հի տուր . Ձիւն քի տէննէԹի

լման էլէ՝ վէ սիւննէթախիզ-
լէ իմանըն վաւիթաւի էլէ
աատըպ ըզգարաձագ Ալլահ
31 ալը աը: Իմաի իման էլէ
նօմօտա իպեթա՞լ մը էաէրիզ.
հաշա, էլլա նօմօտա ա՛ապիթ
էաէրիզ:

ՊԱՊ Դ

1 Իմաի պուպամըզ Աբրահամ՝
թէննաէն էանա նէ՞ պուլտուա
2 տէյէլիմ: Ձիրա էյէր Ա-
բրահամ ա՛մէլէրտէն սատըպ
ըզգաա իաի, էօյիւնմէ աէպէպ
օլուր իաի. լաքին Ալլահըն
3 ի՛նաինաէ տէյիլ: Ձիրա Քի-
թապ նէ՞ տէր. վէ Ի՛բրահամ
Ալլահա ինանաը, վէ օնա աա-
4 աագաթ իչիւն սայըլըը: Ամ-
մա իշլէ յէնէ՝ իւճրէթ ի՛նայէթ-
տէն սայըլմազ, էլլա պօրճտան:
5 Ամմա իշլեմէյէնէ՝ էլլա Փա-
ըըլը աատըպ ըզգարան զաթա
ինանանա՝ օնուն իմանը աա-
6 աագաթ իչիւն սայըլըը: Նիմէ
քի Դաւիթ աախի՝ Ալլահըն
ամէլսիզ սաաագաթ սայըըլը
աաէմին մուէթըուըդունու
7 աէյլէր. Նէ մուէթու օլ քիմ-
սէլէրէ քի՝ օնըարըն պինամուս-
լուգըարը ա՛ֆիլ օլսունաու, վէ
օնըարըն կիւնահլարը ձօրթիւլ-
8 սիս: Նէ մուէթու օլ սաէմէ
քի՝ Ղաապ օնա սալա կիւնահ
9 սայմայաճագ: Իմաի պու
մուէթուլուպ սիւննէթէ՞ մի՝
էօխսաս սիւննէթախիզլիյէ սա-
խի մի սէր. զիրա սէրիզ քի՝
Աբրահամա իման սաաագաթ
10 իչիւն սայըլըը: Իմաի նի՞ճէ
սայըլըը, օ՝ սիւննէթաէ՞ մի
էօխսաս սիւննէթախիզլիքաէ մի
լէքէն. սիւննէթաէ լէքէն սէ-
յիւ, էլլա սիւննէթախիզլիքաէ
լէքէն. վէ սիւննէթախիզլիքաէ 11
օլան իմանըն սաաագաթը մի-
հիւրիւ լչիւն՝ սիւննէթ նիչանը
ալսը, թա քի սիւննէթախիզլիք-
աէ հէվ ինանանլարըն պա-
պատը օլա, քի օնլարա սաւախ
սաաագաթ սայըըլա. Հէմսիւն- 12
նէթին պապատը օլա, սէյիլ
էալընըզ սիւննէթաէն օլանլա-
րըն՝ էլլա պուպամըզ Աբրա-
համըն սիւննէթախիզլիքաէ օլան
իմանըննըն իզլէրինաէ էիւրիւ-
յէնլէրին սախ: Ձիրա Ա- 13
բրահամա՝ էախօտ օնուն զիւր-
րիյէթինէ՝ սիւննէանըն վարի-
ախ օլմասընա օլան վա՛ա՝ նօմօտ
էլէ օլմասը, էլլա իմանըն սա-
աագաթը էլէ օլաու: Ձիրա 14
էյէր նօմօտանան օլանլար՝ վա-
րիսլէր էաէ, իմանն նաֆիլէ՝ վէ
վա՛ա իպեթալ օլաու: Ձիրա 15
նօմօն զազապ կէթիրիր. չիւն
քի նօմօն օլմասընը էէրաէ՝
սաըըպ սախի էօզ սաւը: Պա- 16
նաւն իչիւն սապաճաէ իմանտան
սընը, թա քի ի՛նայէթտէն օլա,
շէյլէ էի վա՛ա՝ պիւթիւն զիւր-
րիյէթէ սահիհ օլա, սէյիլ
էալընըզ նօմօտան օլանա՝
էլա հէվիխմիզլին պապատը օլան
Աբրահամըն իմանընտան օլա-
նա սախի, նիմէ քի էալըլ- 17
մըշ սընը. Այնի չօզ Թայի-
փէէլէր պապատը էյլէսիի՝
օնաա իման կէթիրսէյ Ալլա-
հըն հուզուրունտա քի՝ էօլիւ-
լէրի սէրիլսէր, վէ մէվճուտ
օլմայան շէյլէրի՝ մէվճուտլէր
կիսէ չալընըը: Պի օ՝ Սէնին 18
զիւրրիյէթին պէյլէ օլաճագ
սէյիս սէյլէնէէն սէօզէ հէօրէ՝
իւմիսաէն սիշսըը իւմիս իլէ
չօզ Թայիփէէլէրին պապատը
օլաճալընա ինանընը: Վէ ի- 19
մանտա գա՛յիփլէնմէյիս՝ էիւզ

ձաշընաա մըպտարի ևքէն քէն-
ան թէննինին արթըզ էօլիւշ
խոյինի վէ Սաուանըն բահվի-
նին էօլիւշ օլտուզունու ա՛պը-
20 նա գօմաաը. Հէմ Ալլահըն
վա՛տընա իմանաըլըզ ևլէ շիւապ-
հէլենմէօն. իլլա Ալլահա շիւքը
էտէրէք՝ իման ևլէ գուվվէթ-
21 լէնատ: Վէ սահին պիլատ քի՝
վա՛տ էթոխյինի ևձրա էթմէ-
22 յէ տախ գաատը տիը: Գու-
նուն իչինն տախ օնա սատա-
գաթ իչինն սայըլըը:
23 Վէ եաըլնըզ օնուն իչինն
եաըլմաաը քի օնա սայըլըը՝
24 իլլա պիզիմ իչինն տախ. սա-
յըլմաճագ տըր քի՝ Ղապը-
մըզ Յիսուսու էօլտուրտուկն
25 տիրիլտիկնէ ինանըըզ. Քի օ՝
սուչտարըմըզ իչինն էլէ վէրի-
տի, վէ պիզի սատըգ ջըգար-
մագ իչինն տիրիլտի:

ՊԱՊ Ե

1 Ինձի պիզ իմանտան սա-
տըգ ջըգմայըըա, Ղապը-
մըզ Յիսուս Քրիստոսուն վասի-
թաան ևլէ Ալլահըն գըթընուս
2 սէլամէթիմիզ վար. Քի օնուն
վասիթաան ևլէ՝ իման ևլէ պու
օնուս տուրտուղումուզ ին-
հէթէ ևնզար օլմագընըա մա-
ևէք օլսուդ, վէ Ալլահըն ի՛զ-
զէթինին ևումիտի ևլէ էօյևնի-
3 րիւզ: Վէ տէյիլ եաըլնըզպա՝
ևլա մէշագգաթլաղտա տախ
էօյևնիւրիւզ. ջիւն պիլիրիզ
քի՝ մէշագգաթ՝ տատը կէ-
4 թիրիը. տատը տախ թէձ-
րիպէ՝ թէձրիպէ տէ ևումիտ
5 հէթիէէ. ևումիտ խոչ ոէթան-
տըրմագ. զիրա պիզէ վէրիլէն
Ա՛զիզ Րուհուն վասիթաան ևլէ՝
Ալլահըն մուհապիզէթի ևիւ-

րէգևրիմիզէ ասօղևւմիւշտիւր:
Ձիւն քի պիզ տաճա զայի՛ֆ 6
ևէր ևքէն, Քրիստոս՝ վագթը
ևլէ Ֆատըգևտրըն ուղուրտունա
էօլտիւ: Զևրա պիր քիմսէ 7
սատըըն ուղուրտունա կիւձիւ-
ևէ էօլևւր. ջիւն քի էյի քիմ-
սէնին ուղուրտունա պէդքի պիր
քիմսէյէ ձէհատ էօլմէյէ ձէ-
տ: Ամմա Ալլահ պիզէ օ- 8
ղան քէնտի մուհապիզէթինի
կէշֆտ էտէր. ջիւն քի պիզ
տաճա կիւնահքեատըըտ ևքէն,
Քրիստոս պիզիմ ևչինն էօ-
տիւ: Ճիմտի խէ օնուն դա- 9
նը ևլէ սատըգ ջըգտըըմըզ
Թագտիրտ՝ օնուն վասիթաան
ևլէ պաղտատէն տաճա զի յա-
տէ խէյտա պուլսաճագտըզ: Զէ- 10
րա էյէր ա՛իւշմէնլէր ևքէն՝ Օղ-
լունուն էօլիւմիւ վասիթաան
ևլէ Ալլահ ևլէ սուլ օտուդ
խէ, սուլ օտուդտան ասնկ-
րա օնուն էօ՛միւնե ևլէ տաճա
զի յատէ խէյտա պուլսաճագտըզ:
Վէ եաըլնըզ պու տէ յէ, ևլա 11
տախ Ղապըմըզ Յիսուս
Քրիստոս ևլէ՝ քի օնուն վասի-
թաան ևլէ հալա սուլէյման քէտ
էթտիք՝ Ալլահտա էօյևնիս-
րիւզ: Օնուն իչինն նիձէ պիր 12
ատէմին վասիթաան էլէ ա՛իան
եայա կիւնահ՝ վէ կիւնահըն
ապէնկիէր էօլիւմ կիւրտի
խէ, պու վէձհ ևլէ տախ
էօլիւմ հէմ ատէմլէրէ կէչ-
ան, ջիւն քի հէպսինի կիւնահ
իշլէտտիլէր: Ձևրա նէօհտաաէք 13
տիւնեատտա կիւնահ վար ի-
տի. ամմա նէօհտա էօղլէքին
կիւնահ տայըըմագ. Լա՛քին Ա- 14
դամտան թա Մ՛ովսէէտէք՝ օղ
կէլէձէք զաթըն նէսլինէտի
օլան Ադամըն տ՛ապըլմըտա
ապնկիէր կիւնահ իշլէմէյէն-

նիՀէ էօլիւմ իլէ վաստիշահլըդ սիւրտիւ իսէ , պէօյլէՀէ ի՛նա-
յէթ տախի՝ Յիսուս Քրիստոս Տապալըմըզըն վասիթասի իլէ՝
աստագաթ իլէ էպէտի հայտա-
թա վաստիշահլըդ սիւրէ :

ՊԱՊ Զ

Իմախ նէ՞ ատչէլիմ . ի՞նա- 1
յէթ չօղտա ատչիւ կիւնահ-
տա ատվամ էտէլի՞մ մի : Հա- 2
շա . ասիլ քի կիւնահդա էօլտիւք,
արթըդ օնտա նիՀէ էաշայա-
լամ : Նօխտա ասիլմէ՞լիխինիզ 3
քի՝ ասիլ Քրիստոս Յիսուստա
հէվ վաֆիթիլ օլանլարդ՝ օնուն
էօլիւմիւնէ վաֆիթիլ օլտուղ :
Իման էօլիւմէ վաֆիթիլըն վա- 4
սիթասի իլէ օնուն ալթընտա կէօմիւլ
տուք , թա քի Քրիստոս՝ Փէ-
ատրոն ՀէլալԷ իլէ նիՀէ էօ-
լիւմիւնէ էի՛օմիւր եէնի-
լիյինտէ էիւրիւյէլիմ : Զ իրա 5
էյէր օնուն իլէ ալերտապէր էօ-
լիւմիւնէն էմնալինէ ասիքլիմիշ
Յիսուսան օլտուղ իսէ , էլտէթ-
թէ գըյամէթինին տախ օլա-
Ճաղըդ . Ձիւն պուտու ասիլմիշ 6
քի՝ ալտըմ էտքի ատամիմիզ
պէրտապէր նուչտա ջըդտըլտըր ,
թա քի կիւնահդըն թէնի իս-
թալ օլտուն , էլ արթըդ կիւ-
նահ պուլտուդ էլթմէյէլիմ :
Զ իրա էօլէն՝ կիւնահտան ա- 7
զատ օլմուշ տուր : Վ է էյէր 8
Քրիստոս իլէ ալերտապէր էօ-
ւիւք իսէ , իմանըըզդ քի՝ օ-
նուն ալտըմընՀէ տախ եա-
շայաճաղդըդ : Ձիւն ալտըրըլմըշ 9
քի՝ Քրիստոս էօլիւէլերտէն ա-
րըլտըղընդան սօնկրա՝ արթըդ
էօլմէդ . էօլիւմ օնա արթըդ
հիւքիւմդէ սիւրմէդ : Զ իրա 10

էէրին իւշէրինէ տախ էօլիւմ
15 վաստիշահլըդ սիւրտիւ : Ղաքին
տուչ նատըլըսա , պախշիշ տա-
խի էյէ տէյիլտիր . զիրա
էյէր պիրինին տուչու իլէ չօգ-
ղար էօլահլարդ իսէ , տահա
պիյասաւ Ա լլահըն ի՛նայէթի
վէ ալը տուէմ օ՛ան Յիսուս
Քրիստոստան ի՛նայէթի իլէ
պախշիշ չօգլարտա արթադը :
16 Վէ պախշիշ պիր կիւնահ է-
տէնին հէվէսդէնփէն կիտալ տէ-
յիլ . զիրա հիւքմ պիր տուչ
տան ալը՝ հիւքմիւ տ՛ազադ օ-
լունմադ իչիւն , տահա պախ-
շիշ չօղ տուչտարտան ալը՝ տա-
17 լըգլանմադ իչիւն : Ձ իրա
էյէր պիրինին տուչու իլէ էօ-
լիւմ՝ պիրինին վասիթասի իլէ
վաստիշահլըդ սիւրտիւ իսէ ,
տահա պիյասաւ ի՛նայէթին՝ վէ
տաստագաթըն պախշիլինին զա-
նիմէթինի ալանլար՝ պիրինին
էա՛նի Յիսուս Քրիստոստան վա-
սիթասի իլէ հայատտա վա-
18 ղըշահլըդ սիւրէՀէքլէր : Մ ա
տո պու Թագաւիրտ նիՀէ ք-
պիրինին տուչու վասիթասի իլէ
հէվ տուէմլէրէ հիւքմիւ տ՛ազադ
օլունմադ իչիւն հէվ օլտու
իսէ , պէօյլէՀէ պիրինին տա-
տագաթը իլէ տախ հէվ տ-
տուէմլէրէ հայատ վէրմէյէ
19 տուր : Ձ իրա նիՀէ քի պիր
տուէմին իլթաս՛Թըղլըըլը վա-
սիթասի իլէ չօղլարը կիւնահ-
քէտտր օլտուղլար իսէ , պուն Ճի-
լէյին պիրինին իլթասընը իլէ
տախ չօղլարը տաղդ օլ-
20 Ճաղլար : Վ է նօխտա պրայա
կիտալ քի՝ տուչ չօղլարա . վէ
կիւնահըն չօղլարըըլը էէրտուէ՝
ի՛նայէթի հաստուէն պիյասաւ
21 արթմըշ տուր . Թա քի կիւնահ

մուսրուպա գուլ առնմուշ ի-
ակյինիզ վեհն իւզրէ՝ շիման
տախի սէօյլէ՝ ա՛զատարընըզը
աատագաթա ա՛զինզլնք իչիւն
գուլ առնուն: Զ իրա կիւնա- 20
հըն գուռլարը օլտուղունուզ
զէմանտէ՝ աատագաթատան ա՛-
զատ իտինիզ: Իմոն օ զէման՝ 21
շիման շօղ ուղթանատըզընզ շէյ-
լերտէն նէ՞ ակյինիզ վատ իտի-
զնրա օնլարըն նէղթիճէտի էօ-
լուեմ տիւր: Ճ իմոն իտէ հիւ- 22
նատան ա՛զատ օլտուղունուզ
Աղահա գուլ օլտուղունուզ
թագտիրատէ՝ ակյինիզ ա՛զնզ-
լնք իչիւն օլտւր, վէ նէղթիճէ-
ու էպէտի հայաթ տըր: Զ ի- 23
րա հիւնահըն իւճրէթի՝ էօ-
լեմ տիւր. ամմա Աղահըն
պահչնչի՝ Փրհատա Յհուս
Ղատպըմըզատա էպէտի հայաթ
տըր:

ՊԱՂՈՂ Ն

Ա՛օխատա պիլմէ՞զ մի սէնիզ՝ 1
եա՛ գարընատաշըտր, զիրա նօ-
մատա պիլէնլէրէ սէօյլէյօ-
րսւմ, քի նօմատ առէմէ՝ նէ
գատար զէման եաշարտա հիւ-
քիւմէթ սիւրէր: Զ իրա էվ 2
լէնմիշ օլան գարը՝ եաշայան
գօճայա նօմատ իլէ պատլանմըշ
տըր. ամմա է յէր գօճա էօ-
լերսէ, գօճանըն նօմատա-
տան չէօզիւլիւր: Իմոն էօյլէ 3
խէ, է յէր գօճատը հայաթ-
տա իչէն պաշգա գօճայա վա-
րըրտա, զինաքեար օլտւր. ամ-
մա է յէր գօճատը էօլերսէ,
նօմատան ա՛զատ տըր քի՝ է-
յէր զայրի գօճայա վարըրտա,
զինաքեար օլմայա: Պէօյլէճէ՝ 4
եա՛ գարընատաշըրտ՝ սիզ տա-
խէ Փրհատատան Թէնզի վատ-

պու էօլմիւչիւ՝ պիր քէրրէ կիւ-
նահ իչիւն էօլտիւ. վէ պու
եաշատըզը՝ Աղահ իչիւն եա- 11
շար: Պէօյլէճէ սիզ տախի՝
քէնատլէրինիզի կիւնահա էօլ-
միւշէր՝ ամմա Փրհատատ Յհ-
ատա Ղատպըմըզատա Աղահա
հատատան ալէթլէրի տունուն: 12
Եաշայանլար տայըն: Իմոն
սիզին էօլտւմզիւ Թէնզինիզատ
կիւնահ տալթանատա սէրսմէ-
սին, քի օնատ շէհվէթլէ-
րինէ Իսթատա՛թ էտէմինիզ:
Հէմ ա՛զատարընըզը՝ կիւնահա 13
նահատզըզ ալէթլէրի տունման.
Իսա քէնատլէրինիզի Աղահա՝
էօլտւրէրատէն տիրիլէնլէր կիւ-
վէ ա՛զատարընըզը Աղահա
հատատան ալէթլէրի տունուն:
Զ իրա կիւնահ սիզէ հիւքմ- 14
մէթ էթմէյէճէք. չիւն քի նօ-
մատ ալթընատա տէյիլ սինիզ,
Իսա ի՞նսայէթ ալթընատա սը-
նըզ:
Իմոն նէ՞, նօմատ ալթըն- 15
տա օլմայըպ՝ ի՞նսայէթ ալթըն-
տա օլտուղումունուզ իչիւն կիւ-
նահ իչէյլի՞մ մի. հաշա: Պիլ- 16
մէ՞զ մի սինիզ քի՝ քէնատլէրի-
նիզի Իսթատա՛թ իչիւն քիմսէ
գուլ տէյիւ տունարտանըզ,
Իսթատա՛թ էթատիյինիզ քիմսէյ
գուլ տունուզ՝ Իսա էօլիւմ իչիւն
կիւնահա եահուտ տատագաթ
իչիւն Իսթատա՛թա: Ամմա Ա՛- 17
Աղահա հիւքմ օլտուն քի՝ կիւ-
նահըն գուռլարը խոնինիզ խոէ-
տէ, սիզէ Թէսլիմ օլտւնան
Թալիմին ըչտամինէ եիւրէքտէն
Իսթատա՛թ էթատինիզ: Վէ կիւ- 18
նահատան ա՛զատ օլտւնմատ իլէ՝
տատագաթա գուլ օլտուղունուզ:
Թէնզինիզին զայի՛ֆլըխ իչիւն՝ 19
ինսանձատ աէօյլէրիմ. զիրա
ա՛զատարընըզը նատիճէլտա վէ
պինատաճուլուզ իչիւն պինա-

Թաւի լէ նօմօա էօլտիւ-
ըիւլտիւնիւզ, քի զայրի՛ն՝
էօլիւլէրտէն տիրիլէնէ վարա-
մընըզ, Թա քի Ալլահա մէյ-
5 վէ կէթիրէլիմ: Զիրա պիզ
Թէննաէ լէքէն, կիւնահլարընը՝
նօմօսուն վաւիթաւի լէ օլան
հէվէսլէրի՝ էօլիւմ մէյվէ վեր-
մէք իչիւն՝ ա՛զալտըլմըզտա
6 ա՛մէլ էտէրլէբ նա: Ընտի
նա՛ զապթ օլունտուղումուզ
շէյտէ էօլմէքլէ՝ նօմօսուն էօ-
զլուտուք, շէօյլէ քի՝ րուհ եէ-
նիլէյինտէ վէ ա՛էյիլ եաղը
էապիլէյինտէ խըզմէթ էտի-
լիմ:
7 Ինտի նէ՞ ա՛էյէլիմ, նօմօ
կիւնահ՞ մը. հաշա. իլլա նօ-
մօ օլմատըգընա՝ կիւնահը ա՛իլ
մէզ խոխիմ. զիրա էյէր նօմօ՝
Ընըզու էթմէ՝ ա՛էմէէէյիտի,
8 ա՛րզույու ա՛իլմէզ խոխիմ: Ընտի
կիւնահ Թէննաիհին վաւիթաւի
լէ Փուրաաթ ա՛ըզ՝ ա՛կինտէ
հէր կէօնէ ա՛րզույու հուսուսէ
կէթիրտի. զիրա նօմօ օլմա-
յընըձա՝ կիւնահ էօլիւ ա՛իւր:
9 պէն խէ պիր վազըֆ նօմօ-
սուզ էապտըօր խոխիմ. ամմա
Թէննաիհ կէլինճէ՝ կիւնահ տի-
10 րիլտի, վէ պէն էօլտիւմ. վէ
հայաթ իչիւն օլան Թէննաիհ
քէնտիհի՝ պանա էօլիւմ իչիւն
11 պաւլտընաու: Զիրա կիւնահ
Թէննաիհին վաւիթաւի լէ
Փուրաաթ ա՛ըզ՝ ա՛կինի ա՛լ-
տընա թաճը, վէ ծնուն ա՛էյէի
12 լէ էօլտիւրտիւ: Շէօյլէ քի
նօմօ ա՛զիզ՝ համ Թէննաիհ ա՛-
զիզ վէ հապդ վէ էյի ա՛իր:
13 Ինտի պու էյի շէյ մի պա-
նա էօլիւմ իչիւն օլուռ. հա-
շա, իլլա կիւնահ. Թա քի
կիւնահ՝ էյի շէյին վաւիթաւի
լէ պանա էօլիւմ հուսուսէ
կէթիրմէյինէ, պէյան օլու-
նա. Թա քի կիւնահ՝ Թէն-
պիհին վաւիթաւի լէ զայէք
կիւնահէքեար օլա: Զիրա պի- 14
լիրսիզքի՝ նօմօ րուհանի սէր,
պէն խէ կիւնահ ալԹընտա
սաղընմընը Ճիհանի լա՛: Զի- 15
րա իշլէտտիյիմի Թանրըմա՛.
չինը քի խոԹէտտիյիմի էԹմէ-
յօրուա՛, իլլա էբըտ էԹտի-
յիմ նէտանէյի իչլէ յօրուա՛: Իմ- 16
տի էյէր խոԹէմէտտիյիմի իչլէ-
յօրուա՛, նօմօսուն էյի օլուռ-
ղունա բիզա վէրմիշ օլույօրուա՛:
Ընտի խէ՝ սրԹընգօնու իչլէ- 17
յէն պէն տէյիլիմ, իլլա տէ-
րընիհտէ սաքին օլան կիւ-
նահ: Զիրա պիլիրիմ՛քի տէ- 18
րընիհտէ՝ եաղնի Թէննիհտէ
էյի շէյ սաքին տէյիլ սէր.
պիրա պէնտէ՝ խոԹէմէք հաղըր
սըր, ամմա էյի շէյի իճրա
էԹմէյի պուրնույօրուա՛: Զի- 19
րա խոԹէտտիյիմ էյի շէյի իչ-
լէմէյօրուա՛, իլլա խոԹէմէտ-
տիյիմ քէօԹիւ շէյի էտտիյօ-
րուա՛: Վէ էյէր պէն խոԹէմէ- 20
տտիյիմ շէյի իչլէյօրուա՛, սր-
Թընգօնու էապան պէն տէ-
յիլիմ, իլլա տէրընիհտէ սաք-
քին օլան կիւնահ: Ինտի պէն 21
էյի շէյի էԹմէսինի խոԹէր
նէքէն, պու նօմօսու պուլույօ-
րուա՛քի՝ քէօԹիւ շէյ պէնտէ
հաղըր սըր: Զիրա իչէրի՛քի 22
տէմէ կէօրէ՝ Ալլահըն նօմօ-
սունան հաղը էտէյօրուա՛:
Ամմա ա՛զալտըլմընա՝ ա՛զալմըն 23
նօմօսու լէ Ճինճլէհիր սէր
զայըն նօմօ կէօրիյօրուա՛, քի
պէնի ա՛զալտըլմընա օլան կիւ-
նահըն նօմօսունա էսիր էտէ-
յօր: Պէն նէ՛ պիչարէ տաէմ 24
իմ. պէնի պու էօլիւմիւն Թէ-
նինտէն քի՛մ խէլաս էտէճէք.

25 Յիսուս Քրիստոս Բաղալըմը-
զըն վասիթաան իլէ Ալլահա
համա էաէր իմ: Ումուի էօյլէ
խաէ, ալէն քէնաիմ ա'գլ իլէ
Ալլահըն նօմօսաւնա՝ ամմա
թէն իլէ կիւնահըն նօմօսաւնա
դուլլուդ էաէրիմ:

ՊԱՊ Ը.

1 Լ՚էօյլէ խաէ՝ շիման Քրիստոս
Յիսուսաա օլուպ՝ թէննէ տէ-
յիլ իլա Ռուհնա եիւրիւյէն-
լէրէ հիչ պիր հիւքմի ա'զապ
2 եօգ սուր: Զ իրա Քրիստոս
Յիսուսաա օլան հայաթըն Ռու-
հունուն նօմօսու՝ պէնի կիւնա-
հըն վէ էօլիւմիւն նօմօսուն-
3 սան ա'զաս էյլէսի: Զ իրա
թէննին զայի՚ֆլիյի սէպէպին-
աէն նօմօսուն իճրա էթմէյէ
պաակը օլմասըլըընը՝ Ալլահ
քէնաի Օղլունու կիւնահ թէ-
ննինին շէքլինաէ հէմ կիւնահ
էֆֆարէնի իչիւն կէօնտէրմէ-
յիլէ էնըա էյլէյիպ՝ թէննաէ կիւ-
նահըն իւզէրինէ հիւքմ էյլէ-
4 սի: Թա քի նօմօսուն սաաա-
գաթը պիզաէ՝ թէննէ տէյիլ
իլա Ռուհնա եիւրիւյէնլէրաէ
5 թէքմիլ օլա: Զ իրա թէննէ
օլանլար թէննէ միւթա'լիփ շէյ-
լէրի՝ վէ Ռուհնա օլանլար Ռու-
հա միւթա'լիփ շէյլէրի փիքր
6 էաէրլէր: Զ իրա թէննին փիք-
րի՝ էօլիւմ սիւր. ամմա Ռու-
հուն փիքրի՝ հայաթ վէ սէլա-
7 մէթ սիր: Զ իրա թէննին փիք-
րի Ալլահա սիւշմէնլիք սիր.
չիւն քի Ալլահըն նօմօսուն-
ա իթաա'թ էթմէզ, զիրա էթ-
մէյէ սաիի գաաիր տէյիլ սիր:
8 Ումուի թէննաէ օլանլար՝ Ալ-
լահա մաղպուր օլմալա գաաիր
9 տէյիլլէր: Սիզ խաէ թէննաէ
տէյիլ սինիզ, իլլա էյէր սիզ-
տէ Ալլահըն Ռուհու սաքին
խաէ՝ Ռուհաա սընըզ. վէ էյէր
պիր քիմսէտէ Քրիստոսուն
Ռուհու եօզ խաէ, օ՝ օնուն տէ-
յիլ սիր: Վէ էյէր Քրիստոս 10
սիզաէ խաէ, կէրչի թէն կիւ-
նահ իչիւն էօլմիւս սիւր, Ռու-
հա խաէ սաադաաթ իչիւն հայաթ
սըր: Վէ էյէր Յիսուսու էօ- 11
լիէրաէն սիրիլտիէնին Ռուհու
սիզաէ սաքին խաէ, Քրիստո-
սու էօլիէրաէն սիրիլտէն՝
սիզաէ սաքին օլան օնուն Ռու-
հու վասիթաան իլէ՝ սիզին էօ-
լիւմլիւ թէննէրինիզէ սաին
հայաթ վէրէճէք սիր:
Ումուի պու սուրէթաէ եա՚ 12
գարնաաշկար՝ թէննէ եաշա-
մալա թէննէ պօրճլու տէյի-
լիզ: Զ իրա էյէր թէննէ 13
եաշարսանըզ, էօլէճէքսինիզ.
ամմա էյէր Ռուհ իլէ թէննին
ա'մէլլէրինի էօլտիւրիւրսէնիզ,
եաշայաճագսընըզ: Զ իրա 14
հէմ Ալլահըն Ռուհու իլէ
գուլլուգճանանլար՝ օնլար
Ալլահըն օղուլլարը սընըլար:
Զ իրա սիզ էինէ գօրգու իչիւն 15
գուլլուդ Ռուհու ալմասընըզ,
իլլա օղուլլուդ Ռուհու ալը-
նըզ, քի օնուն իլէ Աբբա՝ փէ-
աէր չաղըրըըզ: Օ Ռուհ քէն- 16
սինի պիզիմ Ռուհումուզ իլէ
պէրապէր շէհատէթ էաէր էի՝
պիզ Ալլահըն էվլատլարը էզ:
Վէ էյէր էվլատլար խսէք, 17
միրասճիլէր սաին իզ. Ալ-
հըն միրասճիլէրի՝ վէ Քրիս-
տոսուն միրասաաշկարը էզ,
Թա քի էյէր պէրապէր էլէմ
չէքէրսէք, պէրապէր սաին
ճէզալէ ղայիլ օլալըմ:
Զ իրա պէօյէ սայարսըմ քի՝ 18
չիմալէի զէմանընըն էլէմլէրի՝

պիտի աշխատիս օրաչափ ձեռքդ
19 իւրեր տիր : Ձիւն քի մախ-
լուդան արդու իւր սէքլէյիլն՝
Աղտանն օրուընդրիլն աշխ-
20 քեաղ օլմասինը սէքլէր : Ձի-
րա մախլուդ պաղըլըդըգա ի-
ջատէթի իւրէ Թաղի՝ օլմասը,
իւրա Թաղի՝ էթմէխիւնին սէ-
21 սէլինուսէն , ազա իւմիտ իւրէ
քի՝ մախլուդ քէնարան տօխ
Ֆէտասըն գորլուդունուն
գուրթուլուդա՝ Աղտանն էվ
լատարընըն Ջէլալինին ազատ
22 լուդունա էրէձէ : Ձիրա սիւն-
րիզ քի՝ պուԹիւն մախլուդ՝
հիմայէ տուէվին՝ պէրապէր ահ
23 վէ ազիր էքքեր : Վէ եաղընդը
պու տէյին՝ իւրա պիզ Տուհուն
իւրք Ջէյվէսինէ մալիք օլանդարդ
տաճին՝ օրուր օլմադդունա Ե՞նի
Թէնիմիդին խէլասընը սէք-
էյէրէք՝ ասդ քէնարիմիզ տա-
խ քէնարիմիզուռ ահ չէքէրիդ :
24 Ձիրա իւմիտ իւրէ խէլաս ազու-
տուպ , ամմա կէօրիւնէն իւ-
միտ՝ իւմիտ ուէյիլ սիր . զիրա
ալիր քիմսէ կէօրմէյիւս շէյխ
նէ՞ իչինն իւմիտ տախ էտէ :
25 Ամմա էյէր կէօրմէտիյիմիդ
շէյխ իւմիտ էտէրսէք , տասդ
26 իւրէ պէքլէրիդ : Վէ պուԹձի-
էյինն՝ Տուհ տախ զա՛յիֆլիք-
էրիմիզէ էարտըմ էտէր . զիրա
վաճիտ օլասըդունա կէօրէ նէ
ազա՝ էտէձէյիմիզի ալմըշ-
զիդ . ամմա Տուհ քէնարիդ
Թա՛պիր օլունմադ աչլէր իւրէ
պիզիմ իչինն շէֆաա՛Թ էտէր :
27 Վէ եհուդիլէրին Թէֆթիշ ը-
ազն՝ Տուհուն միւրասդ նէ
իւրէյինն իւրասէԹինէ կէօրէ՝ ա՛զիզ
էր իչինն շէֆաա՛Թ էտէր :
28 Վէ պիլդիրդի Ալլահդ

ալէյհինէրէն՝ մուգաւատէր իւրէդ
ազա՛էԹ օլմուշլուդա՝ հէր շէյ
էյլիյէ եարտըմ էտէր : Ձի- 29
րա վէճհին պիլդիդ քիմսէլէրի՛
քէնարի Օղլուընուն ազուէԹինէ
պէնիլէր օլմադա Թադիր էյ-
լէտի , շէօյլէ քի՝ չօդ գալըն-
ազաշդը ադատընուս օ իւք
ասդը օլա : Վէ Թադիր 30
էԹմէյի քիմսէլէրի՝ հէման
ծնըդը ազա՛էԹ էյլէտի . վէ
ազա՛էԹ էԹմէյի քիմսէլէրի՝
հէման ծնըդը ազատըդըդը .
վէ ազատըդըդը քիմսէլէրի՝
հէման ծնըդը ի՛ղղէԹլէտի :
Ազան ազու շէյլէր նշիւն նէ՞ 31
ոէյէլիմ . էյէր Ալլահ պիզ-
ումն Թազադքա իսէ , պիզ-
գալըդը քի՞մ օլա պիլիր . Օ քի 32
քէնարի Օղլուընուս էսիրկէմէ-
մի , իւրա օնուս պիզիմ հէվէսիմիզ
իչինն Թէսլիմ էյլէտի , նի՞չէ
օնուն իւրէ պէրապէր ազտ
հէր շէյի պիզէ պաղըշլադմայա-
ճագ ազըր : Ալլահդն ակլիմիզ- 33
էրի իւզէրինէ քի՞մ ազա՛վա
գալըրդադճագ . ազաղդ չըգա-
րան՝ Ալլահ ազըր : Հիւքմ էտէն 34
քի՞մ ակը . էօլէն՝ պաղսու-
ազս հէմ ակրիլէն պէրի՛ Գը-
րիազա ազը , քի օ՝ Ալլա-
հըն ազդ էանըդազա ազը ,
հէմ ազախ պիզիմ իչինն շէֆա-
ա՛Թ էտէր : Պիզի Գրիազա- 35
ազն մուհաղաֆէԹինէն քի՞մ
այըրադճագ . ազգէ՞Թ մի՝ էա
ազգընԹը՞ մը՝ էա գօվալա-
յը՞չ մը՝ էա ադը՞գ մը՝ էա
չըվկապը՞գ մը՝ էա մուհաղա-
րա՞ մը՝ էա ազչա՞գ մը . Հիճչ 36
էաղըմդէ ազը քի՝ Սէնին ու-
զուրունա ալուԹիւն կիւն էօլ
ակրիբէյօրուզ , գօվալա-
նադճագ գօյունըդա հիւգգըն-
ազայըզ : Ամմա պունդարդն 37

ՉԻՄՂԵՍՆԱԿ՝ ԱԽՃԻ ԱՂՎԵՆԻՆ
ՎԱՀԹԱԱԻ ԼԵՔ ԱԽՃ ՔԻՒԼԻՀԵ
38 ԷՆՆԵՐԻՉ ։ ՉԼՐԱ ԱԱՀԻՀ ԱԽ-
ԼԻՒՐԻՄ ՔԻ՝ ՆԵ ՀՕՃԻԱՄ ՆԵ Է՛Օ-
ՄԻԱՐ՝ ՆԵ ՄՃԼԵՔԼԵՐ ՆԵ ՀՒԹՔԻԱ-
ՄԼԹԼԵՐ՝ ՆԵ ՀԱՃԼԵՐ ՇԵՀՃԼԵՐ ՆԵ
ԿԼԼԵՃՃԵՔ ՇԵՀՃԼԵՐ՝ ՆԵ ԳՕԱՎԼԿԼԹ-
39 ԼԵՐ՝ ՆԵ ԵԻԱՔԱԵՔՎԼՔ ՆԵ ԱՒԵՐԻՆ-
ԼՔ՝ ՆԵ ԱԽՐ ՊՃՂԼԵ ՎԱԽՃԼՕԱՔ՝
ՐԱԱՃԼՐՄԼԶ Փ ՐՒԱԱԱ ՅԻԱԱԱ-
ԱԱ ՕՃԱՆ ՆՆԱՀԼԵՆ ՄՕԱՀԱՃ-
ԱԽԹԻՆԱԿՆ ԱԽՃԻ ՃՂՐՄԱՃԱՃԱ
ԳԱԱԽՃ ՕՃԱՃԱՃ ԱՂԼԵ ։

ՊԼՂՊ ԼԺ.

1 Վ ՊՃԼԻԱԱԱԱԱ ԿԼՃՃԼՔՔ ԱԵՕՃ-
ԼԵՐԻՄ, ԵԱՃՆ ԱԵՕՃԼԷՄՔՄ, ԱԱ-
ՆԱ ՃԱՄԻՐԻՄ ԱԱԽՃ ՆՂԼԻԶ
2 ՐԱԱՀԱԱ ՇԷՀԱԱԼԷԹ ԷԱԱՃ, ՔԻ
ՊԷՅԻԱՔ ԳԱԱԱԼԷԹԻՄ՝ ՎԷ
ԵԻԱՐԷՅԻՄՆԱԵ ԱԱՅԻՄ ԱԷՐԱԻԻՄ
3 ՎԱՐ ։ ՉԼՐԱ ՔԼԱՇՔԻ ԳԱՐԼՆ-
ԱԱՇԱՅԱՐԱՄՆՆ՝ ԼԹԷՆՃԼ ԽՐԱՐԻՄ-
ՏԱՐԱՄՆՆ ՈՃՃԱՐԱԱՆԱ՝ ԱՊՆ
ՔԷՆԱԻԻՄ ՎՐԼԻԱԱԱԱԱՆ ԼԱ՛-
4 ՆՂԷԹ ՕԼԱ ԽԱԻԻ, ՕՆՐԱՐ ՔԻ
ՆԱՐԱՅԷԼԻԷՐ ԱՒԼՐ, ՔԻ ՕՂՃԱՃ
ՕԼՄԱԳԼԱԳ ՎԷ Ի՛ՂՂԷԹ ՎԷ Ա՛ՀԱ-
ԼԷՐ ՎԷ ՆԱՕԱԱ ՎԷՐՄԷՀԻ ՎԷ Ի՛-
ԱԱԱՃԷԹ ՎԷ ՎԱ՛ԱԼԷՐ ՕՆԼԱՐԼՆ
5 ԱՐԼՐ ։ ՔԻ ԱԱԱԱԼԱՐԱ ՕՆԼԱՐԼՆ
ԱՐԼՐ, ՀԷՄ ՔԻ ՎՐԼԻԱԱԱ ԼԹԷՆՃԼ
ՕՆԼԱՂԱԱՆ ԱՐԼՐ, Օ ՔԻ ՃԻԱՄԼԷ-
ՆԻՆ ԻԱԶԷՐԻՆԷ ԷԱՀԱՃՆ ՄԻԱԼԹԷ
ՊԱՐԷՔ ԱԼԱՀ ԱՐԼՐ ։ ԱՄԻՆ ։
6 ԱՄՆՆ ԳԱԱԼԼ ԱԷՅԼ ԱԽՐ ՔԻ՝
ԱԼԱՀԼՆ ԱՀՕՃԼԱՂԻԱՂՄԼԱՂՕԼԱ ։
ՃԼՐԱ ՀԷՄ ԽԱՐԱՅԷԱՂՆ ՕԼԱՆ-
ԼԱՐ՝ ԽԱՐԱՅԷԼԼԼ ԱԷՅԼՐԼԷՐ ։
7 ՀԷՄ ԱԲՐԱՀԱՄ ՃԼԱԱՐԼՅԷԼԼ
ՕԼԱԱՃԼԱՐԼՐ ԼՂԼԱՆ՝ ՀԷՄԼԱԼ Է՛Վ
ԼԱԱ ԱԷՅԷԼԼԷՐ ։ ՒԼԱ՝ ՍԱՆԱ
ՃԼՐԱՐԼՅԷԼԼ ԽԱԱՀԱԼԱԱ ԱՆԿԼ-
8 ԼԱՃԱԳ ՓԷՆԼՓՔ ։ ԱԱ՛ՆՂ՝ ԼԹ-

ՆՂՆ Է՛ՎԱԱԼԱՐԼՐ ՕԼԱՆԼԱՐ՝ ԱԼԱ-
ՀԼՆ ԱԱԱԼԼ Է՛ՎԱԱԼԱՐԼՐ ԱԷՅԼ
ԼԷՐ ։ ԻՂԱԱ ՃԼՐԼՐԼՅԷԼ՝ ՎԱ՛ԱՐՆ
Է՛ՎԱԱԼԱՐԼՐ ԱԱՅԼԼԼՐ ։ ՉԼՐԱ 9
ՎԱ՛ԱՐՆ ԱՓՕՃԼԱՐՐԱ ԽԱՂ ։ ՊԱԱ-
ՎԱԳԼԼԱԱԱ ԿԷԼԷՃԷ ՅԼՄ՝ ՎԷ
ՍԱԱԱՆԼՆ ՕՂՐԱ ՕԼԱՃԱՐՓ ։ ՎՓ 10
ԱԱԱԼՆԼՂ ՊԱԱ ԱԷՅԼ՝ ԻՂԱԱ ՈՓ-
ԲԷՅԱ ԱԱԱԼԼ ԱՂՐ ԲԼՄՈՓԱՓՆ՝
ԷԱՆՓ ՊԱՐԱՊԱՄԼՂ ԽԱԱՀԱՓԱԱՆ
ՀԱՄԼԲ ՕԼՄՆՃԱԱ՝ ԱԱՓՏԱ ԱՕՂ- 11
ԱԱԱՂԱԱՐ ԼՓԷՆ՝ ՎԲ ԱՂՐ Է՛ՅԼ
ՆԱԱ ՓԷՕԼԼԱ ՀԷՂ Է՛ԼԼՃԷՄԼՂՐ
ԼՓԷՆ՝ ՈՂԱԱՀՐՆ ԱԲՀՄ ԽՂԱՂ
ՕԼԱՆ ԲԱԱՓԱՂՐՆ՝ Ա՛ՄԼԲԼՐԱՓՆ
ԱԱԷՅԼ ԻՂԱԱ ԱԱ՛ՎԲԼ ԷԱՓՆ-
ԱՓՆ ԽԱՂՅ ԱԱՂՂԱՐ ՕԼՄԱՃ
ՂԱԱ ։ ԻՄԱՂ ԷՕՅԲ ԽԱԲ ՝ ԽԱՂԲ- 16
ՅԷՓՆԼՆ ԷԱՂԱՐԱ ԱԲՅԼՐԱՓՆԼՆ
ԷԲԼՆԱԲ ԱԲՅԼԼ՝ ԻՂԱԱ ՄԲՐՆԱ-
ՂԲԷԹ ԷԱՓՆ ՈՂԱԱՀՐՆ ԷԲԼՆԱԲ
ՓԲԷԹ ԷԱՓՆ ՈՂԱԱՀՐՆ ԷԲԼՆԱԲ
ԱՐԼՐ ։ ՉԼՐԱ ՎՐԼԲԱԱՃ ՓԱՂԱ- 17
ՈՂԱԱ ԱԷՐ ՔԻ՝ ՍԷՓՆԼ ՀՂՃՆՓ
ՊՐԱՆԱՐՆ ԼՂԼԼՓ ՊԱՂՂԱՐԱՐՃ՝
ՂԱԱ ՔԼ ԱՓՆԱՃ ՊԱՂՂԼԲԼՓՆԼՆ
ՂՓՕՂԼԲԷԲՓՂՐ՝ ՎԲ ՂԱԱ ՔԼ ԱՂ-
ԱՐՐ ԱԼԼԲԼՓՆ ԷՓԼՓՃ ՊԱՐԱՃ
ՕՂԱՓ ԼՐԱԱԷԲԼՆՓ ՔԼ՞Ճ ՊԱՐ-

ՉԻՄՂԵՍՆԱԿ՝ ԱԽՃԻ ԱՂՎԵՆԻՆ
ՎԱՀԹԱԱԻ ԼԵՔ ԱԽՃ ՔԻՒԼԻՀԵ
38 ԷՆՆԵՐԻՉ ։ ՉԼՐԱ ԱԱՀԻՀ ԱԽ-
ԼԻՒՐԻՄ ՔԻ՝ ՆԵ ՀՕՃԻԱՄ ՆԵ Է՛Օ-
ՄԻԱՐ՝ ՆԵ ՄՃԼԵՔԼԵՐ ՆԵ ՀՒԹՔԻԱ-
ՄԼԹԼԵՐ՝ ՆԵ ՀԱՃԼԵՐ ՇԵՀՃԼԵՐ ՆԵ
ԿԼԼԵՃՃԵՔ ՇԵՀՃԼԵՐ՝ ՆԵ ԳՕԱՎԼԿԼԹ-
39 ԼԵՐ՝ ՆԵ ԵԻԱՔԱԵՔՎԼՔ ՆԵ ԱՒԵՐԻՆ-
ԼՔ՝ ՆԵ ԱԽՐ ՊՃՂԼԵ ՎԱԽՃԼՕԱՔ՝
ՐԱԱՃԼՐՄԼԶ Փ ՐՒԱԱԱ ՅԻԱԱԱ-
ԱԱ ՕՃԱՆ ՆՆԱՀԼԵՆ ՄՕԱՀԱՃ-
ԱԽԹԻՆԱԿՆ ԱԽՃԻ ՃՂՐՄԱՃԱՃԱ
ԳԱԱԽՃ ՕՃԱՃԱՃ ԱՂԼԵ ։

20 չը տուրաւռ ։ Ամմա եա՛ ա-
ռէմ՝ սէն քի՞մ սին քի Ալլա-
հա գարշը ձէվապ վէրիրսին ։
եաիըլմըշ չէյ եաիանա՝ պէ-
նի նի՞չին պէօյլէ էյլէսին
21 տէյէ պիլի՞ր սի ։ Եօխսա չէօլ-
մէքճինին՝ պալըղըլըն հէման
պէր խամուրունատն պէր գապ
ի՛զէթ իչին վէ պէր գապ
հագարէթ իչին եաքմատա
22 հիքքիւմէթի եո՞գ մու ։ Վէ՛
էյէր Ալլահ ղազապը կէօս-
թէրմէք վէ գուարէթինի պիլ-
տիրմէք իսթէտիյի Թագտիր-
ա՛ջ՝ ջօգ սապր իլէ հէլաքէ
դազըրլանմըշ ղազապ գապա-
ըրնա Թէհամմիւլ էտէրսէ ,
23 վէ քէնտի ճէլալինին զանիմէ-
թինի՝ ի՛զէթէ էվվէլսէն հա-
ղըրլատըղը մէրհամէթ գապ-
ըարընա պիլտիրմէք Իմքէն-
24 փի՞ գարըշը պիլէր ։ պիլմի քի
եալընըզ Նէհուտիլէրսէն ա-
յի՝ Ալլահ Թայիֆէլէրսէն տա-
խի ա՛վէթ էյլէտի ։ Նի-
25 ճէ քի Ռվաճէտ տախի աէր ։
Խալգըմ օլմայանա խալգըմ՝
վէ սէվիլմիշ օլմայանա սէվիլ
26 միշ չաղըրտաճաղըմ ։ Վէ օլա
քի օնլարա՝ Սիզ խալգըմ տէ-
յիլ սինիզ տէնիլտիյի ճէրսէ՝
օրատա տիրի Ալլահընըն օղլու
27 լարը չաղըրտաճադըլար ։ Հէմ
Եապի Իսրայէլին հադրընատա
չաղըրդը ։ Էյէր Իսրայէլ օ-
ղուլլարընըն սայըսը սէնինքին
գուումու գատար օլսա , անճագ
պիր պագիյէ գուրթուլաճադ ։
28 Չիրա տատագաթ իլէ գարար
գըլըրըզը սէօղլու պիլմիրճէքճէ ։
չիւն քի Բապպ եէրինի իւզէրին-
ատ մուհաֆազա էտէր սէօղլու իչիրա
29 էտէճէք ։ Հէմ Եապի փէչինի
տէարի կիսի ։ Էյէր ա՛պէր-
լէրին Բապպը պիլճէ զիւրրի-

յէթ ապրագմասայըտը , Սո-
դոմ կիսի օլուրտուդ , վէ
Գոմորա պէնկիլէմիշ օլուրտուդ ։

Իմամ նէ՞ տէյէլիմ ։ քի տա- 30
տագաթըն արտընճա տէյիրթ-
մէյէն Թայիֆէլէր՝ տատագա-
թա եա՛նի իմանտան օլան տա-
տագաթա էրիշտիլէր ։ Ամմա 31
Իսրայէլ՝ տատագաթ նօմօսու
արտընճա տէյիրտիր իքէն ,
տատագաթ նօմօսունա էրիշ-
մէմի ։ Նէ՞ իչիւն , չիւն քի Ի- 32
ման իլէ տէյիլ՝ իլլա նօմօս ա՛-
մէլէրի իլէ կիսի ապաբ ։ զի-
րա Թէօքէզին Թաշընա Թէօ-
քէզ խալէր ։ Ո իճէ էլ եապը- 33
մըշ տըր ։ Իչթէ Սիօնտա պիր
Թէօքէզ Թաշը՝ վէ պիր սիւրջ
մէք գայտասը գօրուամ ։ վէ օնա
հէր ինսանան՝ ուԹանմայաճագ
տըր ։

ԳԱՂ Ժ

Ա՛խ՝ գայնտաշլար՝ այնիմ 1
էիւրէյիմին արզուսու՝ վէ
Ալլահա նէյապըմ ծնլարըն
հադրընա խէլաս իչիւն տիւր ։
Ձիրա ծնլար իչիւն չէհատէթ 2
հաէրիմ՝ քի Ալլահա պայրէթ-
լէրի վար , ամմա պիրլիկ իւղ-
րէ տէյիլ ։ Ձիւն քի ծնլար 3
Ալլահըն տատագաթընը պիր-
մէյիպ՝ քէնտիլէրին տատագա-
թընը տապիթ էթմէյէ արա-
պըգլարընատն՝ Ալլահըն տա-
տագաթընա Թապի՝ օլմա-
պըլար ։ Ձիրա հէր ինանանա 4
տատագաթ իչիւն նօմօսուն
նիհայէթի՝ Փրիստոս տուր ։

Ձիւն քի Մովսէսնօմօսատան 5
օլան տատագաթ իչիւն եապար
քի՝ Պունլարը ինձրա էտէն ա-
տէմ՝ պունլար իլէ եաշայա-

6 Ձաղգ : Ընդմա իմանեսան օլան
սատատպաւթ ապէոյլէ սէր . Տէ-
մէյսին քէնեսի էհուրէյինեսէ
քի՝ կէոյէ քի՞մ չըգամձագ .
եաՀի քի փրհատատու էնեսի-
7 ր՛է . Եսախտա՝ էնկինէ քի՞մ էնէ-
ձէք , եաՀի քի փրհատատու
8 էօլհուլէրսէն չըգարա : Իլա
օՀէ՞ սէր . Ասօզ՝ եաՀի վազ
էթսէյհիզ իմանըն սէօզիւ
սանա եագըն սըր , ազգըն-
տա վէ եհուրէյինեսէ սէր :
9 Ձիրա էյէր ազգըն իլէ Րապպ
Յհատու իգրար էտէրսէն ,
վէ եհուրէյին իլէ ինանըրսան
քի՝ Ալլահ ընու էօլհուլէրսէն
սէրհլէթսէ , խէլաս պուրա-
10 ձագըն : Ձիրա սատագաթ
իչինէ եհուրէք իլէ իման կէթի-
րէլէր , վէ խէլաս իչինէ ազգզ
11 իլէ իգրար օլմանուր : Ձիրա
փհլեթապ սէր . Օնա հէր ի-
նանան՝ ուԹանմայաձագ սըր :
12 Ձիւն քի Եուանսի իլէ Եէ-
հուտինին ֆարգը եօգ տուր .
զիրա հէփսինին Րապպը՝ հէ-
ման օ տուր , քի օնա ձիւմլէ
նիտա էտէնլէրէ զանի տիր :
13 Ձիրա՝ Րապպըն ատընա հէր
նիտա էտէն՝ խէլաս պուրաձագ
սըր :
14 Իմոի ինանմատըգլարը զա-
Թա նի՞ձէ նիտա էտէլէր .
վէ իչինէմէյինձէ՝ նի՞ձէ ինա-
նալար , վէ վազ էտէն օլ-
մայընձա՝ նի՞ձէ իչիտէլէր .
15 վէ կէնատէրիլմէտիքձէ՝ նի՞ձէ
վազ էտէլէր . նինձէ քի եազըլ-
մըշտըր . Ասլամէթ միւժտէ
էտէնլէրին՝ խայըրլը չէյլէրի
միւժտէ էտէնլէրին այատլարը
16 նէ՛ կիւզէլ տիր : Լաքին միւժ-
տէյէ հէփսի՛ն իթաա՛թ էթ-
մէտիլէր . զիրա Եսայի տէր .
Եա՛ Րապպ՝ պիզիմ խապէրի-

միզէ քի՞մ իւնանսը : Իմոի 17
իման իչինէմէքտաէն՝ վէ իչի-
մէք Ալլահըն սէօզիւ վասի-
սի իլէ օլտուր : Լաքին տէր . 18
Իչի՞մէտիլէր մի . պէլի , Օն-
ղարըն սէտատը պիւթիւն էէրչ՝
վէ ընղարըն սէօզլէրի տիւնէ-
նըն տանըշընձագ չըգմըչ
սըր : Լաքին տէր . Իսրայէլ 19
պի՞լմէտի մի . էվվէլա Մով-
սէս տէր . գէն սիզի թայիֆէ
օլմայան խալ իլէ գըզըդանսը-
բատըգըմ , սիզի ֆէդիմսիզլիթա-
յիֆէ իլէ տարըշտատըմ :
Եսայի խոչ ձէտատէրը էտիպ 20
տէր . գէնի տրամայանըտը-
տան պուդանտուս . պէնիմ
իչիմն տօրմայանըտրա տըճքատ
օլտուս : Ընդմա Իսրայէլ իչիմն 21
տէր . գիւթիւն ֆիմն էզձէ-
րինի՝ իթտաա՛թ էթմէյէն ձէ-
զըտ սէյլէյէն գտալմատուգտը-
տըմ :

ԳԼՈՒԽ Ժ.Ա

Իմոի տէրմ . Ալլահ քէնե 1
տի խալգընը բէ՞տա մի էթ-
տի . հաչա . զիրա պէն տահի
Իսրայէլի իմ՝ Ամրահամ զիւր-
րինէթինուէն՝ Բէնիամին տըպ-
Թընատ : Ալլահ փէդնին պիւ- 2
տի քէնտի խալգընը բէտատ
էթմէտի . եօխսա Եզիհատտա
փհլեթապըն նէ տէտիկինի պիւ-
մէ՞զ մի սինիզ , նինձէ Ալլահ
Իսրայէլին ա՛լէյհինէ չէքվա
հտիպ տէր . Եա՛ Րապպ՝ սէ- 3
նին փէդյտամպէրլէրինի էօլ-
տուրտուլէր , վէ մէզպահլարը-
նը եըգտըրար . վէ պէն եա-
լընըզ գալտըմ , վէ ձանըմը ա-
րայօրար : Լաքին իչմատի ի- 4
սի օնա նէ՞ սէր . փէնտիմէ
բահալա տիզ չէքմէմիշ եէտի

5 ալին աւէմ պապի գօտուա՛մ : Իմ
ան շիմանիքի վագըթաէ տա-
խի պէօյէ՝ ի՛նայէթ սէջմէ-
անէ կէօրէ՝ ալը պապիյէ օղ
6 տա : Վէ էյէր ի՛նայէթաէն
խաէ , արթըգ ա՛մէլէրաէն տէ-
յիլ տը . էօխտա ի՛նայէթ
արթըգ ինայէթ օղմազ . վէ
էյէր ա՛մէլէրաէն օղուրտա ,
արթըգ ի՛նայէթ տէյիլ տը .
էօխտա ա՛մէլ արթըգ ա՛մէլ
7 օղմազ : Իմտի նէ՞ օլտա . Իս-
րայէլ արտաըղը շէյէ էրմէտի .
ամմա սէչելմիշլէր էրտիլէր ,
պապիլէրի խաէ գաթըլտանը
8 լար . Նիձէ քի եաղըմըշ տը .
Ալլահ օնլարա թա պա՛ս կիս-
նէտէք պիր սէրսէմլիք ղուհու՝
կէօրմէմէյէ կէօզլէր վէ խլնի-
մէմէյէ գուլագլար վէրտի :
9 Դաւթի տախն աէր . Օնլա-
րըն ասֆրատը քէնտիլէրինէ՝
տուզագ իչլուն վէ շիքեար ի-
չինն վէ թէնգէզ իչլուն վէ ձէ-
10 զա իչլուն օլա . Օնլարըն կէօզ
լէրի՝ կէօրմէմէք իչլուն գարար-
սընլար , վէ օնլարըն սըրթըն՝
տայիմա գանպուրլաթ :
11 Խմտի տէրիմ . Օնլար տիւ-
շէնէ՞ր տէյիւ մի եանըլըտը-
լար . հաչա , իլլա օնլարըն
տիւշմէսի իլէ թայիֆէլէրէ
խէլաս կէլէ , թա քի օնլարը
գըզգանձլըղա թահրիք էտէ :
12 Վէ էյէր օնլարըն տիւշմէսի
տիւնեանըն զանիմէթի՝ վէ օն-
լարըն էքսիլմէսի թայիֆէլէրին
զանիմէթի օլտու խաէ , օնլա-
րըն տօլուպտուղու նէ գաւար
13 զիյատէ զանիմըն օլաձագ : Վէ
սէզ թայիֆէլէրէ տէրիմ . պէն
թայիֆէլէրին աւաքեալը օլ-
տուգձա՝ խըզմէթիմի ի՛զլէթ-
14 լէրիմ . Պէլքի թէննիմաէն օ-
նլարը գըզգանձլըղա թահ-
րիք էտիպ՝ օնլարտան պա՛զը-
լարընը գուրթարայըմ : Զի- 15
րա էյէր օնլարըն բէտտա օլուն-
մասը տիւնեանըն տուրհու խաէ ,
գաալուբ օլունմասը՝ էօլիւլէր-
տէն էօ՛միւր օլմազտան ղայրի
նէ՞ օլա : Վէ էյէր թուրֆան- 16
տա ա՛զիղ խաէ , խամուր սա .
վէ էյէր քէօք ա՛զիղ խաէ ,
տալլար տախն էօյնէ տը : Վէ 17
էյէր տալլարըն պա՛զըսը գօ-
փարընընը սա՝ սէն եապանի
ղէյթուն աղաձը իքէն օնլար
նէ աշնանարն՝ վէ ղէյթուն
ագաձընըն քէօքիւնիւն վէ սէ-
միզնիյինին հիսաէտարը օլտուն
խաէ , տալլարըն իւզէրինէ
էօյնէմէ . ամմա էյէր էյնիւ- 18
նիւը խաէն , սէն քէօքիւ գալ-
տըմայօրտուն , իլլա քէօք սէ-
նի : Իմտի սէյէձէքսէն . Տալ- 19
լար գօփարընընընար քի՝ պէն
աշնանայըմ : Փէք էյի . օնլար 20
իմանընըզընգ իչլուն գօփարըն-
տընար , վէ սէն իման իլէ տու-
րույօրտուն . մաղտուրլանմա ,
իլլա գօրգ : Զիրա էյէր Ա- 21
լահ թաալիա՛թտէն օլան տալ-
լարը էսիրկէմէտի խաէ , տագըն
սէնի տախն էսիրկէմէյէ . Իմ- 22
տի Ալլահըն էյլի յինէ վէ շիտ-
տէթինէ տագ . տիւշէնլէրէ
շիտտէթ , տանա խաէ էյնիք՝
էյէր էյնիքտէ գալըրսան ,
էօխտա սէն տախ քէսիլէճէք-
սին : Հէմ օնլար տախ՝ էյէր 23
իմանընըզընգտա գալմազընար-
սա , աշնանաճագլար . զիրա
Ալլահ օնլարը եինէ աշնամազա
գաախը տը : Զիրա սէն էյէր 24
թաալիա՛թտէն օլան եապա-
նի զէյթուն աղաձընտան քէ-
սիլիպ՝ թաալիա՛թտէն տիշարը
խաւտա զէյթուն աղաձընա աշ-
նանտըն խաէ , նէ գաւար զի յա-

ան՝ պու թագիա՛թաէն օլան-
լար քէնաիլէրին զէյթուն ա-
25 ղաճընա աշլանաճադլար : Զի-
րա եա՛ գարնատաշլար՝ իսթէ-
մէմ քի՝ սիզ պու սըրրը պիլ-
մէյէսինիզ, թա քի քէնաի-
նիզին ւ՚նատինատէ ա՛գըլըլար
օլմայասընըզ, քի Իսրայէլին
պիր գըսմընա գաթըլըգ վա-
գի՛ օլսու, թա թայիֆէլէրին
26 տօղուլուղու կիրէնէատէք : Վէ
պէյլէմէ պիւթիւն Իսրայէլ
գուրթուլաճագ սըր, նիմէ
քի եազըլմըշ սըր. Սիօնատն
Գուրթարըճը կէլէճէք, վէ
Յակոբատն ֆասըգլըգլարը
27 տէօնատէրէճէք : Վէ օնլարըն
կիւնահլարընը կիատէրտիյիմ
զէմատն՝ թարա ֆըրմատն օնլարա
28 օլան ա՛հտ պու սուր : Կէրչի
աւեսուարատնա կէօրէ՝ սիզին սէ-
պէլինիզատէն օնլար տիւշմէն
տիր. ամմա սէչմէյէ կէօրէ՝
պատալարընը սէպէլինատէն
29 սէվկիւլիւլէր տիր : Զիրա Ա-
լահըն պախշիշլէրի վէ տա՛-
30 վէթի՝նէատամէթսիզ տիր : Զի-
րա սիզ պիր զէմատն Ալլահա ի-
թատ՛թարզ օլուպ՝ շիմտի օն-
լարըն իթատ՛թարզլըղը սէպէ-
պինատէն մէրհամէթէ նայիլ
31 օլտուղունուզ կիպի, օնլար
տախի պէօյլէ շիմտի իթատ՛թ
հէմմէտիլէր, թա քի սիզին
մէրհամէթինիզ իլէ օնլար տա-
32 խի մէրհամէթ պուլսընար : Զի-
րա Ալլահ հէվիխինի իթատ՛թ-
արզըզ աղթընա գախտատը, թա
քի հէվիխինէ մէրհամէթ կ-
ատէ :

33 Էյ՝ Ալլահըն զանիմէթինին
վէ իլմինին վէ պիլկիսինին
սէրինլիյ. օնուն հիքմէթլէ-
րի նէ՛ էօգլանըլմազ՝ վէ էօլ-
լարը նէ՛ թէֆէթիւշ օլուն-

մազ սըր : Զիրա Բատպըն 34
ա՛գլընը քի՞մսիլսէ, եախօտ
օնուն տանըշմէնատ քի՞մ օլ-
սու : Եախօտ օնա քիմ էվ 35
վէլ ղէյ վէրսէ, քի օնա
պէտէլ վէրիլէ : Զիրա ճիւմ- 36
լէսի օնատան՝ վէ օնուն վասի-
թատ իլէ՝ վէ օնուն իչինա
տիւր. օնա էպէտէն համա
օլսուն. ամին :

ՊԱՂՊ Ժ-Ր

Ի՛մսի եա՛ գարնատաշլար՝ 1
սիզէ Ալլահըն մէրհամէթլէրի
իչինա եաւլարըրըմ, քի թէն-
լէրինիզի Ալլահա մադպու՛ր
սիրի՝ ա՛զսիզ գուրպան սու-
նասընըզ, քի պու՝ ի՛պատէ-
թի ա՛գսիյէնիզ սիր : Վէ 2
պու տիւնեանըն չէքլինէ կիր-
մէն. իլլա ա՛գլընըզըն էէնի-
լէննմէսի իլէ թէպատիլ օլսուն,
չէյլէ քի՝ Ալլահըն էյի վէ
մա՛գսուլ վէ թէքմիլ օլան իրա-
տէթի նէ օլսուզսունու թէձ-
րիպատէ էթմէքսիզ օլասընըզ :
Զիրա պանա վէրիլէն ի՛նա- 3
յէթին վասիթատ իլէ արա-
նըզսա օլան հէր քէսէ տէրիմ
քի՝ քէնատի իչինա ֆիքր էթ-
մէյէ կէրէէք օլանատան զի յա-
տէ պիր չէյ ֆիքր էթմէյէն,
իլլա Ալլահըն հէր քէսէ վէր-
տիյի իմանընըն հիսատի միւ-
տալըրնա կէօրէ թամ ա՛գըլ 4
իլէ ֆիքր էթսին : Զիրա նի-
ճէ քի պիր թէնատէ ջօգ ա՛զա-
լարըմըզ վար, վէ ա՛զալարըն
հէվիխինին իչի հէման պիր տէ-
յիլ տիր. Պուճընիլէյին պիզ 5
ջօգ օլանլար՝ Կրիստոսատ պիր
թէն՝ վէ հէր պիրի՝ պիրի պի-
րիմիզին ա՛զալարը իզ : Ամմա 6
պիզէ վէրիլէն ի՛նայէթէ կէօրէ՝

կէօնա կէօն պախշիշէրիմիզ օլ-
մալըլա , կէրէք փէյղամպէր-
լէք՝ իմանըն միգտարընճա օլ-
7 սուն . կէրէք խըզմէթ՝ խըզ
մէթաէ օլսուն , կէրէք թաղլիմ
8 էտէն՝ թա՛ղլմամէ օլսուն . կէ-
րէք նասիհաթ վէրէն՝ նասի-
հաթաէ օլսուն . էօղէշահրէն՝
սատէ տիւլէյէ էթսէն , պաշ-
տա օլան՝ ճէհտ լէյ օլսուն ,
մէրհամէթ էտէն՝ շէն եւէրէք
9 իլէ էթսին : Մուհապպէթ՝
միւրայըլըղպըզ օլսուն . քէմ-
լիքաէն թիւթսինիպ՝ էյլիյէ
10 եափրըշըն : Գարնտաշ մուհապ-
պէթինաէ՝ պէրէ պէրինիզ՝
միւվէտաէթլու օլուն . էքրամ
էթմէքտէ՝ պէրէ պէրինիզտէն
11 իլէրի օլսուն : Ճէհտաէ թէն-
պէլ օլման . րուհտա հէրա-
րէթլու օլսուն . Տապտա խըզ-
12 մէթ էտին : Իւմիտտէ սէվի-
նին . սըգընթըրտա սապըրըլը
օլսուն . տուա՛տէ տէվամ է-
13 տին : Ա՛զիզլէրին միւհթաճ-
լըգլարընա իլհադ օլսուն . միւ-
սաֆիր գապուլ էթմէյի՝ էլ-
14 տէն պրադման : Սիղի գօվա-
լայանլարտա խայըր տուա՛ էտին.
խայըր տուա՛ էտին , վէ պէտ-
15 տուա՛ էթմէն : Շազ օլանլար
իլէ շազ օլսուն , վէ աղլայանլար
16 իլէ սղլայըն : Պէրի պէրինիզ
իլէ պէր փէյքտտէ օլսուն . եւէք-
սէք չէյլէրի փէյդր էթմէն ,
իլտա ալչապ կէօնիւլիւլէրէ ու-
յսուն . քէնտինիզին ինտինտէ
17 ա՛գըլըրլար օլման : Հիչ քիմսէ-
յէ քէմլիք պէտէլինէ քէմլիք
վէրմէն . հէվ աատմէրին էօ-
նինտէ էյի օլան չէյլէրէ մուա-
18 գայէտա օլսուն : Էյէր միւմքին
իսէ , էլինիզտէն կէլտիյի գա-
տար հէվ աատմէր իլէ պարըլ-
19 ըգ օլսուն : Եա՛ սէվկիւլիւլէր՝

քէնտինիզ իչիւն ինթիդամ
ալման , իլտա պազէպէ եէր վէ-
րին . չիւն քի եաղըմըշ տըր .
ինթիդամ պէնիմ տիր , ձէ-
ղայը պէն վէրիրիմ՝ տէյօր
Տապտ : Իմտի էյէր սիւշմէ- 20
նին ատ իսէ , օնա եէտիր . է-
յէր սուսամըշ իսէ , օնա իչիւ-
ղիւրա պուռնու էթտիյինտէ՝ օ-
նուն պաշընա աթէչ քէօզլէրի
եըղլաճագտըր : Ըէրտէն էէ- 21
նիլմէ , իլտա խայր լէ՝ չէրիւ
էէն :

ՊԱՂ ԺԴ

Էյէր ճան՝ պաշտա օլան 1
հիւքիւմտարլարա իթաա՛թէ-
սէ . ղիւրա հիւքիւմէթ եօզ
տուր քի՝ Ալլահտան օղմայա .
վէ օլան հիւքիւմէթլէր՝ Ա-
լահտան թա՛յին օլսունմուշլար
տըր : Ըէօյլէ քի՝ հիւքիւմէթէ 2
գարշը տուրան՝ Ալլահըն թէր-
թիպինէ գարշը տուրուր . վէ
գարշը տուրանլար՝ քէնտիլէ-
րինէ հիւքմի ա՛զապ ալտճագ- 3
լար : Ձիւրա հիւքիւմտարլար՝
էյի ա՛մէլլէրէ գօրգու տէ-
յիլլէր , իլտա քէօթիւ ա՛մէլլէ-
րէ . վէ հիւքիւմէթտէն գօրգ-
մամագ իսթէ՞ր մի սին , էյի
օլանը էյլէ , վէ օնտան մէտհ
օլունտճագ սըն : Ձիւն քի 4
սանա էյլիք իչիւն Ալլահըն
խըզմէթճիսի տիր . տամտա էյէր
քէօթիւ օլան ձէյի իչլէրտէն ,
գօրգ . ղիւրա գըլըճը պօշունա
թաշրըմայօր . ղիւրա քէօթիւ
օլան ձէյի իչլէյէնէ՝ ղազապ ի-
լէ ինթիդամ ալմազա Ալլա- 5
հըն խըզմէթճիսի տիր : Պու
էճիլտէն տէյիլ եաղընըզ ղա-
զապ իչիւն՝ իլտա զամիր իչիւն
տախի իթաա՛թ էթմէք ֆարըզ
տըր : Ձիւն քի պու սէպէպտէն 6

վե չէհվէթլէրտէն էօթեւրու
թէն իչնեն թէտարլեք ակօրմէն։

ՊԱՊ ԺԴ

1 Ա֊ֆ իմանտա զա՛յնֆ օլանը
պապո՛ւլ էտին, շնուպհէլի ամե֊
2 պահէտէլէր իչնեն տէյիլ։ Պի֊
րի ինանըլը քի՝ հեր շէյի եէյէ
պիլլեր. զա՛յնֆ օլան իսկ,
3 սէպէվաթ եէր։ Ենէյէն՝ եէ֊
մէյէնի թահդիր էթմէսին.
վե եէմէյէն՝ եէյէնլէն իւզէրի֊
նէ հիւքմ էթմէսին. զերա
Ալլահ օնու պապուլ էթմիշ
4 սիր։ Սէն քի՞մ սին քի՝ էլչի
լըզմէթքեարլընըն իւզէրլինէ
հիւքմ էտէրսին. օ՝ քէնտի էֆ֊
ֆենտիսինէ տուրսուր, եա
տիւշէր. ամմա տուրաճատ
տըր. զերա Ալլահ օնու տուր֊
5 տուրմապա գաոիր տիր։ Փի֊
մի՝ պիր կիւնիւ պիր կիւնտէն
Ֆարգը սոյար, քիմի իսկ՝
հեր կիւնիւ պիր սոյար. հեր
քէս քէնտի ա՛գըլնտա թէքմիլ
6 գանըն։ Կիւնիւ կէօզէտէն՝
Բապպ իչնեն կէօզէտիր, վե
կիւնիւ կէօզէթմէյէն՝ Բապպ
իչնեն կէօզէթմէզ. վե եէյէն՝
Բապպ իչնեն եէր, զերա Ալլա֊
հա շիւքր էտէր. վե եէմէյէն՝
Բապպ իչնեն եէմէզ, վե Ալլա֊
7 հա շիւքր էտէր։ Զիրա պիզ֊
տէն հիչ քիմսէ քէնտիսի իչնեն
եաշամազ, վե հիչ քիմսէ քէն֊
8 տիսի իչնեն էօլմէզ։ Զիրա՝ կէ֊
րէք եաշարսաք՝ Բապպ իչնեն
եաշարըզ, վե կէրէք էօլսուրսաք՝
Բապպ իչնեն էօլսուրուզ. զեր
կէրէք եաշարսաք՝ կէրէք էօ֊
լսուրսաք՝ Բապպըմըզ իչ։ Զիրա
9 Քրիստոս պուննուն իչնեն հէմ
էօլսիւ, հէմ տիրիլսիւ, թա քի
հէմ էօլմիւշլէրէ հէմ եաշայան֊

խարաճ տահի վէրիրսինիզ.
զերա ծնլատը Ալլահըն՝ հէման
պու չէյէ տէվամ էտէն խըզ֊
7 մէթճիլէրի տիր։ Իման ճիւմ֊
լէյէ պօրճունուզդու՝ խարաճ
լաղըմ կէլէննէ խարաճըն՝ կէօմ֊
րունք լաղըմ կէլէննէ կէօմրիւ֊
յիւ՝ պօրդու լաղըմ կէլէննէ
պօրդույու՝ ի՛զէթ լաղըմ կէ֊
լէննէ ի՛զէթի էտա էյլէյին։
8 Պիրի ախրինիզի սէվմէքտէն
մա՛տա՝ հիչ քիմսէյէ հիչ պիր
չէյ պօրճլու օլման. զերա
զայրիյի սէվէն՝ նօմօտու թէքմի֊
9 լի հէթտի։ Զիրա շու՝ Զի֊
նա էթմէյէսին՝ գաթլ էթմէ֊
յէսին՝ խըրսըզլըգ էթմէյէ֊
սին՝ Եալան չէհատէթ էթմէ֊
յէսին՝ Անրզու չէքմէյէսին՝
վե զայրի նէ թէննպիհ վարըսա
պու սէօզտէ եա՛նի Գօնշուննու
քէնտին կիպի սէվէսին ընդ֊
10 պէհպէ մէվճիւտ տիւր։ Մու֊
հապպէթ՝ գօնշույա քէմլիք
իչնէմէզ. իման մուհապպէթ՝
նօմօտուն թէքմիլի յի տիր։
11 Վէ պահտուտա քի վագթը
պիլդիրիզ, քի շիմտի պիզիմ ույ֊
գունամամըզըն վագ֊
թը տըր. զերա պիզիմ խէլա֊
սըմըզ պիզէ շիմտի՝ ինանտը֊
զըմըզ զէմանտա օլտուզդուն֊
12 տան՝ եապըն տըր։ Կէճէ կէչ
տի, վե կիւնտուզ եապզույը֊
տը. իմտի գարանլըզըն ա՛մէլ֊
լէրինի պէր թարաֆ էտէլիմ,
վե ըշըղըն սիլահլարըմը կիյ֊
13 նէլիմ։ Կիւնտուզդուն կիպի
հիւանիւ հարաքէթլէ եէրիւ֊
յէլիմ, զէվգ ու սէֆալարտա
վե սէրխոշլուգտա տէյիլ, ճո֊
ճէ եաթագլարտա վե էտէպ֊
սիզլիքտէ տէյիլ, զա՛վզա վե
14 հաւէտտէ տէյիլ. Իլա Բապպ
Յիսուս Քրիստոսու կիյինին,

10 լարա հիւքիւմէթ սիւրէ : Ամ
մա ան՚ն նի՚ջիւն գարնաաշընըն
իւզէրինէ հիւքմ էտէրսին ,
եախօտ ան՚ն տախի նի՚ջիւն
գարնաաշընը Թահգիկ էտէր-
սին · զիւրա հէվիւմիզ Ք՚րիստո-
սուն տիվանը Տուզուրսուն-ուս
11 աւրտաճաղըզ : Զիւրա եաղըլ-
մըշ սըր · պէն սաղըմ ան՚էօր
Ւսապ քի՚ հէր տիզ պանա
չէօքմէճէք , վէ հէր տիլ Ալա-
12 հա խզրար էտէճէք · Ւսմաի
էյլէ իսէ , պիզլէրուէն հէր
պիրի՚ քէնտիսի իչիւն Ալահա
13 հիւաւալ վէրէճէք : Ւսմաի ար-
Թըդ պիրի պիրիւմիզէ հիւքմ
էլմէ յէլիմ · լաքին ուահա
զի՚յաուտ պուն՚ու հիւքմ էտի՚ն
.քի՚ գարնաաշը Թէօքէզ եա
սիւրչմէքլիք գօմայաըն-ըզ :
14 Պիլիրիմ , վէ Ւսապ Յիսուա-
ուա գանմըշըմ քի՚ հիչ պիր
չէյ քէնտի զաԹըն-ուա մուր-
ուար ուէյիլ ուր · իլլա քի պիր
չէյի մուրուար ուլը ուէյիւ
ասյան քիմսէյէ՚ օն-ա մուրուար
15 ուլը · Ամմա էյէր գարնաա-
շընն եէմէք իչիւն գաուալէԹ
չէքէրսէ , ար-Թըդ մուհաա-
պէՔ իւզէրէ եիւրիւմէ յօրուն-
Թաա՚մըն իլէ օլ քիմսէյի հէ-
լաք էԹմէ՚ քի Ք՚րիստոս օն-ուն
16 իչիւն էօլուիւ : Ւսմաի սիզին
Ւսայրընըզ գէմի օլուն-մուսըն :
17 Զիւրա Ալահըն վուահիշահլը-
ը Թաա՚մ վէ իչ-քի ուէյիլուիւ-
իլլա Ա՚զիզ Ք՚ուհաա ասաա-
գաԹ վէ սէլամէԹ վէ շաղլըԴ
18 ուլը : Զիւրա պուն-լար իլէ Ք՚ը-
րիստոս ԻլըգմէԹ էտէն՝ Ա՚լ
լահա մաղֆուր՚ վէ ուէյմէ-
րին ի՚նանմուէ պէյէնիլմիշուիր :
19 Ւսմաի էյլէ իսէ սէլամէԹին՝
վէ պիրի պիրիւմիզին մա՚մուր
էԹմէյէ միւԹա՚լիԴ օլան չէյ-

լէրին արԹասընա սէյիրտէ-
լիմ : Թաա՚մ իչիւն՝ Ալահըն 20
ա՚մէլինի ալօզմա · կէրչի հէր
չէյ փուք ուլը , ամմա Թէօ-
քէզ օլարագ եէյէն ատմի՚
քէօմԹիւ ուլը : Էմ եէմէմէսի 21
վէ շարտպ իչմէմէսի՚ եա գա-
րընտաշընըն Թէօքէզլիսի չէ
եախօտ սիւրչտիւչիւ եախօտ
զա՚յիֆ օլտուգու. չէյ էԹմէ-
մէսի՚ էյի ուէր : Սէնին իւմա- 22
նըն վա՚ր մը · օնու քէնտի-
սի՚ Ալահըն հուզուրունտա
սաղլա · նէ մուԹլու օլ քիմ-
սէյէ քի՚ մա՚գուլ կէօրտիւ-
յիւ չէյտէ քէնտի քէնտիսինէ
հիւքմ էԹմէզ : Ամմա շիւպհէ 23
էտէն՝ էյէր եէրսէ՝ հիւքմ օ-
լունմուչ տուր , զիւրա իման-
տան եէմէյօր · վէ հէր իման-
տան օլմայան չէյ՝ կիւնահ ուլը :

ՊԱՊ Ժ·Ե

1 Ա՚է սիզ գուվվէԹլիէր
պօրճ՚ույուզ քի՚ գուվվէԹսիզ-
լէրին զա՚յիֆլիքլէրինի գալ-
ուլտուրմա , վէ տէյիլ քի քէն-
տիլէրիմիզի խօշլանտըրալըմ :
2 Զիւրա հէր պիրիմիզ՝ մա՚մուր
էԹմէք իչիւն՝ էյի չէյտէ գօն-
շուտունու խօշնուտա էԹսին :
3 Զիւն քի Ք՚րիստոս տահի քէն-
տինի խօշլանտըրմասը , իլ-
լա եաղըլմըշ օլտուգու կիւռի
քի՚ Սանա սիԹէմ էտինլէրին
սիԹէմլէրի իւզէրինմէ տիւշ
4 տիւ : Զիւրա էվվէլսիյն հէփ
եաղըլան չէյլէր՝ պիզիմ Թա՚-
լիմիմիզ իչիւն եաղըլտըլար ·
չէյլէ քի տատը իլէ վէ Ք՚ի-
Թապլարըն Թէսէլոնի վահի-
Թաստի իլէ իւմիտէ մալիք օլա-
5 լըմ : Վէ տատըրըն հէմ Թէսէլ-
լինին Ալահը սիզէ՝ Ք՚րիս-

տու Յիսուսա կէօրէ՝ պիրլ պիրինիզ ելէ պիր ֆինճըլի օ-
6 մագ էհուանընը վէրէ · Թա քի կէօնլուզ պիրլէ՝ պիր տալըզտան
Ընլահա՝ եա՛նի Րապպըմըզ Յիսուս Քրիստոսուն փէտէ-
7 րինէ համա էտէպինիզ : Օ-նուն իչինն պիրլ պիրինիզլի գաղուլ էտին, նիձէ քի Քը-րիստոս տախի սիզլն Ալլահըն ի՛զդէթի իչինն գաղուլ էյլէ-տի :

8 Վէ սէրլիմ քի Յիսուս Քը-րիստոս՝ Ալլահըն կէրճէքլիյի իչինն սիւննէթին խըզմէթի-սի օլսուս , քի պուպալտան օլան վա՛տլարը սապիթ էյ-
9 լէյէ · Վէ Թայիֆէլեր Ալլա-հա՝ մէրհամէթինտէն էօթիւ-րիւ շիւքը էտէլէր · նիձէ քի էապըլմըշ տըր · Պուննուն իչինն սանա Թայիֆէլէրտէ համա էտէճէյիմ, վէ սէնին ատընա
10 իլահի օպուլյաճալըմ : Վէ եի-նէ սէր · Եա՛ Թայիֆէլեր՝ օնուն գավմը իլէ պէրապէր
11 շաղ օլուն : Վէ եինէ · Րապպա համա էտին՝ եա՛ հէմ Թայի-ֆէլեր , վէ օնուս մէտհ էտին՝
12 հէմ գավմլեր : Վէ եինէ Ե-սայի սէր · Ցէտէտէն պիր քէօք՝ վէ Թայիֆէլերէ հիւ-քիւմէթ սիւրմէյէ գալըգա-ճագ քիմսէ օլաճագ , քի Թա-յիֆէլեր օնա իւմիտ էտէ-
13 ճէքլեր : Վէ իւմիտին Ալլահը սիզլի՝ ինանմադըտա հէր շաղլըգ վէ սէլամէթ իլէ տօլսուրա , Թա քի սիզ Ա՛զիզ Րուհունն գուվվէթի իլէ իւմիտտէ ար-թմադա օլասընըզ :

14 Վէ պէն քէնտիմտաին սիզ-տէն էօթիւրիւ գանմըշըմ՝ եա՛ գարնտաշլարըմ քի՝ սիզ տախի էյլիք իլէ տօղու օլուպ հէր

ի՛մ իլէ տօլմուշտունուզ , վէ պիրի պիրինիզէ տաին նատի-համ էթմէյէ գաարը սինիզ : Ամմա սիզէ եա՛ գարնտաշլար՝ պիր Թարաֆտան տահա ճէ-սարէթլի եազըլըմ , խաթրը-նըզա կէթիրիր կիւսի քի՝ Ալ-լահտան պանա վէրիլէն ի՛նա-յէթին սէպէպնտէն՝ Թայի-
16 ֆէլերիս Յիսուս Քրիստոսուն խըզմէթճիսի օլարագ՝ Ալլա-հըն աւետարանընըն խըզմէ-թինի էտէյիմ , Թա քի Ա՛զիզ Րուհուն վահիթտան իլէ Թա-յիֆէլերին հէտիյէ օլսաը ա՛զիզլէնսէլ մագպուլ օլա :
17 Իմտի Ալլահա միւԹա՛ֆըջէյ-լէր հադդընտա՝ Քրիստոս Յի-սուստա իֆթիխարըմ վար :
18 Ճիրա ճէսարէթ էթմէյէճէ-յիմ քի՝ պէնիմ վահիթամ իլէ Թայիֆէլերին իԹտա՛Թըխլուն Քրիստոսուն իչէմէտիյի շէյ-լէրտէն պիր շէյ սէօյլէյիմ՝
19 սէօզ իլէ վէ ա՛մէլ իլէ՝ ա՛-լամէթլեր վէ հիքմէթլէր գուվ-վէթի վահիթտան իլէ՝ Ա՛զիզ Րուհուն գուվվէթի վահիԹա-սի իլէ · շէօյլէ քի Երուսա-ղէմտէն վէ էթրաֆտան Թա Իլլիւրիկայտտէք օլաՏրը Քրիս-տոսուն աւետարանընտան տօղ-
20 ուրտում : Վէ աւետարանը վա՛զ էթմէյէ պէօյլէ ղայրէթ էթտիմ՝ Ք՛րիստոսուն խամի անիկլատըղը մահալտէ տէյիլ , Թա քի եահլարըն Թէմէլի իւ-զէրինէ պինա գուրմայըմ . իւլա եազըլմըշ օլսուղու կիպի՝
21 Օնտան էօթիւրիւ խապէր վէ-րիլմէտիյի քիմսէլէր կէօրէճէք-լէր , վէ իչիԹմիշ օլմայանլար
անիկլայաճագլար : Օնուն խ-
22 չիւն տախի սիզէ կէլմէքտէն էքսէրի մէքս օլունտում : Ամ-
23

հըն իրաւէթի իլէ սիզէ չաղ-
լըզ իլէ կէլէյիմ, վէ պէրա-
պէրլէրինիզէ յահաթլանա-
յըմ: Վէ սէլամէթին Ալլա- 33
հը ճիւմլէնիզ իլէ օլա. ամին:

ՊԱՊ Ժ.Զ

Վէ կէնքրա քիլիսաըն 1
խըզմէթճիսի օլան գըզգա-
ըընաաշըմըզ Փիլէդի սիզէ սը-
փարըշ էտէրիմ: Թա քի օնու 2
Տապատա գաւպուլ էտէսինիզ՝
ա՛զիզլէրէ լայըգ օլուդլու կի-
պի, վէ սիզէ հէր նէ շէյատ
ժիւհթաճ օլուրսա, օնա եար-
սըմ էտէսինիզ. զիրա քէն-
սինի տանի չօգլարա՝ պիզ
զաթ պանա տանի եարտըմճը
օլուդ: Կրիստոս Յիսուստա 3
պիլէմճէ իշլէմիշ օլան Պրիս-
կիլա վէ Ակիւլատէ սէլամ
էտին. Քի օնլար ճանըմընա 4
ղուրպանա քէնտի պոյունլարը-
նը դօստուլար, քի օնլարտան
եալընըզ պէն տէյիլ՝ լլա Թա-
յիֆէլէրին հէմ քիլիսալէրի
մէհնուն տուրլար. Օնլարըն 5
էվինտէ օլան քիլիսայէ տա-
խի սէլամ էփին: Ս՛ուհապպէթ-
լիմ օլան Եփէնէտոսա սէլամ
էտին, քի օ՝ Ասիանըն Քրիս-
տոսա Թուրֆանատը ոլը:
Պիզիմ իչլուն չօգ զահմէթ չէք-
միշ օլան Մարիամա սէլամ է-
տին: Խըսըմլարըմ վէ մահ-
պուստաշլարըմ օլան Անդրոնի-
կոս վէ Ցունիայէ սէլամ է-
տին, քի օնլար առաքեալլարըն
արասընտա մէշհուրլէր տիր,
քի օնլար՝ պէնտէն տախի ի-
լէրի Քրիստոսա կէլմիշլէր:
Տապատա մուհապէթլիմ օլան
Ամպլիատա սէլամ էտին: Քը-
րիստոսա պիլէմիշճէ իշլէյէն

մա չիմտէ արթըզ պու իշլէմ-
լէրտէ մահալիմ օլմատըղըն-
ատան՝ վէ չօգ էմէկտաշլը-
րու սիզէ կէլմէյէ արզուս 24
օլտուղու էճնլատէն, Սպանիա-
յա վարըպքէն՝ ումարըմ քի՝
կէչէրքէն սիզի կէօրէ յիմ, վէ
հնվէլա պիր թարաֆտան սիզ-
տէն տօյուպ՝ իչէրիյէ սիզտէն
կէօնտէրիլէյիմ: Չիմտի իսէ՝ 25
ա՛զիզլէրէ իշըզմէթ էթմէյէ՝
Երուսաղէմէ վարըյօրում:
Զիրա Մակեդոնիա վէ Ա- 26
քաիա գարնպաշարընա՝ Երու-
սաղէմտէ օլան ա՛զիզլէրին ֆու-
գարաշարընա պիր իհտիլաղ
էթմէյէ խօշկէօրիւնտիւ: Չիւն 27
քի օնլարա խօշ կէօրիւնտիւ.
հէմ օնլարա պօրճլու տուր-
լար. զիրա Թայինֆէլէր էյէր
օնլարըն Տուհանի չէյլէրինէ
իհտիպ օլտուղլար իսէ, Թէնէ
տայիր չէյլէրտէ տախի օնլա-
րա իշըզմէթ էթմէյէ պօրճ-
լու տուրլար: Իմտի պունու 28
Թէքմիլ էտիպ՝ օնլարա պու
մէյվէյի վիւհիւրլէտիքտէն
ատնկրա, սիզտէն կէչիպ Սպա-
նիայա կիտէճէյիմ: Վէ պի- 29
լիրիմ քի՝ սիզէ կէլտի յիմտէ՝
Քրիստոսուն աւետարանընըն
պէրէքէթինին տօլուպտուղու իլէ
կէլէճէյիմ:
Վէ սիզէ եա՛ գարնտաշլար՝ 30
Տապատըմըզ Յիսուս Քրիստոս
իլէ վէ Տուհուն մուհապպէ-
թի իլէ եալվարըրըմ, քի պէն-
տէն էօթիւրիւ Ալլահա տուա-
լէրտէ պէնիմ իլէ պէրապէր
ճէհտ էտէսինիզ. Թա քի Ե- 31
հուտիացանտա իթաա՛թսըզ-
լարտան խէլաս պուլայըմ, վէ
Թա քի Երուսաղէմ իչիւն օլան
խըզմէթիմ ա՛զիզլէրէ մագ-
պուլ օլա: Չէօյլէ քի Ալլա- 32

Ուրբանոսա՝վէ մուհապէթլիմ
10 Ստաքիսէ սէլամ էտին : Փրիս-
տոսա թէճրիւպէ օլունմուշ
Ապէլիսէ սէլամ էտին . Ա-
րիստաբուղոսան էվինտէն օ-
11 լանլարա սէլամ էտին : Խը-
սըմըմ Հերովդիոնա սէլամ է-
տին . Նարկիսին էվինտէն օ-
լանլարա սէլամ էտին , քի օն-
12 լար Տոպպոտա սըր : Տոպպոտա
զահմէթ չէքէն Տըրիփոնէյէ
վէ Տրիփոսէյէ սէլամ էտին .
Տոպպոտա չօդ զահմէթ չէքէն
սէվկիւլիւ Պէրսիդէյէ սէլամ
13 էտին : Տոպպոտա սէչկին օ-
լան Ռուփոսա՝վէ օնուն հէմ
պէնիմ օլան՝ անասընա սէ-
14 լամ էտին : Ասինկրիտոսա
վէ Փլեգոնա՝ Երմասէ՝ Պատ-
րոբայէ՝ Երմեսէ՝ վէ օնլարըն
սիւրինճէ օլան գարընտաշլա-
15 րա սէլամ էտին : Փիլոլոգոսէ
վէ Յուլիայէ՝ Նէրէոսէ՝ վէ օ-
նուն գըզ գարընտաշընա՝ վէ
Ոլիմպասէ՝ վէ օնլարըն սիւրէ-
սինճէ օլան հէփսա՝զիզլէրէ սէ-
16 լամ էտին : Պիրի պիրինիզլա՝
զիզ էօփիւշ իլէ սէլամլայըն .
Քրիստոսուն հէփ քիլիսալէրի
սիզէ սէլամ էտէրլէր :
17 Վէ սիզէ րիճա էտէրիմ՝
եա՛ գարընտաշլար քի՝ էօյրէն-
տիյինիզ Թա՛լիմ գարշը նի-
զա՛լարը վէ Թէօքէզլէրի է-
տէնլէրի հէօզէտէհինիզ , վէ
օնլարտան հէրի տուրտաըն-
18 Չէրա պէօյլէ քիմսէլէր Տոպ-
պըզ Քրիստոսա խըզմէթ
էթմէզլէր , իլլա քէնտիլէրին
գարընընա . վէ հիւզէլ սէօզլէր
հէմ խօշ քէլամլար իլէ քէօ-
Թիւլիւք սիւշիւնմէյէն քիմսէ
լէրին էվրէքլէրինի ալդադարը-
19 լար : Չէրա սիզին Թաա՛-
Թընըզ հէվէսինէ էրիշտի . իմ-
տի սիզտէն էօնԹիւրիւ սէվինի-
րիմ . ամմա իսԹէրիմ քի սիզ՝
էյլիքտէ ա՛լիմլէր՝ վէ քէմալք-
տէ զարարսըզ օլասընըզ : Վէ 20
սէլամէԹին Ալլահը Թէզլիյէ՝
շէյԹանը այագլարընըզըն ալ-
Թընտա էզէ : Տոպպոտա Հի-
սուս Քրիստոսուն ի՛նայէԹի
սիլլէնիզճէ օլսուն . ամին :
Պիլէմճէ իշլէմիշ օլան Տի- 21
մոԹէոս՝ վէ խըսըմլարըմ Ղու-
կիոս վէ Յասոն վէ Սոսիպատ-
րոս սիզէ սէլամէտէրլէր : Պէն 22
մէքԹիւպիւ եաղան Տերտի-
ոս սիզէ Տոպպոտա սէլամ
էտէրիմ : Պէնիմ վէ պիւԹիւն 23
քիլիսանըն միւսաֆիր գայուս
էտիճիսի Գայիոս՝ սիզէ սէ-
լամ էտէր . սիզէ՝ շէհրին քէտ-
խիւտասը Երաստոս՝ վէ գա-
րընտաշ Կուարտոս սէլամ է-
տէրլէր : Տոպպոտա 24
Քրիստոսուն ի՛նայէԹի ձիւմ
լէնիզ լէէ օլսուն . ամին :
Իմտի օնա՝ քի գատիր տիր 25
սիզի սապիԹ էԹմէյէ՝ աւե-
տարանըմա վէ Յիսուս Քրիս-
տոսուն վ՛ազընա կէօրէ , օլ
սըրրըն քէշֆի միւճիպինճէ քի՝
էպէտի տէհրլէրտէն պէրու
սիւքիւԹ օլունմուշ՝ վէ շիմտի 26
վէհյոլամպէր քիԹապլարընըն
վասիԹասի իլէ աշկիքար օ-
լունմուշ՝ էպէտի Ալլահըն
էմրի իւզրէ ձիւմլէ Թայիֆէ-
լէրէ իման ի՛Թաա՛Թը իչլիւն
պէլտիրիլմիշ սիր , է՛նի՛ եա- 27
ընըզ ա՛լիմ Ալլահա Յիսուս
Քրիստոսուն վասիԹասի իլէ
էպէտէն համտ օլսուն . ամին :

Րօմալըլարա օլան ԹէփԹիւ կո-
րընԹոսէան՝ կէնգրա փիլիսոսընըն
խըզմըճիսի օլան Փիբիէնին վասի-
Թասի իլէ էպիստոլէ սըր :

ՊՕՂՈՍ

ԵՒ ՍՈՒՐԲ ՊԱՒԼՈՍԻ ԱՌԱՔԵԱԼԻ ՅԻՍՈՒՍԻ ՔՐԻՍՏՈՍԻ

ԱՌԱՔԵԼՈՒԹԻՒՆ ՍՈՒՐԲ ԱՌԱՔԵԼԱՑԻՆ

ԳԼՈՒԽ Ա

1 ՊՕՂՈՍ՝ Ա ստուածոյ կամաւք եւ
կոչմամբ Յիսուսի Քրիստոսի առաքեալ՝ հետ Սոսթենէսի գա-
2 րեբոյրիս, Աստուծոյ որ է Եկեղեցի
Աստուծոյ՝ որ է Կորնթոսի՝ սրբեալ
ի Յիսուսի՝ կոչեցեալ սուրբ՝ հետ
ամենայն անձանց որ կը կոչեն զա-
նուն Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիս-
տոսի՝ ամենայն տեղի՝ իւրեանց եւ
մերոյ Տեառն Յիսուսի Քրիստոսի՝
3 շնորհք ձեզ եւ խաղաղութիւն ի Հօ-
մէ մերմէ Աստուծոյ եւ Տեառն Յի-
սուսի Քրիստոսի:

4 Միշտ կ'իմ Աստուծոյ իմոյ վասն
ձեր շնորհաց՝ որ տրուեցաւ ձեզ ի
5 Քրիստոսի Յիսուսի՝ զի ամենայնիւ
հարստացայք ի նմա՝ ամենայն խօս-
քիւ եւ ամենայն գիտութեամբ՝
6 որպէս վկայութիւն Քրիստոսի հաս-
տատեցաւ ի ձեզ՝ զի ոչ ինչ պակաս
ունիք յամենայն պարգեւի՝ որ կը
սպասէք յայտնութեան Տեառն մե-
7 րոյ Յիսուսի Քրիստոսի՝ որ եւ հաս-
տատեսցէ զձեզ մինչեւ ի վախճան
անբասիր՝ յաւուրն Տեառն մերոյ
8 Յիսուսի Քրիստոսի: Հաւատարիմ է
Աստուած՝ որով կոչեցարուք ի հա-
մբարձութիւն Որդւոյ նորա Յիսուսի
Քրիստոսի Տեառն մերոյ:

9 Եւ կը խնդրեմ ձեզ եղբարք՝ յա-
նուն Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիս-
տոսի՝ զի նոյն խօսիք ամենեքեան՝
եւ չ'ըլլայ ձեզ մէջ պառակտում՝
այլ կատարեալ եղիջիք նոյն միտ-
քով եւ նոյն կամաւ:

10 Ես ինձ Քլոեայի տանէն յայտնե-
ցան վասն ձեր եղբարք՝ թէ կռիւներ
կան ձեզ մէջ: 11 Ասիկա կ'ըսեմ՝ որ
ամենեքեան ձեզմէ կ'ըսէ՝ Ես Պօղո-
սինն եմ, ես Ապողոսինն եմ, ես Կե-
փասինն եմ, ես Քրիստոսինն եմ:
12 Միթէ բաժնուա՞ծ է Քրիստոս: Միթէ
Պօղոս խաչեցա՞ւ ձեզ համար: Կամ
միթէ ձեզ Պօղոսի անունո՞վ մկրտե-
ցաք: 13 Կը շնորհակալեմ Աստուծմէ
որ ձեզմէ ոչ ոքի մկրտեցի՝ բայց
միայն Կրիսպոսի եւ Գայոսի: 14 Որ-
պէսզի մէկը չ'ըսէ թէ ես իմ անունո-
վս մկրտեցի: 15 Մկրտեցի նաեւ զՍ-
տեփանասայ տունը: Ուրիշ չեմ յի-
շեր թէ մկրտեցի՞ մը: 16 Հետ Սոս-
թենէսին ես

սիւնիւզ քի՝ թէնձէ ջօղունուզ
ա՛լեմէր սէյիլ՝ ջօղունուզ
գուվվեթլիլէր սէյիլ՝ ջօղու-
նուզ սալըզսաէլէր սէյիլ :
Իմաի Ա՛լահ սիւնեանըն սի- 27
վանէ շէյլէրինի սէջմի , քի
ա՛լեմէրի ուԹանըրա . վէ
Ա՛լահ սիւնեանըն զայի՛ֆ
շէյլէրինի սէջմի , քի գուվ-
վեթլի շէյլէրի ուԹանըրա . 28
վէ Ա՛լահ սիւնեանըն ալ
չագըրսաէ վէ խօր կէօրիւլմիւշ՝
վէ օլմայան շէյլէրինի սէջմի ,
քի օլան շէյլէրի իպԹալ էտէ :
Թա՛քի Ա՛լահըն հուզուրուն- 29
ա հիչ պիր Թէն էօյիւնմէյէ :
Վէ սիզ՝ օնուան Քրիսթոս 30
Յիսուսա սրնըզ , քի օ սիզէ
Ա՛լահտան ի՛լմ՝ վէ ատա-
գաԹ՝ վէ ա՛զիզլիէ՝ վէ Ֆիդա
օլմուս : Թա քի եազըլմըշ օլ- 31
մուզու կիպի , էօյիւնէն՝
Տաթպատա էօյիւնմիւն :

ԳԼՈՒԽ Բ

Վ Է պէն՝ եա՛ գարնտաշ- 1
լար՝ Ա՛լահըն շէհատէթինի
սիզէ իսպաԹը վէրմէյէ սիզէ
կէլմէյիմանէ , սէօզ եա ի՛լմ
ա՛զամէթ իլէ կէլմէմիմ : Ջի- 2
րա արանըզտա հիչ պիր շէյ
պիլմէք միւնասիպ կէօրմէմիմ ,
իսա Յիսուս Քրիսթոսու՝ օնու
տախի խաչա չըգարըլմըշ : Վէ 3
պէն եանընըզտա զայի՛ֆլիք ի-
լէ վէ դօրգու իլէ հէմ չօգ
սիԹրէմէք իլէ օլտում : Վէ 4
սէօզիւմ՝նէմ վա՛զըմատէմ ի՛լ-
միին գանատըրըճը սէօզլէրի իլէ
մէյիլ՝ իլսա Ղուհ վէ գուվվեթ
իսպաԹը իլէ էտի : Թա քի ի- 5
մանընըզ ստէմլէր ի՛լմի իլէ
մէյիլ՝ իլսա Ա՛լահըն գուվվէ-
Թի իլէ օլա : Ամմա քէսմիլէ- 6

վինի տախի վաՓԹիզ էԹտիմ .
արԹըգ պիր զայրի քիմսէ վաՓ-
Թիզ էԹտիմմի պիլմէմ :
Ջիրա Քրիսթոս պէնի 17
վաՓԹիզ էԹմէյէ կէօնտէրմէ-
մի՝ իլսա աէետարանը վա՛զ
էԹմէյէ , ի՛լմ սէօզլէրի իլէ
մէյիլ՝ Թա քի Քրիսթոսուն
խաչընաՓիլէյէ օլմայա : Ջի- 18
րա խաչըն քէլամը հէլաք օլ-
մուշ քիմսէլէրէ միվանէլիք
միր . ամմա պիզ իսէլսա պուլ-
մուշլարա՝ Ա՛լահըն գուվվէԹի
միր : Ջիրա եազըլմըշ մըր . 19
Ա՛լեմէրին ի՛լմինի ԹէլէՓ է-
սէՃէյիմ , վէ Ֆէհիմլէրին
Ֆէհմինի եօղ էսէՃէյիմ :
Հա՞նի ա՛լիմ , հա՞նի եազըճը , 20
հա՞նի պու ա՛սիրին միւսահէ-
սէ էսիՃիսի . Ա՛լահ պու
միւնեանըն ի՛լմինի միվանէ- 21
լիյէ տէօնտէ՞րմէտի մի : Ջի-
րա Ա՛լահըն ի՛լմինտէ՝ միւն-
եա՝ ի՛լմին վասիթասի իլէ Ա՛ե
լահը պիլմէսիյէ սէպէպտէն՝
Ա՛լահա հոշ կէօրիւնմիւ քի՝
վա՛զըն միվանէլիյի վասիթա-
սի իլէ ինանանլարը խէլաս է-
տէ : Ճիւն քի Եհհուտիլէր 22
ա՛լամէթլէր Թալապ էտէրլէր ,
վէ Եունանիլէր ի՛լմասըլար :
Պիզ խաչ խաչա չըգարըլմըշը 23
Քրիսթոսու վա՛զ էտէրիզ ,
Եհհուտիլէրէ Թէօքէզ վէ
Եունանիլէրէ միվանէլիք միր ,
ամմա ջօղ տա՛վէԹ օլտունմուշ 24
կէրէք Եհհուտիլէրէ կէրէք
Եունանիլէրէ՝ Ա՛լահըն գուվ-
վէԹի վէ Ա՛լահըն ի՛լմի Քրիս
տոս մուր : Ջիրա Ա՛լահըն 25
միվանէլիյի ատէմլէրտէն ա՛-
լեմ միր . վէ Ա՛լահըն զա-
յի՛ֆլիյի ատէմլէրտէն գուվ-
վէԹլի միր : Ջիրա եա՛ գարըն- 26
տաշլար՝ տաՃէԹինիզլի կէօրիւը-

րին արտասընաա ի՛լմ սէօյլէ-
րէզ · լաքին պու ա՛սէրին՝ եաւ
խօտ պու ա՛սէրին խալթալ օ-
լունուր հիւքիւմտարլարընըն
7 ի՛լինի տէյէլ · Իլա սըրրտա
կիզլէնմիշ օլան Ալլահըն ի՛լմի-
նի սէօյլէրիզ, քի Ալլահ օնու
ի՛զզէթիմիզ էչլուն էզէլտէն
8 Թագտիր էյլէտի · Քի օնու՝
պու ա՛սէրին հիւքիւմտարլա-
րընըն հիչ պիրի պիլմէտի · զի-
րա էյէր պիլսէյդի իտի, ՀԷ-
լալին Բատպընը խաչա ջըզար-
9 մազլար իտի : Լաքին եաղըլ-
մըշ օլտուղու կիպի՝ Ալլահըն
քէնտինի սէվինէնլէրէ հաղըրլա-
տըլը շէյլէր՝ կէօզ կէօրմէմիշ
վէ գուլաղ էչիթմէմիշ վէ ա-
էմին Փիքըրինէ կէլմէմիշ շէյ-
10 լէր տիր : Ամմա Ալլահ օնլարը
պիզէ՝ Բուհու վասիթասի իլէ
աշիքեար էյլէտի · զիրա Բուհ
հէր շէյ՝ Ալլահըն տէրինլիք-
լէրինի տահի թէֆթիշ էտեր :
11 Զիրա ատէմլէրտէն՝ ատէմին
շէյլէրինի հա՞նկըսը պիլիր՝ օն-
տա սաքին օլան ատէմ րուհ-
հունտան մա՛տա · պուընճիլէ-
յին Ալլահըն շէյլէրինի տահի
հիչ քիմսէ պիլմէզ՝ Ալլահըն
12 Բուհունտան մա՛տա : Պիզ էսկ
տիւնեանըն րուհունու ալմա-
տըզ, իլլա Ալլահտան օլան
Բուհու, Թա քի՝ Ալլահտան
պիզէ պաղըշլանմըշ շէյլէրի
13 պիլէլիմ. Քի օնլարը հէմ սէօյ-
լէրիզ՝ տէյիլ ատէմ ի՛լմինին
էօյրէթտիյի սէօզլէր իլէ՝ իլլա
Ո՛զինզ Բուհուն էօյրէթտիյի
սէօզլէր իլէ, վէ բուհանի
շէյլէրի՝ բուհանիլէր իլէ բու-
14 պար էտէրիզ : Լաքին նէֆսա-
նի ատէմ՝ Ալլահըն Բուհու-
նուն շէյլէրինի գապուլ էթ-
մէզ · զիրա օնա տիվանէլիք

կէօրիւնիւր, վէ անկլամազա
գատիր տէյիլ տիր · չիւն քի
բուհանիճէ թէֆթիշ օլուր :
Ամմա բուհանի քիմսէ՝ հէր շէ- 15
յի թէֆթիշ էտեր, վէ քէն-
տինի հիչ պիրինտէն թէֆթիշ
օլունմազ : Զիրա Բապալըն 16
Փիքրինի քի՞մ պիլսէի, քի օնա
էօյրէտէ · ամմա պիզտէ Բրիս-
տոսուն Փիքրի վար :

ՊԱՊ Գ

Վէ պէն եա՛ գարնտաշլար՝ 1
սիզէ Բուհանիլէր կիպի սէօյ-
լէմէյէ գատիր օլմազտըմ, իլլա
Ճհամանիլէր կիպի՝ Բրբիստոս-
տա մա՛տուամլար կիպի : Սիզէ 2
սիւտ իչէրտիմ, վէ տէյիլ
Թաա՛մ · զիրա տահա գատիր
տէյիլ իտինիզ, հէմ շիմտի
պիլէ տահա գատիր տէյիլ 3
սինիզ : Ճիւն քի տահա Ճհա-
մանիլէր սինիզ · զիրա արա-
նըզտա հաւէտ վէ զավըլա վէ
նիզա՝ օլտուգճա՝ Ճհամանի
տէյի՞լմի սինիզ, վէ ատէմի
Թարզ իւզրէ եիւրիւմէ՞զ մի 4
սինիզ : Զիրա պիրի՝ պէն պօ-
ղոսուն իմ, վէ զայրիսի՝ պէն
Ապողոսուն իմ տէտիյի Թագ-
տիրտէ՝ Ճհամանիլէր տէյի՞լմի
սինիզ : Իմտի Պօղոս քի՞մ՝ վէ 5
Ապողոս քի՞մտիր, իլլա խըզ-
մէթքեարլար՝ քի օնլարըն վա-
սիթասի իլէ հինանտընըզ, հէ-
ման Բատպալըն հէր քէսէ վէր- 6
տիյինէ կէօրէ : Պէն տիքտիմ,
Ապողոս սուվարտը, լաքին
Ալլահ պէօյիւթտիւ : Ճէօյլէ 7
քի տիքէն պիր շէյ տէյիլ
տիր, վէ սուվարան պիր շէյ
տէյիլ տիր, իլլա պէօյիւտէն
Ալլահ : Ամմա տիքէն վէ սու- 8
վարան պիր տիրլէր, լաքին

հէր պիրի՝ քէնաի զահՃէթինէ
կէօրէ քէնաի իւՃրէթինի ալա-
9 ճագ տըր : Զիրա պիզ Ալլահ
իլէ պէրապէր իլէՀԷնլէր էզ ·
սիզ էռէ Ալլահըն էքինլիյի՝
10 Ալլահըն պիռնասը սընըզ : Ալ-
լահըն պռնա վէրիլէն ինսայէ-
թինէ կէօրէ՝ ա՛լիմ մի՛մար կի-
պի թէմէլ գօտուռ, ամմա իւ-
զէրինէ զայրիսի պռնա գու-
րար · վէ հէր քէս պագսըն քի՝
11 նի՞Ճէ պռնա գուրար : Զիրա
գօնմուշ օլանաան մա՛սա քի օ
Քրիստոս սուր՝ հիչ քիմսէ
12 զայրի թէմէլ գօյամազ : Վէ
Էյէր պիր քիմսէ սու թէմէլին
իւզէրինէ ալԹուն՝ կիւմիւշ
Ճէվահիր Թաշլարը՝ ալաՃ՝ օթ-
լուգ՝ գամըշ պռնա գուրարսա,
13 հէր քէսին ա՛մէլ աշխքնար օ-
լունաՃագ · զիրա կիւն ծնու-
պէյան էտէՃէք տիր · չիւն քի
աԹէշ իլէ քէշՃի օլունուր, վէ
հէր պիրինին ա՛մէլի նէ տիւր-
լիւ օլտուլունու աԹէշ սընա-
14 յաՃագ տըր : Էյէր պիր քիմ-
սէնին պռնա գուրտուղու ա՛-
մէլի գալըրսա, իւՃրէթ ալա-
15 Ճագ : Էյէր պիր քիմսէ-
նին ա՛մէլի եանարսա, զարար
չէքէՃէք տիր· սոմա քէնտինի
աԹէշտէն կիւպի գուրԹուրա-
16 Ճագ : Պիլմէ՞զմի սինիզ քի՝ սիզ
Ալլահըն հէյքէլի սինիզ, վէ
սիզտէ Ալլահըն Րուհու սա-
17 քին օլուր : Էյէր պիր քիմսէ
Ալլահըն հէյքէլինի պօզար
իսէ, Ալլահ օնու հէլաք էտէ-
ՃէՔ · զիրա Ալլահըն հէյքէլի
ա՛զիզ տիր, քի օ՝ սիզ սինիզ :
18 Հիչ քիմսէ քէնտինի ալ-
տաԹմասըն · էյէր արանըզտա
պիր քիմսէ պռնա ա՛սիրտէ քէն-
տինի ա՛լիմ զանն էտէրսէ,
տիվանէ օլտուն, Թա քի ա՛լիմ
օլա : Զիրա պռնա ալուն անէնէսանըն 19
ի՛չինի՝ Ալլահըն ի՛նսանլընէ սէ-
վանէՃԼիք սէր · զիրա եազըլ-
մըշ տըր · Ա՛լիմլէրի քէնտիլէ-
րին ֆէրզանըզլըզընտա ԹուԹան
օ տուր : Վէ էինէ էապըմըշ 20
փըր · Րտապ ա՛լիմլէրին ֆիքը-
լէրինէ պիլիր քի՝ պաԹըլլար
տըր : Ըէօյլէ քի՝ հիչ քիմսէ 21
աատմլէր նէ էօյնունէսին ·
Զիրա հէր չէյ սիզին տիր , 22
հէրէք Պօղոս՝ հէրէք Ապոլոս՝
հէրէք Կեփաս՝ հէրէք տիւնեա՝
հէրէք էօ՛միւր՝ հէրէք էօլիւմ՝
հէրէք չինանլըի չէյլէր՝ հէրէք
օլամագ չէյլէր՝ հէվիսէ սի-
զինն տիր , սիզ տէ Քրիստո- 23
սուն տունուզ , վէ Քրիստոս
Ալլահըն տըր :

ՊԱՊ Դ

Պիզի պիր աատմ պէօյլէ՝ 1
էա՛նէ Քրիստոսուն խըզմէթ-
քեարլարը վէ Ալլահըն սըրը-
լարընըն վէքիլլիսարճլարը կիպի
սայսըն : Իմտի գալար քի՝ 2
վէքիլլիսարճլարտան մանԹըւ
օլունան պռա պռը էի՝ պիր քիմ-
սէ էմին պուլունա : Ամմա 3
պանա՝ սիզտէն եախօտ աատմ
հիւքմիւնտէն հիւքմ օլունմասը
վէյա քիւչիւք չէյ տիր · քէն-
տիմ պիլէ քէնտիմի հիւքմ էԹ-
մէմ : Զիրա քէնտիմտէ պիր 4
ԹապխրաԹ պիլմէմ իսէ տէ,
պռնուն իլէ քէնտիմի սաատը
չըզարմամ. սոմա սէնի հիւքմ
էտէն՝ Րտապ տըր : Իմտի 5
վազըԹտան էվվէլ հիչ պիր
չէյ հիւքմ էԹմէն, Թա Րտապ
կէլէնէտէք, քի օ՝ հէմ գա-
րանլըզըն կիզլի չէյլէրինի ըզը-
ղա չըզարաճագ, հէմ էհ-
րէքլէրին Թէսաւիրլէրինէ ա-

ջնքեար էտէձէք · վէ օ ղէման հէր քէսին մէտհի Ալլահտան օլմաճագ :

6 Վէ պուռնլարը սիզին իչինն՝ եա՛ պարընատաշլար՝ քէնտիմէ վէ Ասպրտա Թէմաիլ էթմէկ էթմէյի՛զ։ Թա քի էմնաալմիզսաէն՝ եա՛զըլմըշ օլանտան զի յատէ ֆիքր էթմէմէյի էյլէնէմինիզ , քի պէրինիզ պէրիսի իչիւն զայրի քիմսէյէ գարշը քիսիրլէնմէ-
7 յէ : Զիրա սէնի ֆարգըլը էտէն՝ քի՞մ սոր · վէ սէնտէ նէ՞ վար քի՝ օնու ալմամըշ օլասըն · վէ էյէր ալմըն իսէ , նի՞չիւն ալմամըշ կիսի էօյիւնէ սուրսունուզ :

8 Ա՛րթըգ տօյմուշ սունուզ , արթըգ զէննկինլէմինիզ , պիզսիզ վասիշահ օլսունուզ · վէ քեաշքի վասիշահ օլայըզ-նըզ , քի պիզ սահի սիզին իչէ պէրապէր վասիշահլըգ
9 սիւրէլիմ : Զիրա զանն էտէրիմ քի՝ Ալլահ պիզ առաքեալարը էանա քիմսէյէ՝ էօլիւմէ հիւքմ օլմուշլար կիսի կէօսթէրսէ՝ չիւն քի սիւննէայա՝ հէմ մեքքէյէ հէմ մէտինէյէ՝ սէյրան օլսուզ :
10 Պիզ Քրիստոս իչիւն սիվանէ իզ , սամա սիզ՝ Քրիստոստա ա՛գըլլը սընըզ · պիզ զա՛յիֆ իզ , լաքին սիզ գուվվէթլի սէնիզ · սիզ է՛զզէթլի սինիզ , լաքին պիզ բաղսէթսիզ իզ :
11 Շխմունէի սաա՛թտէք հէմ աճլըգ հէմ սուսուղլուգ չէքէրիզ , հէմ չըփլաղ գալըրըզ , հէմ տէօյիւլիւրիւզ , հէմ տուրսագըզ օլուրուզ ·
12 հէմ քէնտի էլլէրիմիզ իլէ իշլէյէրէք զահմէթ չէքէրիզ · սէօյիւլմիւզսէ՝ խայր տուա՛ էտէրիզ · գօվալանտըղըմըզտա՝

թէհամմիւլ էտէրիզ · Չէմի 13
օլունտուղումուզտա՝ եալվա-
ըըըզ · շիմտիյէտէք սիզ-
եանըն սիւվրիւնթիւսիւ՝ ճիւմ-
լէնին գազընթըսը կիսի օ-
տուգ : Պուռնլարը՝ սիզի ու- 14
թանսըրմագ իչիւն եազմայօ-
րում , իլլա սէվկիւլիւ էվ-
լատլարըմ կիսի նասիհաթ է-
տէրիմ : Զիրա էյէր Քրիս- 15
տոստա օն սէնի խօճանըզ օլ-
սա տէ՝ չօգ փէտէրլէրինիզ եօգ
տուր · զիրա սիզի՝ Քրիստոս
Յիսուստա աւետարանըն վա-
սիթասի իլէ պէն տօղուր-
տում : Իմտի սիզէ եալվարը- 16
ըրմ , պանա պէննիզէր օլուն :
Սիզէ սէվկիւլիւ վէ Ղապպտա 17
էմին էվլատըմ օլան Տիմոթէո-
սու պուռնուն իչիւն կէօնտէր-
տիմ , քի օ սիզէ Քրիստոստա
օլան եօլլարըմը խաթըրընըզա
կէթիրէճէք , նիճէ քի հէր
եէրտէ հէր քիլիսատէ Թա՛լիմ 18
էտէրիմ : Վէ սիզէ կէլմէյէ-
ճէյիմ կիսի՝ պա՛զը քիմսէլէր
քիսիրլէնսինլէր : Ամմա էյէր 19
Ղապպըն միւրատը օլուրսա ,
Թէզ սիզէ կէլէճէյիմ , վէ
քիսիրլէրին՝ տէյիլ սէօզլու-
նէ՝ իլլա գուվվէթինէ ան-
լայաճաղըմ : Զիրա Ալլահըն 20
վասիշահլըղը սէօզ իլէ տէյիլ՝
իլլա գուվվէթ իլէ սէր : Նէ՞ 21
խաթէր սինիզ , սիզէ տէյնէ՞ք
իլէ մի կէ լէյիմ , եօխսա մու-
հապպէթ իլէ վէ եավաշլըգ
տուհու իլէ :

ՊԱՊ Ե

1 Ո՛վ էֆեսացի՛ք , արդեօք դի-
նա իշնասիլէր , վէ պէօյլէ զի՞նա
քի՝ Թայինֆէլէրտէ սիրէ եօգ
տուր , եա՛նէ սէր քիմսէ

պապասընըն գարըսընը Թուշ
2 Թայօր : Վէ սիզ քիպիրլէնմիշ
սինիզ , վէ պախուսուս եաս
չէքմէտինիզ , Թա քի պուշ ա՛
մէլի էտէն՝ սիզին արանըզ
3 տան կիտէրիլէ : Զիրա ալէն
Թէնիմ լըէ սիզատէն ուզագ
խէմ տէ՝ րուհում լըէ եանը
նըզտա կիպի օլտուզումտան ,
հալա եանընըզտա կիպի՝ ձա
յիզ կէօրտիւմ քի՝ պուշ շէյն
պէօյլէ իշլէյէն քիմսէյի ,
4 Ռապպըմըզ Յիսուս Քրիստո
սուն ատը իլէ սիզ հէմ պէ
5 նիմ րուհում՝ ձէմ՝ օլուպ՝ Ռապ
պըմըզ Յիսուս Քրիստոսուն
գուվվէթի իլէ պէօյլէ քիմսէ
յի Թէննին հէլաքի իշլուն՝ շէյ
Թանա Թէսլիմ էտէսինիզ , քի
Ռապպ Յիսուսսուն կիւնիւնտէ
6 րուհ խէլաս պուլա : Սիզին
էօյիւնմէնիզ էյի տէյիլ տիր .
պինմէ՞զմիսինիզ քի՝ ազ մայա
պիւԹիւն խամուրտա մայալար :
7 Էսկի մայայը կիտէրին , քի
եէնի խամուր օլսընըզ , նի
ձէ քի խամուրտուզ սուննուզ .
չիւն քի պասէքիմիզ Քրիս
տոս՝ սիզիմ իշիւն գուրպան
8 օլունտու : Իման պայրամ
էտէլիմ , տէյիլ էսկի մայա
իլէ վէ տէյիլ քէօՀնէլիքլէ վէ
եարամազլըգ մայասը իլէ՝ իլ
ա խուլուսի վաք վէ կէրչէք
9 լիք խամուրտուզտու իլէ : Սիզէ
մէքԹիւպատ եազտըմ քի՝ զի
նաքեարլար իլէ գարըշմայա
10 սընըզ . Վէ էլավէԹէ՝ պուշ
տիւնեանըն զինաքեարլարը ի
լէ եա Թամա՛քեարլար իլէ եա
գափըճըլար իլէ եա վուԹիմէ
ըէսԹէրը իլէ տէյիլ . չիւն քի
էօյլէ օլսա , սիզէ պուշ տիւն
եատան չըգմազ լազըմ կէլիր :
11 Ընմա հալա սիզէ եազտըմ քի՝

գարըշմայասընըզ , էյէր գա
րընտաշ անկըլան պիր քիմսէ
զինաքեար եա Թամա՛քեար
եա վուԹիմէրէսի եա սէօյիւ
ձիւ եա պէքրի եա գափըճը
օլուրսա , պէօյլէ քիմսէ իլէ
պէրապէր Թամա՛մ պիլէ եէմէ
յէսինիզ : Զիրա պանա նէ՞ 12
քի՝ տիշարըգ քիմսէլէրի տա
խի հիւքմ էտէյիմ . իչէրիգի
քիմսէլէրի սիզ հիւքմ է՞Թմէ
յօրմուսունուզ : Ամմա տիշա 13
րըգի քիմսէլէրի Ալլահ հիւքմ
էտէր . իմանի եարամազը քէնտի
արանըզտան կիտէրէսինիզ :

ՊԱՊ Զ

Սիզտէն պիր քիմսէնին 1
զայրիսի իլէ պիր մաալահաԹը
օլուրսա , ա՛զիզլէրին էօնիւն
տէ տէյիլ՝ իլա նահագլարըն
էօնիւնտէ մուհաքէմէ օլմազա
ձէսարէԹ էտէ՞ր մի : Պիլմէ՞զ 2
մի սինիզ քի տիւնեանըն շէ
րսա՛Թընը ա՛զիզլէր կէօրէ
ձէք . վէ էյէր տիւնեանըն
շէրսա՛Թը սիզտէն կէօրիւ
լիւրսէ , էն քիւչիւք մաալա
հաԹլարըն շէրսա՛Թընը կէօր
մէյէ լայըգ տէյի՞լ մի սինիզ :
Պիլմէ՞զմի սինիզ քի մէլէքլէ 3
րին շէրսա՛Թընը կէօրէձէ
յիզ . պա՞նտէ գալմը պուշ
է՛օմրիւն շէյլէրինին : Իմանի 4
էյէր պուշ է՛օմրէ տայիր մու
հաքէմէլէրինիզ վար իսէ , քի
լիսաստէ իսը կէօրիւլմիւշքիմ
սէլէրի՞ մի օԹուրսուզ պուշ
նուզ : ՈւԹանասընըզ տէյիւ 5
սէօյլէրիմ . պո՞ւնճիլէյին մի
արանըզտա հիչ պիր ա՛լիմ
քիմսէ եօգ տուր քի՝ գարըն
տաշլարընըն արասընտա շէ
րսա՛Թ կէօրմէյէ պաստը օլա :

6 Լաքին գալնատաշ գարնատաշ
լէք մուհաքէմէ օլուր, պու
տախի իմանըզլարըն հուզու-
7 րունա: Իմոի հալա պիւթիւն
պիւթիւնէ սկզէ գասպահաթ
տըր քի՝ պիրի պիրինիզ լէք
տա՛վալարընըզ վար. նի՞չիւն
ֆիլ վագի՛ նահադլըլա գաթ-
լանմազ սընըզ. նի՞չիւն ֆիլ
վագի՛ էքսիքլիք չէքմէյէ գա-
8 յիլ օլմազ սընըզ: Իլա քէն-
տինիզ նահադլըզ էտէր սի-
նիզ, վէ էքսիքլիք կէթիրիր
սինիզ, պունու տախի գարըն-
9 տաշլարա էփէր սինիզ: Եօխսա
պիլմէ՞զմի սինիզ քի՝ նահագ
քիմսէլէր՝ Ալլահըն վատի-
շահլըլընա վարի՛ս օլմայաճագ-
լար. ալտանմայն, կէրէք ֆա-
հիշէլր կէրէք փուԹիւէրէսԹ-
լէր կէրէք զինաքեարլար կէ-
րէք մուխէննէսլէր կէրէք լու-
10 Թիլեր կէրէք խըրսըզլար կէ-
րէք Թամա՛քեարլար կէրէք
պէքրիլէր կէրէք սէյիւճիլէր
կէրէք գարիբճըլար՝ Ալլահըն
վատիշահլըլընա վարի՛ս օլմա-
11 յաճագլար: Վէ սա՛զլարըլ-
ընըզ պէյլէ խոինիզ. լաքին
Տաղլ Յիսուսաւն սաը լէք
վէ Ալլահըմըզըն Տուհու լէք
եայգանաըընըզ, լաքին ա՛զիզ-
լէնտինիզ լաքին սատըգլան-
սընըզ:
12 Վանա հէր շէյ ձայիզ սիր,
սամա հէր շէյ ֆայիտէլի տէ-
յիլ. պանա հէր շէյ ձայիզ
սիր, սամա պէն հիչ պիր շէ-
յէ Թագալ՝ օլուննայաճաղըմ:
13 Թաա՛մլար գարըն իչիւն՝ վէ
գարըն Թաա՛մլար իչիւն սիր.
սամա Ալլահ՝ հէմ օնու հէմ
օնլարըզ իալԹալ էտէճէք սիր.
լաքին Թէն ֆահիշլիք իչիւն
տէյիլ լէք Տապպ իչիւն սիր,
վէ Տապպ Թէն իչիւն սիր:
14 Վէ Ալլահ՝ հէմ Տապպ սի-
րիլմէք, հէմ պիզլի քէնտի
դուվվէԹի լէք տիրիլտէճէք
սիր: Պիլմէ՞զմի սինիզ քի՝
15 Թէնէրինիզ Քրիստոսաւն ա՛-
զալարը սըր. իմոի Քրիստո-
սաւն ա՛զալարընը ալըպ՝ ֆա-
հիշէ՞ ա՛զալարը մը էտէյիմ.
16 Տաշա: Եօխսա պիլմէ՞զմի սի-
նիզ քի՝ ֆահիշէյէ եաիրըշան՝
պիր Թէն սիր. չիւն քի սէր.
Իքիսի պիր Թէն օլաճագլար:
17 Ամմա Տապպա եաիրըշան՝ պիր
Տուհ սուր: Ֆահիշլիքսէն
18 գաչըն. սաէմ հէր նէ կիւնահ
էտէրսէ, էնոփ Թէննինսէն
տիշարը սըր. սամա զինա
էտէն՝ քէնտի Թէննինէ կիւնահ
էտէր: Եօխսա պիլմէ՞զմի սի-
19 նիզ քի Թէննինիզ՝ Ալլահսան
մալիք օլսուղունուզ սիզսէ օ-
լան Ա՛զիզ Տուհուն հէյքէլի
սիր, վէ քէնտիլէրինիզին տէ-
յիլ սինիզ: Չիւն քի պահա
20 իլէ սաԹուն ալընսընըզ. իմ-
սի Թէննինիզ իլէ վէ Տուհու-
նուզ իլէ Ալլահը ի՛զզէԹլէ-
յին, քի օնլար Ալլահըն
սըք:

ՊԱՊ Է

Վէ պանա եաղսըգլա-
1 րընըզ իսուսաւսաւնսա՝ սատմէ
էյի սիր քի գարըմ յա սօգան-
մայա: Ամմա զինալար սէ-
2 պէպինսէն՝ հէր քէսին քէնտի
գարըսը օլսուն, վէ հէր գա-
րընըն գօճասը օլսուն: Գօճա՝
3 գարըսընա պօրճլու օլսուլու
շէյի էտա էլԹսին, հէմ քէ-
զալընք գարը տախի քէնտի գօ-
ճասընա: Գարը քէնտի Թէննի-
4 նէ հիւքիւմլէԹ էլԹմէզ՝ իլա

պօձաւալը . հէմ քէզալէք պօ-
ձա տախէ քէնտի թէնէնէ
հիւքիւմէթ էթմէզ՝ իլլա գա-
5 րըալը : Պիրի ախրինէզի մահ-
րումէ գօման , մէյէր քի ե՛պա-
տէթէ վագթընըզ օլմագ ի-
չինն՝ պիր գէմանէտէք սէօզ
պիրլիյէ նէզ օլա . վէ եէնէ
պիր եէրտէ օլուն , թա քի
քէնտինիզի զապթ էթմէմէ-
նիզ իչինն՝ շէյթան սիզէ իւլա
6 վէրմէյէ : Վէ պունու՝ ինձա-
զէթ իւզրէ սէօյլէրիմ , վէ
7 տէյիլ թէնապհ իւզրէ : Զէրա
նասթէրիմ քի՝ հէվի ատէմ՛էր
պէն քէնտիմ հիսապ օլաչար .
լաքին քիմինին շէօյլէ՝ քիմի-
նին պէօյլէ՝ հէր պիրինին Ա-
լահտան պիր մահատուս պահ-
8 շէնշահ վար : Ամմա էվէնտէյի-
լէրէ վէ տուլ գարըլարտա տէ-
րիմ քի օնլարտա՝ էյէր պէնիմ
օլտուգումդ հիսապ գարըլարտա՝
9 էյի տիր : Ամմա էյէր քէնտի-
լէրինն զապթ էտէմէզլէրսէ ,
էվէնտինլէր . զիրա էվէնտէք՝
աճէդչէնտէքտէն էյի տիր :
10 Լաքին էվէլ քիմսէլէրէ թէն-
պիհ էտէրիմ , տէյիլ պէն՝ իլ-
լա Ղապպ , քի գարը՝ գօձա-
11 պընտան այրըլմայա , (վէ էյ-
էր այրըլըտա տախէ էվէնն-
էմէշ գալսըն , եախօտ գօձա-
սը լէզ պարըշսըն ,) էլբէթ
տախէ գարըյը պրոպմայա :
12 Ամմա պագի գալան քիմսէլէ-
րէ պէն տէրիմ՝ տէյիլ Ղապպ .
էյէր պիր գարնտաշըն իման-
սըզ գարըտը վար տէ՝ օ օնուն
լէզ պէրապէր սաքին օլմագա
րազի խաէ , օնու պրոպմասըն :
13 Պիր գարընըն տախէ իմանսըզ
գօձասը օլուր տա՝ օ օնուն լէզ
պէրապէր սաքին օլմագա րա-
զի խաէ , օնու պրոպմասըն :

Զէրա իմանսըզ օլան գօձա՝ 14
գարընըն վաղթատէ լէզ ա՛-
զիզէնիր , վէ իմանսըզ օլան
գարը գօձանըն վաղթատէ
լէզ ածնզէնիր . վէրա էյլէ օլ-
մասա՝ չօճուգլարընըզ մսւր-
սար օլուրսար իտի , ամմա չիմ-
սի ա՛զիզ սիրզէր : Ամմա էյէր 15
իմանսըզ օլան այրըլըրսա ,
այրըլըրն . գարնտաշ եախօտ
գըզդարնտաշ պէօյլէ չէյլէր-
տէ գուվվէտլա պաղլանմամըշ
սըր . լաքին Ա՛լլահ պիզի սէ-
լամէթէ տա՛վէթ էյլէտի :
Զէրա նէ՞ պէվլիրսին եա՛ գա- 16
րըն՝ պէվլէի գօճանըզ գուրթա-
րաճագ սըն . եախօտ նէ՞ պէ-
վլիրսին եա՛ գօճա՝ պէվլէի գա-
րընըզ խէլաս էտէճէք սին :
Գաղաթ Ղապպ հէր քէսէ նի- 17
ճէ գըսմէթ էթսէ իսէ՝ հէր
քէսի Ա՛լլահ նիճէ տա՛վէթ
էթսէ իսէ , էյլէ էվուրիւսիւն .
վէ պուճաղլէյին հէվի քվլիսա-
լէրտէ թէնապհ էտէրիմ :
Պիր քիմսէ սիւննէթլի՞ մի 18
տա՛վէթ օլուճսուզ , սիւննէթ-
սիզլէնմէսին . պիր քիմսէ
սիւննէթսիզլիքտէ՞ մի տա՛վէթ
օլուճսուզ , սիւննէթլէնմէսին :
Սիւննէթ հիչ պիր շէյ տէյիլ 19
պիր շէյ տէյիլ տիր , իլլա
Ա՛լլահըն թէնապհլէրինին
տապլանմասը : Հէր քէս՝ տա՛- 20
վէթ օլուճսուզլուգ տա՛վէթտէ
գալսըն : Գո՞ղ մուճ տա՛վէթ 21
օլուճսուն , հաճէթին օլմա-
սըն . լաքին էյէր ա՛զատ օլուճ-
մայա դաւէթ իսէն , տահա
էյի պուճաղ էլէ կէչէթիր : Զի- 22
րա Ղապպտա տա՛վէթ օլու-
ճաղ գուշ՝ Ղապպըն ազատլըսը
սըր . քէզալէք տա՛վէթ օլու-
ճաղ ա՛զատը՝ Գրիստոսուն

23 գուլոս տուր : Պահա իլէ սա-
թուան ալընտընըզ, ինսանդուլ-
24 լարը օլման : Էվր քէս՝ եա՛
գարնտաշլար՝ նէտէ տա՛վէթ
օլունտուս իսէ, Ալլահըն լի՛ն-
սինտէ՝ օնտա գալսըն :
25 Վէ պինբրէվէր խուտուտուն-
տա՝ Բապպատան Թէնպիհիմ
էօզ տուր · ամմա պէն Բապպ-
տան էմին օլմադըմ մէրհամէթ
պուլմուշ մէգամընտա՝ ըէյ
26 վէրիրիմ : Խմախ զանն էտէրիմ
քի՝ հազըր օլան զէրուրէթին
սէպէպինտէն պու էյի տիր
քի՝ տտէմ պէօյլէ գալմազ
27 խայըրըլը տըր : Գարըյա պատ-
լը՛ մը սըն, էէօզիւլմէք տրա-
մա · գարըտան էէօզիւլմի՛ւշ
28 միւսիւն, գարը տրամա : Ամ-
մա էվէննէն տէ՝ կիւնահ էթ-
մէզսին, վէ պինբրէ էվէննէ՝
կիւնահ էթմէզ · լաքին պէօյլէ
քիմսէլէրին Թէնտէ սըգըն-
Թըլարը օլաճագ, պէն խէ
29 սինզ էսիրկէրիմ : Վէ պունու
սէօյլէրիմ եա՛ գարնտաշլար
քի՝ վագըթ տարտըր · գալտը
քի գարըլտըր օլանլար տախի՝
գարըտը օլմայանլար կիսէ օլ-
30 սուն · Վէ աղտայանլար աղտա-
մայանլար կիսէ՝ վէ աէվինէն-
լէր սէվինմէյէնլէր կիսէ՝ վէ
սաԹուն ալանլար՝ մալընք օլմա-
31 յանլար կիսէ օլսունլար · Էէմ
պու տիւնեայը գուլլանանլար՝
օնա-քէօԹիւյէ գուլլանմայան-
լար կիսէ օլսունլար · զիրա
պու տիւնեանըն չէքըլ կէչէր :
32 Պէն խէ խաԹէրիմ քի՝ սիզ
գայգուսուզ օլասընըզ · էվէլ
օլմայան քիմսէ Բապպա խոշ
կէօրիւնմէք էյլիսըն՝ Բապպըն
չէյլէրի հադգընա գայդուս չէ-
33 քէր · Ամմա էվէննէյի օլան՝
գարըյա խոշ կէօրիւնմէք էյ-
չէյն՝ տիւնեանըն չէյլէրի
հադգընա գայդուս չէքէր :
34 Գարը իլէ պինբրէննին Փէրգի
վար · էվէննէմէյի օլան՝ Թէնճէ
վէ բուհճա ա՛զըզ օլա տէյիւ՝
Բապպըն չէյլէրի հադգընա
գայդուս չէքէր · ամմա էվէն-
35 նէյի օլան՝ գօճայա խոշ կէօրիւն-
մէք իլսիւն՝ տիւնեանըն չէյլէրի
հադգընա գայդուս չէքէր : Վէ
պունու՝ սիզսին քէնտի Գայի-
սէննիզ իլսիւն սէօյլէրիմ · տէ-
յիւ քի իւզէրինիզէ քէմսէնա
36 սԹայըմ, իլսա Բապպա հիւս-
նի սուրէԹ իլէ զայիլէսիզ յիւ-
լազիմէԹ էտէսինիզ : Ամմա
էյէր պիրքիսինէ քէնտի պինբ-
րէսի իլսիւն՝ եաշտա կէչկին օլ-
մասը ա՛յրըպ օլուր զանն էտէր-
սէ, վէ պէօյլէ օլմազ լազըմ
խսէ, նէ խաԹէրսէ էԹսին,
կիսէնահ էԹմէզ · էվէննէնլէր :
37 Ամմա քիմ քի էյուրէքտէ գալսի
տուրուրսա, մէճպուր տէյիւ
իքէն, վէ քէնտի իրատէԹի է-
լինտէ իքէն, վէ էյուրէյինտէ
պունու միւնասիպ կէօրտիւ
քի՝ քէնտի պինբրէսինի տագըլ-
38 յա, էյի էտէր : Էէօյլէ քի
էվէննէրէն տէ էյի էտէր,
էվէննէրմէյէն տէ տահա է-
յի էտէր :
39 Գարը գօճասը իլէ սաղ օլ-
տուգճա՝ նօմօս իլէ պաղըը
տըր · ամմա էյէր գօճասը
վէֆաԹ էտէրսէ, հանկը գօ-
ճայա վարմազ խաԹէրսէ՝ ա՛-
զատ տըր, ՖագաԹ Բապպ
40 իլէ օլսուն : Ամմա տահա զի-
յատէ նէ մուԹլուս օնա քի՝
էյէր պէնիմ ըէյիմ իւզրէ
էօյլէ գալըրսա · վէ զանն է-
տէրիմ քի՝ պէնտէ տախի Ա-
լահըն Րուհու վար :

ՊԱՊ Ը

1 Ալ էր փուռ գուրպանըտը խոստոստնտա՝ ասելուիզ քի՝
հէքիմիզին ի՛րմի վար · ի՛րմ՝
քոպիրըվիք կէթիրիր , ամմա
մուհտապպէթ մա՛մուր էտէր :
2 Ալ էյէր պիր քիմսէ պիր չէյ
պիրը զան էտէրսէ , պիրմէ-
յէ լաղըմ օլտուղու կիտի տա-
3 հա հիչ պիր չէյ պիրմիզ : Ամ-
մա էյէր պիր քիմսէ Ա՛ստհը
սէվէրսէ , օնտան պիրինմիշ
4 տիր : Ի՛մոէ փուռ գուրպա-
նընըն էնէմէսի խոստոստան-
տա՝ պիրուիզ քի տիւնէատա
փուռ հիչ պիր չէյ տիր , վէ
քի՝ պիրտէն զայըր Ա՛ստհ էօգ
5 տուր : Զիրա կէրէք կէօքտէ
կէրէք էէրտէ աստհըտր տէնի-
լէնէր վար իսէ տէ՝ նիճէ քի
չօգ աստհըտր վէ չօգ բտապըտր
6 փէնիւէր , պիրտիմ Ա՛ստհըմըզ
պիր՝ փէտէր տիր , քի հէր չէյ
օնտան տըր , վէ պիզ օնտան
էշիւն էզ · վէ Բտապըմըզ պիր՝
Յիսուս Քրիստոս տըր , քի
հէր չէյ օնտան վտախթատի իլէ
տիր , հէմ պիզ օնտան վտախ-
7 թատի իլէ էզ : Ամմա պտու
ի՛րմ հէր քէտտէ էօգ տուր , վէ
պա՛զըտրը շիմտի յէտէք փուռ-
թուն նիյէթի իլէ՝ փուռթ
գուրպանը տէյիւ էէրտէր ,
վէ օնտրտըն զամիրի զայի՛ֆ
8 օտմաղըտա մուբտատրտանըր : Ո՛ա-
քին պիզի թատա՛մ Ա՛ստհա
մադատուտ էթմէզ · զիրա էյէր
էէրսէք՝ արթմազըզ , վէ էյէր
9 էէմէզսէք՝ էքսիլմէզիզ : Ի՛մոի
պապըն քի՝ պտու հիւքիւմէթի-
նիզ զայի՛ֆէրէ պիր վէչհ
10 իլէ թէօքէզ օլմայա : Զիրա
սէն ի՛րմէ մալիք օլանը՝ էյէր

պիր քիմսէ փուռթխանէտէ
ասֆրատտա օթուրուր կէօրիւ-
սէ , օ զայի՛ֆ իքէն՝ օնտան պա-
զիրի փուռթ գուրպանըտրընը
եէմէյէ չէտտրէթ ալմա՛զ մի՛ ·
11 վէ սէնին ի՛րմին իլէ՝ զայի՛ֆ
օլան գարնտաշ՝ քի Քրիստոս
օնտան իշիւն էօլտիւ՝ հէլաք
12 օլմա՛զ մը : Ամմա պտունճիլէ-
յին՝ գարնտաշլարա կիւնահ է-
տիսի՝ օնըտրըն զայի՛ֆ օլան
զամիրինէ վուրմաղըտա , Քրիս-
տոսա կիւնահ էտէրսինիզ :
13 Պու սէպէպտէն էյէր գարըն-
տաշըմը Թատա՛մ Թէօքէզի-
տիրսէ , գարնտաշըմը Թէօ-
քէզիմէյիմ տէյիւ՝ էպէտէն
ասլա էթ եէմէյէճէյիմ :

ՊԱՊ Թ

1 Պէն՝ ա՛զատ սէյի՛միյիմ , Յի-
սուս Քրիստոս Բտապըմըզը
կէօ՛րմէսիմմի , պէնիմ ա՛մէ-
լիմ Բտապտա սիզ տէյի՛մի-
2 սինիզ : Էյէր պաշգալարընա
տտաքեալ տէյիւ խսէմ , լաքին
սիզէ էլպէթ ատտափէալ իմ · զի-
րա տտաքեալըտրընըն միւհիւ-
3 րիւ Բտապտա սիզ սինիզ : Պէ-
նի Թէֆթիշ էտէնլէրիւ ձէվա-
4 պըմ պու տուր · Եէմէյէ վէ
էշմէյէ հիւքիւմէթիմիզ էօ՛գ
5 մուտ : Պաշի տտաքեալտար՝ վէ
Բտապընը գարնտաշտարը՝ վէ
կէփտա կիւպի տտախի՝ գըզ գա-
րընտաշ գարը պէրտապէր կէզ-
տիրմէյէ հիւքիւմէթիմիզ էօ՛գ
6 մուտ : Էօխտա էալընըզ պտնա
վէ Բտատանաբտատա՛ մը բուս-
խատթ էօգ՝ քի իշլէմէյէլիմ :
7 Փէնտի մատրափըլէ հիչ ձէն-
կէ կիտէն օտ՛ուր մուտ · քի՛մ
պաշ տիքէր տէ՝ օնտան մահ-

սուլամնատան եէմէզ . էօխտա
.քի՞մ սիւրիւ կիւաէր տէ՝ սիւ-
րինիւն սիւտիւնատէն եէմէզ .
8 Պունլարը սատ՞մ՚ՃԷ մի սէօյլէ-
բիմ . էօխտա նօմնա տախի
9 պուննլարը սէմի՞զմի : Ձիրա
Մովսէսին նօմնատունա եաղը-
մըշ սըր . խարման տէօյէն էօ-
քիւզինն սալընը պաղլամայա-
սըն . էօքիւզլէր իչինն Ա՚լլա-
10 հըն հատճէթի՞ մի : Էօխտա հէր
վէՃ՝ նլէ պիզի՞մ իչինն մի
սէօյլէր . չինն քի պիզիմ իչինն
եաղըլարը՝ չինֆէթ սիւրէն իւ-
միտ նլէ սիւրմէյէ կէրէք տիր .
վէ խարման տէօյէն՝ իւմիտ
նլէ էօե ֆի՝ իւմիտինատէն հիս-
11 սէտար օլա : Էյէր պիզ սիզէ
րուհանի չէյլէրի էքմէք իտէ ,
սիզատէն Ճհանանի չէ՛ յլէքի պի-
12 չէրսէք՝ պէօյի՛ւք չէ՛յ մի : Է-
յէր իւզէրինիզէ պու հիւքիւ-
մէթատէն սայրիլէրի հիտա-
տարլար իտէ , պիզ տահա զի-
յատէ օլմալը տէյի՛լ մի իզ-
լաքին պու հիւքիւմէթի պու-
լանմատըզ , իլա հէր չէյէ
թէհամմիւլ էտէրիզ , թա քի
Քրիստոսուն աւետարանըն
պէր վէՃ՝ նլէ մանի՛ օլմայա-
13 լըմ : Պիլմէ՞զմի սինիզ քի՝ հէյ-
քէլին իշլէրինատէ իշլէյէնլէր
հէյքէլտէն եէրլէր , վէ մէզ
պահը պէքլէյէնլէր՝ մեզատահ-
14 տան հիտատ ալըրլար : Ա՚տպա
տախի պէօյլէՃէ՝ Աւետարանը
վ՚ազ էտէնլէր աւետարանտան
կէչինէլէր տէյիւ թանզիմէյ-
15 լէտի : Ամմա պէն պէօյլէ չէյ-
լէրին հիչ պիրինի գուլլանմա-
սըմ . վէ պու չէյլէրի՝ պէն-
տէ պէօյլէ օլսուն տէյիւ եաղ-
մատըմ . զիրա պանա՝ պիր
քիմսէ իֆֆիխատլըմը պօշա
չըգարմագտան իսէ՝ հօլմէսի

տահա էյի տիր : Ձիրա էյէր 16
աւետարանը վ՚ազ էտէրսէմ ,
պանա իֆֆիխատ տէյիլ տիր ,
չինն քի իւզէրիմէ ֆարզ տըր ,
վէ էյէր աւետարանը վ՚ազ
էթմէզսէմ , վայ պանա : Ձի- 17
րա էյէր պունու իրատէթիմէ
էտէրսէմ , իւՃրէթի՛մ օլուր .
էյէր իրատէթսիզ տէ էտէր-
սէմ , պանա պու չէյին իտա-
րէսի ըսմարլանմըշ տըր : Իմ 18
տի իւՃրէթիմ նէ՞ օլուր . ա-
ւետարանը վ՚ազ էթտիյիմտէ՝
Քրիստոսուն աւետարանըն
մատրաֆըզ էտէյիմ , թա
քի աւետարանտա հիւքիւմ-
թիմի քէօթիյէ գուլլանմա-
յըմ : Ձիրա հէվիսինատէն ա՚- 19
զատ նքէն , չօգլարընը դաղա-
նայըմ տէյիւ՝ քէնտիմի հէվի-
սինէ գուլ էթտիմ : Վէ ե՛- 20
հուտիլէրի գաղանայըմ տէյիւ՝
ե՛հուտիլէրէ ե՛հուտի կիւպի
օլտում . նօմնա ալթընտա օլան- 21
լարը գաղանայըմ տէյիւ՝ քէն-
տիմ՞նօմնա ալթընտա տէյիլ
նքէն՝ նօմնա ալթընտա օլան-
լարա նօմնա ալթընտա կիւպի
օլտում . Ա՚լլահըն ի՛նանմատէ
նօմնատուզ տէյին իլա Քրիս-
տոս նլէ նօմնատա նքէն՝ նօ-
մնատուզլարը գաղանմագ իչինն
նօմնատուզլարա նօմնատուզ կի-
պի օլտում : Ձայի՛ֆլէրի գա- 22
զանայըմ տէյիւ՝ զայի՛ֆլէրէ
զայի՛ֆ կիւպի օլտում . հէվի-
սինէ հէր չէյ օլտում , թա քի
հէր վէՃ՝ նլէ պա՛ղլարընը
խէլաս էտէյիմ : Վէ պունու 23
աւետարան իչինն էտէրիմ ,
թա քի օնուն իլհագը օլայըմ : 24
Պիլմէ՞զմի սինիզ քի՝ մէյտան-
տա սէյիրտէնլէրին հէվիսի
սէյիրտիր , ամմա իֆֆիխատ
նիշանընը պիր քիմսէ պլըր .

ալունձիլէյին աէյիրտին , քի
25 եէթիշէսինիզ : Վէ հէր ճիհատ
էաէն՝ հէր շէյտէն քէնտինի
զտպէթ էտէր · օնլար իսէ պիր
փանի թամճ ալմագ իչինեն է-
փէուէէր , լաքին պիզ փանի օլ-
26 մայան ընամճ իչինեն : Իմտի պէն
պէյլէ սէյիրտիրիմ , պէլկի-
սիզ պիր շէյ եէյնա պէյլէ սէյ-
պէյլէ եումրուգ չալարըմ ,
ընուշնեարը տէօյէր կիպի տէ-
27 յիլ : Իլկա թէննիմէ ձէփա վէ-
րիր՝ վէ գուէլտուլա չէքէրիմ ,
օլմայա քի ղայրիլէրէ վաղ էթ-
տիքտէն սօնկրա , քէնտիմ
ըէտտ օլունմուշ օլայըմ :

ԿԱՊ Ժ

1 Վ է խաթէմէմ քի պիլմէզ
օլասընըզ եա՛ գարնտաշլար՝
քի պապալարըմըզըն հէվիտի
պուլուէթուն ալթընտա խոս-
լէր , վէ հէվիտի տէննիզտէն
2 կէչտիլէր · Վէ հէվիտի պու-
լութտա վէ տէննիզտէ՝ Մով
3 սէսէ վաֆթիզ օլտուլար · Վէ
հէվիտի հէմտն օ րուհանի
4 թատա՛մը եէտիլէր , վէ հէվիտի
հէմտն օ րուհանի իչքիյէ իչ-
տիլէր · զիրա արտալարընձա
կիտէն րուհանի գայտտան ի-
չէրլէր խոս , վէ պու գայ
5 Քրիստոս խոս : Լաքին Ա-
լահ օնլարըն չօղունտան րահ
օլմատը · զիրա չէօլտէ եէրէ
6 սէրիլտիլէր : Վէ պու չէյլէր
պիզէ խապէթ իչինեն օլտուլար ·
Թա քի քէօթիւ չէյլէրէ արզու
չէքէնլէր օլմայալըմ , նիճէ օն-
լար տախի արզու չէքտիլէր :
7 Հէմ փուէթիէրէսէթլէր օլտան՝
օնլարըն պա՛զըլտըը կիպի , նի-
ճէ քի եազըլմըշ տըր · Խոպ
եէմէյէ վէ իչմէյէ օվթուրտու ,

վէ օյնամաղա գալգտըլար :
Հէմ զինա էթմէյէլիմ , նիճէ 8
քի օնլարտան պա՛զըլտըը զի-
նա էթտիլէր , վէ պիր կիւն-
սէ էյիրմի իւչ պին քիմսէ
տիւշտիւ : Հէմ Քրիստոսու 9
թէճրիւպէ էթմէյէլիմ , նիճէ
քի օնլարտան պա՛զըլտըը տա-
խի թէճրիւպէ էթտիլէր , վէ
էլտանլարտան հէլաք օլուն-
մուշտար : Հէմ մըրըլտանման , 10
նիճէ օնլարտան պա՛զըլտըը
տախի մըրըլտանտըլար , վէ
թէլէֆ էտիճիտէն հէլաք օ-
լունմուշտար : Իմտի պուէնլարըն 11
ճիւմլէսի օնլարա խապէթ իչինեն
վադի՝ օլտուլար խոս · վէ պիզ
տէվլէրին սօնունա եէթիշէն-
լէրին նասիհաթը իչինեն եազըլ-
մը : Շէյլէ քի՝ քէնտինի տու- 12
րուր զանն էտէն՝ սապրնարն
քի տիւշմէսին : Սիզէ ինանի 13
ընճրէ-պէտէն մա՛տա պիր թէճ-
րիպէ վադի՝ օլմատը · ամմա
Ալլահ էմին տիր քի՝ օ սիզի
գատիր օլտուլունուզտան զի-
յատէ թէճրիպէ օլունմազա
գօմայաճագ , իլլա սիզ թէհամ
միպ էթմէյէ գատիր օլմագ ի-
չինեն՝ թէճրիպէ իլէ խէլասը
տախի վէրէճէք :

Պունուն իչինեն՝ եա՛ սէվկիպ 14
լիպէրիմ՝ վուէթիէրէսէթլիք-
տէն գաչըն : Ա՛գըպլըլարա կի- 15
պի սէյլէրիմ · սէյլէտիյիմի
քէնտինիզ ֆէրզ էտին : Միպ- 16
պարէքէտիյիմիզ պէրէքէթին
գատէհի՝ Քրիստոսուն գանը-
նըն իչտապլըը տէյի՞լ մի ·
փարէքէտիյիմիզ էքմէք՝ Քրիս-
տոսուն թէնինին իչտապլը-
ը տէյի՞լ մի : Չիւն քի պիզ 17
չօգ իքէն , պիր էքմէք՝ պիր
թէն իչ · զիրա հէվիմիզ օլպիր
էքմէքտէն հիսսէտար օլու-

18 րուղ : Թէնձէ Իսրայէլէ պա-
դըն · գուրպանլարըը եէյէն-
լէր՝ մէզպահըն հիսաէտարլա-
19 րը տէյիլէ՞ր մի : Իմոի նէ՞
տէրիմ · փուռթ պիր չէ՞յ մի ,
եախօտ փուռթ գուրպանը պիր
20 չէ՞յ մի · Խայըը , իլլա Թայիֆէ-
լէրին գուրպան էթտիյի չէյ-
լէրի՝ չէյլթանլարա գուրպան
էտէրլէր՝ վէ տէյիլ Ալլահա ·
վէ իսթէմէմ՛քի՝ սիզ չէյլթան-
լարըն իչտագլարը օլասընըզ ·
Ռապպըն գաոէհինի վէ չէյ-
Թանլարըն գաոէհինի իչմէյէ
21 գաոիր օլամազսընըզ · Ռապ-
պըն ասֆրասընոան հէմ՛ չէյ-
Թանլարըն ասֆրասընոան հիս-
սէտար օլմազա գաոիր օլա
22 մազ սընըզ : Եօխսա Ռապպը՞
մը գըզգանճլըգա Թահրիք է-
տէրիզ · ծնոան գուվվէթլի՞ մի
լզ :
23 Պանա հէր չէյ ճայիզ տիր ,
լաքին հէր չէյ Փայխուէլի տէ-
յիլ · պանա հէր չէյ ճայիզ
տիր , ամմա հէր չէյ մա՛-
24 մուր էթմէզ : Հիչքիմսէ քէն-
տի ՄընՔաա՛Ռընը արամասըն ,
իլլա հէր քէս գայրինինքինի :
25 Գաոսաոպ տիւքեանընոա հէր
սաԹըլանոան՝ զամիր իչխուն
հիչ պիր չէյ ԹէՓԹիշ էթմէ-
26 յէրէք՝ եէյին · Զիրա եէր
վէ ծնուն տօլուլուգու Ռապ-
27 պըն տըր : Իմոի էյէր իման-
սըզլարոան պիրի սիզի տա՛-
վէթ էտէր տէ՝ սիզ կիթմէք
իսթէրսէնիզ , էօնիւնիւզէ հէր
գօնուլան չէյի՝ զամիր իչխուն
հիչ պիր չէյ ԹէՓԹիշ էթմէ-
28 յէրէք՝ եէյին : Ամմա էյէր
պիրի սիզէ՝ Պու փուռթ գուր-
պանը տըր տէրսէ , օլ սիզէ
իսապէր վէրէնին՝ վէ զամիրին
29 աէպէ՛նինաէն եէմէն : Վէ

զամիր տէրիմ , աէնին քէնտի
զամիրին իչխուն տէյիլ , իլլա օ
պիրինին · զիրա պէնիմ ա՛զատ-
լըգըմ՝ նի՞չխուն զայրի զամիր-
տէն հիւքմ օլունա : Վէ էյէր 30
պէն ի՛նայէթ իլէ հիսսէտար
օլուրսամ՝ նի՞չխուն հիւքը էթ-
տիյիմ չէյսէն էօԹիւրիւ
քիւՓրօլունայըմ : Իմոի կէրէք 31
եէրսէնիզ , վէ կէրէք իչէրսէ-
նիզ , վէ կէրէք պիր չէյ էտէր-
սէնիզ , հէր չէյի Ալլահըն
ի՛զզէթի իչխուն էյլէյին : Կէ- 32
րէք Ե՛էհուսիլէրէ կէրէք Եու-
նանիլէրէ՝ կէրէք Ալլահըն քի-
լիսասընա Թէօքէզ օլման : Նի- 33
ճէ քի պէն տահի հէր չէյսէ
հէվիհինէ պէյէնիլմիյիմ , վէ
քէնտի մէնՓաա՛Թըմը արա-
մամ՝ իլլա չօգլարընքինի , Թա
քի խէլասա պուլսընլար :

ՊԱՊ ԺԱ

Պանա պէնիզէր օլուն , 1
նիճէ քի պէն տահի Քրիստո-
սա օչաոմ : Վէ եա՛ գարընը- 2
տաշլար՝ սիզի մէտհ էտէրիմ
քի՝ պէնի հէր չէյսէ խաԹ-
րընըզա կէԹիրիր սինիզ , վէ
սիզէ ըսմարլատըգըմ կիպի
Թէնապհէրի հըՓզ էտէր սի-
նիզ : Հէմ խաԹէրիմ պիլէսի- 3
նիզ քի՝ հէր էրքէյին պաշը
Քրիստոս տուր , վէ գարընըն
պաշը գօճասը տըր , վէ Քրիս-
տոսուն պաշը Ալլահ տըր :
Հէր էրքէյէ քի՝ պաշը էօրԹիւ- 4
լիւ ի՛պատէթ եա փէյղամ-
պէրլիք էտէր , քէնտի պաշընը
ուԹանատըրըր : Վէ պաշը 5
էօրԹիւսիւզ հէր ի՛պատէթ
եա փէյղամպէրլիք էտէն գա-
րը՝ քէնտի պաշընը ուԹան-
տըրըր · զիրա հէմման Թըրաշ

6 օլմուշ կիպլ տիր : Զիրա է-
յէր գարը էօրթիւնմէզսէ ,
սաչընը տախէ քէսային · ամմա
էյէր գարըյա սաչընը քէս-
մէք եա թրաշ օլմագ ա՛յըլ
7 խէ , էօրթիւնսիւն : Զիրա
էրքէք՝ Ալլահըն թասլիրի վէ
ի՛զղէթի օլմայըլա՝ պաշընը
էօրթմէյէ պօրճլու տէյիլտիր ·
ամմա գարը՝ էրքէյին ի՛զղէթի
8 տիր : Զիրա էրքէք գարըտան
տէյին՝ նէտա գարը էրքէքտէն
9 տիր : Զիւն քի էրքէք գարը
իչիւն եարտըըլմասը , նէտա
10 գարը էրքէք իչիւն : Պու տէ-
պէպէն գարը պօրճլու տուր
քի՝ մէլէքլէր իչիւն պաշընտա
11 հիւքիւմէթ ննըլմիը օլա : Ան-
ճագ Ռասպատա՝ նէ գարը էր-
քէքսիզ՝ նէ տէ էրքէք գարը-
12 սըզ օլսուր · Զիրա նիճէ գարը
էրքէքտէն իսէ , պուննճիլէյին
էրքէք տախէ գարընըն վա-
սիթասի իլէ տիր · լաքին հէ-
13 փիսի Ալլահտան տըր : Սիզ
քէննտի արանըզտա հիւքմ է-
տին , գարըյա էօրթիւսիւզ՝
Ալլահա ի՛պատէթ էթմէք եա-
14 գըչը՛ր մը : Եօխսա թասլիա՛թ
քէննտիսի տախէ սիզէ էյըրէթ-
մէ՞զմի քի՝ էյէր էրքէք յին ու-
զուն սաչը օլուրսա , օնա ա՛-
15 յրպ տըր : Ամմա էյէր գա-
րընըն ուզուն սաչը օլուրսա ,
օնուն չանը տըր · զիրա սաչ
օնա նիգատ պէտէլինէ վէրիլ-
16 միշ տիր : Ամմա էյէր տիր
քիմսէ միւճատէլէճի օլմագ
խաթէրսէ , պիզիմ պէօյլէ ա-
տէթիմիզ եօք տուր , նէ տէ
Ալլահըն քիթապլարընըն :
17 Վէ պու ըամարլայաճաղըմ
չէյտէ՝ պիզէ մէտհ էթմէմ .
զիրա տահա էյի չէյ իչիւն
տէյին՝ էլլա տահա քէօթիւ
իչիւն չէմ՝ օլույօրսունուզ :
Չիրա էվվէլա՝ պիզ քիթապսէ 18
չէմ՝ օլտուղունուզտա , իչի-
տիրիմ քի՝ արանըզտա փըր-
դալար վար · վէ պիր թարաֆ-
տան ինանըըրըմ : Չիրա ա- 19
րանըզտա փըրդալար տախէ
օլսա կէրէք տիր , թա քի
արանըզտա՝ մագպուզ օլանլար
պէյան օլալար : Իման տիր 20
եէրէ չէմ՝ օլտուղունուզտա ,
Ռասպըն Ախշամ թաա՛մընը
եէմէք իչիւն տէյիլ տիր · Չի- 21
րա հէր պիրինիզ եէմէքտէ՝
քէննտի ախշամ թաա՛մընը փէ-
շին աչըր , վէ քիմի աճ դա-
լըր , քիմի իսէ սերխոշ օլուր :
Եէմէք վէ իչմէք իչիւն էվվէրի- 22
նիզ էօ՞գ մուս · եօխսա Ալլա-
հըն քիթապըն՞ մը թահգիր
էտէր սինիզ , վէ պիր շէյի օ-
մայանլարը ուԹանըըրսը-
նըզ · սիզէ նէ՞ տէյիմ , սիզի
մէտհ էտէյի՞մ մը· պու շէյտէ
մէտհ էթմէմ : Չիրա պէն 23
Ռասպատան՝ սիզէ տախէ թէս-
լիմ էթտիյիմի ալտըմ , քի
Ռասպ Յիսուս՝ էլէ վէրիլտի-
յի կէչէտէ էքմէք ալտը , վէ 24
շուքր էտիպ փարէլէտի ,
տէտի · Ալըն , եէյին , պու՝
սիզին իչիւն պէնիմ փարէլէնէն
թէնիմ տիր · պուննու զիքրիմ
իչիւն էյլէյին : Գէզալընք ախ- 25
շամ թաա՛մը էթտիքտէն սոնգ-
րա՝ գաատէհի տախէ աւըպ տէ-
տի · Պու գաատէհ՝ պէնիմ գա-
նըմտա եէնի ա՛հտ տըր · հէր
իչտիյինիզտէ պուննու պէնիմ
զիքրիմ իչիւն էյլէյին : Չիրա 26
հէր պու էքմէյի եէտիյինիզ
տէ՝ վէ պու գաատէհի իչտիյի-
նիզտէ , Ռասպըն էօլուամիւն իւ
ի՛լան էտէր սինիզ՝ թա կէլէ-
նէտէք : Էէյլէ քի՝ հէր քիմ 27

քի լայըգսըղ թարզ իլէ պու
էքմէյի էէրսէ , եա Րասպալըն
գաուէհինի իչէրսէ , Րասպալըն
թէնինէ վէ գանըննա սուջուս
28 օլսուր : Իմոի աուէմ՝ քէնսինի
սընսաւըն , վէ պու վէնճհ իլէ
էքմէքքաէն էէսին , վէ գաուէհ-
29 սէն իչսին : Ջիրա լայըգսըղ
թարզ իլէ էէյէն վէ իչէն՝
Րասպալըն թէնինի ֆարզ էթ-
մէսիյինաւէն՝ քէնսինէ հիւք-
միւ ա՛զապ էլէնա էէր վէ իչէր:
30 Պու սէպէպսէն արանըզսա
չօգ զա՛յինֆլէր վէ իսասթալար
վար , վէ վաֆիր քիմսէլէր վէ-
31 ֆաթ էսէրլէր : Ջիրա հյէր
քէնսիլէրսիմիզլն թէֆթիշ էթ-
սէյիսէք , հիւքմ օլսունմազը-
32 սըզ : Ամմա հիւքմ՝ օլսունսու-
զսուզսա , Րասպասան թէ-
սիպ օլսունսուրսուզ . Թա քի
սիւնէա իլէ պէրապէր հիւքմի
33 ա՛զապէ սիւշմէյէլիմ : Իմոի
էա՛ գարնսաշլարըմ՝ էէմէյէ
ՃէՄ՝օլսունսուզսունսուզսա , պի-
34 րի պէրինէզն պէքլէյին : Ամ-
մա հյէր պիր քիմսէ աՃ իսէ ,
էվսէ էէսին , Թա քի հիւքմի
ա՛զապ իչէն ՃէՄ՝ օլմայասը-
35 նըզ : Վէ պապի շէյլէրի՝ հէվ-
սիյիմ ղէման նիղամա գօ-
րսում :

ՊԱՊ ԺԲ

1 Վէ Տ Ր Ս Ա Ն Ի Ի Ղ Ե Ր
Իսուսուսունսա՝ եա՛ գարըն-
սաշլար՝ իսէթէրիմ քի պէվ-
2 մէզ օլմայասընըզ : Պէվէրսինէզ
քի թայիֆէլէր էքէն՝ սէսսէզ
ֆուրթլարա՝ կէօթիւրիւլսիւ-
յինէսզ կիպի սիւրիւքլէնիր
3 իսինէզ : Օնսուն իչէն սիզէ
պէսիրիրիմ քի՝ հիչ քիմսէ
Աստուածը Տ Ր Ս Ա Ն Ի Ի Ղ Ե Ր-

քէն՝ Յիսուսա լանէթ սէ-
մէզ · վէ հիչ քիմսէ Յիսուսա
Րասպ սէյէմէզ , իլսա քի Ա-
ղնզ Րուհ իլէ օլա : Հէմ պահ- 4
շնշլէր Թագսիմլէրի վար իսէ
սէ՝ Րուհ հէյսան օ տուր : Վէ 5
իրզմէթլէր Թագսիմլէրի վար,
ամմա Րասպ հէյսան օ տուր :
Հէմ ա՛մէլլէր Թագսիմլէրի 6
վար , ամմա հէվիհինսէ հէր
չէյի ա՛մէլ էսէն Աստուած՝ հէ-
սան օ տուր : Վէ հէր քէսէ՝ 7
Րուհսուն աշիքեար օլմասը ֆա-
յիսէ իչէսն վէրսինը : Ջիրա 8
քիմսէնէ՝ Րուհսուն վահթասէ
իլէ ի՛լմ սէօզսիւ վէրսինը , պայ-
րիյէ իսէ՝ հէյսան օ Րուհա
կէօրէ պիլմէսէ սէօզսիւ Վէրէնէ :
Պաշպասընա սահսէ հէյսան օ 9
Րուհ իլէ իսան՝ վէ պայրսինէ
հէյսան օ Րուհ իլէ շնֆալար
պահշնշլն Վէրնէ : Վէ պայրի- 10
սինէ գուվվէթլն իչէր էՃրա-
սը՝ վէ պաշպասընա վէէյլամ-
պէրսնէ՝ պայրսինէ սահսէ Րուհ-
լար ֆարզ էթմէսի՝ վէ պայրի-
սինէ սիւրսիւ էնսանլէր՝ վէ
պայրսինէ էնսանլէր ԹէրՃիւ-
մէսէ Վէրնէ : Վէ պունլարընը 11
հէվիհինի հէյսան օ պիր Րուհ՝
իսէթէսիյինէ կէօրէ հէր քէսէ
պաշպաՃա Թագսիմ էսէրէք՝
ա՛մէլ էսէր :

Ջիրա նիՃէ քի Թէն պիր 12
իքէն՝ չօգ ա՛զասը վար , վէ պիր
Թէննին հէր ա՛զասը չօգ իքէն՝
էննէ պիր Թէն սիր , պուն-
Ճիլէյին Քրիսսոս սահսէ :
Ճիւն քի պէզ հէվիհիմիզ պիր 13
Րուհսուն վահթասէ իլէ պիր
Թէն իչէն վաֆթիզ օլսուզ ,
Եհհուսիլէր սէ՝ Եունանիլէր
սէ՝ գուլլար սէ՝ ա՛զասլըլար
սէ , հէվիհիմիզ սէ պիր Րուհա
սուվարըլսըզ : Ճիւն քի Թէն 14

տախի պէր ա՛ղա տէյիլ՝ ելլա
15 ջօգ ա՛ղալար աղը : Էյէր ա-
յապ՝ պէն էլ օլմատըղըմ՛ իչիւն
Թէննաէն տէյիլիմ տէրսէ , օ-
նուն իչիւն Թէննաէն տէյի՛լմի
16 սիր : Վէ էյէր գուլապ՝ պէն
կէօղ օլմատըղըմ՛ իչիւն Թէն-
նաէն տէյիլիմ տէրսէ , պու-
նուն իչիւն Թէննաէն տէյի՛լ
17 մի : Էյէր պիւԹիւն Թէն կէօղ
օլայըտը , իչինԹէքի նէ՛րէյտէ
օղուրուսուս· վէ էյէր հէփիսի
գուլապ օլայըտը , գօդուս ալ-
մապ նէ՛րէյտէ օղուրուսուս :
18 Շէյտան իսէ Ա՛ղաՀ՝ ա՛ղա-
ղարըն հէր պիրինի Թէննաէ իս-
19 Թէտիյի կիսի գօսուս : Վէ
էյէր ծնղարըն հէփիսի պիր
ա՛ղա օլայըտը , Թէն նէ՛րէ-
20 տէ օղուրուսուս : Ամմա չիմ-
տի ա՛ղալար ջօգ իսէ տէ , Թէն
21 պիր տիր : Կէօղ էլէ՝ Սէն-
տէն իհԹիաճըմ եօգ տուր ,
եահօտ էինէ պաշ այադըղարա՝
Սիզտէն իհԹիաճըմ եօգ տուր
22 տէյէմէզ : Իլա Թէննին զա-
իի՛փ օլմագ կէօրիւնէն ա՛ղա-
ղարը՝ տահա ջօգ իգԹիզադը
23 տըրըղար : Վէ Թէննին՝ ի՛Թի-
պարը ազ տըր զանն էԹախ-
յիմիզ ա՛ղալարընա՝ տահա զի-
յատէ ի՛Թիպար վէրիրիմ· վէ
չիրքին ա՛ղալարըմըզըն տա-
հա զիյատէ հիւսիւնէրի վար :
24 Ամմա հէրհանգի օղան ա՛ղալա-
րըմըզըն իհԹիաճը եօգ տուր·
ըսքին Ա՛ղաՀ Թէննի պէօյէ
իմիԹիպահ էԹախ քի՝ էքսիքըն-
յի օղան ա՛զապ տահա զի յա-
25 տէ ի՛Թիպար վէրսէ : Թահ քի
Թէննէ ֆըրզա օլմայա , իլա
ա՛ղալար իԹԹիֆագ իւզէ
26 պիրի պիրինի դայըրալար· վէ
հէրհանգ պիր ա՛ղա աղը չէքէր-
սէ՝ հէյի ա՛ղալար պէրապէր
աղը չէքէր , հէրհանգ պիր ա՛ղա
ի՛ղղէԹլէնիրսէ՝ հէյի ա՛ղալար
պէրապէր ջազ օլուր : Իմանի 27
սիզ Քրիստոսուն Թէնի՝ վէ
պաշգա պաշգա ա՛զալարը սը-
նըզ : Վէ Ա՛ղաՀ քիլիսասա 28
պա՛ղըլարընը Թա՛յին էյլէտի .
էվվէլա սուսքեալլար՝ իքինճի-
սի վէյղամպէրլէր՝ իւչիւնճիւ-
սիւ իսճալար՝ անտէն գուվ-
վէԹլէր՝ անտէն շիֆալար
պախըշիշլէրի՝ եարտըմլար՝ մի-
սիրլէր՝ տիւրլիւ լիսանլէր :
Հէփիսի առաքեալլա՞ր մը , 29
հէփիսի վէյղամպէրլէ՞ր մի ,
հէփիսի իսճալա՞ր մը , հէփի-
սի գուվվէԹլէ՞ր մի , հէփի- 30
սինտէ շիֆալար պախըշիշլէրի
վա՞ր մը , հէփիսի լիսանլէր
իլէ սէօյլէրլէ՞ր մի , հէփիսի
Թէրճիւմէ եաէրլէ՞ր մի : Իմ 31
սի էն էյի պախըշիշլէր իչիւն
ղայրէԹ եմին · վէ սիզէ ա-
հա ա՛լա եօղ հէօսԹէրիրիմ :

ՊԱՊ Ժ·Գ

Ի՞ էյէր աստմէէրին վէ մէ- 1
լէքլէրին լիսանլէրի իլէ սէօյ-
լէրսէմ , վէ մուհապպէԹիմ
օլմազսա , էօղԹէն ազադըլ՝ եա-
հօտ շամպաղա էաէն զիլ օլ-
մուշում : Վէ էյէր վէհ յամ- 2
պէրլիյիմ օլսա , վէ հէմ ա-
լըմլա վէ հէմ պիլիյէ վա-
զուֆ օլուրսամ , վէ էյէր
պիւԹիւն իմանըա մաղէ օղուր-
սամ , շէյլէ քի ադալարը
եէրինտէն զալարտըրսամ , ամ-
մա մուհապպէԹիմ օլմասա ,
հիչ պիր շէյ սէյիլիմ : Վէ 3
էյէր հէմ վարլըյէԹիմի ֆա-
գիրէէ եէտիրսէմ , վէ է-
յէր Թէնիմի եանմադա Թէս-
լիմ էտէրսէմ , ամմմա մուհապ-

ՊԱՊ ԺԴ

1 Ա՛ուհատպէթին արտընճա
վարըն . հէմ բուհանի պախ-
շէշլէրէ՝ վէ պախտուսուս փէյ-
ղամպէրլիք էթմէյէ ղայրէթ
2 էտին : Զիրա էաա լիսան
իլէ սէյլէյէն՝ աաէմլէրէ սէյ-
լէմէզ , իլա Ալլահ . զիրա
Բուհաա սըրրըլար սէյլէր իսէ
3 աէ , քիմսէ անկլատմազ : Ամմա
փէ յղամպէրլիք էաէն՝ աաէմ-
լէրէ մա՛մուր օլմազ վէ նասի-
հաթ վէ թէհսիլլի վէրմէք իչէն
4 սէյլէր : Եաա լիսան իլէ սէյ-
լէյէն՝ քէնտիսինէ մա՛մուր է-
աէր . ամմա փէյղամպէրլիք
էաէն՝ քիլիսայը մա՛մուր էաէր :
5 Վէ լսոթէրիմ քի՝ սիզ հէփի-
նիզ եաա լիսանլէր սէյլէյէ-
սինիզ , ամմա պախտուսուս
փէյղամպէրլիք էաէսինիզ .
զիրա փէյղամպէրլիք էաէն՝
եաա լիսանլէր իլէ սէյլէյէն-
ուէն իբադաթըն աիւր , մէյէր
քի՝ թէրճիւմէ էտէ , թա քի
քիլիսա մա՛մուր օլա :

6 Վէ շիմտի եա՛ գարնտաշ-
լար՝ էյէր սիզէ հէգլիպ եաա
լիսանլէր իլէ սէյլէսէմ , էյէր
սիզէ՝ եա աչըդ քէլամ իլէ եա-
լսոտ ալիմի իլէ եա փէյղամ-
պէրլիք իլէ եա թա՛լիմ իլէ
սէյլէմէզսէմ , սիզէնէ՛ ֆայէ-
7 տէ էտէրիմ : Հէմ սէս վէրէն
ձանըդ շէյլէր ալիէ՝ սիւսիւք
օլտան թանըտուր օլտան՝ էյէր
սէտտալարը իլէ ֆարդ հէօս-
թէրմէզլէրսէ , սիւսիւք իլէ
եա թանըտուր իլէ չալընան նէ
օլտուղու նի՛ձէ անկլաշըլա-
8 ձագ : Զիրա պօրտ տաիէ
էյէր պէլլէհիդ սէս վէրիրսէ ,
ձէննէկ քի՛մ հաղլըլանաձագ :

պէթիմ օլմազսա , հիչ սիր
4 ֆայէտէմ օլմազ : Մ՛ուհտապ-
ազէթ՝ թէհամմիւլ էտէր ,
լութֆ իլէ հարաքէթ էտէր .
մուհտապազէթ՝ հասէտէթմէզ .
մուհտապազէթ ֆուսուլլանմազ ,
5 քիբրլէնմէզ , ա՛յրըլըգ էթ-
մէզ , քէնտի ֆայէտէսինի ա-
րամազ , խըրսլանմազ , քէօ-
6 թէկլիյէ սիւշէնմէզ , նա-
հագլըգտա շատ օլմազ , լաքին
7 կէրչէքլիքտէ շատ օլսուր . հէր
շէյէ գաթըլանըը , հէր շէյէ
ինանըը , հէր շէյէ իւմիտ է-
աէր , հէր շէյէ սապր էտէր :
8 Մ՛ուհտապազէթ ասլա զէվալ
պուլմազ . ամմա կէրէք վէհյ-
ղամպէրլիքլէր՝ պաթիլ օլա-
ճագլար , կէրէք տիլլէր՝ փէ-
րտաթ օլաճագլար , կէրէք
պիլիկի պաթիլ օլաճագ :
9 Զիրա պիր միգտար պիլիրիզ ,
վէ պիր միգտար փէյղամպէր-
10 լիք էտէրիզ : Ամմա քէմալ կէլ-
սիյի զէմանը , օլ տէմամու պիր
միգտար՝ պաթիլ օլաճագ :
11 Պէն մա՛սում լիքէն՝ մա՛սում
կիտապ սէյլէր իտիմ , մա՛սում
կիտապ ֆիլքր էտէր իտիմ , մա՛-
սումկիտապ տիւշիւնիւրիւտիմ .
ամմա քեամիլ սատէմ օլուռնճա ,
մա՛սումտուն շէյլէրինի պէր
12 թարաֆ էթմէտիմ : Զիրա շիմ-
սի այինէտէն կէօք ըսմոլ իլէ
կէօրիւրիւղ , ամմա օ զէման
եիւզ եիւզէ կէօրէճէյիզ . շիմտի
պիր միգտար պիլիրիմ , ամմա
օ զէման՝ թէքմիլ պիլմէսէյիմ
13 կիտապ՝ թէքմիլ պիլէճէյիմ : Վէ
շիմտի պուռնլարընը ա՛զիմի՝ մու-
հտապազէթ պիր :

9 Պաւնձիլէյին սիզ տախ՝ տիլ
իլէ էյէր անկլաշըլըր սէօզ
սէօյլէմէզսէնիզ , սէօյլէնիլէն
նի՞ձէ տանկլաշըլաձագ · զնրա
հավայա սէօյլէմիշ օլուրսուս
10 նուզ : Մէսէլա՝ ալիւնեատա
պու գառար տիւրլիւ սէսլէր
վար , վէ օնլարըն հիչ պիրի
11 մա՛նասըզ տէյիլ տիր : Ումի
էյէր սէսին դուվլէթինի պիւ-
մէզսէմ, պէն սէօյլէյէնէ բար-
բարոս օլուրսուս , սէօյլէյէն
տախի պանա բարբարոս օ-
12 լուր : Պէօյլէձէ սիզ տախի՝
ջիւն քի բուհանի պախչէլէրին
ղայրէթքէշլէրի սինիզ , քիւլ-
սանըն մա՛մուր օլմասը իչիւն
13 արթմալա ձէհտ էտին : Պու
սէպէպտէն եատ լնսան իլէ
սէօյլէյէն՝ տուա՝ էթտին քի՝
սէօյլէսէնէ թէրձիւմէ էտէ :
14 Զնրա էյէր եատ լնսան իլէ
տուա՝ էտէրսէմ , բուհուս
տուա՝ էտէր , ամմա ա՛գըլմ
15 մէյվէսիզ տիր : Ումի նէ՞
տիր · բուհ իլէ տուա՝ էտէ-
յիմ , ամմա ա՛գըլ իլէ տախի
տուա՝ էտէյիմ · բուհ իլէ ի-
լահի օղուլլարմ , ամմա ա՛-
գըլ իլէ տախի իլահի օղուլ-
16 լարմ : Ումն քի էյէր բուհ իլէ
պէրէքէթի օղուրսան , ձահիլլէն
մէգամընտա օլան քիմսէ սէնին
ինքրիւնէ՝ Ամին նի՞ձէ սէյէ-
պիլիր · չիւն քի սէնին նէ սէ-
17 սիյինի պիլմէզ : Զնրա կէր-
չէ սէն՝ էյի ինքր էտէյօրսուն ,
լաքին ղայրնսի մա՛մուր օլմազ :
18 Ալլահա ինքր էտէրիմ քի՝
սիզին հէվէսնէզսէն զնյատէ
19 լնսանլար իլէ սէօյլէրիմ : Նա-
քին քնլնսատէ խաթէրիմ քի՝
ա՛գըլմ իլէ պէշ սէօզ սէօյլէ-
յիմ , Թա էն ղայրնլէրէ տա-
խի էօյրէտէյիմ , վէ տէյիլ
եատ լնսան իլէ ծն պին սէօզ
սէօյլէյէմ :

Եա՛ գարնտաշլար՝ ա՛գըլսա 20
չօճուգ օլման , իլլա քէօթիւ-
լնւքտէ մա՛մուր օլուն , ամմա
ա՛գըլսա քէամիլլէր օլուն :
Նօմոստա եազըլմըշ սըր քի՝ 21
Պու խալգա եատ լնսանլէր իլէ
վէ եատ տուտագլար իլէ սէօյ-
լէյէձէյիմ , վէ սէօյլէ տա-
խի պէնի տինիլլէմէյէձէք՝ տէ-
յօր Ռատպ : Ումի լնսանլէր 22
նիշան իչիւն տիւր , տէյիլ է-
նանանլարա՝ իլլա ինանմայան-
լարա , ամմա վէհյոլամպէրլնք
ինանմայանլար իչիւն տէյիլ՝
իլլա ինանանլար իչիւն տիւր :
Ումի էյէր պիւթիւն քիլնսա 23
պիր եէրէ ձէմ՝ օլուր սա՝ հէ-
վինի եատ լնսանլար իլէ սէօյ-
լէրլէրսէ , վէ իչէրինյէ ձա-
հիլլէր եախստ իմանըզլար կէ-
լէրլէրսէ , տէ՞մէյէձէքլէր մի
քի՝ տէլի օլսունուզ : Ամմա 24
էյէր հէվինի վէհյոլամպէրլնք
եատէրլէր տէ՝ իչէրի պիր լ-
մանըզ եախստ ձահիլ կէլլը-
սէ , հէվինինտէն թա՛զիր օ-
լսունուր , հէվինինտէն իլլսամ
օլսունուր , ծնուն էիւրէյինին 25
կինզլի շէյլէրի պէյան օլու-
նուր , վէ պուռնձիլէյին՝ Ա-
լլահա սէձտէ գլնաձագ սըր :

Իմոի նէ՞ տիր՝ եա՛ գարըն- 26
տաշլար , ձէմ՝ օլսունուզուզ
գէման՝ հէր պիրինինզին տայմո-
սու վար՝ Թա՛լնմի վար՝ եատ
լնսանը վար՝ իչնամը վար՝ Թէր-
ձիւմէի վար · ձիւմլէսի մա՛-
մուր էթմէք իչնուն օլսուն :
Վէ էյէր պիր քիմսէ եատ լն- 27
սան իլէ սէօյլէսէ , ինքինէր

քին , վէ եաւս լեսանքէր իւէ
աէօյէմէյի մէն՝ էթմէն : Վէ 40
հէր շէյ՝ հիւանիւ հատաքէթ
վէ նիզամ իւէ օլսուն :

ՊԱՊ ԺԵ

Վէ եա՛ պարնապաշլար՝ 1
սիզէ վազ էթմէյիմ աւե-
ապարանը սիզէ պէլէնիւիրիմ ,
օնու քի գապուլ էթմէնիզ ,
հէմ օնաա քի ապուրսուր ապա-
նուզ , քի օնուն վասիթաճի 2
իւէ իսէլաա ապաս ապուրսուր
ապանուզ , էյէր սիզէ վազ
էթմէյիմ կիսպի թուրթարսա-
նըզ , մէյէր քի՝ նաֆիւէյէ
լինանմըշ օլսաընըզ : Զիրա 3
սիզէ էվվէլաա՝ պէնիմ ապաս
գապուլ էթմէյիմի թէսլիմ
էյլէմիմ , քի Քրիսաոս կիս-
նահլարըմըզ իչիւն՝ Քիթապ-
լարա կէօրէ էօլմիս . Հէմ քի 4
կէօմիւլմիս , հէմ իւչիւնճիս
կիսնաէ տիրիլմի՝ Քիթապ-
լարա կէօրէ . Հէմ քի Կեփա- 5
սա՝ անտէն օն իքի շայէրվէյէրէ
կէօրիւնմիս . Օնուան ասնկ- 6
րա հէման սիզ ապաֆա՝ պէշ
եիւզաէն զիյապաէ գարնապաշ-
լարա կէօրիւնմիս , քի օնլա-
րըն ջօղու շիմաէյէ գապար
գալըրլար , ամմա պայզլարը
ապախ ապուսապուլար : Անաէն 7
ասնկրա Յակոբոսա՝ անապէն
հէվ ապաքեալլարա կէօրիւն-
միս . Վէ հէվիսանիապէն ասնկ- 8
րա պիր սիւշկիւնէ կիսպի՝ պա-
նա սապխ կէօրիւնմիս : Զի- 9
րա պէն ապաքեալլարըն էն
ճոնապը իմ , վէ ապաքեալ սէ-
նիլմէյէ լայըգ սէյիլիմ . զի-
րա Ալլահըն քիլիապաընը գո-
վալապըմ : Ամմա հէր նէ ի- 10
սէմ , Ալլահըն ի՛նայէթի լէ

էապաօտ ջօղու իւչէր քիշի՝ վէ
նէվապէթ իւէ օլսուն , պիրի
28 տապխ թէրճիւմէ էթմէն : Ապ-
մա էյէր թէրճիւմէ էապէն էօղ
լապէ , քիլիապատ սիւքիւթ էթ-
սէն , վէ քէնապաանէ հէմ Ա-
29 լահա աէօյլէսէն : Վէ փէյ-
ղամպէրլէր՝ ինքի եա իւչ քի-
շի սէօյլէսէն , վէ ղայրիլէրի
30 Թէֆթիշ էթապինլէր : Վէ օ
ճէճլիապէ պիր ղայրի յէ իւչմա
կէնիրապէ , էվվէլքիսի սիւքիւթ
31 էթսէն : Զիրա հէփինիզ պի-
րէր պիրէր փէյղամպէրլիք է-
պէ պիրիր սինէզ . Թա քի հէ-
փիսի էօյրէնէ , վէ հէփիսի
32 Թէապէլի պուլա : Հէմ փէյ-
ղամպէրլէրին բուհլարը՝ փէյ-
ղամպէրլէրէ էթապա՛թ էապէր :
33 Զիրա Ալլահ՝ նիզամըզըզ-
ղըն տէյիլ պիր , իլլա ա՛զիզ-
լէրին հէվ քիլիապլէրինապէ
կիսպի՝ սէլամէթին պիր :
34 Գարըլարըզը՝ քիլիապլէր-
պէ սիւքիւթ էթապինլէր . զի-
րա օնլարա՝ աէօյլէմէ յէ բուհս
սաթ էօք տուր , իլլա միւթի՛ա
օլապար՝ նօմանըն սապխ տէպի-
35 յի կիսպի : Ամմա էյէր պիր
շէյ էօյրէնմէք իսթէրլէրսէ ,
էվլէ քէնապի գօճապարընա սի-
ապաղ էթապինլէր . զիրա քիլիապա-
սա աէօյլէմէք գարըլարա ա՛-
36 յըղ պիր : Նօհապա Ալլահըն
պէօղիւ սիզո՞ն մի ջըգալ ,
եա եապլընըզ սիզ՞ մի էէթիշ-
37 տի : Էյէր պիր քիսմէ քէն-
սինի փէյղամպէր եա բուհնա-
նի պիր զանն էապէրսէ , սիզէ
եաղալըղըմ շէյլէրի անկլապըն
քի՝ Ղապպէն Թէնապինլէրի
38 պիր : Ամմա էյէր պիր քիսմէ
39 պիլմէզսէ , պիլմէսին : Իմոի
եա՛ պարնապաշլար՝ փէյղամ-
պէրլիք էթմէյէ ղայրէթ չէ-

իմ. վէ օնուն պանաս օլան
ինայէթի՝ պօշուանաս օլմասը,
իլա օնլարըն հէվիխինատէն զև-
յատէ ջալըշարմ. լաքին պէն
տէյիլ՝ իլլա պէնիմէ օլան
11 Ալլահըն ինայէթի։ Իմանի կէ-
րէք պէն կէրէք ընլար՝ պէյլէ
վազ կաէրիվ, վէ պէյլէ ի-
նանընըզ։
12 Վէ էյէր Գրիստոս էօլ-
էրտէն սիրիլտի ձէյիւ վազ
օլուանուր էսէ, արանըզտա
պա՛զը քիմսէլէր նի՞ճէ էօլ-
լէր գըյամէթի եօզ տուր
13 տիրլէր։ Վէ էյէր էօլիւլէր
գըյամէթի եօզուտա, Գրիս-
տոս տախի տիրիլմէմիշ տիր։
14 Վէ էյէր Գրիստոս տիրիլ-
մէմիշ էսէ, օլմուշ օլտու քի՝
վազըմըզ պօշ՝ հէմ սիլլին ի-
մանընըզ տախի պօշ տուր։
15 Հէմ պիզ Ալլահըն եալան
շահիտլէրի տախի պուլունմուշ
օլուրուզ. զիրա Ալլահըն
հագգընա շէհատէթ էթմիշ
քի՝ Գրիստոսու տիրիլթի,
օնու քի՝ էօլիւլէր տիրիլմէզլէր
16 իսէ՝ տիրիլթիմիզի տիր։ Զի
րա էյէր էօլիւլէր տիրիլմէզ-
լէրսէ, Գրիստոս տախի տի-
17 րիլմիշ տիր։ Վէ էյէր Գրի-
ստոս տիրիլմէմիշ իսէ, սի-
զին իմանընըզ պաթըլ տիր.
տաճա կիշիլէրիտախի պուլունմուշ ու-
18 նըզ։ Օլմուշ օլտու քի Գրիս-
տոսու ույուխանլար տախի
19 հէլաք օլտուլար։ Էյէր Գր-
իստոս եալընըզ պու էօ-
միւրտէ իւմիտ էթմիշ իսէք,
առէմլէրին հէվէսլէնտիրէն սի-
ֆիլ իդ։
20 Ամմա հալա Գրիստոս
էօլիւլէրտէն տիրիլիւ ույու-
մուշլարըն իլք մէյվէսի օլ
21 մուշ։ Զիրա չիւն քի էօ-

լիւմ առէմ վասիթասի իլէ
կէլտի, էօլիւլէրին ղիյամէթի
տախի առէմ վասիթասի իլէ
կէլէճէ։ Զիրա նիճէ քի Ա- 22
դամտա հէվիսի էօլտիւլէր ի-
սէ, պէյլէճէ Գրիստոստա
տախի հէվիսի եաշայաճակ-
լար։ Լաքին հէր քէս քէնտի 23
սըրասընտա՝ իլք մէյվէ Գր-
իստոս՝ անտէն Գրիստոսուն
քիլէր՝ օնուն կէլիշինտէ. Ան- 24
տէն՝ վաասխլահլըղը Ալլահ վէ
Փէտէրէ թէսլիմ կէթուրուպ՝
վէ հէր սալթանաթը հէմ
հէր հիւքիւմէթի վէ հէր
դաւլէթի ատաթէթալ կէթուր-
տէն սօնկրա՝ անկ օլաճակ։
Զիրա թա հէփ տէւրմէնճէ 25
րինի այագլարը ալթընա պ-
յանտաէք՝ վաասխլահլըղ տիւր-
ուէ կէրէք տիր։ Գալէթալ 26
օլաճակ սօնկ տիւշմէն՝ էօլիւմ
տիւր։ Զիրա հէր շէյ ծոտա 27
այագլարը ալթընա թապի՝
էյլէտի. վէ հէր շէյ թապի՝
օլմուշ տուր տուչտիյինտէ,
պէնտի տիր քի՝ հէր շէյ ծոտա
թապի՝ էտէնտէն մա՛տա տիր։
Վէ հէր շէյ ծոտա թապի՝ օ- 28
ղունճա, օ զէմանն Օղուլ քէնտի
տախի տապի՝ ծոտա հէր շէյ
թապի՝ էտինէ թապի՝ օլա-
ճակ. Թա քի Ալլահ հէր
շէյտէ հէր շէյ օլտուն։ Ույ- 29
լէ իսէ՝ էօլմիւշլէր իչիւն վաթ-
թիզ օլտուլար նէ՞ էտէճէք-
լէր. էյէր ատա էօլիւլէր
տիրիլմէզ իսէ, նի՞ճէսինա տա-
խի էօլիւլէր իչիւն վաթթիզ
օլտուլար։ Պէզ տախի նի՞ճէսինա 30
հէր տա՛մ եահդիլքէ կիրի-
պիլ։ Գրիստոս Իսուս Տէր 31
մըզտա մարմնոյ մեզ
պէնի նիհէմհէտտիրտիկտէն հաղ
ատը իչիւն հէր կիւն էտիյո-
ղում իչիւն հէր կիւն էտիյո-

32 բում: Էյէր պէն Նփեատա-
տա ատէմ ա՛տէթինձէ ձա-
նավարլար իլէ ձէնքլէշտիմ և-
աէ, պանա նէ՞ ֆայիտէ վար·
էյէր էօլիւլէր սիրիլմէզնաէ,
եէյէլիմ, վէ իչէլիմ· զի՛րա
33 եարըն էօլիւրիւզ: Ալտան-
ման, քէօթիւ իւլֆէթլէր՝ էյի
34 մէշրէպի պօղարլար: Սատա-
պանթէ ույանըն, վէ կիւնահ
էթմէն· զիրա ա՛զը քիմսէ-
էրաէ՝ Ալլահը պիլմէմէք
վար· ուէթանմանըզ իչինն
աէյլէրիմ:
35 Ամմա պիրի աէյէձէք·
էօլիւլէր նի՛ձէ սիրիլորլէր·
36 վէ նէ՞ թէհն իլէ կ՛ելորլէր: Էյ
ա՛գըլըզլը՝ աէնին էքսիյին չէյ՝
37 էօլմէյինձէ եաշամազ: Վէ
էքսիյին չէյ՝ օլաճաք թէհնի
էքմէզնին, իլա չըփլաք սա-
նէյի, պէլքի պուլույըն եա
38 պիր զայըֆ չէյին: Վէ Ալլահ
օնա իսթէտիյի կիսի թէհն՝ վէ
հէր պիր թօխսուման քէնտինէ
39 մախսուս թէհն վէրիր: Հէր
պիր թէհն՝ հէմանի պիր թէհն
տէյիւ տիր· իլա սուէմին թէ-
նի պաշդա՝ վէ սավարլարըն
թէհնի պաշդա՝ վէ պալըքլա-
րըն թէհնի պաշդա՝ վէ գուշլա-
40 րըն թէհնի պաշդա սըր: Հէմ
ադամվի թէհնլէր՝ հէմ եէր
թէհնլէրի վար· լաքին ադամ-
վիլէրին չէրէֆի պաշդա՝ վէ
եէրտէն օլանլարըն պաշդա
41 սըր: Վէ կիւնէշին չէրէֆի
պաշդա՝ վէ այըն չէրէֆի պաշ-
դա՝ վէ էլտէզլարըն չէրէֆի
պաշդա սըր· զիրա էլտէզ
էլտէզտան չէրէֆտէ ֆարգլը
42 սըր: Էօլիւլէրին դէյամէթի
տախի պէօյլէ տիր· Ընդ չիւ-
րիւքլիւքտէ էքիլիր, չիւրիւք-
43 սիզլիքտէ գալդար: Չէրէֆ-
սիզլիքտէ էքիլիր, չէրէֆտէ
գալդար· զայի՛ֆլիքտէ էքի-
լիր, գուվվէթտէ գալդար·
Նէֆտանի թէհն էքիլիր, բու- 44
հանի թէհն գալդար· Նէֆտա-
նի թէհն վար, բուհանի թէհն
տախի վար: Հէմ պէօյլէ եա- 45
զըլմըշ սըր· Իլք ատէմ Ադամ՝
եաշտյան ձանն օլտու· ասնկ Ա-
դամ՝ հայտէթ վէրէն բուհ օլ
տու: Նաքին իլք բուհանի 46
տէյիլ՝ իլա Նէֆտանի տիր,
վէ բուհանի անտէն ասնկրա
սըր: Իլք ատէմ՝ եէրտէն 47
ֆէօվրատտան խտխ· էքինճի
ատէմ՝ կէօքտէն Դաղըլ սըր:
ֆէօվրատտան օլան նիձէ խտխ, 48
ֆէօվրատտաքիլէր տախի էօյլէ
տիր· վէ կէօքտէն օլան նիձէ
խտխ, կէօքտէքիլէր տախի էօյ-
լէ տիր: Վէ ֆէօվրատտան օ- 49
լանըն Թաավվրինի նիձէ կիյ-
տիք խտխ, կէօքտէն օլանըն
Թաավվրինի տախի կիյէձէյիլ:
Վէ պուննու տէրիմ եա՛ դա- 50
րընտաշլար քի՝ Թէն վէ գան
Ալլահըն փտաիշահլըղընա վա-
րիս օլմազլա գատիր աէյիլլէր·
նէ չիւրիւքլիւք տախի՝ չիւ-
րիւքսիւզլիւյէ վարիս օլտու:
Իչլէք սիզէ պիր սըրը աէօյ- 51
լէրիմ· Կէրչի հէփսիմիզ ույու-
մայաճաղըզ· ամմա հէփսիմիզ
Թէպիլ օլաճաղըզ, պիր ան- 52
աէ՝ կէօզ գըրփըմընտա՝ ասնկ
պօրտուտա· չիւն պօրտու չըլը-
նաճագ, վէ էօլիւլէր չիւրիւք-
լիւք պուլմազ գըյամ էտէ-
ճէքլէր, հէմ պիզ Թէպիլ
օլաճաղըզ: Զիրա պու չիւ- 53
րիւրընէն չիւրիւքսիւզլիւք կիյ-
մէյէ՝ վէ պու էօլիւմլիւ՝ էօ-
լիւմսիւզլիւք կիյմէյէ լազըմ
սըր: Վէ պու չիւրիւր ընէ 54
չիւրիւքսիւզլիւք կիյտիքտէն

ամնկրա, հէմ պու էօլիւմլիւ՝ էօլիւմախեզլիւք կիյտիքատէն ամնկրա, օ ղէման եազըլը օլան ոէօղ Թէքմիլ օլաճագ. Իօ-
լևամ զալէապէյէ եուսուլտու:
55 Եա՛ էօլիւմ՝ ակնին տիքէնին հա՞նի. եա՛ մէզար՝ ակնին
56 զալէապէն հա՞նի: Ամմա էօ-
լիւմիւն տիքէնի կիւնահ տըր, վէ կիւնահըն դուվվէթի նօմա
57 տուր: Լաքին Բապպըմըզ Յի-
սուս Քրիստոսուն վասիթասի իլէ պիզէ զալէապէյի վէրէն
58 Ալլահա շուքր օլսուն: Իմտի եա՛ սէվկիլու գարնտաշլարըմ՝ մէօհքէմ օլուն, Թէմէլլէնմէզլէր օլուն, տայիմա Բապպըն ա՛մէլինտէ արԹմագսուս օլուն, վէ պիլմին քի՝ Բապպուս վահմէ Թէմինէզ նաֆիլէյէ տէյիլ տիր:

ՊԱՂ ԺԲ

1 Վէ ա՛զիզլէր իչիւն օլան ֆէզէ տէվէլիրմէսի խուսուսուն-
սու՝ գաղատիանըն քիլնագ-
լէրինէ Թանըլիմ էԹտիյիմ կի-
պի՝ սիզ տահի էօյլէ էյլէյին:
2 ՀաֆԹանըն իլգ կիւնիւնատ սիզին հէր պիրինիզ էլինտէն կէլտիյինի ճէմ՛ էտիպ՝ եա-
նընտա ալը գօսուն. Թա քի պէնիմ կէլտիյիմտէ, տէվէլը-
3 մէլէր օ ղէման օլմադըն: Վէ կէլտիյիմ ղէման՝ քիմզէրի քի միւնասիպ կէօրիւրսէնիզ, օն-
լարը մէքԹիւպլէր իլէ իչտա-
նընըզը Երուսաղէմ կէօԹիւր-
4 մէյէ կէօնտէրէճէյիմ: Վէ էյէր պանա տահի կիւԹմէգ միւնասիպ իսէ, պէնիմ իլէ
5 վարաճագլար: Վէ սիզէ՝ Մա-
կեդոնիայը կէզտիքտէն սոնկրա կէլէճէյիմ. չիւն Մակեդո-
նիայը կէզէճէյիմ: Վէ գասիլ 6
տիր քի եանընըզտա գալայըմ, պէլքիտէ՝ զըշը կէչիրէյիմ. Թա քի վարսընըզըմ եէրէ պէնի
սիզ կէօնտէրէսինիզ: Զիրա 7
խաԹէմէմ քի սիզի՝ չիմտի եօլճու կիպի կէօրէյիմ, ամմա ուման-
զըմ քի՝ էյէր Բապպ իլգին վէ-
րիրսէ՝ եանընըզտա պիր զէ-
ման գալայըմ: Լաքին գէնտէ- 8
հոստէյտէք՝ Եփեսոստա գա-
լաճաղըմ: Զիրա պուրա պիր 9
պէօյիւք վէ իշլէք գապու ա-
ջընըզը, վէ գարշը տուրանլար
չօք տուր:
Վէ էյէր ՏիմոԹէոս կէլիր- 10
սէ, պագըն քի՝ եանընըզտա գօրգուսուզլուղլա օլա. զի-
րա՝ պէնիմ կիմսէյի՝ օ տահի Բապպըն ա՛մէլինի իշլէյօր: Իմտի օնու քիմսէ Թահգիր 11
էԹմէսին. իլլա օնու՝ պանա կէլմէյէ սէլամէԹ իլէ կէօնտէ-
րին. զիրա օնու գարնտաշլար իլէ պէրապէր պէգլէյօրում: Ապողոս գարնտաշըն խուսու- 12
սունտա իսէ՝ օնա չօք եալ-
վարտըմ քի՝ գարնտաշլար իլէ պէրապէր սիզէ կէլէ, լաքին շիմտի կէլմէյէ՝ ասլա միւրա-
տը եօղուսուս. ամմա Փուր-
սաԹ պուլսուրսա, կէլէճէգ տիր:
Այանըզ օլսուն. իսմանտա 13
տուրսուն. ճէսուր օլսուն. գուվ-
վէԹլէնսին: Սիզին հէր շէյ- 14
նիզ մուհտապպէԹ իլէ օլսուն:
Վէ սիզէ եալվարըրըմ՝ եա՛ 15
գարնտաշլար՝ Ստեփաննէսին էվինի ախըր սինիզ քի՝ Ա-
քայիանըն իլգ մէյվէսի տիր, վէ քէնտիլէրինի ա՛զիզլէրին խըզմէԹինէ Թա՛յին էԹտիլէր, 16
քի սիզ տահի էօյլէլէրէ՝ վէ հէր պէրապէր իշլէյէնէ վէ

զահմէթ չէքէնէ միւթիւ՝ օլա-
17 սընըզ : Վէ Սաւփանէոսին հէմ Փորտունատոսուն վէ Ա-քայիկոսուն կէլմէլէրինէ շատ օլսուսմ . զի՞րա սիզին էքսիքլի-
յինիզին ընլար սօլսուրսուզլար :
18 Ձիւն քի պէնիմ րուհումսուզ՝ հէմ սիզինքինէ րահաթլան-
սըրսըզլար . նամի պէօյլէլէրի Թանըյըն :
19 Ադամընըն քինէսալէրի սիզէ սէլամ էտէրլէր . Ակէուզա հէմ Փրիսկիլլա՝ էվլէրինտէ օ-
լան քիլիսա իլէ՝ Տապսուս սի-
20 զէ չօգ սէլամ էտէրլէր : Հէմ դարնասուշլար սիզէ սէլամ է-

սէրլէր . պիրի պէրինտէ ա՛-
զիզ էօվիւշիւլէ սէլամ էտին :
Պու սէլամ՝ պէն Պօղոսուն 21
էլի իլէ եազըսը : Էյէր պիր 22
քիմսէ Տապսը Յիսուս Քրիս-
տոսու սէվմէզսէ , անաթէմա
օլսուն , մարան աթա : Տապսը 23
Յիսուս Քրիստոսուն ինայէ-
Թի պիլէնիզձէ օլսուն : Տու- 24
հապպէթիմ Քրիստոս Յիսուս-
սա հէփինիզ իլէ օլսուն . ամին:

Կօրնթոսլուլարա պիրինճի ՄԷ-
ՐԻՆՃ՝ ՓԻԼԻպպէից Սպ ֆանէս
էվ Փորտունատոս էվ Ափայիոսու-
էլէ իլէ եազըլըը :

ԱՌԱՔԵԼՈՒԹԻՒՆ ԱՄԲՈՂՋԱԿԱՆ ԻՆՉՊԷՍ ՆԱԵԻ ՍՈՒՐԲ ՀՕՐՆ ՄԵՐ ՅԻՍՈՒՍԻ ՔՐԻՍՏՈՍԻ

ՊԱՊ Ա

1 ՊՕՂՈՍ՝ Աստուծոյ կամ-
քովը Յիսուս Քրիստոսի
առաքեալը՝ եւ Տիմոթէոս
քոյրիկնոջ՝ Ս. սուրբերուն
որ Կորնթոսի մէջ եւ Աքայիոյ
2 ամէնուրեք են՝ Հայր Աստուծմէ
եւ մեր Տէր Յիսուս Քրիստոսէ
շնորհք ձեզի եւ խաղաղութիւն :
3 Օրհնեալ մեր Տէր Յիսուս Քրիս-
տոսի Հայր Աստուածը , ողորմու-
թեանց Հայրը եւ ամէն մխի-
թարութեանց Աստուածը , 4
որ մեզ կը մխիթարէ մեր ամէն
նեղութեանց մէջ , որպէսզի մենք
ալ կարենանք մխիթարել զանոնք
որ ամէն նեղութեանց մէջ են՝
Աստուծմէ մեզի տրուած մխի-
թարութեամբ : Վասն զի որչափ 5
Քրիստոսի չարչարանքները մեզ
կը գտնեն , նոյնչափ ալ Քրիս-
տոսով մեր մխիթարութիւնն
ալ կը շատնայ : Եթէ նեղու- 6
թիւն կրենք , ձեր մխիթարու-
թեան եւ փրկութեան համար է .
եթէ մխիթարուինք , ձեր մխի-
թարութեան համար է , որ կրե-
լով նոյն չարչարանքները որ
մենք ալ կը կրենք , համբերու-
թեամբ տոկաք : Եւ ձեր մասին 7
հաստատ յոյս ունինք , գիտնա-
լով որ ինչպէս չարչարանքնե-
րուն մասնակից էք , նոյնպէս
մխիթարութեանն ալ մասնակից
պիտի ըլլաք :
Վասն զի եղբարք , չենք ու- 8
զեր որ անգիտանաք մեր նե-
ղութեան համար որ եղաւ Ասիոյ
մէջ , թէ ուժէն վեր ծանրա-
բեռնուեցանք , մինչեւ անգամ
կեանքէն յուսահատեցանք : Ան- 9
շուշտ մահուան դատավճիռը
մեր վրայ առինք , որպէսզի մեր
վրայ չվստահինք , հապա Աս-
տուծոյ վստահինք որ մեռելնե-
րը կը յարուցանէ : Ան մեզ այդ- 10
չափ մեծ մահէ մը ազատեց եւ
կ՚ազատէ , եւ յուսով ենք որ
դարձեալ պիտի ազատէ , 11
երբ դուք ալ աղօթքով մեզի
օգնէք , որպէսզի շատերուն
աղօթքներուն համար շնորհա-
կալութիւն մատուցուի մեզի
համար , որ մեզի շնորհուած է :
Վասն զի մեր պարծանքն 12
այս է , մեր խղճմտանքին վկա-
յութիւնը , թէ մարդկային իմաս-
տութեամբ չենք վարուած , հա-
պա Աստուծոյ շնորհքով , եւ
մանաւանդ ձեզի հետ այսպէս
վարուեցանք աշխարհիս մէջ :
Վասն զի ուրիշ բան չենք գրեր 13
ձեզի , եթէ ոչ միայն ինչ որ
կարդալ եւ ճանչնալ կ՚ուզէք .
եւ յուսով եմ որ մինչեւ վերջը 14
ալ ճշմարտապէս պիտի ճանչ-
նաք , ինչպէս որ մասամբ ալ
ճանչցաք մեզ , որ ձեր պարծան-
քը ենք , ինչպէս դուք ալ մեր
Տէր Յիսուսին օրը մեր պարծան-
քը պիտի ըլլաք :
Եւ այս վստահութեամբ կա- 15
մեցայ նախ ձեզի գալ , որպէս-
զի երկրորդ շնորհք մը ունե-
նաք , եւ ձեր միջոցով Մակե-
դոնիա անցնիմ , եւ Մակեդո-
նիայէն դարձեալ գամ ձեզի ,
եւ դուք ճամբայ դրկէք զիս 16
Հրէաստան : Ուրեմն այս կա-
մեցողութեանս մէջ թեթեւամի-
տութիւն գործածեցի՞ , կամ
ինչ որ կը խորհիմ , մարմնա-
պէս կը խորհիմ , որ ըլլայ
միեւնոյն ատեն եւ այո եւ ոչ :
Ոչ , Աստուած ճշմարիտ է , 17
որ մեր խօսքը որ ձեզի ըսինք ,
այո եւ ոչ չեղաւ : Վասն զի 18
Աստուծոյ Որդին Յիսուս Քրիս-
տոս , որ մեր միջոցով ձեզի
քարոզուեցաւ , ես եւ Սիղուա-
նոս եւ Տիմոթէոս , այո եւ ոչ
չեղաւ , հապա անոր մէջ այո
եղաւ : Վասն զի Աստուծոյ 19
որքան խոստումներ կան , անոր
մէջ այո եղաւ , ուստի անոր
միջոցով ալ Ամէն կ՚ըսենք Աս-
տուծոյ փառքին համար մեր
միջոցով : Ինչպէս որ մեզ 20
Քրիստոսի հետ հաստատող
Աստուածն է , եւ մեզ օծողը ,
որ մեզ կնքեց եւ մեր սրտե-
րուն մէջ Հոգին իբրեւ պատ-
ուական տուաւ : Ես Աստուծ- 21
մէ կ՚աղաչեմ որ վկայ ըլլայ
իմ անձիս վրայ , որ ձեզի չեկայ
Կորնթոս , որպէսզի ձեզ չտու-
ժեցնեմ : Վասն զի մենք ձեր 22
հաւատքին վրայ տէր չենք ,
հապա ձեր ուրախութեան գոր-
ծակիցներ ենք , որովհետեւ
հաւատքով կը կենայիք :
Ուստի այս միտքը ունեցայ 1
ձեզի նորէն տրտմութեամբ չգալ :
Վասն զի եթէ ես ձեզ կը տրտմե- 2
ցնեմ , ուրեմն ո՞վ է որ զիս
կ՚ուրախացնէ , եթէ ոչ ինծի
տրտմեցուցածը : Եւ ձեզի այս 3
գրեցի , որպէսզի երբ գամ ,
չունենամ տրտմութիւն անոնց
պատճառով որոնցմէ ուրախա-
նալու էր ինծի , վստահ ըլլա-
լով ձեզի բոլորիդ վրայ , որ
իմ ուրախութիւնս ձեր բոլորին
ալ ուրախութիւնն է : Վասն 4
զի շատ նեղութենէ եւ սրտի
ցաւէ մէջ ձեզի գրեցի արտա-
սուքներով , ոչ թէ որ տրտմե-
ցնէք , հապա որ գիտնաք ձեզի
համար ունեցած սիրոյս առա-
տութիւնը :
Եթէ մէկը տրտմեցուցած է , 5
ինծի չէ տրտմեցուցած , հապա
մասամբ , որպէսզի չծանրա-
բեռնեմ զայն , բոլորիդ : Բաւա- 6
կան է այդպիսիին այս պատիժը
որ շատերէն եղաւ , որպէսզի
հիմա հակառակը ներողամիտ
ըլլաք եւ մխիթարէք զայն , որ-
պէսզի գուցէ չափազանց տրտ-
մութեամբ կլլուի այդպիսին :
Ուստի կը յորդորեմ ձեզ որ 7
սէր ցուցնէք անոր : Վասն զի 8
ասոր համար ալ գրեցի , որ-
պէսզի փորձը գիտնամ , թէ
ամէն բանի մէջ հնազանդ էք :
Ձեր ներողամիտ ըլլալուն մէջ 9
ալ ես ներողամիտ եղայ : Վասն
զի եթէ ես ներողամիտ եղայ
որեւէ բանի մէջ , ձեզի համար
Քրիստոսի դիմաց ներողամիտ
եղայ , 10
որպէսզի Սատանան մեզ չշա-
հագործէ , վասն զի անոր մտա-
ծումները չենք անգիտանար :
Ուստի երբ Տրովադա եկայ 11
Քրիստոսի աւետարանին հա-
մար , եւ դուռ մը ինծի համար
բացուեցաւ Տէրոջմով , 12
հանգստութիւն չունեցայ իմ
հոգիիս համար , որովհետեւ
Տիտոսը չգտայ իմ եղբայրս ,
հապա անոնցմէ հրաժեշտ առի ,
եւ Մակեդոնիա ելայ : 13
Բայց Աստուծոյ շնորհակա- 14
լութիւն որ միշտ մեզ Քրիստո-
սով յաղթութեան մէջ կը տա-
նի , եւ իր գիտութեան հոտը
մեր միջոցով ամէն տեղ կը տա-
րածէ : Վասն զի մենք Աստուծոյ 15
համար Քրիստոսի անուշ հոտն
ենք , կորսուողներուն մէջ ալ ,
փրկուողներուն մէջ ալ : Կոր- 16
սուողներուն համար մահուան
մահուանից հոտ , փրկուողնե-
րուն համար կեանքի կեանքից
հոտ : Եւ ո՞վ է այս բաներուն
համար պիտանի : Վասն զի մենք 17
շատերու պէս Աստուծոյ խօսքը
չենք ծախեր , հապա անկեղծու-
թեամբ , հապա Աստուծմէ ըլլա-
լով , Աստուծոյ առջեւ Քրիս-
տոսով կը խօսինք :

էլեմլէրին սապրը իճրա օլունան Թէսէլոնիզ վէ խէ-
լասընըզ իչիւն սիւր · վէ էյէր
Թէսէլէ պուլուրսագ , սիզին
Թէսէլոնիզ վէ խէլասընըզ ի-
7 չիւն սիւր · վէ սիզին իչիւն ի-
միսիզ սահիհ սիր , չիւնգի-
լորիզ քի՝ էլեմլէրէ իլճագ օ-
ւուլուննուզ կիսայ՝ պէյլէճէ
Թէսէլոնիյէ տակի օլուրսու-
8 նուզ : Զիրա եա՛ գարնասաշ-
լար՝ պիզէ Ասիասա վագի՛ օ-
լան սըգընթըմըզըն խուսու-
սունսա՝ խաթէմէզիզ քի պիւ-
մէզ օլասընըզ , քի Թագաթը-
մըզտան զիյասէ զայէթ չօգ
ալըրըզ էէքսիք , շէյլէ քի՝
եաշամագտան պիլէ իւմիսի-
9 զիզն քէստիք : Նաքին պիզիմ
քէնարիմիզսէ՝ էօլիւմիւն սիճի-
լի վար իսի , Թա քի քէնարիմի-
զէ կիւվէնմէյէլիմ , իլա էօ-
լիւլէրի տիրիլտէն Ալլահա ·
10 Օլ քիմ պիզի օգատար պէօ-
յիւք էօլիւմտէն խէլաս էթ-
տի , հէմ խէլաս էտէր · քի
օնա իւմիտ էտէրիզ քի՝ տահա
11 խէլաս էտէճէք · Զիւն քի պի-
զիմ իչիւն տուա՛տա սիզ տա-
խի եարտըմ էթմէյինիզ , Թա
քի պիզէ օլան իչտան չօգ քիմ-
սէլէրտէն օլմազլըգ՝ չօգ քիմ-
սէլէր պիզիմ իչիւն չիւքը է-
տէլէր :
12 Զիրա պիզիմ էֆէնիմա-
ըզմըզ պու սուր , զամիրիմի-
զին չէհաատէթի քի՝ տիւնեա-
տա վէ ախիրէտտա սիզին եա-
նընըզտա սատէ տիլ վէ Ա լա-
հըն խիւրիւսիւ փութք իլէ՝ Թէն
ի՛լմի իլէ տէյիլ՝ իլա Ալլահըն
13 ըւաԹֆու իլէ կէչինտիք : Զի-
րա սիզէ՝ օգուսուզլուննուզ է-
լոտա անկլատըլընըզտան մա՛-
տա չէյլէր եաղմայօրուզ · վէ

ուամարըմ՛քի՝ հէյնան ա՛գըլէ-
Թէուէք անկլայաճագսընըզ ,
նիճէ քի պիզի պիր միգսարը- 14
նըզ տախի անկլասը քի՝ Տապը
Յիսուսըն կիւնիւնտէ պիզ
սիզին ինֆիխարընըզ իչ , նի-
ճէ քի սիզ տախի պիզիմ :
Վէ պու ի՛Թիգատա իլէ սիզէ 15
էվվէլա հէլմէք խաԹէրիտիմ ,
Թա քի ինչինճի քէրէմէ նայիլ
օլասընըզ : Վէ սիզտէն Մա- 16
կեդոնիայա հէչէյիմ , վէ Մա-
կեդոնիատան եինէ սիզէ հէ-
լէյիմ , վէ սիզտէն Եհոս-
ուեսիան հէօնատրիլէյիմ : Իմ 17
սի պունու սիւչիւնմէմտէ՝ ա՛-
ճապա խաֆիֆլի՞ք մի էթտիմ ,
եօխսա սիւչիւնտիյիւմ չէյլէ-
րի Թէ՞նճէ մի սիւչիւնիւրիւմ ,
Թա քի պէնատէ՝ պէլի պէլի՝ վէ
եօգ եօգ օլսուն : Ամմա Ալլահ 18
էվին տիր քի՝ պիզիմ սիզէ օլան
սէօղիւմիւզ՝ պէլի վէ եօգ օլմա-
սը : Զիրա պիզտէն՝ էո՛նէ 19
պէնատէն վէ Սիլուանոստան
վէ ՏիմոԹէոստան արանըզտա
վա՛զ օլունան Ալլահըն Օղլու
Յիսուս Քրիստոս՝ պէլի հէմ
եօգ օլմասը · իլա օնատա պէլի
օլսուս : Զիրա Ալլահըն նէ 20
գատար վա՛ալէրի վարըստա , օն-
ատա պէլի վէ օնատա սոնի սիր ,
Ալլահըն ճէլալի իչիւն վասի-
Թամըզ իլէ : Վէ պիզի սիզին 21
իլէ պէրատէր Քրիստոստա
սապԹէ էտէն վէ պիզի մէսհ
էտէն՝ Ալլահ սըր · Օլքիմսէ- 22
զի միւհրլէտի տախի , վէ եհը-
րէքլէրինիզտէ Տուհուն փէհի-
նի վէրտի : Պէն խէ ճանըմա 23
Ալլահը շահիտ ԹուԹարըմ , քի
արԹըգ ԿորնԹոսա՝ սիզի էսիր-
կէտիյիմտէն կէլմէտիմ · Տէ- 24
յիլ քի՝ պիզ սիզին իմանընը-
զա հիւքում տատրըզտ էտէրիզ ,

եւ ամէն սիզն ակվինճինիզէ եար-
տըմճըլար իզ · զիրա սիզ ի-
մանտա տուրուրաուն ուզ :

ՊԱՊ Բ

1 Ա է քէնտիմէ պուն ու միւ-
նայ կէօրաիւմ , քի սիզէ
էինէ գաւավէթ իլէ կէլմէ-
2 կիմ : Զիրա էյէր սիզն ալէն
գաւավէթլէնմէյիրսէմ , եա
ալէնի ակվինտիրէճէէք քի՞մսիր ,
ալէնտէն գաւավէթլէնէն քիմ-
3 սէ տէ՞յիլ մի : Ա է սիզէ հէ-
ման պուն ու եաղմուր քի՝ կէլ-
սէյիմ զէման պանա շապ օլ-
մայա կէրէէք օլան քիմսէլէր-
տէն գաւավէթիմ օլմասըն .
զինն հէփինիզտէն է օ թ է ւ ր իւ
կիւվէնիրիմ քի՝ ալէնիմ շապը-
ղըմ սիզնն հէփինիզնն տիր :
4 Զիրա է օգ սըզլէթտէն վէ
եիւրէէք սըզընթըրնատ՝ սի-
զէ է օգ կէօզ եաշլէրի իլէ եաղ-
սըմ , տէյիլ քի գաւավէթլէ-
նէսինիզ , իլլա ալէնիմտիզէ զի-
յատէսի իլէ օլան մուհապէ-
թիմի անկլայասընըզ :
5 Ա է էյէր սիր քիմսէ գա-
ւավէթլէնմէյուսի իսէ , ալէնի
գաւավէթլէնմէմէսի՝ իլլա քի
սիր թ ա ր ա ֆ տ ա ն , թա քի հէ-
6 փինիզէ տաղը օլմայըմ : Պէօյլէ
քիմսէյէ՝ է օգ քիմսէլէրտէն օ-
նան պուն թէքտիր էէթէր :
7 Շէօյլէ քի սիր ա՛քա՝ սիզ տա-
հա զիյատէ պաղըշլայըպ թէ-
կէլի վէրմէք կէրէէք սինիզ ,
քի պուն միսլու քիմսէ միէք
գաւավէթտէն եուտուլմայա :
8 Ա նատան է օ թ է ւ ր իւ սիզէ եալվա-
րըրըմ քի՝ ա նա մուհապէթ
9 մուգաբիրէր է ուէսինիզ : Զի-
րա հէման պուն ուն իչինն տա-
խի եաղըմ , թա քի հէր շէյ
ուէ միւթի՛ամիսինիզ ուէյիւ
թէէճրիւպէնիզն ալէէյիմ : Վէ
քիմէ քի պիր շէյ պաղըշտը-
ռանըզ , պէն տախի պաղըշ-
րըմ · զիրա պէն տախի՝ պաղըշ-
լատըզմը՝ էյէր պիր շէյ պա-
ղըշամըշ իսէմ , Տ ր իհատուն
Հուզուրուն տա սիզնն իչինն պա-
ղըշամըզմ , թա քի շէյթանա
ալթ օլմայալըմ · զիրա օնուն
գաւատլարընը ալմէզ տէյի-
լիզ :

Իման Տ ր իհատուն աւետա-
րանը լչինն Տրոաս կէլտիյիմ-
տէ , պանա Ր ատպատան գափու-
սըզըմըշ օլմալըյա , գարնատա-
շըմ Տիտուս պուլմատըզըմ-
ատն՝ բուհուտմա բահաթըմ
օլմատը · լսքին օնլար իլէ վէ-
տալաշըպ՝ Ս՝ակէդոնիայա չըգ-
տըմ :

Ամմա պիզէ տայիմա Փ ը-
ր իհատս իլէ զաֆէր վէրէն՝ վէ
հէր եէրտէ պիզիմ վասիթա-
մըզ իլէ օնուն պիլգիսինին բահ-
հատրնը պէյան էտէն Ա ստա շ
շիւքր օլսուն : Զիրա կէրէէք
խէլաս պուլաճապ կէրէէք հէ-
լապ օլաճապ քիմսէլէրին ար ա-
սընատ՝ Ա ստա շ Փ ր իհատուն
լուշ բահհատը իզ · Պա՛զըլա-
րընա է օ լ իւմ իչինն է օ լ իւմ բա-
հհատը՝ պա՛զըլարընա խէ հա-
յատ իչինն հայատ բահհատը
իզ · վէ պու շէյլէրէ քի՞մ գա-
տըր տիր : Զիրա չօպլարը կի-
պի Ա ստաշն ուէօղունիւ թէզ-
վիր էտէնլէր տէյիլ իզ , իլլա
իխլիսիա փաքատէն կէլսէ՝ իլա
Ա ստահատն կէլսէ՝ Ա ստաշն
հուզուրուն տա Փ ր իհատուտա
ուէյլէրիզ :

ՊԱՊ Գ

1 Այնինէ քէնտիմիզն Թաւսի-
յէ՞ մի էթմէյէ պաշլարըզ.
եօխսա պա՛զըլարը կիպի Թա-
րաֆընըզա Թաւսիյէ Ճք-
Թիւապէրինէ՝ եախօտ Թարա-
ֆընըտան Թաւսիյէրէ՞ մի
2 միւհԹաճ լուզ: Նիւրէքլէրի-
միզսէ եազըլմըշ՝ հէմ սատմ-
էրտէն Թանըլըր վէ օգունուր
մէքԹիւպիւմիւզ սիզ սինիզ.
3 Ընդ պէլէ սինիզ քի՝ պիզ
ատն էնձրա օլունմուշ՝ Քրիս-
տոսուն մէքԹիւպիւսիւնիւզ,
քի ատյիլ միւրէքքէպ էլէ՝ էլլա
ախրի Ալլահըն Րուհունէ եա-
զըլալը, ատյիլ Թաշ լէվհալա-
րընա՝ էլլա եիւրէյին էմրէն
4 լէվհալարընա: Վէ Քրիստո-
սուն վասիԹասի իլէ Ալլահա
պէյլէ ի՛Թիմաալըմըզ վար:
5 Տէյիլ քի քէնտիմիզմէն պիր
էյ՝ քէնտիլիյինիզմէն կիպի
տիւշունմէյէ գոսիր էյ, էլլա
պիզիմգոսիր օլմամըզ Ալլահ-
6 տան տըր. Քի օ՝ պիզի էհլի
ա՛հտըն խըզմէԹճիլէրի օմաղա
գոսիր էյլէտի, տէյիլ եազըլ-
նըն էլլա րուհուն. զիրա եա-
զը էօլմէյուրիւր, ամմա րուհ
7 հայաԹ վէրիր: Վէ էյէր
էօլմէյիմիզն՝ եազըլար իլէ Թաշ
լարտա րէսմ օլունան խըզմէ-
Թի ճէլալ իլէ օլտու էտէ՝ շէյ-
լէ քի Խրայէլ օղուլլարը Մով-
սէսին եիւզիւնէ՝ օնուն եիւզիւ-
նինն պաԹԹալ օլունուր ճէլա-
լի սէպէպինատն՝ այագմադա
8 գոսիր տէյիլլէր էտի, Րու-
հուն խըզմէԹի նի՞ճէ տահա
զիյատէ ճէլալ իլէ օլմայաճագ
9 տըր: Զիրա էյէր ա՛ղաբա
հիւքմ օլմադընըն խըզմէԹի ճէ-
լալէ, տահա չօք զիյատէ
սատագաԹըն խըզմէԹի ճէ-
լալէ արԹաճագ տըր: Զի- 10
րա ճէլիլ օլան շէյ՝ ճէլալին
զոյէԹ ա՛լա օլտուղունատն՝
պուս Թարաֆտա ճէլիլ օլմա-
տը: Զիւն քի էյէր իալԹալ 11
օլունան՝ ճէլալտէ էտի էտէ,
նէ՞ գոսար զիյատէ պագի՛ օ-
լան՝ ճէլալտէ օլաճագ: Ամի 12
պէօյլէ իւմիտիմիզ վար էքէն,
չօգ ճէսարէԹ իսԹի՛մալ էտէ-
րիզ: Վէ տէյիլ Մովսէս կի- 13
պի՝ քէնտի եիւզիւնէ էօր-
ԹիւԹ պօրուսուս, Թա քի Իս-
րայէլ օղուլլարը իալԹալ օլա-
ճագ ճէլալին սօնունա պագմա-
յալար: Ամմա օնլարըն ա՛գըլ 14
լարը աչըլմուշտու. զիրա Թա
պուս կիւնէտէք էտի՛քի Ա՛հտըն
օգունատուղունատ՝ օլ էօրԹիւ
տուրմայօր, գալըրըրլմամըշ
տըր, չիւն քի՝ Քրիստոսատա
պաղԹալ օլունուր: Էյձին 15
Թա պուս կիւնէտէք Մովսէսին
օգունատուղու զիհնան՝ օնլարըն
եիւրէյի իւզէրինատէ էօրԹիւ
եաԹմայօր: Ամմա օնլար Րատ- 16
ման ատօնատիլիս զիհնան՝ էօր-
ԹիւԹ գալըրըրլըր: Վէ Րատման՝ 17
օլ Րուհ տուր, վէ Րատմանըն
Րուհու օլտուղու էէրատէ՝ ա՛-
զատլըգ օրատատա տըր: Պիզ իսէ 18
հէփիմիզ էօրԹիւտիւզ եիւզլէ
Րատմանըն ճէլալինի այինէտտէ
կիպի ատյր էտէրէք՝ հէման օ
տուրուԹէ Րատմանըն Րուհուն-
ման կիպի՝ ճէլալտէն ճէլալէ
Թէպտիլ օլուրուզ:

ՊԱՊ Դ

( )նոման էօԹիւրիս պուս 1
խըզմէԹի պիզտէ վար էքէն՝ պի-
զէ ժէրհամէյի օլունատուղունա

2 կէօրէ՝ օսանմազըզ : Իլա րէ-
զալէթին կիզլի շէյլէրինի
բէտատ էտիպ՝ ֆէնատ իլէ վարըն-
մազըզ , հէմ Ալլահըն սէօ-
զլուննէ հիլէ գաթմազըզ · իլա
Ալլահըն հուզուրունատա կէր-
չէքլիյին պէյանի իլէ քէնաե-
լէրիմիզլի հէվ ատէմլէրին զա-
միրինէ թավսիյէ էտէրիզ :
3 Վէ էյէր պիզիմ աւէտարանը-
մըզ էօրթիւլիւ իսէ տախի՝ հէ-
լաք օլաճագ քիմսէլէրէ էօր-
4 թիւլիւ տիւր · Քի օնլարատա
պու տիւննէանըն ալլահը՝ ի-
մանըզլարըն ա՛գլընը քէօր
էթատ , քի Ալլահըն թաավի-
րի օլան Քրիստոսուն Հէլալի-
նին աւէտարանըննըն նուրու
5 օնլարա տօղմայա : Զ իրա
քէնաիմիզլի վ՛ազ էթմէյօրուզ՝
իլա Քրիստոս Յիսուս Տատ-
պը , վէ քէնաիմիզլի Յիսուս ի-
6 չինն սիզէ գուվլար : Զ իրա գա-
րանլըգատան ըշըգ վարլամազա
ատ յէն Ալլահ՝ Յիսուս Քրիս-
տոսուն եիւզիւնատ Ալլահըն
Հէլալ պիլգիսինին նուրուննու
վէրմէք իչինն՝ եիւրէքլէրիմի-
7 զէ օ ըշըգ վէրատ : Վէ պու
խաղլընէյի Թօվրատ գաղալար-
տա ԹուԹարըզ · Թա քի գուվ
վէԹին չօգ գիւյատ օլմատը՝
Ալլահատան օլա , վէ ատյիլ
8 պիզատէն : Հէր չէյատ սըզըն-
Թը չէքէրիզ , լաքին սըզլէԹէ
հէլմէզլիզ · Նաչարլըգ չէքէ-
րիզ , լաքին խամիտիզ գալմա-
9 զըզ · Գօվալանըրըզ , ամմա
Թէրք օլմանմազըզ · Հէրէ չար-
փըլըրըզ , ամմա հէլաք օլման-
10 մազըզ · Յիսուսուն էօլիւմիւ-
նիւ տայիմա Թէննիմիզատ Թա-
ջըրըզ , Թա քի Յիսուսուն
է՛օմրիւ տախի Թէննիմիզատ
11 պէյան օլմունա : Զ իրա պիզ
եաչայանլար՝ Յիսուս իչլիւն
տայիմա էօլիւմէ Թէսլիմ օլու-
նուրուզ , Թա քի Յիսուսուն
է՛օմրիւ տախի պիզիմ էօլիւմ-
լիւ Թէննիմիզատ պէյան օլու-
նա : Շէօյլէ քի պիզատ էօլիւմ՝ 12
սիզատ իսէ է՛օմիւր ա՛մէլ է-
տէր : Վէ իմանըն հէման օ 13
րուհունա մալիք օլտուղումուզ
էճիլատէն՝ Ինանտըմ , ծուն ի-
չինն սէօյլէտիմ՝ եազըմըշ օլ-
տուղու կիպի , պիզ տախի ի-
նանըրըզ , ծուն իչինն տախի
սէօյլէրիզ : Չիւն քի պիզիրիզ 14
քի՝ Րատպ Յիսուսու տիրիլ-
տէն՝ պիզի տախի Յիսուսուն
վահԹատ իլէ տիրիլատէճէք ,
վէ պիզին իլէ հուզուրա կէԹի-
րէճէք տիր : Զ իրա հէր չէյ 15
սիզին իչինն տիւր , Թա քի ի՛-
նայէԹ չօղալըպ՝ չօգլարըն չի-
րիւ իլէ Ալլահըն ճէլալինէ
արԹա :
Պունուն իչինն օսանմազըզ · 16
լաքին էյէր պիզիմ ատէմլիմիզ
ատէմլիմիզ չիւրիւր խաչ տախի՝
կիւն պէ կիւն իչէրինքի Թազէ-
լէնիլը : Զ իրա պիզիմ զէմանի 17
օլան հաֆիֆ սըզլէԹիմիզ՝
պիզէ զայէԹ չօգ՝ խատատան
զի յատէ էպէտի ճէլալ ազըր-
լըզը ա՛մէլ էտէր : Չիւն քի կէօ- 18
րինէն չէյլէրէ պատմազըզ ,
իլա կէօրինմէյէնլէրէ · զի րա
կէօրինէնլէր զէմանի տիր ,
ամմա կէօրինմէյէնլէր էպէ-
տի տիր :

ՊԱՊ Ե

1 Ո՞վ իրա պիզիրիզքի՝ էյէր
մէսքէանըմըզըն տիւնեավի էվի
պօզուլուրսա , Ալլահատան՝ էլ
իլէ եափըլմատըզ էվ կէօքլէր-
տէ էպէտի տիր պիտատըզ վար :

2 Ձիւն քի պուննտա՝ կէօքտէն օ-
լան մէսքեանըմըզը կիյինմէյէ
հասրէթ էտէրէք ահէքէրիզ՝.
3 Ձիւն կիյինմիշ օլուպ՝ ջըպլագ
4 պուլունմայաճաղըզ : Ձիրա
պիզ պու մէսքեանտա օլանլար՝
եիւք ալճընտա ահ չէքէրիզ.
պուննուն իչինէ քի սոյունմագ
խաթէմիզնիզ, իւա իսաթտէն
կիյինմէք. Թա քի էօլիւմլիւ
ձէ-էպ հայաթտէն եուտուպա :
5 Ամմա պիզի հէմտան պու շէյէ
հաղըրլայան՝ Ալլահ սըզ, քի
օ պիզէ Ռուհունի վէհինի տախի
6 վէրսի : Ամտի տայիմա ձէտա-
րէթ էտէրիզ, պնրա պիլնիրիզ
քի՝ պիզ Թէնատ հաղըր իքէն՝
7 Ռասպատան ուզաղըզ. Ձիրա
խման իլէ եիւրիւրիւզ, վէ տէ-
8 յիւ կէօրիւշիլէ : Ամտի ձէտա-
րէթ էտէրիզ, վէ ռահմ նզէն՝
պախտուտա Թէննատէն ուզագ՝
վէ Ռասպըլըն եանընտա հաղըր
9 օլաղըմ : Ինուն իչինէ տախի
պայրէթ էտէրիզ քի՝ կէրէք
հաղըր իսէք կէրէք ուզագ ի-
ուէք, ինա մագպուլ օլաղըմ :
10 Ձիրա կէրէք սիր քի՝ հէմի-
միզ Քրիստոսուն սիվանը հու-
ղուրունտա կէօրինէղիմ, Թա
քի հէր ք էս քէնատ Թէննի իլէ
էԹատ՝յի ա՝մէլլէրէ կէօրէ՝ կէ-
րէք էյի կէրէք քէօԹիւ ի՝վա-
ղը՝ը ալա :
11 Ամտի պիզ Ռասպըլըն պօյուտ-
ատնուտ պիլմէյինէ՝ տաէմլէրի
պանատըրըզը, վէ Ալլահտա ա-
շիքեար իզ. վէ ուամրըմ քի՝
պիզինն զամիրլէրինիզտէ տախի
12 աշիքեար օլմուշուզ : Ձիրա
քէնատիմիզի էինէ պիզէ Թավ
պէյէ էԹմէյօրուզ, իւա պիզէ
պիզատէն է Թիւրիւ ի՝ֆԹիխար
աէպէպի վէրմիզ. Թա էլ
եիւզտէ վէ տէյիլ եիւրէքտէ

ի՝ֆԹիխար էտէ՝նէրէ «էօղի-
նիւզ օլտան : Ձիրա էյէր 13
պիխտան օլտուգ քտէ, Ալլահ
իչինէ տիւր. վէ էյէր ա՝գը-
մըզ Թամ քտէ, պիզնն իչինէ
տիւր : Ամտի քի Քրիստոսուն 14
մուհտապպէԹի պիզէ զօր է-
տէր. զնրա պէօյէ գըյտա
էտէրիզ քի՝ էյէր պիրի հէմի-
տի իչինէ էօլտիւ քտէ, օլմուշ
օլտու քի՝ հէմինտի էօլտիւէր.
վէ հէմինտինն ուղուրունա 15
էօլտիւ, Թա քի տրԹըգ քա-
շայանլար քէնատիէրի իչինէ
եաշամայալար, իւա քէնատ-
լէրինն ուղուրունա էօլէն հէմ
տիրիլէն իչինէ : Շէօյլէ քի 16
պիզ շիմտէն սոնկրա քիմսէյի
Թէննմէ պիլմէզլիզ. վէ էյէր
Քրիստոսու Թէննմէ պիլտիք
քտէ տէ՝ զօր տաքին շիմտի տրԹը
պիլմէզլիզ : Շէօյլէ քի էյէր 17
պիր քիմսէ Քրիստոստա քտէ,
եէնի մախլուգ տուր. հաքի
շէյլէր կէչտի, իչԹէ հէր շէյ
եէնի օլտու : վէ հէմինտի Ա- 18
լահտան սըզ քի՝ պիզի Յիսուս
Քրիստոսուն վասիԹտի իլէ
քէնատխի իլէ տուշ էԹտիրտի,
վէ պիզէ տուշմուն խըզմէԹինի
վէրտի. Եա՛նի քի Ալլահ 19
Քրիստոստա ա՛խունէտայը՝ օնլա-
րըն տուշլարընը տայմայարագ՝
քէնատխի իլէ տուշ էԹտիրտի,
վէ տուշմուն ա՛էօղիւննիւ պիզէ
ՊԹմլիմ էԹտի : Ամտի Ալլահ 20
պիզիմ վասիԹտըզ իլէ եալ-
վարըր կիտի՝ Քրիստոսուն
Թարատիքնատան էլչի՛ք էտէ-
րիզ, Քրիստոս իչինէ ըէճա
էտէրիզ, Ալլահ իլէ տուշմ օ-
լան : Ձիրա կիւնահ պիլմէյէ 21
նի՛ պիզիմ իչինէ կիւնահ գօ՛ռըպա-
նըէյէ՛ի, Թա քի պիզ ծնուն իլէ՝
Ալլահըն տատագԹը օլաղըմ :

ԳԼՈՒԽ Ա

1 Յամէն պէրապէր իշէր ի-
քէն, եալվարըրըզ տախի քի՝
սիզ Ալլահըն ինայէթինի նա-
ֆիլէյէ գապուլ էթմիշ օլմա-
2 յաղընըզ: Զիրա տէր քի՝ Սէ-
նի մադպուլ զէմանատա տինկ-
լէտիմ, վէ տանա խէլաս կիւ-
նիւնտէ եարըմ էթտիմ. իշ-
թէ շիմտի մադպուլ զէման՝
իշթէ շիմտի խէլաս կիւնիւ:
3 Հիչ պիր շէյտէ՝ պիր թէօքէզ
վէրմէզլիղ, թա քի իլզմէթ
4 գուստուրուս օլմայա: Իլա հէր
շէյտէ քէնտիմիզի Ալլահըն
իլզմէթճիլէրի կիպի թագ-
տիմ էտէրիզ, չօգ սապր իլէ՝
սըգընմըլար իլէ՝ տէրտլէր իլէ՝
5 սըգլէթլէր իլէ՝ քէօթէքլէր իլէ՝
հապալար ըլա՝ տէհլիկինլիքլէր
իլէ՝ զահմէթլէր իլէ՝ ույգու-
6 տուզլուգլար ըլա՝ աճլըգլար
ըլա՝ փաքլըլ ըլա՝ պիրկի իլէ՝
սապր իլէ՝ լէթաֆէթ իլէ՝ Ա-
7 զիզ Ռուհիլէ՝ միւրայըլըզ մու-
հապպէթ իլէ՝ կէրչէքլիք ա-
զիւ իլէ՝ Ալլահըն գուվվէթի
իլէ՝ սաոտագաթըն սապլան
վէ սօլտան սիլահլարը իլէ՝
8 ի՛զզէթ վէ ի՛թիպարըզլըգ
իլէ՝ պէնանամըզդ վէ նամ ու
շան իլէ. սլտատըմըլար՝ վէ
9 կէրչէք քիմսէլէր կիպի, պէ-
լիսիզ՝ վէ պէլուի քիմսէլէր կի-
պի, էօլմիւշ քիմսէլէր կիպի՝
սանմա իշլէթէ եաշայօրուզ, թէ-
պիպ օլունան՝ սանմա էօլսիւ-
րիւլմէյէն քիմսէլէր կիպի,
10 գաոսավէթսէ օլան՝ սանմա տա-
կիպա պէվինէն քիմսէլէր կի-
պի, ֆաղիրլէր՝ սանմա չօգլա-
րընը զէնկին էտէն քիմսէլէր
կիպի, հիչ պիր շէյի օլմայան-
լար՝ սանմա հէր շէյի զապթ
էտէնլէր կիպի իլ: Ալլըմըզ 11
պիզէ աչըլմըշտըր՝ եա Կորըն-
թոսլուլար, եիւրէյիմիզ կէ-
նիշլէնմիշտիր: Փիղսէ տարլըգ 12
չէքմէ յօղսունուզ, լաքին քէն-
տի պաղրլարընըզտա տարլըգ
չէքէր սինիլ: Վէ էվլատլա- 13
րա կիպի պէյլէրիմ, պունա
պէտէլ պիզ տախի կէնիշլէ-
նին:

Յոհաննըզլար իլէ պիր պէյտէ- 14
տուրուլա կէրմէն. զիրա տա-
տագաթըն նահագլըգ իլէ նէ՞
հիսապտարլըղը՝ վէ ըշըլըն գա-
րանլըղլա նէ՞ իչհագլըղը վար:
Վէ Փրխատոսըն՝ Բէլիար իլէ 15
նէ՞ իթթիֆագը, եախօտ միւ-
մինին՝ խոհանըզ իլէ նէ՞ հիս-
պէսի վար: Վէ Ալլահըն հէյ- 16
քէլինին՝ փութլար իլէ նէ՞ միւ-
նահիպէթի վար. զիրա սիզ
սիրի Ալլահըն հէյքէլի սի-
նիզ, նիչէ քի Ալլահ պէտի.
Օնլարըն արտընտա տաքին
օլաճաղըմ, վէ արտընտա
հէդէճէհյիմ, վէ օնլարըն Ալլա-
հը օլաճաղըմ, վէ օնլար գավ-
մըմ օլաճագլար: Պունուն ի- 17
չինն օնլարըն օրթաընտան
ջըգըն, վէ այրըլըն՝ պէյօր
Ռապպ, վէ նապիւք չէյչ տօ-
գանման. Վէ պէն սիզի գա- 18
պուլ էտէճէհյիմ, վէ փէտէրի-
նիզ օլաճաղըմ, վէ սիզ օղու-
լարըմ վէ գըզլարըմ օլաճագ-
սընըզ՝ պէյօր Չէր չէյչ գա-
պուր Ռապպ:

ԳԼՈՒԽ Բ

1 Յամէ եա պէվհիւլհուլէր՝
պու վա՛տէրիմիզ վար ի՛քէն,
քէնտիմիզի թէնին վէ ղուհ
հէր մուղտարլըղընտան փաք-

էյկրւէք՝ Աւլահըն գօրդուսու
լէ ա՛զիզւէք խազրէ ա՛մէլ է-
տէլիմ ։
2 Կիզի գաապուլ էտին . հիչ
քիմսէյէ նահադլըգ էթմէ-
սէք , հիչ քիմսէյի ֆէսատա
վէրմէտիք , հիչ քիմսէյէ զաար
3 էթմէտիք ։ Հիւքմ իչլուն սէց-
լէմէյօրում . զիւրա փէշին սէց-
լէտիմ քի՝ պէրապէր էօլմէք
վէ պէրապէր եաշամադ իչլուն
4 եիւրէքլէրիմիզտէ սինիզ ։ Ին-
սիններտէ չօգ ֆէսարէթիմվար ,
սիզտէն էօթիւրիւ չօգ իֆթի-
խարըմ վար . թէսէլլիտէն տօ-
մուշում , ֆիւմլէ սըգընթըմըզ
տա՝ շաղլըգտան թաշգընըմ ։
5 Ընն քի սիզ Մակեդոնիայա
կէչտիքտաէ , վիւճիւտիւմիւզիւն
հիչ պիր րահաթլըղը օլմատը ,
իլլա հէր չէյտէ սըգընթըտա
օլտուգ . տիշարըտան զավզա-
լար՝ իչէրիտէն գօրգուլար վար
6 իտի ։ Լաքին ալչագ կէօնիւլ
լիւլէրէ թէսէլլեւ վէրէն Ա-
լահ՝ Տիտոսուն կէլմէսի իլէ
7 պիզի միւթէսէլլեւ էթտի ։ Վէ
եաղընըզ օնուն կէլմէսի իլէ
տէյիլ՝ իլլա օնուն սիզտէն
էօթիւրիւ թէսէլլեւ օլուն տու-
զու թէսէլլեւ իլէ տախի , չիւն
քի պիզէ սիզին հաատէթինի-
զի՝ սիզին Ֆիլիպընընըզը՝ այնիմ
իչլուն սիզին զայրէթինիզի խա-
պէր վէրտի . շէօյլէ քի այն
տահա զի՛յատէ աէվինտիմ ։
8 Ջիւրա էյէր սիզի մէքթուպ
իլէ գաապէթլէնտիրտիմ խաէ ,
փիշման օլուէօրուտում խաէ տէ՝
փիշման տէյիլիմ . զիւրա կէօ-
րիւէօրում քի՝ օ մէքթուպ սի-
զի գաապէթլէնտիրտի , ան-
9 ճաղ պիր զէմանէտէք ։ Ընմ
ատ սէվինիրիմ , տէյիլ քի գա-
ապէթլէնտիդիլ , իլլա քի թէվ

պէ իչլուն գաապէթլէնտիդիլ .
զիւրա Աւլահըն իւրէփէյինէ կէօ-
րէ գաապէթլէնտիդիլ , թա
քի սիզտէն հիչ պիր չէյտէ
զարար չէքմէյէսինիդ ։ Զիւրա 10
Աւլահըն իւրէփէյինէ կէօրէ օ-
լան գաապէթ՝ խէլլաս իչլուն
փիշման օլտուգտան թէվպէ հա-
պըլ էտէր . ամմա տիւնեանըն
գաապէթի՝ էօլիւմ հապըլ է-
տէր ։ Զիւրա իչլէթէ հէմանը պու՝ 11
Աւլահըն իւրէփէյինէ կէօրէ
գաապէթլէնմէնիդ՝ սիզէ նէ՛
գաապար ճէհտ՝ նէ՛ գաապար
է՛օզը՝ նէ՛ գաապար տապրըլմագ՝
նէ՛ գաապար գօրդու՝ նէ՛ գա-
պար հապրէթ՝ նէ՛ գաապար պայ-
րէթ՝ նէ՛ գաապար ինէթիգամ
հապըլ էթտի . հէր վէճհլէ
քէնտինիզին պու չէյտէ փապ
օլտուդունու կէօսթէրտինիդ ։
Իմտի սիզէ եազըրամ խէ տէ՝ 12
նահադլըգ էտէն իչլուն՝ եախօտ
նահադլըգ չէքէն իչլուն տէյիլ
լտի , իլլա քի՝ Աւլահըն հու-
զուրունտա պիզիմ սիզտէն էօ-
թիւրիւ օլ՛ն ճէհտիմիդ սիզէ
այէյան օլա ։ Օնուն իչլուն սի- 13
զին թէսէլլինիզտէն էօթիւրիւ
միւթէսէլլեւ օլտուգ . վէ պա-
խտուտա տահա զի՛յատէ Տի-
տոսուն սէվինճինէ աէվինապիք
քի՝ օնուն րուհու սիզին հէմի-
նիզտէն րահաթլանտը ։ Զիւրա 14
սիզտէն էօթիւրիւ օնա էյէր
րէզիլ օլմատըմ . լաքին նիճէ
քի՝ սիզէ հէր չէյի կէրչէքլիւք
իլէ սէօյլէտիք խաէ , պէյլէճէ
պիզիմ Տիտոսա օլան էօյուն-
մէմիզ տախի կէրչէյէ ջըգտը ։
Վէ օնուն գալուի տահա զի՛յա- 15
տէ սիզին իլէ տիր . չիւն քի
հէմինիզին իթաա՛թընը՝ օնուս
նիճէ գօրդու իլէ վէ աիթրուճու

իւէ պատուէ էթախէնիզի
16 իաէթրընաա թուէթար : Իմոի
ակվինիրիմ քի՝ հէր շէյաէ սի-
զէ իթիմաալմվար :

ՊԱՊ Ը

1 Իմոի եա՛ գարնատաշլար՝
Մակեդոնիա քիլիսալէրինէ վէ-
րիլմիշ օլան Ալահըն ի՛նա-
յէթինէ սիզէ պիլտիրիրիզ ·
2 Վի ջօգ սըդընըթը թէճրիւպէ-
սինաէ՝ օնլարըն շուլլուղընըն
ջօղալմասը վէ օնլարըն շէտիա
Ֆագիրլիյի՝ օնլարըն զանի ճէօ-
մերտլիյի իւէ զանիմէթ օլտուս :
3 Զիրա շէհատէթ էտէրիմ քի՝
գուատէթլէրինճէ՝ վէ գուատ-
րէթլէրինտէն տախի զիյատէ
4 իրատէթ կէօսթէրտիլէր : Ընէն
քի սիզէ ջօգ նիյազլար իւէ
էալվարտըլար քի՝ պու իհտա-
նը՝ վէ ա՛զիզլէրճէ օլան խըզ-
մէթին իհտաչըղընը գաապուլ
5 էտէլիմ : Վէ իւմիտա էթախի-
միզ կիսի տէյին՝ իւէ էվվէլա
քէնտիլէրինէ Տաապա թէսլիմ
էթտիլէր , անտէն Ալահըն
6 իրատէթի իւէ պիզէ . Շէօյլէ
քի՝ Տիտոսա իչճա էթախիք
քի՝ էվվէլտէն պաչլատըղը կի-
պի՝ հէմճին էօյլէ պու իհտանը
7 սիզատէ թէքմիլ էտէ : Լաքին
նիճէ քի հէր շէյ՝ իհտանտա
վէ սէօզտէ վէ պիլգիստէ վէ հէր
ճէհտէտէ վէ սիզտէն պիզէ օլան
մուհապպէթատէ արթար իսէ-
նիզ , պու ի՛նայէթատէ տախի
8 արթտաալընըզ : Թէնպիհ էտէ-
րէք սէօյլէմէյօրում , իւէ
զայրիլէրին ճէհտի սէպէպին-
տէն՝ վէ սիզին մուհապպէթի-
նիզին հաւնա օլտուղունտա ը-
9 նայարատ սէօյլէյօրում : Զիրա
Քաապընընդ Յիսուս Քրիստո-

իւէն ի՛նայէթինի պիւյիր սի-
նիզ , քի զէնկինի լէքէն՝ սիզին
իչիւն Ֆագիրը օլտուս , Թա քի
սիզ օնուն Ֆագիրլիյի իւէ
զէնկինլէնտիրինիզ : Վէ պուն- 10
տա րէյ վէրիրիմ . զիրա սիզէ
պու Ֆայիտաէլի տիր , քի սիզկէ-
չէն սէնէտէն պէրու եալնըզճ
էյլէմէյի տէյիլ՝ իւէա խաթէ-
մէյի տախի փէշէնի պաչլատը-
նըզ : Ճիմոի իսէ իճրաատընը 11
տախի Թէքմիլ էտին . Թա քի
խաթէմէնին հաղըր կէօնիւ-
լիւյիւ նիճէ իսէ , վարլըղընա
կէօրէ Թէքմիլ էթմէք տախի
էօյլէ օլա : Զիրա հաղըր կէօ- 12
նիւլիւք վար իսէ , պիր քիմ-
սէ մալընք օլտուղունա կէօրէ
մադամու տուր , տէյիլ մալընք
օլմնատընընա կէօրէ : Զիրա 13
պայրիլէրէ բահաթ՝ սիզէ իսէ
սըդընընթը օլմագ իչիւն տէյիլ ,
իւէա հալ պիր օլուպ՝ շիմտիքի 14
զէմանտէ սիզին արթընընըզ
օնլարըն էքսիքլիյէ իչիւն օլա .
օնլարըն արթընը տախի սիզին
էքսիքլիյինիզ իչիւն օլա , Թա
քի հալ պէրապէրլիյի օլա :
Նիճէ քի եաղընընճաըս . Ջո- 15
պու օլանըն՝ արթմատը , վէ ա-
ղը օլանըն՝ էքսիլմէսի : Ամմա 16
սիզատէն էօթիւրու պու ճէհ-
տի Տիտոսաճն եիւրէյինէ վէ-
րէն Ալահա շիւքր օլսուն .
Քի օ՝ հէրճի բէճայը գաապուլ 17
էյլէտի , ամմա տահա ճէհտ-
լու օլմատընա՝ քէնտի իրատէ-
թի իւէ սիզէ ջըզտը : Վէ օնուն 18
իւէ պէրապէր՝ հէմ քիլիսալէր
արտընտա ասէտապանտա
մէտհ օլունան գարնատաշը կէօն-
տէրտիք . Վէ եալընըզ պու 19
տէյիլ՝ իւէա պու պիզիմ խըզ-
մէթ էթտիյիմիզ՝ Տապտըն
քէնտի ի՛զէթի իչիւն վէ հա-

ալիզիմ սիզուէն էօթնելիւ ինֆ-
թինիաարըմըզ պու խուսուսատ
պօշտնա ջըդմայա · Թա քի
տէոնիյիմ կիսալ՝ հայըրլանմըջ
օլասընըզ : Օլմայա քի՝ հյէր 4
պէրապէրիմ ՃէՄ Մաղեդոնլու-
լար կէլսուն՝ վէ սիզի հայըր-
լանմամըշտուրարսընըզ , պիզ՝
տէմէկյէլիմ սիզ՝ պու ինֆինի-
խարըն Ճէաղրէթինտէ ըռնդալ
օլաջաղըմ : Իմոն ևպինիզաը ասյ- 5
տալըմ քի՝ գարնաստաշլարա եալ-
վարայըմ , քի սիզէ հվիէլ կէ-
լէջէր , վէ սիզուն վիէշնի խա-
պէր վէրինջիյէ պէրէքէթինտէն
հվիէլՃէ հայըր էտէջէր , քի
պու միննէթլե իւզրէ պէրէքէթ
կիսալ վէ ոէյիլ Թաման՛քնաղ-
լըգ կիսալ հայըր օլա : Չէմ 6
պունու Ֆէրդի՛ն՝ նէքէսլիք իլէ
էքէն՝ նէքէսլիք իլէ տահի ալ-
չէՃէք , վէ պէրէքէթ իլէ հ-
քէն՝ պէրէքէթ իլէ տահի ալ-
չէՃէք : Հէր քէս՝ հէօնդիւնէ- 7
տէն իւտատէթ էթմէյինէ հէօ-
րէ ՀէրուՒն · գատալէթ իլէ՝ ու
Ճէզայ իլէ ոէյիլ · զիրա Ա՛լլահ՝
շէն վէրինջիյի սէվիր : Վէ Ա՛լ- 8
լահ՝ սիզէ հէր ի՛նայէթի ապ-
Թըմալա գատիր տիր · Թա
քի հէր շէյոէ տայինա Թէք-
միլ քինֆայէթլինիզ օլմալըլա ,
հէր ի՛շի ա՛մէլտէ արԹատըն-
դինէ : 9
տը , Ֆուդարաչըլար վէրսի ,
օնուն տատադաԹը էպէտէն
գալըր : Վէ էքէնէ Թօխուսմ՛ 10
հէմ եՒմէք իչիւն էքմէք իհ-
տան էտէն՝ սիզուն Թօխուսմա-
նուզու վէրսուն , վէ էտալէթ-
սըն , վէ տատադաԹընըզըն
մահտուալաԹընը արԹըրսըն :
Թա քի հէր շէյոէ՝ սիզնիմ 11
վասիԹամըզ լէ Ա՛լլահա շուքր
հասըլ էտէն հէր Ճէօմէրտլիք-

զըր կէտնիւլնուլմուշ իչիւն օ-
լան ևհատան իլէ պէրապէր՝ քի-
լիսալէրտէն պիզէ եօլտաշ
20 նատապ օլմանտա : Վէ պուն-
տան ևՀԹիյարագ էտէրիզ քի՝
օլմայա պու խըզմէԹ էԹտիկ-
միզ զանևմէԹտէ պիր քիմսէ
21 պիզէ դուատր պուլա : Ճիեն
քի հյէ շէյլէր իչիւն գայա
էտէրիզ , ոէյիլ եալընըզՀտա
պէն հուզուրունտա՝ ևլլա ա-
տէմլէրին հուզուրունտա տա-
22 խի : Վէ օնլար իլէ պէրապէր
օ գարնատաշլըմըզը կէօնտէր-
պիք , օնու քի նէչէ շէյլէրտէ
ջօգ տէՃա՛ ալընատըգ քի Ճէհտ
ատահպէ տիր . ամմա շիմտի
պիզէ օլան ջօգ ի՛Թիխատատան
էօթնելիւ տահա ջօգ Ճէհտլու
23 տուր : Տևտտա խոէ , պէնիմ իլ-
հագըմ վէ սիզուն իչտատջընըզ
տըր . ամմա գարնատաշլարըմըզ՝
քիլիսալէրին Ճէմաուլտարը վէ
Ֆրիսատոսուն ջանը տըրտըտ :
24 Խոտի սիզուն մուհատապէԹի-
նիզին՝ վէ պիզիմ սիզուն իչիւն
ծնլատա քիլիսատտարըն հուզու-
րունտա կէօտԹէրին :

ՊԱՏՊ Թ

1 Ո՛վ ևյտա ա՛ղնղէր իչիւն օ-
լան խըզմէԹինի խոտատսուն-
տա՝ պիզէ եաղմատ պանտա զի-
տա՝ պիզէ եաղմատ պանտա զի-
2 յատէ տիր : Ճիեն քի պիզուն
հայըր կէօնիւլիյինիզիւզիւ
պիկիրիմ , քի օնուն իչիւն պիզ-
տէն էօթնելիւ Մաղեդոնլու-
լարա ինֆինիար էտէրիմ քի՝
Ա՛քայիա կէնջէն եըլտան պէրու
հայըր տըր , վէ Թարատֆընըզ-
տան օլան պայրէԹ՝ ջօգլարը-
3 նը հարուքէԹէ կէԹիրտի : Վէ
գարնատաշլարը կէօնտէրտիմ քի՝

12 աէ զէննկինլէննէսինիզ : Ձևրա
պու խըզմէթին իձրասը՝ եա-
լընըզ ա՛զնզէրին էքսիքլևյինի
ոօլտուրմազ , իլևա Ալևահա
ջօգ շևւքըլէր իլէ տաիսի ար-
13 թար : Ձիւն քի պու խըզմէ-
թին թէճրիւպէսի իլէ՝ Քրիս-
տոսն աւետարանընա իպրար
էթտևյինիզ իթաա՛թ նչհւն
վէ ծնլարա հէմ հէվիսինէ օ-
լան նըՏատգըրդըն Ճէօմէրտ-
լևյի իչհւն Ալևահա շևւքր
14 էտէրլէր : Վէ ծնլարըն սնզին
նչհւն նևյատգըրը իլէ՝ սնզին
իւզէրինիզատ օլան Ալևահըն
ղայէթ ա՛զնմ ինայէթի նչհւն
15 սնզէ հաարէթ չէքէրլէր : Վէ
Ալևահա՝ թա՛սէր օլտընմազ
պահշնշն նչհւն շևւքր օլտւն :

ՊԱՊ Ժ

1 Վէ պէն պօղտա քէննմիմ՝
Քրիստոսն մահՃուպլուղու
վէ լաթիֆևյի նըզ սնզէ եալ-
վարըրըմ՛քի՝ ատանըզտա եւուզ
եւուզէ նքէն՝ ալչապ կէօնիւլ-
լիւ խսիմ , ամմա ուզադ նքէն սն-
2 ղէ Ճէսարէթլի օլուրսում , վէ
ըչՃա էտէրիմ՛քի եանընըզտա
օլտուղուսմատա՝ սնզի թէննՃէ
կէղէր կնպի զանն էտէն պա՛ղը
քիմահլէրդէ՝ զանն էթտիյիմ
ի՛թիմատա իլէ Ճէսարէթ էթ-
3 մէյիմ : Ձևրա թէն իլէ կէ-
ղէր խսէք սէ՝ թէննՃէ Ճէնք
4 էթմէյօղուզ : Ձիւն քի Ճէն-
կիմիզին սնլահլարը Ճևմանի
սէյիլէր , լաքին հևտարլար
ևլգմազ նչհւն՝ Ալևահ իլէ
5 դուվվէթլի սիրլէր : Վէ գու-
ւունթուլարը հէմ Ալևահըն
պինկնսի իւզէրինէ եևւՃէլէ-
նէն հէր եևւքսէքլևյի էլգա-
րըզ , վէ հէր միւսահազայը

Քրիստոսն իթաա՛թընա է-
սիր էտէրիզ · Վէ իթաա՛թը- 6
նըզ թէքմիլ օլտուղու թատ-
սնլտէ՝ հէր իթաաթսըզլըգ-
տան ինթիգամ ալմազա հա-
ղըրըզ : Եիւզտէ օլան չէյլէ- 7
րէ՞ մի պագարսընըզ · էյէր
պիր քիմսէ քէննսինէ կիւվէ-
նիրսէ քի՝ Քրիստոսն տուր ,
քէննսիլևյինտէն եինէ պուն-
տուշնսին քի՝ օ նիՃէ Քրիս-
տոսն իսէ , պիզ տաիսի էյլէ
Քրէստոստընտա : Ձևրա էյէր 8
Քատպըն սնզէ՝ մա՛մուրսէ-
թինիզ իչհւն վէ տէյիլ եըգըլ
մանըզ իչհւն՝ վէրսին հիւ-
քիւմէթտէն էօթիւրսիւ պիր
ազ տահա զնյատէՃէ նքթի-
խար էտէր խսէմ տէ , ուԹան- 9
մայատՃազըմ . Թա քի մէք-
թիւպլէր իլէ սնզի գօրդուտուր
կնպի կէօրնւնմէյիմ : Ձևրա 10
պէրի տէր քի՝ մէքթիւպլէր ա-
ղըր վէ գուվվէթլի սիրլէր ,
ամմա թէն հուզուրա կէլսնք-
տէ զայի՛Ք՝ վէ սէօզ հաղիր
տիր : Պու միսնլտա քիմսէ պու- 11
նու տիւշնւնսէն քի՝ սնզլէր
հաղըր տէյիլ նքէն մէքթիւպ-
լէր իլէ սէօզսէ նիՃէ խսէք ,
հուզուրա կէլսէյիմիզտէ ա՛-
մէլ իլէ տաիսի էյլէ նզ : Ձև- 12
րա քէննսիմիզի՝ քէննսիլէրինի
թասնսէյէ էտէն պա՛ղը քիմ-
սէլէրսէն էվնա տայմազա՝ եա
ծնլտա րիւպար էթմէյէ Ճէտա-
րէթ էթմէզնզ · լաքին ծնլար՝
քէննսիլէրինի քէննսիլէրի իլէ
էօլչսիւքլէրինտէն՝ վէ քէննսի-
լէրինի քէննսիլէրինէ րիւպար
էթտիքլէրինտէն՝ ՓէհմնզիզԱ
տիրլէր : Ամմա սնզի՝ էօլչիւ- 13
տէն աշըրը նէտնէլէր իլէ նփ-
թիխար էթմէյէՃէէյիզ , նլևա
Ալևահըն սնզէ թագսիմ էթ-

տէր պատուհաս էօլէիւսիւնէ
կէօրէ , քի սիզէաէք եէմիշէ-
14 լիմ : Զէրա սիզէ եէմիշմէյօ-
րուզ կիսի՝ քէնաւմիզի հատ-
տէն զի յատէ ուզաթմազըզ ·
զէրա Քրիստոսուն աւետա-
րանը կը՝ սիզէաէք տախ եէ-
15 միշէաէք : Ղայրիլէրին էմէքլէ-
րինէ՝ էօլէիւտէն աշըրը շէյլէր
կը էֆէմիսաւ էմմէյէճէյիզ ·
լաքին իւմիտիմիզ վար քի՝ ի-
մանընըզ արթատըգճա՝ պատու-
հասմուզա կէօրէ սիզին կը
զի յատէսինճէ պէօյլէյէլիմ ·
16 Քի աւետարանը սիզտէն էօմէ
օլան եէրլէրէ վ՛ազ էտէլիմ ·
տէյիւքի ախէրլէրին պատու-
հաս կը՝ հազըր շէյլէրլէ էֆ-
17 միսաւ էտէլիմ : Ամմա էֆ-
միսաւ էտէն՝ Տաւսպ կը
18 էֆմիսաւ էմէյէն : Զէրա
քէնաւ քէնաւինի Թաւսէյէ է-
տէն մադաւուլ տէյիլ՝ կը
Տաւսպըն Թաւսէյէ էմէտիյի
քիմսէ Տադպուլ պուլ :

ՊԱՂՊ ԺԱ

1 Վ՚Յէտաշքի ա՛դըլըզըլըրմա
պէր ազ Թէհամմիւլ էտէյիտի-
նիզ , լաքին Ֆիլվագի՝ պատա
2 Թէհամմիւլ էտէրսինիզ : Զի-
րա սիզին իչիւն՝ Ալլահըն
զայրէթի կը զայրէթ չէքէ-
րիմ · չիւն քի սիզի Քրիստոսա
վասք պիւքիր իհզար էտէյիմ
տէյիւ՝ պէր հըքէյէ նէշանլա-
3 տըմ : Ամմա գօրգարըմ քի՝
երլան Ֆիլիպէլի կը կիմսէ
նիճէ ալտանմըշ իսէ , օրմայա
քի սիզին Ֆիքրինիզ տէ պէօյ-
լէ՝ Քրիստոսա օլան սաֆտէ-
րուպուգտան Ֆէսատէ վարա :
4 Զէրա էյէր կէլէն քիմսէ՝ պա-
զիմ վ՛ազ էթմէյիմիզ զայրի

Յիսուս վ՛ազ էտէրսէ , եախօտ
ալմասալըընըզ պէր զայրի բուն՝
եա գատուլ էթմէտիյինիզ
զայրի աւետարան ալըտանընըզ ,
էյի Թէհամմիւլ էտէր խոհ-
նիզ : Զէրա գըյատ էտէրիմ 5
քի՝ էն պէօյիւք առաքեալլար-
տան հիչ պէր էքսիյիմ եօգ
տուր : Վէ էյէր տախ պէօղ- 6
տէ ճահիլ իսէմ , լաքին ի՛մ
տէ տէյիլ իմ · չիւն քի հէր
չէյտէ՝ հէվիսինտէ պիզէ պէ-
յան օլտուգ : Եօխսա պիզ 7
էիւճէլէնէսինիզ տէյիւ քէն-
տումի ալչագլատըմ իսէ , կիւ-
նա՞հ մը իշլէտիմ · զէրա Ա-
լահըն աւետարանընըը պիզէ
ճոպա վ՛ազ էթտիմ : Պիզին 8
խըզմէթինիզ իչիւն՝ ի՛ւրիւֆէ
ալտրագ զայրի քիլիսալարը
սոյտում : Վէ պիզին եանընըզ- 9
տա էքէն՝ եօխսուլլուգ չէքտիմ
իսէ տէ , հիչքիմէյէ ալըը-
լըզ վէրմէտիմ · զէրա Մա-
կեդոնիատան կէլէն ղարըն-
տաշլար էքսիքլիյիմի տօլտուր-
տուլար · վէ քէնտումի՝ հէր
շէյտէ պիզէ եիւք օրմագ-
տան սագլատըմ , հէմ սագլա-
յաճաղըմ : Պէնտէ Քրիստո- 10
սուն կէրչէքլիյի վար քի՝
տու ֆէթիխատըմ Ա-քայիանըն
ադամլէրինտէ քէսիլմէյէճէք :
Նի՞չիւն · պիզի սէ՞վմէտիյիմ 11
իչիւն մի · Ալլահ պիլիր : Ամ 12
մա էթտիյիմ շէյի՝ հէման
էտէճէյիմ · շէօյլէ քի ֆէթի-
խատ էթտիկլէրի շէյտէ՝ պի-
զիմ կիսի տուրտունմադա սէ-
պէպ իսթէյէնլէրին սէպէպլի-
նի քէսէյիմ : Զէրա պուն- 13
ճիլէյին եանի առաքեալլար՝
Քրիստոսուն առաքեալլարը
քիմվէթինէ կիրէն հիլէպազ
իշճիլէր տիր : Վէ ածայըպ 14

ասէյ։ զկրա չէյցան քէնտի-
սի պախէ ըշըդ մէլէյի սուրմ-
15 Թինդ կիւրէր։ Իման ծնուշն
խըզմէթձիլէրի սահին՝ սատա-
գան խըզմէթձիլէրի քիսվէ-
Թինդ կիւրէրլէր խոչ, պէցիւք
չէյ ասէյիլ սիր։ ամմա ծնլա-
րըն սօնու՝ ա՛մէլէրինդ կէօ-
16 րէ օլաճադ։ Ընինդ սէօյլէրիմ
քի՝ պէնի չիմնէ ա՛գըլըդ
սանմասըն։ Եօղ խոչ, պէնի
պարի ա՛գըլըդ կիպի գապուդ
էտին, քի պէն սահի պիրագ
17 ինճիւսար էտէյիմ։ Պու ինճ-
Թիւսարըն ի՛Թիւմսադ խու-
սուսունա սէօյլէսէնիյիմի՝
Տապպա կէօրէ սէօյլէմէյ-
րուդ, ինա ա՛գըլըդլըդտան
18 կիպի։ Ձիւն քի չօդ քիմսէլէր
ԹէնձՀ ինճիւսար էտէրլէր,
պէն սահի ինճիւսար էտ-
19 ձէյիմ։ Զիրա սիզ ա՛գըլը-
լար օլմադըդտա, ա՛գըլըդլարդա
կէօնիւլ խոշնուդուդտա ինչ
20 ԹէհԼամմիւլ էտէր սինիդ։ Զի-
րա սիզդի էյէր սիր քիսէ
պուլ էտերսէ, էյէր պիր քիմ-
սէ Տալընըդը էրսէ, էյէր
սիր քիսէ էչէնընդը ալդադա,
էյէր սիր քիսէ ԹէքէպԱիւր
էտերսէ, էյէր սիր քիսէ
էիւզիւննիւզէ վուրուդսա, Թէ-
21 Համմիւլ էտերսինիդ։ Ա՛յրըդ
իչինն սէօյլէյօրում, կէօյա քի
պիդ զայի՛Ֆ խոխք· ամմա սիր
քիմսէնին ձէսարէԹ էԹուխ-
չէյսէ՝ ա՛գըլըդլըդ ինչ սէօյ-
լէրիմ՝ պէն տախի ձէսարէԹ
22 էտէրիմ։ Օնդար Ի՛պրանիլէ՛ը
մի սիր· պէն տախի· Խորա-
յէսիլէ՛ը մի սիր, պէն տախի·
Աբրահա՛մ զիւրիւյէԹի մի
23 տիրլէր, պէն տախի· Քրիս-
տոսուն խըզմէթձիլէրի՛ մի սիր,
ա՛գըլը եօղ կիպի սէօյլէրիմ՝

պէն զինյատէ· զահմէԹլէրդէ՝
տահա զինյատէ, քէօԹէքլէր-
ձէ՝ հատուէն զինյատէ, հատը-
լարդա՝ տահա զինյատէ, էօ-
լիւմլէրդէ՝ ջօղ քէրրէ· Ընչ- 24
հուսուսլէրդուն պէշ քէրրէ գըլըդ-
տան սիրդ էքսիք փէյնէդ հէ-
սիմ· Իւչ ասֆա՝ սէօյիւլ 25
սիւմ, պիր ոէֆա՝ Թաշլան-
մըմ· իւչ ոէֆա՝ կէմի իլէ
գարագայա սիւջիւմ, պիր կիւն
պիր կէճէ էննիվնոէ գալըրմ։
Ջօղ ոէֆա՝ էօլճուլուդսա՝ 26
ըռմադլար Թէհլիքէլէրի՝ խըր-
սըզլար Թէհլիքէլէրի՝ միլէ-
Թիմսէն Թէհլիքէլէր՝ Թայֆ-
ֆէլէրդէն Թէհլիքէլէր՝ չէնդ-
ոէ Թէհլիքէլէր՝ չէօլոէ Թէհ-
լիքէլէր՝ ոէնիվոէ Թէհլիք-
լէր՝ եալան գարնոադչըդ ա-
րըմնոադ Թէհլիքէլէր չէք- 27
սիմ։ ԶահմէԹոէ վէ միհնէԹ-
ոէ՝ չօղ ոէֆա՝ ոսյդուսուդ-
ըդդա՝ ոձըդդ վէ սուսուդ-
ըդդա՝ չօղ ոէֆա՝ օրուձոադ
ոօղուդդա վէ չըռալադըդդա 28
օլսուսդ։ Չիշարըդի չէյլէրդէն
մա՛ոա՝ հէր կիւնէլու սադդա-
ղամ՝ հէմ կիւնէլու քիլնոադլէրինդ դա-
ղուսու օլսուս։ Վ՛ի՛մ զայի՛Ֆ- 29
լէնիր ոէ պէն զայի՛Ֆլէնմէմ·
քի՛մ սիւրչէր ոէ՝ պէն ոաԹէչ-
լէնմէմ։ Էյէր ինճիւսար էԹ- 30
մէմդէ՝ զայի՛Ֆլը-
յիմ՝ նոէսուսուսունդա ինճիւսար
էտէձէյիմ։ Էպէդէն միւսա- 31
րէք օլան՝ Տապդըմըդ Յիսուս
Քրիստոսուն Անդահը վէ Փէ-
ոէրի պիլիր քի՝ եալան սէօյ-
լէմէմ։ Ջըմլէդտա՝ Արէտ փա- 32
իչահըն միլլէԹպաչըդը՝ պէ-
նի ԹուԹմադդա խաԹէյէրէք՝
Տըմըշդալարըն չէհրինի կէօ-
զէսիր խոի· վէ հիսարտան 33
աչադդա պիր միճիձէրէսէդն պէ-

փէտ իլէ սարդըսըլըմ , վէ
ծնուն էլլէրինաէն գաչըմ :

ՊԱՒՊ ԺԲ

Յադգան ինթիխար էթ-
մէք՝ ատնա ֆայխատ էթմէղ ·
զիրա Րապպըն բիւյալարընա
վէ իլճամլարընա հէլէճէյիմ :
2 Օն ութօրթ եըլտան էվվէլ
Փրիատոստա ալը սաէմ ալը-
ըմ , (թէննաէ մի՝ ալըմըմ ,
եօխսա թէննաէն խարիճ մի՝
ալըմէմ , Ալլահ պիլիր ,) քի
օլ քիմսէ իւչհունճիւ հէօյէսէք
3 գափըլըը : Վէ պունճիլէյին
քիմսէյի պիլսէյիմ , թէննաէ
մի՝ թէննաէն խարիճ մի՝ պիլ-
մէմ , Ալլահ պիլիր , քի օ՝
4 ճէննէթէ գափըլըը , վէ սէօյ-
լէնմէղ սէօզլէր իշիթսէ , քի
օնլարը սէօյլէմէք՝ սաէմ ճա-
5 հիղ սէյիլ տիր : Պունճիլէ-
յին քիմսէ իշհունճիւ ինթիխար
էտէճէյիմ , ամմա քէնտիմ ի-
շհունճիւ՝ ինթիխար էթմէյէճէ-
յիմ , իլլա քի զայի՛ֆլըխլարիմ-
6 ահն էօթիւրիւ : Ձիրա էյէր
ինթիխար էթմէք իսթէրսէմ ,
ա՛պըլարըզ օլմայաճաղըմ , շհունճ
քի կէրէչէք սէօյլէյէճէյիմ .
ամմա սոգընըրըմ քի՝ պիր
քիմսէ պէնուէ՝ պէնի կէօրսէ-
հիւնսէն եա պէնսէն իշիթ-
տիյի շէյսէն զհյասէ պիր
7 շէյ զանն էթմէյէ : Վէ իւ-
համլարըն հասսասէն զհյասէ-
լհյինէ թէքէպպիւր էթմէյիմ
սէյիւ՝ պանա թէննիմսէ պիր
սիւրթիւ՝ շէյթան մէնէյի
վէրիւսի , քի պանա էզհյէթ
վէրէ , եա քի թէքէպպիւր
8 էթմէյիմ : Պունսոն էօթիւ-
րիւ Րապպա իւչ սէֆիա՝ եալ-
վարըմ , քի պէնսէն սէֆ՝

օլա : Վէ պանա սէօի · պէ-
նիմ ի՛նայէթիմ սանա էէթէր ,
զիրա գուվվէթիմ՝ զայի՛ֆլըխ-
սէ թէքմիլ օլսուր · իսոի ճա-
նի կէօնիւլսէն զայի՛ֆլըխլէ-
րիմսէն էօթիւրիւ սաճա զի-
յասէ ինթիխար էսէճէյիմ ,
եա քի Փրիատոստա պէնիմ
թի պէնիմ իւզէրիմէ թէվքին
էսէ : Օնուն իչհուն Փրիա- 10
ստոսն ուլուրունա զայի՛ֆ-
լըխլէրսէն՝ սիթէմլէրսէն՝ հո-
թհաճսան՝ գօվսլանմագսան՝
սըգընթըլարսան բաղի իմ .
չհուն զայի՛ֆ օլսուրում զէման՝
օ զէման գուվվէթլի իմ : Ինֆ- 11
թիխար էթմէյիլէ ա՛գըլսըզ
օլսուս . պէնի սիզ զօրլասը-
նըզ , զիրա պէն սիզսէն թավ-
սիյէ օլունմալը իսիմ . չհուն
քի հիչ պիր շէյ սէյիլ իսէմ
սէ՝ էն պէօյուք սուաքհալ-
լարսան հիչ պիր էքսիյիմ օլ-
մասը : Կէրչի սուաքհալըն նի- 12
շանլարը՝ թէքմիլ սասը իլէ՝
ա՛լամէթլէր վէ հիքմէթլէր վէ
գուվվէթլի իշլէր իլէ սրանըզ-
սա իճրա օլունսուս : Ձիրա 13
սիզ սայիր քհլխասլէրսէն կէ-
րի գալըրսըզնըզ շէյ նէ՞ տիր ,
իլլա քի՝ պէն քէնտիմ սիզէ
սալըրըզ վէրմէսիմ . սու նա-
հոգլըզը պանա ա՛վք էտին :
Իշթէ իւչհունճիւ քէրրէ սի- 14
զէ կէլմէյէ հաղըրըմ , վէ սի-
զէ սալըրըզ վէրմէյէճէյիմ .
զիրա շէյէրինէզի արսամամ ,
իլլա սիզի . չհուն քի չօճուգլար
աթալար իշհուն խաղլընէ պի-
րիքսիրմէյէ պօրճլու սէյիլ-
լէր , իլլա աթալար չօճուգլար
իշհուն : Պէն խէ ճանլարընը- 15
զըն ուլուրունա ճանի կէօ-
նիւլսէն խարճ էսէճէյիմ ,
վէ խարճ օլունաճաղըմ , է յէր-

ջի՝ պէն սիզև տահա զնյատէ
սէվնա՝ սիզուէն տահա աղ սէ-
վնելը խսէմ տէ ։
16 Նաքին օլսուն քի՝ պէն սիզէ
ալըրլըզ վէրմէտիմ, ամմա
ֆէնատպազ օլմազ նլէ՝ սիզև
17 հնլէ նլէ ԹուԹսուս ։ Սիզէ
կէօնտէրսուկիմքիմսէլէրին պի-
րև վասիԹատ նլէ սիզէ զատը
18 էԹմի՞մ մի ։ Տիտուս եալվար-
ուրամ, վէ պէրապէր գարըն-
տաշը կէօնտէրսիմ. Տիտոս
սիզէ պիր զատը էԹմի՞ մի.
հէման պիր բուհատ՝ հէման
պիր Թարիգատ եիւրի՞մէ-
տիք մի ։
19 Եինէ զանն էտէրսինիզքի՝
սիզէ Ճէվա՞պ մը վէրիյօրուզ.
Ալլահըն հուզուրունատ-
տուտա սէօյլէյօրուզ. լա-
քին հէվնսի՝ եա սէվնիւլու-
էր՝ սիզին մա՛մուրնյէԹինիզ
20 իչնուն տիւր ։ Չնրա գօրգա-
րըմ քի՝ օլմայա կէլտիյիմտէ՝
սիզև խաԹէնյիմ հալտէ պուլ-
մայըմ, պէն տախնի սիզէ՝ խա-
Թէմէտիյինիզ կիսպի պուլուս-
նայըմ. օլմայա արանըզդա նի-
զա՛լար՝ հասէտլէր՝ էօվքէնլէր՝
զավզալար՝ ղնյապէԹլէր՝ զամ-
մազըզլար՝ քնսպնրլնքլէր՝ նի-
21 զանըզդըզլար օլա. Օլմայա
քի՝ եինէ կէլտիյիմտէ՝ Ալլա-
հըմ պէնի եանընըզտա ալչապ-
լատա, վէ մուգատտէմա կիս-
նատ էտիպ՝ նչնէմիշ խտիքնե-
րի նատիաքլըզդ վէ զինա վէ
էտէպսիզլիքնչնուն ԹէվպէԹէ
մէմիշ ջօգ քնսմէտլէր նչնուն եաս
էէքէյիմ ։

ՊԱՂՊ ԺԴ

1 Պաս սիզէ կէլէճէյիմ նս-
չնուն ասֆա՛ տըր. նբի վէ

նուչ շահիտին ալդը նլէ հէր
սէօզ սա՛պիԹ օլաճագ տըր ։
Էվվէլ սէօյլէտիմ, վէ նքինճի 2
տէֆա՛տա եանընըզտա նքէն
կնպի՝ վնէշնն սէօյլէրնմ, վէ
եանընըզտա տէյնւ նքէն՝ մու-
գատտէմա կիւնահ էտէնլէրէ
վէ հէր գալանլատա շնմտի
եազըրըմ քի՝ էյէր ԹէքբարՀ
կէլնրսէմ, էսկրկէմէճէյիմ.
Չնն քի պէնտէ սէօյլէյէն 3
Քրնստուսուն Թէճրնբէսնինի
արարսընըզդ, քի օ՝ հապգընըզ-
տա զա՛յնֆ տէյնւ, նլսա ա-
րանըզտա գուվվէԹլն տիր ։
Չնն քի զայի՛ֆլնք նլէ էյէր 4
նսէչա չըգարըլսըը նսէ տէ, լա-
քին Ալլահըն գուվվէԹի նլէ
եաշայօր. չնն քի պիզ տախ
օնտա զայի՛ֆ նսէք տէ, լա-
քին սիզէ՝ Ալլահըն գուվվէ-
Թի նլէ օնուն պնլէսինճէ եա.
չայաճաղըզ ։ Քէնտինիզն սը- 5
նայըն, էյէր նսանտա նսէ-
նիզ. քէնտինիզն ԹէճրնբէՊ
էյլէյնն. եօնտա քէնտինիզն
Թանըմա՞զմը սընըզքի՝ Յնսուս
Քրնստոս սիզտէ տիր, էյէր
քի ըէտտ օլուննմուշ տէյնւ-
էննիզ ։ Ամմա ուամարըմ քի՝ 6
Թանըչաճագսընըզ, քի ըէտտ
օլուննմուշ տէյնւզ ։ Վէ Ալլա- 7
հա նհտազ էտէրնմ քի՝ հնչ պիր
քէմլնք էԹմէյէնինիզ. տէյնւ
քի պիզ գաստուլօլուննմուշ կէօ-
րնւէնլնմ, նլսա քի պիզ նսայըը
նշնէյէսիզ, պիզ նսէ գօ ըէտտ
օլուննմուշ կնսի օլալմ ։ Չն- 8
տա կէրէչէքլնյէ գարըը հնչ
պիր շէյէ գաստր տէյնւզ,
նլսա կէրէչէքլն յինն ուդուրունա
գօփէնէ ։ Չնտա պիզ զայի՛ֆ 9
օլտուդուննուզ՝ պիզ նսէ գուվ-
վէԹնտու օլտուդունուզ զէման՝
տէվնինիրնզ. հէմ տէ նիյատը-

մըզ պու տուր քի՝ քեամիլօ
10 լասընըզ : Օնուն իչինա եա-
նընըզտա տէյիլ նքէն՝ պուն-
լարը եաղայօրում, թա քի
Տապալըն պանա մա՛մուր էթ-
մէք վէ տէյիլ էրգմադ իչինն
վէրսիյի գուվվէթէ կէօրէ՝
եանընըզա կէլսի յիմառէ սէրթ-
լիք գուվլանմայըմ :
11 Իմոի եա՛ գարնտաշլար՝
շաղ օլսուն , քեամիլ օլսուն , ժի-
թէսէլի օլսուն , պիր ֆիւքր-
տէ օլսուն , սէլամէթ իւզ
րէ օլսուն . վէ մուհտասիպէթին
հէմ սէլամէթին Ալլահը պի-
լէնիզճէ օլա : Պիրի պիրինի- 12
զի ա՛զիզ էօվիւշիլէ սէլամ-
լայըն . ճիւմլէ ա՛զիզլէր սիզէ
սէլամ էտէրլէր : Տապպ Յի- 13
սուս Քրիստոսուն Ի՛նայէթի
վէ Ալլահըն մուհտասիպէթի վէ
Ա՛զիզ Րուհուն իլհադլըլը
ճիւմլէնիզիլէ օլսուն . ամին :

Կորնթոսըլըլարա էփինճի մէփիսպ
Մաղեդոնիանըն փիլիպպէ ընդ-
րինքէն Տիթոս հէմ Ղուկասըն վասի-
նաի իլէ եապըլմըշ փըր :

ԵՒՐԻՊԻԴԷՍԻ ԳՐԱՏՈՏԱԼՐՅԱՆ

ՄԱՐԳՈՒԹՈՒՊՈՒՆ

ՊԱՏ Ա

1 ՊՕՂՈՍ առաքեալ ա-
տէմլէրտէն տէյիլ հէմ ատամ-
լէր վասիթասի իլէ տէյիլ իլ-
լա Ցիսուս Քրիստոսուն վէ
օնու հօլուլէրտէն տիրիլտէն
փէտէր Ալլահըն վասիթասի
2 իլէ , վէ սիլէմձէ օլան հէվ
գարնտաշլար՝ Գալաատիանըն
3 քիլիսալէրինէ . Սիզէ փէտէր
Ալլահտան վէ Տապպըմըզ Յի-
սուս Քրիստոստան ի՛նայէթ
4 վէ սէլամէթ օլսուն . Քի օ՛
կիւնահլարըմըզը իչին քէնտի-
նի վէրսի , թա քի սիզի՝ Ա-
լլահ վէ Փէտէրիմիզին իրատէ-
թինէ կէօրէ՝ շիմտիքի եա՛տա-
մազ ա՛սիրտէն խէլաս էտէ .
5 Քի օնա էպէտլէր էտէսին-
ճէ համտ օլսուն . ամին :
6 Թա՛ճճիւպ էտէրիմ քի՝ սի-
զի փրիստոսուն ի՛նայէթինէ
տա՛վէթ էտէնի պրատլըպ՝ պէց-
լէ ջաւուք պիր ղայրի աւե-
տարան գապուլ էտէրսինիզ .
7 Քի օ՛ ղայրի տէյիլ սիր , նէա-
քի սա՛զը քիմսէլէր վար քի՝
սիզի պուլանըրըրլար , վէ
Քրիստոսուն աւետարանըն
8 էվրմէք իսթէրլէր : Լա՛քին
էյէր պիզ պիզ կէլէք՝ եախօտ կէօք-
սէն պիր մէլէք՝ պիզիմ սիզէ
միժոէ էվանկէլիոզէն ղայրի

ՄԱՐԳՈՒԹՈՒՊՈՒՆ

ՊԱՏ Ա

1 ՊՕՂՈՍ առաքեալ ա-
տէմլէրտէն տէյիլ հէմ ատամ-
լէր վասիթասի իլէ տէյիլ իլ-
լա Ցիսուս Քրիստոսուն վէ
օնու հօլուլէրտէն տիրիլտէն
փէտէր Ալլահըն վասիթասի
2 իլէ , վէ սիլէմձէ օլան հէվ
գարնտաշլար՝ Գալաատիանըն
3 քիլիսալէրինէ . Սիզէ փէտէր
Ալլահտան վէ Տապպըմըզ Յի-
սուս Քրիստոստան ի՛նայէթ
4 վէ սէլամէթ օլսուն . Քի օ՛
կիւնահլարըմըզը իչին քէնտի-
նի վէրսի , թա քի սիզի՝ Ա-
լլահ վէ Փէտէրիմիզին իրատէ-
թինէ կէօրէ՝ շիմտիքի եա՛տա-
մազ ա՛սիրտէն խէլաս էտէ .
5 Քի օնա էպէտլէր էտէսին-
ճէ համտ օլսուն . ամին :
6 Թա՛ճճիւպ էտէրիմ քի՝ սի-
զի փրիստոսուն ի՛նայէթինէ
տա՛վէթ էտէնի պրատլըպ՝ պէց-
լէ ջաւուք պիր ղայրի աւե-
տարան գապուլ էտէրսինիզ .
7 Քի օ՛ ղայրի տէյիլ սիր , նէա-
քի սա՛զը քիմսէլէր վար քի՝
սիզի պուլանըրըրլար , վէ
Քրիստոսուն աւետարանըն
8 էվրմէք իսթէրլէր : Լա՛քին
էյէր պիզ պիզ կէլէք՝ եախօտ կէօք-
սէն պիր մէլէք՝ պիզիմ սիզէ
միժոէ էվանկէլիոզէն ղայրի

ասիզէ միւժաէ էաէրսէ , լա՛-
9 նէթ օլաուն : Էվվէլ տէտիւլ-
միզ կիսպի՝ շիմֆի տասխ էինէ
տէրիմ . էյէր սիր քինահ գա-
պուլ էթախյինիզսէն զայրի
պիր շէյ միւժաէ էաէրսէ ,
10 լա՛նէթ օլաուն : Զիրա հալա
տահմէրի՞ մի գանտըրըրըմ ,
եօխսա Ալլահը՞ մը . եօխսա
քէնտիմի տահմէրե՞ մի պէ-
յէնտիրմէյէ արայօրում . զիրա
էյէր քէնտիմի արթըզ տ-
ահմէրե պէյէնտիրսէյտիմ ,
Ֆրխատոսուն գուլու օլմալ ը-
տըմ :
11 Վէ սիզէ՝ եա՛ գարնատաշլար՝
պիլտիրիրիմ , քի պէնտէն վազ
օլուռան աէեստարան տահմ
12 կէօրէ տէյիլ սիր : Զիրա պէն
տախի օնու տահմատէն ալմա-
տըմ , վէ թա՛լիմ օլուռնմատըմ ,
նէյա Յիսուս Ֆրխատոսուն իլ
համը վախթատի իլէ ալըմ :
13 Զիրա պէնիմ պիր զէման ե-
հուտիլիքտէ կէչինմէմի իչին-
տինիզ , քի Ալլահըն քինա-
սընը համատէն զինյատէ պ-
վազար խոիմ , վէ օնու խարատ
14 էտէր խոիմ . վէ պատպալար-
մըն սրվարըշտարընա զինյատէ-
պինճէ զայրինթ ն օլարագ՝ միլ
լէթիմատէ էօգ ագրանըրըմատան
զինյատէ եկհուտիլիքտէ իլէրի
15 վարըրըմըմ : Ամմա պէնի ա-
նամըն րահմինատէն այըրան՝
վէ քէնտի ի՛նայէթի վախթա
պէ իլէ տա՛վէթ էտէն Ալլահ
16 րազի օլուռնու զէման , քի
պանա Օղլունու աշկիտար է-
տէ , թա քի օնու թայիֆէ-
լէրտէ վ՛ազ էտէյիմ , տէր
ա՛գատ թէնէ վէ գանա տա-
17 նըշմատըմ : Հէմ տախի պէն-
տէն իլէրի օլան առաքեատլա-
րա՝ Երուսաղէմ ջըգմատըմ ,
լաքին Ա՛րատախթանա վար-
ըմ , վէ հինէ Ցըմըշգա տէօն-
ուէմ : Պա՛տէհու իւչ էըլտան 18
սօնկրա՝ Պետրոսու զինյարէթ
էթմէյէ Երուսաղէմ ջըգալըմ .
վէ օնուն հանընատա օն պէշ
կիւն գալըրմ : Լաքին առաք- 19
հալտարան՝ Տափպըն գարըն-
տաշը Յակոբոստան մա՛տա տ-
խեր քինահ կէօրմէտիմ : Վէ 20
սիզէ հազրըրմըն հէյլէրի՝ ի-
թէ Ալլահըն հուզուրունատա
ինգրար էտէըմ , քի հալան տէյ-
լէմէմ : Ընտէն օնկրա Սի- 21
րիա իլէ Կիլիկիանըն տէմի-
լերինէ կէլտիմ : Ամմա ենհու- 22
տիլիքտէ կէլտիմ : Ամմա ենհու-
տիլիքտէ կէլտիմ : Ամմա ենհու-
քիլիսալէրինէ հիւզ պէ հիւզ
պիլինմիշ տէյիլխոիմ . Լաքին 23
հալընըզ իչինթէքտէ խոիլէր
քի՝ Պիզի պիր զէման գօվա-
լայան՝ պուռնատան էվվէլ խա-
րատ էթախյի խոնը շիմտի
վազ էտէյօր : Վէ պէնիմ ի- 24
չինտ Ալլահա շուքր էտէրլէր
խոի :

ՊԱՂ Բ

Պա՛տէհու օն տէօրթ էըլ 1
տան սօնկրա Տիտոսու տէ
պէրատէր ալըպ՝ Ռատնարատա
իլէ հինէ Երուսաղէմ ջըգ-
ալըմ . վէ իչէտա միւճիպինճէ 2
ջըգալըմ , վէ օնլարա՝ Թայ-
ֆէլէրտէ վ՛ազ էթախյիմ ա-
ետարանը պէյան էյլէտիմ .
ամմա մի՛նթէպէր օլանլա-
րա Թէնհամճէ էյլէպիմ , քի
օմմայա պօշունա տէյիրտէ-
յիմ , եա տէյիրթիմիշ օլա-
յըմ : Ընտէն պիլէմճէ օլան 3
Տիտոս տախի՝ Ելունանի իչէն՝
սիւննէթլի օլունմատըգ մէճ-
բուր օլմասը : Ամմա ճէհմաո՛ֆա 4
պուլմուշ եալան գարնատաշլար-

ատան էօթիւրիւ՝ քի պիղի
գուլտուլա կէթիրմէք իչիւն Յի-
սուս Քրիստոսաս մալնք օ-
տուղտամուղ ազատըլըլմըզը
Ճաստուալամալա իչէրի կերտե-
5 լէր , քի օնլարա պէր սաանթ
պիլէ լութաանթ եէրի վերմէ-
տնք, թա քի աւետարանըն
կերչէքլիյի եանընըզտա տա-
6 յիմ գալա : Լաքին Մ'իւ'թէ-
պէր օլանլարատան պէր զէման
հէր քիմզէր իտի իսէ՝ հաճէ-
թիմ տէյիլ , Ա.լլահ տաէմին
խաթրընա պագմազ . զէրա
մի'թէպէր օլանլար պանա հիչ
պէր շէյ զամմ էթմէմիչլէր :
7 Լաքին պէր ա'քս՝ օնլար պանա
սիւննէթլի իյին աւետարա-
նը՝ նիճէ քի Պետրոսա տալի
սիւննէթինքի՝ էմանէթ օլուն-
տուղունու կէօրմէլէրիյլէ ,
8 (զէրա Պետրոս իլէ սիւննէթին
առաքեալլըղը իչիւն իճրա է-
տէն՝ պէնիմլէ տալի թայի-
ֆէլէր իչիւն իճրա էյլէտի ,)
9 վէ պանա վէրիլէն ի'նայէթի
անկլամալարը իլէ՝ տիրէքլէր
ի'թիպար օլունան Յակօբոս
վէ Կեփաս վէ Յովհաննէս՝
պանա հէմ Բառնաբասա իլ
հադըղ իչիւն տալ էլլէրինի
վէրտիլէր . թա քի պիզ թայի-
ֆէլէրէ՝ օնլար խաչ սիւննէթ-
10 լիլէրէ վարսըմ : Նալընըզ՝
Փուդարսալարը խաթըրտա թու-
թալըմ ըմմարըպըղըզ . օնու քի՝
հէման իճրա էթմէյէ ձէհտ
11 էյլէտիմ : վէ կեփաս Ան-
թաքեացա կէլսէյինտէ՝ օնուն
էուզիւնէ գարշը տուրտում .
չիւն քի թաղիրէ միւստահագ
12 իտի : Ջէրա Յակօբոս թա-
րաֆընատան ա'մըր քիմսէլէր
կէլմէզտէն էվվէլ՝ թայիֆէ-
լէր իլէ սէրտապէր եէր իտի .

ամմա օնլար կէլլինճէ , աբէն-
նէթաէն օլանլարատան գօրգ-
մալըլա՝ քէնտիսինի կէրի չէ-
քիպ այըրըր իտի : Վէ օնուն 13
պիլէմինճէ գալան Եէհուտի-
լէր տախի միւրայըլըպ էթ-
տիլէր , չէօյլէ քի օնլարըն միւ-
րայըլըգլարընա Բառնաբաս
տախի ճէլսլ օլունտուս : Լա- 14
քին աւետարանըն կէրչէքլի-
յինտէ տօղրու նիւրիւմէտիք-
լէրինի կէօրտիւյիւմտէ , հէ-
մինինին էօնիւնտէ Կեփաս
տէտիմ . էյէր սէն Եէհու-
տի իքէն Թայիֆէճէ վէ տէ-
յիլ Եէհուտիճէ եաշարխէն ,
նի՞չիւն Թայիֆէլէրէ Եէհու-
տիճէ կէչինմէյէ զօր էտէր-
սին : Պիղ Թապի'աթտէն Եէ- 15
հուտիլէր իզ , վէ Թայիֆէ-
լէրտէն՝ կիւնահքեարլար տէ-
յիլ իզ : Նօմտաուն ա'մէլլէ- 16
րինտէն ատէմ ասլըդ օլմա-
յընըղը՝ էլլա Յիսուս Քրիս-
տոսուն իմանը վասիթասի իլէ
օլտուղունու պիլտիյիմիզէն ,
պիզ տախի Քրիստոս Յիսու-
սա իննանտըդ , թա քի Քրիս-
տոսուն իմանը իլէ վէ տէյիլ
նօմտաուն ա'մէլլէրի իլէ տա-
սլըդ օլալըմ . զէրա նօմտաուն
ա'մէլլէրի իլէ հիչ պիր թէն
ասլըդ օլմայաճագտըր : Վէ 17
էյէր Քրիստոսուն վասիթասի
իլէ ասլըդլանմատա ասլար է-
քէն՝ պիզ տախի կիւնահքեար
պուլունուր իտիք , էօյլէ իսէ
Քրիստոս կիւնահ խըզմէթճի-
սի մի տիր . հաշա : Ջէրա 18
էյէր եըփտըղըմ շէյլէրի՝ էն-
նէ օնլարը պինա էտէրտիմ ,
քէնտիմի ա'սը կէօսթէրմիշիմ :
Ճիւն քի պէն նօմտաուն վա- 19
սիթասի իլէ նօմտա իչիւն էօլ-
տիւմ , թա քի Ա.լլահա եա-

ջայըմ . Քրիստոսուն պի-
20 լէսինճէ խաչլանըմ . Ումմա
եաշայօրում , լաքին արթըգ
պէն տէյիլ , իլլա պէնում
Քրիստոս եաշայօր . վէ չիմ-
ան թէնում եաշատըլըմը՝ պէ-
նի սէվէն վէ քէնտուսինի պէ-
նիմ իչիւն թէսլիմ էտէն՝ Ա-
լահըն Օղլունա օլան իման իլէ
21 եաշայօրում : Ալահըն ի՛նա-
յէթինի ալաթթալ էթմէմ .
զիրա էյէր սաուապըն նօմա
վասիթասի իլէ օլսա , օլմուշ
օլսու քի Քրիստոս նաֆիլէ
էօլսիւ :

ՊԱՊ Գ

1 Ի՛յ ա՛գըլսըզ Գաղատա-
լըլա՛ր՝ սիզի քի՞մ այարթըր .
սիզի քի՝ կէօզլէրինիզին էօ-
նիւնում Յիսուս Քրիստոս ա-
նըզըսա խաչա ջըզարըլըմըշ
2 բէնում օլսունսու : Սիզտէն եա-
լընըզ ալսունսու էօյրէնմէք խա-
թէրիմ . Տուհու նօմա՞ ա՛-
մէլէրի վասիթասի իլէ մի՝
էօխսա իմանը՞ն տինիլէմէսի
3 իլէ մի ալսընըզ : Պէօյլէ ա՛գըլ-
սըզլա՞րմը սընըզ . Տուհ իլէ
պաշլամըշ իքէն՝ շիմի թէ՞ն
4 իլէ մի պիթիրսիսինիզ : Պու
գաուար չէյլէրի պօշունա՞ մը
չէքմինիզ , էյէր հագգան պօ-
5 շունա իսէ : Իմդի սիզէ Տու-
հու իհսան էտէն՝ վէ արանըզ-
տա մու՛ճիզլաթլար իչէրյէն՝
նօմատ՞ըն ա՛մէլէրի իլէ մի՝
էօխսա իմանը՞ն տինիլէմէսի
6 իլէ մի էֆէր : Նիճէ քի Ա-
բրահամ Ալահա ինանընը , վէ
ծնա սաուապըն իչլուն սայըլ
7 ըր : Էօյլէ իսէ պիլիդին քի ի-
մանընսըն օլանլար՝ Աբրահա-
8 մըն օղուլլարը ծնլար ըրը : Վէ

Քրիթաս՝ Ալահըն Թայիֆէ-
լէրի իման իլէ սաուդլատըլը-
նը վէշլին կէօրմէքլէ , Աբրա-
համա՝ Հէվ Թայիֆէլէրը ան-
ա պէրէքէթլէնէճէքլէր ա-
յիւ՝ վէշլին մուժտէ էյլէսի :
Շէօյլէ քի իմանսըզլար՝ 9
իմանըլը Աբրահամ իլէ պէ-
րաբէր պէրէքէթլէնիրլէր :
Չիրա նօմոսուն ա՛մէլլէրին- 10
ան հէվ օլանլար՝ պէտտուա՝
ալթընտա տուրուլար . չիւն քի
եազըլմըշ տըր . Նօմոսուն
Քրիթապընտա հէվ եազըլմըշ
օլան շէյլէրէ՝ օնլարը կիշի
էթմէք իչիւն՝ հէր տէվամ էթ-
մէյէն քիմսէ մէլո՛ւն օլսուն :
Վէ նօմոս վասիթասի իլէ Ա- 11
լահըն ի՛նսանլարէ հիչ պիր քիմ-
սէնին ատըրդլանմասընը՝ պէլ-
լի տուր . չիւն քի՝ Սաուդ ի-
ման իլէ եաշայաճագ տուր :
Նօմոս իսէ՝ իման վասիթասի 12
իլէ տէյիլ տիր . լաքին՝ Ան-
լարը կիշի էտէն ատէմ օն-
լար իլէ եաշայաճագ : Քրիս- 13
տոս՝ պիզիմ իչիւն պէտտուա՝
օլմաղըլա՝ պիզի նօմոսուն
պէտտուա՝սընան ատթուն
ալտը . չիւն քի եազըլմըշ տըր
քի՝ Ալահըն իւզէրինէ հէր
ատըլան մէլո՛ւն տուր : Թա քի 14
Աբրահամըն պէրէքէթի Թա-
յիֆէլէրէ Քրիստոս Յիսու-
սուն վասիթասի իլէ օլա . Թա
քի իմանըն վասիթասի իլէ
Տուհուն վա՛տինի ալսընըմ :
Եա՛ գարնաուաշլար՝ ատէմ ա- 15
տէթինճէ սէօյլէրիմ , պիր ա-
տէմին սա՛պիթ օլմուշ ա՛հտը-
նը՝ հիչ պիր վէճհլէ քիմսէ
պօզմազ , եախսա իւզէրինէ 16
զամմ էթմէզ : Լաքին վա՛տ-
լէր Աբրահամա վէ օնուն
զիւրրիյէթինէ սէօյլէնտիլէր .

Զերա Քրիստոս Յիսուսեան 26
օլան իմանըն վասիթասի իլէ՝
հէվինիլ Ալլահըն օլուպլարը
սընըզ : Զերա սիզ հէվ 27
Քրիստոսա վաֆթիզ օլանլար՝
Քրիստոսու կիյտինիլ : Եվ 28
հուսի եօք՝ եա Ցունանի եօք
տուր , դուլ եօք՝ եա ազատը
եօք տուր , էրքէք եա գարը
եօք տուր . չիւն քի սիզին
հէվինիլ Քրիստոս Յիսու- 29
սա պիր սինիլ : Ա՛ն էյեր սիզ
Քրիստոսուն իսէնիլ , օլմուշ
օլսուս քի Ապրահամըն զիւր-
րիյէթի՝ վէ վա՛տ միւճիպին-
ճէ միրասճիլէր սինիլ :

ՊԱՊ Դ

Ա՛յ տէրիմ քի՝ հէր նէ 1
գատար զէման միրասճը սա-
պի իսէ , հէր շէյին սահիպի
իքէն՝ գուլսան հիչ պիր ֆէր-
գի եօք տուր . Իլա պապա- 2
սընըն Թա՛յին էթտիյի վաղ-
թէտէ՝ վասիլէր վէ քէտխու-
տալար պլթընսա տըր : Պուն- 3
ճիլէյին պիզ տախի սապիլէր
օլսուղուամուզ վաղըթ՝ սիւն-
եանըն ա՛նասըրլարը պլթըն-
սա գուլլար օլմուշուսուզ :
Ամմա Թէմամ վաղթ կէլտիք- 4
տէ , Ալլահ քէնտի Օղլունու
կէօնտէրտի , քի գարըսան սո-
ղուպ՝ նոմօս պլթընա կիրտի .
Թա քի նոմօս պլթընսա օլան- 5
լարը սաթուն ալա , չէյլէ քի
պիզ օղուլ օլմապլըղա նայիլ
օլալըմ : Վէ սիզ օղուլլար օլ- 6
սուլունուզսան՝ Ալլահ սի-
զին էիւրէքլէրինիզէ քէնտի
Օղլունուն Րուհունու կէօն-
տէրտի , քի Ապրա փէտէր չա-
ղըրըր : Չէյլէ քի՝ արթըգ գուլ 7
տէյին էլլա օղուլսուն . վէ է-

զօգլար էյլիւն կիպի՝ վէ օնուն
զիւրիյէթլէրինէ տէմէյօր ,
էլլա պիր էյլիւն կիպի՝ վէ սէ-
նին զիւրիյէթինէ փէյօր , քի
17 օ՝ Քրիստոս տուր : Վէ պու-
նու տէրիմ քի՝ տէօրթ էիւղ
օթուզ էըլտան ասնկրա օլան
նոմօն՝ վա՛տի իպթալ էթմէք
իչին՝ Ալլահտան Քրիստոստա
էվվէլտէն սապիթ օլունմուշ
18 ա՛հտը նէսիխ էասէմէղ : Զի-
րա էյէր միրաս նոմօստան օ-
լուրսա , սրթըգ վա՛տանէն
տէյիլ սիր . ամմա Ալլահ
Աբրահամա՝ վա՛տ վասիթասի
իլէ պաղըշլամըշ սրը :
19 Իմոի նոմօս նէ՞ սիր . Ա՛-
սըլըգլարըն աէպէսի իչիւն ի՛-
լավէ օլունսուս՝ Թա քիմէ վ՛ատ
օլունսուս իսէ օղ զիւրիյէթ
կէլէնէատէք , վէ մէլէքլէրին վա-
սիթասի իլէ պիր միյանճը-
նըն էլտի իլէ Թա՛յին օլուն-
20 սուս : Ամմա միյանճը պիրինին
տէյիլ տիր . Ալլահ իսէ պիր
21 սիր : Իմոի նոմօս՝ Ալլահըն
վա՛տէրինէ զի՞տ մը . հաշա .
զիրա էյէր եաշամագա գա-
սիր օլան նոմօս վէրիլսէ ի-
տի , հագգան սատագաթ նո-
22 մօսսան օլուրսուս : Լա՛քին
Քրիթատ հէվինսինէ կիւնահ
պլթընա գափսաթըր , Թա քի
Յիսուս Քրիստոսուն իմանը
իլէ օլան վա՛տ՝ իննանանլարա
23 վէրիլէ : Վէ իման կէլմէզտէն
էվվէլ պիզ աշկյեար օլաճագ
օլան իման զէմանըսատէք գա-
վանմըշ օլուպ՝ նոմօս պլթըն-
24 սա սապլանտըզ . Չէյլէ քի
Քրիստոսատէք նոմօս խոճա-
մըզ օլմուշ սուր , Թա քի ի-
25 սան իլէ սատըգլանալըմ : Լա-
քին իման կէլինճէ , սրթըգ
խոճա պլթընսա տէյիլիլ :

յէր օրուընէն, Քրիստոսան վասնեաւ ելէ Աստուծն մի-
8 բառձրատ տախն սին: Լաքին օր զէման Աստուծ պիլմէան-
յինկզան, զաճի ապատ օրման-
յանտատա գուդուգ էթանինիզ.
9 Ամմա շնման սիզ Աստուծ պիլ
տէքտէն՝ վէ պահուտատս Ան-
տահատն պիլինտէքտէն ասնկ-
րա՝ նի՞շնա էինէ ջօր զայնի՞ք
վէ ֆատիր ա՛նատրատրա տէօ-
նէրանինիզ, քի օնտարա թէք-
րար գուդուգ էթմէք խատէր-
10 սինիզ: Կիւնէր վէ այրար վէ
զէմանտատ վէ էրտատ կէօզէ-
11 տէրանինիզ: Սիզտէն էօթու-
րու գօրգատրըմ, օրմայա քի
սիզտէ նաֆինէյէ էմէք էէքմիշ
օրայրամ:
12 Եա՛ գարնատաշտատ՝ սիզէ
եաղմուրըրըմ. պէնիմ կիսալ
օրուն, զնրա պէն տախտ սի-
զին կիսալ իմ. պանա հիչ պիր
13 նահատրըգ էթմէտինիզ: Վէ
պինտրատինիզ, քի սիզէ մու-
գատէմա թէնրին զա՛նիֆլիյէ
էլէ աւետարանը վ՛ազ էյ-
14 էտիմ: Վէ թէնրիմտէ օրան
թէճրիւպէյմի թահգիր էթմէ-
տինիզ, հէմ րէատա էթմէտի-
նիզ. Լաքին պէնի՝ Աստուծն
մէէյէ կիսալ՝ Քրիստոս Յի-
սուս կիսալ պատուր էթտի-
15 նիզ: Իմտի սիզին մուէթրու-
լատուզ նէ՞ իտի. զնրա
սիզին իչինն շէհատէթ էտէ-
րիմ քի՝ էյէր միւմքին օրայը-
տա՝ կէօզէրինինիզի օյուպ տա-
16 նա վէրէճէէյիտինիզ: Իմտի
սիզէ կէրէյէյ սէօյլէմէք էլէ,
17 տիւշմէնինի՞զ մի օրտուտ: Սի-
զին պայրէթինինիզի շէքէյօր-
լար, Լաքին էյիյէ տէյիլ, իւ-
րա սիզի տիշարը գօմատ իս-
թէրէր, Թա քի սիզ օնտարըն
պայրէթինէ շէքէտինիզ: Ամ 18
մա էյէ շէյին պայրէթինէ
շէքմէտի՝ տայիմա էյի տէր,
վէ տէյիլ եաղընըզ եան-
նըզտա օրտուտամ զէման:
Եա՛ քիւշիւք էվլատրըմ՝քի՝ 19
Թա Քրիստոսան տուրէթի
սիզտէ մէվճիտտ օրանատէք
սիզին իչինն եինէ տօղուշ պա-
րըրարը շէքէրիմ: Լաքին իս- 20
թէր իտիմ քի շնման եան-
նըզտա օրայրամ, վէ տէյիլ
տէ իչինիրէյիմ. զնրա սիզին
իչինն շնւապհէտէյիմ:
Պանա սէօյլէյին՝ սիզ նո- 21
մա պէթրնատա օրմատ իտի-
յինէյէր, նօմատտա տինկէյմի՞զ
միտինիզ: Զնրա եաղըլմըշ 22
տըր քի՝ Աբրահամըն էքի
օղլու օտտու, պիրի իսրայէլ-
տան՝ վէ օ պիրի ազատրատան:
Լաքին իսրայէլտան օրան՝ 23
թէնճէ տօղմուշ տուր. ամ-
մա ազատրտան օրան՝ վա՛տ
վատիճատն էլէ օտտու: Վէ 24
պու շէյլէր՝ թէմամըլէն տէն-
միշտիր. զնրա պունլար էքի
ա՛հտ տըր. պիրի՝ Սինա տա-
ղընտան գուդուգ էչինն տօ-
ղուրան տըր, քի օ՝ Հագար
տըր: Զնրա Հագար Ա՛րա- 25
պիստանտա Սինա տաղը տըր,
վէ շնմատիքի Երուսաղէմ մի-
շատիկ տիր, զնրա քէնտի
օղուլտարը էլէ գուդուգ է-
տէր: Ամմա եօգարըքի Ե- 26
րուսաղէմ ազատը տըր, քի
հէվինմինիզն վալիտէտի տիր:
Զնրա եաղըլմըշ տըր. Սէն 27
եա՛ տօղուրմայան գըսըր գա-
րը՝ ֆէբրահ օղ, եա՛ տօղուշ
ադըրտարը չէքմէմիշ՝ ջաղըր,
վէ պաղըր. զնրա թէրք օ-
ղունմուշ գարընըն հվլատլա-
րը՝ գօճատը օրան գարընընքի-

լերինաէն տահա չօգ տուր :
28 Ամմա սիղ՝ եա՛ գարնտաշ-
լար՝ Իսահակ մոսիլեւ վա՛տ
29 էվատլարը իզ : Նաքին նիձէ
օ գէման Թէն մուձիպինձէ տօ-
ղան՝ Րուհ մուձիպինձէ տօղա-
նը գօվալար իտի , շհմաէլ տա-
30 խէ պէօյլէ տիր : Ամմա գի-
Թապ նէ տէր . Խալայըղը
հէմ օնուն օղլունու չըգար .
զիրա խալայըղըն օղլու՝ ա-
զատլընըն օղլու իլէ պէրաբէր
31 միրաս ալմայաճագ տըր : Նօյ-
լէ իսէ եա՛ գարնտաշլար՝ Իսա-
լայըգ օղուրլարը տէյիլ իզ ,
իլա ազատլընըն օղուրլարըզ :

ՊԱՊ Ե

1 Ադամի Գրիստոսուն սիղն
աղաա էԹտիյն ազատլըգտա
գալն տուրուն , վէ էինէ
գուրլուգ պօյունտուրուղունա
2 կիրիֆԹաա օլման : ԻշԹէ պէն
Պօղոս սիղէ սէօյլէրիմ քի՝ էյէր
սիւննէԹ օլուրսանըզ , Գրիս-
տոս սիզէ հիչ պիր ֆայիտէ
3 էԹմէյէճէք տիր : վէ էինէ
հէր սիւննէԹլի ատէմէ շէհա-
տէԹ էտէրիմ քի՝ պիւԹիւն
նօմօսու իձրա էԹմէյէ պօրճ-
4 լու տուր : Սիզ քի նօմօս իլէ
քէնտինինզի սատըգ էտէր սի-
նիզ՝ Գրիստոստան այրըլըը-
նըզ , ինսայէԹտէն տիւշտիւ-
5 նիւզ : Զիրա պիզ Րուհ իլէ
իմանտան օլան սատտագաԹ
6 իւմիւտինի պէքլէրիզ : Զիրա
Գրիստոս Յիսուստա՝նէ սիւն-
նէԹ նէ տէ սիւննէԹմիզլիք
եատար , իլլա մուհտապէԹ
7 իլէ ա՛մէլ էտէն իման : Էյի
սէյիրտիր խալինիզ . սիզի կէր-
չէքլիյէ իԹտա՛Ԥ էԹմէքտէն
8 քի՞մ մէքա էյլէտի : Պու գան-
մագ՝ սիզի չաղըրտանտան տէ-
յիլ տիր : Պիրազ մայա՝ պիւ- 9
Թիւն խամուրուս մոյալար :
Պէն Րապպտա սիզէ ի՛Թի- 10
մատ էտէրիմ՝ քի՝ հիչ պիր
ղայրի չէյ տիւշիւնմէյէճէք-
սինիզ . ամմա սիզի պուլան-
տըրան՝ հէր քիմ իսէ՝ վէպալը
չէքէճէք տիր : Նաքին եա՛ 11
դարնտաշլար՝ էյէր պէն տա-
հա սիւննէԹ վ՛ադ էտէյօր-
սամ , նի՞չիւն արԹըգ գօվա-
լանըյօրսամ . էօյլէ իսէ՝ Իսա-
չըն Թէօքէղի իպԹալ օլուն-
տու : Գէաշքի սիզի պուլան- 12
տըրանլար քէսիլտիլէր :
Ձիրա սիզ եա՛ գարնտաշ- 13
լար՝ աղատլըղա տա՛վէԹ օլուն-
տունուղ . անճագ ազատլըղը
Թէննէ սէպէպ ԹուԹմանի ,
նէտա մուհտապէԹ իլէ պիրի
պիրինիզէ խըզմէ�Թ էտին :
Ձիրա պիւԹիւն նօմօս պիր 14
սէօզտէ՝ եա՛նի՝ գօնշուունու
քէնտին կիպի սէվէսինմէ
Թէքմիլ օլուր : Ամմա էյէր 15
պիրի պիրինիզի ըսըրըրսա-
նըզ , վէ էէրսէնիզ , ատագըն
օլմայա պիրի պիրինիզտէն ԼԹ-
լէՓ օլսաըզ : վէ տէրիմ . 16
Րուհ իլէ էիւրիւյիւն , վէ
Թէննին արզուտունու տալա իձ-
րա էԹմէյէնիզ : Ձիրա 17
Թէն Րուհա գարշը՝ Րուհ տա-
խի Թէննէ գարշը արզու էտէր-
վէ պուննլար պիրի պիրինէ զըտ-
սըլար , Թա քի հէմսի իս-
Թէտիյինիզ չէյլէրի իշլէմէ-
յէնինիզ : Ամմա էյէր Րուհ 18
իլէ կէօԹիւրիւլիւրսէնիզ , նօ-
մօս ալԹընտա տէյիլսինիզ :
վէ Թէննին ա՛մէլլէրի պէլի 19
տիր , քի օնլար՝ ֆահիշլիք՝
զինա՝ նապաքլըգ՝ էտէպսիզ-
լիք՝ վուԹվուէրէսԹլիք՝ սիհիր- 20

պաղլըդ՝ տուշմէնլիքլէր՝ զավ
զալար՝ գըզըլանճլըգլար՝ էօվ
քէլէր՝ նիզա՛լար՝ այրըլմագ-
21 լըգլար՝ ֆըրգալար՝ հասէտ-
լէր՝ գաթլէր՝ սէրխոշլուգլար՝
պէքրիլիքլէր՝ վէ պուռնլարըն
էմնալի տիր · օնլարը քի սիզէ
փէշին սէօյլէրիմ, նիձէ քի
փէշին սէօյլէտիմ իսէ տէ, քի
պէօյլէ շէյլէրի իշլէյէնլէր՝
Ալլահըն փատիշահլըղըլընա վա-
22 րիս օլմայաճագլար: Ամմա
Րուհուն մէյվէսի մուհապ-
պէթ՝ զաղլըդ՝ սէլամէթ՝ թէ-
23 համմուլ՝ լաթիֆլիք՝ էյլիք՝
լիման՝ մահձուպլուդ՝ նէֆսի
զապէթ էթմէք տիր · պու մի-
սիլլու քիմսէլէրէ գարշը նօ-
24 մօս եօգ տուր: Փրիստոսուն
օլան քիմսէլէր իսէ՝ թէնի հե-
վէսլէր վէ շէհվէթլէր իլէ
25 խաչլատըլար: Էյէր Րուհ
իլէ եաշարսադ, Րուհ իլէ
26 տախի էուրէյէլիմ: Պիրի
պէրիմիզի թահրիգ էտիսյ՝ պի-
րի պէրիմիզէ հասէտ էտէրէք՝
պաթըլ էֆթիխար էտիճիլէր
օլմայալըմ:

ՊԱՊ Զ

1 Նա՛ դարնտաշլար՝ էյէր
քի պիր ատէմ դապահաթտա
անկսըզըն թուԹուլուրսա,
սիզ րուհանիլէր պէօյլէ քիմ-
սէյի մահձուպլուգ րուհու
իլէ խալահ էտին · վէ քէնտի-
նի կէօզէթ, օլմայա քի սէն
տախի թէճրիպէյէ տուշէ-
2 սին: Պիրի պէրինիզին էուք-
լէրինի գալտըրըն, վէ պէօյլէ-
ճէ Փրիստոսուն նօմօսունու
3 թէքմիլ էյլէյին: Զիրա էյ-
էր պիր քիմսէ՝ պիր շէյ
սէյիլ նկէն՝ քէնտինի պիր

հէյ զանն էաէրսէ, քէնտի
ա՛գլընը ալդատըր: Ամմա հէր 4
քէս քէնտի ա՛մէլինի սընա-
սըն, վէ օլ ղէմանի ինֆիխա-
րը եալընըզ քէնտինատէ օլա-
ճագ՝ վէ տէյիլ զայրխինատէ:
Զիրա հէր քէս քէնտի եւս- 5
քիւնիւ գալտըրտաճագ:
Վէ քէլամը էօյրէնմէքտէ 6
օլան՝ իօճասընը հէր կէօնէ
նի՛մէթլէրտէն հիսսէտար էյ-
լէսին: Ալտանման, Ալլահ 7
զէվզէնինլմէզ· զիրա պիր ա-
տէմ նէ քի էքէրսէ, հէման
օնու պիչէճէք: Զիւն քի 8
քէնտի թէնի իչիւն էքէն՝
թէննտէն չիւրիւքլիւք պիչէ-
ճէք· ամմա Րուհ իչիւն էքէն՝
Րուհատան էպէտի հայաթ պի-
չէճէք: Վէ խայր իշլէմէքտէն 9
պէզմէյէլիմ· զիրա եօրուլ-
մայարագ՝ քէնտի վազթընտա
պիչէճէյիզ: Իմտի էօյլէ իսէ, 10
վազթըմըզ օլտուգճա՝ հէր
քէսէ էյլիք էտէլիմ, վէ պա-
խտուսու էհլի իման էվինտէն
օլանլարա:
Պաբդն, քէնտի էլիմ իլէ 11
սիզէ նէ պէօյլիք եազըլար
իլէ եազտըմ: Փիմլէր քի՝ 12
թէննտէ կիւզէլ կէօրիւնմէք
խաթէրլէր իսէ, օնլար սիզի
սիւննէթ օլմազա զօրլարըլար,
անճագ քի Փրիստոսուն խա-
չը իչիւն դօվալանմայալար:
Զիրա պու սիւննէթ օլանլար 13
քէնտիլէրի տախի նօմօսու
ատգտամազլար· լաքին խաթէր-
լէր քի՝ սիզ սիւննէթ օլտաը-
նըզ, Թա քի սիզին թէնինիզ
իլէ ինֆիխար էտէլէր: Լա- 14
քին պէն՝ հաշա քի Խաչը-
մըզ Յիսուս Փրիստոսուն խա-
չընտան զայրի պաշգա չէյ իլէ
ինֆիխար էտէյիմ, քի օնուն

վախճանի իւէ տիւնեա պա-
նա խաչլանալը , պէն տախի
15 տիւնեայա խալլանփըմ : Զ իրա
Քրիստոս Յիսուսատա՝ նէ պիւն-
նէթ՝ նէ տէ պիւննէթսիզլիք
պիր շէյ տիր , իլլա եէնի եա-
16 րատըլըշ : Վէ քիմլէր քի պու
գանուն իւզրէ եիւրիւրլէրսէ ,
ծնլարա վէ Ալլահըն խրայէ-
լինէ սէլամէթ վէ մէրհամէթ
17 օլսուն : Պուննան սօնկրա պա-

նա քիմէ զահմէթ վէրմէ-
սին . զիրա պէն Թէնիմտէ
Րատպ Յիսուսուն պէրէէ-
րինի Թաշըրըմ : Րատպըմըզ 18
Յիսուս Քրիստոսուն ի՛նա-
յէթի՝ սիզին բուհանուզ իւէ
օլսուն՝ եա՛ գարնուաշլար . ա-
մին :

Գաղատացւոց Րօմափան է-
պըսթը :

ԳԱՂԱՏԱՑԻՍ

ԲՈՒՆԱԲԱՆԱԿԱՆ ԵՓԵՍԱՍԻ ԹՈՒՂԹԸ

ՄԻ ՔԱՀԱՆԱՅԱՊԵՏԻ

ՊԱՊ Ա

1 Պ ՕՂՈՍ՝ Ալլահըն ի-
րատէթի իւէ Յիսուս Քրիս-
տոսուն առաքեալը՝ Եվեսոս-
տա օլան ա՛զիզլէրէ , վէ
Քրիստոս Յիսուսուս միւմին-
2 լէրէ . Սիզէ Փէտէրիմիզ Ա-
լահ Թարափընուան՝ վէ Րատպ
Յիսուս Քրիստոսուան ի՛նա-
յէթ վէ սէլամէթ օլսուն :
3 Միւպարէք օլսուն Ալլահ
վէ Րատպըմըզ Յիսուս Քրիս-
տոսուն Փէտէրի՝ օլ քիմ պիզի
կէօք մէնքէուանլարընուտա Քրիս-
տոս իւէ հէր բուհանի պէրէ-
4 քէթ իւէ պէրէքէթլէտի , նի-
ճէ քի պիզի տիւնեա գուրուլ
մազտան էվվէլ՝ օնունլէ սէչ-
տի , քի քէնտի հուզուրունուա

մուհապպէթ իւէ ա՛զիզ վէ 5
գուսուրսուզ օլալըմ . վէ պի-
զի՝ քէնտի իրատէթինին խօշ-
նուտլուլուննա կէօրէ՝ Յիսուս
Քրիստոսուն վասիթասի իւէ
քէնտիսի էշլիւն օղուլ օլմագ-
լըղա Թագտիր էյլէտի , քէն- 6
տի ի՛նայէթի ճէլալինին մէտ-
հի էշլիւն՝ քի օնուն իւէ պիզի
Սէվկիւլիւննիւն վասիթասի իւէ
ի՛նայէթէ նայիլ էյլէտի . քի 7
օնուն իւէ գանըննըն վասիթա-
սի իւէ Ֆիտայէ՝ եա՛նի օնուն
ի՛նայէթինին զանհմէթինէ կէօ-
րէ սուջլարըն ա՛Ֆվէդզընա
մալիք իզ , քի օնու պիզէ՝ հէր 8
ի՛լմ վէ Ֆիրասէթ իւէ աղ-
թըրսըլ . Վէ պիզէ քէնտին- 9
տէ նիյէթ էյլէտիյի քէնտի
րիզասընա կէօրէ՝ քէնտի ի-

բատէթինին սըրրընը պէլտիր.
10 տի . Թա քի վագըթլարըն
թէմամ օլմասընըն թէրթի-
պինէ կէօրէ հէր շէյի՝ կէրէք
կէօքլէրատէ կէրէք եէր իւզէ-
րինտէ օլան շէյլէրի Քրիստոս-
11 ատա պէր եէրէ կէթիրէ . Օն-
ատա քի օնուն իլէ ինթիսապ
օլտուպ քի՝ քէնտի իրատէթի-
նին միւրատընա կէօրէ հէր
շէյի իճրա էտէնին թէտպիրի-
նէ կէօրէ թագաւիր օլունմա-
12 ղըլա՝ պիզ Քրիստոսա էվվէլ
իւմիտ էտէնլէր՝ օնուն ճէլա-
լինին մեծին իչինէ օլալըմ,
13 քի սիզ տախի՝ կէրչէքլիյին
աէօղլունիւ՝ էա՛նէ խէլասընըզըն
աւետարանընը իչինթէնիզտէ՝
օնա իման կէթիրմէնիզլէ՝ վա՛-
տին Ա՛զիզ Բուհու իլէ միւ-
14 հիւրլէնտիզ . Քի օ՝ գաղա-
նըլմըզ Ֆիտանըն էճրաոըն-
օտէք՝ օնուն ճէլալինին մեծին իչինէ՝
միրասընըզըն միէհի տիր :
15 Վաւնուն իչինէ պէն տախի
սիզին Բատպ Յիսուսա օլան
իմանընըզը՝ վէ հէմ ա՛զիզէ-
րէ մուհապպէթինիզի իչինթէ-
16 յիլէ , սիզ տուա՛լարընատա
զիքր էտէրէք՝ սիզտէն էօթիւ-
րիւ շիւքր էթմէքտէն Ֆէրա-
17 զաթ էթմէմ . Թա քի Բատ-
պընըզ Յիսուս Քրիստոսուն
Ա՛լահը՝ ճէլալին Փէտէրի՝ օ-
նու պիլմէք խուսուսունատա
սիզէ ի՛լմ վէ լիճամ Բուհու
18 վէրէ . Վէ եիւրէյինիզին կէօզ-
լէրի ըշըդլանա , քի պիլէսիզ՝
օնուն տա՛վէթինին իւմիտի նէ
տիր , վէ ա՛զիզէրատէ օնուն
միրասընըն ճէլալինին զանիմէ-
19 թի նէ տիր , հէմ օնուն գուվ-
վէթի գուսրէթինին ա՛մէլինէ
կէօրէ՝ պիզ իննանանլարա օ-
նուն գուվվէթինին հատտէն

զիյատէ ա՛զամէթի նէ տիր .
Օվ գո՛վէնտի քի Քրիստոսատա 20
իճրա էյլէտի՝ օնու էօլիւլէր-
աէն տիրիլմէմիչիլէ , վէ կէօք
մէսքեանլարընատա օնուն ատլ
եանընատա՝ հէր տալթանաթըն 21
վէ հիւքիւմէթինն վէ գուվվէ-
թինն վէ զապիթլիկինն՝ եաղը-
նըզ պու ատնեատա տէկիլ
իլլա կէլէճէքտէ տախի անկը-
լան հէր ատըն իւզէրինատա օ- 22
տա օթուրթուս . Վէ հէր շէ-
կի օնուն այադլարը ալթընա
գօտու , վէ օնու հէմ շէյլէրին
իւզէրինէ քիլիսայէ պաշ էյլէ-
տի , քի օնուն թէնի՝ ճիւմլէ- 23
կի հէր շէյատէ տօղատուրանընը
տօղուրտուղու տուր :

ՊԱՊ Բ

Վէ սիզլէ տուէլարատա վէ 1
կիւնահլարատա էօլիւլէր իչէն
փէրէլիփէ , օնլարատա քի պիր զէ- 2
ման՝ պու տիւնեանընը ա՛տրինէ
կէօրէ՝ հավանընը հիւքիւմէթի-
նին հիւքիւմտարընա՝ էա՛նի
իթաա՛թընըզընը օղուլլարընը-
տա իչէյէն րուհա կէօրէ եիւ- 3
րիւտիւնիւզ . Օնլարատա քի՛պիզ
տախի պիր զէման հէրիմիզ
թէնիմիզին արզուլարընճա կէ-
չինիպ՝ թէնին վէ էֆէտարընը ի-
րատէթլէրինի էտէր իտիք ,
վէ պագիլէր կիպի թապա՛թ-
տէն զաղատ օղուլլարը իտիք :
Ամմա Ա՛լահ՝ մէրհամէթտէ 4
զանի օլմաղընա , պիզի սէվտի-
կի քէնտինին ա՛զիմ մուհապ- 5
պէթի իչինէ , պիզ տուէլարատա
էօլիւլէր իչէն տախի՝ պիզի
Քրիստոսուն պիլէսինճէ տի-
րիլթատի , (ի՛նայէթ իլէ խէ- 6
լասա օլմուչտունուզ ,) վէ պէզի
պէրապէր գալտըրըպ՝ կէօք

Մեսքեանլարընտա պէրապէր
Քրիստոս Յիսուս լէ օթուրթ-
7 ատ։ Թաքի կէլէճէք ա՛սիրլէր-
տէ՝ Քրիստոս Յիսուստա պի-
զիմ իւզէրիմիզէ օլան քէրէմ լէ
քէնտի ինայէթինին հատուէն
զիւյատէ օլան զանիմէթինի
8 կէօսթէրէ։ Ձիրա ինայէթ ի-
լէ իմանըն վասիթատի լէ
իէլատ պուլմուշտունուզ. վէ
պու սիզտէն տէյիլ՝ Ականըն
9 պախշիշի տիր. Ամէլլէրտէն
տէյիլ. Թա քի քիմսէ էօյնա-
10 մէյէ։ Ձիրա օնուն ա՛մէլի
լուզ, քի Քրիստոս Յիսուստա՝
Ականըն վէչնի հաղըրլատը-
լը էյի ա՛մէլլէր իչինա եարա-
տըլըդ, շէյլէ քի օնլարտա
եուրիւյէլիմ։
11 Պունուն իչինա խաթրընը-
զա կէթիրին, քի սիզ պիր վա-
գըթ թէնճէ թայիֆէլէր օլան-
լար՝ թէնճէ էլ լէ եափըլ-
մըշ սիւննէթ անկըլանտան
12 սիւննէթսիզլիք տէնիլէնլէր՝ քի
օլ զէմանտա սիզ Քրիստոս-
տուզ՝ Իսրայէլին Ճիւմհուրիւն-
ուն եառ՝ վէ վա՛տըն ա՛հա-
լէրինտէն եասանճը՝ վէ իւ-
միտսիզ՝ վէ տիւնեատա Ականը-
13 սըզ իտինիզ։ Ամմա շիմտի
Քրիստոս Յիսուստա՝ սիզ պիր
վագըթ իրագ օլանլար՝ Քրիս-
տոսուն գանը իլէ եագըն օլ-
14 տունուզ։ Ձիրա պիզիմ ահ-
լաճէթիմիզ օ տուր, օլ քիմ
նէքսինի պիր էյլէտի, վէ
պէօլմէնին օրթա տիվարընը
15 եըխտը՝ քէնտի թէնի իլէ ա՛-
տաճէթի էա՛նի այինլէր իլէ
թէնապհլէրին նօմօսունու լոպ-
թալ էյլէտի. Թա քի նէքս-
սինի քէնտինտէ պիր հէնի ա-
տէմ հարատաարատ՝ սէլամէթ
16 իհպաս էտէ. վէ խաչըն վա-

սիթատի իլէ նէքսինի պիր
թէնտէ Ականը իլէ պարըշըլ-
րա, չիւն քի օնսա ատաճէ-
թի հէլաք էթտի։ Վէ կէլիպ՝ 17
սիզ ուզագտա օլանլարա հէմ
օլ եագընտա օլանլարա սէլա-
մէթ միժժէ էյլէտի, Ձիրա 18
նէքսինիզ տաճի պիր Րուհտա
փէտէրէ իհզար օլմագլըղա օ-
նուն վասիթատի իլէ մահիք
լուզ։ Իսոի օլմուշ օլսա քի՝ 19
արթըգ եասանճըլար վէ մի-
սաֆիրլէր տէյիլ սինիզ. իլլա
ա՛զիզլէրին հէմշէհրիլէրի վէ
Ականըն էվ էհալիսի սինիզ.
Ձիւն էի առաքեալլարըն վէ 20
փէյղամպէրլէրին թէմէլի իս-
զէրինէ պինա օլունմուշտուզ,
քի Յիսուս Քրիստոս քէնտի-
սի քէօշէ պաշը քիւրսիւսիւ
տիւր. Ձի նէքսինտէ պինա- 21
նըն պիւթիւնիւ քինէտլէնմէ-
յիլէ՝ Ռապպա ա՛զիզ հէյ-
քէլ օլմագա պէօյիւմէքտէ
տիր. Ձի նէքսինտէ սիզ 22
տաճի պէրապէր պինա օլու-
նուրսունուզ, շէյլէ քի Րուհ-
տա Ականըն մեսքեանը օլա-
սընըզ։

ՊԱՊ Գ

Պու էճիլտէն՝ պէն Պօղոս 1
սիզ Թայիֆէլէր իչինա Քրիս-
տոս Յիսուսուն մահապտուս,
քի էլպէթ պանա սիզին ի- 2
չինա վէրիլէն Ականըն ինա-
յէթինին իտարէսինին իչինտէ-
նիզ, քի պանա պու սըրրը 3
իլհամ իլէ պէյան էյլէտի,
նէճէ քի էվվէլտէն մուխթա-
սարճէ եազմըշ իտիմ, քի օնու 4
օգուդուպ՝ Քրիստոսուն սըր-
րընտա պէնիմ ֆէհմիմի անկ-
լայա պիլսիր սինիզ, քի օ սըրր 5

շիմաի օնուն ա՛ղիզ առաքեալ-
լարընա վէ միւյուամէրլէրի
Տուհ իլէ աշխքեար օլտուղու
կիսի՝ զայրի տէվլէրտէ ա-
տէմ օղուլլարընա ալնլխրինլմէ-
6 միշ տիր , եա՛նի քի Թայինֆէ-
լէր Փրիստոսա ապրապէր
վարկա վէ պիր վիւճիւտտէ վէ
վա՛տընըն պէրապէր հիսապ-
տարլարը օլալար՝ աւետարա-
7 նըն վասիթասի իլէ , քի այն՝
Ալլահըն պանա քէնտի գուվ
վէթինին ա՛մէլ ու իշխրատը
իւզտէ վէրինէն ի՛նայէթինին
ատիշլինինէ կէօրէ օնուն իսրա-
8 էլիթէի օլտուա՛. Պու ի՛-
նայէթ այն ազիլէրին էն
էտնասընա վէրիլսի , քի
Փրիստոսան Թէֆթիշ օլուն-
մազ վանիմէթինի Թայինֆէ-
9 լէրտէ միւժտէ էտէ կիմ . վէ
հէր շէյէ Յիսուս Փրիստո-
սան վասիթասի իլէ եարա-
տան Ալլահըն գրթընտա՝ է-
զէլտէն հրֆզ օլունմուշ սըր-
րըն իտտարէսի նէ օլտուղունու
ճիւմլէյէ աշխքեար էտէյիմ .
10 Թա քի շիմաի քիլիսանըն վա-
սիթասի իլէ՝ կէօք մէսքեան-
լէրինտէ տալթանաթլարա վէ
հիւքիւմէթլէրէ Ալլահըն կէօ-
նա կէօն օլան ի՛լմի պէյան
11 օլա , Տապտըմըզ Փրիստոս
Յիսուստա էթտիկի էզէլի
12 Թագտիրէ կէօրէ , քի օնուն ի-
լէ՝ օնա օլան իսրանըն վասի-
Թասի իլէ ի՛թիմատ իւզրէ
ճէսարէթէ վէ իհզար օլմազ-
լըղա մալիք իզ :
13 Օնուն իչիւն տիլէրիմ քի՝
պէնիմ սիզին իչիւն սըզլէթ-
լէրիմտէն ա՛ճիզ օլմայասընըզ,
քի պու սիզին շանընըզ տըր :
14 Պունտան էօթիւրու տիզլէ-
րիմի՝ Տապտըմըզ Յիսուս
Փրիստոսուն փէտէրինին հու-
զուրունա չէօքէրիմ , քի կէօք- 15
լէրտէ վէ եէր իւզէրինտէ հէր
գասիլէ օնուան Թէամիյէ օ-
լունուր , Թա քի քէնտի ճէ- 16
լալինին զանիմէթինէ կէօրէ
սիզէ իհսան էտէ քի՝ քէնտի
Տուհունուն վասիթասի իլէ
իչէրինէ ատէմտէ գուտրէթ
լէ գուվվէթլէնտիլ , քի 17
Փրիստոս՝ լսմանըն վասիթասի
իլէ եիւրէքլէրինիզտէ ապրին
օլա . Վէ մուհապպէթ իլէ 18
քէօքլէնմիշ վէ Թէմէլլէնմիշ
օլսընըզ , Թա քի հէվա ա՛-
զիզլէր իլէ ապրապէր՝ կէ-
նինիզ վէ ուղրունուզդ վէ տէ-
րինլիք վէ եիւքսէքլիք նէ օլ-
տուղունու անկլսմազլա գա-
տիր օլսընըզ . Հէմ տախի 19
Փրիստոսուն օլ մուհապպէ-
թինէ ալլէսինիզ քի՝ ա՛գըլ-
տան էիւճէ տիր . Թա քիմ
Ալլահըն ճիւմլէ քէմալինէ-
Թի իլէ տօլսընըզ : Վէ պիզ- 20
տէ ա՛մէլ էտէն գուվվէթէ
կէօրէ տիլէտիյիմիզ եա տիւ-
շինտիյիւմիւզ Հէյլէրտէն՝
հէր խուսուստա հատտէն զի-
յատէ էթմէյէ գասիր օլա-
նա՝ օնա Փրիստոս Յիսուսուն 21
վասիթասի իլէ քիլիսատէ է-
ապէտլէր էապէտինին ճիւմլէ
տէվլէթլէրինճէ համտ օլսուն .
ամին :

ՊԱՊ Դ

Իմոի պէն Տապտ իչիւն 1
մահապուս օլան՝ սիզէ եալվա-
րըրըմ , քի տա՛վէթ օլուն-
տուղունուզ տա՛վէթէ լայըդ
օլտուղունա կէօրէ՝ Թէքմիլ 2
աչըպ կէօնիւլլիւք վէ մահ-
ճուալտուդ վէ սապր իլէ եիւ-

ըհչէսինիզ, վէ պիրի պիրինի-
ղէ մուհապպէթ իլէ թէհամ-
3 միւլ էտէսինիզ. Հէմ սէլա-
մէթին պէնատ իլէ Րուհուն
պիրլիյինի հըմիզ էթմէյէ
4 Ճէհտ էտէսինիզ: Պիր թէն
վէ պիր Րուհ՝ նիճէ քի տա՛-
վէթինիզին տանի պիր իւմիւ-
սինէ տա՛վէթ օլունտուզ,
5 Րատպ պիր՝ իման պիր՝ վաֆ-
6 թիլ պիր տիր. Հէփիսինին
Ալլահը վէ Փէտէլ ի՝ հէփիսի-
նին իւզէրինատ վէ հէփիսի-
նին արատընտա վէ հէփինիզ-
7 տէ օլան՝ պիր տիր: Ամմա
ալէյհատն հէր պիրինէ ինայէթ՝
Փրխատուսէն պահշիլինին էօլ-
ջիւսիւնէ կէօրէ վէրիլատ:
8 Գունուն իչինն տէր. Ենիք-
սէյէ ջըգըպ՝ էսքիլիյի հալը
սիւրատիւ, վէ առէմլէրէ հէ-
9 տիյէլէր վէրատ: Իմտի պուս
ջըգըպ փէփնյէ նէ՞ տիր, իլա
քի հալվէլա եէրին աշաղըքի
մահալլէրինէ էնուտ տատի:
10 Օլ էննէն՝ հէմ կէօքլէրատէն
եօգարը ջըգան տատի հէման
օ տուր, Թա քի հէփիսինին
11 տօլատուրա: Վէ քէնատի Թա՛-
լին էյլէտի, ալա՛զլարընը
առաքեալլար վէ պա՛զլարը-
նը վիէյլատապէրլէր վէ պա՛զը-
լարընը առնատարանէյլէր՝ պա՛-
զլարընը իսէ չօպանլար վէ
12 խոճալար, ա՛զիզլէրին քէմա-
լի իչինն՝ խըզմէթ ա՛մէլի ի-
չինն՝ Փրխատուսէն Թէնինին
13 մա՛մուր օլմատը իչինն. Թա
հէփիմիզ իմանընն՝ վէ Ալա-
հընն Օղլատնուն պիրլիսինին
պիրլիյինէ՝ քեամիլ առէմ
օլմաղա՝ Փրխատուսէն Թէքմիլ-
լիյինին պօյունուն էօչիւսիւ-
14 նէ էրիշնէատէք. Թա քի ար-
Թընգ՝ ալատատընն Փէնատի ի-

չին Փէրզանըլըղըա՝ առէմլէ-
րին հիւէյէրի իլէ Թա՛լիմին
հէր եէլի իլէ չալըշանան վէ
տօղատընըրընըն մա՛տումատր օ-
մայալըմ. Իլա մուհապպէթ 15
իլէ կէրչէք սէօյլէյէրէք՝ հէր
չէյի օնտա արԹընրատըմ, քի
օ՝ է՛նէ Փրխատուս պաշ տընը.
Փի պիւԹիւն վիւճուտա օն- 16
տան՝ հէր եատընըմ էտէն օյնատ
իլէ քինէԹլէնիպ Թանրընմ
օլմատընըա, հէր պիր ա՛զա-
նըն էօչիւսիւնիւն ա՛մէլինէ
կէօրէ՝ մուհապպէթ իլէ քէն-
տինին մա՛մուր օլմատը իչինն
վիւճուտիւն պէօյունէ նիճ-
ըտա էտէր:

Իմտի պուննու տէրիմ, վէ 17
Րատպատա շէհատէթ էտէրիմ
քի՝ արԹընգ սիզ գալան Թա-
յիֆէլէր տատի քէնատի ա՛զըլ-
լարընըն պաԹընըլըղընատա եիւ-
րիւտիւքլէրի կիպի եիւրիւմէ-
յէսինիզ. Փի օնըտատա օչան 18
Ճահիլիյին սէպէպինատէն՝
եիւրէքլէրինին գաԹընըղը իլէ
ա՛զընատրընը գատրանըղը գափ-
լատընը տընը, չինն քի Ալա-
հընն հայատԹընատան եատ օչ-
մուշատր տընը. Փի օնըտր նա- 19
սրընանմատընա, քէնատիէրինի
էտէպիզիյէ՝ հընըտ իլէ հէր
նատիտքընըղըն իշէմէսինէ Թէա-
լիմ էթատիէր: Սիզ իսէ Փրխա- 20
տուս պէօյէ էօյրէնմէսէ-
նիզ, էյէր հապգան օնուտան 21
էօԹիւրիւ իշիԹատինիզ՝ վէ օն-
տա Թա՛լիմ օլունատունուզ իսէ
նիճէ քի կէրչէքլիք Յիսուստա
տընը. քի հիվէլքի կէչինմէ- 22
նիզէ կէօրէ՝ ալատատընըն չէհ-
վէԹլէրինէ կէօրէ Փէտատէ
վարան էտէքի առէմի Թէրք է-
ատէսինիզ, վէ ա՛զընընըզըն Րու- 23
հունատա էէնիլէնէտինիզ, վէ 24

ատտագաթ վէ կէրչէքլիյին
ա՛զնվլիյի իլէ Ալլահա կէօ-
րէ եարատըլան էյնի ատէմի
25 կիյէսինիզ։ Օնուն իչինն եա-
լանը րէհտա էտիպ՝ հէր ալ-
րինիզ գօնշուսու իլէ կէրչէք-
լիք սէօյլէյին. չինքի ալրի
26 ալրխմիզին ա՛զալարըյըզ։ Էօր-
քէլէնին, վէ կիւնահ իչէ-
մէն. սիզին տարըլընլըզըն
իւզէրինէ՝ կիւնէշ պաթմասըն.
27 վէ չէյթանա մահալ վէրմէն։
28 Խըրսըզըզ էտէն՝ արթըզ խըր-
սըզըզ էթմէյին, իլլա հլէ-
րի իլէ խայր իչէյէրէք՝ էմէք
չէքսին, թա քի միւհթաճ օ-
լանը հիսաէտար էթմէյէ պա-
29 տիր օլա։ Ադընըզտան հիչ
պիր չիւրիւք սէօզ չըգմասըն,
իլլա էյէր մա՛մուր էթմէյէ
իպթիզա էտէն պիր էյի սէօզ
վար իսէ. թա քի իչիտէնլէրէ
30 լութֆ վէրէ։ Վէ Ալլահըն
Ն՛զիզ Րուհունու գաահվէթ-
լէնատրմէն, քի օնունլա ֆիտա
կիւնիւ իչինն միւհտլէնատնիզ։
31 Հէր աճըզըզ վէ հօվքէ վէ
ղազապ վէ պաղըրըշ վէ քիւֆր՝
հէր քէօթիւլիւք իլէ պէրա-
պէր՝ սիզտէն գալտըրըլսըն։
32 Վէ պիրի պիրինիզէ լաթի-
լէր՝ ժէրհամէթլիլէր՝ Ալլահ
տախի Փրկատուն վասիթա-
սի իլէ սիզէ պաղըշտըրըլ կի-
պի պիրի պիրինիզէ պաղըշ-
յըճըլար օլուն։

ԿԱՊ Ե

1 Իմոի սէվկիւվիւ էվլատլար
կիպի՝ Ալլահա պէնկիզէր օ-
2 լուն։ Վէ մուհատպէթտէ
էիւբրիւյիւն, նիճէ քի Փրկա-
տուս տախի պիղի սիվտի, վէ
քէնտինի պիղիմ ուղուրտումա

զա Ալլահա խօշ րահիհա ի-
չիւն՝ հէսիյէ վէ գուրպան
սունտու։ Ամմա զինանըն վէ 3
հէր կէօնէ նապիաքլըղըն եա-
խօտ թամա՛քեարլըղըն՝ ա՛զնվ-
լէրէ եապըշտըղը կիպի՝ ա-
րանըզտա սօղ պիչէ անկըլ-
մասըն. չէմ ուէզալէթ վէ տի- 4
վանէձէ սէօզլէր՝ եախօտ պաշ-
մէրլիք օլմասըն, քի օնլար
եապըշմազ շէյլէր տիր. իլլա
պահուսուս թէշէքքիւր օլ-
սուն։ Չ իրա պունու պիլմիր 5
օլուն քի՝ հիչ պիր զինապեա-
րըն եա մուրտարըն եա թա-
մա՛քեարըն՝ քի պու վուճուդէ-
րէսէք տիր՝ Փրկատուն վէ
Ալլահըն վասիլհալրընտա
միրասը եօգ սուր։ Սէնի հիչ 6
քիմսէ պօշ սէօզլէր իլէ ալ-
ատաթմասըն. զինրա պու շէյ-
լէր իչինն իթաա՛թսըզլըղըն
օղուլլարը իւզէրինէ Ալլահըն
ղազապը կէլիր։ Իմոի օնլա- 7
րըն հիսապտարլարը օլման։
Չ իրա պիր զէման գարանլըգ 8
խոնինիզ, ամմա չիմոի Րապա-
տա ըշըգընըզ. ըշըգ օղուլլա-
րը կիպի էհլուբիւյիւն։ Չ իրա 9
ըշըղըն մէյվէսի՝ հէր էյլիքտէ
վէ սատագաթտա վէ կէրչէք-
լիքտէ տիր. վէ Րապպա 10
մոգաղուլնէ օղտուղունու թէճ-
րիւպէ էտին. վէ գարանլը- 11
ղըն մէյվէսիզ ա՛մէլլէրինէ իլ-
հադ օլման, իլլա պահու-
սուս Թա՛զիր պիլէ էտին։
Չ իրա օնլարտան կէզլիճէ իլ- 12
լէնէն շէյլէրի՝ սէօյլէճէսի պի-
լէ ա՛յլըպ սուր։ Ամմա հէփ 13
Թա՛զիր օղուլան շէյլէր ըշըգ
վասիթասի իլէ պէյան օղու-
նուր. զինրա հէր պէյան օղու-
նան շէյ՝ ըշըգ սուր։ Օնուն 14
իչինն տէր. Եա՛ ուլույան

գալէ, վէ էօլուէլերտէն տի-
րել, վէ Քրիստոս աէնի մու-
նէվվեր էահճէք :
15 Իմոի պոգըն քի՝ նիճէ
տիգգաթ իլէ եիւրիւյէսինիզ,
16 ի՛լսմսիզլէր կիսի տէյիլ՝ իլա
ա՛լսմլէր կիսի · վէ վագթը
սաթուն ալըն, զիրա կիւն-
17 լէր ֆէննա սըր : Օնուն իչիւն
ա՛գըլըըզլար օլման · իլլա Ղաս-
ըն իրատէթի նէ օլտուղու-
18 նու ֆէհմ էտին : Վէ շարտսպ
իլէ սէրհոշ օլման, քի օնտա
խորաֆ վար · իլլա Ղուհ իլէ
19 ատլարագ՝ քէնանիլէրինիզտէ
սաղմոսլար վէ իլահիլէր վէ
րուհանի թէսպիհլէր օդու-
յաըն, վէ եհուդէքլէրինիզտէ
Ղաբպա իրլայըդ թէզիր էյ-
20 լէյին · Վէ տայիմա հէր շէյ
իչիւն՝ Ալլահա վէ փէղէրէ
Ղաբպըմըզ Ցիսուս Քրիստո-
ուն ատընտա շիւքր էտին :
21 Վէրի պէրինիզէ Քրիստո-
ուն զօրգուսու իլէ Միւթիւ
22 օլուն : Եա՛ գարըլար՝ քէնան
գօճալարընըզա՝ Ղաբպա կի-
23 պի միւթի՛ւ օլուն : Զիրա
գարընըն պաշը՝ գօճաը սըր,
նիճէ քի Քրիստոս տախ քի-
լիսանըն պաշը սըր · վէ վիւ-
ճիւտիւն խէլաս էաիճախ օ
24 ատուր : Իմոի նիճէ քի քիլիսա
Քրիստոսա միւթի՛ւ օլուրսա,
գարըլար տախ հէր շէյտէ
քէնան գօճալարընա պէօյլէ
25 օլտունլար : Եա՛ էրքէքլէր՝
քէնան գարըլարընըզը սէվին,
նիճէ քի Քրիստոս տախ քի-
լիսայը սէվտի, վէ օնուն ու-
ղուրսունա քէնանէխինի թէս-
26 լիմ էթտի · Թա քի օնու տու
եայգամար իլէ փաքէէյէրէք՝
աէօզ վասիթաս իլէ ա՛զնզ
27 էյլէյէ · Քի քէնանէխ քիմ-

սայը քէնանինէ լէքէտ եա
պիւրուշիւքլիւյիւ եա պունլար
կիսի պիր շէյի օլմայարագ՝
ի՛զզէթլի ինզար էտէ · շէյլէ
քի ա՛զնզ վէ ա՛յըպարզ օլա :
28 Էրքէքլէր քէնան գարըլարընը
պունճիլէյին՝ էա՛նէ քէնան
թէնլէրի կիսի սէվմէյէ պօրճ-
լու տուրլար · քէնան գարըը-
նը սէվէն՝ քէնտիսինի սէվէր :
29 Զիրա հիչ պիր ղէման պիր
քիմսէ քէնան թէնլինատէն նէ-
րան էթմէմիշ տիր · լաքին օ-
նու պէտլէր վէ կէօզէտիր,
նիճէ Քրիստոս տախ քի-
սայը : Զիրա օնուն թէնլինէն՝
30 օնուն էթլինատէն վէ քէմիքլէ-
րինատէն ա՛զալարընը յըզ : Պու
31 սէպէպտէն ատէմ պաբասընը
վէ անասընը թէրք էտէ, վէ
գարըսընա եապրըշա, վէ նէ-
մի պիր թէն օլաշար : Պու
32 սըրը պէօյուք տիր · ամմա
պէն՝ Քրիստոս իչիւն վէ քիլի-
սա իչիւն սէօյլէրիմ : Իմոի
33 սիզ տախ հէր պիրինիզ քէն-
տի գարընընը պէօյլէ՝ քէնտի
նէֆսի կիպի սէվսին · գարը
խէ՝ քի քէնան գօճասընատան
գօրգուսուն :

ՊԱՊ Զ

1 Եա՛ էվլատլար՝ քէնան
միթալարընըզա Բաբպտա միւ-
թի՛ւ օլուն · զիրա պու՝ հագ
2 սըր : Պաբպանա վէ անանա
ի՛զզէթ էյլէ, քի պու՝ վատա
իլէ օլան նէզ թէնալիդ տիր,
3 թա քի սանա խայր օլա, վէ
եէրին իւզէրինատէ է՛օմրիւն
4 ուղուն օլա : Վէ սիզ եա՛
պապալար՝ էվլատլարընըզը
էօվքէլէնտիրմէյին · իլլա թնլա-
րը՝ Բաբպըն թէռիպինատէ վէ

նաւհահաթընաա վիէրվէրտէ է-
5 ան : Վէ սիզ էա՛ գուլլար՝
թէնձէ աղալարընըզա գօրգու
վէ սիթրէմէ լէ էնւրէյի-
նիզին սաֆլըզը լէ՝ Քրիստոսա
6 կիսէ՝ իճաա՛թ էան . Կէօզէ
կէօրիւնմէք իչիւն օլան խըզ-
մէթ լէ աուէմ խօշնուա էան-
ճիլէր կիսէ աէյիլ , իլա ճան-
ան Ալլահըն իրատէթինի է-
տէն՝ Քրիստոսաւն գուլլարը
7 կիսէ . Ատէմլէրէ տէյինլիա
Րապպա կիսէ՝ խօշնուԹլուգ
8 իլէ գուլլուգ էան . Վէ պի-
լին քի՝ հէր քէս՝ իշլէտիյի
խայր նէ իսէ , Րապպան օ-
նու ալաճագ , գուլ օլսուն՝
9 ազատը օլսուն : Վէ սիզ էա՛
էֆէնտիլէր՝ օնլարա հէման
պու շէյլէրի էյլէյին , վէ
ԹէհԹիտի Թէրք էան . վէ
պիլին քի՝ հէման սիզին աախի
էֆէնտիննիզ կէօքտէ տիր , վէ
օնուն ի՛նանմանէ իաճրա պագ-
մագ եօգ սուր :
10 Գալտը քի էա՛ գարնաաշ-
լարըմ՝ Րապպա վէ օնուն
գուվվէԹինին գուտրէԹի իլէ
11 գուվվէԹլէնին : Ալլահըն հէվ
սիլահլարընը կիյինին քի՝ շէյ-
Թանըն ֆէնալէրինէ գարշը
տուրմալա գաախր օլասընըզ :
12 Զ իրա պիզիմ կիւրէշիմիզ գան
վէ Թէն իլէ տէյիլ տիր , իլ-
լա սալԹանաԹլար իլէ՝ հիւ-
քիւմԹլէր իլէ՝ պու ա՛սիրին
գարանլըզըն տիւնեայը զապԹ
էտէնլէրի իլէ եարատմաղլըզըն
կէօք մահալլէրինտէ օլան րուհ-
13 լարը իլէ տիր : Օնուն իչիւն
Ալլահըն հէվ սիլահլարընը
իւզէրինիզէ ալըն , Թա քի եա-
րատմաղ կիւնտէ գարշը տուր-
մալա՝ վէ հէմիսինին լճրա է-
տիպ գալն տուրմալա գաախր
օլասընըզ : Իմանի պէլինիզ կէր- 14
չէքլինք իլէ գուշանմըշ տու-
րան , վէ սատագաԹըն զըրհը-
նը կիյին , վէ այագլարընըզը՝ 15
սէլամէԹին սուբասրանընըն
հազըրլըզը իլէ կիյինաիրին .
Վէ հէմիսինին իւզէրինէ՝ ի- 16
մանըն գալգանընը ալըն , քի
օնուն իլէ եարատմազըն հէմ
գըզըլըն օգլարընը սէօյիւն-
տիւրմէյէ գատիր օլաճագը-
նըզ . Վէ խէլասըն Թօղղէսի- 17
նի ալըն , հէմ Րուհուն գը-
լըճընը՝ քի Ալլահըն քէլամը
տըր : Հէր վագըԹտա հէր 18
տուա՛ վէ նիյազ իլէ Րուհտա
տուա էյլէյին , վէ հէման
պուննուն իչիւն Թէքմիլ տէ-
վամ վէ նիյազ իլէ ույանըգ
տուրսուն՝ հէմ ա՛զինզէր իչիւն՝
հէմ պէնտէն էօԹիւրիւ քի 19
պանա ալըզմըն աչըլմասը ի-
լէ սէօզ վէրիլէ , քի ՀէսարէԹ
իլէ սեետարանըն սըրրընը
պէյան էտէյիմ . Քի օնուն 20
իչիւն զինճիրտէ իքէն էլէքլիք
էտէրիմ , Թա քի՝ պանա սէօյ-
լէմէք նիճէ կէրէք իսէ՝ օնու
ՀէսարէԹ իլէ սէօյլէյիմ :
Լաքին սիզ տախի պէնտէն 21
էօԹիւրիւ նէ իշլէտիյիմի պի-
լէսինիզ տէյիւ՝ հէմիսինին սի-
զէ մուհտաջլէԹլու գարըն-
աաշ վէ Րաապտա էմին իսըզ-
մէԹճի Տիւքիկոս պէյան է- 22
տէճէք , քի օնու սիզէ՝ հէման
պուննուն իչիւն կէօնտէրտիմ ,
Թա քի ահվալիմիզի պիլէ-
սինիզ , վէ սիզին եիւրէք-
լէրինիզէ ԹէտԹլի վէրէ :
Փէտէր Ալլահ Թարաֆըն- 23
տան վէ Րաապ Յիսուս Քրիս-
տոտան գարնտաշլարա սէ-
լամԹ՝ վէ իման իլէ մուհտա-
պէԹ օլսուն : Րաապըմըզ 24

Ցիսուս Քրիստոսոյ խիզախանք հէգ սէվէնչէր իչէ ի՛նձայէթ օլսուն. Ամին:

Նէքէսոլոլարա Րօմապան եաչըլըպ՝ Տէուիկոսոան վասիլեասի իլէ կէօնդէրիլմէ:

ՊՕՂՈՍ

ՄԱՐԿՈՍԻ ՓԻԼԻՊՊԷԼԻԼԷՐԷ ՄԱՐԳՈՒԹՈՒՊ

ՊԱՊ Ա

1 Պօղոս վէ Տիմոթէոս Ցիսուս Քրիստոսուն գուլլարը՝ Փիլիպպէոե Քրիստոս Յիսուսըն եալնըզլարընա օլան հէմ ասզիզլէրէ եպիսկոպոսլար վէ սարկաւագ-
2 լար իլէ. Սիզէ Փէտէրիմիզ Ալլահ Թարաֆընտան վէ Տապպ Յիսուս Քրիստոստան ի՛նայէթ վէ սէլամէթ օլսուն:
3 Սիզի հէր ապը զիքր էթ-
4 տիյիմէ՝ Ալլահըմա շուքր էտէրիմ, վէ տայիմա հէփի-նիզի իչիւն հէր նիյազըմատա՝ շազլըղլըա նիյազ էտէրիմ,
5 իլք կիւնտէն Թա շիմտիյէ-
6 տէք սիզին աւետարանա օլան էլհապլընըզտան էօթիւրու. Վէ հէման պունա գանմընըմ քի՝ սիզտէ պիր էյի ա՛մէլ պաշլայան՝ Թա Յիսուս Քրիս-տոսուն կիւնունէտէք՝ իճէքմիլ
7 էթմէքտէ օլաճագ ըրը: Նէ-ճէ քի պանա՝ սիզին հէփինիզի զին հագգընտա պու փիքրատէ օլմագ հագ ըրը. չիւն քի պէն սիզի եիւրէյիմէ սագլարընմ,

քի կէրէք պաղլարընմատա վէ կէրէք աւետարանըն Ճէվապընտա վէ իսպաթընտա հէփինիզ ի՛նայէթիմին հիսաս-
8 տարընըզ սընըզ: Ճէրա Ա-լահ շահիտիմ տիր քի՝ սիզին հէփինիզէ Յիսուս Քրիստոսուն տէրունի մուհապպէթ իլէ հասրէթ չէքէրիմ:
9 Պունու տուա՝ էտէրիմ քի՝ մուհապպէթինիզ ալըճըտէ վէ հէր փէհմտէ տահա զիյատէ
10 արթմագտա օլա, քի սիզ Ֆարգը չէյլէրի այընտա էտէ-սինիզ, Թա քի Քրիստոսուն կիւնունէտէք սիզ խիզլուտու-
11 վաք վէ սիւրճմէզ օլասընըզ, վէ Ալլահըն շանը վէ մէհհ-
12 իչիւն՝ Յիսուս Քրիստոսուն վասիթասի իլէ օլան ատտա-գաթ մէյվէլէրինտէն սուլտ օլասընըզ:

Վէ խաթէրիմ էա՛ գարընտաշլար՝ ալիչէսինիզ քի՝ պէնիմ ահվալիմ աւետարանըն տահա զիյատէ իլէրիլէմէ-
13 սինէ սէպէպ օլտու: Չէյլէ քի Քրիստոս իչիւն օլան

պէնտլէրիմ՝ պիւթիւն տի-
վանխանէտէ օլանլարա վէ պա-
պի հէվիսինէ պէյան օլուն-
14 տու։ Վէ Բապատա գարլըն-
տաշլարըն ջօլու՝ պէնտլէրիմ
տէն ճէսարէթ ալարագ՝ քէ-
լամը գօրգուսուզ սէյլէմէյէ
տահա զիյատէ ճէսարէթ է-
15 տէրլէր։ Գա՛զըլարը կէրէկ
հասէտ վէ զավզա սէպէպին-
տէն՝ վէ պա՛զըլարը տախի
խօշնուտլուգ սէպէպինտէն
Քրիստոսու վ՛ազ էտէրլէր։
16 Գունլար մուհասապէթ սէպէ-
պինտէն էտէրլէր, չիւն պի-
լիրլէր քի աւետարանըն ճէ-
վապը իչիւն Թա՛յին օլմու-
17 շում։ Ամմա օնլար Քրիստո-
սու նիզա՝ սէպէպինտէն վ՛ազ
էտէրլէր, խիւլիւսանէ տէ-
յին՝ իլկա պէնտլէրիմէ սըգ-
լէթ զամմ էթմէք մէրամը ի-
18 լէ։ Ի՛մտի նէ՞ օլա. անճագ
հէր վէճհ իլէ՝ պէհանէ իլէ օլ-
սուն՝ կէրչէքլիք իւզրէ օլսուն՝
Քրիստոս վ՛ազ օլունույօր,
վէ գունա սէվինիրիմ, հէմ
19 տախի սէվինէճէյիմ։ Չի-
րա պիլիրիմ քի գու գանա՝
սիզին տուա՛նըզ իլէ վէ Յի-
սուս Քրիստոսուն Րուհու-
նուն եարտըմը իլէ խէլասէ
20 գա՛ի՛ս օլաճագ, պէնիմ հաս-
րէթիմէ վէ իւմիտիմէ կէօրէ
քի հիչ գիր չէյսէ ուղթան-
մայըրմ, իլկա Թէքմիլ ճէսա-
րէթ իլէ՝ տայիմա օլգու՛գա կի-
գի՝ շիմտի տախի Քրիստոսա
պէնիմ Թէննիմտէ Թա՛զիմ օ-
լուննա, է՛օմիւր վասիթասի
իլէ օլսուն՝ հօլիւմ վասիթասի
21 իլէ օլսուն։ Չիրա գանա՝
եաշամագ Քրիստոս՝ վէ հօլ-
22 մէք քեար տիր։ Վէ էյէրչի
Թէննէ եաշամագ՝ գանա ա՛-

մէլ մէյվէսի գու իսէ տէ,
էվինէ նէյի սէչէճէյիմի գիլ-
մէմ. Լաքին գու իչէ շէյ- 23
տէն սըգըլըրըմ, եա՛նի ար-
զում՝ վէճաթ էթմէքտէ վէ
Քրիստոսու իլէ օլմագտա տիր.
գիրիսուս իչէ օլմագտա տիր
գիրա գանա տահա չօգ գիյա-
տէ էյի տիր. Ամմա Թէննէ 24
գալմագ՝ սիզին հագգընըզա
տահա իգԹիզալը տիր։ Վէ 25
գունա գանըմըզ օլարագ գիլ-
րիմ քի՝ սիզին իմանտա իչէրի-
չէյլէրէք սէվինմէնիգ իչիւն՝
հէվինիգ իչէ պէրաբեր գալըգ
տուրաճալըմ. Թա քի եինէ 26
պէնիմ սիզին եանընըզա կէլ-
մէմին սէպէպինտէն՝ Քրիստոս
Յիսուսու պէնիմ իչէ սիզին
իՖԹիխարընըզ արԹա։

Անճագ Քրիստոսուն ա- 27
եետարանընա լայըգ օլսուգուս
իւզրէ կէչինին. Թա քի կէլիպ
սիզի կէօրսէմ տէ՝ եանընըզ-
տա օլմասամ տէ՝ սիգտէն է-
Թիւգիւ իչիտէյիմ, քի սիզ
ճան իչէ աւետարանըն իման-
նը իչիւն պէրաբեր ճէհտ է-
տէրէք՝ սիզ բուհտա գավի 28
տուրուսունուզ, վէ գարշը
տուրանլարտան հիչ սիզ չէյ-
տէ իւրքմէգսինիգ, քի սուս օն-
լարա հէլաք՝ սիզէ իսէ խէլաս
իսալաԹը տիր, վէ սու՝ Ան- 29
լահտան տիր. չիւն քի սիզէ
Քրիստոս իչիւն պաղըշլանտը
քի՝ տէյիլ եալընըզ օնա իման-
նատընըզ, իլկա օնուն իչիւն
էլէմ տախի չէքէսինիգ. Վէ 30
սիզ հէման օլ պէնտէ կէօրտիւ-
յիւնիւզ՝ վէ շիմտի պէնտէ է-
շիԹտիյինիգ ճէհտէ մալիք օ-
լասընըզ։

ՊԱՊ Բ

1 Ինմոր Քրիստոսա էյէր պիր Թէսէլե՝ էյէր պիր մու-
հապէթ Թէսէլեան՝ էյէր պիր Տուհ Լէհապէլը՝ էյէր
ՃԷրհամէթ ու չէֆագաթ վար
էսէ, սէվինճիմի Թէքմիլ է-
2 տին, քի պիր ֆիքրաե օլա-
սընըզ, մուհապէթինիզ պիր՝
ՃԱՆ պիր՝ ֆիքր պիր օլա:
3 Հիչ պիր շէյ նիզա՝ եա պա-
Թըլ ԵՖԹիլեար իւզրե օլմա-
յա. Լլա պիրի պիրինիզի
ալչագ կէօնիւլլիւք ելե քէն-
տինիզտէն իւսԹիւն ասլըն:
4 Հէր քես սալ քէնտինէ միւ-
Թա'լիւգ շէյլէրե պադմասըն,
Լլա հէր քես զայրիլէրե միւ-
Թա'լիւգ շէյլէրե տախի:
5 Զիրա սիզտե հէման պու
ֆիքր օլսուն քի՝ Քրիստոս
Ցէսուսա տախի վար իսի.
6 Քի օ՝ Ալլահ սուրէթինտե
Քէն, Ալլահ իլե պէրաբէր
7 օլմայը շիքեար սայմասը, լա-
քին քէնտինի էտնա էտիպ
գուլ սուրէթինի ալտըգ՝
8 ատէմլէր շէքլինէ կիրտի, վե
շէքիլտե ատէմ կիպի պուլու-
նաճագ՝ քէնտինի ալչագլամագը-
լա, Թա էօլիւճե՝ վե խաչ էօ-
լիւճիւնէտէք միւԹի'ա օլսուս:
9 Օնուն իչինճե Ալլահ տախի օ-
նու պայէթլէ եիւՃէլԹտի,
վե օնա հէր խախմտէն ա'լա պիր
10 խախ պաղըշլատը. Թա քի Ցի-
սուսուն խաթինէ՝ կէօքտէքիլէ-
րին վե եէրտէքիլէրին վե եէր
ալԹընտաքիլէրին հէր տիզլ
11 էէօքէ, վե հէր լիսան իքրար
էտէ քի՝ փէտէր Ալլահըն շա-
նը իչինճե Ցիսուս Քրիստոս
12 Տապպ ուլը: Խմոր եա՛ սէվ-

կիւլիւէրիմ՝ նիՃէ քի հէր
վագըԹ իԹտինիզ է-
սէ, տէյիլ եալընըզ եանը-
նըզտա օլտուղումտա՝ նը-
պախուսուս սահա զինյատէ
շիմտի պէն եանընըզտա տէ-
յիլէքէն՝ քէնտի խէլասընըզը
գօրդու վե տիԹրէմէ իլե իՃրա
էյլէյին: Զիրա սիզտէ կէ- 13
րէք իսԹէմէյի կէրէք իչլէմէ-
յի ըհզասընա կէօրէ իչլէյին՝
Ալլահ սըը: Հէր շէյի՝ մըրըլ- 14
սանմայարագ վե միւՃահիդլէ
էԹմէյէրէք իՃրա էյլէյին.
Թա քի ա'յըպսըզ վե զարար- 15
սըզ օլարագ՝ Ալլահըն դու-
սուրտուզ էվլատլարը օլսը-
նըզ՝ էյրի վե Թէրս նէսլին
օրԹասընտա, քի օնլարըն ա-
րտասընտա ահենեատա նուրլար
կիպի ըշըգ վէրիր սինիզ. Զիւն 16
քի, հայաԹըն քէլամընը իզ-
հար էտէրսինիզ. Թա քի
Քրիստոսուն կիւնեհունէ պո-
շունա սէյիլԹամէտիյիմէ վէ
նաֆիլէյէ չալըշմատըլըմա
իՖԹիխարըմ օլա: Լաքին սի- 17
զին իմանընըզըն գուրպանընա
վէ իսըղմէԹինէ շէրպէԹ փէշ-
քէշ դէնէ-տէօքիւլլիւր ի-
սէմտէ՝ սէվինէրիմ, վէ հէմի-
նիղ իլե պէրաբէր շադ օլու-
րում: Պունճիլէյին սիզ տախի 18
սէվինին, վէ պէնիմլէ պէրա-
պէր շադ օլուն:

Վէ Տապպ Ցիսուստա ու- 19
մարըմ քի՝ Թէզիյէ սիզէ Տի-
մոԹէոսու հէօնտէրէյիմ. Թա
քի պէն տախի սիզին ահվա-
լինիզի էօյրէնմէ իլէ՝ Ճանըմ
րահաԹտէ օլա: Զիրա հէօն- 20
լումէ ույար քիմսէյմ եօք տուր
քի՝ սիզէ տայիր շէյլէրե խու-
լուսունէ մուզայէտա օլա: Զի- 21
րա հէմիսի քէնտիլէրինէ տա-

ՊԱՓ Գ

1 Պաւլոս ևս՝ եա՛ գարըն-
տաշխարհում՝ Յապպատա շար օ-
լուն . սիզէ հէման օ շէյլէրի
եաղմաւը՝ պէնի Իւշէնտիլիր
շէյ տէյիլ , ամմա սիզէ էմին-
2 լիք կէթիրիր : Գէօվիքլէր-
տէն տապընըն , քէօթիւ Իշ-
3 քիլէրտէն տապընըն , եալան
սիւննէթտէն տապընըն : Ջի-
րա սիւննէթ՝ պիզ Ս. Լահա
րուհ իլէ Ի՛սաւէթ էտինլէր՝
վէ Գրիստոս Յիսուստա Իճ-
թիհար էտինլէր՝ վէ թէնէ
4 կիւվէնմէյէնլէր իզ , էյէրչի
թէնէ տախ կիւվէնէճէք եէ-
րիմ վար խաչ տէ . էյէր պիր
պլայրի քիմսէնին՝ թէնէ կիւվէ-
նէճէք եէրի վար զանն էտէր-
սէ , պէնիմ տահա զիյատէ .
5 Սիւննէթ սէքիզինճի կիւնտէ
օլտում . Իսրայէլ միլլէթին-
տէն՝ Բենիամին սրպճընտան՝
Ի՛պրանիլէրտէն փօղմուշ Ի՛պ-
րանի՝ նօմօս միւճիպինճէ Փա-
6 րիսեցի իմ , պլայրէթ իւզրէ՝
քիլիսայը գօվալտըրըմ , նօմօս
միւճիպինճէ օլան ատտա-
գաթտա՝ գուսուրսուզ Ի-
7 տիմ : Ն՛աքին օ շէյլէր քի՝ պա-
նա քեար իտիլէր , օնլարը
Գրիստոս Իչուն զարար սայ-
8 մըշըմ : Ամմա հագգան պէն՝
Գրիստոս Յիսուս Տ՛ապալըմըն
ի՛լմինին ալա օլմադըղըն հէր
շէյի սէ զարար սայարըմ . վէ
օնուն Իչուն հէր շէյի զարար
էթտիմ , վէ սիւբրիւնթիւ սա-
յարըմ , թա քի Գրիստոսու
գազանայըմ , վէ օնտա պու-
9 լունայըմ , տէյիլ նօմօստան
օլան քէնտիմին ատտագաթը
իլէ՝ իլա Գրիստոսուն իմանը

յիր շէյլէրի արարըլար , Ո՛ւ-
սուս Գրիստոսա տայիր շէյ-
22 լէրի տէյիլ : Ն՛աքին օնուն
ԹէՃրիւապէսինի պիլմրսինիզ ,
քի աւետարանտա պէնիմիլէ
պէրապէր՝ պատպա իլէ օլուր
23 կիտի՝ իրզմէթ էյլէտի : Իմ-
տի ուամարըմ քի՝ քէնտիմէ տա-
յիր նէ օլաճաղընը անկլա-
տըլըմ կիտի՝ Թէզ օնու կէօն-
24 տէրէյիմ : Վէ Ի՛ստպա ի՛-
թիմատըմ վար քի՝ պէն տախի
25 քէնտիմ Թէզ կէլէճէյիմ : Ամ-
մա Էպաֆրոդիտոսը տայտըմ քի՝ պէ-
նիմ գարնտաշըմ վէ իշտաշըմ
վէ Ճէնքտաշըմ՝ սիզինի իսէ
առաքեալընըզ վէ Իհթիաճը-
մըն իրզմէթճիսի օլան Ե-
պաֆրոդիտոսու սիզէ կէօն-
26 տէրէյիմ : Ջիրա օ՝ սիզինի հէ-
փինիզէ հասրէթ չէքմէքտէ
իտի , վէ օնուն խաստալան-
տըղընը իշիթտինիզ տէյիւ՝
պայէթլէ գաստավէթլէնտի :
27 Զիւն քի հօղլում տէրէճէսինէ
խաստալանտը . լաքին Ա՛ստա-
օնա՝ վէ եալընըզ օնա տէյիլ՝
իլլա պանա տախի մէրհամէթ
էյլէտի , թա քի գաստավէթ
իւզէրինէ գաստավէթիւմ օլմա-
28 սըն : Իմտի օնու ա՛լէլ ա՛ճէլէ
կէօնտէրտիմ քի՝ օնու եինէ
կէօրիւսթ սեվինէսինիզ , պէ-
նիմ տէ տահա ազ գաստավէ-
29 թիմ օլա : Իմտի օնու Տ՛ապ-
տա հէր շաղլըդ իլէ գաբուլ
էտին , վէ պէօյլէ քիմսէլէրի՝
30 միւ՛թէապէր սայըն : Ջիրա
Գրիստոսուն ա՛մէլի իչիւն
հօղլում տէրէճէսինէ կէլտի ,
վէ սիզին պանա իրզմէթինի-
զին էքսիքլիկինի տօլտուրա
սէյիւ՝ նէֆսինէ մուգայէթ
օլմատը :

վախճաստ լիլէ օլան՝ եա՛նի ի-
ման իւզրւէ Ալլահտան օլան
10 աատուգաճ եիլէ . Քի օնու հէմ
օնուն գըլյամընըն գուվվէթի-
նի վէ էլէմլէրինին իլհագլըղը-
նը անկլայըղ՝ օնուն էօլիւ-
միւնիւն տուրէթինէ կիրէյիմ .
11 Պէլքի ալիր վէճհ իլէ էօլիւ-
լէրին գըյամէթինէ էրիշէ-
12 յիմ : Տէյիլ քի արթըգ էր-
տիմ, եախօտ արթըգ թէքմիլ
օլտուղում , իլլա գօվալարըմ քի՝
Քրիստոս Յիսուստան շոլ թու-
թուլտուղում շէյէ նայիլ օ-
13 լայըմ : Եա՛ գարնտաշլար՝ պէն
քէնտիմի եէթիշմիշ զանն էթ-
մէյօրում . լաքին պիր շէյ է-
փէնճ , կէրիտէ գալան շէյ-
լէրի ունուտտուպ՝ իլէրիտէ օ-
լան շէյլէրէ ուզանարագ՝
14 Քրիստոս Յիսուստա օլան
Ալլահըն եօգարըլքի սա՛վէ-
թինին իֆթիխար նիշանը ի-
չիւն նիշանկեահա տօղրու սէ-
15 յիրտիրիմ : Իման հէպ թէքմի-
լի օլանլար՝ պու Ֆիքրտէ օ-
լալըմ . վէ էյէր պիր շէյ
հագգընտա ախէր Ֆիքրտէ ի-
աէնիզ , Ալլահ սիզէ օնու
տախի պէյան էտէճէք սիր :
16 Ֆագաթ էրիշտիյիմիզ շէյատէ՝
հէման պիր գանուն իւզրէ
էիւրիւյէլիմ , հէման պիր
17 Ֆիքրտէ օլալըմ : Եա՛ գարըն-
տաշլար՝ պանա պէնկիզէր օլուն,
վէ պիզի ի՛պրէթ թուԹտու-
ղունուզ կիմսէ՝ պէօյլէ էիւրիւ-
18 յէնլէրի կէօզէտին : Զիրա
չօգ քիմսէլէր էիւրիւրլէր ,
քի օնլար իչլուն չօգ տէֆա՝
պիզէ սէօյլէր խախիմ , վէ շիմտի
տախի աղլայարագ սէօյլէրիմ ,
քի Քրիստոսուն խաչընըն
19 տիւշմէնլէրի սիրլէր . Քի օն-
լարըն սօնու հէլաք սըր , քի
օնլարըն ալլահը՝ գարընլարը
տըր , վէ օնլարըն շանը ա՛-
յըպլարընտա սըր , վէ սիուն-
եավի շէյլէրի Ֆիքր էտէրլէր :
Զիրա պիզիմ վէԹանըմըզ 20
կէօքտէ տիր , քի օնտան խէ-
լաս էտիճի տախի՝ Քրիստոս
Յիսուս Քրիստոսու պէքլէ-
րիզ . Քի օ՝ պիզիմ աչլագ 21
Թէնիմիզի քէնտի ճէլիլ Թէ-
նի տուրէթինէ կիրմէյէ Թէպ-
տիլ էտէճէք , շոլ ա՛մէլու
իճրայա կէօրէ քի՝ օնուն իլէ
հէր շէյի քէնտինէ Թապի՛
էԹմէյէ տախի գատիր տիր :

ՊԱՓ Դ

1 Ի՛մի եա՛ սէվկիւլիւ վէ
չօգ արզուլրու գարնտաշլա-
րըմ՝ պէնիմ շազըլըլըմ վէ
Թաճըմ՝ Քրիստոս պու մին-
վալ իւզրէ գավի տուրսուն՝ էյ
սէվկիւլիւլէր :
2 Եհուդիայա եավլարըըմ , հէմ Սիւնահէքի յէ եավլարը-
րըմ , Քրիստոս պիր Ֆիքրտէ
3 օլալար : Վէ տանա տախի րէ-
ճա էտէրիմ եա խալկս րէ-
Ֆիզ , օնլարա եարտըմ էտէ-
սին . քի օնլար՝ ատլարը հա-
յատ քիԹապընտա օլան կը-
ղեմէս վէ սայիր եարտըմճը-
լարըմ իլէ պէրապէր՝ պէնիմ-
լէ աւետարանտա ճէհտ էԹ-
տիլէր : Քրիստոս տայիմա 4
շազ օլսուն . եինէ տէրիմ քի՝
Շաղ օլսուն : Սիզին էէԹա- 5
ՖէԹինիզ հէպ տաէմլէրէ
մա՛լըմ օլսուն . Քրիստոս եա-
գընը սըր : Հիչ պիր շէյ ի- 6
չիւն գայղու չէքմէն . լաքին
հէր շէյատէ տիլէքլէրինիզ Ա-
լահա՝ տուա՝ վէ նիյազ իլէ՝
Թէշէքքիւր իլէ պէրապէր ի-

7 Ֆաւեհ օլուննաւն : վէ Ալլա
հըն հէր ա՛դըլսան եիւճէ
օլան սէլամէթի՝ սիզնէն եիւրէք-
լէբինիզլե վէ հֆիքաբինիզլե
Քրիստոս Յիսուստա հըֆզ
8 էյլէսին : Գալսըք քի՝ եա՛ պա-
բընաշլար՝ նէ գաւսար կէր-
չէք՝ նէ գաւսար հագդ՝ նէ գա-
ւսար փսաք՝ նէ գաւսար սէվի-
լէճէք՝ նէ գաւսար միւ՛թէպէր՝
նէ գաւսար միւէտտէպ օլան
չէյլէր՝ էյէր պիր Ֆաղիլէթ՝
վէ էյէր պիր մէտհ վար
իսէ , պու չէյլէրի թէֆէք-
9 քիւր էտին : Օվ չէյլէրի քի
հէմ էօյրէնտիհզ՝ վէ գաւսուլ
էթտիհզ՝ վէ իշիթտիհզ՝ վէ
պէնտէ հէօրտիւնիւզ, ծնլա-
րը իշէյին . վէ ՛սէլամէթին
Ալլահը պիլէնլիզէ օլաճաղ
ըլը :
10 Վէ Քաղդաս ղայէթլէ սէ-
վինտիմ, քի չիմտի էնճաս
պէնիմ իշիւն օլան տիւշիւն-
ճէնիզ թաղէլէնտի , չիւն քի
ծնտւն իշիւն տիւշիւնիւրիւտիւ-
նիւզ լտէտ՝ Ֆուրսաթընըզ
11 եօզուտտու : Եօխսուլլուգ սէ-
պէպինտէն սէօյլէմէյօրում.
զիրա պէն պուլունտուղում
հալտէ գանա՛աթ էթմէյի
12 էօյրէնտիմ : Ալէագլանմայը
տա պիլիրիմ, արթմայը տա
պիլիբիմ . հէր չէյտէ վէ հէ-
փիսինտէ թօք օլմայը տա՝ աճ
օլմայը տա՝ արթմայը տա՝ եօխ-
սուլլուգ չէքմէյի տէ էյի էօյ-
13 րէնտիմ : Պանա գուվվէթ վէ-
րըն Քրիստոս լէ՛ հէր չէյէ
14 գաւսըր լամ : Ամմա մուզայի-
գաճտա պանա իլհագլըգ էթ-
տիյինիզէ էյի էթտունիզ : Հէմ
քէնտունիզ տախ պիլըրսինիզ՝
եա Փիլիպպէլիէըր քի՝ ա-
ւետարանըն խալթխտաբնտա
Մակեդոնիատան չըգաբզամ
զէժան՝ ալմադ վէ վէրճէք խու-
սուսունտա հիչ պիր քիլիսա
պանա իլհապլըգ էթմէտի , իլ-
լա քի եալընըզ սիզ : Չէքա 16
Սէլանիքատէ իքէն տախի՝ միւճ
Թաճլըղըմ իչիւն կէրճէք պիր
քէրճէ կէրճէք իքի քէրճէ կէօն-
տէրտինիզ : Տէյիլ քի վէրիլէն 17
չէյի արտյօրում , իլլա սիզնի
հիսաապընըզա արթան մէյվէյի
արտյօրում : Իմտի հէր չէ- 18
յիմ վար , արթըղըմ պիլէ
վար . ատյմուշտում , չիւն քի
Եպաֆրոդիտոստան վախթա-
սի իլէ Թարսաֆընըզտան կէօն-
դէրտիլէն չէյլէրի՝ Ալլահա
խօշգօրուլուս բահչա՝ գաւսուլ
օլմունուզ մադպուլ դուրսան
տէյիս գաւսուլ էյլէտիմ : Վէ 19
Ալլահըմ՝ քէնտի ղանիմէթի-
նէ կէօրէ՝ ի՛զզէթ իլէ Քրիս-
տոս Յիսուստա սիզնի հէր
միւհթաճլըղընըզը տօլդուրա-
ճագ : Իմտի Ալլահա վէ փէ- 20
տէրիմիզէ էպէտ իւլ ատտա
համտ օլսուն . Ամին : Քրիս- 21
տոս Յիսուստա հէր ա՛զիզէ
սէլամ էտին . ՛իլէմէյէ օլան 22
գարնտաշլար սիզէ սէլամ է-
տէրլէր : Սիզէ հէփ ա՛զիզլէր 23
սէլամ էտէրլէր , վէ պահտա-
սուս Ղայսէրին էվինտէն օ-
լանլար : Ռասուլըմըզ Յիսուս 24
Քրիստոսուն ի՛նայէթի սի-
զնի հէփինիզ իլէ օլսուն .
Ամին :

Փիլիպպէլիէըէ Ռօմափան Ե-
պիստոլէիսոսուն վախթաւթ իլէ
եապըլմըշը :

ՊԱՏՈՒՄ

ԱՌԱՔԵԼՈՒԹԻՒՆ ԱՌ ԹԱՒՓԻԼՈՍ ԵՒ ՄԻՒՍ ՈՐՈՇՈՒՄՆԵՐՈՒ

ԳԼՈՒԽ Ա

1 ՊՕՂՈՍ՝ Ա՛ստուածն ի-
րատէթի իչէ Յիսուս Քրիս-
տոսուն առաքեալը՝ վէ Տի-
2 մոթէոս գարնուսաչ՝ Կողոսաս
օլան ա՛ղիզլէրէ վէ Քրիստոս-
3 տա էմին գարնուսաշլարա. Սի-
զէ՝ Փէտէրիմիզ Ա՛ստուած թա-
րաֆընան վէ Տապպ Յիսուս
Քրիստոսուան ինայէթ վէ ա-
ստուածլըթ օլսուն :

Տայիմա սիզին իչիւն տուա՛
էտէրէք՝ Ա՛ստուածա վէ Տապպը-
մըզ Յիսուս Քրիստոսուն փէ-
4 տէրինէ շիւքր էտէրիզ. Ընդ-
քի սիզին Քրիստոս Յիսուս-
տա իմանընըզը՝ վէ հէփ ա՛-
զիզլէրէ օլան մուհաթաթէ-
5 նիզի իչիւնթանէ, կէօքլէրտէ
սիզին իչիւն սաղլանմըշ իւմիտ-
ուէն էօթիւրիւքի՝ օնու աւե-
տարանըն կէրչէքլիյինին քէ-
ստարանըն փէշին իչիւնթունիզ,
6 քի օ սիզէ եէթիշտի՝ նիձէ քի
պիւթիւն տիւնեայա տախի,
վէ մէյվէ վէրիպ արթմատա
տըր՝ սիզտէ տախի օլտուղու
կիպի օլ իչիւնթունիւզ վէ Ա՛ս-
ստուածըմըզ ինայէթինի կէրչէքլիք
իլէ թանըտըղընըզ կիւնտէն
7 պէրու : Նիձէ քի մուհա-
պէթլու գուվուաշըմըզ Եպափ-
րասան էօյրէնտիինիզ, օվ քի
սիզին իչիւն՝ Քրիստոսուն է-
8 ին իրըզմէթձիսի տիր. Օվ
քի հէմ սիզին Րուհտա մու-
հապպէթինիզին պիզէ պիւ-
տիրտի :

9 Վուհնուն իչիւն պիզ տախի
իչինթաիյիմիզ կիւնտէն պէրու՝
սիզին իչիւն Փէրաղաթ էթ-
մէյէրէք տուա՝ էտէրիզ, վէ
սիչէրիզքի՝ հէր րուհանի ի՛մ
վէ Փէհմ իչէ տօղրասընըզ օնուն
10 իրատէթինին պիչիկիսի խու-
ստուսունտա. Քի Տապպա ա-
յըզ՝ ձիւմլէ բիզատը իւզրէ
նիւբիյէսինիզ, վէ հէր գյի
ա՛մէլտէ մէյվէտար օլուպ՝
Ա՛ստուածն պիչիկիսինտէ արթա-
11 սընըզ. Վէ օնուն ձէլալինին
գուտրէթինէ կէօրէ՝ շագըրտ
իչէ հէր տապըրա վէ թէհամ-
միւլէ ձիւմլէ գուվվէթ իչէ
գուվվէթլէնիպ՝ պիզի նուրտա
12 օլան ա՛ղիզլէրին նասիպինէ
հիսսէտար օլմադըղա նայիլ է-
տէն Փէտէրէ շիւքր էտէպ-
13 նիզ. Քի օ պիզի գարանլըղընը
հիւքիւմէթինտէն իսկլատա է-
լէտի, վէ քէնտի մուհապ-
պէթլի Օղլուտնուն Փատիչահ-
14 լըղընա ինթիգալէթտի. Քի օ-
նուն իչէ գանընըն վատիթատի
իչէ ֆիտայէ՝ էօնէ կիւնահլա-

րըն ա՛վՓլըղընա մալնք իզ ·
15 Փի օ՝ կէօրնւնմէզ Ալլահըն
Թասվիրի՝ ալնւԹիւն մախլու-
գաԹըն իլք տօղուշու տուր ·
16 Զ նրա հէվնիսի՝ կէօքլէրտէ օ-
լան վէ եէր իւզէրինտէ օլան՝
կէօրնւնէն վէ կէօրնւնմէ յէն
շէյլէր՝ կէրէք ԹախԹալար կէ-
րէք սալԹանաԹլար կէրէք
րնաաէԹլէր կէրէք հնւքնւ-
մէԹլէր օնուն իլէ եարտաըլ-
տը , Ճնւմլէսի օնուն վասի-
Թատի իլէ վէ օնուն իչնւն
17 եարտաըլմըշ տըր · վէ օ՝ հէ-
փնհնաէն իլէրի տնր · վէ
հէվնսի օնուն իլէ մէվՃուտ
18 տուր · վէ Թէնրնն՝ էօնդ քնւլ-
սանըն պաշը օ տուր · քի օ՝
խալնֆատա տըր , էօլնւլէրտէն
իլք տօղուշ տուր · Թա քի
Ճնւմլէսինտէ ԹէգաստումՀէ-
19 տէն՝ օ օլա : Զնրա փէՓէր
րտազ օլտուս քի՝ Ճնւմլէ քէմա-
20 լնյէԹ օնտտ սաքրն օլա , վէ
օնուն խաչընըն գանը վասի-
Թատի իլէ սէլամէԹ վէրնւ-
րէք՝ օնուն վասնֆատի իլէ կէ-
րէք եէր իւզէրինտէ կէրէք
կէօքտուէ օլան հէր շէյ քէն-
տնի իլէ պարըչընրտա :
21 Վէ սնյլ՝ պնր զէման եա-
րտազ ա՛մէլէր իլէ Ճնքրտէ
եատ օլմուշ վէ տնւշմէնլէր ն-
22 քէն , շնմտի օնուն Ճէսէտն-
նրն ԹէնԹ իլէ էօլնւմրն վա-
սնֆատի իլէ պարըչԹըրտը ,
քի սնյլ քէնտի հուզուրտունտա
ա՛զնյլ վէ գուտուրտուզ վէ
23 տուչտուզ նհզար էտէ · էյէր
խամտատա Թէմէլէնմյշ վէ միւհ-
քէմ գաըրտանըզ , վէ կէօք
ալԹընտա օլան պնւԹիւն ա՛-
լէմ վազ օլտնման օլ նշնԹ-
տնյինիզ աւետարանըն խամ-
տինտէն գըմըչտանմազտանըզ ,
քի պէն պօղոս օնուն խըզմէԹ-
Ճնսն օլտուս՝ : Շնմտի սնյլտէն 24
էօԹիւրնւ օլան էլէմլէրնմտէ
շազ օլտուրտս՝ , վէ Քրնստտ-
տուն սըգնւԹլէրնրնն էքսնքլն-
յինի քէնտի Ճէսէֆնմտէ տօլ
տուրտուրտս՝ օնուն ԹէնրնՀ-
տէն էօԹիւրնւ քի օ քնւնտա
տըր , քի Ալլահըն սնյնն խ- 25
չնւն պանտա վէրնյէն խտարէ-
սինէ կէօրէ՝ պէն օնուն խըզ-
մէԹՃնսն օլտուս՝ , քի Ալլա-
հըն աէօզնւնւնւ էէրինէ կէ-
Թնրէյնս՝ , էօ՛նէ ա՛սնրլէր- 26
տէն վէ տէվնլէրտէն հնւզէն-
մնշ օլան սըրրը քի՝ շնմտի օ-
նուն ա՛զնյլէրինէ պէյտան օ-
լտնտուս : Օնլարտա քի Ալլահ 27
Թայնֆէլէրտէ պտս սըրրըն
Ճէլալնննն զանխմէԹի նէ օլ-
տուզտունտս պնլտնրմէք խտՀէ-
սի , քի օ սնյտէ Ճէլալնն խս-
վնտի Քրնստոս տուր : Քի օ- 28
նուս պնյ՝ հէր տաէմի Քրնս-
տոս Յնսուտտա քեամնլ նհ-
զար էտէլնմ տէյնւ՝ հէր ա-
տէմէ նատնհաԹ վէրէրէք հէր
տաէմէ Ճնւմլէ ն՛լմտտ Թա՛լնմ
էԹմէյնլէ վազ էտէրնյ՝ : Վէ 29
պտս շէյ խչնւն պէնտե գտւվ
վէԹ նլէ օնուն նշնէյէն ա՛-
մէլնննէ կէօրտ Ճէհտ էտէրէք՝
էմէք չէքէրնմ :

ՊԱՊ Բ

Օ Նրա խտԹէրնմ քի սնյ- 1
զնն նչնւն՝ վէ Նաւոդնկնատա
օլանլատ հէմ եւզնւմնւ Թէն-
տե հէվ կէօրմէյէնլէր նչնւն
նէ գատար Ճէհտնմ օլտուզտու-
նու պնլէնննյ՝ . Թա քի օն- 2
լարըն եւրէք յի միւԹէսէլնմ
օլա , վէ մուհատապէԹ նլէ
նմ Թնյնզատ էտէլէր , վէ ֆէհ-

ին Թահգիգինին հէվ ղանի-
մէթինէ նայէ օլալար, քի Ա-
լահ ու փէտէրին հէմ Քրիս-
տոսուն օլ սըրրընը Թանըյա-
3 լար քի՝ օնտա ի՛լին վէ պիւկի-
նին հէվ խազինէլէրի սագը
4 տըր : Վէ պուննու սէօյլէ-
րիմ, Թա քի սիզի քիմսէ սա-
հիհ կէօրիւնիւր սէօզլէր իլէ
5 ալտաթմայա : Զիրա Թէն իլէ
եանընըզտա տէյիւիսէմ սէ՝
րուհ իլէ սիզին եանընըզտա
իմ, վէ շաղ օլարագ սիզին
նիզամընըզը վէ սիզին Քրիս-
տոստա օլան իմանընըզըն գա-
6 վուխինի կէօրիւրիւմ : Իմսէ
Քրիստոս Իիսուս Տապը նի-
ճէ գաղուլ էթմինիզ խսէ՝
7 օնտա եհուրիյինի . Վէ օնտա
քէօքլէնիպ մա՛մուր օլարագ՝
իմանտա սապից օլուն, նի-
ճէ քի Թա՛լիմ օլունտուղ
խսէ, վէ Թէշէքքիւր իլէ օն-
տա իզտիհյատ պուլմագտէ օ-
8 լուն : Պապըն քի՝ սիզի պիր
քիմսէ ֆէյլէսօֆլուգ վէ պօշ
ալտատըշ իլէ այարտըպ կէօ-
Թիւրմէյէ, ատէմլէրին սը-
փարըշընա կէօրէ՝ սիւնեանընին
ա՛նասըրըտըրընա կէօրէ՝ վէ սէ-
9 յիլ Քրիստոսա կէօրէ : Զիրա
Ալահըզըն ճիւմլէ քէմալի յէ-
Թի՝ Թէննէ օնտա սաքին օլուր-
10 վէ սիզ օնտա Թէքմիլ օլմուշ-
սունուզ, քի օ՝ հէր սալԹա-
նաԹըն վէ հիւքիւմէԹին ալ-
11 ըը տըր . Օնտա քի՝ էլիլէ օլ-
մամըշ սիւննէԹ իլէ տախի
սիւննէԹլէնմէյիզ, Թէն կիւ-
նահլարընըն ճէսէտինին սօ-
յունմասընտա Քրիստոսուն
12 սիւննէԹի իլէ . չիւն քի վաֆ-
Թիզսէ օնուն պիլէսինճէ կէօ-
միւլմիւնիւզ, վէ օնուն պիլէ-
սինճէ՝ օնու էօլիւլէրտէն տի-
րիլտէն Ալլահըն իճրաի ա՛-
մէլինէ օլան իմանընըն վասի-
սի իլէ տախի տիրիլտինիզ :
13 Վէ սիզի՝ գաղաահաԹլարտա
վէ Թէննիհիզին սիւննէԹսիզլի-
հինտէ էօլմիւշլէր իքէն՝ օնուն
պիլէսինճէ տիրիլմէի , վէ
հէվ գաղաահաԹլարընմընը պա-
14 ղըշլայարագ՝ պիզէ գարշը օ-
րուպ պիզէ զըտ օլան այինէ-
րին էլ եազըլընը Թէրգին էյ-
լէմէի , վէ օնու խաչա մըխլա-
մաղընը օնու օրԹաանան գալ-
15 մըրար . Վէ սալԹանաԹլարը
հէմ հիւքիւմԹլէրի սօյուպ՝
օնլարա օնուն վասիԹասի իլէ
միւզաֆֆէր օլարագ՝ օնլարը
աշիքեարէ ի՛պրէԹ էյլէմէի :
16 Իմսէ սիզի եէմէքտէ եա իչ-
մէքտէ եա պայրամ եա այագա-
շը եա շաբաԹ կիւնլէրի խու-
սուսունա քիմսէ հիւքմ էԹ-
17 մէսին . Վի օնլար կէլէճէք
շէյլէրին քէօլէկէսի տիր , ամ-
մա ճիսիմ Քրիստոսուն սուր :
18 Վի քիմսէ սիզի՝ ալչագ կէօնիւլ-
լույդ վէ մէլէքլէր իտաաէԹի-
նէ բիզա վէրէրէք՝ ինֆիխար
նիշանընընտան մահրում գո-
մասըն , շէյլէ քիմսէ քի օլ
կէօրմէմէյի շէյլէրէ կիրիշիպ՝
քէնտի ճիսմանի ա՛դըլնատան
19 պօշունա քիպրլէնիր , վէ
պաշա եափըշմազ , քի պիւ-
Թիւն Թէն՝ օյնագլար վէ պէնա-
լէր իլէ օնտան եարտըմ ալըպ
քինէտլէնմէյիլէ , Ալլահըն
20 պէօյիւմէսի իլէ պէօյիւր : Իմ-
սի էյէր Քրիստոս իլէ պէ-
րապէր տիւնեանըն ա՛նասըր-
լարընտան էօլսիւնիւզ խսէ ,
նի՞չիւն տիւնեասա եաշայան-
լար կիսպի այինլէր իլէ ա՛մէլ
էտէրսինիզ . Եափըշմա , 21
ԹաԹմա , տօգանմա , քի օն- 22

լարըն հէփիսի էսեթի՛մալ ելէ՝ աաէմլէրին թէննափհլէրինէ վէ թա՛լիմլէրինէ հէօրէ փէաատ
23 իչինա տիւր։ Փի օնլարսա՝ հէրջի հէօնիւլ իսպաաէթի վէ ա՛չագ հէօնիւլլիւք վէ թէննի էսիրհէմէմէք ելէ ի՛լմ սուրէ-
թի վար իսէ տէ, պիր ի՛թիպար հէթիրմէզ, փաւլաթ թէննէ գանաահ հէթիրիր։

ԿԱՓ Գ

1 Իմոի էյէր Քրիստոս ելէ պէրաաէր գըյամ էթմտինիզ իսէ, էօփարըքի շէյլէրի ա-
րայընը, քի օրաստա Քրիստոս՝ Ականը սաղ էանընսա օթու-
2 րայօր։ Էօփարըքի շէյլէրի տիւշինինա, էէրինի իւզէրին-
3 տէքի շէյլէրի սէյիլ։ Զ ելսա էօլսէնիւզ, վէ է՛օմրէնիւզ Քրիստոս ելէ պէրաաէր Ա-
4 լահատա սապլանմըշ սըր։ Հա-
յտոթըմըզ օլան Քրիստոս զուհը էթաւէյինտէ, օ զէման սիզ սահ օնսա ելէ պէրաաէր ի՛զէթ ելէ զահիր օլսընա-
ճափսընըզ։
5 Իմոի սուս տիւնէյա տա-
ճէր օլան ա՛զալսընըզը փա-
հիշէյի՝ մուսաալլէլը՝ շէհ-
վէթի՝ քէօթիւ արզույու՝ վէ փուճփիէրէսինճիլիք օլան թա-
6 մա՛քեարլըզը էօլսէնիւզ, քի ծնլար իչինա իճաա՛թսըզլըզը օսուլսարը իւզէրինէ Ականը
7 զազաթը կէլսէր, քի սիզ տահի պիր վաղըթ ծնլարըն արատընտա հաշատըլընըզսա՝ ծնլար-
8 տա էճուրիւտիւնիւզ։ Ամմա շիմտի սիզ տահի հէվիհինի՝ էո՛նի զազաթը՝ էօրքէյի՝ քէօթիւլիւյիւ՝ քիւֆիւրիւ՝ ալզը-
նըզտան էտէպսիզ սէօզլէրի

կիտէրինն։ Պիրի պիրինէզէ եա- 9
լան սէօյլէմէն, վէ էսքի ա-
տէմի ա՛մէլլէրի իլէ սօյուննուզ՝
եէնի սատմի կիյինին, քի օ՛ 10
եարատանըն Թասվիրինէ կէօ-
րէ պիլգիստէ եէնիլէնմիշ սիր։
Օնստա քի Եուննանի եա Եէ- 11
հուսի եօզ սուր, սիւննէթ
եա սիւննէթսիզլիք՝ բարբա-
րոս՝ Սկիւթացի՝ գուլ՝ ազատը
էօգ փո՛ր, իլլա հէր շէյ վէ
հէփիսինտէ Քրիստոս սուր։
Իմոի Ականն սէջիլմիշ ա՛- 12
զիզլէրի վէ սէվգիլիլէրի կի-
պի՝ մէրհամէթ շէֆաաթը՝
լաթիֆլիք՝ աչլաղ կէօնիւլլիւք՝
մահճուպլուղ՝ սապր կիյինին։
Վէ պիրի պիրինիզէ Թէհամ- 13
միւլ էտիսլ՝ էյէր սիր քիմսէ-
նին ահէրինին ա՛էյհինէ սիր
շէքվասը վար իսէ, պիրի պի-
րինիզէ սաղըշլայըն. նիճէ
Քրիստոս տահի սիզէ սաղըշ-
լասըը իսէ, սիզ տէ պէօյլէ էյ-
էէյն։ Վէ պուննլարըն հէվի- 14
սինին իւզէրինէ մուհապպէ-
թի կէյինին, քի օ՛ թէքմիլլիյին
սաղը սըր։ Վ Քրիստոսսուն 15
սէլամէթի՝ էիւրէքլէրինիզտէ
զաֆէր սուլսուն, քի օնա
պիր Թէննտէ տահի տա՛վէթ
օլունսուննուզ. վէ միւթէշէքքիւր օլսուն։ Քրիստոսսուն 16
սէօզիւ՝ սիզտէ զանիմէթ իլէ
տաքին օլսուն. վէ պիրի պի-
րինիզէ հէր ի՛լմ իլէ Թա՛լիմ
ուննահէթ էտիպ՝ տաղմտա-
լար հէմ իլահիլէր վէ րուհանի
նաղմէլէր իլէ՝ Ականտա եիւ-
րէքլէրինիզտէ լութֆ իլէ
Թէսպիհ էյլէյին։ Վէ հէր 17
նէ քի էտէրսէնիզ՝ սէօզ իլէ
եա ա՛մէլ իլէ հէվիհինի Ադապ
Յիսուսսուն սաըննտա՝ օնսուն
վասիթասըն իլէ Ական ուա փէ-

տէրէ Թէշէքքիւր էտէրէք էյւէյին :
18 Եա՛ պարըլար՝ քէնտի գո-
ճալարընըզա Տապատա ճա-
յիզ օլտուղաւ կիսի միւթի՛ւ
19 օլուն : Եա՛ էրքէքլէր՝ պա-
րըլարընըզը սէվին , վէ օնլա-
20 րա ադը օլման : Եա՛ էվլատ-
լար՝ ադաալարընըզա հէր շէյ-
տէ միւթի՛ւ օլուն . զիրա պու
21 Տապպա մադպուլ սուր : Եա՛
պապալար՝ էվլատլարընըզը
Թահրիք էթմէն , քի եիւրէք-
22 սիզ օլմայալար : Եա՛ գուլլար՝
հէր շէյտէ Թէնճէ ալալարը-
նըզա միւթի՛ւ օլուն , առէմ
խոշնուտ էտիճիլէր կիսի՝ կէօ-
զէ խըլըմԹէ էտէր կէօրիւնմէք
իչիւն տէյիլ , իլլա Տապպատան
գօրգարագ՝ եիւրէք սաֆըլը
23 իլէ : Վէ հէր նէ քի էտէր
ուէնիզ , Տապպա վէ տէյիլ
էնսանլարա էֆէը կիսի՝ ձան-
24 տան էյլէյին . Վէ պիլմին քի՝
միրասըն ի՛վլադընը Տապպատան
ալաճագսընըզ . զիրա Տապպ
Գրիստոսա գուլլուգ էտէրսէ-
25 նիզ : Ամմա նահագլըգ էտէն՝
էթաիյն նահագլըղըն ձէզա-
սընը ալաճագ , վէ խաԹրա
պագմագ Հօգ սուր :

ՊԱՌՈ Դ

1 Վա՛էֆէնատլէր՝ գուլլարա
հագգ վէ մօղրուս օլանը էտա
էտին , վէ պիլմին քի՝ ոիզ՝ն
տախ կէօգաե էֆէնատինիզ
վար :
2 Տուա՛յա տէվամ էտիպ՝ օն-
տա Թէշէքքիւր իլէ ուայանըգ
3 սուրուն : Հէմ պիզիմ իչիւն
տախ տուա՝ էյլէյին . Թա
քի Ալլահ պիզէ քէլամ իչիւն
գահու աչա , քի Գբիստոսուն

սըրրընը սէօյլէյէլիմ , օնուն
իչիւն քի՝ հէմ տախի պաղլան-
մըշըմ . Թա քի օնու՝ պանա
սէօյլէմէք կէրէք օլտուղու
կիսի պէյան էտէյիմ : Տի-
շարըքիլէր արատընատա ի՛լմ
իլէ եիւրիւյիւտ՝ վագԹը տա-
Թուն ալըն : Սէօզիւնիւզ տա-
յիմա լութֆ իլէ՝ Թուզ իլէ
նիպէ Թէրպիյէ օլմուշ օլտուն ,
քի սիզ հէր պիր քիմսէյէ ձէ-
վապ վէրմէքնիձէ կէրէք իսի-
յինի պիլէսինիզ :
Պէնիմ հէր ահվալիմի տի- 7
զէ՝ մուհամմէԹ Գբիստոսա
վէ էմին խըզմէԹձի վէ Տապ-
տա գուլտաշ օլան Տիւքիկոս
պէյան էտէձէք . Գի ծնու- 8
սիզէ հէման պուննուն իչիւն
կէօնտէրտիմ . քի ահվալի-
նիզի պիլէ , վէ եիւրէքլէրինի-
զէ Թէսէլլի վէրէ , սիզտէն 9
օլան էմին վէ մուհամմէԹ-
գարընտաշ Պենեսիմոս իլէ պէ-
րտապէր . ծնլար հէմ պուտտա
քի շէյլէրի սիզէ պիլտիրէձէք-
լէր : Մահպուստաշըմ Ըրիս- 10
տարքոս սիզէ սէլամ էտէր ,
հէմ Բառնաբասըն գըզդարըն-
տաշը օլտու Մարկոս քի՝ օ-
նուն իչիւն սիզէ Թէնպիհ օ-
լտունտու , էյլէր սիզէ կէլտիրսէ՝
ծնու գապուլ էտին , Յուստոս 11
ատնիլէն Յիսուս տախ՝ քի
ծնլար սիւննէԹտէն տիր . Ա-
լահըն փատիշահլըղը իչիւն
պիլէմձէ իչէյէն հալընըգ
պուննլար սըր , քի ծնլար
պանա Թէսէլլի օլտուլար .
Սիզտէն օլան՝ Գբիստոսուն 12
գուլու՝ Եպաֆրաս սիզէ սէ-
լամ էտէր . օղ քի տայիմա
սիզին իչիւն տուա՛լէրտէ ճէհտ
էտէր , Թա քի Ալլահըն հէր
իրատէթինտէ Թէքմիլ վէ Թէ-

13 մամ տուրասընըզ : Զ իրա
օնուն հապգընա չէհատէթ է-
տէրիմ քի՝ սիզին իչիւն վէ
Լաւոդիկիատա հէմ ցերապօ-
լիատէ օլանլար իչիւն չօգ պայ-
14 րէթի վար : Սէվկիւլիւ հէքիմ
Ղուկաս՝ հէմ Դեմաս սիզէ
15 սէլամ էտէրլէր : Լաւոդիկի-
ատա օլան գարնտաշլարա՝ վէ
Նիմֆիատա հէմ օնուն խանէ-
սինատէ օլան քիլիսայէ սէ-
16 լամ էտին : Վէ պու մէքթուպ
սիզտէ օգուննունճա , մուգա-
յէտա օլուն քի՝ Լաւոդիկիալը-
լարըն քիլիսաընտա տախի
օգուննատուն , հէմ քի սիզ ատա-
խի Լաւոդիկիատանքինի օ-
գուլյասընըզ : Վէ Արքիպպո- 17
սա տէյին . Բապպատա ալըը-
ղըն իւրզիթէ տիգգաթ էյլէ ,
քի օնու թէքմիլ էյլէյէսին :
Պու սէլամ՝ պէն Պօղոսուն 18
քէնտի էլիմ իլէ Եազըպ :
Պէնտիէրիմի խաթըրընըզտա
Թուրթուն : Ինայէթ պիլէնիզ-
ճէ օլսուն . Ամին :

Կողոսլուլարա Բօմպոյան Տիւտի-
ոս վէ Ոնէսիմոսուն վաքիաստ է-
է Եազըպ :

ԿՈՂՈՍԼՈՒԼԱՐԱ

ԹՈՒՂԹԱՍԻ ԱՌԱՔԵԼԻ ՍՈՒՐԲ ՀԱՅՐԱՊԵՏԻ ՊՈՒՐՈՒՆՁԻ ՄԱՐԳՐԱԳՈՒԹԻՒՆ

ԳԱՂԱՏ Ա

1 Պ Օ Ղ Ո Ս վէ Սիղուանոս
վէ Տիմոթէոս՝ Փէտէր Ա-
լահա վէ Բապպ Յիսուս
Քրիստոսուն Թեսաղոնիկէլի-
լէրին քիլիսաընա . սիզէ՝
Փէտէրիմիզ Ալլահ Թարա-
ֆընուն վէ Բապպ Յիսուս
Քրիստոսուն ի՛նայէթ վէ սէ-
լամէթ օլսուն :
2 Ալլահա տայիմա՝ տուա՝-
լարըմըզտա սիզի զիքր էտէ-
րէք՝ հէփինիզտէն էօթիւրիւ
3 զիքր էտէրիզ , պէր գարար
զիքր էտէրէք սիզին իմանը-
նըզըն ա՛մէլինի՝ վէ մուհապ-
պէթինիզին զահմէթինի՝ վէ
Բապպըմըզ Յիսուս Քրիստո-
սա օլան իւմիտինիզին սապ-
րընը՝ Ալլահ վէ Փէտէրիմի-
զին հուզուրունտա . Զիւն քի 4
եա՛ Ալլահտան սէվիլմիշ գա-
րընտաշլար՝ սէչիլմէնիզլի սիւլ-
րիզ , քի աւետարանըմըզ սի- 5
զէ եալընըզ սէօզ իլէ տէյիլ՝
իլլա գուվվէթ իլէ վէ Ա՛զիզ
Բուհ իլէ վէ չօգ Թահգիգիլէք

իլէ տախէ օլտու . նիձէ քի՝ սիզին իչլուն արանըզտա նա-
սըլ քիմսէլէր օլտուզուսու-
6 զու սիլելրսինիզ : Սիզ տախէ
սէօզիւ չօգ սըգլէթ արտսըն-
տա Ա՛զնիզ Րուհ շապլըզը իլէ
գապուլ էտիպ՝ պիզէ հէմ
Րահպա պէննկզէր օլտուննուզ :
7 Շէյլէ քի սիզ՝ Մակեդոնիա-
տա վէ Աքայիատա հէմ ի-
նանանլարա էօրնէք օլտու-
8 նուզ : Չիրա Ալլահըն սէօ-
զիւ սիզսէն՝ սէյիլ եալընըզ
Մ՛ակեդոնիատա վէ Աքայիա-
տա չավ օլտու , իլլա Ա լլահա
օլան իմանընըզ հէր եէրէ տա-
խէ չըգմըշ սըր . շէյլէ քի՝
պիր շէյ սէյլէմէյէ պիզէ
9 հաճէթ գալմասը : Չիրա
քէնսիլէրի պիզսէն էօթիւ-
րիւ՝ լսապէր էտէրլէր քի՝ ա-
րանըզա կիրմէմիզ նէ տիւրլիւ
օլտու , վէ փուԹլարտան Ա լ-
լահա նիձէ տէօնտիւնիւզ քի՝
տիրի վէ հագ Ալլահա գուլ-
10 լուգ էտսինիզ , վէ էօլիւլէր-
սէն տիրիլԹսէյի քէնտի Օղ-
լունու՝ պիզի կէլձէք պա-
զապտան խէլսս էտէն Յիսու-
սու կէոքլէրսէն պէքլէյէսի-
նիզ :

ՊԱՊ Բ

1 Օ՛ Չիրա եա՛ գարնտաշլար՝
արանըզա կիրմէմիզի քէնտի-
նիզ պիլելրսինիզ , քի նաՖիլէ
2 օլմասը . Լաքին պիլտիյինիզ
կիպի՝ Փիլիպպէսէ պունդան
էվվէլ էզի յէԹ չէքիպ սէօ-
յիւլսէմէյէ Ալլահըմըզ-
զըն Ի՛նայէԹի իլէ ձէսարէթ
3 էԹսիք : Չիրա պիզիմ նասի-
հաթըմըզ սլտատըճըլըգտան
եա նապսաքլըգտան եա հիլէ-
տէն տէյիլ իսի : Իլլա սէ- 4
սարան պիզէ ինանըլմապա Ա-
լլահտան նիձէ միւնասիպ կէօ-
րիւլսիւք իսէ , պէօյլէ սէօյ-
լէրիզ , սաէմլէրէ պէյէնիլ-
մէք իչլուն տէյիլ՝ իլլա եիւ-
րէքլէրիմիզի սընայան Ալլա-
հա : Չիրա նէ պիր վազԹը 5
(պիլտիյինիզ կիպի) եալ-
Թագլանմազ սէօզիւ իլէ կէլ-
տիք , նէ տէ Թամա՛քեարլըգ
պէհանէսի իլէ (Ալլահ շա-
հիտ տիր) , նէ տէ՝ կէրէկ 6
սիզսէն կէրէք ղայրիլէրտէն՝
սաէմ Թարափընտան լ՛ազէԹ
արատըգ , էյէրչի Ֆրիստո- 7
սուն սաքաեալլարը կիպի՝ ա-
ղըրլըգ վէրմէյէ գատիր իսիք
իսէ տէ . իլլա սիզին արանըզ-
տա պիր Թայէ քէնտի էվատ-
լարընը գայըրտըզը կիպի՝ մի- 8
լայիմ օլտուգ : Պու վէՀՀ
իլէ՝ սիզէ հասրէթ չէքտիյի-
միզսէն՝ սիզի տէյիլ եալընըզ
Ալլահըն սաեատարանընա՝ իլ-
լա ձանլարըմըզա տախէ հիս-
սէտար էԹմէյէ րահի իսիք .
զիրա պիզէ մուհտապէԹլուս 9
օլմուշտուննուզ : Չիւն քի եա՛
գարնտաշլար՝ պիզիմ էմէ-
յիմիզի վէ զահմէԹիմիզի
խաԹրընըզա կէԹիրիրսինիզ ,
քի սիզսէն պիր քիմսէյէ ա-
ղըրլըգ վէրմէմէք իչլուն՝ կէՃէ
վէ կիւնտուզ իշլէյէրէք՝ Ա լ-
լահըն սաեատարանընը սիզէ
վ՛ազ էԹսիք : Սիզ՝ վէ Ալլահ 10
փախ՝ շահիտլէր սինիզ , նիձէ
սիզ ինանանլար արատընտա
ս՛զնզնիք վէ սատագաթ վէ
գուսուրտուզլուգ իլէ հարա-
քէթ էԹսիք : Նիձէ պիլիր- 11
սինիզ քի՝ հէր պիրինիզէ պա-

րէթ էթախէք : Օնուն իչլուն 18
պիզ՝ պախուսուս պէն Պօղոս՝
կէրէք պիր կէրէք իքի տէֆա՝
սիզե կէլմէք խաթէտիք , վէ
չէյթան պիզի մէքս էյլէսի :
Զիրա իւմիտիմիզ եա շաղը- 19
ղըմըզ եա ինջիլիսար թաճը-
մըզ նէ՞ տիր , Տասպըմըզ Յի-
սուս Քրիստոսուն հուզու-
րունատ՝ օնուն կէլիշինատ հէ-
ման սիզ տէյի՞լմիսինիզ :
Զիրա պիզիմ շանըմըզ՝ վէ 20
շաղըղըմըզ պիզ պինիզ :

ՊԱՊ Գ

( )Նուն իչլուն արթըգ թէ- 1
համմիւլ էթմէյիտ՝ Ս Թինա-
տա եաըղնըզ գալմատա բաղի
օլտուգ . վ՚է գարնուտաշըմըզ 2
հէմ Ալլահըն խըզմէթճիսի
վէ Քրիստոսուն աւետարա-
նընուտա եարտըմճըմըզ օլան
Ցիսոսթէոսու կէօնտէրտիք քի՝
սիզի գավլէսատ՝ վէ սիզէ ի-
մանընըզտան հօթիւրիւ թէ-
սէլի վերէ , Քի պու սըգըն- 3
Թըլարտա քիմսէ գըմըլտան-
մայա , զիրա քէնտինիզ պիլիր-
սինիզ քի՝ պունուն իչլուն Թա՛-
ժին օլտուգ : Զիրա եանը- 4
նըզտա օլտուղումուզ զէման
տախի՝ սիզէ փէշին աէօյլէր ի-
տիքքի՝ սըգընըթը չէքէճէյիզ ,
նիճէ քի օլմուշ տուր , վէ 5
պիլդըրսինիզ : Պունուն իչլուն
պէն տախի արթըգ թէհամ-
միւլ էթմէմէյիլէ , սիզին ի-
մանընըզը պիլմէյէ կէօնտէր-
սիմ , օլմայա քի թէճրիւպէ
էտէն՝ սիզի թէճրիւպէյէ
տալմըշ օլա , վէ զահմէթինիզ 6
ատըշընա չըգա : Ամմա չիմ-
տի պիզէ Թարաֆընըզտան
Տիմոթէոս կէլիսի՝ իման ա-

պանըն էվլատլարընա էթտիյի
կիպի՝ սիզէ նասիհատ էտիպ
12 Թէսալոնիկի վերէրէք՝ սիզի քէնտի
վատանըտաշընա վէ ի՛զզէթի-
նէ տավէթ էտէն Ալլահա
չայըգ օլան Թարըզ իլէ եիւ-
րիւմէյէ սիզէ չէհատէթ էթ-
13 մէքտէ օլտուգ : Պունուն իչլուն
պիզ տախի պէր գարար Ալ-
լահա շիւքը էտէրիզ քի՝ պիզ-
ուէն իչլուտիպ Ալլահըն ա-
զիւնիւ ալմատըղա , ատէմլէր
աէօզիւ գապուտ էթմէսինիզ՝
իլլա կէրչէքտուէն օլտուղու կի-
պի՝ Ալլահըն ա էօզիւնիւ , օ-
քի հէմ սիզ ինանանըտըտա
14 ա՛մէլ ու իչլա էտէր : Զիրա
սիզ եա՛ գարընատաշըտ՝ Քրիս-
տոս Յիսուսատա՝ Ե էհուտին-
Թանատա օլան Ալլահըն քիլի-
սալարընա պէննկէէր օլտու-
նուզ . զիրա սիզ տախի քէն-
տի միլլէթինիզ Թարաֆըն-
տան հէման օլ չէյլէրի չէք-
տինիզ քի՝ օնլար տախի Ե է
15 հուտիլէրտէն չէքտիլէր . Փի
օնլար հէմ Տասպ ի Քրիստոս
հէմ քէնտի վէ յղամպէրլէրի-
նի է օլտիւրտիւլէր , վէ պիզի
գօվալատըլար , հէմ Ալլահա
պէյէնիլմէզլէր , հէմ հէվ ա-
տէմլէրէ զիտ օլանլար տըր .
16 Փի օնլար պիզէ Թայիֆէլէրէ՝
գուրԹուլտուճընատ տէյիւ սէօյ-
լէմէյէ մանի՝ օլտուրտար , չէօյլէ
քի տայիմա քէնտիլէրին կիւ-
նահլարընը տօլտուրտուրտար ,
վէ օնլարըն իւզէրինէ Թէքմի-
լէն զաղատ է էթիշտի :
17 Վիզ իսէ եա՛ գարնուտաշըտ՝
պիր ազ վաքըԹ սէզտէն եիւ-
րէքտէ տէյիլ իլլա եիւզտէ
է օքսիւզ գալմատըղա՝ չօգ ար-
զու իլէ սիզին եիւզիւնիւզիւ
կէօրմէյէ տահա զիյատէ ըս-

մուհապպէթինիզ պիղէ մուժ-
տէ էթմէյիլէ , հէմ քի նիձէ
պիզ սիզի էօյլէ սիզ տախ
պինզ պիզէ հասրէթ չէ
քէրէք՝ պիզի էյի յէ տոյիմա
7 ղիքը էտէրսինիզ , պու սէ-
պէպտէն եա՛ գարնտաշլար՝
սիզին իմանընըզտան էօթիւ-
րիւ պիզիմ հէվ սըգընթը վէ
զէրուրէթիմիզտէ սիղտէն թէ-
8 սէլի պուլտուգ : Ձիրա չիմ-
տէ եաշարըզ , էյէր սիզ Տապ-
տա գալվ տուրտուրանըզ :
9 Ձիրա սիզին իչինդ Ալա-
հըմըզըն հուզուրունտա շաղ
օլտուղումուզ հէվ շաղըըպ
պէտէլ՝ սիղտէն էօթիւրիւ Ա-
լահա նէ՞ թէչէքքիւր ատն-
10 մալա գատըրըզ . Ձիւն քի
հէձէ վէ կիւնտուզ՝ էիւզիւնիւ-
զիւ հէօրմէ յէ վէ իմանընըզըն
էքսիքլիւքլէրինի ատլտուրմալա՝
դայէթ զի յատէսի իչէ նիյազ
11 էտէրիզ : Վէ Ալահ քէնտիսի
եա՛ն փէտէրիմիզ վէ Տապը-
մըզ Յիսուս Քրիստոսուն
զիմ եօլուտուզտու սիզէ տօղ-
12 րուլտա : Վէ Տապ սիզի՝
պիրի պիրինիզէ վէ հէվիսինէ
մուհապպէթտէ չօղալտա , վէ
արթըրա , պիզիմ ատախ Մա-
հապէնիմէ սիզէ օլտուղու կի-
13 պի . Թա քի Ալահ վէ փէտէ-
րիմիզին հուզուրունտա՝ Տապ-
պըմըզ Յիսուս Քրիստոսուն
հէվ ա՛զիզլէրի իլէ կէլիշինտէ՝
ա՛զիզլիքտէ գուստուրսուզ օլ-
մալա եէուրէքլէրինիզի գավ-
լէտէ :

ԳԼՈՒԽ Դ

1 Ի՝մոխ գալտը քի՝ եա՛ գա-
րնտաշլար՝ Տապ Յիսուստա
սիզէ եալվարըրըզ , վէ նատխ-

հաթ էտէրիզ , քի սիզէ նիձէ
եիւրիւմէք վէ Ալահա մատ-
պուլ օլմագ լազըմ կէլտի յինի
պիզտէն ալտըղընըզ կիպի՝ ե-
պա տահա զի յատէ արթատը-
նըզ : Ձիրա Տապ Յիսու- 2
տուն թարաֆընտան սիզէ նէ
թէնապիհլէր վէրտի յիմիզի պի-
լէրսինիզ : Ձիրա Ալահըն ի- 3
րատէթի պու՝ եա՛նի սիզին ա՛-
զիզ օլմանըզ տըր , վէ զինա-
տան կէրի տուրտասընըզ , վէ 4
սիզին հէր պիրինիզ՝ քէնտի
դապընը ա՛զիզլիքտէ վէ ի՛-
թիպարտա քէսպ էթմէսինիզ
պիլսին , Ալահը պիլմէյէն 5
թայիֆէլէր կիպի տախ ջէհ-
վէթ հավէսլէրինատէ ատ յիզ ,
քի պու չէ յատէ ֆէնա դարըն- 6
տաշընա զատը ու նահադըզ
էթմէյէ . զիրա սիզէ հվիզ-
տէն սէօյլէտիյիմիզ վէ չէհ-
տէթ էթտիյիմիզ կիպի՝ պուն-
լարըն հէփիսի իչիւն Տապ
ինթիգամ ալըճը տըր : Ձիրա 7
Ալահ պիզիմ ուրտատըզտա չա
ղըրմատը , իլա ա՛զիզլէյէ :
Պու էճրլտէն ըէտտո էտէն՝ ատ 8
յիլ ատէմի իլա Ալահը ըէտտո
էտէր , ծնու քի սիզէ քէնտի
Ա՛զիզ Տուհունու տախ վեր-
տի :

Վէ գարնտաշ մուհապպէ- 9
թի խատտուտունտա՝ հաճէթի-
նէզ էօգ տուր քի՝ սիզէ եա-
զայըմ . զիրա պիրի պիրինիզի
սէվմէսինի Ալահտան էօյրէն-
միշ քիմսէլէր սինիզ : Ձիւն 10
քի պուննու սիզ պիւթիւն
Մակէդոնիատտա օլան հէփ
գարնտաշլարա էտէրսինիզ .
ամմա սիզէ նատխահ էտէ-
րիզ՝ եա՛ գարնտաշլար քի՝ ատ-
յիլ ատէմի իլա Ալահը ըէտտո 11
էտէր , ծնու քի սիզէ քէնտի
Ա՛զիզ Տուհունու տախ վեր-
տի :

Վէ գարնտաշ մուհապպէ- 9
թի խատտուտունտա՝ հաճէթի-
նէզ էօգ տուր քի՝ սիզէ եա-
զայըմ . զիրա պիրի պիրինիզի
սէվմէսինի Ալահտան էօյրէն-
միշ քիմսէլէր սինիզ : Ձիւն 10
քի պուննու սիզ պիւթիւն
Մակէդոնիատտա օլան հէփ
գարնտաշլարա էտէրսինիզ .
ամմա սիզէ նատխահ էտէ-
րիզ՝ եա՛ գարնտաշլար քի՝ ատ-
յիլ ատէմի իլա Ալահը ըէտտո 11
էտէր , ծնու քի սիզէ քէնտի
Ա՛զիզ Տուհունու տախ վեր-
տի :

գալինատաշլար՝ համձէթինիզ եօդ
տուր քի սիզէ եաղըլա : Զի- 2
րա սիզ էյի սիրելսինիզ քի՝
Տաղարն կիւանիւ կէձէ իլէ
հէլէն խըրսըզ կիսի կէլիր :
Սէլամէթ վէ էմինլիք տիր տէ- 3
սիքլերի զէման , օլ վագըթ
ծնլարըն իւզէրինէ՝ կէսի գա-
րըյա տօղուրմադ սանճըր
կէլսիյի կիսի՝ սիսանըզ հէ-
լաք էէթիշիր , վէ ասլա գուր-
թուլմայաճագլար : Սիզ իսէ՝ 4
եա՛ գալինատաշլար՝ գարանլըգ-
տա տէյիլսինիզ , քի օլ կիւն
սիզէ խըրսըզ կիսի էէթիշէ :
Զիրա սիզին հէվինիզ ըչըդ 5
օղուլլարը՝ վէ կիւնտիւզ օղուլ-
լարըմըզ , կէձէնին եախօտ
գարանլըլըն տէյիլ իլ : Իմի 6
էօյլէ իսէ՝ պագի քիմսէլէր
կիսի տայումայալըմ , իլլա ու-
յանըգ տուրտաձ՝ այըգ օլա-
լըմ : Զիրա տայուլար՝ կէ- 7
ձէյին տայուլար , վէ սէր-
խօշլուգ էտէնլէր՝ կէձէյին
սէրխօշ օլուրլար : Ամմա տիզ 8
քի կիւնիւն իզ , այըգ տու-
րալըմ , վէ իմանըն հէմ մու-
հապպէթին զըրխընը , վէ
Թօղրա տէյիւ իսէլսա լումիտինի
կիյինէլիմ : Զիրա Ալլահ 9
սիզի զազապ իչիւն Թա՛յին
էթմէտի , իլլա քի Տաղարմըզ
Յիսուս Քրիստոսուն վասի-
Թաստ իլէ գուրթուլուշա նա-
յիլ օլալըմ , քի օ՝ սիզիմ ու- 10
ղուրուսունզա էօլտիւ , Թա քի
կէրէք տայանըգ իքէն կէրէք
տայուր իքէն՝ օնուն սիլէսինճէ
եաշայալըմ : Օնուն իչիւն սի- 11
րի սիրինիզէ Թէսէլլե վէրին ,
վէ սիրի՝ օ սիրինի մա՛մուր
էյլէսին , նիճէ քի տասխի է-
տէյօրսունուզ :

Վէ սիզէ՝ եա՛ դարնատաշ- 12
լէնիզատ օլուպ քէնտի իլէ-
րինիզ նէ մէջլուլ օլասընըզ ,
վէ քէնտի էլէրինիզ իշ-
լէյէսինիզ , սիզէ Թէնալիհ
էթտիյիմիզ կիսի . Թա քի
տէշարըքիլէր էլէ՝ հիւանիւ
հարտաքէթլէ մուա՛մէլէ է տէ-
սինիզ , վէ հիչ սիր չէ յէ միւհ-
Թաճ օլմայասընըզ :

12 Վէ իսէ Թէմէլլի՝ եա՛ գա-
րընտաշլար քի՝ ույուսմուշլար
իստուսունտա պէխատէր օ-
լասընըզ , Թա քի իւմիտլէրի
օլմայան պագիլէրի կիսի գա-
13 սավէթտէ օլմայասընըզ : Զի-
րա էյէր Յիսուս էօլտիւ վէ
տիրիլտի տէյիւ ինանըրսագ ,
պունճիլէյին Ալլահ տախի
Յիսուստա ույուսմուշլարը օ-
նուն իլէ պէրատէր կէԹիրէ-
14 ճէք տիր : Զիրա սիզէ Տաղ-
սըն աչօղիւ իլէ պունու աչօյ-
լէրիզ քի՝ սիզ Տաղարն կէլ-
չինէ պագի գալան եաշայան-
լար՝ տալա ույուսմուշլարտան
15 իլէրի կէչմէյէճէյիզ : Զիրա
Տաղար քէնտիսի սիրը էմրի
ա՛զիմ իլէ՝ պաշ մէլէյին սէսի
իլէ՝ վէ Ալլահըն պօրուսու
իլէ կէօքսէն էնէճէք , վէ
Քրիստոստա էօլմիւշլէր էվ
16 վէլա տիրիլէճէքլէր : Ընտէն
ուօնկրա սիզ պագի գալան
եաշայանլար՝ ծնլար իլէ սէ-
տաղարն Տաղար հալատա գար-
շըլամադա պուլուԹլարտա գա-
փըլաճալըզ . վէ պէօյլէճէ
տայիմա Տաղար իլէ օլաճալըզ :
17 Իմի պու սէօզլէր իլէ պիրի
պիրինիզէ Թէսէլլե վէրին :

ԳԱՂԱՏԱՑԻՍ Ե

1 Ա՛յ զէմանլար հէմ վա-
գըԹլար Իսուստա՝ եա՛

լար՝ եալևարըրըզ-քի՝ արանըզ-
աա զահմէթ չէքէնլէրի՝ վէ
Րապպատա խուզէրինիզէ մէմուր
օլուպ ախըզ նասիհաթ վէրէն-
13 լէրի Թանըյասընըզ, վէ օն-
լարա՝ ա՛մէլլէրի իչինն մու-
հաափաղէթ իլէ զայէթ զի յա-
աէսինճէ բաղլաէթ էաէսի-
նիզ · արանըզդատա աէլամէթաէ
14 օլուն : Վէ սիզէ եալևարըրըզ՝
եա՛ գարնտաշլար՝ նիզամընըզ-
լարա նասիհաթ էաին, եխ-
րէքսիզլէրէ Թէսէլլի վէրին,
զա՛իֆլէրէ եարտըմ էտին,
հէվէսլէնէ սաաըրըզ օլուն :
15 Պաղըն քիմսէ քիմսէյէ քէմ-
լիք պէսէլլէնէ քէմլիք վէրմէ-
յէ · իլլա տայիմա՝ կէրէք պի-
րի պէրլէնիզլէն՝ կէրէք հէվէսլէ-
16 նէն էյլի յինի արայընն : Տա-
17 յիմա շազ օլուն : Պէր գա-
18 բար տուա՛էտին : Հէր շէյսէ
շիւքր էտին · զիրա Ալլահըն
Քրիստոս Յիսուստա հագ-
գընըզդա իրատէթիպտու տուր :
19 Րուհտու աէօյիւնտիւրմէն :
20 Փէյղամպէրլիքլէրի Թահգիր

էթմէն : Հէր շէյի Թէջրիպէ 21
էտիպ՝ էյի օլանը հըֆզ է-
տին : Հէր տիւրլիւ եարա- 22
մազըզդատան կէրի տուրտուն :
Վէ սէլամէթին Ալլահը քէն- 23
տիսի՝ սիզի Թէմամէն ա՛զիզ
գըլըրն · վէ պիւտ պիւԹիւն
րուհունուզ վէ ձանընըզ հէմ
Թէնինիզ՝ Րաղլըմըզ Յիսուս
Քրիստոսուն կէլինչինէ գու-
ատուրտուզ հըֆզ օլունա : Սի- 24
զի տա՛վէթ էտէն՝ էմին սիր ·
օլէքի իճրա տաիի էտիճէք :
Նա՛ գարնտաշլար՝ պիզիմ է- 25
չիւն տուա էտին : Հէվի գա- 26
րընտաշլարա ա՛զիզ էօփիւշ իլէ
սէլամ՛ էտին : Սիզէ Րաղ 27
իլէ անտ վէրիրիմ՛ քի՝ պու
մէքԹիւպ հէվի ա՛զիզ գարըն-
տաշլարա օգուննա : Րաղը- 28
մըզ Յիսուս Քրիստոսուն ի՛-
նայէԹի սիզին իլէ օլատուն ·
Ամին :

ԹԷսաղոնիկելիլէրէ պէրինճի
մէքթիւպ Ամինատոն էտըլը-
ը :

ԳՐՔԻՆ ՍՈՒՐԲ ԱՍՏՎԱԾԱՇՆՉԱԿԱՆ

ԳԱՂԱՏԱ Ա

1 ՊԱՕՂՈՍ վէ Սիղուանոս վէ Տիմոթէոս՝ փէաէրիմիզ Աղահտա վէ Րափպ Յիսուս Քրիստոսա թէսաղոնիկէլի-
2 լէրին քիլիսասընա . Սիզէ փէաէրիմիզ Աղահ Թաթափըն-տան վէ Րափպ Յիսուս Քրիստոստան ինայէթ վէ սէլամէթ օլսուն :

3 Սիզին իչիւն եա՛ գարնտաշլար՝ ճայիզ օլտուղու կիպի տայիմա Աղահա շիւքր էթմէյէ պօրճլու իզ , քի սիզին իմանընըզ զի յատէի իլէ արթար , վէ հէր պէրինիզին՝ էոնդ սիզին հէվինիզին մու-
4 հապէթի պէրի պէրինիզէ ջօղալըր . Ճէօյլէ քի պիզ քէնտիմիզ՝ չէքտիյինիզ հէվ գօվայըշլարընըզտա վէ սըգլէթլէրինիզտէ օլան ատալըն-նըզ վէ իմանընըզտան էօթիւրիւ՝ սիզին իչիւն Աղահըն հէվ քիլիսաէրինտէ էօյիւնիւ-
5 րիւզ , էյ պո՛ , Աղահըն հագ չէրսա՛թընըն իսպաթը տըր . Թա քի Աղահըն վատիշահ-լըղընա նայիլ օլասընըզ , քի ծնուն իչիւն էզիյէթ տախի
6 չէքէրսինիզ : Ճիւն քի Աղա-

հըն իննաինտէ հադ տըր , քի
սիզէ սըգլէթ վէրէնլէրէ սըգ-
լէթ ճէզասը՝ վէ սիզ սըգլէթ 7
չէքէնլէրէ ալէմիզճէ րահաթ-
լըգ իվաղը վէրէ , օ զէմանքի
Րափպ Յիսուս քէնտի գօվ
վէթինին մէլէքլէրի իլէ կէօք-
սէն աշիքեար օլաճագ՝ աթէշ
ա՛լէվլի իլէ , քի Աղահը պիւ- 8
մէյէնլէրտէն՝ վէ Րափպըմըզ
Յիսուս Քրիստոսուն աւէտա-
րանըննա իման էթտա՛թ էթմէյէն- 9
լէրտէն իննէթիգամ ալա . Քի
օնլարըն ա՛զապը՝ Րափպըն
էհէզլիւնտէն վէ օնուն գօվ
վէթինին ճէլալինտէն էպէտի 10
հէլաքլըգ օլաճագ , օլ կիւն-
տէ՝ էոնդ ա՛զիզլէրին տա-
սընտա ի՛զզէթլէնմէյէ վէ
հէվ լինանանլարըն պէյնին-
տէ մուա՛զզամ օլմունտալա
կէլտիյի զէմանտ . Չիւն քի շէ-
հատէթիմիզ սիզտէ իննանըլմը՝
Օնտան էօթիւրիւ սիզին իչիւն 11
տայիմա տուա՛ տախի էտէ-
րիզ , քի Աղահըմըզ սիզի
տա՛վէթէ նայիլ էտէ , վէ
էյլիյին հէր բիզտասընը վէ
իման ա՛մէլինէ գօվվէթ իլէ
թէքմիլ էյլէյէ . Թա քի 12
Րափպըմըզ Յիսուս Քրիս-
տուն ատը սիզտէ ի՛զզէթլէ-

նէ, սիզ տախի օնտա՝ Ալլահ-
հըմըզ վէ Րասպ Յիսուս
Քրիստոսուն ի՛նայէթինէ կէօ-
րէ՝ ի՛պէրլէնէ՛նիպ։

ՊԱՂՊ Բ

1 Վէ սիզէ՝ եա՛ գարնտաշ-
լար՝ Րասպըմըզ Յիսուս Քրիս-
տոսուն կէլիշի՝ վէ պիզիմ օ-
նուն եանընտա ՃԷՄ՝ օլմամըզ
խուսուսունտա եալվարըրըզ,
2 քի ա՛զընըզ թէզՃէ սարսըլ-
մասըն, հէմ բուհ իլէ եա
աէօզ իլէ պիզիմ Թարաֆը-
մըզտան կիպի՝ մէքթուպ իլէ
կէօյա Քրիստոսուն կիւնիւ
եագլաշտը տէյիւ իւրքմէյէ-
3 սինիզ։ Քիմսէ սիզի հիչ պիր
վէՃհ իլէ ալտաթմասըն. զի-
րա էյէր էվվէլա ա՛սըլըգ կէ-
լիպ՝ կիւնահըն տէմի՝ օլ
հէլաքըլըզըն օլուս զուհր էթ-
4 մէզսէ, օ հէ՜ն հէնգի։ Ըօլ
զըտ քիմսէ քի՝ հէր Ալլահ
եախօտ մա՛պուտ տէնիլէննին
իւզէրինէ հիւՃէլիր, շէօյլէ
քի քէնտիսի Ալլահ կիպի
Ալլահըն հէյքէլինտէ օթու-
րա, վէ քէնտիսինի Ալլահ
5 կէօսթէրէ։ Տահա սիզին եա-
նընըզտա իքէն՝ պուս շէյլէրի
սիզէ սէօյլէտիյիմի խաթրընը-
6 զա կէթիրմէ՛զիսինիզ։ Վէ
հիմտի օնուն քէնտի վագթըն-
տա զուհր օլմասընա մանի՝
7 օլան շէյի պիլդրսինիզ։ Զի-
րա պիննամուսլուղուն սըրրը
հիմտի իշլէնիյօր, անՃագ՝ թա
հիմտի մանի՝ օլան օրթաստան
8 գալդանտաէք։ Վէ օլ զէման
պուս պիննամուս զուհր էտէ-
ՃէՔ, քի Րասպ Յիսուս օնու
քէնտի սուզընըն բուհու իլէ
թէլէֆ էտէՃէք, վէ քէնտի
կէլիշինին կէօրիւնիւշիւ իլէ
հէլաք էտէՃէք. Քի օնուն 9
կէլիշի շէյթանընըն ա՛մէլ ու
իՃրասընընՃա՝ հէր Ժի՛ւՃիզաթ
վէ ա՛լամէթլէր վէ եալան հիք-
մէթլէր իլէ՝ վէ նահագլըղըն 10
հէր ալտատըշը իլէ օլուր՝ հէ-
լաք օլաՃագ քիմսէլէրտէ,
չիւն քի օնլար գուրթուլմագ
իչիւն կէրէէքլի յի՛ն մուհտա-
պէթինի գապուլ էթմէտի-
լէր. վէ պու սէպէպտէն Ալ-
լահ օնլարտա ալտատըշըն ա՛մէլ
ու իՃրասընը կէօնտէրմէՃէք,
քի օնլար եալանա ինանմալար.
թա քի կէրէէքլի յէ ինանմա- 11
յըպ՝ նահագլըղա բիզա վէ-
րէննէրին Ճիւմլէսի հիւքմ օ-
լունմալար։

Պիզ խէ Ալլահա տայիմա 12
սիզին իչիւն շիւքը էթմէյէ
պօրՃլույուզ՝ եա՛ Րասպտան
սէվկլիմիշ գարնտաշլար, քի
Ալլահ սիզի խալթիտաէն Րու-
հուն ա՛զիզլիյի վէ կէրէէք-
լիյին իմանը իլէ՝ խէլաս ի-
չինն սէչտի. վէ պունա պի- 13
զիմ աէտտարանըմըզըն վահի-
թասի իլէ սիզի տա՛վէթ էյ-
լէտի, քի Րասպըմըզ Յիսուս
Քրիստոսուն ի՛զէթինէ նա-
յիլ օլասընըզ։

Իմտի էօյլէ խէ եա՛ գարըն- 14
տաշլար՝ գավլի տուրուն, վէ
աէօզ իլէ եա պիզիմ մէքթու-
պիւմիւզ իլէ Թա՛լիմ օ-
րէտնուզուտունուզ Թէնապիհլէրի
հըՃիզ էտին։ Վէ Րասպըմըզ 15
Յիսուս Քրիստոս քէնտիսի՝
վէ Ալլահ հէմ Փէտէրի-
միզ քի պիզի սէվտի վէ
ինայէթ իլէ էպէտի Թէ-
սէլի վէ էյի իւմիտ վէր-
տի, սիզին էնպրէքլէրինիզէ 16
Թէսէլի վէրէ, վէ սիզի՝ հէր

էյի ա՛մէլ ու սէօզտէ գավ-
լէտէ :

ՊԱՒՊ Գ

1 Գ՚ալտը քի՝ եա՛ գարըն-
տաշլար՝ պիզիմ իչիւն տու-ա՛
էտին , քի Տապարն սէօզիւ
եիւրիւսիւն , վէ շէրէֆ պու-
սուն , սիզտէ տախի օլտու-
2 ղու կիպի · Չէմ քի՝ քէօթիւ
վէ եարամազ սաէմլէրտէն
գուրթուալտըմ · զիրա հէփսի՛
իման սահիպի սէյիլ տիր :
3 Ամմա Տապտ էմին տիր , քի
օ սիզի գաւիլէտէճէք , վէ
եարամազտան սապտյայաճագ :
4 Վէ սիզտէն էօթիւրիւ Տապ-
պա ի՛թիմատըմըզ վար քի՝
սիզ Թէննպիհ էթտիյիմիզ
չէյլէրի հէմ էտէրսինիզ ,
5 հէմ էտէճէքսինիզ : Վէ
Տապտ սիզին եիւրէքլէրինիզի
Ա՛լահըն մուհապպէթինէ
վէ Քրիստոսուն սապրընա
տօղրուլտտա :
6 Վէ սիզէ՝ եա՛ գարնտաշ-
լար՝ Տապպրմըզ Յիսուս Քրիս-
տոսուն սայընտա նասիհաթ
էտէրիզ քի՝ տէյիլ պիզտէն
ալտըղը Թէննպիհէ կէօրէ՝ իլլա
պիլա նիղամ եիւրիւյէն հէր
գարնտաշտան չէքինէսինիզ :
7 Ձիրա քէնտինիզ՝ նիճէ պի-
զէ պէննկիզէր օլմագ լազըմ օլ-
տուղունու պիլմըսինիզ . զի-
րա սիզտէ պիլա նիղամ օլմա-
8 տըդ , հէմ հիչ քիմսէտէն
Ճապա էքմէք եէմէտիք . իլ-
լա սիզտէն հիչ քիմսէյէ ա-
ղըրլըդ վէրմէյէլիմ տէյիւ՝ է-
մէք վէ զահմէթ իլէ կէճէ վէ
9 կէճտիւղ իշլէր իտիք : Տէյիլ
քի հիւքիւմէթիմիզ եօգ տուր ,
իլլա քի քէնտիմիզի սիզէ էօր-
նէք վէրէլիմ , Թա քի պիզէ
պէննկիզէր օլսընըզ : Ձիրա 10
սիզնի եանընըզտա օլտուղու-
մուզտա տախի՝ պունու սիզէ
Թէննպիհ էտէրիտիք , քի էյէր
պիր քիմսէ իշլէմէք իտթէմէզ
սէ , օ՝ եէմէսինի տախի : Ձի- 11
րա իշլէտէյօրուզ քի՝ սիզտէ
պա՛զը քիմսէլէր պիլա նիղամ
եիւրիւրլէր , վէ հիչ պիր իշ
իշլէմէզլէր , իլլա Թէֆֆիհէ
տօղաշըրլար : Վէ պէօյլէ քիմ- 12
սէլէրէ Թէննպիհ էտէրիզ ,
վէ Տապպրմըզ Յիսուս Քրիս-
տոս իշիւն եաղմուրըրըզ քի՝
քէնտի հալի իլէ մէշղուլ օ-
լուպ՝ քէնտի էքմէքլէրինի եէ-
յէլէր : Սիզ իսէ եա՛ գարըն- 13
տաշլար՝ էյիւք էթմէքտէն օ-
սանմայասընըզ : Վէ էյէր 14
պիր քիմսէ մէքթուպպուն վա-
սիթասի իլէ օլան սէօզիւմիւզէ
իթտա՛թ էթմէզսէ , օնա նի-
շան գօյուն , վէ օնուն իլէ
գօնուշման , քի ուԹտանա · Լա- 15
քին տիւշմէն եէրինէ սայման ,
իլլա գարնտաշ կիպի նասիհաթ
էտին : Վէ սէլամէթին Տապ- 16
պը քէնտիսի՝ տայիմա հէր
վէճհ իւզրէ պու սէլամէթի
սիզէ վէրէ . Տապպ հէփինի-
զին պիլէսինճէ օլսուն :
Պու սէլամ՝ պէն Պօղոսուն 17
էլի իլէ եապըճը , քի օ՝ հէր մէք-
թուպտէ նիշան տիր . պէօյլէ
եազըրըմ : Տապպրմըզ Յիսուս 18
Քրիստոսուն ի՛նայէթի հէփի-
նիզին պիլէսինճէ օլսուն . Ամին :

Թէսաղոնիկէ իւէրէ իփինճի մէփ-
րիպո Ա՚ինապոն եապըճը :

ՊՕՂՈՍ

ԲՈՒԵՐԱԿԱՆԱՑՄԱՆ ՏԻՄՈԹԱՈՒՍԻ

ՊԱՏՄԱԿԱՆ ՄԱՍՆԱԿՑՈՒԹԻՒՆ

ԳԼՈՒԽ Ա

1 ՊՕՂՈՍ՝ Յիսուս Քրիս-
տոսուն Առաքեալը՝ գուր-
թարկըմըզ Ա՛լահըն վէ իւ-
միտիմիզ օլան Քրիստոս Յի-
2 սուսուն էմրի իւզրէ՝ իման-
տա խաստ էվլատ Տիմոթէոսա՝
Փէտէրիմիզ Ա՛լահ Թաթա Փըն-
ատան վէ Տատպըմըզ Քրիս-
տոս Յիսուստան ի՛նայէթ՝
մէրհամէթ՝ էվ սէլամէթ օր
սուն։

3 Մ՚ակեդոնիայա կիտէրքէն՝
ատնա հալվարտըղըմ կիպի էյ-
լէ, քի Եփեսոսա գալատըն,
Թա քի պա՛զըրըրնա Թէն-
պիհ հատսին քի՝ ոյրի Թա՛-
4 լիմ էյրէթմէյէլէր, վէ մա-
տալատա վէ ուճու եօգ սիլսի-
լէլէրէ տիգգաթ էթմէյէլէր,
քի օնլար՝ պահսուսուս միւ-
ճատէլէլէր հուսուլէ կէթի-
րիրլէր, վէ տէյիլ Ա՛լահըն
իմանտա օլան նիզամընը։
5 Ամմա Թէնպիհին նէթիճէ-
սի՝ փայք էիւրէքսուէն վէ հյի
զամիրսուէն վէ միւրայըլըգսըզ
իմանտան մուհապպէթ սիր։
6 Քի պա՛զըրըրը պուռնըտան
ուզըտ՝ պիհիւտէ սէօզլէրէ
7 սապտըրըար, վէ նօմոս իսոճա-
լարը օլմագ իսթէրլէրը։ Լաքին
նէ սէօյլէտիքլէրին նէ սէ օր
հագգընտա իսուխա՝ էթտիք-

լէրի չէյլէրի անկլատըլար։
8 Ամմա պիլիրիզ քի նօմոս՝
էյէր օնու պիր քիմսէ նօմոս
միւճիպինճէ գուռլանըրսա՝ է-
9 յի տիր, պունու պիլէրէք
քի՝ սաղտըգ քիմսէ իչլուն նօ-
մոս եօգ տուր, իլլա սինսա-
մուսլար վէ իթսա՛Թարզլար՝
Ֆաճըգլար վէ հիւնահքեար-
լար՝ խապիսլէր վէ նաճինաք-
լար՝ պապա էօլտիւրիւճիս-
լէր վէ անա էօլտիւրիւճիս-
լէր՝ գաթիլլէր՝ զինաքեարլար՝ 10
լուԹիլէր՝ ատամ չալըճըլէր՝
եալանճըլար՝ եէմին պօզու-
ճուլար՝ հէմ սաղ Թա՛լիմէ
գարշը օլան սլայրի հէր պիր
շէյ իչլուն գօնդու, պանա է- 11
մանէթ օլան՝ միւպարէք Ա՛լ-
լահըն ճէլալինին աւէտա-
րանընա կէօրէ։ Վէ պանա 12
գուվվէթ վէրդին Քրիստոս
Յիսուս Տատպըմըզըզ շիւքր
էտէրիմ քի՝ պէնի էմին սայրուդ՝
իսրզմէթէ գօստու, քի մու- 13
գաստէմա քիւֆր էտիճի վէ
գօնաէյսըճը վէ սէօյսուճիս ի-
տիմ. ամմա մէրհամէթ պու-
տուս, զիրա իմանսըզլըգտա
պիլմէյէրէք իշլէտիմ։ Վէ 14
Քրիստոս Յիսուստա օլան
իման վէ մուհապպէթ իլէ
Տատպըմըզըզըն ի՛նայէթի հա-
տըն զիյատէ արԹտը։ Պու 15
սէօզ էմին՝ վէ հէր վէճհ իլէ

գապուլ օլունմայա լայըդ
ըլը, քի Քրիստոս Յիսուս
տիւնեայա՝ կիւնահքեարլարը
խէլաս էթմէյէ կէլսին, քի
պէն օնլարըն պէջիւյիւ իմ:
16 Լաքին պուննուն իչինճ մեր-
համէթ պուլսուն, թա քի
Յիսուս Քրիստոս հէվ ատա-
րընը խալթիտա պէնատէ կէօս-
թէրէ, քի օնա օլան էպէտի
հայաթ լիչինճ ինանաճագ քիմ-
17 սէլէրէ լ'ատրէթ օլայըմ: Վէ
էպէտլէրին վատիշահը օլան՝
ապտուլմազ՝ կէօրիւնմէզ՝ եա-
լընըզ պիր Ալլահա էպէտլէր
էպէտլէրինճէ լ'ըզհէթ վէ շուքր
օլսուն. Ամին:
18 Ումանա պու թէնպիհի ը-
մարլարըմ՝ եա՛ էվլատ Տիմո-
թէոս՝ սէնին հադըդընա վիճչին
օլան վէ յուամպէրլիքլէրէ կէօ-
րէ, թա քի օնլար իլէ էյի
19 ճէնկատ ճէնք էտսին: Վէ
լիմանըն վէ էյի զամիրին օ-
ւսուն, օնու քի ա՛զըլարը
թէրք էթմէյիլէր՝ իմանն խու-
ւսուսունա գարսայա ատուշտիւ-
20 լէր. Քի օնլարտան Հիմենոս
վէ Ալէքսանդրոս ատուր, օն-
լարը քի շէյթանա թէսլիմ
էթտիմ, թա քի քիւֆր էթ-
մէմէք իչինճ թէրպիյէ օլա-
լար:

ՊԱՂ Բ

1 Ի՝ մոն հէվիհինատէն էվվէլ
եալվարըրըմ, քի ճիւմլէ ա-
ատմլէր իչինճ նիյազլար՝ ատուա-
լար՝ րէճալար՝ շիւքրլէր ա՛րզ
2 օլսունա. Հէմ վիատիշահլար ի-
չինճ՝ վէ հէպ մանսուպտոս օ-
լանլար իչինճ պոյուն, քի թէհ-
միլ տինատարլըդ վէ էտէպ իլէ՝
ատատուն վէ բահաթ է՛օմիւր

կէչիրէլիմ: Զ իրա պու՝ խէ- 3
լաս էտիճիմիզ Ալլահըն հու-
զուրունտա էյի վէ մագպուլ
տուր, քի օ՝ հէփ ատամլէրին 4
գուրթուլմասընը՝ վէ կէրչէք-
լիյին ալիլիսինէ կէլմէսինի
իստիր: Զ իրա Ալլահ պիր 5
տիր. Ալլահըն վէ ատամէ-
րին միյանճըսը տախի պիր
տիր, ատամ Քրիստոս Յի-
սուս, քի օ՝ քէնտինի ջօզլա- 6
րա պէտէլ Փիտա վէրտի,
թա՛յին օլունմուշ ջամանլար-
տա շէհատէթ իչին. Փի 7
պէն օնուն վաճ էտիճիսի վէ
առաքեալը՝ իման վէ կէրչէք-
լիք իստուսունտա թա՛յինֆէ-
լէրին իոճասը թա՛յին օլուն-
տում. Քրիստոստա կէրչէք
սէօյլէրիմ, եալան սէօյլէմէմ:
Իման իստիրիմ, քի էրքէքլէր 8
հէր եէրտէ վահ էլլէր գալ-
մըրատ՝ ղազապընըզ վէ իշ-
քիլսիզ՝ տուա՛ էտէլիմ: Փէ- 9
զալիք գարըլարտ տախի քէն-
տիլէրինի՝ էտէպանէ էսվապ-
լար իլէ հէմ տէ հիճապ ու
վագտար իլէ տօնատալար,
սէյիլ տաչ էօրմէլէրի եա տա-
թուն եա ինճուլէր իլէ՝ եա-
խոտ պայէթ պէհսալը էսվապ-
լար իլէ, իլլա Ալլահա ի՛պա 10
սէթ էթմէք իգլարընտա օլան
գարըլարտա էտադըշան էյի ա՛-
մէլլէր իլէ: Գարը՝ թէքմիլ 11
իթտա՛թլէ սիւքիւթ իլէ էօյ-
րէնսին: Ամմա գարըյա՝ էօյ 12
րէթմէյէ եախոտ էրքէյին
խուզէրինէ հիւքիւմէթ սիւրմէ-
յէ իչին վէրմէմ, իլլա քի սիւ-
քիւթ օլա: Զ իրա Ադամ 13
էվվէլա եարատըլըդը, սոնկրա
Եւա: Վէ Ադամ ալտանմա- 14
սը, իլլա գարը ալտանըդ՝
ա՛սըլըդա կիւնի ֆէթար օլտու:

15 Ամմա՝ իման վէ մուհապիէթ
վէ ա՛զիզլիքտէ վագգար իլէ
գալըրլարսա , էվլատ ատլար-
մագ իլէ գուրթուլմագ-
սըր :

ՊԱՊ Գ

1 Պու սէօզ էմին տիր · Է-
յէր պիր քիմսէ եպիսկոպո-
լուղա հավէս էտերսէ , էյի
2 ա՛մէլ արզուլէր : Իմոի է-
պիսկոպոսա կէրէք տիր քի
գուսուրսուզ՝ պիր գարընին
գօճասը՝ այըգ՝ ա՛գլը թամ՝
էհլի ը՛րզ՝ միւսաֆիր սէվնէ՝
3 էօյրէտիճի օլա · Ճարսապա
միւսլիմէլա օլմայա , վուրու-
ճու օլմայա · իլլա միւլայիմ՝
պավլա էթմէզ՝ ապէյի սէվ
4 մէզ օլա · Գէնատի էվինէ էյի
նազարէթ էտիճի՝ հէր էտէպ
իլէ էվլատլարընը իթաա՛թսա
5 թուէթան օլա · (վէ էյէր
պիր քիմսէ քէնատի էվինէ նա-
զարէթ էթմէյի պիլմէզսէ ,
Ալլահըն քիլիսասընը նի՞ճէ
6 իտարէ էտէճէք տիր ·) Տինէ
էէնի հէվէսիշ օլմայա , թա քի
Ֆօտուլանըպ՝ շէյթանըն ա՛-
7 զապընա տիւշմէյէ : Հէմ օ-
նա կէրէք տիր քի՝ տիշարըդի
աաէմլէրտէն էյի շէհատէթի
տախի օլա , թա քի զէմմէ վէ
շէյթանըն տուզաղընա տիւշ-
մէյէ :
8 Գէդալիք սարկաւագլար էդ-
լի էտէպ օլալար · նէքի սէօզ-
լէրը՝ չօգ շարապա միւսլիմէ-
լար՝ հարամիքեար օլմայալար ·
9 Իլա լսմանըն սըրըրընը վուճ
10 զամիր իլէ թուէթալար : Վէ
պունլար տախի էվվէլա թէձ-
րիպէ օլմունտունլար , անտէն
գուսուրսուզ օլտուգլարը թագ-

տիրտէ՝ սարկաւագլըդ էթ-
սինլէր : Գէդալիք գարըլարը՝ 11
էհլի էտէպ օլալար , պամմագ
օլմայալար , այըգ՝ հէր շէյտէ
էվին օլալար : Սարկաւագլար 12
պիր գարընին գօճասը օլա-
լար , էվլատլարընա վէ քէնտի
էվլէրինէ էյի նազարէթ էտի-
ճիլէր օլալար : Շիրա էյի 13
սարկաւագլըդ էտինլէր՝ քէն-
տիլէրինէ էյի տէրճէ՝ վէ
Գրիստոս Յիսուստա օլան
իմանտա չօգ սէրպէսթլիք գա-
զանըրլար :
Սէնին եանընա թէզ կէլմէ- 14
յէ ումարադ՝ սանա պու շէյ-
լէրի եազարըմ · Լագին էյէր 15
կէճիքիրսէմ , կէչճէքլիյին ա-
րէյի վէ տայադը՝ տիրի Ալլա-
հըն քիլիսասը օլան Ալլահըն
էվինատէ նիճէ կէշինմէք կէրէք
իտիյինի պիլէսին : Վէ մու- 16
գարըդ տիր քի՝ սինատլըղըն
սըրըը պէօյիւք տիր · Ալլահ
թէնատէ աշիքեար օլտու , Գու-
տա սատըդլանսը , մէլէքլէրէ
կէօրիւնտիւ , թայիֆէլէրատէ
վ՛ազ օլունտու , սիւնեատա
ինանըլտը , ճէհաննէմ էօգտը
ալընտը :

ՊԱՊ Դ

1 Վէ Գու աշիքեարէ սէօյ-
լէր քի՝ ախըր զէմանլէրատէ
պա՛զը քիմսէլէր իման-
մուրթատ օլուա՝ ա՛տատրճը
Գուհլարա՝ վէ ճինլէր թա՛-
լիմլէրինէ սիդգաթ էտէճէք-
լէր , հալան սէօյլէ յիճիլէրին՝ 2
քէնտի զամիրլէրի տաղլանմըշ
քիմսէլէրին միւսայիլտըպլարը
նէ , քի օնլար էվլէնմէքտէն՝ 3
մէն՝ էտէրլէր , վէ թաա՛մլար-
տան կէրի տուրմագա ընէոփ-

էփեւսէր , ծնլարը քի Ալլահ՝ միւմինլէրտէն վէ հէրէյքլիյի պիլէնլէրտէն թէշէքքիւր իլէ ալընմագ իչիւն եարաթմըշ : 4 Զիրա Ալլահըն հէր մախլուգ դուշ էյի տիր , թէշէքքիւր իլէ ալընտըղը թագսիրտէ . վէ բէտտ օլուընաճագ հիչ պիր 5 շէյ եօք տուր : Զիրա Ալլահըն սէօզիւ իլէ վէ նիյազ 6 իլէ ա՛զիզլէնիր : Գարընտաշլարա պուշ շէյլէրի թէլգին էթտիյին տուրսէթտէ՝ իմանըն վէ թագվի՝ օլտուզուն էյի թա՛լիմին սէօզլէրի իլէ պէսլէնէրէք՝ Յիսուս Քրիստոսուն էյի իլտիմէթճիսի օլաճագսըն : 7 Ամմա նասիհաք վէ գօճագարը մասալլարընը բէտտ էյլէ , վէ քէնտինի տինտարըլմըշա իթման 8 էյլէ : Զիրա թէնին իթմանը աղ շէյէ Փայտահէլի տիր . ամմա տինտարլըգ՝ հէր շէյէ Փայտահէլի տիր . չիւն քի օնտա շիմտիքի հէմ հէլէճէք 9 է՛օմրիւն վա՛տի վար : Պուշ սէօզ էմին՝ վէ հէր վէճհ իլէ գաթուլ օլունմուշա լայըգ 10 տըր : Զիրա պուընուն իչիւն հէմ գահմէթ էտէրիզ , հէմ սիթէմ էէքէրիզ . չիւն ատղ Ալլահա իւմիտ էթմիշլիգ , քի օ հէվի ատէմլէրին՝ ապահուզտա միւմինլէրին խէլասա էրմիշճիսի տիր : Պուշ շէյլէրի թէնապիհ էյլէ , հէմ էօյրէթ :

12 Հիչ քիմսէ սէնին կէնճլիյինի խոր կէօրմէսին . լաքին սէօզտէ՝ կէչինմէքտէ՝ մուհտագ սէնէտէ՝ իմանտա՝ փազըքտա 13 մէսիհլէրին ի՛պրէնէ օլ : Թա պէն կէլէնէտէք , օպուտագա՝ նասիհաթա՝ թայլըմէ մուգա- 14 յէտ օլ : Սէնտէ օլան պահ-

շիչի իչմալէթմէ , քի օ սանա՝ փէյղամպէրլիք վասիթագի իլէ իսթիարլալը մէճլիսինին էնին իւզէրինէ էլլէր գօմագսը իլէ վէրիլմիշ տիր : Պու շէյլէրի 15 թէփէքքիւր էյլէ , պու շէյլէրտէ օլ , թա քի թէրագգա պուլմանը՝ հէր շէյտէ զահիր օլա : Կէնտինի վէ թա՛լիմի 16 կէօզէթ . ծնլարտա տէվամ էյլէ . զիրա պու շէյի էթտիյինտէ , հէմ քէնտինի հէմ սէնի տինկլէյէնլէրի խէլաս էտէճէքսին :

ԳԼՈՒԽ Ե

1 Իսթիարը ա՛զարլամա , իլլա պաղա կիպի եալվար . կէնճլէրէ գարնտաշլար կիպի , իսթիար գարըլարա անալար 2 կիպի՝ կէնճ գարըլարա դըզդա- րընտաշլար կիպի՝ թէքմիլ վագ- լըդ իլէ նասիհաթ էր : Տուլ գա- 3 րըլարա բաղլագըթ էյլէ՝ հէր- չէքտէն տուլ օլանլարա : Վէ 4 էյէր պիր տուլ գարընըն էվլատլարը եա թօրունլարը վար իսէ , էվվէլա էվ էհալի- սինէ բաղլագըթ կէօսթէրիպ՝ աթալարընա ի՛վազ էտտ էթ- մէսինի էյլրէնտիներ . զիրա Ալլահըն հուզուրունտա մագ- տուլ պու տուր : Լաքին 5 հէրչէքտէն տուլ վէ եալը- նըզ գալմըշ օլան գարը՝ Ալլա- հա իւմիտ էթմէյիլէ՝ հէմ հէմ կիւնահուզ տուա՛լարա վէ նիյազլարա տէվամ էտէր : 6 Ամմա էհլի զէվգ օլան՝ եա- շար իչէն էօլմիւշ տիր : Վէ 7 պու շէյլէրի թէնապիհ էյլէ , թա քի գուտուրտուզ օլալար : 8 Ամմա էյէր պիր քիմսէ քէն- տինինքիլէրինի՝ վէ պահա-

ատս քէնտի հվի էհալնալնի գայըրմալտա, իմանը ինքեար էթմիշ՝ վէ իմանըզտան պէ-
9 թէր տիր։ Տուլ գարը ալթմըշ եաշընտան էքսիք տէյիլ տէ՝ պիր գօճանըն գարըսը օլտու
10 իսէ, էյի ա՛մէլէրտէ չէնա տէթ օլուննմուշ իսէ, էյէր էվլատլար պէսլէտի իսէ, էյէր միւսաֆիր գապուլէթ-
տի իսէ, էյէր ա՛զինզէր ա-յագլարընը եայգաատը իսէ, էյէր ա՛ըգլէթտէ օլանլարա իմտատ էթտի իսէ, էյէր հէր էյի ա՛մէլտէ տէվամ էթտի իսէ, տէֆթէրէ թահրիր օ-
11 լունտաւն. Ղաքին կէնճ տուլարը թէրք էյլէ. զիրա նէ զէման քի Քրիստոսա մու-խալիֆ զէվկէ տիւշէրլէրսէ,
12 էվկէնմէք իսթէրլէր. վէ էվ վէլաի իմանը պէր թարաֆ էթտիքլէրի իչլուն՝ վէպալ ալ-
13 թընա տիւշէրլէր։ Հէմ տա-խի էվլէրի տօլաշարագ թէնպէլ ալըշըրլար. վէ եալընըզ թէնպէլ տէյիլ՝ իլլա եանկ-շագլար հէմ էթրաֆը թէ-ձէտտուս էտէնլէր տախի օ-լուրլար, վէ ճայիզ օլմայան
14 չէյլէրի սէօյլէրլէր։ Իմտի իս-թէրիմ քի կէնճլէր էվլէնիպ՝ էվատա կէթիրտիլէր, էվ տա-հիպի օլալար, տիւշմէնէ հիչ պիր զէմմ սէպէպի վէրմէյէ-
15 լէր։ Զիրա հալա պա՛զըլարը չէյթանըն արտընա տափտը-
16 լար։ Էյէր պիր միւմին էր-քէյնն եա պիր միւմին գա-րընըն տուլ գարըլարը վար իսէ, ծնլարը իտարէ էյլէսին, վէ քիլիսայա ալըրլըգ օլմասըն, քի կէրչէքտէն տուլարը իտա-րէ էտէ։
17 Մէմուրէյէթինի էյի իճ-

րա էտէն նէհէթլար՝ էքի գաթ ի՛զլէթէ միւսթահապ տայըրընըլար, պախուսուս սէօզտէ վէ թա՛լիմտէ էմէք չէքէնլէր։ Զիրա Քրիստոս 18
տէր. Խաբման տէօյէն էօ-քիւզնէն աղզընը պաղլամայա-սըն. հէմ, Իշճի իւճրէթինէ 19
լայըգ տըր։ Իհթիարա գարըզ-նէքեայէթ գապուլէթմէ, մէ-յէր քի նէքի եա իւչ շահիտէ պինաէն օլա։ Գապահաթ է- 20
տէնլէրէ՝ հէվիհանինին էօնիւն-տէ թա՛զիր էյլէ, թա քի գալանլարընն տախի գօրդուսու-օլա։ Ալլահընն վէ Քրիստոս 21
Յիսուսուն վէ աէչլիմիզ մէ-լէքլէրին հուզուրունտա չէ-հատէթ էտէրիմ, քի պու չէյ-լէրի հըֆզ էտիպ՝ միէչնին հիւքմ էթմէյէսին, վէ հիչ պիր չէյի պիր թարաֆա մէյլ էտէրէք իճրա էթմէյէսին։ Հիչ քիմ- 22
սէնին իւզէրինէ թէզիյէ հլէր գօսա, վէ ախէրլէրին կիւ-նահլարընա իլճադ օլմա. քէն-տինի փաք տապլա։ Արթընզ 23
տապէ տու իչմէ, իլլա միատն իչինէ վէ պըգ պըգ զա՛յիֆլիք-լէրին իչինէ պիրտազ շարտապ գուլլան։ Պա՛զը տաէմլէրին 24
կիւնահլարը ա՛յան աշիքեար-տըր, վէ էօնլէրինձէ հիւքմ կիւտէրլէր, վէ պա՛զըլարընըն տախի արտընձա կիւտէրլէր։ Քէզալիք էյի ա՛մէլլէր տախի 25
ա՛յան աշիքեար տըր, վէ զայ-րի տիւրլիւ օլանլար կիզլէնէ-մէզլէր։

ՊԱՑ Ջ

Էյի գուլլուդ պէյտնտու-լուդու ալթընտա օլան քիմ-սէլէր՝ քէնտի էֆէնտիլէրինէ

հէր ի՛զղէթէ լայտ սայսըն-
լար , թա քի Ա֊լահ՚ն սալ-
նա վէ թանլմինէ քիւֆր օլան-
2 մայա : Ամմա միւմին էփէն-
տիլէրի օլանլար՝ ծնարը թահ-
գիր էթմէսինլէր , էլ դարըն-
տաշ տըլըլար . իլա ծնարա՝
պախտասաս դուլտուդ էթ-
սինլէր , զիրա միւմինլէր վէ
մուհապպէթլիլէր տիր . վէ
էյլիքտէ եարտըմ էտէն քիմ-
սէլէր տիր . պու շէյլէրի էյ-
րէթ , վէ նահիյէթ էյլէ :
3 Էյէր պիր քիմսէ ախէր թա՛-
լիմ էյլէմէյիլ՝ Րոպարմըզ
Յիսուս Քրիստոսուն սայ
աէօզլէրինէ՝ վէ տինտարլըգ
իւզրէ օլան թահլիմէ րիզա վէր-
4 մէզսէ , օ Փօտուլանմըշ տըր ,
վէ պիր շէյ պիլմէզ , իւա միւ-
պահէսէլէր վէ աէօզ մա՛նա-
զալարը ստայլնտա խաստա-
լանմըշ տըր , ծնարտան քի
դատա՝ նիզա էյլէմէյէ հաըր
րատմազ շիւպհէլէր դատը օ-
5 լար , ա՛զլը Փաստա վէ հէր-
էէքլիքտէն մահրում գալմըշ՝
տինտարլըզը թիձարէթ զան
էտէն ատէմլէրին պաթըլ ան-
լարը հաքըօլար . պու մադա-
լէ քիմսէլէրտէն հէրի տուր :
6 Ամմա տինտարլըգ գանատա՛թ
իլէ ապրատէր՝ պէյնէք թի-
7 ձարէթ տիր : Զիրա սէնա-
եայա հիչ պիր շէյ կէթիրմէ-
տիք . պէլկի տիր քի՝ ծնատան
պիր շէյ չըգարմազլա տահի
8 գատը տէյիլիզ : Իման էէ-
յէմլիք վէ էօրթիւնճլիք շէյ-
լէրիմիզ վար իքէն , ծնարտա
9 գանատա՛թ էտէլիմ : Ամմա
զէննկինլէնմէք իստէյէնլէր՝
թէձրիւպէյէ վէ տուզտալա՝
վէ չօգ ախմանէ վէ զարտարը
արզուլարտա սիւչէրլիյի , քի

ծնըր ատէմլէրի հէլաքէ վէ
զայա՛թէ ղարգ էտէրլէր :
Զիրա հէմ քէօրթիւ չէյլէրին 10
քէօքիւ՝ապչէյի սէվմէք տիր .
քի օնու պա՛զը քիմսէլէր ար-
զուլամազլը՝ իսմանտան տափ-
տըրար , վէ քէնտիլէրինէ չօգ
սանճըլար իլէ սանճտըրար :
Լաքին սէն՝ եա՛ Ա֊լահ՚ն 11
ատէմի՝ պու չէյլէրտէն գաչ .
վէ սատագաթըն՝ տինտարլը-
ղըն՝ իմանըն՝ մուհապպէթին՝
սապրըն՝ մահճուպլուղուն ար-
տընճա տիւշ : Իմանըն էյի 12
ճէհաննէմ չէհա էյլէ , է-
պէտի հայաթա եափըշ , քի
օնա տա՛վէթ օլսուն , վէ չօգ
շահիտլէրին էօնիւնտէ էյի
իգլարը իգրար էյլէսին : Սա- 13
նա՝ հէր չէյէ ի՛օմիւր վէրէն
Ա֊լահ՚ն՝ վէ Պոնտուպու Պի-
պատուսուն էօնիւնտէ էյի իգ-
լարը չէհատէթ էտէն Քրիս-
տոս Յիսուսուն հուզուրուն-
սա թէննպիհ էտէրիմ քի՝ պու 14
թէննպիհի լէքէսիզ գուսուր-
սուզ սապլայասըն , թա Րոպ-
արմըզ Յիսուս Քրիստոսուն
զուհուրինէտէ , քի օնու թա՛- 15
յին օլսունմուշ վագըթլարտա
կէօսթէրմէք՝ օվ Միւպարէք
վէ եալընըզ Մուլթան օլան
վուսուխշահլարըն Փատիշահը վէ 16
սահիպլէրին Սահիպի՝ է֊օ-
լեմանըզլուկ եալընըզ մալիք
օլան՝ եադլաշըլմազ նուրտա
սաքին օլան , օնու քի ատէմ-
լէրին հիչ պիրի կէօրմէտի ,
վէ կէօրմէյէ գուտրէ տէյիլ
տիր . քի օնա ի՛զզէթ վէ ի֊-
սէտի հիւքիւմդէթ օլսուն . Ա-
մին :

Պու սիւնէաատա զէննկին օ- 17
լանլարա թէննպիհ էյլէ քի՝
մալլուսուր կէօնիւլլու օվմայա-

լար , վէ զէնվինվելին սահիմ-
սիզվէյինէ հիւվէնմէյէլէր ,
իլլա եաշայան Ալլահա քի՝
պիզէ իսթի՛մալ էտէլիմ սէ-
յիւ զանիմէթ իլէ հէր շէյի՛
18 վէրիր · փի դյունք էտէլէր ,
էյի ա՛մէլէրտէ զէնվինի օլա-
լար , էլի աչըգ՝ Ղէօմէրա օ-
19 լալար · Վէ հէվէճէք զէման
իչինէն քէնարէլէրինէ էյի թէ-
մէլ պուրալար , թա քի սա-
հիս հայաթը էլէ կէթիրէլէր :
20 Եա՛ Տիմոթէոս՝ էմանէթի

սագլա · վէ իսմի քեաղիտ
ի՛լմին մուրտար պօշ լաֆլա-
րընտան վէ մա՛րազալարըն-
տան հէրի տուր · փի օնու 21
պա՛զըլարը իզրար էթմէյինէ ,
իման խուսուսունտա ազագը-
լար : Ի՛նայէթ սէնին իլէ օլ-
սուն · Ամին :

Տիմոթէոսա էվվէլտէ մէկթո-
փըն-փնապա պաղապօնալէրէն
պաչ շէհրի օլան Լաոդիկէյէ-
էաղըտը :

ՊԱՎԼՈՍ

ԱՌԱՔԵԼԱԿԱՆ ՏԻՄՈԹԵՈՍԻՆ

ՊԱՏ Ա

1 ՊԱՎԼՈՍ՝ Յիսուս Քրիս-
տոսուն առաքեալը՝ Ալլահըն
իլատէթի իլէ Քրիստոս Յի-
սուսուս օլան հայաթըն վա՛-
2 տըն միջա կէօրէ , սէվկիլուլու էվ-
լատ Տիմոթէոսա՝ փէտէր Ա-
լահ Թաղրաֆընտան վէ Քրիս-
տըմըզ Քրիստոս Յիսուստան
ի՛նայէթ՝ մէրհամէթ՝ վէ սէ-
լամէթ օլսուն :
3 Ինճտաալմանտան՝ փաք զամիր
իլէ ի՛պատէթ էթտիյիմ Ա-
լահա շիւքր էտէրիմ , (չիւն
քի կէճէ վէ կիւնտիւզ տուա՛-
լարըմտա սէնին զիքրին պէն-

տէ էքսիքսիզ տիր , վէ սէ- 4
նին կէօզ եաշլարընըզ խաթ-
րըմտա Թուէթարատ՝ սէնի
կէօրմէյէ արզու էէքէրիմ , Թա
քի շաղրըլըըլա ոօլայըմ ,)
չիւն քի սէնտէ օլան միւրայը- 5
լըգսըզ իմանը խաթրըմտա կէ-
թիրիրիմ , քի օ՛էվվէլա սէնին
պէօյիւք անան Լաուդաոա՝
անտէն վալիտէն Եունիկէտէ
սաքին իսի, հէմ ի՛թիմատըմ
վար քի՝ սէնտէ տախի ոոփն
փէ : Պու սէպէպտէն սէնին 6
խաթրընա կէթիրիրիմ քի՛ Ա-
զերինէ էլէրիմին պօմաոը իլէ
սէնտէ օլան Ալլահրն պախշի-
շինի գուլլանաոարըն : Չէրա 7

էվինէ մերհամէթ վէրէ · զիրա պէնի չօգ քէրրէ բահաթլան-
մըրսը , վէ զէնճիրխանէն ու-
թանմասը · Իլա Ասմայա կէ- 17
լնա՝ զայրէթ իլէ պէնի արաասը,
վէ պուլտու · (Բատպ օնա՝ օլ 18
կիւնահ Բատպատան մերհամէթ
պուլմայը իհան էտէ ·) վէ
պանա Նմիեաստա նէ գատար
շէյլէրահ խըզմէթ էթմէխինի՝
ուէն փէք էյի պէյլերսին :

ՊԱՂՊ Բ

Ի՝մոի սէն՝ եա՛ էվլատըմ՝ 1
Քրիստոս Յիսուսատա օլան ի-
նայէթսէ գուվվէթլէն · վէ 2
պէնտէն չօգ շահիտլէր իլէ ի-
շիթմէխին շէյլէրի՝ էմին ա-
ատմէրէ իհալէ էյլէ , քի օն-
լար զայրիլէրէ տաիհ էօյրէթ-
մէյէ գատիր օլալար : Իմոի 3
սէն՝ Յիսուս Քրիստոսուն էյի
ճէնգճիսի կիպի՝ մէշագգաթա
տայան : Հէչ պիր ա՛սքէրէ 4
եաղըլան քիմսէ՝ ահէնեանըն
մասլահաթլարընա գարըշմազ,
Թա քի ա՛սքեր տէվլէրէնէ
խոշ կէօրիւնէ : Հէմ տաիհ է- 5
յէր պիր քիմսէ կիւրէչիրսէ ,
գանուն իւզրէ կիւրէշմէյինճէ՝ 6
Թաճլանմազ : Մահաուլատան
էվվէլա՝ էմէք չէքէն չինֆէթճի-
յէ ալմազ կէրէք տիր : Սէօյլէ- 7
տի յիմ շէյլէրի անկլա . վէ
Բատպ տանա հէր շէյտան 8
ֆէհմ վէրէ : Դաւէթ զիւրրիյէ-
Թինտէն օլան Յիսուս Քրիս-
տոսոս խաթրընտա Թուէթ , քի
օ՝ աւետարանըմա կէօրէ էօ- 9
լիւէրտէն տիրիլտի , քի օնուն
իչիւն ֆէնտաքեար կիպի պէնտ
օլուռնատաւէք մէշագգաթ չէ-
քէրիմ , լաքին Ա՛լահըն սէօ- 10
զիւ պէնտ օլմատըշտըր : Պուն-

Ալլահ պիզէ դօրդատըդ րու-
հու սէյիլ իլա գուվվէթ վէ
մուհաթպէթ վէ Թամ ա՛-
8 զըլ բահու վէրտի : Իմոի
Բատպըմըզըն չէհատէթի է-
չիւն՝ վէ պէն օնուն մահպու-
սու իչիւն ուԹանմա · իլա ա-
ւետարանտա մէշագգաթա
հիսաէտար օլ՝ Ալլահըն գուվ
վէԹինէ կէօրէ , քի օ պիզի խէ-
9 լաս էյլէտի , վէ ա՛զըզ տա՛վէթ
իլէ տա՛վէթ էյլէտի , ա՛մէլլէ-
րիմիզէ կէօրէ տէյիլ իլլա
քէնտինին Թագտըրընէ վէ
ի՛նայէթինէ կէօրէ , քի Քրիս-
տոս Յիսուստա պիզէ էզէլի
10 զէմանտան վէրմուտի , վէ շիմ-
տի խէլլաս էտիճիմիզ Յիսուս
Քրիստոսուն զուհուր էթմէկի
իլէ աշիքեար օլսուս , քի օ՝ էօ-
լիւմիւ ալԹնընա էյլէտի , վէ
հայատ հէմ էօլիւմիւզլուքի
զահիրէ կէթիրտի՝ աւետարտա-
11 նըն վասիԹասի իլէ , քի պէն
օնուն վազ էտիճիսի վէ առսը-
էալը վէ Թայինֆէլէրին իսճա-
12 սը Թա՛յին օլունտուսմ : Պու
սէպէպտէն պուս շէյլէրի տա-
խի չէքէյօրում , լաքին ուԹան-
մամ · զիրա քիմէ նման էթտի-
կիմի պիլմէյիմ , վէ ի՛Թմամ-
տըմ վար քի՝ էմանէթիմի օ կիւ-
նէտէք ատպտամազա գատիր
13 տիր : Պէնտէն իչիԹահինա տազ
սէօզլէրին րէամինի՝ Քրիստոս
Յիսուստա օլան իման վէ մու-
14 հապպէթ իլէ հըֆզէյլէ : Պի-
զիմ տէրսունիմիզտէ ասքին օ-
լան Ա՛զիզ Րուհուն վասիԹա-
սի իլէ՝ օշէյլի էմանէթի տապ-
15 լա : Պունու պիլիրսին քի՝ Ա-
սիատա հէմի օլանլար պէնտէն
էյուզ չէվիրտիլէր , քի Փիգե-
ղոս վէ Հերմոգինէս օնլարտան
16 տըր : Բատպ Ոնեսիփորոսուն

ատան էօթիւրիւ աէչելմիշլէր ի-
չեան հէր շէյի չէքէրիմ , թա
քի ծնլար տախի՝ էպէտի ի՛զ-
զէթ իլէ Փրիատոս Յիսուսուա
օլան խէլասէ նայիլ օլալար ։
11 Պու աէօզ էմին տիր · Չ իրա
է յէր պէրատլէր էօլմուք իսէ ,
պէրատլէր տախի եաշայաճա-
12 ղըզ · էյէր թէհամմիւլ է-
տէրսէք , պէրապէր տախի փա-
տիշահլըդ սիւրմէյիզ · էյէր
ինքեար էտէրսէք , օ տախի
13 պիղի ինքեար էտէճէք · էյէր
իմանըզ օլուրսապ , օ էմին
գալըր , քէնտինի ինքեար էթ-
14 մէյէ գատիր տէյիլ տիր ։ Պու
շէյլէրի խաթըրլայընա կէ-
թիր , վէ Րապպըն հուզուր-
ըտունտա շէհատէթ էյլէ քի՝
աէօզ մա՛րատլատը էթմէյէլէր ,
+է պիր շէյէ փայխտէլի օլմա-
յըպ՝ էչէտէնլէրին հարատպընա
15 տըր ։ Ձատըշ քի՝ քէնտինի
Ընտահա մատպուր կէրշէքլի-
սէօզլիւնիւ ատղուս ատղուտա
էյէրէտէն ա՛յըպտըզ իշճի ի-
16 զար էտէմին ։ Ամմա մուրատ
պօշ լաֆլարտան կէրի տուր ·
զիրա օնլար փատըդըղը պէ-
թէր էթմէյէ սէպէպ օլուր ·
17 վէ օնլարըն սէօզլիւ՝ ատըրը-
փէննէչ եարատը կիպի եէմէքտէ
օլաճապ , քի Հիմէնտա վէ փի-
18 ղետտա օնլարտան տըր , քի օն-
լար՝ Գըյամէթատրէդ օլմուշ
տուր տէյէրէք՝ կէրշէքլիքտէն
ազատըլար , վէ պա՛զը քիմսէյէ-
19 րին իմանընը պօզտուրար ։ Ամ-
մա Ընտահըն գավի թէմէլ
տուրուր , վէ օնուն պու միւ-
հիւրիւ վար · Րապպ քէնտի-
նին օլան քիմսէյէրի պիլիր ·
հէմ՝ Րապպըն ատընը հէր
անկան քիմսէ՝ նահատիզգտան
20 կէրի տուրսուն ։ Ամմա պիր

պէօյիւք կիւճ տէյիլ եալը-
նըզ աղըն վէ կիւժիւշ գապ-
լար՝ նըզ տա ազաճ վէ թ փրատ
գաղտար տախ վար · վէ պա՛-
զըտը ի՛զզէթլի Խըմըդ իչիւն՝
վէ ատա՛զըտը էտնա Խըմըդ ի-
չեան տիւր ։ Իմտի էյէր պիր 21
քիմսէ քէնտինէ պու շէյլէրտէ
տէն վիճքլէրտէ , ի՛զզէթ ի-
չեան պիր գատ օլաճապ քի
ա՛զնըզլէնմիչ՝ վէ տահիպինէ
եարտար՝ հէր էյի իշէ հազըր-
լանմըշ օլա ։ Լ աքին աէն կէնճ 22
լէրէ մախտուս օլան շէհվլէթ-
լէրտէն գաչ · վէ փաք եիւրէք
իլէ Բապպտա նիտտա էտէնլէր ի-
չ է պէրատլէր՝ տատտպաթըն՝
իմանըն՝ մուհապպէթին՝ ա-
լամէթին ատտընճա խուշ ։
Ամմա ճահիլ վէ պիտա՛նտա 23
մէսէլէլէրի ըչտտա էյլէ · չիւն
պիլիրսին քի՝ զավզալատա ա-
պէպ օլուրլար ։ Լ աքին Բապ- 24
պըն գուշմանա՝զավզա էթմէք
եապըշմազ , իլտա ճիւմլէյէ եա-
վաչ՝ էօյլէտիճի՝ զուլմ տապը 25
էտիճի՝ զրտա տուրանլարը մահ-
ճուպլուդ իլէ Թա՛լիմ էտիճի
օլմազ է՞փըշըդ · պէլքի Ընտահ
օնլարտա Թէվպէ վէրճ քի՝ կէր-
չէքլիյին պիլիքսինէ կէչէ չէր՝վէ 26
չէյթանըն տուզաղընտան այ-
րըլալար՝ քի օնտան՝ օնուն իրա-
տէթինէ էսկի ԹուԹուպմուշլար ։

ԳԼՈՒԽ Գ ։

1 Ա յտուն պիլին քի՝ սոնկ
հիւնլէրտէ քէօթիւ զէմանլար
2 կէլէճէքլէր ։ Չ իրա տոէմլէր
նէֆսինի սէվէնլէր՝ Թաման՝
քեարլար՝ չիսպիրլէր՝ մալըտուր-
լար՝ քիւֆիւրպազլար՝ ատա-
լարտա իՀտա՛Թըզլար՝ նատ-
քէօրլար՝ խատիմլէր՝ միւվէտ-

տէթախիզէբ՝ պարբշմազլար՝
3 ղամմազլար՝ քէնտինի ղսալթ
էթմէզլէր՝ ազղունլար՝ էյիյի
4 սէվմէզլէր՝ խայընլար՝ էսէպ-
սիզլէր՝ ֆօսուզլար՝ ընլղահատան
զէյսատէ զէվզի սէվէնլէր օլա-
5 ճագլար, վէ օնլարտա տին-
տարլղըն սուրէթի օլաճագ,
ամմա օնսն գսավվէթինի ին-
քեար էսէճէքլէր · վէ պուն-
6 լարտան ևէրի տսար : Ձ իրա
պունլարտան տըր շօլ էվէրէ
ասղուլան քիմսէլէր քի՝ ևիս-
նահլար իլէ եիւքլէնմէյի ևէօնա
կէօն իշթահլարտան սիւրիւք-
լէնէն ձահիլ գարըլարը էսիր
7 թուէթարլար, քի օլ գարըլար
տայիմա էօյրէնիրլէր, ամմա
կէրէչէքլիյին պէվևէհանէ հիչ
պիր վագըթ ևէլմէյէ գատըր
8 տէյիլէր : վէ նիձէ քի Յա-
նէս վէ Յամբրէս Մովսէսէ գար-
շը տուրտուլար խոէ, պունլար
տախի պէօյլէ՝ կէրչէքլի յէ
գարշը տուրտուլար, ա՛պը
Ֆասխա՝ իման խուսուսունտա
ըէտտա օլմունմուշ տոէմլէր տիր :
9 Ա՛յքին տահա զիյատէ իլէրի
վարմայաճագլար · զիրա պուն-
լարըն ա՛գըրըզլըդլարը կէ-
վիճինէ պէլլի օլաճագ, նիձէ
քի օնլարըն տախի օլտու :
10 Ամմա սէն պանա թսապի՛ օլ
տուն թա՛լիմուէ՝ կէչինմէքքսէ՝
նէյէթսէ՝ իմանտա՝ սապր էթ-
մէքսէ՝ մուհապպէթսէ՝ թէ-
համմիւլսէ՝ գօվսայըշտարտա՝
11 էլէմլէրտէ, Ան թաքեատա վէ
գօնեատա վէ Ա՛իսարտատա
պանա նէլէր վագի՛ օլտու,
նէ գօվսայըշտար էէքտիմ.
վէ Ըսպպ ալէնի հէվիճինտէն
12 խէլատ էյլէտի : Հէմ Գրիստոս
Յիսուստա տինտարլարդ իւղրէ
եաշամագ ձիւմլէ խաթէյինլէր

տախի գօվսայանաճագլար : Ամ 13
մա եարտամագ տոէմլէր վէ ալ
տատրճըլար՝ ալտաատարագ վէ
ալտանատարագ՝ տսահա ալէթէր
օլաճագլար : Սէն խսե էօյ- 14
րէնէճիյին վէ ի՛թիգատ էթտէ-
յին ձէյլէրտէ պալ · ձիւն
ձիմտէն էօյրէնէճիյինի պէվիր-
սէն · Հէմ քի՝ մա՛ստսմլուգ 15
տան պէրտս Ա՛ղիզ Գիթապ-
լարը պէվիրսէն, քի օնլար սէ-
նի՝ Յիսուս Գրիստոս օլան
իմանըն վասիթատի իլէ՝ խէլա-
սէ ա՛լիմէթմէյէ գատըր տիր :
Պիւթիւն Գիթապ՝ Ա՛ղլահ իլ- 16
համը իլէ տիր, վէ թա՛լիմ ի-
ձիւն՝ թա՛զիր իձիւն՝ խաչահ ի-
ձիւն՝ տատագաթ խուսուսուն-
տա օլան թէտիպ իձիւն Ֆա-
յիսաէլի տիր · Թա քի Ա՛ղլահըն 17
տաէմի թատ՝ հէր ձյի ա՛մէ-
լէ հազըրլանմըշ օլա :

ՊԱՊ Դ

Ի՛մսի պէն Ա՛ղլահըն՝ վէ 1
քէնտի ղուհուրինտէ հէմ վա-
տիչահլըղընտա տիրիլէրին վէ
էօլիւլէրին ձէրսա՛թըը կէօ-
րէճէք օլան Խատպ Յիսուս
Գրիստոսուն հուզուրունտա
չ,հատէթ էտէրիմ. Սէօղիւ 2
վաղ էյլէ, վագըթը վէ
վագըթսըդ՝ հազըր տուր,
թա՛զիր էյլէ, թէքսիր էյլէ,
էօյութ վէր՝ թէքմիլ սատր իլէ
վէ թա՛լիմ իլէ. Ձ իրա վա- 3
դըթ օլաճագ քի՝ սաղ թա՛լի-
մի թէհամմիւլ էթմէյէճէք-
լէր, իլլա գուլագլարը կիճինչէ-
րէք՝ քէնտի արզուլարընա
կէօրէ քէնտիլէրինէ խօճալար
սիրնիաիրէճէքլէր : Վէ կէր- 4
չէքլիքսաէն գուլագլարընը չէ-
վիրիպ՝ մատալարտա տէօնէճէք-

ՙլեր : Լաքին սէն՝ հէր շէյտէ
այըդ տուր , մէշագգաթա տա-
յան , աւետարանիչ էշինի իճ-
րա էյլէ , իըզմէթինի էտա
6 էթ : Զիրա սէն՝ արթըդ
գուրպան տունուլույօրում , վէ
պէնիմ վէֆաթ էթմէսին վագ-
7 թը կէլմիշ տիր : Էյի ճէհ-
տի ճէհտ էյլէտիմ , եօլու
թէքմիլ էթտիմ , իմանը սագ-
8 լատըմ : Ու րթըդ պէնիմ էշինի
աատագաթըն թաճը սագլան-
մըշտըր , քի օնու պանա Տապ՝
օլ սատըդ հայքիմ՝ օլ կիւնահ
վէրէճէք տիր . վէ եալընըզ
պանա տէյիլ՝ իլլա հէմ օնուն
զուհուրինի սէվինլէրէ տա-
խի :
9 Պանա թէզ կէլմէյէ ույ-
10 րէթ էյլէ : Զիրա Դէմաս
պու ահիւնեայը սէվմէյիլէ պէ-
նի թէրք էյլէտի , վէ Սէլանի-
յէ վարտը . Կրեսկէս Գալա-
տիայա՝ Տիտոս Դալմատիայա
11 էրթի : Եանըմտա եալընըզ
Ղուկաս վար . Մարկոսու
ալըպ՝ պիլէնճէ կէթիր . զիրա
իըզմէթ էշինի պանա Ֆայի-
12 տէլի տիր : Վէ Տիւքիկոսու Ե-
13 փեսոսա կէօնտէրտիմ : Տրո-
վատա Կարպոսուն եանըն-
տա պրատգալըզըմ եալմուր-
տա պրատգալըզըմ եալմուր-
ըզու վէ քիթապլարը՝ պա-
իսուսա Թիրշէյէրի՝ կէլտի-
14 յինտէ կէթիր : Պագըրճը Ա-
զէքսանդրոս պանա չօգ քէօ-
թիւլուք կէօսթէրտի . Րապպ
օնա ա՛մէլէրինէ կէօրէ էօտէ-
15 յէ : Վէ օնտան սէն տախի
սագըն . զիրա պիզիմ սէօզլէ-

րիմիզէ զիյատէխի իլէ զըտ
տուրմուշ տուր : Իլք տէֆա՝ 16
ճէվապ վէրտիյիմտէ՝ պէրա-
պէրիմճէ քիմսէ կէլմէտի , իլ-
լա պէնի հէվիսի թէրք էյլէ-
տի . օնլարա պու տայըլմասըն .
լաքին Րապպ եաճըմտա տուր- 17
տու , վէ պէնի գուվվէթլէն-
տիրտի . Թա քի պէնիմ վատ-
թամ իլէ՝ վ՛ազ իըզմէթի իճրա
օլունմազըլա՝ հէմ թայիֆէլէր
իշիտէլէր . վէ արտան աղ-
զընտան գուրթուլտում : Հէմ 18
Րապպ պէնի հէր եարատմազ
ա՛մէլտէն գուրթարտճագ , վէ
տաղ սէլիմ՝ կէօքտէ օլան
վատսէշահզըլըընա կէօթիւ-
րէճէք . քի օնա էպէտլէր
էպէտինճէ ի՛զզէթ օլտուն . Ա-
մին :

Պրիսկէյէ վէ Ակիւղատա՝ վէ 19
Ընեսիփորոսուն էվինէ սէ-
լամ էյլէ : Երաստոս կորն- 20
թոսա գալըը , վէ Տրոֆի-
մոսու Մէլիտոստա խասթա
պրատգըմ : Գըշտան էվվէլ կէլ- 21
մէյէ զայրէթ էյլէ : Սանա՝
Նէբուղոս վէ Պուդէս վէ Լի-
նոս վէ Կղօդիա վէ հէփ գա-
րնուաշըտր սէլամ էտէրլէր :
Րապպ Յիսուս Քրիստոս րու- 22
հունէ օլտուն . ի՛նայէթ պի-
լէնիզճէ օլտուն . Ամին :

Եֆեսոս փիլիսոսընը ի՛ւր է-
պիսկոպոսու նատպ օլան Տիմոթէ-
սա իփինճի Ղէրիթսի՝ Պօղոսուն
իփինճի փէճա՝ Նէրոն կայսէրին
հուզուրունա ընգիրըզընփա՝ Րօմա-
փան էպուըտը :

ՊՕՂՈՍ

ԸՆԹԵՐԱԿԱՆ ՏԵՍՈՒԸ

ՄԱՐԳԱՐԷՈՒՊԻՒ

ԳԼՈՒԽ Ա

1 ՊՕՂՈՍ՝ Աստուծոյ գու-
լու վէ Յիսուս Քրիստոսուն
առաքեալը՝ (Աստուծոյ ոէջին-
միշէրինին իմանընա վէ տին-
տարլըգ իւզրէ օլան կէրչէք-
2 լիյին ալիվխանինէ կէօրէ, է-
պէտի հայաթըն իւմիտի ի-
չիւն քի՝ եաշանտան միւնէզ-
զէհ օլան Աստուած էզէլի զէ-
մանլարտան պէրու վա՛տ էյ-
3 լէտի, վէ Թա՛յին օլմուշ զէ-
մանլարտա՝ խէլաս էտիճիմիզ
Աստուծոն էմրի իւզրէ պանա
էմանէթ օլան վա՛զըն վասի-
Թաս իլէ՝ քէնտի ոէօզիւնիւ
4 պէյան էյլէտի.) Աչէտվի
իման միւճթահինճէ խաս էվ-
լատ Յիսուսա՝ փէտէր Աստ-
Թարաֆընտան վէ խէլաս է-
տիճիմիզ Տապպ Յիսուս Քրիս-
տոստան ի՛նայէթ վէ սէլամէթ
օլսուն:

5 Պու սէպէպտէն ոէնի Կի-
րիստէ պրագարըմ քի՝ էքսիք
օլան շէյլէրի Թէքմիլ էտէ-
սին, վէ սանա ըսմարլասը-
ղըմ կիպի հէր շէհրտէ իխ-
6 Թիարլար նասպ էտէսին, է-
յէր պիր քիմսէ դուատուրսուզ՝
պիր պարընըն գօճասը խաչ,
քի օնուն միւմին էվլատլարը
օլսուպ՝ օնլար ոէֆիհ ոէյիւ

շնքեայէթ օլուննուշ եա էթա-
ա՛Թըզ օլմայալար: Զէրա 7
եպիսկոպոսա կէրէք ոիր քի՝
Աստուծոյ վէքիլլասրձը կիպի՝
գուատուրսուզ օլա. ոէյիւ
խօսպին՝ ոէյիւ էօվքէլի՝ ոէ-
յիւ շարապա միւսաֆիր՝ ոէ-
յիւ վուրուճու՝ ոէյիւ հա-
րամքեար, իլլա միւսաֆիր 8
ոէվնճի՝ էյլիյի ոէվնճի՝ ա՛գըլ
Թամ՝ սաոլուպ՝ ա՛զնուղ քէնտի-
նի զապթ էտճի՝ Թա՛լիմէ 9
կէօրէ օլան էմին ոէօզէ Թա՛-
պի օլա, Թա քի սաղ Թա՛լիմ
իլէ էօյիւԹ վէրմէյէ հէմ ղըտ
ոէօյլէյէնլէրի տախի Թէքմիլ
էԹմէյէ գաոիր օլա: Զէրա 10
իԹաա՛Թըզ պօշ ոէօյլէյէն
հէմ ա՛գըլ ալտասրձը չօգ
քիմսէլէր վար. պախուսուս
սիւննէԹտէն օլանլար. Քի 11
օնլարըն աղղընը գափաԹմադ
կէրէք, քի օնլար խապի՛ս
քեար ոէպէպինտէն՝ Ճայիզ
օլմայան շէյլէրի էօյրէտէրէք՝
պիւԹիւն էվէր ալԹիւսԹ է-
տէրլէր: Օնլարտան պիրի՝ 12
քէնտիլէրին փէյղամպէրի տէ-
տի. Կիրիտլիլէր տայիմա եա-
լանՃըլար՝ քէօԹիւ Ճանավար-
լար՝ Թէննպէլ պօշ պօղազ էն-
ուէլէր տիր: Պու շէհատէթ 13
կէրչէք տիր. պու սէպէպ-
տէն օնլարը շիտտէթ լէյ ա՛-

զարձա, Թա՛ քի իմանատա սալ
14 գալաւար, վէ Եհոուահի մա-
սալւարընա՝ վէ կերջէքլնքսուէն
էլուզ չէվերէն աստէղերին թէն-
պիհլերինէ տեղգաթ էթմէյէ-
15 լէր։ Կերջի վսաք քիմսէլերէ
հէպ շէյլեր վսաք տըր. ամ-
մա մուրտարլարա վէ իման-
սըզլարա՝ հիչ պիր շէյ վսաք
աէյիլ տիր. իլա օնլարըն
կերէք ա՛գլը կերէք զամիրի
16 մուրտարլանմըշ տըր։ Ալա-
հը պիլսինիզ տէյիւ իպրար է-
տերլէր, ամմա ա՛մէլլեր իլէ
ծառ ինքեար էտերլէր. չիւն
քի մէքրուհ վէ իթաա՛թ-
սըզլար՝ վէ հէր էյի ա՛մէլ
էարատմազլար տըր։

ՊԱՊ Բ

1 Այն խէ՝ սալ Թա՛լիմէ
եապըշան շէյլերի աէյլէ.
2 փի իսթիարլար այըդ՝ հէվլի
ը՛րզ՝ ա՛գլը Թաո՝ իման՝ տա՝
մուհապպէթաէ՝ սապրատա սալ
3 օլալար։ Փէզալիք իսթիար
գարըլար՝ ազիզլերէ եապըշըր
գըյաֆէթաէ՝ աէյիլ զամ-
մալար՝ աէյիլ ջէդ շարատա
գուլ օլմուշլար՝ իւլա էյի էօյ-
4 րէտիճլէր օլալար. Թա քի
կէնճ գարըլարա՝ գօճալարընը
աէվիճի՝ էվլատլարընը սէվիճի՝
5 ա՛գլը Թաո՝ փուք՝ էվլէրինի
կէօզէտիճլէր՝ լաթիֆէր՝ քէն-
տի գօճալարընա իթաա՛թ է-
տիճլէր օլմասընը էօյրէ-
աէլէր. Թա քի Ալահընն
աէօզիւնէ քիւֆր օլունմայա։
6 Փէզալիք կինճ էյիտլէրէ նա-
սիհաթ վէր քի՝ Թաո՝ ա՛գլըլը
7 օլալար. հէր շէյէ սայիր
քէնտինի էյի ա՛մէլլէրէ էօր-
նէք՝ Թա՛լիմճէ Փէտատաուէն
իսթիրազ՝ էտէպ՝ զէմմ օլու-
նամազ սալ քէլաո իսրազ
էյլէ. Թա քի զըտ տուլան՝ 8
հագգըմըզա աէօյլէյէճէք պիր
քէօթիւ շէյի օլմասընընան
ուԹանա։ Գուլլարա նասի- 9
հաթ վէր քի՝ քէնտի էՓէն-
տիլերինէ իթաա՛թ էտէլեր,
հէր շէյտէ խօշ կէօրինէլեր,
զըտ աէօյլեմէյէլեր, խամին 10
էթմէյէլեր, իլա հէր շէյտէ
էյի էմնիյէթ կէօսթէրէլեր.
Թա քի հէր շէյտէ խէլաս է-
տիճիզ Ալահընն Թա՛լիմինէ
զինէթ էտէլեր։ Զիրա Ա- 11
լահընն խէլաս կէթիրէն ի՛նա-
յէթի՝ հէվ աա՛մէլէրէ զահիր
օլաո. վէ պիզի՝ Փաըգլըզը 12
վէ ահէնեավի արզուլարը ին-
քեար էտիպ՝ պու ահէնեա-
տա Թամա՛գլ իլէ վէ սաոա-
գաճ հէմ տինտարլըգ իւզրէ
եաշամատա Թէրպիյէ էտէր.
վէ օլ միւտարէք իւմիտի՝ հէմ 13
ա՛զիմ Ալահընն վէ խէլաս է-
տիճիմիզ Յէսուս Քրիստո-
սուն ձէլվէ զուհրինի պէքլէ-
յէլիմ. Փէ օ՝ քէնտինի սի- 14
զիմ իչլուն վէրսէ, Թա քի
պիզի հէր տինտարընընան
խէլաս էտիպ՝ քէնտինէ էյի
ա՛մէլլերէ զայրէթ էտէն խոտա
գաւիմ վսաքլէյէ։ Պու շէյ- 15
լէրի սէօյլէ, վէ նասիհաթ
էյլէ, վէ էմրի Թէքիտ
իլէ Թէքսիր էյլէ. սէնի
հիչ քիմսէ Թահդիր էթմէ-
սին։

ՊԱՊ Գ

( )նլարըն խաթրընա կէ- 1
թիր քի՝ տալԹանատէլտա վէ
հիւքիւմէթլէրէ իթաա՛թ է-
տէլեր, միւթի՛ օլալար, հէր

էյի ա՛մէլէ հազըը օլալար,
2 հիչ քիմսէյէ քէնֆը էթմէյէ-
լէր, զավզաճը օլմայալար,
մեւլայիմ օլալար, հէփ աստմ-
լէրէ թէքմիլէն մահճուալուգ
3 լէօսթէրտէլէր: Ձ նրա պէր
գէման պէզ տախ ա՛դըլըգ՝
իթաա՛թալուգ՝ ալտանմըշ ն-
ախք, վէ տէւրլէւ տէւրլէւ ար-
զուլարա վէ գէվգլէրէ գուլլուգ
էաէր խոսք, քէօթէւլուքտէ
վէ հասէատէ հէչնինէր խոսք,
մէքրուհ խոսք, վէ պէրի սա-
ըմիզատէն ինքրահ էաէր խոսք:
4 Ա՛մմա խէլաս էտիճիմիզ Ա՛լա-
հըն էյլէյէ վէ ինսան ա՛էվ-
ճիլէյէ զահէր օլտուղուս գէ-
5 ման, պէզի՝ իշլէտէյիմիզ տա-
տադաթտա օլան ա՛մէլլէր ին-
տէյէ՝ իլա քէնտի մերհամէ-
թէննէ հէօրէ խէլաս էյլէ-
տի, թէքքար տօղուշ հայգա-
մատը վէ Ա՛զիզ Ղուհ հէնի-
6 լէմէսի վատիթատի իլէ, քի օ-
նու խէլաս էտիճիմիզ Յիսուս
Քրիստոսուն վատիթատի իլէ
իւզէրիմիզէ զանիմէթ իլէ տէօք-
7 տու. Ընէյլէ քի ծնուն ինա-
յէթի իլէ սաատլգլանտըղը-
մըզատն սօնէրա՝ էպէտի հա-
յատ իւմիտի միւճիպինճէ վա-
8 րիալէր օլալըմ: Պու սէօզ էմին
տէր. վէ իսթէրիմ քի՝ սէն
պու շէյլէր խուսուսունտա
թահգիկ էյլէյէսին, թա քի
Ա՛լահա ինսանատն քիմսէլէր է-
յի ա՛մէլլէրէ ձէհտ էթմէյէ
մուգտայէտ օլալար. սաէմէ-

էյի վէ Փայիտէլի շէյլէր
պուննլար տըր: Ա՛մմա տիվանէ 9
միւսահէսէէլէրտէն վէ սէլսէլէ-
լէր սայմագտան վէ նի՛զալար-
տան վէ նօսթօս մա՛րազալարըն-
տան հէրկի տուր. զէրա օնլար
Փայիտէսէզ վէ պաթըլ տըր:
Հէրեսիկոս ստէմի՝ սէրինճի 10
վէ նէքինճի նասհաթատան սօնկ-
րա թէրըք էյլէ: Վէ պէնճի՝ 11
պէյլէ քիմսէ սապմըշ տըր,
վէ կիւնահ իշլէր, չիւն քի քէնճ-
սէլէյհինատէն հիւքմ օլմուշտուր:
Ա՛րտեմայը եա Տիւքիկո- 12
սու ստնա կէօնտէրուի յիմ զէ-
մանի՝ Նիկոպօլիսէ եանըմա կէլ-
մէյէ ա՛ճէլէ էթ. զէրա գըշը
օրատա կէչլրմէյէ նիյէթ էթ-
տիմ: Զէնա 13
սը վէ Ապողոսու իհթիմամ
իլէ եօլա գօ, թա քի օնլարըն
հիչ պիր էքսիք շէյի օլմայա:
Հէմ պէղէմքէլէր տախ լազըմ 14
օլան հաճէթլէր իչիւն էյի ա՛-
մէլլէրէ ձէհտ էթմէյէ էօյրէն-
սինլէր, թա քի մէյվէսիզ օ-
մայալար: Պիլէմ ձէ օլանլա- 15
րըն հէվեսի տանա սէլամ է-
տէրլէր. պէզի իմանատա սէ-
վինլէրին հէվեսինէ սէլամ է-
լէ: Ի՛նսայէթ հէվինիզէն պէ-
լէսինճէ օլսուն. Ա՛մին:

Կէրինթոսէ թէլէսոսընըն էւ-
էպիսկոպոսու նատոզ օլտանան Տէ-
պոսա Մէթրիոզ՝ Ա՛ֆէրտանընըն
Նիկոպօլիս ըէհրինէն եողըլ
մը:

ՊՕՂՈՍ

ԸՍՏԵՐԵՑԵԱԼՄԱՆ ՓՈՒԼՈՄՈՆԸ

ՄԻՆՉԵՒ ՅԱՐՈՒԹԻՒՆՊԻՒ

1 ՊՕՂՈՍ Փրիստոս Յի-
սուսեան մահպուսու՝ վէ Տիմո-
թէոս գարնասաշ՝ սէվկիւլիս-
միւզ վէ իշտաշըմըզ փիլիմոնա,
2 վէ սէվկիւլիս Ապփիայա, վէ
ճէնքաուաշըմըզ Ընքիպոսա,
վէ սէնին էվինտէ օլան քիլիսա-
3 յա. Սիզէ փէուէրիմիզ Ա-
լահ Թարաֆընտան վէ Տապպ
Յիսուս Փրիստոստան ի՛նա-
յէթ վէ սէլամէթ օլսուն:
4 Տայիմա ատա՛լարըմտա սէ-
նի զիքր էտէրէք՝ Ալահըմա
5 շիւքր էտէրիմ՝ սէնին Տապպ
Յիսուսա վէ հէփ ա՛զիզլէրէ
օլան մուհապպէթինի վէ ի-
6 մանընը իշիթտիքճէ. Ըէօյլէ
քի իմանընըն իշհատլըլը պիզ-
տէ օլան հէր էյլիյին պիլմի-
սինտէ Փրիստոս Յիսուս իչինն
7 իշլէր օլա: Զիրա սէնին մու-
հապպէթինտէն էօթիւրու չօք
սէվինճիմիզ վէ թէսէլլիմիզ
վար. չիւն քի ունին վասի-
թանըլէ ա՛զիզլէրին պաղրլարը
րահաթ պուլմուշ ատա՛ էյ
8 գարնաշաղ: Պունուն իչինն Ա-
հիզ օլանը սանա էմր էթմէ-
յէ Փրիստոստա չօք ճէսարէ-
9 թիմ վար իսէ տէ, մուհտա-
պէթէ պիննասէն՝ պախուսուս
րէճա էտէրիմ, պէն պէօյլէ
պիր քիմսէ՝ եա՛նի քի նիմէթ-
ար Փօղոս վէ չիմտի Յիսուս
Փրիստոսուն մահպուսու կի-
պիմ: Սանա պէնիմէվլատըմ՝ 10
պէնալէրիմտէ թէվլիտ էյլէ-
պիյիմ Ընեսիմոս իչիւն բէճա
էտէրիմ. Օլ քի պիր զէման 11
սանա՝ իշէ եարամազ իտի,
սոնա չիմտի կէրէք սանա կէ-
րէք պանա՝ իշէեարար ոլը,
ծնու քի կէրի կէօնտէրտիմ:
Իմտի սէն ծնու՝ եա՛նի պէնիմ 12
պաղրլարըմը գապուլ էյլէ.
Ծնու քի պէն եանըմտա ալը 13
գօմազ իսթէր իտիմ, քի աւէ-
տարանըն պէնալէրինտէ պա-
նա սէնին եէրինէ իլըզմէթ
էտէ: Ըաքին սէնին բէյին օլ 14
մատըգճա՝ հիչ պիր շէյ էթ-
մէք իսթէմէտիմ. թա քի էյլէ-
յին՝ մէճպուրիյէթտէն կիպի
օլմայա, իլլա իրատէթտէն օ-
լա: Զիրա գապըլ քի՝ պիր 15
ազ վագըթ էանընգան ալտընտան
իչինն այրըլտը, քի էպէտէն
սէնին օլսուն, արթըգ գուլ 16
կիպի տէյիլ՝ իլլա գուլտան
իւսթիւն՝ մուհապպէթլու գա-
րընտաշ կիպի, պախուսուս պա-
նա՝ վէ նէ գատար տահա զի-
տէ սանա հէմ թէնտէ հէմ 17
Տապպտա: Իմտի էյէր պէ-
նի իչհադըն սայարսան, ծնու
պէնիմ կիպի գապուլ էյլէ:
Վէ էյէր սանա պիր նահագ- 18
լըգ էթսէ՝ եա սօրճլուս իսէ,
ծնու պէնիմ հէսապընա սոյ:

19 պէն պօլուս քէնաի էլիմ իլէ
եազըրըմ, էուս էուէճէյիմ.
տէմէյիմ սանա քի՝ պանա
հէմ քէնտինի տաիւ պօրճլու-
20 սուն: պէլի՝ եա՛ գարնաշ՝
Բապպաս սէնտէն պա՛ ղէյրէ
մէսրուր օլայըմ. պաղըլարը-
մը Քրիստուս Բահաթլան-
21 ըը: Սէնին էթաա՛թընա ի՛-
թիմաս էթտիյիմանէն սանա
եազըրըմ. չիւն պիլմըրիմ քի՝
տէտիյիմանէն զիյատէ տաիւ
էտէճէքսին:
22 Հէմ տաիւ պանա ապիր
գօնաք տէ հաղըրլա. զինրա

ուէմարըմ քի՝ տուա՛լարընըզ
պէրէքէթիյլէ՝ սիզէ պաղըշլա-
նաճաղըմ: Քրիստոս Յիսուս 23
տա մահպուստաշըմ օլան Ե-
պաւիրաս սանա սէլամ էտէր,
հէմ իշտաշլարըմ Մարկոս՝ Ա- 24
րիստարքոս՝ Դեմաս՝ Ղուկաս
պաէխ: Բապպըմըզ Յիսուս 25
Քրիստուսուն ի՛նայէթի րու-
հունուզ իլէ օլսուն. Ա-
մին:

Փիլիմոնա մէկտուբո՝ Բօմապան գու-Ը Ոնեսիմոս վասիըատի իլէ եապըլմըը:

ՓԻԼԻՄՈՆԱ

ՊԱՊ Ա

1 Ես Պաւղոս զէմանի գաթիմ-
տէ պաղաըարա չօղ եէրլէր-
տէ վէ չօգ Թարզտա վէկյլամ-
պէրլէր վասիթասի իլէ սէյ-
2 լէյհաւ՝ պուս սօնկ կիւնլէրտէ
պիզէ Օղլու վասիթասի իլէ
սէյլէսան, քի օնու հէր շէյէ
վարիս Թա՛յին էյլէսի, քի օ-
նուն վասիթասի իլէ ախպնեայը
3 տանի եարաթտը. Քի օ՝ օ-
նուն Ճէլալինին զիյատը վէ
զաթընըն սէքքէսի օլուպ՝ հէր
շէյի պուսուէթինին սէօղլու
իլէ զաթը էտէրէք՝ քէնտիսի-
նին վասիթասի իլէ կիւնահլա-
րըմըզա քէֆարէթ էթտիք-

սէն սօնկրա՝ եիւճէլէրտէ ա՛-
զամէթին սաղընտա օԹուր-
տու: Վէ մէլէքլէրտէն օլ պա-
տար ա՛լա օլսու, օճլարտան
նէ գաատար Փարզլը իսիմէ վա-
րիս օլսու իտէ: Զիրա մէ-
լէքլէրին հաճնկլարընա զիր զէ-
ման տէտի. Սէն Օղլումսուն,
զէն սէնի սուս կիւն տօղուր-
տում. վէ էինէ. պէն օնուն
փէտէրի օլաճաղըմ, վէ օ՝ պէ-
նիմ Օղլում օլաճաղ: Վէ
էինէ՝ իլք տօղմուշուս սիւնեա-
յա իտտաալ էթտիյի զէման
տէր. Վէ օնա Ա՛լլահըն հէմ
մէլէքլէրի սէճտէ էթսինլէր:
Վէ մէլէքլէրին հադըրնա
տէր. Քէնտի մէլէքլէրինի

ըուհլար՝ վէ խատէմէլէրինէ
8 աթէշ ա՛լէվլի էտէր . Ամմա
Օղուլուն հագդընա՝ Սէնին
Թանրընըն եա՛ Ալլահ՝ գալէտ
լու՛լ գալէտ ասպէն տիր . սէնին
վատիշահլըղընըն ա՛սասը՝ տօղ-
9 ըուլուդ ա՛սասը տըր . Սատա-
գաթը սէվտին , վէ պինամուս-
լուգտան էքըրահ էթտին , պու-
նուն իչիւն եա՛ Ալլահ՝ սէնին
Ալլահընըն սէնի՝ սէնին չէրիք-
լէրինտէն գիւյատէ սիւրիւր
եաղը իլէ մէսհ էյլէտի փէր :
10 Հէմ փէր . Իսրաիլտատէն եա՛
Րատպ՝ եէրի սէն թէմէլէ-
տին , վէ գէօքլէր սէնին էլլէ-
11 րինին ամէլլէրի տիր . օնլար
հէլաք օլուրլար , լաքին սէն
պաղը սըն . վէ Ճիւմլէյի էս-
12 վապ գիտի էսքիյէձէքլէր , վէ
օնլարը լիպաս գիտի տիւրէ-
ճէքտին , վէ թէպտիլ օլաճագ-
լար . ամմա սէն հէմտն օ
տուն , վէ եըլլարըն տիւքէն-
13 մէյէձէքլէր : Վէ մելէքլէրին
հա՞նգըսընա տիր զէման տէ-
տի . Սաղ եանրընտա օթուր ,
թա սէնին տիւշմէնլէրինի՝ սէ-
նին այադլարընըն ալթընա պա-
14 սամագ գօյանատէք : Օնլարըն
Ճիւմլէյի՝ խէլասէ վարիս օ-
լաճագ օլան քիմսէլէր իչիւն
խըզմէթէ գէօնտէրիլիր խըզ-
մէթ էտէն ըուհլար տէյիլ-
լէ՞րմի :

ԳԼՈՒԽ Բ

1 Պու սէպէպտէն պիզէ
գէրէք տիր քի՝ իչտիխլմիշ օ-
լան շէյլէրի տահա գիյատէ
տիգգաթ էտէլիմ , օլմայա քի՝
2 գայալըմ : Չիրա էյէր մե-
լէքլէր վահիթտան իլէ սէօյ-
լէնէն սէօզ տապիթ օլտու ի-
սէ , վէ հէր ի՛սեան վէ իթա-
ա՛թտըզլըդ հագ Ճէզա ալտը
իսէ , պիզ ա՛զապտան նասըլ 3
գաչաճաղըզ՝ պու գատար
պէօյիւք խէլասը իհմալ էթ-
տիխիմիզ Թագտիրտէ , քի
պու՝ Րապպտան սէօյլէնմէյէ
պաշլանըպ՝ իչտէնլէրտէն պի-
զէ Թասհիհ օլտու . Ձիւն քի 4
Ալլահ տախի ա՛լամէթլէր վէ
հիքմէթլէր վէ տիւրլիւ տիւր-
լիւ գուվվէթլի իշլէր վէ Ա՛զիզ
Րուհ Թագտամլէրի վասիթտան
իլէ քէնտի իրատէթինէ կէօ-
րէ շէհատէթ էյլէտի :

Չիրա՝ օլ հագդընա սէօյ- 5
լէտիյիմիզ կէլէճէք տիւնեայը
մելէքլէրէ Թասի՝ էթմէտի :
Ամմա պիր եէրտէ պիրի շէ- 6
հատէթ էտիպ տէտի . Ատէմ
նէ՞ տիր , քի օնու զիքր էտէր-
սին , եահսոտ ատէմ օղլու՝ քի
օնու զիյարէթ էտէրսին . Օ- 7
նու մելէքլէրտէն պիր աղ էտ-
նա գէլտըն , օնու Ճէլալ ու
ի՛զզէթ իլէ Թաճլատըն , վէ
օնու սէնին էլլէրինին ա՛-
մելլէրի իւզէրինէ նատպ էթ-
տին . հէր շէյի օնուն այագ- 8
լարը ալթընա Թասի՝ էյլէ-
տին . զիրա հէր շէյի օնա
Թասի՝ էթմէյիլէ , օնա Թա-
սի՝ օլմադըշ հիչ պիր շէյ պօ-
մատը . ամմա շիմտի տահա
հէր շէյի օնա Թասի՝ օլմուշ
կէօրմէյօրուզ . Լաքին մելէք- 9
լէրտէն պիրտաղ էտնա օլան
Իսրաուտա՝ էօլիւմիւն էյլէմի
իչիւն Ճէլալ ու ի՛զզէթ իլէ
Թաճլանմադըշ կէօրիւյօրուզ ,
չիւն քի Ալլահըն ի՛նայէթի
իլէ՝ հէվիսի իչիւն էօլիւմ
տաթտը : Չիրա օնա՝ է՛ա՛նէ 10
հէր շէյ օնուն իչիւն վէ հէր
շէյ օնուն վասիթտան իլէ օլա-

թէչ[լ]ւալէ չէքէնլէրէ եար-
տըմէթմէյէ գաաիր տիր :

ՊԱՊ Գ

Պու սէպէպտէն եա՛ ա՛- 1
զիզ գարնտաշլար՝ սէմավի
սա՛վէթին իլհագլարը՝ իգրա-
ըրմըզլըն առաքեալը վէ պաշ
քեահինի Գրիստոս Յիսուսա
պագըն . Գի օ՝ ծնու նասպ 2
էտէնէ էմին իտի , Մովսէս
տախի ծնուն պիւթիւն էվլինտէ
օլտուղու կիպի : Զիրա պու՝ 3
Մովսէտտէն օվ գաաար զինյա-
տէ ի՛զզէթէ լայըգ օլտու , նէ
գաաար քի էվի պինա էտէնին՝
էվտէն զինյատէ ի՛զզէթի վար
իսէ : Զիրա հէր էվ պիր 4
քիմսէտէն պինա օլունուր .
ամմա հէր շէյի եափան՝ Ա՛լահ
տըր : Վէ Մ՛ովսէս՝ կէրչի օ- 5
նուն պիւթիւն էվլինտէ իսըզ-
մէթքեար կիպի էմին իտի՝
սէյլէնէճէք շէյլէրին շէհա-
տէթի իչիւն . Ամմա Գրիս- 6
տոս՝ էվի իւզէրինտէ Օլտուվ
կիպի տիր , քի օնուն էվի պիզ
իզ , էյէր սէրպէսթլիյի վէ
իւմիտին իֆթիխարընը սոնա-
սընէք գավվի թուվթարտապ :
Օնուն իչիւն Ա՛զիզ Րու- 7
հուն սէյլէտիյի իւզրէ՝ պու
կիւն՝ էյէր օնուն սէսինի իչի-
տիրսէնիզ , չէօլտե թէչ[լ]ւալէ 8
կիւնիւնտե օլան ա՛ճըթմապ-
տաքի կիպի՝ էիւրէքլէրինիզի
գաթըլըմըման . Գի օրտատա 9
պադպալարընըզ սէնի թէչ[լ]ւա-
պէ էթտիլէր . սէնի սընա-
տըլտար , վէ գըրդ էտվ ա՛մէլէ-
րիմի կէօրտիւվէր : Օնուն ի- 10
չիւն օվ սիրսիվէտէն թիթրսին-
սիմ , վէ սէտիմ . Տայիմա
էիւրէքլէրինտե ալտանըրըտը ,

նա կէրէք իտի քի՝ չօգ օղուլ-
լար ի՛զզէթէ կէթիրէնի՝ էա՛նի
ծնտարըն իսէլտաընըն սէրվէրի-
նի էլէմլէր վասիթատի իլէ
թէքմիլ էտէ :
11 Զիրա կէրէք ա՛զիզլէյէն
կէրէք ա՛զիզլէննէննլէր՝ հէվիտի
սիրսիսինտէն տիր . պու սէ-
պէպտէն ծնտարը գարնտաշ-
լար չաղըրմապտան հօթիւրիւ
12 ուվթանմազ : Զիւն քի տէր .
Սէնին իամինի գարնտաշլա-
րըմա իապէր էտէճէյիմ ,
քիլնտանըն օրթաարնտա սանա
13 թէսպիհ էտէճէյիմ : Վէ եի-
նէ . պէն ծնա ի՛թիմատ է-
տէճէյիմ . վէ եինէ . Ի՛շթէ
պէն՝ վէ Ա՛լահըն պանա վէր-
14 տիյի չօճուգլար : Իմտի չիւն
քի չօճուգլար թէննտէն վէ
պանտան հիսսէտար օլտու-
լար , քէննտիսի տախի քէղալիք
հէման պու շէյլէրտէն հիս-
սէտար օլտու , թա քի հօ-
լիւմիւն վասիթատի իլէ՝ հօլիւ-
միւն հիւքիւմէթինէ մալիք
օլանը՝ էա՛նի շէյթանը իսպ-
15 թաղ էտէ . վէ ծնտարըն հէ-
վիսինի գուրթարտա քի՝ պիւ-
թիւն է՛օմիւրլէրինտէ հօլիւմ
պօղուսունտան գուրտուղ ալ-
16 թընտա իսիլէր : Զիրա կէլչի
մէլէքլէրէ սէսթէկիվը օլմազ ,
լաքին Ա՛բրահամ զիւրրիյէ-
17 թինէ սէսթէկիվը օլտու : Իմտի
էգթիզա իտի քի՝ ծնա հէր
շէյտէ գարնտաշլարտա պէննկ-
զէր օլա . շէյլէ քի Ա՛լահա
միւթա՛ալիւզ օլան շէյլէրտէ
մէրհամէթլի վէ էմին պաշ
քեահին օլա , քի գավմընն կիւ-
նահլարընա քէֆֆարէթ էյլէ-
18 յէ : Զիրա քէննտիսի թէչ-
րիւպէյէ տիւշար օլտուպ էլէմ
էքմիշ իտիյի սէպէպտէն՝

թէչ[լ]ւալէ չէքէնլէրէ եար-
տըմէթմէյէ գաաիր տիր :

ՊԱՊ Գ

Պու սէպէպտէն եա՛ ա՛- 1
զիզ գարնտաշլար՝ սէմավի
սա՛վէթին իլհագլարը՝ իգրա-
ըրմըզլըն առաքեալը վէ պաշ
քեահինի Գրիստոս Յիսուսա
պագըն . Գի օ՝ ծնու նասպ 2
էտէնէ էմին իտի , Մովսէս
տախի ծնուն պիւթիւն էվլինտէ
օլտուղու կիպի : Զիրա պու՝ 3
Մովսէտտէն օվ գաաար զինյա-
տէ ի՛զզէթէ լայըգ օլտու , նէ
գաաար քի էվի պինա էտէնին՝
էվտէն զինյատէ ի՛զզէթի վար
իսէ : Զիրա հէր էվ պիր 4
քիմսէտէն պինա օլունուր .
ամմա հէր շէյի եափան՝ Ա՛լահ
տըր : Վէ Մ՛ովսէս՝ կէրչի օ- 5
նուն պիւթիւն էվլինտէ իսըզ-
մէթքեար կիպի էմին իտի՝
սէյլէնէճէք շէյլէրին շէհա-
տէթի իչիւն . Ամմա Գրիս- 6
տոս՝ էվի իւզէրինտէ Օլտուվ
կիպի տիր , քի օնուն էվի պիզ
իզ , էյէր սէրպէսթլիյի վէ
իւմիտին իֆթիխարընը սոնա-
սընէք գավվի թուվթարտապ :
Օնուն իչիւն Ա՛զիզ Րու- 7
հուն սէյլէտիյի իւզրէ՝ պու
կիւն՝ էյէր օնուն սէսինի իչի-
տիրսէնիզ , չէօլտե թէչ[լ]ւալէ 8
կիւնիւնտե օլան ա՛ճըթմապ-
տաքի կիպի՝ էիւրէքլէրինիզի
գաթըլըմըման . Գի օրտատա 9
պադպալարընըզ սէնի թէչ[լ]ւա-
պէ էթտիլէր . սէնի սընա-
տըլտար , վէ գըրդ էտվ ա՛մէլէ-
րիմի կէօրտիւվէր : Օնուն ի- 10
չիւն օվ սիրսիվէտէն թիթրսին-
սիմ , վէ սէտիմ . Տայիմա
էիւրէքլէրինտե ալտանըրըտը ,

հէմ ծնլար եօլտարըմը պիլմէ-
11 տիլէր - Էյլէ քի զազապըմ-
տա եէմին էթտիմ քի՝ Րահաթ-
լըղըմա կիրմէյէճէքլէր :
12 Պագըն եա՛ գարնտաշլար՝
օլմայա քի սիզսէն պիրինտէ
իմանըզըղըն եարատմազ ե-
րէյի օլա , քի տիրի Ն-
13 տան մուրթատ օլա . Իլա՝
պու կիւն տէնիլտիքճէ՝ հէր
կիւն պիրի պիրինիզէ նատ-
հաթ էտին . Թա քի սիզսէն՝
կիւնահըն ալտատըղը իլէ քիմ-
14 սէ գաթըլանմայա : Զիրա՝
էյէր իլք ի՛թիմատը ասնատէք
գալը Թուրթարտագ , Քրիս-
տոսըն իլհադըարը օլմուշտուզ,
15 նիճէ քի տէնիլիր . Պու կիւն՝
էյէր օնուն սէտինի իշխտիր-
սէնիզ , էլուրէքլէրինիզի՝ ա-
ճըթմագտատըր կիպի գաթը-
16 լաթման : Զիրա քիմզէ՞ր էտ-
տ իշխթանիքլէրինտէ աճըթատը-
լար . հէման Մուսէյին վա-
սիթատի իլէ Մըսըրտան հէմ
17 ջըգանլար տէյի՞ր մի : Հէմ
գըրգ էլը քիմզէրտէ՞ն Թիթ-
սինտի . Ասիանահ էտէնլէրտէն
տէյի՞ր մի , քի օնլարըն քէմիք-
18 լէրի չէօլտե տիւշտիւ : Վէ
օնուն րահաթլըղընա կիրմէ-
մէյէ քիմզէրի՞ էէմին էթտի ,
Թիթա՛թ էթմէյէնլէրէ տէ-
19 յի՞ր մի : Իմտի Էօրիւյօրուշ
քի՝ իմանըզըղըդ սէպէպին-
տէն կիրմէյէ գատըր օլմատը-
լար :

ՊԱՊ Դ

1 Իմտի գօրգալըմ , օլմայա
քի օնուն րահաթլըղընա կիր-
մէյէ պագի գալմըշ վա՛տ
վար լըքէն՝ սիզսէն պիրի մահ-
2 րտամ գալմըշ պուլտունա : Զի-

րա պիզէ տաճի օնլար միսիլտու
միւժտէ օլտունտու . լաքին ի-
շխթանիքլէրի սէօզ՝ իշտէնտէր-
տէ իման լըզ պէրապէրօլմա-
սըղընտան՝ օնլարա Փայխտէ
էթմէտի : Զիրա պիզ հինա- 3
նանլար՝ րահաթլըղա կիրէրիզ,
սէօյլէտիյի կիտի . Էյլէ քի
պազապըմտա էէմին էթտիմ
քի՝ Րահաթլըղըմա կիրմէյէ-
ճէքլէր , էյէրչի ա՛մէլլէր
տիւնեանըն գուրտուլմասընտան
պէրտա Թէքմիլ օլմուշլար խտէ
տէ : Զիրա պիր մահալտէ 4
եէտինճի կիւնիւն հապգընա
պէօյլէ սէօյլէտի . Վէ եէ-
տինճի կիւնտէ Ա-
տինին հէմ ա՛մէլլէրինտէն
րահաթլանմատը . Վէ եինէ 5
պուննտա տէր . Րահաթլըղը-
մա կիրմէյէճէքլէր : Իմտի՝ 6
չիւն քի պա՛զըլտըղը օնա կիր-
մէյէ պագի գալըր , վէ օնլարա
քի մուգատտէմա միւժտէ
օլտունտու , իթտիանէտըզըդ սէ-
պէտինտէն կիրմէտիլէր . Թէքք- 7
րար պիր կիւն Թա՛յին էտէր .
Պու կիւն Ռուպէրէ իլէ , չիւն
քի պու գատար վագըթտան
ասնկրա Դաւիթտէ տէր , նիճէ
սէօյլէնմիշ տիր . Պու կիւն՝
էյէր օնուն սէտինի իշխտիրտէ-
նիզ , էլուրէքլէրինիզի գաթը
լաթման : Զիրա՝ էյէր օն 8
լարը Յեսու րահաթլըղա էր-
տիրտէ խտէ , պուննտան ասնկ-
րա օլաճագ պիր զայրի կիւն
իշխուն սէօյլէմէզ խտէ : Իմտի 9
օլմուշ օլտու քի՝ Ա-
գաւիթը իշխուն տիր ա՛զիզ րա-
հաթլըղ պագի գալըր : Զի- 10
րա օնուն րահաթլըղընա կի-
րմէյէն՝ օ տահի քէնտի ա՛մէլլէ-
րինտէն րահաթլանըր , Ա-
քէնտինինքիլէրտէն րահաթլա-

հիլէերի հէմ ալտանմըշտարը
աճըմապա գաաիր օլա. չիւն
քի քէնաիան տախ գայի՝ փլնք
իչինտէ տիր: Վէ պուննուն 3
իչիւն օնա փարզ տըր քի՝ նի-
ճէ գամմ իչիւն՝ պէյլէճէ քէն-
տիսի իչիւն տախ կիւնահ
գուրպանը տունա: Վէ պու 4
ի՛զզէթի քիմսէ քէննտի քէննտի-
նէ ալմազ, լաքին Ալլահտան
տա՛վեթ օլունան ալըր, նիճէ
Ահարոն տախէ: Գուննճիլէյին 5
Քրիաոս տախէ՝ պաշ քեա-
հին օլմազ իչիւն քէննտինի
ի՛զզէթլէմէտի. լլա օնու՝
Օղլումանան, պէն սէնի պու
կիւն թէվլիա էյլէտիմ օնա
սէյէն ի՛ղղէնէ. Նիճէ քի՝ 6
պիր ղայրի եէրտէ տախ
տեր. Սէն՝ Մելքիսեդեկ թէր-
թիպինճէ՝ էպէտէն քեահին
սին: Քի պու՝ թէննտէ օլսու- 7
ղու զէմանտէ՝ օնու էօղլումտէն
խէլաս էթմէյէ գաաիր օլանա
ա՛զիմ Ֆէրեաա վէ կէօզ եաշ-
լարը իլէ նէյաղլար վէ ըէճա-
լար տունուսուդ՝ գօրգտուղու
շէյտէն ա՛զաա օլմազլըա, 8
էյէրչի Օղուլ իտի իսէ տէ՝
չէքտիյի շէյլէրտէն ի՛թաա՛թը
էօյրէնտի. Վէ քէմալի յէթէ 9
էրմէտի իլէ՝ օնա ի՛թաա՛թ է-
տէնլէրին ձիւմլէսինէ էպէտի
խէլաս սէպէպի օլուս. Վէ 10
Ալլահտան՝ Մելքիսեդեկ թէր-
թիպինճէ պաշ քեահին ան-
կլըլը. Քի օնուն հագգընա 11
սէօյլէնէճէք չօգ՝ վէ թա՛րիֆի
կիւճ սէօզիւմիւզ վար. չիւն
քի տիննկլէմէքտէ կէվշէք օլ-
տունուզ: Չիրա վազըթ սէ- 12
պէպինտէն սիզ իտճմալար օլ-
մազա պօրճլուլար իքէն, միւհ-
թաճընըզ քի՝ պիր քիմսէ սի-
զէ Ալլահըն սէօզլէրինին իլէ

11 փըշը կիսի: Իմոի ձէհտա է- տէլիմ քի՝ օ ըահաթլըղա կիրէլիմ. Թա քի հէյտան օ ի՛թաա՛թըղըն էմտալի իւզ- 12 ըե քիմսէ տիւշմէյէ: Չիրա Ալլահըն սէօզիւ տիրի վէ իչէք՝ վէ հէր իյի տղըղը գը-ղըճտան քէնդինն տիր, վէ ձա-նըն հէմ ըուհտան հէմ չը-նապլարըն վէ իլիյին Թադտի-մինէտէք Թէսիր էտիճի՝ վէ իւրէք միւլահազալարընըն վէ նիյէթլէրինին Թէֆթիշ էտի- 13 ճիսի տիր. վէ օնուն էօնիւն-տէ կէօրիւնմէղ մախղուդ էօդ տուր, իլլա հէր չէյ օնուն կէօզլէրի էօնիւնտէ չըփլաղ վէ աչըլմըշ տըր, էլ պիղ օ-նա հիտապ վէրէճէյիղ:

14 Իմոի պիղ՝ պէյնէք պաշ քեահինէ՝ կէօքլէրէ կէչմիշ Ալլահըն Օղլու Ձիսուս մա-նէք նքէն, իգրարը գավի Թու- 15 Թալըմ: Չիրա զայի՛Ֆլէ-րինմիզէ հէմտէրտա օլմազդա գա-տիր օլմայան պաշ քեահինէ-միղ էօգ տուր. իլլա հէր չէյ-տէ պիղիմ կիսի Թէձրիւպէ չէքտի՝ Ֆագաթ կիւնահտըղ:

16 Իմոի ի՛նսայէթին Թահթընա սէրպէսթլնք նէ էտպէյա-լըմ, Թա քի մէրհամէթ ալա-լըմ, վէ վազԹա միւնասիպ եարտըմ իչիւն՝ ի՛նսայէթ պու-լայըմ:

ՊԱՊ Զ

1 Չիրա ատէմլէրտէն ա-լընան հէր պաշ քեահին՝ ա-տէմլէրտէն էօթիւրիւ Ալլահա միւԹա՛լիւգ չէյլէրէ Թա՛յին օլունուր, Թա քի կիւնահլար էչիւն հէտիյէլէր հէմ տախի 2 գուրպանլար տունա. վէ չա-

հարիւրերը հանկըսը օլուռ-
ղունու էյրէթմէին . վէ տէ-
յիլ սապիթ Թաա՛մա՝ իլլա
սիւռէ միւհթաճ օլան քիմսէ-
13 լէր օլսունուզ : Զիրա հէր
սիւռա իլէ պէալէնէն քիմսէնին՝
սատադաթ սէօզիւնտէ Թէճ-
րիւպէսի եօք ուռր . չիւն քի
14 մա՛ուռմ ուռր : Ամմա սա-
պիթ Թաա՛մ՝ Թէքմիլ ատէմ-
լէրէ մախսուս ուռր , քի օն-
լարըն հասսէլէրի՝ ալըշմադ
սէպէպինտէն էյինին վէ քէօ-
Թիւնիւն ֆարզընա վարմադը
իտման օլունմուշլար ուռր :

ԿԱՓ Զ

1 ( )Նուհ իչինն Փրիսդո-
ռան խալթիսաընըն սէօզիւ-
նիւ պրաղըպ՝ Թէքմիլլէյէ եիւ-
րիյէլիմ . վէ Թէքրար՝ հօլիւ
ա՛մէլէրտէն Թէվէյնինին վէ Ա-
2 լահա իտանըն՝ վաֆԹիզլէր
Թալիմինին վէ էլլէր գօմսը-
նըն վէ հօլիւլէր գըյամէԹի-
նին՝ վէ էպէտի շէրաա՛Թըն
3 Թէմէլինի գուրմայալըմ : Վէ
Ալլահ իզնին վէրիրսէ , պու-
4 նու էտէճէյիզ : Զիրա միւմ-
քինսիզ ուր քի՝ պիր քէրէ
ըշըղա նայիլ օլանլար՝ վէ սէ-
մավի պախշիշնին տաԹընը ա-
լանլար՝ վէ Ա՛զիզ Ղուռ իչհադ-
5 լարը օլանլար՝ վէ Ալլահըն է-
յի սէօզիւնիւ վէ կէլէճէք ա՛-
սիրին գուվվէԹլէրինի տա-
6 Թանլար՝ տիւշտիւքլէրի Թապ-
տիրսէ , եինէ Թէվէյէ էէ-
նիլէննէլէր . չիւն քի քէնտի-
լէրինէ Ալլահըն Օղլունու
Թէքրար խաչայըպ րիւսվայ
7 էտէրլէր : Զիրա էէր՝ ջոգ տէ-
ֆա՛ իւզէրինէ կէլէն եաղմուռ-
րու իչէրի՝ օնուն իւզէրինէ
էնֆէ սիւրէն քիմսէլէր իչիւն
եարար օԹ հասըլ էտէրէք ,
Ալլահտան ապրէքէԹէ նայիլ
օլուր . Ամմա տիքէն վէ խա- 8
շափլար սիւԹիրիւրսէ , բէտա
օլունմուշ՝ վէ պէտաւա՛յա
եապըն ուրր , վէ օնուն էնձա-
մը եանմադ իչիւն տիւր : Լա- 9
կին եա՛ սէվիւնճլիւլէր՝ հէյէ-
լի պէօյլէ սէօյլէր խէք տէ ,
սիզլէն հադդընըղա տահա էյի
վէ խէյրլա սիւԹա՛լիւք չէյլէր
վար իւԹիմսա էտէրիզ : Զի- 10
րա Ալլահ նահադ սէյիլ տիր
քի՝ ա՛զիզլէրէ էԹտիյինիզ վէ
էԹմէքտէ օլսուլօնունուզ խըզ-
մէԹտէ սիզլէն ա՛մէլինիզլէ վէ
օնուն սոնունա կէօսԹէրտիյի-
նիզ մուհտապէԹի ուննուտա :
Ամմա արզու էտէրիզ քի՝ 11
սիզլէն հէր պիրինիզ եումիտին
Թահդիդլէյի խուսուսունտա
Թա սօնսատէք հէման պու
ճէհտլի կէօսԹէրէ . Չէյլէ քի 12
ԹէնպէԹլ օլմայտընըզ , իլլա
լիման վէ սապր վասիԹատի լէ
վա՛տլէրէ վարկս օլանլարա
պէնիզլէր օլսընըզ : Զիրա 13
Ալլահ Ապրահամա վա՛տ էԹ-
տիյինատ՝ եէմին էտէճէք հինչ
տահա տիր պէօյիւյիւ օլմա-
սընըլնսան՝ քէնտիսի իլէ եէմին
էտիպ տէտի . ԻնչէԹէԹ սէ- 14
նի հէր վէճհ իլէ պէրէքէԹ-
լէյէճէյիմ , վէ սէնի հէր
վէճհ իլէ չօղալտաճաղըմ : Վէ 15
պէօյլէճէ սապր էԹմէյիլէ ,
պու վա՛տա նայիլ օլուռ :
Զիրա ստէմլէր՝ քէնտիլէր- 16
տէն պէօյիւք իլէ եէմին էտէր-
լէր , վէ խատաթ իչիւն՝ եէմին
օնլարընն հէվ նիշա՛նընէն էն-
ճամը տըր : Պունտան էօ- 17
Թէրիւ Ալլահ՝ վա՛տին վարկս-
լէրինէ քէնտի Թէտապրինին

Ղևի օրուընտան օրուպ քեահինվյի ալանըարըն՝ գավմ-
ուան եա՛նի քէնտի գարնտաշ-
ըարընտան նօմօս միւճիպինճէ
օնտաըզպ ալմալա Թէնպհէրէի
վար , էյէրչի Աբրահամըն պէ-
լինաէն չըգմըշըար իսէ տէ :
Ամմա սիլսիլէսի չօղ օնըարտան 6
օղմայան՝ Աբրահամտան օն-
տաըզպ ալար , վէ վա՛տլէրէ
մալնէք օլանա իայր տուա՛ էյ-
լէտի : Լաքին պիլա իսհաքնաֆ՝ 7
իայր տուա՛յը պէօյնէք քիւշիւ-
յէ օղուր :

Վէ կէրչի պուրատա էօլնւմ 8
լիւ ատէմլէր օնտաըզպըար ա-
ըըըար . ամմա օրատա՝ եա-
շար ատէյիւ չէհատէթ օղու-
նան ա՛ըը : Վէ տէննէլէ պիլնր 9
քի Աբրահամ վասիթատի իլէ՝
օնտաըզպ ալան Ղևի տաիի
օնտաըզպ վէրտի . Չնրա Մէլ- 10
քիսեդեկ օնու գարշըըատընը
զէման՝ օ տահա պատատընըն
պէլինաէ իսէ :

Իմաի էյէր Ղևինի քեահին- 11
լիյին վասիթատի իլէ Թէքմիլ-
լիք օլատ իսէ՝ չնւն իսրըինէ
նօմօս պաղ-
լանըը՝ ա՛րթըպ նէ՞ հաճէթ
իսէ քի Մէլքիսեդեկ Թէրթի-
պինճէ ադէրը քեահին զուհր
էսէ , վէ Ահարոն Թէրթի-
պինճէ տէննիլմէյէ : Չնրա 12
քեահինլիք Թէպտիլօղունտու-
ղու Թատտիրտէ , պիլ իկնթիպա
նօմօս Թէպտիլիյի տաիի օ-
ըըը : Չնրա պու նէհանէլէր 13
չօղ հադդընա տէննիլտիյի քիմ-
սէ՝ պիր գայրի ա՛ըըթատան օլ-
տու , քի օնտան հիչ քիմսէ
մէզպահա միւըազիմէթ էթմէ-
տի : Չնւն ա՛յան աշիքեար տըր 14
քի՝ Լատպըմըզ Յուդատան
զուհր էթատի , քի Մովսէս օ

Ղևի օրուընտան օրուպ
քեահինլիյի ալանըարըն՝ գավմ-
ուան եա՛նի քէնտի գարնտաշ-
ըարընտան նօմօս միւճիպինճէ
օնտաըզպ ալմալա Թէնպհէրէի
վար , էյէրչի Աբրահամըն պէ-
լինաէն չըգմըշըար իսէ տէ :
Ամմա սիլսիլէսի չօղ օնըարտան 6
օղմայան՝ Աբրահամտան օն-
տաըզպ ալար , վէ վա՛տլէրէ
մալնէք օլանա իայր տուա՛ էյ-
լէտի : Լաքին պիլա իսհաքնաֆ՝ 7
իայր տուա՛յը պէօյնէք քիւշիւ-
յէ օղուր :

Վէ կէրչի պուրատա էօլնւմ 8
լիւ ատէմլէր օնտաըզպըար ա-
ըըըար . ամմա օրատա՝ եա-
շար ատէյիւ չէհատէթ օղու-
նան ա՛ըը : Վէ տէննիլէ պիլնր 9
քի Աբրահամ վասիթատի իլէ՝
օնտաըզպ ալան Ղևի տաիի
օնտաըզպ վէրտի . Չնրա Մէլ- 10
քիսեդեկ օնու գարշըըատընը
զէման՝ օ տահա պատատընըն
պէլինաէ իսէ :

Իմաի էյէր Ղևինի քեահին- 11
լիյին վասիթատի իլէ Թէքմիլ-
լիք օլատ իսէ՝ չնւն իսրըինէ
նօմօս պաղ-
լանըը՝ ա՛ըըթատան օլ-
տու , քի օնտան հիչ քիմսէ
մէզպահա միւըազիմէթ էթմէ-
տի : Չնւն ա՛յան աշիքեար տըր 14
քի՝ Լատպըմըզ Յուդատան
զուհր էթատի , քի Մովսէս օ

ՊԱՊԱ Է

1 Չնրա պու Մէլքիսեդեկ՝
Սալէմ փատիշահը՝ Ալլահ
Թաա՛լանըն քեահինի՝ քի Աբ-
րահամը փատիշահլարըն գըը-
ղընընտան տէօնէդքէն գարշը-
լատը , վէ օնա իայր տուա՛
2 էյլէտի , քի Աբրահամ օնա
հէփիսինտէն օնտաըզպ տախի
հիսաէ վէրտի , քի էվվէլա
Սատտագաթ փատիշահը՝ վէ
սոնկա Սալէմ փատիշահը տա-
խի՝ եա՛նի Սէլամէթ փատիշա-
3 հը Թէֆսիր օլտունուր , պապա-
սըզ՝ անատըզ՝ սիլսիլէսիզ՝ վէ
հիւնըէրինին իպթիտասը եօք՝
հէմ է՛օմրիւնիւն սոնու եօք ,
իլլա Ալլահըն Օղլունա մե-
նէնտ օղուպ՝ միւատաէմէթ իլէ
պաշ քեահին դայըը :

4 Վէ պաղըն պու նէ գատար
պէօյնւք իսէ քի՝ օնա պաշ
պապա Աբրահամ եաղմատան
5 օնտաըզպ տախի վէրտի . Վէ

ըրալթ լչլուն քեահինլնք հապ-
գլնա հէչ պէր չէյ սէօյլէմէ-
15 ան : Վէ տահա զիյատէ ա-
շնքեար ոլը , չնուն քի ՄԷլ
քհաեդեկին պէնկղէյնշնէ կէօ-
րէ պէր զայրի քեահին գալը-
16 ոը , քի օ՝ Ճհամանի թէննպհո
նօմօտուննա կէօրէ տէյին՝ նլլա
պապի գալան հայաթըն գուվ
17 վէթինէ կէօրէ օլտու : Ջնրա
չէհատէթ էտէր քի՝ Սէն ՄԷլ
քհաեդեկ թէրթհիպհինճէ էպէ-
18 տէն քեահին սէն : Ջնրա ն-
լէրքի թէննպհինհին իպհթալ օլուն-
մասը՝ օնուն զայի՛ֆլնյի վէ
ֆայհտէսիզլնյինտէն էօթհու-
19 րու օլտու . Չնուն քի նօմօ
հնչ պէր չէյ թէքմիլ էթմէ-
տի . լաքին օնուն նւզէրինէ
պէր տահա էյի նւմնիտ կէլտի ,
քի օնուն վասիթասի նլէ Ան
լահա եապլաշըրըզ :
20 Վէ պահտուտա քի Յէհոա՝
էէմին օլմապըզըն օլմասը .
21 Չնուն քի օնլար՝ կէրչի էէմին օ-
մապըզըն քեահին օլտուլար .
ամմա պու՝ էէմին նլէ օլտու
օնա սէօյլէյէնին վասիթասի
նլէ՝ քի տէտի . Րապպ էէմին
էթտի վէ վինշման օլմայաճագ ,
Սէն ՄԷլքհաեդեկ թէրթի-
պհինճէ էպէտէն քեահին սին .
22 Յհոտա պու դաատրճէ տահա
էյի ա՛հտըն քէֆիլն օլտու :
23 Վէ կէրչի օնլարա՝ էօլնւմ
սէպէպհնուէն պապի գաշմասը
մէն՛ու օլտուզունաան՝ չօգ
քեահին օլմագտէ տըրլար :
24 Ամմա պու՝ էպէտէն պապի
գալտըզը սէպէպտէն՝ ախէրի-
նէ կէչմէզ քեահինլնյէ մա-
25 լնք տիր : Պու սէպէպտէն տա-
խի Ան լահա օնուն վասիթասի
նլէ եապլաշանլտրը թէքմիլէն
դուրթարմապա գաատիր տիր .

չնուն քի օնլար նչլուն չէֆաա՛թ
էթմէյէ տայիմա եաշար :
Ջնրա պիզէ պէօյլէ պաշ 26
քեահնն եապըշըր նտի , քի
ա՛զնզ՝ քէմլնք պնլմէզ՝ լէքէ-
սնզ՝ կնւնահքեարլարտան այ-
րըլմըշ՝ վէ կէօքլէրտէն ենւք-
սէք օլա . Քի օնուն՝ օլ պաշ 27
քեահինլէր կնւպի էվլէլա քէն-
տնհնլնն՝ անտէն ստնկրա գավ-
մըն կնւնահլարը նչլուն հէր
կնւն գուրպանլար սունմապա
նհթիաճը եօգ տուր . զնրա
քէնտինի սունմաղըլա , պուննու
պէր քէրրէ էյլէտի : Չնւն 28
նօմա՝ ատէմլէրի պաշ քեահին-
լէր թա՛յին էտէր , քի օնլարըն
զայի՛ֆլնյի վար . ամմա նօմօ-
տան սօնկրա օլան եէմինին
քէլամը՝ էպէտէն թէքմիլ օ-
լունմուշ Օղուզու ըա՛յին էպէր :

ՊԱՂՊ Ը

Վէ սէօյլէնէն չէյլէրին 1
խնւլասասը պու տուր քի՝ պն-
զիմ պէօյլէ պաշ քեահինիմիզ
վար , քի օ՝ կնէօքլէրտէ ա՛զա-
մէթ թահնթընըն տալ եանընն-
սա օթուրտու քի՝ Մագտէնէ- 2
նին վէ օլ տահիհ չաատրըն
խըզմէթճիսի օլա , քի օնու
տէյնլ ատէմ նլլա Րապպ
գուրտու : Չնրա հէր պաշ 3
քեահին՝ հէտիյէլէր հէմ տէ
գուրպանլար սունմագ նչլուն
Թա՛յին օլունուր . պու էճնլ-
տէն պունա տահի նգթիզա
տըր քի՝ սունաճագ պիր չէ-
յի օլա : Չնրա էյէր եէր 4
նւզէրինտէ օլսա նտի , քեահին
տէ օլմազ նտի , զնրա նօմօ
տան քեահինլէր վար . քի օն-
լար կնէօքտէքի չէյլէրին նու-

յիւսիւնէատէք՝ հէվիսի ալէնի ալիէձէքլէր : Ձ իրա օնլարըն նահապէդլարընա մալֆիրէթ էտիճի օլաձաղըմ, վէ օնլարըն ևիւնահլարընը հէմ օնլարըն ալինամուսլուգլարընը արթըգ խաթրըմա կէթիրմէյէձէյիմ :

13 Եէնի ա՛հպ տէտիյինտէ, էվվէլքինի էսկի կէօսթէրմիշ տիր . վէ էսքիմիշ հէմ պօձամըշ օլան ձէյ՝ հէլաքէ եապըն տըր :

ԳԼՈՒԽ Թ

1 Ի՛մոի օվ էվվէլքինին՝ ի՛ալաէթ գանունլարը հէմ տիւնեայէ տայիր Մագատէսէ վար խոի : Ձ իրա իւք 2 ձաըրը եավըլըը , քի օնտա ջամա՛տան վէ ուօֆրա վէ հուղուր էքմէքլէրի վար խոի , քի պուն Ա՛զիզ մահալ տէնիլիր : Վէ նիւքնէձի փէրտէնին 3 արտընտա՝ ղայէթ ա՛զիզ մահալ տէնիլէն ջաըը խոի , քի օնտա ալթուն պուխուրտան՝ վէ հէր թարաֆընտան ալթուն իւք գափլանմըշ օլան ա՛հտըն սանտուղու վար խոի , 4 քի օնուն իչինտէ՝ մանանայը հըֆղ էտէն ալթուն տէսթի՝ վէ Ահարոնուն ֆիլխալէնէն ա՛սասը՝ վէ ա՛հտըն լէվհա- 5 լարը վար խոի : Վէ օնուն իւսթիւնտէն՝ քէֆարէթ քէօվհէ էտէն ձէվիլ քէրովբէլէր վար խոի . քի օնլարըն հադըրնա շիմտի պիր պիր սէօյլէմէք հաձէթ տէյիլ տիր :

6 Վէ պուն ղար պէօյլէ եափըլմըշ իքէն , իւք ջաըրա՝ սին խըզմէթլէրինի իձրա էտ-

մունէսինէ վէ քէօվհէսինէ կէօրէ խըզմէթ էտէրլէր , նիձէ քի Ա՛ովհէտ՝ ջաըրը եափա- ձաղ իքէն իչէյ օլուն տուխ . պիրա՝ պաղ հէվիսինի սանա տաղտա կէօսթէրիլէն նուամունէձէ կէօրէ էյլէյէսին 6 տէր : Ամմա շիմտի պուն գա- տար ա՛լա խըզմէթէ նայիլ օլ- պուն , նէ պատար քի տահա էյի ա՛հտըն մի յանձըըր խոէ , քի տահա էյի վա՛տլէր իւ- զէրինէ պաղըանտը :

7 Ձ իրա էյէր օվ էվվէլքինի գուստուրտուզ օլսայըը , իքինձի իչէն ձիսի իչէն մահալ արանմազ- 8 ըտը : Ձիւն քի օնըդրտան չէքվա էտէրէք տէր . Իշմէ կիւնլէր կէչտի՝ տէյօր Տաղպ՝ քի Իսրայէլ էվի իչէ վէ Յու- պա էվի իչէ պիր եէնի ա՛հտ 9 տապիթ էտէձէյիմ . Պաղա- լարընա՝ օնլարը Մըսըր տի- յարընտան ջըգարայըմ տէյիւ էլչերինտէն եափըշտըղըմ կիւն- տէ էթմէյիմ ա՛հտ կիսի տէյիլ . չիւն քի օնլար ա՛հ- տըմտա գալմատըլար , պէն տահի օնլարը թէզէք էթմէյիմ՝ 10 տէյօր Տաղպ : Ձ իրա օ կիւն- էրտէն սօնկրա՝ Իսրայէլ է- վինէ էտէձէյիմ ա՛հտ պու տուր՝ տէյօր Տաղպ . Նօմօ- տարտա օնլարըն Փէղըինէ պօ- յաձաղըմ , վէ օնլարը՝ եիւ- րէքլէրի իւզէրինէ եաղաձա- ղըմ , վէ պէն օնլարըն Ա՛լահը օլաձաղըմ , վէ օնլար պէնիմ 11 դավմըմ օլաձաղլար : Վէ օն- լար՝ հէր պիրի քէնտի հէմ- շէհրիսինէ՝ վէ հէր քէս քէն- տի գարնաուշընա՝ Տաղպը պիլ տէյէրէք թա՛լիմ էթմէյէ- ձէքլէր . զիրա օնլարըն քիւ- չէյիւնտէն թա օնլարըն պէօ-

տէն քեահինլէը տայիմա կի-
7 րէրլէը իտի ։ Ամմա իքինճի-
յէ՝ եըլատա պիր քէրրէ եա-
լընըզ պաշ քեահին ներէր,
տէյիլ գանըլըզ՝ քի օնու քէն-
տինին հէմ գավմըն սուչլարը
8 իչիւն ա՛րզ էտէր ։ Ա՛զիզ
Բուհ պաւնու պէյան էթ-
մէյիլէ քի՝ էվվէլքի չատըը
տահա տուրուր իքէն՝ Մագ-
տէսէնին եօլու տահա աշի-
9 քեար օլմամըշ տըր ։ Քի օ
շիմտիքի զէմանըն թէմիլի
տիր, քի օնտա ի՛պատէթ է-
տէնի՝ զամիրճէ թէքմիլ էթ-
մէյէ գատիր օլմայան հէտի-
յէլէր վէ գուրպանլար սու-
10 նուլուր, քի օնլար՝ եալընըզ
թէնին գանունլարը տէյիւ
էմէք վէ իչմէք վէ տիւրլիւ
տիւրլիւ եայգանմագլար իլէ՝
իսլահ օլմանըն վագթընատէք
11 գօնմուշլար ։ Ամմա կէլէճէք
նի՛մէթլէրին պաշ քեահինի
Քրիստոս կէլիպ՝ էլ իլէ եա-
փըլմըշ օլմայան եա՛նի պու
եափուտան օլմայան իլա տա-
հա էյի վէ տահա թէքմիլ
12 չատըտան Մագտէսէյէ պիր
քէրրէ կիրիպ՝ էրքէճլէր վէ
պուզաղուլար գանը վատիթա-
սի իլէ տէյիլ՝ իլա քէնտինին
գանը վատիթասի իլէ էպէտի
13 ֆիտա գաղանտը ։ Ջիրա է-
յէր պուղալար վէ էրքէճլէր
գանը վէ տանա քիւլիւ նա-
փաքլանմըշլարա սէրփիլմէճէ՝
թէնին փաքլիյի իչիւն թէ-
14 միզլէրսէ, Քրիստոսուն գանը
քի՝ օ քէնտինի էպէտի Բուհ
իլէ Աղատա լէքէսիզ սուն-
տու՝ սիզին զամիրինիզի էօլիւ
ա՛մէլլէրտէն նէ գատար տա-
հա զիյատէ փաքլէյէճէք
տիր, քի տիրի Աղատա ի՛-

պատէթ էտէսինիզ ։

Վէ պուննուն իչիւն օ՝ էէնի 15
ա՛հալն միյանճըսը տըր ։ Թա
քի էվվէլքի ա՛հատա օլան
ի՛սեանլարըն Ֆիտասը իչիւն
էօլիւմ իճրասը իլէ, տա՛վէթ
օլունմուշ քիմսէլէր էպէտի
միրասըն վա՛տընը ալալար ։
Ջիրա ահտ օլունտուղու 16
եէրտէ՝ ա՛հտ էտէնին էօլիւմիւ
արայա կիրմէք իգթիզա տըր ։
Ջիրա ա՛հտ՝ էօլմուշլէր իւ- 17
զէրինէ սապիթ օլուր, չիւն
քի օնուն ասլա գուվվէթի
օլմազ, ա՛հտ էտէնին Ֆո-
պանը սաղ օլտուգճա ։ Օնուն 18
իչիւն էվվէլքիսի տախի գան-
սըզ թագտիս օլունմամըշ
տըր ։ Ջիրա նօմօս միւճի- 19
պինճէ՝ Մովսէս ճիւմլէ գավ-
մա հէր թէնպիհի սէօյլէտիք-
տէն սօնկրա, պուղաղուլարընն
վէ էրքէճլէրին գանընը ալըպ՝
սու իլէ վէ գըրմըզը եափաղը
իլէ վէ զուֆա օթու իլէ՝
հէմ քիթապընն քէնտիսինէ
հէմ հէփ գավմա սէրփիպ
տէտի. զու՝ Աղատան սիզէ 20
էմր էթտիյի ա՛հալն գանը
տըր ։ Վէ օլ գանտան չատըրա 21
տախի վէ խըզմէթին հէփ
գապլարընա քէզալիք սէրփտի ։
Վէ նօմօս միւճիպինճէ՝ հէ- 22
ման հէր շէյ գան իլէ փաքլէ-
նիր, վէ գան տէօքիւլմէյինճէ
ա՛ֆվլըգ օլմազ ։

Իմտի իգթիզա տըր քի՝ ա- 23
մալի շէյլէրին թէշպիհլէրի՝
պու շէյլէր իլէ փաքլէնէլէր ։
ամմա ա՛մալի շէյլէր պիզ-
զաթ՝ պուննլարտան տահա էյի
գուրպանլար իլէ փո+ընէր ։
Ջիրա Քրիստոս՝ էլ իլէ եա- 24
փըլմըշ՝ տահինին բէտլի օլան
Մագտէսէյէ կէրմէտի. իլա

ասըլ կէօյէ ՝էրէ, քի չիմոի պիզիմ իչիւն Ալլահըն հու-
25 զուրունա իհզար օլա. Տէյիլ քի պաշգաալընըն գանը իլէ
ելտա պիր քէրրէ պաշ քեա-
հինին Մագաէսէյէ կիրտիյի
կիպի՝ քէնտինի չօգ տէֆա՝
26 ուռնա, չիւնքի օ՝ տիւնեանընըն
գուրուլմասընատան պէրու չօգ
տէֆա՝ էլէմ չէքմէք լազըմ
կէլիր իտի. ամմա շիմոի
ա՝նըրլարընըն թէքմիլինուէ քէն
տինին գուրպանը վասիթասի
իլէ՝ կիւնահընըն իպթալ օլմասը
իչիւն պիր քէրրէ աշիքեար
27 օլմուշ տուր; վէ նիձէ քի
ատէմլէրէ պիր քէրրէ էօլմէք
թադտիր օլունտու, վէ օնտան
28 սոնկրա շէրաա՛թ վար, քէ-
պալնք ֆրիատոս չօգ քիմսէ-
լէրին կիւնահլարընը գալտըր-
մադ իչիւն՝ պիր քէրրէ ստու-
նուլուպ՝ իքինճի քէրրէտէ օ-
նու խելատ իչիւն պէքլէյէն-
լէրէ կիւնահօրդ պէյտան օ-
լունաճադ տըր։

ՊԸՊ Ա.

1 ՚Օհիրա նօմօս կէլէճէք
նիյամէթլէրին քէօլկէսի վէ տէ-
յիլ ասըլ զաթլարընը սուրէ-
թի օլմաղընա՝ միւտաալէմէթ
իւզրէ ելտա պիր քէրրէ ստուն-
տուգլարը գուրպանլար իլէ՝
ասլա եադլաշանլարը թէքմիլ
էթմէյէ գատիր տէյիլ տիր.
2 Եօխսա սունուլմալարը ֆէ-
րադաթ օլունմա՞զ մը իտի.
չիւն քի ի՝պատէթ ետէնլէր
պիր քէրրէ փադ օլտուգտան
սօնկրա՝ զամիրլէրինտէ արթըդ
կիւնահլար խադէրի գալմազ
3 իտի, Լաքին օնլար իլէ ելտա
պիր քէրրէ կիւնահլար զինճի

օլունուր։ Ձիրա պուղալար 4
վէ երքէճլէր գանը՝ կիւնահ-
լար կիտէրմէյէ միւմքին տէյիլ
տիր։ Գունուն իչիւն տիւնեա- 5
յա կիրէր իքէն տէր. Գուր-
պան վէ հէտիյէ իսթէմէտին,
ամմա պանա պիր թէն թէ-
տարիք էթտին. Գիւթիւն- 6
եանմալարտան վէ կիւնահ
գուրպանլարընտան խօշլանմա-
տըն։ Օ զէման տէտիմ. Իշթէ 7
կէլիյօրում (քիթապըն ճիլ-
տինտէ պէնիմ իչիւն եազըլմըշ
տըր) քի՝ սէնին միւրաատընը
էտէյիմ՝ եա՛ Ալլահ։ Էվվէ- 8
լա սէօյլէմիշ իտի քի՝ գուր-
պան վէ հէտիյէ վէ պիւթիւն-
եանմալար վէ կիւնահ գուր-
պանլարը իսթէմէտին, վէ
օնլարդան խօշլանմատընը, (օն-
լար քի նօմօս միւճիպինճէ
սունուլուր,) անտէն տէտի. 9
Իշթէ կէլիյօրում, քի սէնին
միւրաատընը էտէյիմ եա՛ Ալ-
լահ։ Էվվէլքինէ նէտիխ էտէր,
քի սօնկրաքինէ գայիմ էտէ։
Վէ պու միւրատ իլէ Յիսուս 10
Քրիատոսուն թէննինին պիր
քէրրէ սունուլմասը վասիթա-
սի իլէ ա՛պիզէնտիշիզ։

Վէ կէրչի հէր քեահին հէր 11
կիւն տուրաւպ խըզմէթ է-
տէր, վէ չօգ տէֆա՝ հէման
օ գուրպանլարը սունար, քի
օնլար ասլա կիւնահլար գալ-
մըրմազա գատիր տէյիլլէր։
Ամմա պու զաթ կիւնահլար 12
իչիւն պիր գուրպան սունուպ՝
տայիմա իչիւն Ալլահըն սաղ
եանընտա օթուրտու. Ան- 13
տէն թա օնուն տիւշմէնլէրի
օնուն այագլարը ալթընա պա-
սանդ գօնուլմասընատէք
պէքլէր։ Ձիրա պիր գուր- 14
պան իլէ ա՛զիզէնտիշլէրի տա-

յիմա ինչուն թէքմիլ էթմիշ
15 ակը : Վէ պիզէ Ա՛զիզ Րուհ
սախի շէհասաէթ էտէր . զիկրա
վէչլին ուէսիքսաէն սօնկրա քի՝
16 Օլ կիւնլէրսէն սօնկրա օնլարա
քէսէճէկ յիմ ա՛հա պու սուր
տէյօր Տապպ քի՝ Նօամալարը-
մը օնլարըն եւուրէքլէրինէ գօ-
յաճալըմ , վէ օնլարը՝ ֆէքր-
լէրի իւզէրինէ եազաճալըմ ,
17 վէ օնլարըն կիւնահլարընը
հէմ ալինամուալուգլարընը ար-
թըգ խաթրըմա կէթիրմէյէ-
18 ճէկիմ : Իմոի օնլարըն ա՛ֆվ
լըզը օլսուպու եէրսէ՝ արթըգ
կիւնահ իչինն գուրպան օլ-
մազ :
19 Իմոի եա՛ գալնտաշլար՝
Յիսուսուն գանը իլէ Ս՛ապ-
20 ուէսէյէ՝ փէրսէնին եա՛նի
քէնտի թէնինին վասիթասի
իլէ պիզէ թագսիս էյլէսիյի
էնին վէ հայաթ եօլունա կիր-
21 մէյէ սկրպէսթիլիյիմիզ՝ վէ
Ա՛լահըն էվլի իւզէրինէ պէօ-
յիւք քէահինէմիզ վար իքէն ,
22 սօզլուս եիւրէք իլէ՝ իման
թահգիգիյի իլէ եիւրէքլէրի-
միզ եարատազ զամիլսէն վար-
լէնմիշ օլսուպ եապլաշալըմ .
23 վէ թէնիմիզ փաք սուս իլէ
եայգանմըշ օլսուպ՝ իւմիտին
իգրարընը պըմըլսանմազ սապ-
լայալըմ . զիկրա վա՛տ էսէն՝
24 էմին սիր . վէ պիրիպիրիմի-
զի ֆէքր էտէյիմ քի՝ մահապ-
պէթե վէ էյի ա՛մէլլէրէ զայ-
25 րէթ վէրէյիմ . վէ քէնտի
ճէմ՝ օլմամըզը թէգրիք էթմէ-
յէյիմ , նիճէ քի պա՛զըլարըն
ա՛տէթե սիր , իլլա նասիհաթ
էտէյիմ . վէ պահուսուս նէ
գաատար քի՝ հիւնէրեն եապլաշ
սըղընը կէօրիւսահիւնիւզ :
Չիրա հէրչէգլինէյին պիլ-

կիսինի ալարըզըմըզման սօնկ-
րա՝ իրահաէթ իլէ կիւնահ էթ-
մէքտէ օլուրսաք , սրթըզը
կիւնահ իչինն գուրպան գալ-
մազ . Իլլա չէրահա՛թլին գօր- 27
գուլու պէգլէյիչի վէ աթէչ
զազասընը քի՝ զըա տուրանլարը
եէյէճէք տիր : Պիր քիմսէ 28
Մովսէսին նօմօսունու պօզար-
սա , նիքի եա իւչ շահիտ իլէ
պիլսա մէրհամէթ էօլիւր . Վէ 29
լահըն Օլլուհունու այագ սրթը-
նա ալան՝ վէ շոլ օնուն իլէ
ա՛զիզլէնսէյի օլ ա՛հալըն գա-
նընըն նաֆսաք սայան՝ վէ ի՛նա-
յէթին Րուհունա քիւֆր է-
տէն քիմսէ՝ նէ՞ գաատար տահա
պէթէր ա՛զապա միւսթահագ
սայըլաճագ զանն էտէրսինիզ :
Զ իրա սէօյլէյէնէ պիլդիրիզ . 30
Ինթիզամ պէնիմսիր . ձէզա-
յը պէն վէրէճէյիմ՝ սէյօր
Տապպ . վէ եինէ՝ Տապպ քէն-
սի գավմընըն չէրահա՛թլինը
կէօրէճէք տիր : Տիրի Ա՛լա- 31
հըն էլչէրինէ սիւլէյման՝ գօր-
գուլու տուր :
Վէ իչէրէք կիւնլէրի խաթ- 32
րընըզա կէթիրին , քի օնլար-
տա ըշըդլանտըգտան սօնկրա՝
էլէմլէր իլէ չօգ օլուշըլսա տա-
յանա ընըզ : Պիր Թարաֆտան 33
սիթէմլէր վէ սըդչէթլէր իլէ
ա՛լեմէ Թամաշա օլուրուտու-
նուզ , վէ պիր Թարաֆտան
պէօյլէ սըդընթը չէքինէրէ
իլչաք օլուրուտունուզ : Զիւն 34
քի պէնիմ տաղլարըմա հէմ
սէրտ օլտունուզ , վէ հչնա-
նըզըն գավըլմասընը շաղըդ
իլէ գաատուլ էթտինիզ . չիւն
պիլտինիզ քի՝ կէօքլէրտէ տա-
հա էյի վէ պադի գալան վա-
րըէթինինէ վար : Իմոի սէր- 35
պէթլիյինիզի սրտադման , օ-

նուն քի ա՛զիմ ի՛վազը վար :
36 Ձ՚իրա սապրա միւհթաձ՚ալ
նըզ , Թա քի Ալլահըն իրա-
տէթինի իձրա էտիպ՝ վա՛տէ
37 միւյէտաէր օլասընըզ : Ձիւն
քի տահա պիր ազ զէման
վար , վէ կէլէձէք օլան՝ կէլէ-
ձէք , վէ կէձիքմէ յէձէք տիր :
38 Ամմա՝ Սապրի իման իլէ էա-
ղայաձագ · վէ էյէր պիրի կէ-
րի չէքիլիրսէ , ձանըմ օնատան
39 իոշլանմազ : Ամմա պիզ՝ հէ-
լաք իչիւն կէրի չէքիլէնլէրտէն
տէյիլ իզ · իլլա ձան խէլասը
իչիւն իման էտէնլէրտէն իզ :

ՊԱՊ ԺԱ

1 Ա՚ֆ իման՝ իւմիտ օլունան
էյլէրին Թէքմիլ ի՛Թիմաալ՝
կէօրիւնմէյէն նէանէլէրին խա-
2 պաԹը տըր : Ձ՚իրա միւԹէ-
գաիմ քիմսէլէրէ՝ պուննան
իլէ էյի չէհաուէԹ վէրիլմի :
3 Իման իլէ անկլարըզ՝ քի՝
Ալլահըն սէօզիւ իլէ տէվլէր
իհտաս օլունտուլար , չէյչ
քի կէօրիւնէն չէյլէր՝ կէօ-
րիւննէնլէրտէն օլմաալըլար :
4 Իման իլէ՝ Աբէլ Ալլահա
կայէնտէն տահա մագպուլ
գուրպան տունտու , քի օնուն
վասիԹատի իլէ տատըզ օլուն-
տուգունա չէհաուէԹ վէրիլմի ·
իչիւն քի օնուն հէսէխլէրի
իչիւն՝ Ալլահ չէհաուէԹ էյ-
լէմի · վէ էօլմիւչ իսէ տէ՝ օ-
նուն վասիԹատի իլէ տահա
սէօյլէյօր :
5 Իման իլէ՝ Ենովք ինԹիգալ
օլունտու , քի էօլիւմ կէօրմէ-
յէ · վէ պուլունմազ իսի ,
չիւն քի Ալլահ օնու ինԹիգալ
էյլէմի · զիւրա ինԹիգալին-
տէն էվվէլ չէհաուէԹ օլուն-

տու քի՝ Ալլահա մագպուլ օլ-
մուշտուտու : Լաքին պէլա ի- 6
ման մագպուլ օլմադ միւմքին-
սիզ տիր · զիրա Ալլահա եագ-
լաշանա ինանմագ կէրէք տիր
քի՝ օ մէվճիւտ տիւր , վէ օ-
նու արայանլարա ի՛վազ վէ-
րիճի տիր :
Իման իլէ՝ Նոյ տահա կէօ- 7
րինմէյէն չէյլէրին հադիսնա
իլհամ կէօրիւտ գօրգմազլըա ,
քէնտի էվինին խէլասը իչիւն
կէմիյի եապմըտը , քի օնուն
վասիԹատի իլէ տիւնեայը
տուչտու կէօսԹէրտի , վէ իման
իւզէրէ օլան տատապաԹըն մի-
ւասիրտըր օլմուտու :
Իման իլէ՝ Ա՚բրահամ չաղ- 8
րըլմըշլընտա՝ միրաս ալմաղա
օլտուղուտու մահալէ չըգմազա
ինտա՛Թ էյլէտի , վէ նէրէյէ
կիտէճէյինի պիլմէյէրէք չըգ-
մըտը : Իման իլէ օ՝ վա՛տընը տի- 9
յարընտա ղուրպէԹտէ կիպի
միւսաֆիր օլտու , վէ հէման
օ վա՛տընտն հէմվարիսլէրի օլան
Իսահակ վէ Յաղուբ իլէ չատըր-
լարտա սաքին օլտու : Չ՚իրա 10
Թէմէլլէրի օլան շէհրի պէք-
լէր իտի , քի օնու պինա էտէն
մի՛մար՝ Ալլահ տըր :
Իման իլէ Սառա՝ քէնտինի 11
տահի զիւրրիյէԹ հըքքի էԹ-
մէյէ գուվվէԹ ալտը , վէ սին-
նի կէչտիքտէն սոնկրա՝ տօ-
ղուրտու · չիւն քի վա՛տ է-
տէնի էմին սայտը : Պու սէ- 12
պէպտէն տահի պիր զաԹտէն՝
վէ պու տա էօլմիւշ հէպսի իբէն՝
չօղլուգտա կէօյիւն եըլընըզլա-
րը գատար՝ վէ տէնիզին քէնա-
րընտա օլան սայրըլմազ գում
գատար պէյ-ըմէյէն տօղտու :
Պուննլարըն հէպսինի իման 13
իւզէրէ էօլիւտ՝ վա՛ատլէրի տա

մատըլար , իլլա ընլարը ուզագ-
ատան կէօրիւպ շաղլանտըլար ,
վէ իգրար էթտիլէր քի՝ եէրին
իւզէրինաէ եապանճըլար վէ
14 միւսաֆիրլէր տիր : Ձ իրա
պէօյլէ շէյլէր ուէօյլէյէնլէր՝
պէյան էտէրլէր քի՝ վաթան
15 արայօրլար : Վէ էյէր օլ չըգ-
ըրդլարը վաղանը զինքր էթտէ-
լէր իսկ , կէրի տէօնմէյէ վա-
16 դըրլարը վար իսկ : Ամմա
հալա տահա էյլեսինի՝ եաղնի
կէօքտէքինի արզուլէրլէր . օ-
նուն իչլուն Ալլահ՝ օնլարըն
Ալլահը անկըլմատըգ օնլար-
ատան էօթիւրու ուղթանմազ .
զինրա օնլարա տիր չէնր հա-
զըրլատը :

17 Իսան իլէ Աբրահամ՝ թէչ-
ըրիւպէ օլուռնատուգտա իսահա-
կը տուռնատու , վէ վա՛տլէրի
դատուլ էտէն՝ պէրիմճէք էվ-
18 լատընը տուռնատու , օնա քի տէ-
նէլմիշ իսի քի՝ Սանա զինր-
ըիյէթ Իսահակտա անկըլա-
19 ճագ : Ձիւն օ տիւշիւնտիւ քի՝
Ալլահ էօլիւլէրտէն տահի
գալտըրմագա գատիր տիր , օ-
րատան քի օնու՝ թէմմիլէն՝
ալտը :

20 Իսան իլէ Իսահակ՝ կէլէճէք
չէյլէր իչուն Յակոբա վէ Ե-
սաւա Իսայը տուա էյլէտի :
21 Իսան իլէ Յակոբ էօլիւրքէն՝
Յովսէփին օղուլլարընըն հէր
պէրինէ Իսայը տուա՝ էյլէ-
տի , վէ քէնատի տէյնէյինին
ուճունա փայանըպ սէճատ գըլ-
22 տը : Իսան իլէ Յովսէփ էօ-
լիւրքէն՝ Իսրայէլ օղուլլարը-
նըն խուրտուճու հադգընա
զինքր էյլէտի , վէ քէնատի քէմիք-
լէրինատէն էօթիւրիւ թէննպէհ
վէրտի :

23 Իսան իլէ Մովսէս տօղուն-

ճա՝ իւչ այ աթալարընտան
սադլանտը , չինն քի չօճուղու
տիլսէր կէօրսիւլէր . վէ փա-
տիշահըն ֆէրմանընտան գօրդ-
մատըլար : Իսան իլէ Մովսէս՝ 24
պէօյուք օլուռնճա՝ փարսատ-
նուն գըզընըն օղլու տէնիլմէ-
յի ըստատ էյլէսի . Ձիւն քի 25
ղիւնահըն զէմանի սէֆտատընը
սիւրմէքտատէն՝ Ալլահըն գավ
մը իլէ պէրտպէր էզի յէթ
չէքմէսինի տահա խայըրլը այ-
տը . Ձ իրա Քրիստոսուն սի- 26
թէմինի՝ Մըսըրըն խազինէլէ-
րինատէն տահա պէօյուք զէն-
գինլիք սայտը . զինրա ի՛վազը
կէօզէտիր իսի : Իսան իլէ՝ 27
փատիշահըն էօվքէսինատէն
գօրգմայըրտ՝ Մըսըրը թէրք
էյլէսի . զինրա օղ կէօրինմէզ
Ձամըը կէօրիւր կիսի տայան-
տը : Իսան իլէ՝ պատէքի վէ 28
գանըն սէրմէսի այինըրինի
էյլէսի , թա քի իլք տօղուշ-
լարը հէլաք էտէն՝ օնլարա տօ-
գանմայա :

Իսան իլէ՝ գըզըլ տէնիզ 29
տէն գարատան ինէր կիսի
կէչսինլէր . քի Մըսըրլըլար
պուռնու թէճրիւպէ էթտիքլ-
էրինտէ զարդ օլտուլար :

Իսան իլէ Երիքօսուն հի- 30
սարլարը՝ եէտի կիւն տօղաշը-
ըտտ՝ եըգըլտըլար :

Իսան իլէ Փահիշէ Ռահաբ՝ 31
Ճասուսլարը սէլամէթ իլէ գա-
պուլ էթտիյի իչուն՝ ինանմա-
յանլար իլէ պէրտպէր հէլաք
օլմատը :

Վէ տահա նէ՞ սէօյլէյօ- 32
րում . զինրա պանա վագըթ էէ-
թիշմէյէճէք , քի Գէդէոն՝
Բարակ տահի հէմ Սամփսո-
նուն վէ Յեփթայէնին՝ Դաւիթ
տահի հէմ Սամուէլին վէ

ՊԱՊ ԺՌ

1 Իման ասիլ տախն՝ էթրա-
ֆըմըզա գօնմուշ ալուռ գաստար
շահիտլէր ճիւմլիւրիւ վար ի-
քէն, հէր նիւքիւ՝ վէ պէնի
գօլայճա զաուլթ էտէն հիւնա-
հը պըրատալըմ, վէ հօնիւմիւ-
զէ գօնմուշ ձէհտա մէ յաուանը-
տա սատը լէ սէյրէտէլիմ.
2 վէ իմանըն պաշլայըճըլը վէ
թէքմիլ էտիճիսի ձիւռաւտա պա-
գալըմ, քի օ՝ հօնիւնէ գօնմուշ
շալըրսա մէհանի՝ ուլթանմայը
իւօր կէօրիւռ խաչա տայան-
ը, վէ Ալահըն թախթընըն
ատընտա օթուրտում:
3 Իմամ քէնտի ա՛լէ յհինէ կիւ-
նահքեարլարտան ալէյհէ մու-
խալիֆէթէ տայանմանը թէ-
ֆէքիւր էտին, թա քի ձան-
ըարընըզտա կէվհէյհա եօրուլ
մայտընըզ: Տահա՝ կիւնահա
գարշը ձէհտ էտէրէք՝ դան
ալէքիւմէյհ տէկին գարշը
տուսմատընըզ: Վէ շօյ նա-
հհաթը ուլութտուռուզ քի՝
սիզէ օլուռլար կիւճի ալէյհէ.
Եա՛ օլուռ՝ Ռասպըն թէքի-
մինի իւօր կէօրիւռ, վէ օնտան
թէքմիլը օլուճտուռուլմուտա կէվ-
շէմէ. Ձէրա Ռասպ ալէվունյհ
քիմսէյի թէքիւռ էտէր, վէ
գարշը թէքիւռ էտին հէր օլուռլու
ալէյհէ: Էյհէր թէքիւռ տա-
յանըրսանըզ, Ալահ սիզին
իլէ՝ օլուռլար իլէ կիւճի մու-
ամէլէ էտէր. զինրա հա՞նգի
օլուռ վար քի՝ գարշը օնու
թէքիւռ էթմէզ: Ամմա էյհէր
հէմիխսինին հիւսէտար օլուռ-
ռու թէքիւռատէն խաուֆ էտէ-
նիզ, օլմուշ օլուռ քի վիճէրը
պինինզ՝ վէ տէյրլ օլուռլար:

վէկյալամպէրլէրին հարգընա
33 նագլ էտէ յիմ. Քի ծնլար ի-
մանըն վախթատի իլէ փատի-
շահլըգլար էէնտիկլէր, տատա-
պան էշշէխիլէր, վատլէրէ նա-
յիլ օլուռլար, արթլանլար ա-
34 զըգլարը գափխատըլար, ամէդ
գուվվէթի աէօյխունատուռուս-
էր, գըլըճ ալըպնուտան գուռ-
թուլտուռլար, գօյինֆլէր իքէն
գուվվէթ պուռլտուռլար, ձհնք-
ատէ գուվվէթլի օլուռլար, ա-
անձգլարընը օրտուռլարընը էհ-
35 վերտիլէր. Գարգլար՝ քէնտի
մէյթլէրինի գլյամ էթմիշ ալ-
ըլար. գայրիէրի իսէ՝ տոհա
հյի գըյամէթէ նայիլ օլալար
ատէյիւ՝ ա՛զատ օլմայը գատուլ
էթմէյիկիւ՝ իտքէնձէ չէքիլէր.
36 Վէ պաշգալարը գէվգիլէնի-
լիկ տէօյխուլտուլէր, հէմ տա-
խի պաղլար վէ հատա չէքտի-
37 լէր. Թաշլանտըլար, տէս-
թէրէ էլէ պինիլտիլէր, ըէձ-
րիւատ չէքտիկէր, գըլըճգատի-
լինէ էօլտուլէր, գօյուն փոսի-
լարը վէ քէչի տէրիլէրի էլէ
կէչինէշ՝ էօխտուլտուտ հէմ տը-
գընթը վէ հղկյհէթ չէքէրէք
38 տօլաշտըլար, (քի պիւնտա
ծնլատա էայըգ տէյիլ էտի,)
չէօլլէրտէ վէ տաղլտուտա վէ
մաղարտալտուտա վէ էէրլին տէ-
նիքլէրինտէ տվատկ տօլաշտը-
լար:
39 Վէ պու զաթլարըն հէմին-
պինէ իմանըն վուսխըթտան էլէ
էյի շէհատէթ վէրիլմիշէքէն,
40 վա՛տէ էրմէտիկէր. Ձիւն քի
Ալահ պիզիմ իչիւն պիր պա-
հա էյի շէյ թէհտարիք էթ-
տի, թա քի ծնլար պէզնիզ
թէքմիլ օլմայալար:

9 գուռնան մա՛տա թէչնէչ պա-
տրաստելիլը պիտի թէսուպ
էսէնլէթիմիզ ևքէն՝ ծնլատա
չիւրմէթի հատէր խոխք . ատա
չօգ ալի յատէ րուհլարըն փէսէք-
բինէ նէթա՛ած էթմէլն ատէյ՛ը
10 մի յիւզ՝ քէ եաշայալըմ : Ջ իրա
ծնլատ՝ պիր ազ վագըթ քէն-
տիլէրինէ նուշ հէօրնէուիւյիւ-
նէ հէօրէ թէսուպ էտէրլէր ի-
տի . ամմա օ՝ ֆէյլիսոֆլարըն
էտէր , քի ա՛ղլըլ իյինէ հիսաե-
11 տատ օլալըմ : Էսքին հիչ պիր
թէսուպ՝ շիմտիքլի հալտէ շաղ-
լըդ իչինն հէօրնէնմէդ , իլա
գաատալէթ իչինն . ամմա ատնկ-
րա ծնուն իլէ նուման օլմուշ
քիմսէլէրէ՝ սատագաթըն սէ-
լամէթ մէյվանին հէնթիլիր :
12 Ծնուն իչինն հէվէսմիշ էլէ-
րի վէ զայի՛ֆլէնմիշ տիզլէրի
13 սատխթ էյլէյին . վէ այագ-
լարընըզա՝ տօպրու եօլտատ եա-
փըն . Թա քի ապատ օլան՝
տափմայա , իլա պախտաստա
14 շինֆա պուլա : Հէվիսէ իլէ
սէլամէթտէ օլմանըն ատրը-
չա սէյիրտին , հէմ ա՛ղզընդ-
յին ատրընձա՝ քի ծնուդ
Տատը հիչ քիմսէ հէօրմէյէ-
15 ձէք : Վէ հէօզէյին օլմայա
քի՝ Ալլահըն ի՛նայէթինատէն
քիմսէ մահրում՛ գալա . օլմա-
յա քի պիր ածըլըգ քէօքիւ
էօզլարը յա ֆիլիտլէնէ տէ՝ պիր
մազսատան օլա , վէ ծնուն սէ-
պէպ իլէ չօգ քիմսէլէր մուր-
16 տատլանալար . Օլմայա քի
պիր քիմսէ զինաքեար եամուր-
սար օլա Եասա հիսաի՝ քի պիր
թաանա պէտէլինէ իլէք տօ-
ղուշուդ հադդընը տաթտը :
17 Ջ իրա պիլդիրմէնիդ քի՝ ծնուսան
ածնկրա տաին պէրէքէլլէձ վա-
րիա օլմադ իսթէյինձէ , ՚ծէտա

օլուենուս . զինրա նէյէթ թէսպ-
իհէնի փուրսաթը պուլմա-
սը , ֆէյզլի ծուս հէսոդ եաշէ-
րի իլէ արատը իսէ սէ :
18 Ջ իրա սիզ՝ հլ իլէ թուս-
թուզուս տաղա՝ վէ եանտար ա-
թէշի՝ վէ սիւմանա՝ վէ գա-
19 նալըդա՝ վէ գասըրգայա՝ վէ
տօրուս սէտատընա եապըշմա-
տընդ , նէ տէ սէօզլէր սէմ-
նէ՝ քի օնուս իշլատէնլէր տա՛ա
պէր սէօզ զամմ՝ օլունմայա
20 սէյիս եալվարտընըդ . Ջ իրա՝
էյէր տատա Ճանտալար պէրէ
տօղանըդրսա , թաշլանա սէ-
յիս օլան եատաղա թէֆհամմիս
21 էտէմէտիլէր : Վէ հէօրնէնէն
շէյ պուռնճիլէյին հի՛յպէթըս
խոխ ֆ՝ Մովսէս տէտի . Գա-
յէթլէ գօրգարըմ , վէ սիթրէ-
22 րիմ՝ : Ամմա սիզ Սիոն տա-
ղընա՝ վէ տիրի Ալլահընըն շէն-
րի օլան սէմավի Երուսաղէմ՝
վէ օնսինէրնէ մէլէքլէր ձէ-
23 մի՛յէթինէ՝ վէ հէօքսէ գայտ
օլմուշ իլք տօղուշլարըն քի-
տապընա՝ վէ հէպիսինին շէրա-
ա՛թընը Ալլահա՝ վէ թէք-
միլ օլմուշ տատըգլարըն բուհ-
24 լարընա՝ վէ եէնի ա՛հտըն մի-
եանճըը Յիսուս՝ վէ Աբէ-
լինքինատէն տահա էյի շէյլէր
սէօյլէյէն սէրփիմէք գանլընա
եապըշմըշլըընըդ :
25 Պապըն սէօյլէյէնի ըչտա
էթմէյէսինիդ . զինրա էյէր
օնլար՝ էէրին իւզէրինատ իլ
հատ սէօյլէյէնի ըչտա էմ-
տինքլէրինատ գուրթուլմատը
լար մա՞նէ , գա՞նատ գալըր սիզ՝
էյէր կէօքլէրատէն սէօյլէյէն-
26 տէն հիւզ չէվիրիր խսէք . Քի
օնուն սէսի՝ օ զէմանն էէրի
տարտըլմատը . տամմա շինոմ
վա՛տ էտիպ տէտի . Պիր քէր-

ըէ տահա պէն տէյիլ եալըն-
նըզ եէրի՝ իլլա կէօյիւ տահի
27 տարըլըըրըմ։ Վէ պու՝ Պիր
քէրէ տահա փէփէյի՝ տարըը-
լըր շէյլէրին եափըլմըշ շէյ-
լէր կիպի կէչմիշ կիւնի պէյան
էտէր, քի տարըլըմայան շէյ-
28 լէր պագի գալմալար։ Օնուն
իչիւն տարըլմայան վաստըճա-
լըդ գապուլ էթմէմիզ իլէ,
լութֆուումուզ օլսուն քի՝ օնուն
վասիթասի իլէ Ալլահա մատ-
պուլանէ՝ էտէպ վէ տինտար-
լըգ իլէ ի՛պաատէթ էտէլիմ։
29 Ճիւն քի Ալլահըմըզ՝ թէլէփ
էտէն աթէշ տիր։

ՊԱՊ ԺԴ

1 Պ՚արնտաշ մուհտապէթի
2 տայիմ գալըրն։ Միւսաֆիր
գապուլ էթմէյի ուընութման.
զիրա օնուն իլէ պա՛զըլարը՝
պիլմէյէրէք մէլէքլէր գօնուգ-
3 լտարըլար։ Մահպուս օ-
լանլարը մահպուստաշլար կի-
պի՝ էզիյէթտէ օլանլարը սիզ
տահի թէնտէ օլանլար կի-
պի խաթըրընըզա կէթիրին։
4 Հէվիսանին ի՛նտինտէ էվլէն-
մէք ի՛զղէթլու՝ վէ եաթագ լէ-
քէսիզ տիր. ամմա Ֆահիշ-
լէրի վէ զինայքեարլարը Ա-
5 լահ հիւքմ էտէճէք։ Մէշրէպ
պիլա թամա՛ օլսուն. հազըր
պուլունան շէյլէրէ գանատա՛թ
էտին. զիրա քէնտիսի տէմիշ
տիր քի՝ Այնի տալա պրատ-
մայատճաղըմ, վէ այնի հիչ
տալա թէրիք էթմէյէճէյիմ։
6 Շէյլէ քի ճէհաննէմ էտէրէք
տէյէլիմ. Ղատպ պէնիմ եար-
տըմճըմ տըր, վէ գօրդմա-
յատճաղըմ. տահէմ պանա նէ՞
7 էտէճէք։ Գուլաղուզլարընըզը

զինքը էթմէյէքտէ օլսուն, օն-
լարը քի՝ սիզէ Ալլահըն սէօ-
զինիւ սէօյլէտիքլէր. վէ օնլա-
րըն էթվարընըն նէհայէթինէ
տիգգաթ էթմէյիլէ՝ իմանլա-
րընա ույար օլսուն։ Յիսուս 8
Քրիստոս՝ տիւն վէ պու կիւն
վէ էպէտէն հէման օ տուր։
Տիւրլիւ տիւրլիւ վէ էճնէ- 9
պի թա՛լիմլէր իլէ՝ եէրտէն
եէրէ տիւրիւքլէնմէն. զիրա
էյի տիր քի՝ եիւրէք ի՛նայէթ
իլէ տապիթ օլա, վէ տէյիլ
թաա՛մլար իլէ, քի օնլարա
եէլթէնմիշ օլանլար՝ Ֆայիտէ
կէօրմէտիլէր։ Պիր մէզպահը- 10
մըզ վար քի՝ օնտան չաստրըտա
խըզմէթ էտէնլէրին եէմէյէ
հիւքմիւ եօք տուր։ Չիրա 11
պաշքեահինին վասիթասի իլէ
Մ՚ապտէսէյէ կիւնահ իչիւն
գանը կէօթիւրիւլէն հէման
օլ հայվանլարըն ճէսէտլէրի՝
օրտուընուն սիչարըլըպնտա ե-
գըլըր։ Պուընուն իչիւն Յիսուս 12
տահի՝ քէնտի գանը իլէ գավ-
մը ա՛զիզլէյէ տէյիւ՝ գափու-
նուն սիչարըլըպնտա էլէմ չէք-
տի։ Իմտի օնուն սիթէմինի 13
թաշը յարագ՝ օրտուընուն տի-
չարըլըպնա օնա չըգալըմ։ Չ՚ի- 14
րա պուրատա պագի գալըր
չէհրիմիզ եօք տուր, իլլա կէ-
լէճէք օլանը տրարըզ։ Իմտի 15
օնուն վասիթասի իլէ Ալլա-
հա տայիմա համա գուրպա-
նը՝ եանի օնուն տարնա շիւքր
էտէն տուստագլարըն մէյվէսի-
նի տունտալըմ։ Վէ էյլիք էթ- 16
մէյի հէմ տատագայը ու-
նութման. զիրա Ալլահ՝ պու
միսիլիւ գուրպանլարտան
խօշլանըր։ Գուլաղուզլարընը- 17
զա իթտա՛թ էտին, վէ միւ-
թի՛ւ օլսուն. զիրա օնլար՝

ձէվաղ վէրկձէքլէր կինալ՝ ալ-
ղին ձանըարընըզ իչնուն ոչյա-
նըզ տուրուըլար, չէյլէ քի
պուննու շալըըըլա էտէլէր,
վէ աէյիլ ա՛ չէքմէյինչէ.
զինրա պու՝ ալղէ փայխտէսիզ
18 օլուր: Պիզիմ իչնուն տուա էյ-
լէյին. զինրա ի՛թիմատ էտէ-
ուիզ քի՝ հէր չէ յատէ էյի ուէ-
չինմէք խաթէմէվիլ իլէ էյի
19 զամըուիզ վար. վէ խուսու-
սա ուձա էտէրիմ՛ քի՝ պուննու
էտէսինիզ, չէյլէ քի ալղէ տա-
ձա չաւրուք կէրի տէօնէյիմ:
20 Վէ ակլամէթին Ալլահը՝
օլ քի էպէտի ա՛ձտըն գանը
լէյ օլան գոյունլարըն ա՛զիմ
չօպանընը Տապըրմըզ Յիսու-
սա էօլիւլէրտէն եօգարը չը-
գարտը, օնուն իրտաէթինի
21 էթմէք իչնուն՝ ալղի հէր էյի
ա՛մէլտէ թէքմիլ էյլէյէ. վէ
ալղտի՝ քէնտի հուզուրունտա

ժողովուրդ օլանը էյլէյէ՝ Յի-
սուս Քրիստոսան վասէթատ-
լէյ, քի օնա էպէտլէր էպէտ-
լէրինձէ ի՛զիէթ օլսուն.
մին:

Վէ ալղէ եալվարըըլըմ՝ եա՛ 2
գարնտաշլար՝ նասիհաթըն
ալօզլուննէ թէչհամմիւլ էտին.
չնուն քի ալղէ մուխթասարձէ
եազըըմ: Գարնտաշ Տիմոթէ 23
ոսա սալը վէրիլմիշ պիլին,
քի օնուն իլէ՝ էյէր թէզ կէ-
լիրսէ՝ ալղի կէօրէձէյիմ:
Ճիւմլէ գուլաղուզլարընըզա 24
վէ հէփ ա՛զիզլէրէ ակլամ է-
տին: Ի՛թաալուըլար ալղէ ա-
լամ էտէրլէր: Ի՛նայէթ Ճիւմ 25
լէնիլին պիլէսինձէ օլսուն.
Ամին:

Ի՛պրանիլէրէ՝ Ի Ըաւլիապան Տի-
մոթէոսոան չաուրնաուի իլէ էա-
զըըար:

ՅԱԿՈԲՈՍ

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԿԱՑՈՒԹԻՒՆ ԱՌԱՔԵԼՈՅ

ՊԱՊ Ա

1 ՅԱԿՈԲՈՍ՝ Աստուծոյ եւ Տեառն Յիսուս Քրիստոսի ծառայ՝ տասներկու ցեղերուն՝ որ ցրուած են, ողջոյն:

2 Եղբայրնե՛ր իմ, ամէն ուրախութիւն համարեցէ՛ք, երբ զանազան փորձութիւններու մէջ ինկնիք,

3 գիտնալով որ ձեր հաւատքին փորձուելը համբերութիւն կը գործէ:

4 Իսկ համբերութիւնը իր գործը կատարեալ ունենայ, որպէսզի դուք կատարեալ ու ամբողջ ըլլաք, ոչինչէ պակսելով:

5 Եթէ ձեզմէ մէկուն իմաստութիւն պակսի, թող խնդրէ Աստուծմէ, որ բոլորին առատութեամբ կու տայ եւ չի նախատեր, եւ պիտի տրուի անոր:

6 Բայց թող հաւատքով խնդրէ, առանց տարակուսելու. որովհետեւ տարակուսողը ծովու ալիքին նման է, որ հովէն կը քշուի ու կը ցնդի:

7 Ուստի թող այդ մարդը չկարծէ թէ Տէրոջմէ բան մը պիտի առնէ:

8 Երկմիտ մարդ մը իր բոլոր ճամբաներուն մէջ անկայուն է:

9 Խոնարհ եղբայրը թող պարծենայ իր բարձրութեան մէջ,

10 իսկ հարուստը՝ իր խոնարհութեան մէջ, որովհետեւ խոտի ծաղկին պէս պիտի անցնի:

11 Արեւը ծագելով՝ կիզիչ հովը կու գայ ու խոտը կը չորցնէ, անոր ծաղիկը կը թափի ու անոր գեղեցիկ տեսքը կը կորսուի. նոյնպէս հարուստն ալ իր ճամբաներուն մէջ պիտի թառամի:

12 Երանի՛ այն մարդուն որ կը համբերէ փորձութեան մէջ, որովհետեւ երբ փորձուած ըլլայ, պիտի առնէ կեանքի պսակը, զոր Աստուած խոստացաւ անոնց որ կը սիրեն զինք:

13 Ոեւէ մէկը երբ փորձուի, թող չըսէ թէ՝ Աստուծմէ կը փորձուիմ, որովհետեւ Աստուած չարութեամբ չի փորձուիր եւ ինքն ալ ոեւէ մէկը չի փորձեր:

14 Հապա ամէն մարդ իր չար ցանկութենէն կը գրգռուի ու կը քաշուի:

15 Ցանկութիւնը յղանալէն ետքը մեղք կը ծնանի, իսկ մեղքը լրանալէն ետքը մահ կը ծնանի:

16 Մի՛ մոլորիք, սիրելի եղբայրնե՛ր իմ:

17 Ամէն լաւ պարգեւ եւ կատարեալ ընծայ վերէն է, որ կու գայ լոյսերուն Հօրմէն, որուն մէջ փոփոխութիւն կամ ստուերի դարձ չկայ:

18 Ան իր կամքովը մեզ ճշմարտութեան խօսքով ծնաւ, որպէսզի մենք անոր արարածներուն մէջ առաջին պտուղ ըլլանք:

19 Ուրեմն, սիրելի եղբայրնե՛ր իմ, ամէն մարդ թող արագ ըլլայ լսելու, դանդաղ խօսելու, դանդաղ բարկանալու.

20 որովհետեւ մարդուն բարկութիւնը Աստուծոյ արդարութիւնը չի գործեր:

21 Ուստի ամէն պղծութիւն եւ չարութեան առատութիւն մաքրելով՝ խոնարհութեամբ ընդունեցէ՛ք ձեր հոգիները փրկելու կարող խօսքը, որ ձեր մէջ տնկուած է:

5 Վէ հէն սիզաէն ալրի ի՛լմ-
սե էքանք խսէ , հէվխանէ
Հէօմէրտլնք իլէ վէրէն՝ վէ սի-
թէմ էՅմէյէն Ալահատան
տիլէսին , վէ օնա վէրիլէՀէք
6 տիր : Նաքին հիչ ալր իշքիլ
էՅմէյէրէք՝ իման իլէ տիլէ-
սին . զիրա իշքիլ էտէն քիման՝
րիւզկէարատան տալանան վէ
չալըշանան տէնիզ տալխատընա
7 պէնկիզէր : Ձիւն քի օ տաէմ
զանն էՅմէսին քի՝ Ղատպատան
8 պիր չէյ ալաճադ : Ւքի ֆի-
քիրլի տաէմ՝ հէսի եօլտարըն-
տա զարտարըղ տըր :
9 Վէ ուչադ հալտէ օլան զա-
րընտաշ քէնտի եւրքսէքլիյին-
10 տէ՝ զէնկինն օլան խալ՝ քէնտի
ալչադլըզընտա ինֆիխխար էՅ-
սին . զիրա օԹուն չէչէյի կի-
11 պի կէչէհէք տիր : Ձիւն քի
կիւնէշ հէրարէԹ լէք տօղուն-
ճա , օԹու գուրտուտուր , վէ
օնուն չէչէյի տիւշէր , վէ օ-
նուն կէօրիւնէն կիւզէլլիյի
զայ՝ օղուր . ատունճիլէյին՝ զէն-
կին տտխի քէնտի եօլտարընտա
օտլաճադ տըր :
12 Եվէ մուԹլու օղ տաէմէ քի՝
ԹէՃրիւպէյէ տապր էտէր . զի-
րա սընանմըշ օլմազլըզա՝
հայաԹ Թաճընը ալուճադ
տըր , օնու քի Ղատպ՝ օնու
13 սէլէնլէրէ վա՛տ էյլէտի : Հիչ
քիման՝ խղվա չէքտի յինատ՝
Ալահատան իմԹիհան օղու-
նուցօրում տէմէյին . զիրա Ա-
լահ քէօԹիս չէյլէր իլէ իմԹի-
հան օղունամազ , վէ քիմսէյի
14 ի՛ղվայա տիւշիւրմէզ : Ամմա
հէր քէս՝ քէնտի արզուտան-
տան ձէլզ օղունուտ տատա-
15 նարադ ի՛ղվայա տիւշէր . Ան-
տէն արզու կէյէկ գալըզա՝ կիւ-
նահ տօղուրուր , վէ կիւնահ

իճրա օղունուտուգտա՝ էօլիւմ
տօղուրուր : Ալատանման՝ եա՛ 16
սէվկիւլիւ գարնատաշլարըմ .
Հէր հյի ա՛Թիյէ վէ հէր Թէք- 17
միլ պահշըշ եօգալըտան՝ ըշըգ-
լարըն փէտէրինատէն էնէր , քի
օնուա Թէպսիլիք եա ատօնմէ
քէօլկէտի եօգտուր : Միւրատ 18
էտիյ՝ պիզի կէրէչէքլիք ատօղիւ
իլէ տօղուրտուզ , քի պիզ օնուն
մահճուգաԹընըն պիր նէվ
Թուրֆանտասը օլալըմ :
Իման եա՛ սէլկիւլիւ գարըն- 19
տաշլարըմ՝ հէր տաէմ իչինԹ-
մէքտէ չալխուդ՝ սէօյլէմէքտէ
տըր՝ էօվքէլէնմէքտէ կէչ
պաՀրանըզ օլտուն : Ձիրա տ- 20
տէմին էօվքէտի՝ Ալահընը տա-
տագաճընը իչլէմէզ : Պուն- 21
նուն իչինն հէր մուրտաբլըզը
վէ քէօմիւլիւք չօգլուտուրնտու
ԹէրԹ էտիյ՝ իչինիզէ տիքիլէն
ատօղիւ մահճուպլտուգ իլէ գա-
պատուլ էտին , քի օ՝ Ճանընըզը
խէլաս էՅմէյէ գատիր տիր :
Վէ ատօղիւն իճրա էտիճիլէ- 22
րի օլտուն՝ վէ տէյիլ էտալընըզ
իչինտիճիլէրի , վէ քէնտինիզի
ալտանմատըն : Ձիրա էյէր պիր 23
քիմսէ ատօղիւն իչինտիճինտա օ-
լտուգ՝ իճրա էտիճինտէ տէյիլ-
սէ , քէնտի վիւճիտտինիւն
էիւղիւնիւ այնէտէ նազար է-
տէն տտէմ պէնկիզէր : Ձիւն 24
քի քէնտինի նազար էՅմէ ,
վէ կէչսէ , վէ տէր ա՛գապ
նէ կէօնէ օլտուղտունտու ու-
նուԹտու : Ղաքին ա՛զատլըզըն 25
Թէքմիլ նօմօտունա տիւգգատ
էտիպ օպա տէվատ էտէն քիմ-
սէ՝ ունուտտուր իչինտիճի տէ-
յիլ , իլա ա՛մէլ իճրա էտէն
օլմազլըզա , օղ քիմսէ քէնտի
ա՛մէլինտէ տտա՛տէԹլու օլա-
ճադ : Էյէր արտընըզատա պիր 26

զին Իւզէրինիզէ անկըլմըշ օլան
էյի խամէ օնլար. քիւֆր էթ-
մէ՞զ մի: Խմաի էյէր Քրիթա- 8
պա կէօրէ՝ Գ.օնշուենու քէնտին
կիսալ սէվգիան տէյիւ՝ փատի-
շահանէ նօմօսու իճրա էտէ-
յօր խսէնիզ, էյի էտէր ա-
նիզ: Ամմա էյէր խաթրա 9
ապագարտանըզ, կիւնահ իշէ-
յիպ՝ նօմօստան գապահաթ-
լըլար կիսալ Թա՛զիր օլուենուր-
սունուզ: Զ իրա քիմ քի 10
պիւթիւն նօմօսու կէօզէտիր
տէ՝ պիր շէյտէ խաթա էտէր-
սէ, հէվիսանինէ տուշլու օլմուշ
օլուր: Զ իրա՝ Զ ինա էթմէ- 11
յէնին տէյէն՝ Գ.աթլ էթմէ-
յէնին տախի տէտի. խմաի
էյէր զինա էթմէզսէն տէ՝
գաթլ էտէրսէն, նօմօսու պօղ-
մուշ օլուրսուն: Պէօյլէ սէօյ- 12
լէյին, վէ պէօյլէ ա՛մէլէտին,
շէրաա՛թլէրի ա՛զաըլըգ նօմօ-
սու միւՀիպինՁէ կէօրիւլէՁէք
քիմսէյէր կիսպի: Զ իրա շէ- 13
րաա՛թ՝ մէրհամէթ էթմէմիշ
քիմսէյէ մէրհամէթսիզ օլա-
Ճագ. մէրհամէթ՝ շէրաա՛թլէն
իւզէրինէ էօյլինիւր:
Նէ՞ Փայիտէ՝ եա՛ գարլըն- 14
տուշլարըմ՝ էյէր պիր քիմսէ
իսմանըմ վար աէր տէ՝ ա՛մէլ-
լէրի օլմազսա, հիչ իսան օնու 15
դուրթաըա պիլի՞րմի: Վէ է-
յէր պիր գարնտաշ եա գըլ-
գարնտաշ չըփլազ՝ վէ հէր կիւն-
քի Թաա՛մա միւհթաՁ օլուր-
լարսա, վէ սիզսէն պիրի օն- 16
լարա տէրսէ. Սէլամէթ իլէ
կիտին, ըսընըն, վէ տօյուն,
ամմա օնլարա՝ Թէննէ խթիճլա
էտէն շէյլէրի վէրմէզսէնիզ,
նէ՞ Փայիտէ: Պուննիլէյին 17
իսան տախի՝ էյէր ա՛մէլլէրի
օլմազսա, քէնտիլիյինտէ է-

քիմահ քէնտինի սինտաար
զանն էտէր տէ՝ քէնտի տիլինի
զթալթ էթմէյիպ՝ քէնտի եիւ-
րէյինի ալտատըրսա, օնուն
27 տինի պաթըլ տըր: Անլահ
վէ փէտէրին ի՛նտինտէ փա-
վէ լէքէսիզ տին պուս տուր՛քի՝
քիշի էօքսիւզլէրի վէ տուլ գա-
րըլարը սըդընթըլարընտա զի-
յարէթ էյլէյէ, վէ քէնտի-
տինի տիւնեատան լէքէսիզ
տադլայա:

ԳԼՈՒԽ Բ

1 Եա՛ գարնտաշլարըմ՝ Ճէ-
վիլ Տապըլմըզ Յիսուս Քրիս-
տոսուն իմանը սիզտէ խաթրա
2 պագմադ իլէ օլմասըն: Զ ի-
րա էյէր սիզին Ճէմի՛յէթինի-
զէ՝ վարլագ էավադ իլէ ա-
թուն եիւզլուքլիւ սիր տուէմ
կիրերսէ, վէ քիրլի էավադ ի-
լէ՝ պիր Փադիր տախի կիրեր-
3 սէ, վէ վարլագ էավադը կի-
յինէ պադարտանըզ, վէ՝ Սէն
պուրատա խօշ օլթուր տէր-
սէնիզ. վէ Փագիրէ՝ Սէն օ-
րատա տուր, եախօտ՝ Շուրա-
տա պատամալըմըն ալթընտա
4 օլթուր տէրսէնիզ, օլ տէմ
աէրսունինիզտէ Թարագիկիր օ-
լուագ՝ եարատմադ Փինքիրլի հա-
5 քիմլէր օլմա՞զլըըընըզ: Իչի-
տին՝ եա՛ տէվկիւլիւ գարըն-
տաշլարըմ՝ Անլահ պուս տիւն-
եանըն Փադիրլէրինի տէ՞ջմէ-
տի մի, քի օնլար իմանտա
զինկին՝ վէ օնու սէվինէրէ
վա՛տ էթտիյի վատիշահլըզա
6 միրատԸը տըրլար: Սիզ իսէ
Փադիրի րէզլիլ էթտունիզ.
սիզէ զինկինլէր զուլմ էթմէզ-
լէ՞ր մի, վէ սիզի օնլար մահ-
7 քէմլէրէ չէքմէզլէ՞ր մի: Սի-

տաշտքնը հիւքմ էտէն՝ նօմօտու
ղէմմ էաէր։ վէ նօմօտու հիւքմ
էաէր . վէ էյէր նօմօտու
հիւքմ էտէրաէն , նօմօ ինձ
րա էախճիսի տէյիլ սէն , իլլա
12 հիւքմ էախճիսի սէն ։ Նօմօ
պաղլայըճը վէ հիւքմ էախճի
սէր տիր , օղլիմ՝ խէլաս էղ
մէյէ վէ հէլաք էղմէյէ գա
տիր տիր . ամմա սէն քի՛մսին ,
քի ախէրինի հիւքմ էտէրսին ։
13 Հալա կէլին սիզ քի տէրսի
նիզ , Գնա կիւն եա էարըն
Ֆիւլան ջէհրէ վարաճալըզ ,
վէ օրատա պիր էլլ տուրուպ՝
Թիճարէթ էտէճէյիզ , վէ
14 քեար էտէճէյիզ , սիզ քի էա
րընըն նէ օլաճալընը պիլմէզ
սինիզ . զիրա Ի՛օմրիւնիւզ նէ
պիր . չիւն քի օ՝ պիր պուհար
տըր , քի պիր աղ կէօրիւնիւր ,
15 վէ անաէն պայալ օլուր ։ Գնա
նու տէյճէյինիզէ սիզ՝ Ի
յէր Տապալ իսթէրսէ , եաշա
յաճալըզ , վէ պուննու եա օ
նու էտէճէյիզ տէմէլի սինիզ ։
16 Ընտի իսէ՝ քէնտի մօղլուտ
ուդլարընըզա ինֆիխար է
տէրսինիզ . Ճիւմլէ պէօյլէ ինֆ
17 Թիխար էարատաղ տըր ։ Ամ
տի քիմ քի Դյուիք էղմէյի պի
լիր տէ իշրա էղմէզսէ , պու
օնա կիւնահ տըր ։

ՊԱՐՊ Ե

1 Հալա կէլին՝ եա՛ պէննկին
լէր , իւզէրինիզէ կէլէճէք պէ
լալէտէն էօթիւրու Ֆիլան
2 էաէրէք աղլայըն ։ Սիզին պէն
կինկինիզ չիւրիւմիւշ , վէ էա
վաալարընըզ կիւվէյէ Թաա՛մ
3 օլմուշ տուր . Ալճալտունուզ
վէ կիւմիւշհանէնիզ վաալանմընշ
տըր , վէ օնլարըն փաալը սիզէ

գարըը չէհաաէթ իչիւն օլա
ճապ , վէ էթլէրինիզլն աթէշ
կիսպի եէ յէճէք . սօն կիւնլէր
իչիւն խաալինէ էըլտընըզ ։ 4
Թէ սիզին չինֆիլիքլէրինիզլն
պիչէն իշճիլէրին իւճրէթի քի՝
օնու սիզ աըը գօտունուզ պա
ղըրըյօր , վէ պիչինճիլէրին
Ֆէրեատլարը ա՛սքէրլէր Տապ
պընըն գուլապլարընա եէթիշ
սի ։ Եէրին իւղէրինաէ զէվ 5
ու սէֆա սիւրտիւնիւզ . Հիւ
րէքլէրինիզլն պօղազլանմագ
կիւնիւ իչիւն կիսպի պէալէսի
նիզ ։ Սաատըըն իւղէրինէ 6
հիւքմ էախպ՝օնու գաթ՛էթմի
նիզ , Վէ օ սիզէ գարըը տուր
մագ ։

Ամանի եա՛ գարնաուշլար՝ 7
Տապալըն կէլիշինէ գաատար
սապը էաին . իշթէ չինֆիճի հէ
րին գըյմէթլի մահսուլունու
պէքլէր , վէ օնուն իչիւն
սապը էտէր , Թա իլք վէ սօնի
եաղմուրու ա՛նաաէք ։ Սիզ 8
տախ սապը էաին , հիւ
րէքլէրինիզլն մէօհքէմ էաին .
զիրա Տապալըն կէլիշի եապլաշ
մըշ տըր ։ Եա՛ գարնաուշլար՝ 9
պիրի պիրինիզէ գարըը ահ չէք
մէն , Թա քի հիւքմ օլունմա
յասընըզ . իշթէ հալիմ գա
փուռնուն էօնիւնաէ տուրու
յօր ։ Եա՛ գարնաուշլարըմ՝ մէ 10
շապգաթ չէքմէքտաէ վէ սապը
տա Տապալըն խամի ինէ աէջ
լէյէն փէյղամպէրլէրի ի՛պ
րէթ ալըն ։ Իշթէ տայանան 11
լարա՝ նէ մուԹլու տէրիզ .
Յօքսուն սապըըը իշլէթմէինիզ ,
վէ Տապալըն էնճամընը կէօր
մէիւնիւզ , քի Տապալ չօք շէ
Ֆագգաթլու վէ մէրհամէթլու
տուր ։

Վէ հէվէյնէտէն կիւվէ եա 12

Պիրի պիրինիլէ աուչլարը 16
նըզը նդրար էտին , վէ պիրի
պիրինիլ իչնուն տուա՝ էյլէ-
յին , թա քի շնֆա պուլա-
սընըզ · սաալընըն հէրարէթլի
տուա՝սընըն չօդ դուվվէթի
վար : Եղնա պիղիմ նըն էնէմ 17
տաշ տաէմ էտի , վէ եաղմուր
եաղմասըն սէյիւ տուա՝ ու
նէյազ էյլէտի , վէ եէրին իւ-
զերինատ իւչ եըլ վէ աչթը այ
եաղմուր եաղմասը : Վէ եի- 18
նէ տուա՝ էյլէտի , վէ կէօք
եաղմուր վէրտի , վէ եէր՝ մահ-
սուլունու վէրտի :

Եա՛ գարնատաչլար՝ էյէր 19
սիզտէ պիրի կէրչէգլիքատէն
սափար տա՝ օնու պիր քիմատ
սէօնտէրիրսէ , պիրսին քի կիւ- 20
նահ՛քեարը սափարըդը եօլուն-
տան սէօնտէրէն քիմսէ՝ էօ-
լիսմսէն չան դուրթարտաճակ ,
վէ չօդ կիւնահլար էօրթիւճէք
տիր :

ՊԱՏՐՈՍ

ԸՆԹԵՐՑՈՒԱԾՔՆ ԿԱՄԱԾՈՂՈՒԹԻՒՆ ՊԵՏՐՈՍԻ ԱՌ ՄԱՐԴԱՏԻՈՊԱՏՈՒ

ՊԱՏ Ա

1 ՊԵՏՐՈՍ՝ Յիսուս Քրիս-
տոսէն առաքեալը , Պոնտոս՝
Գաղատիա՝ Կապադովկիա՝ Ա-
սիա վէ Բիւթանիատա տա-
ղըմըշ օլան ժուսաֆիրլէրէ ,
2 քի Փէտէր Ալլահընըն Թագա-

տրինէ կէօրէ՝ Րուհուն ա՛զնզի-
յի իլէ՝ իթաա՛թ իչնուն վէ Յի-
սուս Քրիստոսուն գանընըն
սերփինիլնըն իչնուն սէչնիմիչնի-
նիզ · սիզէ իւնայէթ վէ սէլա-
մէթ չօղալսա :

3 Րաստալըմըզ Յիսուս Քրիս-
տոսուն Ալլահը վէ Փէտէրի

ՊԱՊ Դ·

1 Ի՝մոի փրիստոս պիզիմ ի
չիւն թէնաե էլէմ չէքմէք իլէ ,
սիզ տախի պուռ նիյէթ իլէ սի-
լահլանըն · զիրա թէնաե է-
լէմ չէքէն՝ կիւնահտան ֆէ-
2 րաղաթ էթմիշ տիր · Ըէօյլէ
քի թէնաե պապի զէմանը ար-
թըգ ատէմլէրին արզուլարը-
ձա տէյին՝ իլա Ալլահըն ի-
3 րատէթինձէ եաշայա : Զ իրա
պիզէ եէթէր քի՝ է՛օմրիւն կէչ-
միշ զէմանըն թայիֆէլէրին
իրատէթինի իճրա էտիպ՝ է-
տէպիզլիքտաէ՝ չէհվէթլէրտաէ՝
շարտաղ հէրարէթլէրինտաէ՝
զէվզէլէրտաէ՝ լէզքլէրտաէ՝ վէ չէ-
րի՛ օլմայան փուրթփէրէսթ-
4 լիքլէրտաէ եևուրիւտիւք · վէ
պուննա թա՛ճՀիւղ էտէրլէր ,
քի սիզ ատ հէման պուռ ա-
ֆիհլէյին թաշդընլըղընա ծ-
ւար իւէ պէրաթպէր սէյիրթ-
մէղինիզ , վէ քիւֆր էտէր-
5 լէր · Փի օնլար՝ եաշայանլարը
վէ էօլուլէրի հիւքմ էթմէյէ
հազըր օլանա ճէվաղ վէրէ-
6 ճէքլէր տիր : Զ իրա էօլմիւշ-
լէրէ տախի պուռնուն իչլիւն
միւժտէ օլունուռ · թա քի ա-
տէմլէրէ կէօրէ թէնճէ մու-
հաքէմէ օլունալար , ամմա
Ալլահա կէօրէ րուհճա եա-
ղայալար :
7 Լաքին ճիւմլէ չէյլէրին ա-
նու եաղլաշմըշ ալը · իմտի
ա՛զլը թամ օլուն , վէ տուա՛-
8 լէրտէ ույանըզ տուրուն : Վէ
հէվիսինտաէն էվվէլ՝ պիրի պի-
րինիզէ հէրարէթլի մուհտաղ-
պէթինիզ՝ կիւնահլար ջօղրա-
9 պու էօրթէր : Մըրըլտանմադ-
սըզըն պիրի պիրինիզէ միւա-
ֆիք էվվէլճի օլուն : Հէր պի-
րինիզ պաշլըճէ կէօրէ՝ Ա-
ղլահըն տիւրլիւ տիւրլիւ չի-
նայէթինին էյի իտարէճիլէրի
կիպի՝ օնու պիրի պիրինիզէ
իճրա էթմէքտէ օլուն : Էյէր
պիր քիմսէ սէօյլէրսէ , Ա ղլա-
հըն քէլամլարընը կիպի սէօյ-
լէսին · Էյէր պիր քիմսէ խըզ-
մէթ էտէրսէ , Ա ղլահըն վէր-
միյի գուվվէթտէն կիպի էթ-
սին · Ըէօյլէ քի Ա ղլահ՝ Յիսուս
Փրիստոսուն վասիթասի իլէ
հէր ջէյտէ ի՛զզէթլէնսին , քի
ի՛զզէթ ու գուտրէթ էվէտ-
լէր էվէտինձէ օնա մահսուս
տուր · Ամին :
Ե՛ւ գարնտաշլար՝ իմթի- 12
հանընըզ իչլիւն օլան աթէշլի
սըգլէթէ՝ սիզէ պիր ա՛ճայըպ
վուգուա՛թ օլուր կիպի՝ թաճ-
ճիւպ էթմէն : Իլլա Փրիստո- 13
սուն էլէմլէրինէ իլճապ օլտու-
ղունուզա կէօրէ՝ շադ օլուն ·
ղա քի օնուն ճէլալինին աշի-
քէտար օլունմասընտա տախի՝
մէսրուր օլարաղ շադ օլասը-
նըզ : Էյէր Փրիստոսուն ատը 14
իչլիւն սիթէմ չէքէրսէնիզ , նէ
մութլու սիզէ · զիրա ճէլալին
վէ Ալլահըն Րուհու իւզէրի-
նիզտէ մէսքեան էտէր · կէրչի
օնլարըն թարաֆընտան օնա
քիւֆր օլունուր , ամմա սիզին
թարաֆընըզտան օնա ի՛զզէթ
օլունուր : Սիզտէն իսէ՝ քիմսէ 15
գաթիլ եա խըրսըզ եա ֆէնա-
քէտար կիպի՝ եախօտ ախէրլէ-
րին իչինէ գարըշան կիպի է-
զիյէթ չէքմէսին · Ամմա է- 16
յէր Փրիստիան կիպի չէքէր-
սէ՝ ութանմասըն , իլլա պու
խուսուստա Ալլահա շիւքր
էթսին : Զ իրա վաղըթ տըր 17

քի հիւքմ՝ Աստուածն էվինաւէն պաշտպան . վէ էյէր էվվէլա այնպատէն պաշտպա , Աստուածն աւետարանընա իթաաա՛թ էթ-
մէյէնլէրին ոճնուանէ՛օլաճատ :
18 վէ էյէր սատըգ ինճ իլէ գուրթուլուլ իսէ , ֆաատըգ վէ ինանդըքեար նէ՛ըէտ կէօրիւ-
19 նէ : Շէօյլէ քի Աստուածն ի-
թաաէթինէ կէօրէ էզիյէթ չէքէնլէր տասիւ է յունք իշէյէ-
րէք՝ քէնտի ճանըարընը օնա էմին եարատըճըյա կիսպի է-
մանէթ էթմէնլէր :

ԿԱՊ Ի

1 Ա՛ռաջըզատ օրան ինսանլար ըատա եավկատրըրըմ , պէն քի ընշար կիսպի ինսանքար՝ վէ Ա-
տուածն էլէմլէրինին շահիտի հէմ աշնքեար օրաճատ ի՛զդէ-
2 թին ինձատը իմ , Աստուածն ատանըզատա օրան սիւրիւսիւ-
նիւ կիւտիւն , վէ ծնո կէօզէ-
տին , ճէսար ինէ տէյիլ՝ ինա իրատէթ ինէ , հէմ խապկա քեար ինջիւն տէյիլ՝ ինա ճան
3 ու տիլուէն , վէ միրասլարը զապթ էտէնլէր կիսպի տէյիլ՝ ինա սիւրիւյէ ի՛պրէթ օրան
4 քիմսէլէր օլուն : Վէ պաշ չօ-
պան զուռը էթտի՛յի զէմանն՝ ճէլալին ոլմազ թաճընը ա-
ճաճպընըզ :
5 Ֆէզալընք սիզ կէնճլէր՝ ին-
թիարլարա միւթի՛ւ օլուն . վէ հէփինիզ ալրի ալրընիզէ ի-
թաա՛թ էտէրէք՝ ալչապ կէօ-
նիւլիւյիւ կինյինին . զիրա Աստուած մալտուրլարա զըտ տուրար , ամմա ալչապ կէօ-
նիւլսիւզլէրէ ի՛նայէթ վէրիր :

6 Ինան Աստուածն գուարէթլու էլինին ալթընտա ալչապլա-
նըն , թա քի սիզի վաղթընտա
7 եիւճէլտէ : Վէ հէմ գայղու-
նուզու օնուն իւզէրինէ պրա-
գըն . զիրա օ սիզի գայըրըր :
8 Ա՛յըզ օրան , ույանըզ տուրսուն . զիրա սիզին խատ-
միզ շէյթան պէօյիւրէն արտըն կիսպի կէզինա՝ քիմի եուստա տէյիւ արար . վէ ի-
9 մանատա գալի օրտուզ օնա պարըր տուրսուն , վէ պիլին քի հէման օ էզիյէթլէր՝ ախի-
եատա օրան սիզին գարնտաշ-
լարընըզա վագի օլմուշ տուր :
10 Վէ հէր ի՛նսայէթին Աստ-
ծը քի՝ պիզի Ի՛սրայէլ Յի-
սուսա քէնտի էպէտի ի՛զդէ-
թինէ տա՛վէթ էյլէսի , անզ պիր ուզ վագըթ էզիյէթ չէք-
սէքսէն սօնկրա՝ սիզի քէնտի-
սի թէքմիլ էսէ , գայիմ է-
սէ , գուվվէթլէսէ , թէմէլլէ-
սէ : Օնա էպէտ իլ ապատ
11 ի՛զդէթ վէ գուարէթ օրան .
Ամին :
12 Ջանն էթտիյիմէ կէօրէ է-
մին գարնտաշ օրան Սիլուանո-
սան վասիթասի իլէ սիզէ
մուխթասարճէ եազարըմ , վէ
նասիհաթ հէմ չէհատէթ էթ-
տիմ , քի Աստուածն սահիհ ի՛-
նայէթի պու տուր քի օն-
սա տուրուրսունուզ : Բա-
13 բելոնտա օրան պէրտպէր սէչ-
կինն Բէնէսա՝ վէ օղլում Մար-
կոս սիզէ սէլամ էտէր :
14 Պի-
րի պիրինիզլի մուհապսէթ
էօվիւշիւ իլէ սէլամլայըն .
սիզ հէփ Ի՛հսուս Քրիստո-
սա օլանլարա սէլամէթ օլ-
սուն . Ամին :

նէ էօլեամ օլմայան պէր կիւ-
նահ լըէէյէնլէրիե հայաթ վէ-
րէճէք տիր. էօլեամ օլան կիւ-
նահ վար . տէմէյօրում քի՝
17 օնուն լըլնէն րէճա էտէ : Էվր
նահատըզ կիւնահ տըր . վէ
էօլեամ օլմայան կիւնահ վար :
18 Պէլիրթիզ քի՝ էվր քիմ քի
Ալլահտան տօղմուշլուխէ , կիւ-
նահ լըէէմէզ . իլլա Ալլահտան
տօղան քիմսէ՝ քէնտինի կէօ-
ղէտիր , վէ եարատմազ օնա
19 տօղանմազ : Պիլիրիզ քի՝ Ա-
լահտան իզ , վէ պիւթիւն
տիւնեա եարատմըշտա նա-
թար : Էվմ պիլիրիզ քի՝ Ո՛ւ 20
լահըն Օղլու կէլմըշ , վէ պիզէ՝
ա՛գըլ վէրմըշ , Թա՛ քի կէրչէք
օլանըզ պիլէէլիմ . վէ պիզ կեր-
չէք օլանտա՝ է՛նէ օնուն Օղ-
լու Յիսուս Քրիստոստա իզ .
հագգ Ալլահ վէ էպէտի հա-
յաթ պու տուր : Էյ քիւ- 21
չիւք էվլատլար՝ քէնտիլէրին-
նէզի փուխթարտան տադըն-
տըրըն . Ամէն :

ՅՈՎՀԱՆՆԷՍԻ

ԱՌԱՔՈՒՄԱՅԻՆ ԻՐԻՆԱՒ

Ա ԹՈՒՂԹՈՒՄՊԻՒ

1 ՊէՏ՛ն իմէթիար՝ սէչգին
խաթունա վէ օնուն էվլատ-
լարընա , քի պէն օնլարը կեր-
չէքլիքտէ սէվէրիմ , վէ եալը-
նըզ պէն տէյիլ , իլլա կէրչէք-
լիյի հէվ պիլէնլէր տահի ,
2 օլ պիզտէ գալան վէ էպէտէն
պիզտէ օլաճագ կէրչէքլիք ի-
3 չիւն . Ալլահ փէաէր թարա-
ֆընտան վէ փէաէրին Օղլու
Տապպ Յիսուս Քրիստոստան
կէրչէքլիք վէ մուհապէթ ի-
լէ՝ պիլէնիզճէ ի՛նայէթ՝ մեր-
համէթ վէ սէլամէթ օլսուն :
4 Ճօղ սէվինտիմ քի սէնին
էվլատլարընտան պա՛ճըլարընը
փէաէրտէն թէննպահ ալտընը-

մըզա կէօրէ՝ կէրչէքլիքտէ եիւ-
րիյէնլէրը պուլտում : Վէ հա- 5
լա եա՛ խաթուն՝ սանա եալ-
վարըրըմ , սանա եէնի թէն-
պահ եազար կիպի տէյիլ՝ իլ-
լա իպթիտաուէն պիզտէ ճա-
նը , քի պիրի պիրիմիզի սէվէ-
լիմ : Վէ մուհապէթ պու 6
տուր քի՝ օնուն թէննպահլէրինէ
կէօրէ եիւրիյէլիմ . թէննպահ
պու տուր քի՝ իպթիտաուէն
պէրու իչիթահիյինիզ կիպի օն-
տա եիւրիյէսինիզ : Ձ իրա 7
տիւնեա իչինէ ջօղ ալտաատը-
ճըլար կէլիրէր , քի օնլար
Յիսուս Քրիստոսուն թէննտէ
կէլմիյինի իդրար էթմէզլէր .
ալտաատըճը վէ Ն՛եու պու տուր :

8 Քէնտինիզի կէօզէսին, քի իշ-
լէտիյիմիզ շէյլէրի պայպ էթ-
մէյէլիմ, եյա թէքմիլ իւճ-
9 րէթ ալալըմ: Հէր թէչա-
վուզ էտիպ տէ՝ Քրիստոսուն
Թա՛լիմինտէ գալմայան՝ Ան-
հա մալիք տէյիլ սիր. Քրիս-
տոսուն Թա՛լիմինտէ գալան
քիմսէ՝ հէմ Փէտէրէ հէմ
10 Օղուլա մալիք սիր: Էյէր
սիզէ պիր քիմսէ կէլիր տէ՝
ալու Թա՛լիմի կէթիրմէզսէ,
ծնու էվինիզէ գապուլէթմէն,
վէ ծնա սէլամ վէրմէն: Ջի- 11
րա ծնա սէլամ վէրսէն՝ ծնուն
եարամազ ա՛մէլլէրինէ իշտի-
օլուր:

Սիզէ եաղըճադ չօք շէյլէ- 12
րիմ վար իսէ տէ, քեաղըտ վէ
մէօրէքքէպ իլէ եապմադ իսթէ-
մէտիմ. զիրա ուժմարըմ քի՝
սիզէ կէլէյիմ, վէ աղըզ աղըզա
սէօյլէյիմ, Թա քի սեվինճիմիզ
Թէքմիլ օլա: Սէնին սէչկին 13
դըզգարնատաշընըն էվլատլարը՝
ատնա սէլամ էտէրլէր. Ամին:

ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ

ԱՒԱՐԱՆԳԱՐԱՆ ՒՆԴՈՒՆԱՒՈՒ

ՄԻՆՉՐԱԹՈՒՊՈՒՆ

1 Պէ՛ն իխթիար՝ սեվկիւլլու
Գայիոսա, քի պէն ծնու կէր-
2 չէքլիքտէ սեվէրիմ. Էյ սեվ-
կիւլլու՝ տուա՝ էտէրիմ քի՝
հէր շէյտէ պէրէքաթլը օլա-
սըն, վէ սաղ օլասըն, նիճէ
քի ճանըն պէրէքաթլը օլուր:
3 Ջիրա չօք սեվինտիմ քի պա՛-
ղը գարնաստշլար կէլէսի՝ սէնին
կէրչէքլիյինէ շէհատէթ էթ-
տիլէր, նիճէ քի սէն կէրչէք-
4 լիքտէ եէրուսղամ: Պուն-
տան տահա զիյատէ սեվին-
ճիմ օլմազ, եյա քի պէնիմ
էվլատլարըմըն կէրչէքլիքտէ
եէրուսղամլըլարընի իշիտէյիմ:
5 Էյ սեվկիւլլու՝ գարնաստշլարա
վէ եաղանճըլարա իճրա էթ-
տիյինի՝ էմնիյէթ իւզրէ է-
տէրսէն, քի օնլար քէլէմանընըն
6 էօնիւնտէ սէնին մուհաֆըզ-
թինէ շէհատէթ էթտիլէր.
քի օնլարը էյէր Ալլահա լա-
յըգանէ իլէրի կէօնտէրիլը-
սէն, էյի էտէճէքսին: Ջիրա
Թայիֆէլէրտէն հիչ պիր
չէյ ալմայարագ՝ ծնուն ատը
իչիւն չըգտըլար: Իմտի
պէօյլէ քիմսէլէրի գապուլ էթ-
մէք պիզէ ֆարզ սըր, Թա
քի կէրչէքլիքտէ պէրապէր
իշլէյէնլէր օլալըմ:

Փիլիպպոսէ եաղըրմ, ամմա
օնլարտա իլք օլմասընը սեվդէն
Դիոտրեփէս պիզի գապուլ
էթմէդ: Պուճուն իչիւն էյէր
կէլերսէմ, իշլէտիյի ա՛մէլլէ-

գինկէտ հավատալովը նա-
փաքլամանըշ պիր գաշ իսիմ-
լէրին վար , վէ օնլար պէնիմ
իլէ պերապար պէյտաղ էովոպ-
լար իլէ կէղէճէքլեր . զիրա
5 լայըգ տըրըլար : Ղալնա օլան
քիմսէ պէյտաղ հավատլար իլէ
կիւյինէճէք , վէ օնուն տարընը
հայաթ քիթապընտան ատա
րէախա էթմէյէճէյիմ , վէ օ-
նուն տարընը Փէտէրիմին հու-
զուրունտա վէ օնուն մէլէքլէ-
րինին հուզուրունտա իգրար
6 էտէճէյիմ : Գուլտը օլան՝
Րուհուն քիլիսալէրէ նէ սէօյ-
լէսիյինի իշիթսին :
7 Վէ Փիլատելփիոստա օլան
քիլիսանըն մէլէյինէ եազ .
Օվ ա՛զիզ՝ կէրչէք՝ Դաւիթին
անահիթարընըն սահնալի՝ օվ
քի աչար վէ քիմսէ գափսամալ՝
վէ գափար վէ քիմսէ աչմազ ,
8 պէօյլէ տէր . Սէնին ա՛մէլէ
րինի պիլիրիմ . իշթէ սէնին
էօնիւնտէ պիր աչըգ գափու
գօյմուշում , քի օնու քիմսէ
գափամազա գաարիր ուէյիլար .
զիրա պիր միգտար գուվվէ-
թին վար , վէ սէօզիւմիւ սապ-
լաարըն , վէ տարըմը ինքեար էթ-
9 մէտին : Իշթէ Եէհուտիէր
իզ ուէյէն ուէ՝ եազան սէօյլէ-
յիտ Եէհուտան օլմայանլար-
տան՝ իւլտա չէյթանըն ճէմաա-
թընուան օլան քիմսէլէրի Թէս-
լիմ էտէճէյիմ , իշթէ օնլարը
էտէճէյիմ քի՝ կէլէչէր , վէ սէ-
նին այադլարընըն էօնիւնտէ
սէճուե գըլսլար , վէ պիլէչէր
10 քի՝ պէն սէնի սէվիյիմ : Ձիւն
քի տարըլմընըն սէօզիւնիւ տապ-
լաարըն , պէն տախի սէնի՝ եէ-
րին իւզէրինտէ տաքին օլան-
լարը Թէճրիւպէ էթմէյէ՝ պիւ-
Թիւն տիւնեանընըն իւզէրինէ
կէլէճէք օլան Թէճրիւպէնին
տատ՝ Թընատան տագլայաճա-
ղըմ : Իշթէ Թէզ կէլիրիմ . 11
սէնատ օլանըը հըփզ էյլէ , Թա
քի սէնին Թաճընը քիմսէ ալ-
մայա : Ղալնա օլան քիմսէյի 12
Ալլահընըն հէյքէլինտէ տի-
րէք եափաճաղըմ , վէ արԹըգ
տալա տիշարը չըգմայաճագ-
տըր . վէ օնուն իւզէրինէ Ա-
լլահընըն տարընը՝ վէ Ալլահըմ-
տան կէօքտէն էնէն էէնի Ե-
րուսալէմին է՛նի Ալլահընըն
շէհրինին տարընը՝ վէ պէնիմ
էէնի տարըմը եազմաճաղըմ :
Գուլտը օլան՝ Րուհուն քիլի- 13
սալէրէ նէ սէօյլէսիյինի ի-
շիթսին :
Վէ Լաւոդիկէտա օլան քիլի- 14
սանըն մէլէյինէ եազ . Օվ քի
Ամին՝ էմին վէ կէրչէք շահիտ՝
Ալլահըն եարատըլըշընըն խո-
Թիտասը տըր , պէօյլէ տէր .
Սէնին ա՛մէլէրինի պիլիրիմ , 15
քի նէ սօղուգ՝ նէ ատ սըճաղ
ըն . քեաշքի սօղուգ՝ եա սը-
ճաղ օլա իսին : Գունճիլէյին 16
քի ըլըճաղ սըն , վէ նէ սը-
ճաղ նէ սօղուգ տուն , սէնի
ազզըմտան գուսաճաղըմ :
Ձիւն տէրսին քի՝ Ջէնկինլէ իմ , 17
վէ պէնկինլէնմիշիմ , վէ հիչ
պիր շէյէ միւհթաճ տէյիլ
իմ , վէ պիլմէզ սին քի սէն
սէֆիլ վէ չաւալըը վէ փաղիր
վէ քէօր վէ ջըփլաղ սըն . Սա- 18
նա նասիհաթ էտէրիմ , քի
ալինատէն աԹէշտէ գաալ օլմուշ
ալԹուն սաԹուն ալսասըն քի՝
պէնկինլէնէսին , վէ պէյտաղ
հավատլար ալսուն քի՝ կի յինէ-
սին , վէ սէնին ջըփլաղլըղընըն
ա՛յըպը կէօրիւնմէյէ . վէ
կէօզլէրինէ սիւրմէք իչիւն
սիւրմէ ալսուն քի՝ կէօրէսին :

19 պէն հէվ սէվտիյիմ քիմսէ-
լէրի թա՛զիր ու թէտիպ է-
տէրիմ. իման ղայրէթ էյլէ-
20 յիպ՝ թէվպէ էթ : Իշլէթ գա-
փուտա տուրուպ չալարըմ.
էյէր պիր քիմսէ սէսիմի ի-
շիտիր տէ՝ գավուսյու աչարսա,
օնուն եանընա կիրէճէէյիմ, վէ
պէն օնուն իլէ ախշամ թաա՛-
մը եէյէճէէյիմ, օ տա պէնիմ
21 իլէ : Ղալնպ օլան քիմսէյէ
վէրէճէէյիմ քի՝ պէնիմ իլէ
թախթըմտա օթուրա, նինճէ
քի պէն տախ ղալնպ օլուպ՝
փէտէրիմ իլէ պէրապէր օնուն
թախթընտա օթուրտուպ ի-
22 պէ : Գուրպանը օլան՝ Ըուհուն
քիլնսալէրէ նէ սէյլէտիյինի
իշլէթսին :

ՊԱՊ Դ

1 Պու չէյլէրսէն սոնկրա
պապտըմ, վէ իշլէթ կէօքտէ
աչըլմըշսըկըր գավուս վար իտի,
վէ պէնիմ իլէ սէյլէշէն պօ-
լուս սէտասը կիպի իշլիթտի-
յիմ էվվէլքի սէս սէր իտի.
Պուրայա չըպ, վէ սանա պուն-
տան սոնկրա օլաճագ չէյլէրի
2 կէօսթէրէճէյիմ : Վէ սէր ա՛-
պտալ Ըուհտա օլտուպ, վէ
իշլէթ կէօքտէ պիր թախթ
գուրուլմուշտուտու, վէ թախ-
թըն իւզէրինտէ պիր օթուրան
3 վար իտի. Վէ օլ օթուրան՝
կէօրինինիշտէ եէշիլ վէ կա-
գուճ թաշընա պէնկիզէյէն
պիր քիմսէ իտի. վէ թախ-
թըն էթրաֆընտա՝ կէօրինինիշ
տէ զիւմրիւտէ պէնկիզէր էլէ-
4 յիմսակմա վար իտի : Վէ
թախթըն էթրաֆընտա էյիր-
մի տէօրթ թախթ վար իտի,
վէ թախթլարըն իւզէրինտէ

իլէ կէյինմիշ էյիրմի տէօրթ
իսթէնարլար օթուրտուրլար ի-
տի, վէ քէնտի պաշլարընտա
ալթուն թաճլարը վար իտի :
Վէ թախթտան շիմշէքլէր վէ 5
սէսլէր վէ կիւրիւլթիւլէր չը-
գարլար իտի. վէ թախթըն
էօնիւնտէ եէտի եանան աթէշ
մաշա՛լէլէրի վար իտի, քի
պուռնլար Ա՛լլահըն եէտի Ղուդ-
լարը տըր : Վէ թախթըն էօ- 6
նինտէ՝ պիլլուրա պէնկիզէր
պիր սըրչա տէնիզի կիպի վար
իտի. վէ թախթըն օրթասըն-
տա հէմ թախթըն էթրա-
փընտա տէօրթ հայվան վար
իտի, քի էօնտէն վէ արտտան
կէօզլէր իլէ տօլու իտիլէր :
Վէ հայվանըն պիրինճիսի՝ 7
արսլանտա պէնկիզէր իտի, վէ
իքինճի հայվան՝ պուզաղուցա
պէնկիզէր իտի, վէ իւչիւնճիւ
հայվանտա ատէմ եիւզիւ վար
իտի, վէ տէօրտիւնճիւ հայ-
վան՝ ուչան գարթալա պէնկի-
զէր իտի : Վէ տէօրթ հայ- 8
վանըն հէր պիրինէն չէփչէվ-
րէտէն ալթը գանատը վար ի-
տի, վէ իչէրտէն կէօզլէր իլէ
տօլու իտիլէր, վէ կիւնտուզ
հէմ կէճէ ըահաթ տուրմայըպ
տէրլէր իտի. Ա՛զիզ՝ ա՛զիզ՝
ա՛զիզ տիր ճիւմլէյէ գատիր
օլան Ը տատպ Ա՛լլահ, օլ քիմ
մէվճիւտ իտի, վէ մէվճիւտ
տիւր, վէ կէլէճէք տիր : Վէ 9
հայվանլար՝ թախթըն իւզէ-
րինտէ օթուրան օլ էպէտլէր
եպէտլէրինճէ տիրի օլան Ը-
թա հատու վէ ի՛զզէթ վէ
շէրէֆ ա՛րզ էտինճէ, էյիրմի 10
տէօրթ իսթնարլար թախթըն
իւզէրինտէ օթուրանըն հու-
զուրունտա տիւշէրլէր, վէ է-

ղըմաա պալ կիպի Թաթը ի-
ուի . ամմա օնու եէսի յիմ զե-
ման՝ գարնըմ աճըլանալը : Վ֊ 11
պանա ուէսի . Սանա կէրէք
ուր քի՝ ջօգ գավմըր վէ Թա-
յիֆէլէր վէ տիլլէր վէ վաախ-
շահլար խուսուսունտա էինէ
վէյդամպէրլիք էուէսին :

ՊԱՊ ԺԱ

Վ֊ 1 պանա՝ ա՛սայա պէնգ-
զէր՝ ամր գամըշ վէրիլսի .
վէ մէնէք ատուրսա ուէր իսի
քի՝ Գալգ , վէ Ա լլահըն հէյ-
քէլինի վէ մէզահըր վէ օնու-
սէճաւ էուէնլէրի էօլը : Վ֊ 2
հէյքէլին տիշարըլմնատա օլան
ավլուցու տիշարըյա պրատ ,
վէ օնու էօլմէ , զէրա Թայի-
փէլէրէ վէրիլսի , վէ ա՛զուղ
չէհրի գըրդ նէի այ այագ ալ-
Թընա ալաճագլար : Վ֊ նէի 3
շահիսիմէ հէ֊փէ֊ղէ վէրէճէ-
յիմ , վէ օնլար ջուլլար կի-
յինիչ՝ պէն նէի եիւզ ալԹ-
մըշ կիւն վէյդամպէրլիք էուէ-
ճէքլէր : Պուռնլար՝ էէրին 4
Ռապպընըն հուզուրունտա
ուսրան էէի զէյԹուն ալաճը
վէ նէի շամ՛ատան ուրը : Վ֊ է֊ 5
յէր օնլարա պէր քիմսէ զա-
րար վէրմէք իսԹէրսէ , օնլա-
րըն ալզընատան աԹէշ չըգըպ՝
օնլարըն ուիւշմէնլէրինի Թէլէֆ
էուէր . վէ է յէր օնլարա պէր
քիմսէ զարար ւէրմէք իսԹէր-
ուէ , օնա կէրէք ուր քի՝ ալս 6
վէճ՞ իլէ էօլսիւրիւլէ : Պուռն-
լարըն հիւքիւմէԹի վար քի՝
կէօյիս պահատալար , Թա քի
օնլարըն վէյդամպէրլիքլէրի
կիւնէլէրինէ էաղմուր հաղ-
մայա . հէմ ասուլարըն իւզէ-
րինէ հիւքիւմէԹլէրի վար , քի

լանըն ապէյիւրսիւյիս կիպի .
վէ ապաղըտըղընատա էէսի կիս-
րիւլԹիւլէր քէնտի ակսաղարը
Ա իլէ ապէյլէսիլէր : Վ֊ էէսի
կիւրիւլԹիւլէր քէնտի ակսա-
ղարը իլէ ապէյլէսիլքատ , ակն
էաղաճագ օղսուսմ , վէ կէօք-
տէն ակը ակս իշլիմսիս , քի
տէր իսի . Ե էսի կիւրիւլԹիս-
լէրին ապէյլէսիլքլէրինէ ժիւ-
հիւրլէ , վէ օնլարը էազմա : 5
Վ֊ օղ տէնիզին իւզէրինատ
հէմ էէրին իւզէրինատ տու-
ղուր կէօրսիւյիսիմ ՄՀէք՝ տաղ 6
էլինի կէօյէ գալըղսըղ . Վ֊
կիւյիս հէմ օնատա օլան շէյլէ-
րի՝ վէ էէրի հէմ օնատա օլան
շէյլէրի՝ վէ տէնիզի հէմ օնատա
օլան շէյլէրի էարատան՝ է֊
պէտլէր էապէտլէրինճէ Ե աշա-
յան իլէ էէմին էԹտի , քի
արԹըգ զէման օմույաճագ 7
ուրը . Իլա էէտինճի մէէյին
ապտաալընին կիւնէլէրինատ՝ օնու
այօրու չալաճաղը զէման՝ օղ
ատմ Ա լլահըն ուրըը ԹէքՄէլ
օլաճագ , նիճէքի քէնտի գուլ-
լարը վէյդամպէրլէրէ միւժտէ
էԹտի իսէ :

Վ֊ 8 օղ կէօքտէն իշլիմսիյիմ
ակս՝ եինէ ալինմըլէ սէօյլէ-
ջինը ուէր իսի . կիԹ՝ տէնի-
զին իւզէրինատ վէ էէրին իւ-
զէրինատ տուրան մէէյին ե
վինատ ապտաղա օլան քիւչիւք
էինատ աչըլմըշ օլան քիւչիւք 9
քիԹաալը ալ : Վ֊ մէէյէ կի-
տիսի՝ օնա ատմըմ . Պանա ալս
քէուչիւք քիԹաալը վէր . վէ
պանա տէտի քի՝ Ա՛Հ , վէ օնու
էէ , վէ ատնին գարնընը ա-
ճըլանտըրաճագ , տումա ապ-
զընատա՝ պալ կիպի Թաթը օ- 10
լաճագ : Վ֊ օղ քիւչիւք քի-
Թաալը մէէյին էլինատն ալ-
տըմ , վէ օնու էէտըմ , վէ ապ

ընլարը գանա տէօնատէրէլէր ,
վէ հէր խոթէտիքլէրի զէման՝
էէրի հէր պէլա իլէ վուրալար :
7 Վէ քէնաի չէհատէթլէրինի
թէքմիլ էթմէտիքլէրի զէման՝
տիպահիզլիքտաէն չըգան ճանա-
վար ընլար իլէ ճէնիք էտէճէք ,
վէ ընլարը էէնէճէք , վէ օն-
8 լարը գաթլ էտէճէք : Վէ օն-
լարըն ճէսէտլէրի՝ օվ պէօյուք
չէհրին մէյսանընտա էօխ-
ճաֆլար , քի օնա լուհանիճէ
Սոդոմ վէ Մ՚ըսըր տէնիլիր , քի
օնլարըն Տապպը տաճի օրա-
9 տա խաչա չըգարըլար : Վէ
գավմլարտան հէմ գասաբլէթլէր-
տէն վէ տիլլէրտէն վէ թայֆ-
ֆէլէրտէն՝ օնլարըն ճէսէտլէ-
րինի իւչ պուչուգ կիւն սէյր
էտէճէքլէր , վէ ճէսէտլէրինի
մէզարա գօնուլմաղա պրագ-
10 մայաճագլար : Վէ էէրին իւ-
զէրինէ սաքին օլանլար՝ օն-
լարտան էօթիւրիւ շազ ու մէս-
լուր օլաճագլար , վէ պիրի
պիրինէ հէտի յէլէր կէօնտէրէ-
ճէքլէր . չիւն քի պու իքի
փէյղամպէրլէր՝ էէրին իւզէ-
րինէ սաքին օլանլարա խա-
քէնճէ վէրտիլէր :
11 Վէ իւչ պուչուգ կիւնտէն
սոնկրա՝ օնլարըն իչինէ Ալլահ
Թաղտիրնատն հայաթ լուհու
կիւրտի , վէ այաղլարը իւզէ-
րինէ տուրտուլար , վէ օնլա-
րը կէօրինլէրինէ իւզէրինէ պէօ-
12 յիւք գօրգու տիւշտիւ : Վէ
կէօքտէն պիր պէօյիւք սէս
իշիթտիլէր , քի օնլարա տէր
խալ . Պուրայա չըգըն . վէ օն-
լար պիր պուլութ իլէ կէօյէ
չըգարըլար , վէ օնլարըն տիւշ-
մէնլէրի օնլարը կէօրտիւլէր :
13 Վէ օվ սաա՚թտա պիր պէօյիւք
չէնէճէ օլաւս , վէ չէհրին օն

փայըննըն պիրի տիւշտիւ . վէ
չէղէճէճէ՝ էէտի պինն նու-
ֆուս սատէմ էօլտիւրիւլտիւ .
վէ գալանլար գօրգու իլէ տոլ-
տուրար , վէ կէօյիւն Ալլահը-
նա համտ էթտիլէր : Ուքինճի 14
վայ կէչտի . իշթէ իւչիւնճիւ
վայ թէզ կէլիր :
Վէ էէտինճի մէլէք պօրու- 15
յու չալտը , վէ կէօքտէ պէօ-
յիւք սէսլէր օլտու , քի տէր-
լէր իտի . Տիւնեանըն փատի-
շահլըղը՝ Տապպըմըզըն վէ օ-
նուն Քրիստոսունուն օլաւս ,
վէ էտէտլէր էտէտլէրինճէ
փատիշահլըղտ սիւրէճէք : Վէ 16
օվ էյիրմի տէօրթ իհթիյարլար՝
քի Ալլահն հուզուրունտա
թահթլարը իւղէրինէ օ-
թուրուրլարըտը՝ եիւզլէրի գօ-
յուն տիւշտիւլէր , վէ Ալլա-
հա սէճտէ պըլըպ , տէտիլէր .
Եա՛ սէն քի մէվճիւտ սիւն վէ 17
մէվճիւտ իտին՝ ճիւմլէյէ գա-
տիր Տապպ Ալլահ՝ տանեա
շիւքը էտէրիվ , քի պէօյիւք
գուտրէթինէ ալտըն , վէ փա-
տիշահլըղտ սիւրտիւն : Վէ թա- 18
յիֆէլէր ղազապլանտըլար ,
վէ սէնին ղազապըն՝ վէ էօլիւ-
լէրին վագթը կէլտի քի մու-
հաքէմէ օլունտլար , վէ գուլ-
լարըն փէ յղամպէրլէրէ վէ ա՛-
զիզլէրէ՝ վէ սէնին տաըտտան
գօրգանլարտա՝ քի չիւքլէրէ վէ
պէօյիւքլէրէ՝ էճրինի վէրմէճին ,
վէ եէրի պօզանլարը պօզտաըն :
Վէ կէօքտէ Ալլահըն հէյ- 19
քէլ աչըլտը , վէ օնուն հէյ-
քէլինտէ՝ օնուն ա՛հտընտըն
ատնտըղը կէօրիւնտիւ . վէ շիտ-
շէքլէր հէմ սէսլէր վէ կիւրիւլ-
թիւլէր վէ զէլզէլէ վէ պէօյիւք
պօրու օլտու :

ՊԱՊ ԺԲ

1 Ի՛Ն հէյքէլտէն պէր պէօ-
յիւք՝ սէս իշլեթտիմ, քի էհ-
տի մէլէյհ տէր իտի. Կիտին,
վէ Ալլահըն էօվքէսինին էհ-
տի քեռամէլէրինի էհրէ տէօ-
քիւն:

2 Վէ էվվէլքի մէհէ վարտը,
վէ քէնտի քեռամէսինի էհրին
իշղէրինէ տէօքտիւ, վէ ձա-
նավարըն տամկասընը Թաշը-
յան՝ վէ օնուն տուրէթինէ
սէձտի էտէն տաէմլէրտէ՝
քէօթիւ վէ ֆէննա ջըսանլար
օլտուս:

3 Վէ ինքինճի մէհէք քէնտի
քեռամէսինի տէնիզէ տէօք-
տիւ, վէ էօլմիւշ ափէմին գանը
կիբի օլտու. վէ տէնիզտէ
հէր եաշայան ձան էօլտիւ:

4 Վէ իշխինճիւ մէհէք քէնտի
քեռամէսինի ըրմաղլարա վէ
սուլարըն փունկարլարընա
տէօքտիւ, վէ գան օլտուլար:

5 Վէ սուլարըն մէհէյինի իշխի-
տիմ, քի տէր իտի. Սաոլդ
սըն՝ եա՛ Տատպ, սէն քի մէվ
ձիւտ սիւն վէ մէվձիւտ իտին
վէ ա՛զիզ սին, չիւն քի պէյլէ
հիւքմ էթտին. 6 Զ իլա օնլար
ա՛զիզլէր վէ փէյղամպէրլէր
գանը տէօքտիւլէր. վէ սէն
օնլարա իչմէյէ գան վէրտին,
զիրա պոշա լայըղ սըրըլար:

7 Վէ մէզպահտան սէս իշխի-
տիմ, քի տէր իտի. Պէլի՝ եա՛
ճիւմլէյէ գաւիր Տատպ Ա՛լ-
լահ՝ սէնին չէրաա՛թլէրին հէր-
չէք վէ հատ սըրը:

8 Վէ տէօրտինճիւ մէհէք 8
քէնտի քեռամէսինի կիւնէշլին
իւզէրինէ տէօքտիւ. վէ օնա
հէ֊ֆ֊մըն վէրիլտի քի՝ տատմ

9 լերն աշխհլէ եադա : Վէ
ատէմլէր պիւ շէսխտ հէրա-
րէթ նլէ եաղնալար • վէ պու
պէլասլերըն իւզէրինէ հիւքու-
մէթի օլան Ալահըն ասլնա
քուֆը էթմէկլէր , վէ թէվպէ
էթմէմէկլէր քի՝ օնա համա
էյլէյէլէր :
10 Վէ պէշինճի ճէլէ+ քէնոտ
քեաւէնին ճանաւարըն Թախ-
թը իւզէրինէ ութքատու , վէ
օնուն փասիլահլըղը գարան-
լըգ օլսուն , վէ ալըրսան՝ սիլ-
11 լէրինի չինկէրլէր խոտ : Վէ
քէնոտ ալըրլարընսան վէ
ջըսանլարընսան հօթիւրիւ՝
կէօյնէն ն լսահընա քիւֆը էթ-
սիլէր , վէ քէնոտ ա՛մէլէրին-
տէն Թէվպէ էթմէմէկլէր :
12 Վէ աւէթընճը ճէլէ+ քէնոտ
քեաւէնին պէօյուք ըրմադ
Եփրաատը իւզէրինէ ութք-
սու • վէ օնուն սուլոս գուրու-
սու , չէօլէ քի կիւնէշին մօղ-
սուղու Թարաֆսան եանա օ-
լան փասիլահլարըն եօլու հա-
13 զըրլանա : Վէ ժամէրսանըն
ալըընսան վէ Ճանաւարըն
ալըընսան վէ եալան վիէյլամ
պէրին ալըընսան՝ գուրպաղը-
լար միսիլիւ իւչ նաֆաք
14 րուհլար կէօրսէմ . Ձ իրա
օնլար՝ Ճինն լուհլարը սըր ,
քի ա՛լամէթլէր էաէրլէր , վէ
ջըգըպ ալեմիսն սիւնեանըն
փասիլահլարընա վարըրլար ,
քի օնլարը՝ ճիւմլէյէ գաոիր
Ալահըն օլ պէօյուք կիւնիւ-
նիւն ճէնկինէ ճէմ՝ էտէլէր .
15 (Իշթէ խաբար կիսպի կէլի-
րիմ . նէ մութլուս օնա քի՝ ու-
յանըգ սուրսուսա՝ քէնոտ էս-
վապլարընը կէօզէսինը , Թա
քի ջըփլաղ կէզմէյէ , վէ ա՛-
16 յրսլընը կէօրմէյէլէր .) Վէ

օնլարը՝ Ա՛րմանիտէ Արմա-
գեդոն տէնիլէն մահալլէ ճէմ՝
էթմէկլէր :
17 Վէ եէօնճի մէլէ+ քէնոտ
քեաւէնին հավայա ութք-
սու • վէ կէօյիւն տէյքէլին-
տէն՝ Թախթատան սիրը սէս
ջէփսը քի Օլմուշ սուր սէ-
սու : Վէ շիմշէքլէր տիմ սէ-
18 սուլէր վէ կիւրիւլթիւլէր օլ-
սու • վէ շէօյլէ պիր պէօյուք
զէլզէլէ օլսուս քի՝ օնուն կիսի
պէօյլէ պէօյուք զէլզէլէ եէ-
րին իւզէրինատ սութմէր օլա-
լըսան պէրսու օլմամըշ սըր :
19 Վէ պէօյուք շէհր իւչ փարչ օլ-
սու , վէ Թապիլոնիէլիլէրին շէհ-
լէրի սիւրմիւլէր • վէ պէօյուք
Բաբիլոն Ալահընն հատըր-
լըմնատա զիհթը օլսունսու , քի
օնա խըմընըն զաղսատը շարա-
պընըն գաոսընըն վէրմէ : 20
Հէր սատա գաչըլը , վէ սատլար
պուլունմատըլար : Վէ կէմի- 21
սէն ատէմլէրին իւզէրինէ
տաղընդ ասլըրըղընատա իրի
տօղու եաղըը • վէ ատէմլէր՝
տօղունուն պէլասընսան էօ-
Թիւրիւ Ալահա քիւֆը էտէր-
լէր իսի • զիրա օնուն պէլասը
զայէթ պէօյուք իսի :

ՊԱՊ ԺԳ

1 Վէ եէսու քեաւէլէրի Թու-
Թան եէսու մէլէքլէրին պիրի
կէլսի , վէ պէնիմ իլէ սէօյլէ-
շինպ՝ ութսի • Կէլ՝ սանա ջոգ
սուլարըն իւզէրինատ օթու-
րան օլ պէօյուք Փահիշէնին
հիւքմիւնիւ կէօսթէրէյիմ .
2 Օ քի օնուն իլէ եէրին փասի-
շահլարը զլինա էթմսլէր , վէ
եէրսէ սայրին օլանլարը՝ օնուն
զլինալարընըն շարասընսան սէր-

գօգուլու եալ վէ քիւնլեք վէ շարաք վէ ղէյթուն եալը վէ սիմիա ունու վէ պուղտայ վէ տավարլար վէ գոյունլար՝ վէ աթլար վէ գօչուլար վէ քէօ-
լէլէր՝ վէ տուէմլէր ճանլարը .
14 վէ ճանընըն արդուսունուն մէյվէսի՝ սէնտէն կիլթաի , վէ հէմ նէֆխա վէ վարլատ շէյ-
լէր՝ սէնտէն կիլթաի . վէ օն-
լարը արթըդ հիչ տալա պուղ-
15 մայաճադըն : Օնտան ղէնկին օլան պու շէյլէրին թիւճճար-
լարը՝ օնուն իւքէնճէսինին գօրդուսունտան ուզադտան տուրուսա՝ ալլայարադ վէ եաս
16 չէքէրէք տէյէճէքլէր . վայ՝ վայ էյ պէօյուք շէնտ՝ քի ին-
ճէ քէթէն վէ իւքէրլէթ վէ ալլար կիյինմիշ՝ վէ ալթուն հէմ ճէվահիր թաշլարը վէ ին-
ճու իլէ տօնանմըշ իսին . չինն
քի պու գատար զէնկինլիք պի՛ր տաճ՛թատ վէրան օլսուն :
17 վէ հէր ընէյսա՝ վէ կէմիլէր-
տէ օլան հէմ կէմի թայիֆէ-
լէրի՝ վէ կէմիճիլէր՝ վէ տէ-
նիզտէ հէմ իշլէյէնլէր՝ ու-
18 ղադտան տուրտուլար . վէ օ-
նուն եանլընընըն տիւմանընը կէօրտիւքլէրինտէ՝ պաղըրըպ տէրլէր իսի . Պու պէօյուք
19 չէհրէ պէնկիլէր վար մը : վէ պաշլարը իւզէրինէ թօփրադ գօյուպ՝ աղլայարադ վէ եաս չէքէրէք պաղըրըպ տէրլէրի-
սի . վայ՝ վայ օ՛ր պէօյուք չէհրէ քի՝ օնուն ղէյդըյմէթ էմ-
ընտանը տէնիզտէ հէմ կէ-
միլէրէ մալուք օլանլար զէն-
կինլէնտիլէր , քի պի՛ր տաճ՛թա-
20 տա վէրան օլսուն : Օնուն իւ-
զէրինէ՝ եա՛ կէօք վէ ա՛ղիղ էր վէ տուաքեաթլար վէ փէյ-
ղամպէրլէր՝ մէսլուղ օլսուն .
ղնրա Աստուած սկզբնէ հիւքմիւ-
նիւզիւ օնտան հիւքմ էյլէ-
սի :
21 Վէ պիր գուվվէթլու մէ-
լէք՝ պիր պէօյուք տէյիւմէն թաշը գատար պիր թաշ գալ-
մըրըր , վէ տէնիզէ աթըպ տէտի . պէօյուք շէնտ բաբի-
լոն պէօյէ հըզպիլէ աթըպ-
ճադ , վէ տրթըդ տալա պու-
22 լունմայաճադ տըր : Վէ տէն-
տէ արթըդ՝ թանպուրճուլար վէ հանէնտաէլէր վէ նէյզան-
լար վէ ատրաղանլար տէտի տալա իշխտիլմէյէճէք տիր . վէ տէնտէ արթըդ հիչ պիր տա-
նաա՛թըն հիչ պիր ուսթատը տալա պուլունմայաճադ տըր .
վէ տէնտէ արթըդ տէյիւմէն տէտի տալա իշխտիլմէյէճէք
23 տիր . Վէ տէնտէ արթըդ դանտիլ ըշըտը տալա կէօրիւն-
մէյէճէք . վէ կիւվէյի հէմ հէլլին տէտի տէնտէ արթըդ տա-
լա իշխտիլմէյէճէք տիր . չինն քի տէնին թիւճճարլարըն՝ եէրլին քիւպարլարը իսիլէր .
ղնրա տէնին տիհնրլէրին նէչ հէմ թայիֆէլէր աչտանադը-
լար : Վէ օնուն իչինտէ վէյ-
24 ղամպէրլէրին վէ ա՛ղիղլէրին՝ վէ եէրլին իւզէրինտէ հէմ պօ-
ղազլանմալարըն դանը պու-
լունտու :

ՊԱՊ Ժ·Թ

1 Պու չէյլէրտէն սօնրադ , չօդ գալապալըդըն պէն իչիտի՝ հէօքտէ պիր պէօյուք մէ-
լէք չինճտիմ , քի տէրլէր իսի . Ա՛լէքսիա . խէլաս վէ հայտ
2 վէ ի՛ղիէթ վէ գուվվէթ՝ Ա՛լ-
լահրմըզա մահատու տուր . Զիւն քի օնուն չէրսա՛թլարը

հադդ վէ սասլպ տըր • զնրա
քէնաի զննասը իլէ եէրի փէ
սատէ վէրէն պէօյուք փահի-
շէնին շէրաա՛թընը քէսաի •
վէ քէնաի դուլլարընըն գանը
իչնէն օնուն եէսինատէն ինթի
3 գամ ալտը : Վէ իքինճի ատ
փա՛ սէտիլէր • Ալէլուիա • վէ
ընուն սիուոնը էպէալէր է
պէտլէրինճէ էօգարը չըգար :
4 Վէ իյիրմի տէօրթ իհթիար
լար հէմ տէօրթ հայվանլար
տիւշտիւլէր , վէ Թախթատա օ-
Թուրան Ալլահ սէճտէ գը-
լըպ տէտիլէր • Ամին • Ալէ-
5 լուիա : Վէ Թախթատան պիր
սէս չըգալ , քի տէրիսի • Ա լ
լահրմըզա հատմա ու սէնա է յ-
լէյին՝ էյ օնուն հէվի գուլ
լարը վէ օնտան գօրգանլար՝
քիւչիւքլէր վէ պէօյուքլէր :
6 Վէ չոգ գալասալըզըն սէսի
կիսի՝ վէ չոգ տուվարըն սէսի
կիսի՝ վէ գուվվէթլի կիւրիւչ
Թիւլէրին սէսի կիսի իչնէթ-
տիմ , քի տէրլէր իսի • Ալէ-
լուիա • զնրա ճիհմէյէ գա-
տիր Բատպ Ալլահրմըզ փա-
7 տիշահլըգ սիւրտիւ : Սէվինէ-
լիմ վէ մէսրուր օլալըմ , վէ
հատալը օնա վէրէլիմ • զնրա
Գուզուննուն տիւյիւնիւ կէձ-
սի , վէ օնուն էհլի՝ քէնտի-
8 սինի հազըրլատալը : Վէ օնա իհ-
սան օլունտուս քի՝ փսաք վէ
փարլատ ինճէ քէթէն կիյէ •
զնրա ինճէ քէթէն՝ ազիզլէ-
9 րին սատագաթը տըր : Վէ
պանա սէտի • Եսազ քի՝ նէ
մուէթլուս Գուզուննուն տիւյիւ-
նիւնեն զիյաֆէթինէ տավէթ
օլունմուշտուր • վէ պանա տէ-
սի քի՝ Պուննլար Ալլահրն կէր-
10 չէք սէօզլէրի տիր : Վէ օնուն
այատլարընըն էօնիւնէ տիւշ-

տիմ քի՝ օնա սէճտէ էսէ-
յիմ , վէ պանա տէտի • Սա-
գրն՝ էթմէյէսին • զէրա սէնին՝
վէ ՅԻսուսուն շէհատէթինի
Թուէթան սէնին գարնտաշլա-
րընըն գուլտաշը իմ • Ալլահա
սէճտէ էյլէ • զնրա Յիսու-
սուն շէհատէթի՝ վէյէղամ-
պէրլիյին գուհու տուր :
Վէ կէօյիւ աչըլմըշ կէօր- 11
տիւմ , վէ իշթէ պիր պէյազ
աթ , վէ օնուն իւզէրինատէ օ-
Թուրանա՝ էվին վէ Չադդ տէ-
նիլիրիտի • վէ սատադաթ իլէ
շէրաա՛թ կէօրիւր վէ ճէնք է-
տէր : Վէ օնուն կէօզլէրի ա- 12
թէշ ա՛լէվլի կիսի՛ն իսի • վէ
պուշը իւզէրինատէ չոգ Թամ-
լարը օլուպ՝ պիր իւազըլմըշ
սատ վարըտը , է՛ի օնուս՝ օն-
տան մա՛տա քիմսէ պիլմէզ ի-
տի • Վէ գան իլէ պէօյանմըշ 13
պիր էսվապ կիյմիշտի • վէ
սատ՝ Ալլահըն Գէլամը տէ-
նիլիր իսի : Վէ կէօքտէ օլան 14
ա՛սքէրլէր՝ պէյազ աթլարա
պինմիշ՝ պէյազ վէ փաք ինճէ
քէթէն կիյինմիշ օլարագ՝ օնուն
արտընճա կիտէրլէր իսի : Վէ 15
օնուն աղզընատան պիր քէսքին
գըլըճ չըգար իսի , քի օնուն
իլէ Թայիֆէլէրի վուրա • Վէ
օնլարը քէնտիսի աէմիր ա՛սա
իլէ կիւտէճէք , հէմ ճիհմէյէ
գատիր Ալլահըն իրշմընըն
վազատը շարտապընըն ճէնտէ-
րէսինի սըգաճագտըր : Վէ 16
էավատը իւզէրինատէ հէմ պու-
սու իւզէրինատէ՝ ՓԱՏԻ-
ՇԱՀԼԱՐՐՆ ՓԱՏԻՇԱ-
ՀՐ՝ Վէ ՍԱՀՈՊԼԷՐԻՆ
ՍԱՀՈՊՈ տէյիւ էաղըլմըշ
իսմի վար :
Վէ պիր մէլէք կէօրտիւմ , 17
քի կիյինէշտէ տուրուրտուսու •